
3 1761 08824833 1

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

XENOPHONTIS

QUÆ EXTANT.

EX LIBRORUM SCRIPTORUM FIDE ET VIRORUM
DOCTORUM CONJECTURIS RECENSUIT

ET INTERPRETATUS EST

JO. GOTTLOB SCHNEIDER, SAXO.

TOMUS VI.

OPUSCULA POLITICA, EQUESTRIA ET VENATICA,
AC ARRIANI LIB. DE VENAT.
CONTINENS.

OXONII,
E TYPOGRAPHEO CLARENDONIANO.
MDCCCXVII.

AD

IMMANUELEM BEKKERUM

PROFESSOREM BEROLINENSEM

EPISTOLA EDITORIS.

QUOD olim Soloni libuit verſibus gloriari, ſe quotidie aliquid addiſcentem ſenem fieri, idem ego, dum vivam, facere non deſiſtam. Semper enim in his ſtudiis laboribuſque viventi non intelligitur, quando obrepat ſenectus, ut recte animadvertit Cato Ciceronianus. Ita ſenſim ſine ſenſu ætas ſeneſcit: nec ſubito frangitur, ſed diuturnitate extinguitur. Accedit huc, quod omnem ſenectutis adeoque mortalitatis ſenſum deponere mihi videor in conſuetudine et familiaritate contracta cum adoleſcentibus, quos acriter in hæc antiquitatis græcæ et latinæ ſtudia incumbere, eaque ſevera lege tractare video. Quorum conatus quotieſcunque vel conſilio regere vel opera adjuvare mihi contigit, gaudeo, utilitatique litterarum publicæ bene conſuluiſſe et muneri magiſtri publici ſatisfeciſſe mihi videor. Facile igitur exiſtimabis, vir doctiſſime, quanto gaudio perfuſus

fuerim, quum litteras Tuas cum Anecdotis græcis accepiſſem: quibus poſtea varietatem lectionis e Codice Veneto hiſtoriæ animalium Ariſtotelis excerptam a Te, Pariſiis cum verſareris, liberaliter adjunxiſti. Quo quidem poſtremo munere quantopere me exhilaraveris, non poſſum ſatis dicere. Eſt enim liber iſte omnium, qui hucuſque comparati fuerunt, longe optimus integerrimuſque. Quare equidem optaverim, ut mihi vel alii occaſio offeratur textus græci Ariſtotelicæ hiſtoriæ ex iſto tam egregio exemplo emendati deſcribendi publicandique. Interim gratias Tibi publice agendas cenſui; atque animi grati teſtem hanc novam libellorum Xenophonteorum editionem extare volui, ſimul rogans, ne vel ætati meæ vel tempori parcas, ſicubi opera mea ad præclara, quæ meditaris, eruditionis Tuæ ſpecimina abſolvenda abuti poſſe exiſtimaveris. Vale, vir doctiſſime, mihique favere perge. Dabam Vratiſlaviæ Nonis Decembribus anni MDCCCXIV.

PRÆFATIO.

In poſtremi hujus voluminis Xenophontei libellis emendandis interpretandiſque cum magnis mihi etiam, ut Weiſkio, colluctandum fuit difficultatibus, et pœnitet me, quantum in hac opera alioqui non ingrata profecerim. Quanquam enim majores librorum ſcriptorum opes ad libellorum horum emendationem contulerit Galii diligentia in extremo operum Xenophonteorum volumine, quibus Weiſkio uti non licuit, parum tamen fructuoſas ad uſum criticum eas expertus ſæpiſſime ad conjiciendi periculum confugiendum eſſe exiſtimavi. Præterea Codicis Lipſienſis varietatem excerptam e libellis de republica Lacedæmoniorum, de re equeſtri et de officio magiſtri equitum publicaverat *Fr. Guil. Sturz* in primo Lexici Xenophontei volumine. Codicis Auguſtani ſcripturæ varietatem a God. Hermanno acceptam ad Hipparchicum appoſuit Weiſke: quocum plerumque conſentientem reperi librum ſcriptum bibliothecæ Rhedigeranæ, quæ ad ædem Eliſabethæ hujus urbis publicis uſibus dedicata aſſervatur, in quo præter Hipparchicum legitur ſcriptus etiam libellus de Venatione. In quo utroque libro interpretando conſului libros duo a Britannis ſcriptos, alterum *Rich. Berengeri* Hiſtoriam rei equeſtris, ſermone anglicano ſcriptam, alterum *Guil. Blane*

Cynegetica, eodem ſermone ſcripta et Londini anno 1788 prodita, quibus ante me etiam Weiſke uſus erat, ſed minore cum diligentia, quam par erat.

Libellis Xenophonteis exemplo Zeunii adjunxi Arriani de venatione libellum paſſim emendatum, quoniam ad Xenophonteum de eodem argumento libellum vel emendandum vel interpretandum egregie valet, ut recte cenſuit Zeune, qui criticæ artis tirocinium in his libellis Xenophonteis poſuerat non ſine laude, ita tamen, ut in plurimis locis ἀκρίβειαν græcæ doctrinæ deſiderares. Cui ſuffectus a librario in hac Xenophontea provincia equidem vel propter hos ipſos libellos lubens operam edendorum Xenophontis operum ſuſcepi, quoniam a primis ſtatim annis muneris publici, in univerſitate litteraria Francofurtana mihi demandati, ſtudiorum meorum maximam partem ad monumenta græcæ doctrinæ phyſicæ emendanda et illuſtranda contuleram. Abſolutam hujus voluminis editionem mecum afferebam, cum Francofurto tranſlatam huc in Sileſiæ oppidum primarium univerſitatem ipſe ſequerer. Hic primum nactus noviſſimam Xenophonteorum operum editionem a Galio factam, curam emendandorum horum libellorum repetii ſemel, atque iterum, cum librum ſcriptum in bibliotheca Rhedigerana reperiſſem, qui præter Hipparchicum libellum de Venatione cum aliqua ſcripturæ varietate non contemnenda offerebat. Ita factum eſt, id quod ſpecimina typographica recenſens demum intellexi et magnopere doleo, ut, dum varietatem ſcripturæ ſingulis libellorum locis apponebam in chartis, paginis exempli

Weiſkiani interpoſitis, veterem annotationem, non ſtatim occurrentem, vel negligerem vel repeterem: quem errorem ut humanitati et ſtudio meo de Xenophonte bene merendi condonent, lectores etiam atque etiam rogo et obteſtor. Scribebam Vratiſlaviæ a. d. iv. Calendas Decembres 1814.

ADDENDORUM APPENDIX.

JAM in Indice Græcitatis operæ verſabantur, cum editor præſtantiſſimus nova Addenda, excerpta illa e libro egregio, ſed proh dolor! ſolis Germanis exterorumque iis qui germanice ſciunt, ſcripto, Lipſiam tranſmitteret. Hæc quia ſuo quodque loco inſeri non potuerunt, præfationi, quo magis pateant oculis lectorum, ſubjicienda curavimus.

G. H. S.

In *libello de Republica Athenienſium* cap. i. 13. τοὺς δὲ γυμναζομένους αὐτόθι καὶ τὴν μουσικὴν ἐπιτηδεύοντας καταλέλυκεν ὁ δῆμος, νομίζων τοῦτο οὐ καλὸν εἶναι, γνοὺς ὅτι οὐ δυνατὰ ταῦτά ἐστιν ἐπιτηδεύειν. Præter duram et inſolentem verborum ſtructuram offendit etiam ſententia ipſa verborum, νομίζων τοῦτο οὐ καλὸν εἶναι, moribus et judicio Athenienſium plane indigna, ſequenti etiam membro orationis, γνοὺς ὅτι οὐ δυνατὰ ταῦτά ἐστιν ἐπιτηδεύειν, pæne contraria, etiamſi cum Weiſkio verba οὐ καλὸν contra uſum Attici ſermonis interpreteris *rationibus ſuis non accommodatum.* Itaque lubens accipio emendationem propoſitam a I. C. de Orelli ad Iſocratis orationem περὶ ἀντιδόσεως p. 343. οὐ νομίζων τοῦτο οὐ καλὸν εἶναι, γνοὺς δὲ, ὅτι οὐ δυνατὸς ταῦτά ἐστιν ἐπιτηδεύειν.

Ibidem cap. ii. 18. κωμῳδεῖν δ' αὖ καὶ κακῶς λέγειν τὸν μὲν δῆμον οὐκ ἐῶσιν, ἵνα μὴ αὐτοὶ ἀκούωσι κακῶς· ἰδίᾳ δὲ κελεύουσιν, εἴ τίς τινα βούλεται. Bene conjeciſſe mihi videtur idem vir doctus p. 343. ſcriptum fuiſſe ἰδίᾳ δ' οὐ κωλύουσιν, εἴ τίς τινα βούλεται. Locus Luciani in Anacharſide ſect. 22. τοῖς δέ γε κωμῳδοῖς καὶ ἀποσκώπτειν καὶ λοιδορεῖσθαι ἐφίεμεν ἐς τοὺς πολίτας rem tradit eandem quidem, emendationem tamen ipſam nec adjuvare nec confirmare poſſe mihi videtur.

In *libello de reditibus* cap. iv. 32. ſcripturam vulgarem Μηδὲν μέντοι τοῦτο φοβεῖσθαι I. C. de Orelli ad Iſocr. περὶ ἀντιδόσεως p. 285. mutari voluit in Μηδεὶς μέντοι τοῦτο φοβείσθω, majore mutatione, quam Weiſke, quem ſecutus ſum.

Ibidem v. 12. καὶ τὰς εἰσελθούσας εἰς παντοδαπὰ πολλὰ καταδαπανηθείσας. Recte monuit I. C. de Orelli in annotatione ad Iſocratis Or. περὶ ἀντιδόσεως p. 244. inſerendam eſſe copulam καί: ſed duo exempla Iſocratea ab ipſo comparata, et uſus frequentiſſimus formulæ πολλὰ καὶ ἀγαθά, πολλὰ καὶ καλὰ vel δεινὰ vel χαλεπὰ apud Atticos ſcriptores docent, a Xenophonte non εἰς παντοδαπὰ καὶ πολλὰ ſcriptum fuiſſe, ſed potius εἰς πολλὰ καὶ παντοδαπά. Locum unum Iſocratis de Pace p. 179. ubi eſt δεινὰ καὶ πολλά, a viro docto appoſitum, ad hanc normam ab ipſa ratione ſcribendi et cogitandi recta præſcriptam corrigendum cenſeo. [Vulgatam in Xenophonte ſcripturam ego quidem non ſolicitem. Compares, etſi non plane ejuſdem generis, non multum tamen diſſimilia, Homeri Odyſſ. xxii. 383. ſq. πάντας — πολλούς· ipſiuſque Xenophontis Cyrop. vi. 2. 28. πάντα—τὰ πλεῖστα, ut nuper editum. *Schæfer.*]

DE

AUCTORITATE ET INTEGRITATE

LIBRI DE REPUBLICA LACEDÆMONIORUM

DISPUTATIO

BENJ. WEISKII.

OPTIMUS merito haberetur hic, de quo agere inftituimus, libellus, et dignitatem obtineret voluminis magnitudine haud paullo majorem, fi prorfus exploratum effet, Xenophontem ejus effe auctorem, fi talis ad nos perveniffet, qualem ab auctore exiftimamus effe profectum. Philofophus eft Xenophon, et illius quidem viri difciplina formatus, qui (Mem. i. 1. 16.) *ἀεὶ διελέγετο σκοπῶν . . . . τί πόλις, τί πολιτικός· τί ἀρχὴ ἀνθρώπων, τί ἀρχικὸς ἀνθρώπων· καὶ περὶ τῶν ἄλλων, ἃ τοὺς μὲν εἰδότας ἡγεῖτο καλοὺς κἀγαθοὺς εἶναι, τοὺς δὲ ἀγνοοῦντας ἀνδραποδώδεις ἂν δικαίως κεκλῆσθαι.* Ad hanc difciplinam acceffit ufus rerum et bellicarum et civilium tantus, ut homo minime arrogans aut temerarius civitatem aliquando condere voluerit. Exp. v. 6. 15. Præterea inftitutorum Laconicorum debuit effe vel maxime gnarus, ut qui cum fummis hominibus illius civitatis, Agefilao, Chirifopho (Exp. Cyri iv. 6. 3.) aliifque conjuncte vixerit, fedemque habuerit in urbe vicina Laconicæ, et ea quidem a Lacedæmoniis magnam partem habitata: Exp. Cyri v. 3. 8. Quod vero Athenienfis fuit, non Spartanus, id ipfum ei majorem tribuit auctoritatem. Nam quod I. C. F. Manfo in *Sparta* vol. i. part ii. p. 69. s. differit, vereor ut omnibus lectoribus probetur. Inter alia, quæ ille docte et copiofe in egregio ifto libro difputat, auctorum, qui de Lycurgi legibus expofuerunt, fidem eo fufpectam effe pronuntiat, quod non Lacedæmonii, fed fere Athe-

nienſes fuerint, qui pleraque retulerint ad inſtituta ſuæ civitatis; *daſs ſie*, inquit, *Ausländer, vorzüglich Athenienſer, waren und daher ihn (den Spartaniſchen Staat) durch den Schleyer fremder Verfaſſungen betrachteten:* qua re ſignificat, eos quædam Lycurgi legibus affinxiſſe, aut eas male interpretatos eſſe. Recte illud quidem ſtatuitur, auctori exterarum civitatum inſtituta perſequenti non in omnibus rebus fidem habendam eſſe: ſed ſcriptori ſuæ civitatis formam et antiqua ejus inſtituta exponenti ego multo minus tribuerim. Nam primo quid maxime ſit notabile, conſuetudine impeditus vix poteſt judicare. Deinde ſi intra fines ſuos ſe continet, et ſimpliciter argumentum ſuum exponit, non comparatis aliorum populorum legibus et inſtitutis, non poteſt non eſſe obſcurus. Quod ſi contra patriæ ſuæ leges et mores ad hæc externa refert, in idem illud vitium incidere poteſt, ut falſa horum externorum interpretatione lectores in errorem inducat. De majorum vero rebus non ille ſanius judicarit, quam extraneus, cum idem ad fontes aditus pateat: quinimo recentioribus inſtitutis adſuetus, vel, ut fert ingenium humanum, vana vetuſtatis gloria captus multa nuper admodum introducta ad ultimam antiquitatis memoriam refert. Sed hæc hactenus.

2. Ex iis, quæ diximus, optandum videtur, ut hic libellus noſtri ſit Xenophontis. Quin etiam afferi poteſt ei argumentis, quibus graviora in multis veterum libris requiri non ſolent. Primo enim vulgaris opinio jam olim auctorem ejus Xenophontem faciebat, quia Demetrius Magnes, qui Ciceroni fuit æqualis, illi opinioni contradixiſſe traditur a Diogene Laertio. Vid. vol. i. p. 31. Sed illius Demetrii judicium ex auctoritate Dionyſii Halicarnaſſenſis et e ſpecimine, quod exhibet in Dinarcho (tom. ii. ed. Sylb. 1641. p. 112.) non magni eſſe debet. Auctores porro pro illa opinione commemorari nominatim poſſunt Polybius vi. 43. Plutarchus Lycurg. c. 1. Longinus iv. 4. et Pollux vi. 142. ubi vid. Jungermann. Nam ubi ſimpliciter *Xenophontis* nomen reperitur, nulla patris aut patriæ ſignificatione addita, noſter ubique eſt intelligendus. Deinde cum Lacedæmoniorum maximus admirator fuerit, eorumque inſtituta in aliis ſcriptis, ut in Hiſtoria

Græcorum, in Convivio, in Memorabilibus, quæ nemo dubitavit esse γνήσια, vehementer laudarit, cumque eorum leges et mores expresserit in Disciplina Cyri, si Xenophontis cujuspiam talis liber exstitit, nemo dubitare debere videatur, quin is noster sit, Grylli filius, Atheniensis. Nam Demetrius haud dubie opinionem suam prodiderat in libro περὶ ὁμωνύμων ποιητῶν καὶ συγγραφέων; (v. Athenæus libro xiii. extr.) ut alii ejus nominis hanc πολιτείαν tribueret. Nonnulla porro etiam in scribendi ratione possunt afferri, e quibus Xenophontem agnoscas. Singulas sententias mitto. Sed comparet quis prima verba cum exordio Disciplinæ Cyri: formam certe reperiet simillimam. Sicut enim hic dicitur: ἐννοήσας . . . ἐθαύμασα· ἐπεὶ μέντοι κατενόησα . . . οὐκ ἔτι ἐθαύμαζον: ita illic: ἔννοιά ποθ' ἡμῖν ἐγένετο . . . (§. 3.) οὕτως ἐγιγνώσκομεν· ἐπειδὴ δὲ ἐνενοήσαμεν . . . ἠναγκαζόμεθα μετανοεῖν. Commode et sub clausulam utriusque operis comparari possent dicta de moribus Persarum et Lacedæmoniorum in deterius lapsis, nisi locus alter tam valde esset suspectus. Brevitatem et simplicitatem exordii, et libelli nexum cum aliis conjunctione ἀλλὰ significatum, quæ Xenophontis rationem videntur imitari, mittere debeo, ut incerta. Vid. infra §. 9.

3. Sed tamen sunt et hodie, qui Xenophonti nostro hunc librum abjudicent, ut Cel. Heyne in Commentationibus Societ. Gotting. vol. ix. p. 12. not. et 38. itemque vir doctus, quem supra laudavi, Manso in Sparta, vol. i. parte ii. p. 74. rationibus illi fortasse ducti gravioribus, quam olim Demetrius Magnes. A dictionis dissimilitudine, quæ intercedat huic libro cum aliis Xenophonteis, argumentum ego nolim ducere, sicut contra Zeunius ad i. 1. similitudine Demetrium convellit. Ostendi enim alibi, non simplicem neque unius formæ ejus esse stilum. Nusquam enim est tam rebus copiosus et verbis amplus tamque perspicuus et simplex, tam æquabili tractu fluens, et ob hæc plerisque lectoribus jucundus, quam in Cyri Disciplina. In reliquis omnibus reperitur vel paullo vel aliquanto adstrictior. Ita et in hoc; in quo multa propter verborum paucitatem sunt obscura.

4. Sed in usu et structura verborum quædam videntur

abhorrere a Xenophontis conſuetudine. Huc retulerit quiſpiam *τἀναντία* ſequente genitivo i. 7. iii. 1. et xi. 5. quamquam primo loco dativum nonnullæ vett. editt. habent; (ſed et de rep. Athen. ii. 19. occurrit.) *ὑποβάλλειν* iii. 2. *ἐλάττων τῶν σιτίων* v. 8. *εὐεξία* viii. 1. *στρατίαρχοι* xiii. 4. *ἐπὶ* cum genit. pro *in* xi. 2.

In rebus ipſis nihil reperi, quod a Xenophonte non poſſit eſſe profectum, niſi forte illud commemorare licet de Bœotiis et Eleis, quibus ii. 13. diverſus mos in amoribus tribuitur, cum in Convivio, e perſona certe Pauſaniæ, viii. 34. eundem morem ſequi dicantur. Sed hoc et levius videtur et poteſt facile conciliari. Si quid ergo ἐπέχοντα pronuntiare neceſſe eſſet ac declarare, utra ſententia ipſi videretur probabilior, Grylli filio hunc ego librum juſtioribus de cauſis tribui ſtatuerem, quam alii Xenophonti.

. . . .

7. Jam quærendum eſt de illius integritate. Atque utinam de ea dicere, eam aſſerere vel potius libro reddere poſſimus! Etenim primo multis in locis, quos hic non tangemus, nonnulla errore librariorum excidiſſe putamus. Unde nata eſt inſolens illa brevitas rebus obſcuritatem inducens. Nam illud quidem largior, in libello, qui prope abſit ab encomio Lycurgi, orationis vim non debuiſſe frangi verborum copia: ſed tamen æquabilis poſcitur oratio, non impedita paſſim præciſis undique verbis, quæ gravitatis etiam aliquid addere potuiſſent. Sed certiora in eandem rem dabimus.

Ab educatione matrum auctor orditur, ut intelligas, ſanos et firmos ex iis pueros naſci. Inde ſtatim de pueris diſciplinæ publicæ aptis. At non tranſeunda erat horum infantia. Plutarchus certe tradit in Lycurgo c. 16. recens natorum firmitas quomodo probata fuerit; robuſtiores ſervatos, ceteros expoſitos eſſe; porro non faſciis involvi ſolitos; adſuefactos deinde ad tenuem victum et inediam, ſolitudinem, tenebras, ita ut æquo animo et ſine ploratu hæc perferrent. Auctor a primis initiis, ab educatione puellarum futurarum matrum, profectus hanc primam educationem, quæ ad ſeptimum uſque annum durabat, num omiſit? Lycurgi inſtitutis illa quam maxime convenit, et ejuſ-

modi eſt, ut poſt Xenophontis demum tempora, aut ſerius etiam, nullo modo videri poſſit introducta. Quid igitur? An tota res eſt ſuſpecta? A ſolo, quod ſciam, Plutarcho clare et perſpicue enarratur. Huic ego injuriam fieri nolim: et niſi eadem diſerte alii, ſaltem obſcurius tradunt. Ariſtoteles v. c. Polit. vii. 17. Τὰς διατάσεις τῶν παίδων καὶ τοὺς κλαυθμοὺς οὐκ ὀρθῶς ἀπαγορεύουσιν οἱ κωλύοντες ἐν τοῖς νόμοις. Lacedæmonios ſignificari eſt valde probabile. Etiam Plato in Legg. vii. Laconica hujus generis videtur ſecutus eſſe. Denique non abſurde ſtatuere videor, illa cap. 2. initio fuiſſe addita, etſi jam lacuna in verbis nulla apparet.

8. Similiter ego ſtatuo, et fere nihil dubitans, de pugna epheborum. Eam deſcribit Pauſanias iii. 14. et tradit, legibus Lycurgi eam fuiſſe introductam. Probabile hoc fit eo, quod et apud Cretenſes ſimilis pugna puerorum introducta erat, ut Heraclides *de Politiis* teſtatur p. 508. ed. Cragii. Exemplum talis pugnæ commemorat Cicero Tuſc. v. 27. De hac aliquid ſcriptum fuiſſe credo iv. 3. ſ. qui locus eſt ita corruptus, ut verba videantur ſana, et facili expeditaque ratione procurrant, res autem vehementer claudicet.

Omnino librarii non eam adhibuerunt religionem, quæ antiquis ſcriptoribus debebatur, ut emendandis diligenter horum libris melius de poſteritate mereri videamur, quam audacter damnandis. Luculenta iſtius negligentiæ exempla præbent ſententiæ tranſitionis gratia ſcriptæ in fine cap. ii. ſect. 14. et cap. iii. ſ. 6. Has ut minus neceſſarias conſulto excluſerat, puto, quiſpiam. Quam ſuſpicionem movere debet, quod bis deinceps ſimillimis in locis ejuſdem generis verba erant omiſſa. Rurſus idem ſententia mutata vel, quod magis credo, alius illas addidit ſcriptas in peculiari ſcheda vel ad marginem, ſignis tamen, quæ utriſque locum ſuum redderent, male expreſſis. Hinc illa, de qua ad ii. 15. dixi, permutatio.

9. Quæ porro mihi ex his locis nunc demum ſubnata ſit ſuſpicio, candide aperiam. Res enim late patet, et eſt magni momenti. Qui illas excluſerat particulas, ideo id fecerat, quod iis omiſſis non magnam jacturam fieri putabat. Rerum enim cognoſcendarum, quam verborum, erat cupidior, et corpora ipſa librorum Xenophontis, ut boni

imperatoris, vel ut periti venatoris aut equitis, habere cupiebat, ut ex iis ad ufum, quæ vellet, depromeret, non ut eorum fpecie apta et membris fcite compofita delectaretur. Hac re qui contentus eft, is facile etiam caret extremis partibus, quæ corporis formam concludunt et integritatis fpeciem abfolvunt. Itaque nec operæ pretium putat procœmio et epilogo defcribendo tempus et chartam confumi. Non obfcurum eft, quorfum hæc conjectura ducat. Cum auctor orfus effet a loco communi, docuiffetque e. g. *civitatis potentiam multitudine civium conftare*, hanc difputationem commode abeffe poffe ftatuit; fe nihil nifi leges et inftituta Laconica velle cognofcere, et propterea miffo procœmio et epilogo fcriptionis initium fieri debere ab Ἀλλ' ἐγὼ ἐννοήσας, finem autem verbis τοὺς Λακεδαιμονίων βασιλεῖς προτετιμήκασιν. Quid fi ex ejufdem hominis bibliotheca ceteri quoque Xenophontis libri ad nos provenerunt? Hanc mecum hypothefin amplectetur, qui probabilem rationem requirit, cur plerique capite truncati reperiantur.

Sed ad Laconica noftra redeo: cui libro, qualifcunque nunc eft, dignitas et utilitas non exigua tribuenda videbitur. Nam hactenus dicta nihil nifi hoc verifimile faciunt, externa ejus ornamenta periiffe. Quod fi *reipublicæ* notionem (πολιτείαν ex infcriptione, vel πόλιν e primis verbis,) et, quid auctor exponere debuerit, inquirimus, quam ad rem nonnulla reperies infra in *difquifitione de fcopo et forma libri de rep. Athenienfium*, §. 7. ne hac quidem ratione multum defiderabimus.

10. Ad librorum integritatem, fi latius accipimus verbum, etiam hoc pertinet, ut ne fint membris luxatis et diftortis deformati, neve medio corpori fit innexum, quod natura refpuat. Hactenus hic liber, fi non aliis locis, faltem in extrema parte laborat, ficut poftea docebo. Sed tamen hoc levius videri volumus, maximique momenti cetera, quorum titulo et Xenophonti liber fuus reddatur et libro illa, quam olim habere debuit, auctoritas.

Caput vero xiv. hujus libri eft fine dubio fpurium. Perlecto Xenophontis libro is, cui tantæ laudes in Lacedæmonios fui temporis non convenire viderentur, ad extremam plagulam affuit hæc verba dictis auctoris prorfus op-

poſita; idem fortaſſe homo, qui de ſui temporis ſophiſtis ad librum de venatione xiii. 6. aliquid adſcripſit. Quocunque loco modove ſcheda fuit adjecta, nemo non videt, ambiguo ſigno deceptum librarium iſta, quæ vel omittere debebat, vel in fine adjicere notata obelo aut alio ſigno, Xenophonti, et alieniſſimo quidem loco, obtrudiſſe.

Dixerit quiſpiam: "Imo laudes illæ ad Lycurgum et "ad Lacedæmonios auctore priores pertinent, hæc vitu- "peratio ad Lacedæmonios ipſi æquales." Ita ſecum tacite ſtatuerunt interpretes. Sed conciliet mihi quis cum hac populi Spartani cenſura laudes eidem per totum librum tributas et ſingulatim hæc loca: ii. 11. οὐδὲν οὕτως αἰδοῦνται οὔτε παῖδες οὔτε ἄνδρες, ὡς τοὺς ἄρχοντας. Deinde iv. 4. s. παραφυλάττουσιν ἀλλήλους etc. Tum vii. 3. ſeqq. τί πλοῦτος ἐκεῖ γε σπουδαστέος etc. Poteſt vel hic unus locus argutias illas convellere. An ab homine ſano ſcribi potuit πρόσθεν μὲν οἶδα etc. (xiv. 3.), qui ante ſcripſerat (vii. 6.) χρυσίον γε μὴν καὶ ἀργύριον ἐρευνᾶται, καὶ, ἄν τί που φανῇ, ὁ ἔχων ζημιοῦται? Denique xv. 1. qui hæc legit: μόνη αὕτη ἀρχὴ διατελεῖ, οἵαπερ ἐξ ἀρχῆς κατεστάθη, quomodo ea conciliabit cum primis et extremis capitis xiv. verbis? Reſponderi poteſt, ἀρχὴν, quæ dicitur eodem eſſe ac manere in ſtatu, quo fuit ab initio, pertinere ad *jus publicum*, id eſt ad jura et officia regis adverſus cives, civiumque adverſus reges, unde imperii quædam forma naſcitur, quæ etiam in perverſiſſimis civium moribus poſſit eſſe ſalva. Recte quidem. Sed quid vanæ leges ſine moribus proficiunt? Conſequetur profecto, ſpeciem et nomen antiqui imperii obtinuiſſe, vim ipſam et, ut clarius dicam, rempublicam totam ejuſque formam licentia civium fuiſſe ſublatam. Et niſi argutari volumus, repugnare concedamus oportet, quod Lycurgi legibus non parere dicuntur, quod nec aliis locis reſpondet, qualis eſt viii. 1. ὅτι ἐν Σπάρτῃ μάλιστα πείθονται ταῖς ἀρχαῖς τε καὶ τοῖς νόμοις, ἴσμεν ἅπαντες. Sed etiamſi tot loca tam vehementer huic capiti repugnantia non reperirentur, tamen valde ſuſpectum videri deberet. Prima modo conſideremus verba: ἡ Σπάρτη, τῶν ὀλιγανθρωποτάτων πόλεων οὖσα, δυνατωτάτη τε καὶ ὀνομαστοτάτη ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐφάνη· quomodo hæc conſentiunt cum §. 6. et 7. hujus capitis? Præterea ſi tam multa re-

prehenſurus erat auctor, quid ſtultius ab initio, quam ſignificatio laudis et virtutis cum tanto verborum ſplendore? Addendum certe erat πρώην vel ἐν τῷ πρόσθεν aut ſimile verbum: et deinceps dicendum ἐπιτηδεύματα τῶν τότε Σπαρτιατῶν. Pari modo per totum librum præterito tempore omnia erant efferenda, nihil autem præſenti, niſi ſi quid vituperaretur. Hoc ſi comparatione per totum librum deducta feciſſet, multo clariore in luce poſuiſſet et ſeveram horum virtutem et ad pravum lapſos illorum mores. Id ipſe videre debuit: et quis non videt? Sed in hanc partem plus quam ſatis dictum eſt.

Alterum, quod dixi, alieniſſimo loco illud caput eſſe inſertum, paucis eget verbis, ut fiat clarius. Minus nempe offenderet, ſi capiti decimo ſubjectum eſſet. Nam uſque ad finem illius capitis de modeſtia maxime agitur, quam publici moris diſciplina introduxerat, qua in modeſtia inſunt κοινὰ ἀγαθὰ καὶ ἐν εἰρήνῃ καὶ ἐν πολέμῳ, ut bene judicat auctor. His contraria continet locus ſpurius, ut facilius poſt illa ferri poſſet. Sed ab undecimo capite iſtiuſmodi declamationi non erat locus. Nihil vero abſurdius, quam mediis interpoſitam eſſe illis, quæ ad jura et munera regis ſpectant, ut locus tam alienus eam reddat etiam magis ſuſpectam.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑ.

CAPUT I.

Inſtituta Lycurgi de Conjugio ineundo et de Procreatione Sobolis.

ΑΛΛ' ἐγὼ ἐννοήσας ποτὲ, ὡς ἡ Σπάρτη, τῶν ὀλιγανθρωποτάτων πόλεων οὖσα, δυνατωτάτη τε καὶ ὀνομαστοτάτη ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐφάνη, ἐθαύμασα, ὅτῳ ποτὲ τρόπῳ τοῦτ' ἐγένετο· ἐπεὶ μέντοι κατενόησα τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν Σπαρτιατῶν, οὐκ ἔτι ἐθαύμαζον. 2. Λυκοῦργον μέντοι τὸν θέντα αὐτοῖς τοὺς νόμους, οἷς πειθόμενοι ηὐδαιμό-

Λακεδαιμονίων πολιτεία] Auctor, quem Suidas exſcripſit ſub vocabulo *μορῶν*, laudat librum ita: *ἐν τῇ Λακώνων πολιτείᾳ.*

Cap. I. 1. *ὀλιγανθρωποτάτων*] Ad h. l. Weiſke ita commentatur: "Verbo *ὀλιγ.* *civium*, non *hominum* paucitas ſignificatur. Exiguo numero hæc civitas conſtitiſſe dici poteſt, ſive intelligas *Spartanos*, h. e. ipſius urbis incolas, ſive *Lacedæmonios* eodem civitatis et libertatis jure utentes ſimul complectaris. Sed ſi paucitas illa certo numero definienda eſt, non modo illa diſtinctio reſpici debet, ſed etiam temporum et fortunæ viciſſitudo, ut in urbe ipſa modo habuerint civium ad novem millia, quem numerum eſſe voluerat Lycurgus (Plutarch. Lycurg. 12.), modo pauciores, cum cæſorum in bello agri hæreditatis jure ad propinquos perveniſſent, aliorum, qui maſcula prole caruiſſent, bona mulieribus ceſſiſſent in dotem. Non ſatis clare, neque diſtinctione illa indicata cauſas paucitatis perſequitur, quem Zeunius laudat, Ariſtoteles Polit. ii. 9. Cf. ad Ageſil. ii. 24."

ὀνομαστοτάτη] Weiſkii annotatio hæc eſt: "propter id ipſum, quia *δυνατωτάτη*. Potentia eorum apparuit in bello Peloponneſiaco, maximeque ab Olymp. 93. qua vicerunt Athenienſes ad Ægos flumen: a quo tempore principatum Græciæ tenuerunt uſque ad Olymp. 102. id eſt, uſque ad pugnam Leuctricam, qua ſunt a Thebanis ita afflicti, ut nunquam poſtea ſe refecerint." Ceterum Paris. C. *τε* et *τῇ* omiſit. Deinceps D. habet *ὅτῳ τρόπῳ ποτὲ τοῦτ' ἐγ. Ἐπειδὴ κατενόησα τὰ ἔργα τ. Σ.*

2. *αὐτοῖς*] Vitioſe liber Lipſ. *αὐτοὺς*, deinde *ηὐδαιμόνισαν*. Pariſ. D. *Λυκοῦργόν γε μέντοι τόν τε θέντα αὐτοῖς* dat.

νησαν, τοῦτον καὶ θαυμάζω, καὶ εἰς τὰ ἔσχατα μάλα σοφὸν ἡγοῦμαι· ἐκεῖνος γὰρ, οὐ μιμησάμενος τὰς ἄλλας πόλεις, ἀλλὰ καὶ ἐναντία γνοὺς ταῖς πλείσταις, προέχουσαν εὐδαιμονίᾳ τὴν πατρίδα ἀπέδειξεν. 3. Αὐτίκα γὰρ περὶ τεκνοποιΐας, (ἵνα ἐξ ἀρχῆς ἄρξωμαι) οἱ μὲν ἄλλοι τὰς μελλούσας τίκτειν, καὶ καλῶς δοκούσας κόρας παιδεύεσθαι, καὶ σίτῳ ᾗ ἀνυστὸν μετριωτάτῳ τρέφουσι καὶ ὄψῳ ᾗ δυνατὸν μικροτάτῳ· οἴνου γε μὴν ἢ πάμπαν ἀπεχομένας ἢ ὑδαρεῖ χρωμένας διάγουσιν. Ὥσπερ δὲ οἱ πολλοὶ τῶν τὰς τέχνας ἐχόντων ἑδραῖοι εἰσὶν, οὕτω καὶ τὰς κόρας οἱ ἄλλοι Ἕλληνες ἠρεμιζούσας ἐριουργεῖν ἀξιοῦσι. Τὰς μὲν οὖν οὕτω τρεφομένας πῶς χρὴ προσδοκῆσαι μεγαλεῖον ἄν τι γεννῆσαι; 4. Ὁ δὲ Λυκοῦργος ἐσθῆτας μὲν καὶ δούλας παρέχειν ἱκανὰς ἡγήσατο εἶναι· ταῖς δ' ἐλευθέραις μέγιστον νομίσας εἶναι τὴν τεκνοποιΐαν, πρῶτον μὲν σωμασκεῖν ἔταξεν οὐδὲν ἧττον τὸ θῆλυ τοῦ ἄῤῥενος φύλου· ἔπειτα δὲ δρόμου καὶ ἰσχύος, ὥσπερ καὶ τοῖς ἀν-

μάλα σοφὸν] Pariſ. C. μάλα omiſit. alii duo τὰ δ' ἐσ. unus eorum μᾶλλον habet.

ἀπέδειξεν] Vulgatum ἐπέδ. recte ita emendandum monuit Weiſke, atque ita Pariſ. D. επεδειξαι F.

3. ἐξ ἀρχῆς] Conjunctim Lipſ. liber ἐξαρχῆς ſcriptum habet. Locum Critiæ poſuit Clemens Stromatum 6. p. 741. Κριτίας γράφει· ἄρχομαι δέ τοι ἀπὸ γενετῆς ἀνθρώπου, πῶς ἂν βέλτιστος τὸ σῶμα γένοιτο καὶ ἰσχυρότατος; εἰ ὁ φυτεύων γυμνάζοιτο καὶ ἐσθίοι ἐῤῥωμένως καὶ ταλαιπωροίη τὸ σῶμα, καὶ ἡ μήτηρ τοῦ παιδίου τοῦ μέλλοντος ἔσεσθαι ἰσχύοι τὸ σῶμα καὶ γυμνάζοιτο. quem locum e republica Lacedæmoniorum ductum probabiliter cenſet Perizonius ad Æliani v. h. x. 13. Eundem librum laudat Plutarchus Lycurgi c. 9.

διάγουσιν] Iſocratis in Nicocle p. 80. χρὴ τοὺς ὀρθῶς βασιλεύοντας μὴ μόνον τὰς πόλεις ἐν ὁμονοίᾳ πειρᾶσθαι διάγειν: Demoſthenis pro Corona c. 27. ὁ πόλεμος—διήγαγεν ὑμᾶς loca appoſuit Weiſke, ut comprobaret uſum activum verbi Atticis non ignotum. Eſt hic pro διαιτᾷν poſitum. Rectius locum Demoſthenis Procem, p. 1459. Reiſk. comparavit Heindorf. νῦν δὲ δραχμῇ, καὶ χοῖ καὶ τέτταρσιν ὀβολοῖς ὥσπερ ἀσθενοῦντα τὸν δῆμον διάγουσι. Lectio Welſiana ἀρχόμεναι—χρώμεναι plane eſt repudianda, ducta illa ex margine Leunclavianæ poſtremæ.

τῶν τὰς τέχνας ἐχόντων] Eadem dictio Memorab. iii. 10. 1.

μεγαλεῖον] Mirum Stephano vocabulum merito videbatur de fœtu adhibitum, cum de animo et factis animi ſignificationem habentibus dici ſoleat. Paulo antea Τὰς μὲν οὖν οὕτω malebat ſcriptum Heindorf, atque ita Pariſ. A. itaque οὖν inſerui.

4. παρέχειν] Scilicet ἐριουργούσας. Ceterum hunc locum excerpſit Stobæus Geſneri p. 285. ubi extat ἱκανὰς παρέχειν.

ἐλευθέραις μέγιστον] Comma inepte poſitum poſt ἐλευθέραις ſuſtuli, quod ſtructuram verborum turbabat.

ὥσπερ καὶ] Copulam καὶ tanquam

δράσιν, οὕτω καὶ ταῖς θηλείαις ἀγῶνας πρὸς ἀλλήλας ἐποίησε, νομίζων ἐξ ἀμφοτέρων ἰσχυρῶν καὶ τὰ ἔκγονα ἐῤῥωμενέστερα γίγνεσθαι. 5. Ἐπεί γε μὴν γυνὴ πρὸς ἄνδρα ἔλθοι, ὁρῶν τὲς ἄλλες τὸν πρῶτον τοῦ χρόνου ἀμέτρως ταῖς γυναιξὶ συνόντας, καὶ τούτοις τἀναντία ἔγνω· ἔθηκε γὰρ, αἰδεῖσθαι μὲν εἰσιόντα ὀφθῆναι, αἰδεῖσθαι δ' ἐξιόντα. Οὕτω δὲ συνόντων, ποθεινοτέρως μὲν ἀνάγκη σφῶν αὐτῶν ἔχειν, ἐῤῥωμενέστερα δὲ γίγνεσθαι, εἴ τι βλάστοιεν, οὕτω μᾶλλον, ἢ εἰ διάκοροι ἀλλήλων εἶεν. 6. Πρὸς δὲ τούτοις καὶ ἀποπαύσας τοῦ, ὁπότε βούλοιντο ἕκαστοι, γυναῖκα ἄγεσθαι, ἔταξεν ἐν ἀκμαῖς τῶν σωμά-

inutilem et a Stobæo omiſſam cum Stephano et Moro deleverat Zeune, recte vero defendit Weiſke. Plutarchus Lycurgi cap. 14. οὐδὲν ἧττον εἴθισε τῶν κόρων τὰς κόρας γυμνάς τε πυκτεύειν καὶ πρὸς ἱεροῖς τισιν ὀρχεῖσθαι καὶ ᾄδειν, τῶν νέων παρόντων καὶ θεωμένων. ubi inepte nuperus Editor Lipſienſis lectionem Amyoti πομπεύειν recepit, cum vulgatum πολιτεύειν recte a Dacerio ex MSS. in πυκτεύειν mutatum fuerit. Liber Florent. παλαίειν habet. Cf. Cicero Tuſcul. Q. ii. 15.

τὰ ἔκγονα] Stobæus articulum omiſit, male probante Moro. Ceterum Weiſke ſuſpicatur, aliquid de cibo et potu puellarum hic a librariis omiſſum eſſe, quem largiorem illis Lycurgus conceſſerit. Cf. cap. ii. 5.

5. τὸ πρῶτον τοῦ χρόνου] μέρος intelligit Weiſke in hac lectione Juntinæ, Caſtal. Bryling. Halenſis, Stephan. poſterioris: contra τὸν πρῶτον cum Aldina, Pariſ. ſex et Stobæo ceteræ Edd. quod reſtitui.

καὶ τούτοις] Hanc veterum librorum ſcripturam revocavit Zeune, ex Stobæo τούτου dedit primus Stephanus, cum quo faciunt Pariſ. ſex.

εἰσιόντα] in thalamum. Quid ſit, copioſe explicat Plutarchus Lycurgi cap. 15.

βλάστοιεν] Vulgatum βλάπτοιεν ex Stobæo in βλαστάνοιεν, ſuadente Brodæo, mutavit Stephanus. Camerarius κλέπτοιεν conjecit, furtum in amore, ſeu concubitus clandeſtinos ſignificans, de quibus Plutarchus l. c. Stephanus διαλείποιεν, Leunclavius εἴ τινα (ἔκγονα) βλαστάνοιεν conjecit. Morus putabat deſiderari verbum, quo acer et recens indicetur amor; hinc Zeune conjecit εἰ ἔρωτι βλαστάνοιεν, interpretatus, *ſi amore vigerent*. Sed recte monuit Weiſke, antitheſin adeſſe jam in οὕτω. Igitur is ita locum interpretatur: εἰ (κατά) τι βλαστάνοιεν, *quodcunque germen ex iis producatur, quicunque fœtus ex iis naſcatur.* Quod dedi βλάστοιεν, ex vitioſo βλάπτοιεν exſculpſit Muretus Var. Lect. iii. 14. ſed nec ita locus perſanatus eſt, qui ἐῤῥωμενέστερον εἴ τι βλαστοῖ poſtulare videtur. βλάστοιεν Codex Pariſ. A. habet.

6. γυναῖκα] Stobæus γυναῖκας dedit.

ἀκμαῖς] Plutarchus Lycurgi c. 15. ἐγάμουν δι' ἁρπαγῆς οὐ μικρὰς οὐδ' ἀώρους πρὸς γάμον, ἀλλὰ καὶ ἀκμαζούσας καὶ πεπείρους. Ita Demaretus Leotychidem ἀποστερεῖ τοῦ γάμου φθάσας αὐτὸν τὴν Πέρκαλον ἁρπάσας καὶ σχὼν γυναῖκα, teſte Herodoto vi. 65. Hunc morem ad Sabinos, Spartanam coloniam, defluxiſſe, eorumque mores imitatos vicinos rapuiſſe virgines, monet Pontedera Antiquit. p. 418. qui recte annotat, Talaſſium in nuptiis a Græcis veniſſe, ubi nubentes virgines comitabatur colus comta et fuſus cum ſtamine. Scilicet a ταλασία vocabulum deductum eſt.

των τοὺς γάμους ποιεῖσθαι, καὶ τοῦτο συμφέρον τῇ εὐγονίᾳ νομίζων. 7. Εἴ γε μέντοι συμβαίη γεραιῷ νέαν ἔχειν, ὁρῶν, τοὺς τηλικούτους φυλάττοντας μάλιστα τὰς γυναῖκας, τἀναντία καὶ τούτου ἐνόμισε· τῷ γὰρ πρεσβύτῃ ἐποίησεν, ὁποίου ἀνδρὸς σῶμά τε καὶ ψυχὴν ἀγασθείη, τοῦτον ἐπαγομένῳ τεκνοποιήσασθαι. 8. Εἰ δέ τις αὖ γυναικὶ μὲν συνοικεῖν μὴ βούλοιτο, τέκνων δὲ ἀξιολόγων ἐπιθυμοίη, καὶ τούτῳ νόμον ἐποίησεν, ἥντινα ἂν εὔτεκνον καὶ γενναίαν ὁρώῃ πείσαντα τὸν ἔχοντα, ἐκ ταύτης τεκνοποιεῖσθαι. 9. Καὶ πολλὰ μὲν τοιαῦτα συνεχώρει. Αἵ τε γὰρ γυναῖκες διττοὺς οἴκους βούλονται κατέχειν, οἵ τε ἄνδρες ἀδελφοὺς τοῖς παισὶ προσλαμβάνειν, οἳ τοῦ μὲν γένους καὶ τῆς δυνάμεως κοινωνοῦσι, τῶν δὲ χρημάτων οὐκ ἀντιποιοῦνται. 10. Περὶ μὲν δὴ τεκνοποιίας οὕτω τἀναντία γνοὺς τοῖς ἄλλοις, εἴ τι διαφέροντας καὶ κατὰ μέγεθος

7. *φυλάττοντας*] Vulgatum *φυλάσσοντας* ex Stobæo mutavit Zeune. Deinceps *ἐναντίον τούτου* cum Aldina et Stobæo dedimus ſecuti Stephanum, Leuncl. Weiſkium et Pariſ. ſex. *τούτῳ* cum Juntina Zeune dedit.

πρεσβύτῃ] Ita Stobæus, *πρεσβυτάτῳ* erat ante Stephanum, ut in Lipſ. et Pariſ. libro, unde Heindorf *πρεσβυτέρῳ* efficere malebat, quod ipſum habet Plutarchus.

ἐποίησεν] Recte Stephanus *νόμον* vel *νόμιμον* deeſſe cenſuit. Nam quod Camerarium ſecutus Zeune vulgatum eſſe ait pro *poteſtatem fecit*, in eo falſum eſſe docuit Weiſke. Ad verbum *ἐποίησε* repete *νόμον* vel *νόμιμον* ex verbo *ἐνόμισε*. Ita verbum *ποιεῖν* eſt cap. ii. 11. vi. 1. iii. 4.

ἀγασθείη] Juntina, Hal. Bryl. et Codex Pariſ. Stobæi a Grotio comparatus *ἀγαθείη* habent. Deinceps Stephanus ſcribi voluit *ἐπαγομένῳ πρὸς γυναῖκα* vel *τὴν γυναῖκα κελεύειν ἐξ αὐτοῦ τεκν.* Plutarchus c. 15. *ἐξῆν μὲν γὰρ ἀνδρὶ πρεσβυτέρῳ νέας γυναικὸς, εἰ δή τινα τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἀσπάσαιτο νέων καὶ δοκιμάσειεν, εἰσαγαγεῖν παρ᾽ αὐτὴν, καὶ πλήσαντα γενναίου σπέρματος ἴδιον αὐτοῖς ποιήσασθαι τὸ γεννηθέν.*

8. *γυναικὶ μὲν*] Weiſke *ἀτέκνῳ* vel *γεραιτέρᾳ* additum malebat; ſed ita debebat eſſe *τῇ γυναικί*. Senſus eſt: *ſi quis omnino uxorem ducere renuebat.* Deinceps *τοῦτο νόμιμον* e Stobæo recepit Stephanus.

ἥντινα ἂν] Heindorfio *ἂν* delendum videtur. Deinceps Codex Pariſ. Stobæi habet *πέρσαντα* et *ταύτης ποιεῖσθαι.* Codex Xenophonteus D. dat *πείσαντα αὐτὴν, ἐκ ταύτης.*

9. *Αἵ τε—οἵ τε*] Stobæus *αἱ μὲν—οἱ δὲ* habet. Deinceps *διττοὺς οἴκους κατέχειν* Morus *duas familias occupatas tenere*, Zeune *binis præesse familiis* interpretatur, Weiſke *duobus locis rem familiarem tenere*, quod utraque domus ad ſe pertineat. Statui hoc addit ex natura muliebris ingenii. Morus refert ſententiam ad ſobolem, cum ex una matre duarum familiarum liberi naſcuntur.

προσλαμβάνειν] Simplex *λαμβάνειν* eſt in Cod. Pariſ. Stobæi, qui deinceps *κοινωνήσουσι* habet.

10. *κατὰ μέγεθος καὶ κατ᾽*] Stobæus utrumque *κατὰ* omiſit et *σκοπείτω* dedit. Ceterum recte monet Morus, in hac licentia, quæ matrimonii honeſti et illiciti amoris diſcri-

καὶ κατ' ἰσχὺν ἄνδρας τῇ Σπάρτῃ ἀπετέλεσεν, ὁ βουλόμενος ἐπισκοπείτω.

CAPUT II.

De Puerorum Educatione.

Ἐγὼ μέντοι, ἐπεὶ καὶ περὶ γενέσεως ἐξήγημαι, βούλομαι καὶ τὴν παιδείαν ἑκατέρων σαφηνίσαι. Τῶν μὲν τοίνυν ἄλλων Ἑλλήνων οἱ φάσκοντες κάλλιστα τοὺς υἱεῖς παιδεύειν, ἐπειδὰν τάχιστα αὐτοῖς οἱ παῖδες τὰ λεγόμενα ξυνιῶσιν, εὐθὺς μὲν ἐπ' αὐτοῖς παιδαγωγοὺς θεράποντας ἐφιστᾶσιν, εὐθὺς δὲ πέμπουσιν εἰς διδασκάλων, μαθησομένους καὶ γράμματα, καὶ μουσικὴν, καὶ τὰ ἐν παλαίστρᾳ. Πρὸς δὲ τούτοις, τῶν παίδων πόδας μὲν ὑποδήμασιν ἁπαλύνουσι, σώματα δὲ ἱματίων μεταβολαῖς διαθρύπτουσι· σίτου γε μὴν αὐτοῖς γαστέρα μέτρον νομίζουσιν. 2. Ὁ δὲ Λυκοῦργος, ἀντὶ μὲν τοῦ ἰδίᾳ ἕκαστον παιδαγωγοὺς δούλους ἐφιστάναι, ἄνδρα ἐπέστησε κρατεῖν αὐτῶν, ἐξ ὧνπερ αἱ μέγισται ἀρχαὶ καθίστανται, ὃς δὴ καὶ παιδονόμος καλεῖται. Τοῦτον δὲ κύριον ἐποίησε, καὶ ἁθροίζειν τοὺς παῖδας, καὶ ἐπισκοποῦντα, εἴ τις ῥᾳδιουργοίη, ἰσχυρῶς κολάζειν. Ἔδωκε δ' αὐτῷ καὶ τῶν ἡβών-

men omne, uti legitimæ et illegitimæ ſobolis, ſuſtulerit, fuiſſe tamen, qui mirarentur Spartanos, inter quos inaudita fuerint adulteria. Cf. Plutarchi Lycurg. c. 15. Quaſi vero non perpetuum fuerit hoc et moribus receptum adulterium.

Cap. II. 1. εὐθὺς] Ita cum Stephano Zeune pro εὐθὺ ſcripſit. Sequens vulgo θεραπεύοντας idem Stephanus ſuadente Brodæo cum Pariſ. libris ſeptem in θεράποντας mutavit. Locum in Apologia ſect. 16. ἐξ ὅτου περ ξυνιέναι τὰ λεγόμενα ἠρξάμην comparavit recte Morus. Paulo antea τάχιστα omittunt Pariſ. tres, deinde ἐπ' αὐτοὺς B. dat.

μουσικὴν, καὶ—παλαίστρᾳ] Platonis locum in Alcibiade i. p. 11. ἔμαθες γὰρ γράμματα καὶ κιθαρίζειν καὶ παλαίειν· οὐ γὰρ δὴ αὐλεῖν γε ἤθελες μαθεῖν, alterumque ſimilem in Theage p. 7. comparavit Weiſke. Pictura poſtrema ἐγκυκλοπαιδείᾳ puerili auctoritate Pamphili pictoris acceſſit, tradente Ariſtotele Polit. viii. 3.

2. ἕκαστον] Ex Stobæo p. 286. ἑκάστοις primus Stephanus recepit; ἕκαστος eſt in Codice Lipſienſi. Deinde ὁ δὴ καὶ Codex habet ſcriptum Pariſ. Stobæi a Grotio inſpectus.

ἁθροίζειν] Male Stobæus καθίζειν habet, Plutarchus enim Lycurgi c. 16. καταλοχίζειν εἰς ἀγέλας dixit.

Ἔδωκε δ' αὐτῷ] Ita Stobæus, quem cum Moro ſequitur Zeune. Antea

των μαστιγοφόρους, ὅπως τιμωροῖεν, ὅτε δέοι· ὥστε πολλὴν μὲν αἰδῶ, πολλὴν δὲ πειθῶ ἐκεῖ συμπαρεῖναι. 3. Ἀντί γε μὴν τοῦ ἁπαλύνειν τοὺς πόδας ὑποδήμασιν, ἔταξεν, ἀνυποδησίᾳ κρατύνειν· νομίζων, εἰ τοῦτ' ἀσκήσειαν, πολὺ μὲν ῥᾷον ἂν ὀρθιάδε βαίνειν, ἀσφαλέστερον δὲ πρανῆ καταβαίνειν· καὶ πηδῆσαι δὲ καὶ ἀναθορεῖν, καὶ δραμεῖν θᾶττον ἀνυπόδητον, εἰ ἠσκηκὼς εἴη τοὺς πόδας, ἢ ὑποδεδεμένον. 4. Καὶ ἀντί γε τοῦ ἱματίοις διαθρύπτεσθαι,

erat ἔδωκεν. Plutarchus Lycurgi cap. 17. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ παιδονόμος ἐκ τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἐτάττετο, καὶ κατ' ἀγέλας αὐτοὶ προΐσταντο τῶν λεγομένων εἰρένων ἀεὶ τὸν σωφρονέστατον καὶ μαχιμώτατον. Εἴρενας δὲ καλοῦσι τοὺς ἔτος ἤδη δεύτερον ἐκ παίδων γεγονότας, μελλείρενας δὲ τῶν παίδων τοὺς πρεσβυτάτους. Οὗτος οὖν ὁ εἴρην εἴκοσιν ἔτη γεγονὼς ἄρχει τε τῶν ὑποτεταγμένων ἐν ταῖς μάχαις, καὶ κατ' οἶκον ὑπηρέταις χρῆται πρὸς τὸ δεῖπνον. Ἐπιτάσσει δὲ τοῖς μὲν ἁδροῖς ξύλα φέρειν, τοῖς δὲ μικροτέροις λάχανα· καὶ φέρουσι κλέπτοντες, οἱ μὲν ἐπὶ τοὺς κήπους βαδίζοντες, οἱ δ' εἰς τὰ τῶν ἀνδρῶν συσσίτια παρεισρέοντες εὖ μάλα πανούργως καὶ πεφυλαγμένως· ἂν δ' ἁλῷ, πολλὰς λαμβάνει πληγὰς τῇ μάστιγι, ῥαθύμως δοκῶν κλέπτειν καὶ ἀτέχνως. Κλέπτουσι δὲ καὶ τῶν σιτίων ὅ, τι ἂν δύνωνται, μανθάνοντες εὐφυῶς ἐπιτίθεσθαι τοῖς καθεύδουσι ἢ ῥαθύμως φύλασσουσι· τῷ δ' ἁλόντι ζημία πληγαὶ καὶ τὸ πεινῆν. Cetera dabo ad cap. ii. ſect. 5. Heſychius: Παιδονόμος, ἀρχή τις παρὰ Λάκωσι. At βουάγορ Heſychio ἀγελάρχης, ὁ τῆς ἀγέλης ἄρχων παῖς, Λάκωνες. Idem: Κατράγοντες. οἱ βόαγροι, Λάκωνες. A pædonomo conſtituitur βοάγορ, i. e. ἀγὸς, dux, βουᾶς, id eſt ἀγέλης.

πολλὴν—αἰδῶ] Codex Lipſ. αἰδὼ ſcriptum habet; et in Convivio viii. 35. conſtanter legitur in recentioribus Edd. θεὰν γὰρ οὐ τὴν ἀναίδειαν, ἀλλὰ τὴν αἰδὼ νομίζουσι, ſed Edd. antiquiores ibi αἰδῶ dant. Contra αἰδὼ editur in Anabaſi ii. 6. 19. Cyrop. viii. 1. 33. αἰδῶ in Memorab. iii. 7. 5. quam ſcripturam probat Grammaticus in Etymol. M. p. 30. l. 40. Sic φειδὼ extat in Æliani v. h. ii. 4. πειθώ τινα in Ariſtophanis Nub. 1402. iterumque in Ranis verſu 1395. Paulo antea ὁπότε δέοι Pariſ. A. dat.

3. ἀσκήσειαν] Stobæus τοῦτο ἀσκήσαιεν. Sequens ὀρθιάδε βαίνειν eſt lectio Junt. Aldinæ, Halenſis, Steph. Leuncl. Contra Caſtal. et Bryling. dant ὄρθια ἀναβαίνειν, Stobæus editus ὀρθιάγε βαίνειν, Codex Pariſ. a Grotio comparatus ὄρθια ἐκβαίνειν. Ex Anabaſi iv. 6. 9. ὄρθιον ἰέναι appoſuit Zeune. Lipſienſis Codex ὄρθια δὲ β. dat. Pariſ. A. ὄρθια δὴ ευβαίνειν. B. ὄρ. δὴ βαί. Mihi Caſtalio verum vidiſſe videtur.

ἀναθορεῖν] Primus Caſtalio ex Stobæo hoc vulgato, quod eſt etiam in Codice Lipſ. ἀνθορεῖν ſubſtituit, addicente Pariſ. A. *recurrere* interpretatur Zeune, rectius cum Fr. Porto Weiſke *ſubſilire*, πηδῆναι vero *ſaltare*, *ſaltum dare*, denique δραμεῖν *currere*. E Pariſ. A. δὲ inſerui poſt πηδῆσαι. Plutarchus Lycurgi c. 16. pueros ſeptennes ſub cura βουάγορος et παιδονόμου fuiſſe narrans pergit: γράμματα μὲν οὖν ἕνεκα τῆς χρείας ἐμάνθανον· ἡ δ' ἄλλη πᾶσα παιδεία πρὸς τὸ ἄρχεσθαι καλῶς ἐγίνετο, καὶ καρτερεῖν πονοῦντα καὶ νικᾷν μαχόμενον. Διὸ καὶ τῆς ἡλικίας προερχομένης ἐπέτεινον αὐτῶν τὴν ἄσκησιν ἐν χρῷ τε κείροντες καὶ βαδίζειν ἀνοποδήτως παίζειν τε γυμνοὺς ὡς τὰ πολλὰ συνεθίζοντες.

ἀνυπόδητον] Ita cum Stobæo Caſtalio, ἀνυποδέτων Junt. Ald. Halenſ. contra Steph. ἀνυπόδετον dedit cum Pariſ. A. B. F. Paulo poſt Aldina ὑποδεδεμένων habet.

εἰ ἠσκηκὼς εἴη—πόδας] Ne bis eandem rem dicat Xenophon, ἐσκληκὼς corrigebat Jacobs Emendat. ad Stobæum p. 319. Equidem omne hoc comma ſpurium cenſeo, et ortum ex interpretatione verborum εἰ τοῦτ' ἀσκήσειαν.

4. Καὶ ἀντί γε] Stobæus ἀντὶ δὲ—ἐνόμισε δερματίῳ, partim vitioſe; prior

ἐνόμισεν, ἑνὶ ἱματίῳ δι' ἔτους προσεθίζεσθαι· νομίζων, οὕτω καὶ πρὸς ψύχη καὶ πρὸς θάλπη ἄμεινον ἂν παρασκευάσασθαι. 5. Σῖτόν γε μὴν ἔταξε τοσοῦτον ἔχοντα συμβουλεύειν τὸν ἄῤῥενα, ὡς ὑπὸ πλησμονῆς μὲν μήποτε βαρύνεσθαι, τοῦ δὲ ἐνδεεστέρως διάγειν μὴ ἀπείρως ἔχειν· νομίζων, τοὺς οὕτω παιδευομένους, μᾶλλον μὲν ἂν δύνασθαι, εἰ δεήσειεν, ἀσιτήσαντας ἐπιπονῆσαι, μᾶλλον δ' ἄν, εἰ παραγγελθείη, ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σίτου πλείω χρόνον ἐπι-

enim ſcriptura ἀντὶ δὲ vera mihi videtur. Plutarchi Lyc. c. 17. poſt verba antea poſita: *γενόμενοι δὲ δωδεκαετεῖς ἄνευ χιτῶνος ἤδη διετέλουν, ἓν ἱμάτιον εἰς τὸν ἐνιαυτὸν λαμβάνοντες, αὐχμηροὶ τὰ σώματα, καὶ λουτρῶν καὶ ἀλειμμάτων ἄπειροι, πλὴν ὀλίγας ἡμέρας τινὰς τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς τοιαύτης φιλανθρωπίας μετεῖχον.*

5. *συμβουλεύειν τὸν ἄῤῥενα*] Hanc vulgarem lectionem cum Stobæana, *σῖτόν γε μὴν τοσοῦτον ἔχειν συνεβούλευεν, ὡς*—permutavit Zeune, ex interpolatione ortam cenſens vulgarem. *ἔχειν* dat Pariſ. A. a ſec. manu. Nam *τὸν ἄῤῥενα* abundare, quia toto capite ſit ſermo de pueris; deinde ex verbo *συνεβούλευεν* interpretem feciſſe *ἔταξεν*. Sed recte monuit Weiſke, qui veterem ſcripturam revocavit, legiſlatorem non *συμβουλεύειν*, ſed *τάττειν* dici. In verbis *τὸν ἄῤῥενα* reſpicere putat ſcriptorem ad cap. i. 3. Nam puellas Lycurgum largiori victu, pueros parciori uti voluiſſe. Verum numerus ſingularis alienus eſt ab h. l. ſi de toto grege loqui voluit Xenophon. Cur adjectum ſit *ἔχοντα*, intelligere ſe negat Weiſke, ſed ferri poſſe; *συμβουλεύειν* tamen verum eſſe non poſſe. Fr. Portus conjecit *συμβολεύειν*, de phiditiis interpretatus, ad quæ pueri contulerint ſymbolas. Sed verbum auctoritate, rem teſtimonio carere affirmat Weiſke, qui melius vulgato *ἀπολαύειν* eſſe cenſebat. Jacobs Additam. p. 124. *συμβάλλειν* conjecit. Plutarchus Lycurgi cap. 17. poſt verba poſita ſupra ad ſect. 2. ita pergit: *Γλίσχρον γὰρ αὐτοῖς ἐστι δεῖπνον,* (quod publice præbetur una cœnantibus, ut apparet ex loco anteriore) *ὅπως δι' αὑτῶν ἀμυνόμενοι τὴν ἔνδειαν ἀναγκάζωνται τολμᾷν καὶ πανουργεῖν. Καὶ τοῦτο μὲν ἔργον τῆς ὀλιγοσιτίας, πάρεργον δὲ φασι τὴν τῶν σωμάτων αὔξησιν. Φέρεται γὰρ εἰς μῆκος, ὅταν το πνεῦμα μὴ πολλὴν σχῇ διατριβὴν καὶ ἀσχολίαν, ὑπὸ πλήθους τροφῆς εἰς βάθος καὶ πλάτος πιεζόμενον, ἀλλ' ἄνω βαδίζῃ διὰ κουφότητα, τοῦ σώματος ἐκλύτως καὶ ῥᾳδίως ἐπιδιδόντος. Τὸ δὲ αὐτὸ καὶ καλοὺς δοκεῖ ποιεῖν· αἱ γὰρ ἰσχναὶ καὶ διάκενοι ἕξεις μᾶλλον ὑπακούουσι πρὸς τὴν διάρθρωσιν, αἱ δ' ὀγκώδεις καὶ πολύτροφοι διὰ βάρος ἀντιβαίνουσιν.* In Inſtitutis Laconicis p. 249. ed. Hutten. eadem ita repetuntur et variantur: *τὸ δὲ ἔργον τῆς σιτοδείας διά τε ταῦτα γλίσχρον ἦν καὶ ἵνα ἐθίζωνται μηδέποτε γίνεσθαι πλήρεις, δύνασθαι δὲ πεινῆν. Οὕτω γὰρ ᾤοντο καὶ ἐν πολέμῳ χρησιμωτέρους ἔσεσθαι, εἰ δύναιντο καὶ ἀσιτήσαντες ἐπιπονῆσαι, καὶ ἐγκρατεστέρους δὲ καὶ εὐτελεστέρους, εἰ πλείω χρόνον διάγοιεν ἀπὸ μικρᾶς δαπάνης· τὴν δ' ἀνοψίαν ὑποφέρειν, ὡς βρῶμα τὸ τυχὸν προσφέρεσθαι, ᾤοντο ὑγιεινότερα τὰ σώματα ἀπὸ τῆς ἐλλειπούσης ποιεῖν τροφῆς, καὶ μὴ αὔξειν εἰς βάθος καὶ πλάτος πιεζόμενα, ἐπαίρειν δὲ εἰς ὕψος τὰ σώματα, καὶ καλὰ δὲ ποιεῖν· τὰς γὰρ ἰσχνὰς* et cet. Ex priore loco conjicio, *τὸν ἄῤῥενα* mutandum in *τὸν εἴρενα*, ducem gregis, *βουάγορ* qui dicebatur; deinde *συμβολεύειν* eſſe ad cœnam congregare, cui publice præbebatur ſumtus parciſſime. Formam verbi ex Phrynicho poſui activam in Lexico, notionem inuſitatam docet ipſe Xenophontis locus.

ἀσιτήσαντας] Male margo Steph. Leuncl. *ἀσκήσαντας*. Vulgatum defendit locus Plutarchi. Verbum *ἐπιπονῆσαι* eadem notione uſurpant Hellenica vi. 1. 4. *diutius laborem ferre* interpretatur Weiſke.

ταθῆναι, ἧττον δ' ἂν ὄψου δεῖσθαι, εὐχερέστερον δὲ πρὸς πᾶν ἔχειν βρῶμα, καὶ ὑγιεινοτέρως δ' ἂν διάγειν· καὶ [τοῦ] εἰς μῆκος ἂν αὐξάνεσθαι τὴν ῥαδινὰ τὰ σώματα ποιοῦσαν τροφὴν μᾶλλον συλλαμβάνειν ἡγήσατο ἢ τὴν διαπλατύνουσαν τῷ σίτῳ. 6. Ὡς δὲ μὴ ὑπὸ λιμοῦ ἄγαν αὖ πιέζοιντο, ἀπραγμόνως μὲν αὐτοῖς οὐκ ἔδωκε λαμβάνειν ὧν ἂν προσδέωνται, κλέπτειν δ' ἐφῆκεν ἔστιν ἃ, τῷ λιμῷ ἐπικουροῦντας. 7. Καὶ ὡς μὲν οὐκ, ἀπορῶν ὅ τι δοίη, ἐφῆκεν αὐτοῖς γε μηχανᾶσθαι τὴν τροφὴν, οὐδένα

καὶ ὑγιεινοτέρως δ' ἂν διάγειν] Vulgo hæc puncto interpofito feparata cum fequentibus copulantur. Sed confequentia comparativorum, *μᾶλλον, ἧττον, εὐχερέστερον*, poftulare mihi videbatur, ut hoc comma illis adderetur. In vulgato ordine Weifke ante *ὑγιεινοτέρως* et deinde ante *εἰς μῆκος* fupplet *εἰς τὸ*. Sed dura eft ellipfis ifta. Quare equidem cenfeo, excidiffe articulum *τοῦ* ad *συλλαμβάνειν* pertinennem. Sic eft in Hipparchico i. 22. *ἀλλὰ μὴν τοῦ καλῶς γε ὁπλισθῆναι τοὺς ἱππέας οἱ φύλαρχοι ἄν μοι δοκοῦσι μέγιστον συλλαμβάνειν, εἰ πεισθείησαν.* Interim *τοῦ* inclufum appofui. Ceterum Stobæus habet *μῆκος δ' ἂν*, quod Morus in *γ' ἂν* mutabat; mihi vero ea fcriptura fimpliciter ita probatur, ut Xenophon eandem verborum ftructuram et figuram etiam per hoc membrum continuet.

ἡγήσατο] Stobæi Codex Parif. a Grotio comparatus *ἡγησάμενος*, deinde *διαπλάττουσαν* dat.

6. *αὐτοῖς οὐκ ἔδωκε*] Stobæus *οὐκ ἔδωκεν αὐτοῖς—ὧν προσδέονται.* Aldina *ὧν ἂν δέονται.* Stobæi *προσδέονται* præferebat Zeune, ita melius fignificari cenfens eas res, quæ fumtu publico non præberentur. Parif. A. *ὧν ἂν προσδέωνται* verum dedit pro vulgato *δέωνται.*

κλέπτειν—ἔστιν ἃ] Locus in Anabafi iv. 6. 14. rem ita tradit: *ὑμᾶς τοὺς Λακεδαιμονίους, ὅσοι ἐστὲ τῶν ὁμοίων, εὐθὺς ἐκ παίδων κλέπτειν μελετᾷν ἀκούω, καὶ οὐκ αἰσχρὸν εἶναι ἀλλὰ ἀναγκαῖον κλέπτειν, ὅσα μὴ κωλύει νόμος.—νόμιμον ἄρα ὑμῖν ἐστιν, ἐὰν ληφθῆτε κλέπτοντες, μαστιγοῦσθαι.* Lacones ipfi *κρυπτείαν* vel *κρυπτίαν* vocaffe honeftiore vocabulo videntur, quo utitur Plutarchus Lycurgi c. 28. rem narrans ex Ariftotele: *τῶν νέων οἱ ἄρχοντες διὰ χρόνου τοὺς μάλιστα νοῦν ἔχειν δοκοῦντας εἰς τὴν χώραν ἄλλον ἄλλοσε ἐξέπεμπον—νύκτωρ δὲ κατιόντες εἰς τὰς ὁδοὺς τῶν Εἱλώτων τὸν ἁλισκόμενον ἀπέσφαττον. Πολλάκις δὲ καὶ τοῖς ἀγροῖς ἐπιπορευόμενοι τοὺς ῥωμαλεωτάτους καὶ κρατίστους αὐτῶν ἀνῄρουν.* Sed is *κρυπτίαν* diverfam facere videtur a more furandi quæ ad victum pertinent, quem defcribit c. 17. plane ita, uti Xenophon, eodem confilio eademque caufa edita. *Κρυπτεία τις ὀνομάζεται* Plato Legum i. p. 22. ubi ufum ejus declarat; idem tamen libro vii. p. 393. *κλωπείαν* vocare videtur, ubi de venationum generibus difputat: *κλωπείας δ' ἐν χώρᾳ καὶ πόλει μηδὲ ἐς τὸν ἔσχατον ἐπέλθοι νοῦν ἅψασθαι.* Si fcholion vera tradit ad priorem locum, editum a Ruhnkenio p. 225. *ἀπολύοντες ἕκαστον γυμνὸν προσέταττον ἐνιαυτὸν ὅλον ἔξω ἐν τοῖς ὄρεσι πλανᾶσθαι καὶ τρέφειν ἑαυτὸν διὰ κλοπῆς καὶ τῶν τοιούτων.* Contra Ifocrates *κλοπίαν* vocat, Helotum cædis nulla mentione facta, Panathen. c. 84. *καθ' ἑκάστην ἡμέραν εὐθὺς ἐξ εὐνῆς προπέμπουσι τοὺς παῖδας μεθ' ὧν ἂν ἕκαστοι βουληθῶσι, λόγῳ μὲν ἐπὶ θήραν, ἔργῳ δὲ ἐπὶ κλοπίαν τῶν ἐν τοῖς ἀγροῖς κατοικούντων· ἐν ᾗ συμβαίνει τοὺς μὲν ληφθέντας ἀργύριον ἀποτίνειν καὶ πληγὰς λαμβάνειν* et cet.

ἐπικουροῦντας] Quæ huc retrahenda cenfeam ex fect. 9. dicam ad eum locum.

7. *γε μηχανᾶσθαι*] Recte *τὸ μηχ.* corrigit Weifke. Sequens *ἀγνοεῖν* omittit Codex Parif. Stobæi. Poft *δῆλον* Parif. A. *δὲ* omittit.

οἶμαι τοῦτο ἀγνοεῖν· δῆλον δ', ὅτι τὸν μέλλοντα κλοπεύειν καὶ νυκτὸς ἀγρυπνεῖν δεῖ, καὶ μεθ' ἡμέραν ἀπατᾶν, καὶ ἐνεδρεύειν, καὶ κατασκόπους δὲ ἑτοιμάζειν τὸν μέλλοντά τι λήψεσθαι. Ταῦτα οὖν δὴ πάντα δῆλον ὅτι μηχανικωτέρους τῶν ἐπιτηδείων βουλόμενος τοὺς παῖδας ποιεῖν καὶ πολεμικωτέρους οὕτως ἐπαίδευσεν. 8. Εἴποι δ' ἂν οὖν τις· τί δῆτα, εἴπερ τὸ κλέπτειν ἀγαθὸν ἐνόμιζε, πολλὰς πληγὰς ἐπέβαλε τῷ ἁλισκομένῳ; ὅτι, φημὶ ἐγὼ, καὶ τἄλλα, ὅσα ἄνθρωποι διδάσκουσι, κολάζουσι τὸν μὴ καλῶς ὑπηρετοῦντα. Κἀκεῖνοι οὖν τοὺς ἁλισκομένους, ὡς κακῶς κλέπτοντας, τιμωροῦνται. 9. Καὶ ὡς πλείστους δὴ ἁρπάσαι τυροὺς παρ' Ὀρθίας καλὸν θεὶς, μαστιγοῦν

καὶ κατασκόπους δὲ] Hoc alterum membrum pendere mihi videtur abruptum, nullo accedente verbo, niſi repetas δεῖ. Præterea τόν γε μέλλοντά τι λ. ſcriptum malim. δὲ omittunt Pariſ. tres.

Ταῦτα οὖν δὴ πάντα δῆλ.] Stobæus: Ταῦτα οὖν δηλονότι πάντα. Intellige cum Weiſkio διὰ, ut Memorab. ii. 5. 5. Poſt τῶν ἐπιτηδείων idem vir doctus ἐν πολέμῳ vel ἐν στρατείᾳ interponendum cenſebat; ſed ſequens πολεμικωτέρους ſatis docet, ad bellicum uſum hæc fuiſſe inſtituta. Conferatur locus in Anabaſi iv. 6. 14.

8. ἐπέβαλλε] Stobæus ἐπέβαλε dat, quod ſuadente Heindorfio recepi. ἐνέβαλε dat Pariſ. B.

9. παρ' Ὀρθίας] Ὀρθωσίας eſt in Sexti Hypot. iii. 24. quam ſcripturam præferebat Spanheim ad Callimachi Hymnum in Dianam verſu 174. Pindarus Olymp. iii. 54. cervum conſecratum a Taygete nympha Dianæ Ὀρθωσίᾳ nominat, ubi Scholia nomen ab Arcadiæ monte Ὄρθιον vel Ὀρθώσιον dicto repetunt. Pauſanias viii. 23. de templo Bacchi Aleenſis: τούτῳ παρὰ ἔτος Σκιερίαν ἑορτὴν ἄγουσι καὶ ἐν Διονύσου τῇ ἑορτῇ—μαστιγοῦνται γυναῖκες, καθὰ καὶ οἱ Σπαρτιατῶν ἔφηβοι παρὰ τῇ Ὀρθίᾳ. Arcadicam Ἀρτέμιδα Ὀρθίαν in monte Lycone collocatam habet ii. 24. 6. De Lacedæmonia iii. 16. 6. τὸ δὲ χωρίον τὸ ἐπονομαζόμενον Λιμναῖον Ὀρθίας ἱερόν ἐστιν Ἀρτέμιδος. Ibidem Λυγοδέσμαν eandem vocari addit et originem διαμαστιγώσεως ita narrat: καί σφισιν ἐπὶ τούτῳ γίνεται λόγιον αἵματι ἀνθρώπων τὸν βωμὸν αἱμάσσειν. θυομένου δὲ, ὅντινα ὁ κλῆρος ἐπελάμβανε, Λυκοῦργος μετέβαλεν ἐς τὰς ἐπὶ τοῖς ἐφήβοις μάστιγας, ἐμπίμπλαταί τε οὕτως ἀνθρώπων αἵματι ὁ βωμὸς, ἡ δ' ἱέρεια τὸ ξόανον ἔχουσά σφισιν ἐφέστηκε. τὸ δέ ἐστιν ἄλλως μὲν κοῦφον ὑπὸ σμικρότητος, ἢν δὲ οἱ μαστιγοῦντές ποτε ὑποφειδόμενοι παίωσι κατὰ ἐφήβου κάλλος ἢ ἀξίωμα, τότε ἤδη τῇ γυναικὶ τὸ ξόανον γίνεται βαρὺ καὶ οὐκ ἔτι εὔφορον· ἡ δὲ ἐν αἰτίᾳ τοὺς μαστιγοῦντας ποιεῖται, καὶ πιέζεσθαι δι' αὐτούς φησι. Quem locum egregie illuſtrant Scholia Platonica Ruhnkenii p. 224. τὰς διαμαστιγώσεις φησίν· ἐγένοντο δ' αὗται πρὸς τῷ βωμῷ τῆς Ὀρθωσίας Ἀρτέμιδος, τῆς τὴν πολιτείαν ἀνορθούσης. παρειστήκει γὰρ ἡ ταύτης ἱέρεια φέρουσά τι ἐπὶ τῆς χειρὸς κεκρυμμένον, ὃ μέχρι τοῦ νῦν ἄγνωστόν ἐστι. καὶ εἰ μὲν ἧττον τοῦ δέοντος ἐμαστιγοῦτο, ἐβαρεῖτο ἐκείνη ὑπὸ τοῦ φερομένου· δεόντως δὲ τὴν δίκην εἰ ὑπεῖχε, κούφως ἡ ἱέρεια διετίθετο. κινεῖν γὰρ τὰς χεῖρας οὐκ ἐτόλμα ἔχων ταύτας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ὁ μαστιζόμενος. Cultum hujus Dianæ Orthiæ ſacrorum minime communem fuiſſe Spartanis et Helotibus, docet locus Themiſtii Orat. xxi. p. 250. Λακεδαιμονίους δ' ἐγὼ πυνθάνομαι τά τε ἄλλα τὸν Λυκοῦργον αἰσχύνειν καὶ ἐπὶ τὸν βωμὸν τῆς Ὀρθίας ὁμοίως μὲν δούλους, ὁμοίως δὲ ἐλευθέρους

τούτους ἄλλοις ἐπέταξε· τοῦτο δὴ δηλῶσαι καὶ ἐν τούτῳ βουλόμενος, ὅτι ἐστὶν, ὀλίγον χρόνον ἀλγήσαντα, πολὺν χρόνον εὐδοκιμοῦντα εὐφραίνεσθαι. Δηλοῦται δὲ ἐν τούτῳ,

ἀνάγειν, τόν τε Εἵλωτα, εἰ τύχοι, τόν τε Εὐρυποντίδην ἢ Ἀγιάδην.

Causam instituti religiosi Xenophon repetere videtur a furtis caseorum, quos pueri ab ara Dianæ rapuissent. Ita statuit Cragius de Republ. Lacedæmon. p. 325. Zeunio non dubium est visum quotannis pueros in furto deprehensos ad aram Dianæ verberibus cæsos fuisse. Camerarius vero τυροὺς mutat in πυροὺς et ordinem verborum ita instituit: καὶ ὡς πλείστους δὴ ἁρπάσαι πυροὺς καλὸν θεὶς, παρ' Ὀρθίας μαστιγοῦν τούτους et cet. Quem plerique Interpretes sequuntur, excepto Zeunio, qui figura συγχύσεως et gratæ negligentiæ nomine verborum ordinem turbatum excusare conatur. Contra Weiske unicum vocabulum τυροὺς excipiens reliquam Camerarii conjecturam probat. Caseo enim Spartanos multo vesci solitos, testari locum Plutarchi Lycurgi cap. 12. ἔφερε δὲ ἕκαστος κατὰ μῆνα τῶν συσσίτων ἀλφίτων μέδιμνον, οἴνου χόας ὀκτὼ, τυροῦ πέντε μνᾶς, σύκων ἡμίμνεα πέντε, πρὸς δὲ τούτοις εἰς ὀψωνίαν μικρόν τι κομιδῆ νομίσματος. Quo cum loco compara Scholia Platonica Ruhnkenii p. 223. Pueros e phiditiis surripuisse cibos seniorum narrat Plutarchus Lycurgi c. 17. Sed hæc de pueris. Contra ad aram Dianæ Orthiæ ἔφηβοι, non pueri, cædebantur, nec propter furta, sed ex instituto Lycurgi, qui aram deæ sanguine humano conspergi, minime vero victimis humanis immolatis pollui voluit. Deprehensos in furto virgis cædi voluit Lycurgus. Contra Xenophontis oratio videtur dicere, eos, qui plurimos caseos surripuissent vel ex ara Dianæ vel aliunde, cæsos fuisse ad aram Dianæ. At ipse sibi contrarium dicit addens καλὸν θεὶς ὡς πλείστους ἁρπάσαι τυρούς. Quod si enim, qui plurimos surripuit caseos, laudatus est a civibus et æqualibus omnium maxime, is non potuit virgarum pœnam mereri. Quare locum lacunosum et vitiosum esse censeo, et verba ὡς πλείστους δὴ (δὲ scribendum censuit Weiske) ἁρπάσαι τυροὺς καλὸν θεὶς retrahenda ad sect. 6. ut cum reliquis ita copulentur: κλέπτειν δ' ἐφῆκεν ἔστιν ἃ τῷ λιμῷ ἐπικουροῦντας, ὡς πλείστους δὴ ἁρπάσαι τυροὺς καλὸν θείς. Sequitur tum in nostro loco: Καὶ παρ' Ὀρθίας (τὸν βωμὸν) μαστιγοῦν τούτους ἄλλοις ἐπέταξε· τοῦτο δὴ δηλῶσαι—εὐφραίνεσθαι. Quæ deinceps sequuntur, alio pertinere et æque vitiosa, etiam Weiskio, videntur esse. Itaque Xenophon, si scriptura recte habet, nec locus aliunde translatus alienam possessionem occupavit, Laconicam διαμαστίγωσιν non ad ephebos modo adhibuit, sed ad pueros etiam transtulit.

ἐπέταξε] Ante Castalionem et Leuncl. erat ἐπέταξεν. Sequens τοῦτο δὴ a Castalione acceptum posuit Weiske pro vulgari δὲ, quod Leuncl. in γε mutari voluit.

εὐδοκιμοῦντα] Qui singularis patientiæ exemplum ediderant, corona donabantur, ut Stobæus narrat p. 293. Plutarchus Instit. Lacon. p. 254. οἱ παῖδες ξαινόμενοι μάστιξι δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τῆς Ὀρθίας Ἀρτέμιδος μέχρι θανάτου πολλάκις διακαρτεροῦσιν ἱλαροὶ καὶ γαῦροι καὶ ὁ περιγενόμενος ἐν τοῖς μάλιστα ἐπίδοξός ἐστι. καλεῖται δὲ ἡ ἅμιλλα διαμαστίγωσις, γίνεται δὲ καθ' ἕκαστον ἔτος. Ex vocabulo διαμαστίγωσις licet conjicere, pueros invicem se verberibus cecidisse, quanquam Xenophon μαστιγοῦν τούτους ἄλλοις ἐπέταξε ait. De ipsa re idem Plutarchus brevius in Lycurgi cap. 18. Cicero Tuscul. ii. 14. Sextus Hypot. iii. 24. Sed idem Plutarchus in Aristide cap. 17. aliam moris originem narrans addit: τὰς περὶ τὸν βωμὸν ἐν Σπάρτῃ πληγὰς τῶν ἐφήβων, καὶ τὴν μετὰ ταῦτα τῶν Λυδῶν πομπήν. Pueri victores βωμονῖκαι dicti, sunt in Corsini Dissert. V. in Appendice ad Notas Græcorum.

Δηλοῦται δὲ ἐν τούτῳ] Leunclavius δὲ et sequens καὶ deleri voluit. Zeune hæc omnia ad puerorum furta, et πράγματα λαμβάνειν ad pœnas μαστιγώσεως refert, quod per verba fieri commode non posse recte censuit Weiske, qui de alio more dictum aliquid fuisse a scriptore acute suspicatur; cum quo plane ego sentio. Quod si quis tamen hæc omnia ad

ὅτι καὶ, ὅπου τάχους δεῖ, ὁ βλακεύων ἐλάχιστα μὲν ὠφελεῖται, πλεῖστα δὲ πράγματα λαμβάνει. 10. Ὅπως δὲ μηδ', εἰ ὁ παιδονόμος ἀπέλθοι, ἔρημοί ποτε οἱ παῖδες εἶεν ἄρχοντος, ἐποίησε, τὸν ἀεὶ παρόντα τῶν πολιτῶν κύριον εἶναι, καὶ ἐπιτάττειν τοῖς παισὶν, ὅ τι ἂν ἀγαθὸν δοκοίη εἶναι, καὶ κολάζειν, εἴ τι ἁμαρτάνοιεν. Τοῦτο δὲ ποιήσας διέπραξε, καὶ αἰδημονεστέρους εἶναι τοὺς παῖδας· οὐδὲν γὰρ οὕτως αἰδοῦνται οὔτε παῖδες οὔτε ἄνδρες, ὡς τοὺς ἄρχοντας. 11. Ὡς δὲ καὶ, εἴ ποτε μηδεὶς τύχοι ἀνὴρ παρὼν, μηδ' ὡς ἔρημοι οἱ παῖδες ἄρχοντος εἶεν, ἔθηκε, τῆς ἴλης ἑκάστης τὸν τορώτατον τῶν εἰρένων ἄρχειν· ὥστε οὐδέποτε ἐκεῖ οἱ παῖδες ἔρημοι ἄρχοντός εἰσι.

Quatenus Lycurgus amorem maſculorum conceſſerit.

12. Λεκτέον δέ μοι δοκεῖ εἶναι καὶ περὶ τῶν παιδικῶν ἐρώτων· ἔστι γάρ τι καὶ τοῦτο πρὸς παιδείαν. Οἱ μὲν

puerorum furta, ad cœnam comparandam lautiorem pertinentia, referenda eſſe ſtatuat, is ſimul concedat oportet, verba, Καὶ παρ' Ὀρθίας μαστιγοῦν τούτους — εὐφραίνεσθαι, alienum occupaſſe locum, et ſeriem orationis de puerorum furtis interpellare et turbare.

10. μηδ', εἰ ὁ] Stobæus μὴ ἐὰν ὁ dedit.

τὸν ἀεὶ παρόντα] Plutarchus Lycurgi c. 16. ἐπεσκόπουν δ' οἱ πρεσβύτεροι παίζοντας αὐτοὺς, καὶ τὰ πολλὰ μάχας τινὰς ἐμβαλόντες ἀεὶ καὶ φιλονεικίας, οὐ παρέργως κατεμάνθανον, ὁποῖός ἐστι τὴν φύσιν ἕκαστος αὐτῶν πρὸς τὸ τολμᾷν. et cap. 17. ἤδη δὲ τοῖς τηλικούτοις — προσεῖχον οἱ πρεσβύτεροι καὶ μᾶλλον, ἐπιφοιτῶντες εἰς τὰ γυμνάσια καὶ μαχομένοις καὶ σκώπτουσιν ἀλλήλους παρατυγχάνοντες οὐ παρέργως, ἀλλὰ τρόπον τινὰ πάντες οἰόμενοι πάντων καὶ πατέρες εἶναι καὶ παιδαγωγοὶ καὶ ἄρχοντες. Alia de eadem re narrat in Inſtitutis Lacon. p. 248. Sed eadem plane in libro an Seni reſp. gerenda p. 131. Hutt.

ὅ τι ἂν ἀγαθὸν] Stobæus εἴ τι ἂν ἀγ. minus bene.

11. τῆς ἴλης — τορώτατον] Plutarchus Lycurgi c. 16. ἀγέλην vocat. Laconibus βουάγορ audiebat, Cretibus ἀγελάτης, teſte Heraclide Plutarchi Lyc. c. 17. ἐκάθευδον δ' ὁμοῦ κατ' ἴλην καὶ ἀγέλην.

τῶν εἰρένων] Cragii conjecturam de Rep. Laced. ii. 17. vulgato ἀῤῥένων recte ſubſtituit Weiſke. Sopingius ad Heſychii εἰρηνάζει malebat εἰρήνων. Plutarchus Lyc. c. 17. καὶ κατ' ἀγέλας αὐτοὶ (οἱ παιδονόμοι) προΐσταντο τῶν λεγομένων εἰρένων ἀεὶ τὸν σωφρονέστατον καὶ μαχιμώτατον. Idem cap. 16. ἄρχοντα δ' αὐτοῖς παρίστατο (ſcribe προΐστατο) τῆς ἀγέλης τὸν τῷ φρονεῖν διαφέροντα καὶ θυμοειδέστατον ἐν τῷ μάχεσθαι. Herodotus ix. 85. ἰρένας vocat, ubi editum ἰρέες correxit Valckenær. Narrat hiſtoricus, occiſos in pugna ad Platæas ſeorſim ſepultos ἰρένας, ſeorſim Spartiatas, ſeorſim εἵλωτας. Heſychius ἰρίνες et μελλιρίνες interpretatur μελλίφηβοι.

12. παιδικῶν ἐρώτων] Plutarchus Lycurgi cap. 17. ἤδη δὲ τοῖς τηλικούτοις (annos duodecim natis et plures) ἐρασταὶ τῶν εὐδοκίμων νέων συνανεστρέφοντο, καὶ προσεῖχον οἱ πρεσβύτεροι καὶ μᾶλλον, ἐπιφοιτῶντες εἰς τὰ γυμνάσια.

ἔστι γάρ τι] Morus δὴ vel τοι ſcribi voluit, contra monente Zeunio et

τοίνυν ἄλλοι Ἕλληνες ἢ, ὥσπερ Βοιωτοὶ, ἀνὴρ καὶ παῖς συζυγέντες ὁμιλοῦσιν, ἢ, ὥσπερ Ἠλεῖοι, διὰ χαρίτων τῇ ὥρᾳ χρῶνται· εἰσὶ δὲ καὶ, οἳ παντάπασι τοῦ διαλέγεσθαι τοὺς ἐραστὰς εἴργουσιν ἀπὸ τῶν παίδων. 13. Ὁ δὲ Λυκοῦργος, ἐναντία καὶ τούτοις πᾶσι γνοὺς, εἰ μὲν τις αὐτὸς ὢν, οἷον δεῖ, ἀγασθεὶς ψυχὴν παιδὸς πειρῷτο ἄμεμπτον φίλον ἀποτελέσασθαι καὶ συνεῖναι, ἐπῄνει, καὶ καλλίστην παιδείαν ταύτην ἐνόμιζεν· εἰ δέ τις παιδὸς σώματος ὀρεγόμενος φανείη, αἴσχιστον τοῦτο θεὶς, ἐποίησεν, ἐν Λακεδαίμονι μηδὲν ἧττον ἐραστὰς παιδικῶν ἀπέχεσθαι, ἢ γονεῖς παίδων, ἢ καὶ ἀδελφοὶ ἀδελφῶν εἰς ἀφροδίσια ἀπέ-

Weiſkio, τι dici pro πολλοῦ ἄξιον, ut Hieronis c. ix. 9.

συζυγέντες ὁμιλοῦσιν] Weiſke interpretatur: *amore prorſus venereo uti, quemadmodum mariti cum uxoribus conjuncti.* De legitimo enim matrimonio dicitur verbum συζευγνύειν etiam Œconomici cap. ix. 5. et in Convivio viii. 34. de Eleis et Thebanis noſter ait: συγκαθεύδοντας γοῦν αὐτοῖς ὅμως παρατάττεσθαι τὰ παιδικὰ εἰς τὸν ἀγῶνα. Elei contra paulo moderatius utebantur iſta conjunctione; puerorum enim amore vel pulcritudine fruebantur διὰ χαρίτων, *muneris nomine*, non quaſi de jure, ut interpretatur idem Weiſke. Fr. Portus χάριτας de donis ab amatore datis acceperat. In Platonis Convivio p. 185. ſimpliciter eſt de Bœotis et Eleis: ἁπλῶς νενομοθέτηται καλὸν τὸ χαρίζεσθαι ἐρασταῖς. Sic item Xenophon in Sympoſio viii. 34.

Ἠλεῖοι] Ald. Junt. οἱ λεῖοι. Sequens τοῦ διαλέγεσθαι male cum vocabulo ἐραστὰς copulavit Zeune interpretatus etiam pejus *qui cupiunt colloqui.* Monuit de hoc Weiſke. Antea Morus poſt διαλέγεσθαι intelligebat ἕνεκα, quod facit etiam Weiſke, ſed abeſſe malebat verba ἀπὸ τῶν παίδων. Fateor mihi etiam ſtructuram verborum vulgarem duram videri; ſed facilior ſupereſt ratio præpoſitionem ad priora revocandi, ita ut Xenophon ſcripſerit: παντάπασιν ἀπὸ τοῦ διαλέγεσθαι τοὺς ἐραστὰς εἴργουσι τῶν παίδων. Conjunguntur ita ἐρασταὶ παίδων. Ceterum recte monuit Weiſke, Xenophontem poſtremo loco reſpicere Athenienſes, de quibus Pauſanias Athenienſis in Platonis Convivio p. 188. ita: ἐπειδὰν δὲ παιδαγωγοὺς ἐπιστήσαντες οἱ πατέρες τοῖς ἐρωμένοις μὴ ἐῶσι διαλέγεσθαι τοῖς ἐρασταῖς, καὶ τῷ παιδαγωγῷ ταῦτα προστεταγμένα ᾖ, ἡλικιῶται δὲ καὶ ἑταῖροι ὀνειδίζωσιν, ἐάν τι ὁρῶσι τοιοῦτο γιγνόμενον, καὶ τοὺς ὀνειδίζοντας αὖ οἱ πρεσβύτεροι μὴ διακωλύωσι μηδὲ λοιδορῶσιν, ὡς οὐκ ὀρθῶς λέγοντας· εἰς δὴ ταῦτά τις βλέψας ἡγήσαιτ' ἂν πάλιν αἴσχιστον τὸ τοιοῦτον ἐνθάδε νομίζεσθαι. Diſertius Noſter in Convivio viii. 34. ubi Eleorum et Thebanorum amores pueriles comparaverat: ἐκείνοις μὲν γὰρ ταῦτα νόμιμα, ἡμῖν δ' ἐπονείδιστα.

13. ἀγασθεὶς ψυχὴν παιδὸς] De eodem argumento compara Noſtri Convivium viii. 35. Plutarchi Lycurg. xviii. 3. Inſtituta Lacon. p. 248. Æliani v. h. iii. 10. et 12. qui vocabulum Laconicum εἰσπνεῖν de amatoribus annotavit; et εἴσπνηλος vel εἰσπνήλης amator dicebatur. Hinc in Ageſilao Noſter cap. viii. 1. laudat: μετεῖχε μὲν ἥδιστα παιδικῶν λόγων. et cap. xi. 10. καλῶν ἔργων μᾶλλον ἢ τῶν καλῶν σωμάτων ἐπιθυμῶν. ſed omnium diſertiſſime pudicitiam ejus ornat cap. v. 4. et ſeqq. Pariſ. B. poſt ταύτην addit εἶναι.

ἐν Λακεδαίμονι] Scripturam Junt. et Aldinæ ἂν Λακ. primus correxit Caſtalio. Codices Pariſ. 4 dant μηθὲν ἧττον.

χονται. 14. Τὸ μέντοι ταῦτα ἀπιστεῖσθαι ὑπό τινων, οὐ θαυμάζω· ἐν πολλαῖς γὰρ τῶν πόλεων οἱ νόμοι ἐκ ἐναντιοῦνται ταῖς πρὸς τὲς παῖδας ἐπιθυμίαις. Καὶ τῶν μὲν αὖ παιδικῶν οὕτως ἐπεμελήθη.

CAPUT III.

De adolescentium disciplina.

Ὅταν γε μὴν ἐκ παίδων εἰς τὸ μειρακιοῦσθαι ἐκβαίνωσι, τηνικαῦτα οἱ μὲν ἄλλοι παύουσι μὲν ἀπὸ παιδαγωγῶν, παύουσι δὲ καὶ ἀπὸ διδασκάλων, ἄρχουσι δὲ οὐδένες ἔτι αὐτῶν, ἀλλ' αὐτονόμους ἀφιᾶσιν· ὁ δὲ Λυκοῦργος καὶ τούτων τἀναντία ἔγνω. 2. Καταμαθὼν γὰρ τοῖς τηλικέτοις μέγιστον μὲν φρόνημα ἐμφυόμενον, μάλιστα δὲ ὕβριν ἐπιπολάζεσαν, ἰσχυροτάτας δὲ ἐπιθυμίας τῶν ἡδονῶν παρισταμένας, τηνικαῦτα πλείστους μὲν πόνους αὐτοῖς ἐπέβαλε, πλείστην δὲ ἀσχολίαν ἐμηχανήσατο. 3. Ἐπιθεὶς δὲ καὶ, εἴ τις ταῦτα φύγοι, μηδενὸς ἔτι τῶν καλῶν τυγχά-

14. *οὐκ ἐναντιοῦνται*] Non esse simpliciter *adversari*, sed, ut Camerarius reddit, *coercere*, statuit Weiske, qui referebat Xenophontis monitum ad Athenienses, apud quos leges amorem puerorum vetabant quidem, verum tamen adeo non valebant, ut eum plane abolerent aut turpitudinem et licentiam ejus tollerent.

Καὶ τῶν—ἐπεμελήθη] Hanc clausulam ex fine Capitis 3. huc transtulit, atque illuc retulit eam, quæ vulgo hic plane alieno in loco legabatur, Ἡ *μὲν δὴ παιδεία—ἐπισκοπείσθω*, argumentis multis iisque veris usus Weiske, quæ repetere non est necesse, quum facile quisque admonitus ea cogitando exquirere possit.

Cap. III. 1. *παύουσι δὲ καὶ*] Copulam *καὶ* omittit Cod. Lips. ut sequens *γὰρ* post verbum *καταμαθών*.

2. *ἰσχυροτάτας*] Sic cum Edd. vett. Zeune, *ἰσχυρωτάτας* dedit Leuncl.

ὑπέβαλε] Philelphus *plurimis eos laboribus subdidit* interpretatus *πλείστοις μὲν πόνοις αὐτοὺς* scriptum legisse videbatur Zeunio. Morus *ἐπέβαλε* conjecit. Weiske *ὑπέβαλε* commode exponi posse censebat, *subjecit*, *suppeditavit*, tanquam materiam, quam tractarent. Mori conjecturam firmavit Paris. A.

3. *φύγοι, μηδενὸς ἔτι τῶν καλῶν τυγχάνειν*] Paris. C. *φεύγοι* habet a prima manu. Nullos in republica honores, nulla munera publica iis impertiebantur leges. Ita *τοὺς ὀρεγομένους τῶν καλῶν* dixit Memorab. iii. 1. 1. sed aliter est *τυγχάνειν πάντων τῶν καλῶν* Cyrop. vii. 3. 16. de honoribus nempe sepulturæ funebribus. Breviter ut dicam, *ἄτιμοι* erant Lacedæmone, et ex numero *τῶν ὁμοίων* eximebantur, qui talia fugiebant. Ad rem ipsam quod attinet, idem tradit Plutarchus Instit. Laconic. p. 252. *τῶν πολιτῶν ὃς ἂν μὴ ὑπομείνῃ τὴν τῶν παίδων ἀγωγὴν, οὐ μετεῖχε τῶν τῆς πόλεως δικαίων.* Jus civitatis et honorum publicorum communicavit Lycurgus etiam cum mothacibus, ex quorum numero fuerunt Lysander, Gylippus, Callicrati-

νειν, ἐποίησε, μὴ μόνον τοὺς ἐκ δημοσίου, ἀλλὰ καὶ τοὺς κηδομένους ἑκάστων ἐπιμελεῖσθαι, ὡς μὴ ἀποδειλιάσαντες ἀδόκιμοι παντάπασιν ἐν τῇ πόλει γένοιντο. 4. Πρὸς δὲ τούτοις, τὸ αἰδεῖσθαι ἰσχυρῶς ἐμφυσιῶσαι βουλόμενος

des. De his ita Phylarchus Athenæi vi. p. 271. Εἰσὶ δ' οἱ μόθακες σύντροφοι τῶν Λακεδαιμονίων· ἕκαστος γὰρ τῶν πολιτικῶν παίδων, ὡς ἂν τὰ ἴδια ἐκποιῶσιν (ut cujuſque res familiaris permittit,) οἱ μὲν ἕνα, οἱ δὲ δύο, τινὲς δὲ πλείους ποιοῦνται συντρόφους αὑτῶν. Εἰσὶν οὖν οἱ μόθακες ἐλεύθεροι μὲν, οὐ μὴν Λακεδαιμόνιοι· μετέχουσι δὲ τῆς παιδείας πάσης. Τούτων ἕνα φασὶ γενέσθαι καὶ Λύσανδρον—πολίτην γενόμενον δι' ἀνδραγαθίαν. Ælianus v. h. xii. 43. ubi refert, Lyſandrum, Gylippum et Callicratidem μόθακας fuiſſe, vocabulum ita interpretatur: ὄνομα δ' ἦν τοῦτο τοῖς τῶν εὐπόρων (παίδων συντρόφοις recte addit Schweighæuſer,) οὓς συνεισέπεμπον αὐτοῖς οἱ πατέρες συναγωνιουμένους ἐν τοῖς γυμνασίοις. Ὁ δὲ συγχωρήσας τοῦτο Λυκοῦργος τοῖς ἐμμείνασι τῇ τῶν παίδων ἀγωγῇ πολιτείας Λακωνικῆς μεταλαγχάνει. Hinc in Plutarchi Cleomene cap. 8. καὶ δύο τῶν συντρόφων Κλεομένους, οὓς Σαμόθρακας καλοῦσιν, ἐπηκολούθησαν, στρατιώτας ὀλίγους ἔχοντες, recte Valckenær ad Eurip. Fragm. p. 223. corrigit οὓς μόθακας καλοῦσιν.

Ab his συντρόφοις diverſi fuiſſe videntur τρόφιμοι a Xenophonte Hellenic. v. 3. 9. commemorati: Πολλοὶ δ' αὐτῷ (Ἀγησιλάῳ) καὶ τῶν περιοίκων ἐθελονταὶ καλοὶ κἀγαθοὶ ἠκολούθουν, καὶ ξένοι τῶν τροφίμων καλουμένων, καὶ νόθοι τῶν Σπαρτιατῶν μάλα εὐειδεῖς τε καὶ τῶν ἐν τῇ πόλει καλῶν οὐκ ἄπειροι. Filii igitur τῶν περιοίκων et ſpurii Spartanorum nomine μοθάκων comprehenſos fuiſſe ſuſpicor, τροφίμους vero appellatos pueros peregrinos, qui diſciplina puerorum Laconica utebantur. Teſtatur enim Plutarchus in Inſtit. Laconicis p. 252. poſt verba primo loco poſita: ἔνιοι δ' ἔφασαν, ὅτι καὶ τῶν ξένων ὃς ἂν ὑπομείνῃ ταύτην τὴν ἄσκησιν τῆς πολιτείας, κατὰ τὸ βούλημα τοῦ Λυκούργου μετεῖχε τῆς πολιτείας. Poſtremam vocem ipſe de meo addidi. Quæ enim vulgo ſequuntur verba, ἀρχῆθεν διατεταγμένης μοίρας, πωλεῖν δ' οὐκ ἐξῆν, aliunde abrupta alienum plane locum occuparunt. Cum Plutarcho facit Teles Stobæi Serm. xxxviii. p. 233. Λακεδαιμόνιοι—τὸν μὲν μετασχόντα τῆς ἀγωγῆς καὶ ἐμμείναντα, κἂν ξένος ᾖ κἂν ἐξ Εἵλωτος, ὁμοίως τοῖς ἀρίστοις τιμῶσι· τὸν δὲ μὴ ἐμμείναντα, κἂν ἐξ αὐτοῦ τοῦ βασιλέως ᾖ, εἰς τοὺς Εἵλωτας ἀποστέλλουσι καὶ τῆς πολιτείας ὁ τοιοῦτος οὐ μετέχει. Ex peregrinis Xenophontem novimus noſtrum filios ſuos Lacedæmonem miſiſſe publica diſciplina erudiendos et inſtituendos teſtimonio Plutarchi in Ageſilao et Diogenis Laertii.

τοὺς ἐκ δημοσίου] *publice præfectos*, κηδομένους contra κηδεμόνας vel κηδεστὰς interpretatur Morus. Zeune priores eſſe ait τοὺς παιδονόμους, aut εἴρενας vel μελλείρενας, poſteriores interpretatur ſenes amatores puerorum. Utrumque falſo et inepte. Weiſke τοὺς ἐκ δημοσίου explicat de Bidiæis et Ephoris, comparans Pauſaniam iii. 11. τοῖς ἐφόροις καὶ Βιδιαίοις πέντε ἀριθμὸν ἑκατέροις οὖσι, τοῖς μὲν τὰ ἐπὶ τῷ Πλατανιστᾷ καλουμένῳ καὶ ἄλλους τῶν ἐφήβων ἀγῶνας τιθέναι καθέστηκεν· ἔφοροι δὲ et cet. Paulo antea idem Βιδιαίων ἀρχεῖα in foro poſita commemorat, ubi controverſias adoleſcentum judicatas fuiſſe putat Weiſke. Κηδομένους interpretatur parentes, tutores et omnino qui privata auctoritate adoleſcentibus imperare poſſunt. Denique addit locum Æliani v. h. xiv. 7. ubi narratur lex Lacedæmoniorum jubens διὰ δέκα ἡμερῶν πάντως τοῖς ἐφόροις τοὺς ἐφήβους παρίστασθαι γυμνοὺς δημοσίᾳ, ut ii de colore et habitu gymnaſtico judicarent. Is Æliani locus exſcriptus eſt ex Agatharchida Athenæi libro xii. p. 550. qui locus ex Æliano corrigi debet. In inſcriptione Laconica apud Corſinum Diſſert. v. in Appendice ad Notas Græcorum eſt πρέσβυς Βιδέων. quod eſſe aiunt ſcriptum pro Βιδιαίων. τοὺς κηδομένους Heindorf illuſtrat loco comparato Platonis de rep. ii. p. 368. Steph. λέγουσι δέ που καὶ παρακελεύονται πατέρες τε υἱέσι καὶ πάντες οἱ τινῶν κηδόμενοι, ὡς χρὴ δίκαιον εἶναι.

4. τὸ αἰδεῖσθαι] Stobæus τό τε αἰδ. habet. Sequens ἐμφῦσαι ex eodem recepit Zeune in locum vulgati ἐμφυσι-

αὐτοῖς, καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐπέταξεν ἐντὸς μὲν τοῦ ἱματίου τὼ χεῖρε ἔχειν, σιγῇ δὲ πορεύεσθαι, περιβλέπειν δὲ μηδαμοῖ, ἀλλ' αὐτὰ τὰ πρὸ τῶν ποδῶν ὁρᾶν. Ἔνθα δὴ καὶ δῆλον γεγένηται, ὅτι τὸ ἄῤῥεν φῦλον καὶ εἰς τὸ σωφρονεῖν ἰσχυρότερόν ἐστι τῆς τῶν θηλειῶν φύσεως. 5. Ἐκείνων γ' οὖν ἧττον μὲν ἂν φωνὴν ἀκούσαις, ἢ τῶν λιθίνων, ἧττον δ' ἂν ὄμματα μεταστρέψαις, ἢ τῶν χαλκῶν, αἰδημονεστέρους δ' ἂν αὐτοὺς ἡγήσαιο καὶ αὐτῶν τῶν ἐν τοῖς θαλάμοις παρθένων. Καὶ ἐπειδὰν εἰς τὸ φιλίτιόν γε ἀφίκωνται, ἀγαπητὸν, αὐτῶν καὶ τὸ ἐρωτηθὲν ἀκοῦσαι. 6. Ἡ μὲν δὴ παιδεία εἴρηται, ἥ τε Λακωνικὴ καὶ ἡ τῶν ἄλλων Ἑλ-

σαι, quod Stephanus mutatum voluit in ἐμφυσιῶσαι. Atque hoc ipſum eſt in Codice Lipſienſi et Pariſ. ſex. Zeune ἐμφῦσαι *inhærere* interpretatur, ſed hoc eſt ἐμφῦναι. Contra ἠθμὸν βλεφαρίδας ἐμφῦσαι eſt in Memor. i. 4. 6. δόξαν τοῖς ἀνθρώποις ἐμφῦσαι ſect. 16. ψυχὴν τῷ ἀνθρώπῳ ἐνέφυσε ſect. 13. Nullibi ἐμφῦναι Xenophontem uſurpare memini de re firmiter inhærente et infixa; quare ſcripturam Codicum recepi in locum vulgati a Zeunio et Weiſkio ἐμφῦσαι.

ἐπέταξεν] Codex Stobæi Pariſ. ἐπέδειξε habet, deinceps Stobæus περιόπτειν δὲ μηδαμῶς dat, poſtea σῶφρον.

τὼ χεῖρε] Huc pertinet locus Ciceronis pro Cœlio cap. 5. *Quem ergo ad finem putas cuſtodiendam illam ætatem fuiſſe? Nobis quidem olim annus erat unus ad cohibendum brachium toga conſtitutus, et ut exercitatione ludoque campeſtri tunicati uteremur: eademque erat, ſi ſtatim mereri ſtipendia cœperamus, caſtrenſis ratio ac militaris.* Cf. Artemidori Onirocr. i. 56. Senecæ Controv. v. 6.

σωφρονεῖν] Modeſtiam ſignificat, ut docet locus Platonis in Charmide p. 118. δοκεῖ σωφροσύνη εἶναι τὸ κοσμίως πάντα πράττειν καὶ ἡσυχῇ ἔν τε ταῖς ὁδοῖς βαδίζειν καὶ διαλέγεσθαι, καὶ τἄλλα πάντα ὡσαύτως ποιεῖν, a Weiſkio comparatus.

τῆς τῶν—φύσεως] Vulgatum τῶν τῆς θηλείας φύσεως ex Stobæo correxit Zeune. Brodæus annotavit ſcripturam Codicum τοῦ τῶν θηλειῶν φύλου. Heindorf τῆς θηλείας φύσεως unice probabat.

5. Ἐκείνων γ' οὖν] Stobæus Ὡς ἐκείνων, quod probarem, niſi ſequeretur γ' οὖν. Idem ἦν ἀκοῦσαι habet, poſtea στρεψάντων, (Longinus στρέψαις,) denique αἰδημονεστέρους δὲ αὐτούς.

ἐν τοῖς θαλάμοις] Longinus de Sublimit. iv. 4. in ſuo exemplo ſcriptum reperit ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς, eamque dictionem merito improbat; dure enim et inepte oculorum pupillæ (κόραι) dicuntur αἱ ἐν ὀφθ. παρθένοι. Præter Codices a Brodæo inſpectos vitioſam lectionem habet etiam Codex Pariſienſis Stobæi a Grotio comparatus. Cf. omnino Ruhnkenii et Toupii annotatio ad Longini locum p. 247. ſive p. 250. ed. Weiſkii.

φιλίτιόν] Scriptura vocabuli jam olim variata fuit inter φιλίτιον et φιδίτιον, quæ literarum permutatio in ſcriptura majuſcula ΦΙΛΙΤΙΟΝ, ΦΙΔΙΤΙΟΝ facilior erat. Cf. Plutarchi Lyc. c. 12. Alii φειδίτιον ſcribunt, ut Athenæus p. 140. Pauſanias aliique: eamque ſcripturam manus ſecunda in Pariſ. B. ſuperſcripſit.

ἀφίκωνται] Antiquum ἀφίκονται correxit Stephanus.

6. Ἡ μὲν—ἐπισκοπείσθω] Hanc clauſulam ex initio Capitis III. huc tranſtulit Weiſke, et vulgarem in ſuum reſtituit locum ſect. 14. Capitis II.

λήνων· ἐξ ὁποτέρας δ' αὐτῶν καὶ εὐπειθέστεροι καὶ αἰδημονέστεροι, καὶ ὧν δεῖ ἐγκρατέστεροι ἄνδρες ἀποτελοῦνται, ὁ βουλόμενος καὶ ταῦτα ἐπισκοπείσθω.

CAPUT IV.

De institutis virorum et provectiorum ætate.

Περί γε μὴν τῶν ἡβώντων πολὺ μάλιστα ἐσπούδασε, νομίζων, τούτους, εἰ γένοιντο οἵους δεῖ, πλεῖστον ῥέπειν ἐπὶ τὸ ἀγαθὸν τῇ πόλει. 2. Ὁρῶν οὖν, οἷς ἂν μάλιστα φιλονεικία ἐγγένηται, τούτων καὶ χοροὺς ἀξιακροατωτάτους γιγνομένους, καὶ γυμνικοὺς ἀγῶνας ἀξιοθεατωτάτους, ἐνόμιζεν, εἰ καὶ τοὺς ἡβῶντας συμβάλλοι εἰς ἔριν περὶ ἀρετῆς, οὕτως ἂν καὶ τούτους ἐπὶ πλεῖστον ἀφικνεῖσθαι ἀνδραγαθίας. Ὡς οὖν τούτους αὖ συνέβαλεν, ἐξηγήσομαι. 3. Αἱροῦνται τοίνυν αὐτῶν οἱ ἔφοροι ἐκ τῶν ἀκμαζόντων τρεῖς ἄνδρας· οὗτοι δὲ ἱππαγρέται καλοῦνται. Τούτων δ'

Cap. IV. 1. τῶν ἡβώντων] Stobæus τῶν ἤδη ἡβώντων dedit, probante Heindorfio: idem sequens αὖ ante συνέβαλεν omisit. ἐπὶ ante πλεῖστον omittit Paris. A.

πλεῖστον ῥέπειν] maximum habere momentum ad felicitatem et virtutem civium et utilitatem patriæ.

2. ἀξιακροατωτάτους] Liber Lips. ἀξιοακροατοτάτους — ἀξιοθεατοτάτους — συμβάλοι. [ω in his superlativis non servem. v. not. ad Schol. Apollon. Rhod. p. 213. sq. ubi leg. "Hier. i. "35." Schæfer.]

3. αὐτῶν οἱ ἔφοροι] Stobæus οἱ ἔφοροι αὐτῶν habet.

ἱππαγρέται] Ita Aldina, Halensis, Juntina. Stobæus ἱππαγρίται habet. Castalio cum Bryling. Edd. ἱππαγέται dedit. Timæus in Glossario: Ἱππαγρέται· τρεῖς οὗτοι ἐγένοντο ἄρχοντες ἐν Σπάρτῃ. Hesychius: Ἱππαγρέτας, ἀρχὴ ἐπὶ τῶν ἐπιλέκτων ὁπλιτῶν. Cum Timæo verbo tenus convenit Photii Lexicon. Eustathius ad Il. Θ. p. 727. 23. ed. Rom. p. 619. Basil. νεανίσκος καὶ νεανίας ὁ αὐτός. Λάκωνες δὲ τούτους ἱππεῖς ἐκάλουν, καὶ τοὺς προεστῶτας αὐτῶν ἱππαγρέτας. Xenophon Hellenic. iii. 3. 8. narrat, Cinadonem seditionis auctorem quo modo comprehenderint ephori, et simul significat, ex numero trecentorum eum non fuisse. Mittebatur ad Aulonitarum aliquos comprehendendos, quorum nomina scripta acceperat. Mittebatur autem σὺν ἄλλοις τῶν νεωτέρων. Addit: ὑπηρετήκει δὲ καὶ ἄλλ' ἤδη ὁ Κινάδων τοῖς ἐφόροις τοιαῦτα. Cum Cinadon quæreret, τίνας ἄγοι μεθ' αὐτοῦ τῶν νέων, ephori responderunt: Ἴθι, καὶ τὸν πρεσβύτατον τῶν ἱππαγρετῶν κέλευέ σοι ξυμπέμψαι ἓξ ἢ ἑπτὰ, οἳ ἂν τύχωσι παρόντες. Deinde ephori submiserunt Aulonitis μοῖραν ἱππέων, si res forte majoribus copiis indigeret. Qui fuisse videntur veri equites. Dixi, Cinadonem non videri fuisse ex numero trecentorum, quoniam ipse Xenophon sect. 5. ait: οὐ μέντοι τῶν ὁμοίων, et ipse Cinadon crimen convictus excusat verbis sect. 11. μηδενὸς ἥττων εἶναι ἐν Λακεδαίμονι: quibus significat, injuria exclusum se a numero τῶν ὁμοίων. Hos ὁμοίους Aristoteles Politic. v. 8. comparat cum plebe in democratia: ἔστι γὰρ ὥσπερ δῆμος ἤδη οἱ ὅμοιοι· διὸ καὶ ἐν τούτοις ἐγγίνονται δη-

ἕκαστος ἄνδρας ἑκατὸν καταλέγει, διασαφηνίζων, ὅτου

μαγωγοὶ πολλάκις. Firmat conjecturam de ſtatu Cinadonis locus Ariſtotelis Polit. v. 7. ἢ ὅταν ἀνδρώδης τις ὢν μὴ μετέχῃ τῶν τιμῶν, οἷον Κινάδων ὁ τὴν ἐπ' Ἀγησιλάῳ συστήσας ἐπίθεσιν ἐπὶ τοὺς Σπαρτιάτας. Archytas Stobæi p. 440. Καὶ ἐν τᾷ Λακεδαίμονι· τοὶ μὲν γὰρ βασιλεῖς τᾶς μοναρχίας, τοὶ δὲ γέροντες τᾶς ἀριστοκρατίας, τοὶ δὲ ἔφοροι τᾶς ὀλιγαρχίας, ἱππαγρέται δὲ καὶ κόροι τᾶς δαμοκρατίας. — τοῖς μὲν γὰρ βασιλεῦσιν οἱ ἔφοροι ἀντικάθηνται, τούτοις δὲ οἱ γέροντες, μέσοι δὲ οἱ κόροι καὶ ἱππαγρέται· ἐφ' ὃ γὰρ ἂν ῥέψωντι τοὶ πλεονεκτέοντες τῶν ἀρχόντων, οὗτοι τοῖς ἄλλοις ὑποτίθενται. Qui locus ex Ariſtotele lucem accipit. Κόροι igitur et ἱππεῖς et ἔφηβοι iidem videntur eſſe, ut equites romanos *juvenes* vocat Livius ii. 20. monente Ruhnkenio ad Timæum, qui eoſdem cum hippagretis facit παιδαγρέτας, de quibus Heſychius a viro docto emendatus: Παιδαγρέται, ἀρχή τις ἐπὶ ἱππέων. Sed de ejus vocabuli ſignificatione merito dubitatur. Certe iidem, qui ἱππαγρέται dicuntur, fuiſſe non videntur, ſed fortaſſe magiſtratus minor, hippagretis adjunctus et parens. Heſychius habet etiam Ἵππαρχος, ὁ τῶν νέων ἐπιμελητὴς παρὰ Λάκωσιν· qui videtur idem eſſe, qui proprio Laconibus vocabulo dicebatur ἱππαγρέτας. Contra ἱππαρμοστὴς Xenophontis Hellenic. iv. 4. 10. et iv. 5. 12. eſt dux equitum, qui reliquis Græcis ἵππαρχος dicitur. Attamen etiam in bello Thucydides iv. 38. nominat ἱππαγρέταν ἐφῃρημένον, in locum mortui hippagretæ ſuffectum.

Pertinet huc narratio Plutarchi Lycurgi cap. 25. Παιδάρητος οὐκ ἐγκριθεὶς εἰς τοὺς τριακοσίους, ἀπῄει μάλα φαιδρὸς, ὥσπερ χαίρων, ὅτι βελτίονας αὐτοῦ τριακοσίους ἡ πόλις ἔχει. In Apophthegm. Lacon. p. 233. ad τριακοσίους additum legitur membrum hoc: ἥτις ἐν τῇ πόλει πρωτεύουσα τιμὴ τῇ τάξει ἦν. deinde ſequitur: ἀνακαλεσαμένων δ' αὐτὸν τῶν ἐφόρων καὶ πυνθανομένων, διότι γελᾷ, εἶπε· διότι συγχαίρω τῇ πόλει τριακοσίους κρείττονάς μου πολίτας ἐχούσῃ. Unde patet, ephoros allegendis his trecentis Spartanis in ordinem adfuiſſe et præfuiſſe. Hos eoſdem intelligunt viri docti apud Herodotum viii. 124. ubi Spartani Themiſtoclem poſt pugnam Salaminiam honorifice exceptum deducunt: προέπεμψαν ἀπιόντα τριηκόσιοι Σπαρτιητέων λογάδες, οὗτοι οἵπερ ἱππέες καλέονται. Denique hoc idem agmen juvenum trecentorum Cragius putat regem Spartanorum in bello ſtipaſſe. Thucydides v. 72. narrat, Agidem ſolum, in medio aciei collocatum, cum trecentis equitibus eum ſtipantibus, hoſtes oppoſitos ſibi viciſſe τῷ μέσῳ, ᾗπερ ὁ βασιλεὺς Ἆγις ἦν, καὶ περὶ αὐτὸν οἱ τριακόσιοι ἱππῆς καλούμενοι. Cui opinioni videtur obſtare illud, quod hi trecenti apud Xenophontem Hellenic. iv. 3. 6. reperiuntur equites fuiſſe. Scilicet Weiſke, qui de Cragii opinione dubitabat, ex loco Heſychii ſupra allato arguebat, hos trecentos juvenes omnes fuiſſe ἐπιλέκτους ὁπλίτας. Nam Herodoti locus viii. 128. eam opinionem Cragii convellere non poteſt, non magis quidem quam alter Thucydidis v. 72. Additum enim καλούμενοι potius videtur arguere, nomen ἱππέων honoris cauſa illis datum militiam tamen pedeſtrem non excluſiſſe, ſed partem eorum aliquam munia militiæ equis ornatam obiiſſe. Ad ſimilitudinem regum Spartanorum Cheiriſophus Spartanus in agmine ad Cyrum adducto habuit etiam τριακοσίους τῶν ἐπιλέκτων teſte Xenophonte in Anab. iii. 4. 43. qui fuiſſe videntur omnes pedites.

Sed idem Weiſke totum hunc locum inſolenti brevitate obſcurum et pluribus olim omiſſis verbis corruptum putabat. Nam primum non ſignificari, delectus ille juvenum quam ad rem aut ſpem inſtituatur, quotieſque fiat, ſingulis annis an longiore intervallo. Deinde modum allectionis obſcure tradi; neceſſe enim videri eſſe, ut bini ſaltem aut terni, e quibus unus deligatur, nomen deferant, aut ſe ipſos coram hippagreta ſiſtant. Denique verba ſect. 4. obſcura eſſe queritur, de quibus ſtatim videbimus. Hanc igitur viri docti dubitationem partim jam ſuſtuliſſe mihi videor allatis ſcriptorum locis, pars tamen ſupereſt, nullis teſtimoniis explicanda, niſi quæ forte me latuerunt in ſcriptis Græcorum. Vide tamen dicenda ad cap. xi. ſect. 4.

ἄνδρας ἑκατὸν] Aldina cum Juntina ἄνδρας ἕκαστον, Stobæus ἄνδρα ἕκαστον. Stobæi lectionem probavit Brodæus, ἑκατὸν cum Caſtalione Stephanus.

ἕνεκα τοὺς μὲν προτιμᾷ, τοὺς δὲ ἀποδοκιμάζει. 4. Οἱ οὖν μὴ τυγχάνοντες τῶν καλῶν, πολεμοῦσι τοῖς τε ἀποστείλασιν αὐτοὺς, καὶ τοῖς αἱρεθεῖσιν ἀνθ' αὐτῶν, καὶ παραφυλάττουσιν ἀλλήλους, ἐάν τι παρὰ τὰ καλὰ νομιζόμενα ῥᾳδιουργῶσι.

5. Καὶ αὕτη δὴ γίγνεται ἡ θεοφιλεστάτη τε καὶ πολιτικωτάτη ἔρις, ἐν ᾗ ἀποδέδεικται μὲν, ἃ δεῖ ποιεῖν τὸν ἀγαθὸν, χωρὶς δ' ἑκάτεροι ἀσκοῦσιν, ὅπως ἀεὶ κράτιστοι ἔσονται, ἐὰν δέ τι δέῃ, καθ' ἕνα ἀρήξουσι τῇ πόλει παντὶ σθένει. 6. Ἀνάγκη δ' αὐτοῖς καὶ εὐεξίας ἐπιμελεῖσθαι. καὶ γὰρ πυκτεύουσι διὰ τὴν ἔριν, ὅπου ἂν συμβάλωσι· διαλύειν μέντοι τοὺς μαχομένους πᾶς ὁ παραγενόμενος κύριος.

4. τῶν καλῶν] eo honore, ut alligerentur in ordinem vel cohortem trecentorum.

τοῖς τε ἀποστείλασιν] Hanc Stobæi lectionem cum Leuncl. probavit Stephani poſterior Editio; τοῖς μὴ ἀποστείλασιν erat in Edd. vett. ut in Codd. Lipſ. et Pariſ. Verbum pro ἀποδοκιμάζειν poſitum interpretatur cum Moro Zeune. Inſolentem hanc ſignificationem *rejiciendi*, *reprobandi* dicit Weiſke; at eam poſtulat oppoſitam τοῖς αἱρεθεῖσιν ἀνθ' αὐτῶν. Si ipſi nomina ſua inter candidatos profitebantur apud Hippagretas, præſentibus Ephoris, juvenes, commodum verbum de reprobatis mihi videtur eſſe ἀποστέλλειν. Contra Weiſke ſuſpicatur, ad aliquod certamen trecentos primo legi, ab his rurſus alios trecentos adſciſci fuiſſe ſolitos, ita ut eorum quiſque e certo numero aut ſaltem e binis unum probaret; alterum aut reliquos cur non adſciverit, pronunciaret. Hanc ſuſpicionem probabiliorem ait fieri e Cyri diſciplina, i. 5. 5. ubi ſimili ratione delectus habeatur, quam Xenophon ex Spartana republica mutuatus eſſe videatur. Certamen illud fuiſſe putat, quod Pauſanias iii. 14. deſcribit, et cujus exemplum a Cicerone Tuſculan. v. 27. commemorari ait. Ciceronis locus loquitur adoleſcentium greges incredibili contentione certantes pugnis, calcibus, unguibus, morſu denique, quum exanimarentur prius, quam ſe victos faterentur. Pauſanias vero deſcribit locum publicum Πλατανιστᾶν dictum, (Theocrito xviii. 44. πλατανιστὸς audit, ſi lectio non fallit,) ἔνθα τοῖς ἐφήβοις μάχεσθαι καθέστηκε; deinde pugnæ genus enarrat; quod facit etiam Lucianus de Gymnaſiis c. 38. ubi Interpretes tacent. Verum omnis hæc viri docti ſuſpicio vana eſt. Pauſanias enim cum Luciano et Cicerone ἐφήβων certamina deſcribit; contra Xenophon περὶ τῶν ἡβώντων loquitur, id eſt de illis, qui ex ephebis exceſſerant. Verbum inſolens, quo utitur Xenophon de juvenum æmulatione cum mutua obſervatione et inſectatione conjuncta, quam verba παραφυλάττουσιν ἀλλήλους clarius explicant, πολεμοῦσι, videtur virum doctum in ſuſpicionem alienam a re induxiſſe.

ἀνθ' αὐτῶν] Stobæus ἀντ' αὐτῶν habet.

5. ἔσονται] Codex Lipſ. ἔσωνται. Idem poſt σθένει cum Edd. vett. et Codd. Pariſ. addit inutile ἂν, quod recte omiſit Stobæus. Poſt ποιεῖν Pariſ. A. μὲν inſerit.

6. διαλύειν] Cum Stephano et Moro Stobæi lectionem vulgatæ διαλύει prætulit Zeune. Ceterum παιδονόμου mentio quo pertineat, dubitari poſſe videtur. Mihi tamen παιδονόμος præfuiſſe etiam pugnis puerorum et ephehorum in gymnaſiis videtur; et verba

Ἢν δέ τις ἀπειθῇ τῷ διαλύοντι, ἄγει αὐτὸν ὁ παιδονόμος ἐπὶ τοὺς ἐφόρους. οἱ δὲ ζημιοῦσι μεγαλείως, καθιστάναι βουλόμενοι εἰς τὸ μήποτε ὀργὴν τοῦ μὴ πείθεσθαι τοῖς νόμοις κρατῆσαι. 7. Τοῖς γε μὴν τὴν ἡβητικὴν ἡλικίαν πεπερακόσιν (ἐξ ὧν ἤδη καὶ αἱ μέγισται ἀρχαὶ καθίστανται) οἱ μὲν ἄλλοι Ἕλληνες, ἀφελόντες αὐτῶν τὸ ἰσχύος ἔτι ἐπιμελεῖσθαι, στρατεύεσθαι ὅμως αὐτοῖς ἐπιτάττουσιν· ὁ δὲ Λυκοῦργος τοῖς τηλικούτοις νόμιμον ἐποίησε, κάλλιστον εἶναι τὸ θηρᾶν, εἰ μή τι δημόσιον κωλύοι, ὅπως δύναιντο

ὅπου ἂν συμβάλωσι ad gymnaſia plura in urbe paſſim poſita ſpectare videntur. Alioquin credere licet, *παιδονόμου* imperium latius patuiſſe.

μεγαλείως] Lectio marginis Villoiſ. *μεγάλως* potior Weiſkio videbatur merito ſuo.

εἰς τὸ μήποτε ὀργὴν τοῦ μὴ] Si *ὀργὴ* eſt ira, delendum eſt *μὴ*, ut ſenſus ſit: *ne ira vincat obedientiam.* Poſſit aliquis *ὀργὴν τοῦ μὴ πείθεσθαι* interpretari *proclivitatem ad non obediendum:* (nam *ὀργὴ* eſt indoles, præſertim animi in utramque partem propenſio) ita hæc proclivitas diceretur *κρατεῖν*, *imperium exercere.* Sed durior foret hæc explicatio. Ita Morus ad h. l. Zeune interpretatur vulgatam: *quia caveri volunt, ne unquam ira* (qua pugnantes ſunt inflammati) *habeat hanc vim, quo minus obedientia præſtetur legibus.* Contra Weiſke, abjecta præpoſitione *εἰς*, verbum *καθιστάναι* refert ad intellectum *αὐτόν* (pugnantem). Potius tamen ſententiam ad univerſos juvenes ſpectantem ita verti vult: *hoc ſtabilire volentes, ut nunquam ira ſit potior, ita ut obedientia non præſtetur legibus.* *Κρατῆσαι* ergo abſolute dictum cenſet pro *prævalere*, et verba *τοῦ μὴ πείθεσθαι τοῖς νόμοις* regi ab intelligendo *ἕνεκα* vel *χάριν* vel *ὑπέρ.* Mihi quidem Mori ſententia potior videtur eſſe. Heindorf vulgatam defendebat exemplis appoſitis ab Hermanno ad Vigerum p. 777. et a ſe ad Parmenidem p. 246.

7. *πεπερακόσιν*] Ex Stobæo vulgatum *πεπρακόσι* primus Stephanus correxit. Puto, de his loqui Xenophontem, qui *ἀγαθοεργοὶ* dicebantur. Herodotus i. 67. *Οἱ δὲ ἀγαθοεργοί εἰσι τῶν ἀστῶν ἐξιόντες ἐκ τῶν ἱππέων αἰεὶ οἱ πρεσβύτατοι πέντε ἑκάστου ἔτεος, τοὺς δεῖ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν, τὸν ἂν ἐξίωσιν ἐκ τῶν ἱππέων, Σπαρτιητέων τῷ κοινῷ διαπεμπομένους μὴ ἐλινύειν ἄλλους ἄλλῃ.* Ex horum numero Lichas oſſa Oreſtis ubique inquirens tandem Tegeæ reperit. Suidas: *Ἀγαθοεργοὶ, αἱρετοὶ κατ' ἀνδραγαθίαν ἐκ τῶν ἱππέων ὑπ' Ἐφόρων.* Lexicon Sangermanenſe apud Ruhnkenium ad Timæum p 4. *Ἀγαθοεργοὶ — ἔστι δὲ καὶ ἀρχή τις ἐν Λακεδαίμονι. ἄρχουσι δὲ καὶ τῶν ἐν τῇ πόλει καὶ τῶν ἔξω τῆς πόλεως παρανομησάντων, ὥς φησι Δίδυμος ἐν τῇ τροπικῇ λέξει.* Idem Ruhnkenius poſuit gloſſam Lexici rhetorici: *Στατῶν. ἄρχοντές εἰσιν παραπλησίαν ἔχοντες τοῖς ἀγαθοεργοῖς ἀρχήν.* In Heſychio extat tantum *Στάτοι, ἀρχή τις.* Scholia ad Ariſtidem t. ii. p. 172. *ἀγαθοεργοὶ δὲ καλοῦνται παρὰ Λακεδαιμονίοις πέντε τῶν ἱππέων, οἵτινες ἐξήρχοντο τοῦ βαθμοῦ, καὶ ἐσχόλαζον ἐπὶ γνώσει τῶν παρ' ἑτέρων νομίμων ἀγαθῶν.* quæ vitioſa eſſe patet.

νόμιμον] Pariſ. D. *νόμον* habet: et paulo antea *ὡς ἔτι ἐπιμελ.*

κωλύοι] Codex Lipſ. *κωλύει*, ſuprafcripto *οι*. Deinceps Stobæus dat *ὅπως καὶ οὗτοι δύνωνται.* Iſocrates Panathen. p. 540. de Lacedæmoniis: *ἐκεῖνοι γὰρ καθ' ἡμέραν ἑκάστην εὐθὺς ἐξ εὐνῆς προπέμπουσι τοὺς παῖδας, μεθ' ὧν ἂν ἕκαστοι βουληθῶσι, λόγῳ μὲν ἐπὶ θήραν, ἔργῳ δὲ ἐπὶ κλοπίαν τῶν ἐν ἀγροῖς κατοικούντων.* Libanius vol. i. p. 102. ed. Reiſkii de Lacedæmoniis: *νόμος γοῦν αὐτοῖς ἐν τῇ τῆς Ἀρτέμιδος ἑορτῇ τὸν ἥκοντα ἐπὶ τὸ δεῖπνον οὐ τεθηρευκότα δοκεῖν τε ἀδικεῖν καὶ διδόναι δίκην. ἡ δὲ δίκη· ἀμφορέα τις ὕδατος κομίσας καταχεῖ τῆς τοῦ παιδὸς

καὶ οὗτοι μηδὲν ἧττον τῶν ἡβώντων στρατιωτικοὺς πόνους ὑποφέρειν.

CAPUT V.

De phiditiis, ſive de convictu publico.

Ἃ μὲν οὖν ἑκάστῃ ἡλικίᾳ ἐνομοθέτησεν ὁ Λυκοῦργος ἐπιτηδεύματα, σχεδὸν εἴρηται· οἵαν δὲ καὶ πᾶσι δίαιταν κατεσκεύασε, νῦν πειράσομαι διηγεῖσθαι. 2. Λυκοῦργος τοίνυν, παραλαβὼν τοὺς Σπαρτιάτας, ὥσπερ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, οἴκοι σκηνοῦντας, γνοὺς, ἐν τούτοις πλείστους ῥᾳδιουργεῖσθαι, εἰς τὸ φανερὸν ἐξήγαγε τὰ συσκήνια, οὕ-

κεφαλῆς, ἣν παῖς οὗτος ᾖ, ἀνδρὸς δὲ τῆς χειρὸς ὁ δάκτυλος τοῦτο ὑπομένει· καί ἐστιν ἐν Λακεδαίμονι τοῦτο τὸ ὕδωρ ἀτιμία.

Cap. V. 1. ἑκάστῃ ἡλικίᾳ] Diſputavit Xenophon univerſe et generatim de publica educatione puerorum, annos tamen ætatis ſingulæ non tam accurate definiit, quam Plutarchus. Nominat tantum παῖδας, μειράκια et ἡβῶντας et τοὺς τὴν ἡβητικὴν ἡλικίαν πεπερακότας; vocabula vero peculiaria, ſingulis ætatibus impoſita a Spartanis, omiſit, quorum quædam commemoravit Plutarchus, et ipſi in annotationibus obiter explicavimus. Præterea quædam ex inſtitutis Laconicis omiſſa docet comparatio vel ſolius Plutarchei Lycurgi, velut illud cap. 25. οἵ γε μὴν νεώτεροι τριάκοντα ἐτῶν τὸ παράπαν οὐ κατέβαινον εἰς ἀγορὰν, ἀλλὰ διὰ τῶν συγγενῶν καὶ τῶν ἐραστῶν ἐποιοῦντο τὰς ἀναγκαίας οἰκονομίας. Ubi forum videtur intelligi præcipue rerum venalium. Juſtinus iii. 3. *pueros puberes non in forum ſed in agrum deduci præcepit, ut primos annos non in luxuria ſed in opere et laboribus agerent. Nihil eos ſomni cauſa ſubſternere et vitam ſine pulmento degere, neque prius in urbem redire, quam viri facti eſſent, ſtatuit.* Quæ unde ducta ſint, ignoramus.

Annotabo hic obiter ætatis vocabulum Laconicum ex Heſychio. Hic: Κατὰ πρωτῆρας, ἡλικίας ὄνομα οἱ πρωτῆρες παρὰ Λακεδαιμονίοις. Photii vero Lexicon habet: Κατὰ πρωτείρας. Πρωτεῖραι οἱ περὶ εἴκοσιν ἔτη, παρὰ Λάκωσι. Videntur iidem eſſe, quos Plutarchus Lycurgi cap. 17. μελλείρενας vocat, vocabulo forte ficto ad Atticorum et ceterorum Græcorum dialectum. Πρωτεῖραι igitur vel πρωτείρενες videntur Laconibus fuiſſe appellati: vel ſunt ii, qui primum annum ingreſſi ſunt εἰρένων ordinis.

Annos ætatis præcipue militaris Lacones a pubertate inde numerabant. Hinc apud Xenophontem in Hellenicis οἱ δέκα ἀφ' ἥβης aut τὰ δέκη ἀφ' ἥβης, τὰ πεντεκαίδεκα ἀφ' ἥβης, denique vi. 4. 17. φρουρὰν ἔφαινον οἱ ἔφοροι ταῖν ὑπολοίποιν μόραιν μέχρι τῶν τετταράκοντα ἀφ' ἥβης. Ageſilaus v. 4. 13. ætatem excuſans, quominus expeditionem ſuſciperet, ait, ὅτι ὑπὲρ τετταράκοντα ἔτη ἀφ' ἥβης εἴη, καὶ, ὥσπερ τοῖς ἄλλοις τοῖς τηλικούτοις, οὐκέτι ἀνάγκη εἴη τῆς ἑαυτῶν ἔξω στρατεύεσθαι. Annum pubertati vigeſimum ætatis conſtitutum fuiſſe apud Lacedæmonios, vel ex poſtremo Xenophontis loco colligitur; nam Ageſilaus, qui tum ſuperaſſe annos quadraginta a pubertate inde dicitur Olympiade c. 2. is octoginta annos natus occidit in reditu ex Ægypto Olymp. civ. 3. id eſt poſt annos 19. Igitur οἱ δέκα ἀφ' ἥβης ſunt viri triginta annos nati; a quo termino virilem ætatem incepiſſe, arguit etiam locus Plutarchi Lycurgi c. 25. οἱ μέν γε νεώτεροι τριάκοντα ἐτῶν τὸ παράπαν οὐ κατέβαινον εἰς ἀγοράν.

2. συσκήνια] Sunt quæ alii συσσίτια et φειδίτια dicunt. Hinc infra cap. vii. 4. οἱ σύσκηνοι ſunt convictores phidi-

τως ἡγούμενος ἥκιστ᾽ ἂν παραβαίνεσθαι τὰ προσταττόμενα. 3. Καὶ σῖτον δὲ ἔταξεν αὐτοῖς, ὡς μήτε ὑπερπληροῦσθαι, μήτε ἐνδεεῖς γίγνεσθαι. Πολλὰ δὲ καὶ παράλογα γίγνεται ἀπὸ τῶν ἀγρευομένων· οἱ δὲ πλούσιοι ἔστιν

tiorum, et σκηνεῖν pro cœnare eſt etiam in Anabaſi iv. 6. 13. et διασκηνοῦν ἐξ ἀρίστου a cœna diſcedere Hellenic. iv. 8. 18.

3. σῖτον δὲ] Vulgatum τε, etiam in Códicibus repertum, primus mutavit Stephanus in γε. Mecum Heindorf facit. Plutarchus Lycurgi cap. 12. συνήρχοντο δ᾽ ἀνὰ πεντεκαίδεκα καὶ βραχὺ τούτων ἐλάττους ἢ πλείους· ἔφερε δ᾽ ἕκαστος κατὰ μῆνα τῶν συσσίτων ἀλφίτων μέδιμνον, οἴνȣ χόας ὀκτὼ, τυρȣ̃ πέντε μνᾶς, σύκων ἡμίμνεα πέντε, πρὸς δὲ τούτοις εἰς ὀψωνίαν μικρόν τι κομιδῆ νομίσματος. ἄλλως δὲ καὶ θύσας τις ἀπαρχὴν, καὶ θηρεύσας, μέρος ἔπεμψεν εἰς τὸ συσσίτιον. ἐξῆν γὰρ οἴκοι δειπνεῖν, ὁπότε θύσας τις ἢ κυνηγῶν ὀψίσειε, τοὺς δ᾽ ἄλλȣς ἔδει παρεῖναι. Hinc Heſychio ἀφέδιτος ἡμέρα παρὰ Λάκωσιν, ἐν ᾗ θύουσι. ubi recte ἀφίδιτος ſcriptum exhibet Meurſius Miſcell. Lacon. i. 10. Contra Scholia Platonica Ruhnkenii p. 222. aliter: οἱ συσσιτοῦντες δέκα ἦσαν· ἡ δὲ κρίσις τῶν συνταττομένων αὐτοῖς τοιαύτη τις ἦν. Sequitur deſcriptio ritus, quem verbis fere iiſdem tradit Plutarchi Lycurgus cap. 12. Tum additur: ἐκόμιζε δ᾽ ἕκαστος οἴκοθεν τὰ πρὸς τὸν μῆνα ἀρκέσοντα ἄλφιτα καὶ τυροὺς καὶ φοίνικας, καὶ οἶνον· ὅσοι δὲ τούτων ἐν θήρᾳ ἢ θύοντες ἐτύγχανον, μέρη ἐκ τούτων ἔπεμπον τοῖς ἐν τῷ συσσιτίῳ.

παράλογα] Ea genera ciborum, quæ præter menſtruum illud ex Plutarcho commemoratum mittebantur ab iis, qui venati eſſent vel ſacrificaſſent, interpretatur Zeune, in Indice male interpretatus *inopinata*. Weiſke rectius ex etymo vocabuli *quæ præter rationem, id eſt portionem numeris et menſuris putatam, afferuntur*. Ceterum ſequens ἀγρευομένων ex vulgari ἀργευομένων effecit jam olim Caſtalio cum Stephano et Mureto Var. Lect. iii. 15. idem interpretatus eſt Camerarius. Vulgare ἀργευομένων eſt etiam in libris ſcriptis. Ceterum ut ipſam cœnam Lacones cum ceteris Doribus αἶκλον vocabant, ita παράλογα hæc partim nomine τῶν ἐπαίκλων indigitabant, docente Athenæo iv. p. 141. ex Perſæo, Dioſcoride et Nicocle de Laconum civitate. Dicæarchus ibidem omnem cœnæ apparatum ita enarrat: τὸ δεῖπνον πρῶτον μὲν ἑκάστῳ χωρὶς παρατιθέμενον, (ut in δαιτὶ Græcorum ceterorum) καὶ πρὸς ἕτερον κοινωνίαν ȣ̓δεμίαν ἔχον· εἶτα μᾶζαν μὲν, ὅσην ἂν ἕκαστος ᾖ βουλόμενος, καὶ πιεῖν πάλιν, ὅταν ᾖ θυμὸς, ἑκάστῳ κώθων παρακείμενός ἐστι, ὄψον δὲ ταὐτὸν ἀεί ποτε πᾶσίν ἐστιν ὕειον κρέας ἑφθὸν, ἐνιότε δὲ οὐδ᾽ ὁτιμενοῦν, πλὴν ὄψον τι μικρὸν ἔχον σταθμὸν ὡς τέταρτον μνᾶς μάλιστα, καὶ παρὰ τοῦτο ἕτερον οὐδὲν, πλὴν ὅ γε ἀπὸ τούτων ζωμὸς ἱκανὸς ὢν παρ᾽ ἅπαν τὸ δεῖπνον ἅπαντας αὐτοὺς παραπέμπειν, κἂν ἄρα ἐλάα τις ἢ τυρὸς ἢ σῦκον. ἀλλὰ κἂν τι λάβωσιν ἐπιδόσιμον (παράλογον Xenophonti) ἰχθῦν ἢ λαγὼν ἢ φάτταν ἤ τι τοιοῦτον. εἶτ᾽ ὀξέως ἤδη δεδειπνηκόσιν ὕστερα περιφέρεται ταῦτα τὰ ἔπαικλα καλούμενα. συμφέρει δ᾽ ἕκαστος εἰς τὸ φειδίτιον ἀλφίτων μὲν ὡς τρία μάλιστα ἡμιμέδιμνα Ἀττικὰ, οἴνου δὲ χόας ἕνδεκά τινας ἢ δώδεκα, παρὰ δὲ ταῦτα τυροῦ σταθμόν τινα καὶ σύκων, ἔτι δὲ εἰς ὀψωνίαν περὶ δέκα τινὰς Αἰγιναίους ὀβολούς. ubi Schweighæuſer ab initio recte corrigere videtur ἔστι δὲ μᾶζα μὲν. Fuit igitur μᾶζα ſeu panis hordeaceus cibus ſolennis phiditarum; frumentaceus vero vel triticeus (ἄρτος) ad ἐπιδόσιμα pertinebat. Ita etiam Sphærus de Republica Laconum apud Athenæum l. c. φέρουσι δὲ καὶ ἔπαικλα αὐτοὶ οἱ φειδίται· καὶ τῶν μὲν ἀγρευομένων ὑφ᾽ αὐτῶν ἐνιότε οἱ πολλοί· οὐ μὴν ἀλλὰ οἵ γε πλȣ́σιοι καὶ ἄρτον καὶ ὧν ἂν ὥρα ἐκ τῶν ἀγρῶν, ὅσον εἰς αὐτὴν τὴν συνουσίαν. Molpis ibidem: μετὰ δὲ τὸ δεῖπνον εἴωθεν ἀεί τι παρά τινος κομίζεσθαι, ἐνιότε δὲ καὶ παρὰ πλειόνων, παρ᾽ αὐτοῖς κατ᾽ οἶκον ἠρτυμένη ματτύη, ὃ καλοῦσιν ἔπαικλον. τῶν δὲ κομιζομένων οὐδεὶς οὐδὲν ἀγοράσας εἴωθε φέρειν· οὔτε γὰρ ἡδονῆς οὔτ᾽ ἀκρασίας γαστρὸς οὕνεκεν κομίζουσιν, ἀλλὰ τῆς αὐτῶν ἀρετῆς ἀπόδειξιν τῆς κατὰ τὴν θήραν ποιούμενοι· πολλοὶ δὲ καὶ ποίμνια αὐτῶν τρέφοντες ἀφθόνως μεταδιδόασι τῶν ἐκγόνων. Plura etiam extant in Athenæi loco ſcriptorum teſtimonia, ἄρτους fuiſſe loco ἐπαίκλων a divitibus convivis præbito-

ὅτε καὶ ἄρτον ἀντιπαραβάλλουσιν· ὥστε οὔτε ἐρημός ποτε ἡ τράπεζα βρωτῶν γίγνεται, ἔστ' ἂν διασκηνῶσιν, οὔτε πολυδάπανος. 4. Καὶ μὴν τοῦ πότου ἀποπαύσας τὰς ἐκ ἀναγκαίας πόσεις, αἳ σφάλλουσι μὲν σώματα, σφάλλουσι δὲ γνώμας, ἐφῆκεν, ὁπότε διψῴη ἕκαστος, πίνειν· οὕτω νομίζων ἀβλαβέστατόν τε καὶ ἥδιστον ποτὸν γίγνεσθαι. Οὕτω γε μὴν συσκηνούντων, πῶς ἄν τις ἢ ὑπὸ λιχνείας ἢ οἰνοφλυγίας ἢ αὐτὸν ἢ οἶκον διαφθείρειεν; 5. Καὶ γὰρ δὴ ἐν μὲν ταῖς ἄλλαις πόλεσιν ὡς τὸ πολὺ οἱ ἥλικες ἀλλήλοις σύνεισι, μεθ' ὧνπερ καὶ ἐλαχίστη αἰδὼς παραγίγνεται· ὁ δὲ Λυκοῦργος ἐν τῇ Σπάρτῃ ἀνέμιξε παιδεύεσθαι τὰ πολλὰ τοὺς νεωτέρους ὑπὸ τῆς τῶν γεραιτέρων ἐμπειρίας. 6. Καὶ γὰρ δὴ ἐπιχώριον, ἐν τοῖς φιλιτίοις λέγεσθαι, ὅ τι ἂν καλῶς τις ἐν τῇ πόλει ποιήσῃ· ὥστ' ἐκεῖ ἥκιστα μὲν ὕβριν, ἥκιστα δὲ παροινίαν, ἥκιστα δὲ αἰσχρουργίαν καὶ αἰσχρολογίαν ἐγγίγνεσθαι. 7. Ἀγαθά γε μὴν ἀπεργάζεται καὶ τάδε ἡ ἔξω σίτησις· περιπατεῖν τε γὰρ ἀναγκάζονται ἐν τῇ οἴκαδε ἀφόδῳ, καὶ [μὴν] τοῦ

rum; contra μᾶζαν fuiſſe cibi quotidiani, quam βάρακα Lacones vocabant.

ἄρτον.] Edd. vett. et Codices ſcripti ἀργὸν, quod Canterus Nov. Lect. iii. 7. ex Athenæo correxit, eamque correctionem interpretatus eſt Camerarius. Contra Muretum l. c. ſecutus Stephanus et Leuncl. ἄγραν edidit. Verbum ἀντιπαραβάλλουσιν Weiſke interpretatur: *pro illa præda e venatione exhibent ſymbolam adventitiam ſive præter ſolitum allatam.*

διασκηνῶσιν] Ita Aldina. διασκηνοῦσιν Juntina cum Pariſ. E.

4. πότου] Vulgatum ante Zeunium ποτοῦ exhibet etiam Codex Lipſ. Sed πότος eſt συμπόσιον. Sequens συσκηνούντων Stephanianæ et Leuncl. Edd. vitio operarum mutarunt in ſimplex σκηνούντων. Statim αὐτὸν ἢ οἶκον edidit primus Stephanus pro vulgato αὐτόν.

5. ἀνέμιξε παιδεύεσθαι] Weiſke ante verbum παιδεύεσθαι, ut locus habet, intelligit αὐτοὺς, id eſt τοὺς πολίτας, ὥστε, interpretatus: *nullo ætatis diſcrimine ad cœnas convenire juſſit, ita ut.* Senſiſſe igitur videtur vitium loci, quod ipſa oratio dura et inſolens arguit. Mihi ſcriptum olim videbatur fuiſſe: ἀνέμιξε τὰς ἡλικίας, ὥστε παιδεύεσθαι τὰ πολλὰ τοὺς νεωτέρους et cet. Plutarchus Lycurgi cap. 12. εἰς δὲ τὰ συσσίτια καὶ παῖδες ἐφοίτων ὥσπερ εἰς διδασκαλεῖα σωφροσύνης ἀγόμενοι, καὶ λόγων ἠκροῶντο πολιτικῶν, καὶ παιδιὰς ἐλευθερίους ἑώρων, αὐτοί τε παίζειν εἰθίζοντο καὶ σκώπτειν ἄνευ βωμολοχίας καὶ σκωπτόμενοι μὴ δυσχεραίνειν. Initio ſectionis particulam δὴ omittunt Pariſ. A. C. D.

7. σίτησις] Hoc in locum vulgati σίτισις ex libro Lipſ. et Pariſ. quinque recepi. Sequebatur vulgo καὶ μὴν τὸ ὑπὸ—εἰδότας. cujus vitioſæ ſcripturæ poſteriorem partem correxit Weiſke, priorem ipſe.

ὑπὸ οἴνου μὴ σφάλλεσθαι ἐπιμελεῖσθαι, εἰδότες, ὅτι οὐκ, ἔνθαπερ ἐδείπνουν, καταμένουσι· καὶ τῇ ὄρφνῃ ὅσα ἡμέρᾳ χρηστέον· οὐδὲ γὰρ ὑπὸ φανοῦ τὸν ἔτι ἔμφρουρον ἔξεστι πορεύεσθαι.

De corpore pro modo cibi exercendo.

8. Καταμαθὼν γε μὴν ὁ Λυκοῦργος, καὶ ὅτι ἀπὸ τῶν σίτων οἱ μὲν διαπονούμενοι εὔχροοί τε καὶ εὔσαρκοι καὶ εὔρωστοί εἰσιν, οἱ δ' ἄπονοι πεφυσημένοι τε καὶ αἰσχροὶ καὶ ἀσθενεῖς ἀναφαίνονται, οὐδὲ τούτου ἠμέλησεν· ἀλλ' ἐννοῶν, ὅτι καὶ, ὅταν αὐτός τις τῇ ἑαυτοῦ γνώμῃ φιλοπονῇ, ἀρκοῦν τὸ σῶμα ἔχων ἀναφαίνεται, ἐπέταξε, τὸν ἀεὶ πρεσβύτατον ἐν τῷ γυμνασίῳ ἑκάστῳ ἐπιμελεῖσθαι, ὡς μήποτε αὐτοὶ ἐλάττους τῶν σιτίων γίγνεσθαι. 9. Καὶ ἐμοὶ μὲν οὐδ' ἐν

ὑπὸ φανοῦ] Plutarchus Lyc. c. 12. πιόντες δὲ μετρίως ἀπίασι δίχα λαμπάδος· οὐ γὰρ ἔξεστι πρὸς φῶς βαδίζειν οὔτε ταύτην οὔτ' ἄλλην ὁδὸν, ὅπως ἐθίζωνται σκότους καὶ νυκτὸς εὐθαρσῶς καὶ ἀδεῶς ὁδεύειν.

τὸν ἔτι ἔμφρουρον] Male Zeunianus Index: *qui ſubjectus eſt cuſtodi.* nec errorem correxit Weiſke, vocabulo omiſſo in Indice. Jam olim Perizonius ad Ælianum vi. 6. docuit, ἔμφρουρον eſſe *qui excubiis agendis adhuc obligatus eſt.* Lex enim Laconica τὸν μὲν γεννήσαντα τρεῖς υἱοὺς, ἄφρουρον εἶναι, τὸν δὲ τέτταρας, ἀτελῆ πάντων voluit, teſte Ariſtotele Politic. ii. 7. in numero variat Ælianus. Contra rectius in Ariſtotele Victorius ἄφρουρον *immunem a præſidiis et militia* vertit. Laconibus enim φρουρὰ eſt pro στρατεία, ut in noto φρουρὰν φαίνειν (de quo dictum ad Hellenic. v. 4. 59. et in Indice). Igitur ἔμφρουρος eſt, qui nondum a militia eſt immunis.

8. οἱ — διαπονούμενοι] qui contendunt inter ſe laboribus, qui cum altero certatim exercentur, interpretatur Weiſke.

αὐτός τις] Vulgatum, quod eſt etiam in libris ſcriptis, αὐτός τι cum Leunclaviana tertia mutavit Zeune, αὐτὸς ultro, ſua ſponte, interpretatus. Contra Weiſke αὐτός τις vertit ſolus quis, per ſe quis, et opponi cenſet τοῖς διαπονουμένοις.

ἀρκοῦν τὸ σῶμα] Lectio marginis Steph. et Leuncl. ἀρκούντως σῶμα eſt in Codice Lipſ. niſi quod ἀρκέντως τὸ σῶμα is habet cum Pariſ. ſex. ἀρκοῦν σῶμα Zeunio eſt *corpus exercitatione rebus gerendis idoneum factum*, Moro *par negotiis.*

ἐλάττους τῶν σιτίων] Leunclavius conjiciebat: τῶν συσσίτων γίγνωνται, vel τοῦ μήποτε αὐτοὺς ἐλάττους τῶν συσσίτων γίγνεσθαι. Sed ὥστε junctum nominativo et infinitivo defendit Zeune ad Cyrop. ii. 1. p. 161. qui ἐλ. σιτίων interpretatur qui cibis ita indulgent, ut ad exercitationes corporis exſiſtant ineptiores. Weiſke ἐλάττους dictum putat pro ἥττους, qui cupiditati ciborum ſuccumbit, juſto largius ſe invitat. Poſſe etiam reddi deteriores corpore quam pro cibi capti modo, ſed obſtare ſequentia. Equidem ἐλάττους pro ἥττους inſolenter poſitum, præterea γίγνωνται ſcribendum cenſeo. Forte huc pertinet lex Laconica apud Ælianum v. h. xiv. 6. μηδένα ἀνανδρότερον ὁρᾶσθαι τὴν χρόαν ἢ τὸν ὄγκον τοῦ σώματος ἔχειν ὑπὲρ τὰ γυμνάσια. quæ eadem tradit Athenæus xv. c. 12. Ceterum Zeune τὸν ἀεὶ πρεσβύτατον interpretatur παῖδα, qui dicebatur μελλείρην, compa-

τούτῳ σφαλῆναι δοκεῖ. Οὐκ ἂν οὖν ῥαδίως γέ τις εὕροι Σπαρτιατῶν οὔτε ὑγιεινοτέρους, οὔτε τοῖς σώμασι χρησιμωτέρους· ὁμοίως γὰρ ἀπό τε τῶν σκελῶν καὶ ἀπὸ χειρῶν καὶ ἀπὸ τραχήλου γυμνάζονται.

CAPUT VI.

De cura et uſu communi liberorum, ſervorum et bonorum.

Ἐναντία γε μὴν ἔγνω καὶ τάδε τοῖς πλείστοις. Ἐν μὲν γὰρ ταῖς ἄλλαις πόλεσι τῶν ἑαυτοῦ ἕκαστος καὶ παίδων καὶ οἰκετῶν καὶ χρημάτων ἄρχουσιν· ὁ δὲ Λυκοῦργος, κατασκευάσαι βουλόμενος, ὡς ἂν μηδὲν βλάπτοντες ἀπολαύοιέν τι οἱ πολῖται ἀλλήλων ἀγαθὸν, ἐποίησε, παίδων ἕκαστον ὁμοίως τῶν ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἀλλοτρίων ἄρχειν. 2. Ὅταν δέ τις εἰδῇ, ὅτι οὗτοι πατέρες εἰσὶ τῶν παίδων,

rans Plutarchi Lyc. c. 17. ubi nihil eſt, quod ad h. l. pertineat proprie: nec voluit Xenophon de ſolis pueris loqui. Verba ἐν τῷ γυμνασίῳ ἑκάστῳ idem Zeune interpretatur in omni exercitationis genere et omni tempore. Poteſt etiam verti: ſeniorem eorum, qui in quoque gymnaſio verſantur, puerorum, epheborum virorumque. De ipſa exercitatione ſi interpreteris, oratio fieri videtur dura et inſolens.

9. Οὐκ ἂν οὖν] Pariſ. Οὐκ ἂν ῥαδίως γε εὕροις Σπαρτ.

χρησιμωτέρους] Rara notione dicitur qui corpore ſuo uti et ad varios vitæ uſus adhibere vires et motus ejus poteſt.

ἀπό τε] Junt. et Aldina ὁπότε dant, unde Caſtalio ἀπὸ, Editor Halenſis noſtrum effecit. Cervices quem in uſum vel modum exercuerint, neſcire ſe fatetur Weiſke, ſed tale genus exercitationis in uſu fuiſſe, poſito Platonis loco Legum vii. p. 336. docet, ubi eſt de πάλῃ: τὰ ἀπ' ὀρθῆς πάλης ἀπ' αὐχένων καὶ χερῶν καὶ πλευρῶν ἐξειλήσεως μετὰ φιλονεικίας τε καὶ καταστάσεως διαπονούμενα μετ' εὐσχήμονος, ῥώμης τε καὶ ὑγιείας ἕνεκα, ταῦτ' ἐς πάντα ὄντα χρήσιμα οὐ παρετέον, ἀλλὰ προστακτέον. Scilicet monet Socrates in Convivio ii. 7. non omnia genera exercitationum talia eſſe, ut totum corpus ἰσόῤῥοπον faciant, ſed οἱ δολιχοδρόμοι τὰ σκέλη μὲν παχύνονται, (quæ currendo exercent,) τοὺς δὲ ὤμους λεπτύνονται; contra οἱ πύκται τοὺς μὲν ὤμους παχύνονται, τὰ δὲ σκέλη λεπτύνονται. Ad manus exercendas peculiariter pertinebat χειρονομία; in ὀρθοπάλῃ locum habebat τὸ τραχηλίζειν καὶ πνίγειν. Addo locum Plutarchi Lacon. Apophth. p. 225. Μόνα δὲ ταῦτα τῶν ἀθλημάτων ἐφέντος Λυκούργου τοῖς πολίταις ἀγωνίζεσθαι, ὅπου ἡ χεὶρ οὐκ ἀνατείνεται, ἐπύθετό τις τὴν αἰτίαν· ὁ δὲ, ὅπως, εἶπε, μηδεὶς αὐτῶν ἐν τῷ πονεῖν ἀπαυδᾷν ἐθίζηται. ubi recte Gierig comparavit locum Senecæ de Benefic. x. 10. *Lacedæmonii vetant ſuos pancratio et cæſtu decernere, ubi inferiorem oſtendit victi confeſſio.* Gladiatores pariter ſublatis manibus victos ſe confitebantur.

Cap. VI. 2. οὗτοι] Scilicet πολῖται, ut recte admonet Weiſke, ita ut non opus ſit correctione Mori, qui inſerebat οἳ ἂν τῶν ἑαυτοῦ ἄρχειν δύνωνται, *ſi quis ſciat, hos eſſe parentes liberorum, in quos ipſe imperium habet, qui et in ipſius liberos imperio uti poſſint.* Zeune contra οὗτοι mutabat in τοι οἱ vel ἔτι οἱ. Apodoſis ſcilicet, monente Weiſkio, incipit a verbis ὧν αὐτὸς ἄρχει, et plena oratio erat hæc: ἀνάγκη (αὐτῷ ἐστι)

ὧν αὐτὸς ἄρχει, ἀνάγκη οὕτως ἄρχειν, ὥσπερ ἂν καὶ τῶν ἑαυτοῦ ἄρχεσθαι βούλοιτο. Ἢν δέ τις παῖς ποτὲ, πληγὰς λαβὼν ὑπ' ἄλλου, κατείπῃ πρὸς τὸν πατέρα, αἰσχρόν ἐστι, μὴ οὐκ ἄλλας πληγὰς ἐμβάλλειν τῷ υἱεῖ. Οὕτω πιστεύουσιν ἀλλήλοις μηδὲν αἰσχρὸν προστάττειν τοῖς παισίν. 3. Ἐποίησε δὲ καὶ, οἰκέταις, εἴ τις δεηθείη, χρῆσθαι καὶ τοῖς ἀλλοτρίοις. Καὶ κυνῶν δὲ θηρευτικῶν συνῆψε κοινωνίαν· ὥστε οἱ μὲν δεόμενοι παρακαλοῦσιν ἐπὶ θήραν· ὁ δὲ μὴ αὐτὸς σχολάζων, ἡδέως ἐκπέμπει. Καὶ ἵπποις δὲ ὡσαύτως χρῶνται· ὁ γὰρ ἀσθενήσας ἢ δεηθεὶς ὀχήματος ἢ ταχύ ποι βουληθεὶς ἀφικέσθαι, ἤν που ἴδῃ ἵππον ὄντα, λαβὼν καὶ χρησάμενος καλῶς ἀποκαθίστησιν. 4. Οὐ μὴν οὐδ' ἐκεῖνό γε παρὰ τοῖς ἄλλοις εἰθισμένον ἐποίησεν ἐπιτηδεύεσθαι. ὅπου γὰρ ἂν ὑπὸ θήρας ὀψισθέντες δεηθῶσι τῶν ἐπιτηδείων, ἢν μὴ συνεσκευασμένοι τύχωσι, καὶ ἐνταῦθα ἔθηκε, τοὺς μὲν πεπαμένους κατα-

οὕτως ἄρχειν ἐκείνων, ὧν αὐτὸς ἄρχει, ὥσπερ ἂν et cet. Ceterum verba ἀνάγκη οὕτως ἄρχειν male omiſit Juntina, habet Aldina cum Stobæo, ex quo vulgatum τὸν ἑαυτοῦ correxit primus Morus. De re ipſa Plutarchus Lycurgi cap. 15. οὐκ ἰδίους ἡγεῖτο τῶν πατέρων τοὺς παῖδας, ἀλλὰ κοινοὺς τῆς πόλεως.

Ἢν δέ τις παῖς] Hinc Plutarchus in Inſtit. Laconicis p. 249. παῖς δὲ ὑπό τινος κολασθεὶς εἰ τῷ πατρὶ ἐξήγγειλεν, αἰσχρὸν ἦν τῷ πατρὶ μὴ προσεντεῖναι ἀκούσαντα πάλιν ἑτέρας· ἐπίστευον γὰρ αὐτοῖς ἐκ τῆς πατρίου ἀγωγῆς μηδὲν αἰσχρὸν προστάξαι τοῖς τέκνοις. Ita enim ex Codd. Turnebi et Petav. pro ἑαυτοῖς ſcripſit Wyttenbach eumque ſecutus Hutten; unde apparet, in Xenophonte pariter ſcribendum eſſe ἀλλήλοις pro vulgato ἀλλήλους.

3. εἴ τις] Codex Lipſ. cum margine Leuncl. et Steph. εἴ τι dat. Præterea δέοι eſt in eo margine annotatum. Poſt οἰκέταις Brodæus excidiſſe putabat ὡς ἰδίοις propter locum Ariſtotelis Politic. ii. 3. οἷον ἐν Λακεδαίμονι τοῖς τε δούλοις χρῶνται τοῖς ἀλλήλων ὡς εἰπεῖν ἰδίοις, ἔτι δ' ἵπποις καὶ κυσὶ, κἂν δεηθῶσιν ἐφοδίων ἐν τοῖς ἀγροῖς κατὰ τὴν χώραν. ubi Victorius locum Xenophontis comparavit, et ἐφόδια cum ἐπιτηδείοις compoſuit. Noſtri locum exſcripſit Plutarchus Inſtit. Lac. p. 252. τοῖς τῶν πλησίον οἰκέταις ὡς ἰδίοις χρῆσθαι ἔθος ἦν, εἴπου δέοιντο, καὶ κυσὶ καὶ ἵπποις, εἰ μὴ οἱ δεσπόται χρήζοιεν. καὶ ἐν ἀγρῷ δὲ εἴ τις τινὸς ἐλλιπὴς γενόμενος δεηθείη, ἀνοίξας καὶ βαστάσας τὰ ἐπιτήδεια τοῦ ἔχοντος τὰ ταμιεῖα σημηνάμενος κατέλειπεν.

συνῆψε κοινωνίαν] Ita Aldina. Juntinæ συνῆ κοινωνίαι mutavit Caſtalio in συγκοινωνίαι. Sequens που ἀφικέσθαι monente Heindorfio correxi. Pro ἴδῃ Pariſ. B. dat ἤδη; fortaſſe εἰδῇ voluit dare.

4. Οὐ μὴν οὐδ' ἐκεῖνό γε παρὰ] Vulgatum ἐκεῖνο τὸ παρὰ recte correxit Weiſke. Illud enim eſſet: *ac ne illud quidem, quod apud reliquos populos uſitatum eſt, lege et more fieri juſſit.* Sed de aliarum civitatum ratione nihil ſequitur. Particulis οὐ μὴν οὐδὲ ita utitur etiam in Memorab. i. 2, 5. Vitium vidit et correxit etiam Heindorf.

ἢν μὴ—τύχωσι] antequam exirent in venationem. Sequens πεπαμένους

λείπειν τὰ πεποιημένα, τοὺς δὲ δεομένους, ἀνοίξαντας τὰ σήμαντρα, λαβόντας, ὅσων ἂν δέωνται, σημηναμένους καταλιπεῖν. Τοιγαροῦν οὕτως μεταδιδόντες ἀλλήλοις, καὶ οἱ τὰ μικρὰ ἔχοντες μετέχουσι πάντων τῶν ἐν τῇ χώρᾳ, ὁπόταν τινὸς δεηθῶσιν.

CAPUT VII.

Liberis hominibus omne lucri ſtudium interdixit Lycurgus, et ea ſola exerceri juſſit, quibus civitatis libertas conſtat.

Ἐναντία γε μὴν καὶ τάδε τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι κατέστησεν ὁ Λυκοῦργος ἐν τῇ Σπάρτῃ νόμιμα. Ἐν μὲν γὰρ δήπου ταῖς ἄλλαις πόλεσι πάντες χρηματίζονται, ὅσον δύνανται· ὁ μὲν γὰρ γεωργεῖ, ὁ δὲ ναυκληρεῖ, ὁ δ᾽ ἐμπορεύεται, οἱ δὲ καὶ ἀπὸ τεχνῶν τρέφονται. 2. Ἐν δὲ τῇ Σπάρτῃ ὁ Λυκοῦργος τοῖς μὲν ἐλευθέροις τῶν ἀμφὶ χρηματισμὸν ἀπεῖπε μηδενὸς ἅπτεσθαι· ὅσα δ᾽ ἐλευθερίαν ταῖς πόλεσι παρασκευάζει, ταῦτα ἔταξε μόνα ἔργα αὐτῶν νομίζειν. 3. Καὶ γὰρ δὴ τί πλοῦτος ἐκεῖ γε σπουδαστέος, ἔνθα,

ex vera conjectura Zeunii, probata etiam Weiſkio, dedi pro πεπαυμένους, quod Philelphus interpretatur *qui cœnarunt*, Camerarius *qui deſierunt venari*. At ita adjungi debebat verbum τοῦ δείπνου vel τῆς θήρας. Morus τοὺς πεποιημένους, *qui ſibi pararunt cibum*, conjecerat. In Anabaſi vi. 1. 7. ſimiliter eſt οὐδὲν πεπάμεθα; ubi Juntina dedit πεπαύμεθα. Conjecturam Zeunii comprobat plane locus Plutarchi, τὰ ἐπιτήδεια τοῦ ἔχοντος; quod miror a viro docto non animadverſum fuiſſe. καταλιπεῖν dat Pariſ. D.

λαβόντας] Aſyndeto oratione offenſus Leuncl. cum Weiſkio καὶ λαβόντας ſcriptum maluit. Sed ita ſequens σημηναμένους ſimile fulcrum deſiderabit. Ceterum paulo poſt οὕτω dat Codex Lipſ.

Cap. VII. 1. ναυκληρεῖ] Ariſtoteles Politic. 1. ἐμπορίας μέρη facit ναυκληρίαν, φορτηγίαν, παράστασιν. ubi Victorius hunc Xenophontis locum comparavit. Plutarchus Inſtit. p. 254. ἐν δέ τι τῶν καλῶν καὶ μακαρίων ἐδόκει παρεσκευακέναι τοῖς πολίταις ὁ Λυκοῦργος, ἀφθονίαν σχολῆς. τέχνης μὲν γὰρ ἅψασθαι βαναύσου τὸ παράπαν οὐκ ἐξῆν. χρηματισμοῦ δὲ συναγωγὴν ἔχοντος ἐργώδη καὶ πραγματείας οὐδ᾽ ὁτιοῦν ἔδει, διὰ τὸ κομιδῇ τὸν πλοῦτον ἄζηλον πεποιηκέναι καὶ ἄτιμον. οἱ δὲ εἵλωτες αὐτοῖς εἰργάζοντο τὴν γῆν, ἀποφέροντες ἀποφορὰν τὴν ἄνωθεν ἱσταμένην.—ἀπείρητο δ᾽ αὐτοῖς ναύταις εἶναι καὶ ναυμαχεῖν et cet.

2. τοῖς ἐλευθέροις τῶν μὲν] Ita Edd. vett. ſcripturam τοῖς μὲν ἐλ. τὸν μὲν correxit Weiſke et Heindorf. Stobæi p. 288. lectionem τοῖς ἐλ. μὲν τῶν ἀμφὶ prætulit Zeune. τοῖς μὲν ἐλ. τῶν μὲν ἀμφὶ dedit Stephanus. Equidem cum Pariſ. A. poſterius μὲν delevi.

ταῖς πόλεσι] Stobæus male ἐν ταῖς πόλεσι habet, deinde ἑαυτῶν, Edd. vett. αὐτῶν.

3. σπουδαστέος] Hinc Plutarchus Lycurgi 10. μεῖζον δὲ τὸ τὸν πλοῦτον ἄζηλον, ὡς φησι Θεόφραστος, καὶ ἄ-

ἴσα μὲν φέρειν εἰς τὰ ἐπιτήδεια, ὁμοίως δὲ διαιτᾶσθαι τάξας, ἐποίησε, μὴ ἡδυπαθείας ἕνεκα χρημάτων ὀρέγεσθαι; Ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἱματίων γε ἕνεκα χρηματιστέον· ου γὰρ ἐσθῆτος πολυτελείᾳ, ἀλλὰ σώματος εὐεξίᾳ κοσμοῦνται. 4. Οὐδὲ μὴν τοῦ γε εἰς τοὺς συσκήνους ἕνεκα ἔχειν δαπανᾷν χρήματα ἀθροιστέον, ἐπεὶ τὸ τῷ σώματι πονοῦντα ὠφελεῖν τοὺς συνόντας, ἐνδοξότερον ἐποίησεν, ἢ τὸ δαπανῶντα, ἐπιδείξας τὸ μὲν ψυχῆς, τὸ δὲ πλούτου ἔργον. 5. Τό γε μὴν ἐξ ἀδίκων χρηματίζεσθαι, καὶ ἐν τοῖς τοιούτοις διεκώλυσε. Πρῶτον μὲν γὰρ νόμισμα τοιοῦτον κατεστήσατο, ὃ δέκα μνῶν μόνον ἂν εἰς οἰκίαν εἰσελθὸν οὔ ποτε δεσπότας

πλοῦτον ἀπεργάσασθαι τῇ κοινότητι τῶν δείπνων καὶ τῇ περὶ τὴν δίαιταν εὐτελείᾳ. Ceterum Stobæus formam orationis ita mutavit: Οὐ γὰρ δὴ πλοῦτος— ἐσπούδασται.

ἴσα μὲν φέρειν—ἐπιτήδεια] Codex Lipſ. ἶσα habet. Verba ad phiditia recte refert Zeune, contra ad omnem victum Weiſke, ut φ. εἰς τὰ ἐπιτήδ. ſit *impendere pecuniam ad emendos cibos.* Addit rationem falſam: *nam extra phiditia eo lautius potuiſſent cives epulari.* Nam Plutarchus Lycurgi cap. 10. affirmat: οὐδὲ γὰρ οἴκοι προδειπνήσαντας ἐξῆν βαδίζειν ἐπὶ τὰ συσσίτια πεπληρωμένους, ἀλλ' ἐπιμελῶς οἱ λοιποὶ παραφυλάττοντες τὸν μὴ πίνοντα μηδ' ἐσθίοντα μετ' αὐτῶν ἐκάκιζον ὡς ἀκρατῆ. Ad ſola igitur φιδίτια pertinet lex apud Ælianum v. h. iii. 34. a Weiſkio memorata: μὴ ἐξεῖναί τινι ὀψωνεῖν μήτε ἃ βούλεται μήτε ὅσα βούλεται. Atque hoc eſt, quod Plutarchus l. c. cap. 10. dicit: ὥστε δειπνεῖν μετ' ἀλλήλων συνιόντας ἐπὶ κοινοῖς καὶ τεταγμένοις ὄψοις καὶ σιτίοις, οἴκοι δὲ μὴ διαιτᾶσθαι.

ἐσθῆτος πολυτελείᾳ] Ælianus v. h. xiv. 7. de ephebis: ἐτίθεντο δὲ καὶ φροντίδα οἱ ἔφοροι καθ' ἑκάστην πολυπραγμονεῖν τὰ περὶ τὴν στολὴν, εἰ ἕκαστα αὐτῆς μὴ ἀπολείπηται τοῦ κόσμου τοῦ δέοντος. Lacedæmonios τριβωνοφόρους et baculos geſtantes novimus ex Comœdiis Atticis.

4. τὸ τῷ σώματι] Articulum τὸ inſeruit Stephanus; Zeune alterum τῷ abeſſe poſſe cenſebat. Ceterum σύσκηνοι Weiſkio videntur eſſe potius contubernales in bello, quam convictores in phiditiis, quia in bello magis licet σώματι πονοῦντα ὠφελεῖν, et in bello victu magis lauto uti licuiſſe tradit Plutarchus Lycurgi cap. xxii. 2. Sed non meminerat vir doctus eorum, quæ tradit Xenophon cap. v. 3. unde apparet, ex venatione lautitias interdum cœnæ publicæ acceſſiſſe. Rectius idem damnat ἕνεκα, tanquam alieno loco a male ſedulo grammatico inſertum, et facile ex priore membro intelligendum.

ἐνδοξότερον—δαπανῶντα] Mori conjecturam pro vulgatis εὐδ. et δαπανῶντας probarunt Zeune, Weiſke et Heindorf cum Codice Pariſ. C.

5. τοιοῦτον] Scilicet ferreum. Plutarchus Lycurgi cap. ix. 2. ἀκυρώσας πᾶν νόμισμα χρυσοῦν καὶ ἀργυροῦν μόνῳ χρῆσθαι τῷ σιδηρῷ προσέταξε, καὶ τούτῳ δ' ἀπὸ πολλοῦ σταθμοῦ καὶ ὄγκου δύναμιν ὀλίγην ἔδωκεν, ὥστε δέκα μνῶν ἀμοιβὴν ἀποθήκης τε μεγάλης ἐν οἰκίᾳ δεῖσθαι καὶ ζεύγους ἄγοντος. Sed et ſcortea moneta aliquando uſos eſſe Lacedæmonios, Seneca tradit de Benef. v. 14. et Nicolaus Damaſcenus apud Stobæum Serm. 145.

δέκα μνῶν μόνον ἂν] Heindorfio μόνον ὂν ἂν ſcribendum videbatur, et comma poſt εἰσελθὸν vulgo poſitum tollendum. Jungenda enim ſunt εἰσελθὸν ἂν λάθοι. Præterea dubito, an δεκαμνοῦν junctim ſit ſcribendum, ut apud Polybium eſt ὀψώνιον δεκαμναῖον.

οὔτε οἰκέτας λάθοι· καὶ γὰρ χώρας μεγάλης καὶ ἁμάξης ἀγωγῆς δέοιτ' ἄν. 6. Χρυσίον γε μὴν καὶ ἀργύριον ἐρευνᾶται, καὶ, ἄν τί που φανῇ, ὁ ἔχων ζημιοῦται. Τί οὖν ἂν ἐκεῖ χρηματισμὸς σπουδάζοιτο, ἔνθα ἡ κτῆσις πλείους λύπας, ἢ ἡ χρῆσις εὐφροσύνας παρέχει;

CAPUT VIII.

Obedientiam magistratibus et legibus præstandam cum aliis rebus Lycurgus impressit Spartanis, tum auctoritate Apollinis Delphici.

Ἀλλὰ γὰρ, ὅτι μὲν ἐν Σπάρτῃ μάλιστα πείθονται ταῖς ἀρχαῖς τε καὶ τοῖς νόμοις, ἴσμεν ἅπαντες. ἐγὼ μέντοι οὐδ' ἐγχειρῆσαι οἶμαι πρότερον τὸν Λυκοῦργον ταύτην τὴν εὐεξίαν καθιστάναι, πρὶν ὁμογνώμονας ἐποιήσατο τοὺς κρατίστους τῶν ἐν τῇ πόλει. 2. Τεκμαίρομαι δὲ ταῦτα, ὅτι ἐν μὲν ταῖς ἄλλαις πόλεσιν οἱ δυνατώτεροι οὔτε βούλονται δοκεῖν τὰς ἀρχὰς φοβεῖσθαι, ἀλλὰ νομίζουσι, τοῦτο ἀνελεύθερον εἶναι· ἐν δὲ τῇ Σπάρτῃ οἱ κράτιστοι καὶ ὑπέρχονται μάλιστα τὰς ἀρχὰς, καὶ τῷ ταπεινοὶ εἶναι μεγαλύνονται, καὶ τῷ, ὅταν καλῶνται, τρέχοντες, ἀλλὰ μὴ βαδίζοντες, ὑπακούειν· νομίζοντες, ἢν αὐτοὶ κατάρχωσι τοῦ σφόδρα πείθεσθαι, ἕψεσθαι καὶ τοὺς ἄλλους· ὅπερ καὶ γεγένηται. 3. Εἰκὸς δὲ καὶ τὴν τῆς ἐφορείας δύναμιν τοὺς αὐτοὺς τούτους συγκατασκευάσαι, ἐπείπερ ἔγνωσαν, τὸ πείθεσθαι μέγιστον

6. ζημιοῦται] Lex antiqua paulatim necessitate et bellis extraneis abolita fuit. Cf. omnino Heyne in Comment. Societ. Goetting. vol. ix. p. 34.

Cap. VIII. 1. εὐεξίαν] Vix alibi reperias εὐεξίαν πολιτείας, ut antea σώματος εὐεξία dicitur cap. vii. 3. Sed in Gorgiæ Encomio Helenæ p. 93. est ἀλκῆς οἰκείας εὐεξίαν. ubi ad ἀλκῆς intellige φρονημάτων ex p. 108.

2. οὔτε βούλονται] Morus οὐδὲ, cum Zeunio οὔτι præferebat Weiske.

καὶ τῷ, ὅταν] Male Juntina καὶ τὸ habet.

καὶ γεγένηται.] Cum de re præsenti sermo sit, quod testantur verba ὑπέρχονται, μεγαλύνονται, patet rectius fuisse γίγνεται. Sed argumentum ipsum, quo utitur scriptor, demonstrat, eum respexisse ad antiquos illos Spartanos Lycurgo æquales, quos etiam sect. 3. τοὺς αὐτοὺς nominat. Suspicor igitur, ante verba ὅπερ καὶ γεγένηται quædam excidisse.

3. τοὺς αὐτοὺς τούτους συγκατασκευάσαι] Refer ad τοὺς κρατίστους τῶν ἐν τῇ πόλει. Sed verbum συγκατασκευάσαι ita possumus accipere, ut signi-

ἀγαθὸν εἶναι καὶ ἐν πόλει καὶ ἐν στρατιᾷ καὶ ἐν οἴκῳ. Ὅσῳ γὰρ μείζω δύναμιν ἔχει ἡ ἀρχὴ, τοσούτῳ μᾶλλον ἡγήσαντο αὐτὴν καὶ καταπλήξειν τοὺς πολίτας τοῦ ὑπακούειν. 4. Ἔφοροι οὖν ἱκανοὶ μέν εἰσι ζημιοῦν ὃν ἂν βούλωνται, κύριοι δ' ἐκπράττειν παραχρῆμα, κύριοι δὲ καὶ ἄρχοντας μεταξὺ καταπαῦσαι, καὶ εἷρξαί τε καὶ περὶ τῆς ψυχῆς εἰς ἀγῶνα καταστῆσαι. Τοσαύτην δὲ ἔχοντες

ficet consensum horum principum civitatis inter se. Atque ita scriptor libri possit ephororum institutionem Lycurgo posteriorem facere cum Aristotele Polit. vi. 11. Plutarcho Lyc. c. 7. et 29. et aliis. Hanc interpretationem cum Moro sequitur Zeune. Dubitat Weiske, et merito. Potest enim *συγκατασκευάσαι* referri etiam ad Lycurgum, de quo erat sect. 1. *ὁμογνώμονας ἐποιήσατο τοὺς κρατίστους.* Hos eosdem igitur potest etiam nunc dicere; atque ita faceret ephororum institutionem Lycurgo æqualem cum Herodoto i. 68. Platone et Satyro. Hæc interpretatio mihi magis probabilis videbatur ideo, quod omnis argumentationis Xenophonteæ vis in eo sita esse videtur; et scriptor redit sect. 5. ad instituta Lycurgi reliqua, (*πολλῶν δὲ καὶ ἄλλων ὄντων μηχανημάτων καλῶν τῷ Λυκούργῳ εἰς τὸ πείθεσθαι τοῖς νόμοις ἐθέλειν τοὺς πολίτας*) quorum numero etiam ephororum institutionem comprehendisse videtur. Ita visum est etiam Gallico Herodoti interpreti, doctissimo Larchero, vol. i. p. 289—293. ed. prioris. Sed mira est Stobæanæ lectionis varietas in hoc loco: *Ἐπεὶ δὲ ἔγνω, τὸ πείθεσθαι μέγιστον ἀγαθὸν εἶναι καὶ ἐν πόλει καὶ ἐν στρατιᾷ καὶ ἐπ' οἴκῳ, τὴν τῆς ἐφορείας δύναμιν κατεσκεύασε.* Apparet tamen, eum, qui verba variavit, eandem loci interpretationem secutum esse, quæ mihi omnium maxime probabilis esse videtur. Paris. D. *στρατείᾳ* habet.

ἡγήσαντο] Aldinæ *ἂν ἡγήσατο* recepit cum Moro Zeune. *ἡγήσατο*, omisso *ἂν*, habet Juntina. Camerarius *ἡγήσαντο crediderunt* reddidit, quam scripturam merito prætulit Weiske, sed ita omitti debebat *ἂν*, quod is retinuit. Morus *ἄν τις ἡγήσαιτο* conjiciebat; quo facto vis omnis argumentationis tolleretur.

τοῦ ὑπακούειν] Morus *ἕνεκα* intelligit; Zeunianus Index h. l. interpretatur *commovere auctoritate sua ad parendum.* Weiske tacuit, nisi quod hoc saltem et recte quidem monuit, scriptorem significare, ephororum potestatem fuisse institutam non tam ad reges coercendos, quod alii statuant, quam obedientiæ universis majestate imperii commendandæ causa. Mihi verba *τοῦ ὑπακούειν* aliena ab h. l. et spuria esse videntur.

4. *ἱκανοὶ*] Stobæus *δυνατοὶ* habet, idem deinceps *πράττειν.* Paris. A. *εἰσπράττειν* habet.

μεταξὺ καταπαῦσαι] Hæc est Stobæi lectio a Zeunio recepta in locum vulgatæ antea *μεταξὺ καὶ κατασπᾶσαι καὶ εἶρξαί γε, καὶ,* quæ est etiam in Cod. Lips. unde Weiske effecit *μεταξὺ καὶ καταπαῦσαι.* At ita sequens *τε* tolli debebat, quod equidem in *δὲ* mutandum censeo. Exemplum regis Pausaniæ ex Nepote c. 3. et damnati Agidis regis ab Ephoris ex Plutarcho c. 19. posuit Morus et Zeune.

εἷρξαι] Vulgatum *εἶρξαι* correxi spiritu mutato. Admonuit me Heindorf. Sic in Hellenicis iv. 8. 16. *εἷρξε,* et v. 2. 31. *εἱργμένον,* v. 4. 8. *εἱργμοφύλαξ,* Cyrop. iii. 1. 19. *εἱρκταὶ,* ut Memorab. ii. 1. 5.

ἔχοντες] Mori conjecturam *ἔχοντας* probavit Zeune, recte improbavit Weiske. Quanquam enim ephori annuam potestatem gerebant, et ephoris abrogatæ potestatis exempla extant in Cicerone de Officiis ii. 23. Plutarchi Agide c. 18. tamen illa scriptura aliena est a consilio scriptoris, qui docere voluit, ephororum institutionem omnium maxime valuisse ad coercendos et continendos in obedientia non solum reges, sed etiam magistratus omnes et cives.

D 3

δύναμιν, οὐχ ὥσπερ αἱ ἄλλαι πόλεις ἐῶσι τοὺς αἱρεθέντας ἀεὶ ἄρχειν τὸ ἔτος, ὅπως ἂν βούλωνται, ἀλλ' ὥσπερ οἱ τύραννοι καὶ οἱ ἐν τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσιν ἐπιστάται, ἤν τινα αἰσθάνωνται παρανομοῦντά τι, εὐθὺς παραχρῆμα κολάζουσι. 5. Πολλῶν δὲ καὶ ἄλλων ὄντων μηχανημάτων καλῶν τῷ Λυκούργῳ εἰς τὸ πείθεσθαι τοῖς νόμοις ἐθέλειν τοὺς πολίτας, ἐν τοῖς καλλίστοις καὶ τοῦτό μοι δοκεῖ εἶναι, ὅτι οὐ πρότερον ἀπέδωκε τῷ πλήθει τοὺς νόμους, πρὶν, ἐλθὼν σὺν τοῖς κρατίστοις εἰς Δελφοὺς, ἐπήρετο τὸν θεὸν, εἰ λῷον καὶ ἄμεινον εἴη τῇ Σπάρτῃ, πειθομένῃ, οἷς αὐτὸς ἔθηκε, νόμοις. Ἐπεὶ δὲ ἀνεῖλε, τῷ παντὶ ἄμεινον εἶναι, τότε ἀπέδωκεν, οὐ μόνον ἄνομον, ἀλλὰ καὶ ἀνόσιον θεὶς, τὸ πυθοχρήστοις νόμοις μὴ πείθεσθαι.

CAPUT IX.

Ignavos et imbelles ignominia multiplicis generis notavit Lycurgus, adeo ut homines honeſtam mortem turpi vitæ præferrent.

Ἄξιον δὲ τοῦ Λυκούργου καὶ τόδε ἀγασθῆναι, τὸ κατεργάσασθαι ἐν τῇ πόλει, αἱρετώτερον εἶναι τὸν καλὸν θάνατον ἀντὶ τοῦ αἰσχροῦ βίου· καὶ γὰρ δὴ ἐπισκοπῶν τις ἂν εὕροι μείους ἀποθνήσκοντας τούτων ἢ τῶν ἐκ τοῦ φοβεροῦ ἀποχωρεῖν αἱρουμένων. 2. Ὡς ἀληθὲς εἰπεῖν, καὶ ἕπεται τῇ ἀρετῇ σώζεσθαι εἰς τὸν πλείω χρόνον μᾶλ-

εὐθὺς παραχρῆμα] Junctarum ita particularum exemplum Demoſthenis adv. Olympiodorum p. 1178. l. 14. εὐθὺς παραχρῆμα ἐξελεγχθῆναι poſuit Zeune. Locum de Corona p. 237. εὐθὺς οὐκ εἰς μακρὰν addidit Weiſke. Ceterum ephororum δίαιταν ἀνειμένην λίαν improbat Ariſtoteles Politic. ii. 7.

5. λῷον καὶ ἄμεινον] Stobæus λώϊον —ἄνομον δείξας καὶ ἀνόσιον τὸ et cet. De re confer Plutarchi Lycurgum capp. 5. 6. 13. 29.

Cap. IX. 1. τοῦ Λυκούργου] Stobæus articulum omiſit, et κατεργάζεσθαι deinceps dedit. Codex Lipſ. τόγε pro τόδε habet.

τὸν καλὸν] Sola Juntina τὸν omiſit.

τούτων, τῶν] Paulo durior eſt orationis ſtructura, quam mollire licebit interſerto ἢ, *quam qui fuga periculo evadere ſtudent*; itaque feci, ſuadente etiam Heindorfio.

2. καὶ ἕπεται] Mihi ſeries orationis ὅτι ἕπεται deſiderare videbatur. Contra Heindorf malebat: ὥστε, τἀληθὲς εἰπεῖν, καὶ et cet. Ante σώζεσθαι Morus articulum τὸ additum maluit.

λον, ἢ τῇ κακίᾳ· καὶ γὰρ ῥάων καὶ ἡδίων καὶ εὐπορωτέρα καὶ ἰσχυροτέρα. Δῆλον δὲ, ὅτι καὶ εὔκλεια μάλιστα ἕπεται τῇ ἀρετῇ· καὶ γὰρ συμμαχεῖν πως πάντες τοῖς ἀγαθοῖς βούλονται. 3. Ἧ μέντοι, ὥστε ταῦτα γίγνεσθαι, ἐμηχανήσατο, καὶ τοῦτο καλὸν μὴ παραλιπεῖν. Ἐκεῖνος τοίνυν σαφῶς παρεσκεύασε τοῖς μὲν ἀγαθοῖς εὐδαιμονίαν, τοῖς δὲ κακοῖς κακοδαιμονίαν. 4. Ἐν μὲν γὰρ ταῖς ἄλλαις πόλεσιν, ὁπόταν τις κακὸς γένηται, ἐπίκλησιν μόνον ἔχει, κακὸς εἶναι· ἀγοράζει δὲ ἐν τῷ αὐτῷ ὁ κακὸς τἀγαθῷ καὶ κάθηται καὶ γυμνάζεται, ἐὰν βούληται· ἐν δὲ τῇ Λακεδαίμονι πᾶς μὲν ἂν τις αἰσχυνθείη, τὸν κακὸν σύσκηνον παραλαβεῖν, πᾶς δ᾽ ἂν ἐν παλαίσματι συγγυμναστήν. 5. Πολλάκις δὲ ὁ τοιοῦτος καὶ, διαιρουμένων

καὶ γὰρ ῥάων] Weiſke ἐστὶ addendum cenſuit. Totum hoc membrum ita interpretatur: Facilius eſt ſtare adverſus periculum, quam ejus avertendi aut effugiendi rationem quærere. Jucundior etiam eſt virtus ob recte facti conſcientiam. Facilius porro repererit ſubſidia explicandæ ſalutis. Denique vires majores præſtat, quam timor et ignavia. Mihi locus hic a librariis vel Grammaticis vitium contraxiſſe videtur. Expectabam conſequentiam ſententiæ illius: *μείους—αἱρουμένων*. At ſtatim repetitur eadem ſententia: *ἕπεται τῇ ἀρετῇ σώζεσθαι—κακίᾳ*. Qua omiſſa ſi ſequeretur id, quod fortitudinem in bello præſtitam ſequitur, *καὶ γὰρ ῥάων* et cet. recta et vera eſſet ſententiarum conſecutio. Deinde vocabulum *ῥάων* malim cum Zeunio interpretari: *virtus animum auget demto metu*, ſeu potius: *virtus animum metu et anxietate levatum liberat*. Ita *ῥᾳθυμία* et *ῥᾳστώνη* de animo curis libero dicuntur. Forte fuit olim ſcriptum: *εἰπεῖν, ὅτι ἕπεται τῇ ἀρετῇ εἰς τὸν πλείω χρόνον μᾶλλον ἢ τῇ κακίᾳ βιοτὴ καὶ ῥάων* et cet.

ἰσχυροτέρα] Aldinæ et Juntinæ *ἰσχυρωτέρα* Stephanus ex Stobæo mutavit. Sententiam eandem Ilias v. 532. habet: *φευγόντων δ᾽ οὔτ᾽ ἂρ κλέος ὄρνυται οὔτε τις ἀλκή*. item Tyrtæus: *τρεσσάντων δ᾽ ἀνδρῶν πᾶσ᾽ ἀπόλωλ᾽ ἀρετή*.

4. *σύσκηνον—συγγυμναστήν*] Nicolai Damaſceni imitationem: *αἰσχρὸν δ᾽ ἔστι δειλῶν σύσκηνον ἢ συγγυμναστὴν ἢ φίλον γενέσθαι* (quæ verba repetiit etiam Stobæus p. 293.) annotavit Zeune.

παλαίσματι] Stephani *παλαίσμασι* cum aliis præfero, quod dictum eſt pro *ἐν παλαίστρᾳ*.

5. *διαιρουμένων*] Philelphus vertit: *diviſis, qui pilæ ludum contra inter ſe ludunt, in neutram partem accipitur.* Camerarius: *cum, qui pila ludant, dividuntur, excluſus relinquitur.* Leunclavius: *cum dividuntur, qui pila ex adverſo ludant, neutram ad partem admiſſus pro ſupervacaneo relinquitur.* Scilicet Edd. primarum *ἀντιφεροῦντας* Caſtalio in *ἀντισφαιριοῦντας* mutavit, quod idem Philelphus in ſuo libro ſcriptum repererat, ut eſt in Pariſ. libris ſex. Morus *ἀντιφερομένους* vel *ἀντιφερίζοντας* conjecerat. Zeune vulgatum *ἀντιφεροῦντας* male ab Homerico *ἀντιφερίζω* derivans *ἀναχώριστος* ſcribi maluit. Rectius *ἀντιφεριοῦντας* ſcripſit Weiſke, *ἀχώριστος* cum Moro defendens. A *χωρίζω*, colloco, *ἀχώριστος* eſt, cui locus nullus aſſignatur. Equidem *ἀντισφαιριοῦντας* prætuli, quoniam exemplum aliud exercitationis publicæ nominare debebat ſcriptor, uti fecit antea et poſtea. Ludo pilæ

τοὺς ἀντισφαιρίοῦντας, ἀχώριστος περιγίγνεται· καὶ ἐν χοροῖς δ' εἰς τὰς ἐπονειδίστους χώρας ἀπελαύνεται. καὶ μὴν ἐν ὁδοῖς παραχωρητέον αὐτῷ, καὶ ἐν θάκοις καὶ τοῖς νεωτέροις ὑπαναστατέον. Καὶ τὰς μὲν προσηκούσας κόρας οἴκοι θρεπτέον, καὶ ταύταις τῆς ἀνανδρίας αἰτίαν ὑφεκτέον· γυναικὸς δὲ κενὴν ἑστίαν οὐ περιοπτέον, καὶ ἅμα τούτου ζημίαν ἀποτιστέον. Λιπαρὸν δὲ οὐ πλανητέον, οὐδὲ μι-

in theatro exercitari ſolitos Lacedæmonios habet Lucianus de Gymnaſiis c. 38.

ἀπελαύνεται] Cœlibes, ut ait Plutarchus Lycurgi 15., *εἴργοντο ἐν ταῖς γυμνοπαιδίαις τῆς θέας*. Peccatum hoc igitur gravius videtur habitum fuiſſe Lacedæmone quam *κακία* bellica.

παραχωρητέον αὐτῷ] Intellige *τοῖς ἄλλοις* aut *πᾶσι*. Weiſke putabat, fortaſſe verborum ordinem turbatum eſſe, et *τοῖς νεωτέροις* pertinere etiam ad hoc verbum. Heindorf malebat: *αὐτῷ καὶ ἐν θάκοις ὑπαναστατέον τοῖς νεωτέροις.*

καὶ τοῖς νεωτέροις] Vulgatum *καὶ ἐν τοῖς ν.* corrigi juſſit Stephanus, quod fecit Weiſke.

τὰς—προσηκούσας κόρας] Non ſolum filias, ſed etiam ſorores et conſanguineas, quarum fortaſſe tutela ad eum pertinebat. Alioquin *θυγατέρας* dixiſſet. *προηκούσας* dat Pariſ. C. quod conjecit Toup. Emend. in Heſychium.

οἴκοι θρεπτέον] Excluſas reliquarum exercitationibus ad Eurotam, de quibus cap. 5.

τῆς ἀνανδρίας] Vulgatum *ἀνδρίας* (in Lipſ. Codice et Pariſ. quinque eſt *ἀνδρείας*) cum Camerario correxit Morus, ſed retulit ad uſum exercitationum, a quo excluſas *ἀνάνδρους* fieri dicit, quem ſequitur Zeune. Ita vero vir doctus devenit in eam neceſſitatem, ut *ταύταις ratione harum* interpretaretur. Weiſke ait, ita ſcriptum oportuiſſe *ἐν ταύταις*, atque hoc commendari inſequenti membro, ubi uxoris item probroſa quædam conditio ſignificetur, cujus ipſe inſuper pœnam ſuſtineat. Itaque *ἀνανδρίαν* filiarum intelligi, non patris. Scilicet Zeune *ἀνανδρίαν* ignaviam paternam interpretatur male; ſed non minus male *ἀνανδρίαν* virginum referunt ad exercitationes, quibus excluſæ *ἄνανδροι* fieri dicantur. Vera vocabuli notio venit quidem in mentem Weiſkio, ſed repudiavit eam ideo, quoniam, inquit, poſterius ſignificationem *ἀνανδρίας* inuſitatam requireret, *virginitatem*. Nihil equidem inuſitati video in vocabulo, cum *ἄνανδρος* apud Euripidem ſæpius dicatur *κόρη*, quæ maritum non reperit. Xenophon igitur aliud probri exemplum addit, quod filiabus et ſororibus ignavi hominis tolerandum erat, quod maritos nullos reperiebant in civitate ſua. Hoc idem tradit Plutarchus Ageſilai cap. 30. quem locum poſuit etiam Weiſke.

γυναικὸς] Locum de impedienda uxore, ne domo foras prodeat, accepit Leunclavius. Camerarius locum ſe intelligere negavit, quod fecit cum Moro etiam Weiſke. Contra Zeune, qui notam ignominiæ ab Herodoto vii. 231. memoratam hic poſitam olim fuiſſe ſuſpicabatur, *interdictionem ignis*, varia comminiſcitur, ut ſententiam eam ex verbis varie mutatis extorqueat, quæ refellere non eſt operæ. Locus enim non ſolum eſt ſanus et integer, ſed ſenſus etiam manifeſtus. Ignavus juvenis a lege et moribus infamiæ damnatus in urbe uxorem, quam duceret, non reperiebat; contra cælebs qui vitam ducebat, in aliud *ἀτιμίας* publicæ genus incidebat, de quo ſupra ex Plutarcho admonui. *ἑστία γυναικὸς κενὴ* eſt domus nullo conjugio fundata; quod qui facere omiſiſſet, pœnam lege ſtatutam ſubibat, quam refert præter dictam idem Plutarchus. Sed Xenophon verbis *ζημίαν ἀποτιστέον* multam pecuniariam ſignificare videtur. Sed compara etiam Athenæi Clearchum xiii. p. 556.

Λιπαρὸν] Morus *λιπαρῶς* ſcribi maluit, quod interpretatur *aſſidue, fre-*

μητέον τοὺς ἀνεγκλήτους, ἢ πληγὰς ὑπὸ τῶν ἀμεινόνων ληπτέον. 6. Ἐγὼ μὲν δή, τοιαύτης τοῖς κακοῖς ἀτιμίας ἐπικειμένης, οὐδὲν θαυμάζω τὸ προαιρεῖσθαι ἐκεῖ θάνατον ἀντὶ τοῦ οὕτως ἀτίμου τε καὶ ἐπονειδίστου βίου.

CAPUT X.

De judicio senibus in senatum legendis subeundo.

Καλῶς δέ μοι δοκεῖ ὁ Λυκοῦργος νομοθετῆσαι, καὶ ᾗ μέχρι γήρως ἀσκοῖτ' ἂν ἡ ἀρετή. Ἐπὶ γὰρ τῷ τέρματι τοῦ βίου τὴν κρίσιν τῆς γεροντίας προσθείς, ἐποίησε, μηδὲ ἐν τῷ γήρᾳ ἀμελεῖσθαι τὴν καλοκαγαθίαν. 2. Ἀξιάγαστον δ' αὐτοῦ καὶ τὸ ἐπικουρῆσαι τῷ τῶν ἀγαθῶν γήρᾳ· θεὶς γὰρ τοὺς γέροντας κυρίους τοῦ περὶ τῆς ψυχῆς ἀγω-

quenter, πλανητέον vero, *circumeundum est in urbe, agris.* Zeune λιπαρὸν pro λιπαρῶς positum ait, addens ex Plutarchi Lycurgo c. 22. unguentorum usum tempore belli permissum Lacedæmone. Quod repetiit Weiske, tanquam ad rem pertineret. Sed hic ita annotavit: Unguentorum usus in bello permissus erat, sed hic fugerat e bello. Verum si in pace reliqui cives per urbem unguentis delibuti non incedebant, quid ignominiæ esse putabimus, quod ignavus iisdem unguentis carebat? Locus Plutarchi in Agesilao c. 30. poterat docere sensum vocabuli et loci. Ille igitur de ignavis ita refert: παίει δὲ ὁ βουλόμενος αὐτούς· οἱ δὲ καρτεροῦσι περιϊόντες αὐχμηροὶ καὶ ταπεινοί. et noster Hellenicorum vi. 4. 16. ὧν μὲν ἐτέθνασαν οἱ προσήκοντες, λιπαροὺς καὶ φαιδροὺς ἐν τῷ φανερῷ ἀναστρεφομένους. ubi Plutarchus Agesilai c. 28. habet λιπαροὶ τὰ πρόσωπα, φρονήματος μεστοὶ καὶ γήθους. Excluduntur igitur ab oleo et exercitationibus palæstræ, quæ λιπαρὸν reddunt juvenem; αὐχμηρὸς contra est et dicitur, qui capillos et corpus squalidum et minus nitidum ab oleo palæstræ habet. Theocrito ii. 51. λιπαρὰ παλαίστρα dicitur, et versu 102. λιπαρόχρως juvenis a palæstræ nitens. Item v. 91. ejusmodi juvenis λιπαρὰ παρ' αὐχένα σείεται ἔθειρα.

Cap. X. 1. ᾗ] Est hæc Stephani emendatio vulgati εἰ, quod habet præter Stobæum etiam liber Lipsiensis. Sed idem Stobæus articulum ἡ ante ἀρετὴ additum habet, qui vulgo abest.

προσθεὶς] Reliquis institutis, quibus ad virtutem incitarentur cives, hoc addidit. Conjecturam Leunclavii repudiavit Weiske ob locum Nicolai Damasceni apud Stobæum p. 472. κρίσις ταῖς γεροντίαις (corrigit τῆς γεροντίας) ἐπὶ τῷ τέρματι τοῦ βίου προστίθεται. ubi προτίθεται recte scripsit Coray. Plutarchus Lyc. c. 26. ἀντὶ τοῦ τελευτῶντος (γέροντος, senatoris) ἔταξε καθιστάναι τὸν ἄριστον ἀρετῇ κριθέντα τῶν ὑπὲρ ἑξήκοντα ἔτη γεγονότων.

2. Ἀξιάγαστον δ' αὐτοῦ] Weiske non bene ait tanquam de re nova sequi hæc, cum sint ex antecedentibus apta. Quod ego non intelligo. Loquitur quidem de iisdem senibus; sed antea de continuato eorum virtutis studio usque ad mortem dixerat; nunc infit de honore eidem virtutis studio continuato addito subjungere.

ἐπικουρῆσαι] Morus: *sustentavit, id est instituit ea, quæ senioribus magnam auctoritatem tribuant et conservent.* Cum in reliquis civitatibus senum ætas debilis fere contemneretur, Lycurgus contra senectuti robur auctoritatis et honorem addidit.

κυρίους—ἀγῶνος] Seniores, cum judicent de animo et virtute collegæ

νος, διέπραξεν ἐντιμότερον εἶναι τὸ γῆρας τῆς τῶν ἀκμαζόντων ῥώμης. 3. Εἰκότως δέ τοι καὶ σπουδάζεται οὗτος ὁ ἀγὼν μάλιστα τῶν ἀνθρώπων. Καλοὶ μὲν γὰρ καὶ οἱ γυμνικοί· ἀλλ' οὗτοι μὲν σωμάτων εἰσίν· ὁ δὲ περὶ τῆς γεροντίας ἀγὼν ψυχῶν ἀγαθῶν κρίσιν παρέχει. Ὅσῳ οὖν κρεῖττον ψυχὴ σώματος, τοσούτῳ καὶ οἱ ἀγῶνες οἱ τῶν ψυχῶν ἢ οἱ τῶν σωμάτων ἀξιοσπουδαστότεροι.

Sapienter Lycurgus omnibus civibus neceſſitatem impoſuit omnes civiles virtutes colendi.

4. Τόδε γε μὴν τοῦ Λυκούργου πῶς οὐ μεγάλως ἄξιον ἀγασθῆναι; ὃς ἐπειδὴ κατέμαθεν, ὅτι οἱ μὴ βουλόμενοι

cooptandi, ſunt ἐντιμότεροι aliis: nam eſſe judicem virtutis et meritorum, ſummo honori eſt. Judicium hoc de animi bonis et virtute deſcripſit Plutarchus l. c. ſed ita, ut ſuffragium potius ſit populi. Zeune ait, omnes interpretes præter Philelphum locum male intelligere de poteſtate ſenibus conceſſa judicandi de dignitate collegæ: ipſe ſtatuit, eſſe de *poteſtate certandi* accipiendum. Weiſke: *ad quos proprie pertineret, ſive quorum eſſet certamen de virtute animi.* At docere debebant, ἀγῶνα περὶ τῆς ψυχῆς græce dici *certamen de virtute animi*, uti paulo poſtea eſt περὶ τῆς γεροντίας ἀγών. Deinde etiamſi recte diceretur ὁ ἀγὼν περὶ τῆς ψυχῆς de virtute animi, eſſet tamen certamen de conſequenda animi virtute, minime vero de virtutis candidatorum inter ſe comparatorum victoria. Ejuſmodi certamen græce eſt ἀγὼν τῶν ψυχῶν, uti σωμάτων ſunt ἀγῶνες, qui vulgo γυμνικοὶ vocabantur. Contra ὁ περὶ τῆς ψυχῆς ἀγὼν græce eſt periculum vitæ, certamen vel judicium vitæ et necis, quod ſenatoribus permiſſum erat, ut recte monuerunt Brodæus et Portus. Confirmat hanc interpretationem Plutarchus Lycurgi c. 26. ex hoc noſtro referens hæc: καὶ μέγιστος ἐδόκει τῶν ἐν ἀνθρώποις ἀγώνων οὗτος εἶναι καὶ περιμαχητότατος. οὐ γὰρ ἐν ταχέσι τάχιστον οὐδ' ἐν ἰσχυροῖς ἰσχυρότατον, ἀλλ' ἐν ἀγαθοῖς καὶ σώφροσιν ἄριστον καὶ σωφρονέστατον ἔδει κριθέντα, νικητήριον ἔχειν τῆς ἀρετῆς διὰ βίου τὸ σύμπαν, ὡς εἰπεῖν, κράτος ἐν τῇ πολιτείᾳ, κύριον ὄντα καὶ θανάτου καὶ ἀτιμίας καὶ ὅλως τῶν μεγίστων. Quod ait Weiſke, errorem Porti et Brodæi ſectionem 3. refutare, ipſe potius in eo graviter erravit, quod ἀγῶνα ψυχῶν eundem eſſe putavit cum ἀγῶνι περὶ ψυχῆς. Deinde in loco Plutarchi comparato plane omiſit ea, quæ ſola ad hunc locum pertinebant, quippe ex eodem derivata.

3. ἀνθρώπων] Stobæi ſcripturam ἀνθρωπίνων vulgatæ prætulit Zeune et Weiſke. τῶν ἐν ἀνθρώποις dixit Plutarchus. Equidem ἀνθρώπων admonente Heindorfio tueor. Plato Legum i. p. 29. τὰ δ' ἐν Σπάρτῃ κάλλιστ' ἀνθρώπων δοκεῖ μοι κεῖσθαι τὰ περὶ τὰς ἡδονάς. Theæteti ſect. 15. ἄριστά γ' ἀνθρώπων. Formulam μάλιστα τῶν ἀνθρώπων et μ. πάντων ἀνθρώπων ex Demoſthene aliiſque annotavit Stephani Theſaurus.

κρεῖττον] Stobæus κρείττων—ἢ τῶν σωμάτων habet.

4. ὅτι οἱ μὴ βουλόμενοι] Vulgatum ὅτι ὅπου οἱ βουλόμενοι Leunclavius ita correxit, quem cum Welſio ſecutus eſt Zeune. Stephani ſcripturam, e libro ſcripto, uti videtur, ductam, ὅτι ὅπως οἱ βουλόμενοι, habet etiam liber Lipſienſis. Camerarius Moro ſcriptum legiſſe videtur: ὅτι ἔσθ' ὅπου οἱ βουλόμενοι. quod vertit: *quod paſſim ii, qui virtuti ſtudere volunt, non poſſunt ſatis publica commoda augere.* Impediri enim addit interdum omnium maxi-

ἐπιμελεῖσθαι τῆς ἀρετῆς ὀυχ ἱκανοί εἰσι τὰς πατρίδας αὔξειν, ἐκεῖνος ἐν τῇ Σπάρτῃ ἠνάγκασε δημοσίᾳ πάντας πάσας ἀσκεῖν τὰς ἀρετάς. Ὥσπερ οὖν ἰδιῶται ἰδιωτῶν διαφέρουσιν ἀρετῇ οἱ ἀσκοῦντες τῶν ἀμελούντων, οὕτω καὶ ἡ Σπάρτη εἰκότως πασῶν τῶν πόλεων ἀρετῇ διαφέρει, μόνη δημοσίᾳ ἐπιτηδεύουσα τὴν καλοκαγαθίαν. 5. Οὐ γὰρ κἀκεῖνο καλὸν, τὸ, τῶν ἄλλων πόλεων κολαζουσῶν, ἤν τις τὶ ἕτερος ἕτερον ἀδικῇ, ἐκεῖνον ζημίας μὴ ἐλάττους ἐπιθεῖναι, εἴ τις φανερὸς εἴη ἀμελῶν τοῦ ὡς βέλτιστος εἶναι; 6. Ἐνόμιζε γὰρ, ὡς ἔοικεν, ὑπὸ μὲν τῶν ἀνδραποδιζομένων τινὰς ἢ ἀποστερούντων τι ἢ κλεπτόντων τοὺς βλαπτομένους μόνον ἀδικεῖσθαι· ὑπὸ δὲ τῶν κακῶν καὶ ἀνάνδρων ὅλας τὰς πόλεις προδίδοσθαι. Ὥστε εἰκότως ἔμοιγε δοκεῖ τούτοις μεγίστας ζημίας ἐπιθεῖναι. 7. Ἐπέθηκε δὲ καὶ τὴν ἀνυπόστατον ἀνάγκην, ἀσκεῖν ἅπασαν πολιτικὴν ἀρετήν.

me, qui omnium maxime honeſte agere velit. Sed idem monet, ita ſequens ἐκεῖνος redundare, quod Stephanus in ἐκεῖνο mutatum voluit. Weiſkii annotatio hæc eſt: ὁπουοῦν *ſcripſi e conjectura. Opponi illud poſſe* τῇ Σπάρτῃ, *et pæne nullam mutationem eſſe, peritiores concedent. Sed locus ita nondum eſt plenus. Oppoſitionis poſtulat lex hoc membrum:* ὅτι ἐν ὁποίᾳ δὴ πόλει μόνοι οἱ βουλόμενοι ἐπιμελεῖσθαι τῆς ἀρετῆς. *Alii alia conjiciunt h. l. minus feliciter.* Utinam interpretationem addidiſſet! Mihi hæc ratio a ſententia loci plane aliena eſſe videtur. Sequens ἠνάγκασε πάντας πάσας—ἀρετὰς confirmat Leunclavii emendationem, quæ ſententiam loci plane perficit. Aliquando mihi in mentem venit ὅτι ὀλίγοι βουλόμενοι conjicere ſcriptum fuiſſe. Jacobs Additam. p. 303. conjecit ὅτι οἱ μὴ βουλόμενοι, aut ὅτι πολῖται μὴ βουλόμενοι.

ἐκεῖνος] Weiſke hæc habet: Recte poſt ὅς, interjectis tam multis verbis, e quibus et nonnulla exciderunt, rurſus poni potuit ἐκεῖνος. Sed οἱ ἀσκ. τῶν ἀμελούντων grammatici videtur eſſe interpretamentum. Mihi nihil h. l. excidiſſe videbatur, nec deeſſe aliquid ad ſententiam abſolvendam.

οὖν ἰδιῶται] Codex Lipſ. et Pariſ. quinque οὖν οἱ ἰδιῶται habent: equidem cum Pariſ. C. alterum τῶν ante ἰδιωτῶν vulgo poſitum omiſi. In ſequentibus verba οἱ ἀσκοῦντες τῶν ἀμελούντων ſuſpecta Weiſkio videntur et removenda; mihi contra ſervanda et ad ſenſum perficiendum neceſſaria videntur. Primum hoc arguit concinnitatis ratio, quæ Spartanis adjungit verba: δημοσίᾳ ἐπιτηδεύουσα τὴν καλοκαγαθίαν, quibus reſpondent in priore membro οἱ ἀσκοῦντες. Deinde rei et ſententiæ veritas poſtulat adjecta verba. Neque enim homines a natura ipſa habent, ut præſtent alter alteri virtute ea, quæ in cive ſpectatur, ſed meditatione et exercitatione illud conſequuntur. Equidem tamen mallem verba ita collocata eſſe: ἰδιῶται ἰδιωτῶν, οἱ ἀσκοῦντες τῶν ἀμελούντων, διαφέρουσι τῇ ἀρετῇ, οὕτω et cet. Codices duo Pariſ. dant καὶ οἱ ἀσκοῦντες.

5. ἕτερον] Juntina ἑτέρου dedit.

7. ἅπασαν πολιτικὴν ἀρετήν] Hic equidem hæreo. Quid enim eſt, quod nunc ſubito ἀρετὴν πολιτικὴν πᾶσαν nominat, cum jam antea ſect. 4. dixiſſet ἠνάγκασε πάντας πάσας

Τοῖς μὲν γὰρ τὰ νόμιμα ἐκτελοῦσιν ὁμοίως ἅπασι τὴν πόλιν οἰκείαν ἐποίησε, καὶ οὐδὲν ὑπελογίσατο οὔτε σωμάτων οὔτε χρημάτων ἀσθένειαν· εἰ δέ τις ἀποδειλιάσειε τοῦ τὰ νόμιμα διαπονεῖσθαι, τοῦτον ἐκεῖνος ἀπέδειξε μηδὲ νομίζεσθαι ἔτι τῶν ὁμοίων εἶναι. 8. Ἀλλὰ γάρ, ὅτι μὲν παλαιότατοι οὗτοι οἱ νόμοι εἰσὶ, σαφές· ὁ γὰρ Λυκοῦργος κατὰ τοὺς Ἡρακλείδας λέγεται γενέσθαι· οὕτω δὲ παλαιοὶ ὄντες, ἔτι καὶ νῦν τοῖς ἄλλοις καινότατοί εἰσι· καὶ γὰρ (τὸ πάντων θαυμαστότατον) ἐπαινοῦσι μὲν πάντες τὰ τοιαῦτα ἐπιτηδεύματα, μιμεῖσθαι δὲ αὐτὰ οὐδεμία πόλις ἐθέλει.

CAPUT XI.

De acie Laconica.

Καὶ ταῦτα μὲν δὴ κοινὰ ἀγαθὰ καὶ ἐν εἰρήνῃ καὶ ἐν πολέμῳ· εἰ δέ τις βούλεται καταμαθεῖν, ὅ τι καὶ εἰς τὰς στρατιὰς βέλτιον τῶν ἄλλων ἐμηχανήσατο, ἔξεστι καὶ τούτων ἀκούειν. 2. Πρῶτον μὲν τοίνυν οἱ ἔφοροι προκηρύττουσι τὰ ἔτη, εἰς ἃ δεῖ στρατεύεσθαι, καὶ ἱππεῦσι καὶ ὁπλίταις,

ἀσκεῖν τὰς ἀρετάς? Nec licet cauſari additum ibi δημοσίᾳ, et hæc ad vitam civium privatam referre. Civis enim Lacedæmonii virtus omnis erat publica ſimul et privata, hominis vero eſt privata. Ceterum τὴν ἀνυπόστατον dictum pro τινὰ annotavit Heindorf, comparans dicta ad Charmidem Platonis §. 7.

ἅπασι] Lipſ. Codex ἅπασαν (ſic) habet. Deinceps ἐπελογήσατο Pariſ. B. habet.

χρημάτων] Atqui Ariſtoteles Politic. ii. 7. tradit, pauperes participes φιδιτίων non fuiſſe, ideoque a πολιτείᾳ excluſos non fuiſſe inter ὁμοίους.

τοῦτον ἐκεῖνος] Vulgatum ἐκεῖ audacter correxi, quod vitioſum eſſe monuerat etiam Weiſke. Poſtea vidi idem in mentem veniſſe Jacobſio in Additam. p. 303. Sequens μηδὲ pro μήτε conjecerat Zeune.

8. κατὰ τοὺς Ἡρακλείδας] Plutarchus Lycurgi initio de ætate Lycurgi: δίδωσι δὲ καὶ Ξενοφῶν ὑπόνοιαν ἀρχαιότητος, ἐν οἷς τὸν ἄνδρα λέγει γεγονέναι κατὰ τοὺς Ἡρακλείδας.

Cap. XI. 1. ὅ τι καὶ] Vulgatum ὅτι recte corrigi juſſit Weiſke. Sequens τούτων recte refertur ad collectivum ὅ τι, ut ſæpiuſcule in Anabaſi et alibi.

στρατιὰς] Stephano et Leunclavio auctore στρατείας dedit cum Zeunio Weiſke. Deinde βελτίω cum Moro malebat Zeune. Sed τούτων refertur ad antecedens ὅ τι.

2. τὰ ἔτη, εἰς ἃ] Vix ſana eſt ſcriptura. Senſus poſtulat ὅσα ἔχοντας. Nam ἔφοροι jubebant adeſſe τοὺς δέκα ἀφ᾽ ἥβης, vel, ut eſt alibi in Hellenicis, τὰ δέκα ἀφ᾽ ἥβης, et ſic porro. In Hellenicis vi. 4. 17. neceſſitate coacti Lacedæmonii poſt magnam cladem φρουρὰν ἔφαινον οἱ ἔφοροι ταῖν ὑπολοίποιν μόραιν μέχρι τῶν τετταράκοντα ἀφ᾽ ἥβης· (ſexaginta annos nato-

ἔπειτα δὲ καὶ τοῖς χειροτέχναις· ὥστε, ὅσοισπερ ἐπὶ πόλεως χρῶνται ἄνθρωποι, πάντων τούτων καὶ ἐπὶ στρατιᾶς οἱ Λακεδαιμόνιοι εὐποροῦσι· καὶ ὅσα δὲ ὀργάνων ἡ στρατιᾷ κοινῇ δεηθείη ἄν, ἁπάντων τὰ μὲν ἁμάξῃ προστέτακται παρέχειν, τὰ δὲ ὑποζυγίῳ· οὕτω γὰρ ἥκιστ' ἂν τὸ ἐκλεῖπον διαλάθοι. 3. Εἴς γε μὴν τὸν ἐν τοῖς ὅπλοις ἀγῶνα τοιάδ' ἐμηχανήσατο· στολὴν μὲν ἔχειν φοινικίδα, καὶ χαλκῆν ἀσπίδα· ταύτην νομίζων ἥκιστα μὲν γυναικείᾳ κοινωνεῖν, πολεμικωτάτην δ' εἶναι· καὶ γὰρ τάχιστα λαμπρύνεται, καὶ σχολαιότατα ῥυπαίνεται. Ἔφηκε δὲ καὶ κομᾷν τοῖς ὑπὲρ τὴν ἡβητικὴν ἡλικίαν, νομίζων, οὕτω καὶ μείζους ἂν

rum)—τὸ γὰρ πρόσθεν εἰς τοὺς Φωκέας μέχρι τῶν πέντε καὶ τριάκοντα ἀφ' ἥβης ἐστρατεύοντο.

ὅσοισπερ] Cum Camerario ad χειροτέχνας refert Weiſke. ἐκπορεῦσι male Cod. Lipſ. habet cum Pariſ. quatuor.

καὶ ὅσα] Weiſke interpretatur dictum pro καθ' ὅσα, *quas ad res exercitus communiter opus haberet omnibus inſtrumentis, eas partim. Scilicet*, addit, *milites ipſi ferre ſecum deberent ſecures, molas, mactras, cotes et alia.* Idem comparat Cyrop. vi. 2. 34.

δεηθείη] Propter antecedens ὅσα Zeune mutari voluit in διαθείη, quam conjecturam recte repudiavit Weiſke. Deinceps πάντων habet Cod. Lipſ. cum duobus Vatic. Comparanti antecedens membrum ὅσοισπερ χρῶνται—πάντων τούτων probabile videri poſſit, ſcribendum eſſe δεηθείη ἄν, ἁπάντων τούτων τὰ μέν. Deinceps malim ἐλλεῖπον.

3. τοῖς ὅπλοις] Articulum Stobæus omiſit. Ad στολὴν φοινικίδα refero Heſychii gloſſam: Πυτὰ, Λάκωνες τὰ ἐρυθρὰ ἱμάτια.

ταύτην—γυναικείᾳ] Cum ταύτην ad proximum ἀσπίδα referri videatur, inepta efficitur ſententia, quæ clypeos maribus alios quam fœminis tribuit. Hinc Leuncl. corrigebat ταύτην—πολεμικωτάτην δὲ τήνδ' εἶναι, ut ταύτην ad στολὴν, et τήνδε ad ἀσπίδα referretur. Morus conjiciebat ταύτην μὲν νομίζων—τὴν δὲ πολ. etiamſi ταύτην μὲν et τὴν δὲ duri aliquid habere fateatur. Camerarius ſcribebat: πολεμικωτάτην δὲ ἀσπίδα τήνδε εἶναι. Weiſke χαλκῆν μὲν ἔχειν ἀσπίδα, στολὴν δὲ φ. Plutarchus in Laconicis Inſtit. p. 252. ἐν τοῖς πολέμοις φοινικίσιν ἐχρῶντο. ἅμα μὲν γὰρ ἡ χρόα ἐδόκει αὐτοῖς ἀνδρικὴ εἶναι, ἅμα δὲ τὸ αἱματῶδες τοῦ χρώματος πλείονα τοῖς ἀπείροις φόβον παρέχειν. καὶ τὸ μὴ εὐπερίφωρον δὲ τοῖς πολεμίοις εἶναι, ἐάν τις αὐτῶν πληγῇ, ἀλλὰ διαλανθάνειν διὰ τὸ ὁμόχρουν, χρήσιμον. Ex quo loco, ſi vere fuit ex hoc noſtro derivatus, apparet, Plutarchum etiam verba ταύτην—κοινωνεῖν ad ſtolam vel veſtem retuliſſe. Ita ſuadent etiam ſequentia καὶ γὰρ—ῥυπαίνεται, quæ commode de veſte prædicantur, minus recte de clypeo æreo. Sed Plutarchus ſua derivavit potius ex Ariſtotelis libro Λακεδαιμονίων πολιτείᾳ, unde excerpta hæc habet Schol. Ariſtophanis ad Acharn. 319. χρῆσθαι Λακεδαιμονίους φοινικίδι πρὸς τοὺς πολέμους, τοῦτο μὲν, ὅτι τὸ τῆς χρόας ἀνδρικὸν, τοῦτο δὲ, ὅτι τὸ τοῦ χρώματος αἱματῶδες τῆς τοῦ αἵματος ῥύσεως ἐθίζει καταφρονεῖν. Plura tamen addita legit Plutarchus, quæ in Scholio deſiderantur. Igitur ſupereſt lacuna in Xenophonte aliunde et ex melioribus libris interpolanda. Ceterum Stobæus totum hunc locum ταύτην—ῥυπαίνεται omiſit.

κομᾷν] Plutarchus Lycurgi c. 22. ἡ κόμη τοὺς μὲν καλοὺς εὐπρεπεστέρους ποιεῖ, τοὺς δὲ αἰσχροὺς φοβερωτέρους. Deinceps ἡβητῶν dat Codex Pariſ. Stobæi. ἡβικὴν Pariſ. 4 Xenophontis.

καὶ ἐλευθεριωτέρους καὶ γοργοτέρους φαίνεσθαι. 4. Οὕτω γε μὴν κατεσκευασμένων μόρας μὲν διεῖλεν ἓξ καὶ ἱππέων καὶ ὁπλιτῶν. Ἑκάστη δὲ τῶν πολιτικῶν μορῶν ἔχει

4. *κατεσκευασμένων μόρας*] Hæc verba in Juntina, Hal. Bryl. defunt. Margo Caftal. addit *μόρας*. Aldina *κατεσκευασμένων*, omiffis *μόρας μὲν*, habet. Stobæus *κατασκευασμένων μοίρας*, unde Stephanus locum concinnavit.

διεῖλεν] Stobæus *ἔδειξεν* habet. Male vulgo poft *κατεσκευασμένων* comma pofitum confpicitur, quafi fit genitivus abfolutus. Cyropædiæ i. 2. 5. *δώδεκα γὰρ καὶ Περσῶν φυλαὶ διῄρηνται.* Herodotus i. 125. *δύο μοίρας Λυδῶν πάντων διελόντα.*

τῶν πολιτικῶν] Stobæi fcripturam *ὁπλιτικῶν* (Codex Parif. *ὁπλιτῶν* habet) probatam Moro recepit Zeune et Weifke. *πολιτικῶν* eft non folum in Edd. fed etiam in loco Suidæ fub voc. *Μορῶν*, ubi traditur ita: *Μορῶν. συντάγματά τινα Λακωνικὰ οὕτω καλεῖται. Φησὶ δὲ Ἀριστοτέλης, ὡς εἰσὶ μοῖραι καὶ ὠνομασμέναι καὶ διῄρηνται εἰς τὰς μόρας Λακεδαιμόνιοι πάντες. Ξενοφῶν δέ φησιν ἐν τῇ Λακώνων πολιτείᾳ· ἑκάστη δὲ τῶν πολιτικῶν μορῶν ἔχει μόναρχον ἕνα —πεντηκοστύας—ἐνωμοτάρχας ἑκ.* Sed hæc exfcripta funt ex Harpocratione, in quo cum Aldo Mauffacus edidit *ὡς εἰσὶ μοῖραι ὠνομασμέναι*: fed in Codd. fcriptum reperit *ὡς εἰσὶ μοῖραι ς ὠνομασμέναι*, in Mediceo Gronovius *μοῖρα ἓξ ὠνομασμένα. διῄρηνται δὲ εἰς τὰς μοίρας*. Cetera ibi eodem modo fcripta leguntur, ut apud Suidam. In Codice Lipf. eft *τῶν πολεμικῶν ἔχει μορῶν*, fuprafcripto *πολιτικῶν*. In Juntina *τῶν πολιτικῶν ἔχει μορῶν*. In Stobæo et Aldina *τ. π. ἔχει μοιρῶν*. Stephanus primus edidit *τούτων τῶν μορῶν ἔχει*. Cum Leunclavio Zeune et Weifke ediderunt *ὁπλιτικῶν τούτων μορῶν ἔχει*. Cum in dubio fit fcriptura *πολιτικῶν*, et plurimi Editores probaverint *ὁπλιτικῶν*, nolui fcripturam *τούτων* adfumere, quia fic mutatio *πολιτικῶν* in *ὁπλιτικῶν* fit facilior, omiffo *τούτων*, quod ad omnes præcedentes duodecim *μόρας* refertur. Scilicet equitatus Lacedæmoniorum femper fuiffe videtur aut exiguus aut parum exercitatus. Confirmat hoc teftimoniis fcriptorum Weifke. Primum Paufaniæ iv. 8. de bello Mefleniaco: *οὐ γάρ τοι ἀγαθοὶ τότε ἱππεύειν ἦσαν οἱ Πελοποννήσιοι.* Deinde Xenophontis in Hellenicis vi. 4. 10. quæ narratio pertinet ad Olympiadem 102. Præterea Xenophon nominat *πολέμαρχον, λοχαγοὺς, πεντηκοστῆρας* et *ἐνωμοτάρχους*, quæ nomina ad equitatum fuiffe tranflata aliunde non conftat, fed ubicunque reperiuntur pofita, ad pedeftres copias pertinent. Quare merito mirantur viri docti, fcriptorem libri de equitatu Lacedæmoniorum nihil nifi fimpliciter vocabulum pofuiffe. Poterant addere locum Strabonis x. p. 482. qui equitibus Laconas caruiffe affirmat. Equorum tamen ufum arguunt gloffæ Hefychii hæ: *Ἱππάκη, μάνδρα ἵππων παρὰ Λάκωσιν.* Idem: *Ἡνιοχαράτης, διδάσκαλος ἱππικῆς τῶν νέων, Λάκωνες.* Idem: *Ἱππετοῦμαι, ἠγώνισμαι, Λάκωνες.* Sed locus eft clariffimus in Hellenicis vi. 4. 11. de caufis equitatus Lacedæmonii deterioris: *ἔτρεφον μὲν γὰρ τοὺς ἵππους οἱ πλουσιώτατοι· ἐπεὶ δὲ φρουρὰ φανθείη, τότε ἧκεν ὁ συντεταγμένος, λαβὼν δ' ἂν τὸν ἵππον καὶ τὰ ὅπλα, ὁποῖα δοίη αὐτῷ, ἐκ τοῦ παραχρῆμα ἂν ἐστρατεύετο· τῶν δ' αὖ στρατιωτῶν οἱ τοῖς σώμασιν ἀδυνατώτατοι καὶ ἥκιστα φιλότιμοι ἐπὶ τῶν ἵππων ἦσαν.* Thucydides v. 67. ubi copias utriufque adverfi exercitus enarrat: Lævum cornu Athenienfes tenebant *καὶ ἱππῆς μετ' αὐτῶν οἱ οἰκεῖοι*, Lacedæmonii exercitus *Λακεδαιμόνιοι ὀλίγοι τὸ ἔσχατον (κέρας δεξιὸν) ἔχοντες καὶ οἱ ἱππῆς αὐτῶν ἐφ' ἑκατέρῳ τῷ κέρᾳ.* Hi erant equites proprie dicti. Sed idem cap. 72. ubi de media acie eft: *ᾗπερ ὁ βασιλεὺς Ἆγις ἦν, καὶ περὶ αὐτὸν οἱ τριακόσιοι ἱππῆς καλούμενοι*, non funt equites intelligendi, fed juventus electa ex peditatu, quæ regem ftiparet. Sed viri docti videntur in vocabulo *ἱππέων* Laconico interpretando a vero aberraffe, et fimul injuriam feciffe Xenophonti, quem de equitatu locutum fingunt, quem exiguum Lacedæmoniis fuiffe conftet. Scilicet ex locis fupra pofitis ad Caput iv. ubi de *ἱππαγρέταις* et *ἀγαθοεργοῖς* Laconicis difputatur, apparet, *ἱππέων* nomen Laconas dediffe certæ juvenum claffi, quos in *μόρας* diftributos fuiffe folus hic locus do-

πολέμαρχον ἕνα, λοχαγοὺς τέτταρας, πεντηκοστῆρας ὀκτὼ, ἐνωμοτάρχας ἑκκαίδεκα. Ἐκ δὲ τούτων τῶν μορῶν διὰ παρεγγυήσεως καθίστανται, τοτὲ μὲν εἰς ἐνωμοτίας, τοτὲ

cet. Fuere vero illi ἱππεῖς Lacedæmonii, ut seniores cives, ὁπλῖται, nisi quod suspicor, eos simul artem equestrem didicisse, et ubi celeritate opus erat, ad ministeria ephororum, equos conscendisse.

Hæc igitur fuit mihi omnium gravissima causa visa, cur vulgatum πολιτικῶν μορῶν servandum censerem. Fuerunt enim ἱππεῖς Spartæ vocati non minus ὁπλῖται quam reliqui cives, sed juvenili diversi ætate. Addo nunc locum Plutarchi in Lycurgo c. 23. Φιλοστέφανος δὲ καὶ τὴν κατ' οὐλαμοὺς τῶν ἱππέων διανομὴν Λυκούργῳ προστίθησιν· εἶναι δὲ τὸν οὐλαμὸν, ὡς ἐκεῖνος συνέστησεν, ἱππέων πεντήκοντα τὸ πλῆθος ἐν τετραγώνῳ σχήματι τεταγμένων. Ὁ δὲ Φαληρεὺς Δημήτριος οὐδεμιᾶς ἁψάμενον πολεμικῆς πράξεως ἐν εἰρήνῃ καταστήσασθαι τὴν πολιτείαν.

τέτταρας] Ita Stobæus. Ante Zeunium erat τέσσαρας.

πεντηκοστῆρας] Monuit Zeune, in Anabasi iii. 4. 13. esse πεντηκοντῆρες, in Thucydide v. 66. πεντηκοντατῆρες. Sed ibi Codices meliores omnes πεντηκοντῆρες scriptum exhibent. Sequens ἐνωμοτάρχας ex Stobæo et Suida cum Zeunio adscivi pro vulgato ἐνωμοτάρχους. Divisionem copiarum eandem memorat Thucydides l. c. c. 68. ita, ut lectori potestatem inde faciat æstimandi exercitus Lacedæmonii. Verba sunt: ἐν ἑκάστῳ λόχῳ πεντηκοστύες ἦσαν τέσσαρες, καὶ ἐν τῇ πεντηκοστύϊ ἐνωμοτίαι τέσσαρες· τῆς τε ἐνωμοτίας ἐμάχοντο ἐν τῷ πρώτῳ ζυγῷ τέσσαρες· ἐπὶ δὲ βάθος ἐτάξαντο μὲν οὐ πάντες ὁμοίως, ἀλλ' ὡς λοχαγὸς ἕκαστος ἐβούλετο· ἐπίπαν δὲ κατέστησαν ἐπὶ ὀκτώ. Videamus rationem æstimandæ multitudinis ex numero edito lochorum, quam lectoribus proposuit Thucydides. Primum Weiske ex loco Hellenicorum vi. 4. 12. τῆς δὲ φάλαγγος τοὺς μὲν Λακεδαιμονίους ἔφασαν εἰς τρεῖς τὴν ἐνωμοτίαν ἄγειν· τοῦτο δὲ συμβαίνειν αὐτοῖς οὐ πλέον ἢ εἰς δώδεκα τὸ βάθος, colligit, ἐνωμοτίαν fuisse tunc 25 militum. Sumit præterea, ἐνωμοτίας quatuor fuisse lochi, quia πεντηκοστὺς 50 milites comprehendere significatur ipso vocabulo. Deinde ex octo sumtis πεντηκοντῆρσιν arguit, moram constitisse militibus 400. Numerum militum ἐνωμοτίας 25 confirmat Zeune testimonio Suidæ sub h. v. Numerum enomotiarum 4 cujusque πεντηκοστύος, item πεντηκοστύων 4 singuli lochi confirmat cum Xenophonte Thucydides. Sed de numero militum, qui enomotiam implebat, diversi abeunt scriptores, unde numerus militum moræ colligitur diversus. Scilicet ab initio ratio numerorum moræ, lochi, pentecostyos et enomotiæ vocabulis constitit; sed procedente tempore auctis et mutatis numeris, nomina manserunt antiqua, ita ut ἐνωμοτία deinde 50 et amplius, πεντηκοστὺς centum et amplius constaret militibus. Hæc recte monuit ad h. l. Weiske, apposito Plutarchi loco in Pelopida: τὴν μόραν Ἔφορος μὲν ἄνδρας εἶναι πεντακοσίους φησὶ, Καλλισθένης δὲ ἑπτακοσίους, ἄλλοι δέ τινες ἐννεακοσίους, ὧν Πολύβιός ἐστιν. Ex loco Thucydidis, calculis positis, colligitur, enomotiam fuisse 32 militum, eumque numerum apposuerunt etiam Scholia græca ad eum locum. Ita colligitur summa militum moræ 512. Plura de ἐνωμοτίᾳ disputavit Larcher ad Herodoti versionem t. i. p. 286. seqq.

τούτων τῶν μορῶν] Juntina τῶν omisit. Aldina μοιρῶν, Stobæus μερῶν habet.

εἰς ἐνωμοτίας] Philelphus vertit: *constituuntur tum in turmas tres, interdum autem in sex.* Legisse igitur videtur Zeunio εἰς ἐνωμοτίας τρεῖς, omissis verbis τοτὲ δέ. Brodæus conjecit εἰς δύο ἐνωμοτίας. Zeune locum integrum existimans vertit: *in singulas turmas.* Weiskio nihil melius in mentem venerat, quanquam durum esse fateatur hoc pro εἰς μίαν ἐνωμοτίαν. Addit, rem ostendere, exercitus collocationem hic describi non ad pugnam, sed ad lustrationem, pompam, iter aut aliud ejusmodi consilium. Quod postremum nollem viro docto excidisset! Omnia enim hæc traduntur a scriptore de exercitu in bellum educto. Mihi omnium optime locum expediisse vertendo videtur Gallicus interpres Anabaseos (Eques *De la*

δὲ εἰς τρεῖς, τοτὲ δὲ εἰς ἕξ. 5. Ὃ δὲ οἱ πλεῖστοι οἴονται, πολυπλοκωτάτην εἶναι τὴν ἐν ὅπλοις Λακωνικὴν τάξιν, τὸ ἐναντιώτατον ὑπειλήφασι τοῦ ὄντος. Εἰσὶ μὲν γὰρ ἐν τῇ Λακωνικῇ τάξει οἱ πρωτοστάται ἄρχοντες, καὶ ὁ στίχος ἕκαστος πάντ' ἔχων, ὅσα δεῖ παρέχεσθαι. 6. Οὕτω δὲ ῥᾴδιον ταύτην τὴν τάξιν μαθεῖν, ὡς, ὅστις τοὺς ἀνθρώπους δύναται γιγνώσκειν, οὐδεὶς ἂν ἁμάρτοι· τοῖς μὲν γὰρ ἡγεῖσθαι δέδοται, τοῖς δὲ ἕπεσθαι τέτακται. Αἱ δὲ παραγωγαὶ ὥσπερ ὑπὸ κήρυκος ὑπὸ τοῦ ἐνωμοτάρχου λόγῳ δηλοῦνται, [αἷς] ἀραιαί τε καὶ βαθύτεραι αἱ φάλαγγες

Luzerne): *Ces divisions se mettent en bataille suivant l'ordre qu'elles reçoivent. Quelquefois chaque énomotie ne fait qu'une file, quelquefois elle est sur trois files, quelquefois sur six.* Quibus Græca non aliter respondebunt, nisi si mecum scripseris: ἐκ δὲ τούτων τῶν μορῶν διὰ παρεγγυήσεως καθίστανται αἱ ἐνωμοτίαι τοτὲ μὲν εἰς ἕνα, τοτὲ δὲ εἰς τρεῖς, τοτὲ δὲ εἰς ἕξ. Minus enim recte Græca concinnavi ad Hellenica p. 368. Totius enim aciei latitudo et altitudo spectatur ex latitudine et profunditate enomotiarum. Quare Thucydides v. 68. τῆς τε ἐνωμοτίας ἐμάχοντο ἐν τῷ πρώτῳ ζυγῷ (*file* Gallis, *Glied* nostris) τέσσαρες, ἐπὶ δὲ βάθος ἐτάξαντο μὲν οὐ πάντες ὁμοίως, ἀλλ' ὡς λοχαγὸς ἕκαστος ἐβούλετο· ἐπίπαν δὲ κατέστησαν ἐπὶ ὀκτώ. Similiter Xenophon Hellenic. vi. 4. 12. τῆς δὲ φάλαγγος τοὺς Λακεδαιμονίους ἔφασαν εἰς τρεῖς τὴν ἐνωμοτίαν ἄγειν· τοῦτο δὲ συμβαίνειν αὐτοῖς οὐ πλέον ἢ εἰς δώδεκα τὸ βάθος. ubi ex latitudinis numero cum altitudine multiplicato conficitur numerus enomotiæ 36. cum in Thucydide sit 32. Scilicet εἰς τρεῖς ἄγειν non est de altitudine intelligendum cum Weiskio, sed de latitudine cum Moro. Ita Anab. ii. 4. 26. ὁ δὲ Κλέαρχος ἡγεῖτο μὲν εἰς δύο. Polyænus ii. 1. 24. habet ἐπιμηκύνας τὴν φάλαγγα ἦγεν ἐπὶ δύο τάξας. De Agesilao in simili exercitus ordine Anabasis vii. 1. 23. οἵ τε ὁπλῖται εἰς πεντήκοντα ἐγένοντο— αὐτοὶ ὑφ' ἑαυτῶν ταττόμενοι. ubi præferenda videtur Codicum optimorum scriptura εἰς ὀκτώ, quem numerum ibidem, uti priore loco, de latitudine interpretatur Weiske.

5. πρωτοστάται ἄρχοντες] Sunt πρωτοστάται, qui Thucydidi dicuntur stare ἐν τῷ πρώτῳ ζυγῷ. Contra στίχος est series vel ordo militum a fronte usque ad extremum agmen qua profunditatem collocatorum, quo singuli se sequuntur. Qui post primum ζυγὸν stant collocati, dicuntur ἐπιστάται Cyrop. iii. 3. 59. παραστάται, qui juxta se in eodem ζυγῷ stant, ibidem et viii. 1. 10. Quod deinde dicuntur ἄρχοντες esse οἱ πρωτοστάται, id ita esse docet etiam locus in Anabasi iv. 3. 26. ubi Xenophon cum Chirisopho Lacedæmonio exercitum ducens: παρήγγειλε τοῖς λοχαγοῖς κατ' ἐνωμοτίας ποιήσασθαι ἕκαστον τὸν ἑαυτοῦ λόχον, παρ' ἀσπίδας παραγαγόντας τὴν ἐνωμοτίαν ἐπὶ φάλαγγος· καὶ τοὺς μὲν λοχαγοὺς καὶ τοὺς ἐνωμοτάρχας πρὸς τῶν Καρδούχων ἰέναι (adversos Carduchis et in fronte aciei collocatos,) οὐραγοὺς δὲ καταστήσασθαι πρὸς τοῦ ποταμοῦ.

πάντ' ἔχων] Morus interpretatur dictum pro παρέχων, quod vertit *omnia præstat, quæ præstanda sunt*. Cum quo sentit Zeune et Weiske. Hic simul admonet, cum totus στίχος a fronte ad agmen extremum idem agat, quod dux in fronte positus, non opus esse, ut singulis partibus ordinis aliud imperetur. Equidem nec hanc interpretationem nec locum ipsum me intelligere confiteor.

6. δηλοῦνται] Junt. Ald. δολοῦνται. Deinceps Morus καὶ οὕτως ἀραιαὶ scribendum censuit, καὶ tantum inseri cum Zeunio voluit Weiske. Mihi

γίγνονται· ὧν δὴ οὐδ' ὁπωστιοῦν χαλεπὸν μαθεῖν. 7. Τὸ μέντοι, κἂν ταραχθῶσι, μετὰ τοῦ παρατυχόντος ὁμοίως μάχεσθαι ταύτην τὴν τάξιν, οὐκ ἔτι ῥᾴδιόν ἐστι μαθεῖν, πλὴν τοῖς ὑπὸ τῶν τοῦ Λυκούργου νόμων πεπαιδευμένοις. 8. Εὐπορώτατα δὲ καὶ ἐκεῖνα Λακεδαιμόνιοι ποιοῦσι, τὰ τοῖς ὁπλομάχοις πάνυ δοκοῦντα χαλεπὰ εἶναι. Ὅταν μὲν γὰρ ἐπὶ κέρως πορεύωνται, κατ' οὐρὰν δήπου ἐνωμοτία ἕπεται· ἐὰν δ' ἐν τῷ τοιούτῳ ἐκ τοῦ ἐναντίου πολεμία φάλαγξ ἐπιφανῇ, τῷ ἐνωμοτάρχῃ παρεγγυᾶται εἰς μέτωπον παρ' ἀσπίδα καθίστασθαι· καὶ διὰ παντὸς οὕτως, ἔστ' ἂν ἡ φάλαγξ ἐναντία καταστῇ. Ἤν γε μὴν, οὕτως ἐχόντων, ἐκ τοῦ ὄπισθεν οἱ πολέμιοι ἐπιφανῶσιν, ἐξελίττε-

videbatur inſerendum *αἷς* et ad *παραγωγαὶ* referendum. Hæ ſunt enim, quibus aciei mutatio fit *ἀραιὰ* et *βαθυτέρα*. Ob ſimilitudinem præcedentis *δηλοῦνται* facile *αἷς* potuit excidere.

ὧν δὴ οὐδ'] Codex Lipſ. *ὧν δ' οὐδ'* habet cum Edd. *δὴ* ex Leuncl. conjectura primus edidit Morus, qui tamen ſcriptum malebat: *ὧν οὐδέν γ' οὐδ' ὁπωστιοῦν*. Alius conjecit *ὧν οὐδ' ὁτιοῦν*, Weiſke *ὧν δὴ οὐδὲν οὐδ' ὁπωστιοῦν*.

7. *τῶν τοῦ Λυκούργου*] Articulum ex Edd. pr. reſtituit Zeune, qui locum Plutarchi in Pelopida c. 23. appoſuit hunc: *πάντων ἄκροι τεχνῖται καὶ σοφισταὶ τῶν πολεμικῶν ὄντες οἱ Σπαρτιᾶται πρὸς οὐδὲν οὕτως ἐπαίδευον αὑτοὺς καὶ συνείθιζον, ὡς τὸ μὴ πλανᾶσθαι μηδὲ ταράττεσθαι, τάξεως διαλυθείσης, ἀλλὰ χρώμενοι πᾶσι πάντες ἐπιστάταις ἢ ζευγίταις, ὅποι ποτὲ συνίστησιν ὁ κίνδυνος, καὶ καταλαμβάνειν καὶ συναρμόττειν καὶ μάχεσθαι παραπλησίως*. Exemplum aciei diſtractæ in ipſo pugnæ initio, quam implere et reſtituere Agis rex non potuit propter pervicaciam duorum lochagorum, memorat Thucydides v. 72. addens: *μάλιστα δὴ κατὰ πάντα τῇ ἐμπειρίᾳ* (hoſtium) *ἐλασσωθέντες τότε, τῇ ἀνδρείᾳ ἔδειξαν οὐχ ἧσσον περιγενόμενοι.*

8. *ὁπλομάχοις*] Cf. ad Anab. ii. 1, 6. Sequens *πορεύωνται* ex emendatione Brodæi dedit Stephanus pro vulgato *πορεύοντας*. Deinde *ἐνωμοτείᾳ* habent Edd. pr.

ἐν τῷ τοιούτῳ] in tali ordine vel acie. Deinde *διὰ παντὸς* intelligo *στρατεύματος*.

οὕτως ἐχόντων] Cum videri poſſet eſſe pro *πορευομένων ἐπὶ κέρως*, recte monuit Weiſke, referri ad proximum *ὅταν ἡ φάλαγξ ἐναντία καταστῇ*, cum tota phalanx, ordinibus jam imminutis, latam frontem præbet. *ἐξελίττεται* interpretatur non *explicat*, ſed *convertitur*, *ſchwenkt ſich*. Verbo utitur Xenophon Cyrop. viii. 5. 15. *καὶ τὸ τακτικὸν δὲ εἶναι οὐ τοῦτο μόνον ἡγεῖτο, εἴ τις ἐκτεῖναι φάλαγγα εὐπόρως δύναιτο ἢ βαθῦναι, ἢ ἐκ κέρατος εἰς φάλαγγα καταστῆσαι, ἢ ἐκ δεξιᾶς ἢ ἀριστερᾶς ἢ ὄπισθεν ἐπιφανέντων τῶν πολεμίων, ὀρθῶς ἐξελίξαι.* Item Hellenic. iv. 3. 18. *καὶ ὁ μὲν εὐθὺς ἐξελίξας τὴν φάλαγγα ἦγεν ἐπ' αὐτοὺς* (*ἐν τοῖς σκευοφόροις*,) igitur retro converſo agmine. Quod in Polybio Caſaubonum *ἐξελίττειν explicare aciem* interpretantem improbavit H. Valeſius, in eo quidem recte fecit, et docuit ipſe, Romanum *ſubducere ex acie* Polybium reddere voluiſſe, quod Plutarchus *καθ' ὑπαγωγὴν ἐξελίττειν* dixit. Ita *προσεξελίττειν τοὺς ἀστάτους* dixit Polybius vi. 40. inſuper ſubducere ex acie haſtatos. Idem Polybius i. 28. 12. *ὀλίγαι δέ τινες* (*νῆες*) *παρὰ τὴν γῆν ἐξελίξασαι διέφυγον* dixit, ubi eſt: *ex acie ſe ſubduxerunt et juxta littus fuga elapſæ ſunt.* ubi verſio habet *ſeſe circumegerunt*. Iterum i. c. 51. 11. *ὥρμησε πρὸς φυγὴν ἀπὸ*

E

ται ἕκαστος ὁ στίχος, ἵνα οἱ κράτιστοι ἐναντίοι ἀεὶ τοῖς πολεμίοις ὦσιν. 9. Ὅτε δὲ ὁ ἄρχων εὐώνυμος γίγνεται, οὐδ' ἐν τούτῳ μειονεκτεῖν ἡγοῦνται, ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ πλεονεκτεῖν. Εἰ γάρ τινες κυκλοῦσθαι ἐπιχειροῖεν, οὐκ ἂν κατὰ τὰ γυμνά, ἀλλὰ κατὰ τὰ ὡπλισμένα περιβάλλοιεν ἄν. Ἢν δέ ποτε ἕνεκά τινος δοκῇ συμφέρειν, τὸν ἡγεμόνα δεξιὸν κέρας ἔχειν, στρέψαντες τὸ ἄγημα ἐπὶ κέρας, ἐξελίττουσι τὴν φάλαγγα, ἔστ' ἂν ὁ μὲν ἡγεμὼν δεξιὸς ᾖ, ἡ δὲ οὐρὰ εὐώνυμος γένηται. 10. Ἢν δ' αὖ ἐκ τῶν δεξιῶν πολεμίων τάξις ἐπιφαίνηται, ἐπὶ κέρως πορευομένων, οὐδὲν ἄλλο

τῶν εὐωνύμων παρὰ τὴν γῆν ἐξελίξας. ubi versio habet *se evolvit*. Contra Appianus Syriac. c. 35. *ἐξελίξαι βάθος*, *explicare densos ordines*, dixit, iterumque Mithrid. 43. *οὔπω τὸν κύκλον τοῖς πολεμίοις ἐξελίξασιν οὐδ' εἰς μέτωπον εὐσταθῶς διατεταγμένοις ἐνέβαλε.* ubi vertitur: *priusquam ex orbe circum Romanos facto in rectam frontem sese ordine explicassent*. Sed longe diversa notione est de B. civil. v. 84. *παρέπλει τὴν γῆν τοὺς κόλπους ἐξελίττων.* ubi vertitur: *ne sinus quidem trajiciens*.

Hic vero verbi usus non est antiquus. Eum clarissime docet locus Æliani Tactic. c. 27. quem exscripsit Suidas in h. v. ubi docet, *ἐξελιγμοῦ* esse genera duo, unum *κατὰ λόχους*, alterum *κατὰ ζυγά*. Prioris species esse tres, unam ἐξ. *τὸν Μακεδόνα*, alteram *τὸν Λάκωνα*, tertiam *χορεῖον*, item *Κρητικὸν* et *Περσικὸν* vocatam. Laconicam speciem, quæ ad h. l. pertinet, ita explicat: *Λάκων δ' ἔστιν ὁ μεταλαμβάνων τῆς φάλαγγος τὸν ὀπίσω τόπον· ὁμοίως δὲ ἀντὶ τῆς ἔμπροσθεν ἐπιφανείας τὴν ὄπισθεν.* Est igitur *ἐξελίττειν τὴν φάλαγγα*, cum acies tota convertitur vel ex tergo ad frontem vel ex fronte ad tergum, subductis militibus et mutatis ordinibus hosti opponendis. Ita est in loco Anonymi a Suida posito: *εἶτα ὑμεῖς τὰς φάλαγγας ἐξελίξαντες ἀγχίστροφοι γενόμενοι ἀντιμέτωποι γίνεσθε τοῖς διώκουσι.* Homerus ita verbo *ἐλελίσσειν* usus est, ut convertere copias vel redeuntes vel fugientes in hostem ad pugnam significaret. Compara Iliadem ι. 497. ζ. 106. 109. λ. 214. 587. ρ. 278. 343.

9. *ὁ ἄρχων*] Articulum addidit Stephanus. Monet Weiske, ad sinistrum cornu detrusos fuisse Sciritas, nominato Cragio de republ. Laced. iv. 4. Thucydides v. 67. *τὸ δὲ κέρας μὲν εὐώνυμον, Σκιρῖται αὐτοῖς καθίσταντο, ἀεὶ ταύτην τὴν τάξιν μόνοι Λακεδαιμονίων ἐπὶ σφῶν αὐτῶν ἔχοντες.* Quem locum fuisse periculosissimum in acie, ita docet idem cap. 71. *τὰ στρατόπεδα ποιεῖ μὲν καὶ ἅπαντα τοῦτο· ἐπὶ τὰ δεξιὰ κέρατα αὐτῶν ἐν ταῖς ξυνόδοις μᾶλλον ἐξωθεῖται καὶ περιΐσχουσι κατὰ τὸ εὐώνυμον τὸ τῶν ἐναντίων ἀμφότεροι τῷ δεξιῷ·—καὶ τότε περιέσχον μὲν οἱ Μαντινῆς τῷ κέρᾳ πολὺ τῶν Σκιριτῶν.* Atque hinc Xenophon Cyrop. iv. 2. 1. *διὸ ἐχρῶντο αὐτοῖς οἱ Ἀσσύριοι, ὥσπερ καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι τοῖς Σκιρίταις, οὐδὲν φειδόμενοι αὐτῶν οὔτ' ἐν πόνοις οὔτ' ἐν κινδύνοις.* Plura de Sciritis ad cap. xii. 3.

κυκλοῦσθαι] Hæc intelliges ex loco Thucydidis in annotatione priore posito. Articulum *τὰ* ante *γυμνὰ* addidit Stephanus.

ὡπλισμένα] Monet Weiske, fortissimos *τριακοσίους* regem stipasse.

δεξιὸν κέρας] Articulum *τὸν* ante *δεξιὸν* additum malim. Sed statim sequitur *ἐπὶ κέρας* sine articulo.

10. *Ἢν δ' αὖ*] Cod. Lips. *αὖ* omittit. Sequens *ἐπιφαίνηται ἐπὶ κέρως* debetur Stephano. *ἐπιφαίνεται ἐπικαίρως* Edd. pr. habent.

ἐπὶ κέρως πορευομένων] Recte monuit Weiske, hæc non esse referenda ad *πολεμίων*, sed esse genitivos absolutos ad Lacedæmonios referendos. Monuerat idem antea Gallicus Ana-

πραγματεύονται, ἢ τὸν λόχον ἕκαστον, ὥσπερ τριήρη, ἀντίπρωρον τοῖς ἐναντίοις στρέφουσι, καὶ οὕτως αὖ γίγνεται ὁ κατ᾽ οὐρὰν λόχος παρὰ δόρυ. Ἢν γε μὴν κατὰ τὰ εὐώνυμα πολέμιοι προσίωσιν, οὐδὲ τοῦτο ἐῶσιν, ἀλλ᾽ ἀπωθοῦσιν, ἢ ἐναντίους ἀντιπάλοις τοὺς λόχους στρέφουσι· καὶ οὕτως αὖ ὁ κατ᾽ οὐρὰν λόχος παρ᾽ ἀσπίδα καθίσταται.

CAPUT XII.

De re caſtrenſi.

Ἐρῶ δὲ καὶ, ᾗ στρατοπεδεύεσθαι ἐνόμισε χρῆναι Λυκοῦργος. Διὰ μὲν γὰρ τὸ τὰς γωνίας τοῦ τετραγώνου ἀχρήστους εἶναι, εἰς κύκλον ἐστρατοπεδεύσατο, εἰ μὴ ὄρος ἀσφαλὲς εἴη, ἢ τεῖχος ἢ ποταμὸν ὄπισθεν ἔχοιεν. 2. Φυλακάς γε μὴν ἐποίησε μεθημερινὰς, τὰς μὲν πρὸς τὰ ὅπλα εἴσω

baſeos interpres (*Le Marquis de la Luzerne*) p. 578. ſed ita debebat comma poni poſt ἐπιφαίνηται; quod feci. Præterea male Weiſke hæc verba ἐπὶ κέρως πορ. interpretatur ita: *dum ſcilicet ſeſe* ἐξελίττουσι. At ita debebat eſſe ἐπὶ κέρας. Redit autem ſcriptor ad ordinem inceptum ſect. 8. ὅταν μὲν γὰρ ἐπὶ κέρως πορεύωνται.

τὸν λόχον ἕκαστον] Ergo, inquit Weiſke, non diviſi per ἐνωμοτίας in latum agmen, ſed in longum, fortiſſimis rurſus in fronte ſtantibus.

γίγνεται—παρὰ δόρυ] Videtur dictum pro γίγνεται δεξιὸς, ut antea erat ἣ δὲ οὐρὰ εὐώνυμος γένηται. Verba ὥσπερ τριήρη ἀντίπρωρον ſunt etiam in Hellenicorum vii. 5. 23. ubi eſt de Epaminondæ exercitu: ἐπεὶ ἐξετάθη αὐτῷ ἡ φάλαγξ—ἔθετο τὰ ὅπλα.—ἐπεί γε μὴν παραγαγὼν τοὺς ἐπὶ κέρως πορευομένους λόχους εἰς μέτωπον ἰσχυρὸν ἐποιήσατο τὸ περὶ ἑαυτὸν ἔμβολον,—ὁ δὲ τὸ στράτευμα ἀντίπρωρον ὥσπερ τριήρη προσῆγε. ad quem locum monui, Gallicum Anabaſeos interpretem antea nominatum locum noſtrum ita vertere: *on fait faire à chaque cohorte un mouvement central de demi-converſion comme à une galere dont on veut préſenter la prove à l'ennemi.*

οὐδὲ τοῦτο ἐῶσιν, ἀλλ᾽ ἀπωθοῦσιν] Hæc equidem non intelligo, certe non video, quid ad rem pertineant. Ceteri Interpretes tacent.

ἀντιπάλοις] Vulgatum ἀντιπάλους, quod eſt etiam in Codice Lipſ. correxit Stephanus, quem cum Welſio ſequitur Leuncl. et Morus.

Cap. XII. 1. τετραγώνου] Junt. Caſtal. Hal. Bryl. τεταγμένου, Aldina τετραγώδου. Vitium correxit Camerarius, et verum vertiſſe videtur Philelphus. Sequens εἰς ante κύκλον Caſtalio addidit et habent Pariſ. ſex. De caſtris Romanorum quadratis Polybius tradit vi. 31. de Græcis cap. 42.

εἰ μὴ ὄρος] Confirmat locus Hellenicorum vi. 4. 14. de Lacedæmoniis prælio victis: ἐπεὶ διέβησαν τὴν τάφρον, ἣ πρὸ τοῦ στρατοπέδου ἔτυχεν οὖσα αὐτοῖς, ἔθεντο τὰ ὅπλα κατὰ χώραν, ἔνθεν ὥρμηντο. ἦν μέντοι οὐ πάνυ ἐν ἐπιπέδῳ, ἀλλὰ πρὸς ὀρθίῳ μᾶλλόν τι τὸ στρατόπεδον. unde cognoſcimus, foſſa cingere ſolitos fuiſſe caſtra. Polyænus ii. 3. 11. Lacedæmonios narrat κατὰ λόχους καὶ μόρας, ἐνωμοτίας καὶ συσσίτια στρατοπεδεύοντας facilius numerum in bello occiſorum cognoviſſe.

2. πρὸς τὰ ὅπλα] In margine Steph. et Leuncl. lectio παρὰ τ. ὅ. memoratur, quæ eſt in Codice Lipſ. et Pariſ. ſex. ὅπλα ſunt caſtra.

βλεπούσας· (οὐ γὰρ πολεμίων ἕνεκα, ἀλλὰ φίλων, αὗται καθίσανται) τοὺς γε μὴν πολεμίους ἱππεῖς φυλάττουσιν ἀπὸ χωρίων, ὧν ἂν ἐκ πλείστου προορῷεν. 3. Εἰ δέ τις προΐοι νύκτωρ ἔξω τῆς φάλαγγος, ἐνόμισεν, ὑπὸ Σκιριτῶν προφυλάττεσθαι· νῦν δ' ἤδη καὶ ὑπὸ ξένων, ... αὐτῶν τινες συμπαρόντες. 4. Τὸ δὲ ἔχοντας τὰ δόρατα ἀεὶ περιϊέναι, εὖ καὶ τοῦτο δεῖ εἰδέναι, ὅτι τοῦ αὐτοῦ ἕνεκά ἐστιν, οὗπερ καὶ τοὺς δούλους εἴργουσιν ἀπὸ τῶν ὅπλων. Καὶ τοὺς ἐπὶ τὰ ἀναγκαῖα ἀπιόντας οὐ δεῖ θαυμάζειν, ὅτι οὔτε ἀλλήλων οὔτε τῶν ὅπλων πλέον ἢ ὅσον μὴ λυπεῖν ἀλλήλους ἀπέρχονται· καὶ γὰρ ταῦτα ἀσφαλείας ἕνεκα ποιοῦσι. 5. Μεταστρατοπεδεύονταί γε μὴν πυκνὰ, καὶ τοῦ σίνεσθαι τοὺς πολεμίους ἕνεκα, καὶ τοῦ ὠφελεῖν τοὺς φίλους. Καὶ γυμνάζεσθαι δὲ προαγορεύεται ὑπὸ τοῦ νόμου ἅπασι Λα-

φίλων] ne quis e caſtris ad hoſtes tranſeat, aut in caſtris turbas excitet, monente Weiſkio.

ὧν ἂν] Morus ἀφ' ὧν malebat, atque ita ſimul ἐπὶ πλεῖστον ſcribendum eſſe cenſebat Zeune. Sed hic nihil mutandum eſſe putabat, ſi genitivum ὧν jungas cum verbis ἐκ πλείστου. Weiſke vertit locum: *quæ loca ex longiſſimo intervallo ſita proſpicere poſſunt*, quaſi e caſtris proſpexerit exercitus colles longiſſime remotos. Sed hic ſenſus verbis græcis non ineſt, nec loco huic convenit. Nihil tamen mutandum cenſeo, ſed ſimpliciter repetendum ἀφ' ὧν ex antecedentibus. Mecum ſentit Heindorf comparans Sympoſii iv. 1. Hieronis i. 11. Cf. ejuſdem annot. ad Platonis Gorgiam p. 240.

3. τῆς φάλαγγος] i. e. τῶν ὅπλων, extra caſtra. Cf. Weiſke ad Ageſilai ii. 15.

Σκιριτῶν] De his ſupra dictum et ad Hellenic. vi. 5. 24. Cyrop. iv. 2. 1.

αὐτῶν τινες συμπαρόντες] Lacunam manifeſtam interpolare conatus eſt Brodæus ſcribendo: ἢν τινες αὐτῶν συμπαρῶσι. Leunclavius: τινῶν συμπαρόντων, quod dedit Morus. Zeune: εἴ τινές εἰσι παρόντες. Weiſke: ἢν τυγχάνωσιν αὐτῶν τινες συμπαρόντες. In Codice Lipſ. τις eſt pro τινες. De peregrinis militibus in exercitu Lacedæmoniorum locus eſt clarior in Hipparchico ix. 4.

4. ἔχοντας τὰ δόρατα] Libanius Or. de Servitute t. ii. p. 85. ed. Reiſkii ex Critia de Lacedæmoniorum republica refert: ὡς ἀπιστίας ἕνεκα τῆς πρὸς τοὺς εἵλωτας ἐξαιρεῖ μὲν Σπαρτιάτης οἴκοι τῆς ἀσπίδος τὸν πόρπακα· τοῦτο δὲ οὐκ ἔχων ἐπὶ τῆς στρατείας ποιεῖν διὰ τὸ δεῖν πολλάκις ὀξύτητος, τὸ δόρυ ἔχων ἀεὶ περιέρχεται, ὡς κρείττων γε ταύτῃ τοῦ εἵλωτος ἐσόμενος, ἢν ἀπὸ μόνης νεωτερίζῃ τῆς ἀσπίδος. Qui locus Weiſkii, ut reliquorum Interpretum, induſtriam effugerat, cujus conjectura nunc opus non eſt. Ceterum margo Steph. habet περιϊόντων, ineptam varietatem.

ἀλλήλους] Juntinæ et Aldinæ ἀλλήλοις correxit Caſtalio.

5. γυμνάζεσθαι] Herodotus vii. 208. de Lacedæmoniis in caſtris contra Xerxem poſitis equitem ſpeculatorem miſſum facit narrantem: τοὺς γὰρ ἔσω τεταγμένους τοῦ τείχεος, τὸ ἀνορθώσαντες εἶχον ἐν φυλακῇ, οὐκ οἷά τε ἦν κατιδέσθαι· ὁ δὲ τοὺς ἔξω ἐμάνθανε, τοῖσι πρὸ τοῦ τείχεος τὰ ὅπλα ἔκειτο— τοὺς μὲν δὴ ὥρα γυμναζομένους τῶν ἀνδρῶν, τοὺς δὲ τὰς κόμας κτενιζομένους. Plutarchus Lycurgi c. 22. ἐχρῶντο δὲ καὶ γυμνασίοις μαλακωτέροις παρὰ τὰς στρατείας, καὶ τὴν ἄλλην δίαιταν οὐχ οὕτω

κεδαιμονίοις, ὅσῳ περ ἂν ϛρατεύωνται· ὥϛε μεγαλοπρεπεϛέρȣς μὲν αὐτȣ̀ς ἐφ᾽ ἑαυτοῖς γίγνεσθαι, ἐλευθεριωτέρȣς δὲ τῶν ἄλλων φαίνεσθαι. Δεῖ δὲ οὔτε περίπατον οὔτε δρόμον ἐλάσσω ποιεῖσθαι, ἢ ὅσον ἂν ἡ μόρα ἐφήκῃ, ὅπως μηδεὶς τῶν αὑτοῦ ὅπλων πόῤῥω γίγνηται. 6. Μετὰ δὲ τὰ γυμνάσια καθίζειν μὲν ὁ πρῶτος πολέμαρχος κηρύττει· ἔϛι δὲ τοῦτο ὥσπερ ἐξέτασις· ἐκ τȣ́του δὲ ἀριϛοποιεῖσθαι, καὶ ταχὺ τὸν πρόσκοπον ὑπολύεσθαι· ἐκ τούτου δ᾽ αὖ διατριβαὶ καὶ ἀναπαύσεις πρὸ τῶν ἑσπερινῶν γυμνασίων. 7. Μετά γε μὴν ταῦτα δειπνοποιεῖσθαι κηρύττεται, καὶ, ἐπειδὰν ᾄσωσιν εἰς τοὺς θεοὺς, οἷς ἂν κεκαλλιερηκότες ὦσιν, ἐπὶ τῶν ὅπλων ἀναπαύεσθαι. Ὅτι δὲ πολλὰ γράφω, ȣ̓ δεῖ θαυμάζειν· ἥκιστα γὰρ Λακεδαιμονίοις εὕροι ἄν τις παραλελειμμένα ἐν τοῖς ϛρατιωτικοῖς, ὅσα δεῖ ἐπιμελείας.

κεκολασμένην οὐδ᾽ ὑπεύθυνον τοῖς νέοις παρεῖχον· ὥϛε μόνοις ἀνθρώπων ἐκείνοις τῆς εἰς τὸν πόλεμον ἀσκήσεως ἀνάπαυσιν εἶναι τὸν πόλεμον.

ὅσῳ περ] Stephani conjecturam ὅσοιπερ ſequentes Editores omnes præter Zeunium et Weiſkium ſecuti ſunt. Intelligitur χρόνῳ. Sed ἐν cum Heindorfio additum malim.

οὔτε περίπατον οὔτε] Leunclavius εἴτε—εἴτε edidit, cum vidiſſet, ſententiam vulgatæ non bene procedere. Sed iſtud remedium vitio non ſatis mederi recte annotat Weiſke, qui merito deſeruit Leunclavianam ſcripturam a Zeunio adſcitam, quanquam hic οὔτε περιπάτου οὔτε δρόμου ἔλασιν ſcriptum mallet. Contra bene Weiſke excidiſſe poſt ἐλάττω conjecit membrum tale: οὔτ᾽ αὖ πολλῷ μείζω. Breviore ratione V. D. in Ephemer. Halenſibus δρόμον μάσσω corrigebat, uſum vocabuli μάσσων Xenophonteum ex Suida afferens. Is eſt Jacobs, Additam. ad Athenæum p. 167. Eandem emendationem e conjectura Heinrichii poſuit Manſo Spartæ t. iii. p. 345.

ἡ μόρα ἐφήκῃ] Aldina μοῖρα. Interpretatur hæc Weiſke: quantum ſpatii milites totius moræ ſinguli deinceps collocati inde a loco caſtrorum, a quo egreſſi ſunt, occupant.

6. τὸν πρόσκοπον ὑπολύεσθαι] Camerarius ſcribi voluit τὸν πρότερον κόπον vel τὸν πάρος κόπον, *ut priorem defatigationem ſedent.* Leunclavius ἀπολύεσθαι malebat, probante Weiſkio. Morus nihil mutandum cenſet, et locum interpretatur *de milite ſolvendo, qui eſt in ſtatione.* Reliqui interpretes *de ſpeculatore dimittendo.* Cum Moro facit Zeune, cum reliquis interpretibus Weiſke, qui equitem ſpeculatorem intelligi putat. Sed de hoc dicendi locus aptus et verus erat ſect. 2. non hic inter medias exercitationes gymnaſticas. Quare animus mihi magis inclinat in opinionem Camerarii. Gallicus Anabaſeos interpres ſæpius laudatus πρόσκοπον interpretatur eum, qui in Anabaſi προφύλαξ vocatur, ante caſtra poſitus et ad hoſtem converſus, *la ſentinelle.*

αὖ διατριβαὶ] Heindorf conjiciebat αὖ αἱ διατριβαί.

CAPUT XIII.

De auctoritate et munere regis in bello et de tota belli gerendi ratione.

Διηγήσομαι δὲ καὶ, ἣν ἐπὶ ϛρατιᾶς ὁ Λυκοῦργος βασιλεῖ δύναμιν καὶ τιμὴν παρεσκεύασε. Πρῶτον μὲν γὰρ ἐπὶ Φρουρᾶς τρέφει ἡ πόλις βασιλέα καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ· συσκηνοῦσι δὲ αὐτῷ οἱ πολέμαρχοι, ὅπως ἀεὶ συνόντες μᾶλλον καὶ κοινοβουλῶσιν, ἤν τι δέωνται. Συσκηνοῦσι δὲ καὶ ἄλλοι τρεῖς ἄνδρες τῶν ὁμοίων· οὗτοι τούτοις ἐπιμελοῦνται πάντων τῶν ἐπιτηδείων, ὡς μηδεμία ἀσχολία ᾖ αὐτοῖς τῶν πολεμικῶν ἐπιμελεῖσθαι. 2. Ἐπαναλήψομαι δὲ, ὡς ἐξορμᾶται σὺν ϛρατιᾷ ὁ βασιλεύς. Θύει μὲν γὰρ πρῶτον οἴκοι ὢν Διῒ ἀγήτορι καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ· ἢν δὲ ἐνταῦθα καλλιερήσῃ, λαβὼν ὁ πυρφόρος πῦρ ἀπὸ τοῦ βωμοῦ, προηγεῖται ἐπὶ τὰ ὅρια τῆς χώρας· ὁ δὲ βασιλεὺς ἐκεῖ αὖ θύεται Διῒ καὶ Ἀθηνᾷ. 3. Ὅταν δὲ ἀμφοῖν τούτοιν τοῖν θεοῖν καλλιερηθῇ, τότε διαβαίνει τὰ ὅρια τῆς χώρας· καὶ τὸ πῦρ μὲν ἀπὸ τούτων τῶν ἱερῶν προηγεῖται οὔ ποτε ἀποσβεννύμενον, σφάγια δὲ παντοῖα ἕπεται.

Caput XIII. 1. ἐπὶ φρουρᾶς] Vulgatum φρουρᾷ recte correxit Leunclavius. Idem paulo antea et alibi ἐπὶ ϛρατιᾶς dicitur. κατεσκεύασε Codicis Parif. A. præfero.

τοὺς σὺν αὐτῷ] Plutarchus Agefilai 6. τοὺς τριάκοντα ἡγεμόνας καὶ συμβούλους vocat. Cf. idem Lycurgi 25. Xenophon Agefilai i. 7. Hellenic. iii. 4. 2. et ibi annotata. Ariftoteles Polit. ii. 7. ait, quoniam regibus non confiderent Lacedæmonii: διόπερ ἐξέπεμπον συμπρεσβευτὰς τοὺς ἐχθροὺς, καὶ σωτηρίαν ἐνόμιζον τῇ πόλει εἶναι τὸ ϛασιάζειν τοὺς βασιλεῖς.

τῶν ὁμοίων] Sunt, qui difciplinæ publicæ adfueti ad honores omnes adfpirare poterant, fed nondum ad magiftratum aliquem provecti.

τούτοις] regi regifque comitibus.

2. ἀγήτορι] i. e. ἡγεμόνι, a quo initium rerum omnium, etiam expeditionum bellicarum ducitur.

τοῖς σὺν αὐτῷ] Morus deos παρέδρους intelligit. Aliena comminifcitur Zeune. Caftorem et Pollucem intelligere licet, fi vera eft conjectura Valckenarii ad Herodotum p. 410. a.

πυρφόρος] Nicolaus Damafcenus Stobæi p. 294. ὅταν δὲ ϛρατεύωνται ἔξω χώρας, πῦρ ἀπὸ τοῦ βωμοῦ τοῦ ἀγήτορος Διὸς ἐναυσάμενος ὁ πυρφόρος λεγόμενος σύνεϛι τῷ βασιλεῖ ἄσβεϛον αὐτὸ τηρῶν. Hefychius: πυρσοφόρος, ἀγγεῖον εὐμέγεθες, εἰς ὃ ξύλα ἐτίθεσαν πεπυρωμένα, ἢ ὁ τὸ πῦρ φέρων ἀπὸ τοῦ πρώτου βωμοῦ ἐπὶ τὰ ὅρια καὶ φυλάττων, μὴ ἀποσβεσθῇ.

αὖ θύεται] Hæc funt διαβατήρια in Hellenicis iii. 4. 3. iii. 5. 3. iv. 7. 2.

3. παντοῖα] Cf. infra fect. 8. Plutarchi Lyc. 22. Inftituta Laconica p. 253. ed. Hutten. Paufaniæ ix. c. 13. 2.

Ἀεὶ δὲ, ὅταν θύηται, ἄρχεται μὲν τούτου τοῦ ἔργου ἔτι κνεφαῖος, προλαμβάνειν βουλόμενος τὴν τοῦ θεοῦ εὔνοιαν. 4. Πάρεισι δὲ περὶ τὴν θυσίαν πολέμαρχοι, λοχαγοὶ, πεντηκοστῆρες, ξένων στρατίαρχοι, στρατοῦ σκευοφορικοῦ ἄρχοντες, καὶ τῶν ἀπὸ τῶν πόλεων δὲ στρατηγῶν ὁ βουλόμενος. 5. Πάρεισι δὲ καὶ τῶν ἐφόρων δύο, οἳ πολυπραγμονοῦσι μὲν οὐδὲν, ἢν μὴ ὁ βασιλεὺς προσκαλῇ· ὁρῶντες δὲ, ὅ τι ποιεῖ ἕκαστος, πάντας σωφρονίζουσιν, ὡς τὸ εἰκός. Ὅταν δὲ τελεσθῇ τὰ ἱερὰ, ὁ βασιλεὺς, προσκαλέσας πάντας, παραγγέλλει τὰ ποιητέα. Ὥστε, ὁρῶν ταῦτα, ἡγήσαιο ἂν, τοὺς μὲν ἄλλους αὐτοσχεδιαστὰς εἶναι τῶν στρατιωτικῶν, Λακεδαιμονίους δὲ μόνους τῷ ὄντι τεχνίτας τῶν πολεμικῶν. 6. Ἐπειδάν γε μὴν ἡγῆται ὁ βασιλεὺς, ἢν μὲν μηδεὶς ἐναντίος φαίνηται, οὐδεὶς αὐτοῦ πρόσθεν πορεύεται, πλὴν Σκιρῖται καὶ οἱ προερευνώμενοι ἱππεῖς· ἢν δέ ποτε μάχην οἴωνται ἔσεσθαι, λαβὼν τὸ ἄγημα τῆς πρώτης μόρας ὁ βασιλεὺς, ἄγει συστρέψας ἐπὶ δόρυ, ἔστ' ἂν γένηται ἐν μέσῳ δυοῖν μόραιν καὶ δυοῖν πολεμάρχοιν. 7. Οὓς δὲ δεῖ ἐπὶ τούτοις τετάχθαι, ὁ πρεσβύτατος τῶν περὶ δαμοσίαν συντάττει· εἰσὶ δὲ οὗτοι, ὅσοι ἂν σύσκηνοι

εὔνοιαν] Scripturam ἔννοιαν, quæ in margine Steph. et Leuncl. extat, nemo facile ſequetur.

4. τῶν πόλεων] Cum poſt στρατοῦ σκευοφορικοῦ ἄρχοντας commemorentur, vix licet πόλεις συμμάχους intelligere, ſed potius cum Weiſkio πόλεις τῶν περιοίκων, de quibus ille ad Hellenica iii. 3. 6.

5. ἐφόρων] Inepte Codex Lipſ. ἐφόδων ſcriptum habet. Idem poſtea προκαλέσας habet cum Edd. pr. quod correxit Stephanus.

παραγγέλλει] Thucydides v. 66. βασιλέως γὰρ ἄγοντος, ὑπ' ἐκείνου πάντα ἄρχεται· καὶ τοῖς μὲν πολεμάρχοις αὐτὸς φράζει τὸ δέον, οἱ δὲ τοῖς λοχαγοῖς, ἐκεῖνοι δὲ τοῖς πεντηκοντῆρσι· αὖθις δὲ οὗτοι τοῖς ἐνωμοτάρχαις, καὶ οὗτοι τῇ ἐνωμοτίᾳ· καὶ αἱ παραγγέλσεις, ἤν τι βούλωνται, κατὰ τὰ αὐτὰ χωροῦσι καὶ ταχεῖαι ἐπέρχονται· σχεδὸν γάρ τι πᾶν πλὴν ὀλίγου τὸ στρατόπεδον ἄρχοντες ἀρχόντων εἰσὶν, καὶ τὸ ἐπιμελὲς τοῦ δρωμένου πολλοῖς προσήκει.

6. ὁ βασιλεὺς] Articulum omittit Cod. Lipſ. cum Pariſ. ſex. Sequens ἐναντίος pro vulgato ἐναντίοις dedit Caſtalio. Deinde vulgatum αὖ τοῦ πρόσθεν — προερευνόμενοι — οἴονται correxit Stephanus.

συστρέψας] Eſt pro ſimplice στρέψας aut pro ὑποστρέψας. Contra ἀναστρέφειν dicitur Anabaſ. vi. 5. 18. ἀναστρέψαντας ἐκέλευε τοὺς ἀπ' οὐρᾶς εἰς δόρυ ὄπισθεν τῆς φάλαγγος ἡγεῖσθαι πρὸς αὐτόν. Pariſ. B. ἐπὶ τὸ δόρυ dat, πολεμάρχαιν D.

7. δαμοσίαν] Ita eſt in margine Steph. Leuncl. in Codice Lipſ. et Pariſ. tribus. Vulgo δημοσίαν. Sed illud habent Hellenica vi. 4. 14. et iv. 5. 8. ubi vide annotata. Intellige

ὥσι τῶν ὁμοίων, καὶ μάντεις καὶ ἰατροὶ καὶ αὐληταὶ, οἱ τῦ στρατοῦ ἄρχοντες, καὶ ἐθελούσιοι ἤν τινες παρῶσιν. Ὥστε τῶν δεομένων γίγνεσθαι οὐδὲν ἀπορεῖται· οὐδὲν γὰρ ἀπρόσκεπτόν ἐστι. 8. Μάλα δὲ καὶ τάδε ὠφέλιμα, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ἐμηχανήσατο Λυκοῦργος εἰς τὸν ἐν ὅπλοις ἀγῶνα. Ὅταν γὰρ, ὁρώντων ἤδη τῶν πολεμίων, χίμαιρα σφαγιάζηται, αὐλεῖν τε πάντας τοὺς παρόντας αὐλητὰς νόμος, καὶ μηδένα Λακεδαιμονίων ἀστεφάνωτον εἶναι· καὶ ὅπλα δὲ λαμπρύνεσθαι προαγορεύεται. Ἔξεστι δὲ τῷ νέῳ κεκτενισμένῳ εἰς μάχην συνιέναι, καὶ φαιδρὸν εἶναι καὶ

τράπεζαν vel σκηνάν. Parif. libri 3 dant συσκηνῶσι.

οἱ τοῦ στρατοῦ ἄρχοντες] οὗτοι στρατοῦ Parif. libri tres habent. Leunclavius σκευοφορικοῦ addendum cenfuit, Zeune omnino militum duces intelligi poffe putavit. Manfo in Sparta ii. p. ii. p. 234. ἀκμάζοντες fcribi voluit. Weifkio non liquet, mihi non magis, nifi quod intelligo, Zeunii rationem effe plane abfurdam. Genus vilioris minifterii commemoraffe poft ἰατροὺς et αὐλητὰς videtur fcriptor. Sed funt plura in re militari et caftrenfi Lacedæmoniorum vocabula obfcura, veluti id, quod habet nofter Hellenicorum vi. 4. 14. ἐπεὶ ἀπέθανε Δείνων τε ὁ πολέμαρχος καὶ Σφοδρίας τῶν περὶ δαμοσίαν καὶ Κλεώνυμος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, καὶ οἱ μὲν ἵπποι καὶ οἱ συμφορεῖς τοῦ πολεμάρχυ καλούμενοι, οἵ τε ἄλλοι et cet. ubi qui fint συμφορεῖς πολεμάρχου, ignoramus. Sed eft gloffa Hefychii: παράφορμα, ἀρχή τις τῶν συνεξιόντων βασιλεῖ. quæ nifi ad συμφορεῖς, certe ad rem militarem Lacedæmoniorum fpectat.

ἀπρόσκεπτόν] Codex Lipf. ἀπροσκεπτέον omiffo fequenti ἐστι habet.

8. Μάλα δὲ καὶ τάδε] Juntina, Aldina et Codex Lipf. cum Parif. feptem Καλὰ δὲ καὶ τάδε, unde Steph. et Leuncl. effecerunt Καλὰ δὲ καὶ ὠφέλιμα τάδε. Contra Caftalionem fequuntur Zeune et Weifke. καλὰ δὲ καὶ ὠφέλιμα, ὡς Parif. C.

ὁρώντων ἤδη] Plutarchus Lycurgi c. 22. ἤδη δὲ συντεταγμένης ἅμα τῆς φάλαγγος αὐτῶν καὶ τῶν πολεμίων παρόντων, ὁ βασιλεὺς ἅμα τήν τε χίμαιραν ἐσφαγιάζετο, καὶ στεφανοῦσθαι παρήγγειλε πᾶσι καὶ τοὺς αὐλητὰς αὐλεῖν ἐκέλευε τὸ Καστόρειον μέλος· ἅμα δ' ἐξῆρχεν ἐμβατηρίου παιᾶνος.

χίμαιρα] Paufanias ix. 13. τοῖς βασιλεῦσιν ἐς τὰς ἐξόδους πρόβατα εἵπετο θεοῖς τε εἶναι θυσίας καὶ πρὸ τῶν ἀγώνων καλλιερεῖν· ταῖς δὲ ποίμναις ἡγεμόνες τῆς πορείας ἦσαν αἶγες· κατοιάδας οἱ ποιμένες ὀνομάζουσιν αὐτάς. Sacrificium fit τῇ Ἀγροτέρᾳ, ut nofter Hellenic. iv. 2. 12. Ælianus V. H. 2. 25. Cf. Valckenær ad Herodotum p. 489. Ceterum huc pertinet etiam locus Plutarchi in Marcello cap. 22. θύει γὰρ ἐν Σπάρτῃ τῶν ἀποστρατήγων ὁ μὲν δι' ἀπάτης ἢ πειθοῦς ὃ βούλεται διαπραξάμενος βοῦν, ὁ δὲ διὰ μάχης ἀλεκτρυόνα. Deinceps pro αὐλητὰς Codd. Parif. ἀθλητὰς et αὐθλητὰς, poftea προαγορεύεσθαι et προαγορεύονται unus et alter Codex habet.

καὶ κεκριμένῳ] Hanc vulgarem fcripturam manifefto vitiofam Leunclavius interpretatus eft: *juveni quoque ac delecto ad pugnam ineundam permittitur, ut hilarem et egregium fe gerat.* Camerarius: *licetque juvenibus tonfis ac nitentibus et infignibus in aciem prodire.* Zeune locum Plutarchi Lycurgi c. 22. comparavit: διὸ κομῶντες εὐθὺς ἐκ τῆς τῶν ἐφήβων ἡλικίας μάλιστα περὶ τοὺς κινδύνους ἐθεράπευον τὴν κόμην λιπαράν τε φαίνεσθαι καὶ διακεκριμένην. unde conjecit fcribendum κεκριμένῳ κόμην. Idem Plutarchi λιπαρὸν recte cum Xenophonteo φαιδρὸν comparat, et laudat Dorvill. ad Charitonem p. 456. 117. Weifke καὶ κόμην διακεκριμένῳ conjecit. Mihi copula καὶ fuper-

εὐδόκιμον. 9. Καὶ παρακελεύονται δὲ τῷ ἐνωμοτάρχῃ· οὐδ' ἀκούεται γὰρ εἰς ἑκάστην πᾶσαν τὴν ἐνωμοτίαν ἀφ' ἑκάστου ἐνωμοτάρχου ἔξω· ὅπως δὲ καλῶς γίγνηται, πολεμάρχῳ δεῖ μέλειν. 10. Ὅταν γε μὴν καιρὸς δοκῇ εἶναι στρατοπεδεύεσθαι, τούτου μὲν κύριος βασιλεὺς, καὶ τοῦ δεῖξαι δὲ, ὅπου δεῖ· τὸ μέντοι πρεσβείας ἀποπέμπεσθαι καὶ φιλίας καὶ πολεμίας, τοῦτ' αὖ βασιλέως. Καὶ ἄρχονται μὲν πάντες ἀπὸ βασιλέως, ὅταν βούλωνται πρᾶξαί τι. 11. Ἢν δ' οὖν δίκης δεόμενός τις ἔλθῃ, πρὸς

flua videtur; igitur facillima mutatione κεκτενισμένῳ ſcripſi, quam emendationem confirmat annotatio Valckenarii ad Herodotum p. 602. κεκρυμένῳ Pariſ. D. dat.

εὐδόκιμον] *cujus forma et habitus probatur* interpretatur Index Zeunianus. Sed peculiaris eſt notio vocabuli in hoc loco, quam non aſſequor.

9. παρακελεύονται] Cum non appareat, quo referatur pluralis, infinitivum reſtitui voluit Zeune pendentem ab ἔξεστι præcedente. Locum ita interpretatur: *atque præterea deferre (quæ a rege ſunt imperata) ad ductorem manipuli: nec enim a ſingulis ductoribus, qui in extremis partibus ſunt conſtituti, audiri poſſunt per totum quemque manipulum.* Camerarius vertit: *per totam cohortem non exaudiri poſſunt juſſa a ſingulis excepta ductore.* Weiſke ita: *et acclamant etiam (juvenes) enomotarchæ: neque enim per unumquemque manipulum totum exaudiuntur imperata ab unoquoque enomotarcha in fronte collocato.* Addit interpretationis cauſa hæc: Nimirum collocabantur uno ordine a fronte ad extremum agmen plures enomotiæ, xi. 4. Itaque niſi primus omnium, certe poſt πεντηκοστῆρα aut λοχαγὸν ſtatim collocatus erat ἐνωμοτάρχης; ſed deinceps loco 25. alius item, et loco 50. alius ἐνωμοτάρχης. Hi extremi non poterant exaudire dicta primi. Ergo acclamabant milites ἐνωμοτάρχῃ deinceps cum ſuis collocato. Mihi non liquet; ſed hoc video, ſi ſenſus ineſt is, quem Weiſke voluit, alieno plane loco hic ſubjunguntur ea, quæ ſupra poſt ſect. 5. aut ſect. 7. inſeri debebant. Deinde verba manifeſto vitioſa ſunt, quæ nemo tentare auſit antea, quam de ſenſu conſtet aliunde. Weiſke tamen conjiciebat: ἀφ' ἑκάστου τοῦ ἔξω ἐνωμοτάρχου. In Codice Lipſ. eſt ἀμφ' ἑκάστου. Vulgatum γίγνεται cum Stephano Weiſke correxit. Verum eſt in Pariſ. A. Contra εὐδόκιμον παρακελεύοντι dat G. ultimum etiam H.

10. κύριος βασιλεὺς] Vulgatum Λυκοῦργος (in Cod. Lipſ. Λυκουργως) cum Caſtalione Zeune et Weiſke in αὐτουργὸς mutarunt, facili quidem mutatione, ſed ſenſu reluctante. λειτουργὸς conjecit Brodæus; quod recepi, Stephanus et Leuncl. ediderunt, quos ſequitur Morus. κύρως habent Pariſ. C. et B. ſed prior in margine. Lectio marginis Steph. et Leuncl. τούτου μὲν Λυκοῦργος βασιλεῖ λέγει μέλειν· καὶ τοῦ δεῖξαι nihil habet, quo commendari poſſit lectori.

καὶ τοῦ δεῖξαι δὲ] Conjecturam Zeunii vulgato δεῖξαί γε ſubſtitui, quam ſenſus et uſus Xenophonteus poſtulabat. Ita ſect 4. erat καὶ τῶν ἀπὸ τῶν πόλεων δὲ στρατηγῶν ὁ βουλόμενος. ad quem locum Zeune uſum exemplis Xenophonteis multis contra Morum firmavit.

τοῦτ' αὖ βασιλέως] Recte vitium loci vidit Weiſke, quod arguit etiam particula adverſativa μέντοι. Conjicit igitur ſcribendum: τοῦτ' οὐ βασιλέως, ἀλλ' ἐφόρων. Suſpicionem firmat comparatis locis Hellenicorum ii. 2. 13. ii. 4. 38. In eandem cum Weiſkio conjecturam incidit Heindorf.

ἄρχονται — ἀπὸ] Philelphus cum verteret: *atque regem omnes adeunt.* Zeunio videbatur ſcriptum legiſſe ἔρχονται — ἐπὶ βασιλέως.

Ἑλλανοδίκας τοῦτον ὁ βασιλεὺς ἀποπέμπει· ἢν δὲ χρημάτων, πρὸς ταμίας· ἢν δὲ ληΐδα ἄγων, πρὸς λαφυροπώλας. Οὕτω δὲ πραττομένων βασιλεῖ οὐδὲν ἄλλο ἔργον καταλείπεται ἐπὶ φρουρᾶς, ἢ ἱερεῖ μὲν τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς εἶναι, στρατηγῷ δὲ τὰ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους.

CAPUT XIV.

De depravata Lycurgi disciplina.

[Εἰ δέ τίς με ἔροιτο, εἰ καὶ νῦν ἔτι μοι δοκοῦσιν οἱ Λυκούργου νόμοι ἀκίνητοι διαμένειν, τοῦτο μὰ Δία οὐκ ἂν ἔτι θρασέως εἴποιμι. 2. Οἶδα γὰρ πρότερον μὲν Λακεδαιμονίους αἱρουμένους, οἴκοι τὰ μέτρια ἔχοντας ἀλλήλοις συνεῖναι μᾶλλον, ἢ ἁρμόζοντας ἐν ταῖς πόλεσι καὶ κολακευομένους διαφθείρεσθαι. 3. Καὶ πρόσθεν μὲν οἶδα αὐτοὺς φοβουμένους, χρυσίον ἔχοντας φαίνεσθαι· νῦν δ' ἔστιν οὓς καὶ καλλωπιζομένους ἐπὶ τῷ κεκτῆσθαι. 4. Ἐπίσταμαι δὲ καὶ πρόσθεν τούτου ἕνεκα ξενηλασίας γιγνομένας, καὶ ἀποδημεῖν οὐκ ἐξόν, ὅπως μὴ ῥᾳδιουργίας οἱ πολῖται ἀπὸ τῶν ξένων ἐμπίπλαιντο· νῦν δ' ἐπίσταμαι τοὺς δοκοῦντας πρώτους εἶναι ἐσπουδακότας, ὡς μηδέποτε παύωνται ἁρμόζοντες ἐπὶ ξένης. 5. Καὶ ἦν μέν, ὅτε ἐπε-

11. Ἑλλανοδίκας] Plane diversos ab iis, qui in Olympicis certaminibus judices sedebant, etiam Δίαρχοι vocati. Comparat tribunos in Romano exercitu Weiske.

λαφυροπώλας] Cf. Hellenicorum iv. 1. 26. Agesilai i. 18.

ἱερεῖ—στρατηγῷ] Aristoteles Politic. iii. 10. ἀλλ' ὅταν ἐξέλθῃ τὴν χώραν, ἡγεμών ἐστι τῶν πρὸς τὸν πόλεμον· ἔτι δὲ τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς ἀποδέδοται τοῖς βασιλεῦσιν.

Cap. XIV. alieno loco collocatum esse, si omnino ad hunc librum pertinet, recte admonuit Weiske.

1. ἔροιτο—μοι] Junt. ἐρωτοίει καὶ νῦν ἕτοιμοι. Aldina ἔροιτο καὶ νῦν ἔτοι μοι. Steph. et Leuncl. ediderunt ἔροιτο, εἰ ἔτι καὶ νῦν μοι. Castalio ἐρωτοίη, εἰ καὶ νῦν ἕτοιμοι. Brodæi emendationem cum Zeunio et Weiskio sequor. Cod. Lips. ἕτοιμοι etiam habet scriptum cum Paris. Solus Paris. C. ἔτι μοι δοκοῦσιν habet.

2. ἔχοντας] Junt. Ald. Cod. Lips. ἑκόντας, quod correxit Castalio.

ἁρμόζοντας] i. e. ἁρμοστὰς πόλεων ὄντας.

3. καλλωπιζομένους] Repete οἶδα.

4. ξενηλασίας] Cf. Plutarchi Lyc. c. 27. Agidis c. 10. Thucyd. ii. 39. Harpocratio: Καὶ γὰρ τὸ μηδένα, et ad eum Valesii not.

ξένης] Intellige χώρας. Exemplum Clearchi nominavit ipse in Anabasi Cyri.

μελοῦντο, ὅπως ἄξιοι εἶεν ἡγεῖσθαι· νῦν δὲ πολὺ μᾶλλον πραγματεύονται, ὅπως ἄρξουσιν, ἢ ὅπως ἄξιοι τούτου ἔσονται. 6. Τοιγαροῦν οἱ Ἕλληνες πρότερον μὲν ἰόντες εἰς Λακεδαίμονα ἐδέοντο αὐτῶν, ἡγεῖσθαι ἐπὶ τοὺς δοκοῦντας ἀδικεῖν· νῦν δὲ πολλοὶ παρακαλοῦσιν ἀλλήλους ἐπὶ τὸ διακωλύειν ἄρξαι πάλιν αὐτούς. 7. Οὐδὲν μέντοι δεῖ θαυμάζειν τούτων τῶν ἐπιψόγων αὐτοῖς γιγνομένων, ἐπειδὴ φανεροί εἰσιν οὔτε τῷ θεῷ πειθόμενοι οὔτε τοῖς Λυκούργου νόμοις.]

CAPUT XV.

Jura et commoda regis, et pacta ſingulis menſibus a rege et civitate renovata.

Βούλομαι δὲ καὶ, ἃς βασιλεῖ πρὸς τὴν πόλιν συνθήκας ὁ Λυκοῦργος ἐποίησε, διηγήσασθαι· (μόνη γὰρ δὴ αὕτη ἡ ἀρχὴ διατελεῖ, οἵαπερ ἐξ ἀρχῆς κατεστάθη· τὰς δὲ ἄλλας πολιτείας εὕροι ἄν τις μετακεκινημένας, καὶ ἔτι καὶ νῦν μετακινουμένας.) 2. Ἔθηκε γὰρ, θύειν μὲν βασιλέα πρὸ τῆς πόλεως τὰ δημόσια ἅπαντα, ὡς ἀπὸ τοῦ θεοῦ ὄντα, καὶ, στρατιὰν ὅποι ἂν ἡ πόλις ἐκπέμπῃ, ἡγεῖσθαι.

5. ἡγεῖσθαι] Cf. Plutarchi Lyc. c. 30. *principes eſſe Græciæ* recte interpretatur Weiſke.

τούτου ἔσονται] Vulgatum τούτων ſuadente Stephano correxit Weiſke.

6. παρακαλοῦσιν] Hujuſmodi cohortationem eſſe magnam partem Panegyrici Iſocratei monet Morus. πάλιν ἄρξαι Pariſ. D.

7. ἐπιψόγων] Ex h. l. ἐπίψογον, τὸ, *vituperium*, in Indicem retulit cum Moro Zeune. Pollux tribus in locis adjectivum ἐπίψογος annotavit, nemo ἐπίψογον ſubſtantivum. Verbum ἐπιψέγειν diverſa notione habet in ψέγος. Æſchyli Agam. 622. φάτις ἐπίψογος, vituperatio.

τῷ θεῷ] Apollinem ex cap. viii. 5. interpretatur Weiſke.

Cap. XV. 1. αὕτη ἡ ἀρχὴ] Articulum monente Weiſkio addidi.

2. πρὸ τῆς πόλεως] Cum Stephano et Pariſ. B. vulgatum πρὸς correxi. Leuncl. ὑπὲρ dedit. In Hellenicis iii. 3. 4. ὑπὲρ τῆς πόλεως eſt de eadem re.

ὄντα] Refertur ad βασιλέα, ab Hercule, Jovis filio, ortum. Ceterum Herodotus vi. 56. regibus præcipue datas ait ἱρωσύνας δύο Διός τε Λακεδαίμονος καὶ Διὸς οὐρανίου. Atque ex hac ſacerdotali dignitate regis pendet alterum γέρας breviter a Xenophonte memoratum: ἔδωκε δὲ καὶ γέρα ἀπὸ τῶν θυομένων λαμβάνειν, quod diſertius Herodotus ibidem: τῶν δὲ θυομένων ἁπάντων τὰ δέρματά τε καὶ τὰ νῶτα λαμβάνειν σφέας. Deinde cap. 57. narrat, ex publicis ſacrificiis in pace factis domi eoſdem reges capere τῶν τυθέντων προβάτων τὰ δέρματα.

ἐκπέμπῃ] Vulgatum antea ἐκπέμπει correxit Stephanus. Ceterum hinc

3. Ἔδωκε δὲ καὶ γέρα ἀπὸ τῶν θυομένων λαμβάνειν, καὶ γῆν δὲ ἐν πολλαῖς τῶν περιοίκων πόλεων ἀπέδειξεν ἐξαίρετον τοσαύτην, ὥστε μήτε δεῖσθαι τῶν μετρίων, μήτε πλούτῳ ὑπερφέρειν. 4. Ὅπως δὲ καὶ οἱ βασιλεῖς ἔξω σκηνοῖεν, σκηνὴν αὐτοῖς δημοσίαν ἀπέδειξε, καὶ διμοιρίᾳ δὲ ἐπὶ τῷ δείπνῳ ἐτίμησεν, οὐχ ἵνα διπλάσια καταφάγοιεν, ἀλλ' ἵνα καὶ ἀπὸ τοῦδε τιμῆσαι ἔχοιεν, εἴ τινα βούλοιντο. 5. Ἔδωκε δ' αὖ καὶ συσκήνους δύω ἑκατέρῳ προσελέσθαι, οἳ δὴ καὶ Πύθιοι καλοῦνται. Ἔδωκε δὲ καὶ πασῶν τῶν συῶν ἀπὸ τόκου χοῖρον λαμβάνειν, ὡς μή ποτε ἀπορήσαι βασιλεὺς ἱερῶν, ἤν τι δεηθῇ θεοῖς συμβουλεύσασθαι. 6. Καὶ πρὸς τῇ οἰκίᾳ δὲ λίμνη ὕδατος ἀφθονίαν παρέχει· ὅτι δὲ καὶ τοῦτο πρὸς πολλὰ χρήσι-

interpretari debemus Herodoti locum vi. 56. *καὶ πόλεμον ἐκφέρειν ἐπ' ἣν ἂν βούλωνται χώρην.*

3. *καὶ γῆν δὲ*] Vulgatum *γῆν τε* recte correxit Weiſke. Deinceps *ὧν περιοίκων* habet Codex Lipſ.

δεῖσθαι] Eſt pro *ἐνδεῆ εἶναι.*

4. *ἔξω*] publico convictu utantur, non domi cum familia epulentur. Ita cap. v. 7. *ἡ ἔξω σίτησις*, convictus publicus. v. 2. 4. *οἴκοι σκηνοῦντες.* Sic *σκηνὴ δημοσία* cœtus eorum, qui publico juſſu cum rege communi epulo utuntur. Hæc Morus ad h. l. Cf. Plutarchi Lyc. xii. 3. Jacobs in Additam. ad Athenæum p. 8. conjecit *ἀξίως*, interpretatus *ut cum dignitate habitet.* Sed de habitatione nunc non agitur. Equidem ipſe etiam hæſi in voce *ἔξω*, nec adhuc reperi, quod ſubſtituerem. Regem autem e lege atque inſtitutis in publico cœnaſſe, conſtat e loco Plutarchi. Vulgata vero lectio non legem atque inſtitutum vetus memorare videtur, ſed rem voluntati regis permittere. Pariſ. B. habet *ὅπως δὲ ἢν οἱ βασιλέες ἔξω σκηνῆς εἶεν, σκηνὴν αὐτοῖς δ.—διπλασίονα φ.*

διμοιρίᾳ δὲ] Vulgatum *γε* correxi. Herodotus vi. 57. *παρεοῦσι δὲ διπλήσια πάντα δίδοσθαι.*

βούλοιντο] Margo Leuncl. Steph. habet *προελέσθαι βούλοιντο,*

5. *δύω*] Juntina et Cod. Lipſ. *δύο*, probante Heindorfio. Deinde *προελέσθαι* Cod. Lipſ.

Πύθιοι] Zeune ſuſpicatur, intelligi juvenes, qui in ludis Olympicis victores cum fuiſſent, comites regis eſſent in prælio. Laudat Plutarchi Lyc. c. 22. et Dionyſii Halic. Archæol. ii. 13. Sed h. l. de pacis temporibus ſermo eſt. Valeſius locum Herodoti recte comparavit vi. 57. ubi eſt: *καὶ Πυθίους αἱρέεσθαι δύο ἑκάτερον. οἱ δὲ Πύθιοί εἰσι θεοπρόποι ἐς Δελφοὺς, σιτεόμενοι μετὰ τῶν βασιλήων τὰ δημόσια.—τὰς δὲ μαντηΐας τὰς γενομένας τούτους φυλάσσειν· συνειδέναι δὲ καὶ τοὺς Πυθίους.* Locus Suidæ a Valeſio appoſitus et a Weiſkio fruſtra quæſitus, (eſt vero poſt Πτ poſitus) hic eſt: *Ποίθειοι τέσσαρες ἄνδρες αἱρετοὶ παρὰ Λάκωσι, δύο καθ' ἕκαστον βασιλέα σύσσιτοι.* In inſcriptionibus Laconicis Fourmonti ſunt *Πύσιοι* et *Πύθιοι*, *Mémoires de l'Acad. des Inſcript.* t. xv. p. 397. ſed fides earum eſt dubia.

χοῖρον] Heſychius: *Βορθαγορίσκια κρέα, χοίρεια κρέα. καὶ μικροὶ χοῖροι Βορθάκεοι, Λάκωνες.* Abſque digammate idem habet *ὀρθαγορίσκον.* Cf. Meurſii Miſcell. Lacon. i. 13.

ἀπορήσαι] Ita recte ſcriptum verbum poſuit Morus. *ἀπορῆσαι* male eſt in Zeuniana et Weiſkiana.

6. *λίμνη—ἀφθονίαν*] Junt. Aldina

μον, οἱ μὴ ἔχοντες αὐτὸ μᾶλλον γιγνώσκουσι. Καὶ ἕδρας δὲ πάντες ὑπανίςανται βασιλεῖ, πλὴν ὀυκ ἔφοροι ἀπὸ τῶν ἐφορικῶν δίφρων. 7. Καὶ ὅρκους δὲ ἀλλήλοις κατὰ μῆνα ποιοῦνται, ἔφοροι μὲν ὑπὲρ τῆς πόλεως, βασιλεὺς δ' ὑπὲρ ἑαυτοῦ. Ὁ δὲ ὅρκος ἐςὶ τῷ μὲν βασιλεῖ, κατὰ τοὺς τῆς πόλεως κειμένους νόμους βασιλεύσειν· τῇ δὲ πόλει, ἐμπεδορκοῦντος ἐκείνου ἀςυφέλικτον τὴν βασιλείαν παρέξειν. 8. Αὗται μὲν οὖν αἱ τιμαὶ οἴκοι ζῶντι βασιλεῖ δέδονται, οὐδέν τι πολὺ ὑπερφέρουσαι τῶν ἰδιωτικῶν· οὐ γὰρ ἐβουλήθη οὔτε τοῖς βασιλεῦσι τυραννικὸν φρόνημα παραςῆσαι, οὔτε τοῖς πολίταις φθόνον ἐμποιῆσαι τῆς δυνάμεως. 9. Αἳ δὲ τελευτήσαντι τιμαὶ βασιλεῖ δέδονται, τῇδε βούλονται δηλοῦν οἱ Λυκούργου νόμοι, ὅτι οὐχ ὡς ἀνθρώπους, ἀλλ' ὡς ἥρωας τοὺς Λακεδαιμονίων βασιλεῖς προτετιμήκασιν.

λίμνῃ, omiſſo ἀφθονίαν vocabulo, ut in Codice Lipſ. Interpolavit locum Caſtalio et correxit.

πλὴν οὐκ ἔφοροι] Temere Morus ſcripturam tentavit πλὴν οἱ conjiciens. Vide ad Hieronem i. 18. annotata.

ἀπὸ τῶν] Articulum Cod. Lipſ. omiſit. Nicolaus Damaſcenus Stobæi: ὑπανίστανται δὲ βασιλεῖ πάντες πλὴν ἐφόρων. Cf. Plutarchi Apophth. Laconica p. 197. ed. Hutten.

7. κατὰ τοὺς — νόμους] Nicolaus Damaſcenus Stobæi: ὀμνύει δὲ πρὸ τῆς ἀρχῆς ὁ βασιλεὺς κατὰ τοὺς τῆς πόλεως νόμους βασιλεύσειν. Addit Valeſius ex Phylarchi teſtimonio apud Polybium ii. 62. tertiam partem prædæ honoris cauſa regi fuiſſe attributam.

8. ἰδιωτικῶν] Juntina ἰδιωτῶν habet.

9. Αἳ δὲ] Edd. vett. ſcripturam αἱ δὲ mutavit Stephanus. Sequens τῇδε Brodæus in τί δὲ βούλονται, δηλοῦσιν mutatum ibat. Mihi ταῖσδε, id eſt ταύταις, magis ſenſui conſentaneum videbatur eſſe. Comparabat Heindorf locum Platonis Legum i. p. 7. ὃν γὰρ ὅρον ἔθου τῆς εὖ πολιτευομένης πόλεως, δοκεῖς μοι λέγειν, οὕτω κεκοσμημένην οἰκεῖν δεῖν, ὥστε et cet. Ceterum locum hunc mancum eſſe exiſtimo. Neque enim recte potuit conjecturæ lectorum æſtimandum relinquere, quantus mortuo regi fuerit honos habitus, qui, vivi qui fuerint honores, tam operoſe et copioſe enarraverat. Si Xenophon auctor libelli ſit habendus, multo magis mirari licebit omiſſos hic honores regi mortuo habitos, cum in Hellenicis iii. 3. 1. operæ duxerit, de iis exponere; item Herodoti locus vi. 58. eſt de iiſdem mortui honoribus ſatis amplus.

PROLEGOMENA AD LIBELLUM

DE

REPUBLICA ATHENIENSIUM.

ABRUPTUM libelli hujus initium ipſum ſtatim arguit, fragmentum nos habere diſputationis majoris alicujus, quam inſtitutam fuiſſe ſuſpicor de diverſis rerum publicarum in Græcia ſtatibus inter ſe comparatis. Totum præterea ſcriptum tam ſcabrum, hiulcum, lacerum et lacunoſum eſt, ut merito omnium, quæ in hoc volumine leguntur, maxime obſcurum atque omnino difficillimum dicere poſſis. Emendationem libri ſcripti pauci adjuvant. Sola Aldina Editio integrum dedit, Juntina filum orationis in ſect. 16. Capitis primi abrupit, et maxima parte truncatum libellum dedit. Ad interpretationem parum contulit Morus et Zeune; plura Weiſke, qui copioſiſſime de deſcriptione et conſilio libelli diſputavit. Vitioſum et lacunoſum multis locis eſſe, egregie is demonſtravit; ſed quæ de initio et conſilio libelli is poſuit, ea omnia equidem non ſolum incerta habeo, ſed falſa etiam demonſtrare poſſe mihi videor.

Apponam ipſa viri docti verba, ubi de initio libelli diſputat: Τοῦτον τὸν τρόπον τῆς πολιτείας. *quemnam? nullus enim* τρόπος *monſtratus eſt. Num quaſi* δεικτικῶς *hoc prolatum, ut intelligas* τὸν νῦν καθεστηκότα. *Sed mirum eſt, ſcriptorem, alibi tam perſpicue loquentem, hoc obſcurum reliquiſſe cuivis et cujusvis temporis lectori. Denique niſi puerili vitio lapſum ſtatuere velis auctorem, poſt* πολιτείας *plura verba omiſſa eſſe concedere debebis, v. g.* ὃν οἱ περὶ Θρασύβουλον αὐτοῖς ἀπεκατέστησαν, καὶ καθ' ὃν τῶν γενναίων καὶ τῶν πλουσίων οὐδεὶς λόγος ἐστί. *Hoc modo, ſi plura interjecta fuiſſe ponimus, commode*

ſequetur ταῦθ' ἑλόμενοι. Hæc poſuit vir doctus in Diſputatione *de ſcopo et forma hujus libri, et de utriuſque cauſis, qua præcipue docetur, graviſſimam hanc videri fuiſſe et ex parte nunc etiam eſſe populi Athenienſis cenſuram, eamque raptim ex indignatione auctoris effuſam*, ſect. 4.

In ipſa annotatione ad initium libelli hæc poſuit: *Quæri poteſt, de quo tempore auctor* τὸ εἵλοντο *velit intelligi, et quam aliam reipublicæ formam ex ipſius mente debuerint inſtituere. Equidem exiſtimo, eum ſignificare, Athenienſes Olympiadis* 94. *initio non debuiſſe abrogato imperio paucorum priſtinam licentiam revocare, ſed ſervare ſimilitudinem reipublicæ Spartanæ.*

In quibus primum hoc mihi mirum accidit, dubitare potuiſſe virum doctum, quis ſit intelligendus οὗτος ὁ τρόπος τῆς πολιτείας. Putat enim, ſcriptorem obſcurum hoc reliquiſſe *cuivis et cujuſvis temporis lectori.* Non cogitavit Weiſke, auctorem libri hæc ſui temporis hominibus et Græcis ſcripſiſſe, nec potuiſſe proſpicere, ſi qui forte futuri ſint in media Germania olim φιλομαθεῖς, quibus ſtatus reipublicæ Athenienſium per omnia tempora ſatis perſpectus et cognitus eſſe non poſſit. Græci lectores, qui cum ſcriptorem noviſſent, tum ſtatum etiam reipublicæ Athenienſium, qui tum erat, bene notum habebant, ſtatim intelligebant τοῦτον τὸν τρόπον τῆς πολιτείας: neque unquam auſi fuiſſent *puerile vitium* neglectæ interpretationis imputare. Contra putidam ſcriptoris diligentiam et puerilem loquacitatem merito riſiſſent, ſi græcis lectoribus æqualibus explicare iſto modo, quem præſcripſit Weiſke, tempora voluiſſet, ad quæ vellet illos cogitationem transferre.

De græcis igitur lectoribus ſecuri ſimus; exterorum et ſeriorum eſt lectorum primum omnium de tempore ſcripti libri quærere. Cujus notas omnes poſtquam diligentiſſime conquiſitas comparavi, pro certo pæne ponere poſſe mihi videor, libellum hunc ante 30 tyrannorum imperium ſcriptum fuiſſe. Argumenta ſingula poſtea exponentur. Quæ ſi mea opinio vera ſit, ſequitur inde, Xenophontem hujus libri auctorem eſſe non potuiſſe. Quod ipſum arguit etiam orationis mira diverſitas et forma ab ingenio Xenophontis plane aliena.

Weiſkio tamen nihil hujus ſuſpicionis in mentem venit,

non magis, quam reliquis Interpretibus. Ille vero mirabatur, ſcriptorem, alibi tam perſpicue loquentem, in ipſo libelli initio potuiſſe lectori obſcurum relinquere, de quo tempore intelligi voluerit, quæ diſputat. At ſcriptor libelli hujus, quanquam, mea quidem ex opinione, in initio libelli non fuerit obſcurus voluntate, alibi tamen, et quidem per totum fere libellum, multo magis obſcurus per brevitatem, et totus ab orationis Xenophonteæ forma, id eſt ſimplicitate, perſpicuitate et nativa elegantia, alienus et diverſus eſt, ut mirer, Weiſkium nullum ejus diverſitatis ſenſum uſpiam prodidiſſe. Ipſa vera initii libelli verba arguere videntur fragmentum libri abruptum violenter et disjunctum a præcedente diſputatione. Vix enim puto reperiri, qui putet libellum hunc cum antecedente de Lacedæmoniorum republica bene et apte per iſta verba, Περὶ δὲ τῆς Ἀθηναίων πολιτείας et quæ ſequuntur, conjungi potuiſſe. Quanquam video, ipſum de Lacedæmoniorum republica librum ſatis abrupto initio, Ἀλλ' ἐγὼ ἐννοήσας ποτὲ, poſſe alicui ſuſpicionem adimere de imperfecto initio ſimili libelli de republica Athenienſium, nec equidem contendere velim cum aliquo, ut vincam fragmentum nos libri habere, non integrum librum ſcriptoris. Hoc vero affirmare poſſe mihi videor, in conſilio ſcriptoris conjiciendo Weiſkium plane a vero aberraſſe. Quod quo evidentius demonſtrem, præmittendus eſt locus ſatis longus ex oratione Iſocratis Panathenaica cap. 43. ex quo manifeſtum fieri puto, idem fere conſilium fuiſſe ſcriptori hujus libelli, quod fuit olim Iſocrati Lacedæmoniorum rempublicam cum democratia Athenienſi comparanti. Sic igitur ille: Οὐ μὴν ἀλλ' ἐπειδήπερ αὐτοὺς οἴομαι τὸν λόγον τὸν περὶ τῶν πολιτειῶν εἰς τὸ μέσον ἐμβαλεῖν, οὐκ ὀκνήσω διαλεχθῆναι περὶ αὐτῶν. Οἴομαι γὰρ ἐν αὐτοῖς τούτοις τὴν πόλιν ἡμῶν ἐπιδείξειν πλέον διενεγκοῦσαν ἢ τοῖς ἤδη προειρημένοις. Καὶ μηδεὶς ὑπολάβῃ με ταῦτ' εἰρηκέναι περὶ ταύτης, ἣν ἀναγκασθέντες μετελάβομεν, ἀλλὰ περὶ τῆς τῶν προγόνων· ἧς οὐ καταφρονήσαντες οἱ πατέρες ἡμῶν ἐπὶ τὴν νῦν καθεστῶσαν ὥρμησαν, ἀλλὰ περὶ μὲν τὰς ἄλλας πράξεις πολὺ σπουδαιοτέραν προκρίναντες, περὶ δὲ τὴν δύναμιν τὴν κατὰ θάλατταν ταύτην χρησιμωτέραν εἶναι νομίζοντες· ἣν λαβόντες καὶ ἐπιμεληθέντες οἷοί τ' ἐγένοντο καὶ τὰς ἐπιβουλὰς τὰς Σπαρτιατῶν ἀμύ-

νασθαι καὶ τὴν Πελοποννησίων ἁπάντων ῥώμην, ὧν κατήπειγε τὴν πόλιν μάλιστα περὶ ἐκεῖνον τὸν χρόνον περιγενέσθαι πολεμοῦσαν. Ὥς' οὐδεὶς ἂν δικαίως ἐπιτιμήσειε τοῖς ἑλομένοις αὐτήν· ἐ γὰρ διήμαρτον τῶν ἐλπίδων, ἐδ' ἠγνόησαν ἐδὲν ἔτε τῶν κακῶν ἔτε τῶν ἀγαθῶν τῶν προσόντων ἑκατέρᾳ τῶν δυνάμεων, ἀλλ' ἀκριβῶς ᾔδεσαν, τὴν μὲν κατὰ γῆν ἡγεμονίαν ἐπ' εὐταξίας καὶ σωφροσύνης καὶ πειθαρχίας καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων μελετωμένην, τὴν δὲ κατὰ θάλατταν δύναμιν οὐκ ἐκ τούτων αὐξανομένην, ἀλλ' ἐκ τῶν τεχνῶν τῶν περὶ τὰς ναῦς καὶ τῶν ἐλαύνειν αὐτὰς δυναμένων, καὶ τῶν τὰ σφέτερα μὲν αὐτῶν ἀπολωλεκότων, ἐκ δὲ τῶν ἀλλοτρίων πορίζεσθαι τὸν βίον εἰθισμένων· ὧν εἰσπεσόντων εἰς τὴν πόλιν, ἐκ ἄδηλος ἦν ὅ τε κόσμος ὁ τῆς πρότερον ὑπαρχούσης πολιτείας λυθησόμενος, ἥ τε τῶν συμμάχων εὔνοια ταχέως ληψομένη μεταβολὴν, ὅταν οἷς πρότερον χώρας ἐδίδοσαν καὶ πόλεις, τούτους ἀναγκάζωσι συντάξεις καὶ φόρους ὑποτελεῖν, ἵν' ἔχωσι μισθὸν διδόναι τοῖς τοιούτοις, οἵους ὀλίγῳ πρότερον εἶπον. Ἀλλ' ὅμως, οὐδὲν ἀγνοοῦντες τῶν προειρημένων, ἐνόμιζον τῇ πόλει τηλικαύτῃ μὲν τὸ μέγεθος, τοιαύτην δ' ἐχούσῃ δόξαν, λυσιτελεῖν καὶ πρέπειν ἁπάσας ὑπομεῖναι τὰς δυσχερείας μᾶλλον ἢ τὴν Λακεδαιμονίων ἀρχήν· καὶ δυοῖν πραγμάτων προτεινομένων καὶ μὴ σπουδαίων, κρείττω τὴν αἵρεσιν εἶναι τοῦ δεινὰ ποιεῖν ἑτέρους ἢ πάσχειν αὐτοὺς ἐνόμισαν, καὶ τοῦ μὴ δικαίως τῶν ἄλλων ἄρχειν μᾶλλον ἢ φεύγοντας τὴν αἰτίαν ταύτην ἀδίκως Λακεδαιμονίοις δουλεύειν· ἅπερ ἅπαντες ἂν οἱ νοῦν ἔχοντες ἕλοιντο καὶ βέλοιντο, ὀλίγοι δέ τινες τῶν προσποιουμένων εἶναι σοφῶν ἐρωτηθέντες ἐκ ἂν φήσαιεν. Αἱ μὲν οὖν αἰτίαι, δι' ἃς μετέλαβον τὴν πολιτείαν τὴν ὑπό τινων ψεγομένην ἀντὶ τῆς ὑπὸ πάντων ἐπαινουμένης, διὰ μακροτέρων μὲν αὐτὰς διῆλθον, αὗται δ' οὖν ἦσαν. Cui disputationi Isocratis egregiæ vereor, ut inveniat hodie vel summus philosophus, quod opponere possit, aut argumenta apta excogitet, quibus eam refellat. Tenemus igitur causam, quæ Athenienses paulatim eo impulit, ut Solonicæ constitutioni, sapientissimæ sane, præferrent illam puram et meram δημοκρατίαν vel potius ὀχλοκρατίαν. Quam ut ipse Isocrates nec laudare nec antiquæ constitutioni reipublicæ præferre ausus est, ita Athenienses, urgente necessitate et Lacedæmoniorum libidine dominandi coactos, democratiam amplexos prætexta salutis suæ cura excusare conatur.

Contra scriptor hujus libelli quæ disputaverit in ea oratione, quæ antecessisse videtur fragmentum libelli, etsi con-

jectura assequi difficile est, suspicor tamen comparationem reipublicæ a Solone ordinatæ antegressam vitia recentioris democratiæ omnia demonstrasse. Deinde in ea disputationis parte, quæ hodieque extat, docere suscepit, probatam semel democratiam Athenienses bene tueri ratione ea, quam multi taxaverant, cum non animadvertissent, summam reipublicæ versari in maris imperio obtinendo et tuendo, ad opes maritimas augendas et servandas referri ea omnia, quæ ipsi in Atheniensium institutis reprehendebant, et omnia vitiorum genera, quæ Lacedæmoniorum admiratores in publicis et privatis Atheniensium moribus taxabant, ex summo rei nauticæ studio nasci.

Ejusdem cum Isocrate sententiæ fuit Plato, cujus egregium locum de Legibus libri iv. p. 165. ed. Bipont. lubet apponere, quia facit ad intelligenda plura libelli hujus loca. Narrat Athenienses tributarios Minoi factos tum, cum rem nauticam adhuc ignorarent, tum subjungit hæc: Ἔτι ἂν πλεονάκις ἑπτὰ ἀποτελέσαι παῖδας (Minoi tributum) αὐτοῖς συνήνεγκε, πρὶν ἀντὶ πεζῶν ὁπλιτῶν νομίμων ναυτικοὺς γενομένους ἐθισθῆναι πυκνὰ ἀποπηδῶντας δρομικῶς εἰς τὰς ναῦς ταχὺ πάλιν ἀποχωρεῖν, καὶ δοκεῖν μηδὲν αἰσχρὸν ποιεῖν μὴ τολμῶντας ἀποθνήσκειν, μένοντας ἐπιφερομένων πολεμίων, ἀλλ' εἰκαίας αὐτοῖς γενέσθαι προφάσεις καὶ σφόδρα ἑτοίμας ὅπλα τε ἀπολλῦσι καὶ φεύγουσι δή τινας οὐκ αἰσχρὰς, ὥς φασι, φυγάς. ταῦτα γὰρ ἐκ ναυτικῆς ὁπλιτείας ῥήματά φασι ξυμβαίνειν, οὐκ ἄξια ἐπαίνων πολλάκις μυρίων, ἀλλὰ τοὐναντίον. Satis hinc intelligitur, quid Plato senserit de ὁπλιτικῷ Atheniensium seu terrestribus copiis, quod etiam auctor libelli in loco paulo obscuriore reprehendit capitis secundi initio; ad quem intelligendum pertinet locus Isocratis de Pace c. 16. ἡμεῖς δ' εἰς τοσαύτην ἀπορίαν ἐληλυθότες καὶ τοσοῦτοι τὸ πλῆθος ὄντες, ὥσπερ βασιλεὺς ὁ μέγας μισθωτοῖς χρώμεθα τοῖς στρατοπέδοις. Καὶ τότε μὲν εἰ τριήρεις πληροῖεν, τοὺς μὲν ξένους καὶ τοὺς δούλους ναύτας εἰσεβίβαζον, τοὺς δὲ πολίτας μεθ' ὅπλων ἐξέπεμπον. Νῦν δὲ τοῖς μὲν ξένοις ὁπλίταις χρώμεθα, τοὺς δὲ πολίτας ἐλαύνειν ἀναγκάζομεν· ὥσθ', ὁπόταν ἀποβαίνωσιν εἰς τὴν τῶν πολεμίων, οἱ μὲν ἄρχειν τῶν Ἑλλήνων ἀξιοῦντες, ὑπηρέσιον ἔχοντες ἐκβαίνουσιν, οἱ δὲ τοιοῦτοι τὰς φύσεις, οἵους ὀλίγῳ πρότερον διῆλθον, μεθ' ὅπλων κινδυνεύουσιν. Similis est ironia scriptoris nostri cap. ii. sect. 1. καὶ νομίζουσιν ἀρ-

χειν, εἰ τῶν συμμάχων κρείττονές εἰσι. ubi vulgo interpofitum τὸ ὁπλιτικὸν poft νομίζουσι fenfum turbare et tanquam fpurium ejiciendum effe monui in annotatione.

Sed pergo Platonica addere quæ fequuntur: αἱ διὰ τὰ ναυτικὰ πόλεων δυνάμεις ἅμα σωτηρίᾳ τιμὰς οὐ τῷ καλλίστῳ τῶν πολεμικῶν ἀποδιδόασι. διὰ κυβερνητικῆς γὰρ καὶ πεντηκονταρχίας καὶ ἐρετικῆς παντοδαπῶν καὶ οὐ πάνυ σπουδαίων ἀνθρώπων γιγνομένης, τὰς τιμὰς ἑκάστοις οὐκ ἂν δύναιτο ὀρθῶς ἀποδιδόναι τις. Quæ ille Atticam rempublicam refpiciens, ut antea, dixit.

Camerarii in Procemio ad Interpretationem aliorumque fuit fententia, hanc Athenienfium rempublicam antecedenti Lacedæmoniorum oppofitam effe; qua repudiata, Weifke ftatuit, hanc Ἀθηναίων πολιτείαν effe graviffimam illius populi cenfuram natam ex indignatione, neque admodum cogitate fcriptam, fed celeriter, uti ferebat animi motus, exaratam. Non enim effe rationem infcriptionis habendam, neque Λακεδαιμονίων πολιτείαν Xenophonti æque tributam, neque magnitudine multum difparem, et conjunctim aut deinceps fere editam nos movere debere, ut inter libros ipfos multum fimilitudinis intercedere credamus. Nam illam Λακεδαιμονίων πολιτείαν præftare, quod titulus promittat; fed hanc Ἀθηναίων nihil fere nifi iniquitatem, ftultitiam et improbitatem plebis Athenienfis depingere. Jam aliud auctoris confilium fe non reperire nifi hoc, ut vitia populi Athenienfis coarguat. Hoc etfi per fe apparere debeat, tamen libellum rurfus percurrentem notas ejus rei demonftraturum fe effe declarat; id quod fecit p. 59. 60.

Cenfuram populi Athenienfis dicere per me licebit hunc libellum, dummodo is, qui ita ftatuit vocandum, confiteatur, eodem nomine appellandas effe orationes fere totas Ifocraticas, veluti Areopagiticam, Συμμαχικὴν et alias, ubi inftituta et mores æqualium Athenienfium graviter et acerbe reprehendit. Specimina aliquot fupra appofui, ex quibus lector exiftimare de reliquis locis poterit. His fimilia funt multa Platonis loca cum in reliquis libris tum in fcriptis de republica et de legibus, unde unum excerptum fupra pofui. Nemo tamen unquam vel Ifocrati vel Platoni hucufque tanquam iniquis judicibus et indigna-

tione commotis hanc ſive reprehenſionem ſive malis cenſuram civitatis et reipublicæ Atheníenſium imputavit. Quid? quod Weiſke ſect. ix. p. 60. ubi locum capitis i. 10—12. de ſervorum luxu et inſolentia Atticorum tractat, non ſolum iniquitatis ſed falſitatis crimen ſcriptori impingit. *Nuſquam*, inquit, *apud Xenophontem, neque fortaſſe apud alium illorum temporum ſcriptorem ſimile quid occurrit. —Atque omnino e reliquis ſcriptoribus ejuſdem ætatis de ſervorum conditione aliter judices.* Quod tamen aliter ſe habere, appoſitis ſcriptorum æqualium locis docui in annotationibus ad iſtum locum. Negat porro, ex proprio verborum ſenſu accipiendum eſſe, quod ait auctor, ſervos non potuiſſe diſtingui a civibus. Tunicam breviorem et unius manicæ et comam abſciſſam in uno eodemque homine ſine dubio fuiſſe certas ſervitutis notas. Intelligit vir doctus ἐξωμίδα, genus veſtimenti, quod antiquis temporibus ſervi tantum geſſiſſe videntur, ſed procedente tempore cives etiam, præcipue pauperiores, eodem amictos inceſſiſſe diſcimus ex Ariſtophane et aliorum ſcriptorum teſtimoniis. De ἐξωμίδι bene diſputavit Perizonius ad Æliani V. H. ix. 34.

Tonſuram capillorum ſervilem horridiorem et magis ad cutem fuiſſe quam civilem, credo Grammaticis græcis tradentibus, ſed iſtam notam retinebant ſervi domeſtici; contra ſi qui totum per annum extra domini domum in officinis, fabricis, re nautica, argenti fodinis occupati multum lucrabantur et partem lucri domino tanquam ἀποφορὰν reddebant, ii facile notam tonſuræ aboleverunt, et magis civili mutarunt, dominis lucri cupidis ſervorum lautitiis et luxui indulgentibus et ad vitia omnia conniventibus.

Similis eſt criminatio Weiſkii, qua perſequitur locum cap. i. ſect. 13. ubi populus Athenienſis dicitur: ἀξιοῖ οὖν ἀργύριον λαμβάνειν καὶ ᾄδων καὶ τρέχων καὶ ὀρχούμενος καὶ πλέων ἐν ταῖς ναυσίν. In quibus unum verbum ὀρχούμενος Weiſkio videtur ab invidia remotum, cetera dici odioſe. *Nam et gratis*, inquit, *quis cantet et currat*, (*quæ ſunt exercitationes omnium minime moleſtæ et periculoſæ*) *et naviget: non enim dicitur populus navem gubernare aut remos impellere, aut alia gravia munera nautica obire.* Iterum vereor, ne vir doctus

ab univerſa loci iſtius ſententia aberraverit. Hoc ait ſcriptor: populus ſtudia gymnaſtica et muſica ipſe per ſe non colit, ſed pecunia accepta a gymnaſiarchis in palæſtra, curſu et reliquis certaminum generibus exercetur; item accepta a choregis mercede canere et ſaltare diſcit; ſimiliter trierarchis collocat operam ſuam in triremibus impellendis. Nam trierarchi ἐπιφορὰν præbere remigibus, inprimis θρανίταις, cogebantur, ut ex Thucydide diſcimus. Sed ironice et ridiculi cauſa ſcriptor πλέων ἐν ταῖς ναυσὶ dixit, quod debebat τὰς ναῦς ἐρέσσων. Ita Weiſkii calumniam manifeſtam factam puto.

Plura poſſem monere ad reliquas viri docti reprehenſiones, ſed nolo hic operam et tempus perdere. Satis enim feciſſe ſingulis mihi videor in annotationibus ad ſingula loca, in quibus quod reprehenderet, inveniſſe ſibi videbatur Weiſke, quamvis non ubique lectorem ad capita diſputationis Weiſkianæ retulerim, quæ locum unumquemque reſpiciunt.

Progredior nunc ad quæſtionem de ſcriptore hujus libri; quem quidem Xenophontem eſſe pro ſatis certo habuit et poſuit Weiſke ſectione 14. Quanquam enim, de hoc qui dubitent, eſſe moneat, (in annotatione ſubjecta unius ſcriptoris docti de Sparta, *Manſo*, ſuſpicionem memoravit tom. ii. p. 496.) quanquam per totum librum, excepta orationis forma, (ſi de hac judicare liceat) a ſe ipſo diſcrepare videatur illi Xenophon, quia nuſquam de civibus ſuis tam duriter ſtatuat, et omnino ea de rebus politicis, quæ hic perſequitur, in aliis libris non ponat; tamen ille eum auctorem ſumit, et reliqua ſic expedire conatur, ut ſtatuat, eum illo ipſo tempore, cum nuntium accepiſſet de exſilio ſuo aut paulo poſt, recenti dolore commotum, hæc exaraſſe celeriter, ut de rerum ordine verborumque delectu non multum cogitaret. De tempore ſcriptionis ſuſpicionem ille ducit e verbis capitis 2. ſect. 20. ὅστις δὲ μὴ ὢν τοῦ δήμου et cet. Solere enim homines dolorem ex re aut ſpe amiſſa captum diſſimulantes ita loqui, ut ſi ſponte ſe illa abdicarint. Hac eadem ratione ſignificaſſe Xenophontem, ſe ut optimatem maluiſſe habitare in ditione Laconica, ubi paucorum principatus obtineret, quam Athenis. Propter

pœnam publice ſibi irrogatam non mirum eſſe, ſi populo ſuccenſuerit et gravi commotus fuerit indignatione, præſertim ab initio, cum nondum haberet commodam ad habitandum ſedem; quam ipſi aliquanto poſtea fuiſſe aſſignatam putat. Arguit hoc ex loco Expedit. v. 3. 8. ubi verba, ἐπεὶ δ' ἔφυγε Ξενοφῶν, κατοικοῦντος ἤδη αὐτοῦ ἐν Σκιλλοῦντι, manifeſto tempora diverſa ſignificare ait, ut non minimum intervallum videatur interjectum fuiſſe. In illo tamen loco dolorem diſſimulaſſe. Contra deſcriptio agri amœnitatiſque illius Scilluntii non obſcuram habere videtur Weiſkio doloris ſignificationem; "quem, inquit, alta mente premens demonſtrat Athenienſibus, fruſtra illos conatos eſſe ſibi ægre facere, beatam et diis gratam ſibi obtigiſſe ſedem, et ſe propterea æquiſſimo animo Athenis abeſſe. Indignationis teſtem etiam clauſulam libri dari poſſe, jam monui. Sed totus liber teſtimonio eſſe poteſt. Nam quod pleraque omnia ultra veritatem et fidem augentur, ejus rei cauſa probabilis nulla occurrit, niſi animus infenſior in populum, qui publica vitia omni modo tuetur." Huc uſque Weiſke, qui in ſuo ipſius dolore aliquo magno et juſto prædicando et excuſando eloquentior eſſe non poterat. Sed omnis hæc oratio viri docti pertinet eo, ut demonſtret Xenophontis animum minime æquum et magnum, ſed puſillum, iniquum et Socratis diſciplina plane indignum. Criminis graviſſimi magnam partem jam in locis quibuſdam ſingularibus examinandis amovere a perſona Xenophontis conatus ſum antea, ita ut demonſtrarem, eum nec veritatem nec fidem in narrando prætergreſſum eſſe. Conabor nunc omne crimen alienum a Xenophonte declarare, et argumenta collecta ponam ex ipſo libello, quæ mihi temporum notas certas habere videntur anteriorum Olympiadis 94. anno quarto vel tertio, quo Xenophon e conſortio Socratis Athenis fuit profectus in Aſiam ad Cyrum minorem, quocum expeditionem in Perſiam ſuſcepit, redux deinde in Græciam exilio fuit multatus antea, quam Ageſilaum ſecutus contra Græcos et Athenienſes conjunctos pugnaret Olympiadis 96. anno ſecundo. Ante hæc tempora ſcriptum nullum Xenophontis extitit, nec extare potuit; neque adhuc reperi, qui ſcriptum aliquid ab eo antea

poſuerit cum aliqua veri ſimilitudine. Doloris igitur recentis et indignationis ob exilium, quo fuerat multatus ab Athenienſibus, teſtem facere libellum de republica Athenienſium minime poſſumus, etiamſi certus et indubitatus ejus auctor Xenophon ſit habendus. Contra ſi quid fortaſſe animo ejus iræ et indignationis inſederat, id omne tum in bello cum Ageſilao contra Athenienſes geſto concoxiſſe atque exhalaſſe putandus eſt.

Sed antea quam argumenta temporum anteriorum Olympiade 94. et 96. in libello expreſſa et manifeſta explicem, lubet conſiderare illa loca, quæ ipſi Weiſkio dubitationem feciſſe videntur de ſcriptore libri. Cum capitis ſecundi ſect. 20. locus ſcriptorem declarare videatur non ſolum abſentem Athenis, ſed ipſam adeo Athenienſium civitatem contemnentem; (verba ſunt: ὅστις δὲ μὴ ὢν τοῦ δήμου εἵλετο ἐν δημοκρατουμένῃ πόλει οἰκεῖν μᾶλλον ἢ ἐν ὀλιγαρχουμένῃ, ἀδικεῖν παρεσκευάσατο) eſt tamen alius cap. i. ſect. 12. qui præſentem aut certe Athenis natum ſcriptorem arguit: διὰ τοῦτο, inquit, ἰσηγορίαν καὶ τοῖς δούλοις πρὸς τοὺς ἐλευθέρους ἐποιήσαμεν. et paulo poſtea: διὰ τοῦτο οὖν καὶ τοῖς μετοίκοις εἰκότως τὴν ἰσηγορίαν ἐποιήσαμεν. Verum Weiſke ſcripturam hanc librarii errori tribuit, cum ἐποίησαν exarare deberet. Sequitur enim ſtatim ſect. 13. Τοὺς δὲ γυμναζομένους αὐτόθι καὶ τὴν μουσικὴν ἐπιτηδεύοντας καταλέλυκεν ὁ δῆμος. Verum de hoc loco ſubnata mihi eſt dubitatio non levis, ſcribendum eſſe αὐτόθεν, ut in ſimili loco capitis iii. ſect. 6. εἴποι γὰρ τις ἂν, ὅτι οὐ χρῆν αὐτόθεν διαδικάζεσθαι fecerunt præeunte Leunclavio ceteri Interpretes, ubi libri editi antea αὐτόθι habebant. αὐτόθεν ut ibi *ſtatim ab initio* interpretantur, ita altero in loco poteſt αὐτόθεν referri ad initium mutatæ conſtitutionis democraticæ Solonicæ.

Sed eſt alius locus capitis i. ſect. 2. ubi ſine dubitatione legitur ὅτι δικαίως αὐτόθι καὶ οἱ πένητες καὶ ὁ δῆμος πλέον ἔχει. iterum ſect. 10. καὶ οὔτε πατάξαι ἔξεστιν αὐτόθι, οὔτε ὑπεκστήσεταί σοι ὁ δοῦλος.—ἐσθῆτά τε γὰρ οὐδὲν βελτίων ὁ δῆμος αὐτόθι ἢ οἱ δοῦλοι καὶ οἱ μέτοικοι. Sect. 11. ὅτι ἐῶσι τοὺς δούλους τρυφᾶν αὐτόθι. Capitis iii. ſect. 1. ὅτι ἐνίοτε οὐκ ἔστιν αὐτόθι χρηματίσαι τῇ βουλῇ οὐδὲ τῷ δήμῳ. Hæc igitur loca omnia extra dubitationem ponere videntur hoc, quod et Weiſke pro certo

habuit, ſcriptorem libelli Athenis hæc ſcribere non potuiſſe. Igitur reliqua duo loca cap. i. ſect. 12. ad hanc normam corrigenda eſſe, non eſt vero diſſimilis Weiſkii opinio.

Tenemus igitur libelli ſcriptorem, ſi non ipſum Xenophontem a patria Athenis exulantem, certe extraneum aliquem, qui tamen rempublicam Athenienſium bene cognitam habebat. Formam libelli et orationis, qua uſus vitia reipublicæ Athenienſium taxat auctor, cenſuræ vocabulo deſignare placuit Weiſkio. Mirum in hoc viri docti errorem agnoſco, nec exputo, quid in cauſa fuerit, ut is a forma orationis plane aberraret opinione. Forma enim per totum libellum conſpicitur apologiæ et defenſioni ſimilis multo magis quam cenſuræ ex vindictæ indignatione profectæ, quin adeo profeſſa apologiam verbis manifeſtis. Conſideret velim lector loca ſequentia. Cap. i. ſect. 1. *ὡς εὖ διασώζονται τὴν πολιτείαν καὶ τἄλλα διαπράττονται, ἃ δοκοῦσιν ἁμαρτάνειν τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι, τοῦτ' ἀποδείξω.* Sect. 4. *ἔπειτα δὲ ὃ ἔνιοι θαυμάζουσιν* et reliqua. Sect. 11. *εἰ δέ τις καὶ τοῦτο θαυμάζει* et cet. In ſectionis 14. verbis, *Περὶ δὲ τῶν συμμάχων, ὅτι ἐκπλέοντες συκοφαντοῦσιν, ὡς δοκοῦσι, καὶ μισοῦσι τοὺς χρηστοὺς, γιγνώσκοντες, ὅτι* — eadem latet apologiæ ſpecies a librariis, ut mihi videtur, obſcurata. Verba enim *ὡς δοκοῦσι* alieno plane loco collocata mihi videntur eſſe, et pertinere ad defenſionem, quam his fere vel ſimilibus verbis fuiſſe conceptam ſuſpicor: *Περὶ δὲ τῶν συμμάχων, ὅτι ἐκπλέοντες συκοφαντοῦσι καὶ μισοῦσι τοὺς χρηστοὺς, καὶ τοῦτο γνώμῃ ποιεῖν μοι δοκοῦσι, γιγνώσκοντες, ὅτι*—. Sect. 16. *Δοκεῖ δὲ ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων καὶ ἐν τοῖσδε κακῶς βουλεύεσθαι* et cet. Capitis iii. ſect. 1. *Ἔτι δὲ καὶ τόδε τινὰς ὁρῶ μεμφομένους Ἀθηναίοις, ὅτι* et cet. Sect. 3. *Λέγουσι δέ τινες, ἤν τις ἀργύριον ἔχων προσίῃ πρὸς βουλὴν ἢ δῆμον* et cet. Sect. 6. *Εἴποι γάρ τις ἂν, ὅτι οὐ χρῆν* et cet. Sect. 7. *Φέρε δὴ, ἀλλὰ, φησί τις, χρῆναι* et cet. Sect. 10. *δοκοῦσι δὲ Ἀθηναῖοι καὶ τοῦτο [μοι] οὐκ ὀρθῶς βουλεύεσθαι, ὅτι* et cet. ubi pronomen *μοι* alienum a conſilio ſcriptoris eſſe recte judicavit Morus. Sect. 12. *ὑπολάβοι δέ τις ἂν, ὡς οὐδεὶς* et cet. Quod ſi Xenophon, vel quicunque libelli auctor fuit, hæc omnia irridendorum Athenienſium cauſa, et ut indignationem animi omnem in exilii auctores effunderet,

ſcripſit, uti videtur Weiſkio, tum vero miror eidem viro docto in mentem non veniſſe monere, quantum acerbitatis accedat cenſuræ ex ſimulata apologiæ ſpecie. Poterat exinde iniquitatem hominis ſummam coarguere atque animi impotentiam traducere Socratis diſcipulo ſane indignam. Sed ſalva eſt Xenophontis exiſtimatio et memoria, quam merito omnes Socraticæ philoſophiæ amantes hodieque venerantur.

Argumenta enim nunc temporum ſingula ponam collecta ex locis pluribus libelli. Primum igitur, ubi de maris imperio ejuſque commodis ad Athenienſes inde redeuntibus loquitur, ſermone utitur eo, ut dubitare lector non poſſit, maris imperium tum fuiſſe penes Athenienſes indubitatum, nec de eo Lacedæmonios cum Athenienſibus ullo modo adhuc certaſſe. Ita capitis ii. ſect. 11. populum Atticum ἄρχοντα τῆς θαλάττης vocat, ejuſque imperii uſum et magnificentiam verbis multis amplificat. Quæ quidem temporibus regno triginta tyrannorum, id eſt Olympiadis 94. anno 3. poſterioribus minime conveniunt, quibus imperium maris et terreſtre pervenerat ad Lacedæmonios cum Perſis conjunctos et claſſem opibus Perſicis ſuſtentantes.

Deinde capitis ii. ſect. 18. eſt: κωμῳδεῖν δ' αὖ καὶ κακῶς λέγειν τὸν μὲν δῆμον οὐκ ἐῶσιν, ἵνα μὴ αὐτοὶ ἀκούωσι κακῶς· ἰδίᾳ δὲ κελεύουσιν, εἴ τίς τινα βούλεται. Monui in annotatione ad illum locum, totum δῆμον Athenienſem publice irriſum fuiſſe ab Ariſtophane in Equitum dramate edito Olympiadis 88. anno 4. et Veſparum altero edito Olympiadis 89. anno 2. Subjungit ſcriptor in eodem loco hæc: ὀλίγοι δέ τινες τῶν πενήτων καὶ τῶν δημοτῶν κωμῳδοῦνται καὶ οὐδ' οὗτοι, ἐὰν μὴ διὰ πολυπραγμοσύνην καὶ διὰ τὸ ζητεῖν πλέον ἔχειν τοῦ δήμου. Hæc quomodo Xenophon, amantiſſimus Socratis diſcipulus, potuit vere ſcribere, qui bene noſſet et in ſcriptis adeo reliquis ſæpius memoraſſet Socratem, unum δημοτῶν καὶ πενήτων, in quem minime cadebat ἡ πολυπραγμοσύνη et τὸ ζητεῖν πλέον τι ἔχειν τοῦ δήμου, traductum publice in ſcena non ſolum ab Ariſtophane in dramate Nubium edito Olympiadis 89. anno 1. ſed etiam ab Ameipſia et Eupolide, comicis poetis? Sed nolo urgere poſterius hoc argu-

mentum. Video enim, quid poſſit reſponderi, ſi alium libelli auctorem quam Xenophontem ſumſeris.

Tertium ſatis manifeſtum argumentum præbet locus capitis i. ſect. 17. ubi portorium ἑκατοστὴ memoratur inter reditus Athenienſium. Atqui docet locus Thucydidis vii. 28. anno 1. Olympiadis 91. abolita centeſima vigeſimam (εἰκοστὴν) inſtitutam fuiſſe. Docet idem Ariſtophanes, qui quum in Veſpis editis Olympiadis 89. anno 2. τὰς πολλὰς ἑκατοστὰς verſu 658. commemoraſſet, in altera fabula Ranarum edita anno 3. Olympiadis 93. εἰκοστὴν memoret et εἰκοστολόγον Thorycionem. Certo igitur concludimus argumento, libellum hunc fuiſſe ante annum 1. Olympiadis 91. ſcriptum. Itaque ſtatuere etiam nunc certius poſſumus de loco memorabili capitis iii. ſect. 4. καὶ τριήραρχοι καθίστανται τετρακόσιοι ἑκάστου ἐνιαυτοῦ, qui in diſputatione de Atticis λειτουργίαις viris doctis hucuſque, utpote dubii temporis, minus utilis fuit ad hiſtoriam legum et inſtitutorum trierarchiam ſpectantium explicandam.

Quartum omnium manifeſtiſſimum argumentum ducitur e cap. i. ſect. 16. ubi judicia referuntur, quæ ſubire Athenis ſocii inſulares cogebantur, quamdiu Athenienſes maris imperium obtinuerunt: hoc vero amiſſo, libertatem judiciorum inſulares receperunt. Defecit vero Græcia omnis cum inſulis, excepta Samo, poſt cladem apud Ægoſpotamos Olympiadis 93. anno tertio. Unde apparet, libellum hunc aut potius libelli fragmentum Xenophonte antiquiorem habere auctorem, uti monui in annotatione ad iſtum locum.

Supereſt, ut de libelli deſcriptione pauca ſubjungam, quem lacerum, lacunoſum et violenter diſcerptum et diſtractum agnoveram antea, quam idem Weiſkio videri comperiſſem. Quem is ſingulis locis et ſectionibus ordinem aſſignari voluerit, poterunt lectores ex diſputatione ejus ſect. ii. p. 52—55. qui volent, cognoſcere. Equidem ſatis habui majores lacunas et loca male cohærentia in annotationibus demonſtrare. Addo nunc pauca. Sectio 13. capitis i. Τοὺς δὲ γυμναζομένους uſque ad verba Ἐν δὲ τοῖς δικαστηρίοις—tota mihi videtur alieno in loco collocata pertinere ad ſectiones 9. et 10. capitis ii. ubi de διαίτῃ et vita

communi Athenienſium ſermo eſt. Sed hæ ipſæ ſectiones 9. et 10. capitis ii. ab illa ſententiarum et diſputationis ſerie alienæ ſunt. Quæ quidem, conjuncta cum iis, quæ paſſim in annotationibus monui, quum reputamus, neceſſe eſt, ut in eam ſuſpicionem incidamus, totum libellum excerptum eſſe a grammatico aliquo ex majore ſcriptoris Attici de politiis opere, eodem fere modo, quo ex opere Heraclidis Pontici de rebus publicis Græcorum neſcio quis conſarcinavit libellum ſane utilem, ſed indigeſtum, diſſolutum, cui nec pes nec caput conſtat.

Unum eſt, quod rationibus hucuſque diſputatis opponi poſſe videtur, auctoritas nempe veteris Grammatici anonymi, cujus locum excerptum poſuit Larcher ad Herodoti ii. p. 540. verſionis gallicæ in altera editione: *Δημότην οἱ Ἴωνες τὸν τῶν πολλῶν ἕνα. Οὕτως μόνος Ξενοφῶν. Οἱ δ' ἄλλοι τοῦτον μὲν δημοτικὸν, δημότην δὲ τὸν τοῦ αὐτοῦ δήμου, ὡς φυλέτην τὸν τῆς αὐτῆς φυλῆς.* Quæ ſi vera ſunt, Xenophonti libellus eripi non poteſt. Sane in Cyri diſciplina uſum vocabuli hunc reperimus: ſed an ſolus Xenophon Atticorum ſcriptorum ſui ævi ita locutus fuerit, hoc e diligenti Platonis, Ariſtophanis et ceterorum Atticorum lectione demonſtrandum aliis nunc relinquere cogor.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑ.

CAPUT I.

Docere instituit Xenophon, populum Athiensem callide res componere, ut statum popularem conservet.

ΠΕΡΙ δὲ τῆς Ἀθηναίων πολιτείας, ὅτι μὲν εἵλοντο τοῦτον τὸν τρόπον τῆς πολιτείας, οὐκ ἐπαινῶ διὰ τόδε, ὅτι, ταῦθ' ἑλόμενοι, εἵλοντο, τοὺς πονηροὺς ἄμεινον πράττειν ἢ τοὺς χρηστούς· διὰ μὲν οὖν τοῦτο οὐκ ἐπαινῶ· ἐπεὶ δὲ ταῦτα οὕτως ἔδοξεν αὐτοῖς, ὡς εὖ διασώζονται τὴν πολιτείαν, καὶ τἄλλα διαπράττονται, ἃ δοκοῦσιν ἁμαρτάνειν τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι, τοῦτ' ἀποδείξω. 2. Πρῶτον μὲν οὖν τοῦτο ἐρῶ, ὅτι δικαίως αὐτόθι καὶ οἱ πένητες καὶ ὁ δῆμος πλέον ἔχει τῶν γενναίων καὶ τῶν πλουσίων, διὰ τόδε, ὅτι ὁ δῆμός ἐςιν ὁ ἐλαύνων τὰς ναῦς, καὶ ὁ τὴν δύναμιν περι-

Cap. I. 1. ἐπεὶ δὲ ταῦτα οὕτως ἔδοξεν αὐτοῖς] ἔδοξεν οὕτως αὐτοῖς Parif. A. C. Initio capitis 3. quod equidem claufulam libelli fuiffe puto, pofteaquam fingula ὑποθέσεως capita fuerat executus, fubjungit: καὶ περὶ [μὲν] τῆς Ἀθηναίων πολιτείας, [ὅτι εἵλοντο] τοῦτον τὸν τρόπον, (editur τὸν μὲν τρόπον) οὐκ ἐπαινῶ· ἐπειδὴ δὲ παρέδοξεν αὐτοῖς δημοκρατεῖσθαι, εὖ μοι δοκοῦσι διασώζεσθαι τὴν δημοκρατίαν τούτῳ τῷ τρόπῳ χρώμενοι, ᾧ ἐγὼ ἐπέδειξα. ubi verbum παρέδοξε recte jam alii condemnarunt. Ceterum ipfum initium ftatim libelli abruptum demonftrat, tractationem olim fuiffe aptam ex majore aliqua difputatione de diverfis rerum publicarum ftatibus in Græcia. Cum libello quidem de Lacedæmoniorum republica commode jungi nunc quidem non poteft; fed omnino fcriptum hoc alium et diverfum a Xenophonte auctorem habere mihi videtur, uti dixi in Prolegomenis ad hunc librum.

τοῦτ' ἀποδείξω] Infra in loco antea pofito legitur τούτῳ τῷ τρόπῳ χρώμενοι, ᾧ ἐπέδειξα. Sed ibi poffis defendere recte pofitum ἐπέδειξα, et interpretari *appofitis rerum et factorum documentis demonftrare, atque ita lectori in rem præfentem adducto judicium permittere.*

τιθεὶς τῇ πόλει· καὶ γὰρ οἱ κυβερνῆται καὶ οἱ κελευσταὶ καὶ οἱ πεντηκόνταρχοι καὶ οἱ πρωρᾶται καὶ οἱ ναυπηγοὶ οὗτοί εἰσιν οἱ τὴν δύναμιν περιτιθέντες τῇ πόλει, πολὺ μᾶλλον ἢ οἱ πολῖται [καὶ] οἱ γενναῖοι καὶ οἱ χρηστοί. Ἐπειδὴ οὖν ταῦτα οὕτως ἔχει, δοκεῖ δίκαιον εἶναι, πᾶσι τῶν ἀρχῶν μετεῖναι, ἔν τε τῷ κλήρῳ καὶ ἐν τῇ χειροτονίᾳ, καὶ λέγειν ἐξεῖναι τῷ βουλομένῳ τῶν πολιτῶν. 3. Ἔπειτα ὁπόσαι μὲν σωτηρίαν φέρουσι τῶν ἀρχῶν χρησταὶ οὖσαι καὶ μὴ χρησταὶ ἢ κίνδυνον τῷ δήμῳ ἅπαντι, τούτων μὲν

2. *καὶ γὰρ οἱ*] Cum Moro et Zeunio *γὰρ* interpoſuit Weiſke. In copiis nauticis Pollux i. 96. nominat *τριήραρχον, πεντηκόνταρχον, ναύαρχον, ἐπιστολέα* (i. e. *τὸν διάδοχον τοῦ ναυάρχου*,) *τριηραύλην, κελευστήν*. ſect. 97. addit *στόλαρχον*. Harpocratio *τὸν τῆς πεντηκοντόρου ἄρχοντα* interpretatur. Sed inprimis huc pertinet locus Platonis Legum iv. p. 166. ed. Bip. *αἱ διὰ τὰ ναυτικὰ πόλεων δυνάμεις ἅμα σωτηρίᾳ τιμὰς οὐ τῷ καλλίστῳ τῶν πολεμικῶν ἀποδιδόασιν· διὰ κυβερνητικῆς γὰρ καὶ πεντηκονταρχίας καὶ ἐρετικῆς παντοδαπῶν, καὶ οὐ πάνυ σπουδαίων ἀνθρώπων γιγνομένης, τὰς τιμὰς ἑκάστοις οὐκ ἂν δύναιτο ὀρθῶς ἀποδιδόναι τις.* Cf. Demoſthenes p. 1212. et p. 1215. et Harpocratio ſub h. v.

πρωρᾶται] Anabaſis v. 8. 9. *πρωρέα* nominat, proræ tutelam Ovidius Metam. iii. 617. Diodorus xiv. 43. navium longarum, id eſt bellicarum, *κυβερνήτας, πρωρέας* et *τοὺς ταῖς κώπαις χρησομένους* nominat. In Polluce i. 95. libri ſcripti dant *πρωρίτης* et *πρωρείτης*. Unde latinum *proreta* fluxit. In Gloſſis eſt *πρωρήτης*. Xenoph. Œcon. *ὁ τοῦ κυβερνήτου διάκονος πρωρεὺς τῆς νεὼς καλεῖται.* Proretæ officium obiter memorat Ariſtophanes Equitum verſu 543. *ἐρέτην χρῆναι πρῶτα γενέσθαι, πρὶν πηδαλίοις ἐπιχειρεῖν, κᾆτ᾽ ἐντεῦθεν πρωρατεῦσαι καὶ τοὺς ἀνέμους διαθρῆσαι, κᾆτα κυβερνᾶν αὐτὸν ἑαυτῷ.*

οἱ πολῖται [καὶ] οἱ γενναῖοι] Morus *πολῖται* in *πλούσιοι* mutandum cenſuit; ita enim paulo antea *οἱ πένητες καὶ ὁ δῆμος* opponuntur *τοῖς γενναίοις καὶ τοῖς πλουσίοις*. Cui reſpondit Zeune, *πολῖται* poni primum ut genus, cui ſubjiciantur duæ ſpecies *γενναῖοι* et *χρηστοί*: deinde *χρηστοὺς* comprehendere etiam *πλουσίους*, uti ſect. 4. et 5. At non vidit, ſeparatim nominari *πολίτας, γενναίους, χρηστούς*; quos ſi veluti generis ejuſdem ſpecies voluiſſet ponere Xenophon, tum dicendum fuerat: *οἱ πολῖται οἱ γενναῖοι καὶ οἱ χρηστοί.* Hoc idem credo ſenſiſſe Weiſkium, qui breviter articulos *οἱ οἱ* delere juſſit, *χρηστοὺς* interpretatus *bonos* ſive *principes*. Sed *οἱ πολῖται καὶ γενναῖοι καὶ χρηστοὶ* in hac ſententia minus recte dicerentur, ſi diſtinguere eos a *πένησι* et *δήμῳ* voluiſſet Xenophon; contra articulo opus erat. Quare copulam inutilem *καὶ* ſecluſi, quo facto nulla alia mutatione opus eſt.

κλήρῳ] *τῷ νῦν κλήρῳ* dat margo Codicis Pariſ. Y. Sequens *ἐν* omittit Pariſ. A. C. Sorte creabantur *στρατηγοί, ἵππαρχοι, δικασταί, βουλευταί, ἐπιστάται τῶν πρυτάνεων, ταμίαι, γραμματεῖς, λογισταί*, et quos præterea nominat magiſtratus Pollux. Hi vocantur *κλήρῳ λαχόντες, κληρωθέντες, κληρωτοί, κυαμευτοί.* Contra ſuffragiis populi in concione electi *αἱρετοί, αἱρεθέντες, χειροτονηθέντες*. Diverſitatem Solonicæ conſtitutionis annotavit et egregie illuſtravit Perizonius ad Æliani V. H. viii. 10.

3. *χρησταὶ οὖσαι καὶ μὴ χρησταὶ*] Metonymice dici pro magiſtratibus, qui bonis ſive principibus conferri ſolent ſuffragiis, monuit Weiſke, qui verba ita ordinanda vel potius ſcribenda cenſet: *σωτηρίαν φέρουσι τῶν ἀρχῶν ἢ κίνδυνον τῷ δήμῳ ἅπαντι, χρησταὶ οὖσαι καὶ μὴ χρησταί.* Equidem nihil mutare auſus commata tantum ſuſtuli vulgo poſita poſt *ἀρχῶν* et *μὴ*

τῶν ἀρχῶν οὐδὲν δεῖται ὁ δῆμος μετεῖναι, οὔτε τῶν στρατηγικῶν κλήρων οἴονται σφίσι χρῆναι μετεῖναι, οὔτε τῶν ἱππαρχιῶν· γιγνώσκει γὰρ ὁ δῆμος, ὅτι πλείω ὠφελεῖται ἐν τῷ μὴ αὐτὸς ἄρχειν ταύτας τὰς ἀρχὰς, ἀλλ' ἐᾶν τοὺς δυνατωτάτους ἄρχειν· ὁπόσαι δ' εἰσὶν ἀρχαὶ μισθοφορίας ἕνεκα καὶ ὠφελείας εἰς τὸν οἶκον, ταύτας ζητεῖ ὁ δῆμος ἄρχειν. 4. Ἔπειτα δὲ, ὃ ἔνιοι θαυμάζουσιν, ὅτι πανταχοῦ πλέον νέμουσι τοῖς πονηροῖς καὶ πένησι καὶ δημοτικοῖς ἢ τοῖς χρηστοῖς, ἐν αὐτῷ τούτῳ φανοῦνται τὴν δημοκρατίαν διασώζοντες. Οἱ μὲν γὰρ πένητες καὶ οἱ δημόται καὶ οἱ χείρους εὖ πράττοντες, καὶ πολλοὶ οἱ τοιοῦτοι γιγνόμενοι τὴν δημοκρατίαν αὔξουσιν· ἐὰν δὲ εὖ πράττωσιν οἱ πλούσιοι καὶ οἱ χρηστοὶ, ἰσχυρὸν τὸ ἐναντίον σφίσιν αὐτοῖς καθιστᾶσιν οἱ δημοτικοί. 5. Ἔστι δὲ [ἐν] πάσῃ γῇ τὸ βέλτιστον ἐναντίον τῇ δημοκρατίᾳ· ἐν γὰρ τοῖς βελτίστοις ἔνι ἀκολασία τε ὀλιγίστη καὶ ἀδικία, ἀκρίβεια δὲ πλείστη εἰς τὰ χρηστά· ἐν δὲ τῷ δήμῳ ἀμαθία τε πλείστη καὶ ἀτα-

χρησταί. Cf. sect. 11. Heindorf μετέχειν, et deinceps post οὔτε malebat γὰρ insertum.

δεῖται — μετεῖναι] Weiske ad verbum intelligit αὐτῷ, *non curat, se eorum esse participem.* Comparare licet ex Anabasi vii. 2. 31. ἐπήρετο Σεύθην, τί δέοιτο χρῆσθαι τῇ στρατιᾷ, ut est in libris optimis, cum reliqui habeant τί οἴοιτο χρ. Sed plane geminum est in Anab. v. 4. 9. τί δεήσεσθε ἡμῶν χρήσασθαι.

δυνατωτάτους] ditissimos recte interpretatur Weiske. Cf. Œcon. ii. 5.

μισθοφορίας] Judicibus, senatoribus et concionem frequentantibus civibus pecunia certa dabatur.

4. δημόται] Paris. A. C. dant ἰδιῶται.

5. πάσῃ γῇ] Stephanus ἐν addendum esse bene vidit, quod commode omissum intelligi posse censuit Zeune.

ἀμαθία τε] Opponit τῇ ἀκριβείᾳ εἰς τὰ χρηστὰ pauperum πονηρίαν. Illa ex minore ditiorum ἀκολασίᾳ et ἀδικίᾳ proficisci dicitur, hæc vero ex pauperiorum ἀμαθίᾳ et ἀταξίᾳ. Aut vitia hæc pauperum sibi invicem conjuncta adsunt, ut virtutes contrariæ ditiorum pariter invicem aptæ nominantur. Itaque vitiorum causas deinceps aperit Xenophon. Primam omnium et potentissimam nominat paupertatem, quæ plebem ad πονηρίαν ducat. Subjungit ἀπαιδευσίαν καὶ ἀμαθίαν, sed earum effectus non explicatur, sed immiscentur verba, quæ ad primam causam pertinere videntur, δι' ἔνδειαν χρημάτων. Sequuntur verba abrupta, nec cum ullo antecedentium coëuntia, ἐνίοις τῶν ἀνθρώπων. Itaque apparet, locum esse non solum vitiosum, sed lacunosum etiam. Quod item visum est jam olim Stephano. Leunclavius lacunam interpolari voluit inserto verbo ἔνεστιν ante ἐνίοις. Zeune ἔνεστι τοῖς πολλοῖς scribi voluit, simul tamen statuens, verbum ἐστὶν commode intelligi posse. Weiske desiderabat ἐγγίγνεται vel ἐμμένει vel ἔνεστι: quorum nihil sufficere mihi videtur ad sententiam ab-

ξία καὶ πονηρία· ἥ τε γὰρ πενία αὐτοὺς μᾶλλον ἄγει ἐπὶ τὰ αἰσχρὰ, καὶ ἡ ἀπαιδευσία καὶ ἡ ἀμαθία δι' ἔνδειαν χρημάτων ἐνίοις τῶν ἀνθρώπων...... 6. Εἴποι δ' ἄν τις, ὡς ἐχρῆν αὐτοὺς μὴ ἐᾶν λέγειν πάντας ἑξῆς μηδὲ βουλεύειν, ἀλλὰ τοὺς δεξιωτάτους καὶ ἄνδρας ἀρίστους· οἱ δὲ καὶ ἐν τούτῳ ἄριστα βουλεύονται, ἐῶντες καὶ τοὺς πονηροὺς λέγειν. Εἰ μὲν γὰρ οἱ χρηστοὶ ἔλεγον καὶ ἐβουλεύοντο, τοῖς ὁμοίοις σφίσιν αὐτοῖς ἦν ἀγαθὰ, τοῖς δὲ δημοτικοῖς οὐκ ἀγαθά· νῦν δὲ λέγων ὁ βουλόμενος ἀναστὰς ἄνθρωπος πονηρὸς ἐξευρίσκει τὸ ἀγαθὸν αὐτῷ τε καὶ τοῖς ὁμοίοις αὐτῷ. 7. Εἴποι τις ἂν, τί ἂν οὖν γνοίη ἀγαθὸν αὐτῷ ἢ τῷ δήμῳ τοιοῦτος ἄνθρωπος; οἱ δὲ γιγνώσκουσιν, ὅτι ἡ τούτου ἀμαθία καὶ πονηρία καὶ εὔνοια μᾶλλον λυσιτελεῖ, ἢ ἡ τοῦ χρηστοῦ ἀρετὴ καὶ σοφία καὶ κακόνοια. 8. Εἴη μὲν οὖν ἂν πόλις οὐκ ἀπὸ τοιούτων διαιτημάτων ἡ βελτίστη, ἀλλ' ἡ δημοκρατία μάλιστ' ἂν σώζοιτο οὕτως. Ὁ γὰρ δῆμος οὐ βούλεται, εὐνομουμένης τῆς πόλεως, αὐτὸς δουλεύειν, ἀλλ' ἐλεύθερος εἶναι καὶ ἄρχειν· τῆς δὲ κακονομίας αὐτῷ ὀλίγον μέλει· ὃ γὰρ σὺ νομίζεις οὐκ εὐνομεῖσθαι, αὐτὸς ἀπὸ τούτου ἰσχύει ὁ δῆμος, καὶ ἐλεύθερός ἐστιν. 9. Εἰ δ' εὐνομίαν ζητεῖς, πρῶτα μὲν ὄψει τοὺς

ſolvendam. Lacunæ ſignum cum Moro appoſui. Nuperrime cenſor Lipſienſis Editionis Weiſkianæ ἀμαθία ἢ δι' ἔνδειαν χρ. ἔνι τοῖς ἀνθρώποις conjecit. Contra Heindorfius meus tentabat: ἔνι οἷς ἔνι τῶν ἀνθρώπων: quam rationem ingenioſam eſſe, fateor; ſed duplex ἔνι diſplicet mihi quidem.

6. οἱ χρηστοὶ] Juntina ἀχρηστοὶ pro his dedit.

ἐβουλεύοντο] Cum præcedat μὴ ἐᾶν λέγειν—μηδὲ βουλεύειν, probabilis videtur Mori conjectura ἐβούλευον. Ita ſtatim eſt ſect. 9. βουλεύσουσιν οἱ χρηστοὶ περὶ τῆς πόλεως, καὶ οὐκ ἐάσουσι μαινομένους ἀνθρώπους βουλεύειν. Sed cum βουλεύειν ſit in ſenatu adeſſe et ſedere, βουλεύεσθαι deliberare, licebit vulgatam ſcripturam defendere et ſervare.

αὐτῷ τε] Ita pro αὐτῷ Stephanus bis ſcripſit.

7. πονηρία καὶ εὔνοια] Weiſke cenſet, auctorem verba εὔνοια et κακόνοια non bene, ex ſuo quidem ſenſu, conjunxiſſe ſimplici καὶ interpoſito cum præcedentibus. Prius illud eſſe inſcitiam et pravitatem junctam benevolentiæ adverſus populum. Simili ratione explicandum poſterius. Equidem fateor, me ſenſum viri docti non potuiſſe conjectura aſſequi, nec ſimilitudine aliqua animi perſentiſcere.

8. οὐ βούλεται] Pariſ. A. C. βούλεται οὐκ εὐν. dant. Pro κακονομίας margo Codicis Y. κακονοίας dat.

δεξιωτάτους αὐτοὺς τοὺς νόμους τιθέντας· ἔπειτα κολάσουσιν οἱ χρηστοὶ τοὺς πονηροὺς, καὶ βουλεύσουσιν οἱ χρηστοὶ περὶ τῆς πόλεως, καὶ οὐκ ἐάσουσι μαινομένους ἀνθρώπους βουλεύειν οὐδὲ λέγειν οὐδὲ ἐκκλησιάζειν. Ἀπὸ τούτων τοίνυν τῶν ἀγαθῶν τάχιστ᾽ ἂν ὁ δῆμος εἰς δουλείαν καταπέσοι.

De servorum et peregrinorum apud Athenienses conditione.

10. Τῶν δούλων δ᾽ αὖ καὶ τῶν μετοίκων πλείστη ἐστὶν Ἀθήνησιν ἀκολασία, καὶ οὔτε πατάξαι ἔξεστιν αὐτόθι, οὔτε ὑπεκστήσεταί σοι ὁ δοῦλος. Οὗ δ᾽ ἕνεκεν ἐστὶ τοῦτο ἐπιχώριον, ἐγὼ φράσω· εἰ νόμος ἦν, τὸν δοῦλον ὑπὸ τοῦ ἐλευθέρου τύπτεσθαι ἢ τὸν μέτοικον ἢ τὸν ἀπελεύθερον, πολλάκις ἂν, οἰηθεὶς εἶναι τὸν Ἀθηναῖον δοῦλον, ἐπάταξεν ἄν· ἐσθῆτά τε γὰρ οὐδὲν βελτίω ἔχει ὁ δῆμος αὐτόθι ἢ οἱ δοῦλοι καὶ οἱ μέτοικοι, καὶ τὰ εἴδη οὐδὲν βελτίους εἰσίν. 11. Εἰ δέ τις καὶ τοῦτο θαυμάζει, ὅτι ἐῶσι τοὺς δούλους τρυφᾶν αὐτόθι, καὶ μεγαλοπρεπῶς διαιτᾶσθαι ἐνίους, καὶ τοῦτο γνώμῃ φανεῖεν ἂν ποιοῦντες. Ὅπου γὰρ ναυτικὴ δύναμίς ἐστιν, ἀπὸ χρημάτων ἀνάγκη τοῖς ἀνδραπόδοις

9. *μαινομένους*] furiosis similes intellige. Furiosos enim nemo ad concionem admisisse putandus est.

10. *ἀκολασία*] Demosthenes Philippic. iii. p. 111. *ὥστε καὶ τοῖς ξένοις καὶ τοῖς δούλοις τῆς παῤῥησίας μεταδεδώκατε, καὶ πολλοὺς ἄν τις τοὺς οἰκέτας ἴδοι παρ᾽ ὑμῖν μετὰ πλείονος ἐξουσίας ὅ, τι βούλονται λέγοντας ἢ πολίτας ἐν ἐνίαις τῶν ἄλλων πόλεων.* Plautus Stichi iii. 1. 37. id ne vos miremini, homines servolos potare, amare, atque ad cœnam condicere; licet hoc Athenis nobis. Classicus est locus Aristotelis Politic. v. 11. et vi. 4. ubi docet, *δούλων ἄνεσιν καὶ ἀναρχίαν* democratiæ pariter et tyrannidi communem esse et utilem.

οἰηθεὶς] Intellige *τὶς*, quod excidisse putabat Morus. Deinceps Juntina *ἐπέταξεν* habet.

βελτίων] Vulgatum *βέλτιον* ex conjectura Brodæi probata a Stephano correxit Zeune cum Welsio. Equidem *ἔχει* e Paris. C. inserui; igitur *βελτίω* scribendum fuit.

11. *ναυτικὴ δύναμίς*] Themistocles olim auctore Diodoro xi. 43. *τοὺς μετοίκους καὶ τοὺς τεχνίτας ἀτελεῖς ποιῆσαι* suasit, *ὅπως ὄχλος πολὺς πανταχόθεν εἰς τὴν πόλιν κατέλθῃ καὶ πλείους τέχνας κατασκευάσωσιν εὐχερῶς· ἀμφότερα γὰρ ταῦτα χρησιμώτατα πρὸς ναυτικῶν δυνάμεων κατασκευὰς ὑπάρχειν ἔκρινεν.*

ἐστιν, ἀπὸ χρημάτων ἀνάγκη τοῖς] Cum vulgo scriptus et distinctus hic locus legeretur: *ἐστιν ἀπὸ χρημάτων, ἀνάγκη, τοῖς ἀνδραπόδοις δουλεύειν, ἵνα,* verba Weiskio ad finem sectionis sunt ita vitiosa et obscura visa, ut ab explicandi aut corrigendi conatu deterrere possint. Ipse tamen censet, de privata *δυνάμει* agere auctorem, ita-

δουλεύειν, ἵνα λαμβάνωμεν πράττει τὰς ἀποφορὰς, καὶ ἐλευθέρους ἀφιέναι· ὅπου δ' εἰσὶ πλούσιοι δοῦλοι, οὐκ ἔτι ἐνταῦθα λυσιτελεῖ τὸν ἐμὸν δοῦλον σὲ δεδιέναι· (ἐν δὲ τῇ Λακεδαίμονι ὁ ἐμὸς δοῦλος σὲ δέδοικεν·) ἂν δὲ δεδίῃ ὁ σὸς δοῦλος ἐμὲ, κινδυνεύσει καὶ τὰ χρήματα διδόναι τὰ ἑαυτοῦ, ὥστε μὴ κινδυνεύειν περὶ ἑαυτοῦ. 12. Διὰ τοῦτο οὖν ἰσηγορίαν καὶ τοῖς δούλοις πρὸς τοὺς ἐλευθέρους ἐποιήσαμεν· καὶ τοῖς μετοίκοις πρὸς τοὺς ἀστοὺς, διότι δεῖται ἡ

que vocabulum *ναυτικὴ* ab h. l. alienum putat et detortum ex *αὐτίκα ἡ*. Deinde ante *ἵνα* omiſſum fingit *ἢ*, ante *πλούσιοι* articulum *οἱ*, ſequens *μὲν* tollit, et pro *τὰ ἑαυτοῦ* ſcribit *τὰ σοῦ* vel *τὰ σεαυτοῦ*. Nolo interpretationem additam repetere. Nam tota loci ſententia aberravit vir doctus, mala diſtinctione falſus, quam mutavi. *ἀπὸ χρημάτων δουλεύειν τοῖς ἀνδραπόδοις* eſt propter opes et pecuniam indulgere mancipiis, ſe accommodare ad eorum arbitrium et libidinem. Sic infra iii. 3. *ἀπὸ χρημάτων πολλὰ διαπράττεσθαι Ἀθήνησι, καὶ ἔτι ἂν πλείω διαπράττεσθαι, εἰ πλείους ἐπεδίδοσαν ἀργύριον.* Peſſime Weiſke diſtinxit *ἀνάγκη τοῖς ἀνδραπόδοις, δουλεύειν, ἵνα* et cet.

λαμβάνωμεν πράττει τὰς ἀποφορὰς] Vulgatum *λαμβάνων μὲν πράττει* Zeune cum Stephano mutavit in *πράττῃ*. Leunclavius malebat: *λαμβάνωμεν ἃς πράττει (τὰ ἀνδράποδα) ἀποφοράς*. Sed *ἀποφορὰς πράττειν* de ſervis græce non dicitur. Morus: *ἵνα λανθάνωμεν πραττόμενοι τὰς ἀποφορὰς*, i. e. ut latenter et vix ſentientibus iis, a quibus exiguntur, exigamus penſiones ſeu mercedem conducti. Sed verbum *λανθάνωμεν* ab hoc loco æque alienum eſſe videtur atque *πράττεσθαι*, exigere. *ἀποφοραὶ* ſunt quidem etiam penſiones mercedis pro villis conductis ſolutæ dominis, docente Valeſio ad Harpocrat. p. 24. et Valckenario ad Herodotum ii. 109. ſed h. l. ſunt penſiones mercedis pro opera nautica alienis collocata. Ejuſmodi ſervus infra ſect. 17. vocatur *ἀνδράποδον μισθοφοροῦν*. Zeune conjiciebat *ἵνα λαμβάνωμεν πράττοντας τὰς ἀποφορὰς*, vel *ἵνα λαμβάνων μᾶλλον πράττῃ τὰς ἀπ'* i. e. *quo facilius tibi exigas penſiones.* Equidem, aſſumto a Leunclavio *λαμβάνωμεν*, et reſtituto antiquo *πράττει*, nihil deſidero niſi *ὧν* ante *πράττει* inſerendum, id eſt *operæ extraneis collocatæ*. Gaudeo, his ſcriptis mihi innoteſcere Heindorfii mei conſenſum, qui tamen *ὧν ἂν πράττῃ* conjecerat, et *ἐλευθέρους ἀφιέναι* deinceps de manumiſſione interpretatur.

ἐλευθέρους ἀφιέναι] Non eſt liberos eſſe jubere, uti cenſuit Weiſke, ſed *liberalius habere*, ut Morus, ſeu *liberius vivendi genus permittere*, ut Zeune interpretatur. Ceterum ſententia hæc cum priore *τοῖς ἀνδρ. δουλεύειν* conjungenda erat ſtatim, quæ nunc divulſa inde eſt, uti ſect. 3. verba *σωτηρίαν φέρουσι τῶν ἀρχῶν—ἢ κίνδυνον τῷ δήμῳ.*

πλούσιοι δοῦλοι] Heindorf *οἱ δοῦλοι* ſcriptum malebat; recte!

σὲ δέδοικεν] Veterum Edd. *δεδοίκει* ex margine Steph. et Leuncl. præeunte Welſio correxit Zeune. Deinceps *ἐὰν δὲ δεδίῃ* habent Pariſ. A. C. Morus comparat de Rep. Laced. vi. 3. locum: *ἐποίησε δὲ καὶ οἰκέταις, εἴ τις δεηθείη, χρῆσθαι καὶ τοῖς ἀλλοτρίοις.*

ὥστε μὴ κινδυνεύειν] Ita non habebit, quod ſolvat heris, uti monet Zeune.

12. *ἰσηγορίαν—ἐποιήσαμεν*] *ἰσηγορίαν εἰκότως* Pariſ. C. dat. Demoſthenes c. Midiam p. 529. *ὥστε κἂν εἰς δοῦλον ὑβρίζῃ τις, ὁμοίως ἔδωκεν ὑπὲρ τούτου γραφὴν*, ubi lex recitatur. Legem Solonis edit Æſchines contra Timarchum p. 42. ed. Reiſkii. Idem Demoſthenes Philipp. iii. p. 111. *ὥστε καὶ τοῖς ξένοις καὶ τοῖς δούλοις τῆς παῤῥησίας μεταδεδώκατε· καὶ πολλοὺς ἄν τις τοὺς οἰκέτας ἴδοι παρ' ὑμῖν μετὰ πλείονος ἐξουσίας ὅ, τι βούλονται λέγοντας ἢ πο-

πόλις μετοίκων, διά τε τὸ πλῆθος τῶν τεχνῶν, καὶ διὰ τὸ ναυτικόν. Διὰ τοῦτο οὖν καὶ τοῖς μετοίκοις εἰκότως τὴν ἰσηγορίαν ἐποιήσαμεν.

Documenta quædam ſocordiæ, iniquitatis et pravitatis Athenienſium.

13. Τοὺς δὲ γυμναζομένους αὐτόθι καὶ τὴν μουσικὴν

λίτας ἐν ἐνίαις τῶν ἄλλων πόλεων. Cf. Athenæi vi. p. 267. Accedat locus Ariſtotelis Politic. i. c. 11. καὶ τὰ περὶ τὴν δημοκρατίαν γιγνόμενα τὴν τελευταίαν τυραννικὰ πάντα—δούλων ἄνεσις, διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν· οὔτε γὰρ ἐπιβουλεύουσιν οἱ δοῦλοι. Idem vi. c. 5. ἔτι δὲ καὶ τὰ τυραννικὰ κατασκευάσματα δημοτικὰ δοκεῖ πάντα, λέγω δὲ οἷον ἀναρχία τε δούλων· αὕτη δ' ἂν εἴη μέχρι τοῦ συμφέρουσα.

τῶν τεχνῶν] Pertinet huc locus Diodori xi. 43. ſupra poſitus ad ſect. 11.

Διὰ τοῦτο οὖν—ἐποιήσαμεν] Weiſke ita ad h. l. *Addendum aliquid, ut πρὸς τοὺς θῆτας, aut πρὸς ἀλλήλους, niſi longior oratio poſt ναυτικὸν intercidit, ob quam non alienum eſſet, hoc totum repeti.* Mihi totum hoc membrum ſpurium et male ex ſuperioribus repetitum viſum erat, antequam viri docti annotationem videram.

13. αὐτόθι] Athenis. Igitur abſens hæc ſcripſit. At idem tamen paulo antea ἐποιήσαμεν quaſi præſens, nec exſul, dixit! Hanc perſonæ et loci inconſtantiam, animadverſam etiam a Weiſkio, nulla ratione vel defendere vel excuſare poſſum. Ceterum ſequentibus præmittendum cenſeo locum Platonis in Critone ſect. 13. οἱ ἐπὶ τούτῳ τεταγμένοι νόμοι παραγγέλλοντες τῷ πατρὶ τῷ σῷ σε ἐν μουσικῇ καὶ γυμναστικῇ παιδεύειν.

τὴν μουσικὴν] cantum, ſaltationem, muſicam. Ceterum Leunclavius locum vitioſum cenſens ita corrigebat: οὐ καταλέλυκεν ὁ δῆμος νομίζων τοῦτο καλὸν εἶναι. Zeune, qui Leunclavium a ſententia loci aberraſſe vidit, ipſe non magis eam percepit, cum τοὺς γυμναζομένους non cives Athenienſes, ſed μετοίκους et δούλους interpretaretur, quaſi καταλέλυκεν γυμναζομένους græce dici poſſet *vetare exerceri*. Non magis probo conjecturam νομίζων τι τοῦτο οὐ καλὸν εἶναι καὶ γνούς. Senſus eſt: populus exercitia gymnica et muſica abrogavit et antiquavit, tanquam ſibi non convenientia. Hoc erat proprie dicendum: Τὸ δὲ γυμνάζεσθαι—ἐπιτηδεύειν—νομίζων τοῦτο οὐ καλὸν εἶναι. Nunc vero duriſſimo aſyndeto uſus auctor ſcripſit τοὺς γυμναζομένους—ἐπιτηδεύοντας καταλέλυκεν. Senſit hanc duritiam dictionis etiam Leunclavius. Quid cauſæ fuerit, ut uſus gymnaſticæ paulatim a populo negligeretur, diſcimus ex libro de Vectigalibus iv. 52. οἵ τε γὰρ ταχθέντες γυμνάζεσθαι πολὺ ἂν ἐπιμελέστερον πράττοιεν τὰ ἐν τοῖς γυμνασίοις, τὴν τροφὴν ἀπολαμβάνοντες πλείω ἢ ἐν ταῖς λαμπάσι γυμνασιαρχούμενοι. i. e. ſi in gymnaſiis ſe exercentes cibum majorem acciperent a gymnaſiarcha, quam qui ad curſum lampadum eſſe exercent. Nolebat igitur populus liberos ſumtu ſuo exercere, ſed gymnaſiarchis, choregis et magiſtratibus exercendos et alendos alienis ſumtibus præbere malebat pueros. Ariſtophanes etiam conqueritur neglecta genera γυμνασίας et palæſtras vacuas Ranarum verſu 1069. ἢ 'ξεκένωσεν τάς τε παλαίστρας, Olympiadis 93. anno 3. De ephebis enim eſt in Axiocho dialogo: καὶ φόβος χείρων εἴη τὸ Λύκειον καὶ Ἀκαδημία καὶ γυμνασιαρχία καὶ ῥάβδοι καὶ κακῶν ἀμετρίαι· καὶ πᾶς ὁ τοῦ μειρακίσκου χρόνος ἐστὶν ὑπὸ σωφρονιστὰς καὶ τὴν ἐπὶ τοὺς νέους αἵρεσιν τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆς. Hunc igitur morem et ritum antiquum epheborum corporibus et ſaluti conſulentem democratia aboleverat vel antiquaverat. Ita Plutarchus Ariſtidis c. 7. ὁ δῆμος ὡς καθυβρισμένον τὸ πρᾶγμα καὶ προπεπηλακισμένον ἀφῆκε παντελῶς καὶ κατέλυσεν. Cf. dicta ad Ariſtotelis Politicorum iv. 10. 7.

ἐπιτηδεύοντας καταλέλυκεν ὁ δῆμος, νομίζων, τοῦτο οὐ καλὸν εἶναι, γνοὺς, ὅτι οὐ δυνατὰ ταῦτά ἐστιν ἐπιτηδεύειν. Ἐν ταῖς χορηγίαις αὖ καὶ γυμνασιαρχίαις καὶ τριηραρχίαις γιγνώσκουσιν, ὅτι χορηγοῦσι μὲν οἱ πλούσιοι, χορηγεῖται δὲ ὁ δῆμος· καὶ τριηραρχοῦσι καὶ γυμνασιαρχοῦσιν οἱ πλούσιοι, ὁ δὲ δῆμος τριηραρχεῖται καὶ γυμνασιαρχεῖται. Ἀξιοῖ οὖν ἀργύριον λαμβάνειν ὁ δῆμος καὶ ᾄδων καὶ τρέχων καὶ ὀρχούμενος καὶ πλέων ἐν ταῖς ναυσὶν, ἵνα αὐτός τε ἔχῃ, καὶ οἱ πλούσιοι πενέστεροι γίγνωνται. 14. Ἐν δὲ τοῖς δικαστηρίοις οὐ τοῦ δικαίου αὐτοῖς μέλει μᾶλλον, ἢ τοῦ αὐτοῖς συμφέροντος.

Cur boni viri in ſociis civitatibus a populo Athenienſi vexentur.

Περὶ δὲ τῶν συμμάχων, οἱ ἐκπλέοντες συκοφαντοῦσιν,

οὐ καλὸν] Weiſke interpretatur, quaſi additum ſit αὐτῷ, *rationibus ſuis non eſſe accommodatum, ſibi hoc obeſſe.* Idem ſequens ταῦτα mutavit in ταὐτὰ, interpretatus *eadem quæ illi*; credo οἱ γυμναζόμενοι. Mihi ταῦτα referri videtur ad γυμνάζεσθαι et μουσικὴν ἐπιτηδεύειν: mutatione igitur opus non eſſe. Denique poſt δυνατὰ Leunclavius αὐτῷ inſeri voluit, probante Moro.

χορηγίαις] ubi choregus pueros alebat diſcentes cantum, muſicam et ſaltationem.

γυμνασιαρχίαις] Qui hoc publico munere fungebatur, ephebos in gymnaſio ſe exercentes non ſolum alebat, ſed oleum etiam præbebat, ſi cum honore munere ſuo functus eſſe videri et publice oſtendere volebat, qui gymnaſticam artem cum laude coluiſſent, juvenes.

καὶ τριηραρχοῦσι] Hæc vulgo omiſſa, monente Leunclavio, inſeruit Welſius et Morus: præterea μὲν de ſententia Zeunii addidit Weiſke. A trierarchis μισθοὺς accepiſſe ὑπηρεσίας, arguit locus Xenophontis in Œconom. ii. 6. et locus claſſicus Thucydidis vi. 31. De reliquarum λειτουργιῶν ſumtibus egregie expoſuerunt Wolfii Prolegomena ad Leptineam orationem.

Ἀξιοῖ οὖν] Pariſ. C. ἄξιον γοῦν habet.

14. Ἐν δὲ] Ita Aldina: ceteræ Ἔν τε habent cum Pariſ. A. C. Sequens μέλει pro μέλλει primum edidit Stephanus.

ὅτι ἐκπλέοντες] Morus ὅτι delendum aut οἱ πονηροὶ ſcribendum cenſuit, cum ſequatur οἱ δὲ χρηστοὶ τῶν Ἀθηναίων. Zeune δῆλον excidiſſe putabat, aut ὅτι in οἱ mutabat. Sequens δοκοῦσι idem Morus in ὡς δοκεῖ, aut καὶ ἀπολλύουσι vel δάκνουσι, Zeune in ἐν ταῖς δίκαις aut ὡς δωροδοκοῦντας mutabat. Weiſke conjecturam Zeunii οἱ ἐκπλέοντες recepit, et ὡς δοκοῦσι vertit *ut fama eſt.* Equidem plura vitioſa eſſe in hoc libro cum videam, quæ abſque meliorum librorum ope corrigere non licet, δοκοῦσι reliqui, ſed οἱ ἐκπλέοντες cum Weiſkio dedi. Ceterum οἱ ἐκπλέοντες hi partim ἐπίσκοποι, partim φύλακες vocabantur, docente Harpocratione in vocabulo ἐπίσκοποι, ubi comparantur cum Laconicis harmoſtis. Cf. Schol. Ariſtophanis ad Aves verſu 1022. Æſchines c. Timarchum p. 126. de Timarcho: ἦρξε δ' ἐν Ἄνδρῳ πριάμενος τὴν ἀρχὴν τριακοντάμηνον,—εὐπορίαν τῇ βδελυρίᾳ αὐτοῦ τοὺς συμμάχους τοὺς ὑμετέρους ποιούμενος.

ὡς δοκοῦσι, καὶ μισοῦσι τοὺς χρηστοὺς, γιγνώσκοντες, ὅτι μισεῖσθαι μὲν ἀνάγκη τὸν ἄρχοντα ὑπὸ τοῦ ἀρχομένου· εἰ δὲ ἰσχύσουσιν οἱ πλούσιοι καὶ οἱ ἰσχυροὶ ἐν ταῖς πόλεσιν, ὀλίγιστον χρόνον ἡ ἀρχὴ ἔσται τοῦ δήμου τοῦ Ἀθήνησιν. Διὰ ταῦτα οὖν τοὺς μὲν χρηστοὺς ἀτιμῶσι, καὶ χρήματα ἀφαιροῦνται, καὶ ἐξελαύνουσι, καὶ ἀποκτείνουσι· τοὺς δὲ πονηροὺς αὔξουσιν. Οἱ δὲ χρηστοὶ Ἀθηναίων τοὺς χρηστοὺς ἐν ταῖς συμμαχίσι πόλεσι σώζουσι, γιγνώσκοντες, ὅτι σφίσιν ἀγαθόν ἐστιν, τοὺς βελτίστους σώζειν ἀεὶ ἐν ταῖς πόλεσιν. 15. Εἴποι δέ τις ἂν, ὅτι ἰσχύς ἐστιν αὕτη Ἀθηναίων, ἐὰν οἱ σύμμαχοι δυνατοὶ ὦσι χρήματα εἰσφέρειν. Τοῖς δὲ δημοτικοῖς δοκεῖ μεῖζον ἀγαθὸν εἶναι, τὰ τῶν συμμάχων χρήματα ἕνα ἕκαστον ἔχειν Ἀθηναίων, ἐκείνους δὲ ὅσον ζῆν καὶ ἐργάζεσθαι, ἀδυνάτους ὄντας ἐπιβουλεύειν.

Sociis cur non concedatur, ut ſuas habeant leges, et cur jura cogantur petere Athenis.

16. Δοκεῖ δὲ ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων καὶ ἐν τῷδε κακῶς βουλεύεσθαι, ὅτι τοὺς συμμάχους ἀναγκάζουσι πλεῖν ἐπὶ

ἀτιμῶσι] Stobæi et Pariſ. A. ſcripturam ἀτιμοῦσι receperunt Stephanus et Leunclavius. Ex eodem Stobæo p. 243. vulgatum ἐξελαύνονται correxit cum Stephano Morus. Poſtea τοὺς χρηστοὺς τοὺς ἐν ταῖς συμμαχίσι ſcribendum cenſuit Weiſke.

15. ἐκείνους δὲ ὅσον] Intellige ἔχειν, tantum illis ſupereſſe, quantum ſatis ſit ad vitam tolerandam et opus ruſticum faciendum agrumque colendum. Pariſ. A. C. dant Ἀθηναίων ἔχειν.

16. ὁ Ἀθηναίων] Editiones Leuncl. articulum omiſerunt cum Pariſ. A. C. δοκεῖ eſt *quibuſdam videtur.*

πλεῖν ἐπὶ δίκας Ἀθήναζε] Grave crimen a multis olim objectum Athenienſibus, uti apparet ex Iſocratis Panathenaica p. 245. ed. Coraii: καὶ τάς τε δίκας καὶ τὰς κρίσεις τὰς ἐνθάδε γιγνομένας τοῖς συμμάχοις—διαβαλοῦσι. Chamæleon Ponticus Athenæi ix. p. 407. (507. Schweigh.) narrans de Hegemone parodo, Thaſio: Καθ' ὃν δὲ χρόνον θαλασσοκρατοῦντες Ἀθηναῖοι ἀνῆγον εἰς ἄστυ τὰς νησιωτικὰς δίκας, γραψάμενός τις καὶ τὸν Ἡγήμονα δίκην, ἤγαγεν ἐς τὰς Ἀθήνας. Deinde ait, Alcibiadis auctoritate judicium illud fuiſſe ſublatum. Inſulares vero judicia Athenienſium eo uſque ſubierunt coacti, donec Olympiadis 93. anno tertio Athenienſes navali prælio victi apud Ægoſpotamos imperium maris amiſerunt. Xenophon autem poſt reditum demum ex Aſia animum ad ſcribendum appulit. Igitur argumentum hic locus manifeſtiſſimum omnium præbet, librum hunc a ſcriptore profectum eſſe Xenophonte antiquiore, quo vivente et

δίκας Ἀθήναζε· οἱ δὲ ἀντιλογίζονται, ὅσα ἐν τούτῳ ἔνι ἀγαθὰ τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων· πρῶτον μὲν ἀπὸ τῶν πρυτανείων τὸν μισθὸν δι' ἐνιαυτοῦ λαμβάνειν· εἶτ' οἴκοι καθήμενοι, ἄνευ νεῶν ἔκπλου, διοικοῦσι τὰς πόλεις τὰς συμμαχίδας· καὶ τοὺς μὲν τοῦ δήμου σώζουσι, τοὺς δ' ἐναντίους ἀπολλύουσιν ἐν τοῖς δικαστηρίοις· εἰ δὲ οἴκοι εἶχον ἕκαστοι τὰς δίκας, ἅτε ἀχθόμενοι Ἀθηναίοις, τούτους ἂν σφῶν αὐτῶν ἀπώλλυσαν, οἵτινες φίλοι μάλιστα ἦσαν Ἀθηναίων τῷ δήμῳ. 17. Πρὸς δὲ τούτοις ὁ δῆμος τῶν Ἀθηναίων τάδε κερδαίνει, τῶν δικῶν Ἀθήνησιν οὐσῶν

vidente judicia infularia Athenis maximo fociorum incommodo exercebantur.

οἱ δὲ ἀντιλογίζονται] Athenienfis plebes. Ita fupra fect. 7. οἱ δὲ γιγνώσκουσι.

τῶν πρυτανείων] Ariftoteles Politic. ii. 10. τὰ δικαστήρια μισθοφόρα κατέστησε Περικλῆς. Scholia ad Ariftoph. Nubes 1134. πρυτανεῖον interpretantur ἀργύριόν τι, ὅπερ κατετίθεσαν οἱ δικαζόμενοι ἀμφότεροι, καὶ ὁ φεύγων καὶ ὁ διώκων. Addit Pollux viii. 38. ὁ δὲ ἡττηθεὶς ἀπεδίδου τὸ παρ' ἀμφοτέρων δοθέν· ἐλάμβανον δὲ αὐτὸ οἱ δικασταί. καὶ οἱ μὲν ἀπὸ ἑκατὸν δραχμῶν ἄχρι χιλίων δικαζόμενοι τρεῖς δραχμὰς κατετίθεντο· οἱ δὲ ἀπὸ χιλίων μέχρι μυρίων, τριάκοντα. Subjungit aliorum opinionem, πρυτανεῖα εἶναι τὸ ἐπιδέκατον τοῦ τιμήματος· κατατίθεσθαι δὲ αὐτὸ τοὺς γραψαμένους ἐπὶ μισθοδοσίᾳ τῶν δικαστῶν. Hanc opinionem fecuti funt Ammonius et Thomas Magifter. Gloffæ Juridicæ cum *fportulis* Romanorum comparant; rectius cum *facramento* comparabis. Cf. Scholia ad Æfchinem p. 744. ed. Reifkianæ.

δι' ἐνιαυτοῦ] Hinc intelligi putat Zeune, τὰ πρυτανεῖα diftributa fuiffe judicibus *quotannis*, id eft fub finem anni, περὶ λήγοντα τὸν ἐνιαυτὸν feu ἐπὶ τῆς ἐννάτης πρυτανείας, uti dicat Demofthenes adverfus Timocratem. Male! Ariftophanes Nubium verfu 1196. πῶς οὐ δέχονται δῆτα τῇ νουμηνίᾳ ἀρχαὶ τὰ πρυτανεῖα, ἀλλ' ἔνῃ καὶ νέᾳ, ἵν' ὡς τάχιστα τὰ πρυτανεῖ' ὑφελοίατο. Locus Demofthenis adverfus Timocratem eft p. 730. ubi eft: ἔστιν ὑμῖν κύριος νόμος τοὺς ἔχοντας τά τε ἱερὰ καὶ τὰ ὅσια χρήματα καταβάλλειν εἰς τὸ βουλευτήριον· εἰ δὲ μὴ, τὴν βουλὴν αὐτοὺς εἰσπράττειν τοῖς νόμοις χρωμένην τοῖς τελωνικοῖς. Διὰ τοίνυν τοῦ νόμου τούτου διοικεῖται τὰ κοινά. Τὰ γὰρ εἰς τὰς ἐκκλησίας καὶ τὰς θυσίας καὶ τὴν βουλὴν καὶ τοὺς ἱππέας καὶ τἄλλα χρήματ' ἀναλισκόμενα οὗτός ἐσθ' ὁ νόμος ὁ ποιῶν προευπορεῖσθαι. Οὐ γὰρ ὄντων ἱκανῶν τῶν ἐκ τῶν τελῶν χρημάτων τῇ διοικήσει, τὰ προσκαταβλήματ' ὀνομαζόμενα διὰ τὸν τοῦ νόμου τούτου φόβον καταβάλλεται. Πῶς οὖν οὐχ ἅπαντα ἀνάγκη καταλυθῆναι τὰ τῆς πόλεως, ὅταν αἱ μὲν τῶν τελῶν καταβολαὶ μὴ ἱκαναὶ ὦσι τῇ διοικήσει, ἀλλ' ἐνδεεῖς πολλῷ, καὶ μηδὲ ταῦτα ἀλλ' ἢ περὶ λήγοντα τὸν ἐνιαυτὸν ᾖ λαμβάνειν, τὰ δὲ προσκαταβλήματα τοὺς μὴ τιθέντας μὴ ᾖ κυρία δεῖν ἡ βουλὴ μηδὲ τὰ δικαστήρια;—οὐ σύνιμεν καὶ βουλευσόμεθα, ἐάν τι δέῃ;—οὐ δικάσει τὰ δικαστήρια τά τε ἴδια καὶ τὰ δημόσια; unde patet, initio anni paratam fuiffe mercedem fenatorum et judicum. δι' ἐνιαυτοῦ effe per totum annum, ex Harpocratione monuit Matthiæ Mifcell. Philol. i. p. 262.

ἦσαν] Weifkio εἴησαν fcribendum, aut poft οἵτινες inferendum ἂν videtur. Neutrum neceffe eft.

Ἀθηναίων τῷ δήμῳ] Juntina et Halenfis abhinc fubjungunt locum Xenophontis de Vectigalibus cap. v. fect. 4. καὶ σοφισταὶ καὶ φιλόσοφοι ufque ad finem libelli; reliqua vero hujus noftri libelli plane omiferunt.

τοῖς συμμάχοις· πρῶτον μὲν γὰρ ἡ ἑκατοστὴ τῇ πόλει πλείων ἡ ἐν Πειραιεῖ· ἔπειτα εἴ τῳ συνοικία ἐστὶν, ἄμεινον πράττει· ἔπειτα εἴ τῳ ζεῦγός ἐστιν ἢ ἀνδράποδον μισθοφοροῦν· ἔπειτα οἱ κήρυκες ἄμεινον πράττουσι διὰ τὰς ἐπιδημίας τὰς τῶν συμμάχων. 18. Πρὸς δὲ τούτοις, εἰ μὲν μὴ ἐπὶ δίκας ᾔεσαν οἱ σύμμαχοι, τοὺς ἐκπλέοντας Ἀθηναίων ἐτίμων ἂν μόνους, τούς τε στρατηγοὺς καὶ τοὺς τριηράρχους καὶ πρέσβεις· νῦν δ' ἠνάγκασται τὸν δῆμον κολακεύειν τῶν Ἀθηναίων εἷς ἕκαστος τῶν συμμάχων, γιγνώσκων, ὅτι δεῖ μὲν ἀφικόμενον Ἀθήναζε δίκην δοῦναι καὶ λαβεῖν, οὐκ ἐν ἄλλοις τισὶν, ἀλλ' ἐν τῷ δήμῳ, ὅς ἐστι δὴ νόμος Ἀθήνησι. Καὶ ἀντιβολῆσαι ἀναγκάζεται ἐν τοῖς δικαστηρίοις, καὶ εἰσιόντός του, ἐπιλαμβάνεσθαι τῆς χειρός.

17. ἡ ἑκατοστὴ] Ariſtophanes Veſparum verſu 658. καὶ τὰς πολλὰς ἑκατοστὰς, Olympiadis 89. anno 2. At Thucydides ad annum 1. Olympiadis 91. καὶ τὴν εἰκοστὴν ὑπὸ τοῦτον τὸν χρόνον τῶν κατὰ θάλατταν ἀντὶ τοῦ φόρου τοῖς ὑπηκόοις ἐποίησαν, πλείω νομίζοντες ἂν σφισιν χρήματα οὕτω προσιέναι. ubi Codices optimi τὴν κατὰ θάλατταν habent. Ariſtophanes in Ranis verſu 363. Thorycionem εἰκοστολόγον nominat, Olympiadis 93. anno 3. Hinc ſequi videtur, libellum hunc ante Olympiadem 91. ſcriptum fuiſſe, et immerito Xenophonti adſcriptum. Weiſkii ad h. l. annotationem mirabilem ſilentio prætereo. Ab hac εἰκοστῇ diverſa eſt ἡ πεντηκοστὴ τοῦ σίτου, frumenti importati in Piræeum quinquageſima, quam interdum publicanis talentis 36 venditam fuiſſe, ex Andocide p. 66. cognoſcimus. τοῦ σίτου πεντηκοστὴν diſerte nominat Demoſthenes p. 1353. Hanc velut in locum εἰκοστῆς et ἑκατοστῆς ſubſtitutam poſt tyrannos 30 ejectos Ol. xciv. 1. putavit *Manſo* Spartæ ii. p. 503.

ἔπειτα εἴ τῳ—μισθοφοροῦν] Mancipium locari ſolitum, quod ἀποφορὰν domino ſolvebat quotidie, e libro de Vectig. iv. 20. et Theophraſti Char. 22. illuſtravit Weiſke, qui nihil hic deeſſe cenſuit, ſed intelligit ex oratione ſuperiore κερδαίνει. Sed ecce Codd. Pariſ. A. C. poſt συνοικία ἐστὶν inſerunt hæc: ἄμεινον πράττειν, ἔπειτα εἴ τῳ ζεῦγός ἐστιν ἢ ἀνδράποδον, unde non dubitavi addere, quæ ſenſum mire adjuvant. Mutavi πράττειν in πράττει.

18. ἠνάγκασται] Ita Stephanus Aldinum ἐνάγκασθαι correxit. Caſtalio ἀναγκάζεται edidit; quod approbare videntur ſequentia. Deinceps τὸν Ἀθηναίων Pariſ. A. habet.

δίκην δοῦναι καὶ λαβεῖν] Formulam ſolennem illuſtrat Valckenær ad Herodotum p. 413.

ἐν τῷ δήμῳ] non in concione, ſed coram judicibus plebeiis, recte monente Weiſkio.

ὅς ἐστι δὴ νόμος Ἀθήνησι] Hæc fortaſſe loco mota et poſt χειρὸς reponenda eſſe ſuſpicatur Weiſke, conjectura plane vana. Continent hæc verba acerbum auctoris judicium de legum Atticarum vi et poteſtate, quæ ſit libidini plebis obnoxia.

τῆς χειρός] Compara Ariſtophanis Veſpas verſu 554. et ſeqq. Iſocrates de Pace cap. 11. ἡμεῖς γὰρ οἰόμεθα μὲν, ἢν τὴν θάλατταν πλέωμεν πολλαῖς τριήρεσι καὶ βιαζώμεθα τὰς πόλεις συντάξεις διδόναι καὶ συνέδρους ἐνθάδε πέμπειν, διαπράξασθαί τι τῶν δεόντων.

Διὰ τοῦτο οὖν οἱ σύμμαχοι δοῦλοι τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων καθεστᾶσι μᾶλλον.

19. Πρὸς δὲ τούτοις διὰ τὴν κτῆσιν τὴν ἐν τοῖς ὑπερορίοις καὶ διὰ τὰς ἀρχὰς τὰς εἰς τὴν ὑπερορίαν, λελήθασι μανθάνοντες ἐλαύνειν τῇ κώπῃ αὐτοί τε καὶ οἱ ἀκόλουθοι· ἀνάγκη γὰρ, ἄνθρωπον πολλάκις πλέοντα κώπην λαβεῖν καὶ αὐτὸν καὶ τὸν οἰκέτην, καὶ ὀνόματα μαθεῖν τὰ ἐν τῇ ναυτικῇ. 20. Καὶ κυβερνῆται ἀγαθοὶ γίνονται δι' ἐμπειρίαν τε τῶν πλόων, καὶ διὰ μελέτην· ἐμελέτησαν δὲ οἱ μὲν πλοῖον κυβερνῶντες, οἱ δὲ ὁλκάδα, οἱ δ' ἐντεῦθεν ἐπὶ τριήρη κατέστησαν· οἱ δὲ πολλοὶ ἐλαύνειν εὐθέως οἷοί τε εἰσβάντες εἰς ναῦς, ἅτε ἐν παντὶ τῷ βίῳ προμεμελετηκότες.

CAPUT II.

Obscurius locutus auctor de terrestribus Atheniensium copiis ostendit, quae commoda illis proficiscantur e maris imperio.

1. Τὸ δὲ ὁπλιτικὸν αὐτοῖς, ὃ ἥκιστα δοκεῖ εὖ ἔχειν

19. λελήθασι] Quæ dicuntur in hac et sequenti sectione 20. ad socios Atheniensium omnia traxit interpres Wacker, quem longa annotatione refutavit Weiske. Ejusmodi interpretum errores annotare equidem operæ nunquam putavi pretium esse, nedum plura iis persequendis verba impendere. ὑπερόρια sunt possessiones transmarinæ in insulis, Chersoneso Thracia et alibi.

20. ἐμπειρίαν—πλοίων] Scripturam Paris. A. C. πλόων recepi.

ἐμελέτησαν — κατέστησαν] Weiske hæc verba signo parentheseos inclusit, ut magis appareret, infinitivum ἐλαύνειν paulo post sequentem in vulgari scriptura, οἱ δὲ πολλοὶ ἐλαύνειν εὐθὺς ὡς οἷόν τε εἰσβάντες, regi ab antecedente ἀγαθοὶ γίνονται. At hæc verba habent adjunctum sibi vocabulum κυβερνῆται, et inepte dicerentur gubernatores ἀγαθοὶ γίνεσθαι ἐλαύνειν, apti et idonei facti ad navem remis impellendam. Paris. A. C. ἐπὶ τριηρεῦσι habent.

πλοῖον] Πλοῖα et ὁλκάδας nisi magnitudine aut difficultate regendi non differre putat Weiske; contra Dorville ad Chariton. p. 612. ὁλκάδα majoris esse dignitatis statuit.

εὐθέως οἷοί τε] Vulgatum εὐθὺς ὡς οἷόν τε ita correxit Welsiana, nescio quo auctore. Brodæus contra ἐλαύνουσιν, Leunclavius ἐλαύνουσιν εὐθὺς οἷον scribi voluit. Vulgatam tueri conatur Zeune ita, ut ἐλαύνειν pendeat a verbis ἀγαθοὶ γίνονται. Postrema vertit: *et multitudo apta est ad remigandum, simulac conscendit naves.* Similiter Weiske: *sed homines de vulgo, cum primum naves conscenderunt, maxima dexteritate remigant.* Paris. A. C. dant εὐθὺς ὡς οἷοί τε εἰσβάντες—προσμεμελετηκότες, unde conjectura Welsiana firmatur.

Cap. II. 1. Τὸ δὲ ὁπλιτικὸν] Tam multa, inquit Weiske, hic perierunt, ut ex reliquis difficile sit existimare, quid auctor disputaverit. Consilium

Ἀθήνησιν, οὕτω καθέστηκε· [καὶ] τῶν μὲν πολεμίων ἥττους [τε] σφᾶς αὐτοὺς ἡγοῦνται εἶναι, τῶν δὲ συμμάχων μείζους, οἳ φέρουσι τὸν φόρον, καὶ κατὰ γῆν κράτιστοί εἰσι, καὶ νομίζουσι [τὸ ὁπλιτικὸν] ἄρχειν, εἰ τῶν συμμά-

fcriptoris videtur effe, copiarum terreftrium rationem ad maritimas exponere, et docere, quibus maxime opibus Athenienfes imperium Græciæ obtinere et fervare ftuduerint. Τὸ ὁπλιτικὸν igitur, quod alibi in exercitu terreftri gravis armaturæ milites, ὁπλίτας fignificat, hic comparatum cum copiis maritimis, terreftres opes et copias fignare videtur. Quas multo minores et maritimis inferiores fuiffe Athenienfibus, docere voluiffe videtur fcriptor. De ὁπλιτικοῦ fignificatione cum Moro fentit Zeune et Weifke. De ratione vero terreftrium copiarum ad maritimas Athenienfium loca fcriptorum veterum nulla nunc in promtu habeo, unde locus hic poffit illuftrari. Hoc unum ex Thucydide i. 143. et Ifocratis oratione de Pace p. 328. conftat, naves olim inftructas fuiffe peregrinis et fervis, cives vero in exercitu terreftri pugnaffe. Quæ ratio tempore Ifocratis ita mutata fuit, ut militibus peregrinis exercitus terreftris inftrueretur, naves vero a civibus agerentur et implerentur. Imperium Athenienfium maximam partem ad infulas fpectaffe, et paucas continentis urbes paruiffe eis, manifeftum eft ex fect. 2. et 3. Ex quo arguere velle videtur fcriptor, ipfos Athenienfes parum tribuiffe copiis terreftribus, et hoc maxime curaffe, ut copias maritimas augerent et tuerentur. Hoftes ubi nominat fcriptor, Lacedæmonios ubique refpicere videtur, quod fingulæ fere fectiones hujus capitis comparatæ cum oratione Periclis apud Thucydidem i. 143. feqq. docere poffunt. Tandem in Plutarchi Themiftocle c. 4. reperi locum, unde lux Xenophonti affunditur. Narrat, qua ratione is populum Athenienfem paulatim ad imperium maris capeffendum deduxerit: ὡς τὰ πεζὰ μὲν οὐδὲ τοῖς ὁμόροις ἀξιομάχους ὄντας, τῇ δ' ἀπὸ τῶν νεῶν ἀλκῇ καὶ τοὺς βαρβάρους ἀμύνασθαι καὶ τῆς Ἑλλάδος ἄρχειν δυναμένους, ἀντὶ μονίμων ὁπλιτῶν, ὥς φησι Πλάτων, ναύτας καὶ θαλαττίους ἐποίησε. Locus Platonis eft libro 4. de Legibus p. 165.

[καὶ] τῶν μὲν] Ineptam copulam fuadente Leunclavio feclufi, quam ineptiffime defendit Zeune et fervavit Weifke, qui antecedens οὕτω calumnia vexare maluit.

ἥττους [τε]] Copulam delendam cenfeo. Zeune interpretatur locum: inferiores fcilicet per fe, fine fociis, fed μείζους, fuperiores, fcilicet ob fociorum opes. Equidem cum Camerario fentio, qui verba καὶ μείζους hoc loco aliena cenfuit, et poft verba συμμάχων inferuit μείζους ἀεί. Vulgatum igitur ἡγοῦνται εἶναι καὶ μείζους, fenfu plane caffum, mutavi.

οἳ φέρουσι τὸν φόρον] quos fcilicet vi et armis fibi fubjecerunt, non adjunxerunt fœdere. Ita recte Weifke; atque ita apparet, quomodo Athenienfes fe fuperiores femper effe cenfuerint fociis. σύμμαχοι enim funt focii, infularum incolæ.

καὶ κατὰ γῆν κράτιστοί εἰσι] Hæc ad focios imperio Athenienfium fubjectos et tributarios referri nullo modo poffunt, nec copulari cum antecedente membro, οἳ φέρουσι τὸν φόρον. Weifke igitur vertit: *Sed illis fociorum, quos tributarios habent, etiam terreftribus copiis funt potentiores, et putant, terreftres copias imperium (Græcorum) tenere, fi fociis* (numero et potentia) *fuperiores funt.* Sed græce recte dici non videtur κράτιστοί εἰσι τῶν συμμάχων, quod erat κρείττους. Mihi membrum hoc, καὶ κράτιστοι κατὰ γῆν εἰσι, tranflocandum et inferendum videtur poft πολεμίων, ita fere: τῶν μὲν πολεμίων, οἳ κατὰ γῆν κράτιστοί εἰσι, ἥττους σφᾶς αὐτοὺς ἡγοῦνται εἶναι, τῶν δὲ συμμάχων, οἳ φέρουσι τὸν φόρον, μείζους.

καὶ νομίζουσι [τὸ ὁπλιτικὸν] ἄρχειν] Zeune durum ait effe intelligere κατὰ, igitur τῷ ὁπλιτικῷ corrigit. Mihi verba τὸ ὁπλιτικὸν hic male ex fuperioribus repetita et delenda effe videntur. Athenienfes ait videri fibi tenere imperium Græciæ et maris, dummodo fociis infularibus fint fu-

χων κρείττονές εἰσι. 2. Πρὸς δὲ καὶ κατὰ τύχην τι αὐτοῖς τοιοῦτον καθέστηκε· τοῖς μὲν κατὰ γῆν ἀρχομένοις οἷόν τ' ἐστιν, ἐκ μικρῶν πόλεων συνοικισθέντας ἀθρόους μάχεσθαι· τοῖς δὲ κατὰ θάλατταν ἀρχομένοις, ὅσοι νησιῶταί εἰσιν, οὐχ οἷόν τε συνάρασθαι εἰς τὸ αὐτὸ τὰς πόλεις. Ἡ γὰρ θάλαττα ἐν τῷ μέσῳ· οἱ δὲ κρατοῦντες θαλαττοκράτορές εἰσιν· εἰ δὲ καὶ οἷόν τε λαθεῖν συνελθοῦσιν εἰς ταυτὸ τοῖς νησιώταις εἰς μίαν νῆσον, ἀπολοῦνται λιμῷ. 3. Ὁπόσαι δ' ἐν τῇ ἠπείρῳ εἰσὶ πόλεις ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἀρχόμεναι, αἱ μὲν μεγάλαι διὰ δέος ἄρχονται, αἱ δὲ μικραὶ πάνυ διὰ χρείαν· οὐ γάρ ἐστι πόλις οὐδεμία, ἥτις οὐ δεῖται εἰσάγεσθαί τι ἢ ἐξάγεσθαι. Ταῦτα τοίνυν οὐκ ἔσται αὐτῇ, ἐὰν μὴ ὑπήκοος ᾖ τῶν ἀρχόντων τῆς θαλάττης. 4. Ἔπειτα δὲ τοῖς ἄρχουσι τῆς θαλάττης οἷόν τ' ἐστι ποιεῖν, ἅπερ οὐ τοῖς τῆς γῆς, ἐνίοτε τέμνειν τὴν γῆν τῶν κρειττόνων· παραπλεῖν γὰρ ἔξεστιν, ὅπου ἂν μηδεὶς ᾖ πολέμιος, ἢ ὅπου ἂν ὀλίγοι· ἐὰν δὲ προσίωσιν, ἀναβάντα ἀποπλεῖν. Καὶ τοῦτο ποιῶν ἧττον ἀπορεῖ, ἢ ὁ πεζῇ παρα-

periores. Quare verba ſuſpecta ſecluſi.

2. συνοικισθέντας] Caſtalio εὐοικισθέντας ſine exemplo edidit. Sequens θαλαττοκράτορες cum Moro repoſuit Zeune pro vulgato θαλασσοκρ. Sed ingrata eſt repetitio verbi οἱ δὲ κρατοῦντες.

εἰ δὲ καὶ οἷόν τε λαθεῖν] Ita ſcripſi pro vulgatis εἰ δ' οἷόν τε καὶ λαθεῖν, tranſpoſita copula καί.

ἐν τῇ ἠπείρῳ] Hic et ſect. 12. ἤπειρον terram continentem interpretatur Zeune. Sed infra eſt παρὰ πᾶσαν ἤπειρον. Hic vero ἤπειρος mihi ſignificare videtur Aſiæ minoris litus. Uſum Iſocraticum et Xenophonteum vocabuli demonſtravit Morus ad Panegyricum c. xxxvi. p. 75. ed. ſecundæ. In Græcia ipſa urbes et civitates, quæ paruerint Athenienſium imperio, equidem ignoro.

μεγάλαι διὰ δέος] Ineptum hoc eſſe cenſet Weiſke, ita corrigens: αἱ μὲν μικραὶ πάνυ διὰ δέος ἄρχονται, αἱ δὲ μεγάλαι διὰ χρείαν, veriſimiliter! Cenſor Editionis Weiſkianæ Lipſienſis totum locum ita emendat: ἀρχόμεναι, οὐ μόνον διὰ δέος ἄρχονται, ἀλλὰ καὶ διὰ χρείαν. Verba αἱ μὲν μεγάλαι —μικραὶ πάνυ e margine fuiſſe illata ſuſpicatur.

ἔσται αὐτῇ] Aldina male αὐτὴ dedit.

4. Ἔπειτα δὲ] Caſtalio δὲ omiſit. Sequens οὐ poſt ἅπερ ex Caſtal. et Bryling. addidit Zeune. Poſt τῶν et ante κρειττόνων vocabulum πεζῇ excidiſſe ſuſpicatur Cenſor Edit. Weiſkianæ Lipſienſis.

ἀναβάντα] Mori conjectura ἀναβάντας non eſt neceſſaria. Paulo antea προσχῶσι dat. Pariſ. B.

ὁ πεζῇ παραβοηθῶν] Videtur eſſe qui cum exercitu accurrens hoſtem incurrentem repellere conatur. At ſententia videtur poſtulare *qui cum terreſtri exercitu terram aliquam incurrit et infeſtat.*

βοηθῶν. 5. Ἔπειτα δὲ τοῖς μὲν κατὰ θάλατταν ἄρχουσιν οἷόν τ' ἀποπλεῦσαι ἀπὸ τῆς σφετέρας αὐτῶν, ὁπόσον βούλει πλοῦν· τοῖς δὲ κατὰ γῆν οὐχ οἷόν τε ἀπὸ τῆς σφετέρας αὐτῶν ἀπελθεῖν πολλῶν ἡμερῶν ὁδόν· βραδεῖαί τε γὰρ αἱ πορεῖαι, καὶ σῖτον οὐχ οἷόν τε ἔχειν πολλοῦ χρόνου πεζῇ ἰόντα. Καὶ τὸν μὲν πεζῇ ἰόντα δεῖ διὰ φιλίας ἰέναι, ἢ νικᾷν μαχόμενον· τὸν δὲ πλέοντα, οὗ μὲν ἂν ᾖ κρείττων, ἔξεστιν ἀποβῆναι· οὗ δὲ ἥττων, ταύτης τῆς γῆς ἄλα παραπλεῦσαι, ἕως ἂν ἐπὶ φιλίαν χώραν ἀφίκηται, ἢ ἐπὶ ἥττους αὐτοῦ. 6. Ἔπειτα νόσους τῶν καρπῶν, αἳ ἐκ Διός εἰσιν, οἱ μὲν κατὰ γῆν κράτιστοι χαλεπῶς φέρουσιν, οἱ δὲ κατὰ θάλατταν, ῥᾳδίως. Οὐ γὰρ ἅμα πᾶσα γῆ νοσεῖ· ὥστε ἐκ τῆς εὐθηνούσης ἀφικνεῖται τοῖς τῆς θαλάττης ἄρχουσιν. 7. Εἰ δὲ δεῖ καὶ σμικροτέρων μνησθῆναι, διὰ τὴν ἀρχὴν τῆς θαλάττης πρῶτον μὲν τρόπους εὐωχιῶν ἐξεῦρον, ἐπιμισγόμενοι ἀλλήλοις· καὶ ὅ τι ἐν Σικελίᾳ ἡδὺ ἢ ἐν Ἰταλίᾳ ἢ ἐν Κύπρῳ ἢ ἐν Αἰγύπτῳ ἢ ἐν Λυδίᾳ ἢ ἐν τῷ Πόντῳ ἢ ἐν Πελοποννήσῳ ἢ ἄλλοθί που, ταῦτα πάντα εἰς ἓν ἠθροίσθη διὰ τὴν ἀρχὴν τῆς θαλάττης. 8. Ἔπειτα φωνὴν τὴν πᾶσαν ἀκούοντες ἐξελέξαντο τοῦτο μὲν ἐκ τῆς, τοῦτο δὲ ἐκ τῆς. Καὶ οἱ μὲν Ἕλληνες ἰδίᾳ μᾶλλον καὶ

5. οὗ δὲ ἥττων] Omiſſa hæc in Aldina et Pariſ. A. C. reſtituit Caſtalio. Stephanus in Editione priore conjecerat ἔξεστιν ἀποβῆναι ταύτης τῆς γῆς, καὶ ἄλλας παραπλεῦσαι; in poſteriore ſentire videtur cum Caſtalione, uti Leunclavius, Welſius et Zeune. Camerarius aliam ſcripturam ſecutus ita h. l. vertit: *navigantes vero, ubi fuerint ſuperiores ſe, in illam terram exire neceſſe non eſt, ſed poſſunt prætervehi eo uſque, ubi aut* et cet. Pariſ. A. C. dant ἀποβῆναι ταύτης τῆς γῆς, ἀλλὰ παραπλ. Vocabulum ἄλα mihi ſuſpectum eſt, proſæ minime idoneum.

6. ἀφικνεῖται] Durum eſt intelligere τὰ ἐπιτήδεια. Nam ad καρποὺς ſi referre malueris, ἀφικνοῦνται ſcribendum erit.

7. καὶ ὅ τι] Hanc ſcripturam a Moro excogitatam probavi, et ſequens ἠθροῖσθαι cum Leunclavio et Moro mutavi. Contra Weiſke Zeunii conjecturam ὡς ὅ τι—ἠθροῖσθαι ſecutus eſt, ipſe tamen οἷς γε vel οἷς δὴ —ἤθροισται præferens. Pariſ. A. C. habent ἀλλήλοις ἐν Σικελίᾳ, omiſſo intermedio ὅ τι.

ἡδὺ] Aldinum ἡδὺ Caſtalionis Editio in ἤδη mutavit.

8. ἐξελέξαντο] Caſtal. Bryl. ἐξελέγξαντο habent. Pariſ. A. C. φωνὴν πᾶσαν habent.

φωνῇ καὶ διαίτῃ καὶ σχήματι χρῶνται· Ἀθηναῖοι δὲ κεκραμένῃ ἐξ ἁπάντων τῶν Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων.

Communia ſive publica quædam ad uſumfructum populi inſtituta.

9. Θυσίας δὲ, καὶ ἱερὰ, καὶ ἑορτὰς, καὶ τεμένη, γνοὺς ὁ δῆμος, ὅτι ȣ̓χ οἷόν τέ ἐστιν ἑκάστῳ τῶν πενήτων θύειν, καὶ εὐωχεῖσθαι, καὶ κτᾶσθαι ἱερὰ, καὶ πόλιν οἰκεῖν καλὴν καὶ μεγάλην, ἐξεῦρεν, ὅτῳ τρόπῳ ἔσται ταῦτα. Θύουσιν οὖν δημοσίᾳ μὲν ἡ πόλις ἱερεῖα πολλά· ἔστι δὲ ὁ δῆμος ὁ εὐωχούμενος, καὶ διαλαγχάνων τὰ ἱερεῖα. 10. Καὶ γυμνάσια καὶ λουτρὰ καὶ ἀποδυτήρια τοῖς μὲν πλουσίοις ἐςὶν ἴδια ἐνίοις· ὁ δὲ δῆμος αὐτὸς αὑτῷ οἰκοδομεῖται ἰδίᾳ παλαίςρας πολλὰς, ἀποδυτήρια, λουτρῶνας· καὶ πλείω τȣ́των ἀπολαύει ὁ ὄχλος, ἢ οἱ ὀλίγοι καὶ οἱ εὐδαίμονες.

Rurſus de commodis e maris imperio.

11. Τὸν δὲ πλȣ̃τον μόνοι οἷοί τ' εἰσιν ἔχειν τῶν Ἑλλήνων

9. *καὶ ἱερὰ*] Ad vocabulum *θυσίας* Weiſke intelligebat *κατὰ*, *quod attinet ad ſacrificia*, addens tamen *ſi locus vitio caret*. Idem in ſequentibus *πόλιν—μεγάλην* hæſit, et a librario tranſitum aliquid putavit. Nam ad *θυσίας* referri *θύειν*, ad *ἱερὰ* autem *κτᾶσθαι ἱερὰ*, ad *ἑορτὰς* porro *εὐωχεῖσθαι*; uni *τεμένη* nihil reddi. Conjecit igitur fuiſſe *καὶ τεμένη* (aut *ἄλση*) *ἔχειν καὶ ἅμα πόλιν οἰκεῖν* et cet. Videri autem Atticos cives ante Theſeum, cum in agris adhuc habitabant, ſingulos fere habuiſſe lucos ſuos, ubi ipſi cum ſuis habitarent diis. Mihi plura in hoc loco verba non tam vitioſa quam tranſpoſita a librariis fuiſſe videntur, quæ ſuo loco reponere ita conor: *Θυσίας δὲ καὶ ἑορτὰς γνοὺς ὁ δῆμος θύειν καὶ εὐωχεῖσθαι, καὶ κτᾶσθαι ἱερὰ καὶ τεμένη, καὶ πόλιν οἰκεῖν καλὴν καὶ μεγάλην.* Scilicet in primo membro verba *καὶ ἱερὰ* ſpuria cenſeo, deinde *καὶ τεμένη* transferenda et collocanda poſt *κτᾶσθαι ἱερά*. Nam inter ſacrificia et feſta *τεμένη* inepte nominantur, recte contra poſt templa. In Aldina editione plura ſunt vitia, veluti ſtatim ab initio *ἱερὰν*, deinde *ἑκάστων*, poſtea *δι' εὐωχεῖσθαι*. Nuperrime Cenſor Editionis Weiſkianæ Lipſienſis *τεμένη* putabat eſſe, quæ deinceps nominantur *γυμνάσια* et *λουτρὰ*, et pro *καλὴν οἰκεῖν* malebat ſcriptum *καλὴν ποιεῖν*.

Θύουσιν οὖν] Brodæus *θύειν* malebat, ſed vocabulo *δῆμος*, quod omnes *δημότας* ſignificat, pluribus in locis hujus libelli ſubjungitur pluralis numerus, et ſic ſequitur hic *πόλις*, quæ cives omnes comprehendit.

10. *γυμνάσια*] Reſpondent his in altero membro *παλαῖστραι*, itaque plane ſynonyma ſunt vocabula. Vitruvius latine palæſtram quam gymnaſium dicere maluit, cujus partes ſunt *λοῦτρα* vel *λουτρῶνες*, et *ἀποδυτήρια*, de quibus dixi ad Vitruvium.

ἴδια ἐνίοις] Ita Aldina, Caſtal. *ἰδίᾳ* edidit Stephanus. Idem deinceps Aldinum *αὐτῷ* mutavit in *αὑτῷ*.

καὶ τῶν βαρβάρων· εἰ γάρ τις πόλις πλουτεῖ ξύλοις ναυπηγησίμοις, ποῖ διαθήσεται, ἐὰν μὴ πείσῃ τὸν ἄρχοντα τῆς θαλάττης; τί δ', εἴ τις σιδήρῳ ἢ χαλκῷ ἢ λίνῳ πλουτεῖ πόλις, ποῖ διαθήσεται, ἐὰν μὴ πείσῃ τὸν ἄρχοντα τῆς θαλάττης; Ἐξ αὐτῶν μέντοι τούτων καὶ δὴ νῆές μοι εἰσί· παρὰ μὲν τοῦ ξύλα, παρὰ δὲ τοῦ σίδηρος, παρὰ δὲ τοῦ χαλκός, παρὰ δὲ τοῦ λίνον, παρὰ δὲ τοῦ κηρός. 12. Πρὸς δὲ τούτοις ἄλλοσε ἄγειν οὐκ ἐάσουσιν, οἵτινες ἀντίπαλοι ἡμῖν εἰσὶν, ἢ οὐ χρήσονται τῇ θαλάττῃ. Καὶ ἐγὼ μὲν οὐδὲν πονῶν, ἐκ τῆς γῆς πάντα ταῦτα ἔχω διὰ τὴν θάλατταν· ἄλλη δὲ οὐδεμία πόλις [δύο τούτων]

11. ἤ, εἴ τις] Ita Castalio Aldinum ἢ δ' εἴ τις correxit; εἰ δέ τις edidit Stephanus, eumque secuti alii. Contra τί δ', εἴ τις cum Parif. A. C. dedi, qui supra τὰς ἄρχοντας habent.

κηρός] Cera partim ad explendas tabularum commissuras, si qua parte non satis arcte coagmentatæ essent, partim etiam ad ornandas et muniendas encausto partes externas usos fuisse monet Weiske. Ceterum oratio ipsa dura et insolens est in illis ἐξ αὐτῶν—εἰσί, cum statim sequatur παρὰ μὲν τοῦ ξύλα, nullo interposito verbo.

12. οὐκ ἐάσουσιν] Miris modis scriptor variat orationem et personas. Paulo antea fuit sect. 11. οἷοί τε εἰσὶν, Athenienses; sequitur statim καὶ δὴ νῆές μοι εἰσί. Nunc redit ad tertiam ἐάσουσιν, si vera est scriptura, de quo dubito. Sensus enim emergit incommodus. Camerarius verba ἢ οὐ χρήσονται τῇ θαλάττῃ vertit: *si quidem uti mari voluerint*; quem legisse ait Zeune εἴ που χρήσονται. Leunclavius vertit *vel mari non utentur*, Castalio *cum maris usum non concedent*. Zeune totum locum interpretatus: *Præterea si qui hostes nobis sunt, hi non sinent illas res alium in locum importari, quam ubi sunt maris domini*, corrigi voluit ἢ οὗ χρήσονται, aut ἣν οὐ χρησώμεθα, *nisi nos simus domini*. Weiske de dura orationis brevitate questus ita locum interpretatur: *Præterea non alium in locum sinunt adversarii nostri illas res importari, quam in Atticam, aut ipsi non habebunt navigandi per mare facultatem*. Nempe, inquit, ἀντίπαλοι videntur esse Lacedæmonii, Corinthii et alii fortasse populi, qui tacita æmulatione imperium maris affectant, et qui omnibus illis rebus ad naves suas opus habent: quas ab Atheniensibus, quandocunque volunt, emere possunt; quarum unum alterumve genus si alias in regiones exportari finerent, Athenienses illos excluderent mari. Primum nego, in græcis esse verba *quam in Atticam*, deinde inter commoda maris imperii ineptissime refertur, si hostes merces navibus transvectas alium in locum nisi in nostram ditionem importari non patiuntur. Quis ab hoste talem indulgentiam expectaverit? Contra hoc est inter maxima maris imperii commoda, quod qui eo utitur, merces eas omnes, quibus ipse uti potest, alio importari non patitur, multoque minus ad hostes devehi navibus sinit. Itaque locum ita corrigendum censeo: οὐκ ἐάσομεν, εἴ τινες ἀντίπαλοι ἡμῖν εἰσιν, οἳ οὐ χρήσονται τῇ θαλάττῃ. i. e. *Præterea ad alios transvehi et importari non patiemur, si quos forte hostes habemus, qui quidem ipsi usu maris carent interclusi.*

οὐδὲν πονῶν, ἐκ τῆς γῆς πάντα] Ita correxi locum vulgo male scriptum et distinctum: οὐδὲν ποιῶν ἐκ τῆς γῆς, πάντα et cet. Hæsit etiam Morus, qui ita ad h. l.: "Sensus est apertus: *nihil horum capio* (paro mihi, περιποιοῦμαι) *e meo solo*: sed lectio videtur aliquid dubitationis habere." Reliqui Interpretes tacent.

πόλις [δύο τούτων]] Dure dictum

ἔχει, οὐδ' ἔστι τῇ αὐτῇ ξύλα καὶ λίνον, ἀλλ' ὅπου λίνόν ἐστι πλεῖστον, λεία χώρα καὶ ἄξυλος· οὐδὲ χαλκὸς καὶ σίδηρος ἐκ τῆς αὐτῆς πόλεως, οὐδὲ τἆλλα δύο ἢ τρία μιᾷ πόλει, ἀλλὰ τὸ μὲν τῇ, τὸ δὲ τῇ. 13. Ἔτι δὲ πρὸς τούτοις παρὰ πᾶσαν ἤπειρόν ἐστιν ἢ ἀκτὴ προέχουσα ἢ νῆσος προκειμένη ἢ στενόπορόν τι· ὥστε ἔξεστι ἐνταῦθα ἐφορμοῦσι τοῖς τῆς θαλάττης ἄρχουσι λωβᾶσθαι τοὺς τὴν ἤπειρον οἰκοῦντας.

14. Ἑνὸς δὲ ἐνδεεῖς εἰσιν· εἰ γὰρ νῆσον οἰκοῦντες θαλαττοκράτορες ἦσαν Ἀθηναῖοι, ὑπῆρχεν ἂν αὐτοῖς ποιεῖν μὲν κακῶς, εἰ ἐβούλοντο· πάσχειν δὲ μηδὲν, ἕως τῆς θαλάττης ἦρχον, μηδὲ τμηθῆναι τὴν ἑαυτῶν γῆν, μηδὲ προσδέχεσθαι τοὺς πολεμίους· νῦν δὲ οἱ γεωργοῦντες καὶ οἱ πλούσιοι Ἀθηναίων ὑπέρχονται τοὺς πολεμίους μᾶλλον· ὁ δὲ δῆμος, ἅτε εὖ εἰδὼς, ὅτι οὐδὲν τῶν σφῶν ἐμπρήσουσιν οὐδὲ τεμοῦσιν, ἀδεῶς ζῇ καὶ οὐχ ὑπερχόμενος αὐτούς. 15. Πρὸς δὲ τούτοις καὶ ἑτέρου δέους ἀπηλλαγμένοι ἂν ἦσαν, εἰ νῆσον ᾤκουν, μηδέποτε προδοθῆναι τὴν πόλιν ὑπ' ὀλίγων, μηδὲ πύλας ἀνοιχθῆναι, μηδὲ πολεμίους ἐπεισπεσεῖν· (πῶς γὰρ, νῆσον οἰκούντων, ταῦτ' ἂν ἐγίγνετο;)

pro δύο τούτων ἅμα. Sed cum ſtatim ſequatur οὐδὲ τἆλλα δύο ἢ τρία μιᾷ πόλει, vereor, ne quid aliena manus vel aberrans librarii huc intruſerit. Certe ſi verba duo δύο τούτων abfuerint, nemo facile deſiderabit. Interim tanquam ſuſpecta ſecluſi.

14. νῆσον οἰκοῦντες] Pericles Thucydid. i. 143. *μέγα τὸ τῆς θαλάσσης κράτος.—εἰ μὲν γὰρ ἦμεν νησιῶται, τίνες ἂν ἀληπτότεροι ἦσαν; καὶ νῦν χρὴ ὅτι ἐγγύτατα τούτου διανοηθέντας τὴν μὲν γῆν καὶ οἰκίας ἀφεῖναι, τῆς δὲ θαλάσσης καὶ πόλεως φυλακὴν ἔχειν.*

ὑπέρχονται τοὺς πολεμίους] *injuriæ hoſtium expoſiti ſunt*, interpretatur Zeune ex oppoſito ἀδεῶς ζῇ arguens. Verum eſt in altero membro ἀδεῶς ζῇ καὶ οὐχ ὑπερχόμενος αὐτούς. Rectius comparavit Morus locum de Republ. Laced. viii. 2. *ἐν μὲν ταῖς ἄλλαις πόλεσιν οἱ δυνατώτεροι οὔτε βούλονται δοκεῖν τὰς ἀρχὰς φοβεῖσθαι—ἐν δὲ τῇ Σπάρτῃ οἱ κράτιστοι καὶ ὑπέρχονται μάλιστα τὰς ἀρχὰς, καὶ τῷ ταπεινοὶ εἶναι μεγαλύνονται.* Comparavit idem locum Platonis in Critone ſect. 15. *ὑπερχόμενος δὴ πάντας ἀνθρώπους βιώσει καὶ δουλεύων.* Nullus tamen locus mihi occurrit, ubi plane ita, ut in noſtro, verbum ſignificet *timere*. Nam aliud eſt φοβεῖσθαι et ὑπέρχεσθαι τὰς ἀρχὰς, aliud ὑπέρχεσθαι τοὺς πολεμίους.

15. ταῦτ' ἂν ἐγίγνετο] E Pariſ. A. C. interſerui ἄν.

μηδ' αὖ στασιάσαι τῷ δήμῳ μηδὲν, εἰ νῆσον ᾤκουν· νῦν μὲν γὰρ εἰ στασιάσαιεν, ἐλπίδα ἂν ἔχοντες ἐν τοῖς πολεμίοις στασιάσειαν, ὡς κατὰ γῆν ἐπαξόμενοι· εἰ δὲ νῆσον ᾤκουν, καὶ ταῦτα ἂν ἀδεῶς αὐτοῖς εἶχεν. 16. Ἐπειδὴ οὖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ ἔτυχον οἰκήσαντες νῆσον, νῦν τάδε ποιοῦσι· τὴν μὲν οὐσίαν ταῖς νήσοις παρατίθενται, πιστεύοντες τῇ ἀρχῇ τῇ κατὰ θάλατταν, τὴν δὲ Ἀττικὴν γῆν περιορῶσι τεμνομένην, γιγνώσκοντες ὅτι, εἰ αὐτὴν ἐλεήσουσιν, ἑτέρων ἀγαθῶν μειζόνων στερήσονται.

In populari imperio fœdera facilius impune violantur, quam in paucorum principatu.

17. Ἔτι δὲ συμμαχίας καὶ τοὺς ὅρκους ταῖς μὲν ὀλιγαρχουμέναις πόλεσιν ἀνάγκη ἐμπεδοῦν· ἢν δὲ μὴ ἐμμένωσι ταῖς συνθήκαις, ἢ ὑφ' ὅτου ἀδικεῖν ὀνόματα ἀπὸ τῶν

μηδ' αὖ—τῷ δήμῳ μηδὲν] Pendent hæc omnia ab antecedentibus καὶ ἑτέρου δέους ἀπηλλαγμένοι ἂν ἦσαν—μηδέποτε προδοθῆναι et cet. Recte igitur Weiſke verba πῶς γὰρ—ἐγίγνετο parentheſi incluſit. Sed idem temere μηδένα; ſcripſit, nulla edita cauſa. In ſcripto autem ejuſmodi, tam ſcabro, hiulco et lacunoſo, et a Xenophontis ingenio et oratione tam alieno, nuſquam tuto conſiſtere licet emendanti, nec ex comparatione aliorum ſcriptorum licet dictionis vitia tuto arguere. Equidem ἐν τῷ δήμῳ ſcriptum malebam. Morus μηδ' αὖ στασιάσειε τοῦ δήμου μηδὲν conjiciebat; ſed ita præſtabat μηδ' ἂν στασιάσειε.

ἐν τοῖς πολεμίοις] Præpoſitionem, ſuadente etiam Brodæo, addidit primus Caſtalio. Præterea mira eſt variatio στασιάσαιεν et στασιάσειαν in eodem membro orationis. Morus conjiciebat ἐλπίδ' ἂν ἔχοντες στασιάσαιεν, ὡς τοὺς πολεμίους κατὰ γῆν ἐπ. Ceterum Pariſ. A. C. habent ἀδεῶς εἶχεν αὐτοῖς.

16. παρατίθενται] Zeune παρακατατίθενται conjiciebat ſcribendum, confiſus auctoritate ſcriptorum Atticorum reliquorum.

πιστεύοντες τῇ ἀρχῇ] Hæc ſcripta ſunt, cum imperium maris indubitatum eſſet penes Athenienſes, necdum inſulas amiſiſſent.

ἑτέρων—μειζόνων] Weiſke interpretatur imperio ſive ſumma potentia in rebus publicis.

17. ὑφ' ὅτου ἀδικεῖν] Aldinum et Pariſ. A. C. ἀδικεῖ mutarunt reliquæ Edd. Caſtalio vertit hæc: *fieri non poteſt ut non pauci illi, qui pepigerunt, criminis auctores eſſe videantur.* Videtur igitur Zeunio ſecutus eſſe lectionem ejuſmodi: οὐχ οἷόν τέ ἐστι δοκεῖν τοῦ ἀδικεῖν αἰτίαν εἶναι ὑπ' ἄλλων ἢ τῶν ὀλίγων. Sed Caſtalio barbarus fuiſſet, ſi ita locum ſcriptum ſibi finxiſſet. Camerarius conjecit: ἢ ὑφ' ὅτου τὶς ἀδικεῖται, ἀδικεῖ ὀνόματα. Leunclavius: ὑφ' ὅτου ἀδικεῖσθαι νομίσοι τὶς, ἢ ὑπὸ τῶν ὀλ. Peſſima omnium ratio eſt Zeunii corrigentis: ἢ ὑπ' ἄλλου ἡ τοῦ ἀδικεῖν αἰτία δοκεῖ εἶναι ἢ ὑπὸ τῶν ὀλίγων. Weiſke plenam olim ſententiam hujuſmodi fuiſſe conjiciebat: ὑφ' ὅτου ἀδικεῖται, ῥᾴδιόν ἐστιν ἐξετάσαι, καὶ ὀνόματα αὐτῶν εἰδέναι ἀπὸ τῶν ὀλίγων. Mihi ratio Leunclavii placeret ita fere mutata: ὑφ' ὅτου ἀδικεῖσθαι ἂν νομίσαι τις ἢ ὑπὸ τῶν ὀλίγων, cum ſigno interrogationis.

ὀλίγων οἱ συνέθεντο. Ἅττα δ' ἂν ὁ δῆμος συνθῆται, ἔξεστιν αὖ τῷ ἑνὶ ἀνατιθεῖσι τὴν αἰτίαν τῷ λέγοντι καὶ τῷ ἐπιψηφίσαντι ἀρνεῖσθαι τοῖς ἄλλοις, ὅτι οὐ παρῆν, οὐδὲ ἀρέσκει οἵ γε τὰ συγκείμενα. πυνθάνονται ἐν πλήρει τῷ δήμῳ, καὶ εἰ μὴ δόξαι εἶναι ταῦτα, προφάσεις μυρίας ἐξεύρηκεν τοῦ μὴ ποιεῖν, ὅσα ἂν μὴ βούλωνται. Καὶ ἂν μέν τι κακὸν ἀναβαίνῃ ἀφ' ὧν ὁ δῆμος ἐβούλευσεν, αἰτιᾶται ὁ δῆμος, ὡς ὀλίγοι ἄνθρωποι αὐτῷ ἀντιπράττοντες διέφθειραν· ἐὰν δέ τι ἀγαθὸν, σφίσιν αὐτοῖς τὴν αἰτίαν ἀνατιθέασι.

Populus perstringi et maledictis affici finit, quos odit.

18. Κωμῳδεῖν δ' αὖ καὶ κακῶς λέγειν τὸν μὲν δῆμον οὐκ ἐῶσιν, ἵνα μὴ αὐτοὶ ἀκούωσι κακῶς· ἰδίᾳ δὲ κελεύου-

Ἅττα] Tacitus Weiſke vulgatum ἅσσα mutavit in Atticam formam.

αὖ τῷ ἑνὶ] Vulgatum αὐτῷ ἑνὶ ſuadente Stephano correxi. Weiſke monet, negligentiam orationis in αὐτῷ, ſequente ſtatim plurali τοῖς ἄλλοις, non debere offendere. Sed opponuntur ſibi οἱ ἄλλοι et ὁ εἷς ὁ λέγων καὶ ὁ ἐπιψηφίσας. Pariſ. C. dat καὶ τῷ ψηφίσαντι.—ἀρέσκει εἴγε τὰ συγκείμενα.

ἀνατιθέντι] Zeune ἀνατιθέναι—ἐπιψηφίσαντι, ἀρνεῖσθαι δὲ τοῖς ἄλλοις, ὅτι οὐ παρῆσαν corrigebat. Morus poſt ἀρνεῖσθαι comma poſuit, et verba οὐ παρῆν corrupta eſſe cenſuit. Equidem ἀνατιθεῖσι ſcripſi, quod refertur ad τοῖς ἄλλοις. Librarius forma λέγοντι—ἐπιψηφίσαντι falſus participium hoc etiam ad eam ſimilitudinem mutavit.

ὅτι οὐ παρῆν] Ante hæc intelligo ſcripta olim fuiſſe καὶ λέγειν ἑκάστῳ. Cum Zeunio Weiſke παρῆσαν probat, ſed vel ita intelligenda ſunt illa, quæ dixi, verba.

ἀρέσκει οἵ γε] Vulgatum ἀρέσκει, οἵγε ita jam olim corrigendam eſſe vidit Stephanus, probante Zeunio. Weiſke conjungit verba τὰ συγκείμενα ἐν πλήρει τῷ δήμῳ, quæ interpretatur: *quæ in frequenti concione ſunt conſtituta.* Sed dubito, an græce ita dici poſſit τὰ συγκείμενα ἐν πλήρει τῷ δήμῳ. Nec dixit vir doctus, quo referendum ſit verbum πυνθάνονται, et quid ſignificet. Equidem punctum poſt συγκείμενα poſui, et punctum poſt τῷ δήμῳ ſuſtuli. Suſpicor enim, tranſpoſitis verbis καὶ εἰ μὴ ſcriptum olim fuiſſe: Καὶ εἰ μὲν πυνθάνονται ἐν πλήρει τῷ δήμῳ δόξαι εἶναι ταῦτα, προφάσεις μυρίας ἐξευρήκασι τοῦ μὴ et cet. Sequens enim βούλωνται poſtulat ἐξευρήκασι, quanquam Weiſke ferebat ſingularem ἐξεύρηκεν ad δῆμος antecedens referendum. Idem vulgatam interpretatur: *Quod ſi excuſationibus illis non licebit uti, innumeras cauſas repererit populus* et cet. Zeunii ratio hæc eſt: Ἅπερ αὖ ἔθεντο ἐν πλήρει τῷ δήμῳ, καὶ, εἰ μὴ δόξαι εἶναι ταῦτα, προφάσεις μυρίας ἐξευρήκοιεν τοῦ μὴ ποιεῖν.

ὅσον ἂν] Caſtalio ὅσα ἂν edidit, ut eſt in Pariſ. A. C. Ante Stephanum erat deinceps βούλονται: verum habent Pariſ. A. C.

ἀναβαίνῃ] Solœcum ἀναβαίνει ἀπὸ ὧν corrigi voluit Zeune, cui Weiſke non eſt obſecutus. Verum κακὸν—ἀναβαίνῃ habent Pariſ. A. C.

18. τὸν μὲν δῆμον οὐκ ἐῶσιν] Contrarium affirmat Dio Chryſoſt. Orat. xxxii. p. 655. de Athenienſibus: τοῖς ποιηταῖς ἐπέτρεπον μὴ μόνον τοὺς κατ' ἄνδρα ἐλέγχειν, ἀλλὰ καὶ κοινῇ τὴν πόλιν ἐς ὅ τι μὴ καλῶς ἔπραττον· ὥστε σὺν πολλοῖς ἑτέροις καὶ τοιαῦτα ἐν ταῖς κωμῳδίαις λέγεσθαι· Δῆμος πυκνίτης δύ-

σιν, εἴ τις τινα βούλεται, εὖ εἰδότες, ὅτι οὐχὶ τοῦ δήμου ἐστὶν, οὐδὲ τȣ͂ πλήθους ὁ κωμῳδούμενος ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἀλλ' ἢ πλούσιος, ἢ γενναῖος, ἢ δυνάμενος. Ὀλίγοι δέ τινες τῶν πενήτων καὶ τῶν δημοτικῶν κωμῳδοῦνται, καὶ ȣ̓δ' ȣ̓͂τοι, ἐὰν μὴ διὰ πολυπραγμοσύνην, καὶ διὰ τὸ ζητεῖν πλέον τι ἔχειν τȣ͂ δήμου. Ὥστε ȣ̓δὲ τοὺς τοιούτους ἄχθονται κωμῳδουμένους. 19. Φημὶ οὖν ἔγωγε, τὸν δῆμον τὸν Ἀθήνησι γιγνώσκειν μὲν, οἵτινες χρηστοί εἰσι τῶν πολιτῶν, καὶ οἵτινες πονηροί· γιγνώσκοντες δὲ, τοὺς μὲν σφίσιν αὐτοῖς ἐπιτηδείους καὶ συμφόρους φιλοῦσι, κἂν πονηροὶ ὦσι, τοὺς δὲ χρηστοὺς μισοῦσι μᾶλλον· ȣ̓ γὰρ νομίζουσι, τὴν ἀρετὴν αὐτοῖς πρὸς τῷ σφετέρῳ ἀγαθῷ πεφυκέναι, ἀλλ' ἐπὶ τῷ κακῷ. Καὶ τοὐναντίον γε τούτου, ἔνιοι, ὄντες ὡς ἀληθῶς τοῦ δήμου τὴν φύσιν, οὐ δημοτικοί εἰσι. 20. Δημοκρατίαν δ' ἐγὼ μὲν αὐτῷ τῷ δήμῳ συγγιγνώσκω· αὐτὸν μὲν γὰρ εὖ ποιεῖν παντὶ συγγνώμη ἐστίν·

σκολεν γερόντιον ὑπόκωφον· καὶ τί δ' ἔστ' Ἀθηναῖος· τὸ πρᾶγμ' ἀνώμοτον. καὶ ταῦτα ἤκουον ἑορτάζοντες καὶ δημοκρατούμενοι. Locus eſt redintegrandus ex Ariſtophanis Equitibus verſu 42. ubi legitur: *Δῆμος πυκνίτης, δ. γ. ὑπόκωφον.* Reliqua ita ſcribenda cenſeo: *τί δ' ἔστ' Ἀθηναίοις πρᾶγμ' ἀπώμοτον;* quæ ſunt ducta ex alio poeta comico. In Ariſtophane enim nondum reperi, cujus Equites prodierunt in ſcena Attica Olympiadis 88. anno 4. Idem poeta in Veſpis totum populum ob *φιλοδικασίαν* traduxit editis Olympiadis 89. anno 2. Parrhaſius teſte Plinio xxxvi. c. 10. ſect. 36. *pinxit et Demon Athenienſium argumento quoque ingenioſo. Volebat namque varium, iracundum, injuſtum, inconſtantem, eundemque exorabilem, clementem, miſericordem, excelſum, glorioſum, humilem, ferocem, fugacemque et omnia ſimul oſtendere.* Hæc omnia, et quæ ſequuntur in hac ſectione, docent, auctorem loqui de temporibus antiquioribus Xenophonte, et produnt diverſum ab eo ſcriptorem.

19. *Φημὶ οὖν*] Ita Pariſ. A. C. Vulgo *Φημὶ μὲν οὖν.* Tranſpoſui *μὲν* poſt *γιγνώσκειν.*

πεφυκέναι] Mori conjecturam *ἐμπεφυκέναι*, ad *χρηστοὺς* referendam, probo.

Καὶ τοὐναντίον] Ante hæc excidiſſe putat Weiſke ſententiam hanc: *πιστεύουσι δὲ ὑπὸ τῶν χρηστῶν μισεῖσθαι τοὺς δημότας, κακῶς τοῦτο γνόντες.* Ingenioſe! Certe vulgata lectio cum prioribus non bene coit.

ὄντες] Brodæi *γνόντες* improbavit Zeune. Pariſ. A. habet *ενιον οντες*, ſuper *εν* ſcripto *γ*. Sed C. plane habet *γνόντες*. Deinceps *τὴν φύσιν* malim equidem conjungere cum verbis *οὐ δημοτικοί εἰσι*, ad quæ Zeune intelligit *τὴν γνώμην*, verba *τὴν φύσιν ὄντες τοῦ δήμου* cum Moro interpretatus: *e plebeia familia oriundi.* Sed ita verborum *ὡς ἀληθῶς* nulla plane ratio habetur. Contra Weiſke vertit: *qui eo loco nati ſunt, ut vere ad plebem pertineant.*

20. *ἐγὼ μὲν αὐτῷ*] Stobæus, qui hæc exſcripſit p. 244. habet *αὐτῷ μὲν*, deinde *ἑαυτόν*. Ante Stephanum edebatur *αὐτόν*. Poſtea Stobæus *πάντη συγγνώμη* habet.

ὅστις δὲ μὴ ὢν τοῦ δήμου εἵλετο ἐν δημοκρατουμένῃ πόλει οἰκεῖν μᾶλλον ἢ ἐν ὀλιγαρχουμένῃ, ἀδικεῖν παρεσκευάσατο, καὶ ἔγνω, ὅτι μᾶλλον οἷόν τε διαλαθεῖν κακῷ ὄντι ἐν δημοκρατουμένῃ πόλει ἢ ἐν ὀλιγαρχουμένῃ.

CAPUT III.

1. Καὶ περὶ τῆς Ἀθηναίων πολιτείας τὸν μὲν τρόπον οὐκ ἐπαινῶ· ἐπειδήπερ δ' ἔδοξεν αὐτοῖς δημοκρατεῖσθαι, εὖ μοι δοκοῦσι διασώζεσθαι τὴν δημοκρατίαν, τούτῳ τῷ τρόπῳ χρώμενοι, ᾧ ἐγὼ ἐπέδειξα.

De caufis, cur focii difficulter Athenis jus fuum confequantur.

Ἔτι δὲ καὶ τάδε τινὰς ὁρῶ μεμφομένους Ἀθηναίους, ὅτι ἐνίοτε οὐκ ἔστιν αὐτόθι χρηματίσαι τῇ βουλῇ οὐδὲ τῷ

μὴ ὢν] Ita Aldinum μὴ ἂν correxit Caftalio.

παρεσκευάσατο] Weifkio παρεσκεύαστο fcribendum videtur.

διαλαθεῖν] Aldinum διαλλαγεῖν primus Stephanus ex Stobæo correxit. Parif. A. C. habent δ. πόλει μᾶλλον ἢ ἐν ὀλ. rectius.

Cap. III. 1. Καίπερ] Stephanus καίπερ τῆς conjecit; fed καίπερ eft ab hoc loco et hac ftructura verborum alienum. Weifke καίτοι τῆς, fi levi mutatione defungendum fit. Sed ei omnino hæc claufula ufque ad ἐπαινῶ non videtur Xenophontea. Mihi fic videtur. Hæc verba ab initio capitis ufque ad illa, ᾧ ἐγὼ ἐπέδειξα, conjuncta cum fectione 20. claufulam continent, quæ totam tractionem concludebat. Quæ deinceps fequuntur, a loco fuo divulfa alienum occuparunt librarii focordia. Itaque fcribere malim: Καὶ περὶ μὲν τῆς Ἀθ. πολιτείας, ὅτι εἵλοντο τοῦτον τὸν τρόπον τῆς πολιτείας, οὐκ ἐπαινῶ, uti eft initio libelli. Poftea vidi, Cenforem Lipfienfem Editionis Weifkianæ conjeciffe, fcribendum effe: Καὶ περὶ τ. Ἀ. π. ὅτι μὲν εἵλοντο τὸν τρόπον τοῦτον, οὐκ ἐπαινῶ.

ἐπειδὴ δὲ παρέδοξεν αὐτοῖς] Brodæi conjecturam a Parif. A. C. firmatam ἐπειδήπερ ἔδοξεν, aut Stephani ἐπειδήπερ δ' ἔδοξεν probandam cenfuit Zeune, fimplex ἔδοξεν prætulit etiam Morus. Weifke non audet damnare ἅπαξ λεγόμενα. In textu Parif. C. πολιτείαν eft, in margine δημοκρ.

καὶ τάδε] Vulgatum καὶ τῷδε Stephanus in κἂν τούτῳ mutabat; Zeune τόδε conjecit; dedi quod habent Parif. A. C.

χρηματίσαι τῇ βουλῇ] Verbum Morus interpretatur *jus dicere, cognofcere* et *difceptare caufas.* Rectius Zeune *agere cum fenatu, impetrare refponfum a fenatu.* At ftatim eft οὐχ οἷοί τε πάντας ἀποπέμπειν εἰσὶ χρηματίσαντες, et fect. 2. μὴ οἷοί τ' εἰσὶ πᾶσιν ἀνθρώποις χρηματίσαι. Verbo χρηματίζειν nullibi reperitur ufus effe Xenophon. At Ariftophanes Thefmoph. 377. ubi imitatur morem populi Athenienfis: præco enim pronunciat: Ἄκουε πᾶς· ἔδοξε τῇ βουλῇ τάδε τῇ γυναικῶν· Τιμόκλει' ἐπεστάτει, Λύσιλλ' ἐγραμμάτευεν, εἶπε Σωστράτη· ἐκκλησίαν ποιεῖν ἕωθεν τῇ μέσῃ τῶν Θεσμοφορίων, ᾗ μάλισθ' ἡμῖν σχολὴ, καὶ χρηματίζειν πρῶτον περὶ Εὐριπίδου, ὅ τι χρὴ παθεῖν ἐκεῖνον. Sed fenfu eo, quo h. l. eft, adhibuit verbum Thucydides v. 5. ἐν δὲ τῇ πα-

δήμῳ ἐνιαυτὸν καθημένῳ ἀνθρώπῳ· καὶ τοῦτο Ἀθήνησι γίγνεται οὐδὲν δι' ἄλλο, ἢ ὅτι διὰ τὸ πλῆθος τῶν πραγμάτων οὐχ οἷοί τε πάντας ἀποπέμπειν εἰσὶ χρηματίσαντες. 2. Πῶς γὰρ ἂν καὶ οἷοί τε εἶεν, οὕστινας πρῶτον μὲν δεῖ ἑορτάσαι ἑορτὰς, ὅσας οὐδεμία τῶν Ἑλληνίδων πόλεων· (ἐν δὲ ταύταις ἧττόν τινα δυνατόν ἐστι διαπράττεσθαι τῶν τῆς πόλεως·) ἔπειτα δὲ δίκας καὶ γραφὰς καὶ εὐθύνας ἐκδικάζειν, ὅσας οὐδ' οἱ σύμπαντες ἄνθρωποι ἐκδικάζουσι· τὴν δὲ βουλὴν βουλεύεσθαι, πολλὰ μὲν περὶ τοῦ πολέμου, πολλὰ δὲ περὶ πόρου χρημάτων, πολλὰ δὲ περὶ νόμων θέσεως, πολλὰ δὲ περὶ τῶν κατὰ πόλιν ἀεὶ γιγνομένων, πολλὰ δὲ καὶ τοῖς συμμάχοις, καὶ φόρον δέξασθαι, καὶ νεωρίων ἐπιμεληθῆναι καὶ ἱερῶν. Ἆρα δή τι θαυμαστόν ἐστιν, εἰ, τοσούτων ὑπαρχόντων πραγμάτων, μὴ οἷοί τ' εἰσὶ πᾶσιν ἀνθρώποις χρηματίσαι; 3. Λέγουσι δέ τινες, ἤν τις ἀργύριον ἔχων προσίῃ πρὸς βουλὴν ἢ δῆμον, χρηματιεῖται. Ἐγὼ δὲ τούτοις ὁμολογήσαιμ' ἂν, ἀπὸ χρη-

ρακομιδῇ τῇ ἐς Σικελίαν—καὶ ἐν τῇ Ἰταλίᾳ τισὶ πόλεσιν ἐχρημάτισε περὶ φιλίας τοῖς Ἀθηναίοις, i. e. *egit cum nonnullis Italiæ civitatibus de amicitia cum Atheniensibus ineunda.* Scholia græca interpretantur ὡμίλησε, λόγους προσήνεγκε πειστικούς. Suidas usum verbi activi annotavit hunc: χρηματίζει ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος. De legatis Thucydides i. 87. καὶ οἱ Ἀθηναίων πρέσβεις ἀπεχώρησαν, ἐφ' ἅπερ ἦλθον, χρηματίσαντες. ubi Scholia interpretantur πράξαντες. Cf. idem vi. 62. Demosthenis Midiana c. 3. et 4.

ἢ ὅτι] Ex Castal. et Bryl. ὅτι recepit primus Zeune. οὐδὲ διὰ ἄλλο ἢ διὰ τὸ πλῆθος Paris. A. C. dant: deinceps πάντες.

2. ἑορτὰς, ὅσας] Commode apposuit Weiske locum Scholiorum ad Aristophanis Vespas vers. 661. εἰς δέκα μῆνας λογίζεται (Βδελυκλέων) τὸν ἐνιαυτὸν, ὡς τῶν δύο εἰς ἑορτὰς προχωρούντων. Longe mirabilius est Scholion ad Thucydidis ii. c. 38. ἀγῶσι καὶ θυσίαις διετησίοις νομίζοντες. ubi ita narratur: δι' ὅλου τοῦ ἔτους θύουσιν οἱ Ἀθηναῖοι καθ' ἑκάστην πλὴν μιᾶς ἡμέρας. Quæ unde ducta sint, scire velim; vera equidem esse non puto. Addo locum Eustathii ad Odyss. λ. p. 454. ἑορτῶν, μὴν Ἀττικός. Ceterum Paris. C. habet οὕστινας δεῖ πρῶτον μέν.

ἐν δὲ ταύταις — πόλεως] Hæc a grammatico ad marginem apposita fuisse suspicatur Weiske.

ἐκδικάζειν] *disceptare* interpretatur Morus. De numero judiciorum compara Aristophanis Vespas vers. 661. 664. et Demosthenis Midianam: οἱ ἀεὶ δικάζοντες—ἄντι διακοσίους ἄντι χιλίους ἀνθ' ὁπόσους ἂν ἡ πόλις καθίσῃ.

καὶ τοῖς συμμαχοῖς] Pro ἐν τοῖς συμμάχοις γιγνομένων dictum monet Weiske. Sed desidero præterea περὶ τῶν ἐν συμ.

πραγμάτων] Prima manus in Paris. C. χρημάτων dederat.

3. χρηματιεῖται] Ita Paris. A. C. pro vulgato χρηματίσαι.

μάτων πολλὰ διαπράττεσθαι Ἀθήνησι, καὶ ἔτι ἂν πλείω διαπράττεσθαι, εἰ πλείους ἐπεδίδοσαν ἀργύριον· τοῦτο μέντοι εὖ οἶδα, ὅτι πᾶσι διαπρᾶξαι ἡ πόλις τῶν δεομένων οὐχ ἱκανή, οὐδ' εἰ ὁποσονοῦν χρυσίον καὶ ἀργύριον διδοίη τις αὐτοῖς. 4. Δεῖ δὲ καὶ τάδε διαδικάζειν, εἴ τις τὴν ναῦν μὴ ἐπισκευάζει, ἢ κατοικοδομεῖ τι [τὸ] δημόσιον· πρὸς δὲ τούτοις χορηγοῖς διαδικάσαι εἰς Διονύσια καὶ Θαργήλια καὶ Παναθήναια καὶ Προμήθεια καὶ Ἡφαίστεια ὅσα ἔτη· καὶ τριήραρχοι καθίστανται τετρακόσιοι ἑκάστου ἐνιαυτοῦ, καὶ

ὅτι πᾶσι] Aldina cum Parif. A. C. διότι. Caftalioni et Bryl. ὅτι debetur.

διαπράττεσθαι] Hæc eft Leunclavii conjectura, quam in locum vulgati διαπρᾶσθαι cum Welfio recepit primus Morus. Sed forma verbi media aliena eft ab h. l. et genitivus τῶν δεομένων pariter infolens eft. Quare utramque fcripturam vitiofam cenfeo, et dedi quod Parif. A. C. habent.

4. διαδικάζειν] Weifke pofuit Hefychii locum: διαδικασία, ἡ ἐπίκρισις τοῦ ἐπιτηδείου πρὸς τὴν λειτουργίαν. fed ille eft ab h. l. alienus. Sed in Demofthenis Orat. contra Euerg. p. 1147. funt διαδικασίαι περὶ τῶν σκευῶν, quæ huc pertinent. Ad trierarchos recte hæc refert Weifke. ἐπισκευάζοι eft in Parif. C.

τι [τὸ] δημόσιον] Recte Leunclavius τὸ delendum cenfuit, nifi τοῦ δημοσίου vel τῶν δημοσίων fcribere malueris.

διαδικάσαι εἰς] De futuris facris dici recte monet Weifke, itaque interpretatur: *quis choragi munus fufcipere debeat.* Quod verum effe apparebit comparanti Midianam Demofthenis cap. 6. De choris cycliis Panathenæorum vide Meurfium Panath. p. 16.

ὅσα ἔτη] Parif. C. habet ἡφαίστεια διαδικάσαι ὁπόσα ἔτη.

τετρακόσιοι] Hunc unum locum reperit et pofuit Wolfius Prolegom. ad Leptineam p. ci. ubi quadringentorum ad functionem trierarchiæ quotannis delectorum fit mentio; cui illuftrando nihil potuit egregii viri diligentia afferre. Præter conjecturas equidem nihil poffum promittere; funt tamen aliqua, quæ in ea parte Prolegomenorum omiffa video, unde fortaffe conjecturæ noftræ pondus accedere poffit.

Primum illud pono ut indubitatum, (poffum enim pluribus argumentis vincere, quod vir egregius in dubitationem vocavit) εἰσφορὰν, id eft pecuniæ collationem a civibus folvendæ ad belli neceffitates, pertinuiffe non folum ad militiam terreftrem, fed etiam ad maritimam, id eft ad τριηραρχίαν.

Prima vero mentio hujus εἰσφορᾶς tanquam rei novæ fit a Thucydide iii. 19. anno 4. belli Peloponnefiaci, Olympiadis 88. anno 1. his verbis: προσδεόμενοι δὲ οἱ Ἀθηναῖοι χρημάτων εἰς τὴν πολιορκίαν καὶ αὐτοὶ εἰσενεγκόντες τότε πρῶτον εἰσφορὰν διακόσια τάλαντα, ἐξέπεμψαν καὶ ἐπὶ τοὺς συμμάχους ἀργυρολόγους ναῦς δώδεκα. Locum Ariftophanis ex Equitibus verfu 923. ut antiquiffimum pofuit Wolfius, fed is pertinet ad Olympiadis 88. annum 4. et non folum εἰσφορῶν, fed etiam τριηραρχιῶν facit mentionem, quæ tum primum involuntariæ fuiffe videntur, confumto fcilicet ἐράνῳ Μηδικῷ, quem ait Ariftophanes Lyfiftratæ verfu 654. Collationis hujus defcriptio ex cenfu civium quæ tum fuerit, ignoramus. Sed novimus ex teftimonio Grammaticorum defcriptionem civium omnium ex cenfu per decem tribus in mille et ducentorum ditiffimorum claffes viginti, συμμορίας dictas, ex quibus collectis et divifis in duas partes, fexcentorum hominum utramque, iterum fiebat altera divifio in partes quatuor, trecentorum quamque. Qui trecenti

τούτων τοῖς βουλομένοις διαδικάσαι ὅσα ἔτη· πρὸς δὲ τούτοις ἀρχὰς δοκιμάσαι καὶ διαδικάσαι, καὶ ὀρφανοὺς δοκιμάσαι, καὶ φύλακας δεσμωτῶν καταστῆσαι. Ταῦτα μὲν οὖν ὅσα ἔτη. 5. Διὰ χρόνου δὲ διαδικάσαι δεῖ

principes in conferendo dicuntur ἐν τοῖς τριακοσίοις vel ἐν τοῖς πρώτοις εἰσφέρειν, docente accurate Wolfio p. xcvi. ſeqq. Quæ deſcriptio quo tempore primum facta fuerit, dubitatur. Ex Philochori fragmento poſito ab Harpocratione et repetito ab aliis refertur initium ad Nauſinicum archontem et Olympiadis 100. annum 3. Quam rationem Wolfius p. xcix. confirmare conatur ex eo, quod ſymmoriæ nomen in hoc bellici muneris genere apud nullum veterum ſcriptorum, qui quidem ſuperſint, ante Olympiadis 100. annum 3. memoretur. Nolo opponere docto interpreti locum Xenophontis Hellenic. i. 7. 32. δοξάντων τούτων καταλιπεῖν τρεῖς ναῦς ἕκαστον ἐκ τῆς αὐτοῦ ξυμμορίας, τῶν στρατηγῶν ὀκτὼ ὄντων: dubitari enim poteſt, an mentio ξυμμορίας hæc ad deſcriptionem civium in munere bellico pertineat. Narratio ipſa pertinet ad Olympiadis 93. annum $\frac{2}{3}$. Contra reperi locum Polybii ii. 62. de novo cenſu civium Atticorum Olympiadis 100. anno 3. facto et deſcriptione εἰσφορῶν nova, qui rationem illam confirmare videtur.

Nova lege Demoſthenes alia civium deſcriptione ex cenſu facta trecentos iterum ad trierarchiam vocavit, cujus rationem accurate explicuit Wolfius p. cxv. ſeqq. Quæ quidem omnia faciunt, ut ſuſpicer, τετρακοσίους τριηράρχους hic memoratos pertinere ad tempora anteriora Olympiadis 100. anno 3. illa ſcilicet, quæ hinc uſque ad Olympiadis 88. annum 1. quo primam εἰσφορᾶς ut rei novæ mentionem fieri vidimus, effluxerunt. Quod ſi vero advocamus locum capitis i. ſect. 17. ubi ἑκατοστὴ memoratur, facile in eo veſtigio perveniemus ad tempus illud, quo τετρακοσίων τριηράρχων deſcriptio valuit. Docui enim ad locum illum ex Ariſtophane, ἑκατοστὰς valuiſſe adhuc Olympiadis 89. anno 2. Contra Thucydides vii. 28. narrat, vigeſimam (τὴν εἰκοστὴν) ὑπὸ τοῦτον τὸν χρόνον, id eſt Olympiadis 91. anno 1. fuiſſe introductam. Unde apparet, deſcriptionem quadringentorum trierarchorum pertinere ad tempora anteriora Olympiade 91.

τοῖς βουλομένοις διαδικάσαι] Morus δεῖ addendum eſſe monuit. Zeune peſſime hæc referebat ad ἐθελοντὰς τριηράρχους Demoſthenis de Corona p. 239. pertinent enim ad ἀντίδοσιν, quæ ſolebat fieri ab iis, qui τριήραρχοι facti erant, de qua vide Prolegomena Wolfiana p. cxxiv. ſeqq. Recte de hoc monuit Weiſke.

δοκιμάσαι] Pertinet ad eligendos magiſtratus. Cf. Memorab. ii. 2. 13.

διαδικάσαι] Morus conjecit ſcribendum καὶ ὀρφανοῖς διαδικάσαι. Sed δοκιμασία ὀρφανῶν multis oratorum græcorum locis celebrata in dubitationem vocari non poteſt. Sed fuiſſe videntur etiam magiſtratus quidam damnoſi divitibus, in quorum creatione διαδικασίαι, ut in reliquis λειτουργίαις, locum habuiſſe videntur.

ὀρφανοὺς δοκιμάσαι] Zeune comparat Demoſthenem adv. Neæram p. 1369. lin. 18. ed. Reiſkii. Weiſke poſuit locum Memorabilium ii. 2. 13. ſed hic ad ὀρφανοὺς plane non pertinet, ſed ad liberos omnino, quibus erant parentes ſuperſtites. Demoſthenis locus a Zeunio indicatus non magis pertinet ad rem. Sed eſt locus ejuſdem clariſſimus p. 565. de patriis facultatibus: ὧν δίκαιον ἦν με δοκιμασθέντα κομίσασθαι. et p. 814. ἕως ἂν ἐγὼ ἀνὴρ εἶναι δοκιμασθείην. Ad archontem pertinebant δίκαι ὀρφανῶν et ἐπικλήρων, teſte Harpocratione ſub voc. ἡγεμονία, ubi compara Valeſium p. 36.

φύλακας δεσμωτῶν] Intelligit τοὺς ἕνδεκα vocatos, quos Pollux viii. 102. Demetrii Phalerei ætate νομοφύλακας dictos tradit, contra auctor ſcholii ad Ariſtophanis Veſpas verſu 1108. θεσμοφύλακας eoſdem vocatos tradit.

5. χρόνου δὲ] Conjunctionem δὲ ſuadente Leunclavio primus inſeruit

ἀστρατείας, καὶ ἐάν τι ἄλλο ἐξαπιναῖον ἀδίκημα γένηται, ἐάν τε ὑβρίσωσί τινες ἄηθες ὕβρισμα, ἐάν τε ἀσεβήσωσι. Πολλὰ ἔτι πάνυ παραλείπω· τὸ δὲ μέγιστον εἴρηται, πλὴν αἱ τάξεις τοῦ φόρου· τοῦτο δὲ γίγνεται ὡς τὰ πολλὰ δι' ἔτους πέμπτου. Φέρε δὴ τοίνυν, ταῦτα οὐκ οἴεσθε χρῆναι

Morus. Sed dubitari poteſt, an recte ἀστρατείας διαδικάζειν dicatur. Equidem exemplum nullum novi.

ἀστρατείας] Ita pro στρατείας vel στρατιᾶς ex conjectura Brodæi ſcripſit Zeune. στρατείας Weiſke interpretatur *male aut infeliciter ſuſceptæ expeditionis*, comparans Hellenicorum i. 7. ſed ibi verbum διαδικάσαι non magis legitur quam ἀστρατεία. Quod ait διαδικάσαι ἀρχὰς ſect. 4. Zeunium recte referre ad tempus poſt magiſtratum geſtum, ea eſt Zeunii conjectura pluſquam dubia. Ipſe enim addit, εὐθύνας has fuiſſe dictas, non διαδικασίας. Deinde στρατείας διαδικασία ſi eſt judicium de expeditione male aut infeliciter geſta, male id refertur hic ad ἀδικήματα certa et indubitata. Nam judicium στρατείας ſeu male geſtæ expeditionis accuſatio ipſa vera an falſa ſit, ſtatuit antea, et veræ pœnam definit. Denique στρατείας δίκην nuſquam commemoratam reperies, ſed ἀστρατείας contra Alcibiadem habet Lyſiæ oratio. Deinceps vulgatum γίγνηται e Parif. C. correxi: poſtea vulgatum ὑβρίζωσι de meo.

δι' ἔτους πέμπτου] Recte Weiſke Wackeri interpretis opinionem hæc cum cenſu romano comparantis rejecit. φόρος enim vel tributum intelligitur victis populis, quos blando nomine συμμάχους vocabant, imperatum. Sed Xenophon non ait, quinto quoque anno tributa ſtipendiariis fuiſſe imperata, ut opinatur vir doctus, ſed nova deſcriptio tributorum fuit facta fere quinto quoque anno. Φόρου ſignificationem docet locus Thucydidis vii. 28. καὶ τὴν εἰκοστὴν ὑπὸ τοῦτον τὸν χρόνον τὴν κατὰ θάλατταν ἀντὶ τοῦ φόρου τοῖς ὑπηκόοις ἐποίησαν, πλείω νομίζοντες ἂν σφίσι χρήματα οὕτω προσιέναι. Idem i. 96. παραλαβόντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τὴν ἡγεμονίαν τούτῳ τῷ τρόπῳ, ἑκόντων τῶν ξυμμάχων—ἔταξαν ἅς τε ἔδει παρέχειν τῶν πόλεων χρήματα πρὸς τὸν βάρβαρον, καὶ ἃς ναῦς.—καὶ Ἑλληνοταμίαι τότε πρῶτον Ἀθηναίοις κατέστη ἀρχὴ, οἳ ἐδέχοντο τὸν φόρον. οὕτω γὰρ ὠνομάσθη τῶν χρημάτων ἡ φορά. ἦν δ' ὁ πρῶτος φόρος ταχθεὶς τετρακόσια τάλαντα καὶ ἑξήκοντα. Hæc deſcriptio prima Ariſtidem habuit auctorem. Paulatim vero nomen φόρου, utpote odioſum et grave ſociis factum, abolitum mutarunt alio, σύνταξιν vocantes, uti monet Harpocratio ſub hac voce, Calliſtratum demagogum auctorem novæ appellationis nominans. Is eſt Aphidnæus orator, quem maxime Demoſthenes fuit æmulatus. De eo confer Ruhnkenii Hiſtoriam Oratorum Gr. p. 140. ed. Reiſkianæ. Ariſtophanes Acharn. 504. ſeqq. αὐτοὶ γάρ ἐσμεν, οὑπὶ Ληναίῳ τ' ἀγών· κοὔπω ξένοι πάρεισιν· οὔτε γὰρ φόροι ἥκουσιν, οὔτ' ἐκ τῶν πόλεων οἱ ξύμμαχοι. verſu 643. τοιγάρτοι νῦν ἐκ τῶν πόλεων τὸν φόρον ὑμῖν ἀπάγοντες ἥξουσι. Veſparum verſu 657. λόγισαι τὸν φόρον ἡμῖν ἀπὸ τῶν πόλεων ξυλλήβδην τὸν προσιόντα. 707. εἰσίν γε πόλεις χίλιαι, αἳ νῦν τὸν φόρον ἡμῖν ἀπάγουσιν. Ex Æſchine συντάξεις τελεῖν poſuit Stephani Theſaurus. Iſocrates Panathenaici cap. 25. φόρον nominat, ubi originem ejus narrat; ſed cap. 44. τούτοις ἀναγκάζωνται συντάξεις καὶ φόρους ὑποτελεῖν utrumque vocabulum conjungit. De ipſo tempore, quod ſcriptor hujus libri ſtatuit fere ſolemne fuiſſe ordinandis ſociorum tributis, locum ſcriptoris græci ſimilem nondum reperi; ſed Ariſtoteles Politic. v. 8. in minoribus civitatibus ariſtocraticis vel oligarchicis quovis anno, in majoribus vero tertio vel quinto quovis anno cenſum actum fuiſſe teſtatur, ubi cenſum eorum, qui ad magiſtratus admittuntur, accurate recognoſcendos eſſe monet.

οὐκ οἴεσθε χρῆναι] Aldinum et Parif. A. C. οἴεσθαι χρῆναι ita correxit Caſtalio. Stephani ſcripturam οἴεσθαι χρὴ cum Leunclavio ſequuntur Morus, Zeune, Weiſke, et intelligunt δεῖν ante διαδικάζειν.

διαδικάζειν ἅπαντα; 6. Εἰπάτω γάρ τις, ὅτι οὐ χρῆν αὐτόθεν διαδικάζεσθαι. Εἰ δ' αὖ ὁμολογεῖ [δεῖν] ἅπαντα χρῆναι διαδικάζειν, ἀνάγκη δι' ἐνιαυτοῦ. Ὡς οὐδὲ νῦν δι' ἐνιαυτοῦ δικάζοντες ἐπαρκοῦσιν, ὥστε παύειν τοὺς ἀδικοῦντας, ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἀνθρώπων. 7. Φέρε δή, ἀλλά φησί τις χρῆναι δικάζειν μέν, ἐλάττους δὲ δικάζειν. Ἀνάγκη τοίνυν, ἐὰν μὲν πολλὰ ποιῶνται δικαστήρια, ὀλί-

6. **Εἰπάτω γάρ τις**] Vitiofum manifefto tempus nemo tentavit interpretum. Quod toties præceffit, *εἴποι τις ἄν, εἴποι δ' ἄν τις*, etiam h. l. reftituendum cenfeo, fcribendo *Εἴποι δ' ἂν ἄρα τις.*

οὐ χρῆν αὐτόθεν] Pro ἐχρῆν dictum, ut Memorab. i. 2. 18. Apol. i. 3. Alterum vocabulum eft ex correctione Leunclavii pro vulgato *αὐτόθι*. *ftatim, omnino.*

ὁμολογεῖν δεῖ] Hanc Leunclavii conjecturam vulgato *ὁμολογεῖ δεῖν* fubftituit Morus, Zeune, Weifke. Verum equidem malim *ὁμολογεῖ* retinere, deleto *δεῖν*, quod ex varietate verbi *χρῆναι* potuit oriri. Itaque feclufi, et veterem fcripturam reftitui.

ἐπαρκοῦσιν] Leunclavio debetur lectio pro vulgata *ὑπάρχουσιν*, probata etiam Stephano et Moro. Contra Zeune vulgatum ait idem fignificare; quam in rem laudat Vigerum et Indicem Demofthenicum Reifkii. Weifke igitur interpretatur *præftant, efficiunt.* Equidem non miror, Zeunium fe lectoremque ludificatum effe ablegatum ad Vigerum, ubi nihil eft de hac verbi notione; fed Weifkium miror tam obfequiofum, ut Zeunio crederet rem incredibilem et falfam.

7. **Φέρε δή, ἀλλά**] Vulgatam diftinctionem *φέρε δὴ ἀλλά, φησί τις* ita mutatam voluit Zeune, ut *ἀλλὰ φέρε δή*, vel *φέρε δή, πάντα* fcriberetur. Weifke *φέρε δή, ἀλλὰ* fcripfit, *φέρε δὴ* interpretatus: quafi tu dicas, *'aliud etiam adjiciam.* Sed huic ftatim *ἀλλὰ* fubjici durum effe fatetur. Similis tamen eft locus Dionyfii Halic. iv. p. 239. a Vigero p. 316. pofitus, ubi Servius fe excufans: *Φέρε εἰπεῖν, ἀλλὰ ὑπερήφανός εἰμι καὶ διὰ τὴν βαρύτητα ἐπαχθής.* Igitur diftinctionem Weifkianam fecutus fum. *φήσει* habent Parif. A. C.

ἐὰν μὲν ὀλίγα] Zeune ad h. l.: Illud *μὲν* muta in *μή*: nam alioqui exiftit fenfus repugnans et Xenophonte indignus; deinde *μὲν* quoque otiofa eft particula, quod non habet fequentem *δέ*. Weifke, qui de nimia fragmentorum, quæ locum hunc præbere ait, multitudine queritur, *ὀλίγα* tamen in *πολλὰ* mutare aufus eft. Illud enim ftuporem librarii propter antecedens *ἐλάττους* et fequens *ὀλίγοι* finxiffe, et fenfum omnem loci ita pervertiffe. Facta igitur ex uno plura dicafteria interpretatur, five, ut nunc dicimus, *dafs fich der ganze Gerichtfhof in mehrere Departemens theile.* Equidem magnam difficultatem vulgari fcripturæ ineffe non diffiteor, fed emendatio virorum doctorum mihi non tam certa effe videtur, ut nihil plane dubitationis fuperfit. Quare vulgatum relinqui forte tutius erat. Primum in propofitione eft tantum *ἐλάττους δικάζειν*, non *καὶ πολλὰ* vel *πλείω δικαστήρια.* Sed ponamus, voluiffe Xenophontem multitudinem judicum in plura dicafteria diftribui, quo plures caufæ et publicæ et privatæ cognofci et judicari poffint. Quo valere putas tum, quod opponit huic confilio Xenophon multitudinem dierum feftorum, id eft nefaftorum, quibus judicia exerceri non licebat? At fi plura dicafteria fuiffent inftituta, poterant multitudini caufarum eo facilius fufficere; quod tamen nerum negat Xenophon. Deinde membrum illud, *ἐὰν μὲν ὀλίγα* aut *πολλὰ δικαστήρια ποιῶνται*, non habet oppofitum fibi alterum, ubi particula *δὲ* refpondeat antecedenti *μέν.* Cui tamen vitio fortaffe licet ita mederi, ut fcribas: *Ἀνάγκη τοίνυν, ἐὰν μὲν πολλὰ —ὀλίγοι δ' ἐν ἑκάστῳ ὦσι τῷ δικαστηρίῳ, καὶ δ. ῥᾴδιον εἶναι πρὸς ὀλ. δικ. καὶ συνδικάσαι, ὥστε πολὺ ἧττον δ. δ.*

γοι ἐν ἑκάστῳ ἔσονται τῷ δικαστηρίῳ· ὥστε καὶ διασκευάσασθαι ῥᾴδιον ἔσται πρὸς ὀλίγους δικαστάς, καὶ συνδεκάσαι, [ὥστε] πολὺ ἧττον δικαίως δικάζειν. 8. Πρὸς δὲ τούτοις οἴεσθαι χρή, καὶ ἑορτὰς ἄγειν χρῆναι Ἀθηναίους, ἐν αἷς οὐχ οἷόν τε δικάζειν. Καὶ ἄγουσι μὲν ἑορτὰς διπλασίους ἢ οἱ ἄλλοι· ἀλλ' ἐγὼ μὲν τίθημι ἴσας τῇ ὀλιγίστας ἀγούσῃ πόλει· τούτων τοίνυν τοιούτων ὄντων, οὔ φημι οἷόν τ' εἶναι, ἄλλως ἔχειν τὰ πράγματα Ἀθήνησιν, ἢ ὥσπερ νῦν ἔχει, πλὴν εἰ κατὰ μικρόν [τι] οἷόν τε τὸ μὲν ἀφελεῖν, τὸ δὲ προσθεῖναι· πολὺ δ' οὐχ οἷόν τε μετακινεῖν, ὥστε μὴ οὐχὶ τῆς δημοκρατίας ἀφαιρεῖν τι. 9. Ὥστε μὲν γὰρ βέλτιον ἔχειν τὴν πολιτείαν, οἷόν τε πολλὰ ἐξευρεῖν·

διασκευάσασθαι — πρὸς] Dinarchus contra Demoſthenem p. 51. *μηδὲν φανερὸν ἐν τῇ πόλει κεκτῆσθαι, ἀλλὰ διεσκευάσθαι πρὸς τὸν δῆμον, ὡς οὐ πιστεύοντα* (Demoſthenem) *τοῖς ἑαυτῷ πολιτευομένοις*. Verbum Weiſke h. l. interpretatur quaſi ſe contra adverſarios inſtruere et munire, ſcilicet minis, precibus, donis et aliis copiis. Propius a vero Zeune: *judicum corruptionem moliri*.

συνδεκάσαι, [ὥστε]] Vulgatum *συνδικάσαι πολὺ ἧττον* vitio laborare egregie vidit Leunclavius, cujus conjecturam *συνδικάσαι ἐς τὸ πολὺ ἧττον* recepit Morus, ſic quoque locum hiulcum eſſe confeſſus. Zeune errorem in verbo *συνδικάσαι* latere videns, mutari voluit infinitum modum in *συνδικάσαντας*, interpretatus ita: *qui non jurati ſunt judices, ſed judicibus conſtitutis aſſident in judicio*. Weiſke poſt *συνδικάσαι* interponit verba *αὐτοὺς καί*, interpretatus: ita ut facile ſit reis ſe contra paucitatem judicum munire, adeo ut hi cum illis faciant et multo minus juſte judicent. Tam exiguum vitium deluſit acumen Interpretum omnium! Scripſi *συνδεκάσαι*, et clara facta puto omnia. *συνδεκάζειν τὰ δικαστήρια* eſt in Demoſthene p. 1137. Æſchine p. 109. Polluce vi. 36. in quibus locis omnibus Codices ſcriptum habent *συνδικάζειν*. Poſtquam hæc ſcripſeram, vidi, Aug. Matthiæ Miſcell. Philolog. i. p. 252. in eandem conjecturam incidiſſe. Supereſt tamen vel ſic vitium, quod ſuſtuli inſerto *ὥστε*, quod tamen a reliqua oratione ſecluſi. Addo locum Thucydidis viii. 54. ubi memorat *ξυνωμοσίας, αἵπερ ἐτύγχανον πρότερον ἐν τῇ πόλει οὖσαι ἐπὶ δίκαις καὶ ἀρχαῖς· ἁπάσας ἐπελθὼν Πείσανδρος καὶ παρακελευσάμενος, ὅπως συστραφέντες καὶ κοινῇ βουλευσάμενοι καταλύσουσι τὸν δῆμον*.

8. *διπλασίους*] Quædam appoſui ſupra ad ſect. 2. Addo nunc locum Lyſiæ contra Nicomachum, qui ſub 30 tyrannis *ἀναγραφεὺς νόμων* fuerat: *ἀναγράψας γὰρ πλείω τῶν προσταχθέντων αἴτιος γεγένησαι τὰ προσιόντα χρήματα εἰς ταῦτα μὲν ἀναλίσκεσθαι, ἐν δὲ ταῖς πατρίοις θυσίαις ἐπιλείπειν.— εἰ γὰρ οὗτος μὴ πλείω ἀνέγραψεν ἓξ ταλάντοις, εἴς γε τὰς θυσίας τὰς πατρίους ἂν ἐξήρκεσε, καὶ τρία τάλαντα ἂν περιεγένετο τῇ πόλει.* p. 860. *ὃς ἐν δυοῖν ἐτοῖν πλείω ἤδη τοῦ δέοντος δώδεκα ταλάντοις ἀνάλωσε, παρ' ἕκαστον τὸν ἐνιαυτὸν ἐπεχείρησεν ἓξ ταλάντοις τὴν πόλιν ζημιῶσαι.* Unde videtur colligi poſſe, ſolemniter 3 talenta quotannis in ſacrificia publica inſumi ſolita fuiſſe Atheniſ. Pariſ. A. C. *ὀλιγουσας* dant.

πολὺ δ'—μετακινεῖν] Weiſke *ἅπαξ* vel *εἰσάπαξ* addendum cenſuit, quod opponatur antecedenti *κατὰ μικρόν*. ubi Pariſ. C. *τι* omiſit.

9. *οἷόν τε πολλὰ*] Aldina *οἴονται* habet, ſolenni vitio, ut Pariſ. A. C.

ὥστε μέντοι ὑπάρχειν δημοκρατίαν μὲν εἶναι, ἀρκούντως δὲ τοῦτο ἐξευρεῖν, ὅπως δὴ βέλτιον πολιτεύσονται, οὐ ῥάδιον, πλὴν, ὅπερ ἄρτι εἶπον, κατὰ μικρόν τι προσθέντα ἢ ἀφελόντα.

In seditionibus aliarum civitatum quas partes tueatur et tueri debeat populus Atheniensis.

10. Δοκοῦσι δὲ Ἀθηναῖοι καὶ τοῦτό τοι οὐκ ὀρθῶς βουλεύεσθαι, ὅτι τοὺς χείρους αἱροῦνται ἐν ταῖς πόλεσι ταῖς στασιαζούσαις. Οἱ δὲ τοῦτο γνώμῃ ποιοῦσιν· εἰ μὲν γὰρ ᾑροῦντο τοὺς βελτίους, ᾑροῦντ' ἂν οὐχὶ τοὺς ταὐτὰ γιγνώσκοντας σφίσιν αὐτοῖς· ἐν οὐδεμιᾷ γὰρ πόλει τὸ βέλτιστον εὔνουν ἐστὶ τῷ δήμῳ, ἀλλὰ τὸ κάκιστον ἐν ἑκάστῃ πόλει εὔνουν τῷ δήμῳ· οἱ γὰρ ὅμοιοι τοῖς ὁμοίοις εὔνοί εἰσι. Διὰ ταῦτα οὖν Ἀθηναῖοι τὰ σφίσιν αὐτοῖς προσήκοντα αἱροῦνται. 11. Ὁποσάκις δ' ἐπεχείρησαν αἱρεῖσθαι τοὺς βελτίστους, οὐ συνήνεγκεν αὐτοῖς, ἀλλ' ἐντὸς ὀλίγου χρόνου ὁ δῆμος ἐδούλευσεν· ὁ μὲν Βοιωτοῖς· τοῦτο δὲ, ὅτε Μιλησίων

ὑπάρχειν — εἶναι] Xenophon Memor. iv. 5. 1. νομίζων γὰρ ἐγκράτειαν ὑπάρχειν ἀγαθὸν εἶναι τῷ μέλλοντι καλόν τι πράξειν. In Cyropædia viii. 8. 20. Edd. pr. Philelphus et Guelf. habent: οἷς ἐν μὲν τῷ παρελθόντι χρόνῳ ἐπιχώριον εἶναι ὑπῆρχε, τοὺς μὲν τὴν γῆν ἔχοντας ἀπὸ ταύτης ἱππότας παρέχεσθαι. ubi libros alios ſecutus ego ἐπιχώριον ἦν minus recte edidi. Adde de Venatione xiii. 17.

ὅπως δὴ] Ita editio Leuncl. poſterior pro vulgato δὲ dedit.

10. τοῦτό τοι] Vulgatum τοῦτό μοι vitioſum eſſe monuerat Morus. In toto enim libello narrat, quid alii in republica Athenienſium taxaverint, ipſe vero eos defendit ex ὑποθέσει democratica. Morus igitur deleri voluit, Weiſke in τοι mutavit.

αἱροῦνται] *defendunt, tuentur, ad partes eorum ſe applicant*, interpretatur Weiſke.

Οἱ δὲ τοῦτο γνώμῃ ποιοῦσιν] Brodæus, cum vulgatum antea τοῦτό μοι bene habere credidiſſet, vitium hic quæſivit, et corrigi voluit οὐδὲ τοῦτο γ. π. Ceterum opprobrium hoc Athenienſium antiquum eſſe diſces ex Euripidis Heraclidis verſu 177. μήθ', ὅπερ φιλεῖτε δρᾶν, πάθῃς σὺ τοῦτο, τοὺς ἀμείνονας παρὸν φίλους ἑλέσθαι, τοὺς κακίονας λάβῃς.

11. ὁ μὲν Βοιωτοῖς] Ita Aldina. Caſtalio ὅτε μὲν, Leuncl. τὸ μὲν edidit. Zeune aut hic τοῦτο μὲν, aut in ſequentibus τὸ δὲ ſcribendum cenſuit. Idem Βοιωτοῖς dativum pendere ait a verbo ἐδούλευσεν, quod e ſuperioribus ſit repetendum. Morus τὸ μὲν Βοιωτοῖς dedit, vitia tamen plura loci hujus agnovit, ſanare non auſus. Weiſke cetera verba ut deſperata relinquit, ὁ δῆμος autem illi videtur eſſe plebs illius civitatis, cujus optimatibus favere cœpiſſent Athenienſes. Idem, cum reliqui interpretes omnes de hiſtoria ſileant, hæc annotavit: *Bœotiorum mentionem ſuſpicamur eſſe factam in contrariam partem*; (At hoc ſtatim eſt contra conſilium ſcriptoris diſerte proditum!) *narratum fuiſſe bre-*

εἵλοντο τοὺς βελτίστους, ἐντὸς ὀλίγου χρόνου ἀποστάντες τὸν δῆμον κατέκοψαν· τȣ̃το δὲ, ὅτε εἵλοντο Λακεδαιμονίȣς ἀντὶ Μεσσηνίων, ἐντὸς ὀλίγου χρόνου Λακεδαιμόνιοι καταστρεψάμενοι Μεσσηνίους, ἐπολέμουν Ἀθηναίοις.

Quæritur, an democratiæ timendum sit ab ἀτίμοις?

12. Ὑπολάβοι δέ τις ἂν, ὡς οὐδεὶς ἄρα ἀδίκως ἠτίμωται Ἀθήνησιν· ἐγὼ δέ φημι τινὰς εἶναι, οἳ ἀδίκως ἠτίμωνται, ὀλίγοι μέντοι τινές. Ἀλλ᾽ ȣ̓κ ὀλίγων δεῖ τῶν

viter de felici rerum successu, quas Thebanorum exules patriæ mox liberatores duce Pelopida susceperunt. Narrant Nepos et Plutarchus in vita Pelopidæ. Nam tum Athenienses a partibus plebis Thebanæ steterant. In tanta orationis brevitate, obscuritate et corruptela difficile est similitudinem veri conjectura assequi; suspicor tamen, intelligi infelicem Tolmidæ expeditionem contra Bœotios exsules susceptam, quam narrat Thucydides i. 113. Diodorus xii. 6. Plutarchus Periclis cap. 24. De Milesiis ne conjecturam quidem periclitatus est Weiske. Suspicari tamen licet, intelligi bellum, quod Athenienses susceperunt contra Samios accusatos a Milesiis, quod narrat Thucydides i. 115. Plutarchus l. c. Diodorus libro 12. et Scholia ad Aristophanis Vespas versu 283. Sed eventum utriusque belli talem ignoramus, qualem hic locus desiderare videtur. Milesios etiam ad breve tempus cum Aristagora tyranno adjuvarunt Athenienses, narrante Herodoto v. 99. Atque hinc originem belli Medici derivavit Aristoteles Analyticor. ii. 10. 4. Messeniorum exemplum ad bellum tertium Messeniacum Weiske refert, quo Athenienses vocati a Lacedæmoniis ad Ithomen obsidendam statim tamen ab iisdem dimissi sunt, narrante Thucydide i. 108. Ceterum quod Morus e libro octavo Thucydidis fortasse aliquid derivari posse putabat, quod huc pertineret, in eo lectorem spes plane omnis destituet. Narrantur ibi Milesiorum defectio et varii Atheniensium conatus, ut oppidum reciperent; sed nihil inest, quod idoneum huic loco illustrando dici possit. De Messeniis idem Morus suspicabatur huc referendum esse locum Thucydidis i. 101. et 102. Ceterum Paris. A. habet Μεσσηνίους—Ἀθηναίους.

12. ὡς οὐδεὶς ἄρα] Ipsa particula ἄρα conjunctionem hujus postremæ sectionis cum antecedente desiderat, quæ nullibi apparet, uti ipsa libelli clausula deest, vel potius alieno loco supra cap. ii. sect. 20. et cap. iii. sect. 1. posita adest.

ἀδίκως ἠτίμωται] Moro in mentem venit scribere δικαίως, consentiente Zeunio. Contra Weiske ita ad h. l.: *Verba οὐδεὶς—Ἀθήνησι sunt haud dubie ex alicujus oratione sumta et vulgo deinceps ab aliis audita. Temere autem ἀδίκως mutari volunt in δικαίως. Rectius illud tollerent. Sed est gravitatis causa adjectum, ut Expeditionis* v. 7. 29. *et significat, omnino τὸ ἀτιμοῦν fere esse ἄδικον. Sic alia adverbia similibus verbis addi solent, δεινῶς, χαλεπῶς, σχετλίως. Oriuntur e talibus ambiguitates, quæ locum præbeant calumniæ, ut declarat Socratis responsum Apollodoro aut Xanthippæ datum Apologiæ sect.* 28. *Simili modo auctor τὸ ἀδίκως urget, et paucos tantum, id est bonos viros, illud subire defendit, ut injuste pœna ignominiæ afficiantur. Simul etiam consulto mutat statum quæstionis. Nam tacite ut exploratum sumit, omnem democratiam esse vitiosam; quod significavit ab initio, et rationem contra affert, cur ab ἀτίμοις non sit timendum, ne democratia tollatur, quia idem ab initio docere instituerat, bene prospexisse Athenienses, ut formam reipublicæ suæ conservarent.* In quibus duo inprimis sunt, quæ mirationem lectori facere possint, veluti quod ait, auctorem consulto statum quæstionis mutare. Sed in hoc

ἐπιθησομένων τῇ δημοκρατίᾳ τῇ Ἀθήνησιν· ἐπεί τοι καὶ οὕτως ἔχει, οὐδὲν ἐνθυμεῖσθαι ἀνθρώπους, οἵτινες δικαίως ἀτιμῶνται, ἀλλ' εἴτινες ἀδίκως. 13. Πῶς ἂν οὖν ἀδίκως οἴοιτό τις ἂν [τοὺς] πολλοὺς ἠτιμῶσθαι Ἀθήνησιν, ὅπου ὁ

versatur error viri docti de consilio auctoris in tota hac sectione, quem postea explicabimus. Sed nunc videamus illud, quod tanquam certum posuit Weiske, *ἀδίκως* recte posse tolli, sed gravitatis causa additum esse, et significare, omnino *τὸ ἀτιμῶν* fere esse *ἄδικον*. At vero auctor magnum aliquid interesse statuit: *ἐπεί τοι καὶ οὕτως ἔχει, οὐδὲν ἐνθυμεῖσθαι ἀνθρώπους, οἵτινες δικαίως ἀτιμῶνται, ἀλλ' εἴτινες ἀδίκως*, (intellige *οὗτοι ἐνθυμοῦνται*.) Quorum verborum sensum nec Zeune nec Weiske attigit, nedum explicuit, nisi quod Zeune in Indicem retulit *ἐνθυμεῖσθαί τι*, *animo concipere aliquid, novarum rerum esse studiosum*. Morus ad h. l. conjecit *ἐπειτοίγε*, siquidem, scribendum; *καὶ* enim locum non habere. Sensum esse: *si quidem ita se res habet, eos nihil* (adversus civitatem) *moliri, qui. Fortassis etiam*, addit, *legendum, οὐδὲν κακὸν* s. *νεώτερον ἐνθυμεῖσθαι*. Ex quo fonte ducta sit Zeunii interpretatio, nunc apparet. Sed Mori interpretatio uti est falsa, ita conjectura adjecta vana, quippe quæ falsa interpretatione loci nititur. Weiske verbum *ἐνθυμεῖσθαι* referre in Indicem Philologico-Criticum, quem dixit, omisit. Mihi *ἐνθυμεῖσθαι* h. l. videtur significare *cogitatione vel recordatione rei moveri aliquam in partem, vel ad pœnitentiam facti, vel ad misericordiam, vel ad iram et ultionis consilium*. Herodotus ii. 175. *ἐνθυμιστὸν ποιεῖσθαι* dixit. *ἐνθύμησιν (κατὰ) δείσας* Thucydidi i. 132. est: cogitatione rerum præteritarum permotus et dolum suspicatus timere cœpit. Idem v. 16. *Πλειστοάναξ δὲ ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν διαβαλλόμενος περὶ τῆς καθόδου, καὶ ἐς ἐνθυμίαν τοῖς Λακεδαιμονίοις ἀεὶ προβαλλόμενος ὑπ' αὐτῶν, ὁπότε τι πταίσειαν, ὡς διὰ τὴν ἐκείνου κάθοδον παρανομηθεῖσαν ταῦτα ξυμβαίνει.* ubi Valla vertit: *quasi religionem objicere animis eorum.* Idem *ἐνθύμιον ποιούμενοι* de militibus defectu lunæ exterritis vii. 50. ubi Valla vertit: *rem pro ominosa habentes*, Scholia *δεισιδαιμονήσαντες* interpretantur. Verbo *ἐνθυμεῖσθαι* similiter utitur vii. 18. *διὰ τοῦτο δυστυχεῖν τε εἰκότως ἐνόμιζον καὶ ἐνεθυμοῦντο τήν τε περὶ Πύλον ξυμφορὰν καὶ εἴτις ἄλλη αὐτοῖς γένοιτο.* ubi vertitur: *animo volutantes religioni vertebant.* Idem v. 32. *Δηλίους δὲ κατήγαγον ἐς Δῆλον ἐνθυμούμενοι τάς τε ἐν ταῖς μάχαις ξυμφοράς.* Odysseæ xiii. 421. Minerva ad Ulyssem de filio: *μὴ δή τοι κεῖνός γε λίην ἐνθύμιος ἔστω.* ubi Scholia recte *διὰ φροντίδος* interpretantur: *noli nimis ejus cura angi.* Sophoclis Trachin. 109. *ἐνθυμίοις εὐναῖς τρύχεσθαι* Scholia interpretantur *μεριμνητικαῖς, πολυφροντίστοις.* Verbum *ἐνθυμεῖσθαι* de pœnitentia etiam dici ex seria peccati cogitatione orta docet locus Chrysostomi positus ab Interpretibus Hesychii ad glossam *ἐνεθυμίαζον*, qui ad Genes. vi. 6. *ἐνεθυμήθη φησὶν, ἀντὶ τοῦ μετεμελήθη.* Hæc sufficiant ad sententiam hujus loci declarandam, quæ mihi hæc esse videtur certa et indubitata: *Præterea etiam illud cogitare oportet, in universum ita naturam hominis esse constitutam animumque humanum ita se habere, uti, qui merito suo damnati civitatis jura et honores perdiderunt, dedecus suum parum curent, contra qui contra jus et fas damnati sunt, injuriæ acceptæ cogitatione facile impellantur ad iram et vindictam.*

ἀλλ' εἴτινες] Veterem lectionem, quam tuentur etiam Paris. A. C., restitui, probante Abreschio Dilucid. Thucyd. p. 27. et 354. *οἵτινες* primus edidit Stephanus, propter antecedentis membri similitudinem, credo. Antecedens *ἀτιμῶνται* debetur Castalioni; Aldinum *τιμῶνται* repetiit Stephanus, et habent Paris. A. C.

13. [*τοὺς*] *πολλοὺς*] Articulum seclusi, qui sensum impedit. *πολλοὶ* opponuntur illis, qui antecedunt, *ὀλίγοι μέντοι τινές*. Contra *οἱ πολλοὶ* sunt vulgus, plebs. Mira est Weiskii annotatio etiam ad h. l. Ita enim ille: *ὀλίγοι τινὲς sunt optimates, quippe honoribus exclusi maxime fructuosis. Nam existimo, jam ab hoc loco verba novo sensu adhiberi, ut ignominia (ἀτιμία) non sit capitis, sed virtutis quasi deminutio.*

δῆμός ἐστιν ὁ ἄρχων τὰς ἀρχάς; Ἐκ δὲ τοῦ μὴ δικαίως ἄρχειν, μηδὲ λέγειν τὰ δίκαια ἢ πράττειν, ἐκ τοιούτων ἄτιμοί εἰσιν Ἀθήνῃσι. Ταῦτα χρὴ λογιζόμενον μὴ νομίζειν εἶναί τι δεινὸν ἀπὸ τῶν ἀτίμων Ἀθήνῃσιν.

οἵτινες δικαίως ἀτιμοῦνται qui ſint, poſt ſignificatur, homines nempe de plebe, qui injuſtitia imperii ſeſe ipſos ignominiæ damnant; *atque ita οἵτινες ἀδίκως ſunt boni viri*. Videtur vir doctus falſa lectione τοὺς πολλοὺς in fraudem ſe induci paſſus eſſe.

ἢ πράττειν] Caſtalio ἢ in Aldina omiſſum reſtituit.

μὴ νομίζειν εἶναί τι δεινὸν ἀπὸ τῶν ἀτίμων] Hiſtoria civitatum græcarum docet, maximum illis ſemper periculum fuiſſe ab exulibus et ἀτίμοις contra jus factis, maximaſque rerum publicarum turbas, mutationes et converſiones factas fuiſſe ab ejuſmodi hominum multitudine, qui reditum in patriam ratione qualicunque eſſent conſecuti. Hoc periculum reipublicæ Athenienſium minime timendum eſſe, docere conatur ſcriptor tota hac ſectione, atque id facit ita, ut demonſtret, paucos omnino contra jus damnatos ἀτιμοῦσθαι Athenis, quorum paucitas nihil valeat ad mutandum reipublicæ ſtatum; contra qui merito ſuo damnati jure et honoribus civitatis exuantur, facinorum ſuorum conſcientia facile eo redigi, ut dedecus ne graviter ferant, nec omnino curent; multo minus ab ejuſmodi hominibus ἀτίμοις periculum aliquod democratiæ Athenienſi imminere. Definit in eo, ut moneat, in ſtatu populari Athenienſium omnino fieri non poſſe, ut multi contra jus et fas damnati civitatis jura amittant. Hoc eſt conſilium ſcriptoris tam manifeſtum, ut de eo dubitari poſſe non videatur. Tamen longe diverſa fuit Weiſkii ſententia, cujus annotationem apponam, permiſſo tamen lectoribus meis judicio. *Docet auctor h. l. ad commendandum popularem ſtatum fruſtra hoc dici, neminem inſontem ignominia notari, quod in paucorum dominatu ſit valde uſitatum.* (Non ait auctor, *hoc dici*, ſed *poſſe aliquem incidere in eam opinionem, ὑπολάβοι τις ἄν.*) *Obſcurius hoc ſignificat, ſed tamen aliud conſilium vix poteſt habere. Tenendum autem eſt, Xenophontem hic germanum Socratis diſcipulum agere.*

PROLEGOMENA AD LIBRUM

DE

REDITIBUS SIVE VECTIGALIBUS ATHENIENSIUM AUGENDIS.

ARGUMENTA temporis, quo ſcriptus eſt hic liber, diligenter conquiſita poſuit Weiſke, ſed in iis explicandis multifariam aberravit. Quod hic demonſtrandum ſuſcepi.

Primus eſt locus iv. 40. ἐν τῷ νῦν πολέμῳ, quem inexplicatum dubitationi lectorum reliquit exquirendum. Memorat ſcriptor τὰς ἐν τῷ νῦν πολέμῳ γεγενημένας εἰσφοράς. Quæ verba videntur bellum adhuc durans ſignificare. Eaſdem εἰσφορὰς videtur ſignificare cap. iii. 7. ubi propoſitis modis pluribus augendorum redituum, ad quos opus erat εἰσφοραῖς novis civium, ita Athenienſes adhortatur: ἐνθυμούμενος, ὡς πολλὰ μὲν εἰσήνεγκεν ἡ πόλις, ὅτε Ἀρκάσιν ἐβοήθει ἐπὶ Λυσιστράτου ἡγουμένου, πολλὰ δ᾽ ἐπὶ Ἡγησίλεω. Ad quem locum attuli cauſam, cur exiſtimem, de uno eodemque bello recentiſſimo utrobique ſermonem eſſe. Bellum tamen illud exactum fuiſſe arguit locus cap. iv. ſ. 40. ὅσα μὲν πρὸ τῆς εἰρήνης χρήματα εὕρισκε τὰ τέλη, ἀπὸ τοσούτων καὶ τὸ ἐπιὸν ἔτος διοικεῖτε τὴν πόλιν· ὅσα δ᾽ ἂν ἐφευρίσκῃ, διά τε τὸ εἰρήνην εἶναι, καὶ διὰ τὸ — ταῦτα λαμβάνοντες κατασκευάζεσθε, ὡς ἂν πλεῖσται πρόσοδοι γίγνοιντο. Sed ne fallaris! Eſt locus clariſſimus c. v. ſ. 12. γνώσεται, καὶ ἐν τῷ νῦν χρόνῳ διὰ μὲν τὸν πόλεμον καὶ τῶν προσόδων πολλὰς ἐκλειπούσας, καὶ τὰς εἰσελθούσας εἰς παντοδαπὰ πολλὰ καταδαπανηθείσας· ἐπεὶ δὲ εἰρήνη κατὰ θάλατταν γεγένηται, ηὐξημένας τε τὰς προσόδους, καὶ ταύταις ἐξὸν τοῖς πολίταις χρῆσθαι ὅ, τι βούλοιντο. Bellum igitur terreſtre videtur

adhuc durasse tum, quum hæc scriberet Xenophon, mare autem fuisse pacatum. Quæramus nunc, quodnam fuerit bellum istud recentissimum, num id ipsum, de quo est cap. iii. 7. an ejus reliquiæ? Bellum duce Hegesileo cum Arcadibus gestum esse illud ipsum, quo in pugna ad Mantineam Gryllus, Xenophontis filius, equitum Atheniensium dux, occubuit pugnans, docuisse mihi videor in annotatione ad illum locum. Ibidem simul posui suspicionem meam, Eubulum, Anaphlystium demagogum, Hegesilei cognatum, qui Hegesileus deinde propter expeditionem in Eubœa contra Thebanos male gestam Olymp. 105. anno 3. capitis fuit damnatus, et auctorem plebisciti, quo Xenophon patria fuit exclusus, teste Diogene in vita Xenophontis, eundemque auctorem ejus plebisciti, quo in patriam Xenophon fuit revocatus, eum igitur Eubulum, qui tum curam pecuniæ publicæ et redituum administrabat, in causa fuisse Xenophonti, ut de reditibus Atheniensium augendis libellum hunc in gratiam ejus perscriberet. Civem Xenophontem in patriam reducem loquitur locus cap. ii. sect. 7. Pugna ad Mantineam accidit Olymp. 104. anno 2. Quo vero anno Xenophon in patriam a populo, suadente Eubulo, fuerit revocatus, hoc vereor ut unquam possit exputari.

His ita disputatis, non opus est argumento ducto e loco iv. 23. ubi τὰ ἐν Δεκελείᾳ referuntur ad Olymp. 91. annum 4. quo multa millia servorum ad hostes transfugerant, narrante Thucydide vii. 2. Alia conspiratione facta, Sunium castellum occupaverant, narrante Athenæi Posidonio vi. p. 272. (544. Schw.) Sed hæc a Weiskio ad idem tempus relata nullam temporis notam certam appositam habent: nam quæ apposita conspicitur in Athenæo, falsa est. Teneamus igitur Thucydidis auctoritatem. Ad id tempus spectant hæc verba Xenophontis: μαρτυρήσειαν ἄν μοι, εἴ τινες ἔτι εἰσὶ τῶν μεμνημένων, ὅσον τὸ τέλος εὕρισκεν τῶν ἀνδραπόδων πρὸ τῶν ἐν Δεκελείᾳ. ad quem locum satis mihi demonstrasse videor gravem Weiskii errorem, qui Xenophontis hunc librum Olympiadis 89. anno 3. ætatis Xenophonteæ 23. scriptum existimabat. Locus ipse manifestum habet argumentum gravis ætatis Xenophontis, quippe qui res gestas

bello Decelico Olympiadis 91. anno 4. uſque ad pugnam Mantineenſem Olympiadis 104. anno 2. factam meminerat et viderat; quod fuit intervallum annorum pluſquam quinquaginta. Quod a veri ſpecie multum abhorrere quanquam ſtatuerit Weiſke p. 91. effugere tamen argumentum invictum non potuit, ſed argutatione evitare fruſtra conatus eſt.

Superſunt alia temporis argumenta a Weiſkio collecta, velut hoc e capite iv. ſect. 46. ubi Megarenſes et Thebani tanquam hoſtes Athenis proximi nominantur; quod Weiſke ad annum decimum belli Peloponneſii temere retulit p. 94.

Alter eſt locus cap. v. ſ. 9. ubi ſuadetur Athenienſibus, ut curent, ὅπως τὸ ἐν Δελφοῖς ἱερὸν αὐτόνομον, ὥσπερ πρόσθεν, γένοιτο, μὴ συμπολεμοῦντες, ἀλλὰ πρεσβεύοντες ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα: quo facto putat auctor futurum, ut omnes Hellenes conſentientes et ſocios habeant ἐπ' ἐκείνους, οἵτινες ἐκλιπόντων Φωκέων τὸ ἱερὸν καταλαμβάνειν ἐπειρῶντο. ubi Thebanos et Macedonas intelligebat Zeune, quem Weiſke refutare conatus poſuit, mortem Xenophontis quinque vel ſex annis ante accidiſſe, quam bellum Phocicum conflatum eſſet, nempe Olympiadis 106. anno 2. Falſam iſtam opinionem convincit ipſa temporum ratio, ut ad iſtum locum annotavi: neque habeo nunc, quod addam. Satis igitur certum mihi videtur eſſe, libellum hunc a Xenophonte ſene poſt Olympiadis 106. annum ſecundum ſcriptum fuiſſe.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΠΟΡΟΙ, Η ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΟΔΩΝ,

h. e.

DE REDITIBUS, SIVE VECTIGALIBUS CIVITATIS ATHENIENSIS AUGENDIS.

CAPUT I.

De terræ Atticæ natura ad redituum rationes augendas apta.

Ἐγὼ μὲν τοῦτο ἀεί ποτε νομίζω, ὁποῖοί τινες ἂν οἱ προστάται ὦσι, τοιαύτας καὶ τὰς πολιτείας γίγνεσθαι. Ἐπεὶ δὲ τῶν Ἀθήνησι προεστηκότων ἐλέγοντό τινες, ὡς γιγνώσκουσι μὲν τὸ δίκαιον οὐδενὸς ἧττον τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, διὰ δὲ τὴν τοῦ πλήθους πενίαν ἀναγκάζεσθαι ἔφασαν ἀδικώτεροι εἶναι περὶ τὰς πόλεις· ἐκ τούτου

Cap. I. 1. ὁποῖοί τινες] Eandem formam ſententiæ, ſed vi diverſa, reperiri in Cyrop. viii. 8. 5. annotavit Weiſke. Ibi eſt: *ὁποῖοί τινες γὰρ ἂν οἱ προστάται ὦσι, τοιοῦτοι καὶ οἱ ὑπ' αὐτοῖς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γίγνονται.* quam ex Platone Cicero ad Diverſos i. 9. reddidit: *quales in republica principes eſſent, tales et reliquos ſolere eſſe cives.* Sed ipſam eandem ſententiam eſſe in Cyrop. viii. 1. 8. ubi eſt: *ὅταν μὲν ὁ ἐπιστάτης βελτίων γένηται, καθαρώτερον τὰ νόμιμα πράττεται, ὅταν δὲ χείρων, φαυλότερον.* Equidem ex priore loco conjeceram, etiam hic ſcripſiſſe Xenophontem *ὁποῖοί τινες ἂν οἱ προστάται ὦσι*: poſtea in Pariſ. B. ἂν additum reperi. Eodem auctore initio μὲν poſt τοῦτο poſitum tranſlocavi.

ἐλέγοντο] Hanc ſcripturam ſequens ἔφησαν damnat, recte admonente Weiſkio; et jam olim Fr. Portus eumque ſecutus Italus interpres *Fabiani* vertunt locum, quaſi ἔλεγον ſcriptum legiſſent: idque ſequens ἔφασαν poſtulare videtur.

ἔφασαν ἀδικώτεροι] Vulgatum ἔφησαν e Pariſ. B. correxi; idem liber ἀδικώτερον habet.

περὶ τὰς πόλεις] Non ſolum τὰς συμμαχίδας, ſed omnino Græcas intelligi cenſet Weiſke, addens: *non enim cum ſociis bella geruntur, ſed cum adverſariis.* Quæ verba quo perti-

ἐπεχείρησα σκοπεῖν, εἴ πῃ δύναιντ᾽ ἂν οἱ πολῖται διατρέφεσθαι ἐκ τῆς ἑαυτῶν, ὅθεν περ καὶ δικαιότατον· νομίζων, εἰ τοῦτο γένοιτο, ἅμα τῇ τε πενίᾳ αὐτῶν ἐπικεκουρῆσθαι ἄν, καὶ τῷ ὑπόπτους τοῖς Ἕλλησιν εἶναι. 2. Σκοποῦντι δή μοι ἃ ἐπενόησα, τοῦτο μὲν εὐθὺς ἀνεφαίνετο, ὅτι ἡ χώρα πέφυκεν οἵα πλείστας προσόδους παρέχεσθαι· ὅπως δὲ γνωσθῇ, ὅτι ἀληθὲς τοῦτο λέγω, πρῶτον διηγήσομαι τὴν φύσιν τῆς Ἀττικῆς. 3. Οὐκοῦν τὸ μὲν τὰς ὥρας ἐνθάδε πρᾳοτάτας εἶναι, καὶ αὐτὰ τὰ γιγνόμενα μαρτυρεῖ· ἃ γοῦν πολλαχοῦ οὐδὲ βλαστάνειν δύναιτ᾽ ἄν, ἐνθάδε καρποφορεῖ. Ὥσπερ δὲ ἡ γῆ, οὕτω καὶ ἡ περὶ τὴν χώραν θάλαττα παμφορωτάτη ἐστί. Καὶ μὴν ὅσα περ οἱ θεοὶ ἐν ταῖς ὥραις ἀγαθὰ παρέχουσι, καὶ ταῦτα πάντα ἐνταῦθα πρωϊαίτατα μὲν ἄρχεται, ὀψιαίτατα δὲ λήγει. 4. Οὐ μόνον δὲ κρατεῖ τοῖς ἐπ᾽ ἐνιαυτὸν θάλλουσί τε καὶ γηράσκουσιν, ἀλλὰ καὶ ἀΐδια ἀγαθὰ ἔχει ἡ χώρα. Πέφυκε μὲν γὰρ λίθος ἐν αὐτῇ ἄφθονος, ἐξ οὗ κάλλιστοι μὲν ναοὶ, κάλλιστοι δὲ βωμοὶ γίγνονται, εὐπρεπέστατα δὲ θεοῖς ἀγάλματα· πολλοὶ δ᾽ αὐτοῦ καὶ Ἕλληνες καὶ βάρβαροι προσδέονται. 5. Ἔστι δὲ καὶ γῆ, ἣ σπειρομένη μὲν οὐ φέρει καρπὸν, ὀρυσσομένη δὲ πολλαπλασίους τρέφει

neant, equidem ignoro. Cum fociis plurima bella gefferunt Athenienfes, qui quidem paulatim fere omnes ab eorum imperio defciverunt. Ceterum ἧττον pro vulgari ἧσσον fcripfit Zeune.

ἐπεχείρησα] Caftalio edidit ἐπεχείρησαν—τρέφεσθαι.

τῷ ἀνυπόπτους] Stephani emendationem a Parif. B. firmatam vulgati τὸ recte receperat Zeune, fed idem alteram ejus pariter ponere debebat. Vulgatum enim vitium fententiam perturbat. Weifke tacitus h. l. præteriit.

2. Σκοποῦντι δή] Leunclavianæ δὲ dederunt. Sequentia verba ἃ ἐπενόησα mihi ab aliena manu inferta videntur. Xenophonti ἐπινοεῖν non eft *confiderare*, fed *excogitare*, quod ab h. l. eft alienum. Deinceps πρῶτον λέγω Junt. Parif. B.

3. πρᾳοτάτας] Loca fcriptorum collecta pofuit Meurfius de Fort. Athenienf. c. 3. Deinceps δύναιντ᾽ ἂν dat Parif. B.

ἡ—θάλαττα] Infulas interpretatur Weifke, et comparat fect. 5, ubi civitates dicuntur effe κατὰ θάλατταν. Sed hæc catachrefis apta huic loco minime effe videtur. Mare παμφορώτατον dicitur ratione habita proventus marinorum pifcium.

4. λίθος] Marmor Hymettium et Pentelicum intelligit.

5. ἣ σπειρομένη μὲν οὐ φέρει] Ex Caftalione μὲν inferui, fed in ejus Editione fequens οὐ excidit, operarum vitio, ut equidem fufpicor.

ἢ εἰ σῖτον ἔφερε· καὶ μὴν ὑπάργυρός ἐστι σαφῶς θείᾳ μοίρᾳ. Πολλῶν γοῦν πόλεων παροικουσῶν καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, εἰς οὐδεμίαν τούτων οὐδὲ μικρὰ φλὲψ ἀργυρίτιδος διήκει. 6. Οὐκ ἂν ἀλόγως δέ τις οἰηθείη, τῆς Ἑλλάδος καὶ πάσης δὲ τῆς οἰκουμένης ἀμφὶ τὰ μέσα ᾠκῆσθαι τὴν πόλιν· ὅσῳ γὰρ ἄν τινες πλεῖον ἀπέχωσιν αὐτῆς, τοσούτῳ χαλεπωτέροις ἢ ψύχεσιν ἢ θάλπεσιν ἐντυγχάνουσιν. Ὁπόσοι τ' ἂν αὖ βουληθῶσιν ἀπ' ἐσχάτων τῆς Ἑλλάδος ἐπ' ἔσχατα ἀφικέσθαι, πάντες οὗτοι ὥσπερ κύκλου τόρνον τὰς Ἀθήνας ἢ παραπλέουσιν ἢ παρέρχονται. 7. Καὶ μὴν οὐ περίῤῥυτός γε οὖσα, ὅμως ὥσπερ νῆσος πᾶσιν ἀνέμοις προσάγεταί τε ὧν δεῖται, καὶ ἀποπέμπεται ἃ βούλεται· ἀμφιθάλασσος γάρ ἐστι. Καὶ κατὰ γῆν δὲ πολλὰ δέχεται ἐμπόρια· ἤπειρος γάρ ἐστιν. 8. Ἔτι δὲ ταῖς μὲν πλείσταις πόλεσι βάρβαροι προσοικοῦντες πράγματα παρέχουσιν· Ἀθηναίοις δὲ γειτονεύουσιν, αἳ καὶ αὐταὶ πλεῖστον ἀπέχουσι τῶν βαρβάρων.

CAPUT II.

De modo augendi numerum inquilinorum.

1. Τούτων μὲν οὖν ἁπάντων, ὥσπερ εἶπον, νομίζω αὐτὴν

6. ἀμφὶ τὰ μέσα] Quod alii olim de Delphis tradiderant, quidam de Athenis opinati ſunt, quorum loca congeſſit Meurſius l. c.

ὅσῳ γὰρ οὖν τινες] Suſpicor, Xenophontem ὅσῳ γὰρ ἄν τινες ſcripſiſſe propter ſequens ἀπέχωσιν. Mecum ſentit Heindorf.

τ' ἂν οὖν] E Pariſ. A. B. αὖ dedi.

κύκλου τόρνον] Index Zeunianus ſenſui melius conſuli cenſet, ſi κύκλον vel κύκλου τόρνος ſcribatur. Sed monuit Weiſke, τόρνον fuiſſe bacillum ad perpendiculum erectum et fixum, circa quod moveretur virga aut filum alligatum, et cum hujus extremitate ferrum fuiſſe aptum acutum, quo deſcriberetur circulus. Τόρνον igitur fuiſſe in medio circuli. Ad quam opinionem firmandam poſui loca aliquot ſcriptorum in nova Lexici Græci Editione.

7. ἐμπόρια] Locum ſignificat cap. iii. 3. Merces ἐμπορεύματα iii. 4. et ἐμπορίας iii. 2. vocat. Aliorum loca poſuit Schæfer ad Juliani Or. p. x. quare etiam h. l. ſcriptum malim πολλὰς—ἐμπορίας. Pariſ. A. B. ἐμπορεῖα dant, et paulo antea δὲ omittunt.

8. Ἀθηναίοις] Probabilis eſt Weiſkii ſuſpicio, Ἀθήναις fuiſſe a Xenophonte ſcriptum, quæ opponantur reliquis civitatibus.

Cap. II. 1. ὥσπερ εἶπον] Weiſkii conjecturam ὥνπερ probo.

τὴν χώραν αἰτίαν εἶναι. Εἰ δὲ πρὸς τοῖς αὐτοφυέσιν ἀγαθοῖς πρῶτον μὲν τῶν μετοίκων ἐπιμέλεια γένοιτο· (αὕτη γὰρ ἡ πρόσοδος τῶν καλλίστων ἔμοιγε δοκεῖ εἶναι· ἐπείπερ αὑτοὺς τρέφοντες καὶ πολλὰ ὠφελοῦντες τὰς πόλεις οὐ λαμβάνουσι μισθὸν, ἀλλὰ μετοίκιον προσφέρουσιν·) ἐπιμέλειά γε μὴν ἥδ' ἂν ἀρκεῖν μοι δοκεῖ· 2. εἰ ἀφέλοιμεν μὲν, ὅσα μηδὲν ὠφελοῦντα τὴν πόλιν ἀτιμίας δοκεῖ τοῖς μετοίκοις παρέχειν, ἀφέλοιμεν δὲ καὶ τὸ συστρατεύεσθαι ὁπλίτας μετοίκους τοῖς ἀστοῖς. Μέγας μὲν γὰρ ὁ κίνδυνος αὐτῶν, μέγα δὲ καὶ τὸ ἀπὸ τῶν τεχνῶν καὶ τῶν οἰκιῶν ἀπιέναι. 3. Ἀλλὰ μὴν καὶ ἡ πόλις γ' ἂν ὠφεληθείη, εἰ οἱ πολῖται μετ' ἀλλήλων στρατεύοιντο μᾶλλον, ἢ εἰ συντάττοιντο αὐτοῖς ὥσπερ νῦν Λυδοὶ καὶ Φρύγες καὶ Σύροι καὶ ἄλλοι παντοδαποὶ βάρβαροι· πολλοὶ γὰρ τοιοῦτοι τῶν μετοίκων. 4. Πρὸς δὲ τῷ ἀγαθῷ τῷ τούτους [ἐκ] τοῦ

Εἰ δὲ πρὸς] Locum integerrimum temere viri docti ſuſpectum habuerunt, et variis conjecturis tentarunt aut interpolarunt. Cum Stephano ἔτι δὲ ſcripſit Weiſke: τί δὲ, εἰ πρὸς voluit ſcribi Leunclavius: Zeune, qui apodoſin reddi putabat poſt verbum γένοιτο, ſcribi voluit αὕτη γε. Sed apodoſis demum redditur in verbis ἐπιμέλειά γε μὴν ἥδε ἄν. Quare diſtinctionem vulgarem mutavi, ſigna parentheſeos addidi, et verba ἐπιμέλειά γε minore diſtinctione ſeparata poſui. Ceterum τὸν μισθὸν habet Pariſ. B.

2. ἀτιμίας] Recte τι addendum eſſe vidit Weiſke; alioquin ἀτιμίαν dixiſſet Xenophon. Nec tamen erat plena ἀτιμία, quæ proprie dicebatur Athenis, quæ peregrinis irrogabatur. Σκαφηφόροι erant μέτοικοι in pompa ſacrorum et feſtorum publicorum, uxores vero eorum ὑδριαφόροι, munerum publicorum expertes, jus ſuum niſi per patronum, προστάτην, quem quiſque ſibi adiciſcere (νέμειν) cogebatur, perſequi non poterant. Genus aliquod infamiæ ab antiquiſſimis temporibus adhæſiſſe inquilinis, teſtatur Homericum ἀτίμητος μετανάστης Iliadis ix. 644.

συστρατεύεσθαι] Officium hoc inquilinorum teſtatur etiam Ammonius in voc. ἰσοτελεῖς. Cf. Wolfii Prolegomena ad Leptineam p. lxviii.

ὁ κίνδυνος αὐτῶν] Vulgatum ἀπῶν correxit Weſſeling ad Petiti Leges Atticas pag. 654. probante etiam Wolfio l. c. Brodæus conjecerat ἀφ' ὧν, Leunclavius μέγα, Zeunio placebat Camerarii γὰρ κίνδυνος ὁ ἀγών. Weiſke vitium incruſtabat ita, ut ante ἀπῶν intelligeret καίπερ.

τέκνων.] Quod ex Caſtalionis Editione migravit in Hal. et Bryling. omnes, τεχνῶν, haud dubio operarum vitio ortum cenſebat Zeune; contra mihi in ea demum lectione vera et juſta cauſa edi videtur, ob quam inquilini militiam graviter ferebant. Deſiderium enim liberorum et domus in opificibus et artificibus, ad quod genus fere omnes inquilini pertinebant, commemorare inter onera graviſſima non potuit Xenophon.

3. ὠφεληθείη] Edd. pr. ὠφεληθοίη habent, verum Pariſ. B.

4. τούτους [ἐκ] τοῦ] Secluſi præpoſitionem nuſquam a Xenophonte verbo ἀφιέναι additam hoc quidem ſenſu.

συντάττεσθαι ἀφεθῆναι, καὶ κόσμος ἂν τῇ πόλει εἴη, εἰ δοκοῖεν Ἀθηναῖοι εἰς τὰς μάχας αὐτοῖς μᾶλλον πιστεύειν ἢ ἀλλοδαποῖς. 5. Καὶ μεταδιδόντες δ' ἄν μοι δοκοῦμεν τοῖς μετοίκοις τῶν ἄλλων, ὧν καλὸν μεταδιδόναι, καὶ τοῦ ἱππικοῦ, εὐνουστέρους ἂν ποιεῖσθαι, καὶ ἅμα ἰσχυροτέραν ἂν καὶ μείζω τὴν πόλιν ἀποδεικνύναι. 6. Εἶτα, ἐπειδὴ καὶ πολλὰ οἰκιῶν ἐρημά ἐστιν ἐντὸς τῶν τειχῶν καὶ οἰκόπεδα, εἰ ἡ πόλις διδοίη οἰκοδομησαμένοις ἐγκεκτῆσθαι, οἳ ἂν αἰτούμενοι ἄξιοι δοκῶσιν εἶναι, πολὺ ἂν οἴομαι καὶ διὰ ταῦτα πλείους τε καὶ βελτίους ὀρέγεσθαι τῆς Ἀθήνησιν οἰκήσεως. 7. Καὶ εἰ μετοικοφύλακάς γε ὥσπερ ὀρφανοφύλακας ἀρχὴν καθισταῖμεν, καὶ τούτοις

5. τῶν ἄλλων] Dictum hoc ait Weiske non pro τῶν ἄλλων τι, sed potius pro ἐκ τῶν ἄλλων. Civitatem enim valentiorem et majorem non fieri impertiendis quibusvis rebus, quæ commode ceterum communicari possint cum peregrinis. Sed Xenophon desideravit etiam benevolentiam inquilinorum.

τὴν πόλιν ἀποδεικνύναι] Scripsi quod sententia postulabat pro vulgato ἐπιδεικνύναι: idque postea in Paris. B. repertum est.

6. οἰκόπεδα] Adjectivum haud dubie esse et significare *in solo aptum ad recipiendam et sustinendam domum*, censuit Weiske. Offendit scilicet eum, quod ἔρημα non habet adjunctum nomen, si οἰκόπεδα substantivum interpreteris esse, τὰ τῆς πόλεως ἔρημα memorat Thucydides ii. 17.

εἰ ἡ πόλις] Aldinum καὶ cum Castalione in ἐὰν mutavit Zeune et Weiske: Stephanus οἰκόπεδα καὶ ἐρείπια εἰ ἡ πόλις, vel simpliciter εἰ scribi voluit: ex Leunclavianæ margine εἰ καὶ recepit Welsiana. Equidem Xenophontem a solœcismo immunem præstiti cum Stephano, uti deinceps δοκῶσιν scripsi pro vulgato δοκοῦσιν, quod miror tolerasse etiam Weiskium. Utramque conjecturam firmat Paris. A. et B.

7. ὀρφανοφύλακας] Zeune ἐπιτρόπους interpretatur et curam pupillorum ad Archontem pertinuisse annotat ex Demosthene contra Macart. p. 1076. Weiske alium ejusdem oratoris locum p. 940. apposuit: τῷ ἄρχοντι προστέτακται ἐπιμελεῖσθαι ἐπικλήρων καὶ ὀρφανῶν καὶ τῶν τοκέων. Item Scholia ad Sophoclis Ajacem versu 512. Ὀρφανισταὶ, ἀρχὴ Ἀθήνησι τὰ τῶν ὀρφανῶν κρίνουσα. Addit, maxime videri prospexisse illis, quorum patres periissent in bello, Thucyd. ii. 46. ubi est in oratione Periclis funebri: αὐτῶν τοὺς παῖδας τὸ ἀπὸ τοῦδε δημοσίᾳ ἡ πόλις μέχρις ἥβης θρέψει. Quod idem est in Platonis Menexeno c. 22. Ex Æschinis oratione c. Ctes. p. 541. apparet, in sacris Dionysiis publice in theatro, cum novæ tragœdiæ mox spectandæ exhiberentur, προσελθόντα τὸν κήρυκα καὶ παραστησάμενον τοὺς ὀρφανοὺς, ὧν οἱ πατέρες ἦσαν ἐν τῷ πολέμῳ τετελευτηκότες, νεανίσκους πανοπλίᾳ κεκοσμημένους, κηρύττειν, ὅτι τούσδε τοὺς νεανίσκους—μέχρι μὲν ἥβης ὁ δῆμος ἔτρεφε, νυνὶ δὲ καθοπλίσας τῇδε τῇ πανοπλίᾳ ἀφίησι τρέπεσθαι ἐπὶ τὰ ἑαυτῶν καὶ καλεῖ εἰς προεδρίαν. Eundem morem tangit Isocrates de Pace p. 278. Lang. Scholia Augustana ad Demosthenem p. 172. ita tradunt: ὁ πολέμαρχος ἐπεμελεῖτο τοῦ τρέφεσθαι ἐκ τοῦ δημοσίου τοὺς παῖδας τῶν ἀποθανόντων γενναίως ἐν τῷ πολέμῳ, ὁ δ' ἄρχων ὁ ἐνιαύσιος ἐπεμελεῖτο τῶν χηρῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν.

καθισταῖμεν] Mirum ita loqui ausum Xenophontem fuisse adhuc exu-

τιμή τις ἐπείη, οἵτινες πλείους μετοίκους ἀποδείξειαν, καὶ τοῦτο εὐνουστέρους ἂν τοὺς μετοίκους ποιοίη, καὶ, ὡς τὸ εἰκὸς, πάντες ἂν οἱ ἀπόλιδες τῆς Ἀθήνηθεν μετοικίας ὀρέγοιντο, καὶ τὰς προσόδους ἂν αὔξοιεν.

CAPUT III.

De commodis, quæ ſint concedenda mercatoribus, ut eorum negotia civitati proſint.

1. Ὡς γε μὴν καὶ ἐμπορεύεσθαι ἡδίστη τε καὶ κερδαλεωτάτη ἡ πόλις, νῦν ταῦτα λέξω. Πρῶτον μὲν γὰρ δήπου ναυσὶ καλλίστας καὶ ἀσφαλεστάτας ὑποδοχὰς ἔχει, ὅπου γ' ἔστιν εἰσορμισθέντας ἡδέως ἕνεκα χειμῶνος ἀναπαύεσθαι. 2. Ἀλλὰ μὴν καὶ τοῖς ἐμπόροις ἐν μὲν ταῖς πλείσταις τῶν πόλεων ἀντιφορτίζεσθαί τι ἀνάγκη· νομίσμασι γὰρ οὐ χρησίμοις ἔξω χρῶνται· ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις πλεῖστα μέν ἐστιν ἀντεξάγειν, ὧν ἂν δέωνται ἄνθρωποι· ἢν δὲ μὴ βούλωνται ἀντιφορτίζεσθαι, καὶ οἱ ἀργύριον ἐξάγοντες καλὴν ἐμπορίαν ἐξάγουσιν. Ὅπου γὰρ ἂν πωλῶσιν αὐτὸ, πανταχοῦ πλεῖον τοῦ ἀρχαίου λαμβάνουσιν. 3. Εἰ δὲ καὶ τῇ τοῦ ἐμπορίου ἀρχῇ ἆθλα προτιθείη τις,

lantem Athenis. Quare hoc inter argumenta refero revocati Athenas, aut alieni auctoris.

Ἀθήνηθεν] Recte Weiſke cum Porto Ἀθήνησι præfert, ut sect. 6. erat τῆς Ἀθήνησιν οἰκήσεως. Pariſ. B. τὸ τῆς Ἀθ. habet.

Cap. III. 1. ναυσὶ καλλίστας] Egregiam Weiſkii emendationem in locum vulgati ναῦς cum eodem repoſui. Initio capitis καὶ e Pariſ. A. B. acceſſit.

2. τι ἀνάγκη] Pariſ. B. dat τε.

3. ἐμπορίου ἀρχῇ] Zeune theſmothetas intelligit, penes quos lites fuerint mercatoribus diſceptandæ, et conferre jubet Demoſthenem adv. Phormionem p. 919. et Sigonium de rep. Athen. iv. 2. Dubitat Weiſke, qui monet, ναυτοδίκας peculiares fuiſſe magiſtratus, qui a veteribus Grammaticis dicantur δικασταὶ τοῦ ἐμπορίου. Omnium clariſſimus locus Harpocrationis et Suidæ: ναυτοδίκαι ἄρχοντες ἐπὶ τοῖς ναυκλήροις δικάζοντες καὶ τοῖς περὶ τὸ ἐμπόριον ἐργαζομένοις. Sed aliud eſt judex cauſas et lites mercatorum judicans, aliud ἀρχὴ τοῦ ἐμπορίου. Harpocratio ex Ariſtotelis republica Athenienſium hæc retulit: *Decem emporii curatores* (ἐπιμελητὰς ἐμπορίου) *ſorte legebant, quibus id negotii datum eſt, ut emporiorum curam haberent et frumenti, quod in Atticum emporium importaretur, duas partes in urbem mercatores deferre cogerent.* Dinarchus c. Ariſtogit. pag. 81. ὅτ' ἐμπορίου ἐπιμελητὴς λαχὼν ἀπεδοκιμάσθη ὑπὸ τῶν τότε δικαζόντων ἄρχειν τὴν αὐτὴν ἀρχήν. Idem Demoſtheni curam ærarii gerenti p. 66. objicit: τί κατεσκεύακε οἰκοδόμημα ἐν τῷ ἐμπορίῳ τῷ

ὅστις δικαιότατα καὶ τάχιστα διαιροίη τὰ ἀμφίλογα, ὡς μὴ ἀποκωλύεσθαι ἀποπλεῖν τὸν βουλόμενον, πολὺ ἂν καὶ διὰ ταῦτα πλείους τε καὶ ἥδιον ἐμπορεύοιντο. 4. Ἀγαθὸν δὲ καὶ καλὸν καὶ προεδρίαις τιμᾶσθαι ἐμπόρους καὶ ναυκλήρους, καὶ ἐπὶ ξενία γ' ἔστιν ὅτε καλεῖσθαι, οἳ ἂν δοκῶσιν ἀξιολόγοις καὶ πλοίοις καὶ ἐμπορεύμασιν ὠφελεῖν τὴν πόλιν. Ταῦτα γὰρ τιμώμενοι, οὐ μόνον τοῦ κέρδους

ὑμετέρῳ ἢ ἐν τῷ ἄστει ἢ ἄλλοθί που τῆς χώρας; Demosthenes c. Theocrinem p. 1324. ταύτην τὴν φάσιν ἔδωκε μὲν οὑτοσὶ προσκαλεσάμενος τὸν Μικίωνα, ἔλαβε δ' ὁ γραμματεὺς ὁ τῶν τοῦ ἐμπορίου ἐπιμελητῶν Εὐθύφημος.—ὅτι δ' οὐ ταῖς χιλίαις μόνον ἔνοχός ἐστιν, ἀλλὰ καὶ ἀπαγωγῇ καὶ τοῖς ἄλλοις, ὅσα κελεύει πάσχειν ὁ νόμος οὑτοσὶ τὸν συκοφαντοῦντα τοὺς ἐμπόρους καὶ τοὺς ναυκλήρους. Ibidem pag. 1339. Μοιροκλῆς ὁ γράψας τὸ ψήφισμα κατὰ τῶν τοὺς ἐμπόρους ἀδικούντων καὶ πείσας ὑμᾶς καὶ τοὺς συμμάχους φυλακήν τινα τῶν κακούργων ποιήσασθαι.—οὐ γὰρ δήπου Μηλίους μὲν, ὦ Μοιρόκλεις, κατὰ τὸ σὸν ψήφισμα δέκα τάλαντα νῦν εἰσπράξομεν, ὅτι τοὺς λῃστὰς ὑπεδέξαντο. De litibus nauticis idem c. Apaturium p. 892. τοῖς μὲν ἐμπόροις καὶ τοῖς ναυκλήροις κελεύει ὁ νόμος εἶναι τὰς δίκας πρὸς τοὺς θεσμοθέτας, ἐάν τι ἀδικῶνται ἐν τῷ ἐμπορίῳ. Pollux 8. thesmothetas ait εἰσάγειν τὰς ἐμπορικὰς δίκας, quæ etiam ἔμμηνοι dicuntur ab eodem viii. 63. Sed præterea eo nomine comprehendebantur δίκαι προικὸς et ἐρανικὰ, narrante eodem viii. f. 101. Lites etiam metallicæ pertinebant ad thesmothetas viii. 88. De his Demosthenes c. Apaturium p. 900. αἱ δὲ λήξεις τῶν δικῶν τοῖς ἐμπόροις ἔμμηνοί εἰσιν ἀπὸ τοῦ Βοηδρομιῶνος μέχρι τοῦ Μουνυχιῶνος, ἵνα παραχρῆμα τῶν δικαίων τυχόντες ἀνάγωνται. cf. p. 966. i. 18. Quas optime interpretatur auctor orationis de Haloneso pag. 29. ἐμπορικαὶ δίκαι οὐκ ἦσαν ὥσπερ νῦν ἀκριβεῖς, αἱ κατὰ μῆνα, ποιοῦσαι μηδὲν δεῖσθαι συμβόλων. Loquitur de tempore Amyntæ regis Macedonum, patris Philippi. Tunc vero ναυτοδίκαι judicabant lites nauticas. De nautodicis locus est clarus Lysiæ pag. 593. πέρυσι μὲν οὖν διέγραψάν μου τὰς δίκας, ἔμποροι φάσκοντες εἶναι. (Causa igitur defertur ad ναυτοδίκας.) νυνὶ δὲ λαχόντος ἐν τῷ Γαμηλιῶνι μηνὶ οἱ ναυτοδίκαι οὐκ ἐξεδίκασαν. Magistratum annuum fuisse patet ex pag. 595. Mirum potest accidere alicui, mentionem nautodicarum in ceteris oratoribus, sed recentioribus, non fieri: sed horum locum οἱ ἐπιμεληταὶ τοῦ ἐμπορίου videntur obtinuisse. In oratione Demosthenis c. Theocrin. p. 1288. ubi est de litibus nauticis: περὶ δὲ τῶν ἀντιλεγομένων κριθῆναι, εἴτε βούλοιτο ἐφ' ἑνὶ εἴτε καὶ πλείοσι τῶν ἐκ τοῦ ἐμπορίου, mentionem nautodicarum expectares, si tunc adhuc fuisset his magistratus forte lectus. Idem contra Lacritum pag. 938. judices suos appellat ὑμᾶς τοὺς περὶ τῶν συμβολαίων τῶν ἐμπορικῶν δικάζοντας. et p. 939. ὑμῶν νυνὶ τὰς ἐμπορικὰς δίκας δικαζόντων. Ibidem p. 940. thesmothetas aperte significat εἰσάγοντας τὰς ἐμπορικὰς δίκας. et p. 941. εἶναι τὴν φάσιν καὶ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ ἀργυρίου πρὸς τοὺς ἐπιμελητὰς, καθὰ περὶ τῆς νεὼς καὶ τοῦ σίτου εἴρηται.

4. προεδρίαις] In theatro, cum eo spectaculorum causa veniunt, recte monente Weiskio. De discrimine ναυκλήρων et ἐμπόρων dixi ad Aristotelis Politic. i. 4. 2.

ἐπὶ ξενία] Brodæi conjecturam inutilem ξένια refert margo Leunclav. ξενίαν malebat Heindorf, sublato inutili γε.

Ταῦτα γὰρ τιμώμενοι] Debet esse τούτοις. Sed sequentia nemo Interpretum tetigit, aperte tamen vitiosa: πρὸς φίλους ἐπισπεύδοιεν ἄν. Activa enim notione ἐπισπεύδειν adhibet noster in Hellenic. v. 1. 33. et in Convivio. Igitur vitiosum puto esse verbum τιμώμενοι in τιμωμένους mutandum aut alia ratione corrigendum. Deinceps scribo ὡς πρὸς φίλους, quod postea in Paris. utroque repertum.

ἀλλὰ καὶ τῆς τιμῆς ἕνεκεν ὡς πρὸς φίλους ἐπιστεύδοιεν ἄν. 5. Ὅσῳ γε μὴν πλείονες εἰσοικίζοιντό τε καὶ ἀφικνοῖντο, δῆλον ὅτι τοσούτῳ ἂν πλεῖον καὶ εἰσάγοιτο καὶ ἐξάγοιτο καὶ ἐκπέμποιτο καὶ πωλοῖτο καὶ μισθοφοροῖτο καὶ τελεσφοροίη. 6. Εἰς μὲν οὖν τὰς τοιαύτας αὐξήσεις τῶν προσόδων οὐδέ πως δαπανῆσαι δεῖ οὐδὲν ἀλλ' ἢ ψηφίσματά τε φιλάνθρωπα καὶ ἐπιμελείας. Ὅσαι δ' ἂν ἄλλαι δοκοῦσί μοι πρόσοδοι γίγνεσθαι, γιγνώσκω ὅτι ἀφορμῆς δεήσει εἰς αὐτάς. 7. Οὐ μέντοι δύσελπίς εἰμι, τὸ μὴ οὐχὶ προθύμως ἂν τοὺς πολίτας εἰς τὰ τοιαῦτα εἰσφέρειν, ἐνθυμούμενος, ὡς πολλὰ μὲν εἰσήνεγκεν ἡ πόλις, ὅτε Ἀρκάσιν ἐβοήθει ἐπὶ Λυσιστράτου ἡγουμένου,

5. *ἐκπέμποιτο*] Cum non appareat, quid differat a verbo *ἐξάγοιτο*, Weiſke ſuſpicatur, *ἐκπεραίνοιτο* vel ſimile verbum, quod ſignificet *elaborare, conficere*, olim hic ſcriptum fuiſſe.

τελεσφοροίη] Leunclavius *τελεσφοροῖτο* malebat ad ſimilitudinem præcedentis *μισθοφοροῖτο*, plus vectigalium penderetur.

6. *οὐδὲν ἀλλ' ἢ ψηφίσματά*] Quod video etiam Weiſkio in mentem veniſſe, repoſui in loco vulgati *οὐδὲν, ἀλλὰ ψηφ.* Sic eſt in Anab. iv. 6. 11. vii. 7. 53.

γίγνεσθαι] Uſus Xenophonteus *γενέσθαι* poſtulare videtur.

7. *ὅτε Ἀρκάσιν ἐβοήθει—Ἡγησίλεω*] Caſtalio *Ἀγησίλεω* edidit. Zeune ait, ſine dubio intelligi Hegeſileum Eubuli cognatum, qui expeditionem ſuſceperit in Eubœam, ſed rebus male geſtis domum revocatus capitis ſit damnatus. Ablegat lectorem ad Interpretes Demoſth. de falſa legat. pag. 434. Contra Weiſke monet, Zeunium gravi errore populos et tempora confudiſſe. Primo enim Demoſthenicum Hegeſileon eſſe Athenienſem, Xenophonteum autem natione Arcadem, Arcadum *ἡγούμενον*, principem et imperatorem. Deinde Xenophontem mortuum ponit Weiſke anno 4. Olympiadis 105. Sed antea idem vir doctus in Diſputatione de tempore et conſilio libri ſect. 3. poſuit hæc: *Ageſilaus ut princeps Arcadum pariter et Lacedæmoniorum ſe oppoſuit Epaminondæ Olympiadis 104. anno 2. Cf. Hiſtor. Gr.* vii. 5. 9. *Et ad hoc bellum Athenienſes auxilia miſiſſe ſect. 7. dicuntur, ut non repugnet, ſed veriſimile potius ſit, eos multas pecunias in belli ſumtum, ut auctor hic tradit, contuliſſe. Optime autem haberet, ſi amplecti poſſemus Hegeſileum, qui commemoratur a Diogene Laertio in vita Xenophontis.* (ubi pugnam ad Mantineam Ephorus refert commiſſam Κηφισοδώρου μὲν ἱππαρχοῦντος, Ἡγησίλεω δὲ ϛρατηγοῦντος.) *Sed neque de hoc habeo quod ſtatuam.* Quin hic ipſe eſt Hegeſileos *στρατηγὸς* pugnæ ad Mantineam factæ, in qua occubuit Gryllus Xenophontis filius; quem in Hellenicis non nominavit Xenophon. Sed is ibi vii. 4. 6. *τοῖς μέντοι Ἀρκάσιν ἠναγκάζοντο πέμπειν τοὺς ἱππέας ἐπικούρους διὰ τὴν συμμαχίαν, εἴτις στρατεύοιτο ἐπὶ τὴν Ἀρκαδίαν*, commemoravit *συμμαχίαν* factam cum Arcadibus Olympiadis 103. anno 3.

Weiſkio gravem errorem objecit præconcepta de tempore ſcripti libelli et de morte Xenophontis opinio. Hæc fuit etiam in cauſa, ut in verbis *ὅτε Ἀρκάσιν ἐβοήθει ἐπὶ Λυσιϛράτου ἡγουμένου, πολλὰ δὲ ἐπὶ Ἡγησίλεω*, interpretandis plane a vero aberraret. Hegeſileon enim, uti vidimus, hinc extorſit *Arcadum ἡγούμενον, principem et imperatorem*; deinde *Lyſiſtratum*

πολλὰ δὲ ἐπὶ Ἡγησίλεω. 8. Ἐπίσταμαι δὲ καὶ τριήρεις πολλάκις ἐκπεμπομένας σὺν πολλῇ δαπάνῃ, καὶ ταύτας γενομένας, τούτου μὲν ἀδήλου ὄντος, εἴτε βέλτιον εἴτε κά-

item *principem et imperatorem Arcadum*; qui tamen quod bellum gesserit, ignorare se fatetur. Quis unquam græce dixit Ἀθηναῖοι ἐβοήθουν Ἀρκάσιν ἐπὶ Λυσιστράτου—ἐπὶ Ἡγησίλεω ita, ut ducem sociorum significaret? quasi Athenienses auxilia alieno imperatori ducenda et regenda in bello permiserint. Nunquam ita locuti sunt, nisi ut ducem auxilii significarent, uti, ubi quid in pace a civibus gestum diceretur ἐπὶ Λυσιστράτου, significabant Athenienses archontem eponymum.

Quod attinet ad bellum duce Hegesileo gestum in Eubœa contra Thebanos, id contigit anno 3. Olympiadis 105. Quo male gesto, Hegesileos capitis fuit damnatus. De eo loca classica sunt Demosthenis contra Neæram p. 1346. de falsa legatione p. 434. de pace p. 58. contra Midiam p. 570. Megalopol. p. 205. Idem p. 108. p. 566. contra Androt. p. 597. Sed de hoc bello cogitare hoc in loco Xenophontis mentio Arcadum non patitur.

Quod attinet ad Lysistratum et duce eo missa Arcadibus auxilia, hominem istum nec a Xenophonte in Historia græca nec ab alio rerum græcarum hujus temporis scriptore nominatum reperi: ipsa vero expeditio Atheniensium poni debet ante pugnam ad Mantineam; ita enim suadet ordo in nominandis ducibus a Xenophonte observatus.

Hic vero locus me invitat, ut de loco Diogenis breviter disputem, qui in Xenophontis vita Istrum antestatus refert, Xenophontem, exilio multatum κατὰ ψήφισμα Εὐβούλου, revocatum fuisse in patriam κατὰ ψήφισμα τοῦ αὐτοῦ. Hunc Eubulum Anaphlystium, maximæ auctoritatis demagogum et oratorem, fuisse suspicor, cujus vitam scripsit Ruhnkenius in Orat. Gr. historia critica p. 145. seqq. edit. Reiskianæ. Sed is, qui veterum scriptorum loca omnia collecta se posuisse jactabat, hunc Diogenis omisit. Hujus quæ fuerit auctoritas, docet locus Demosthenis de falsa legatione pag. 434. Is laudem e bello nunquam sectatus, ut ait Ruhnkenius, curam pecuniæ publicæ susceperat, reditus administrabat et augebat, classes instruebat, urbem monumentis exornabat. Plutarchus in Præceptis Politicis pag. 172. ed. Hutten. ἐπαινοῦσι τὸν Ἀναφλύστιον Εὔβουλον, ὅτι πίστιν ἔχων ἐν τοῖς μάλιστα καὶ δύναμιν οὐδὲν τῶν Ἑλληνικῶν ἔπραξεν, οὐδ' ἐπὶ στρατηγίαν ἦλθεν, ἀλλ' ἐπὶ τὰ χρήματα τάξας ἑαυτὸν, ηὔξησε τὰς κοινὰς προσόδους καὶ μεγάλα τὴν πόλιν ἀπὸ τούτων ὠφέλησεν.

Sed hic idem Eubulus perniciosam legem tulit, ut, qui pecuniam theatralem (τὰ θεωρικὰ χρήματα) in militarem (στρατιωτικὰ) convertisset, capite plecteretur. De qua vide loca collecta a Ruhnkenio p. 146. Idem Eubulus Hegesileo capitalem causam dicenti propter expeditionem Euboicam non adfuit, quod et in crimine objicit Demosthenes de falsa legatione pag. 434. sed idem Æschini falsa legationis accusato adfuit, et effecit, ut is servaretur.

Huic igitur Eubulo, quem puto Xenophonti fuisse reditus in patriam auctorem, suspicor gratificatum Xenophontem scripsisse librum de Reditibus Atheniensium augendis, Hipparchicum et librum de Re equestri, quibus omnibus id egit, ut conaretur opes Atheniensium vel restituere bello amissas vel augere novis accessionibus. Civem Atheniensem, in patriam receptum, arguit inprimis locus cap. ii. sect. 7. καὶ εἰ μετοικοφύλακάς γε—ἀρχὴν καθισταῖμεν.

8. καὶ ταύτας γενομένας] Si de structis navibus intelligi voluit, et dure et inusitate dictum est. Quid quod præpostere dicerentur exstructæ, quæ antea *emissæ* dicebantur. Merito igitur etiam Weiskio locus hic fuit suspectus, qui conjecit scribendum καὶ ἄλλας γενομένας. Sed nihil ita proficitur, et durum est γενομένας de triremibus exstruendis. Suspicor igitur, fuisse καὶ ταῦτα γινόμενα. Jacobs Additam. p. 319. κατασκευάς τι γινομένας conjecit.

κιον ἔσται· ἐκείνου δὲ δῆλον, ὅτι οὐδέποτε ἀπολήψονται ἃ ἂν εἰσενέγκωσιν, οὐδὲ μεθέξουσιν ὧν ἂν εἰσενέγκωσι. 9. Κτῆσιν δὲ ἀπ' οὐδενὸς ἂν οὕτω καλὴν κτήσαιντο, ὥσπερ ἀφ' οὗ ἂν προτελέσωσιν εἰς τὴν ἀφορμήν· ᾧ μὲν γὰρ ἂν δέκα μναῖ εἰσφορὰ γένηται, ὥσπερ ναυτικὸν σχεδὸν ἐπίπεμπτον αὐτῷ γίγνεται, τριώβολον τῆς ἡμέρας λαμβάνοντι· ᾧ δέ γ' ἂν πέντε μναῖ, πλεῖον ἢ ἐπίτριτον. 10. Οἱ δέ γε πλεῖστοι Ἀθηναίων πλείονα λήψονται κατ' ἐνιαυτὸν, ἢ ὅσα ἂν εἰσενέγκωσιν. Οἱ γὰρ μνᾶν προτελέσαντες ἐγγὺς δυοῖν μναῖν πρόσοδον ἕξουσι, καὶ ταῦτα ἐν πόλει· ὃ δοκεῖ τῶν ἀνθρωπίνων ἀσφαλέστατόν τε καὶ πολυχρονιώτατον εἶναι. 11. Οἶμαι δὲ ἔγωγε, εἰ μέλλοιεν ἀναγραφήσεσθαι εὐεργέται εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον, καὶ ξένους ἂν πολλοὺς εἰσενεγκεῖν, ἔστι δὲ ἃς ἂν καὶ πόλεις, τῆς ἀναγραφῆς ὀρεγομένας. Ἐλπίζω δὲ καὶ βασιλέας ἄν τινας καὶ τυράννους καὶ σατράπας ἐπιθυμῆσαι μετασχεῖν ταύτης τῆς χάριτος. 12. Ὁπότε γε μὴν ἀφορμὴ ὑπάρχοι, καλὸν μὲν καὶ ἀγαθὸν, ναυκλήροις οἰκοδομεῖν καταγώγια περὶ λιμένας πρὸς τοῖς ὑπάρχουσι· καλὸν δὲ καὶ ἐμπόροις ἐπὶ προσήκοντας τόπους ὠνῇ τε καὶ πράσει, καὶ

οὐδὲ μεθέξουσιν] De usura inde percepta interpretatur Weiske.

9. κτήσαιντο] Vulgatum antea κτήσαιτο correxit Brodæus cum Paris. B. Sequens ὥσπερ pro ὡς εἴπερ debetur Leunclavio.

ναυτικὸν] Intellige δάνεισμα. Contra D. Heraldus Animadv. ad Jus Atticum ii. 20. non de fœnore nautico capit, sed de salario nautico: quod triobolum in diem fuisse ex Thucydide viii. 45. scribit. Cui assentitur temere Wesseling ad Petitum de Legibus Atticis p. 500. Contra Salmasius de Modis Usurarum pag. 25. corrigebat ὥσπερ ναυτικὸς τόκος πλείων ἢ ἐπίτριτος, et de triobolo δικαστικῷ explicabat. Plutarchus Catonis c. 21. ἐχρήσατο δὲ καὶ τῷ διαβεβλημένῳ μάλιστα τῶν δανεισμῶν ἐπὶ ναυτικοῖς τὸν τρόπον τοῦτον. Sed de toto h. l. copiosius dixi in *Epimetro.*

10. ὅσα ἂν εἰσενέγκωσιν] Vulgatum ὅσῳ, quod cum Welsio ex emendatione Leunclavii firmata a Paris. B. mutaverat Zeune, revocavit Weiske, commode sic exponi posse putans: *quam quanta pecuniæ summa officium sublevandæ patriæ expleveris.* Ita εἰσφέρειν foret intransitivum.

11. ὀρεγομένας] Repete εἰσενεγκεῖν, ad quod ἂν pertinet.

χάριτος] Intellige τῆς ἀναγραφῆς.

12. καταγώγια] domus ad recipiendos peregrinos, ubi divertantur, et per hiemem habitent. Circa portum erant etiam νεώρια et νεώσοικοι, ubi subductæ naves per hiemem servabantur.

ἐπὶ προσήκοντας] Weiske ad hæc

τοῖς εἰσαφικνουμένοις δὲ δημόσια καταγώγια. 13. Εἰ δὲ καὶ τοῖς ἀγοραίοις οἰκήσεις τε καὶ πωλητήρια κατασκευασθείη καὶ ἐν Πειραιεῖ καὶ ἐν τῷ ἄστει, ἅμα τ' ἂν κόσμος εἴη τῇ πόλει, καὶ πολλαὶ ἂν ἀπὸ τούτων πρόσοδοι γίγνοιντο. 14. Ἀγαθὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι πειραθῆναι, εἰ καὶ, ὥσπερ τριήρεις δημοσίας ἡ πόλις κέκτηται, οὕτω καὶ ὁλκάδας δημοσίας δυνατὸν ἂν γένοιτο κτήσασθαι, καὶ ταύτας ἐκμισθοῦν ἐπ' ἐγγυητῶν, ὥσπερ καὶ τἄλλα δημόσια. Εἰ γὰρ καὶ τοῦτο οἷόν τε ὂν φανείη, πολλὴ ἂν καὶ ἀπὸ τούτων πρόσοδος γίγνοιτο.

CAPUT IV.

De argentifodinarum in Attica copiis.

1. Τά γε μὴν ἀργύρια εἰ κατασκευασθείη ὡς δεῖ, πάμπολλα ἂν νομίζω χρήματα ἐξ αὐτῶν καὶ ἄνευ τῶν ἄλλων προσόδων προσιέναι. Βούλομαι δὲ καὶ τοῖς μὴ εἰδόσι τὴν τούτων δύναμιν δηλῶσαι· ταύτην γὰρ γνόντες, καὶ ὅπως χρῆσθαι δεῖ αὐτοῖς, ἄμεινον ἂν βουλεύοισθε. 2. Οὐκοῦν, ὅτι μὲν πάνυ παλαιὰ ἐνεργά ἐστι, πᾶσι σαφές· οὐδεὶς

verba repetit οἰκοδομεῖν καταγώγια. Sed mercatoribus hoſpitia cur ſcriptor voluerit in locis, qui commercio commodum haberent ſitum, potius exſtrui, quam loca exponendis mercibus commoda et apta, equidem non poſſum exputare. Deinde græce non dicitur οἰκοδομεῖν καταγώγια ἐπὶ τόπους. In Piræeo Δεῖγμα vocabatur locus, ubi merces vendendæ venum exponebantur. Similem locum, ſed commodiorem, parari et exſtrui vult mercatoribus, forte ad ipſum illud Δεῖγμα. Suſpicor igitur, olim ſcriptum fuiſſe ἐπὶ τῷ Δείγματι προσήκοντας τόπους et cet.

καὶ τοῖς εἰσαφικνουμένοις] cum ex portu in urbem adveniunt. Ita ſtatim τοῖς ἀγοραίοις domus et πωλητήρια vult exſtrui non ſolum in portu et regione Piræei, ſed etiam ἐν τῷ ἄστει.

13. ἀγοραίοις] qui merces ab ἐμπόροις emtas divendunt.

πωλητήρια] Tale πωλητήριον, ubi ſervi venales erant, nominat Pollux iii. 78. 80. 125. 126. Idem locus πρατὴρ λίθος dicebatur. Hinc ſervus de lapide emtus. Iterum idem vii. 11. Diverſum erat πωλητήριον τῶν πωλητῶν. πωληταὶ erat magiſtratus is, qui vectigalia vendebat, it. bona exſulum eorum, qui poſt primam in Areopago apologiam ſolum ipſi verterant; tributum exigebat inquilinis impoſitum, quod qui non perpenderant, πρὸς τὸ πωλητήριον τοῦ μετοικίου, ut eſt in oratione Demoſthenis c. Ariſtog. abducti et condemnati tanquam ſervi vendebantur; vendebat denique bona publicata civium, docente Polluce viii. 99. Harpocratione et aliis Grammaticis.

Cap. IV. 2. παλαιὰ ἐνεργά] Quod Portus in commentario poſuit πάλαι,

γοῦν οὐδὲ πειρᾶται λέγειν, ἀπὸ ποίου χρόνου ἐπεχειρήθη. Οὕτω δὲ πάλαι ὀρυσσομένης τε καὶ ἐκφορουμένης τῆς ἀργυρίτιδος, κατανοήσατε τί μέρος οἱ ἐκβεβλημένοι σωροὶ τῶν αὐτοφυῶν τε καὶ ὑπαργύρων λόφων. 3. Οὐδὲ μὴν ὁ ἀργυρώδης τόπος εἰς μεῖόν τι συστελλόμενος, ἀλλ' ἀεὶ ἐπὶ πλεῖον ἐκτεινόμενος φανερός ἐστιν. Ἐν ᾧ γε μὴν χρόνῳ οἱ πλεῖστοι ἄνθρωποι ἐγένοντο ἐν αὐτοῖς, οὐδεὶς πώποτε ἔργου ἠπόρησεν, ἀλλ' ἀεὶ τὰ ἔργα τῶν ἐργαζομένων περιῆν. 4. Καὶ νῦν δὲ οἱ κεκτημένοι ἐν τοῖς μετάλλοις ἀνδράποδα, οὐδεὶς τοῦ πλήθους ἀφαιρεῖ, ἀλλ' ἀεὶ προσκτᾶται, ὁπόσα ἂν πλεῖστα δύνηται. Καὶ γὰρ δὴ ὅταν μὲν ὀλίγοι ὀρύσσωσι καὶ ζητῶσιν, ὀλίγα, οἶμαι, καὶ τὰ χρήματα εὑρίσκεται· ὅταν δὲ πολλοί, πολλαπλασία ἡ ἀργυρῖτις ἀναφαίνεται. Ὥστε ἐν μόνῳ τούτῳ, ὧν ἐγὼ οἶδα ἔργων, οὐδὲ φθονεῖ οὐδεὶς τοῖς ἐπισκευαζομένοις. 5. Ἔτι δὲ οἱ μὲν ἀγροὺς κεκτημένοι πάντες ἔχοιεν ἂν εἰπεῖν, ὁπόσα ζεύγη ἀρκεῖ εἰς τὸ χωρίον, καὶ ὁπόσοι ἐργάται· ἢν δ' ἐπὶ πλεῖον τῶν ἱκανῶν ἐμβάλλῃ τις, ζημίαν λογίζονται· ἐν δὲ τοῖς ἀργυρίοις ἔργοις πάντας δή φασιν ἐνδεῖσθαι ἐργατῶν.

aut τὰ ἔνεργα scribendum monuit Weiske. Equidem τὰ ἔργα præfero. E Parif. B. πάνυ addidi.

λόφων] Ribitt. *glebas* interpretatur, quasi βώλων esset scriptum.

3. ἀργυρώδης] Ante Stephanum erat ἀργυρόδης. Dicitur τόπος locus is, ubi venæ argentiferæ terræ in latitudinem diffunduntur.

4. ᾧ ἐγὼ οἶδα] Leunclavius cum Parif. B. ὧν ἐγὼ, Steph. πάντων ὧν ἐγὼ malebat. Cum Zeunio Weiske ἔργων refert ad φθονεῖ et vertit locum: *ne invidet quidem quisquam labores iis, qui plus materiæ et apparatus prospiciunt.* Sed ἐπισκευάζειν Xenophonti est *reparare, reficere.* Interdum *apparare, instruere* significat, ut Hellenicorum v. 3. 1. ἵππους ἐπεσκευασμένους καὶ τὰς ἀναβάτας ὡπλισμένους. In Cyrop. vii. 3. 1. τὰ χρήματα παραδεχομένους ἐν ζυγάστροις στήσαντας ἐφ' ἁμαξῶν ἐπισκευάσαι καὶ διαλαχόντας τὰς ἁμάξας κομίζειν, est composita imponere, *aufpacken.* In Hellenic. vii. 2. 18. ἀγοράσαντες δὲ καὶ ἐπισκευασάμενοι ὁπόσα ἐδύναντο ὑποζύγια νυκτὸς ἀπήεσαν, est commeatu imposito onerare. Unde apparet, ἔργα ἐπισκευαζόμενα h. l. intelligi debere quæ reficiuntur opera in argentifodinis antea deserta.

5. ἐμβάλλῃ τις] Idem verbum est sect. 39. In Œconomico xvii. 12. σκαλέας ἐμβάλλετε τῷ σίτῳ. Alias usitatum putabat Weiske ἐκβάλλειν de mittendis in agrum operis. Laudat loca N. T. hæc, Matthæi ix. 38. Joh. x. 4. Jac. ii. 25. Sed quid hæc ad Xenophontem?

ἀργυρίοις ἔργοις] Demosthenis locum in Midiana p. 85. ed. Spald. ubi sunt τὰ ἔργα τὰ ἀργύρεια apposuit Weiske, unde etiam h. l. malebat scriptum ἀργυρείοις.

πάντας δή φασιν] Mihi πάντες scribendum videtur, ut opponatur hoc

6. Καὶ γὰρ οὐδ᾽ ὥσπερ, ὅταν πολλοὶ χαλκοτύποι γένωνται, ἀξίων γενομένων τῶν χαλκευτικῶν ἔργων, καταλύονται οἱ χαλκοτύποι, καὶ οἱ σιδηρεῖς γε ὡσαύτως· καὶ ὅταν γε πολὺς σῖτος καὶ οἶνος γένηται, ἀξίων ὄντων τῶν καρπῶν, ἀλυσιτελεῖς αἱ γεωργίαι γίγνονται· ὥστε πολλοὶ, ἀφιέμενοι τοῦ τὴν γῆν ἐργάζεσθαι, ἐπ᾽ ἐμπορίας καὶ καπηλείας καὶ τοκισμοὺς τρέπονται. Ἀργυρίτις δὲ ὅσῳ ἂν πλείων φαίνηται, καὶ ἀργύριον πλεῖον γίγνηται, τοσούτῳ πλείονες ἐπὶ τὸ ἔργον τοῦτο ἔρχονται. 7. Καὶ γὰρ δὴ ἔπιπλα μὲν, ἐπειδὰν ἱκανά τις κτήσηται τῇ οἰκίᾳ, οὐ μάλα ἔτι προσωνοῦνται· ἀργύριον δὲ οὐδείς πω οὕτω πολὺ ἐκτήσατο, ὥστε μὴ ἔτι προσδεῖσθαι· ἀλλ᾽ ἤν τισι γένηται παμπληθὲς, τὸ περιττεῦον κατορύττοντες οὐδὲν ἧττον ἥδονται ἢ χρώμενοι αὐτῷ. 8. Καὶ μὴν ὅταν γε εὖ πράττωσιν αἱ πόλεις, ἰσχυρῶς οἱ ἄνθρωποι ἀργυρίου δέονται. Οἱ μὲν γὰρ ἄνδρες ἀμφὶ ὅπλα τε καλὰ καὶ ἵππους ἀγαθοὺς καὶ οἰκίας καὶ κατασκευὰς μεγαλοπρεπεῖς βούλονται δαπανᾶν· αἱ δὲ γυναῖκες εἰς ἐσθῆτα πολυτελῆ καὶ χρυσοῦν κόσμον τρέπονται. 9. Ὅταν τε αὖ νοσήσωσι πόλεις ἢ ἀφορίαις καρπῶν ἢ πολέμῳ, ἔτι καὶ πολὺ μᾶλλον, ἀργοῦ τῆς γῆς γιγνομένης, καὶ εἰς ἐπιτήδεια καὶ εἰς ἐπικούρους νομίσματος δέονται. 10. Εἰ δέ τις φήσειε, καὶ χρυσίον μηδὲν ἧττον χρήσιμον εἶναι ἢ ἀργύριον, τοῦτο μὲν οὐκ ἀντιλέγω· ἐκεῖνο μέντοι οἶδα, ὅτι καὶ χρυσίον, ὅταν

membrum antecedenti πάντες ἔχοιεν ἂν εἰπεῖν. Et ſect. initio erat οὐδεὶς τοῦ πλήθους ἀφαιρεῖ, ἀλλ᾽ ἀεὶ προσκτᾶται. Igitur certo ipſe Xenophon hoc ſciebat, non famam ſequebatur. Mecum ſentit Heindorf.

6. Καὶ γὰρ οὐδ᾽] Stephanus οὐχ ſcribi voluit, οὐδὲ editio Leuncl. poſterior dedit. Mihi Stephani ratio placet.

ὅταν πολλοὶ] Vulgatum οἱ πολλοὶ auctore Stephano et Leunclavio correxit Weiſke, addicente Pariſ. B.

σιδηρεῖς γε] Equidem δὲ ſcribendum cenſeo cum Heindorfio, ſolemni formula καὶ—δὲ in altero membro adjuncto priori.

πλείων φαίνηται] Vulgatum antea πλεῖον correxit Stephanus, firmante Pariſ. B.

8. ἀγαθοὺς τε] Ita vulgabatur ſcriptum, ſed τε importunum jam olim recte omiſit Caſtalio.

πολὺ παραφανῇ, αὐτὸ μὲν ἀτιμότερον γίγνεται, τὸ δὲ ἀργύριον τιμιώτερον ποιεῖ. 11. Ταῦτα μὲν οὖν ἐδήλωσα τούτου ἕνεκα, ὅπως θαρσοῦντες μὲν ὅτι πλείστους ἀνθρώπους ἐπὶ τὰ ἀργύρια ἄγωμεν, θαρσοῦντες δὲ κατασκευαζώμεθα ἐν αὐτοῖς, ὡς οὔτε ἐπιλειψούσης ποτὲ ἀργυρίτιδος, οὔτε τοῦ ἀργυρίου ἀτίμου ποτὲ ἐσομένου. 12. Δοκεῖ δέ μοι καὶ ἡ πόλις προτέρα ἐμοῦ ταῦτα ἐγνωκέναι. Παρέχει γοῦν ἐπὶ ἰσοτελείᾳ καὶ τῶν ξένων τῷ βουλομένῳ ἐργάζεσθαι ἐν τοῖς μετάλλοις.

Quomodo ex argentifodinis fructus ad rempublicam redire possit.

13. Ἵνα δὲ καὶ σαφέστερον περὶ τῆς τροφῆς εἴπω, νῦν διηγήσομαι, ὡς κατασκευασθέντα τὰ ἀργύρια ὠφελιμώτατ' ἂν εἴη τῇ πόλει. Ἀπ' αὐτῶν μὲν οὖν ἔγωγε, ἀφ' ὧν μέλλω λέγειν, οὐδέν τι ἀξιῶ θαυμάζεσθαι, ὡς δυσεύρετόν τι ἐξευρηκώς. Τὰ μὲν γὰρ, ὧν λέξω, καὶ νῦν ἔτι πάντες ὁρῶμεν, τὰ δὲ παροιχόμενα τῶν πραγμάτων κατὰ ταὐτὰ αὖ ἀκούομεν. 14. Τῆς μέντοι πόλεως πάνυ ἄξιον

10. *πολὺ παραφαίνῃ*] Miror verbum intactum ab Interpretibus, quod in *παραφανῇ* mutandum censeo. Activa enim forma Xenophon ita nuspiam usus esse reperitur. Ceterum paulo antea *τούτῳ μὲν οὐκ ἀντιλέγω* corrigebat Heindorf.

11. *ἄγωμεν — κατασκευαζώμεθα*] Conjunctivum prima dedit Editio Bryl. tertia.

12. *ἐπὶ ἰσοτελείᾳ*] Suidas: *ἀγράφου μετάλλου δίκη — ἕνεκα τοῦ τελεῖν τῷ δήμῳ εἰκοστὴν τετάρτην τοῦ καινοῦ μετάλλου.* Demosthenes de falsa legatione pag. 435. *τί γὰρ δή ποτε Μοιροκλέα μὲν ἔκρινας, εἰ παρὰ τῶν τὰ μέταλλα ἐωνημένων εἴκοσιν ἐξέλεξε δραχμὰς παρ' ἑκάστου.* quod deinde *παρεκλέγειν τὰ κοινὰ* dicit. Leges metallicas commemorat idem pag. 977. in oratione contra Pantænetum. Alias *ἰσοτέλεια* dicitur, quum peregrinus ad dignitatem *ἰσοτελοῦς* promovetur; quæ nescio an h. l. intelligi debeat, an potius, ut æquum *τέλος* pro metallo novo solvat peregrinus cum cive. Ceterum in æstimatione bonorum civis semper excipiebantur, quæ in metallis occupata exercebantur, teste Demosthene contra Phænipp. pag. 1044. ubi lex recitatur: *πλὴν τῶν ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς ἀργυρείοις, ὅσα οἱ νόμοι ἀτελῆ πεποιήκασι.*

τῷ βουλομένῳ] Leunclavii emendationem vulgato *τῶν βουλομένων* cum Welsio substituit Zeune.

13. *περὶ τῆς τροφῆς*] Recte Weiske nimis breve hoc esse censet pro *περὶ τῆς πᾶσιν ἐντεῦθεν γενησομένης τροφῆς.*

τῶν πραγμάτων κατὰ ταὐτὰ ἂν ἀκούοιμεν] Vulgatum *πραγμάτων — ταῦτα ἂν ἀκούομεν* ita correxerat Steph. et Leuncl. Sed rectius *αὖ ἀκούομεν* cum Paris. B. dedi.

θαυμάσαι, τὸ αἰσθανομένην πολλοὺς πλȣτιζομένους ἐξ αὐτῆς ἰδιώτας, μὴ μιμεῖσθαι τȣ́τους. Πάλαι μὲν γὰρ δήπου οἷς μεμέληκεν, ἀκηκόαμεν, ὅτι Νικίας ποτὲ ὁ Νικηράτου ἐκτήσατο ἐν τοῖς ἀργυρίοις χιλίους ἀνθρώπους, οὓς ἐκεῖνος Σωσίᾳ τῷ Θρᾳκὶ ἐξεμίσθωσεν, ἐφ᾽ ᾧ ὀβολὸν μὲν ἀτελῆ ἑκάστȣ τῆς ἡμέρας ἀποδιδόναι, τὸν δ᾽ ἀριθμὸν ἴσους ἀεὶ παρεῖχεν. 15. Ἐγένετο δὲ καὶ Ἱππονίκῳ ἑξακόσια ἀνδράποδα κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τοῦτον ἐκδεδομένα, ἃ προσέφερε μνᾶν ἀτελῆ τῆς ἡμέρας· Φιλημονίδῃ δὲ τριακόσια ἡμιμναῖον· ἄλλοις δέ γε, ὡς, οἴομαι, δύναμις ἑκάστοις ὑπῆρχεν. 16. Ἀτὰρ τί τὰ παλαιὰ δεῖ λέγειν;

14. ἐξ αὐτῆς] Stephanus αὐτῆς edidit primus, quem sequitur Leunclavius.

οἷς μεμέληκεν] Zeune dictum ait pro οἷς περὶ τούτων μεμ. *quibus ea res curæ fuit*, ut vertit Ribitt. contra Weiske interpretatur: *illi de nobis* (nostrum,) *qui ista curarunt*.

Σωσίᾳ] In Memorab. ii. 5. 2. est: Νικίας λέγεται ἐπιστάτην εἰς τἀργύρια πρίασθαι ταλάντου. Cf. Plutarchi Niciam c. 4. Athenæus vi. p. 272. h. l. ita laudat: χιλίους ἔχων οἰκέτας ἐμίσθωσεν αὐτοὺς εἰς τὰ ἀργυρεῖα Σωσίᾳ τῷ Θρᾳκὶ, ἐφ᾽ ᾧ ὀβολὸν ἕκαστον τελεῖν τῆς ἡμέρας.

ἐφ᾽ ᾧ ὀβολὸν] Weiske conjecit scribendum ἐφ᾽ ᾧ τὸν μὲν ὀβολὸν, ut τὸν ad Sosiam referatur. ἀτελῆ recte interpretatur *integrum obolum, de quo nihil in publicum neque in servos alendos ipsi Niciæ esset numerandum, einen Obolus reinen Gewinnst*. Sic iterum est sect. 15. et 23. Ceterum Æschines c. Timarch. p. 118. οἰκέτην δημιουργὸν τῆς σκυτοτομικῆς memorat, qui duos obolos singulis diebus domino reddebat, ἀπέφερε τῆς ἡμέρας, ὁ δὲ ἡγεμὼν τοῦ ἐργαστηρίου triobolum reddebat ibid. p. 118.

ἴσους ἀεὶ] Miror, vulgatum ἴσως, quod alienum est ab h. l., interpretes silentio approbasse.

παρεῖχεν] παρέχειν Leunclavius correxit, quem cum Welsio sequitur Zeune. Sed duram conditionem si significare voluisset Xenophon, verbo utendum fuerat, quod *redhibere* significet.

15. Ἱππονίκῳ] Hipponicum Calliæ filium, Ammonem cognominatum, intelligit Zeune. De Callia ipso est locus præclarus Theophrasti de Lapidibus p. 400. ed. Heinsii, de cinnabari invento: Καταδεῖξαι δέ φασι καὶ εὑρεῖν τὴν ἐργασίαν Καλλίαν τὸν Ἀθηναῖον ἐκ τῶν ἀργυρείων, ὃς οἰόμενος ἔχειν τὴν ἄμμον χρυσίον, διὰ τὸ λαμπυρίζειν, ἐπραγματεύετο καὶ συνέλεγεν· ἐπεὶ δ᾽ ᾔσθετο, ὅτι οὐκ ἔχει, τὸ δὲ τῆς ἄμμου κάλλος ἐθαύμαζε διὰ τὴν χρόαν, οὕτως ἐπὶ τὴν ἐργασίαν ἦλθε ταύτην. Οὐ παλαιὸν δ᾽ ἐστὶν, ἀλλὰ περὶ ἔτη μάλιστα ἐνενήκοντα εἰς ἄρχοντα Πραξίβȣλον Ἀθήνῃσι. quem locum Plinius xxxiii. sect. 37. interpretatus annum urbis posuit 349. Hinc lux Harpocrationi in χρυσοχοεῖν:—ἔπεσέ τις φήμη ποτὲ εἰς τὸ πλῆθος τῶν Ἀθηναίων, ὡς ἐν τῷ Ὑμηττῷ χρυσοῦ ψῆμα πολὺ φανείη καὶ φυλάττοιτο ὑπὸ τῶν μαχίμων μυρμήκων. οἱ δὲ ἀναλαβόντες τὰ ὅπλα ἐξῄεσαν ἐπ᾽ αὐτούς. ἄπρακτοι δ᾽ ὑποστρέψαντες καὶ μάτην κακοπεπαθηκότες ἔσκωπτον ἀλλήλȣς λέγοντες, σὺ δ᾽ ᾤου χρυσοχοήσειν.

ἡμιμναῖον] Vulgatum ἡμιμναῖα correxit Leuncl. Vulgatæ vitium expressit Ribitt. *trecentas semiminas* ponens: nec viderat Hemsterhusius, cum annotationem scriberet ad Pollucis p. 1020. monente Weiskio.

ὡς, οἴομαι] Weiske censuit scribendum, ὡς δύναμις, οἶμαι, ἑκάστοις ὑπῆρχεν.

καὶ γὰρ νῦν πολλοί εἰσιν ἐν τοῖς ἀργυρίοις ἄνθρωποι οὕτως ἐκδεδομένοι. 17. Περαινομένων γε μὴν ὧν λέγω, τοῦτ' ἂν μόνον καινὸν γένοιτο, εἰ, ὥσπερ οἱ ἰδιῶται κτησάμενοι ἀνδράποδα πρόσοδον ἀέναον κατεσκευασμένοι εἰσὶν, οὕτω καὶ ἡ πόλις κτῷτο δημόσια ἀνδράποδα, ἕως γίγνοιτο τρία ἑκάστῳ Ἀθηναίων. 18. Εἰ δὲ δυνατὰ λέγομεν, καθ' ἓν ἕκαστον αὐτῶν σκοπῶν ὁ βουλόμενος κρινέτω. Οὐκοῦν τιμὴν μὲν ἀνθρώπων εὔδηλον ὅτι μᾶλλον ἂν τὸ δημόσιον δύναιτο ἢ οἱ ἰδιῶται παρασκευάσασθαι. Τῇ γε μὴν βουλῇ ῥᾴδιον καὶ κηρύξαι, ἄγειν τὸν βουλόμενον ἀνδράποδα, καὶ τὰ προσαχθέντα πρίασθαι. 19. Ἐπειδὰν δὲ ὠνηθῇ, τί ἂν ἧττον μισθοῖτό τις παρὰ τοῦ δημοσίου ἢ παρὰ τοῦ ἰδιώτου, ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς μέλλων ἕξειν; Μισθοῦνται γοῦν καὶ τεμένη καὶ ἱερὰ καὶ οἰκίας, καὶ τέλη ὠνοῦνται παρὰ τῆς πόλεως. 20. Ὅπως γε μὴν τὰ ὠνηθέντα σώζηται, τῷ δημοσίῳ ἔστι λαμβάνειν ἐγγύους παρὰ τῶν μισθουμένων, ὥσπερ καὶ παρὰ τῶν ὠνουμένων τὰ τέλη. Ἀλλὰ μὴν καὶ ἀδικῆσαί γε ῥᾷον τῷ τέλος πριαμένῳ ἢ τῷ ἀνδράποδα μισθουμένῳ. 21. Ἀργύριον μὲν γὰρ πῶς καὶ φωράσειεν ἄν τις τὸ δημόσιον ἐξαγόμενον, ὁμοίου τοῦ ἰδίου ὄντος αὐτῷ; ἀνδράποδα δὲ σεσημασμένα τῷ δημοσίῳ σημάντρῳ, καὶ προσκειμένης ζημίας τῷ τε πωλοῦντι καὶ τῷ ἐξάγοντι, πῶς ἄν τις ταῦτα κλέψειεν; Οὐκοῦν μέχρι μὲν τούτου

17. *δημόσια*] Ita Aldina, *δημοσίᾳ* reliquæ Edd. pr. Tria mancipia vult ſcriptor a cive unoquoque non poſſideri, ſed conduci, publicis locatoribus numerata pecunia, uti monet Weiſke.

18. *προσαχθέντα*] Ante Stephanum erat *προσεχθέντα*: emendationem firmat Pariſ. B.

20. *ἐγγύους*] Edd. pr. *ἀγγύους* correxit Caſtalio et Brodæus. *ἐγγύας* maluit Leuncl. Ita paulo poſt *μέλη* erat, ubi Brodæus *τέλη* ſcribi juſſit cum Pariſ. C.

21. *μὲν γὰρ πῶς καὶ*] Ita recte Leuncl. editio poſterior habet, quam ſcripturam damnans Zeune vetuſtum *γάρ πως* ſine ſigno interrogationis revocavit. Turbari ait ita ſenſum; credo equidem lectoris alibi animum occupatum habentis. Et tamen hoc edicto ſuo traxit in partes ſuas Weiſkium!

σεσημασμένα — σημάντρῳ] Notam inuſtam interpretatur Zeune, haud ſcio an male. De *στιγματίαις* ſervis laudat Athenæum p. 658.

δυνατὸν φανεῖται τῇ πόλει εἶναι τὸ ἀνθρώπους καὶ κτήσασθαι καὶ φυλάξαι. 22. Εἰ δ' αὖ τις τοῦτ' ἐνθυμεῖται, ὡς, ἐπειδὰν πολλοὶ ἐργάται γένωνται, πολλοὶ φανοῦνται καὶ οἱ μισθωσόμενοι, ἐκεῖνο κατανοήσας θαῤῥείτω, ὅτι πολλοὶ μὲν τῶν κατεσκευασμένων προσμισθώσονται τοὺς δημοσίους (πολλὰ γάρ ἐστι τὰ ὑπάρχοντα,) πολλοὶ δ' εἰσὶ καὶ αὐτῶν τῶν ἐν τοῖς ἔργοις γηρασκόντων, πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι Ἀθηναῖοί τε καὶ ξένοι, οἳ τῷ σώματι μὲν οὔτε βούλοιντ' ἂν, οὔτε δύναιντ' ἂν ἐργάζεσθαι, τῇ δὲ γνώμῃ ἐπιμελούμενοι ἡδέως ἂν τὰ ἐπιτήδεια πορίζοιντο. 23. Ἢν γε μέντοι τὸ πρῶτον συστῇ διακόσια καὶ χίλια ἀνδράποδα, εἰκὸς ἤδη ἀπ' αὐτῆς τῆς προσόδου ἐν ἔτεσι πέντε ἢ ἓξ μὴ μεῖον αὐτῇ ἑξακισχιλίων γενέσθαι. Ἀπό γε μὴν τούτου τοῦ ἀριθμοῦ, ἢν ὀβολὸν ἕκαστος ἀτελῆ τῆς ἡμέρας φέρῃ, ἡ μὲν πρόσοδος ἑξήκοντα τάλαντα τοῦ ἐνιαυτοῦ.

ἐφάνη—εἶναι τὸ] Ita Edd. pr. ſcripturam φανῆναι—εἶναί τι correxit Leunclavius, in qua tamen emendatione germaniſmum ἐφάνη pro φαίνεται illi imputavit Weiſke. Equidem e Pariſ. B. φανεῖται dedi.

22. μισθωσόμενοι] Hanc Stephani emendationem vulgato μισθωσάμενοι prætuli, quod tamen ſecutus eſt Weiſke, *qui locare velint* vertit Ribitti, recte Fabiani *voranno prendere a ſoldo.* Sed hoc diſputationi auctoris non convenire monet Weiſke, quia ſic nihil opponeretur, ſed pro ratione potius auctoris afferretur argumentum. Portus objectionis vim in eo ponit, quod oriturus ſit tumultus et confuſio; ſed hoc nihili eſſe monet Weiſke, qui ipſe ſic interpretatur: *ubi multi operarii fuerint, multi etiam reperientur, qui eos conduxerint.* Objicere enim ſcriptorem, ubi magna illa operarum, quibus opus ſit, multitudo adducta fuerit, eo ipſo fore, qui ſuos habeant conductos, neque indigeant ſervis publicis. Quam equidem rationem non magis quam græca intelligo. Mihi, negatione inſerta ante πολλοὶ, objectionis ſenſus manifeſtus reddi videtur: ἐπειδὰν πολλοὶ ἐργάται γένωνται, οὐ πολλοὶ φανοῦνται καὶ οἱ μισθωσόμενοι. i. e. Si quis fortaſſe timeat, ne, ubi multi ſervi adducti fuerint, tam multi non ſint, qui eos conducere velint, is reputet velim, præter eos, qui ad opera ſua publicis ſervis opus habebunt, eſſe etiam ex ſervis multos, qui cum in metallis conſenuerint, aliis ſervis conductis præeſſe malint, atque ita victum quærere: eſſe etiam cives Athenienſes et peregrinos, qui vel corpore minus valentes vel laborem detrectantes ſervos conductos ad opus metallicum vel ad fabricam adhibere malint. Video nunc, Heindorfium mecum ſentire, præterquam quod ille πῶς, ἐπειδὰν malebat.

τὰ ὑπάρχοντα] venam argenti, τὴν ἀργυρῖτιν, interpretatur Weiſke.

γνώμῃ ἐπιμελούμενοι] Compara Memorab. ii. 8. 1—3.

23. εἰκὸς] Ad calculos hæc revocavit Weiſke, ita ut poneret ſervi pretium minam fere, (cf. Memorab. ii. 5. 2.) talentum obolorum 36,000. ſeu minarum 60. annum vero Atticum dierum 360. cum Zeune ſumſiſſet dies 365.

24. Ἀπὸ δὲ τούτων ἢν εἰς ἄλλα ἀνδράποδα τιθῆται εἴκοσι, τοῖς τεσσαράκοντα ἤδη ἐξέσται τῇ πόλει χρῆσθαι εἰς ἄλλο, ὅ τι ἂν δέῃ. Ὅταν δέ γε μύρια ἀναπληρωθῇ, ἑκατὸν τάλαντα ἡ πρόσοδος ἔσται. 25. Ὅτι δὲ δέξεται πολλαπλάσια τούτων, μαρτυρήσαιεν ἄν μοι, εἴ τινες ἔτι εἰσὶ τῶν μεμνημένων, ὅσον τὸ τέλος εὕρισκε τῶν ἀνδραπόδων πρὸ τῶν ἐν Δεκελείᾳ. Μαρτυρεῖ δὲ κἀκεῖνο, ὅτι, εἰργασμένων ἀνθρώπων ἐν τοῖς ἀργυρίοις ἐν τῷ παντὶ χρόνῳ ἀναριθμήτων, νῦν οὐδὲν διαφέρει τὰ ἀργύρια ἢ ἃ οἱ πρόγονοι ἡμῶν ὄντα ἐμνημόνευον αὐτά. 26. Καὶ τὰ νῦν δὲ γιγνόμενα πάντα μαρτυρεῖ, ὅτι οὐκ ἄν ποτε πλείω ἀνδράποδα ἐκεῖ γένοιτο, ἢ ὅσων ἂν τὰ ἔργα δέηται. Οὔτε γὰρ βάθους πέρας οὔτε ὑπονόμων οἱ ὀρύττοντες εὑρίσκουσι. 27. Καὶ μὴν καινοτομεῖν γε οὐδὲν ἧττον ἔξεστι νῦν ἢ πρότερον. Οὐ τοίνυν οὐδ' εἰπεῖν ἂν ἔχοι εἰδὼς οὐδεὶς, πότερον ἐν τοῖς κατατετμημένοις πλείων ἀργυρῖτις ἢ ἐν τοῖς ἀτμήτοις ἐστί. 28. Τί δῆτα, φαίη ἄν τις, οὐ καὶ νῦν, ὥσπερ ἔμπροσθεν,

24. τιθῆται] Vulgatum antea τίθεται correxit Stephanus, addicente Parif. B. Deinceps vulgatum ἄλλ' ὅτι correxit Caftalio.

25. τὸ τέλος εὕρισκε] quanti vendebantur vectigalia ex fervis locatis. Male enim Leunclavium ad εὕρισκε intelligere ἡ πόλις, monuit Zeune. Ita Polybio in Excerptis Legat. 104. τὸ ἐλλιμένιον dicitur εὑρίσκειν ἑκατὸν μυριάδας δραχμῶν. Ariftoteles Œcon. 2. ἐποίησε τὸ ἐλλιμένιον εὑρεῖν τὸ διπλάσιον. Cf. ad Memorab. ii. 5. 5.

τῶν ἐν Δεκελείᾳ] Ex his annum 4. Olympiadis 91. collegit Zeune, quo, tradente Thucydide vii. 2. viginti millia fervorum ad hoftes transfugerunt, alii Sunium caftellum occuparunt, referente Athenæo vi. p. 263. Cum vero fcriptor addiderit εἴ τινες εἰσὶ τῶν μεμνημένων, apparet, 40 vel 50 annis poftea librum fcriptum effe. Hoc tamen a fpecie veri multum abhorrere vifum eft Weifkio. Igitur in annotatione ad h. l. fateri maluit, fe nefcire, quæ fint τὰ ἐν Δεκελείᾳ, quam ab opinione difcedere ea, qua ftatuit, librum hunc fcriptum effe anno 3. Olympiadis 89. poft primam pacem, qua bellum Peloponnefiacum compofitum videbatur, a Xenophonte juvene, tum annum ætatis 23. agente.

26. ὅσων] Aldina ὅσον habet. Sequens δέηται pro δεῖται debes Heindorfio, ὑπονόμων vero Leunclavio. Edd. pr. ὑπὸ νόμον, Stephanus ὑπόνομον habent. Parif. B. ὑπὸ νόμων.

27. καινοτομεῖν] Hefychius καινοτομεῖν interpretatur λατομεῖν, τέμνειν, ad quem Photii locus ex MSto allatus habet rectius καινὴν λατομίαν τέμνειν κυρίως. Sequens ἧττον ex Caftalione, addicente Parif. B. recepit cum Welfio Zeune. Item deinceps πότερον pro πρότερον primus edidit Stephanus.

κατατετμημένοις] Demofthenes c. Pantænetum p. 977. ex legibus metallicis refert: ἂν ἐπικατατέμνῃ τῶν μέτρων ἐντός. ubi cum Wolfio ἐκτὸς fcribendum eft.

πολλοὶ καινοτομοῦσιν; Ὅτι πενέστεροι μέν εἰσιν οἱ περὶ τὰ μέταλλα· νεωστὶ γὰρ πάλιν κατασκευάζονται· κίνδυνος δὲ μέγας τῷ καινοτομοῦντι. 29. Ὁ μὲν γὰρ εὑρὼν ἀγαθὴν ἐργασίαν, πλούσιος γίγνεται· ὁ δὲ μὴ εὑρὼν, πάντα ἀπόλλυσιν, ὅσα ἂν δαπανήσῃ. Εἰς τοῦτον οὖν τὸν κίνδυνον οὐ μάλα πως ἐθέλουσιν οἱ νῦν ἰέναι. 30. Ἐγὼ μέντοι ἔχειν μοι δοκῶ καὶ περὶ τούτου συμβουλεῦσαι, ὡς ἂν ἀσφαλέστατα καινοτομοῖτο. Εἰσὶ μὲν γὰρ δήπου Ἀθηναίων δέκα φυλαί· εἰ δὲ ἡ πόλις δοίη ἑκάστῃ αὐτῶν ἴσα ἀνδράποδα, αἱ δὲ κοινωσάμεναι τὴν τύχην καινοτομοῖεν· οὕτως ἂν, εἰ μία εὕροι, πάσαις ἂν λυσιτελὲς ἀποδείξειεν. 31. Εἰ δὲ δύο ἢ τρεῖς ἢ τέτταρες ἢ αἱ ἡμίσειαι εὕροιεν, δῆλον ὅτι λυσιτελέστερα ἂν τὰ ἔργα ταῦτα γίγνοιτο. Τό γε μὴν πάσας ἀποτυχεῖν, οὐδενὶ τῶν παρεληλυθότων ἐοικός. 32. Οἷόν τε δὴ, οὕτως καὶ ἰδιώτας συνισταμένους καὶ κοινουμένους τὴν τύχην ἀσφαλέστερον κινδυνεύειν. Μηδὲν μέντοι τοῦτο φοβεῖσθε, ὡς ἢ τὸ δημόσιον οὕτω κατασκευαζόμενον παραλυπήσῃ τοὺς ἰδιώτας, ἢ οἱ ἰδιῶται τὸ δημόσιον· ἀλλ᾽ ὥσπερ σύμμαχοι, ὅσῳ ἂν πλείους συνιῶσιν, ἰσχυροτέρους ἀλλήλους ποιοῦσιν, οὕτω καὶ ἐν τοῖς ἀργυρίοις ὅσῳ περ ἂν πλείους ἐργάζωνται,

28. *νεωστὶ γὰρ πάλιν κατασκευάζονται*] Memorabilis locus ad hiſtoriam rei metallicæ Atticæ, ſi de tempore ſcripti libelli conſtet. Vide ad ſect. 40.

31. *ὅτι λυσιτελέστερα*] Heindorf *ἔτι* interſerendum conjiciebat.

32. *Οἷόν τε δὴ*] Leuncl. *δὲ*, Stephanus *οἴομαι δὴ* vel *οἴομαι δὲ* corrigebat. Exemplum et ipſe deſidero dictionis *οἷόν τε* initio periodi poſitæ.

φοβεῖσθαι] Stephanus *δεῖ* vel *χρὴ* addi, aut *φοβεῖσθε* ſcribi voluit, probante Weiſkio.

τόσῳ πλείονα] Stephani conjecturam ſubſtitui vulgato *πλεῖον*, quod Weiſke ait poſitum eſſe pro *ῥᾷον* aut *μᾶλλον*. Pro comparatione, inquit, inſtituta ſocii in bello unam habent cauſam, unum quærunt bonum, victoriam; ſic in metallis homines junctis viribus quærunt *τἀγαθὰ*, non *πλείονα τἀγαθὰ*, quod Stephano ſcribendum videbatur. Ejuſmodi acumine licebit omne ſolœciſmi crimen obtundere!

καὶ φορήσουσι] Quærit Weiſke, quid ſibi velit diſtinctio hæc, *εὑρήσουσι καὶ φορ.* ſuſpicatur igitur, *φορεῖν* eſſe præbere alteri. Senſum bene perſpexit vir doctus. Significatur enim ita communio operis ſuſcepti a tribubus decem. *πορίσουσι* conjecit. V. D. in cenſura Editionis Weiſkianæ Halenſi.

K 2

τόσῳ πλείονα τἀγαθὰ εὑρήσουσί τε καὶ φορήσουσι. 33. Καὶ ἐμοὶ μὲν δὴ εἴρηται, ὡς ἂν ἡγοῦμαι κατασκευασθείσης τῆς πόλεως ἱκανὴν ἂν πᾶσιν Ἀθηναίοις τροφὴν ἀπὸ κοινοῦ γενέσθαι.

Reſpondetur ad ea, quæ quis modo dictis et ſuperioribus opponat.

34. Εἰ δέ τινες, λογιζόμενοι παμπόλλης ἂν δεῖν ἀφορμῆς εἰς ταῦτα πάντα, οὐχ ἡγοῦνται ἱκανὰ ἄν ποτε χρήματα εἰσενεχθῆναι, μηδὲ οὕτως ἀθυμούντων. 35. Οὐ γὰρ οὕτως ἔχει, ὡς ἀνάγκη ἅμα πάντα ταῦτα γίγνεσθαι, ἢ μηδὲν ὄφελος αὐτῶν εἶναι· ἀλλ' ὁπόσα ἂν ἢ οἰκοδομηθῇ, ἢ ναυπηγηθῇ, ἢ ἀνδράποδα ὠνηθῇ, εὐθὺς ταῦτα ἐν ὠφελείᾳ ἔσται. 36. Ἀλλὰ μὴν καὶ τῇδέ γε συμφορώτερον τὸ κατὰ μέρος ἢ τὸ ἅμα πάντα πράττεσθαι. Οἰκοδομοῦντες μὲν γὰρ ἀθρόοι πολυτελέστερον ἂν καὶ κάκιον ἢ κατὰ μέρος ἀποτελοῖμεν· ἀνδράποδα δὲ παμπληθῆ ζητοῦντες ἀναγκαζοίμεθ' ἂν καὶ χείρω καὶ τιμιώτερα ὠνεῖσθαι. 37. Κατά γε μὴν τὸ δυνατὸν περαίνοντες, τὰ μὲν καλῶς γνωσθέντα καὶ αὖθις ἂν ἀνύοιμεν· εἰ δέ τι ἁμαρτηθείη, ἀπεχοίμεθα ἂν αὐτοῦ. 38. Ἔτι δὲ, πάντων ἅμα γιγνομένων, ἡμᾶς ἂν ἅπαντα δέοι ἐκπορίζεσθαι· εἰ δὲ τὰ μὲν περαίνοιτο, τὰ δὲ μέλλοι, ἡ ὑπάρχουσα πρόσοδος τὸ ἐπιτήδειον συγκατασκευάζοι ἄν. 39. Ὃ δὲ ἴσως φοβερώτατον

34. μηδὲ οὕτως] Ita Leunclavii poſterior pro μηδ' οὕτως. Deinde ſect. 35. ναυπηγῇ male dedit Caſtalio.

36. τῇδέ γε] In Leuncl. poſteriore δὲ omiſſum eſt.

Οἰκοδομοῦντες μὲν γὰρ] Ita cum Caſtalione ſcripſi. Vulgo eſt οἰκοδομοῦντές τε γάρ. Weiſke in ſequentibus ἀνδράποδά τε ſcribere maluit.

καὶ κάκιον] Cum Weiſkio Stephani rationem prætuli; vulgatum καὶ κάλλιον in καὶ οὐ κάλλιον auctore Camerario mutavit Leuncl. et Zeune.

ἀποτελοῖμεν] Ita pro ἀποτελοῖεν ſcribi juſſit Stephanus.

37. καλῶς γνωσθέντα] Weiſke ſuſpicatur medium ἔχειν excidiſſe. Sed quum ſequens ἂν ἀνύοιμεν ſit e mera conjectura Caſtalionis poſitum, de ſenſu loci non tutum eſt decernere. Edd. pr. cum Pariſ. B. habent ἡμῖν οἰόμεθα, unde Stephanus μιμοίμεθα, Camerarius ὠνοίμεθα vel ποιοίμεθα efficiebat.

38. ἐκπορίζεσθαι] Ex prima Stephaniana vitioſum ἐμπορίζεσθαι irrepſit in Leunclavianas.

δοκεῖ πᾶσιν εἶναι, μὴ, εἰ ἄγαν πολλὰ κτήσαιτο ἡ πόλις ἀνδράποδα, ὑπεργεμισθῇ ἂν τὰ ἔργα· καὶ τούτου τοῦ φόβου ἀπηλλαγμένοι εἴημεν, εἰ μὴ πλείονας ἀνθρώπους, ἢ ὅσους αὐτὰ τὰ ἔργα προσαιτοίη, κατ' ἐνιαυτὸν ἐμβάλοιμεν. 40. Οὕτως ἔμοιγε δοκεῖ, ᾗπερ ῥᾷστον, ταύτῃ καὶ ἄριστον εἶναι ταῦτα πράττειν. Εἰ δ' αὖ διὰ τὰς ἐν τῷ νῦν πολέμῳ γεγενημένας εἰσφορὰς νομίζετ' ἂν μηδ' ὅ τι οὖν δύνασθαι εἰσενεγκεῖν, ὑμεῖς δὲ, ὅσα μὲν πρὸ τῆς εἰρήνης χρήματα εὕρισκε τὰ τέλη, ἀπὸ τοσούτων καὶ τὸ ἐπιὸν ἔτος διοικεῖτε τὴν πόλιν· ὅσα δ' ἂν ἐφευρίσκῃ διά τε τὸ εἰρήνην εἶναι, καὶ διὰ τὸ θεραπεύεσθαι μετοίκους καὶ ἐμπόρους, καὶ διὰ τὸ πλειόνων συναγειρομένων ἀνθρώπων πλείω

39. *ὑπεργεμισθῇ ἂν*] Mihi *ἂν* hoc ad ſequens *εἴημεν* retrahendum videtur. Fortaſſe etiam *ὑπεργεμισθείη* ſcribendum.

40. *ἐν τῷ νῦν—γεγενημένας*] Hinc patet, cur ſect. 28. dixerit *νεωστὶ γὰρ πάλιν κατασκευάζονται.* Atque hæc ipſa operis metallici in argentifodinis Atticis reſtauratio occaſionem mihi videtur dediſſe Xenophonti tam multa de metallis exercendis conſcribendi. Quod attinet ad *τὰς γεγενημένας εἰσφορὰς ἐν τῷ νῦν πολέμῳ*, videtur ſignificare, bellum adhuc durare, cum iſta ſcriberet auctor; *εἰσφορὰς* autem eaſdem intelligere, de quibus eſt cap. iii. ſect. 7. *ἐνθυμούμενος, ὡς πολλὰ μὲν εἰσήνεγκεν ἡ πόλις, ὅτε Ἀρκάσιν ἐβοήθει ἐπὶ Λυσιστράτου ἡγουμένου, πολλὰ δὲ ἐπὶ Ἡγησίλεω.* Par enim eſt in ejuſmodi cauſa et occaſione non vetuſtiſſima ſed recentiſſima quæque exempla commemorare, quæ plus valent ad animos audientium commovendos. Zeune intelligit bellum *nuperum* vel *proximum*, et quidem id, quo Lacedæmonii cum Athenienſibus ad Mantineam victi fuerunt. Bellum finitum arguit ſect. 40. *πρὸ τῆς εἰρήνης*, et ſtatim *διά τε τὸ εἰρήνην εἶναι.* Sed pax hæc pertinet ad mare pacatum. Clariſſimus eſt locus cap. v. ſect. 12. *γνώσεται καὶ ἐν τῷ νῦν χρόνῳ διὰ μὲν τὸν πόλεμον καὶ τῶν προσόδων πολλὰς ἐκλειπούσας καὶ τὰς εἰσελθούσας εἰς παντοδαπὰ πολλὰ καταδαπανηθείσας· ἐπεὶ δὲ εἰρήνη κατὰ θάλατταν γεγένηται, ηὐξημένας τε προσόδους, καὶ ταύταις ἐξὸν τοῖς πολίταις χρῆσθαι ὅ, τι βούλοιντο.*

νομίζετ' ἂν] Stephanus *νομίζοιτ'* maluit ſcribi, nulla juſta de cauſa. Weiſke vulgatum ait ineptum eſſe, quia cives non debeant *νομίζειν*, ſed ſcire et pronunciare, declarare, quid efficere poſſint. Quare ſuſpicatur, verbum aliquod excidiſſe, veluti *τοὺς πλουσίους.* Equidem hanc ſubtilitatem in ſcriptore non deſidero. Ceterum ad æſtimandas has *εἰσφορὰς* civium Atticorum lubet apponere locum Demoſthenis contra Æſchinem p. 367. *ἡ προτέρα βοήθεια ἡ εἰς Πύλας, ἣν μετὰ πλεόνων ἢ διακοσίων ταλάντων ἐποιήσασθ' ὑμεῖς, ἐὰν λογίσησθε τὰς ἰδίας δαπάνας τῶν στρατευσαμένων.*

ὑμεῖς δὲ] Cum Zeunio Weiſke *γε* præferebat.

εἰρήνης] Aldinæ *εἰρημένης* Camerarius defendebat, intellecto *εἰσφορᾶς.* Hanc duram et ineptam rationem merito deſeruit Zeune ſecutus Caſtalionem. Sequens *εὕρισκε* debetur Stephano pro vulgato *εὑρίσκετε.* Pariſ. B. *εὑρίσκει* dat. Male deinceps Caſtalio *ἐφευρίσκητε* dedit, ut oratio fieret ſimilis præcedenti *εὑρίσκετε.* Pariſ. B. *ἐφευρίσκει* dat.

διά τε τὸ] Hanc Caſtalionis ſcripturam vulgatæ *διὰ τὸ εἰρήνην τε* prætulit cum Zeunio Weiſke; haud ſcio an immeritam.

εἰσάγεσθαι καὶ ἐξάγεσθαι, καὶ διὰ τὸ ἐν λιμένι καὶ τὰς ἀγορὰς αὐξάνεσθαι, ταῦτα λαμβάνοντες κατασκευάζεσθε, ὡς ἂν πλεῖσται πρόσοδοι γίγνοιντο. 41. Εἰ δέ τινες αὖ φοβοῦνται, μὴ ματαία ἂν γένοιτο αὕτη ἡ κατασκευὴ, εἰ πόλεμος ἐγερθείη, ἐννοησάτωσαν, ὅτι, τούτων γιγνομένων, πολὺ φοβερώτερος ὁ πόλεμος τοῖς ἐπιφέρουσιν ἢ τῇ πόλει. 42. Τί γὰρ δὴ εἰς πόλεμον κτῆμα χρησιμώτερον ἀνθρώπων; πολλὰς μὲν γὰρ ναῦς πληροῦν ἱκανοὶ ἂν εἶεν δημοσίᾳ· πολλοὶ δ' ἂν καὶ πεζοὶ δημοσίᾳ δύναιντ' ἂν βαρεῖς εἶναι τοῖς πολεμίοις, εἴ τις αὐτοὺς θεραπεύοι.

43. Λογίζομαι δ' ἔγωγε, καὶ πολέμου γιγνομένου οἷόν τ' εἶναι μὴ ἐκλείπεσθαι τὰ ἀργύρια. Ἔστι μὲν γὰρ δήπου περὶ τὰ μέταλλα ἐν τῇ πρὸς μεσημβρίαν θαλάττῃ τεῖχος ἐν Ἀναφλύστῳ, ἔστι δ' ἐν τῇ πρὸς ἄρκτον τεῖχος ἐν Θορικῷ· ἀπέχει δὲ ταῦτα ἀπ' ἀλλήλων ἀμφὶ τὰ ἑξήκοντα στάδια. 44. Εἰ οὖν καὶ ἐν μέσῳ τούτων γένοιτο ἐπὶ

κατασκευάσασθε] Hoc ex margine Leuncl. dedit Zeune pro Aldino κατασκευάσθαι, quod Caſtalio in κατασκευάσασθαι mutavit. Pariſ. B. κατασκευάζεσθαι dat. Sequens πλεῖσται pro πλεῖστοι Zeune dedit, addicente Pariſ. B.

41. ἐγερθείη] Ita Aldinum ἀγερθείη correxit Caſtalio. Sequens ἐννοησάτωσαν conjecerat Stephanus, qui tamen ipſe cum Leuncl. edidit ἐννοησάτω pro Aldino ἐννοήσατο. Pariſ. B. ἐννοησάτω habet. Eadem forma eſt cap. v. ſect. 5. Attica eſt ἐννοησάντων.

42. εἶεν δημοσίᾳ] Aldinum εἶεν ἐν δημοσίᾳ correxit Stephanus, addicente Pariſ. B.

θεραπεύοι] Portus *det ſtipendium.* Weiſke *ſi quis iis hunc honorem habere velit*, vel potius *ſi quis eos leniter et humaniter tractet* interpretatur. Poſterior ratio vera mihi videtur.

43. ἐν τῇ πρὸς μησημβρίαν] Duo ſunt Atticæ litora, quibus circumdatur promontorium a ſeptentrione ad meridiem converſum et protenſum; horum unum obliquum occidenti, alterum fere rectum a Thorico uſque ad Rhamnuntem orienti obtenditur. Anaphlyſtus in litore occidentali verſus apicem promontorii in meridiem procurrentis poſitus erat; Thoricus in contrario litore, igitur orientali, ſed ſupra Anaphlyſtum, igitur magis verſus ſeptentrionem converſus, ſi ſitus ejus cum Anaphlyſto comparetur. Athenis hæc ita ſcribere non poterat auctor; tunc enim illi plane dicendus fuiſſet Thoricus ἐν τῇ πρὸς ἠῶ θαλάττῃ ſitus, uti dixit Herodotus, Atticæ litus alterum πρὸς τὴν ἠῶ, alterum πρὸς μεσημβρίην ſpectare. Hæc recte ad h. l. monuit Weiſke; unde colligitur, Xenophontem hæc extra Athenas Scillunte vel Corinthi degentem ſcripſiſſe.

Ἀναφλύστῳ] Pagus igitur hic pertinuit uſque ad mare; male in mediterraneis recenſeri a Ptolemæo monuit Weiſke. Vulgatum Ἀναφαύστῳ auctore Brodæo correxit Zeune.

ἀπέχει] per lineam obliquam ab inferiore Anaphlyſto ad ſuperiorem ſitu Thoricum ductam.

τῷ ὑψηλοτάτῳ Βήσης τρίτον ἔρυμα, συνήκοι τ' ἂν τὰ ἔργα εἰς ἓν ἐξ ἁπάντων τειχῶν, καὶ εἴ τι αἰσθάνοιτο πολεμικὸν, βραχὺ ἂν εἴη ἑκάστῳ εἰς τὸ ἀσφαλὲς ἀποχωρῆσαι. 45. Εἰ δὲ καὶ ἔλθοιεν πλείους πολέμιοι, δῆλον ὅτι, εἰ μὲν σῖτον ἢ οἶνον ἢ πρόβατα ἔξω εὕροιεν, ἀφέλοιντ' ἂν ταῦτα· ἀργυρίτιδος δὲ κρατήσαντες, τί ἂν μᾶλλον ἢ λίθοις ἔχοιεν χρῆσθαι; 46. Πῶς δὲ καὶ ὁρμήσειάν ποτε πολέμιοι πρὸς τὰ μέταλλα; Ἀπέχει μὲν γάρ δήπου τῶν ἀργυρίων ἡ ἐγγύτατα πόλις Μέγαρα πολὺ πλεῖον τῶν πεντακοσίων σταδίων· ἀπέχει δὲ ἡ μετὰ ταῦτα πλησιαίτατα Θῆβαι πολὺ πλεῖον τῶν ἑξακοσίων. 47. Ἢν οὖν πορεύωνται ἐντεῦθέν ποθεν ἐπὶ τὰ ἀργύρια, παριέναι αὐτοὺς δεήσει τὴν πόλιν· κἂν μὲν ὦσιν ὀλίγοι, εἰκὸς αὐτοὺς ἀπόλλυσθαι καὶ ὑπὸ ἱππέων καὶ ὑπὸ περιπόλων. Πολλῇ γε μὴν δυνάμει πορεύεσθαι ἐξερημοῦντας τὰ ἑαυτῶν χαλεπόν· πολὺ γὰρ ἐγγύτερον ἂν εἴη ταῖς πόλεσιν αὐτῶν τὸ

44. Βήσης] Vulgatum βήσσης, quod Stephanus dederat pro Aldino βήσσῃ, correxi, admonente Valefio ad Harpocrationem, intelligi Βῆσαν, δῆμον φυλῆς Ἀντιοχίδος. Nomen unico σ fcribi teftatur Strabo libro ix. p. 555. ed. Siebenk. Situm hic demum locus accuratiffime docet, unde inferere poterant et debebant, qui tabellas terræ Atticæ delinearunt. Incolas pagi Βησαιεῖς fæpius nominat Infcriptio Chandleri part ii. no. 107. p. 71. In Suida eft: Βησσεῖς, δῆμος τῆς Αντιοχίδος.

συνήκοι τ'] Vulgo legitur συνήκοιτ', quafi συνήκομαι dici poffit græce. De vitio admonuit etiam Heindorf.

τὰ ἔργα] οἱ ἐργάται, *operæ*, interpretatur Weifke. Sed operæ non erant occupatæ in caftellis, fed in argentifodinis. Igitur ἔργα funt ipfa metalla feu fodinæ.

46. ἡ ἐγγύτατα πόλις] Articulum addidi, quem fenfus flagitabat. In latere Atticæ occidentali nulla alia urbs Atticæ vicina magis quam Megara, unde incurfionem operæ in metallis occupatæ timere poterant. Megarenfes igitur et Thebanos recte nominat Xenophon. Sed Weifke hæc infervire voluit opinioni fuæ de tempore fcripti libelli anno 3. Olympiadis 89. quo bellum Peloponnefiacum interpofito fœdere ceffavit; quo tamen fœdere exclufos fuiffe Megarenfes, Thebanos, Eleos et Corinthios narrat Thucydides v. 24. Hinc Xenophontem merito Megarenfes et Thebanos nunc tanquam hoftes timere ait Weifke. Sed hic ftatim occurrit caftellum Thoricus, ex quo oppugnari poteft fententia viri docti. Xenophon enim in Hellenicis i. 2. 1. Ἀθηναῖοι μὲν Θορικὸν ἐτείχισαν, Olympiadis 92. anno 4. Thoricum munitum fuiffe tradit ab Athenienfibus. At nofter de caftello Thorici ita loquitur, ut res nova tum vifa non fuiffe videatur.

47. περιπόλων] Vulgatum περιπόδων cum Brodæo et Leunclavio correxit Zeune. Περίπολοι Attici qui fuerint, docet Pollux viii. 105. f. Memorab. iii. 5. 27. Iidem infra fect. 52. funt οἱ περιπολεῖν τὴν χώραν ταχθέντες.

τῶν Ἀθηναίων ἄστυ, ἢ αὐτοὶ πρὸς τοῖς μετάλλοις ὄντες. 48. Εἰ δὲ καὶ ἔλθοιεν, πῶς ἂν καὶ δύναιντο μένειν μὴ ἔχοντες τὰ ἐπιτήδεια; Ἐπισιτίζεσθαί γε μὴν μέρει μὲν, κίνδυνος καὶ περὶ τῶν μετιόντων καὶ περὶ ὧν ἀγωνίζονται· πάντες δὲ ἀεὶ μετιόντες πολιορκοῖντ' ἂν μᾶλλον ἢ πολιορκοῖεν. 49. Οὐ τοίνυν μόνον ἡ ἀπὸ τῶν ἀνδραπόδων εἰσφορὰ τὴν διατροφὴν τῇ πόλει αὔξοι ἂν, ἀλλὰ, πολυανθρωπίας περὶ τὰ μέταλλα ἀθροιζομένης, καὶ ἀπ' ἀγορᾶς τῆς ἐκείνου αὖ, καὶ ἀπ' οἰκιῶν περὶ τἀργύρια δημοσίων, καὶ ἀπὸ καμίνων, καὶ ἀπὸ τῶν ἄλλων ἁπάντων πρόσοδοι ἂν πολλαὶ γίγνοιντο. 50. Ἰσχυρῶς γὰρ καὶ αὕτη πολυάνθρωπος γένοιτο πόλις, εἰ οὕτω κατασκευασθείη· καὶ οἵγε χῶροι ὀυδὲν ἂν εἶεν μείονος ἄξιοι τοῖς κεκτημένοις ἐνταῦθα ἢ τοῖς περὶ τὸ ἄστυ. 51. Πραχθέντων γε μὴν ὧν εἴρηκα, ξύμφημι ἐγὼ, οὐ μόνον ἂν χρήμασιν εὐπορωτέραν τὴν πόλιν εἶναι, ἀλλὰ καὶ εὐπειθεστέραν καὶ εὐτακτοτέραν καὶ εὐπολεμωτέραν γενέσθαι. 52. Οἵ τε γὰρ ταχθέντες

αὐτοὶ πρὸς τοῖς] Articulum οἱ poſt αὐτοὶ vulgo interſertum monente Weiſkio delevi.

48. μετιόντων] τὸν σῖτον vel τὰ ἐπιτήδεια intelligit Weiſke.

περὶ ὧν] illis pro quibus, ſive pro qua altera ſuorum parte relicta. Ita ad h. l. Weiſke. Ita vero cogimur exiſtimare, τοὺς ἐπισιτιζομένους pugnare pro relictis in acie vel caſtris militibus. Κινδυνεύειν dicitur περί τινος; igitur ſimiliter h. l. eſt κίνδυνός ἐστι περὶ τῶν μετιόντων τὸν σῖτον; ſequi debebat καὶ περὶ τούτων, οἳ ἀγωνίζονται. Nunc vero brevius dictum περὶ ὧν ἀγωνίζονται.

49. ἡ ἀπὸ—εἰσφορὰ] Num ἀποφορὰν quotidie pendendam an potius operam in metallis præſtandam intelligi voluit?

τῆς ἐκείνου] τόπου intelligebat Zeune. τῆς ἐκεῖ οὔσης conjecit Leunclavius, τῆς ἐκεῖ που vel τῆς ἐκείνῃ Zeune. ἐκεῖ ἐσομένης expectabat Weiſke.

καμίνων] Repetendum δημοσίων eſſe, recte monuit Weiſke.

50. καὶ αὕτη] hæc quoque, ergo non Athenæ, quæ dicuntur h. l. ἄστυ. Loquitur igitur, cenſeo, de civitate iſto loco conſtituenda. Tertium τεῖχος medium inter Thoricum et Anaphlyſtum vult exſtrui. Hæc et plura ad h. l. Weiſke, qui tantas ineptias imputare Xenophonti quam loci vitium manifeſtum corrigere maluit. Scilicet καὶ ταύτῃ, etiam hac ratione, ſcribendum cenſeo.

οἱ χῶροι] agri, quorum fructus operis venduntur.

52. Οἵ τε γὰρ ταχθέντες] Sentit igitur ſcriptor cum auctore libelli de republica Athenienſium cap. i. ſect. 13. ubi eſt: ἐν ταῖς χορηγίαις αὖ καὶ γυμνασιαρχίαις γιγνώσκουσιν, ὅτι χορηγοῦσι μὲν οἱ πλούσιοι, χορηγεῖται δὲ ὁ δῆμος· καὶ τριηραρχοῦσι καὶ γυμνασιαρχοῦσιν οἱ πλούσιοι, ὁ δὲ δῆμος τριηραρχεῖται καὶ γυμνασιαρχεῖται. Ἀξιοῖ οὖν ἀργύριον λαμβάνειν ὁ δῆμος καὶ ᾄδων καὶ τρέχων καὶ ὀρχούμενος καὶ πλέων ἐν ταῖς ναυσίν. Ceterum aliis quærendam cauſam relinquo, quare certamen λαμ-

γυμνάζεσθαι, πολὺ ἂν ἐπιμελέστερον πράττοιεν τὰ ἐν τοῖς γυμνασίοις, τὴν τροφὴν ἀπολαμβάνοντες πλείω ἢ ἐν ταῖς λαμπάσι γυμνασιαρχούμενοι· οἵ τε φρουρεῖν ἐν τοῖς φρουρίοις, οἵ τε πελτάζειν καὶ περιπολεῖν τὴν χώραν, πάντα ταῦτα μᾶλλον ἂν πράττοιεν, ἐφ' ἑκάστοις τῶν ἔργων τῆς τροφῆς ἀποδιδομένης.

πάδος ſeu λαμπαδοφορίας ſanctius coluerint Athenienſes, aut potius quomodo inventi ſint plures, qui ſumtus præberent ad exercitationes eas, quæ præcedebant et requirebantur ad feſtum λαμπαδοφορίας celebrandum, quam ad reliqua feſta et certamina. Ceterum in Aldina, quam ſequitur Stephanus, eſt οἵ γε γὰρ, in Halenſi εἴ γε γάρ. Caſtalionem cum Leuncl. et Pariſ. B. ſequitur Zeune. Leunclavio debetur etiam τὰ ante ἐν τοῖς γυμνασίοις.

λαμπάσι] i. e. λαμπαδηφορίοις, de quibus Pauſanias i. 30. Scholia ad Ariſtophanis Veſpas verſu 1203. ubi eſt λαμπάδα δραμεῖν. Herodotus viii. 98. angaros Perſarum comparat cum iis, qui faces ferebant. Unde arguit Weiſke, ab ara Promethei uſque ad locum certum in urbe collocatos fuiſſe per ſtationes, qui curſu vel potius jactanda in curſu face et ſervanda flamma vellent contendere, et facem ardentem traditam per manus fuiſſe. Hyginus enim Aſtron. ii. 15. *inſtituerunt*, inquit, *ex Promethei conſuetudine, ut currerent lampada jactantes.* Horum ludorum curam habuiſſe regem archontem, ex Polluce viii. 90. annotat. Non ſoli autem Prometheo, ſed Vulcano etiam et Minervæ fuiſſe inſtitutos, item Pani; de hoc teſtari Herodotum vi. 105. de Vulcano Harpocrationem in Κεραμεικὸς, de Minerva Platonem de Republica i. p. 147. ubi eſt: οὐδ' ἴστε, ὅτι λαμπὰς ἔσται πρὸς ἑσπέραν ἀφ' ἵππων τῇ θεῷ; —λαμπάδια ἔχοντες διαδώσουσιν ἀλλήλοις ἁμιλλώμενοι τοῖς ἵπποις. Sed ibi non eſt de Minerva ſermo, ſed de Diana in feſto Βενδιδείοις culta. Cf. Ruhnkenii annotatio ad Timæum p. 62. Photii Lexicon MS. habet: Λαμπὰς ἀγὼν Ἀθήνῃσι Πανὶ καὶ Προμηθεῖ ἀγόμενος. Ab ara Promethei in Academia poſita exordiebantur curſum, teſte Pauſania l. c. Ariſtophanis in Ranarum verſu 131. Hercules Bacchum adſcendere turrem jubet in Ceramico vel prope poſitam, unde ſpectet ἀφιεμένην τὴν λαμπάδ' ἐντεῦθεν. Ceramicus vero fuit ante Academicam in latere ſiniſtro ſitus. Ex eodem Comici loco cognoſcimus, ſpectatores congregatos clamoribus poſtulaſſe initium λαμπαδηφορίας. Ibi enim eſt: ἐπειδὰν φῶσιν οἱ θεώμενοι εἶναι. Idem in Veſparum verſu 1204. λαμπάδα τρέχειν numerat inter certamina νεανικώτατα. In Ranis verſu 1087. queritur Æſchylus poeta: λαμπάδα δ' οὐδεὶς οἷός τε φέρειν ὑπ' ἀγυμνασίας ἔτι νυνί. qui locus inprimis pertinet ad hunc Xenophonteum illuſtrandum. Inter argumenta ὀψιμαθείας poſuit Theophraſtus Charact. x. (vulgo xxvii.) καὶ εἰς ἡρῷα συμβάλλεσθαι τοῖς μειρακίοις λαμπάδα τρέχων. De Minerva teſtantur. Scholia ad Pindari Olymp. xiii. 56. de Ellotiis Corinthiacis Minervæ celebratis in honorem: ἐν ᾗ καὶ ὁ ἀγὼν τελεῖται ὁ καλούμενος λαμπαδοδρομικὸς, ἐν ᾧ ἔτρεχον νεανίαι λαμπάδας κρατοῦντες. Plutarchus Solonis c. 1. de Atticis: οἱ τὴν ἱερὰν λαμπάδα διαθέοντες. Ariſtoteles vel ſi quis alius auctor Rhetoricæ ad Alexandrum c. 30. λαμπαδαρχίαν memorat addens: τούτων γὰρ οὐκ ἐλάχιστον μέρος τῷ νέῳ μέτεστι. Scholia Ariſtophanis ad Ranarum locum laudatum: Λαμπαδηδρομίαι δὲ γίνονται τρεῖς ἐν τῷ Κεραμεικῷ, Ἀθηνᾶς, Ἡφαίστου, Προμηθέως. Eadem Suidas in v. Λαμπὰς habet. Quæ Scholia ad Ranarum verſum 131. habent: Κεραμεικὸς τόπος τῆς Ἀττικῆς ὑψηλὸς, ὅπου ἐπετέλουν οἱ Ἀθηναῖοι κατ' ἔτος λαμπαδοῦχον ἀγῶνα, exſcripſit vitioſe Suidas in Κεραμεικός. Hæc quidem appoſui invitatus annotatione Weiſkiana: ſed nondum apparet, ad quem terminum perrexerint currentes; neque omnes, qui lampadas currebant, equis vecti eſſe videntur.

CAPUT V.

Ad tuenda vectigalia pace opus esse ostenditur.

1. Εἰ δὲ σαφὲς δοκεῖ εἶναι, ὡς, εἰ μέλλουσι πᾶσαι αἱ πρόσοδοι ἐκ πόλεως προσιέναι, ὅτι εἰρήνην δεῖ ὑπάρχειν, ἆρ' οὐκ ἄξιον καὶ εἰρηνοφύλακας καθιστάναι; Πολὺ γὰρ ἂν καὶ αὕτη αἱρεθεῖσα ἡ ἀρχὴ προσφιλεστέραν καὶ πυκνοτέραν εἰσαφικνεῖσθαι πᾶσιν ἀνθρώποις ποιήσειε τὴν πόλιν. 2. Εἰ δέ τινες οὕτω γιγνώσκουσιν, ὡς, ἐὰν ἡ πόλις εἰρήνην ἄγουσα διατελῇ, ἀδυνατωτέρα τε καὶ ἀδοξοτέρα καὶ ἧττον ὀνομαστὴ ἐν τῇ Ἑλλάδι ἔσται, καὶ οὗτοί γε, ὡς ἐμῇ δόξῃ, παραλόγως σκοποῦσιν. Εὐδαιμονέσταται μὲν γὰρ δήπου πόλεις λέγονται, αἳ ἂν πλεῖστον χρόνον ἐν εἰρήνῃ διατελῶσι· πασῶν δὲ πόλεων Ἀθῆναι μάλιστα πεφύκασιν ἐν εἰρήνῃ αὔξεσθαι. 3. Τίνες γὰρ, ἡσυχίαν ἀγούσης τῆς πόλεως, οὐ προσδέοιντ' ἂν αὐτῆς, ἀρξάμενοι ἀπὸ ναυκλήρων καὶ ἐμπόρων; οὐχ οἱ πολύσιτοι; οὐχ οἱ πολύοινοι; οὐχ οἱ ἡδύοινοι; τί δὲ οἱ πολυέλαιοι; τί δὲ οἱ πολυπρόβατοι; τί δὲ οἱ γνώμῃ καὶ ἀργυρίῳ δυνάμενοι χρηματίζεσθαι; 4. Καὶ μὴν χειροτέχναι γε καὶ σοφισταὶ

Cap. V. 1. καὶ πυκνοτέραν] in quam majori frequentia commigrent, interpretatur Weiske. Sed vocabulum manifesto vitiosum est. In eo enim, ut in προσφιλεστέραν, causa esse debet, cur frequentiores peregrini Athenas confluant, quam antea. Nunc vero causa cum effectu permutatur. Nec græce dici potest πόλις πυκνοτέρα εἰσαφικνεῖσθαι. Conjicio igitur, fuisse olim scriptum προσηνεστέραν aut ποθεινοτέραν.

2. καὶ οὗτοί γε] Hæc vitiosa mihi videntur. Primum copula καὶ abundat: deinde ὡς ἐμῇ δόξῃ græcum non est. Castalio ὡς ἐμοὶ δόξῃ edidit, in margine ὡς ἐμοὶ δοκεῖ melius apposuit. ὡς ἐμὴ δόξα maluit Zeune.

παραλόγως] Hæc est Leunclavii conjectura a Zeunio recepta, non valde probabilis. Aldinum παρ' ἀγγέλλω Castalio in margine mutavit in παρὰ τρόπον, Camerarius in παρὰ μέλος. Paris. B. παραγγεμω habet.

3. ἀρξάμενοι] Weiske ita ad h. l. Ita breviter hoc participium poni solet pro ἵνα δὲ περὶ πάντων λέγωμεν ἀρξάμενοι. Utinam exemplum apposuisset simile! Mihi vitiosa hæc videntur; sed emendatione distinctionis defunctus locum sanasse mihi videor. Vulgo enim legebatur ἂν αὐτῆς; ἀρξάμενοι—ἐμπόρων, οὐχ οἱ πολύσιτοι; Mecum sentit Heindorf, cujus annotationem vide ad Gorg. §. 60.

οἱ δὲ γνώμῃ καὶ ἀργυρίῳ] Recte Castalionem τί δὲ οἱ γνώμῃ scripsisse censeo. Ceterum Xenophon τοὺς γνώμῃ καὶ ἀργυρίῳ χρηματιζομένους dicit, quos breviter poterat ἀργυρογνώμονας: alii τραπεζίτας vocabant.

4. γε καὶ σοφισταὶ] Ab his verbis

καὶ φιλόσοφοι· οἱ δὲ ποιηταὶ, οἱ δὲ τὰ τούτων μεταχειριζόμενοι, οἱ δὲ ἀξιοθεάτων ἢ ἀξιακούστων ἱερῶν ἢ ὁσίων ἐπιθυμοῦντες, ἀλλὰ μὴν καὶ οἱ δεόμενοι πολλὰ ταχὺ ἀποδίδοσθαι ἢ πρίασθαι, ποῦ τούτων μᾶλλον ἂν τύχοιεν ἢ Ἀθήνησιν; 5. Εἰ δὲ πρὸς ταῦτα μὲν οὐδεὶς ἀντιλέγει, τὴν δὲ ἡγεμονίαν βουλόμενοί τινες ἀναλαβεῖν τῇ πόλει, ταύτην διὰ πολέμου μᾶλλον ἢ δι' εἰρήνης ἡγοῦνται ἂν καταπραχθῆναι, ἐννοησάτωσαν πρῶτον μὲν τὰ Μηδικὰ, πότερον βιαζόμενοι ἢ εὐεργετοῦντες τοὺς Ἕλληνας ἡγεμονίας τε τοῦ ναυτικοῦ καὶ Ἑλληνοταμίας ἐτύχομεν. 6. Ἔτι δ', ἐπεὶ ὠμῶς ἄγαν δόξασα προστατεύειν ἡ πόλις ἐστερήθη

usque ad finem Juntina et Paris. B. jungit libellum vel potius libelli fragmentum libro de republica Atheniensium. Vide ad cap. i. sect. 17. Paris. B. τε καὶ dat.

οἱ δὲ ποιηταὶ] Hic et deinceps ter τε scribendum censeo; neque enim ullum hujus usus particulæ δὲ exemplum in Xenophonte reperi.

τὰ τούτων μεταχειριζόμενοι] chorodidascalos, histriones, musicos, grammaticos nominat Weiske: addo rhapsodos.

ἱερῶν ἢ ὁσίων] Ubi junguntur ἱερὰ et ὅσια, hæc Grammatici solent interpretari ἰδιωτικὰ, βέβηλα, δημόσια. Ultimum probat Weiske et ablegat lectores ad Valckenarium ad Ammonium iii. 6. Igitur Leunclavii conjectura δημοσίων h. l. non opus est. Quæ sint Athenis ἀξιάκουστα ἱερὰ, quæ ἀξιοθέατα ὅσια, longum esset enarrare. Sed ἱερὰ ἀξιάκουστα præcipue fuerunt sacra Bacchica et Eleusinia, ad quæ spectanda et audienda maxima hominum multitudo semper Athenas confluxit. ὅσια ἀξιοθέατα fuerunt ædificia multa publica, quibus Pericles in primis urbem ornaverat. Cf. Plutarchi Pericles c. 12. sqq.

ἢ οὐ τούτων] Loci vitium solus agnovit Zeune, et scribi voluit: ποῦ δὴ vel ἧπου — τύχοιεν ἢ Ἀθήνησιν; Weiske tamen, si necessaria correctio videretur, μάλιστα reponendum censeret. Vulgatum is ita tuetur, ut μᾶλλον interpretetur ἢ ἐν ἄλλῃ πόλει. Miror judicium viri acutissimi alias. Per se quidem membrum hoc orationis intelligi potest, nec ideo vitiosum videri debet. Sed junctum cum antecedentibus statim vitiosum esse apparet. Unde enim dices pendere antecedentia omnia a verbis inde καὶ μὴν χειροτέχναι? Si repetere volueris ex sect. 3. οὐ προσδέοιντ' ἂν αὐτῆς, sane procederet hæc ratio usque ad verbum ἐπιθυμοῦντες: sed reliqua ἀλλὰ μὴν et cet. aliam juncturam desiderant. Quid? quod manifestum est, verba τούτων μᾶλλον ἂν τύχοιεν referri ad proxima πολλὰ ταχὺ ἀποδίδοσθαι ἢ πρίασθαι, deinde ad ἐπιθυμοῦντες ἀξιοθεάτων—ὁσίων. Contra illa verba minime coeunt cum antecedentibus καὶ μὴν χειροτέχναι—μεταχειριζόμενοι. Sentio igitur cum Zeunio scribendum ποῦ δὴ—ἢ Ἀθήνησιν; Heindorfio tamen placebat ποῦ τούτων μ. ἂ. τ. ἢ Ἀθ. quam rationem tanquam omnium facillimam sum secutus.

5. Ἑλληνοταμίας] De vocabulo nota omnia. De re compara Thucydidis v. 95. Isocratis Panegyr. c. 20. Areopag. p. 209. Panath. p. 356. Xenophontis Hellenic. vi. 5. 34. Ceterum ante Stephanum in Edd. erat Ἕλληνος ταμίας.

6. Ἔτι δὲ] Repete ἐννοησάτωσαν; redit enim oratio ad antecedens πρῶτον μέν.

ὠμῶς] Stephano debetur pro ὅμως vulgato antea, consentiente Paris. B.

ἐστερήθη] Accidit hoc bello Peloponnesiaco.

τῆς ἀρχῆς, οὐ καὶ τότ', ἐπεὶ τοῦ ἀδικεῖν ἀπεσχόμεθα, πάλιν ὑπὸ τῶν νησιωτῶν ἑκόντων προστάται τοῦ ναυτικοῦ ἐγενόμεθα; 7. Οὐκοῦν καὶ Θηβαῖοι, εὐεργετούμενοι, ἡγεμονεύειν αὐτῶν ἔδωκαν Ἀθηναίοις; Ἀλλὰ μὴν καὶ Λακεδαιμόνιοι, οὐ βιασθέντες ὑφ' ἡμῶν, ἀλλ' εὖ πάσχοντες, ἐπέτρεψαν Ἀθηναίοις περὶ τῆς ἡγεμονίας θέσθαι ὅπως βούλοιντο. 8. Νῦν δέ γε διὰ τὴν ἐν τῇ Ἑλλάδι ταραχὴν παραπεπτωκέναι μοι δοκεῖ τῇ πόλει, ὥστε καὶ ἄνευ πόνων καὶ ἄνευ κινδύνων καὶ ἄνευ δαπάνης ἀνακτᾶσθαι τοὺς Ἕλληνας. Ἔστι μὲν γὰρ πειρᾶσθαι διαλλάττειν τὰς πολεμούσας πρὸς ἀλλήλας πόλεις· ἔστι δὲ συναλλάττειν, εἴ τινες ἐν αὐταῖς στασιάζουσιν. 9. Εἰ καὶ, ὅπως τὸ ἐν Δελφοῖς ἱερὸν αὐτόνομον, ὥσπερ πρόσθεν, γένοιτο, φανεροὶ εἴητε ἐπιμελούμενοι, μὴ συμπολεμοῦντες, ἀλλὰ πρεσβεύοντες ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα, ἐγὼ μὲν οὐδὲν ἂν οἶμαι θαυμαστὸν εἶναι, εἰ καὶ πάντας τοὺς Ἕλληνας ὁμογνώμονάς τε καὶ συνόρκους καὶ συμμάχους λάβοιτε ἐπ' ἐκείνους, οἵτινες

πάλιν—ἐγενόμεθα] Etiam hic locus referri poteſt ad argumenta manifeſta, ſed contraria opinioni Weiſkianæ, de tempore ſcripti hujus libri. Accidit enim hoc poſt pugnam demum Leuctricam, ut teſtatur hiſtoria græca. Eſt de hoc etiam locus unus et alter in Iſocratis Συμμαχικῷ, veluti cap. 33. τὴν ἧτταν τὴν ἐν Λεύκτροις φασί τινες αἰτίαν γενέσθαι τῇ Σπάρτῃ τῶν κακῶν, οὐκ ἀληθῆ λέγοντες· οὐ γὰρ διὰ ταύτην ὑπὸ τῶν συμμάχων ἐμισήθησαν, ἀλλὰ διὰ τὰς ὕβρεις τὰς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις καὶ ταύτην ἡττήθησαν καὶ περὶ τῆς αὑτῶν ἐκινδύνευσαν. Et c. 34. de Lacedæmoniis: ἐκεῖνοι δὲ οὕτω κακῶς προὔστησαν τῶν πραγμάτων, ὥσθ' ἡμᾶς πάλιν ἐπιπολάσαι, καὶ κυρίους γενέσθαι τῆς ἐκείνων σωτηρίας·—ἡ δὲ τῶν λακωνιζόντων ὕβρις ἀττικίζειν τὰς πόλεις ἠνάγκασεν. Eodem pertinent res deinceps memoratæ a Xenophonte. Thebanis enim ſuppetias tulerunt Athenienſes, cum Cadmea a Lacedæmoniis fuiſſet occupata. Lacedæmonios denique ſervarunt Athenienſes, cum maximum illis periculum a Thebanis duce Epaminonda immineret. Miror, Weiſkium hæc omnia loca tacitum præteriiſſe, quæ poterant expugnare præconceptam ab eo opinionem. Cf. dicta ad Hellenica v. 4. 34. p. 317.

7. θέσθαι ὅπως βούλοιντο] Hoc plane accidit Olympiadis 102. anno 4. Cf. Hellenicorum vii. 1.

8. διὰ—ταραχὴν] Hic erat ſtatus Græciæ poſt pugnam ad Mantineam, de qua noſter in Hellenicis extremis ita: νενικηκέναι φάσκοντες ἑκάτεροι οὔτε χώρᾳ οὔτε πόλει οὔτ' ἀρχῇ οὐδέτεροι οὐδὲν πλέον ἔχοντες ἐφάνησαν—ἀκρισία δὲ καὶ ταραχὴ ἔτι πλείων μετὰ τὴν μάχην ἐγένετο ἢ πρόσθεν ἐν τῇ Ἑλλάδι. Demoſthenes de Corona p. 231. ἀλλά τις ἦν ἄκριτος παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἔρις καὶ ταραχὴ de eodem tempore ait. Pertinent hæc ad Olympiadis 104. annum 2.

9. Εἰ καὶ] Senſus et ſequens εἰ δὲ καὶ poſtulant Εἰ μὲν οὖν ut ſcribamus.

ἐπ' ἐκείνους] Edd. veterum ἐκείνου

ἐκλιπόντων Φωκέων τὸ ἱερὸν καταλαμβάνειν ἐπειρῶντο. 10. Εἰ δὲ καὶ, ὅπως ἀνὰ πᾶσαν γῆν καὶ θάλατταν εἰρήνη ἔσται, φανεροὶ εἴητε ἐπιμελόμενοι, ἐγὼ μὲν οἶμαι, πάντας ἂν εὔχεσθαι, μετὰ τὰς ἑαυτῶν πατρίδας, Ἀθήνας μάλιστα σώζεσθαι. 11. Εἰ δέ τις αὖ εἰς χρήματα κερδαλεώτερον νομίζει εἶναι τῇ πόλει πόλεμον ἢ εἰρήνην, ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδα, πῶς ἂν ἄμεινον ταῦτα κριθείη, ἢ εἴ τις τὰ προγεγενημένα ἔτι ανασκοποίη τῇ πόλει πῶς ἀποβέβηκεν. 12. Εὑρήσει γὰρ τό τε παλαιὸν ἐν εἰρήνῃ μὲν πάνυ πολλὰ χρήματα εἰς τὴν πόλιν ἀνενεχθέντα, ἐν πολέμῳ δὲ ταῦτα πάντα καταδαπανηθέντα· γνώσεται δὲ, ἢν σκοπῇ, καὶ ἐν τῷ νῦν χρόνῳ διὰ μὲν τὸν πόλεμον καὶ τῶν προσόδων πολλὰς ἐκλειπούσας, καὶ τὰς εἰσελθούσας εἰς παντοδαπὰ πολλὰ καταδαπανηθείσας· ἐπεὶ δὲ εἰρήνη κατὰ θάλατταν γεγένηται, ηὐξημένας τε τὰς προσόδους, καὶ ταύταις ἐξὸν τοῖς πολίταις χρῆσθαι, ὅ τι βούλοιντο. 13. Εἰ δέ τίς με ἐπερωτῴη, ἢ καὶ, ἄν τις ἀδικοίη τὴν

correxit Caftalio. ἀπ' ἐκείνου Parif. B. ἐπ' ἐκείνου C. dat. Thebanos interpretatur Zeune ex Juftino viii. 1. feqq. Phocenfes fcilicet templum occuparant, duce Philomelo, contra pugnantibus Thebanis, deinde adjuncto Philippo cum Macedonibus.

ἐκλιπόντων] Ante Stephanum edebatur ἐκλειπόντων. Deinceps ἐκπειρῶντο Parif. A. dat. Delphicum templum direptum a Phocenfibus, Philomelo duce, Olympiadis 106. anno 3. Contra eos Thebani, Theffali et Philippus Macedo pugnant; Phocenfibus fuccurrunt Athenienfes, copias ducente Proxeno. Tandem Olympiadis 108. anno 2. pacem cum Philippo faciunt Athenienfes, plebifcitum fcribente Philocrate, quo tradere jubentur Phocenfes templum Amphictyonibus. Cf. Demofth. pro Corona p. 356. Hæc igitur fcripta videntur ante Olympiadis 108. annum 2. Hoc argumentum ævi Xenophontei producendi annotavit etiam nuper Dav. Schulz in libello; *De Cyropædiæ Epilogo Xenophonti abjudicando* p. 27.

10. ἐπιμελόμενον] Caftalio ἐπιμελούμενοι edidit.

12. τό τε παλαιὸν] Hæc eft fcriptura Stephani et Leuncl. τότε junctis vocibus ex Edd. pr. revocavit Zeune, quia nihil fequatur, ad quod referatur τε. Weifke contra monet, referri ad fequens καὶ ἐν τῷ νῦν χρόνῳ, quamvis interpofitis verbis γνώσεται δὲ, ἢν σκοπῇ. Interdum τε etiam abfolute pofitum reperiri, narrat ex Dorvillio ad Chariton. iv. 7.

εἰς τὴν πόλιν] i. e. acropolin.

ἐν τῷ νῦν χρόνῳ] Hinc explicandus locus cap. iv. fect. 40. ubi vide annotata. Deinceps ante προσόδους inferui τὰς e Parif. B. et Y.

καὶ ταύταις] Caftal. Bryl. ταύτας dederunt.

13. ἢ καὶ—ἀδικοίη] Vulgatum εἰ καὶ correxi, confentiente Heindorfio. Sequens etiam verbum in ἀδικῇ mutatum malim, cum ἂν fit pofitum pro ἤν.

πόλιν, λέγεις, ὡς χρὴ καὶ πρὸς τοῦτον εἰρήνην ἄγειν; οὐκ ἂν φαίην· ἀλλὰ μᾶλλον λέγω, ὅτι πολὺ θᾶττον ἂν τιμωροίμεθα αὐτοὺς, εἰ μηδένα παρέχοιμεν ἀδικοῦντα· οὐδένα γὰρ ἂν ἔχοιεν σύμμαχον.

CAPUT VI.

Commemorantur commoda perfectis rebus illis, de quibus dictum est, ad civitatem redundatura, additurque, non sine numine deorum ista esse instituenda.

1. Ἀλλ' εἴ γε μὴν τῶν εἰρημένων ἀδύνατον μὲν μηδέν ἐστι μηδὲ χαλεπὸν, πραττομένων δὲ αὐτῶν, προσφιλέστεροι μὲν τοῖς Ἕλλησι γενησόμεθα, ἀσφαλέστερον δὲ οἰκήσομεν, εὐκλεέστεροι δὲ ἐσόμεθα, καὶ ὁ μὲν δῆμος τροφῆς εὐπορήσει, οἱ δὲ πλούσιοι τῆς εἰς τὸν πόλεμον δαπάνης ἀπαλλαγήσονται, περιουσίας δὲ πολλῆς γενομένης, μεγαλοπρεπέστερον μὲν ἔτι ἢ νῦν ἑορτὰς ἄξομεν, ἱερὰ δ' ἐπισκευάσομεν, τείχη δὲ καὶ νεώρια ἀνορθώσομεν, ἱερεῦσι δὲ καὶ βουλῇ καὶ ἀρχαῖς καὶ ἱππεῦσι τὰ πάτρια ἀποδώσομεν· πῶς οὐκ ἄξιον ὡς τάχιστα τούτοις ἐγχειρεῖν, ἵνα ἔτι ἐφ' ἡμῶν ἐπίδωμεν τὴν πόλιν μετ' ἀσφαλείας εὐδαιμονοῦσαν; 2. Εἴ γε μὴν ταῦτα δόξειεν ἡμῖν πράττειν, συμβουλεύσαιμ' ἂν ἔγωγε, πέμψαντας καὶ εἰς Δωδώνην καὶ εἰς Δελφοὺς ἐπέρεσθαι τοὺς θεοὺς, εἰ λῷον καὶ ἄμεινον εἴη ἂν

πρὸς τοῦτον] Junt. et Aldinæ πρὸς τούτων correxit Castalio.

θᾶττον] Esse pro μᾶλλον, ut latinum *citius*, monet Weiske; sic esse πρὶν *potius quam* in Platonis Menexeno p. 56. ed. Gottleb.

παρέχοιμεν ἀδικοῦντα] Weiske interpretatur *si neminem eo redigeremus* (*redigamus* voluit,) *ut nobis injuriam inferret* (*inferat*). Sed παρέχειν τινὰ βέλτιστον et ἀποδεικνύναι idem est in Cyrop. i. 2. 5. τοιαύτην παρέχειν τὴν πεμπάδα—. παρέξουσι τὰ δέοντα ποιοῦντας ii. 1. 22. In nostra vero potestate non est situm, facere ut ne alienus ab imperio nostro nobis injuriam faciat. Igitur παρέχοιμεν μηδένα ἀδικοῦντα est h. l. si efficere conemur, ut nemo civium nostrorum extraneos vel socios injuria afficiat. Hæc est sententia orationis seriei multo convenientior.

Cap. VI. 2. δόξειεν ἡμῖν] Vulgatum ὑμῖν monente Heindorfio correxi.

εἰ λῷον καὶ ἄμεινον εἴη ἂν] Formulam usitatam fuisse in re simili colligit Weiske ex Anabasi vi. 2. 15. Republ. Laced. viii. 5. Sequens ἂν, cum εἰ conjunctum insolenter, delendum censui ad Anabasin iv. 1. 8. Locum

τῇ πόλει οὕτω κατασκευαζομένῃ καὶ αὐτίκα καὶ εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον. 3. Εἰ δὲ ταῦτα συναινοῖεν, τότ' ἂν αὖ φαίην χρῆναι ἐπερωτᾷν, τίνας θεῶν προσποιούμενοι ταῦτα κάλλιστα καὶ ἄριστα πράττοιμεν ἄν· οὓς δ' ἀνέλοιεν θεοὺς, τούτοις εἰκὸς καλλιερήσαντας ἄρχεσθαι τοῦ ἔργου. Σὺν γὰρ θεῷ πραττομένων, εἰκὸς καὶ τὰς πράξεις προϊέναι ἐπὶ τὸ λῷον καὶ ἄμεινον ἀεὶ τῇ πόλει.

Andocidis p. 77. ibi positum: εἰ ἀνθρωπίνως περὶ ἐμοῦ γινώσκοιτε ἂν, εἴητε ἄνδρες εὐδαιμονέστεροι, possum nunc emendare ope Codicis egregii Vratislav. scribentis γινώσκοιτε, εἴητε ἂν ἄνδρες εὐγνωμονέστεροι. Valckenær, qui vitium vulgati εὐδαιμονέστεροι viderat, δαημονέστεροι malebat teste Sluitero Lect. Andoc. p. 198.

3. προσποιούμενοι] quibus diis conciliatis oblato sacrificio, recte interpretatur Weiske. Initio sectionis αὖ omisit Paris. C.

ἀνέλοιεν] Stephani emendationem certissimam substitui vulgato ἂν ἕλοιεν, quod defendit cum Zeunio Weiske. Locus est simillimus Anab. iii. 1. 6. de Apolline Delphico: καὶ ἀνεῖλεν αὐτῷ ὁ Ἀπόλλων θεοὺς, οἷς ἔδει θύειν. ubi antea erat: Ἀπόλλων, θεοῖς, οἷς ἔδει, θύειν.

τούτοις εἰκὸς] Heindorf τούτοις, ὡς εἰκὸς, καλλ. scribi maluit, ut ἄρχεσθαι pendeat ab antecedente χρῆναι.

πραττομένων] Intellige τούτων, ἃ συμβουλεύω πράττειν. Igitur comma apposui post participium.

EPIMETRUM

AD CAP. III. 9.

DE FŒNERE NAUTICO.

CUM ναυτικὸν ἐπίπεμπτον hic memoratum a Xenophonte non intellexerint Zeune et Weiſke, ejuſque computandi rationem ex alieno fonte derivaverint, neceſſe exiſtimavi paulo copioſius ea de re diſputare, et vocabula fœneri nautico propria uno in loco collecta explicare. Latini ſcriptores, præcipue Juriſconſulti, pecuniam fœnere nautico collocatam ſolent *trajectitiam pecuniam* appellare. Fœneratores ejuſmodi, qui plerumque in emporio menſas collocabant, Demoſthenes pro Phormione p. 957. ἀνθρώπους ἐν ἐμπορίῳ καὶ χρήμασιν ἐργαζομένους vocat: alibi p. 1297. τοὺς ἐπὶ τοῦ ἐμπορίου δανείζοντας. Fœnus nauticum exercere variis vocabulis ſignificabant Attici. Demoſthenes contra Apaturium p. 893. μέτρια δ' ἔχων, τούτοις πειρῶμαι ναυτικοῖς ἐργάζεσθαι. i. e. ἐπὶ τόκοις ναυτικοῖς. Idem adverſus Theocr. p. 1288. ὁ αὐτὸς οὗτος παρ' ἑτέρων εἰσπράττει ναυτικοὺς τόκους ἀπὸ τῶν ἡμετέρων χρημάτων, ἡμῖν δὲ τοῖς δανείσασιν εἰς τὸ ὑμέτερον ἐμπόριον οὐκ οἴεται δεῖν τῶν δικαίων οὐδὲν ποιεῖν. Idem p. 938. δανείζεσθαι ἐν τῷ ἐμπορίῳ ναυτικὰ χρήματα dixit, et iterum p. 940. Oratio contra Lacritum commemorat tria genera δανείσματος, nempe ἐπὶ τῇ νηῒ, ἐπὶ τῷ ναύλῳ, ἐπὶ τοῖς φορτίοις vel ἐπὶ τῇ ἐμπορείᾳ. Tertii hujus generis mentio fit p. 930. ἐπὶ τῇ ἐμπορίᾳ, ἣν ἦγεν ἐν τῇ Ὑβλησίου νηῒ εἰς τὸν Πόντον. Hoc idem eſſe videtur p. 914. ἐπὶ τοῖς χρήμασι. Secundi et primi p. 933. ἣν ἕτερος ὁ δεδανεικὼς Ἀθήνηθεν ἐπὶ τῷ ναύλῳ τῷ εἰς τὸν Πόντον καὶ ἐπ' αὐτῷ τῷ πλοίῳ. Cf. p. 934. In priore navis ipſa, in altero naulum naucleri creditori oppignoratur. Lex erat, quæ conditiones definiebat, ſub quibus naucleris pecunias fœnere nautico elocare licebat, quam reci-

tat p. 941. *ἀργύριον δὲ μὴ ἐξεῖναι ἐκδοῦναι Ἀθηναίων καὶ τῶν μετοίκων τῶν Ἀθήνησι μετοικούντων μηδενὶ, μηδὲ ὧν οὗτοι κύριοί εἰσιν, εἰς ναῦν, ἥτις ἂν μὴ μέλλῃ ἄξειν σῖτον Ἀθήναζε καὶ τἄλλα τὰ γεγραμμένα περὶ ἑκάστου αὐτῶν.* Syngraphæ nauticæ exemplar extat ibidem p. 926. repetitum p. 935. Pecunia data erat *ἐπὶ τῇ ἐμπορίᾳ*, de qua poſtea dicetur. De uſu vocabuli *ναυτικὸν* antea videamus. Demoſthenes p. 816. *ναυτικὰ κατέλιπε ἑβδομήκοντα μνᾶς, ἔκδοσιν παρὰ Ξούθῳ.* p. 1211. *δανεισάμενος ἐγὼ ἀργύριον παρὰ Χαιρεδήμου μὲν τοῦ Ἀναφλυστίου, ὃς ἔτυχεν ἐν Σηστῷ, πεντεκαίδεκα μνᾶς ἐπὶ τόκον ἐπόγδοον, ἑπτακοσίας δὲ δραχμὰς παρὰ Νικίππου τοῦ ναυκλήρου ναυτικὸν ἀνελόμην.* Quem locum reſpiciens Harpocration interpretatur *τὸ οὕτω δεδανεισμένον, ὥστε τοῦ κεφαλαίου τὸ ὄγδοον μέρος δοθῆναι τῷ δανειστῇ, οἷον τριώβολον τοῦ τετραδράχμου,* cum ſortis octava pars fœneratori redditur pro fœnere, velut tres oboli in tetradrachmum, i. e. 24 obolos. Hoc idem contra Nicoſtratum p. 1250. ita dicitur : *τίθημι τὴν συνοικίαν ἑκκαίδεκα μνῶν Ἀρκέσαντι ἐπὶ ὀκτὼ ὀβολοῖς τὴν μνᾶν δανείσαντι τοῦ μηνὸς ἑκάστου.* Idem contra Phorm. p. 914. *δανεισάμενος ἐγγείων τόκων. ἦσαν δὲ ἔφεκτοι οἱ ἔγγειοι τόκοι—ὁ δὲ τόκος ὁ ἔγγειος ὁ ἔφεκτος τῶν τριάκοντα μνῶν, καὶ τριῶν καὶ ἑξήκοντα πεντακόσιαι δραχμαὶ καὶ ἑξήκοντα.* quem locum reſpiciens Harpocration interpretatur : *ὁ ἐπὶ τῷ ἕκτῳ τοῦ κεφαλαίου.* Idem ex Iſæo *ἑξακοσίαις δραχμαῖς ἐπιτρίταις* interpretatur : *ἀντὶ τοῦ ἐπὶ ὀκτὼ ὀβολοῖς, κατὰ τὸ τρίτον εἶναι μέρος τοὺς ὀκτὼ ὀβολοὺς τοῦ τετραδράχμου.* Valeſius ad Harpocr. p. 29. admonuit, Muſicis numerum *ἐπίτριτον* dici, qui numerum continet totum cum tertia ejus parte. Ita 4 eſſe *ἐπίτριτον* numeri 3.

Ναυτικὸν dicitur argentum, quod eſt fœnere nautico et in navibus collocatum, ut *ἔγγειον*, quod in fundis. Lyſias Suidæ in *ἔγγειον* ita : *τοῦ νόμου κελεύοντος τοὺς ἐπιτρόπους τοῖς ὀρφανοῖς ἔγγειον τὴν οὐσίαν καθιστάναι, οὗτος δὲ ναυτικὸς ἡμᾶς ἀποφαίνει.* Idem in oratione contra Diogit. p. 895. *ναυτικὰ δὲ ἐπέδειξεν ἐκδεδομένα ἑπτὰ τάλαντα καὶ τετταράκοντα μνᾶς.* et p. 897. *φάσκων τὰ ναυτικὰ χρήματα δεῖν ἐκ τούτων τῶν γραμματείων κομίσασθαι.* De fœnere nautico proprie *ἐκδιδόναι* et *ἔκδοσις* dicitur, monente Harpocratione, qui Demoſthenicum contra Aphobum p. 816. *ἔκδοσις, τὸ ναυτικὸν δάνεισμα, οἱονεὶ ἔξω δόσιν,* interpretatur. Sed in ipſa oratione additum

legitur ναυτικὰ, et ſequitur ἔκδοσιν παρὰ Ξούθῳ. Utitur iterum vocabulo ἔκδοσις p. 855. τετταράκοντα μνᾶς ἔκδοσιν ἐκδοὺς εἰς Θρᾴκην contra Callippum p. 1241. Iſocrates Areop. c. xii. p. 225. ed. Halenſis: τοῖς μὲν γεωργοῖς ἐπὶ μετρίαις μισθώσεσι παραδιδόντες, τοὺς δὲ κατ' ἐμπορίαν ἐκπέμποντες— ὁμοίως ἐθάῤῥουν περὶ τῶν ἔξω διδομένων, ὥσπερ περὶ τῶν ἔνδον ἀποκειμένων. ubi vocabulum ἔνδον recte interpretatur Valeſius ad Harpocrationem p. 24. male contra Reiſke ad Lyſiæ p. 626. et in Indice p. 648. De loco Iſæi p. 294. cum Valeſio ſentire non poſſum.

Hæc eadem ratio calculorum obtinet in vocabulo ἐπωβελία, quod comparare licet cum τόκῳ ἐφέκτῳ. Ita enim de eo tradit Harpocration, non vulgatus ille, ſed quem in Codice Mediceo integriorem reperit Gronovius, quocum conſentit Vratiſlavienſis. Ἐπιτίμιόν ἐστιν ἡ ἐπωβελία τὸ ἕκτον μέρος τοῦ τιμήματος, ὅπερ ἐδίδοσαν οἱ διώκοντες τοῖς φεύγουσιν, εἰ μὴ ἕλοιεν· ἐκαλεῖτο δὲ οὕτως, ὅτι καθ' ἑκάστην δραχμὴν ὀβολὸς ἦν, ὅπερ ἕκτον ἐστὶ, ἐν ἓξ ὀβολοῖς τῆς δραχμῆς λογιζομένης. Ἐκ πολλῶν δ' ἐστὶ τοῦτο οὕτως ἔχον μαθεῖν. Idem tradit Pollux viii. ſ. 39. Cauſam et originem inſtitutæ pœnæ ſane graviſſimæ ita enarrat Anonymus Suidæ: Πολλῶν εἰς χρήματα συκοφαντούντων τοὺς ἐπιεικεῖς καὶ ἀπράγμονας τῶν πολιτῶν, καὶ μάλιστα τοῦτο πράττειν διαβαλλομένων τῶν περὶ τὸ ἐμπόριον συμβαλλόντων ἐπὶ ναυτικοῖς τόκοις, Ἀθηναῖοι ζημίαν ἔταξαν κατὰ τῶν ἐγκαλούντων ὀβολὸν ἐκτίνειν, εἰ μὴ, καθ' ὧν ἐνεκάλουν, τούτους ἕλοιεν. Ταύτην δὲ τὴν ζημίαν ἐπωβελίαν ὠνόμασαν.

Eadem habet Etymologicum M. ſed addit: Ἄλλως· ἐπωβελία ἐστὶν ἐπιτίμιον τοῖς διώκουσί τινα χρηματικὴν δίκην· ἐλάμβανε δὲ τὴν ἐπωβελίαν ὁ φεύγων παρὰ τοῦ διώκοντος, εἰ τὴν δίκην ἀπέφευγε. Λέγεται δὲ καὶ ὁ τόκος παρὰ τῷ Πλάτωνι Νόμων ιά. Locum Platonis cum eadem interpretatione annotavit etiam altera Suidæ gloſſa. Locus eſt libro xi. p. 139. ed. Bipont. 921. Steph. ὃς γὰρ ἂν προαμειψάμενος ἔργον μισθοὺς μὴ ἀποδιδῷ ἐν χρόνοις τοῖς ὁμολογηθεῖσι, διπλοῦν πραττέσθω· ἐὰν δ' ἐνιαυτὸς ἐξέλθῃ—οὗτος τῇ δραχμῇ ἑκάστου μηνὸς ἐπωβελίαν κατατιθέτω. Sed ibi ἐπωβελία non uſuram menſtruam, ſed potius multam menſtruam oboli pro ſingulis drachmis mercedis iſto tempore non ſolutæ ſignificare recte monuit Salmaſius de Modo Uſurarum p. 12. Cf. Scholion Platonicum p. 239.

Ex hac ratione putandarum ufurarum intelligitur metaphora Mœroclis oratoris, quam memoravit Ariftoteles Rhetoric. iii. 10. 7. οὐδὲν ἔφη πονηρότερον εἶναι· (ὀνομάσας τινὰ τῶν ἐπιεικῶν) ἐκεῖνον μὲν γὰρ ἐπὶ τρίτων τόκων πονηρεύεσθαι, αὐτὸν δὲ ἐπὶ δεκάτων. ubi e certiffima Salmafii correctione eaque leviffima (de Modo Ufur. p. 41.) nupera editio Bipontina dare debebat ἐπιτρίτῳ τόκῳ—ἐπιδεκάτῳ.

Supereft alia ratio fcriptoribus Atticis ufurpata, fed a ratione hucufque explicata diverfa, ubi ἐπιδέκατος et ἐπίπεμπτος adhibetur nulla ratione habita adjectæ præpofitionis. τοὐπίπεμπτον τῶν ψήφων μεταλαβεῖν pro τὸ πέμπτον dici fimpliciter, exemplis Lyfiæ, Ariftophanis et Platonis firmat Harpocration. Eupolidis auctoritatem addit in vocabulo ἐπιδέκατον, quod pro δέκατον dici confirmat exemplo Ifæi. Andocides p. 48. τὰ χρήματα αὐτοῦ δημόσια ἔστω καὶ τῆς θεοῦ τὸ ἐπιδέκατον. Demofthenes p. 1074. τὸ ἐπιδέκατον τούτου τῆς θεοῦ εἶναι. Sed in eodem τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων λαβεῖν, μεταλαβεῖν, μεταδιδόναι, habent libri et editi et fcripti omnes p. 260. 702. 795. 803. ἐπιδέκατον ufurpavit Xenophon Hellenic. i. 7. 10. et 21.

Fœnus nauticum, præcipue e fcriptoribus et Jurifconfultis romanis, ejufque varia genera explicuit Salmafius de Modo Ufurarum p. 355. fqq. Genus hoc Belgæ et noftrates maris accolæ Bodmeriam, *Bodmerey*, appellant.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΠΕΡΙ ῾ΙΠΠΙΚΗΣ

SIVE

DE RE EQUESTRI LIBELLUS.

CAPUT I.

Quomodo quis indolem generosi pulli spectare debeat, ne circumveniatur in emtione.

ΕΠΕΙΔΗ, διὰ τὸ συμβῆναι ἡμῖν πολὺν χρόνον ἱππεύειν, οἰόμεθα ἔμπειροι ἱππικῆς γεγενῆσθαι, βουλόμεθα καὶ τοῖς νεωτέροις τῶν φίλων δηλῶσαι, ᾗ ἂν νομίζομεν αὐτοὺς ὀρθότατα ἵπποις προσφέρεσθαι. Συνέγραψε μὲν οὖν καὶ Σίμων περὶ ἱππικῆς, ὃς καὶ τὸν κατὰ τὸ Ἐλευσίνιον Ἀθή-

Ξεν. περὶ ἱππικῆς] In hunc, fortasse etiam in ceteros cognati argumenti libellos extiterunt olim commentarii, quorum unum a se lectum testatur Pollux in Præfatione libri X. ἐνέτυχόν ποτε βιβλίῳ τῷ τῶν Ξενοφῶντος Ἱππικῶν ἐξηγεῖσθαι λέγοντι. Ita locus iste e Codice Vossiano scriptus nunc prostat, ubi antea τῶν omissum erat. Sed vitium ita auxerunt, non locum redintegrarunt. Scribendum fuerat βιβλίῳ τὸ vel τὸν Ξενοφῶντος Ἱππικὸν ἐξηγεῖσθαι λέγοντι. Videtur τὸ Ἱππικὸν vel ὁ Ἱππικὸς, scilicet λόγος, intelligi, qui nunc περὶ ἱππικῆς inscriptus legitur liber. In eo commentario allegatum Pollux repererat Eratosthenis σκευοφορικόν. Aliunde de scripto isto vel simili nihil habeo compertum.

Extabat olim liber de equorum cura scriptus incerto vel innominato auctore, quem Hesychius bis nominavit, v. παρώπαλα, τὰ παρὰ τοῖς ὀφθαλμοῖς. ἐν τῷ περὶ Ἱπποτροφίας. Quæ eadem ibidem παρώπανα et ἀνθήλια vocantur, ut apud Pollucem ii. 53. et x. 54. Idem Hesychius: Σφυρήματα, (Codex σφυρίματα habet) τὰ σιδήρια, ὅτι οὐ χεῖται, σφυροδέται. ἡ λέξις παρὰ τοῖς τὰ ἱπποτροφικά. Musurus γεγραφόσι addidit. Dictio ipsa significationis dubiæ est. Suspicor tamen, ad eandem rem significandam pertinere glossam: Σφύρωσις—ἢ ἐν κύκλῳ τὰ πέλματα.

Cap. I. 1. ᾗ ἂν νομίζομεν] Vulgatum νομίζωμεν correxit Weiske, ἂν enim pertinet ad infinitivum προσφέρεσθαι, qui vim futuri indefiniti accipit adjecto ἄν.

καὶ τὸν] Articulum omittit Cod. Paris. B. τὰ ἑαυτοῦ ἔργα interpretatur locus Hieroclis in Procemio ad Hip-

νησιν ἵππον χαλκοῦν ἀνέθηκε, καὶ ἐν τῷ βάθρῳ τὰ ἑαυτοῦ ἔργα ἐξετύπωσεν. Ἡμεῖς γε μέντοι, ὅσοις συνετύχομεν ταὐτὰ γνόντες ἐκείνῳ, οὐκ ἐξαλείφομεν ἐκ τῶν ἡμετέρων, ἀλλὰ πολὺ ἥδιον παραδώσομεν αὐτὰ τοῖς φίλοις, νομίζοντες ἀξιοπιστότεροι εἶναι, ὅτι κἀκεῖνος κατὰ ταὐτὰ ἡμῖν ἔγνω, ἱππικὸς ὤν· καὶ ὅσα δὴ παρέλιπεν, ἡμεῖς πειρασόμεθα δηλῶσαι.

Πρῶτον δὲ γράψομεν, ὡς ἂν τις ἥκιστα ἐξαπατῷτο ἐν ἱππωνείᾳ. Τοῦ μὲν τοίνυν ἔτι ἀδαμάστου πώλου δῆλον ὅτι τὸ σῶμα δεῖ δοκιμάζειν· τῆς γὰρ ψυχῆς οὐ πάνυ σαφῆ τεκμήρια παρέχεται ὁ μήπω ἀναβαινόμενος. 2. Τοῦ γε μὴν σώματος πρῶτόν φαμεν χρῆναι τοὺς πόδας σκοπεῖν. Ὥσπερ γὰρ οἰκίας οὐδὲν ὄφελος ἂν εἴη, εἰ τὰ ἄνω πάνυ καλὰ ἔχοι, μὴ ὑποκειμένων οἵων δεῖ θεμελίων, οὕτω καὶ ἵππου πολεμιστηρίου οὐδὲν ἂν ὄφελος εἴη, οὐδ' εἰ τἄλλα πάντα ἀγαθὰ ἔχοι, κακόπους δ' εἴη· οὐδενὶ γὰρ ἂν

piatrica: *τά τε Σίμωνος ἀκούεις τοῦ παλαιοῦ τῆς ἱππασίας αὐτοῦ τρόπους ἐν τῷ παρ' Ἀθηναίοις Ἐλευσινίῳ χαράξαντος καὶ σημήναντος ἐν τοῖς σχήμασι.* De eodem Simone locum Plinii xxxiv. ſect. 19. no. 15. appoſuit Zeune, ubi eſt: *Demetrius*—(fecit) *equitem Simonem, qui primus de equitatu ſcripſit.* Sed ſcriptura iſta debetur Dalecampio; libri enim ſcripti præferunt *Sermonem*, *Sarmenem* et *Seronem*. De eo poſt Phidiam, Lyſippum et Praxitelem Quinctilianus xii. 10. 9. *Nam Demetrius tanquam nimius in ea* (veritate) *reprehenditur, et fuit ſimilitudinis quam pulcritudinis amantior.* Demetrium ſtatuarium, Athenienſem, *τὸν Ἀλωπεκῆθεν*, cognomine honorifico *τὸν ἀνθρωποποιὸν* nominat ejuſque Πέλιχον, *τὸν Κορίνθιον στρατηγὸν*, memorat Luciani Philopſeudes c. xviii. 20. Ariſtea Πελλίχου, Corinthiarum navium ducem, nominat Thucydides i. 29. ubi vulgo eſt Πελλίκου. Arrianus de Venatione i. 4. de Xenophonte: *ἐπεὶ καὶ αὐτὸς ἐκεῖνος, ἃ Σίμωνι περὶ ἱππικῆς ἐνδεῶς λελεγμένα ἦν, ᾠήθη δεῖν ἀναγράψαι, οὐχὶ ἔριδι τῇ πρὸς τὸν Σίμωνα, ἀλλ' ὅτι ὠφέλιμα ἐπ' ἀνθρώπους ἐγίγνωσκεν.* Ex Simonis libro tranſtulit Pollux in Onomaſticon loca, quæ Xenophon omiſit, alia, quæ Xenophon item ſcripto ſuo inſeruit: quæ diligenti Pollucis comparatione diſtinguam. Denique in Suida notitiæ de Apſyrto hippiatro neſcio quis adſcripſit: *ἔγραψε δὲ Κίμων Ἀθηναῖος Ἱπποσκοπικὸν βιβλίον θαυμάσιον*, quæ omiſſa ſunt in Eudociæ Violeto p. 65. Sed nomen vitioſum videtur et in Σίμων mutandum.

ὅσοις συνετύχομεν] Stephanus *ἐν ὅσοις* conjecit: equidem *ἐνετύχομεν* malim, quod de lectione frequentatur. Weiſke *συνετύχομεν* jungit cum *ἐκείνῳ*, *in quæ incidimus una cum illo.* At ita *ὅσοις* pendebit; mihi igitur *ἐκείνῳ* cum *ταὐτὰ* jungendum videtur.

ἥδιον] Vulgatum *ἴδιον* ex conjectura Brodæi emendavit Stephanus. Sequens *ἀξιοπιστότεροι* cum Leuncl. et Stephano dedi pro vulgato *ἀξιοπιστότερα*. In Cod. Lipſ. eſt *ἀξιοπιστότερον* propius a vero ſcriptum.

γράψομεν] Pariſ. B. *γράψωμεν* minime probandum habet.

δύναιτο τῶν ἀγαθῶν χρῆσθαι. 3. Πόδας δ᾽ ἄν τις δοκιμάζοι, πρῶτον μὲν τοὺς ὄνυχας σκοπῶν. Οἱ γὰρ παχεῖς πολὺ τῶν λεπτῶν διαφέρουσιν εἰς εὐποδίαν· ἔπειτα οὐδὲ τοῦτο δεῖ λανθάνειν, πότερον αἱ ὁπλαί εἰσιν ὑψηλαὶ [ἢ ταπειναὶ] καὶ ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν, ἢ χαμηλαί. Αἱ μὲν γὰρ ὑψηλαὶ πόῤῥω ἀπὸ τοῦ δαπέδου ἔχουσι τὴν χελιδόνα καλουμένην· αἱ δὲ ταπειναὶ ὁμοίως βαίνουσι τῷ τε ἰσχυροτάτῳ καὶ τῷ μαλακωτάτῳ τοῦ ποδὸς, ὥσπερ οἱ βλαισοὶ τῶν ἀνθρώπων· καὶ τῷ ψόφῳ δέ φησι Σίμων δήλους εἶναι τοὺς εὔποδας, καλῶς λέγων· ὥσπερ γὰρ κύμβαλον ψοφεῖ πρὸς τῷ δαπέδῳ ἡ κοίλη ὁπλή. 4. Ἐπεὶ

3. παχεῖς] Pollux i. 191. improbat λεπτοὺς, πλήρεις, σαρκώδεις, λείους, ὁμαλούς. Idem ſect. 194. ἡ δὲ ποδῶν ἀρετὴ εὐποδία.

[ἢ ταπειναὶ]] Secluſi vocabulum, quod alienum locum occupavit vel ex gloſſa appoſita ad vocabulum χαμηλαὶ ortum eſt. Poſt definitionem altorum unguium καὶ ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν recte demum ſequitur alterum diſtinctionis membrum, ἢ χαμηλαί. Pollux poſt verba ſupra allata i. ſect. 191. Ξενοφῶν δὲ αὐτὰς χαμηλὰς καλεῖ.

χελιδόνα] Pollux i. 188. laudat: ὁπλαὶ κοῖλαι, ὡς εἶναι ἐν βάθει τὴν χελιδόνα καὶ μηδὲν αὐτὴν τῶν ἐκ τοῦ ἐδάφους λυπεῖν· ἡ γὰρ τοιαύτη ὁπλὴ ὥσπερ κύμβαλον, φησὶν ὁ Ξενοφῶν, πρὸς τὸ δάπεδον ψοφεῖ· εἴποις δ᾽ ἂν καὶ κροτεῖ καὶ κτυπεῖ καὶ ἠχεῖ. Apſyrtus in Hippiatr. p. 253. οἱ κάτωθεν κοίλην ἔχοντες καὶ τὸν ὄνυχα παχὺν καὶ ἐν τῷ περιπάτῳ ψόφον ποιοῦντες ἄδρομοί τε καὶ ἄκεντροι ἐν τῇ ἱππασίᾳ. Columella vi. 29. 3. in pullo laudat *ungulas duras et altas et concavas rotundaſque*. Heſychius: Χελιδὼν, τὸ κοῖλον τῆς ὁπλῆς τῶν ἵππων. Camerarius et Leuncl. *teſtudinem* h. l. interpretantur, quaſi χελώνην ſcriptum legiſſent, quod eſt in annotatione Brodæi. Apſyrtus et Græca Geoponica xvi. 1. 9. βάτραχον, Vegetius *ranulam* vocat, Galli *la fourchette*, Britanni *the ſole*, noſtri *den Strahl*. A divergentibus lateribus partis cavæ et mollis inſtar alarum hirundinis paſſarum nomen habet græcum, non a teneritate, quaſi χλιδὼν ſit, uti ſuſpicabatur Weiſke. Suidas interpretatur, ut Heſychius, ſed addit: ἔνιοι καὶ τῶν κυνῶν τὸ αὐτὸ μόριον.

οἱ βλαισοὶ] Weiſkii annotatio hæc eſt: "οἱ βλαισοὶ non poſſunt eſſe h. l. οἷς τὸ ἀπὸ τῶν γονάτων εἰς τὸ ἔξω τὰ σκέλη ἀπέστραπται, ut Pollux definit, ſed contra quos ille ῥαιβοὺς dicit, οἷς καμπύλα εἰς ἔνδον, i. e. *valgi*. Docet comparatio. Nam ſicut equi non alta ungula nixi non modo corona ſive ſolida ungulæ parte terram premunt, ſed etiam ranula, ſic homines, quibus crura ſunt introrſum torta non modo externis et ſolidis plantæ partibus incedunt, ſed etiam molliori parte, quæ ſpectat introrſum et leniter ſuſpenſa in altum recedit." Vereor, ut vir doctus rem recte perpenderit animo. Βλαισόποδες ſunt teſtudines et lacertæ, quæ primorem pedum partem primum terræ apprimunt, ſequente poſteriore, dum procedunt, atque ita pedes quaſi per terram trahunt. Contra cancri et aſtaci ῥαιβοὶ ſunt et dicuntur πάγουροι ῥαιβοὶ Nicandro Theriac. verſu 788. Ranæ etiam pedibus prioribus ſunt ex parte ῥαιβοὶ, planta enim introrſum torta magis eſt, quam poſteriorum. Huic igitur inſiſtunt rectæ, rectamque, non obliquam, imponunt terræ incedentes. Denique Xenophonti non licuit notiones rerum uſu vocabulorum pravo pervertere.

πρὸς τῷ δαπέδῳ] In Polluce eſt τὸ δάπεδον. Hinc illud Virgilii Georg.

δὲ ἠρξάμεθα ἐντεῦθεν, ταύτῃ καὶ ἀναβησόμεθα πρὸς τὸ ἄλλο σῶμα. Δεῖ τοίνυν καὶ τὰ ἀνωτέρω μὲν τῶν ὁπλῶν κατωτέρω δὲ τῶν κυνηπόδων ὀστᾶ μήτε ἄγαν ὀρθὰ εἶναι, ὥσπερ αἰγός· ἀντιτυπώτερα γὰρ ὄντα κόπτει τε τὸν ἀναβάτην, καὶ παραπίμπραται μᾶλλον τὰ τοιαῦτα σκέλη· οὐδὲ μὴν ἄγαν ταπεινὰ τὰ ὀστᾶ δεῖ εἶναι· ψιλοῖντο γὰρ ἂν καὶ ἑλκοῖντο οἱ κυνήποδες, εἴτ' ἐν βώλοις εἴτ' ἐν λίθοις ἐλαύνοιτο ὁ ἵππος. 5. Τῶν γε μὴν κνημῶν τὰ ὀςᾶ παχέα χρὴ εἶναι· ταῦτα γάρ ἐστι στήριγγες τοῦ σώματος· οὐ μέντοι φλεψί γε οὐδὲ σαρξὶ παχείαις. Εἰ δὲ μὴ, ὅταν ἐν σκληροῖς ἐλαύνηται, ἀνάγκη αἵματος ταῦτα πληροῦσθαι, καὶ κρισσοὺς γίγνεσθαι, καὶ παχύνεσθαι μὲν τὰ σκέλη,

iii. 80. *et solido graviter sonat ungula cornu.*

4. τὰ ἀνωτέρω] Hippiatrica p. 262. ὅσοι δ' ἐν τοῖς μεσοκυνίοις τὰ ὀστᾶ ὀρθὰ ἔχουσιν, ἄγαν κακοπερίπατοί εἰσι καὶ τὸν ἀναβάτην φέροντες συγκόπτουσι· λέγονται δὲ ἐλαφόποδες· καὶ οἱ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ ἔχοντες βραχέα τὰ ὀστᾶ καὶ ταπεινὰ et cet. Μεσοκύνια Berenger *the pastern*, Galli *pâturons*, nostri *Fesseln* vocant. Κυνήποδες sunt quos Berenger *the fetlock*, Galli *boulets*, nostri *die Köthen* vocant. Hesychius: Κύνες, τοῦ ἵππου τῆς ὁπλῆς μέρος. Hippiatrica l. c. οἱ κυνοβάται λεγόμενοι, οὗτοι προφέρουσι τὰς ὁπλὰς εἰς τὸ ἐντὸς μέρος τῶν κυνηπόδων ἢ σφυρῶν λεγομένων, καὶ ἕλκουσι τοὺς πόδας καὶ χωλαίνουσιν ἐν αὐτοῖς. Polluci probantur i. 188. κυνήποδες ἔγκοιλοι στερεοὶ, improbantur sect. 191. κυνήποδες παχεῖς. Hesychius κυνοβάμονας vocat, quos Hippiatrica κυνοβάτας.

βώλοις] Juntina μώλοις habet. In Polluce i. sect. 187. Codex Falkenb. hæc addit verba vulgatis: ἐν δὲ τοῖς κατάντεσιν εἰ ἐλαύνοις, φησὶν ὁ Ξενοφῶν, ἀφίσταται τὸ δέρμα· δῆλον δὲ ὅτι καὶ τὸ δέρμα παχύνεται τῶν πρόσθεν ποδῶν τόν τε ἱππέα καὶ αὐτὸν τὸν ἵππον φερόντων. Οἱ Πέρσαι δ' ἵπποι, φησὶ, καὶ Ὀδρύσαι μεμελετήκασι καὶ ταῦτα ἐπελαύνεσθαι. Ἐν τοῖς τραχέσιν εἰ ἐλαύνοιεν, ψιλοῦνται αἱ κνῆμαι καὶ ἑλκοῦνται, καὶ μάλιστα τὴν παρακερκίδα. κερκὶς γὰρ ἡ κνήμη. τὴν παρακερκίδα περόνην ὁ Ξενοφῶν καλεῖ. Quorum rationem Editores Xenophontei hucusque non habuerunt, cum ex iis fiat manifestum vitium vulgatæ scripturæ, ubi est οἱ κυνήποδες ex superioribus repetitum post ἑλκοῖντο, cum Xenophon, sententia ipsa demonstrante, αἱ κνῆμαι scripserit.

5. κνημῶν τὰ ὀςᾶ] Pollux in laude ponit κνῆμαι ἄσαρκοι. Idem sect. 220. ἐν τοῖς ἀντιτύποις πάσχουσιν αἱ κνῆμαι, ἃς Ξενοφῶν καλεῖ στήριγγας τοῦ σώματος.

κιρσοὺς] Hoc vulgato κρείσσους cum Zeunio substituit Weiske ex Polluce i. 191. ubi inter vitia equi est: κιρσοὺς περὶ τὰς κνήμας ἔχων. Sed idem iv. sect. 196. inter morborum nomina habet: κιρσὸς ἢ κριξὸς οἴδημα φλεβῶν περὶ κνήμην, πεδίον, ἐπιγάστριον, μηροὺς, ὄσχεον. καλεῖται δὲ καὶ ἰξία ἀπὸ τῶν ἐν ταῖς πίτυσι τῆς πίττης ὁμοίων συστροφῶν, ἀφ' ὧν καὶ ὁ ἰξός. ubi Codex rectius κρισσὸς ἢ κριξὸς habet. κριξὸς est doricum, uti διξὸς pro δισσός. Forma κρισσὸς est Atticis propria, et Edd. pr. scriptura κρείσσους, quæ est etiam in Codice Lips. et Paris. B. admonere debebat Interpretes, scribendum esse κρισσοὺς, quod ipsum legitur in margine libri Lips. De usu Attico admonet Galenus in libro de tumoribus præter naturam apud Fœsium in Œconomia Hippocr. sub. v. κιρσούς. Conjecturæ enim Stephani χείρους, Leunclavii σκίῤῥους plane alienæ sunt ab hoc loco. Quod Pollux de ἰξίᾳ

ἀφίσταϑαι δὲ τὸ δέρμα. Χαλῶντος δὲ τούτου, πολλάκις καὶ ἡ περόνη ἀποςᾶσα χωλὸν ἀπέδειξε τὸν ἵππον. 6. Τά γε μὴν γόνατα ἢν βαδίζων ὁ πῶλος ὑγρῶς κάμπτῃ, εἰκάζοις ἂν καὶ ἱππεύοντα ὑγρὰ ἕξειν τὰ σκέλη. Πάντες γὰρ, προϊόντος τȣ̃ χρόνου, ὑγροτέρως κάμπτȣσιν ἐν τοῖς γόνασι. Τὰ δὲ ὑγρὰ δικαίως εὐδοκιμεῖ· ἀπταιστότερον γὰρ καὶ ἀκοπώτερον τὸν ἵππον τῶν σκληρῶν σκελῶν παρέχει. 7. Μηροί γε μέντοι οἱ ὑπὸ ταῖς ὠμοπλάταις, ἢν παχεῖς

addit, ſignificat etiam Heſychius in voce Ἰξίας: κιρσὸς ὁ ἐν τοῖς μέλεσιν· ὁμωνύμως δὲ καὶ τὰ ἐν τοῖς δένδροις. Sed diſtinctius in Κρισσός: ἡ ἐν ταῖς δρυσὶ γινομένη διάφυσις, ὅϑεν ῥέει ὁ ἰξὸς, ἢ ἡ ἐν τοῖς ἄρϑροις διάφυσις σκληρὰ καὶ ὀζώδης. Photii Lexicon apud Albert. ad Heſychium: Ἰξία, ὁ παρ' ἐνίοις λεγόμενος κιρσός· ἔστι δὲ αἷμα νενοσηκὸς, ὀνομασϑὲν ἀπὸ τῶν δρυῶν, ἐν αἷς συστροφαί εἰσιν, ὅϑεν ὁ ἰξὸς ἀποῤῥεῖ. Theophraſtus in hiſt. pl. ix. 19. juxta ſe nominans κιρσοὺς et ἰξίας, has feminis, illos maribus tribuit: καὶ ταῖς γυναιξὶν, ὅσαις ἰξίαι περὶ τοὺς μηροὺς ἔνεισιν. Sed utrique ſexui adſcribit Ariſtoteles h. a. iii. 19. et de gener. an. i. 19. ubi eſt: οὔτε ἐκ τῶν ῥινῶν ῥεῦσις αἵματος οὔτε τι ἄλλο: ſed ex Codice Thomæ ſcribendum eſt: οὔτε ἰξίαι. Latine *varices* dicunt.

ἡ περόνη] Hanc Pollux cum Simone παρακερκίδα vocat. De vitio hujus partis et ipſius tibiæ ita Hippiatrica p. 263. γυμναζομένῳ τῷ πώλῳ ἔστω ὁ τόπος μὴ λίαν βαϑύγειος· (Xenophon ἐν βώλοις εἴτ' ἐν λίϑοις dixit) μάλιστα δὲ ἐν ἀρχῇ τῆς ἡλικίας· ῥᾳδίως γὰρ συμβαίνει ἐν ταῖς κνήμαις ἀποστῆναι τὰς περόνας, καὶ οὕτω τὰ μεσοκύνια χϑαμαλὰ γίνεσϑαι· (contra Xenophon a μεσοκυνίοις χϑαμαλοῖς equorum κυνοβατῶν vocatorum repetit vitium) τȣ́του δὲ συμβάντος χωλὸς ὑπάρξει ὁ ἵππος. Apſyrtus ibid. p. 229. ὁμοίως οὐδὲ τὰ ἐν ποσὶ στρέμματα καυστέον· συμβαίνει γὰρ κατάφραξιν γίνεσϑαι τῆς φοινικίδος, τῶν γόμφων (cauteriis) ἐπιτιϑεμένων ἐπὶ τὸ κύνοπλον. οὐ δύναται γὰρ ἑτέρᾳ ὁπλῇ καταβῆναι, καὶ γίνεται χωλός. Pro quibus Theomneſtus p. 230. ἀλλ' οὐδὲ τὰ παράχηλα στρέμματα· ἐκπεσεῖται γὰρ ἡ χηλὴ, καὶ ἄλλη ȣ̓ φύεται. ubi male legitur editum χολή. Ibidem ſequitur p. 264. τὸ στρέμμα ἤτοι χάλασμα—τὰ τοῦ στρέμματος σημεῖά ἐστι τάδε· οὐ καταμένει ὁ ποῦς ἐπὶ τῇ συμβολῇ τῇ χοινικίδι λεγομένῃ, ἀλλ' ὑποφεύγει, καὶ μετέωρα γίνεται τὰ κατ' ὄνυχα. Subjungo nunc Weiſkii annotationem, in qua lector ſubtilitatem magis quam eruditionem mirabitur. "Vereor, ut auctor phyſicis probet, quæ hic profert. Optimorum quidem equorum crura ſunt tenuiora. Sed ſi varices exſiſtunt, a ſanguinis et venarum vitio id eſt arceſſendum. Porro ita ille loquitur, ut ſi ſanguinis copia cutis relaxata divellatur a corpore, cute autem tanquam faſcia firmiter conſtringenti oſſa debeant comprimi, ne poſſint luxari, quod plane eſt abſonum."

6. ὑγρῶς κάμπτῃ] Pollux i. 188. καὶ γόνυ λαγαρὸν πρὸς τὴν συγκαμπὴν καὶ σκέλη ὑγρά. ſect. 191. in vituperio habet σκέλη σκληρὰ, γόνατα δυσκαμπῆ· ὁ γὰρ ὑγρὸς κάμπτει τὰ γόνατα ἀκοπώτερον καὶ ἀπταιστότερον βαδίζει. Hippiatrica p. 262. ἀγαϑοὶ καὶ οἱ τὰ γόνατα ὑγρὰ ἔχοντες καὶ εὐκαμπῆ ἐν τῇ ἱππασίᾳ· εἰσὶ γὰρ ἀπταιστότεροι, καὶ ἀκίνδυνοι τῷ ἀναβάτῃ ὑπάρχουσι, καὶ ἀκοπώτεροι δὲ εἰσὶ ἐν τοῖς ἔργοις τῶν σκληρὰ ἐχόντων καὶ ὅμοια τοῖς ὀρϑοκώλοις ἢ πασσάλοις λεγομένοις. ubi male editur ὀρϑοκοίλοις. *Mollia crura* dixit Virgilius.

ἱππεύοντα] i. e. ἀναβαινόμενον.

ἀκοπώτερον] Cf. dicenda ad cap. viii. ſect. 7.

7. Μηροί] Recte monuit Weiſke, diſtingui verbis additis ab iis, qui ſect. 14. μηροὶ οἱ ὑπὸ τῇ ȣ̓ρᾷ dicuntur. Pollux laudat μηροὺς ἰνώδεις, culpat ἀπαγεῖς. *Armos* vocant Latini, *the arms* ſimiliter Berenger.

ὦσιν, ἰσχυρότεροί τε καὶ εὐπρεπέστεροι ὥσπερ ἀνδρὸς φαίνονται. Καὶ μὴν στέρνα πλατύτερα ὄντα, καὶ πρὸς κάλλος καὶ πρὸς ἰσχὺν καὶ πρὸς τὸ μὴ ἐπαλλὰξ ἀλλὰ διὰ πολλοῦ τὰ σκέλη φέρειν εὐφυέστερα. 8. Ἀπό γε μὴν τοῦ στέρνου ὁ μὲν αὐχὴν αὐτοῦ μὴ, ὥσπερ κάπρου, προπετὴς πεφύκοι, ἀλλ᾽, ὥσπερ ἀλεκτρυόνος, ὀρθὸς πρὸς τὴν κορυφὴν ἥκοι, λαγαρὸς δὲ εἴη τὰ κατὰ τὴν συγκαμπήν. Ἡ δὲ κεφαλὴ ὀστώδης οὖσα μικρὰν [συνεσταλμένην] σιαγόνα ἔχοι. Οὕτως ὁ μὲν τράχηλος πρὸ τοῦ ἀναβάτου ἂν εἴη, τὸ δὲ ὄμμα [τὰ] πρὸ τῶν ποδῶν ὁρῴη. Καὶ βιάζεσθαι δὲ ἥκιστ᾽ ἂν δύναιτο ὁ τοιοῦτον σχῆμα ἔχων, καὶ εἰ πάνυ θυμοειδὴς εἴη· οὐ γὰρ ἐγκάμπτοντες, ἀλλ᾽ ἐκτείνοντες τὸν τράχηλον καὶ τὴν κεφαλὴν, βιάζεσθαι οἱ ἵπποι ἐπιχειροῦσι. 9. Σκοπεῖν δὲ χρὴ καὶ εἰ ἀμφότεραι μαλακαὶ αἱ γνάθοι ἢ σκληραὶ, ἢ ἡ ἑτέρα· ἑτερόγναθοι γὰρ ὡς

στέρνα] Pollux i. 190. laudat στέρνα πλατέα, culpat στενὰ 191. Addit 193. ἀμείνων δὲ ἵππος ὁ μὴ ἐναλλὰξ ἀλλὰ διὰ πολλοῦ τὰ σκέλη τιθεὶς καὶ διαφέρων· κακὸς δὲ, εἰ τὴν διάστασιν ἔχει τῶν σκελῶν ὡς μεγίστην· ὑπάρξει γὰρ αὐτῷ, Σίμων λέγει, διὰ πλείστου τὰ σκέλη ῥίπτειν. ubi Urſinus malebat ἐπαλλὰξ —σκελῶν μεγίστην—αὐτῷ, ὡς Σίμων λέγει. Ariſtides t. i. p. 289. habet vulgatum ἀπαλλὰξ, ſed dubia notione. Weiſke cum Steph. 1. et Pariſ. A. ἐπαλλὰξ probat, et comparat locum de Venat. vi. 14. Recte interpretum errores notavit Weiſke, *longiores greſſus* vertentium, cum *latiores*, latiore inter ſe ſpatio (διὰ πολλοῦ διαστήματος) diſtantes intelligantur. πλατύτερα στέρνα Berenger vertit *a wide cheſt.*

8. προπετὴς] Juntina προσπετής. Pollux ſ. 189. τράχηλος εὐκαμπὴς ὥσπερ ἀλεκτρυόνων, ἀλλ᾽ οὐχ, ὥσπερ κάπρου, ὀρθός. ubi Kuhn. bene vidit, ex noſtro ſcribendum ὡς ἀλ. ὀρθὸς, ἀλλὰ μὴ,—κάπρου, προπετής. *curvetur autem inflexu* vertit Camerarius.

συγκαμπήν] Edd. pr. συγκαμπτήν. Pollux i. 188. habet γόνυ λαγαρὸν πρὸς τὴν συγκαμπὴν, hoc vero in loco brevius εὐκαμπὴς dixit.

ὀστώδης] Pollux i. 189. κεφαλὴ ὀστώδης, προτομὴ βραχεῖα. Athenæus iii. p. 94. ex h. l. poſuit σιαγόνα μακρὰν συνεσταλμένην. ubi meliores Codices μικρὰν habent. Pollux ii. 47. τὸ δὲ ὑπὸ τῷ μετώπῳ πρόσωπον, ὃ μόνον ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων οὕτω καλοῦμεν· ἐπὶ γὰρ τῶν ζώων προτομὴν, ὥσπερ ἐπὶ τῶν ὀρνίθων ῥύγχος καὶ ῥάμφος.

πρὸ τοῦ] Pariſ. C. B. πρὸς habent; ſequens δὲ ante ὄμμα cum Welſio addidit Zeune. Deinceps τὰ πρὸ τῶν ποδῶν probabiliter conjecit ſcribendum Weiſke, verba σιαγόνα μικρὰν vertens cum Heubelio *ſchmal ablaufende Kinnbacken*, quod eſt potius id, quod Athenæus in h. l. additum legit vulgato, συνεσταλμένην, quod inſerui. Rationem Xenophonteam tranſtulit Rufio c. 34. verſionis Italicæ, Venetiis 1557. editæ.

ἐγκάμπτοντες] Male liber Lipſ. ἐγκάπτοντες. Cf. de re ad cap. iii. 4.

9. ἢ ἕτεραι] Pollux laudat ſ. 195. δίκαιον τὴν σιαγόνα, ἴσον ἑκατέραν τὴν γνάθον, culpat ſect. 197. σκληρόστομον, ἄδικον τὴν σιαγόνα, ἑτερόγναθον. Unde apparet, h. l. ſcribendum fuiſſe ἢ ἡ ἑτέρα. Heſychius: ἑτερόγναθος, σκλη-

τὰ πολλὰ οἱ μὴ ὁμοίας τὰς γνάθους ἔχοντες γίγνονται. Καὶ μὴν τὸ ἐξόφθαλμον εἶναι, ἐγρηγορὸς μᾶλλον φαίνεται τοῦ κοιλοφθάλμου, καὶ ἐπὶ πλεῖον δ' ἂν ὁ τοιοῦτος ὁρῴη. 10. Καὶ μυκτῆρές γε οἱ ἀναπεπταμένοι τῶν συμπεπτωκότων εὐπνοώτεροί τε ἅμα εἰσὶ, καὶ γοργότερον τὸν ἵππον ἀποδεικνύουσι. Καὶ γὰρ, ὅταν ὀργίζηται ἵππος ἵππῳ, ἢ ἐν ἱππασίᾳ θυμῶται, εὐρύνει μᾶλλον τοὺς μυκτῆρας. 11. Καὶ μὴν κορυφὴ μὲν μείζων, ὦτα δὲ μικρότερα ἱπποδεστέραν τὴν κεφαλὴν ἀποφαίνει. Ἡ δ' αὖ ὑψηλὴ ἀκρωμία τῷ τε ἀναβάτῃ ἀσφαλεστέραν τὴν ἕδραν, καὶ τοῖς ὤμοις [καὶ τῷ σώματι] ἰσχυροτέραν τὴν πρόσφυσιν παρέχεται. [Ὀσφὺς] ἡ διπλῆ τῆς ἁπλῆς καὶ ἐγκαθῆσθαι μαλακωτέρα καὶ ἰδεῖν ἡδίων. 12. Καὶ πλευρὰ

ῥόστομος, ἀπειθὴς, ἐπὶ τῶν ἵππων. Cf. ad cap. iii. 5. Weiſkii annotationem apponam, quam qui intelligent, multo me ſapientiores habebo. "Secundum hunc locum ἑτερόγναθοι ſunt *quorum altera bucca ita occalluit, ut plane nullus ſenſus iis poſſit imprimi*, atque adeo *contumaces*. Sed repugnant alia loca, ut iii. 5. Hic ergo tautologon ita accipias, ut ſtatuas ſignificari, hoc vitium equi fere manere."

ἐξόφθαλμον] Liber Lipſ. ἐξώφθαλμον habet: deinde Edd. pr. κοινόφθαλμον. Pollux ſ. 189. laudat ὄμμα προπετὲς, ὡς ἐξόφθαλμον εἶναι. Vitioſum ἐγρήγορος correxi ex Edd. Stephani. De re dixi ad Ariſtot. h. a. i. 8. 4. in Curis poſter.

10. οἱ ἀναπεπταμένοι] Pollux hæc ipſa verba ſex repetiit.

11. μικρότερα] Pollux, omiſſa mentione τῆς κορυφῆς, memorat ſ. 190. ὦτα βραχέα. Sed ſect. 218. τὴν κορυφὴν μεγάλην καὶ τὰ ὦτα ἐλάττω τοῦ πρὸς τὴν κεφαλὴν μέτρου laudat in equo. Vocabulum ἱπποδεστέραν equo digniorem et pulcriorem recte interpretatur Weiſke. Pollux ſ. 192. in laude equi habet τὸ ἱπποδέστερον, in vituperio τὸ οὐχ ἱππῶδες.

ἀκρωμία] Pollux ſ. 189. ἀκρώμια ὑψηλὰ τῷ τε ἀναβάτῃ ἀσφ. τ. ἕ. καὶ τοῖς ὤμοις ἰσχυροτέραν τὴν πρόσφυσιν παρέχοντα. unde apparet, verba καὶ τῷ σώματι a male ſedula manu adjecta vel ex varia ſcriptura orta eſſe; quare ſecluſi. Judicium confirmavit ſcriptor Hippiatr. p. 262. πάντων δὲ κρείττονες οἱ τὴν ἔκφυσιν ἔχοντες τῆς συνωμίας ὑψηλοτέραν· οὐ μόνον γὰρ τοῖς ἀναβάταις εἰσὶν ἀσφαλεῖς, ἀλλὰ καὶ τοῖς ὤμοις ἰσχυρότατοι τῶν ἄλλων. Ἀκρωμίαν recte Berenger vertit *the point of the ſhoulder.*

ἡ διπλῆ] Vulgatum ἡ in ἢ mutavit cum Zeunio Weiſke, ad antecedens ἀκρωμία referens, uterque tamen de ſpina duplice interpretatur; quaſi ἀκρωμία ſit idem quod ῥάχις. Pollux ſ. 190. ὀσφὺς διπλῆ habet in laudibus equi, addens: τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ῥάχις καὶ ἕδρα· μάλιστα δὲ τὸ μέσον τῆς ῥάχεως, ἤτοι τῆς ἕδρας, ᾧ ἐγκάθηται ὁ ἀναβάτης. Varro *ſpinam maxime duplicem, ſin minus, non extantem* in equo laudat, Apſyrtus ῥάχιν μάλιστα διπλῆν, εἰ δὲ μὴ, μὴ κυρτήν. Virgilius: *at duplex agitur per lumbos* (ὀσφὺν) *ſpina.* Vocabulum igitur ὀσφὺς inſerui orationi, quod propter ſimilitudinem antecedentis πρόσφυσιν excidiſſe videtur.

12. πλευρὰ] Pollux ſ. 189. laudat πλευρὰς βαθείας, προμήκεις πρὸς τὴν γαστέρα καὶ ὀγκωδεστέρας, culpat ſect. 191. στενὰς, ἀσάρκους. Inde videtur h. l. vocabulum προμήκεις excidiſſe. Apſyrtus laudat: πλάτος τε ἔχειν χρὴ

δὲ ἡ βαθυτέρα, καὶ πρὸς τὴν γαστέρα ὀγκωδεστέρα, ἅμα εὐεδρότερόν τε καὶ ἰσχυρότερον καὶ εὐχιλότερον ὡς ἐπὶ πολὺ τὸν ἵππον παρέχεται. Ὀσφύς γε μὴν ὅσῳ ἂν πλατυτέρα καὶ βραχυτέρα ᾖ, τοσούτῳ ῥᾷον μὲν ὁ ἵππος τὰ πρόσθεν αἴρεται, ῥᾷον δὲ τὰ ὄπισθεν προσάγεται· καὶ ὁ κενεὼν δὲ οὕτω μικρότατος φαίνεται, ὅσπερ, μέγας ὤν, μέρος μέν τι καὶ αἰσχύνει, μέρος δέ τι καὶ ἀσθενέστερον καὶ δυσφορώτερον αὐτὸν τὸν ἵππον παρέχεται. 13. Τά γε μὴν ἰσχία πλατέα εἶναι μὲν χρὴ καὶ εὔσαρκα, ἵνα ἀκόλουθα ᾖ ταῖς πλευραῖς καὶ τοῖς στέρνοις· ἢν δὲ πάντα στερεὰ ᾖ, κουφότερα ἂν τὰ πρὸς τὸν δρόμον εἴη, καὶ ὀξύτερον μᾶλλον αὖ τὸν ἵππον παρέχοιτο. 14. Μηρούς γε μὴν τοὺς ὑπὸ τῇ οὐρᾷ ἢν ἅμα πλατείᾳ τῇ γραμμῇ διωρισμένους ἔχῃ, οὕτω καὶ τὰ ὄπισθεν σκέλη διὰ πολλοῦ ὑποθήσει· τοῦτο δὲ

ἐν τοῖς μέρεσι τῆς κοιλίας κατὰ τὰς λαγόνας. In Geoponicis Codex Needhamo inſpectus dabat: πλευρὰς κεκυρτωμένας, κοιλίαν εὔογκον. quæ facilius intelligi poſſunt, quam verba Xenophontis et Pollucis. Sed meminiſſe debes, βαθείας πλευρὰς eſſe, quæ rectæ deſcendunt, non πλάγιαι. Patet hoc ex Cyneget. iv. 1. ubi vide annotata. Weiſkio βαθ. πλ. eſt, cujus coſtæ non ſtatim a ſpina prominent, ſed paulo inferius. De ventre quidem ſeparatim nihil tradit Xenophon, ſed Pollux in illo ipſo loco addit γαστὴρ προσεσταλμένη in laude; ita enim ſcribendum erat, non προεσταλμένη, quod male defendas ex annotatione Niclaſii ad Geoponica p. 1103.

εὐχιλότερον] Ita Steph. εὐχειλ. Junt. cum libro Pariſ. A. B. et Lipſ. εὐχυλ. Ald. Caſtal. εὐκοιλιώτερον conjecit Brodæus. appetentem pabuli interpretatur Weiſke: qui pabulum facile ſentit Index Zeunianus, rectius. Ita eſt ap. Ariſtot. de part. iii. 14. εὔχορτος idem hiſt. anim. viii. 10. 1.

Ὀσφύς] Mirum in Polluce hujus et κενεῶνος nullam fieri mentionem. Sed is tamen alio loco ſ. 211. περὶ ἵππων ἀνδρείας ita tradit: ὁ δὲ πομπικὸς ἵππος ἐχέτω ψυχὴν μεγαλόφρονα, σῶμα εὔρωστον, ὀσφὺν ὑγρὰν καὶ βραχεῖαν καὶ ἰσχυρὰν, οὐ τὴν κατ' οὐρὰν, ἀλλὰ τὴν μεταξὺ τῶν πλευρῶν καὶ τῶν ἰσχίων, ὡς δύνασθαι ὑποτιθέναι τὰ ὀπίσθια σκέλη ὑπὸ τὰ ἐμπρόσθια. Weiſke *partem reliquam dorſi poſt ſeſſorem* recte interpretatur, Berenger *the loins*, κενεῶνα vero *the belly*. Hippiatrica p. 262. καὶ οἱ τὰς λαγόνας ἔχοντες μεγάλας εἰσὶν ἀσθενέστεροι τῇ δυνάμει καὶ δυσειδεῖς· ἐν τούτοις δὲ ὁ ἀναβάτης ἀηδῶς ἔχει. quæ h. l. egregie illuſtrant. δυσφ. Weiſke male interpretatur *tardiorem*. Inter vitiorum nomina Pollux habet etiam δύσφορος ſect. 198. ut inter laudes εὔφορος ſect. 194.

ὅσπερ] Quod Camerarius et Leuncl. interpretati ſunt et Cod. Lipſ. cum Pariſ. A. habet, vulgato ὥσπερ recte prætulit Weiſke.

13. ἰσχία] Pollux ſ. 190. ἰσχία πλατέα καὶ εὔσαρκα probat, τραχέα improbat. Berenger *the haunches* vertit, coxas, *Hanken* Weiſke.

14. διωρισμένους] Junt. διαρισμένους. Femina Berenger vertit *the hocks*, et monet vitium anguſtorum femorum Gallos vocare *crochu*, Britannos *cathamed*. Vulgatum πλατέᾳ, quod Ionicæ dialecti eſt, recte corrigi juſſit Weiſke, qui μηροὺς πλ. γρ. διωρισμένους recte interpretatur *femora diducta*, ut et pedes poſteriores juſto ſpatio ſecreti ſubſequantur.

ποιῶν, ἅμα γοργοτέραν τε καὶ ἰσχυροτέραν ἕξει τὴν ὑπόβασίν τε καὶ ἱππασίαν, καὶ ἅπαντα βελτίω ἔσται ἑαυτῶν. Τεκμήραιο δ᾽ ἂν καὶ ἀπ᾽ ἀνθρώπων· ὅταν γάρ τι ἀπὸ τῆς γῆς ἄρασθαι βούλωνται, διαβαίνοντες πάντες μᾶλλον ἢ συμβεβηκότες ἐπιχειροῦσιν αἴρεσθαι. 15. Τούς γε μὴν ὄρχεις δεῖ μὴ μεγάλους τὸν ἵππον ἔχειν, ὃ οὐκ ἔςι πώλου κατιδεῖν. Περί γε μὴν τῶν κάτωθεν ἀςραγάλων, ἢ κνημῶν, καὶ κυνηπόδων, καὶ ὁπλῶν, τὰ αὐτὰ λέγομεν, ἅπερ περὶ τῶν ἔμπροσθεν.

16. Γράψαι δὲ βούλομαι καὶ ἐξ ὧν ἂν περὶ μεγέθȣς ἥκιστα ἀποτυγχάνοι τις. Ὅτου γὰρ ἂν ὦσιν αἱ κνῆμαι εὐθὺς γιγνομένου ὑψηλόταται, οὗτος μέγιστος γίγνεται. Προϊόντος γὰρ τȣ̃ χρόνου, πάντων τῶν τετραπόδων αἱ μὲν

ἕξει τὴν ὑπόβασίν] Cod. Parif. B. *ἔχει*. Quid fit *ὑπόβασις*, conjectando partim affecutus eft Weifke. Poterat plane eum docere locus cap. vi. f. 16. *τὸ μὲν ἐπίστασθαι ὑποβιβάζεσθαι τὸν ἵππον, ὥστε εὐπετὲς εἶναι ἀναβῆναι.* ubi vide annotata. Eft *fubfeffio*, ut *ὑποβιβάζεσθαι fubfidere.*

καὶ ἅπαντα—ἑαυτῶν] Puerile hoc videtur Weifkio, quod quomodo refingat, non reperit. Opinatur, hunc effe verbis depravatis fenfum: pedum pofteriorum divaricationem ad firmum etiam anteriorum ftatum et inceffum facere. Hoc velle videri ait fubjectam de homine, qui aliquid de terra tollit, rationem. Vitium equidem fcripturæ video, medelam non reperio.

Τεκμήραιο] Ita Caftalio et Parif. B. Edd. pr. habent *τεκμήραιον*, quod Brodæus in *τεκμήριον* mutabat. Deinceps *συμμεμηκότες* Junt. Caftal.

15. *ὄρχεις*] Geoponica *διδύμους μικροὺς, ἰσομεγέθεις* laudant, Columella *teftes pares et exiguos.* Teftes procedente demum ætate in fcrotum defcendere, notum eft.

κάτωθεν] i. e. *ὄπισθεν*, quod ipfum repofitum maluit Leuncl. cum aperte *ἔμπροσθεν* opponatur. Ad partes tamen fuperiores, clunes, femina et cet. cum Zeunio referre *κάτωθεν* maluit Weifke.

ἀστραγάλων, ἢ κνημῶν] Zeune ait dici, quæ in anterioribus fect. 4. fint *τὰ ἀνωτέρω μὲν τῶν ὁπλῶν, κατωτέρω δὲ τῶν κυνηπόδων*, ergo *μεσοκύνια.* Sed additum *ἢ* hoc non patitur. Proprie *ἀστράγαλον* dici in pedibus pofterioribus recte annotavit ex Ariftotelis h. a. ii. 1. fed addendus erat locus Pollucis f. 213. *παραφυλακτέον, ὅτι ὁ Ξενοφῶν καὶ ἀστραγάλους λέγει τοὺς ἵππȣς ἔχειν, Ἀριστοτέλους οὐδένα τῶν μωνύχων ἀστραγάλους ἔχειν φάσκοντος, ὅτι μὴ μόνον τῶν ὄνων τὸν Ἰνδικόν.*

16. *καὶ ἐξ*] Cod. Lipf. *καὶ* omittit. Sequens *ὡς ἂν* pro *ἕως* dictum cenfuit Zeune.

πάντων τῶν τετραπόδων] Silent Interpretes. Sed rem eandem tradit Ariftoteles de partibus anim. iv. 10. *τοῖς δὲ τετράποσι τὰ κάτω μέγιστα τὸ πρῶτον, προϊόντα δὲ αὔξεται ἐπὶ τὸ ἄνω· τοῦτο δὲ ἐςὶ τὸ ἀπὸ τῆς ἕδρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν κύτος. διὸ καὶ ὕψει οἱ πῶλοι τῶν ἵππων οὐδὲν ἢ μικρὸν ἐλάττους εἰσί· καὶ νέοι μὲν ὄντες θιγγάνουσι τῷ ὄπισθεν σκέλει τῆς κεφαλῆς, πρεσβύτεροι δ᾽ ὄντες οὐ δύνανται.* Plinius xi. fect. 108. *foli bipedum crura ftatim jufta nafcuntur menfura: poftea exporrigentia fe verius quam crefcentia. Itaque in infantia fcabunt aures pofterioribus, quod addita ætate non queunt, quia longitudo fuperficiem corporum folam ampliat. Hac de caufa inter initia pafci nifi fubmiffis ge-*

κνῆμαι εἰς μέγεθος οὐ μάλα αὔξονται, πρὸς δὲ ταύτας, ὡς ἂν συμμέτρως ἔχῃ, συναύξεται καὶ τὸ ἄλλο σῶμα. 17. Εἶδος μὲν δὴ πώλου οὕτω δοκιμάζοντες μάλιστ᾽ ἂν ἡμῖν δοκοῦσι τυγχάνειν εὔποδος, καὶ ἰσχυροῦ, καὶ εὐσάρκου, καὶ εὐσχήμονος, καὶ εὐμεγέθους. Εἰ δέ τινες αὐξανόμενοι μεταβάλλουσιν, ὅμως οὕτω θαῤῥοῦντες δοκιμάζοιμεν· πολλῷ γὰρ πλείονες εὐχρόαστοι ἐξ αἰσχρῶν, ἢ ἐκ τοιούτων αἰσχροὶ γίγνονται.

CAPUT II.

De educendis pullis.

1. Ὅπως γε μὴν δεῖ πωλεύειν, δοκεῖ ἡμῖν γραπτέον εἶναι. Τάττονται μὲν γὰρ δὴ ἐν ταῖς πόλεσιν ἱππεύειν οἱ τοῖς χρήμασί τε ἱκανώτατοι, καὶ τῆς πόλεως οὐκ ἐλάχιστον μετέχοντες· πολὺ δὲ κρεῖττον τοῦ πωλοδάμνην εἶναι τῷ μὲν νέῳ εὐεξίας τε ἐπιμελεῖσθαι τῆς ἑαυτοῦ καὶ ἱππικῆς, ἢ ἐπισταμένῳ ἤδη ἱππάζεσθαι μελετᾶν· τῷ δὲ πρεσβυτέρῳ τοῦ τε οἴκου καὶ τῶν φίλων καὶ τῶν πολιτικῶν καὶ τῶν πολεμικῶν μᾶλλον, ἢ ἀμφὶ πώλευσιν διατρίβειν. 2. Ὁ μὲν δὴ, ὥσπερ ἐγὼ, γιγνώσκων περὶ πωλείας,

nibus non possunt: nec usque dum cervix ad justa incrementa perveniat. Idem Aristoteles h. a. ii. 1. ἔνια δὲ τὸ πρῶτον ἐλάττω τὰ ἄνω, τὰ δὲ κάτω μείζω ἔχει· αὐξανόμενα δὲ τὰ ἄνω γίνεται μείζω, ὥσπερ τὰ λοφοῦρα· τούτων γὰρ οὐδὲν μεῖζον γίνεται ὕστερον τὸ ἀπὸ τῆς ὁπλῆς μέχρι τοῦ ἰσχίου. Eandem sententiam exposuit Buffon in historia naturali equi t. i. p. 78. vers Berolin. sed tantum inventum suum jactat.

17. εὔποδος] Cod. Lips. addit δή. Sequens εὐχρόαστοι Index Zeunianus omisit, contra εὔχροοι, *specie eleganti præditi*, ex h. l. retulit. Weiske de h. l. et verbo silet. Equidem εὔχρηστοι scribendum conjicio. Inter vocabula, quibus Pollux i. sect. 194. seqq. laudes equi exsequitur, nullum est, quod conveniat cum εὐχρόαστοι similitudine literarum.

Cap. II. 1. Τάττονται] De hoc dicetur ad Hipparchicum. Pro πόλεως scribendum πολιτείας vel τῶν τῆς πόλεως recte monuit Weiske.

τῷ μὲν νέῳ] Copulam vulgo ante hæc positam καὶ recte delevit Stephanus et Weiske, male revocavit Zeune; omisit etiam Codex Paris. A.

ἱππικῆς] i. e. τῆς τοῦ ἵππου. Sequens τῷ δὲ πρεσβυτέρῳ ex conjectura Zeunii recte posuit Weiske pro vulgato τε.

μᾶλλον] Repete ἐπιμελεῖσθαι κρεῖττον.

2. ὥσπερ ἐγὼ, γιγνώσκων] Antiquum γιγνώσκω correxit Stephanus. Zeunii conjectura ὅπερ facile caremus.

δῆλον ὅτι ἐκδώσει τὸν πῶλον. Χρὴ μέντοι, ὥσπερ τὸν παῖδα ὅταν ἐπὶ τέχνην ἐκδῷ, συγγραψάμενον, ἃ δεήσει ἐπιστάμενον ἀποδοῦναι, οὕτως ἐκδιδόναι. Ταῦτα γὰρ ὑποδείγματα ἔσται τῷ πωλοδάμνῃ, ὧν δεῖ ἐπιμεληθῆναι, εἰ μέλλει τὸν μισθὸν ἀπολήψεσθαι. 3. Ὅπως μέντοι πρᾷός τε καὶ χειροήθης καὶ φιλάνθρωπος ὁ πῶλος ἐκδίδωται τῷ πωλοδάμνῃ, ἐπιμελητέον. Τὸ γὰρ τοιοῦτον οἴκοι τε τὰ πλεῖστα καὶ διὰ τοῦ ἱπποκόμου ἀποτελεῖται, ἢν ἐπίστηται τὸ μὲν πεινῆν καὶ διψῆν καὶ ὀργίζεσθαι παρασκευάζειν μετ᾽ ἐρημίας γίγνεσθαι τῷ πώλῳ· τὸ δὲ φαγεῖν καὶ πιεῖν καὶ τῶν λυπούντων ἀπαλλάττεσθαι, δι᾽ ἀνθρώπων. Τούτων γὰρ γιγνομένων, ἀνάγκη μὴ μόνον φιλεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ ποθεῖσθαι ὑπὸ πώλων ἀνθρώπους. 4. Καὶ ἅπτεσθαι δὲ χρὴ, ὧν ψηλαφωμένων ὁ ἵππος μάλιστα ἥδεται. Ταῦτα δ᾽ ἐστὶ τά τε λασιώτατα, καὶ οἷς αὐτὸς ἥκιστα δύναται ὁ ἵππος, ἤν τι λυπῇ αὐτὸν, ἐπικουρεῖν. 5. Προστετάχθω δὲ τῷ ἱπποκόμῳ καὶ τὸ δι᾽ ὄχλου διάγειν, καὶ παντοδαπαῖς μὲν ὄψεσι παντοδαποῖς δὲ ψόφοις πλησιάζειν. Τούτων δὲ ὁπόσα ἂν ὁ πῶλος φοβῆται, οὐ χαλεπαίνοντα δεῖ ἀλλὰ πραΰνοντα διδάσκειν, ὅτι οὐ δεινά ἐστι. Καὶ περὶ μὲν πωλείας ἀρκεῖν μοι δοκεῖ τῷ ἰδιώτῃ εἰπεῖν τοσαῦτα πράττειν.

ἀποδοῦναι] Est *reddere*, non, ut Zeune statuit, *efficere*, ἀποδεικνύναι. Sequens ἀπολήψεσθαι debetur Stephano pro ἀπολείψεσθαι.

3. ἐκδίδωται] Ita cum Castalione, probante etiam Stephano, scripsi pro vulgato ἐκδίδοται. Cum futuri indicativo jungere solet Xenophon ὅπως, nunquam cum præsentis temporis. Pro πῶλος Paris. A. dat ἵππος.

Τὸ γὰρ τοιοῦτον] Si cum Stephano τῶν γὰρ τοιούτων scripseris, tum sequens τε delendum etiam fuerit. Sed τὰ πλεῖστα est pro ἐπὶ τὸ πολὺ dictum, ut ipse vir egregius admonuit. Deinde ἐπιστῆται habet Cod. Lips.

ὀργίζεσθαι] Negationem vulgo præpositam, sed a Camerario et Leunclavio damnatam, seclusit Zeune, ejecit Weiske. Hic etiam, distinctione mutata, et vulgato ἠρεμίας mutato in ἐρημίας, (quod fieri jusserat jam olim Conr. Gesner) loci obscuritatem illustravit. Junge ἢν ἐπίστηται παρασκευάζειν, τὸ μέν.

4. ὧν ψηλαφωμένων] Intellige τούτων μερῶν, ὧν ψηλαφ.

5. δι᾽ ὄχλου διάγειν] Varro alia comminiscitur ii. 7. 11. ad quem vide adscripta p. 464.

ὁπόσα] Juntina, Paris. A. et liber Lips. ὅσα habent, ὁπόσον margo Villois.

CAPUT III.

De ratione ſpectandi equi vectoris.

1. Ὅταν γε μὴν ἱππαζόμενον ὠνῆταί τις, ὑπομνήματα γράψομεν, ἃ δεῖ καταμανθάνειν τὸν μέλλοντα μὴ ἐξαπατᾶσθαι ἐν ἱππωνείᾳ. Πρῶτον μὲν τοίνυν μὴ λαθέτω αὐτὸν, τίς ἡ ἡλικία· ὁ γὰρ μηκέτι ἔχων γνώμονας οὔτ' ἐλπίσιν εὐφραίνει οὔτε ὁμοίως εὐαπάλλακτος γίγνεται. 2. Ὁπότε δὲ ἡ νεότης σαφὴς, δεῖ αὖ μὴ λαθεῖν, πῶς μὲν εἰς τὸ στόμα δέχεται τὸν χαλινὸν, πῶς δὲ περὶ τὰ ὦτα τὴν κορυφαίαν. Ταῦτα δὲ ἥκιστ' ἂν λανθάνοι, εἰ ὁρῶντος μὲν τοῦ ὠνουμένου ἐμβάλλοιτο ὁ χαλινὸς, ὁρῶντος δ' ἐξαιροῖτο. 3. Ἔπειτα δὲ προσέχειν δεῖ τὸν νοῦν, πῶς ἐπὶ τὸν νῶτον δέχεται τὸν ἀναβάτην. Πολλοὶ γὰρ ἵπποι χαλεπῶς προσίενται, ἃ πρόδηλα αὐτοῖς ἐστιν ὅτι προσέμενοι πονεῖν ἀναγκασθήσονται. 4. Σκεπτέον δὲ καὶ τόδε, εἰ ἀναβαθεὶς ἐθέλει ἀφ' ἵππων ἀποχωρεῖν, ἢ εἰ παρ' ἑστηκότας ἱππεύων μὴ ἐκφέροι πρὸς τούτους. Εἰσὶ δὲ οἳ διὰ κακὴν ἀγωγὴν καὶ πρὸς τὰς οἴκαδε ἀφόδους φεύγουσιν ἐκ τῶν ἱππασιῶν. 5. Τούς γε μὴν ἑτερογνάθους μηνύει μὲν καὶ

Cap. III. 1. *ἱππαζόμενον ὠνῆταί τι*] Pariſ. codex B. *τις* omiſit. Pollux i. 182. *ἔτι δὲ ἀδάμαστος πῶλος ἐρεῖς, ὁ τῷ ἱππαζομένῳ ἀντικείμενος, καὶ ἀπαίδευτος καὶ ἄγριος· τούτῳ δὲ Ξενοφῶν ἀντιτίθησι τὸν ἤδη ἱππαζόμενον.*

τίς ἡ ἡλικία] Articulum *ἡ* cum Caſtalione inſerui. *αὐτὸν ἡλικία* Pariſ. A. dat.

γνώμονας] Intellige *ὀδόντας*. Pollux i. ſ. 182. *γεγηρακότες, ἀγνώμονες, λειπογνώμονες· γνώμων γὰρ λέγεται ὁ ἀποπίπτων ὀδοὺς, τῆς ἡλικίας ὢν γνωριστικός.* Dens ille etiam *γνῶμα, τὸ,* dicitur, et pro *ἀγνώμων* rectius Suidas cum Heſychio *ἀπογνώμων* habet.

2. *Ταῦτα δὲ ἥκιστα*] Cod. Lipſ. *ταῦτα δ' ἥκιστα.* Deinde *ἐξαιροῖτο* ſcripſit Stephanus pro *ἐξαίροιτο.*

3. *τὸν νῶτον*] Cum Oudendorp ad Thomam *τοῦ νώτου* conjeciſſet, recte contra Zeune monuit ex Pierſono ad Mœrin p. 267. *ὁ νῶτος* de beſtiis, ut *τὸ νῶτον* de homine, dici. Deinde *προσιέμενοι* dat Codex Lipſ.

4. *ἀναβαθεὶς*] Dicitur ut *ἀναβεβαμένος.* Male ergo margo Steph. habet *ἀναβασθείς.*

παρ' ἑστηκότας] Ita cum Zeunio vulgatum *παρεστηκότας* correxit Weiſke. *παρεστηκότων πως ἵππων, ſi forte prope adſint,* reddit Camerarius. *ὀπτεύων,* inſpectans, pro *ἱππεύων* corrigi voluit Leunclavius, quem ſequitur Berenger.

ἐκφέροι] Pollux i. ſ. 218. *ἐὰν μὲν ἐνδάκωσι τὸν χαλινὸν οἱ ἵπποι, κλίναντες τὴν κεφαλὴν ἐκφέρουσιν.*

Εἰσὶ δὲ οἳ] Pariſ. A. *εἰσὶ δὲ καὶ οἳ— πρὸς τοὺς οἴκαδε.* Lipſ. *ἀμφόδους.*

ἡ πέδη καλουμένη ἱππασία, πολὺ δὲ μᾶλλον καὶ τὸ μεταβάλλεσθαι τὴν ἱππασίαν. Πολλοὶ γὰρ οὐκ ἐγχειροῦσιν ἐκφέρειν, ἢν μὴ ἅμα συμβῇ ἥ τε ἄδικος γνάθος καὶ ἡ πρὸς οἶκον ἐκφορά. Δεῖ γε μὴν εἰδέναι, καὶ εἰ ἀφεθεὶς εἰς τάχος ἀναλαμβάνεται ἐν βραχεῖ, καὶ εἰ ἀποστρέφεσθαι ἐθέλει. 6. Ἀγαθὸν δὲ μὴ ἄπειρον εἶναι, εἰ καὶ πληγῇ ἐγερθεὶς ἐθέλει ὁμοίως πείθεσθαι. Ἄχρηστον μὲν γὰρ δήπου καὶ οἰκέτης καὶ στράτευμα ἀπειθές· ἵππος δὲ ἀπειθής, οὐ μόνον ἄχρηστος, ἀλλὰ πολλάκις καὶ ὥσπερ προδότης διαπράττεται. 7. Ἐπεὶ δὲ πολεμιστήριον ἵππον ὑπεθέμεθα ὠνεῖσθαι, ληπτέον πεῖραν ἁπάντων, ὅσων περ καὶ ὁ πόλεμος πεῖραν λαμβάνει· ἔστι δὲ ταῦτα, τάφρους διαπηδᾶν, τειχία ὑπερβαίνειν, ἐπ' ὄχθους ἀνορούειν, ἀπ' ὄχθων καθάλλεσθαι· καὶ πρὸς ἄναντες δὲ καὶ κατὰ πρανοῦς καὶ πλάγια ἐλαύνοντα, πεῖραν λαμβάνειν. Πάντα γὰρ ταῦτα καὶ τὴν ψυχήν, εἰ

5. ἡ πέδη] Pollux i. 214. πέδη ἱππασία ἡ κυκλοτερής, ἐπιμήκης πέδη ἡ μῆκος τῷ κύκλῳ προστιθεῖσα. Eſt ergo *gyrus* latine qui dicitur. περικυκλεῖν καὶ περιδινεῖσθαι ἐς ταὐτὸν ϛρεφομένους dixit Ælianus h. a. xiii. 9. In Polluce ἑτερομήκης ſcribendum eſſe ex noſtro cenſuit Kühn. Cf. cap. vii. ſ. 13.

ἥ τε ἄδικος γνάθος] De his ſupra jam ad cap. i. dictum. Addo locum Lexici Sangermanenſis poſitum apud Ruhnkenium ad Xenoph. Memorab. iv. 4. 5. p. 237. ἀδικομάχους ἵππους Ξενοφῶν τοὺς δυσπειθεῖς λέγει, καὶ δίκαιον ἅρμα τὸ εὐπειθές. ubi Ruhnken ἀδικογνάθους ſcribendum recte conjecit.—Paulo antea ἐμφέρειν habet Caſtalio cum Junt. Quid Weiſkio in hoc loco rem et nexum obſcuraverit, neſcio. Recte Hermann in Comment. Lipſ. p. 57. oris partem interiorem pro ratione gyri variantem interpretatur, in dextro dextram, in ſiniſtro ſiniſtram. Ita ſi ad dextram ſtabulum ſit, equus, quamvis duro ſit dextro ore, facile dextrorſum flectetur. Itaque τὴν ἄδικον γνάθον non eſſe ab ea parte, qua domum ducit via, ſed a parte oppoſita.

ἀναλαμβάνεται] Pollux i. 205. idem videtur facere cum ὑπολαμβάνειν; tradit enim ita: ἐν δὲ ταῖς στροφαῖς οὐ δεῖ ἐξελαύνειν τὸν ἵππον, ἀλλ' ἀναλαμβάνειν, ὅπερ καὶ ὑπολαμβάνειν καλεῖται καὶ κατέχειν, καὶ ἠρεμίζειν καὶ ἀνέχειν. Sed vide ad cap. vii. ſ. 13.

ἀποστρέφεσθαι] Weiſke addendum cenſet cogitatione ἐν τάχει, quod eſt minime neceſſe. Cf. dicenda ad cap. ix. 6.

7. ὅσων περ] Juntina cum Pariſ. B. ὅσον περ. Deinde eadem λαμβάνειν. Poſt hoc verbum vulgo punctum poſitum eſt, et ſequens periodus majore cum litera incipit Ἔστι δὲ et cet. Deinde poſt καθάλλεσθαι comma poſito, continuatur oratio, quæ colo ſeparari debet. Pollux i. 196. μεμελετηκὼς καὶ πρὸς ἄναντες ἀναθεῖν καὶ πρὸς κάταντες καταδραμεῖν, καὶ τειχίον ὑπεραχρίσαι καὶ τάφρον διαπηδῆσαι, καὶ χαράδραν διάλλεσθαι, καὶ ποταμὸν περᾶσαι, καὶ ἀπ' ὄχθων ἀναθρώσκειν καὶ ἐπ' ὄχθους ἀνορούειν καὶ ἀπ' ὄχθων καθάλλεσθαι.

πεῖραν λαμβάνειν] Ex ſuperiore ληπτέον repete δεῖ, quod in eo latet.

καρτερὰ, καὶ τὸ σῶμα, εἰ ὑγιὲς, βασανίζει. 8. Οὐ μέντοι τὸν μὴ καλῶς πάνυ ταῦτα ποιοῦντα ἀποδοκιμαστέον. Πολλοὶ γὰρ, οὐ διὰ τὸ μὴ δύνασθαι, ἀλλὰ διὰ τὸ ἄπειροι εἶναι τέτων, ἐλλείπονται· μαθόντες δὲ καὶ ἐθισθέντες καὶ μελετήσαντες καλῶς ἂν ταῦτα πάντα ποιοῖεν, εἴ γ' ἄλλως ὑγιεῖς καὶ μὴ κακοὶ εἶεν. 9. Τὲς γε μέντοι ὑπόπτας φύσει φυλακτέον. Οἱ γὰρ ὑπέρφοβοι βλάπτειν μὲν τοὺς πολεμίους ἀφ' ἑαυτῶν ἐκ ἐῶσι, τὸν δὲ ἀναβάτην ἔσφηλάν τε πολλάκις, καὶ εἰς τὰ χαλεπώτατα ἐνέβαλον. 10. Δεῖ δὲ καὶ, εἴ τινα χαλεπότητα ἔχοι ὁ ἵππος, καταμανθάνειν, εἴτε πρὸς ἵππους, εἴτε πρὸς ἀνθρώπους, καὶ εἰ δυσγάργαλίς γε εἴη· πάντα γὰρ ταῦτα χαλεπὰ τοῖς κεκτημένοις γίγνεται. 11. Τὰς δέ γε τῶν χαλινώσεων καὶ ἀναβάσεων ἀποκωλύσεις, καὶ τἆλλα δηνεύματα, πολὺ ἂν ἔτι μᾶλλον καταμάθοι τις, εἰ, πεπονηκότος ἤδη τοῦ ἵππου, πάλιν πειρῷτο ποιεῖν ταῦτα, ὅσαπερ, πρὶν ἄρξασθαι ἱππεύειν. Ὅσοι δ' ἂν πεπονηκότες ἐθέλωσι πάλιν πόνους ὑποδύεσθαι, ἱκανὰ τεκμήρια παρέχονται ταῦτα ψυχῆς

8. εἶναι τούτων, ἐλλείπονται] Vulgatam diftinctionem, εἶναι, τούτων ἐλλείπονται, mutavi. Verbum enim ἐλλείπονται non habet, cum τέτων junctum, nomen cum quo comparetur; ita enim effet pro ἀπολείπονται τέτων; fed abfolute pofitum eft pro *minus bene efficiunt*.

εἴ γ' ἄλλως] Vulgatum εἰ δ' ἄλλως, quod eft etiam in libro Lipf. correxit Stephanus.

9. ὑπόπτας] Codex Parif. A. et Lipf. φύσει adjungunt. Hippiatrica p. 262. ὑπόπτας φύσει καὶ ὑπερφόβους ἄριστον μὲν μὴ κεκτῆσθαι, ἐπισταμένες, ὅτι φέροντές τι τῶν φορτίων ἐνίοτε εἰς τὸ ἀπολέσθαι ἔῤῥιψαν· καὶ τοῦτο μὲν ἧσσον κακόν· ῥαδίως δὲ σφήλαντες τὸν ἀναβάτην κακῶς διέθηκαν. Qui locus additum in Codd. φύσει videtur comprobare. Pollux i. 197. ὕποπτος habet.

10. χαλεπότητα] Hippiatrica p. 263. ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ χαλεπαίνοντες ἵπποι πρὸς ἑτέρους κακὸν παρέχοντες. Pollux alteros μισίππους, alteros μισανθρώπους vocat i. 198.

δυσγάργαλίς] Pollux aliunde δυσγαργάλιστος i. 197. habet. Forma hæc noftra eft in loco Ariftophanis apud Suidam in v. ὀρθοπλὴξ, et in Æliani h. a. xvi. 9. eandem Toup reftituit.

11. ἀποκωλύσεις] Pollux fect. 202. ἐργώδης γὰρ ἡ τῆς χαλινώσεως κώλυσις.

δηνεύματα] Vulgatum δὴ νεύματα Stephanus in δινεύματα mutavit, non intellectum Zeunio, qui δυσνεύματα malebat, Brodæus ἐκνεύματα, Weifke ἐκνεύματα vel ἀνανεύματα, comparans ἐκνεύειν v. 4. νάματα eft in Parif. A. δηνεύματα eadem cum Stephani δινεύματα funt. Hefychius: δεινεύειν, βουλεύσεσθαι κακά. ubi fcribe δηνεύειν. Alibi reperire δήνευμα vel δείνευμα non memini.

ποιεῖν ταῦτα] Weifke ταὐτὰ malebat fcriptum.

καρτερᾶς. 12. Ὡς δὲ συνελόντι εἰπεῖν· ὅστις εὔπους μὲν εἴη, πρᾶος δὲ, ἀρκούντως δὲ ποδώκης, ἐθέλοι δὲ καὶ δύναιτο πόνους ὑποφέρειν, πείθοιτο δὲ μάλιστα, οὗτος ἂν εἰκότως ἀλυπότατός τ' εἴη καὶ σωτηριώτατος τῷ ἀναβάτῃ ἐν τοῖς πολεμικοῖς. Οἱ δὲ ἢ διὰ βλακείαν ἐλάσεως πολλῆς δεόμενοι, ἢ, διὰ τὸ ὑπέρθυμοι εἶναι, πολλῆς θωπείας τε καὶ πραγματείας, ἀσχολίαν μὲν ταῖς χερσὶ τοῦ ἀναβάτου παρέχουσιν, ἀθυμίαν δ' ἐν τοῖς κινδύνοις.

CAPUT IV.

De cura ipsius domini circa equum.

1. Ὅταν γε μὴν ἀγασθεὶς ἵππον πρίηταί τις, καὶ οἴκαδε ἀγάγηται, καλὸν μὲν ἐν τοιούτῳ τῆς οἰκίας τὸν σταθμὸν εἶναι, ὅποι πλειστάκις ὁ δεσπότης ὄψεται τὸν ἵππον· ἀγαθὸν δὲ οὕτω κατεσκευάσθαι τὸν ἱππῶνα, ὥστε μηδὲν μᾶλλον οἷόν τ' εἶναι τὸν τοῦ ἵππου σῖτον κλαπῆναι ἐκ τῆς φάτνης, ἢ τὸν τοῦ δεσπότου ἐκ τοῦ ταμιείου. Ὁ δὲ τούτου ἀμελῶν, ἐμοὶ μὲν ἑαυτοῦ δοκεῖ ἀμελεῖν· δῆλον γὰρ, ὅτι ἐν τοῖς κινδύνοις τὸ αὐτοῦ σῶμα τῷ ἵππῳ ὁ δεσπότης παρακατατίθεται. 2. Ἔστι δὲ οὐ μόνον τοῦ μὴ κλέπτεσθαι ἕνεκα τὸν σῖτον ἀγαθὸς ὁ ἐχυρὸς ἱππὼν, ἀλλ' ὅτι καὶ, ὅταν πῃ ἐκκομίζῃ τὸν σῖτον ὁ ἵππος, φανερὸν γίγνεται. Τούτου δ' ἄν τις αἰσθανόμενος γιγνώσκοι, ὅτι ἢ τὸ σῶμα

καρτερᾶς] Ita Aldina. καθορᾶς Junt. καθαρᾶς Castal. Hal. Bryl.

12. εὔπους] Recte vulgatum contra Zeunium εὔνους tentantem defendit Weiske, qui, si quid novandum esset, εὔπνους malebat.

ἀναβάτῃ] Ita cum Castal. Hal. Bryl. et libro Lips. Zeune; in reliquis est ἀμβάτῃ, cum statim τοῦ ἀναβάτου sequatur.

Cap. IV. 1. οἷόν τ' εἶναι] Cod. Lips. οἷόν τε εἶναι, deinde ταμείου habet.

2. ὅταν πῃ ἐκκομίζῃ] i. e. præsepi ejiciat fastidiens. Pollux i. s. 209. ἔστι δέ τι νόσημα ἵππων κριθίασις καὶ ὑπεραίμωσις ὑπὸ πλησμονῆς· καὶ ὅτε ἐκκομίζουσι τὸν σῖτον, τότε χρὴ ὑφαιρεῖν, καὶ χόρτον παραβάλλειν μόνον ἢ τι ἄλλο τῶν κουφοτέρων. ubi Kühn ex h. l. negationem voluit inseri; temere, cum contra in Xenophonte sit ejicienda; quod fecit recte Weiske, et pro μὴ scripsit probabiliter πῃ. μὴ ἐκκομιστῃ Paris. A. dat, unde ἐκκομίσῃ malim.

αἰσθανόμενος] Paris. A. αἰσθόμενος. Sequens σῶμα ὑπεραιμοῦν debetur Camerario, Brodæo et Conr. Gesnero pro vulgato στόμα ὑπερεμοῦν, quod ineptissime defendit Zeune.

ὑπεραιμοῦν δεῖται θεραπείας, ἢ κόπου ἐνόντος δεῖται ἀναπαύσεως, ἢ κριθίασις, ἢ ἄλλη τις ἀῤῥωστία ὑποδύεται. Ἔστι δ', ὥσπερ ἀνθρώπῳ, οὕτω καὶ ἵππῳ ἀρχόμενα πάντα εὐϊατώτερα, ἢ ἐπειδὰν ἐνσκιῤῥωθῇ τε καὶ ἐξαμαρτηθῇ τὰ νοσήματα. 3. Ὥσπερ δὲ τῷ ἵππῳ σίτου τε καὶ γυμνασίων ἐπιμελητέον, ὅπως ἂν τὸ σῶμα ἰσχύῃ, οὕτω καὶ τοὺς πόδας ἀσκητέον. Τὰ μὲν τοίνυν ὑγρά τε καὶ λεῖα τῶν σταθμῶν λυμαίνεται καὶ ταῖς εὐφυέσιν ὁπλαῖς. Δεῖ δὲ, ὡς μὲν μὴ ᾖ ὑγρὰ, εἶναι ἀπόῤῥυτα· ὡς δὲ μὴ λεῖα, λίθους ἔχοντα κατορωρυγμένους πρὸς ἀλλήλους, παραπλησίους ὁπλαῖς τὸ μέγεθος. Τὰ γὰρ τοιαῦτα σταθμὰ καὶ ἐφεστηκότων ἅμα στερεοῖ τοὺς πόδας. 4. Ἔπειτά γε μὴν τῷ ἱπποκόμῳ ἐξακτέον μὲν τὸν ἵππον, ὅπου ψήξει, μεταδετέον δὲ μετὰ τὸ ἄριστον ἀπὸ τῆς φάτνης, ἵνα ἥδιον

κριθίασις] Eſt cruditas, cum hordeum, pabulum equi ſolenne in Græcia, crudum excernitur. De hoc morbo dictum ad Vegetium iii. 44.

ἐνσκιῤῥωθῇ] Ita correxit Steph. ſcripturam Junt. Ald. ἐνσκειρωθῇ. Caſtalio ἐνσκληρωθῇ edidit. Heſychius: ἐνσκειρωθείσης, ἐμπαγείσης. σκείρωμα γὰρ λέγεται τὸ ἀνίατον πάθος. Sophron Etymologici M. in σκιρωθῆναι in Mimis muliebribus: τροπάοις τὰν νόσον, πρὶν αὐτὰν ἐς μυελὸν σκιρωθῆναι. uti correxit vulgatum τροπαίοις Hemſterhus. ad Pollucem p. 1364. Sequens ἐξαμαρτηθῇ haud ſcio an vitioſum ſit.

3. Δεῖ δὲ—ὑγρὰ, εἶναι] Ita cum Leuncl. vulgatum τὰ δὲ ὡς μὲν μὴ ὑγρὰ εἶναι, ἀπόῤῥυτα correxit Zeune. Ἔσται δὴ, ὡς μὲν μὴ ὑγρὰ εἶναι, ἀπόῤῥυτα Stephanus. Τὰ δὲ, ὡς μὲν μὴ ᾖ ὑγρὰ, δεῖ εἶναι ἀπ. edidit Weiſke.

πρὸς ἀλλήλους] An continuos, an invicem junctos?

παραπλησίους] pares magnitudine ungulis; nam latiores æque dilatarent ungulas, nec facerent τοὺς πόδας στρογγύλους, ut eſt in Hipparch. i. 16.

καὶ ἐφεστηκότων] Aldinæ hanc ſcripturam vulgatæ ἀφεστηκότων, quæ eſt etiam in Pariſ. Codice B. et Lipſ. recte prætulit Zeune. Sed quo pertinet copula καί? An quid aliud equi in ſtabulo, quam inſiſtunt lapidibus, quibus eſt ſolum ſtratum? Sequens ἅμα copulam ſatis defendit, ſimul autem arguit, membrum orationis alterum excidiſſe. Equidem e Polluce duxi conjecturam, olim hic fuiſſe ſcriptum: ἵππων τῶν ἐφεστηκότων στερεοῖ τὰς ὁπλὰς καὶ ἅμα κρατύνει τοὺς πόδας. Ratio deinceps dicetur.

4. μεταδετέον] Hæc eadem in Hipparch. i. 16. χύδην καταβαλόντα λίθους τῶν ἐκ τῆς ὁδοῦ ὅσον μναιαίους—ἐν τούτοις τὸν ἵππον καὶ ψήχειν ἐνιστάναι, ὅταν ἀπὸ τῆς φάτνης ἀποβῇ· βαδίζων γὰρ ἐν τοῖς λίθοις οὔ ποτε ὁ ἵππος παύσεται, οὔθ' ὅταν ψήχηται, οὔθ' ὅταν μυωπίζηται. Hic Xenophon non ſolum ipſum ſtabulum ſilicibus ſternere jubet, ſed locum etiam extra ſtabulum, quo equus poſt prandium educitur, et ubi deſtringitur. Hunc locum videtur τὸν ἔξω σταθμὸν dicere. Sed uti nunc verba habent, alium et diverſum locum ſignificare videntur: ὡς δ' ἂν αὖ ὁ ἔξω σταθμὸς βέλτιστος εἴη. ubi Cod. Lipſ. ἂν omittit. Sed videamus, quid Pollux ex h. l. excerpſerit ſect. 200. ἐνεθιζέτω δὲ ὁδῷ λιθώδει τὸν πῶλον μὴ πάντη τραχείᾳ· εἰ δὲ καὶ ἐν τῷ σταθμῷ καταβάλοι μναιαίους λίθους ἀμφιδόχμους, περιχειλώσας σιδήρῳ, ὡς Ξενοφῶν ἔφη, καὶ οὕτω τῷ ἔθει τῷ πρὸς αὐτοὺς

ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἴῃ. Ὡς δ᾽ ἂν αὖ ὁ ἔξω σταθμὸς βέλτιςος εἴη, καὶ τοὺς πόδας κρατύνοι· εἰ λίθων στρογγύλων ἀμφιδόχμων, ὅσον μναιαίων, ἁμάξας τέτταρας καὶ πέντε χύδην καταβάλλοι, περιχειλώσας σιδήρῳ, ὡς ἂν μὴ σκεδαννύωνται. Ἐπὶ γὰρ τούτων ἑστηκὼς, ὥσπερ ἐν ὁδῷ λιθώδει ἀεὶ μέρος τῆς ἡμέρας πορεύοιτο. 5. Ἀνάγκη δὲ καὶ ψηχόμενον καὶ μυωπιζόμενον κεχρῆσθαι ταῖς ὁπλαῖς, καθάπερ ὅταν βαδίζῃ. Καὶ τὰς χελιδόνας δὲ τῶν ποδῶν οἱ οὕτω κεχυμένοι λίθοι στερεοῦσιν. Ὡς δὲ περὶ τῶν

στερεοῖ καὶ κρατύνοι τοὺς πόδας. Sed ibi Codex A. locum ita ſcriptum habet: καὶ ὁ σταθμὸς λίθους ὑπεστρωμένους ἐχέτω· στερεοῖ γὰρ τοῦτο καὶ κρατύνει τοὺς πόδας· ἐνεθιζέτω τὸν πῶλον ὁδῷ λιθώδει μ. π. τραχείᾳ· τῷ ἔθει τῷ στερεοῖ καὶ κρατύνει τοὺς πόδας. Vides, etiam in Polluce turbas dediſſe librarios; quare ejus auctoritate caute erit utendum. Sed extrema ejus verba manifeſto vitioſa ſunt, in quibus καὶ τούτῳ τῷ ἔθει ſcribo. Verba ſequentia τῷ πρὸς αὐτοὺς corrigere nequeo. Sed videtur Pollux verba στερεοῖ καὶ κρατύνει τοὺς πόδας juncta reperiſſe in Xenophonte, quæ nunc diviſa tota periodo leguntur. Dixi de hoc jam antea.

Ὡς δ᾽ ἂν αὖ ὁ ἔξω] Cod. Lipſ. ἂν omittit. Locum vitioſum eſſe ſuſpicor, quanquam de mendo nemo admonuerit, niſi quod Jungermann ad Pollucem cenſuit ſcribendum ὥστ᾽ ἂν αὖ. *itaque* et cet. Ita ſimul defendit ſequens εἰ ante λίθων, quod Leuncl. tolli voluit, Pollux autem legiſſe in h. l. ſcriptum videtur. Equidem quid ſuſpicer, dicam: medelam certam non promitto. In loco ſimili Hipp. i. 16. eſt: Ὡς δ᾽ ἂν καὶ οἱ πόδες εἶεν τῶν ἵππων κράτιστοι—ἐγώ φημι χρῆναι—χύδην καταβαλόντα—ἐν τούτοις τὸν ἵππον καὶ ψήχειν ἐνιστάναι et cet. Unde h. l. ſic concinno: Ὡς δ᾽ ἂν αὖ ὁ ἔξω σταθμὸς (in quo deſtringere et poſt prandium eductum habere jubet X. equum) βέλτιστος εἴη, (i. e. idoneus quam maxime ad hunc uſum) λίθων στρογγύλων ἀμφιδόχμων ὅσον μναιαίων—κατάβαλλε et cet. Ita vides, quomodo ſupervacuum εἰ oriri potuerit ex præcedente εἴη.

κρατύνοι] Vulgatum κατευρύνοι, quod eſt etiam in Pariſ. A. et Lipſ. in καταῤῥωννύοι cum Leunclavio mutavit Zeune, noſtrum e Polluce prætulit cum Jungermanno Weiſke. Hic præterea ſcribendum ſuſpicatur καὶ αὐτὸς τοὺς πόδας κρατύνοι, et apodoſin hæc verba facere cenſet cum Zeunio, ut ſequens membrum (εἰ λίθων et cet.) contineat modum ſeu conditionem. Breviter itaque dictum eſſe pro κρατύνοι δὲ, εἰ et cet. Quam equidem rationem plane non intelligo.

ἀμφιδόχμων] Vulgatum ἀμφιτόμων correxerunt Camerarius et Leunclavius e Polluce, *palmares* interpretati. Leunclavius commemorat neſcio unde ſcripturam ἀμφιοδίων. Sunt χειροπληθεῖς, et Theophraſto de cauſis pl. iii. 7. τρόχμαλοι.

ὅσον μναιαίων] Edd. vett. ὅσων μναιαίους, unde Stephanus effecit, quod dedit Zeune et Weiſke, ὅσον μναιαίων. Sed in libro Lipſ. Pariſ. A. eſt μναιαίων ſcriptum, ut infra ὅσον μναιαίους Hipparch. i. 16.

καταβάλλοι] Vulgatum revocavi, quod ex Polluce et loco Hipparchici in καταβάλοι, quod eſt in Codice Lipſ. mutavit Zeune et Weiſke.

περιχειλώσας] Vulgatum περιχιλώσας cum Welſio mutavit Zeune e Polluce, ut ait; ſed in eo Salmaſius περιχειλώσας ſcribi voluit, ut Voſſius ad Catullum p. 48. *labro ferreo includere* interpretatur Zeune.

5. ψηχόμενον] cum tolluntur ab equiſone, ut deſtringantur. Deinceps οὕτω καὶ habet Codex Lipſ.

ὅπλων, ὅπως καρτεραὶ ἔσονται, οὕτως καὶ περὶ τῶν στομάτων, ὅπως μαλακὰ ἔσται, ἐπιμελεῖσθαι δεῖ. Τὰ δ' αὐτὰ ἀνθρώπου τε σάρκα καὶ ἵππου στόμα ἀπαλύνει.

CAPUT V.

De cura et negotiis equiſonis.

1. Ἱππικοῦ δὲ ἀνδρὸς ἡμῖν δοκεῖ εἶναι, καὶ τὸν ἱπποκόμον πεπαιδεῦσθαι, ἃ δεῖ περὶ τὸν ἵππον πράττειν. Πρῶτον μὲν τοίνυν τῆς ἐπιφατνιδίας φορβειᾶς ἐπίστασθαι αὐτὸν δεῖ μή ποτε τὸ ἅμμα ποιεῖσθαι, ἔνθαπερ ἡ κορυφαία περιτίθεται. Πολλάκις γὰρ κινῶν ὁ ἵππος ἐπὶ τῇ φάτνῃ τὴν κεφαλὴν, εἰ μὴ ἀσινὴς ἡ φορβιὰ περὶ τὰ ὦτα ἔσται, πολλάκις ἂν ἕλκη ποιοίη. Ἑλκουμένων γε μὴν τούτων, ἀνάγκη τὸν ἵππον καὶ περὶ τὸ χαλινοῦσθαι καὶ περὶ τὸ ψήχεσθαι δυσκολώτερον εἶναι. 2. Ἀγαθὸν δὲ καὶ τὸ τετάχθαι τῷ ἱπποκόμῳ, καθ' ἡμέραν τὴν κόπρον καὶ τὰ ὑποστρώματα τοῦ ἵππου ἐκφέρειν εἰς ἓν χωρίον. Τοῦτο γὰρ ποιῶν, αὐτός τ' ἂν ῥᾷστα ἀπαλλάττοι, καὶ ἅμα τὸν ἵππον ὠφελοίη. 3. Εἰδέναι δὲ χρὴ τὸν ἱπποκόμον, καὶ τὸν κημὸν περιτιθέναι τῷ ἵππῳ, καὶ ὅταν ἐπὶ ψῆξιν καὶ ὅταν ἐπὶ κυλίστραν ἐξάγῃ. Καὶ ἀεὶ δὲ, ὅποι ἂν ἀχαλίνωτον

ἀπαλύνει] Pollux ſ. 201. καὶ τὰ χείλη δὲ ἀπαλυνέτω, ὅπως τοῦ χαλινοῦ συνιῇ· ἀπαλύνει δὲ τὰ χείλη χειρῶν τριβὴ καὶ ὕδατος χλιαροῦ προσβολὴ καὶ ἐλαίου ποτὲ ἀλοιφή. μᾶλλον γὰρ ἂν οὕτω δέχοιτο τὸν χαλινόν. unde Kühn Xenophonti inſerenda cenſuit hæc: δεῖ χειρῶν τριβῇ καὶ ὕδατος χλιαροῦ προσβολῇ καὶ ἐλαίου ποτὲ ἀλοιφῇ, non improbabili conjectura.

Cap. V. 1. πεπαιδεῦσθαι] *ut ſibi inſtituendum curarit* interpretatur Weiſke.

τὸ ἅμμα] Pollux ſ. 201. τῆς δὲ ἐπιφατνιδίας φορβειᾶς μὴ ποιείτω τὸ ἅμμα, ἔνθα ἡ κ. περιτίθεται, ὡς μὴ ἑλκωμένων τούτων καὶ περὶ τὸ χαλινοῦσθαι δυσκολαίνῃ. Idem ſ. 147. ὁ δὲ ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ ἵππου ἐκτεταμένος ἱμὰς ἐπὶ τὸν χαλινὸν, κορυφαία. Idem ſect. 185. ἀφ' οὗ δὲ ἐσθίει ὁ ἵππος, κρεμαμένου μὲν ἐκ τῆς κορυφαίας, περιτιθεμένου δὲ τῷ στόματι, χιλωτήρ. Vocabulum χιλωτὴρ Heſychius etiam ſacculum pabulatorium interpretatur.

2. ὑποστρώματα] Ecce Pollux ſ. 183. λέγοις δ' ἂν ἐπὶ ἵππων—ἐκφέρειν τὴν κόπρον, ψύχειν τὰ στρώματα τοῦ ἵππου, quæ Camerarius ſine mendi ſuſpicione vertit *ſtramenta equi refrigerare.* Locum Xenophontis Interpretes non compararunt, qui vitium demonſtrat.

3. κυλίστραν] Edd. pr. liber Pariſ. A. et Lipſ. καλίστραν, quod mutavit cum Brodæo Stephanus Pollucem

ἄγῃ, κημοῦν δεῖ. Ὁ γὰρ κημὸς ἀναπνεῖν μὲν οὐ κωλύει, δάκνειν δὲ οὐκ ἐᾷ· καὶ τὸ ἐπιβουλεύειν δὲ περικείμενος μᾶλλον ἐξαιρεῖ τῶν ἵππων. 4. Καὶ μὴν δεσμεύειν τὸν ἵππον ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς δεῖ. Πάντα γὰρ, ὁπόσα ἂν δύσκολα ᾖ περὶ τὸ πρόσωπον, ὁ ἵππος ἐκνεύειν πέφυκεν ἄνω. Ἐκνεύων γε μὴν οὕτω δεδεμένος χαλᾷ μᾶλλον ἢ διασπᾷ τὰ δεσμά. 5. Ἐπειδὰν δὲ ψήχῃ, ἄρχεσθαι μὲν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καὶ τῆς χαίτης· μὴ γὰρ καθαρῶν τῶν ἄνω ὄντων, μάταιον τὰ κάτω καθαίρειν. Ἔπειτα δὲ κατὰ μὲν τὸ ἄλλο σῶμα πᾶσι τοῖς τῆς καθάρσεως

anteſtatus ſ. 183. τὸ δὲ κυλίσαι ἐρεῖς καὶ ἁλίσαι καὶ ἐξαλίσαι, καὶ τὸ χωρίον ἁλίστρα καὶ ἐξαλίστρα καὶ κυλίστρα. ubi tamen Codex Falkenb. καταλδῆσαι addit, Jungermanni vero καλίςρα dat. Camerarius καλινδήθρα addit numero vocabulorum ſynonymorum. Deinde ἄγει erat ante Stephanum, ἄγοι Cod. Lipſ. Pariſ. A. Locum hunc excerpſit Pollux ſ. 202. ἢν μὲν γὰρ κεχαλινωμένον ἄγῃ, οὐδὲν αὐτῷ (equiſoni) παραινῶ· ἢν δὲ ἀχαλίνωτον, κημοῦν τὸν ἵππον· ὁ γὰρ κημὸς ἐνδάκνειν μὲν οὐκ ἐᾷ, ἐκπνεῖν δὲ οὐ κωλύει. ubi in Edd. antiquis erat ἐκπίνειν pro ἐκπνεῖν. De verbo ἐνδάκνειν dubius hæreo.

ἐπιβουλεύειν] Brodæus *ne aliis equis inſidientur*, alii a δάκνειν non diſcernunt, Weiſke ad cupidinem veneream refert, quod verbum ἐπιβȣλεύειν, junctum vitio δάκνειν, vix patitur.

περικείμενος] Pollux i. ſ. 148. καὶ τὸ μὲν ὅλῳ τῷ στόματι τοῦ ἵππȣ περιτιθέμενον χαλκοῦν ἠθμῶδες κημὸς καλεῖται. unde Weiſke interpretatur capiſtrum reticulatum ad os claudendum compoſitum. De equis Indicis Græco more non domitis Ælianus h. a. xiii. 9. κημοῖς κεντρωτοῖς ἀκόλαστον τὴν γλῶτταν καὶ τὴν ὑπερώαν ἀβασάνιστον ἔχοντες. De iiſdem Arrianus Indicorum c. 16. οἱ δὲ ἵπποι αὐτοῖσιν ȣ̓ σεσαγμένοι εἰσὶν, ȣ̓δὲ χαλινοῦνται τοῖσιν Ἑλληνικοῖσι χαλινοῖσιν ἢ τοῖσι Κελτικοῖσιν ἐμφερέως, ἀλλὰ περὶ ἄκρῳ τῷ ςόματι τοῦ ἵππου ἐν κύκλῳ ἔχουσι δέρμα ὠμοβόϊνον ῥαπτὸν περιηρτημένον, καὶ ἐν τούτῳ χάλκεα κέντρα ἢ σιδήρεα ȣ̓ κάρτα ὀξέα, ἔσω ἐστραμμένα· τοῖσι δὲ πλουσίοισιν ἐλεφάντινα κέντρα ἐστίν. ἐν δὲ τῷ ςόματι σίδηρον αὐτοῖσιν οἱ ἵπποι ἔχουσιν οἷόνπερ ὀβελὸν, ἔνθεν ἐξηρτημένοι εἰσὶν αὐτοῖσιν οἱ ῥυτῆρες, ἐπεὰν ὦν ἐπαγάγωσι τὸν ῥυτῆρα, ὅ τε ὀβελὸς κρατέει τὸν ἵππον, καὶ τὰ κέντρα, οἷα δὴ ἐξ αὐτοῦ ἠρτημένα, κεντέοντα οὐκ ἐᾷ ἄλλο τι ἢ πείθεσθαι τῷ ῥυτῆρι. Berenger κημὸν vertit *the muzzle*. Cf. dicenda ad cap. x. ſ. 8.

4. δεσμεύειν] Recte h. l. interpretatur Weiſke: *Suſpenſo ſupra caput loro equum alligare oportet. Quæcunque enim faciei moleſta accidunt, ea naturæ inſtinctu equus removere ſolet jactato in altum capite. Itaque ſic alligatus vinculum magis laxat, quam adſtringit.* Pollux tantum δεσμὰ ἐπιφατνίδια memorat.

δύσκολα ᾖ] Edd. primarum δυσκωλῇ cum Brodæo in δυσκολαίνῃ mutaverat Zeune, in δυσκολῇ Stephanus, quod eſt etiam in Pariſ. libro A. Sed cum neutra forma ſenſu activo frequentata fuerit, dedi quod conjecerat etiam Zeune. De verbo ἐκνεύειν laudat Zeune Dorvillium ad Charitonem p. 273. Duplici hoc notione, activa, poſtea neutrali, adhibet ſcriptor: in reliquis duobus locis neutra ſignificatio eſſe videtur. Vide tamen x. 12.

5. ἄρχεσθαι] Pollux ſ. 202. ὁπόταν δὲ ψήχῃ τὸν ἵππον, ἐκ μὲν τῆς κεφαλῆς αὐτῷ ἀρκτέον, ἵνα τῶν ἄνωθεν καθαρθέντων ἐπικατίῃ τοῖς ὑπ' αὐτοῖς.

κατὰ—σῶμα] Pollux ſ. 199. καὶ πρὸς μὲν τὸ ἄλλο σῶμα χρήσθω πᾶσι τοῖς τῆς καθάρσεως ὀργάνοις, τὴν δὲ κεφαλὴν καταπλύνειν δεῖ μᾶλλον ἢ καθαίρειν. Idem ſect. 183. καταπλύνειν δὲ δεῖ λέγειν τὴν κεφαλὴν, οὐ καθαίρειν.

ὀργάνοις ἀνιστάντα δεῖ τὴν τρίχα σοβεῖν τὴν κόνιν οὐ κατὰ φύσιν τῆς τριχός· τῶν δ' ἐν τῇ ῥάχει τριχῶν ἄλλῳ μὲν ὀργάνῳ οὐδενὶ δεῖ ἅπτεσθαι, ταῖς δὲ χερσὶ τρίβειν καὶ ἁπαλύνειν, ᾗπερ φύσει κέκλινται· ἥκιστα γὰρ ἂν βλάπτοι τὴν ἕδραν τοῦ ἵππου. 6. Ὕδατι δὲ καταπλύνειν τὴν κεφαλὴν χρή· ὀστώδης γὰρ οὖσα εἰ σιδήρῳ ἢ ξύλῳ καθαίροιτο, λυποῖ ἂν τὸν ἵππον. Καὶ τὸ προκόμιον δὲ χρὴ βρέχειν· καὶ γὰρ αὗται εὐμήκεις οὖσαι αἱ τρίχες ὁρᾷν μὲν οὐ κωλύουσι τὸν ἵππον, ἀποσοβοῦσι δὲ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τὰ λυποῦντα. Καὶ τὸν θεὸν δὲ οἴεσθαι χρὴ δεδωκέναι ταύτας τὰς τρίχας ἵππῳ ἀντὶ τῶν μεγάλων ὤτων, ἃ ὄνοις τε καὶ ἡμιόνοις ἔδοσαν, ἀλεξητήρια πρὸ τῶν ὀμμάτων. 7. Καὶ οὐρὰν δὲ καὶ χαίτην πλύνειν χρή· ἐπείπερ αὔξειν δεῖ τὰς τρίχας, τὰς μὲν ἐν τῇ οὐρᾷ, ὅπως ἐπὶ πλεῖστον ἐξικνούμενος ἀποσοβῆται ὁ ἵππος τὰ λυποῦντα·

ἀνιστάντα] Pollux f. 183. καὶ ἀνιστᾶν τὴν τρίχα, καὶ ἀποσοβεῖν τὴν κόνιν. Idem sect. 199. καὶ τὴν κνήμην τριβέτω κατὰ τὴν φύσιν τῆς τριχὸς, τὴν δὲ μηριαίαν καὶ τὸ λοιπὸν σῶμα καὶ εἰ πρὸς τοὐναντίον ἀνακαθαίροι, ῥᾷον ἂν ἐκσοβεῖ τὴν κόνιν. unde apparet, in Xenophonte ἀποσοβεῖν scribendum esse. Deinde egregie jam olim animadvertit Conr. Gesner, negationem οὐ ante κατὰ φύσιν excidisse. Si enim κατὰ φύσιν τῆς τριχὸς destrinxeris, non fit, quod ait Xenophon, ut ἀνιστὰς τὴν τρίχα, erigens pilos, teras. Sequens ᾗπερ φύσει κέκλινται docet, in dorso contrarium fieri.

ὀργάνῳ οὐδενὶ] Pollux f. 200. τῶν δὲ ἐν τῇ ῥάχει τριχῶν ἄλλῳ μὲν ὀργάνῳ μὴ προσάπτεσθαι, ταῖς δὲ χερσὶ μόναις καταπλύνων καὶ τρίβων, ᾗπερ φύσει κέκλινται, ἥκιστα ἂν βλάπτοι τὴν ἕδραν τοῦ ἵππου. ubi alii Codices πλύνειν dant, sed jam olim Conr. Gesner ἁπαλύνειν scribere jussit.

6. καταπλύνειν] Scholia Veneta ad Il. xxiii. 281. ubi Patroclus equorum jubas oleo inungit, p. 501. ita tradunt: ἐντεῦθεν Ξενοφῶν τὴν κεφαλὴν τοῦ ἵππου καταπλύνειν ὕδατι ἀξιοῖ καὶ τὸ προκόμιον· τρίτον δὲ κοτύλης ἐλαίου τὸ πᾶν ἀνθρώπου τέγγει σῶμα. Alius auctor scholii ibidem habet: τῶν ἵππων πλύνειν—ὁμοίως δὲ καὶ τῶν βοῶν καὶ ἐλαίῳ τῷ ἀρκοῦντι λιπαίνειν.

προκόμιον] Junt. Ald. προσκόμιον. Pollux f. 189. in equo laudat προκόμιον εὐπρεπές. In Vegetio iii. 11. 4. erat antea *protocomio*. Festus: *Capronæ equorum jubæ in frontem devexæ.* Berenger vertit *forelock*.

τὸν θεὸν—ἔδοσαν] Stephani altera Editio cum Paris. A. τοὺς θεοὺς dedit, quod displicuit Dorvillio ad Charit. p. 601.

ὤτων] Junt. Ald. ὄττων. Post ἔδοσαν comma posuit Weiske, ne aures dicantur ἀλεξητήρια πρὸ τ. ὀμ. sed referantur hæc verba ad crines capronarum.

7. ἐξικνούμενος ἀποσοβῆται] Ald. Junt. ἀποσοβῆσαι, unde Castalio ἀποσοβῆσαι δύνηται effecit: nostrum Stephano debetur, et margo Villois. habet ἐξικνουμέναις ἀποσοβῆται, quam scripturam unice probabat Weiske et repositam voluit. Pollux f. 199. χρήσιμον δὲ τὸ μῆκος τῆς οὐρᾶς, ἣν κέρκον καλεῖ Σίμων, οὐ μόνον εἰς ἀγλαΐαν, ἀλλ' ὅπως καὶ μυωπιζόμενος ἀπελαύνοι τὰ λυποῦντα. Ad quem locum quod annotavit

τὰς δὲ ἐν τῷ τραχήλῳ, ὅπως τῷ ἀναβάτῃ ὡς ἀφθονωτάτη ἀντίληψις ᾖ. 8. Δέδοται δὲ παρὰ θεῶν καὶ ἀγλαΐας ἕνεκα ἵππῳ χαίτη καὶ προκόμιον δὲ καὶ οὐρά. Τεκμήριον δέ· αἱ γὰρ ἀγελαῖαι τῶν ἵππων οὐχ ὁμοίως ὑπομένουσι τοὺς ὄνους ἐπὶ τῇ ὀχείᾳ, ἕως ἂν κομῶσιν. Οὗ ἕνεκα καὶ ἀποκείρουσι πρὸς τὴν ὀχείαν τὰς ἵππους ἅπαντες οἱ ὀνοβατοῦντες. 9. Τήν γε μὴν τῶν σκελῶν κατάπλυσιν ἀφαιροῦμεν· ὠφελεῖ μὲν γὰρ οὐδὲν, βλάπτει δὲ τὰς ὁπλὰς ἡ καθ' ἑκάστην ἡμέραν βρέξις. Καὶ τὴν ὑπὸ γαστέρα δὲ ἄγαν κάθαρσιν μειοῦν χρή· αὕτη γὰρ λυπεῖ μὲν μάλιστα τὸν ἵππον· ὅσῳ δ' ἂν καθαρώτερα ταῦτα γένηται, τοσούτῳ πλείονα τὰ λυποῦντα ἀθροίζει ὑπὸ τὴν γαστέρα. 10. Ἢν δὲ καὶ πάνυ διαπονήσηταί τις ταῦτα, οὐ φθάνει [τε] ἐξαγόμενος ὁ ἵππος, καὶ εὐθὺς ὅμοιός ἐστι τοῖς ἀκαθάρτοις. Ταῦτα μὲν οὖν ἐᾶν χρή· ἀρκεῖ δὲ καὶ ἡ τῶν σκελῶν ψῆξις αὐταῖς ταῖς χερσὶ γιγνομένη.

Kühn, *κέρκον* de minorum animalium, *οὐρὰν* de majorum caudis dici ab antiquioribus, id falſum eſt. *κέρκον* Ariſtoteles de caudis longis et porrectis dicere ſolet.

ἀναβάτῃ] Cum Caſtalione Zeune mutavit vulgatum *ἀμβάτῃ*, quod eſt etiam in Pariſ. A. Sine varietate eſt *ἀμβατῶν* Memorab. iii. 3. 2.

8. *παρὰ θεῶν*] Pariſ. A. *τῶν θεῶν* habet.

προκόμιον] Vulgatum *προκόμιοι* cum Brodæo correxit Zeune. Deinceps ſequebatur vulgo *τε*, quare antecedens *καὶ* deleri voluit Leuncl. ſed id Weiſke in *δὲ* mutavit, et poſt *χαίτη* comma poſuit.

ἀποκείρουσι] Pollux ex Simone ſ. 217. *ἀγλαΐα καὶ ἐν τοῖς ἵπποις ἡ χαίτη, καὶ γαυριῶσι καὶ καλλωπίζονται ἐπ' αὐτῇ· ὁπότε καὶ ὀνοβατοῦντες,* (Codices duo: *διὸ καὶ*) *ἐπειδὰν οἱ ἵπποι τὴν μίξιν τῶν ὄνων ἀτιμάζωσιν,* (*καὶ ἀφυβρίζωσιν εἰς αὐτοὺς* omittunt duo Codd.) *ἀποκείρουσι τὰς ἵππους, καὶ ἐπὶ πηγὰς ἄγουσιν· αἱ δὲ ὥσπερ ἐν κατόπτρῳ θεασάμεναι τὴν αἰσχύνην τοῦ σώματος ἀπηγλαϊσμένην τῆς κόμης, ἀνέχονται τότε τὴν πρὸς τὰ χείρω ὁμιλίαν.* Cf. Ariſtoteles h. a. vi. 18. Plinii viii. c. 42. Æliani h. a. ii. 10. xi. 18. xii. 16. Ceterum *ἀγελαίας ἵππους* Weiſke recte interpretatur quæ aluntur gregatim ad generandos pullos, *die Mutterpferde in den Stuttereien.* Idem ex Heubelio monet, narrationem deberi ingenio Græcorum. Romani in ſimili mulorum procreatione nihil ejuſmodi commenti ſunt, ſed alia remedia vincendi equarum faſtidii adhibuerunt.

10. *διαπονήσηταί τις*] Vulgatum *διαπονήσεται* correxit Zeune, et verum habet Cod. Lipſ. qui ſequens *τις* in *τε* mutat.

οὐ φθάνει [*τε*]] Copulam *τε* delendam eſſe recte monuit Zeune, in *τι* mutatam tolerari poſſe cenſuit Weiſke. Mihi *τε* videtur ortum ex varietate ſcripturæ *τε* pro *τις*, alieno in loco inſerta.

CAPUT VI.

1. Δηλώσομεν δὲ καὶ τοῦτο, ὡς ἂν ἀβλαβέστατα μέν τις ἑαυτῷ, τῷ δὲ ἵππῳ ὠφελιμώτατα ψήχοι. Ἢν μὲν γὰρ εἰς τὸ αὐτὸ βλέπων τῷ ἵππῳ καθαίρῃ, κίνδυνος καὶ τῷ γόνατι καὶ τῇ ὁπλῇ ἐς τὸ πρόσωπον πληγῆναι· 2. ἢν δὲ ἀντία τῷ ἵππῳ ὁρῶν καὶ ἔξω τοῦ σκέλους, ὅταν καθαίρῃ, κατὰ τὴν ὠμοπλάτην καθίζων ἀποτρίβῃ, οὕτω πάθοι μὲν ἂν οὐδὲν, δύναιτο δ᾽ ἂν καὶ τὴν χελιδόνα τοῦ ἵππου θεραπεύειν, ἀναπτύσσων τὴν ὁπλήν. Ὡς δὲ αὔτως καὶ τὰ ὄπισθεν σκέλη καθαιρέτω. 3. Εἰδέναι δὲ χρὴ τὸν περὶ τὸν ἵππον, ὅτι καὶ ταῦτα καὶ τἆλλα πάντα ὅσα πράττειν δεῖ, ὡς ἥκιστα χρὴ κατὰ τὸ πρόσωπόν τε καὶ οὐρὰν ποιήσοντα προσιέναι· ἢν γὰρ ἐπιχειρῇ ἀδικεῖν κατ᾽

Cap. VI. 1. *τῷ δὲ ἵππῳ*] Cod. Lipſ. *τῷ δ᾽ ἵππῳ—ψήχει*, ſupra ſcripto *ψήχοι*. deinceps *εἰς τὸ πρόσωπον* Pariſ. A. dat.

εἰς τὸ αὐτὸ βλέπων] Hæc pertinent ad anteriorum pedum purgationem, de qua ſic Pollux ſect. 202. *ἐπεὶ δὲ ψηχόμενον τὸν ἵππον ἀνάγκη χρῆσθαι ταῖς ὁπλαῖς, τοὺς μὲν πρόσθεν πόδας ψήχων, κατόπιν παρελθὼν βλεπέτω, ἵναπερ καὶ ὁ ἵππος, ὡς μηδὲ βουλόμενος αὐτὸν κρούειν δύνηται· ἐπὶ δὲ τοὺς κατόπιν μετιὼν, ἀντιμεταστρέψας ἑαυτὸν βλεπέτω ἀντία τοῖς ποσὶν, οὓς καθαίροι, τρέψας τὸ πρόσωπον ἵνα ὁ ἵππος παύηται.* Qui locus duobus vitiis laborat, ut Xenophonteus, quæ Kühn vidiſſe videtur, ſed emendare non potuit. Extremum verbum Pollucis *παύηται* abundat, ortum, uti ſuſpicor, ex lacuna, verbis quidem omiſſis. Deinde poſitum equiſonis anteriores pedes purgantis male ſignificant verba vulgata in Xenophonte et Polluce. Nam ſi is ita debet ſtare, *ne genu vel ungula equi poſſit in faciem feriri*, debet is faciem averſam a genu et pedis parte anteriore habere, et *ἐς τὸ αὐτὸ βλέπειν τῷ ἵππῳ*, i. e. oculos cum equo antrorſum converſos habere. Ita commodius etiam poterit curare ungulæ ranam (*χελιδόνα*) in ſublato et retro flexo pede. Vulgata vero ſcriptura periculum ait equiſoni eſſe *εἰς τὸ αὐτὸ τῷ ἵππῳ βλέποντι*, in ſtatu contrario. Quare in Xenophonte ſcribendum cenſeo *εἰς τὸ ἀντίον βλέπων—ἢν δὲ εἰς τὸ αὐτὸ τῷ ἵππῳ* et cet. In Polluce inſerta negatione ſcribendum *μὴ βλεπέτω, ἵναπερ καὶ ὁ ἵππος*. Reliqua ſana omnia præſto. In Xenophonte tamen mirum, pedum poſteriorum purgationem eodem modo fieri, quo anteriorum, quod contra fit a Simone Pollucis.

2. *κατὰ τὴν ὠμοπλάτην καθίζων ἀποτρίβῃ*] Mirum interpretum ſilentium in loco manifeſto vitioſo. Quid enim? Sedentem in ſcapula equiſonem deſtringere equum juſſiſſe putaſne Xenophontem? Nimis inepte hæc dicuntur. Vitium forte in ſolo verbo *καθίζων* hæſit, et videtur pedum purgationem Xenophon a ſcapulis exordiri. Suſpicor, olim ſcriptum fuiſſe *κατιών*: deſcendens a ſcapula inde ad pedem deſtringat et deterat equum equiſo.

θεραπεύειν] Pollux ſ. 199. *καθαιρέτω τὴν χελιδόνα καὶ τὴν κοιλότητα τῆς ὁπλῆς θεραπευέτω.*

Ὡς δὲ αὔτως] Cod. Lipſ. *ὡς δ᾽ αὔτως*. Eſt pro *ὡσαύτως δὲ* dictum.

3. *τὸν περὶ τὸν ἵππον*] equiſonem, *ἱπποκόμον*. deinde Juntina cum Aldina *οὐρὰν καὶ* habet.

ποιήσοντα] Vulgatum *ποιήσαντα* cum Leunclavio correxi.

ἀμφότερα ταῦτα, κρείττων ὁ ἵππος ἀνθρώπου. Ἐκ πλαγίου δ' ἄν τις προσιὼν ἀβλαβέστατα μὲν ἑαυτῷ, πλεῖστα δ' ἂν ἵππῳ δύναιτο χρῆσθαι. 4. Ἐπειδάν γε μὴν ἄγειν δέῃ τὸν ἵππον, τὴν μὲν ὄπισθεν ἀγωγὴν διὰ τάδε οὐκ ἐπαινοῦμεν, ὅτι τῷ μὲν ἄγοντι οὕτως ἥκιστά ἐστι φυλάξασθαι, τῷ δὲ ἵππῳ οὕτω μάλιστα ἔξεστι ποιῆσαι, ὅ τι ἂν βούληται. 5. Τὸ δ' αὖ ἔμπροσθεν μακρῷ ἀγωγεῖ προϊόντα διδάσκειν ὑφηγεῖσθαι τὸν ἵππον, διὰ τάδε αὖ ψέγομεν. Ἔξεστι μὲν γὰρ τῷ ἵππῳ, καθ' ὁποτέραν βούληται τῶν πλαγιῶν κακουργεῖν· ἔξεστι δὲ ἀναστρεφόμενον ἀντίον γίγνεσθαι τῷ ἄγοντι. 6. Ἀθρόοι δὲ δὴ ἵπποι πῶς ἄν ποτε ἀλλήλων δύναιντο ἀπέχεσθαι οὕτως ἀγόμενοι; Ἐκ πλαγίου δὲ ἵππος ἐθισθεὶς παράγεσθαι, ἥκιστα μὲν ἂν καὶ ἵππους καὶ ἀνθρώπους δύναιτ' ἂν κακουργεῖν, κάλλιστα δ' ἂν παρεσκευασμένος τῷ ἀναβάτῃ εἴη, καὶ εἴ ποτε ἐν τάχει ἀναβῆναι δεήσειεν. 7. Ἵνα δὲ ὁ ἱπποκόμος καὶ τὸν χαλινὸν ὀρθῶς ἐμβάλῃ, πρῶτον μὲν προσίτω κατὰ

δύναιτο χρῆσθαι] Codex Parif. A. et Lipf. δύναιτ' ἂν habet. Weifke locum hunc vitiofum cenfuit, et poft ἑαυτῷ inferi voluit τοῦτο ποιοίη, aut totum locum fic fcribi: πλεῖστα δὲ ἐπικουρῶν ἵππῳ δύναιτο τοῖς πρὸς ψῆξιν χρῆσθαι. Vitium equidem agnofco; medelæ ratio neutra placet.

4. γε μὴν ἄγειν δέῃ] Vulgatum γε ἄγειν δεῖ, quamvis folœcum, fervavit Weifke. Cum Caftalione δὲ pro γε fcribi voluit Zeune. Equidem Stephanum fequor. Cf. fect. 16.

οὕτω μάλιστα] Cod. Lipf. οὕτως μάλιστα.

5. Τὸ δ' αὖ] Juntinæ et Aldinæ fcripturam Τῷ δ' αὖ ἔμπροσθεν μακρῷ τῷ ἀγωγεῖν correxit Caftalio ita, ut Τὸ δ' αὖ μακρῷ ῥυταγωγεῖ ederet, probante Dorvillio ad Charit. p. 220. ed. Lipf. Contra ἀγωγεῖ cum Brodæo dedit Stephanus, idque eft in libro Parif. A. fed alter articulus tolli debebat. Equidem cum Leunclavio et Weifkio Τὸ δ' αὖ dedi, et vetus ἀγωγεῖ reftitui. Strattis Pollucis x. f. 55. πρόσαγε τὸν πῶλον ἀτρέμα, προσλαβὼν τὸν ἀγωγέα βραχύτερον. οὐχ ὁρᾷς, ὅτι ἄβολός ἐστιν; ad quem locum recte admonuit Hemfterhufius, ῥυταγωγέα pertinere ad equum frenatum, ἀγωγέα contra ad non frenatum et pullum etiam. Ita ἀγωγεὺς eft infra c. viii. 3. Weifke ῥυταγωγέα confundit cum eo, ut ceteri interpretes. Sed is recte admonuit, προϊόντα non pertinere ad equifonem, fed ad equum; ὑφηγεῖσθαι igitur non effe *fuccedere*, uti vertit Camerarius, fed *antecedere*, fimiliter ad equum ducendum referendum. Nam alias equus ἀναστρεφόμενος non poteft dici ἀντίος γίγνεσθαι τῷ ἄγοντι.

τῶν πλαγιῶν] Vulgatum πλαγίων ita mutavit Stephanus, ut referatur ad ὁποτέραν femineo fexu. Zeune putavit, ὁπότερον—πλαγίων fcribi poffe. Mihi placet ὁποτέραν βούληται ἐκ τῶν πλαγίων. Deinde καυσιουργεῖν habet Juntina.

6. τῷ ἀναβάτῃ] Cod. Lipf. hæc omittit, et deinde habet θελήσειεν, in margine vero δεήσειεν.

τὰ ἀριστερὰ τοῦ ἵππου· ἔπειτα τὰς μὲν ἡνίας περιβαλὼν περὶ τὴν κεφαλὴν καταθέτω ἐπὶ τῇ ἀκρωμίᾳ, τὴν δὲ κορυφαίαν τῇ δεξιᾷ αἱρέτω, τὸ δὲ στόμιον τῇ ἀριστερᾷ προσφερέτω. 8. Κἂν μὲν δέχηται, δῆλον ὅτι περιτιθέναι δεῖ τὸν κεκρύφαλον· ἐὰν δὲ μὴ ὑποχάσκῃ, ἔχοντα δεῖ πρὸς τοῖς ὀδοῦσι τὸν χαλινὸν, τὸν μέγαν δάκτυλον τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς εἴσω τῆς γνάθου τῷ ἵππῳ ποιῆσαι. Οἱ γὰρ πολλοὶ, τούτου γιγνομένου, χαλῶσι τὸ στόμα. Ἢν δὲ μηδὲ οὕτω δέχηται, πιεσάτω τὸ χεῖλος περὶ τῷ κυνόδοντι· καὶ πάνυ τινὲς ὀλίγοι οὐ δέχονται τοῦτο πάσχοντες. 9. Δεδιδάχθω δὲ καὶ τάδε ὁ ἱπποκόμος. Πρῶτον μὲν, μή ποτε ἄγειν τῆς ἡνίας τὸν ἵππον· τοῦτο γὰρ ἑτερογνάθους ποιεῖ. Ἔπειτα δὲ, ὅσον δεῖ, ἀπέχειν τὸν χαλινὸν τῶν γνάθων. Ὁ μὲν γὰρ ἄγαν πρὸς αὐταῖς τυλοῖ τὸ

7. *κορυφαίαν—στόμιον*] Illam Berenger *the headſtall*, hoc *the bitt* vertit. Pollux ſ. 184. *χαλινῶσαι* memorat et *χαλινὸν περιθεῖναι τῷ στόματι*, ſed *ἐμβάλλειν* habet ſect. 207.

8. *κεκρύφαλον*] Berenger *the bridle* vertit. Weiſke ait, rem docere, eſſe reticulum e loris contextum, cujus pars primaria ſit *κορυφαία*, eoque annexo frenum firmari, ne poſſit elabi ex ore; ad idem etiam religari *ῥυταγωγέα*, de quo ſect. 5. Verum de *ῥυταγωγεῖ* quod tradit, id falſa ſcriptura et conjectura item falſa nititur. *Κεκρύφαλον* ego potius redimiculum fuiſſe arbitror, quo circumdato ἡ *κορυφαία* adſtringeretur et firmaretur. Heſychius: *κεκρυφάλους τοὺς τῶν ἵππων κορυφαστῆρας καὶ κορυφάντους*. Idem: *κορυφιστὴς, κόσμου γυναικείου τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν χρυσίον, καὶ κεκρυφάλου τὸ μέσον ῥάμμα*. Pollux v. ſ. 31. *κεκρύφαλος ἄρκυος ἡ κοιλότης, κορυφαῖον τὸ στενὸν τῆς ἄρκυος, ὅ τινες κορυφιστῆρα ὠνόμασαν*. *Κορυφαῖον* habet ex Xenophontis Cyneg. x. 2. ſed vereor, ut recte interpretetur. De quo dicetur ad illum locum. Eſt alius Heſychii locus, qui Pollucis interpretationem *κεκρυφάλου* in reti firmare videtur: *κορυμβᾶσι*, inquit, *περιδρόμοις, δι' ὧν συσπᾶται γύργαθος καὶ κεκρύφαλος καὶ δεσμοί*. Conveniunt verba Xenophontis de Venatione vi. 7. *ἐπὶ δὲ ἄκρας τὰς σχαλίδας ἴσους τοὺς βρόχους ἐπιβαλλέτω καὶ ὁμοίως ἀντερειδέτω, ἐπαίρων εἰς μέσον τὸν κεκρύφαλον*. De *κεκρυφάλῳ* multa Grammatici ad Iliad. xxii. 469. ſed quibus forma et uſus non declaratur. Inſcriptio Chandleri Partis II. no. iv. 2. inter donaria templi Minervæ in arce memorat *ἱππικὸν κεκρύφαλον*. unde fere eſt ut ſuſpicer, partem hanc freni fuiſſe majoris voluminis, quam ab initio putaram, et *κεκρυφάλῳ* muliebri ſimilem.

μηδὲ οὕτω] Edd. præter Leuncl. et Zeunianam, cum Codice Lipſ. *μηδ' οὕτω* habent.

9. *τῆς ἡνίας*] Welſiana *ταῖς ἡνίαις* edidit. Quid vero id ſit, quo prehenſum equum ducere jubeat Xenophon, Weiſke recte conjeciſſe mihi videtur, *ῥυταγωγέα* nominans; de quo dicetur ad vii. 1.

Ὁ—*ἄγαν πρὸς αὐταῖς*] Puto intelligi frenum anguſtius. Weiſke ſupplet *ὢν* vel *κείμενος*. Poſſit tamen aliquis ex oppoſito *ὁ δ' ἄγαν εἰς ἄκρον τὸ στόμα καθιέμενος* conjicere, verba *πρὸς ταῖς γνάθοις* locum ſuperiorem maxillarum ſignificare: quod haud ſcio an rectius ſit. Compara dicenda ad x. ſ. 9.

στόμα, ὥστε ἀναίσθητον εἶναι· ὁ δὲ ἄγαν εἰς ἄκρον τὸ στόμα καθιέμενος ἐξουσίαν παρέχει συνδάκνοντι τὸ στόμιον μὴ πείθεσθαι. 10. Χρὴ δὲ τὸν ἵππον μὴ κατὰ τοιάδε παρωξύνθαι, εἴ τι δεῖ πονεῖν. Οὕτω γὰρ δὴ μέγα ἐστὶ, τὸ λαμβάνειν ἐθέλειν τὸν ἵππον τὸν χαλινὸν, ὡς ὁ μὴ δεχόμενος παντάπασιν ἄχρηστος. 11. Ἢν δὲ μὴ μόνον, ὅταν πονεῖν μέλλῃ, χαλινῶται, ἀλλὰ καὶ ὅταν ἐπὶ τὸν σῖτον καὶ ὅταν ἐξ ἱππασίας εἰς οἶκον ἀπάγηται, οὐδὲν ἂν εἴη θαυμαστὸν, εἰ ἁρπάζοι τὸν χαλινὸν αὐτόματος προτεινόμενον. 12. Ἀγαθὸν δὲ, τὸν ἱπποκόμον καὶ ἀναβάλλειν ἐπίστασθαι τὸν Περσικὸν τρόπον, ὅπως αὐτός τε ὁ δεσπότης, ἤν ποτε ἀῤῥωστήσῃ ἢ πρεσβύτερος γένηται, ἔχῃ τὸν εὐπετῶς ἀναβιβάζοντα, καὶ ἄλλῳ, ἤν τινι βούληται, τὸν ἀναβαλοῦντα ἐπιχαρίσηται. 13. Τὸ δὲ μή ποτε σὺν ὀργῇ τῷ ἵππῳ προσφέρεσθαι, ἓν τοῦτο καὶ δίδαγμα καὶ ἔθισμα πρὸς ἵππον ἄριστον. Ἀπρονόητον γὰρ ἡ ὀργὴ, ὥστε πολλάκις ἐξεργάζεται, ὧν μεταμελεῖν ἀνάγκη. 14. Καὶ ὅταν δὲ ὑποπτεύσας τι ὁ ἵππος μὴ θέλῃ πρὸς τοῦτο προσιέναι, διδάσκειν δεῖ, ὅτι οὐ δεινά ἐστι, μάλιστα

ὥστε ἀναίσθητον] Negationem vulgo interfertam fententiæ repugnare viderat Leuncl. in editioe priore; in altera totum hoc membrum poft verba τῶν γνάθων reponi voluit, interpretatus ἀναίσθητος, *qui fenfum non facit.* Equidem, fuadente etiam Zeunio, fuftuli negationem, quam in πη mutandam effe conjiciebat Weifke.

10. τὸν ἵππον μὴ κατὰ τοιάδε] Vulgatum τὸν ἱπποκόμον καὶ τὰ τοιάδε παροξύνθαι Caftalio in παροξύναι, Stephanus in παρωξύνθαι mutavit. Pofterius eft etiam in Codice Lipf. Camerarius interpretatur: *in his acrem effe curatorem non minus quam ulla in alia re elaborare convenit.* Leunclavius hæc fententiæ repugnare acute vidit et conjecit τὸν ἵππον μὴ κατὰ τοιάδε παροξύνεσθαι, quam fcripturam unice probavit Weifke. Sed præteritum παρωξύνθαι poftulat ufus loquendi, et habent libri fcripti. παροξυνθυναι dat Parif. A.

πονεῖν] Junt. Ald. πνεῖν habent, unde effecit Zeuniana conjectura ineptiffimam hanc fcripturam: Χρὴ δὲ τὸν ἱπποκόμον καὶ τὰ τοιάδε παροξύναι ἀεὶ, εἰ δεῖ δειπνεῖν.

11. ἁρπάζοι] Vulgato ἁρπάζει ex Stephani correctione recte fubftituit Weifke.

12. τὸν Περσικὸν τρόπον] Cf. Anab. iv. 4. 4. Hipparch. i. 17. Deinde ἐπιχαρίζηται malim cum Zeunio. Pro vulgato γίγνηται Parif. A. γένηται dedit poft πρεσβύτερος.

14. διδάσκειν δεῖ] Diftinguitur gemina ratio affuefaciendi et docendi equi terrefacti. Prior eft in verbis: διδάσκειν, ὅτι οὐ δεινά ἐστι, μάλιστα μὲν οὖν ἵππῳ εὐκαρδίῳ. cui opponitur altera: ἁπτόμενον αὐτὸν τοῦ δεινοῦ δοκοῦντος εἶναι. Sed adjungitur, quod non

μὲν οὖν ἵππῳ εὐκαρδίῳ· εἰ δὲ μὴ, ἁπτόμενον αὐτὸν τοῦ δεινοῦ δοκοῦντος εἶναι, καὶ τὸν ἵππον πράως προσάγοντα. 15. Οἱ δὲ πληγαῖς ἀναγκάζοντες, ἔτι πλείω φόβον παρέχουσιν. Οἴονται γὰρ οἱ ἵπποι, ὅταν τὶ χαλεπὸν πάσχωσιν ἐν τῷ τοιούτῳ, καὶ τούτου τὰ ὑποπτευόμενα αἴτια εἶναι. 16. Ἐπειδάν γε μὴν ὁ ἱπποκόμος τὸν ἵππον παραδιδῷ τῷ ἀναβάτῃ, τὸ μὲν ἐπίστασθαι ὑποβιβάζεσθαι τὸν ἵππον, ὥστε εὐπετὲς εἶναι ἀναβῆναι, οὐ μεμφόμεθα· τόν γε μέντοι ἱππέα νομίζομεν χρῆναι μελετᾷν, καὶ μὴ παρέχοντος ἵππου, δύνασθαι ἀναβαίνειν. Ἄλλοτε μὲν γὰρ ἀλλοῖος ἵππος παραπίπτει, ἄλλοτε δὲ ἄλλῳ ὁ αὐτὸς ὑπηρετεῖ.

ad equitem ſpectat, ſed ad equum ipſum: *καὶ τὸν ἵππον πράως προσάγοντα.* In priore ratione hæreo dubius, nec intelligo, qui doceri poſſit equus, *ὅτι οὐ δεινά ἐστι,* (hucuſque bene habet, quamvis *δεινὰ* mutatum quis malit in *δεινόν*; ſingularis enim anteceſſit et ſequitur;) *μάλιστα μὲν οὖν ἵππῳ εὐκαρδίῳ. id, quod timeat, equo generoſo inprimis non eſſe timendum.* Ad hoc demonſtrandum ſermone equiti, rationis autem uſu equo opus erat. Ineptiæ hæ ſunt, quas miror Interpretes non tetigiſſe. Weiſke tamen hoc unum monet ad verbum *διδάσκειν*: *leniter videlicet impellendo equo, ut accedat, et admoto ſenſu ſuavi.* At hæc eſt altera ratio propoſita a Xenophonte. Certe ſcriptura vulgaris ita ſtatuere jubet. Sed ea eſt aperte vitioſa in eo, quod verba tranſpoſuit ad priorem rationem referenda, et ſic collocanda: *ὅτι οὐ δεινόν ἐστι, μάλιστα μὲν οὖν τὸν ἵππον πράως προσάγοντα· εἰ δὲ μὴ, ἁπτόμενον καὶ αὐτὸν* (intellige equiſonem vel equitem) *τοῦ δεινοῦ δοκοῦντος εἶναι.* Conjectura *αὐτοῦ*, quæ extat in margine Steph. et Leuncl. inepta et aliena eſt ab h. l. Verba *ἵππῳ εὐκαρδίῳ* unde huc immigrarint, equidem excogitare non potui: aliena eſſe, certo ſcio. Particularum uſus idem eſt in Anabaſi vii. 7. 19. *ἐκέλευε δὲ μάλιστα μὲν αὐτῷ ἐλθεῖν τὼ Λάκωνε παρὰ Σεύθην περὶ τοῦ μισθοῦ—εἰ δὲ μὴ, Ξενοφῶντα σὺν αὐτῷ πέμπειν.* Vulgo ibi *μὲν* omiſſum eſt, quod extat in Codice Guelf. et Etonenſi. Forte hinc conjicias, alia ratione collocatis verbis ipſa etiam illa moleſta *ἵππῳ εὐκαρδίῳ* ſervari poſſe. Scilicet ſcribi poteſt: *διδ. δεῖ, ὅτι οὐ δεινά ἐστι, μάλιστα μὲν οὖν ἁπτόμενον αὐτὸν τοῦ δοκοῦντος εἶναι ἵππῳ εὐκαρδίῳ· εἰ δὲ μὴ, καὶ τὸν ἵππον πράως προσάγοντα.* Pariſ. A. *πρᾶος* dat pro *πράως*.

16. *ὑποβιβάζεσθαι*] Pollux ſ. 213. *ἔστι δὲ τὸ διϊστᾷν τὰ σκέλη, ἐγκαθίζειν τε καὶ ταπεινοῦν ἑαυτὸν, ὥστε εὐπετῶς ἀναβαίνειν τὸν ἱππέα*, interpretatur verbum. Weiſke *ſe ſubmittere cruribus divaricatis aut genibus flexis.* Idem paulo antea *παραδῷ* ſcribendum recte cenſuit. Supra i. 14. *ὑπόβασις* ſimiliter dici videtur. Genua autem flexa huc non conveniunt. Hoc enim erat *ὀκλάζειν*, quo verbo equos *κατακλινομένους* ſignificat Dio Caſſius xlix. 30.

ἀλλοῖος ἵππος] Caſtalio *ἄλλοις ἵπποις*. Sequens *ἄλλος* ad equiſonem retulit Camerarius, rectius ad equum Zeune et Weiſke. Meminerit autem lector, equites in bello conſcendiſſe equos præbitos a civibus ditioribus Athenienſibus.

CAPUT VII.

De ratione equum conſcendendi, et de inſidendi ratione.

1. Ὅταν γε μὴν παραδέξηται τὸν ἵππον ὡς ἀναβησόμενος, νῦν αὖ γράψομεν, ὅσα ποιῶν ὁ ἱππεὺς καὶ ἑαυτῷ καὶ τῷ ἵππῳ ὠφελιμώτατος ἂν ἐν τῇ ἱππικῇ εἴη. Πρῶτον μὲν τοίνυν τὸν ῥυταγωγέα χρὴ ἐκ τῆς ὑποχαλινιδίας ἢ ἐκ τοῦ ψαλίου ἠρτημένον εὐτρεπῆ εἰς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα

Cap. VII. 1. *τὸν ἵππον ὡς ἀναβησόμενος*] Hæc est Leuncl. correctio ſcripturæ Edd. pr. *τὸν ἱππέα ὡς ἀναβησόμενον*, quam ipſam Camerarius vertendo: *Ubi vero equum conſcendendum acceperit eques*, ſatis emendaverat. Copulam *καὶ* ante *τῷ ἵππῳ* primus addidit Caſtalio.

ψαλίου] Cod. Lipſ. *ψαλλίου*. Pollux ſ. 148. *ὁ δὲ περὶ τὰ γένεια (ἱμὰς) γενειαστὴρ, γενείας.—τὸ δὲ περὶ τὸ γένειον διῃρημένον ψέλλιον, τὸ δὲ εἰς τὸ στόμα ἐμβαλλόμενον χαλινός.* ubi plurimi Codd. *παρὰ τὸ γένειον* habent. Idem memorat *ὑποχαλινίδια, ἡνία* ſect. 216. ita juxta poſita, ut de ſcriptura dubitari poſſit. Weiſkio *ὑποχαλινιδία* videtur eſſe pars inferior *γενειαστῆρος*, quæ inferiorem maxillam ambit ab una parte freni ad alteram. Idem in loco Pollucis *ψάλιον* recte corrigit, et male verti *lupatum* monet. Ipſe ex Scholiis ad Euripidis Phœn. 809. ait eſſe *κρίκον τοῦ χαλινοῦ ἢ ἁπλῶς τὸν κρίκον*: paſſim autem per ſynecdochen pro toto freno uſurpari. Camerarius *catenulam* interpretatur, *qua ſubter mentum frena devinciuntur*. Sic ille in libro de Equit. p. 116. ſed in verſione poſuit *anulo bullave*. Verba Pollucis Weiſke vertit: *illud cui ad mentum inſeritur* (frenum) *vocatur ψάλιον*. (Hoc fieri verba non patiuntur.) Maxime Xenophontem cenſet nos de *ψαλίῳ* docere. Non agere eum de habenis, quibus equus regitur, quam ad rem freno opus eſſe, ſed de loro, quo ducitur equus. Loqui autem Xenophontem, ut artis magiſtrum, proprie, non tropicis aut vulgaribus. Denique hic equum cogitari voluiſſe univerſe, non ferocem aliquem, cui lupatum sit adhibendum. Propriam igitur vim vocabuli Heſychium cenſet exprimere, dum interpretatur *ψαλία* vocabulis *κρίκοι, δακτύλιοι*: eundem tamen ad alia ſcriptorum loca reſpicientem ſynecdochice etiam interpretari *ψαλίοις* per *χαλινοῖς*. Sed vir doctus ita omnem diſputationem pervertit, ut plane obſcuraret locum per ſe clarum. Primum illud falſum est, Xenophontem loqui de equo non frenato et habenis, sed de loro, quo equus ducitur. Quid enim manifeſtius eſt verbis *παραδέξηται τὸν ἵππον ὡς ἀναβησόμενος*? Deinde iterum *ῥυταγωγέα* confundit cum *ἀγωγεῖ*, uti dixi ad cap. vi. ſ. 5. *Ῥυταγωγέα* autem plane diverſum eſſe ab *ἡνίαις*, ſatis arguit Xenophon ipſe, dum jubet equitem adſcendentem, ſiniſtra capere *ῥυταγωγέα*, dextra *τὰς ἡνίας*. Suspicio mihi incidit, an *ῥυταγωγεὺς* idem ſit cum *ῥυτῆρι*? Homerica Ilias xvi. 475. in equis jugalibus *ῥυτῆρας*, alibi *ἡνία* memorat. Locus Arriani Indicorum c. xvi. infra ad cap. x. ſ. 8. poſitus docet, *ῥυτῆρας* in equis jugalibus Indorum ex veru (*ὀβελῷ*) per os tranſdito fuiſſe aptos. Quid igitur, ſi ſuſpicer, infimam partem, ex fine *τροχῶν* vel *ἀξόνων* aptam utrinque, *ῥυτῆρας*, ſummam *ἡνίας* dictam fuiſſe? Certe Xenophon, equiti plus ſemel de habenis tenendis præcipiens, *ῥυταγωγέως* nuſpiam meminit. Eſt tamen locus etiam alteri ſuſpicioni, quam duxi ex cap. vi. ſ. 9. *μή ποτε ἄγειν τῆς ἡνίας τὸν ἵππον*, nunquam equum frenatum ducere ex habenis. Quid igitur fuit, quo frenatus equus duceretur et adduceretur ab equiſone? Fuit *ῥυταγωγεὺς* aptus ex *ὑποχαλινιδίᾳ* vel ex *ψαλίῳ*. Recte etiam Weiſke ad eum Xenophontis locum *ῥυταγωγέα* intelligi monuit, ſed is eum cum *ἀγωγεῖ* confundit. Proprius nexus *ῥυταγωγέως* fuiſſe videtur ex *ὑποχαλινιδίᾳ*: hæc vero femineo genere pro-

λαβεῖν, καὶ οὕτω χαλαρὸν, ὡς μήτ', ἂν ἀνιμῶν τῶν τριχῶν παρὰ τὰ ὦτα λαβόμενος μέλλῃ ἀναβήσεσθαι, μήτε, ἂν ἀπὸ δόρατος ἀναπηδᾷ, σπᾷν τὸν ἵππον. Τῇ δεξιᾷ δὲ τὰς ἡνίας παρὰ τὴν ἀκρωμίαν λαμβανέτω ὁμοῦ τῇ χαίτῃ, ὅπως μηδὲ καθ' ἕνα τρόπον ἀναβαίνων σπάσῃ τῷ χαλινῷ τὸ στόμα τοῦ ἵππου. 2. Ἐπειδὰν δὲ ἀνακουφίσῃ ἑαυτὸν εἰς τὴν ἀνάβασιν, τῇ μὲν ἀριστερᾷ ἀνιμάτω τὸ σῶμα, τὴν δὲ δεξιὰν ἐκτείνων συνεπαιρέτω ἑαυτὸν, (οὕτω γὰρ ἀναβαίνων οὐδὲ ὄπισθεν αἰσχρὰν θέαν παρέξει) συγκεκαμμένῳ δὲ τῷ σκέλει, καὶ μηδὲ τὸ γόνυ ἐπὶ τὴν ῥάχιν τοῦ ἵππου τιθέτω, ἀλλ' ὑπερβησάτω ἐπὶ τὰς δεξιὰς πλευρὰς τὴν κνήμην. Ὅταν δὲ περιενέγκῃ τὸν πόδα, τότε καὶ τὼ γλουτὼ καταθέτω ἐπὶ τὸν ἵππον. 3. Ἢν δὲ τύχῃ ὁ ἱππεὺς τῇ μὲν ἀριστερᾷ ἄγων τὸν ἵππον, τῇ δὲ δεξιᾷ τὸ δόρυ ἔχων, ἀγαθὸν μὲν ἡμῖν δοκεῖ εἶναι, τὸ καὶ ἐκ τῶν δεξιῶν μελετῆσαι ἀναπηδᾷν. Μαθεῖν δ' οὐδὲν δεῖ ἄλλο, ἢ ἃ μὲν τότε τοῖς δεξιοῖς τοῦ σώματος ἐποίει, τοῖς ἀριστεροῖς ποιεῖν· ἃ δὲ τότε τοῖς ἀριστεροῖς, τοῖς δεξιοῖς. 4. Τούτου δ' ἕνεκα καὶ ταύτην ἐπαινοῦμεν τὴν ἀνάβασιν, ὅτι

prie ἡνία ὑποχαλινιδία vocatur a Polluce i. ſ. 216. quod eſſet indita capiti equi ſub freno, uti genus illud capiſtri, quod noſtri *Halfter* vocant, vel illud, quod *Trenſe*.

ἀνιμῶν] Intellige τὸ σῶμα. Vulgatum ἀνιῶν, quod eſt etiam in Pariſ. Codice A. et Lipſ. correxit Stephanus.

ἀπὸ δόρατος] haſta ſaltum ſublevans. Haſtæ enim habebant partem extantem, quæ ſtaffæ vicem gerebat, quales ex monumento Attico ſecum communicato pinxit Berenger t. i. tab. 4. Idem tab. viii. no. 3. ex gemma Stoſchiana picturam equitis ex haſta equum a dextra adſcendentis dedit et modum adſcendendi explicuit t. i. p. 246.—Deinde σπάτῃ eſt in Juntina.

2. ἀνιμάτω] Ante Stephanum erat ἀνειμάτω. Nunc docet Xenophon equum a ſiniſtra conſcendere. Pollux ſ. 203. e Simone hæc tradit: τὸ μὲν δὴ πρῶτον ἐκ φορβειᾶς τὸν ἵππον περιακτέον, εἶτα χαλινώσαντα ἐᾶσαι ἑστάναι, ὡς μὴ εὐθὺς ἑλκόμενος πονοῖτο, ἀλλ' ἐν ἀναλγησίᾳ καὶ ἀπραγμοσύνῃ τῆς σιαγόνος ἠρέμα προσεθίζηται τῷ χαλινῷ· εἰ δὲ ἀναβαίνοι ἐπ' αὐτὸν τὸ πρῶτον, ἐκ μετεώρου ποιεῖσθαι τὴν ἀνάβασιν, ὅπως μήτε ἐπισπάσῃ ἑαυτὸν ἀναβαίνων, μήτε ἐκ σφοδρότητος ἐγκαθίσας λυπήσῃ τὸν ἵππον.

καὶ μηδὲ] Sic ſcribi juſſit pro μήτε G. Hermann in Comment. Societ. Philol. Lipſ. vol. iv. p. i. p. 44. ubi modum hunc inſcendendi equi explicat.

καταθέτω] Cod. Pariſ. A. et Lipſ. καθέτω dat cum Edd. pr. ubi eſt etiam τῷ γλουτῷ. Correxit Stephanus.

3. οὐδὲν δεῖ] Pariſ. A. οὐθὲν habet.

ἅμα τε ἀναβεβηκὼς ἂν εἴη καὶ κατεσκευασμένος πάντα, εἴ τι δέοι ἐξαίφνης πρὸς πολεμίους ἀγωνίζεσθαι. 5. Ἐπειδάν γε μὴν καθίζηται, ἐάν τε ἐπὶ ψιλοῦ, ἐάν τε ἐπὶ τοῦ ἐφιππίου, οὐ τὴν ὥσπερ ἐπὶ τοῦ δίφρου ἕδραν ἐπαινοῦμεν, ἀλλὰ τὴν ὥσπερ ὀρθὸς ἂν διαβεβηκὼς εἴη τοῖν σκελοῖν. Τοῖν τε γὰρ μηροῖν οὕτως ἂν ἔχοιτο μᾶλλον τοῦ ἵππου, καὶ ὀρθὸς ὢν, ἐῤῥωμενεστέρως ἂν δύναιτο καὶ ἀκοντίσαι καὶ πατάξαι ἀπὸ τοῦ ἵππου, εἰ δέοι. 6. Χρὴ δὲ καὶ χαλαρὰν ἀπὸ τοῦ γόνατος ἀφεῖσθαι τὴν κνήμην σὺν τῷ ποδί. Σκληρὸν μὲν γὰρ ἔχων τὸ σκέλος, εἰ προσκόψειέ τῳ, προσκεκλασμένος ἂν εἴη· ὑγρὰ δὲ οὖσα ἡ κνήμη, εἴ τι καὶ προσπίπτοι αὐτῇ, ὑπείκοι ἂν, καὶ τὸν μηρὸν οὐδὲν μετακινοίη. 7. Δεῖ δὲ τὸν ἱππέα καὶ τὸ ἄνωθεν τῶν ἑαυτοῦ ἰσχίων σῶμα ὡς ὑγρότατον ἐθίζειν εἶναι. Οὕτω γὰρ ἂν πονεῖν ἔτι μᾶλλον δύναιτο, καὶ, εἰ ἕλκοι τις αὐτὸν ἢ ὠθοίη, ἧττον ἂν σφάλλοιτο. 8. Ἐπειδάν γε μὴν καθίζηται, πρῶτον μὲν ἠρεμεῖν δεῖ διδάσκειν τὸν ἵππον, ἕως ἂν καὶ ὑποσπάσηται, ἤν τι δέηται, καὶ τὰς ἡνίας ἰσώσηται, καὶ

5. καθίζηται] Parif. A. καθῆται dat.

ψιλοῦ] Intellige ἵππου. Deinceps ἐφιππείου Cod. Lipf. et Parif. A.

ὀρθὸς ἂν διαβεβηκὼς εἴη] Vulgatum ὀρθῶς merito offendit Leunclavium, qui conjecit ὀρθῶσαν διαβεβηκότοιν. Sed breviore via verum mihi videor affecutus effe. Simon Pollucis f. 215. hæc tradit: Εἰ δ' ἐγκαθίζεις ἵππῳ, μὴ πάνυ τοὺς μηροὺς πιέζειν, ἀλλ' αἰωρεῖν ὑγροὺς τοὺς πόδας, καὶ παραπλήσιον εἶναι ἑστηκότι· καὶ γὰρ ἡ ἰσχὺς πλέον ἐπὶ τῶν ἑστηκότων ἢ ἐπὶ τῶν καθεζομένων. Πειρῶ δὲ τῷ σώματι μηδενὸς τῶν ἐργαζομένων τοῦ ἵππου προσάπτεσθαι, οἷον ποδῶν ἢ πλευρᾶς· ἐκείνους τε γὰρ διαφέρει καὶ ταύτην παραφέρει. Εἰ δὲ ἔποχος εἴης ἐκ μελέτης, ῥᾷόν σε οἴσει ὁ ἵππος. Εἰ μέντοι οὕτω καθίζεις, καὶ ἀκοντιεῖς ἐπισκοπώτατα σὺν ῥώμῃ, ὑπερείδοντος τοῦ ἵππου τὴν ἄφεσιν τοῦ δόρατος· καὶ γὰρ αὐτὸς συμβάλλεται τῇ φορᾷ (ῥύμῃ) συμπροχωρῶν. Συστήσας δὲ τὰς ἡνίας καὶ ἠρέμα πλάγιος γενόμενος καὶ μηκύνας τὴν χεῖρα τὴν χαλιναγωγοῦσαν, οὕτως ἀκόντιζε. Quæ poftrema melius intelliges comparans cap. xii. fect. 13. feqq.

6. Σκληρὸν] Opponitur τῷ χαλαρὸν et quod fequitur ὑγρὰ κνήμη, igitur rigidum, tentum. προσκεκλασμένος εἴη, crus fuum ad corpus illud, ad quod offenderit, fregerit.

7. πονεῖν] Vulgatum ποιεῖν cum Leunclavio correxit Weifke. Sequens σφάλλοιτο dedit Stephanus. Edd. pr. cum Cod. Parif. B. Lipf. ἐφάλλοιτο habent, ἐσφάλλοιτο Caftalio. Verum viderat etiam Conr. Gefner.

8. ὑποσπάσηται] Camerarius: *dum attrahat eques.* Weifke: *dum veftem fubduxerit five compofuerit*, ne fcilicet equitem premat aut pungat, neve attritu veftis male compofitæ in femore fugillatio exiftat. Apud Demofthenem effe ὑποσπᾶν στρώματα alteri fubducere ftragula; itaque ὑποσπᾶσθαι h. l. effe *feinen Mantel zurecht ziehn.*

τὰς ἡνίας — τὸ δόρυ] Articulum

τὸ δόρυ λάβῃ, ὡς ἂν εὐφορώτατον εἴη. Ἔπειτα δὲ ἐχέτω τὸν ἀριστερὸν βραχίονα πρὸς ταῖς πλευραῖς· οὕτω γὰρ εὐσταλέστατός τε ὁ ἱππεὺς ἔσται, καὶ ἡ χεὶρ ἐγκρατεστάτη. 9. Ἡνίας γε μὴν ἐπαινοῦμεν, ὁποῖαι ἴσαι τέ εἰσι καὶ μὴ ἀσθενεῖς μηδὲ ὀλισθηραὶ μηδὲ παχεῖαι· ἵνα καὶ τὸ δόρυ, ὅταν δέῃ, δέχεσθαι ἡ χεὶρ δύνηται.

De variis curſibus, quibus equum oportet exerceri.

10. Ὅταν δὲ προχωρεῖν σημήνῃ τῷ ἵππῳ, βάδην μὲν ἀρχέσθω· τοῦτο γὰρ ἀταρακτότατον. Ἡνιοχείτω δὲ, ἢν μὲν κυφαγωγότερος ᾖ ὁ ἵππος, ἀνωτέρω ταῖς χερσίν· ἢν δὲ μᾶλλον ἀνακεκυφὼς, κατωτέρω· οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα κοσμοίη τὸ σχῆμα. 11. Μετὰ δὲ ταῦτα τὸν αὐτοφυῆ διατροχάζων, διαχαλῴη τ' ἂν ἀλυπότατα τὸ σῶμα, καὶ εἰς τὸ ἐπιραβδοφορεῖν ἥδιστ' ἂν ἀφικνοῖτο. Ἐπειδήπερ

utrumque monente G. Hermanno in Comment. Lipſ. l. c. p. 60. addidi.

λάβῃ, ὡς] Edd. pr. cum Pariſ. A. λαβεῖν, ἕως, Caſtal. λάβῃ, ἕως dedit.

ἐγκρατεστάτη] Sic *σώματα ἐγκρατέστατα* Hellenic. vii. 1. 23. εὐσταλώτατος habet Pariſ. A.

9. ἀσθενεῖς] Pollux x. ſ. 178. ex Euripidis Autolyco *σχοινίνας* et *φλοΐνας ἡνίας* memoravit.

10. Ἡνιοχείτω—ἀνωτέρω] i. e. habenas altiores gerat.

κυφαγωγότερος] Vulgatum κουφαγωγότερος, quod eſt etiam in Codice Pariſ. B. et Lipſ. (in margine Villoiſ. eſt κουφαγωγότατος) correxit Steph. et Leuncl. e Polluce ſect. 197. ubi inter vitia equi commemoratur κυφαγωγότερος.

ἀνακεκυφὼς, κατωτέρω] Intellige *ἡνιοχείτω*, id eſt collo magis incumbentes habenas teneat. Sic et Jordanus c. 3. *tenire la brena con le mani circha le ſpalle in tanto ch'el cavallo tegnia il collo e il capo verſo el petto.* Male igitur Weiſke ad h. l. ἀνακεκυφὼς eſt idem qui προπετής.

11. τὸν αὐτοφυῆ] Intellige *δρόμον*. Weiſkio videtur eſſe curſus directus.

διαχαλῴη] Zeune interpretatur corpus componere et aptare ad currendum. Weiſke opponi ait hoc inceſſui minus commodo et facili, ad quem antea compoſitus erat habenarum imperio. Mihi *διαχαλᾷν τὸ σῶμα* equus videtur, dum leni curſus naturalis calore omnem membrorum torporem excutit, et hic ſenſim incaleſcit ad capeſſendum curſum incitatiorem.

ἐπιραβδοφορεῖν] Pollux ſ. 220. *τὸ δὲ ἐπιραβδοφορεῖν τὸν ἵππον, ὅπερ γίνεται, εἴ τις εἰς δρόμον ἐξελαύνοι, οὐ πάνυ ἐπαινοῦσιν οἱ ἱππικοί.* ubi Kühn interpretatur *virga manibus prælata equo ad curſum ſignum dare.* Similiter Sophocles verbo uſus eſt ἐπισείειν. Heſychius enim ex eo ἐπισειούσης interpretatur *ἐπικελευομένης, ἀπὸ τῶν τὰς ἡνίας ἐπιχαλώντων*: proprie enim eſt *intentare*, ſcilicet virgam. Significatur curſus equi celerrimus, quem alibi *τὸ τάχιστα ὁρμᾷν* vocat, noſtri gallico vocabulo *den Galop.* Contra *τὸ διατροχάζειν* vocamus *den Trab.* *βάδην* equus incedit, cum gradum ſimplicem ponit. Hæc monuit etiam Hermann in Comment. Lipſ. p. 47.

Ἐπειδήπερ καὶ] Ita Junt. Ald. ἐπεὶ δέ περ Caſtalio, Cod. Lipſ. et Pariſ. A. ἐπειδὴ γὰρ maluit Leuncl. ἐπείπερ δὲ, ut xii. 8. Hermann. Noſtrum extat cap. viii. 1. et alibi.

καὶ ἀπὸ τῶν ἀριστερῶν ἄρχεσθαι εὐδοκιμώτερον, ὧδ' ἂν μάλιστα ἀπὸ τούτων ἄρχοιτο, εἰ, διατροχάζοντος μὲν, ὁπότε ἀναβαίνοι τῷ δεξιῷ, τότε σημαίνοι τῷ ἵππῳ τὸ ἐπιραβδοφορεῖν. 12. Τὸ γὰρ ἀριστερὸν μέλλων αἴρειν, ἐκ τούτου ἂν ἄρχοιτο· καὶ ὁπότε ἐπὶ τὰ εὐώνυμα ἀναστρέφοι, τότε καὶ τῆς ἐπισκελίσεως ἂν ἄρχοιτο. Καὶ γὰρ πέφυκεν ὁ ἵππος, εἰς μὲν τὰ δεξιὰ στρεφόμενος, τοῖς δεξιοῖς ἀφηγεῖσθαι· εἰς εὐώνυμα δὲ, τοῖς ἀριστεροῖς. 13. Ἱππασίαν δ' ἐπαινοῦμεν τὴν ϖέδην καλουμένην. Ἐπ' ἀμφοτέρας γὰρ τὰς γνάθους στρέφεσθαι ἐθίζει. Καὶ τὸ μεταβάλλεσθαι δὲ τὴν ἱππασίαν, ἀγαθὸν, ἵνα ἀμφότεραι αἱ γνάθοι καθ' ἑκάτερον τῆς ἱππασίας ἰσάζωνται. 14. Ἐπαινοῦμεν δὲ καὶ τὴν ἑτερομήκη ϖέδην μᾶλλον τῆς

εὐδοκιμώτερον] Gyrorum rationem nunc mutatam eſſe, et quod Xenophon laudatiſſimum eſſe ſcripſit, in lævam circumagi equos, nunc plane reprobari, annotavit Camerarius in Hippocomo. Veterem rationem hanc natura duce ortam et primum omnium obſervatam in curſibus equeſtribus vel curulibus, ex Homerica Iliade xxiii. 334. comparata cum Sophoclis El. 722. et 745. poſtea ad equitationem tranſlatam fuiſſe, egregie docuit *ἱππικώτατος* G. Hermann in Comment. Societ. Philol. Lipſ. vol. iv. p. i. p. 49.

ἀναβαίνοι τῷ δεξιῷ] G. Hermann *ἀριστερῷ* corrigens, deinde *ἐπισκελήσεως*, alterum *ἂν* ante *ἄρχοιτο* tollendum cenſuit. Sed video, eum verba ſic ſcripta et diſtincta poſuiſſe: *ὁπότε ἀναβαίνοι, τῷ ἀριστερῷ, τότε σημαίνοι.* Multis vir doctus demonſtrare conatur neceſſitatem emendationis, quam mihi tamen nondum perſuaſit. *ἐπισκέλησιν* Pollux *τὴν ἀρχὴν τῆς τῶν ποδῶν κινήσεως* interpretatur, contra Hermann ait eſſe initium illius pedum motus, qui eſt in gradu tolutili, quod noſtri *anſpringen* vocent. Equidem cum Weiſkio *ἀναβαίνοι* refero ad equum ipſum, non ad equitem, comma poſt id verbum cum eodem viro docto tollo, et *ἀναβαίνοι τῷ δεξιῷ* idem eſſe puto, quod *αἴρειν τὸ δεξιὸν*, dextrum pedem tollere, ut *τὸ ἀριστερὸν αἴρειν* ſiniſtrum tollere.

τὸ ἐπιραβδοφορεῖν] Edd. pr. cum Pariſ. A. *ἐπὶ τὸ ῥαβδ.* Cod. Lipſ. *ἐπὶ τῷ ῥ.* Stephanus primus edidit *τῷ ἐπιραβδ.* noſtrum debetur Zeunio.

12. *ἂν ἄρχοιτο*] Intellige *ἐπιραβδοφορῶν.* Codex Lipſ. *ἂν* omittit. *ἐπισκελίσεως* pro vulgato *ἐπικλίσεως* e Polluce reſtituit Weiſke: idem fieri voluit Hermann l. c. *ἐπὶ τῆς κλίσεως* Pariſ. A.

13. *πέδην*] Eſt gyrus is, quem nunc *Volte* vocamus; qui ſi ima tantum et ſumma parte gyri ſpeciem habuerit, in utroque autem latere recta linea producatur, *πέδη ἐπιμήκης* dicitur. *μεταβάλλειν τὴν ἱππασίαν* eſt variare gyros, mutare a dextra ad ſiniſtram, vel contra, quod noſtri vocant *changiren.* Hæc docuit G. Hermann p. 55. *αἱ* ante *γνάθοι* omittit Pariſ. A.

ἰσάζωνται] Simon Pollucis ſ. 204. *καί ποτε μὲν εἰς μῆκος, ποτὲ δ' ἐπ' ἔλαττον καὶ ἐναλλάττων θᾶττον ἢ σχολαίτερον, καὶ τὸν χαλινὸν μεταβάλλων ἐφ' ἑκατέραν τὴν γνάθον.* Idem ſ. 195. habet *ἵππος ἴσος ἑκατέραν τὴν γνάθον.*

14. *ἑτερομήκη*] Pollux *ἐπιμήκη* ex Simone, ut videtur, *ϖέδην*, nullibi *ἑτερομήκη* nominavit; unde ſuſpicio naſcitur, utramque eandem eſſe, quanquam hæc poſterior proprie altera ſui parte longior dicatur. Eſt

κυκλοτερούς. Ἥδιον μὲν γὰρ οὕτως ἀναστρέφοιτο ὁ ἵππος, ἤδη πλήρης ὢν τοῦ εὐθέος, καὶ τό τε ὀρθοδρομεῖν καὶ τὸ ἀποκάμπτειν ἅμα μελετῴη ἄν. 15. Δεῖ δὲ καὶ ὑπολαμβάνειν ἐν ταῖς στροφαῖς. Οὐ γὰρ ῥᾴδιον τῷ ἵππῳ, οὐδ' ἀσφαλὲς ἐν τῷ τάχει ὄντα κάμπτειν ἐν μικρῷ, ἄλλως τε κἂν ἀπόκροτον ἢ ὀλισθηρὸν ᾖ τὸ χωρίον. 16. Ὅταν γε μὴν ὑπολαμβάνῃ, ὡς ἥκιστα μὲν χρὴ τὸν ἵππον πλαγιοῦν τῷ χαλινῷ, ὡς ἥκιστα δ' αὐτὸν πλαγιοῦσθαι· εἰ δὲ μή, εὖ χρὴ εἰδέναι, ὅτι μικρὰ πρόφασις ἀρκέσει κεῖσθαι καὶ αὐτὸν καὶ τὸν ἵππον. 17. Ἐπειδάν γε μὴν ἐκ τῆς στροφῆς εἰς τὸ εὐθὺ βλέπῃ ὁ ἵππος, ἐν τούτῳ πρὸς τὸ θᾶττον αὐτὸν ὁρμάτω. Δῆλον γάρ, ὅτι καὶ ἐν τοῖς πολε-

locus Olympiodori in Comment. ad Ariſtot. Meteorol. p. 46. qui huc pertinet: *καὶ ἡ ἐν τοῖς ἱπποδρόμοις κίνησις ταύτῃ ἐοικυῖα· μέμικται γὰρ σφενδόνῃ τὰ πέρατα· ἐπὰν μὲν ἐπ' εὐθείας τρέχωσιν οἱ ἵπποι, εὐθέως φέρονται· ὅταν δὲ παρὰ τὴν σφενδόνην ἔλθωσιν, ἀργότερον τηνικαῦτα κινοῦνται.* Hunc eundem curſum intelligere videtur Xenophon, dum ait: *ἤδη πλήρης ὢν τοῦ εὐθέος ἀναστρέφοιτο ἥδιον.* Neſcio, an eadem ſit linea *ἱπποπέδη* dicta et juncta *κισσοειδεῖ* apud Proclum ad Euclidem p. 31. et 38. Heſychii gloſſa: *Κάμπειος δρόμος, δρόμοι τινὲς ἦσαν κάμπειοι, οὐκ εὐθεῖς καὶ ἁπλοῖ, ἀλλὰ καμπὰς ἔχοντες.* item altera: *Ἀκάμπιοι δρόμοι, οἱ εὐθεῖς καὶ ἁπλοῖ· κάμπιοι δέ, οἷς ἀπεδέδεικτο καμπή, ἣν περιέθεον.* et tertia: *Ἀκαμπίας, ὁ εὐθὺς δρόμος.* videntur potius ad certamina curulia pertinere, uti ea, quæ ad illuſtrandas *καμπὰς* Ariſtophanis in Pace verſu 904. tradunt Scholia græca. Weiſke ad cap. iii. ſ. 4. *πέδην ἐπιμήκη* defendit in Polluce contra Kühnium *ἑτερομήκη* reponentem, et *ἐπὶ* putat viciſſitudinem indicare. Rem ita interpretatur: *ἐπιμήκης eſt, cum repente a circulari motu ad directum curſum equus vocatur, et ab hoc rurſus flectitur ad priorem inceſſum.*

οὕτως ἀναστρέφοιτο] Equidem *οὕτως ἂν στρέφοιτο* ſcribendum cenſeo. Etiam poſtea *στροφὰς* dicit, non *ἀναστροφάς.*

ὀρθοδρομεῖν] Pollux ſ. 205. *ἡ γὰρ ἐπ' εὐθεῖαν* (Codd. *ἐπ' εὐθέος*) *κατὰ μῆκος ἔλασις κοπωδεστέρα· καλεῖται δὲ αὕτη ὀρθοδρομεῖν, ὥσπερ τὸ ἐναντίον ἀποκάμπτειν.* Infra cap. ix. 6. ſimiliter *ἀποστροφαὶ* dicuntur, ubi vide annotata.

15. *ὑπολαμβάνειν*] In Hipparchici cap. iii. 14. *εἰς δὲ τὸ μὴ πίπτειν τοὺς ἵππους, ὑπολαμβάνειν ἐν ταῖς ἀναστροφαῖς.* Quomodo differat ab *ἀναλαμβάνειν*, dicetur ad cap. viii. ſ. 7.

ἀπόκροτον] Hic et in Hipparch. iii. 14. videtur eſſe *declive* potius, quam *durum*. Compara dicta ad Hipparchici locum. Leunclavius tamen exinde *ἐπίκροτον* huc transferri maluit.

16. *Ὅταν γε μὴν*] Quod voluit reponi Brodæus *γε μή*, Camerarius interpretatus eſt: *Si equum ſiſtere non placuerit.* Sed res non patitur, nec Pollux, qui ita ſect. 204. *ἐν δὲ ταῖς στροφαῖς οὐ δεῖ ἐξελαύνειν τὸν ἵππον, ἀλλὰ ἀναλαμβάνειν, (ὅπερ καὶ ὑπολαμβάνειν καλεῖται καὶ κατέχειν καὶ ἠρεμίζειν καὶ ἀνέχειν,) οὐδὲ πλαγιοῦν οὔτε ἑαυτὸν οὔτε τὸν ἵππον· τάχιον γὰρ ἂν ἐν τούτῳ κατενεχθεῖεν ἀμφότεροι.* Caſtalio in Xenophonte *καὶ τοὺς ἵππους* edidit.

17. *τὸ εὐθὺ*] Edd. pr. *εὐθὺς βλέπει.* Cod. Lipſ. et Pariſ. A. *εὐθὺς βλέπῃ.*

πολεμίοις] Vulgatam hanc ſcripturam Camerarium ſecutus Leunclavius et Zeune in *πολέμοις* mutatam voluit; *πολεμικοῖς* ſcripſit Weiſke, quamquam innumeris in locis Xeno-

μίοις αἱ στροφαί εἰσιν ἢ τοῦ διώκειν ἢ τοῦ ἀποχωρεῖν ἕνεκα. Ἀγαθὸν οὖν τὸ στραφέντα ταχύνειν μελετᾷν. 18. Ὅταν δὲ ἱκανῶς ἤδη δοκῇ τὸ γυμνάσιον τῷ ἵππῳ ἔχειν, ἀγαθὸν καὶ διαπαύσαντα ὁρμῆσαι ἐξαίφνης εἰς τὸ τάχιστον, καὶ ἀφ' ἵππων μέντοι, καὶ πρὸς ἵππους· καὶ ἐκ τοῦ ταχέος αὖ ὡς ἐγγυτάτω ἠρεμίζειν, καὶ ἐκ τοῦ ἑστάναι δὲ στρέψαντα δεῖ πάλιν ὁρμᾷν. Πρόδηλον γάρ, ὅτι ἔσται ποτέ, ὅτε ἑκατέρου τούτων δεήσει. 19. Ὅταν γε μὴν καταβαίνειν ἤδη καιρὸς ᾖ, μήτε ἐν ἵπποις ποτὲ καταβαίνειν, μήτε παρὰ σύστασιν ἀνθρώπων, μήτε ἔξω τῆς ἱππασίας, ἀλλ' ὅπου περ καὶ πονεῖν ἀναγκάζεται ὁ ἵππος, ἐνταῦθα καὶ τῆς ῥᾳστώνης τυγχανέτω.

CAPUT VIII.

Quomodo equus ſit erudiendus, ut tranſſiliat foſſas, decurrat per declivia, exſiliat in montana.

1. Ἐπειδήπερ ἐστὶν ὅπου τρέχειν δεήσει τὸν ἵππον καὶ πρανῆ καὶ ὄρεια καὶ πλάγια, ἔστι δ' ὅπου διαπηδᾷν, ἔστι δ' ὅπου καὶ ἐκπηδᾷν, ἔνθα δὲ καὶ καθάλλεσθαι,

phontis τὰ πολέμια dicantur, quæ alii τὰ πολεμικὰ dicunt.

στροφαί] Cf. dicenda ad cap. viii. 12. et cap. x. 15.

ἢ τοῦ διώκειν] Juntina cum libro Lipſ. et Pariſ. A. αἱ τοῦ διώκειν ἀποχωρεῖν, ſed Lipſ. liber alterum ἢ τοῦ habet. Caſtalio αἱ τȣ̃ δ. ἢ καὶ ἀποχ. edidit; ſed Hal. et Bryl. deleverunt ἢ ante καὶ ἀποχ.

στραφέντα] Cf. dicenda ad cap. viii. 6.

18. δοκῇ] Juntinæ et Aldinæ δοκεῖ revocavit Leunclaviana poſterior. Deinde καὶ μὴ πρὸς ἵππους dat Cod. Lipſ. μὴ πρὸς ἵππους Edd. ante Welſianam cum Pariſ. A. Negationem omitti juſſit Brodæus, nec eam reddidit Camerarius.

ἐν τοῦ ταχέος] Edd. pr. et Cod. Lipſ. ταχέως tanquam Atticum revocavit Zeune et Weiſke. Sed iidem debebant etiam ſect. 14. ſcribere πλήρης ὢν τοῦ εὐθέως. Stephanum equidem ſequor.

ὡς ἐγγυτάτω] ſcilicet τῶν ἵππων, monente Weiſkio.

ἠρεμίζειν] Male Pollux ſynonymum facit τῷ ἀναλαμβάνειν et ὑπολαμβάνειν. Eſt enim equum a curſu retinere ita, ut aliquamdiu in eodem loco conſiſtat, monente Hermanno p. 60. Noſtri dicunt *halten.* — Sequens δεῖ poſt στρέψαντα deleri voluit Leunclavius.

πάλιν ὁρμᾷν] *retro* vertit Weiſke, quod neſcio an ſit neceſſarium. Additum enim στρέψαντα converſionem curſus ſimpliciter ſignificat, πάλιν incitatum iterum curſum deſignare videtur.

Cap. VIII. 1. καὶ πρανῆ] Copulam omittit Pariſ. A. Deinceps γὰρ καὶ σωτήριοι dat.

καὶ ταῦτα πάντα διδάσκειν τε δεῖ καὶ μελετᾶν καὶ αὐτὸν καθόλου καὶ τὸν ἵππον. Οὕτω γὰρ ἂν καὶ σωτήριοί τε εἶεν ἀλλήλοις καὶ χρησιμώτεροι ἂν δοκοῖεν εἶναι. 2. Εἰ δέ τις διλογεῖν ἡμᾶς οἴεται, ὅτι περὶ τῶν αὐτῶν λέγομεν νῦν τε καὶ πρόσθεν, οὐ διλογία ταῦτά ἐστιν. Ὅτε μὲν γὰρ ἐωνεῖτο, πειρᾶσθαι ἐκελεύομεν, εἰ δύναιτο ὁ ἵππος ταῦτα ποιεῖν· νῦν δὲ διδάσκειν φαμὲν χρῆναι τὸν ἑαυτοῦ, καὶ γράψομεν, ὡς δεῖ διδάσκειν. 3. Τὸν μὲν γὰρ παντάπασιν ἄπειρον τοῦ διαπηδᾶν λαβόντα δεῖ τοῦ ἀγωγέως καταβεβλημένου προδιαβῆναι αὐτὸν τὴν τάφρον· ἔπειτα δὲ ἐντείνειν δεῖ τῷ ἀγωγεῖ, ὡς διάλληται. 4. Ἢν δὲ μὴ ἐθέλῃ, ἔχων τις μάστιγα ἢ ῥάβδον ἐμβαλέτω ὡς ἰσχυρότατα· καὶ οὕτως ὑπεραλεῖται οὐ τὸ μέτρον, ἀλλὰ πολὺ πλεῖον τοῦ καιροῦ· καὶ τὸ λοιπὸν οὐδὲν δεήσει παίειν, ἀλλ' ἢν μόνον ἴδῃ ὄπισθέν τινα ἐπελθόντα, ἁλεῖται. 5. Ἐπειδὰν δὲ οὕτω διαπηδᾶν ἐθισθῇ, καὶ ἀναβεβηκὼς ἐπαγέτω τὸ μὲν πρῶτον μικράς, ἔπειτα δὲ καὶ μείζους. Ὅταν δὲ μέλλῃ πηδᾶν, παισάτω αὐτὸν τῷ μύωπι. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ ἀναπηδᾶν καὶ τὸ καταπηδᾶν διδάσκων παισάτω τῷ μύωπι· ἀθρόῳ γὰρ τῷ σώματι ταῦτα πάντα ποιῶν, καὶ ἑαυτῷ ὁ ἵππος καὶ τῷ ἀναβάτῃ ἀσφαλέστερον ποιήσει

2. ἐωνεῖτο] Ante Stephanianam erat ἐωνείτω.

3. Τὸν μὲν—καταβεβλημένου] Edd. pr. et Codicis Lipſ. ſcripturam τὸ—καταβεβλημένον correxit Stephanus. καταβ. Camerarius interpretatur *equum vacuum*, ſed eſt lorum in terram dejectum, nec intentum.

4. ἐθέλῃ] Codex Lipſ. a prima manu ἐθέλει habet, deinde cum Edd. pr. τὸ καιροῦ. Poſtea ἤδη Edd. pr. pro ἴδῃ habent. ἔχων τις μάλιστα — τινὰ ἀπελθόντα habet Pariſ. A.

5. μικρὰς] Leunclavii conjecturam ἐπὶ μικρὰς recepit Welſiana. Articulum ante μύωπι omittit Cod. Lipſ. et Pariſ. A. Præter μύωπα equitum Pollux x. ſ. 54. commemorat ἐγκεντρίδας, quas τοῖς ποσὶ κατὰ τὰς πτέρνας οἱ ἱππεύοντες περιεδοῦντο, auctore Pherecrate comico. Heſychius ἔγκεντρα et ἐγκέντρια habet pro calcaribus et pro ſtimulis aurigarum, quos etiam Pollux ſ. 53. ἐγκεντρίδας nominat. Theophraſti Char. xxi. ſ. 3. καὶ πομπεύσας μετὰ τῶν ἱππέων τὰ μὲν ἄλλα πάντα δοῦναι τῷ παιδὶ ἀπενεγκεῖν οἴκαδε, ἀναβαλλόμενος δὲ θοἰμάτιον ἐν τοῖς μύωψι κατὰ τὴν ἀγορὰν περιπατεῖν. Ceterum totum hunc locum ita ſcribendum cenſeo: ἐθισθῇ, ὁ μὲν ἀναβεβηκὼς ἀγέτω τὸ μὲν πρῶτον ἐπὶ μικρὰς—ἐπὶ μείζους, nempe τάφρους.

διδάσκων] Cum Edd. pr. Codex Lipſ. διδάσκειν habet: deinde Edd. pr. præter Aldinam ἀσαφέστερον dant.

μᾶλλον, ἢ ἂν ἐκλείπῃ τὰ ὄπισθεν ἢ διαπηδῶν ἢ ἀνορούων ἢ καθαλλόμενος. 6. Εἴς γε μὴν τὸ κάταντες πρῶτον χρὴ ἐν μαλακῷ χωρίῳ διδάσκειν· καὶ τελευτῶν, ἐπειδὰν τοῦτο ἐθισθῇ, πολὺ ἥδιον τὸ πρανὲς τοῦ ὀρθίου δραμεῖται. Ἃ δὲ φοβοῦνταί τινες, μὴ ἀποῤῥηγνύωνται τοὺς ὤμους κατὰ τὰ πρανῆ ἐλαυνόμενοι, θαῤῥούντων· μαθόντες, ὅτι Πέρσαι καὶ Ὀδρύσαι ἅπαντες τὰ κατάντη ἁμιλλώμενοι, οὐδὲν ἧττον τῶν Ἑλλήνων ὑγιεῖς τοὺς ἵππους ἔχουσι. 7. Παρήσομεν δὲ οὐδὲ, ὅπως τὸν ἀναβάτην ὑπηρετεῖν δεῖ πρὸς ἕκαστα τούτων. Χρὴ γὰρ, ὁρμῶντος μὲν ἐξαίφνης ἵππου, προνεύειν· (ἧττον γὰρ ἂν καὶ ὑποδύοι ὁ ἵππος, καὶ ἀνα-

ἢ ἂν ἐκλείπῃ] Edd. pr. ἵνα εἰπῇ, quod Castalio, Bryl. 3. mutavit in ἢ ἂν ἀπείπῃ, receptum a Zeunio et probatum a Stephano. ἐκλείπῃ conjecit Brodæus, receptum a Weiskio. ἐλλείπῃ vel ἀπολείπῃ maluit Leunclavius, ἐλλείπῃ recepit Welsiana. Cum in Codice Lipſ. ſcriptum extet ἢ ἀν ινα ειπη, Brodæi conjecturam cum Weiskio amplexus sum, quam sententia ipsa præ altera Castalionis scriptura commendat. ἢ αὐ ινα εἴπη Parif. A. habet. Deinde ἀδιαπηδῶν est in Juntina. Mihi ἐφέλκηται longe commodius videtur.

6. Ὀδρύσαι] Pollucis codex Falkenb. ſ. 187. ubi excerpta leguntur Xenophontis verba e cap. i. sect. 5. de equitatione per loca declivia, hæc addit vulgatis; οἱ Πέρσαι δὲ ἵπποι φησὶ καὶ Ὀδρύσαι μεμελετήκασιν καὶ ταῦτα [τὰ κατάντη] ἐπελαύνεσθαι.

τὰ κατάντη] Præpositionem εἰς addi voluerunt Leuncl. et Stephanus. ἁμιλλᾶσθαι est h. l. certatim vel frequenter decurrere.

7. ἧττον γὰρ ἂν] In Castal. Hal. Bryl. excidit ἂν, et ante Zeunianam legebatur ησσον.

ὑποδύοι] Camerarius vertit: *ita minime equus tergiversabitur, aut eques succutietur, statimque reprimens equum, resupinator, ita minime ipse jactabitur.* Leunclavius ὑποδύειν reddit *deprimi*, Zeune *procumbere, proruere.* Ceteri Interpretes etiam turpius lapsi sunt. Weiske ita: *si præter opinionem equus in cursum effertur, equitem oportet in equo pronum inclinari; nam ita nec facile caput rigido collo contumaciter submittat, nec anterioribus pedibus subsultans sessorem rejiciat supinum; mox vero cohibito habenis equo resupinatum sedere; minus enim succussus jactabitur.*

Censet igitur, agi de equo ἐκφέροντι, s. qui sponte repentino cursu aufertur, non impulsus ab equite. Nam contumaciam equi arguere verba ἐξαίφνης, ὑποδύειν et ἀναβάλλειν, quæ in equum a sessore impulsum non conveniant; itemque quod adjicitur, debere *statim* ὑπολαμβάνεσθαι, (voluit ἀναλ.) retineri. Inclinato antrorsum et propendente corpore duplex incommodum dici evitari: 1. ne equus ὑποδύῃ, *caput dejiciat contumaciter.* Nam sic facere equos effrenatos: ἐὰν μὲν ἐνδάκωσι τὸν χαλινὸν, κλίναντες τὴν κεφαλὴν ἐκφέρουσι, ut ait Pollux. Id equum, pronum si sentiat equitem, non facere, quia timeat, ne submisso capite ipse proruat, onere omni fere ad anteriora urgente; et necessario attollere aliquantum caput propter eandem causam; qua opportunitate usum equitem facilius equum deinde freno reprimere. Evitari 2. ne sessorem equus facile ἀναβάλλῃ, *rejiciat, versus lumbos supinum labi faciat*, quo, si fieri possit, excutiatur. Nam cursu abreptum jam per se minus posse antrorsum erigi, et deinde impediri hunc nisum onere equitis in armos incumbentis. Postremum hoc commemorari, *concuti equitem, si statim supinus resederit.* Scilicet abreptum

βάλλοι τὸν ἀναβάτην·) ἐν μικρῷ δὲ ἀναλαμβανομένου, ἀναπίπτειν· ἧττον γὰρ ἂν αὐτὸς κόπτοιτο. 8. Τάφρον δὲ

cum equo equitem pronum ferri nutu ſuo et eo niſu, quem ipſi curſus equi impreſſerit. Itaque *reſiſtente* celeriter equo, et paulum etiam ſubſultante anterioribus pedibus, neceſſe fuiſſe, ut aliquantum eques ſubſultaret, ad ἀκρωμίαν concuſſus, niſi ſe ſtatim reſupinaret.

Exſcripſi annotationem bene longam, in qua nihil aliud probare poſſum, niſi quod errores interpretum recte animadvertit. Ipſe tamen non minus graviter in hoc loco interpretando lapſus eſſe mihi videtur. Primum enim, quod caput eſt et fons erroris, minime Xenophon agit de equo contumaci et ἐκφέροντι, ſed de eo, quem hucuſque erudiverat. Ideo ſubdit: ὅπως τὸν ἀναβάτην ὑπηρετεῖν δεῖ πρὸς ἕκαστα τούτων, i. e. ad ſingula eorum, quæ facere docui equum hucuſque. Propoſuit autem ab initio hæc: τρέχειν πρανῆ καὶ ὄρεια καὶ πλάγια, διαπηδᾷν, ἐκπηδᾷν, καθάλλεσθαι. Primum igitur equum διαπηδᾷν docet ſ. iii. 4. Sequenti ſect. 5. monet quædam communia, quæ pertinent ad τὸ διαπηδᾷν, ἀνορούειν, καθάλλεσθαι. De curſu per declivia tractat ſect. 6. Equitis deinde figuram ad horum ſingula præceptorum accommodat ſect. 7. et ſeqq. Præmittit autem generale præceptum de equo ad curſum ſubito ſe extendente; deinde docet, quomodo eques ſe tenere in equo foſſam tranſiliente et ardua aſcendente debeat ſect. 8. ſubjungit de equo per declivia decurrente. Novam doctrinam exorditur ſect. 9. et ſeqq. Curſum igitur per τὰ πλάγια et τὸ ἐκπηδᾷν omiſit, aut reliquis præceptis complexus eſt. Deinde verba ἐν μικρῷ ἀναλαμβάνειν male interpretatur *ſtatim retinere.* Quid ſit, docebit comparatio cap. iii. ſ. 5. καὶ εἰ ἀφεθεὶς εἰς τάχος ἀναλαμβάνεται ἐν βραχεῖ, καὶ εἰ ἀποστρέφεσθαι ἐθέλει. Recte vero admonuit Hermann in Comment. Lipſ. p. 59. ἀναλαμβάνειν diverſum eſſe ab ὑπολαμβάνειν, quod utrumque verbum mole Pollux confudit. ἀναλαμβάνειν enim eſt *retinere equum, anhalten, pariren*; res ipſa dicitur hodie *arrêt, Parade.* Contra ὑπολαμβάνειν eſt *verhalten*, equum a celeriore curſu cohibere, et lentius magiſque confertim cogere incedere. Res ipſa dicitur *halbe Parade, demi-arrêt.*

Demonſtrato fonte erroris, nunc ſingula verba conſideremus. ὑποδύοι igitur ὁ ἵππος refertur ad totum corpus: ſi *caput dejicere* ſignificare voluiſſet ſcriptor, dicere debebat ὑποδύοι τῇ κεφαλῇ ὁ ἵππος. Sed ὑποδύειν et ὑποδύεσθαι eſt *ſubire*, nec poteſt omnino *caput dejicere* ſignificare. Leunclavius *deprimi* vertens a vero proxime abfuit. Eſt enim h. l. *dorſo ſubſidere*, quod facit equus ad curſum ſe extendens, onere equitis depreſſus inſidentis. Deinde vero adductis pedibus poſterioribus, dorſo iterum ſurſum curvato, ſubſilire facit ſeſſorem; quod Xenophon dicit ἀναβάλλειν τὸν ἀναβάτην.

Quod vero Simon Pollucis ſ. 208. ait: εἰ δ' εἰς τάχος ἐλαύνοις, τοῦ μὲν σώματος τοῦ σεαυτοῦ μηδ' ὁτιοῦν προβάλῃς, id ad curſum equi continuum pertinet, Xenophontis autem præceptum ad primum equi impetum curſum capeſſentis.

Quod vero dixi, Xenophontem τὰ πλάγια in doctrina omiſiſſe, quanquam antea poſita, id potuit eam cauſam habere, quod res ipſa per ſe facile intelligitur, nec eques admonitus præcepto peculiari indigebat. Simon tamen de ea re monuit, ſed breviter. Ita enim Pollux ſ. 204. ἐλαυνέτω δὲ καταρχὰς τὸν ἵππον ὁ ἐπιβάτης εἰς τὰ δάπεδα καὶ λεῖα, τὰς δὲ προσβάσεις (per acclivia) καὶ τὰς ἐκεῖθεν καθόδους μὴ αὐτίκα ποιείσθω, ἀλλὰ τὸν ἵππον πλαγιασάτω· οὕτω γὰρ ὁ Σίμων ὀνομάζει.

ἀναπίπτειν] Hipparchici iii. 14. ὅταν γε μὴν ἐν τῷ ἀποκρότῳ ἐν Ἀκαδημίᾳ ἐλαύνειν δέῃ (per declive)—εἰς τὸ μὴ ἀποκρούεσθαί ποτε τῶν ἵππων, ὑπτίους ἀναπεπτωκότας ἐλαύνειν.

κόπτοιτο] Supra i. ſect. 4. equi, qui μεσοκύνια ὀρθὰ habent et græce ὀρθόκωλοι vocantur, equitem κόπτειν dicuntur. *Succutere* vertit Budæus, *jactare* Camerarius. Cauſam in duritia et rigiditate tibiarum ponit iterum noſter i. 6. τὰ δὲ ὑγρὰ δικαίως εὐδοκιμεῖ· ἀπταιστότερον γὰρ καὶ ἀκοπώτερον τὸν ἵππον παρέχει. ubi inepte Zeune vertit *qui non fatigatur*; Camerarius *minus laborat*; Brodæus *qui non ſuc-*

διαλλομένου, καὶ πρὸς ὄρθιον ἱεμένου, καλὸν χαίτης ἐπιλαμβάνεσθαι, ὡς μὴ ὁ ἵππος τῷ τε χωρίῳ ἅμα καὶ τῷ χαλινῷ βαρύνηται. Εἴς γε μὴν τὸ πρανὲς καὶ ἑαυτὸν ὑπτιαστέον, καὶ τοῦ ἵππου ἀντιληπτέον τῷ χαλινῷ, ὡς μὴ προπετῶς εἰς τὸ κάταντες μήτε αὐτὸς μήτε ὁ ἵππος φέρηται.

De ratione meditationis equestris ad belli usum, et maxime quæ a binis equitibus hanc ad rem fieri possint.

9. Ὀρθῶς δ' ἔχει καὶ τὸ ἄλλοτε μὲν ἐν ἄλλοις τόποις, ἄλλοτε δὲ μακρὰς ἄλλοτε δὲ βραχείας τὰς ἱππασίας ποιεῖσθαι. Ἀμισέστερα γὰρ τῷ ἵππῳ καὶ ταῦτα τοῦ ἀεὶ ἐν τοῖς αὐτοῖς τόποις, καὶ ὁμοίως τὰς ἱππασίας ποιεῖσθαι. 10. Ἐπεὶ δὲ δεῖ ἐν παντοίοις τε χωρίοις τὸν ἵππον ἀνὰ κράτος ἐλαύνοντα ἔποχον εἶναι, καὶ ἀπὸ τοῦ ἵππου τοῖς ὅπλοις καλῶς δύνασθαι χρῆσθαι, ὅπου μέν ἐστι χωρία ἐπιτήδεια καὶ θηρία, ἄμεμπτος ἡ ἐν θήραις μελέτη τῆς ἱππικῆς· ὅπου δὲ ταῦτα μὴ ὑπάρχει, ἀγαθὴ ἄσκησις, καὶ ἢν δύο ἱππόται συντιθεμένω, ὁ μὲν φεύγῃ ἐπὶ τοῦ ἵππου παντοῖα χωρία, καὶ τὸ δόρυ εἰς τοὔπισθεν μετα-

cussat. Vegetius Mulomed. iii. 54. 1. orthocola jumenta, quæ idem ex græco πασσάλους *stilosa* vocat, (ita enim, non *stillosa* scribendum erat,) rigidis articulis esse ait, ut planas ungulas in terram ponere non possint, sed de capitibus ungularum (ὄνυχος) calcent. Idem accidit, cum equus incitatus subito retinetur; tum eques succussu equi dolorem accipit. ἀναβάλλειν igitur non *sternere et excutere* cum Budæo, sed potius *jactare* interpretandum censeo.

8. ἱεμένου] Sic cum Stephano scripsi pro vulgato ἱεμένου. Sequens καλὸν ex Castal. Hal. Bryl. recepit Zeune; κακὸν est in Edd. pr. Codice Lips. οὐ κακὸν, quod Camerarius vertit, Leunclavius conjecit.

χαίτης ἐπιλαμβάνεσθαι] simul remittit habenas. Hoc maxime auctorem voluisse intelligi, censet Weiske. Deinde βαρύνεται Cod. Lips. habet.

ὑπτιαστέον] Edd. pr. Cod. Paris. A. et Lips. ὑπτιώτερον. Verum Camerarius interpretando expressit, Stephanus edidit.

9. Ἀμισέστερα] Ordinem verborum vulgatum ἀμ. γὰρ καὶ ταῦτα τῷ ἵππῳ auctore libro Lips. correxi. Pollux I. 206. εἰ δὲ καὶ τὰ χωρία ὑπαλλάττοι τις, ἐν χάριτι μᾶλλόν ἐστι τῷ ἵππῳ· ἀμισέστερα γὰρ αὐτῷ τὰ καινὰ χωρία, ἀπαγορεύει δὲ τοῖς συνήθεσι. ubi vitiosam scripturam Editio postrema reliquit.

10. μὴ ὑπάρχει] Vitiosum ὑπάρχῃ cum Stephano, Leuncl. et Paris. A. correxi. Stephani altera conjectura ὅπου δ' ἂν ταῦτα μὴ ὑπάρχῃ minus est facilis et a vulgata longius abit. Deinceps Junt. Ald. cum libro Lips. φεύγῃ habet; idem Lips. etiam διώκῃ postea. μεταβαλόμενος dat Paris. A.

βαλλόμενος ὑποχωρῇ· ὁ δὲ διώκῃ, ἐσφαιρωμένα τε ἔχων ἀκόντια, καὶ δόρυ ὡσαύτως πεπραγματευμένον· καὶ ὅπȣ μὲν ἂν εἰς ἀκόντιον ἀφικνῆται, ἀκοντίζῃ τὸν φεύγοντα τοῖς σφαιρωτοῖς· ὅπου δ' ἂν εἰς δόρατος πληγὴν, παίῃ τὸν ἁλισκόμενον. 11. Ἀγαθὸν δὲ, κἂν ποτε συμπέσωσιν, ἑλκύσαντα ἐφ' ἑαυτὸν τὸν πολέμιον ἐξαίφνης ἀπῶσαι· τοῦτο γὰρ καταβλητικόν. Ὀρθῶς δὲ ἔχει καὶ τῷ ἑλκομένῳ ἐπελαύνειν τὸν ἵππον· τοῦτο γὰρ ποιῶν ὁ ἑλκόμενος καταβάλοι ἂν μᾶλλον τὸν ἕλκοντα, ἢ καταπέσοι. 12. Ἢν δέ ποτε καὶ, στρατοπέδου ἀντικαθημένου, ἀνθιππεύωσιν ἀλλήλοις, καὶ διώκωσι μὲν μέχρι τῆς πολεμίας φάλαγγος τοὺς ἐναντίους, φεύγωσι δὲ μέχρι τῆς φιλίας, ἀγαθὸν καὶ ἐνταῦθα ἐπίστασθαι, ὅτι, ἕως μὲν ἂν παρὰ τȣ̀ς φίλους τὶς ᾖ, καλὸν καὶ ἀσφαλὲς, τὸ ἐν πρώτοις ἐπιστρέ-

σφαιρωτοῖς] Edd. vett. σφερωτοῖς. Pollux ſ. 212. ἐὰν μελετᾷς ἀφ' ἵππου τὰ στρατιωτικὰ ἀνθιππεύων ἑτέροις, ἀκοντίοις ἐσφαιρωμένοις κέχρησο καὶ δόρατι ὁμοίως πεπραγματευμένῳ (σφαιρωτῷ), ὥστε εἶναι τὴν πληγὴν ἀσινῆ. Sunt *jacula præpilata.*

11. ἑλκύσαντα] Edd. pr. et Cod. Lipſ. ἑλκύσαντες correxit Stephanus. Pollux ſ. 212. καλὸν δὲ λαβόμενον τοῦ ἀντιπάλȣ καὶ ἑλκύσαντα ἐφ' ἑαυτὸν ἄφνω ἀφεῖναι· τὸ γὰρ τοιοῦτον καταπληκτικὸν καὶ καταβλητικόν. Hæc niſi e Simonis libro ducta ſint, Pollux integriorem Xenophontis librum habuit. Sed ἀφεῖναι pro ἀπῶσαι minime probo.

ἐπελαύνειν] Contrarium conſilio ſcriptoris ſenſum habet Leunclavii conjectura ἀπελαύνειν.

12. ἐναντίους] Vulgatum ἀντίους Stephanum ſecutus et Leuncl. correxi addicente Pariſ. A.

ἀγαθὸν καὶ] Pariſ. A. interſerit δέ.

τὶς ᾖ] Stephani conjecturam τις ἴῃ damnavit cum Leunclavio Zeune. Deinde ἐμ πρώτοις Cod. Lipſ. Poſtea ἀνακράτως Junt. Ald. Hal. Ceterum idem præceptum eſſe videtur in Hipparchico viii. 23. ubi eſt: ἐὰν δέ ποτε αὖ ἢ φαλάγγων ἀντιτεταγμένων ἢ χωρίων ἑκατέροις ὑπαρχόντων ἐν τῷ μέσῳ, τοῖς ἱππεῦσιν ἀναστροφαί τε καὶ διώξεις καὶ ἀποχωρήσεις γίγνωνται, εἰώθασι μὲν ὡς τὰ πολλὰ ἐκ τῶν τοιούτων ὁρμᾷν μὲν ἐκ τῶν ἀναστροφῶν βραδέως ἀμφότεροι, τὸ δ' ἐν μέσῳ (vacuum et liberum campum) τάχιστα ἐλαύνειν. ἢν δέ τις οὕτω προδείξας ἔπειτα δ' ἐκ τῶν ἀναστροφῶν ταχέως τε διώκῃ καὶ ταχέως ἀποχωρῇ, βλάπτειν τ' ἂν μάλιστα τοὺς πολεμίους δύναιτο, καὶ, ὡς τὸ εἰκὸς, ἀσφαλέστατ' ἂν διάγοι, ταχὺ μὲν διώκων, ἐν ᾧ ἂν ἐγγὺς ᾖ τοῦ ἑαυτοῦ ἰσχυροῦ, ταχὺ δὲ ἀποχωρῶν ἀπὸ τῶν τοῖς πολεμίοις ἰσχυρῶν. ubi poſt verbum προδείξας intellige βραδέως ὁρμήσειν, *ubi ſignificaverit, ſe lento curſu abiturum ex pugna.* Cenſuit autem ἀναστροφὰς eſſe Weiſke ad eum locum redeuntium e fuga equitum, et hoſtem rurſus perſequentium. Licet tamen ſimpliciter ibi ἀναστροφὰς referre ad equites, qui cum a pugna rediiſſent et velitatione, ſubito converſi rurſus hoſtem redeuntem adoriuntur. Certe Xenophon ἐπιστρέψαντα dicit, ubi antea ἀποστροφὰς memoraverat. Sed ecce! accedit locus tertius cap. vii. ſ. 17. ἐπειδάν γε μὴν ἐκ τῆς στροφῆς εἰς τὸ εὐθὺ βλέπῃ ὁ ἵππος, ἐν τούτῳ πρὸς τὸ θᾶττον αὐτὸν ὁρμάτω· δῆλον γὰρ ὅτι καὶ ἐν τοῖς πολέμοις αἱ στροφαί εἰσιν ἢ τοῦ διώκειν ἢ τοῦ ἀποχωρεῖν ἕνεκα· ἀγαθὸν οὖν τὸ στραφέντα ταχύνειν μελετᾷν.

ψαντα ἀνὰ κράτος ἐπικεῖσθαι· ὅταν δ' ἐγγὺς τῶν ἐναντίων γίγνηται, ὑποχείριον τὸν ἵππον ἔχειν. οὕτω γὰρ ἂν, ὡς τὸ εἰκὸς, μάλιστα δύναιτο, βλάπτων τοὺς ἐναντίους, μὴ βλάπτεσθαι ὑπ' αὐτῶν. 13. Ἀνθρώποις μὲν οὖν ἄνθρωπον θεοὶ ἔδοσαν λόγῳ διδάσκειν, ἃ δεῖ ποιεῖν· ἵππον δὲ δῆλον ὅτι λόγῳ μὲν οὐδὲν ἂν διδάξαις· ἢν δὲ, ὅταν μὲν ποιήσῃ, ὡς ἂν βούλῃ, ἀντιχαρίσῃ αὐτῷ, ὅταν δὲ ἀπειθῇ, κολάζῃς, ἔτω μάλιστα μάθοι τὸ δέον ὑπηρετεῖν. 14. Καὶ ἔστι μὲν τοῦτο ἐν βραχεῖ εἰπεῖν, δι' ὅλης δὲ τῆς ἱππικῆς παρακολουθεῖ. Καὶ γὰρ χαλινὸν μᾶλλον ἂν λαμβάνοι, εἰ, ὁπότε δέξαιτο, ἀγαθόν τι αὐτῷ ἀποβαίνοι· καὶ διαπηδῴη δ' ἂν καὶ ἐξάλλοιτο, καὶ τἆλλα πάντα ὑπηρετοίη ἂν, εἰ προσδοκοίη, ὁπότε τὰ σημαινόμενα πράξειε, ῥᾳστώνην τινά.

CAPUT IX.

Equi feroces quomodo ſint tractandi.

1. Καὶ τὰ μὲν δὴ εἰρημένα ταῦτά ἐστιν, ὡς ἂν ἥκιστα μὲν ἐξαπατῷτο καὶ πῶλον καὶ ἵππον ὠνούμενος, ἥκιστα δ' ἂν διαφθείραι χρώμενος, μάλιστα δ' ἂν, ἵππον εἰ ἀποδεικνύειν δέοι ἔχοντα, ὧν ἱππεὺς δεῖται εἰς πόλεμον. Και-

ὑποχείριον—ἔχειν] Credo eſſe, non permittere equo habenas, ſed eum ita in poteſtate ſua habenis retinere et continere, uti ſubito convertere poſſis.

13. ὡς ἂν βούλῃ] Vulgatam loci ſcripturam βούληται, ἀντιχαρίσηται—κολάζοις minime ferendam et ſolœcam recte Stephaniana correxit, cujus emendationem firmat Cod. Pariſ. A. Tamen vitium manifeſtum et turpe amplectitur cum Zeunio Weiſke. Ceterum ὅσ' ἂν βούλῃ ſcribendum ſuſpicor. Sequens vulgo κολάζοις e Pariſ. A. correxi.

14. ὁπότε δέξαιτο] Miror, Interpretes toleraſſe vulgatum δέξοιτο, cum ſequens ὁπότε πράξει in πράξειε mutandum cenſuerit Zeune. Weiſke commendat idem vel παρέξοι. Voluit, credo, πράξοι, quam tamen ipſam formam, ut ſolœcam, nunc in δέξοιτο damnandam cenſui. Deinde vulgatum ἀποβαίνῃ, quod eſt etiam in libro Lipſ. Stephanus in ἀποβαίνει mutavit: equidem cum Pariſ. A. ἀποβαίνοι ſcripſi.

Cap. IX. 1. καὶ πῶλον καὶ ἵππον] Cod. Lipſ. καὶ ἵππον καὶ πῶλον habet, deinde διαφθεῖραι.

ἀποδεικνύειν] Junt. Ald. ἀποδάκνειν. Leuncl. ſcribi voluit μάλιστα δ' ἂν, εἰ ἵππον ἐπιδεικνύειν δέοι. quæ conjectura omnino probanda erit, ſi Xenophon ad δοκιμασίας equitum publicas reſpexit, ubi equitum ἐπιδείξεις fiebant coram ſenatu. Sed ſupereſt alia difficultas, quam nemo Interpretum teti-

ρος δ' ἴσως γράψαι, καὶ, εἴ ποτε συμβαίη θυμοειδεστέρῳ ἵππῳ τοῦ καιροῦ χρῆσθαι ἢ βλακωδεστέρῳ, ὡς ἂν ὀρθότατα ἑκατέρῳ χρῷτο. 2. Πρῶτον τοίνυν χρὴ τοῦτο γνῶναι, ὅτι ἐστὶ θυμὸς ἵππῳ, ὅπερ ὀργὴ ἀνθρώπῳ. Ὥσπερ οὖν καὶ ἄνθρωπον ἥκιστ' ἂν ὀργίζοι τις [ὁ] μήτε λέγων χαλεπὸν μηδὲν μήτε ποιῶν, οὕτω καὶ ἵππον θυμοειδῆ ὁ μὴ ἀνιῶν ἥκιστ' ἂν ἐξοργίζοι. 3. Εὐθὺς μὲν οὖν χρὴ ἐν τῇ ἀναβάσει ἐπιμελεῖσθαι, ὡς ἂν ἥκιστ' ἀναβαίνων λυποῖ· ἐπειδὰν δ' ἀναβῇ, ἠρεμήσαντα πλείω χρόνον ἢ τὸν ἐπιτυχόντα, οὕτω προκινεῖν αὐτὸν ὡς πρᾳοτάτοις σημείοις. Ἔπειτα δ' ἐκ τοῦ βραδυτάτου ἀρχόμενον, οὕτως αὖ εἰς τὸ θᾶττον προάγειν, ὡς ἂν μάλιστα λανθάνοι αὑτὸν ὁ ἵππος εἰς τὸ ταχὺ ἀφικνούμενος. 4. Ὅ τι δ' ἂν ἐξαίφνης σημήνῃ, θυμοειδῆ ἵππον ὥσπερ ἄνθρωπον ταράττει

git. Hæret enim ſubito oratio in verbis *μάλιστα δ' ἂν, ἵππον—δέοι ἔχοντα.* Hæc enim non congruunt cum membris duobus antecedentibus, *ὡς ἂν ἥκιστα μὲν ἐξαπατῷτο, ἥκιστα δ' ἂν διαφθείραι*; debebat enim nunc ſequi: *μάλιστα δ' ἂν ἵππον ἀποδεικνύοι ἔχοντα.* Pariſ. A. omittit *εἰ*: quo facto, *ἀποδεικνύοι* ſupereſt ſcribendum.

συμβαίη] Ita Cod. Lipſ. et Pariſ. A. Vulgatum antea *συμβαίνῃ* in *συμβαίνοι* mutaverat Stephanus, ſolœcum revocarunt Zeune et Weiſke.

2. *τις [ὁ] μήτε—μηδὲν*] Articulum a male ſedula manu inſertum ſecluſi. Deinceps *οὐδὲν* a prima manu ſcriptum habet Codex Lipſ.

ἐξοργίζοι] Vulgatum *ἐξοργίζοιτο* ex Pariſ. A. correxi. Pro *θυμοειδῆ* male Juntina habet *θυμὸς εἰκῆ.*

3. *Εὐθὺς*] Vulgatum *εὐθὺ* correxit altera Stephaniana. Pro *αὐτίκα* dictum cenſet Weiſke interpretatus, *ut exemplum afferam, quod ſtatim in mentem venire poteſt.* Quæ ratio ab h. l. aliena eſſe videtur.

χρὴ ἐν τῇ ἀναβάσει] Cod. Lipſ. habet *οὕτω καὶ ἵππον ἀναβάνῃ.* Deinde *ἠρεμίσαντα* edidit Leunclavius. *λυπῇ* Pariſ. A.

ἢ τὸν ἐπιτυχόντα] Leuncl. *τυχόντα* ſcribi maluit. Zeune intelligit *χρόνον*, Weiſke rectius vulgarem equum, feroci oppoſitum.

βραχυτάτου] Brodæi conjecturam *βραδυτάτου* ſprevit Zeune, qui vulgatum tamen interpretatur dictum pro *βάδην.* Contra monet Weiſke, lentum equi inceſſum, a quo ſit incipiendum, eſſe jam ſignificatum verbo *προκινεῖν.* Itaque ſequentia ita interpretatur: *deinde quam minima celeritate primum uti.* In quo miror virum doctum poſuiſſe, *inceſſum lentum* ſignificatum eſſe verbo *προκινεῖν*, quaſi tu dicas, celeriorem curſum ſignificari verbo *προάγειν*, quo deinde utitur Xenophon. Utrumque enim verbum per ſe et ſeparatim poſitum nihil aliud ſignificat, niſi *incitare, impellere, adducere.* Modus et ratio curſus vocabulo addito aliquo definiri debet. Ad *προκινεῖν* adjecit Xenophon verba *σημείοις ὡς πρᾳοτάτοις*, quæ motum nullum ſignificant. Igitur Brodæi emendationem certiſſimam adſcivi.

οὕτως αὖ] Vulgatum *οὕτως ἂν* ex margine Villoiſ. et Pariſ. A. correxit Weiſke.

4. *ὥσπερ ἄνθρωπον*] Weiſke mancum et perturbatum locum eſſe cenſens, ſcribendum ſuſpicatur:—*ἵππον μάλιστα ἐκταράττει, ὥσπερ ἄνθρωπον ταράττει* et cet. Deinde ſcribit *ὅτι ἐν*

τὰ ἐξαπίναια καὶ ὁράματα καὶ ἀκούσματα καὶ παθήματα. Εἰδέναι δὲ χρὴ, ὅτι ἐν ἵππῳ τὰ ἐξαπίναια τάραχον ἐξεργάζεται. 5. Ἢν δὲ καὶ εἰς τὸ θᾶττον ὁρμώμενον τοῦ καιροῦ ὑπολαμβάνειν βούλῃ τὸν θυμοειδῆ, οὐ δεῖ ἐξαπιναίως σπᾶν, ἀλλ' ἠρεμαίως προσάγεσθαι τῷ χαλινῷ, πραΰνοντα, οὐ βιαζόμενον ἠρεμεῖν. 6. Καὶ αἵ τε μακραὶ ἐλάσεις μᾶλλον ἢ αἱ πυκναὶ ἀποστροφαὶ πραΰνουσι τοὺς ἵππους· καὶ αἱ ἡσυχαῖαι μὲν πολὺν χρόνον καθεψοῦσι καὶ πραΰνουσι καὶ οὐκ ἀνεγείρουσι τὸν θυμοειδῆ. 7. Εἰ δέ τις οἴεται, ἢν ταχὺ καὶ πολλὰ ἐλαύνηται, ἀπειπεῖν ποιήσας τὸν ἵππον πραΰνειν, τἀναντία γιγνώσκει τοῦ γιγνομένου. Ἐν γὰρ τοῖς τοιούτοις ὁ θυμοειδὴς καὶ ἄγειν βίᾳ μάλιστα ἐπιχειρεῖ, καὶ σὺν τῇ ὀργῇ, ὥσπερ ἄνθρωπος ὀργίλος,

παντὶ ἵππῳ. Sed is comma, poſt ἄνθρωπον vulgo poſitum, ſuſtulit: quo facto, pendens oratio fulcrum aliquod deſiderabat. Loci perturbationem manifeſto arguit ſequens membrum, quod priori accommodare volens Leunclavius εἰδέναι οὖν χρὴ ſcribi voluit. Weiſkiana ratio τὸ ὕστερον πρότερον, quod eſt in vulgata ſcriptura, omnino non tangit. Igitur totum locum ita concinnandum cenſeo: Εἰδέναι δὲ χρὴ, ὡς ὅ τι ἂν ἐξαίφνης σημαίνῃ θυμοειδεῖ ἵππῳ, ὥσπερ ἄνθρωπον ταράττει—παθήματα, οὕτω καὶ ἵππῳ τὰ ἐξαπίναια τάραχον ἐξεργάζεται. Pariſ. A. σημαίνῃ habet.

5. τοῦ καιροῦ] Vulgatum καὶ τοῦ ῥοῦ, quod eſt etiam in Cod. Lipſ. Pariſ. A. B. correxit Leuncl. et cum eo Zeune. Sed illud Brodæus defendens τῷ ῥῷ interpretatur τῆς ὁρμήσεως, quem ſecutus Weiſke antiquum reſtituit interpretatus: *Quod ſi et celeriter currentem etiam a ſummo impetu revocare vis equum ferocem.* Monet, eodem ſenſu ἐπιλαμβάνειν cum genitivo junctum eſſe ſect. 8. Verum ῥοῦν a proſaicis ſcriptoribus pro ὁρμήσει adhibitum fuiſſe unquam, exemplo idoneo allato non docuit Zeune nec Weiſke; deinde καὶ geminatum plane ineptum eſt. De loco ſect. 8. poſtea videbimus.

βούλῃ] Solœcum βούλει correxi cum Pariſ. A. Sequens προσάγεσθαι τῷ χαλινῷ eſſe puto *ſenſim adductis habenis retrahere.*

6. ἀποστροφαὶ] Auctore G. Hermanno in Comment. Lipſ. l. c. p. 56. ſunt alterius curſus initium, cum ἔλασις ſignificet curſum continuum, nulla pauſa diſtinctum; *repriſe* dicunt hodie. Male Interpretes *flexum* interpretari hic et cap. iii. 5. vii. 18. monet idem vir doctus. Cf. ad cap. vii. 14.

πολὺν χρόνον] Deinceps participium aliquod, veluti γιγνόμεναι vel ἐκτεινόμεναι, deſiderabat Weiſke. Ego vero plura deſidero. Quid enim eſt, quod reſpondere dicas antecedenti membro αἱ ἡσυχαῖαι μέν? Debebat nunc ſequi πολὺν δὲ χρόνον ἐκτεινόμεναι.

καθεψοῦσι] Conjectura Conr. Geſneri et H. Stephani καταψῶσι minime eſt probanda. Effectus coctionis hujus, quæ fit ſenſim incaleſcente equo ex longiore curſu, eſt ille, quem ſtatim ſubjicit verbo πραΰνουσι ſignificans. Deinde ante Stephanianam ἂν ἐγείρουσι legebatur editum.

7. πραΰνειν] Stephanus πραϋνεῖν ſcribi voluit; quod probo. Deinde τοῦ γιγνωμένου eſt in libro Lipſ. Articulum ante ἀναβάτην omittit Juntina.

πολλάκις καὶ ἑαυτὸν καὶ τὸν ἀναβάτην πολλὰ ἀνήκεστα ἐποίησεν. 8. Ἐπιλαμβάνειν δὲ χρὴ ἵππον θυμοειδῆ καὶ τοῦ εἰς τὸ τάχιστα ὁρμᾶν, τοῦ δὲ δὴ παραβάλλειν ἵππῳ καὶ παντάπασιν ἀπέχεσθαι· σχεδὸν γὰρ οἱ φιλονεικότατοι καὶ θυμοειδέστατοι τῶν ἵππων γίγνονται. 9. Καὶ χαλινοὶ δὲ οἱ λεῖοι ἐπιτηδειότεροι τῶν τραχέων. Ἐὰν δὲ καὶ τραχὺς ἐμβληθῇ, τῇ χαλαρότητι τῷ λείῳ δεῖ αὐτὸν ἀφομοιοῦν. Ἀγαθὸν δὲ, ἐθίζειν αὐτὸν καὶ τὸ ἠρεμεῖν, μάλιστα ἐπὶ θυμοειδοῦς ἵππου, καὶ τὸ ὡς ἥκιστα ἄλλῳ τινὶ ἅπτεσθαι, ἢ οἷς, τοῦ καθῆσθαι ἀσφαλῶς ἕνεκα, ἁπτόμεθα. 10. Εἰδέναι δὲ χρὴ, ὅτι δίδαγμά ἐστι καὶ τὸ ποππυσμῷ μὲν πραΰνεσθαι, κλωγμῷ δὲ ἐγείρεσθαι. Καὶ εἴ τις ἐξ ἀρχῆς ἐπὶ μὲν κλωγμῷ τὰ πρᾶα, ἐπὶ δὲ ποππυσμῷ τὰ χαλεπὰ προσφέροι, μάθοι ἂν ὁ ἵππος, ποππυσμῷ μὲν ἐγείρεσθαι, κλωγμῷ δὲ πραΰνεσθαι. 11. Οὕτως οὖν δεῖ καὶ παρὰ κραυγὴν καὶ παρὰ σάλπιγγα μήτ' αὐτὸν φαίνεσθαι τεθορυβημένον τῷ ἵππῳ, μήτε μὴν ἐκείνῳ θορυβῶδες μηδὲν προσφέρειν, ἀλλ' εἰς τὸ

8. *καὶ τοῦ εἰς τὸ*] Vulgatum *καὶ τοῦτο εἰς τὸ* correxit Stephanus, intellecto *ἀπό*. In Parif. libro A. et Lipf. eft *καὶ τοῦτον*. Deinde *τοῦ δὲ δεὶ* Cod. Lipf. *παραβάλλειν* eft *committere, ut certet curfu*, recte monente Weifkio. Parif. A. dat *παραβαλεῖν*.

σχεδὸν γὰρ οἱ φιλον.] Weifke monuit, hæc hoc ordine effe legenda: *σχεδὸν γὰρ καὶ φιλονεικότατοι οἱ θυμοειδέστατοι τῶν ἵππων γίγνονται*. In Junt. Ald. vitiofe fcriptum extat *θυμοειδέσταμοι*. Parif. A. *φιλονικότατοι*.

9. *τῷ λείῳ δεῖ*] Vulgatum *λειώδει*, quod Cod. Lipf. in *λειώδη* mutat, cum Leunclavio correxit Zeune. *λειώδει*, omiffo *τῷ*, Parif. A.

τὸ ἠρεμεῖν—τὸ ὡς] Welfiana recepit conjecturam Stephani *τῷ—τῷ*, merito improbatam a Zeunio, comparante Cyrop. viii. 6.

ἄλλῳ τινὶ] ne tangat corpus equi vel alio membro, quam quibus opus eft contingere equum, fi firmiter infidere velis, vel hafta, jaculove.

10. *καὶ τὸ*] Vulgatum *τῷ* correxi. Articulus pertinet ad infinitivum; fin ad nomen *ποππυσμῷ* pertineret, tum etiam deinceps *τῷ κλωγμῷ δὲ* fcribendum fuiffet. cf. fect. 12. Cod. Lipf. *πωπυσμῷ* habet.

κλωγμῷ] Hæc eft fcriptura Caftal. Bryl. et Camerarii; in ceteris Edd. ante Zeunianam, ut in Parif. A. erat *κλωσμῷ*. Pollux fect. 209. *κλωγμῷ δὲ ἐξεγείρειν τὸν ἵππον ἐρεῖς καὶ ῥοίζῳ· ταῦτα δὲ καὶ ὁρμητήρια [καὶ] σημεῖα ὀνομάζεται· ποππυσμῷ δὲ παριστάναι καὶ καθιστάναι*. Hefychius: *κλωγμὸς ὁ διὰ τῆς γλώττης περὶ τὸν οὐρανίσκον ψόφος, ὃν λάκησίν τινές φασιν, οἷον οἱ ὀνηλάται ποιοῦσι κυρίως.*

11. *παρὰ κραυγὴν*] Junt. Ald. Parif. A. *παρακραυγεῖν*. Poft *φαίνεσθαι* (quod verbum Cod. Lipf. omittit) Stephanus inferuit *προσιέναι*, fine dubio fumtum ex libro aliquo fcripto: nam Parif. A. id habet pro *φαίνεσθαι* fcriptum.

δυνατὸν καὶ ἀναπαύειν ἐν τῷ τοιούτῳ, καὶ ἄριστα καὶ δεῖπνα εἰ ἐγχωροίη προσφέρειν. 12. Κάλλιστον δὲ συμβούλευμα, τὸ ἄγαν θυμοειδῆ ἵππον μὴ κτᾶσθαι εἰς πολέμους. Βλακὶ γε μὴν ἵππῳ ἀρκεῖν μοι δοκεῖ γράψαι πάντα τἀναντία ποιεῖν, ὅσα τῷ θυμοειδεῖ χρῆσθαι συμβουλεύομεν.

CAPUT X.

De freni ratione et uſu ad equi habitum et ſpeciem efformandam.

1. Ἢν δέ τις ποτὲ βουληθῇ χρῆσθαι τῷ χρησίμῳ εἰς πόλεμον ἵππῳ μεγαλοπρεπεστέρῳ τε καὶ περιβλεπτοτέρῳ ἱππάζεσθαι, τοῦ μὲν ἕλκειν [τε] τὸ στόμα τῷ χαλινῷ, καὶ μυωπίζειν τε καὶ μαστιγοῦν τὸν ἵππον, (ἃ οἱ πολλοὶ ποιοῦντες λαμπρύνειν οἴονται) ἀπέχεσθαι δεῖ· πάντα γὰρ τἀναντία οὗτοί γε ποιοῦσιν, ὧν βούλονται· 2. τά τε γὰρ στόματα ἕλκοντες ἄνω, ἀντὶ τοῦ προορᾶν, ἐκτυφλοῦσι τοὺς ἵππους, καὶ μυωπίζοντες καὶ παίοντες ἐκπλήττουσιν, ὥστε ταράχθαι καὶ κινδυνεύειν. Ταῦτα δ' ἐστὶν ἵππων ἔργα τῶν μάλιστα ἀχθομένων ἱππασίᾳ, καὶ αἰσχρὰ καὶ οὐ καλὰ ποιούντων. 3. Ἐὰν δέ τις διδάξῃ τὸν ἵππον ἐν χαλαρῷ μὲν τῷ χαλινῷ ἱππεύειν, ἄνω δὲ τὸν αὐχένα διαίρειν, ἀπὸ δὲ τῆς κεφαλῆς κυρτοῦσθαι, οὕτως ἂν ἀπερ-

ἐγχωροίη] Ex libri Taurinenſis margine ductam a Leunclavio ſcripturam vulgatæ συγχωροίη recte prætulit Zeune.

12. θυμοειδεῖ] Primus dedit Stephanus pro θυμοειδῆ.

Cap. X. 1. ἕλκειν [τε] τὸ στόμα] Secluſi inutilem copulam τε, cum ſtatim ſequatur καὶ μυωπίζειν τε καὶ μαστιγοῦν.

2. τά τε γὰρ σχήματα] Hanc vulgatam librorum etiam ſcriptorum lectionem inepte explicare conatus eſt Weiſke. Manifeſtum enim eſt ſingularum propoſitionum ſectionis antecedentis rationem reddi. Igitur στόματα cum Leuncl. ſcripſi, quamquam τό τε γὰρ στόμα mallem.

ἀντὶ τοῦ προορᾶν] Vertunt, quaſi ἐᾷν vel ποιεῖν προορᾶν eſſet ſcriptum. Ita Weiſke, qui interpretatur: *cum ipſi equites proſpicere debeant viam, quod latentes jam poſt equi collum non poſſunt, equorum etiam oculos avertunt, quos in altum ſuſpicere coactos cœleſti lumine excœcant.* Sed ita ſcriptum oportuit ἀντὶ τοῦ προορᾶν αὐτοὶ καὶ ἐκτυφλοῦσι τοὺς ἵππους.

3. διαίρειν] *extendere altius, emporſtrecken* vertit Weiſke. Ipſe Xenophon mox ſimplex αἴρει τὸν αὐχένα dixit.

ἀπὸ δὲ τῆς κεφαλῆς κυρτοῦσθαι] Weiſke male interpretatur *quod atti-*

γάζοιτο ποιεῖν τὸν ἵππον, οἵοις περ καὶ αὐτὸς ἥδεταί τε καὶ ἀγάλλεται. 4. Τεκμήριον δὲ, ὅτι τούτοις ἥδεται· ὅταν γὰρ αὖθις ἔλθῃ παρ᾽ ἵππους, μάλιστα δὲ ὅταν παρὰ θηλείας, τότε αἴρει τε τὸν αὐχένα ἀνωτάτω, καὶ κυρτοῖ μάλιστα τὴν κεφαλὴν γοργούμενος· καὶ τὰ μὲν σκέλη ὑγρὰ μετεωρίζει, τὴν δὲ οὐρὰν ἄνω ἀνατείνει. 5. Ὅταν οὖν τις αὐτὸν εἰς ταῦτα προάγῃ, ἅπερ αὐτὸς σχηματοποιεῖται, ὅταν μάλιστα καλλωπίζηται, οὕτως ἡδόμενόν τε τῇ ἱππασίᾳ καὶ μεγαλοπρεπῆ καὶ γοργὸν καὶ περίβλεπτον ἀποφαίνει τὸν ἵππον. Ὡς οὖν ἡγούμεθα ταῦτ᾽ ἂν ἀπεργασθῆναι, νῦν αὖ πειρασόμεθα διηγεῖσθαι. 6. Πρῶτον μὲν τοίνυν χρὴ οὐ μεῖον δυοῖν χαλινοῖν κεκτῆσθαι. Τούτων δὲ ἔστω ὁ μὲν λεῖος, τοὺς τροχοὺς εὐμεγέθεις ἔχων, ὁ δὲ ἕτερος τοὺς μὲν τροχοὺς καὶ βαρεῖς καὶ ταπεινοὺς, τοὺς δ᾽

net ad caput (five *capite*) *contrahi.* Quanquam enim ipfe mox Xenophon dixerit κυρτοῖ μάλιστα τὴν κεφαλὴν, et Pollux, qui ex Xenophonte repetiit, fect. 211. ἐξέγειρε δὲ αὐτὸν ὁρμητηρίοις σημείοις καὶ ἀνάκρουε τῷ χαλινῷ, καὶ ἐνδίδου αὐτῷ τὸ στόμιον, ἵνα χαίρῃ τῇ χαλαρότητι, καὶ φέρηται ἀδεῶς (κυδρῷ recte Falkenb. Codex) τῷ σχήματι. οὐ δεῖ δὲ αὐτὸν μυωπίζειν, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον καταψᾶν καὶ ἐγκελεύεσθαι καὶ διδάσκειν κυρτοῦσθαι τὴν κεφαλὴν, ὡς καὶ αὐτὸς σχηματοποιεῖται κατὰ τὸν πρὸς θηλείας καλλωπισμόν: tamen proprie cervix poft caput inflexa curvatur, nec ipfum caput curvari poteft dici.

4. αὖθις ἔλθῃ] Vulgatum θέλῃ correxit Stephanus, probante Leunclavio, qui αὐτὸς præterea fcribi voluit, quod fortaffe recipere item debebam. Vulgatum cum Zeunio defendit Weifke ita, ut interpretetur *retro ire*, *redire* (ad equas, quas eques forte erat prætervectus) *velit.* Sed Xenophon narrat, quid facere foleat equus a natura ipfa doctus, fi forte ad equos alios, inprimis vero ad equas fi accedat.

5. ἡδόμενόν τε τῇ ἱππασίᾳ] Negat hoc Weifke, et comparationem cum equo libero ad equas accedente fallere monet. Addit tamen, delectari videri poffe equum tali inceffu ab arte imperato, quatenus dolore aut incommodo levatur, uti fect. 12. aliifque locis legimus.

6. τοὺς τροχοὺς] Berenger comparavit Britannorum *olive bits.* Weifke *circulos* interpretatur, *Scheiben, Walzen.* Hi τροχοὶ non erant εὐμεγέθεις in omni freno, fed additi funt a noftro, ἵνα χάσκειν ἀναγκαζόμενος ὑπ᾽ αὐτῶν ὁ ἵππος ἀφίῃ τὸ στόμιον fect. 7. Pollux f. 184. τοῦ δὲ χαλινοῦ τὰ σιδήρια, ὑποστόμια, καὶ τῶν ὑποστομίων τὰ μὲν κοῖλα ἐχῖνοι, τὰ δὲ περιφερῆ καὶ πριονωτὰ τροχοὶ, τὰ δὲ στερεὰ καὶ προμήκη καὶ ἀλλήλοις ἀντεμπλεκόμενα ἐν ἁλύσεως εἴδει δακτύλιοι καὶ δάκτυλοι. Admonet Weifke, τροχοὺς non effe neceffario ferræ modo denticulatos; nam et in lævi freno funt h. l. Eorum autem ufum non alium effe, nifi ut equus eos fruftra lambat, volubiles videlicet circa axem, neque lingua protrudere verfus labra poffit. στόμια πριονωτὰ ex Ariftophane comico memoravit Pollux x. f. 56.

ὁ δὲ ἕτερος] Eft ὁ τραχύς. Male Pollux cum σκληρῷ confudiffe videtur. Ita enim ille fect. 207. εἰσὶ δὲ σκληροὶ χαλινοὶ οἱ ἔχοντες τροχοὺς τραχεῖς καὶ ἐχίνους ὀξεῖς. Præterea ille hic τραχεῖς

ἐχίνους ὀξεῖς· ἵνα, ὁπόταν μὲν τοῦτον λάβῃ, ἀσχάλλων τῇ τραχύτητι, διὰ τοῦτο ἀφίῃ, ὅταν δὲ τὸν λεῖον μεταλάβῃ, τῇ μὲν λειότητι αὐτοῦ ἥσθῃ, ἃ δὲ ὑπὸ τοῦ τραχέος ἐπαιδεύθη, ταῦτα καὶ ἐν τῷ λείῳ ποιῇ. 7. Ἢν δ' αὖ, καταφρονήσας τῆς λειότητος, θαμινὰ ἀπερείδηται ἐν αὐτῷ, τούτου ἕνεκα τοὺς τροχοὺς μεγάλους τῷ λείῳ προστίθεμεν, ἵνα, χάσκειν ἀναγκαζόμενος ὑπ' αὐτῶν, ἀφίῃ τὸ

videtur pro βαρεῖς ſcriptum legiſſe. Idem x. ſect. 56. σκληροὺς καὶ μαλακοὺς χαλινοὺς videtur male dicere, quos Xenophon τραχεῖς καὶ λείους. Alioquin σκληροὺς καὶ ὑγροὺς debebat dicere. Vocabulum ταπεινοὺς Weiſkio corruptum videtur. πυκνοὺς ſenſum commodiorem dare putabat: ἐχίνους interpretatur *globulos aculeatos*. Hos ſemper fuiſſe aculeatos, ipſum nomen videtur arguere. Idem Pollux i. ſ. 148. τὸ περὶ (Codd. παρὰ habent) τὸ γένειον διῃρημένον ψέλλιον, (ſcribe cum Weiſkio ψάλιον) τὸ δ' εἰς τὸ ςόμα ἐμβαλλόμενον χαλινὸς, οὗ τὸ μὲν μέσον ἡνίον (Codd. νίον), τὸ δὲ περὶ αὐτὸ δακτύλιοι, ἐχῖνοι, τρίβολοι, οὕσπερ μασᾶται ὁ ἵππος. Heſychius: τρίβολοι, ἀκάνθης εἶδος, ὅθεν καὶ τὸ τοῖς ἵπποις ἐν τοῖς χαλινοῖς ἐντιθέμενον. Pertinent hi ad frenum aſperum. Diverſi videntur in equo jugali δακτύλιοι, de quibus Pollux i. ſ. 147. τὰ δὲ ἐπανεστηκότα δερμάτια περὶ τὸν ἄξονα κατὰ τὰ παραξόνια παρατρόχια· οἱ δὲ σιδηροῖ κύκλοι, δι' ὧν διῄρηνται αἱ ἡνίαι, δακτύλιοι.

δ' ἐχίνους ὀξεῖς] Ita recte Caſtal. δ' ἐχιτίνους ὀξῆς Junt. ἐχετίνους ὀξεῖς Ald. Cod. Lipſ. Pariſ. A. B. ἐχίνους ὀξῆς Hal. Bryl. 1. Deinceps Pariſ. A. τραχύτητι αὐτοῦ τὸ ἀφίῃ dat, ſed αὐτοῦ ſecunda manus delevit.

ἀφίῃ] Ita Cod. Lipſ. pro ἀφείη vulgato. Deinde τὰ δὲ—ποίει Edd. pr. cum libro Lipſ. Sequens ἐπαιδεύθη monitu Zeunii dedi pro παιδευθῇ; alioquin τραχέος ἂν παιδευθῇ ſcribendum erat. τὰ δὲ ὑπὸ τοῦ—ποιεῖ dat Pariſ. A. B.

7. θαμινὰ] Edd. pr. cum libro Lipſ. Pariſ. A. θαμεινὰ. Deinceps ἐπερείδηται Leunclavii conjecturam recepit Welſiana. Quæritur de ſenſu verbi. Zeunianus Index de equo frenos mordente interpretatur. Et ſane verbum καταφρονήσας τῆς λειότητος, ut ſequens ἀφίῃ τὸ στόμιον, ſuſpicionem de contumacia equi in στόμιον incumbente injiciunt. Pollux nihil habet, quod huc trahi poſſit. Nam alio pertinere videtur locus ſect. 207. ὅτι τοὺς τραχεῖς χαλινοὺς οὐκ ἐῶσιν οἱ ἵπποι κατὰ χώραν, ἀλλὰ μεταβάλλουσιν ἐλπίδι τȣ̃ πρὸς τὸ ῥᾷον μεταστήσειν. Nam hoc videtur eſſe iſtud, quod ſ. 148. dicit μασᾶσθαι τοὺς τριβόλους τοῦ χαλινοῦ καὶ τοὺς ἐχίνους καὶ τοὺς δακτυλίους, idemque quod deſcribit noſter ſect. 9.

ὑπ' αὐτῶν] Ita cum Aldina Steph. et Leuncl. ὑπ' αὐτῷ Junt. Caſtal. Hal. Bryl. Sequens ἀφίῃ dedi ex Codice Lipſ. et Pariſ. A. Vulgatum ἀφείη Leuncl. mutari voluit in ἐφείη.

κατειλοῦντα] Pollux ſ. 207. εἰσὶ δὲ σκληροὶ χαλινοὶ οἱ ἔχοντες τροχοὺς τραχεῖς καὶ ἐχίνους ὀξεῖς. ἔστι δὲ καὶ τούτȣς ἐμπραΰνειν καταλειοῦντα καὶ κατακηροῦντα. Inſignem varietatem interpretes Pollucis non expedierunt, niſi quod Kühn comparavit locum Xenophontis ſect. 9. cap. ix. ἐὰν δὲ καὶ τραχὺς ἐμβληθῇ, τῇ χαλαρότητι τῷ λείῳ δεῖ αὐτὸν ἀφομοιοῦν. Sed χαλαρότης illa huc non pertinere videtur; exiſtit enim, cum habenis non adſtringitur frenum, ut apparet ex cap. x. ſ. 16. In Polluce Conr. Geſner pro κατακηροῦντα voluit κατακηλοῦντα ſcribi, quod nimis eſt poeticum. Si ratio aſperi freni emolliendi traditur in verbo κατειλοῦντα vera, tum etiam κατακηροῦντα probaverim. Ita lana circumobvoluta aut cera molli impacta aſperæ freni partes fieri poſſe videntur lenes et minus pungentes. Contra ſi ſcriptura κατατείνοντα vera eſt, ea eſt oppoſita χαλαρότητι, *laxitati*, et in verbo κατειλȣ̃ντα vel καταλειȣ̃ντα latere videtur notio relaxandi, veluti ἀγωγεὺς καταβεβλημένος dicitur cap. viii. ſ. 3. non adductus funis.

στόμιον. Οἷόν τε δὲ καὶ τὸν τραχὺν παντοδαπὸν ποιεῖν, καὶ κατειλοῦντα καὶ κατατείνοντα. 8. Ὁποῖοι δ' ἂν ὦσι χαλινοὶ, πάντες ὑγροὶ ἔστωσαν. Τὸν μὲν γὰρ σκληρὸν, ὅπῃ ἂν ὁ ἵππος λάβῃ, ὅλον ἔχει πρὸς ταῖς γνάθοις· ὥσπερ καὶ ὀβελίσκον, ὁπόθεν ἄν τις λάβῃ, ὅλον αἴρει. 9. Ὁ δὲ ἕτερος, ὥσπερ ἡ ἅλυσις, ποιεῖ· ὃ γὰρ ἂν ἔχῃ τις αὐτοῦ, τοῦτο μόνον ἄκαμπτον μένει, τὸ δὲ ἄλλο ἀπήρτη-

Weiſke nihil potuit extricare. *κατατείνειν τὸν χαλινὸν*, adductum intendere, habet Pollux f. 208. Similem locum in vita Homeri Plutarcho adſcripta cap. cxlvii. p. 550. ed. Hutten. reperi, ubi eſt: *ὡς τῇ λειότητι τῶν μελῶν τὴν τραχύτητα τῆς ψυχῆς καταγγέλλοντας.* ubi cum Xylandro Wyttenbach *καταστέλλοντας*, Barneſius *κατακηλοῦντας*, Erneſti *καταλεαίνοντας* ſcribendum conjecerunt.

8. *Ὁποῖοι δ' ἂν ὦσι*] Præclare vidit Weiſke, vulgatum *ὁπόσοι* vitioſum eſſe. Igitur verum poſui. Ita ſequitur ſect. 11. *ὁποῖος δ' ἄν τις ᾖ.*

ὑγροὶ] *mobiles*, *flexibiles*, *molles*; contra *σκληρὸς* eſt *durus*, cujus articuli, globuli et orbes ſunt *σύμπυκνοι*, arctius juncti, nec laxe (*χαλαρῶς*) moventur, diducuntur et coeunt. Ipſe Xenophon interpretatur mox ſect. 10.

ὀβελίσκον] Pollux f. 207. *τοῖς θυμοειδέσιν οὐκ ἐμβλητέον σκληροὺς χαλινούς· ἀναλαμβάνουσι γὰρ αὐτοὺς εἰς τὸ στόμα ὥσπερ ὀβελίσκους, εὐπαγεῖς ὄντας· ἀλλὰ ὑγροὺς, ἵνα, οὗ ἂν ὁ ἵππος προσάπτηται, τὸ λοιπὸν κάμπτηται, ὥσπερ ἅλυσις.* Cf. loca Arriani Indic. c. 18. et Æliani h. a. xiii. 9. Ex verbis Arriani licebit freni græci partes quaſdam accuratius definire: *οἱ δὲ ἵπποι αὐτοῖσιν οὐ σεσαγμένοι εἰσὶν οὐδὲ χαλινοῦνται τοῖσιν Ἑλληνικοῖσι χαλινοῖσιν ἢ τοῖσι Κελτικοῖσιν ἐμφερέως, ἀλλὰ περὶ ἄκρῳ τῷ στόματι τοῦ ἵππου ἐν κύκλῳ ἔχουσι δέρμα ὠμοβοϊνὸν ῥαπτὸν, περιηρτημένον, καὶ ἐν τούτῳ χάλκεα κέντρα ἢ σιδήρεα, οὐ κάρτα ὀξέα, ἔσω ἐστραμμένα· τοῖσι δὲ πλουσίοισιν ἐλεφάντινα κέντρα ἐστίν·* (Hanc machinam Ælianus bene *κημοὺς κεντρωτοὺς* vocat in equis Indicis.) *ἐν δὲ τῷ στόματι σίδηρον αὐτοῖσιν οἱ ἵπποι ἔχουσιν οἷόνπερ ὀβελὸν, ἔνθεν ἐξηρτημένοι εἰσὶν αὐτοῖσιν οἱ ῥυτῆρες. ἐπεὰν ὦν ἐπαγάγωσι τὸν ῥυτῆρα, ὅ τε ὀβελὸς κρατέει τὸν ἵππον, καὶ τὰ κέντρα, οἷα δὴ ἐξ αὐτοῦ ἠρτημένα, κεντέοντα οὐκ ἐᾷ ἄλλο τι ἢ πείθεσθαι τῷ ῥυτῆρι.* Hic igitur obelus *τῶν τροχῶν* vicem gerebat, ſed non erat articulatus, ſed ſolidus et unus. Deinde ex loco Arriani patet forma et uſus *κημοῦ*, de quo ſupra eſt cap. v. ſ. 3. *Κημὸς* dicitur etiam *φιμὸς* et *πνιγεὺς*, ut ex variis Pollucis, Heſychii aliorumque grammaticorum locis colligitur. Anytes Epigr. 4. *ἡνία δή τοι παῖδες—τράγε, φοινικόεντα θέντες καὶ λασίῳ φιμὰ περὶ στόματι.* Æſchylus Sept. 465. in equis bellatoribus habet *φιμοὺς μυκτηροκόμποις πνεύμασι πληρουμένους.* Pollux x. ſ. 56. *φιμοὺς αὐλωτοὺς* interpretatur dictos *διὰ τὸ ἔχειν κώδωνας προσηρτημένους, οἷς ἐγχρεμετίζοντες οἱ ἵπποι ἦχον ἐποίουν προσόμοιον αὐλῷ.* Æſchyli locum reſpicit, ut Heſychius in v. *αὐλωτοὶ*, quem poſuit Euſtathius ad Il. *σ*. verſu 14. *πώλους ζυγηφόρους φιμοῖσιν αὐλωτοῖσιν ἐστομωμένους.* Unde apparet, uſum *κημοῦ* cum appenſis tintinnabulis, qualia ex ſcutis pendentia geſtunt bellatores Æſchylei et Rheſus in tragœdia cognomine, pertinuiſſe ad equos jugales et currui bellico junctos.

9. *ἅλυσις*] Stephanus cum Leunclavio *ἅλυσις* ſcripſerunt. Ex Euſtathio admonet Stephani Theſ. *ἅλυσιν*, catenam, ſcripſiſſe veteres, *ἄλυσιν* contra cum tenui dixiſſe pro *ἀλυσμῷ*. Libri ſcripti et editi non conſtant in ſcriptura vocabuli.

ἔχῃ] Cod. Lipſ. *ἔχοι* habet. Sequens *ἀπήρτηται*, *laxum pendet*, Weiſke interpretatur *elabitur*, *aberrat*, et putat, etiam *φεύγει* dici poſſe cum Xenophonte et *κάμπτεται* cum Polluce. In Juntina, Caſtal. Hal. Bryl. eſt *ἀπήρηται.*

ται· τὸ δὲ φεῦγον ἐν τῷ στόματι ἀεὶ θηρεύων, ἀφίησιν ἀπὸ τῶν γνάθων τὸ στόμιον. Τούτου ἕνεκα καὶ οἱ κατὰ μέσον ἐκ τῶν ἀξόνων δακτύλιοι κρεμάννυνται, ὅπως τούτους διώκων τῇ τε γλώττῃ καὶ τοῖς ὀδοῦσιν ἀμελῇ τοῦ ἀναλαμβάνειν πρὸς τὰς γνάθους τὸν χαλινόν. 10. Εἰ δέ τις ἀγνοεῖ, τί τὸ ὑγρὸν τοῦ χαλινοῦ, καὶ τί τὸ σκληρὸν, γράψομεν καὶ τοῦτο. Ὑγρὸν μὲν γάρ ἐστιν, ὅταν οἱ ἄξονες εὐρείας καὶ λείας ἔχωσι τὰς συμβολὰς, ὥστε ῥᾳδίως

ἀφίησιν ἀπὸ τῶν γνάθων τὸ στόμιον] Sect. 7. est *ἀναγκαζόμενος ὑπὸ τῶν μεγάλων τροχῶν ἀφίῃ τὸ στόμιον.* Idem memorat *στόμιον* cap. vi. s. 7. et 9. Posteriore loco dicitur: *ὅσον δεῖ, ἀπέχειν τὸν χαλινὸν τῶν γνάθων. ὁ μὲν γὰρ ἄγαν πρὸς αὐταῖς τυλοῖ τὸ στόμα, ὥστε ἀναίσθητον εἶναι, ὁ δὲ ἄγαν εἰς ἄκρον τὸ στόμα καθιέμενος ἐξουσίαν παρέχει συνδακόντι τὸ στόμιον μὴ πείθεσθαι.* Infra sect. 16. est: *ἢν δέ τις αὐτῷ δῷ τὸν χαλινὸν—διὰ τὴν χαλαρότητα τοῦ στομίου.* Unde apparere videtur, *πρὸς ταῖς γνάθοις τὸν χαλινὸν* vel *τὸ στόμιον* esse dici, cum in superiorem rictus partem retractum *στόμιον* tenetur. *εἰς ἄκρον τὸ στόμα* versus labra demissum *στόμιον* justo longius a *γνάθοις*, quas buccas interpretatur Weiske, recedit. Præter *στόμια* Pollux x. s. 56. memorat *στομίδας καὶ ὑποστόμια.* i. s. 184. *ὑποστομίων* partes facit echinos et *τροχούς.* Euripides Hippolyti versu 1223. *αἱ δ' ἐνδακοῦσαι στόμια πυριγενῆ γνάθοις* de efferatis equis. In Æschyli Sept. c. Theb. versu 208. *ἱππικῶν τ' ἀΰπνων πηδαλίων διὰ στόμα πυριγενετᾶν χαλινῶν* postremus Editor *διαστόμια* scribi voluit, adeoque in secunda editione in textu posuit; quod facere metri lex si forte coegit, facile viro docto opinionem condono, sed factum probare non possum.

ἐκ τῶν ἀξόνων—κρεμάννυνται] Weiske *ἄξονας* esse ait, quæ alio nomine *στόμια* vocentur, et quæ vere *τροχῶν* et *ἐχίνων* essent axes. Ita in curru *ἄξονες* sunt *τὰ ξύλα τὰ τοὺς τροχοὺς φέροντα*, ut ait Hesychius. Sequitur enim Weiske Schefferum, qui *στόμιον* ferramentum unum *χαλινοῦ* esse censet, eam scilicet freni partem, quæ ori inserenda constaret ferramentis duobus ansa inter se connexis, ut flecti possent, sicut hodieque videmus. Ferramentum quodlibet per se esse *στόμιον*, et sic duo *στόμια* facere *χαλινόν.* Addit Weiske, utramque ansam per orbiculum perforatum annuli non mobilis videri ita fuisse insertam, ut extrema parte intra annulum in latum cusa (*vernietet*) laxe hæreret, ita ut circa suum axem facile verterentur. Firmari ait suam conjecturam loco Pollucis s. 148. *χαλινοῦ τὸ μὲν μέσον ἡνίον, τὸ δὲ περὶ αὐτὸ δακτύλιοι, ἐχῖνοι, τρίβολοι.* Quæ verba is ad equos jugales referre videtur. Sed ita nondum intelligo, quomodo *οἱ δακτύλιοι*, quos Pollux s. 184. *τὰ στερεὰ καὶ προμήκη καὶ ἀλλήλοις ἀντεμπλεκόμενα ἐν ἁλύσεως εἴδει* dicit, et Xenophon ex freni mediis axibus pendere ait, cum ipso freno fuerint conjuncti. Hos dum equus lingua et dentibus arripiens quasi mandit, (*μασᾶται*) frenum (*χαλινὸν*) vel *τὸ στόμιον* a *γνάθοις* recessisse, arguit Xenophontis narratio. Quare satis magno intervallo dependisse laxi et liberi videntur ab ea parte *ἀξόνων*, quam Xenophon verbis *κατὰ τὸ μέσον* designat. Locus is debet esse a media *στομίου* parte diversus, et propius abesse a fine *στομίου* utroque, quem *ἀξόνων* nomine intelligi suspicor. Comparat Berenger cum *δακτυλίοις* græci freni *that small chain in the upset or hollow part of our bits, called a player, with which the horse playing with his tongue and rolling it about, keeps his mouth moist and fresh.*

10. *εὐρείας*] Pollux s. 208. *ὑγροὶ δὲ* [*χαλινοὶ*] *οἱ εὐρείας καὶ λείας ἔχοντες τὰς συμβολὰς, ὡς ῥᾳδίως κάμπτεσθαι· καὶ πάντα ὅσα περιτίθεται περὶ τὸ στόμα, εὐρύστομα καὶ οὐ σύμπυκνα.*

ὥστε] Vulgatum *ὥσπερ* cum Casta-

κάμπτεσθαι· καὶ πάντα δὲ, ὁπόσα περιτίθεται περὶ τοὺς ἄξονας, ἢν εὐρύστομα ᾖ, καὶ μὴ σύμπυκνα, ὑγρότερά ἐστι. 11. Ἢν δὲ χαλεπῶς ἕκαστα τοῦ χαλινοῦ διατρέχῃ καὶ συνθέῃ, τοῦτ' ἔστι σκληρὸν εἶναι. Ὁποῖος δ' ἂν τις ᾖ, τούτῳ τάδε γε πάντα ταὐτὰ ποιητέον, ἤνπερ γε βούληται ἀποδείξασθαι τὸν ἵππον, οἷόν περ εἴρηται. 12. Ἀνακρουστέον μὲν τὸ στόμα τοῦ ἵππου οὔτε ἄγαν χαλεπῶς, ὥστε ἐκνεύειν, οὔτε ἄγαν ἡσύχως, ὡς μὴ αἰσθάνεσθαι. Ἐπειδὰν δὲ ἀνακρουόμενος αἴρῃ τὸν αὐχένα, δοτέον εὐθὺς τὸν χαλινόν. Καὶ τἄλλα δὲ δεῖ, ὥσπερ οὐ παυόμεθα λέγοντες, ἐν ᾧ ἂν καλῶς ὑπηρετῇ, χαρίζεσθαι τῷ ἵππῳ. 13. Καὶ ὅταν δ' αἴσθηται ἡδόμενον τὸν ἵππον τῇ τε ὑψηλαυχενίᾳ καὶ τῇ χαλαρότητι, ἐν τούτῳ οὐδὲν δεῖ χαλεπὸν προσφέρειν, ὡς πονεῖν ἀναγκάζοντα, ἀλλὰ θωπεύειν, ὡς παύσασθαι βουλόμενον· οὕτω γὰρ μάλιστα θαῤῥῶν πρόεισιν εἰς τὴν ταχεῖαν ἱππασίαν. 14. Ὡς δὲ καὶ τῷ ταχὺ θεῖν ἵππος ἥδεται, τεκμήριον· ἐκφυγὼν γὰρ οὐδεὶς βάδην πορεύεται, ἀλλὰ θεῖ. Τούτῳ γὰρ πέφυκεν ἥδεσθαι, ἢν μή

lione et Bryl. 3. correxit Zeune. Pollux ὡς excerpsit. Deinde περιτίθεσθαι est in Junt. Ald. Hal. Bryl. 1. Paris. A.

περὶ τοὺς ἄξονας] Male Pollux περὶ τὸ στόμα excerpsit. σύμπυκνα minus recte *densa* verti monet Weiske, cum sint potius *angusta*, *arcta*, μὴ σύμπυκνα, *laxa*, *dass die Theile Spielraum haben*. Superest vocabulum εὐρύστομα, quod, quanquam a Polluce etiam excerptum, minime tamen rei convenit. Quare Conr. Gesner εὐρύτερα conjecit scribendum, quod non displicet, et est dictum pro εὐρείας τὰς συμβολὰς ἔχοντα. Paris. A. εὐρόστομα habet.

11. διατρέχῃ καὶ συνθέῃ] Vulgatum συνθῇ Brodæus interpretatur *componantur*, quasi scriptum esset συντεθῇ. Camerarius *colliduntur*. Egregium Weiskii inventum, quod et mihi in mentem statim venerat, recepi. Opponitur τῷ διατρέχῃ, quod Weiske non nimis apte interpretatur: *discurrant, a se invicem per freni axes discedant*. In freno ferreo plures sunt articuli, qui si nimis arcte juncti difficulter diducti plicentur et replicentur, frenum ipsum *durum*, σκληρὸν dicitur, et membra ejus difficulter διατρέχειν καὶ συνθέειν.

πάντα ταὐτὰ] Iterum ingenium Weiskii et acumen laudandum est, qui vulgatum ταῦτα recte ita corrigendum vidit. Leuncl. id in τούτῳ, Zeune in ἐνταῦθα vel ταύτῃ mutari voluit. In Codice Lips. est ταῦτα πάντα: in Paris. A. ποιῇ.

12. Ἀνακρουστέον] Pollux f. 211. ἀνάκρουε τῷ χαλινῷ de equo ad pompam idoneo usurpat.

ὥστε ἐκνεύειν] *declinato capite devertere* interpretatur Zeune. Quidni idem significet, quod cap. v. 4. πάντα γὰρ ὅσα ἂν δύσκολα ᾖ περὶ τὸ πρόσωπον, ὁ ἵππος ἐκνεύειν πέφυκεν ἄνω?

δοτέον] Pollux l. c. ἐνδίδου αὐτῷ τὸ στόμιον. et f. 208. καὶ ἐνδίδου τὸν χαλινόν.

τις πλείω τοῦ καιροῦ θεῖν ἀναγκάζῃ· ὑπερβάλλον δὲ τὸν καιρὸν οὐδὲν τῶν πάντων ἡδὺ οὔτε ἵππῳ οὔτε ἀνθρώπῳ. 15. Ὅταν γε μὴν εἰς τὸ ἱππάζεσθαι μετὰ τοῦ κυδροῦ ἀφιγμένος ᾖ, εἰθισμένος μὲν δήπου ἦν ἐν τῇ πρώτῃ ἱππασίᾳ ἐκ τῶν στροφῶν εἰς τὸ θᾶττον ὁρμᾶσθαι. Ἢν δέ τις, τοῦτο μὲν μεμαθηκότος αὐτοῦ, ἅμα ἀντιλαμβάνηταί τε τῷ χαλινῷ, καὶ σημήνῃ τῶν ὁρμητηρίων τι τούτῳ, ὑπὸ μὲν τοῦ χαλινοῦ πιεσθεὶς, ὑπὸ δὲ τοῦ σημανθῆναι ὁρμῶν ἐγείρεται, καὶ προβάλλεται μὲν τὰ στέρνα, αἴρει δὲ ἀνωτέρω τὰ σκέλη ὀργιζόμενος, οὐ μέντοι ὑγρά γε· οὐ γὰρ μᾶλλον, ὅταν λυπῶνται, ὑγρῶς τοῖς σκέλεσιν ἵπποι χρῶνται. 16. Ἢν δέ τις οὕτως ἀνεζωπυρημένῳ αὐτῷ δῷ τὸν χαλινὸν, ἐνταῦθα ὑφ᾽ ἡδονῆς τῷ διὰ τὴν χαλαρότητα τοῦ στομίου λελύσθαι νομίζειν, κυδρῷ μὲν τῷ σχήματι, ὑγροῖν

14. ὑπερβάλλον] Facile erat Stephano Edd. pr. ὑπερβάλλων corrigere. Deinceps Edd. pr. οὐδὲ τὸ πάντων ἥδιον. Caſtal. Bryl. 3. cum libro Lipſ. οὐδὲ τῶν πάντων ἡδύ. Brodæus conjecit οὐδὲ τῷ πάντων οὐδενὶ ἥδιον. Equidem cum Zeunio Stephanum ſequor. Weiſke antiquum οὐδὲ τὸ πάντων ἥδιον revocavit, et intelligi verbum aliquod, veluti δοίης, προσφέροις, ἀρέσκοι, cenſuit. Totum locum interpretatur: *ultra ſatietatem ne jucundiſſima quidem res (delectat) neque equum neque hominem.* Quam ſententiam ſi extorquere velis ex ea ſcriptura, certe τὸ τῶν πάντων ἥδιστον ſcribendum erit.

15. μὲν—ἦν] Codex Lipſ. omiſſo μὲν præbuit ἦν, quod ipſum conjectura fuerat aſſecutus Weiſke, et ſubſtituerat in locum vulgati ἦν, quod Zeune cum Leunclavio in εἴη mutavit. Reſpicit nempe ad præceptum cap. vii. ſect. 17. ἦν habet etiam Pariſ. A.

ὁρμητηρίων] ſigno aliquo, quo ad curſum incitari ſolet. Pollux ſect. 210. ubi de κλωγμῷ et ῥοίζῳ tradit: ταῦτα δὲ καὶ ὁρμητήρια σημεῖα ὀνομάζεται. ubi temere Kühn καὶ interſeri voluit. Idem ſect. 211. de equo ad pompam idoneo: ἐξέγειρε δὲ αὐτὸν τοῖς ὁρμητηρίοις σημείοις καὶ ἀνάκρουε τῷ χαλινῷ. Pariſ. A. μὲν omittit poſt τοῦτο.

πιεσθεὶς—τοῦ σημανθῆναι ὁρμῶν] Vulgatam hujus loci ſcripturam πεισθεὶς—τοῦ ὁρμᾶν σημανθῆναι Leunclavius corrigere tentabat ſcribendo: πιέζεται vel πιεσθεὶς λυπεῖται, Weiſke ἐγερθείς. Weiſkiana ratio præter alia hoc etiam habet incommodum, quod ſequens copula καὶ fit inutilis et moleſta. In Leunclaviana unice amplector πιεσθεὶς, quod continet rationem contrariam τῷ ὁρμητηρίῳ σημείῳ. Itaque ex utroque motu contrario ſibi efficitur ille tertius motus πομπικὸς, quem affectabat ſcriptor in equo πομπικῷ. Equus enim dum inhibetur freno, (ἀντιλαμβάνηται τῷ χαλινῷ eques) ſimulque κλωγμῷ vel alio ὁρμητηρίῳ ad curſum incitatur, tum fit iſtud, quod narrat Xenophon: προβάλλεται et cet. Igitur mutatione leviſſima verbi ὁρμᾶν in ὁρμῶν et tranſpoſito eo verbo poſt σημανθῆναι locum feliciter ſanaſſe mihi videor. Berenger monet, hunc equi inceſſum ſuperbientem Gallis *l'union*, Britannis *putting together* vocari.

ὑγρῶς] Brodæus ὑγροῖς malebat ſcriptum.

16. τὸν χαλινὸν] Articulum cum Stephano et margine Villoiſ. et Pariſ. A. B. addidi, uti adeſt ſect. 12. et cap. xi. ſ. 3.

τῷ — νομίζειν] Duram orationem nemo Interpretum agnovit, niſi quod

δὲ τοῖν σκελοῖν γαυριώμενος φέρεται, παντάπασιν ἐκμιμούμενος τὸν πρὸς ἵππους καλλωπισμόν. 17. Καὶ οἱ θεώμενοι τὸν ἵππον τοιοῦτον ἀποκαλοῦσιν ἐλευθέριόν τε καὶ ἐλευθερουργὸν καὶ ἱππαστὴν καὶ θυμοειδῆ καὶ σοβαρὸν, καὶ ἅμα ἡδύν τε καὶ γοργὸν ἰδεῖν. Καὶ ταῦτα μὲν δὴ, ἢν τούτων τὶς ἐπιθυμήσῃ, μέχρι τούτων ἡμῖν γεγράφθω.

CAPUT XI.

Qui equi et quomodo poſſint erudiri, ut ſubinde anteriora magnifice in altum extollant.

1. Ἢν δέ τις ἄρα βουληθῇ καὶ πομπικῷ καὶ μετεώρῳ καὶ λαμπρῷ ἵππῳ χρήσασθαι, οὐ μάλα μὲν τὰ τοιαῦτα ἐκ παντὸς ἵππου γίγνεται, ἀλλὰ δεῖ ὑπάρξαι αὐτῷ καὶ τὴν ψυχὴν μεγαλόφρονα, καὶ τὸ σῶμα εὔρωστον. 2. Οὐ μέντοι, ὅγε οἴονταί τινες, τὸν τὰ σκέλη ὑγρὰ ἔχοντα καὶ τὸ σῶμα αἴρειν δυνήσεσθαι, οὐχ οὕτως ἔχει· ἀλλὰ μᾶλλον, ὃς ἂν τὴν ὀσφὺν ὑγράν τε καὶ βραχεῖαν καὶ ἰσχυρὰν ἔχῃ, (καὶ οὐ τὴν κατ᾽ οὐρὰν λέγομεν, ἀλλ᾽ ᾗ πέφυκε μεταξὺ τῶν τε πλευρῶν καὶ τῶν ἰσχίων κατὰ τὸν κενεῶνα) οὗτος δυνήσεται πόῤῥω ὑποτιθέναι τὰ ὀπίσθια σκέλη ὑπὸ

Brodæus *νομίζει* ſcribendum conjecit. Sed ita *τῷ* plane alienum fit a junctura verborum; quo equidem ſublato malim *νομίζων*.

γαυριώμενος] Ita cum Aldina Stephanus. *γαυρισόμενος* Juntina, Caſtal. Hal. Bryl. *γαυρωσόμενος* margo Villoiſ. Pollux ſ. 194. *γαῦρος, γαυρόμενος, γαυριώμενος* ſimul poſuit, et ſ. 216. *γαυρίαμα* et *γαυριᾷν*, ſ. 195. *γοργούμενος* habet, quod eſt ſupra ſ. 4.

πρὸς ἵππους] Cf. ad ſect. 4.

17. *ἐλευθέριόν*] Pollux ſ. 194. retulit deinceps *ἐλεύθερος, ἐλευθερουργὸς, ἱππαστὴς*, et paulo poſt *σοβαρός*. Quæ ſive ille in Xenophonte ſive in Simone poſita repererat, patet inde vitium vulgatæ ſcripturæ hujus loci *ἐθελουργὸς*, quæ equo ſuperbienti minime convenit, potius *πολεμικῷ* et alacri vel toleranti laborem. Quare correxi. *ὑπασπιστὴν* dat Pariſ. A.

καὶ γοργὸν] Vulgabatur *καὶ ἅμα γοργὸν*, ſed inutile *ἅμα* recte jam ſuſtulit Caſtal. et Bryl. 3. quas Weiſkiana ſequitur. Secluſerat enim Zeune.

Cap. XI. 1. *μεγαλόφρονα*] Pollux ſ. 211. *ὁ πομπικὸς ἵππος ἐχέτω ψυχὴν μεγαλόφρονα, σῶμα εὔρωστον, ὀσφὺν ὑγρὰν καὶ βραχεῖαν καὶ ἰσχυρὰν, οὐ τὴν κατ᾽ οὐρὰν, ἀλλὰ τὴν μεταξὺ τῶν πλευρῶν καὶ τῶν ἰσχίων, ὡς δύνασθαι ὑποτιθέναι τὰ ὀπίσθια σκέλη ὑπὸ τὰ ἐμπρόσθια.*

2. *ὀσφὺν*] Cod. Lipſ. *ὀσφῦν* habet. Deinde Edd. pr. *ἀλλ᾽ ἢ πέφυκε*. Vitium præeunte Brodæo correxit Stephanus. Sequens *πόῤῥω* omiſit Pollux, ut paulo antea *κατὰ τὸν κενεῶνα*.

ὑπὸ τὰ ἐμπρόσθια] Hoc fere faciunt equi corpore non longo et porrectiore,

τὰ ἐμπρόσθια. 3. Ἢν οὖν τις, ὑποτιθέντος αὐτοῦ, ἀνακρούῃ τῷ χαλινῷ, ὀκλάζει μὲν τὰ ὀπίσθια ἐν τοῖς ἀστραγάλοις, αἴρει δὲ τὸ πρόσθεν σῶμα, ὥστε τοῖς ἐξεναντίας φαίνεσθαι τὴν γαστέρα καὶ τὰ αἰδοῖα. Δεῖ δὲ καὶ, ὅταν ταῦτα ποιῇ, διδόναι αὐτῷ τὸν χαλινὸν, ὅπως τὰ κάλλιστα ἵππου ἑκών τε ποιῇ καὶ δοκῇ τοῖς ὁρῶσιν. 4. Εἰσὶ μέντοι οἳ καὶ ταῦτα διδάσκουσιν, οἱ μὲν ῥάβδῳ ὑπὸ τοὺς ἀστραγάλους κρούοντες, οἱ δὲ καὶ βακτηρίᾳ παρατρέχοντά τινα κελεύοντες ὑπὸ τὰς μηριαίας παίειν. 5. Ἡμεῖς γε μέντοι τὸ κράτιστον τῶν διδασκαλίων νομίζομεν, ὥσπερ ἀεὶ λέγομεν, ἢν ἐν παντὶ παρέπηται τὸ, ἐν ᾧ ἂν ποιήσῃ τῷ ἀναβάτῃ κατὰ γνώμην, τυγχάνειν ῥαστώνης παρ' αὐτοῦ. 6. Ἃ μὲν γὰρ ὁ ἵππος ἀναγκαζόμενος ποιεῖ, ὥσπερ καὶ Σίμων λέγει, οὔτ' ἐπίσταται, οὔτε καλά ἐστιν, οὐδὲν μᾶλλον, ἢ εἴ τις ὀρχηστὴν μαστιγῴη καὶ κεντρίζοι. Πολὺ γὰρ ἂν πλείω ἀσχημονοίη, ἢ καλὰ ποιοίη ὁ τοιαῦτα πάσχων καὶ ἵππος καὶ ἄνθρωπος· ἀλλὰ δεῖ ἀπὸ σημείων

ſed contractiore, ut pedibus poſterioribus anteriores prægrediantur. Cauſa ſita eſt in brevitate partis ejus, quam *ἰσφὺν* dixit Xenophon.

3. *αὐτοῦ*] Vulgatum *αὐτῷ*, quod in Codice Lipſ. eſt a ſecunda manu adſcriptum, Brodæi emendationem recepit Zeune. Welſiana *ὑποτιθέντα αὐτὸν* neſcio quo auctore dedit.

ὀκλάζει—αἴρει] Vulgatum *ὀκλάζειν—αἴρειν* fulciebat Brodæus inſerto *ὡς*. Caſtal. et Bryl. 3. ſcripturam probante Leunclavio recepit Zeune. *ἀστραγάλους* recte nunc nominat Xenophon in pedibus poſterioribus.

ἑκών τε ποιῇ καὶ δοκῇ] Weiſkio verba non integra eſſe videntur, quæ ita ille habere debere putabat: *ταῦτα ἑκὼν ποιῇ τε καὶ δοκῇ ποιεῖν τοῖς ὁρῶσιν, ἅτινά ἐστι τὰ κάλλιστα τοῦ ἵππου.* Ita vero ne Apſyrtum quidem hippiatrum ſcripturum fuiſſe equidem exiſtimo; nec quidquam niſi articulum *τοῦ* ante *ἵππου* deſidero.

4. *τὰς μηριαίας*] Pollux ſ. 199. *μηριαίαν ἵππου ἐκκαθαίρειν*, ſed v. ſ. 59. *κυνὸς μηριαίας σκληρὰς* habet ex noſtro de Venatione iv. 1. et 8. Ceterum idem hodieque in hac diſciplina fieri monet Berenger, qui equi hoc ſchema vocari monet hodie *peſade*.

5. *διδασκαλίων*] Stephani *διδασκαλίων* cum Welſio receperat Zeune, antiquum *διδασκαλιῶν* revocavit Weiſke, intelligens *τὸ κράτιστον μέρος*; illam vero ſcripturam vitioſam cenſuit. At vero *διδασκαλία* eſt diſciplina, doctrina, ratio docendi, ut *ἀρίστη διδασκαλία* Cyrop. viii. 7. 24. Contra Suidas: *διδασκαλεῖον, τὸ σχολεῖον· διδασκάλιον δὲ, αὐτὸ τὸ μάθημα.* Herodotus v. 58. ita *διδασκάλια ἐς τοὺς Ἕλληνας ἐσήγαγον.* Eſt ergo h. l. idem quod *ἄριστον ἓν δίδαγμα* cap. vi. 13.

κατὰ γνώμην] Antiquum *κατὰ γνώμης*, quod eſt etiam in Codice Lipſ. correxit Stephanus, idem quod deinceps dant iidem libri *μαστιγῶν—κεντρίζων*; quod tamen revocavit Weiſke, intelligens *ἀναγκάζοι* repetitum ex ſatis longe remoto participio *ἀναγκαζόμενος*.

ἑκόντα πάντα τὰ κάλλιστα καὶ λαμπρότατα ἐπιδείκνυσθαι. 7. Ἢν δὲ καὶ, ὅταν μὲν ἱππάζηται, μέχρι πολλοῦ ἱδρῶτος ἐλαύνηται, ὅταν δὲ καλῶς μετεωρίζῃ ἑαυτὸν, ταχύ τε καταβαίνηται καὶ ἀποχαλινῶται, εὖ χρὴ εἰδέναι, ὅτι ἑκὼν εἶσιν εἰς τὸ μετεωρίζειν ἑαυτόν. 8. Ἐπὶ τῶν τοιούτων ἤδη δὲ ἱππαζόμενοι ἵππων καὶ θεοὶ καὶ ἥρωες γράφονται, καὶ ἄνδρες οἱ καλῶς χρώμενοι αὐτοῖς μεγαλοπρεπεῖς φαίνονται. 9. Οὕτω δὲ καὶ ἔστιν ὁ μετεωρίζων ἑαυτὸν ἵππος σφόδρα ἢ καλὸν ἢ θαυμαστὸν ἢ ἀγαστὸν, ὡς πάντων τῶν ὁρώντων καὶ νέων καὶ γεραιτέρων τὰ ὄμματα κατέχειν. Οὐδεὶς γοῦν οὔτε ἀπολείπει αὐτὸν, οὔτε ἀπαγορεύει θεώμενος, ἔστ' ἄν περ ἐπιδεικνύηται τὴν λαμπρότητα. 10. Ἤν γε μήν ποτε συμβῇ τινι τῶν τοιοῦτον ἵππον κεκτημένων ἢ φυλαρχῆσαι ἢ ἱππαρχῆσαι, οὐ δεῖ αὐτὸν τοῦτο σπουδάζειν, ὅπως αὐτὸς μόνος λαμπρὸς ἔσται, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον, ὅπως ὅλον τὸ ἑπόμενον ἀξιο-

6. ἑκόντα] Miror, tam facilem et neceſſariam vulgati ἔχοντα emendationem nemini in mentem veniſſe niſi egregio Conr. Geſnero de Quadrupedibus p. 474.

7. μετεωρίζῃ] Vulgata μετεωρίζει eſt in Cod. Lipſ. a prima manu, ſupra ſcripta ea, quam Stephanus edidit.

8. ἤδη δὲ] Leunclavius cum nimis longe ab initio remotam ſenſiſſet particulam δὲ, ſcribi voluit ἐπὶ τῶν τοιούτων δὲ ἤδη ἱππαζόμενοι. Poſterior emendationis pars tenenda certe erat. Vulgatum enim ἱππαζομένων ferri non poteſt. Quanquam enim ἱππάζεσθαι de equo ipſo etiam uſurpatur a Xenophonte, veluti iii. 1. et alibi, tamen ea ratio huic loco diſconvenit. ἵππος enim ἤδη ἱππαζόμενος eſſet equus non erudiendus, ſed jam bene eruditus a magiſtro. Quod vero Zeune τοιούτους ἱππαζομένους ἵππους putabat dici poſſe pro οὕτω ἱππαζομένους, et comparat locum cap. xii. 9. id partim falſum eſt, ut ad eum locum docebitur, partim abhorret ab uſu ſermonis græci. Denique in Zeuniana iſta ratione deſideratur verbum καθήμενοι, καθεζόμενοι vel ſimile, jungendum verbis ἐπὶ τῶν τοιούτων ἵππων ἱππαζομένων; alioquin lector dubius hærebit, pictores in equis num ſtantes an ſedentes deos pinxerint. Hæc tam copioſe non diſputaſſem, niſi Weiſkium cum Zeunio ſentire vidiſſem.

9. καὶ ἔστιν] Tota hæc periodus hiulca mihi videtur eſſe et vitioſa. Quid enim καὶ ſibi vult h. l.? Ferrem, ſi eſſet οὕτω δὲ καὶ ἔστι καὶ δοκεῖ ὁ μετεωρίζων ἑαυτὸν ἵππος σφόδρα καλὸν καὶ ἀγαστὸν θέαμα, ὡς πάντων τῶν ὁρώντων—κατέχειν. Scilicet in vulgata ſcriptura mihi inepta videtur diſtinctio ἢ καλὸν ἢ θαυμαστὸν ἢ ἀγαστὸν, quæ, etiamſi hæc liceret interpretari ex uſu romani ſermonis *tam valde mihi vel pulchrum vel mirabile ſpectaculum*, tamen interpoſitum ἢ θαυμαστὸν, tanquam ineptam interpretationem, appoſitam verbis ἢ ἀγαστὸν, non ferrem. Ceterum antiquarum Editionum ἀγαθὸν correxit Stephanus, qui articulum τῶν ante ὁρώντων etiam addidit. Deinde vulgatum κατέχει ex Caſtal. Bryl. 3. correxi.

θέατον φανεῖται. 11. Ἢν μὲν οὖν ἡγῆται, [ὡς μάλιστα ἐπαινοῦσι τοὺς τοιούτους ἵππους,] ὃς ἂν ἀνωτάτω αἰρόμενος καὶ πυκνότατα τὸ σῶμα βραχύτατον προβαίνῃ, δῆλον ὅτι καὶ βάδην ἕποιντ' ἂν οἱ ἄλλοι ἵπποι αὐτῷ. Ἐκ δὲ ταύτης τῆς ὄψεως τί ἂν καὶ λαμπρὸν γένοιτ' ἄν; 12. Ἢν δὲ ἐξεγείρας τὸν ἵππον ἡγῆται μήτε τῷ ἄγαν τάχει μήτε τῷ ἄγαν βράδει, ὡς δ' εὐθυμότατοι ἵπποι καὶ γοργότατοι καὶ [πονεῖν] εὐσχημονέστατοι γίγνονται, ἐὰν ἡγῇ αὐτοῖς, οὕτως ἀθρόος μὲν ὁ τύπος, ἀθρόον δὲ τὸ φρύαγμα καὶ τὸ

10. φανεῖται] Male Cod. Lipſ. φανῆται ſcribit.

11. [ὡς μάλιστα—ἵππους]] Miror ineptum gloſſema, ad marginem ſect. viii. 9. et 10. adſcriptum a lectore vel Grammatico, tam diu toleratum, quod ſtructuram verborum et ſententiam ipſam pervertit. Neſcio, quid ſenſerit Zeune, cum ad h. l. adſcriberet: Scilicet ἡγῆταί τις ἵππος οὕτως, ὡς μάλιστα et cet. Sed nihil iſta vel annotatione vel correctione proficitur ad ſenſum et ſtructuram explicanda. Equidem verba inepta ſecluſi.

12. τὸν ἵππον ἡγῆται] Cum in ſuperiore periodo ἡγῆται referretur ad hipparchi vel phylarchi equum, nunc ſubito idem verbum transfertur ad ipſum hipparchum vel phylarchum. Quod incommodum ut vitetur, Weiſke ἡγῇ ſcripſit; hactenus bene, cum ſequatur ſtatim ἐὰν ἡγῇ αὐτοῖς. Sed tota hæc periodus vitioſa et lacunoſa eſt, nec ſine meliorum Codicum ope unquam poterit perſanari. Primum ſtatim dubitari poteſt, a quibus verbis apodoſis incipiat? Weiſke ad h. l. ita: *ὡς δ' εὐθυμότατοι—οὕτως ἀθρόος et cet. id eſt, ἀλλ' ἐὰν ἡγῇ αὐτοῖς οὕτως, ὡς εὐθυμότατοι—γίγνονται, τότε ἀθρόος et cet. Apodoſis igitur incipit ab οὕτως, i. e. tum.* Recte vir doctus initium apodoſeos monſtravit, ſed ſtructuram verborum et ſenſum plane non expediit. Ait, jungenda eſſe verba: ἀλλ' ἐὰν ἡγῇ αὐτοῖς οὕτως, ὡς εὐθυμότατοι—γίγνονται. Sed ſcriptum extat ὡς δ' εὐθυμότατοι. Quid fiet particula iſta δέ? Deinde trajectio iſta verborum ἐὰν ἡγῇ αὐτοῖς, quæ collocanda cenſuit ante ὡς δ' εὐθυμότατοι, quam dura et inſolens in ſcriptore tam facili! Taceo orationem reliquam duram, hiulcam et obſcuram; quo vitio minime laborat Xenophon. Quod caput eſt rei, non apparet, quomodo voluerit effici, ut ceteri equites et equi non minus ſpectabiles equum ſuperbientem hipparchi præcedentis conſequantur. In priore enim ratione ſect. 11. ceteri equi ducem ſequebantur βάδην, quod improbat Xenophon. De tarditate igitur inceſſus aliquid detrahi voluit. Huc pertinet ἢν δὲ ἡγῆται μήτε τῷ ἄγαν τάχει μήτε τῷ ἄγαν βράδει. Sed non ſolum inceſſum temperari voluit, ſed ceterorum etiam equorum formam et figuram ſpectabilem fieri et apparere ſpectatoribus. Quod qua ratione effici voluerit, non apparet manifeſtum. Veſtigia doctrinæ latent in verbis ὡς δ' εὐθυμότατοι ἵπποι καὶ γοργότατοι καὶ πονεῖν εὐσχημονέστατοι γίγνονται: quæ tamen, uti nunc ſcripta leguntur, non docent, qui efficiatur, ut tales appareant, (debebat enim eſſe ὡς vel ὅπως γίγνωνται) ſed potius dicitur, quales appareant. Deinde interſeritur verbum πονεῖν a ſententia alienum et a ſtructura verborum abhorrens. Neque enim πονεῖν γοργὸς nec πονεῖν εὐσχήμων dici poteſt. Iſtud igitur verbum tanquam ſpurium ſecluſi. Tentabo nunc locum concinnare ita, ut lectoribus ſaltem ſententiam approbem. Verba enim præſtare quis audeat in tam gravi et late ſparſo vitio? Scribo igitur: ἢν δὲ ἐξεγείρας τὸν ἵππον ἡγῆται μὲν αὐτοῖς μήτε τῷ ἄγαν τάχει μήτε τῷ ἄγαν βράδει, ὡς δ' αὔτως εὐθυμότατοι οἱ ἄλλοι ἵπποι καὶ γοργότατοι καὶ εὐσχημονέστατοι γίγνωνται, οὕτως ἀθρόος et cet.

μὲν ὁ τύπος, ἀθρόον] Juntina, Caſ-

φύσημα τῶν ἵππων συμπαρέσοιτο, ὥστε οὐ μόνον αὐτὸς, ἀλλὰ καὶ πάντες, ὅσοι συμπαρεπόμενοι, ἀξιοθέατοι ἂν φαίνοιντο. 13. Ἦν γε μέντοι τὶς καλῶς ἱππωνήσῃ, τρέφῃ δὲ ὡς πόνους δύνασθαι ὑποφέρειν, ὀρθῶς δὲ χρῆται καὶ ἐν τοῖς πρὸς πόλεμον μελετήμασι, καὶ ἐν ταῖς πρὸς ἐπίδειξιν ἱππασίαις, καὶ ἐν τοῖς πολεμικοῖς ἀγωνίσμασι, τί ἔτι ἐμποδὼν τούτῳ, μὴ οὐχὶ πλείονός τε ἀξίους ἵππους ποιεῖν, [ἢ] οὓς ἂν παραλαμβάνῃ, καὶ εὐδοκίμους μὲν ἵππους ἔχειν, εὐδοκιμεῖν δὲ αὐτὸν ἐν τῇ ἱππικῇ, ἢν μή τι δαιμόνιον κωλύῃ;

CAPUT XII.

De armis equestribus et de jaculorum missione.

1. Γράψαι δὲ βουλόμεθα καὶ, ὡς δεῖ ὡπλίσθαι τὸν μέλλοντα ἐφ᾽ ἵππου κινδυνεύειν. Πρῶτον μὲν τοίνυν φαμὲν, χρῆναι τὸν θώρακα πρὸς τὸ σῶμα πεποιῆσθαι, ὅτι τὸν μὲν καλῶς ἁρμόζοντα ὅλον φέρει τὸ σῶμα, τὸν δὲ ἄγαν χαλαρὸν οἱ ὦμοι μόνοι φέρουσιν· ὅ γε μὴν λίαν στενὸς δεσμὸς οὐχ ὅπλον ἐστίν. 2. Ἐπεὶ δὲ καὶ ὁ αὐχήν ἐστι

tal. Hal. Bryl. hæc verba omittunt, deinde Juntina φρύσημα dat. Copulam καὶ ante πάντες omittunt Castal. Hal. Bryl. Pollux f. 216. φρύαγμα et φύσημα equorum habet; sed τύπον non habet, qui dici videtur pro eo, quod alibi Xenophon σχῆμα dixit. Index Zeunianus interpretatur *strepitum, quem excitant ungulæ equorum equitantium.* Sed hic est græce κτύπος vel κρότος, et strepitus iste in incessu vulgari equi etiam spectatur vel auditur; hic vero τύπος inter equi ad pompam ducti miranda memoratur.

13. [ἢ] οὓς ἂν] Weiskium merito offendit οὕς. Putat igitur dictum pro οὗ, ambiguitatis vitandæ causa, et idem valere, quod οἵους. Posterior ratio huic sententiæ non convenit; prior si valeret, tum τοὺς ἵππους scriptum oportebat. Mihi ἢ spurium videtur; igitur seclusi.

Cap. XII. 1. Γράφειν] Cum Aldina et Parif. A. B. γράψαι Steph. Leuncl. Weiske. Cf. i. 16.

πεποιῆσθαι] Cod. Lipf. πεποιεῖσθαι. Sequens ὅτι ex Castal. Bryl. 3. adjecit Zeune.

ὅλον φέρει] Ita cum Castal. Bryl. 3. vulgatum ἐκεῖνον, a Weiskio revocatum, correxit Zeune. Pertinet huc egregius locus in Memorab. iii. 10. 13. de thoracibus Pistiæ: οἱ μὲν γὰρ ἀνάρμοστοι ἢ ὅλοι ἐκ τῶν ὤμων κρεμάμενοι ἢ καὶ ἄλλο τι τοῦ σώματος σφόδρα πιέζοντες δύσφοροι καὶ χαλεποὶ γίγνονται· οἱ δὲ ἁρμόττοντες, διειλημμένοι τὸ βάρος τὸ μὲν ὑπὸ τῶν κλειδῶν καὶ ἐπωμίδων, τὸ δὲ ὑπὸ τῶν ὤμων, τὸ δὲ ὑπὸ τοῦ στήθους, τὸ δὲ ὑπὸ τοῦ νώτου, τὸ δὲ ὑπὸ τῆς γαστρὸς, ὀλίγου δεῖν οὐ φορήματι ἀλλὰ προσθήματι ἐοίκασιν. Ceterum Zeune ἁρμόττοντα scribi h. l. malebat.

φέρει] Edd. pr. Codex Lipf. Parif. B. φέρειν habent.

τῶν καιρίων, φαμὲν χρῆναι καὶ τούτῳ ἐξ αὐτοῦ τοῦ θώρακος ὅμοιον τῷ αὐχένι στέγασμα πεποιῆσθαι. Τοῦτο γὰρ ἅμα κόσμον τε παρέξει, καὶ ἦν, οἷον δεῖ, εἰργασμένον ᾖ, δέξεται, ὅταν βούληται, τῷ ἀναβάτῃ τὸ πρόσωπον μέχρι τῆς ῥινός. 3. Κράνος γε μὴν κράτιστον εἶναι νομίζομεν τὸ Βοιωτιουργές· τοῦτο γὰρ αὖ στεγάζει μάλιστα πάντα τὰ ὑπερέχοντα τοῦ θώρακος, ὁρᾷν δὲ οὐ κωλύει. Ὁ δ᾿ αὖ θώραξ οὕτως εἰργάσθω, ὡς μὴ κωλύῃ μήτε καθίζειν μήτ᾿ ἐπικύπτειν. 4. Περὶ δὲ τὸ ἦτρον καὶ τὰ αἰδοῖα καὶ τὰ κύκλῳ αἱ πτέρυγες τοιαῦται καὶ τοσαῦται ἔστωσαν, ὥστε στέγειν τὰ μέλη. 5. Ἐπεὶ δὲ καὶ ἀριστερὰ χεὶρ, ἤν τι πάθῃ, καταλύει τὸν ἱππέα, καὶ ταύτῃ ἐπαινοῦμεν τὸ εὑρημένον ὅπλον, τὴν χεῖρα καλουμένην. Τόν τε γὰρ ὦμον σκεπάζει, καὶ τὸν βραχίονα, καὶ τὸν πῆχυν, καὶ τὸ ἐχόμενον τῶν ἡνιῶν, καὶ ἐκτείνεται δὲ καὶ συγκάμπτεται· πρὸς δὲ τούτοις καὶ τὸ διαλεῖπον τοῦ θώρακος ὑπὸ τῇ μασχάλῃ καλύπτει. 6. Τήν γε μὴν δεξιὰν ἐπαίρειν δεῖ, ἤν τε ἀκοντίσαι ἤν τε πατάξαι βουληθῇ. Τοῦ μὲν οὖν

2. τῶν καιρίων] *pertinet ad partes vitales* interpretatur Weiſke. Hinc καιρία πληγὴ, quæ infertur parti hujuſmodi.

αὐτοῦ τοῦ] Articulum omiſit Caſtal. Bryl. Hanc thoracis partem nuſquam nominatam reperire memini.

3. Βοιωτιουργές] Xenophontem ipſum κράνος ejuſmodi et θώρακα Ἀττικουργῆ vel Ἀττικὸν geſtaſſe in bello narrat Ælianus v. h. iii. 24. Cf. Pollux i. 149. Ceterum ſequens αὖ mutatum malim in εὖ.

4. Περὶ δὲ τὸ] Vulgatum, quod eſt etiam in Cod. Lipſ. et Pariſ. A. B. τὸ δὲ περὶ τὸ correxit cum Camerario Leunclavius.

καὶ τὰ κύκλῳ] Recte mihi Caſtal. et Bryl. omittere καὶ τὰ videntur. Nam κύκλῳ non ad partes circum ἦτρον et pudenda ſitas, ſed potius ad circumpoſitas thoracis plicas referendum videtur. Noſter Anab. iv. 7. 15. εἶχον δὲ θώρακας λινοῦς μέχρι τοῦ ἤτρου, ἀντὶ δὲ τῶν πτερύγων σπάρτα πυκνὰ ἐστραμμένα.

στέγειν] Scripturam Edd. pr. Pariſ. A. B. Y. et libri Lipſ. ἄγειν præeunte Camerario correxit Stephanus. Deinde βέλη Aldina, Cod. Lipſ. Pariſ. A. Y.

5. χεῖρα καλουμένην] Zeune huc refert locum Pollucis i. 135. τὰ δὲ περὶ τὰς χεῖρας προβλήματα ὁμοίως τῷ μέρει χεῖρες καλοῦνται. Cf. x. ſ. 142.

τὸ ἐχόμενον τῶν ἡνιῶν] Cod. Lipſ. ἡνίων habet. Brodæus cum Camerario digitos interpretatur, quibus habenæ tenentur, probante Zeunio et Weiſkio: Leunclavius *partes habenarum contiguas.*

ἐκτείνεται δὲ] Pariſ. A. τε habet et συγκάπτεται.

6. βουληθῇ] Intellige ὁ ἱππεὺς, vel cum Zeunio τις. Sequens οὖν in Edd. pr. et Cod. Lipſ. omiſſum addidit cum Caſtal. Bryl. 3. Zeune; idemque voluit fieri Stephanus. τὸ μὲν θώρακος Pariſ. A. B. dant.

θώρακος τὸ κωλύον ταύτῃ ἀφαιρετέον· ἀντὶ δὲ τούτου πτέρυγες [ὦσιν] ἐν [τοῖς] γιγγλύμοις προσθεταὶ, ὅταν μὲν διαίρηται, ὁμοίως ἀναπτύσσονται· ὅταν δὲ καταίρηται, ἐπικλείονται. 7. Τῷ γε μὴν βραχίονι τὸ ὥσπερ κνημὶς παρατιθέμενον ἀρκεῖν βέλτιον ἡμῖν δοκεῖ εἶναι, ἢ συνδεθὲν ὅπλῳ. Τό γε μὴν ψιλούμενον, αἰρομένης τῆς δεξιᾶς, στεγαστέον ἐγγὺς τοῦ θώρακος ἢ μοσχείῳ ἢ χαλκείῳ· εἰ δὲ μὴ, ἐν τῷ ἐπικαιροτάτῳ ἀφύλακτον ἔσται. 8. Ἐπείπερ δὲ, ἤν τι πάσχῃ ὁ ἵππος, ἐν παντὶ κινδύνῳ καὶ ὁ ἀναβάτης γίγνεται, ὁπλίζειν δεῖ καὶ τὸν ἵππον προμετωπιδίῳ καὶ προστερνιδίῳ καὶ παραμηριδίοις· ταῦτα γὰρ ἅμα καὶ τῷ ἀναβάτῃ παραμηρίδια γίγνεται. Πάν-

τὸ κωλύον] Intellige ἐπαίρειν τὴν χεῖρα, nisi cum Stephano deinceps ταύτην scribere malueris. ταύτῃ, hac in parte, i. e. dextra, defendit cum Zeunio Weiske.

πτέρυγες [ὦσιν] ἐν [τοῖς] γιγγλύμοις προσθεταὶ, ὅταν μὲν] Hanc vulgatam librorum omnium, etiam scriptorum, lectionem interpolavit cum Camerario Castalio et Bryl. 3. interposito αἵ: quo tamen facto debebat ἂν addi, ut recte sequeretur ἀναπτύσσωνται—ἐπικλείωνται, ut vulgo scriptum legitur. Igitur ὅπως insertum maluit Stephanus. Deinceps διήρηται habet Cod. Lips. διαιρεῖται Paris. A. Miror, neminem in verbo ὦσιν adhæsisse, quod debet esse pro ἔστωσαν, ut latinum *sint*. Sed græce non dicitur ᾖ vel ὦσι pro ἔστω et ἔστωσαν. Patet igitur vitium etiam hinc, et ex omisso pronomine αἵ: cui optime medetur Cod. Paris. A. qui ἀναπτύσσονται et ἐπικλείονται habet. Superest, ut vitiosum ὦσιν excludamus et articulum ante γιγγλύμοις. Interim Codicum scripturam restitui et voces vel inutiles vel aperte vitiosas seclusi. Inferiores loricæ πτέρυγας commemoravit noster Anab. iv. 7. 15.

καταίρηται] Vulgatum καθαίρηται, a Zeunio male revocatum, et a Stephano in καθαιρῆται mutatum, Weiske in καθιῆται mutavit, cujus audaciam imitari equidem nolui, quanquam verbum καταίρειν sensu proprio rarissime positum reperiatur. Ceterum ipse καταφέρηται malim.

7. ἀρκεῖν—εἶναι] Molestum verbum εἶναι advertit Weisk. qui locum ita scribi voluit: κνημὶς ἀρκοῦν παρατιθέμενον βέλτιον. Ipse ἀρκεῖν καὶ βέλτιον malim, vel ἀρκεῖ, καὶ βέλτιον. Ita apparet, quomodo καὶ exciderit.

ὅπλῳ] Si thorax, uti sect. 1. intelligitur, scribendum censeo τῷ ὅπλῳ.

χαλκείῳ] Vulgatum χαλκίῳ cum Leuncl. et Welsio correxit Zeune. Deinceps vitium Edd. pr. Cod. Lips. Paris. A. B. ἀφυλακτέον correxit Castalio. Ad μοσχείῳ intellige στεγάσματι. In Cyneget. ii. 10. est κυνοῦχος μόσχειος. Paris. A. μοσχίῳ habet.

8. Ἐπείπερ δὲ] Castal. Bryl. 3. δὲ addidit, quod in Edd. pr. et Paris. A. deerat; Leuncl. ἐπεὶ δὲ scribi maluit. ὁπλίζειν δὲ δεῖ deinceps Paris. A.

παραπλευριδίοις] Vulgatum hoc in παραμηριδίοις mutavit Weiske comparans Cyrop. vii. 1. 2. οἱ δὲ ἵπποι προμετωπιδίοις καὶ προστερνιδίοις καὶ παραμηριδίοις χαλκοῖς· τὰ δ' αὐτὰ ταῦτα παραμηρίδια ἦν καὶ τῷ ἀνδρί. ubi ante Weiskianam erat παραπλευριδίοις χαλκοῖς· τὰ δ' αὐτὰ ταῦτα καὶ παραμηρίδια ἦν τῷ ἀνδρί. Sed ille recte monuit ex Cyrop. vi. 4. 1. τοὺς μὲν μονίππους παραμηριδίοις, τοὺς δ' ὑπὸ τοῖς ἅρμασι παραπλευριδίοις fuisse munitos. Ceterum Cod. Lips. h. l. ἅμα omisso habet ἀμβάτῃ. Deinde ἐφιππείῳ in ἐφιππίῳ mutant Castal. Hal. Bryl.

των δὲ μάλιστα τοῦ ἵππου τὸν κενεῶνα δεῖ σκεπάζειν· καιριώτατον γὰρ ὂν καὶ ἀφαυρότατόν ἐστι· δυνατὸν δὲ σὺν τῷ ἐφιππείῳ αὐτὸν σκεπάσαι. 9. Χρὴ δὲ καὶ τὸ ἔποχον τοιοῦτον ἐῤῥάφθαι, ὡς ἀσφαλέστερόν τε τὸν ἱππέα καθῆσθαι, καὶ τὴν ἕδραν τοῦ ἵππου μὴ σίνεσθαι. Καὶ τὰ μὲν δὴ ἄλλα [τοῦ ἵππου] οὕτω καὶ ὁ ἵππος καὶ ὁ ἱππεὺς ὡπλισμένοι ἂν εἶεν. 10. Κνῆμαι δὲ καὶ πόδες ὑπερέχοιεν μὲν ἂν εἰκότως τῶν παραμηριδίων, ὁπλισθείη δὲ καὶ ταῦτα, εἰ ἐμβάται γένοιντο σκύτους, ἐξ οἵου περ αἱ κρηπῖδες ποιοῦνται· οὕτω γὰρ ἂν ἅμα ὅπλον τε κνήμαις καὶ ποσὶν ὑποδήματ' ἂν εἴη. 11. Ὡς μὲν δὴ μὴ βλάπτεσθαι, θεῶν ἵλεων ὄντων, ταῦτα ὅπλα. Ὡς δὲ τοὺς ἐναντίους βλάπτειν, μάχαιραν μὲν μᾶλλον ἢ ξίφος ἐπαινοῦμεν· ἐφ' ὑψηλοῦ γὰρ ὄντι τῷ ἱππεῖ κοπίδος μᾶλλον ἡ πληγὴ ἢ

9. *τὸ ἔποχον*] Camerarius interpretatur partem ephippii eam, cui inſidetur: Leunclavius lorum, quo ephippium conſtringitur. Pollux i. ſ. 185. *ἐποχαὶ, ἐφίππεια, σάγη* juxta nominat: ſed x. 54. *ἐπὶ δὲ τοῖς μονίπποις δέοιτο ἄν τις ἔχειν σάγην, ἔποχον, ἔφιππον.* Ad priorem locum Kühn ex Gloſſario appoſuit: *ἔποχον, inſtratum, ἐφίππιον, ſcordiſcus.* In aliis Gloſſis eſt: *ἐφίππιον, ſcordiſcale.* Camerarii verſionem hanc retulit Stephanus in Theſauro: *poterunt autem cum ephippio muniri, quod ea parte ſui, qua equo inſternitur, ita conſutum eſſe debebit, ut et firmius eques reſideat, nec ipſius equi veluti ſedile vitietur.* Ex quo apparet, Camerarii interpretationem antea allatam ex Zeuniano Indice aliunde fuiſſe excerptam. Mihi hoc *ἔποχον ῥαπτὸν* ſellæ ſutilis equeſtris noſtræ locum tenuiſſe videtur.

τοιοῦτον] Pro *οὕτως* dictum cenſet Zeune: mihi *ex tali materia* ſignificare videtur. *ἀσφαλέστατον* Pariſ. B. probo.

τοῦ ἵππου] Hæc verba tanquam inutilia deleri voluit Leuncl. defendit inepte Zeune. Weiſke interpretatur: *ſic per cetera equi munimenta et equus et eques tegi poſſint.* Quam verſionem vel interpretationem qui probaverit, uncos licet tollat, quibus verba incluſi.

10. *ἐμβάται—σκύτους*] Pollux vii. 91. *ἐμβάται ὄνομα τοῖς κωμικοῖς ὑποδήμασιν.* Idem iv. 115. *κόθορνοι μὲν τὰ τραγικὰ ὑποδήματα καὶ ἐμβάδες, ἐμβάται δὲ τὰ κωμικά.* Lucianus tamen de Saltatione t. i. p. 140. de tragicis cothurnis adhibuit: *ἐμβάταις ὑψηλοῖς ἐποχούμενος.* Idem t. viii. p. 8. *ὠνούμενος χρυσοῦς ἐμβάτας, οἷς μόλις ἄν τις ἀρτίπους ἐμπεριπατήσειεν.* Idem t. vi. p. 273. in tragico actore *τοὺς ἐμβάτας* nominat, ubi alii libri *ἐμβάδας* habent. Ammonius *ἐμβάδας* comicos ſoccos, *ἐμβάτας τὰ τραγικὰ ὑποδήματα* eſſe cenſet. Varietas ſcripturæ perpetua in his duobus vocabulis dubiam facit grammaticorum auctoritatem, ipſam etiam fluctuantem; de quo ſatis bene Reitz. ad Luciani t. viii. p. 366. expoſuit.

11. *κοπίδος*] Monet Weiſke, *κοπὶς* eſſe genus, *μάχαιραν* ſpeciem. In Cyropædia Perſis *ὁμοτίμοις* Xenophon *κοπίδα* tribuit, alibi *μάχαιραν*, ut putes, ejuſdem formæ utramque fuiſſe, brevem omnino, comparatam ad *ξίφος*. Cf. quæ diſputat Weiſke ad Cyrop. pag. cxvii. *ἢ ξίφος* dat Pariſ. A.

ξίφους ἀρκέσει. 12. Ἀντί γε μὴν δόρατος καμακίνου, ἐπειδὴ καὶ ἀσθενὲς καὶ δύσφορόν ἐστι, τὰ κρανέϊνα δύο παλτὰ μᾶλλον ἐπαινοῦμεν. Καὶ γὰρ ἐξαφιέναι τὸ ἕτερον δυνατὸν τῷ ἐπισταμένῳ, καὶ τῷ λειπομένῳ οἷόν τε χρῆσθαι καὶ εἰς τὸ ἀντίον, καὶ εἰς τὰ πλάγια καὶ εἰς τοὔμπροσθεν· καὶ ἅμα ἰσχυρότερά τε τοῦ δόρατος καὶ εὐφορώτερά ἐστιν.

13. Ἀκόντισμά γε μὴν τὸ μακρότατον ἐπαινοῦμεν· καὶ γὰρ ἀποστρέψαι, καὶ μεταλαβεῖν παλτὸν οὕτω μᾶλλον ὁ

12. καμακίνου] Parif. A. dat καμακίου. Haftam longiorem e certa quadam materia levi et propterea fragili interpretatur Weifke, *perticam haftatam* Camerarius, *haftam fufcinatam* Leunclavius, *haftam longam inftar perticæ feu conti* Zeune. Hefychius: κάμακες, δοράτια ἱππικά. Idem: κάμακας, κοντάρια ὀρθά. Vitem pedare Pollux κάμακα παραστήσασθαι ταῖς ἀμπέλοις dixit i. 224. Lampades κάμακες πεύκης πυρίφλεκτοι funt Æfchylo Pollucis x. f. 117. κάμαξ ξυστὴ Ariftophani ejufdem x. f. 144. Sed de materia dubitatur. Hefychius κάμακας interpretatur etiam καλάμους ὀξεῖς, arundinis igitur genus facit. Etymol. M. δόνακας nominat. Cui materiæ fatis convenit vocabulum ἀσθενές. Videntur autem equites plerique haftam unam longam geftaffe, cujus in locum duo brevia παλτὰ fufficit Xenophon.

κρανέϊνα δύο] Debetur hæc fcriptura Leunclavio pro vulgata κρανάϊνα εὔπαλτα, quæ eft etiam in Lipf. Codice et Parif. A. B. Duo παλτὰ Perfis tribuit Xenophon in Cyrop. i. 2. 9. Hiftor. Gr. iii. 4. 14. Anab. i. 8. 3.

ἐξαφιέναι] Vulgatum ἐξαφεῖναι cum Leunclavio correxi. Sequens δυνατὸν τῷ debetur Caftalioni, Ald. enim cum Parif. A. B. ἀδύνατον τῷ, Juntina ἀδύνατον τὸ habent.

οἷόν τε] Juntinæ et Aldinæ οἵην τε correxit Caftal. verum habet margo Villois.

εἰς τὸ ἀντίον] *furfum* vertit Camerarius. Contra Weifke ἄγχι fcripfit, ne fcilicet cum Leunclavio fcribere deinceps εἰς τοὔπισθεν pro vulgato εἰς τοὔμπροσθεν neceffe haberet, quod fecit Zeune. Ita fieri haftam ὅπλον ἀγχίμαχον, quo etiam cominus uti liceat. Verum εἰς τοὔπισθεν neminem cenfet uti hafta, fed equum potius convertere, ut fcopum habeat oppofitum. Sed qui potuit hæc fcribere vir doctus, nec antea infpicere a Zeunio comparatum cap. viii. f. 10. ubi eft: ὁ μὲν φεύγῃ ἐπὶ τοῦ ἵππου— καὶ τὸ δόρυ εἰς τοὔπισθεν μεταβαλλόμενος. Sed video diverfitatem. Ille enim locus de hafta vera et antiqua loquitur; nofter de miffilibus brevioribus παλτοῖς, quæ retro projecta infequentem hoftem terrere fimiliter non poterant. Quominus tamen emendationem viri docti fequerer, impedit me loquendi ufus, qui, fi ufus παλτοῦ is defignatur, quem voluit Weifke, minime εἰς τὸ ἄγχι dici patitur, fed folum ἄγχι poftulat; addita enim præpofitio cum articulo certum ad locum dirigit actionem, ut εἰς τὰ πλάγια, εἰς τοὔμπροσθεν, quæ tamen omnia fimul ἄγχι defendi voluit Xenophon. Antiquam igitur fcripturam reliqui, donec certior ex libris fcriptis afferatur, aut docuerit aliquis forte, verborum εἰς τὸ ἀντίον interpretationem effe hæc fequentia, εἰς τοὔμπροσθεν, aut vice verfa.

13. μεταλαβεῖν] Juntina, Caftal. Hal. Bryll. μεταβαλεῖν. Hoc noftrum ex Aldina ductum *repetere* interpretatur Index Zeunianus. Rectius Camerarius *mutare*. Sed quid fit ἀποστρέψαι, nemo dixit: verbum in Indice omifit Zeune. στρέψαι τὰ ἀκόντια eft torquere haftam aut jaculum, quod habet Pollux i. 175. Igitur h. l. ἀποστρέψαι, fi bene habet, fufpicor effe torquere et emittere: nifi intelligitur

χρόνος ἐγχωρεῖ. Γράψομεν δὲ ἐν βραχεῖ καὶ, ὡς ἂν τις κράτιστα ἀκοντίζοι. Ἣν γὰρ προβαλλόμενος μὲν τὰ ἀριστερὰ, ἐπανάγων δὲ τὰ δεξιὰ, ἐξανιστάμενος δ' ἐκ τῶν μηρῶν, μικρὸν ἐπανακύπτουσαν τὴν λόγχην ἀφῇ, οὕτω σφοδρότατόν τε καὶ μακρότατον οἴσεται τὸ ἀκόντιον, εὐστοχώτατον μέντοι, ἐὰν κατὰ τὸν σκοπὸν ἀφιεμένη ἀεὶ ὁρᾷ ἡ λόγχη. 14. Καὶ ταῦτα μὲν δὴ ἰδιώτῃ καὶ ὑπομνήματα καὶ μαθήματα καὶ μελετήματα γεγράφθω ἡμῖν. Ἃ δὲ ἱππάρχῳ προσήκει εἰδέναι τε καὶ πράττειν, ἐν ἑτέρῳ λόγῳ δεδήλωται.

τὸν ἵππον, equum avertere ab hoſte. Emiſſo autem jaculo, eques mutat παλτὸν, alterum in manus accipit, quo utatur contra hoſtem cominus. Hinc ἀκόντισμα τὸ μακρότατον debet eſſe miſſio jaculi, quæ fit ex longiſſimo intervallo.

ἐπανάγων] *retrahens.* ἐξανιστάμενος eſt *inſurgens.* Cf. locum Simonis e Polluce i. ſ. 215. adſcriptum ſupra ad cap. vii. ſ. 5. λόγχη ἐπανακύπτουσα eſt *ſpiculo paululum ſurſum ſpectante.*

ἀφιεμένη] Caſtal. Hal. Bryl. ἀμφιεμένη.

14. πράττειν] Hoc vulgato πράσσειν, Zeunio ſuadente, ſubſtituit Weiſke.

ἑτέρῳ λόγῳ] In Hipparchico, quem ante hunc librum ſcriptum fuiſſe ſignificat tempus verbi δεδήλωται.

PRÆMONITA DE XENOPHONTIS

ἹΠΠΑΡΧΙΚῼ.

ἹΠΠΑΡΧΟΣ, ſeu præfectus equitum, magiſtratus fuit Athenis ſuffragiis electus, de quo Harpocration: Ἵππαρχος, ὁ τῶν ἱππέων ἄρχων. δύο δ᾽ ἦσαν οὗτοι, ὡς Δημοσθένης ἐν δ᾽ Φιλιππικῶν καὶ Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ. Præter duo hipparchos decem phylarchi, ex ſingulis tribubus unus, eligebantur. Demoſthenes Philippica i. p. 47. οὐκ ἐχειροτονεῖτε δὲ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν δέκα ταξιάρχους καὶ στρατηγοὺς καὶ φυλάρχους, καὶ ἱππάρχους δύο; τί οὖν ποιοῦσι; πλὴν ἑνὸς ἀνδρὸς, ὃν ἂν ἐκπέμψητε ἐπὶ τὸν πόλεμον, οἱ λοιποὶ τὰς πομπὰς πέμπουσιν ὑμῶν μετὰ τῶν ἱεροποιῶν. ὥσπερ γὰρ οἱ πλάττοντες τοὺς πηλίνους, εἰς τὴν ἀγορὰν χειροτονεῖτε τοὺς ταξιάρχους καὶ τοὺς φυλάρχους, οὐκ ἐπὶ τὸν πόλεμον. οὐ γὰρ ἐχρῆν—ταξιάρχους παρ᾽ ἡμῶν, ἱππάρχους ἄρχοντας οἰκείους εἶναι, ἵν᾽ ἦν ὡς ἀληθῶς τῆς πόλεως ἡ δύναμις· ἀλλ᾽ εἰς μὲν Λῆμνον τὸν παρ᾽ ὑμῶν ἵππαρχον δεῖ πλεῖν, τῶν δ᾽ ὑπὲρ τῶν τῆς πόλεως κτημάτων ἀγωνιζομένων Μενέλαον ἱππαρχεῖν; καὶ οὐ τὸν ἄνδρα μεμφόμενος ταῦτα λέγω, ἀλλ᾽ ὑφ᾽ ὑμῶν ἔδει κεχειροτονημένον εἶναι τοῦτον, ὅστις ἂν ᾖ. Phylarchos decem imperio hipparchi paruiſſe, ex Ariſtotele docet Harpocration. Φύλαρχον, ἄνδρα κομήτην, πίλῳ χαλκῷ in capite ornatum habet Ariſtophanes Lyſiſtratæ verſu 561.

Phylarchus a tribu nomen habet, quia ſingulæ tribus phylarchum exhibebant eligendum. Tribuum rationem etiam in ordinanda acie contra hoſtem habitam fuiſſe, docent loca appoſita ad Hellenica iv. 4. 19. p. 193.

Eſt locus in Memorabilibus iii. 3. colloquium Socratis cum juvene hipparcho recens facto tenens, unde colligitur, ἱπποτοξότας in acie fuiſſe ante equites collocatos; cetera in hunc etiam librum repetita tranſtulit Xenophon. Addo locum Lyſiæ contra Alcibiadem filium p. 563. qui ſimul

hipparchorum, phylarchorum et ſtrategorum munia demonſtrat: στρατηγοὺς nominat τοὺς ἄρχοντας ἐν τῷ στρατοπέδῳ. De his vero ita tradit: ἐχρῆν γὰρ αὐτοὺς ἀνακαλεῖν μὲν Πάμφιλον, (hipparchum) ὅτι φαίνων τὸν ἵππον, (i. e. καταλέγων) ἱππέως ἀπεστέρει τὴν πόλιν, ἐπιβάλλειν δὲ τῷ φυλάρχῳ, ὅτι ἐξελαύνων Ἀλκιβιάδην ἐκ τῆς φυλῆς, ἄκυρον ἐποίει τὴν τούτων τάξιν, κελεύειν δὲ τὸν ταξίαρχον ἐξαλείφειν αὐτὸν ἐκ τοῦ τῶν ὁπλιτῶν καταλόγȣ. Ornamenta equitum, phylarchorum et hipparchorum licet conjicere ex loco Ariſtophanis Lyſiſtr. verſu 561. ἄνδρα κομήτην φυλαρχοῦντ᾽ εἶδον ἀφ᾽ ἵππου ἐς τὸν χαλκοῦν πῖλον λέκιθον παρὰ γραὸς ἐμβαλλόμενον. Galeam dicit πῖλον χαλκοῦν. Atque ita Antiphanes comicus in Equitibus apud Athenæum xi. p. 503.

τὸ μὲν ἐφίππιον
στρῶμ᾽ ἐστὶν ἡμῖν, ὁ δὲ καλὸς πῖλος, καλὸς
ψυκτήρ· τί βούλει; πάντ᾽ Ἀμαλθείας κέρας.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ἹΠΠΑΡΧΙΚΟΣ

SIVE

DE MAGISTRI EQUITUM OFFICIO LIBELLUS.

CAPUT I.

Summatim perstringuntur officia magistri equitum.

ΠΡΩΤΟΝ μὲν θύοντα χρὴ αἰτεῖσθαι θεοὺς ταῦτα διδόναι, καὶ νοεῖν καὶ λέγειν καὶ πράττειν, ἀφ᾽ ὧν θεοῖς μὲν κεχαρισμενώτατα ἄρξειας ἄν, σαυτῷ δὲ καὶ φίλοις καὶ τῇ πόλει προσφιλέστατα καὶ εὐκλεέστατα καὶ πολυωφελέστατα. 2. Θεῶν δὲ ἵλεων ὄντων, ἀναβιβαστέον μέν σοι ἱππέας, καὶ ὅπως ἀναπληρῶται ὁ κατὰ τὸν νόμον ἀριθμὸς, καὶ ὅπως τὸ ὂν ἱππικὸν μὴ μειῶται. Εἰ δὲ μὴ προσαναβήσονται ἱππεῖς, μείονες ἀεὶ ἔσονται· ἀνάγκη γὰρ, τοὺς μὲν γήρᾳ ἀπαγορεύειν, τοὺς δὲ καὶ ἄλλως ἐκλείπειν.

Cap. I. 1. θύοντα] Junt. Cast. Bryl. ἐνθύοντα. Deinceps post διδόναι posui incisum, quod vulgo post νοεῖν conspicitur positum, ne quis temere eodem sensu dictum putet διδόναι, quo sequentia verba, νοεῖν, λέγειν, πράττειν. Hæc tria enim pendent ab illo διδόναι, id est a beneficio deorum. Pro ταῦτα liber Vratislav. πάντα habet et μὲν post θεοῖς omittit. Paris. A. ἄρξειας ὡσαύτως δὲ καὶ φ.—πολὺ ὠφελιμώτατα.

2. δὲ ἵλεων] Codex Lips. et Vr. δ᾽ ἵλεων. Sequens ἀναβιβαστέον male quidam *recensere* sunt interpretati, monente Weiskio, qui legere, constituere, parare vertit. De equisone est imponere equo De re equestri vi. 12. μέντοι dat Paris. A. et κατὰ νόμον.

προσαναβήσονται] Junt. Ald. Hal. προσαναβήσωνται, quod est, nisi novi accesserint equites. Sequens ἄλλως est ex Aldina; ἄλλους habet Junt. Castal. Hal. Bryl. μὴ ante μειῶται et καὶ ante ἄλλως omittit Vratisl. καὶ etiam Paris. A.

3. Πληρουμένου γε μὴν τοῦ ἱππικοῦ, ἐπιμελητέον μὲν, ὅπως τρέφωνται οἱ ἵπποι, ὡς ἂν δύνωνται πόνους ὑποφέρειν· οἱ γὰρ ἥττους τῶν πόνων οὔτε αἱρεῖν οὔτε ἀποφεύγειν δύναιντο ἄν· ἐπιμελητέον δὲ, ὅπως εὔχρηστοι ὦσιν· οἱ γὰρ αὖ ἀπειθεῖς τοῖς πολεμίοις μᾶλλον ἢ τοῖς φίλοις συμμαχοῦσι. 4. Καὶ οἱ λακτίζοντες δὲ ἀναβεβαμένοι ἵπποι ἐκποδὼν ποιητέοι· οἱ γὰρ τοιοῦτοι πολλάκις πλείω κακὰ ἢ οἱ πολέμιοι ποιοῦσιν. Δεῖ δὲ καὶ τῶν ποδῶν ἐπιμελεῖσθαι, ὅπως δύνωνται καὶ ἐν τραχείᾳ χώρᾳ ἱππεύειν, εἰδότας, ὅτι, ὅπου ἂν ἀλγῶσιν ἐλαυνόμενοι, ἐνταῦθα οὐ χρήσιμοί εἰσι. 5. Τῶν γε μὴν ἵππων ὑπαρχόντων, οἵων δεῖ, τοὺς ἱππέας αὖ ἀσκητέον· πρῶτον μὲν, ὅπως ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀναπηδᾷν δύνωνται· πολλοῖς γὰρ ἤδη ἡ σωτηρία παρὰ τοῦτο ἐγένετο· δεύτερον δὲ, ὅπως ἐν παντοίοις χωρίοις ἱππάζεσθαι δυνήσονται· καὶ γὰρ οἱ πολέμιοι ἄλλοτε ἐν ἄλλοις τόποις γίγνονται. 6. Ὅταν δὲ ἤδη ἔποχοι ὦσι, δεῖ αὖ σκοπεῖσθαι, ὅπως ἀκοντιοῦσί τε ὡς πλεῖστον ἀπὸ τῶν ἵππων, καὶ τἆλλα δυνήσονται ποιεῖν, ἃ δεῖ τοὺς ἱππικούς. Μετὰ ταῦτα ὁπλιστέον καὶ ἵππους καὶ ἱππέας, ὡς αὐτοὶ μὲν ἥκιστα τιτρώσκοιντ᾽ ἄν, βλάπτειν δὲ τοὺς πολεμίους

3. αἱρεῖν] cursu assequi et capere hostem. αἱρεῖν est in Hal. Bryl. Male Leuncl. et Welsiana αἴρειν dederunt, quod Ribitti *ferre*, Leunclavius *adtollere sese* interpretati sunt; de vitio monuit etiam Taylor ad Lysiam p. 56. ed. Reisk.

εὔχρηστοι] Cod. Aug. cum Paris. A. εὐπειθεῖς, minus recte, uti judicat Weiske. Mihi contra verum id verbum videbatur, cum contrarium in allata ratione sit ἀπειθεῖς. Sed præterea αὖ ante ἀπειθεῖς sublatum malim. Si nova aliqua ratio afferretur, ferrem particulam.

4. ἀναβεβαμένοι] Castal. Bryl. ἀναβεβαμμένοι dederunt. Deinde ἐκ ποδῶν Cod. Lips. habet.

εἰδότας] Antiquum εἰδότα revocavit Zeune, Stephani lectionem confirmat Cod. Augustanus cum Paris. A. Y. In postrema sectione εἰσὶ dat Cod. Lips.

5. ἱππέας αὖ] Vratisl. αυ omittit.

ἀναπηδᾷν] In Memor. iii. 3. 5. est: πρῶτον μὲν ἀναβατικωτέρους ἐπὶ τοὺς ἵππους ποιήσεις αὐτούς;

ἤδη] Omisit Castalio et Bryl. deinde δυνήσωνται dedit Leuncl.

6. ὦσι, δεῖ] Vulgatum ὦσιν correxi ex libro Lips. et Paris. A. (cf. Fischeri Animadv. ad Weller. i. p. 143.) qui deinceps δυνήσωνται dat cum Leuncl. Wecheliana, quæ similiter ἀκοντιῶσι habet. σκοπεῖν dat cum Paris. A. Vratisl. qui μάλιστα omittunt ante δύναιντ᾽ ἄν. Paris. A. omittit etiam ἂν ante βλάπτειν.

μάλιστα δύναιντ' ἄν. 7. Ἐκ τούτων παρασκευαστέον, ὅπως εὐπειθεῖς οἱ ἄνδρες ὦσιν· ἄνευ γὰρ τούτου οὔθ' ἵππων ἀγαθῶν οὔτε ἱππέων ἐπόχων οὔτε ὅπλων καλῶν ὄφελος οὐδέν. Προστατεύειν μὲν οὖν τούτων πάντων, ὅπως καλῶς γίγνηται, τὸν ἵππαρχον εἰκός ἐστιν. 8. Ἐπεὶ δὲ καὶ ἡ πόλις, χαλεπὸν ἡγησαμένη ταῦτα πάντα τὸν ἵππαρχον μόνον ὄντα κατεργάζεσθαι, προσαιρεῖται μὲν αὐτῷ συνεργοὺς φυλάρχους, προσέταξε δὲ τῇ βουλῇ συνεπιμελεῖσθαι τοῦ ἱππικοῦ, ἀγαθόν μοι δοκεῖ εἶναι, τοὺς μὲν φυλάρχους παρασκευάζειν συνεπιθυμεῖν σοι τῶν καλῶν τῷ ἱππικῷ· ἐν δὲ τῇ βουλῇ ἔχειν τοὺς ῥήτορας ἐπιτηδείους, ὅπως λέγοντες φοβῶσί τε τοὺς ἱππέας, (βελτίονες γὰρ εἶεν φοβούμενοι) καταπραΰνωσί τε τὴν βουλήν, ἤν τι παρὰ καιρὸν χαλεπαίνῃ. 9. Ταῦτα μὲν οὖν ὑπομνήματα, ὧν δεῖ σε ἐπιμελεῖσθαι· ὡς δ' ἂν ἕκαστα τούτων βέλτιστα περαίνοιτο, τοῦτο δὴ πειράσομαι λέγειν.

7. Ἐκ τούτων] Stephanus ἐκ τούτου dedit, merito ſpretum a Zeunio, ſed ſtatim ἄνευ τούτου pro vulgato ἄνευ τούτων cum Camerario et Leunclavio dedit Weiſke.

ὅπως καλῶς] Juntinæ et Aldinæ καλῷ in ἐν καλῷ mutatum voluit Zeune, comparans Ageſilai ii. 3.

τὸν ἵππαρχον εἰκὸς ᾖ] In margine Leuncl. Steph. ut in Pariſ. A. ἱππικὸν annotatur. Pro vitioſo ᾖ Steph. et Leuncl. ἐστὶν dederunt. εἶ habent Aldina, Junt. Cod. Lipſ. et Vrat. εἴη abſque ἂν cum Zeunio ſcribere non licet.

8. ἀπεργάζεσθαι] E Pariſ. A. κατεργ. ſcripſi, qui deinceps ſimplex ἐπιμελεῖσθαι dat.

τοὺς ῥήτορας] Articulum vulgo omiſſum addidi. Scilicet deinceps vulgo legebatur καταπραΰνωσί τε τοὺς τὴν βουλήν. ubi recte articulum auctore libro Lipſ. et Aug. delevit Weiſke; ſed manus librarii aberrans eum, cum ex h. l. excidiſſet, alieno loco repetitum inſeruit. φοβῶσι τοὺς Vrat.

καταπραΰνωσί] Ante Stephanum erat καταπραΰνουσι, ut in libro etiam Lipſ. et Vrat. In Pariſ. A. verum ſupra ſcriptum eſt.

τε τὴν βουλὴν] Vulgatum ante τε τοὺς τὴν βουλὴν Brodæus mutari voluit in τε τοὺς περὶ τὴν β. Leuncl. in τε τοὺς τῆς βουλῆς. Stephani conjecturam delentis articulum τοὺς firmat Lipſ. Pariſ. A. et Aug. liber; igitur nec Zeuniano οὕτω vel οὗτοι opus eſt.

9. ὑπομνήματα] *præcepta* h. l. et ix. 2. de Equit. iii. 1. xii. 15. interpretatur Zeune. In Cyropædia iii. 3. 37. οἱ ὀψιμαθεῖς τοῦ ὑπομνήσοντος δέονται, quod deinde vocabulo ὑποβολὴ ſignificatur. Plato ὑπομνήματα vocat commentarios memoriæ ſcriptos. Cf. Phædri p. 346. ibique annotationem Heindorfii.

Quomodo magister equitum perficere possit, ut sit justus equitum numerus, equi commodi, boni et modesti equites, et probabiles tribuni.

Τοὺς μὲν τοίνυν ἱππέας δῆλον ὅτι καθιστάναι δεῖ κατὰ τὸν νόμον τοὺς δυνατωτάτους καὶ χρήμασι καὶ σώμασιν, ἢ εἰσάγοντα εἰς δικαστήριον ἢ πείθοντα. 10. Ἐγὼ δὲ οἶμαι, εἰς μὲν τὸ δικαστήριον τούτους εἰσακτέον εἶναι, οὓς μὴ εἰσάγων ἄν τις διὰ κέρδος δοκοίη τοῦτο ποιεῖν· καὶ γὰρ τοῖς ἧττον δυναμένοις εὐθὺς ἂν εἴη ἀποστροφὴ, εἰ μὴ τοὺς δυνατωτάτους πρώτους ἀναγκάζοις. 11. Ἔτι δὲ καὶ οὕτως ἄν μοι δοκεῖ τις νέους μὲν, τὰ ἐν ἱππικῇ λαμπρὰ λέγων, εἰς ἐπιθυμίαν καθιστάναι τοῦ ἱππεύειν, τοὺς δὲ κυρίους αὐτῶν ἧττον ἀντιτείνοντας ἔχειν, τάδε διδάσκων, ὡς ἀναγκασθήσονται μὲν ἱπποτροφεῖν, ἢν μὴ ὑπὸ σοῦ, ὑπ᾽ ἄλλου γε, διὰ τὰ χρήματα· 12. ἢν δ᾽ ἐπὶ σοῦ ἀναβῶσιν, ὡς ἀποστρέψεις μὲν τοὺς παῖδας αὐτῶν τῶν πολυτελῶν γε

κατὰ τὸν νόμον] Vrat. articulum omittit.

10. εἰσάγων ἄν τις διὰ κέρδος] Hoc ordine collocata verba habet liber Lipſ. et Pariſ. A. quæ vulgo ita leguntur: εἰσάγων διὰ κέρδος ἄν τις. Negatio in Vrat. deeſt.

εἰ μὴ τοὺς] Negationem inſerendam eſſe cenſuit jam olim Camerarius, contra Leunclavii rationem ἀποστροφὴ mutantis in ἐπιστροφὴ, *attentio, cura*, probavit Zeune. In Junt. Ald. et Vrat. eſt εἰς τοὺς, ut in libro Lipſ. Cum Camerario facit Toup. Emend. ad Suidam i. p. 52. ἀποστροφὴ ita dicitur in Anab. ii. 4. 11.

11. Ἔτι δὲ καὶ οὕτως] Ita cum Caſtal. et Bryl. 3. Zeune; in reliquis Edd. eſt, ut in Cod. Lipſ. et Pariſ. A. οὓς pro οὕτως. Stephanus conjecit ἔστι δὲ καὶ οὓς. Vrat. dat οὓς ἂν μὴ.

νέους] Conjecturam Leuncl. τοὺς νέους recepit Welſiana. Sequens τὰ λαμπρὰ ex Brodæi correctione dedit Steph. cum in Edd. pr. eſſet τὸ λαμπρὰ. Vrat. νέους μέντοι ἐν dat.

κυρίους] parentes, tutores et curatores interpretatur Brodæus.

ὡς ἂν] Stephanus et Leuncl. ἂν deleri voluerunt; et omittit Vrat. cum Pariſ. A. Sequens γε addidit Zeune, γοῦν voluit addi Leunclavius. Deinceps εἰ μὴ Pariſ. A. ſupra ſcriptum habet, quod probo.

12. ἢν δ᾽ ἐπὶ] Ita Cod. Lipſ. δὲ ἐπὶ vulgo erat.

ἀποστρέψεις] ſponte hoc eventurum, ut ea re adoleſcentes ab inſano equos coemendi ſtudio avocentur, interpretatur Weiſke; minus bene. Nec enim ſtudium equos coemendi coercere ſe velle promittit hipparchus, ſed moderaturum ſe ita equitis recentis ſtudio, ut ne in pretio equi emendi ad uſum bellicum inſaniat, cum alii equi pulcritudinem ſpectarent et inſano pretio emerent. Pretia equorum, quibus hipparchus et equites publici utebantur, æſtimare licebit ex loco Iſæi oratoris p. 116. ὃ μὴν οὐδὲ καθιπποτρόφηκας· οὐ γὰρ πώποτε ἐκτήσω ἵππον πλείονος ἄξιον ἢ τριῶν μνῶν. Idem p. 292. ἵππον λαμπρὸν nominat, ἐφ᾽ οὗ ἐφυλάρχησε.

καὶ μανικῶν ἱππωνειῶν, ἐπιμελήσει δὲ, ὡς ἂν ταχὺ ἱππικοὶ γίγνοιντο. Λέγοντα δὲ οὕτω καὶ ποιεῖν ταῦτα πειρατέον. 13. Τὰς γε μὴν ὄντας ἱππέας ἡ βουλὴ ἄν μοι δοκεῖ, προειποῦσα, ὡς τὸ λοιπὸν δεήσει διπλάσια ἱππάζεσθαι, καὶ ὡς τὸν μὴ δυνάμενον ἵππον ἀκολουθεῖν ἀποδοκιμάσει, ἐπιτεῖναι ἂν τρέφειν τε ἄμεινον καὶ ἐπιμελεῖσθαι μᾶλλον τῶν ἵππων. 14. Καὶ τοὺς βιαίους δὲ ἵππους ἀγαθόν μοι δοκεῖ εἶναι προῤῥηθῆναι, ὅτι ἀποδοκιμασθήσονται. Αὕτη γὰρ ἡ ἀπειλὴ πωλεῖν ἂν τοὺς τοιούτους μᾶλλον παρορμήσειε, καὶ ἱππωνεῖν σωφρονέστερον. 15. Ἀγαθὸν δὲ καὶ τοὺς ἐν ταῖς ἱππασίαις λακτίζοντας ἵππους προῤῥηθῆναι, ὅτι ἀποδοκιμασθήσονται· οὐδὲ γὰρ συντάττειν τοὺς τοιούτους δυνατὸν, ἀλλ᾽ ἀνάγκη, κἄν ποι ἐπὶ πολεμίους δέῃ ἐλαύνειν, ὑστάτους ἂν αὐτοὺς ἕπεσθαι. Ὥστε, διὰ τὴν τοῦ ἵππου κακουργίαν, ἄχρηστος καὶ ὁ ἱππεὺς καθίστα-

ἱππωνειῶν] Ita ſcripſit Stephanus pro ἱππονιῶν Edd. pr. et Pariſ. B. Sed in Lipſ. et Aug. eſt ἱππωνιῶν· ἐπιμελήσῃ δὲ. Zeunii conjectura μανικὸν mutantis in νεανικὸν inanis eſt et vana. ἐπιμελήσῃ primus edidit Stephanus, cum altera ſcriptura ſit in Edd. pr. In Vrat. eſt ὑπονοιῶν, ſed e correctione.

13. ἱππέας] Hanc conjecturam Camerarii Edd. pr. et Cod. Lipſ. ſcripturæ ἵππους cum Welſio ſubſtituit Zeune. ἵππους—δοκῇ Pariſ. A.

διπλάσια ἱππάζεσθαι] duplicatas exercitationes interpretatur cum Gallicis interpretibus Weiſke.

καὶ ὡς] Copulam καὶ ſuadente Camerario et reliquis interpretibus cum Welſio adſcivit Zeune omiſſam in Edd. pr. et libro Vrat. et Lipſ. Sequens ἵππον Cod. Lipſ. omiſit cum Pariſ. A.

ἀποδοκιμάσει] Heſychius: ἵππου τροχός· τοῖς γεγηρακόσιν ἵπποις ἐχάραττον ἐπὶ τὴν γνάθον σημεῖον τροχοῦ σχῆμα ἔχον· ἐκαλεῖτο δὲ καὶ τρυσίππιον. Idem in poſtrema voce τρ.: τὸν χαρακτῆρα τὸν ἀπὸ τῆς βουλῆς ἐν ταῖς δοκιμασίαις τοῖς ἀδυνάτοις καὶ τετρυμένοις ἵπποις ἐπιβαλλόμενον, ἵνα μηκέτι στρατεύωνται, τὸ παλαιὸν ἐκάλουν τρυσίππιον· τροχὸς δὲ ἦν ὁ ἐπιβαλλόμενος χαρακτὴρ τῇ γνάθῳ τῶν ἵππων. Photii Lexicon vocem τρυσίππιον ex Eupolide comico interpretatur ἔγκαυμα ἵππου ἐπὶ τῇ γνάθῳ τροχῷ ὅμοιον. Hinc interpretantur verſum ἵππῳ γηράσκοντι τὰ μείονα κύκλ᾽ ἐπίβαλλε Suidas in ἵππῳ, Zenobius Proverb. iv. 41. Pollux vii. 186. Etymol. M. h. v. Euſtathius ad Odyſſeæ iv. p. 197. qui Eupolidis locum appoſuit.

14. βιαίους δὲ ἵππους] Vulgatum δὲ ἵππους debetur Leunclavio, qui ob ſequentem aſperum ſpiritum Edd. pr. et Cod. Lipſ. δ᾽ ἵππους mutavit. Deinde ante Stephanum erat προρηθῆναι hic et paulo poſtea.

παρορμήσειε] Vulgatum παρορμήσειεν ex libro Lipſ. et Pariſ. correxit Weiſke. Deinceps Juntina ἱππονεῖν, Aldina et ceteræ ante Stephanianam ἱππονοεῖν habent. σωφρονέστερον ἱππ. opponitur ταῖς μανικαῖς ἱππωνείαις. Recte igitur *minus cupide* interpretatur Weiſke, male Camerarius *moderatiorem, non contumacem, non ferum.*

ται. 16. Ὡς δ' ἂν καὶ οἱ πόδες εἶεν τῶν ἵππων κράτιστοι, εἰ μέν τις ἔχει ῥάω καὶ εὐτελεστέραν ἄσκησιν, ἐκείνη ἔστω· εἰ δὲ μὴ, ἐγώ φημι χρῆναι πεῖραν ἔχων χύδην καταβαλόντα λίθους τῶν ἐν τῆς ὁδοῦ ὅσον μναιαίους, καὶ πλεῖον καὶ μεῖον, ἐν τούτοις τὸν ἵππον ψήχειν, καὶ ἐνιστάναι, ὅταν ἀπὸ τῆς φάτνης ἀποβῇ· βαδίζων γὰρ ἐν τοῖς λίθοις οὔ ποτε ὁ ἵππος παύσεται, οὔθ' ὅταν ψήχηται, οὔθ' ὅταν μυωπίζηται. Ὁ δὲ πειραθεὶς, τά τε ἄλλα, ἃ λέγω, πιστεύσει, καὶ στρογγύλους τοὺς πόδας τοῦ ἵππου ὄψεται. 17. Ὁπότε γε μὴν οἱ ἵπποι εἰσὶν, οἵους δεῖ, ὡς ἂν αὐτοὶ οἱ ἱππεῖς ἄριστοι γίγνοιντο, τοῦτο διηγήσομαι. Τὸ μὲν τοίνυν τοὺς νέους αὐτῶν ἀναπηδᾷν ἐπὶ τοὺς ἵππους, πείθοιμεν ἂν αὐτοὺς μανθάνειν· τὸν διδάξοντα δὲ παρασχὼν, ἐπαίνου δικαίως ἂν τυγχάνοις. Τούς γε μὴν πρεσβυτέρους τὸν Περσικὸν τρόπον ἀναβάλλεσθαι ὑπ' ἄλλων προσεθίσας, καὶ τούτους ὠφελήσαις ἄν. 18. Ὅπως γε μὴν ἐν παντοδαποῖς χωρίοις ἔποχοι οἱ ἱππεῖς δυνήσον-

16. κράτιστοι] Spectant hæc ad ungulas solidandas, ut apparet ex libro de re equestri iv. 5. ὅπως καρτεραὶ ἔσονται αἱ ὁπλαί. ubi singula accuratius traduntur. Deinceps ἔχοι ῥᾷον Paris. dat.

ψήχειν, καὶ ἐνιστάναι] Copulam καὶ vulgo positam ante ψήχειν collocandam esse ante ἐνιστάναι recte monuit Zeune, itaque fecit Weiske comparans locum ex libro de re equestri: ἐξακτέον τὸν ἵππον, ὅπου ψήξει· μεταδετέον δὲ μετὰ τὸ ἄριστον ἀπὸ τῆς φάτνης.

ὁ ἵππος] Articulum addendum esse monuit Leuncl. eumque ex libro Lips. et Aug. adjecit Weiske. Accedit Vratisl.

μυωπίζηται] *a muscis infestatur.* Index Zeunianus: pejus alii de calcaribus interpretantur. Est asilos abigere, ut ex libro de re equestri apparet: ἀνάγκη δὲ μυωπιζόμενον κεχρῆσθαι ταῖς ὁπλαῖς.

Ὁ δὲ πειραθεὶς] Cod. Lips. ὁ γὰρ πειρ. Vrat. πειρασθεὶς. Sequens στρογγύλους τοὺς πόδας peculiariter ungulas spectat, ut apparet ex altero loco, ubi est: τὰς χελιδόνας τῶν ποδῶν οἱ λίθοι στερεοῦσι. Paris. A. τῶν ἵππων dat.

17. οἱ ἱππεῖς] Codex Lips. ἱππῆς, sed correctum ἱππεῖς. Deinceps γίγνωνται dat Vratisl.

ἀναπηδᾷν] Aldina et Juntina ἀναπηδῶν dederunt, quod vitium ante Stephanum jam Castalio correxerat.

πείθοιμεν] Veterum Edd. πείθωμεν cum Zeunio revocavit Weiske, quanquam verum jam olim Stephanus in Ed. prima et Leunclav. in altera dederit. Pejus πείθομεν in Steph. sec. et Leuncl. tertiam irrepsit. πείθομαι Vratisl. dat.

διδάξοντα] Ex Editione Castal. et Codice Taurinensi Leunclavii prætuli vulgato διδάξαντα.

ὑπ' ἄλλων] Edd. vett. Paris. A. et Cod. Lips. ἀλλήλων. Verum in libro Taurinensi repertum cum Welsio dedit Zeune. De Persico more confer librum de re equestri vi. 12.

18. δυνήσονται] Vulgato δυνήσωνται propter Atticum morem prætuli. De

ται εἶναι, τὸ μὲν πυκνὰ ἐξάγειν, μὴ πολέμου ὄντος, ἴσως ὀχληρόν. Συγκαλέσαντα δὲ χρὴ τοὺς ἱππέας συμβουλεῦσαι αὐτοῖς μελετᾶν, καὶ ὅταν εἰς χώραν ἐλαύνωσι, καὶ ὅταν ἄλλοσέ ποι, ἐκβιβάζοντας τῶν ὁδῶν καὶ ταχὺ ἐλαύνοντας ἐν τόποις παντοδαποῖς. Τοῦτο γὰρ ὠφελεῖ μὲν παραπλησίως τῷ ἐξάγειν, ὄχλον δ᾽ οὐχ ὅμοιον παρέχει. 19. Ἐπιτήδειον δὲ ὑπομιμνήσκειν, ὅτι καὶ ἡ πόλις ἀνέχεται δαπανῶσα εἰς τὸ ἱππικὸν ἐγγὺς τετταράκοντα τάλαντα τοῦ ἐνιαυτοῦ, ὡς, ἢν πόλεμος γίγνηται, μὴ ζητεῖν δέῃ ἱππικὸν, ἀλλ᾽ ἐξ ἑτοίμου ἔχῃ παρεσκευασμένῳ χρῆσθαι. Ταῦτα γὰρ ἐνθυμουμένους εἰκὸς καὶ τοὺς ἱππέας μᾶλλον ἀσκεῖν τὴν ἱππικὴν, ὅπως, ἢν πόλεμος ἐγείρηται, μὴ ἀμελετήτους ὄντας ἀγωνίζεσθαι δέῃ περί τε τῆς πόλεως

vitio monuit in Addendis etiam Weiſke et verum habet Vratiſl. ſed a ſecunda manu, et Pariſ. A.

Συγκαλέσαντα] Hanc Aldinæ lectionem Juntinæ ἐγκαλέσαντα merito prætulit Stephanus.

εἰς χώραν] in agrum ſuum, in fundum quiſque ſuum. Ad ἐκβιβάζοντας (ſenſu activo ſemper fere uſurpatum) intellige, ut ad ἐλαύνοντας, nomen ἵππον. In Vrat. antea eſt ἕποι ἄλλος.

παραπλησίως] Auguſt. Codex παραπλησία, unde παραπλήσια efficit Weiſke, quod mollius ſonare ait. Deinde ὁμοίως Aldina, Pariſ. et Vrat. dat probatum a Stephano et Leuncl. propter præcedens adverbium.

19. ἀνέχεται δαπανῶσα] Hæc verba poſuit Priſcianus p. 1113.

τάλαντα] Mille equites ex loco infra ix. 3. ſumit Petitus, igitur in equitem pro καταστάσει datas fuiſſe ſingulis menſibus drachmas 20. De legibus Atticis p. 660. ed. Amſtelod. Κατάστασις enim erat ἀργύριον, ὅπερ οἱ κατασταθέντες ἱππεῖς ἐλάμβανον ἐκ τοῦ δημοσίου ἐπὶ τῇ καταστάσει. Hoc reddebant, qui deſinebant equo mereri ſtipendia, καὶ οἱ φύλαρχοι ἀναπράττουσι τὰς καταστάσεις παρ᾽ αὐτῶν, ut eſt in oratione Lyſiæ. Iſocrates in Areopagitica extrema: τῶν δὲ περὶ τὸν πόλεμον οὕτω κατημελήκαμεν, ὥστε οὐδ᾽ ἐς ἐξετάσεις ἰέναι τολμῶμεν, (hæ ſunt equitum) ἢν μὴ ἀργύριον λαμβάνωμεν. Feſtus: *Ærarium æs appellabatur id quod equitibus duplex pro binis equis dabatur.* Idem: *paribus equis, id eſt duobus, Romani utebantur in prælio, ut, ſudante altero, tranſirent in ſiccum.* Hoc eſſe videtur illud, quod infra ſ. 23. dicitur τῷ μισθῷ ἐπαναγκάζοντες κατὰ τὸν νόμον ὁπλίζεσθαι. Demoſthenes in Philippica i. p. 47. ſumtus rationem reddens in exercitum faciendi ita narrat: χρήματα τοίνυν ἔστι μὲν ἡ τροφὴ, σιτηρέσιον τοῖς στρατευομένοις μόνον τῇ δυνάμει ταύτῃ, τάλαντα ἐννενήκοντα καὶ μικρόν τι πρός· δέκα μὲν ναυσὶ ταχείαις, τετταράκοντα τάλαντα, εἴκοσιν εἰς τὴν ναῦν μναῖ τοῦ μηνὸς ἑκάστου· στρατιώταις δὲ δισχιλίοις τοσαῦθ᾽ ἕτερα, ἵνα δέκα ἕκαστος τοῦ μηνὸς ὁ στρατιώτης δραχμὰς σιτηρέσιον λαμβάνῃ· τοῖς δ᾽ ἱππεῦσι διακοσίοις οὖσιν, ἐὰν τριάκοντα δραχμὰς ἕκαστος λαμβάνῃ τοῦ μηνὸς, δώδεκα τάλαντα. Hinc ratio ſumtuum annuorum, quos narrat Xenophon, facile poteſt iniri. Μισθὸς igitur eſt menſtruus et annuus, et diverſus plane videtur eſſe a καταστάσει, quam, qui equitatum deſerebat, inſequenti equiti vel potius ſenatui reddere cogebatur.

δέῃ] Cod. Lipſ. δὴ, Vrat. δὲ habet: idem Lipſ. ſequens δέῃ omiſſum in lacuna habet. ἐξ ante ἑτοίμου omittit Vrat. Poſtea ἀμελήτους habet Caſtal.

καὶ περὶ εὐκλείας καὶ περὶ τῆς ψυχῆς. 20. Ἀγαθὸν δὲ καὶ τοῦτο προειπεῖν τοῖς ἱππεῦσιν, ὅτι ἐξάξεις καὶ σύ ποτε αὐτοὺς, καὶ διὰ παντοίων χωρίων ἡγήσῃ. Καὶ ἐν ταῖς μελέταις δὲ τῆς ἀνθιππασίας καλὸν ἐξάγειν ἄλλοτε εἰς ἀλλοῖον τόπον· καὶ γὰρ τοῖς ἱππεῦσι καὶ τοῖς ἵπποις βέλτιον. 21. Ἀκοντίζειν γε μὴν ἀπὸ τῶν ἵππων ὧδ᾽ ἂν πλεῖστοί μοι δοκοῦσι μελετᾷν, εἰ τοῦτ᾽ αὖ προείποις φυλάρχοις, ὅτι αὐτοὺς δεήσει ἡγουμένους τοῖς τῆς φυλῆς ἀκοντισταῖς ἐλαύνειν ἐπὶ τὸ ἀκόντιον. Φιλοτιμοῖντο γὰρ ἂν, ἢ εἰκὸς, ὡς πλείστους ἕκαστος ἀποδεῖξαι ἀκοντιστὰς τῇ πόλει. 22. Ἀλλὰ μὴν καὶ τοῦ καλῶς γε ὁπλισθῆναι τοὺς ἱππέας οἱ φύλαρχοι ἄν μοι δοκοῦσι μέγιστον συλλαμβάνειν, εἰ πεισθείησαν, ὅτι πολύ ἐστι πρὸς τῆς πόλεως εὐδοξότερον, τῇ τῆς φυλῆς λαμπρότητι κεκοσμῆσθαι, ἢ μόνον τῇ ἑαυτῶν στολῇ. 23. Εἰκὸς δὲ, μὴ δυσπίστους εἶναι αὐτοὺς τὰ τοιαῦτα, οἵ γε φυλαρχεῖν ἐπεθύμησαν

Bryl. 3. et Leunclaviana Wechel. Parif. A. δ' ἐνι περι habet.

20. καὶ τοῦτο] Margo Steph. et Leuncl. ἓν καὶ τοῦτο dant, ut deinde μελίταις Juntina, et Aldina. καὶ σύ ποτε αὐτοὺς Vratifl. cum Parif. Vulgo erat ποτὲ καὶ σὺ.

μελέταις δὲ τῆς ἀνθιππασίας] Ita ex Aug. et Parif. libris vulgatum, ubi eft μελέταις δὲ ταῖς πρὸς ἀνθ. correxit Weifke. Jam antea Stephanus monuerat, vel πρὸς delendum effe, vel fcribendum πρὸς τὰς ἀνθιππασίας. Ex libro Taurinenfi πρὸ τῆς ἀνθ. malebat Leuncl. De re confer cap. 3. et de re equeftri viii. 10.

τοῖς ἱππεῦσι καὶ] Hæc omifit verba Aldina, Caftal. Bryl. et Halenfis.

21. ὧδ' ἂν πλεῖστοί] Perperam Caftal. Hal. Bryl. αὖ dederunt. Deinceps Parif. φυλάρχοις ἑαυτοὺς δεήσει.

τοῖς—ἀκοντισταῖς] Steph. τοὺς ἀκοντιστὰς edidit, nulla edita ratione. Ita tamen eft in Parif. A.

ἐπὶ τὸ ἀκόντιον] Articulum omiferunt operæ in Steph. et Leunclavianis Edd. Cf. fect. 25.

εἰκὸς] Juntinæ vitiofum ἢ omifit Caftalio primus, fed Aldinum ἢ reftituit Stephanus.

22. Ἀλλὰ μὴν καὶ] Ex Aug. et Parif. copulam καὶ adfcivit Weifke. Sequens εἰ ante πεισθείησαν ex Aldina revocavit Stephanus.

πρὸς τῆς πόλεως] Vulgatum πρὸ cum Ribitto Weifke interpretatur *in confpectu totius civitatis.* Quid vero tum fignificabit εὐδοξότερον? Sic eft αἰσχρὸν πρὸς ἀνθρώπων Anab. ii. 5. 20. δίκαιον πρὸς ἀνθρώπων i. 6. 6. ii. 5. 20. v. 7. 12. ubi vide annotata. πρὸς habet Parif.

ἑαυτῶν] Stephanus Aldinæ, Juntinæ, Aug. et Vratifl. ἑαυτοῦ revocavit, noftrum eft in Caftal. Hal. Bryl. Parif. Miror Weifkium, qui ἑαυτοῦ revocavit, quia φυλῆς antecefferit, non φυλῶν; fed στολὴ refertur ad φυλάρχους, contra λαμπρότης eft τῆς φυλῆς.

23. δυσπίστους] Ita Edd. pr. et liber Lipf. cum Vratifl. et Parif. δυσπείστους ex margine Leuncl. cum Welfio et Zeunio recepit Weifke. Deinceps εἴγε Vrat. a prima manu habet.

δόξης καὶ τιμῆς ὀρεγόμενοι. Δυνατοὶ δ' εἰσὶ κατὰ τὰ ἐν τῷ νόμῳ ὁπλίσαι, καὶ ἄνευ τοῦ αὐτοὶ δαπανᾶν, τῷ μισθῷ ἐπαναγκάζοντες κατὰ τὸν νόμον ὁπλίζεσθαι. 24. Εἴς γε μὴν τὸ εὐπειθεῖς εἶναι τοὺς ἀρχομένους, μέγα μὲν καὶ τὸ λόγῳ διδάσκειν, ὅσα ἀγαθὰ ἔνι ἐν τῷ πειθαρχεῖν· μέγα δὲ καὶ τὸ ἔργῳ [κατὰ τὸν νόμον] πλεονεκτεῖν μὲν ποιεῖν τοὺς εὐτάκτους, μειονεκτεῖν δὲ ἐν πᾶσι τοὺς ἀτακτοῦντας. 25. Ἰσχυροτάτη δέ μοι δοκεῖ εἶναι παρόρμησις τῶν φυλάρχων εἰς τὸ φιλοτιμεῖσθαι αὐτοὺς καλῶς παρεσκευασμένους ἕκαστον τῆς φυλῆς ἡγεῖσθαι, εἰ τοὺς ἀμφὶ σὲ προδρόμους κοσμήσαις μὲν ὅπλοις ὡς κάλλιστα, ἀκοντίζειν δὲ μελετᾶν ἐξαναγκάσαις ὡς μάλιστα, εἰσηγοῖο δὲ αὐτοῖς ἐπὶ τὸ ἀκόντιον, αὐτὸς εὖ μάλα μεμελετηκώς. 26. Εἰ δὲ καὶ ἆθλά τις δύναιτο προτιθέναι ταῖς φυλαῖς πάντων, ὁπόσα ἀγαθὰ νομίζουσιν ἀσκεῖσθαι ἐν ταῖς θέαις ὑπὸ τοῦ ἱππικοῦ, τοῦτο πάντας οἶμαι Ἀθηναίους γε μάλιστα προτρέπειν εἰς φιλονεικίαν. Δῆλον δὲ τοῦτο καὶ

κατὰ τὰ ἐν τῷ νόμῳ] Brodæi conjectaram, a Leuncl. in margine Codicis Taurinenfis etiam repertam, vulgato καὶ τὰ prætulit Weifke. Ad verbum ὁπλίσαι intellige τοὺς ἱππέας.

24. εὐπειθεῖς] Junt. εὐπιθὲς, Aldina εὐπιθεῖς, verum dedit Stephanus.

καὶ τὸ λόγῳ] Edd. pr. τῷ καὶ λ. unde Caftalio τὸ καὶ λ. effecit, quod ipfum ex libro Aug. Parif. et Vrat. recepit Weifke. καὶ τῷ λόγῳ cum Steph. Zeune. Mihi hoc in membro copula καὶ abundare videtur.

καὶ τὸ ἔργῳ] Ita Aug. liber ex correctione habet, cum antea, ut in ceteris Edd. fcriptum effet τῷ ἔργῳ. Recte igitur recepit Weifke.

[κατὰ τὸν νόμον]] Hæc verba, ut temere repetita ex fectione præcedente, recte feclufit Weifke.

25. παρεσκευασμένους] Ad evitandam ambiguitatem auctorem fcribere debuiffe παρεσκευασμένης cenfet Weifke. Ceterum αὐτοὺς eft ex Aldina, τοὺς ceteræ Edd. quod in αὖ τοὺς mutari voluit Stephanus. Sequens εἰ deeft in Edd. vett. et Vrat. libro præter Aldinam. ἐν τῷ φιλοτιμ. dat Vratifl.

προδρόμους] Hi videntur Weifkio fuiffe turma quædam prætoriana. Antecedens εἰ Parif. omifit.

αὐτὸς δὴ] Vulgatum δὲ ex margine Leuncl. ita mutavit Weifke. Contra Caftalio αὐτὸς δὲ εὖ μάλα εἴης μεμελ. dedit, cum vitium vulgatæ vidiffet, quod defendere conatus eft Zeune. Optimum videtur cum libro Lipf Vrat. et Auguftano δὲ delere. Ceterum in margine Cod. Lipf. ad verbum εἰσηγοῖο adfcriptum legitur ἡγοῖο, quod mihi verum videtur comparanti fect. 21. ὅτι αὐτοὺς δεήσει ἡγουμένους τοῖς τῆς φυλῆς ἀκοντισταῖς ἐλαύνειν ἐπὶ τὸ ἀκόντιον. Parif. αὐτοὺς εὖ μάλα habet.

26. τοῦτο πάντας] Scripturam Edd. pr. Lipf. libri, Vrat. Parif. et Aug. revocavi cum Weifkio: τοῦτον ex conjectura Leunclavii cum Welfio dedit Zeune, ad antecedens τὶς referens.

ἐν τοῖς χοροῖς, ὡς μικρῶν ἄθλων ἕνεκα πολλοὶ μὲν πόνοι μεγάλαι δὲ δαπάναι τελοῦνται. Τοὺς μέντοι κριτὰς τοιούτους δεῖ εὑρίσκειν, παρ᾽ οἷς νικῶντες μάλιστ᾽ ἂν ἀγάλλοιντο.

CAPUT II.

De ordine equitum ad itinera omnis generis collocandorum.

1. Ἢν δὲ δή σοι ταῦτα πάντα ἐξησκημένοι ὦσιν οἱ ἱππεῖς, δεῖ δήπου καὶ τάξιν τινὰ ἐπίστασθαι αὐτούς, ἐξ ἧς κάλλιστα μὲν θεοῖς πομπὰς πέμψουσι, κάλλιστα δὲ ἱππάσονται, ἄριστα δὲ μαχοῦνται, ἢν δέῃ, ῥᾷστα δὲ καὶ ἀταρακτότατα ὁδοὺς πορεύσονται, καὶ διαβάσεις περάσουσιν. Ἧι τοίνυν χρώμενοι τάξει δοκοῦσιν ἄν μοι ταῦτα κάλλιστα διαπράττεσθαι, ταύτην νῦν ἤδη πειράσομαι δηλοῦν. 2. Οὐκοῦν ὑπὸ μὲν τῆς πόλεως ὑπάρχουσι διῃρημέναι φυλαί. Τούτων δ᾽ ἐγώ φημι χρῆναι πρῶτον μὲν δεκαδάρχους σὺν τῇ τῶν φυλάρχων ἑκάστου γνώμῃ καταστῆσαι ἐκ τῶν ἀκμαζόντων τε καὶ φιλοτιμοτάτων καλόν τι ποιεῖν καὶ ἀκούειν· καὶ τούτους μὲν προστάτας δεῖ εἶναι. 3. Μετὰ δὲ τούτους ἴσους χρὴ τούτοις ἀριθμὸν ἐκ τῶν πρεσβυτάτων τε καὶ φρονιμωτάτων ἑλέσθαι, οἵτινες τελευταῖοι τῶν δεκάδων ἔσονται. Εἰ γὰρ δεῖ καὶ ἀπεικάσαι,

Cap. II. 1. δεῖ δήπου] Liber Aug. δεῖ δήπως. Deinde ἑξῆς Edd. pr.

κάλλιστα μὲν—κάλλιστα δὲ] Junt. et ceteræ Edd. pr. κάλλιστα μὲν—μάλιστα δὲ, quod revocavit Zeune. καλλίστας — κάλλιστα Aldina cum Vratiſl. et Pariſ. habet, probante Stephano et Leunclavio: ſed quod dedit Weiſke, eſt in libro Lipſ. et Aug. ἱππάσουσι dat Vrat.

2. δεκαδάρχους] Cod. Lipſ. et Pariſ. δεκάρχους habent: ſimiliter variatur ſcriptura in δεκαδαρχίαις a Lacedæmoniis in urbes græcas introductis, de quibus Harpocration et ad eum Valeſius p. 17.

ἑκάστου] Ante Stephanum erat ἑκάστους.

καλόν τι—ἀκούειν] Laudem virtutis ſignificavit ita etiam cap. viii. ſect. 22.

προστάτας] Vulgatum, quod eſt etiam in libris vulgatis Hellenicorum ii. 4. 16. ibidem cum Wyttenbachio et hic defendit Weiſke; Morus utrobique præferebat πρωτοστάτας, quod legitur infra ſect. 6. et de Laced. republ. xi. 5. Sine varietate legitur προστατῶν Cyrop. iii. 3. 41. et ſect. 6. infra Vratiſl. dat προστάται.

3. τούτους ἴσους] Edd. pr. præter Aldinam ἴσως; liber Lipſ. habet τούτο μέσως. Deinde ἀριθμῷ eſt in margine Steph. et Leuncl.

οὕτω καὶ σίδηρος μάλιστα διατέμνει σίδηρον, ὅταν τό τε ἡγούμενον τοῦ τομέως ἐῤῥωμένον ᾖ καὶ τὸ ἐπελαυνόμενον ἱκανόν. 4. Τούς γε μὴν ἐν μέσῳ τῶν πρώτων καὶ τῶν τελευταίων, ἐπεὶ οἱ δεκάδαρχοι ἐπιστάτας ἕλοιντο, καὶ οἱ ἄλλοι ἐφέλοιντο, οὕτως εἰκὸς ἑκάστῳ πιστότατον τὸν ἐπιστάτην εἶναι. 5. Τὸν μέντοι ἀφηγούμενον ἐκ παντὸς τρόπου δεῖ ἱκανὸν ἄνδρα καθιστάναι. Ἀγαθὸς γὰρ ὤν, εἴτε ποτὲ δέοι ἐπὶ πολεμίους ἐλαύνειν, ἐγκελεύων, ῥώμην ἂν ἐμβάλλοι τοῖς ἔμπροσθεν· εἴτ' αὖ καὶ ἀποχωρεῖν καιρὸς συμβαίνοι, φρονίμως ἀφηγούμενος, μᾶλλον ἄν, ὡς τὸ εἰκός, σώζοι τοὺς φυλέτας. 6. Οἱ μέντοι δεκάδαρχοι ἄρτιοι ὄντες, πλείω ἴσα μέρη παρέχοιεν ἂν διαιρεῖν, ἢ εἰ

ἡγούμενον καὶ τὸ μέσον ἐῤῥωμένον ᾖ] Hanc Caſtal. et Bryl. 3. ſcripturam probavit Zeune. In Junt. Ald. Hal. eſt τοῦτο δὲ μέσως ἐῤῥωμένον, quod recepit Steph. et Leuncl. In margine Leuncl. extat τό τε μέσον ἐῤῥωμένον, quod Welſiana in τὸ δὲ μέσον mutavit. Vitium manifeſtum arguit mentio mediæ aciei ab h. l. aliena. Igitur Codicis Aug. præclaram ſcripturam τομέως recte recepit Weiſke. In Vratiſl. eſt οὕτως καὶ σίδηρος ὅταν τόγε (ſupra ſcripto τότε) ἡγούμενον τοῦ τομέως. In Weiſkiana male tranſlocata verba τοῦ τομ. et ante ᾖ inſerta leguntur. Verum eſt etiam in Pariſ. Vocabulum habet Pollux x. ſ. 141. τὰ δὲ σκυτοτόμων σκεύη τομεὺς ἐν Πλάτωνος Ἀλκιβιάδῃ. In Platone ſect. 51. vulgo editur: ὥσπερ σκυτοτόμος τέμνει που τομῇ καὶ σμίλῃ καὶ ἄλλοις ὀργάνοις. Sed vitium vidit et correxit Jungermann ad Pollucem, et τομεῖ ſcriptum legit; et ita interpretatur Scholion editum a Ruhnkenio p. 82. τομεύς ἐστιν ἐργαλεῖον τὴν βάσιν ἔχον κυκλικὴν, σμίλη δὲ ἡμικυκλικήν. Ex hoc vero Xenophontis loco patet, τομέως uſum latius patuiſſe; ferrum enim h. l. dicitur vel ſecare vel perforare τομεύς.

4. δεκάδαρχοι] Aldina cum libro Lipſ. et Pariſ. δέκαρχοι habet.

οἱ ἄλλοι] Ipſos extremos equites cum Zeunio interpretatur Weiſke. Sed id non ſufficere cenſet idem vir doctus ad intelligendum, *ita quemque ſpem in eo reponere poſſe, qui deinceps a tergo ſuo ſit locatus.* Itaque veretur, ut hæc ſint integra. Comparat Cyrop. iii. 3. 41. ſqq. vi. 3. 25. et Memorab. iii. 1. 8. Acutiſſime vitium vidit Weiſke; emendationem equidem certam attuliſſe mihi videor ἐφέλοιντο ſcribendo. Ita apud Thucydidem iv. 38. bis dicitur τῶ δὲ μετ' αὐτὸν Ἱππαγρέτου ἐφῃρημένου—αὐτὸς τρίτος ἐφῃρημένος ἄρχειν κατὰ νόμον, εἴ τι ἐκεῖνοι πάσχοιεν. qui latine *ſuffectus* dicitur. Vulgo hic legebatur ἐφέποιντο.

5. ἀφηγούμενον] Weiſke τὸν φύλαρχον interpretatur; recte, puto. Deinceps εἴποτε a prima manu Pariſ.

ἐγκελεύων] Pariſ. κελεύων habet, quo auctore deinceps vulgatum ἐμβάλοι correxi.

σώζοι τοὺς] σώζοιτο τοὺς habet Pariſ. Y.

6. ἄρτιοι ὄντες] Weiſke fatetur, ſibi totam rem eſſe obſcuram. Primo hoc ipſum, *decuriones eſſe pari numero, non impari, v. c. 20, non 25*, quid ad rem faciat, neſcire ſe ait. Non minus enim phylarchos quindenis imperare poſſe, etſi imparibus, quam vicenis. Deinde in veſtigium veræ interpretationis ingreſſus: *An hoc vult auctor, (quod rei optime conveniret)* δεκάδας *rurſus dirimi poſſe in binas* πεμπάδας, *cum* ἐνωμοτία, *ipſi ceterum probata, in duas partes æquales dirimi non poſſit, ut ei præſint bini duces? Vide* iv. 9. Id tamen deſeruit ideo, quod δεκάδ-

περιττοὶ εἶεν. Αὕτη δέ μοι ἡ τάξις ἀρέσκει διὰ τάδε, ὅτι πρῶτον μὲν οἱ προστάται πάντες ἄρχοντες γίγνονται· οἱ δ' αὐτοὶ ἄνδρες ὅταν ἄρχωσι, μᾶλλόν πως οἴονται ἑαυτοῖς προσήκειν τι καλὸν ποιεῖν, ἢ ὅταν ἰδιῶται ὦσιν· ἔπειτα δὲ καὶ ὅταν πρακτέον τι ᾖ, τὸ παραγγέλλειν μὴ ἰδιώταις ἀλλ' ἄρχουσι πολὺ ἀνυτικώτερον. 7. Τεταγμένων γε μὴν οὕτως, χρὴ, ὥσπερ καὶ τοῖς Φυλάρχοις προαγορεύσεται ἡ χώρα ὑπὸ τοῦ ἱππάρχου, ἐν ᾗ ἑκάστῳ ἐλατέον, οὕτω καὶ τοῖς δεκαδάρχοις παρηγγέλθαι ὑπὸ τῶν Φυλάρχων, ὅπως πορευτέον ἑκάστῳ. Οὕτω γὰρ προειρημένων, πολὺ εὐτακτοτέρως ἂν ἔχοι, ἢ εἰ, ὥσπερ ἐκ θεάτρου, ὡς ἂν τύχωσιν ἀπιόντες λυπῶσιν ἀλλήλους. 8. Καὶ μάχεσθαι δὲ μᾶλλον ἐθέλουσιν οἵ τε πρῶτοι, ἤν τι ἐκ τοῦ πρόσθεν προσπίπτῃ, οἳ ἂν εἰδῶσιν, ὅτι αὕτη ἡ χώρα αὐτῶν· καὶ οἱ τελευταῖοι, ἤν τι ὄπισθεν ἐπιφαίνηται, ἐπιστάμενοι, ὅτι αἰσχρὸν λιπεῖν τὴν τάξιν. 9. Ἄτακτοι δ' ὄντες ἀλλήλους μὲν ταράττουσι καὶ ἐν στεναῖς ὁδοῖς, καὶ ἐν διαβάσεσι, τοῖς δὲ πολεμίοις οὐδεὶς ἑκὼν αὐτὸν τάττει μάχεσθαι. Καὶ ταῦτα μὲν δὴ πάντα ὑπάρχειν δεῖ ἐκπεπονημένα πᾶσι τοῖς ἱππεῦσιν, εἰ μέλλουσιν ἀπροφάσιστοι ἔσεσθαι σύνεργοι τῷ ἡγουμένῳ.

αρχοι dicuntur, non δεκάδες. Zeune monuerat, noſtrum rem voluiſſe inſtitui ad normam militiæ Spartanæ, de qua ſit de Rep. Laced. xi. 5. Sed inde parum lucis affulgere ſibi fatetur Weiſke. Res mihi ſatis aperta eſſe videtur. Vult numerum decurionum omnium eſſe parem, quo facilius is in plures minores partes vel numeros dividi poſſit, quorum unicuique officii et dignitatis aliquid poſſit aſſignari. Ita fit, ut plures ἄρχοντες ſint, iique omnes in primo ordine conſtitui poſſint, ut in acie Laconica: εἰσὶ μὲν γὰρ ἐν τῇ Λακωνικῇ τάξει οἱ πρωτοστάται ἄρχοντες. ubi vide annotata.

7. προαγορεύσεται] Eſt pro προαγορευθήσεται; ſed malim cum Zeunio ſcriptum προαγορεύεται.

παρηγγέλθαι] Edd. pr. παρηγγέλθη præter Aldinam. Sequens εἰ poſt ἢ deeſt in Juntina, Hal. prioribus Bryl. Pariſ. Cod. B. C. et Lipſ. Deinceps malim λυποῖεν.

8. τι ἐκ τοῦ—προσπίπτῃ] Junt. Ald. τοι ἐκ τȣ πρόσθε προσπίπτει. Deinceps ἴδωσιν dat Vratiſl.

ἐπιφαίνηται] Quod eſt in libro Pariſ. A. dedi pro vulgato ἐπιφέρηται. Idem voluit Cod. Lipſ. et Vratiſl. in quibus eſt φαίνηται, ut in margine Steph. et Leuncl. ἐπιφέρνηται Pariſ. Y.

9. ἑκὼν αὐτὸν] Ante Stephanum erat αὐτὸν; pronomen id plane omiſit Codex Lipſ. et Vratiſl.

μὲν δὴ] Cod. Lipſ. a recentiore manu ſcriptum δὴ habet.

CAPUT III.

De ratione et ordine decurſionum, quæ per urbem et per gymnaſia, partim religionis partim luſtrationis cauſa, inſtituendæ ſunt.

1. Τῶνδε γε μὴν αὐτῷ ἤδη μέλειν δεῖ ἱππάρχῳ· πρῶτον μὲν, ὅπως καλλιερήσει τοῖς θεοῖς ὑπὲρ τοῦ ἱππικοῦ· ἔπειτα, ὅπως τὰς πομπὰς ἐν ταῖς ἑορταῖς ἀξιοθεάτους ποιήσει· ἔτι δὲ καὶ τἆλλα, ὅσα ἐπιδεικνύναι δεῖ τῇ πόλει, ὅπως ᾗ δυνατὸν κάλλιστα ἐπιδείξει, τά τ' ἐν Ἀκαδημίᾳ καὶ τὰ ἐν Λυκείῳ καὶ τὰ Φαληροῖ καὶ τὰ ἐν τῷ Ἱπποδρόμῳ. Καὶ ταῦτα μὲν ἄλλα ὑπομνήματα· ὡς δὲ τούτων ἕκαστα κάλλιστα ἂν πράττοιτο, νῦν αὐτὰ λέξω. 2. Τὰς μὲν οὖν πομπὰς οἴομαι ἂν καὶ τοῖς θεοῖς κεχαρισμενωτάτας καὶ τοῖς θεαταῖς εἶναι, εἰ, ὅσων ἱερὰ καὶ ἀγάλματα ἐν τῇ ἀγορᾷ ἐστι, ταῦτα, ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν Ἑρμῶν κύκλῳ περὶ τὴν ἀγορὰν καὶ τὰ ἱερὰ περιελαύνοιεν,

Cap. III. 1. αὐτῷ] *ſoli* recte interpretatur Weiſke. Deinceps Pariſ. οὐδὲ pro ἤδη, Vrat. dat μέλλει: ſed idem καλλιερέσῃ—ποιήσει dat: unde conjunctivum, qui vulgo legitur, correxi. Idem ἐπιδείξῃ a ſecunda demum manu habet, et δὲ poſt ἔτι omittit. Deinde ὅπως ᾗ δυνατὸν κάλλιστα ἐπιδεῖξαι Codicis Aug. et Pariſ. lectionem temere probavit Weiſke.

τά τ' ἐν Ἀκαδημίᾳ] Ante Stephanum erat ταῦτ' ἐν Ἀκαδημείᾳ. Verum habet Pariſ. Sequens Φαληροῖ vulgato Φαλαροῖ recte ex libro Lipſ. Pariſ. et Aug. ſubſtituit Weiſke. Hoc idem habet Stephanus Byz. h. v. qui addit καὶ πληθυντικῶς τὰ Φάληρα. Ξενοφῶν Ἱππαρχικῷ. Itaque Zeune ſuſpicabatur, eum h. l. Φαληροῖς ſcriptum legiſſe. Sed Lucas Holſtein in annotatione errorem Stephani annotavit et vitium ſcripturæ vulgare hujus loci correxit.

2. Ἑρμῶν] Quorum cum magna eſſet copia in urbe, (vide Interpretes ad Nepotis Alcib. 3.) certa parte fori, in aliqua porticu fortaſſe, plures collocati erant. Hæc ad h. l. Weiſke. Hæc eſt στοὰ ἡ τῶν Ἑρμῶν memorata ab Æſchine contra Cteſiphontem p. 572. De his ita Harpocration ſub vocabulo Ἑρμαῖ docet ex Menecle: ἀπὸ γὰρ ποικίλης καὶ τῆς τοῦ βασιλέως στοᾶς εἰσὶν οἱ Ἑρμαῖ καλούμενοι. διὰ γὰρ τὸ πολλοὺς κεῖσθαι καὶ ὑπὸ ἰδιωτῶν καὶ ἀρχόντων, ταύτην εἰληφέναι τὴν προσηγορίαν συμβέβηκεν. De his ſubjungam loca ſcriptorum, quæ pertinent ad exercitationes equeſtres. Athenæus iv. p. 167. Demetrius Demetrii Phalerei filius τοῖς Παναθηναίοις ἵππαρχος ὢν ἰκρίον ἔστησε πρὸς τοῖς Ἑρμαῖς Ἀρισταγόρᾳ (pellici ſuæ) μετεωρότερον τῶν Ἑρμῶν. unde apparet, ſpectatores conveniſſe ad Hermas. Demoſthenes contra Midiam p. 570. τοῦτον ἐχειροτονήσατε — πάλιν ἵππαρχον, ὀχεῖσθαι διὰ τῆς ἀγορᾶς ταῖς πομπαῖς οὐ δυνάμενον.—ἵππαρχος δὲ χειροτονηθεὶς λελύμανται τὸ ἱππικὸν ὑμῶν τοιούτους θεὶς νόμους, οὓς πάλιν αὐτὸς ἔξαρνος ἦν μὴ τεθεικέναι.—ἱππαρχῶν τοίνυν ἵππον οὐκ ἐτόλμησεν ὁ λαμπρὸς καὶ πλούσιος οὗτος πρίασθαι, ἀλλ' ἐπ' ἀλλοτρίου τὰς πομ-

τιμῶντες τοὺς θεούς. Καὶ ἐν τοῖς Διονυσίοις δὲ οἱ χοροὶ προσεπιχαρίζονται ἄλλοις τε θεοῖς καὶ τοῖς δώδεκα χορεύοντες. Ἐπειδὰν δὲ πάλιν πρὸς τοῖς Ἑρμαῖς γένωνται περιεληλακότες, ἐντεῦθεν καλόν μοι δοκεῖ εἶναι κατὰ φυλὰς εἰς τάχος ἀνιέναι τοὺς ἵππους μέχρι τοῦ Ἐλευσινίου. 3. Οὐδὲ δόρατα μὴν παραλείψω ὡς ἥκιστα ἂν ἀλλήλοις ἐπαλλάττοιτο. Δεῖ γὰρ μεταξὺ τοῖν ὤτοιν τοῦ

πὰς ἡγεῖτο. Plutarchus Phocionis c. 37. ἦν δὲ ἡμέρα μηνὸς Μουνυχιῶνος ἐνάτη ἐπὶ δέκα, καὶ τῷ Διῒ τὴν πομπὴν πέμποντες οἱ ἱππεῖς παρεξῄεσαν, ὧν οἱ μὲν ἀφείλοντο τοὺς στεφάνους et cet. Eſt de Diaſiis ſermo. Phocionis filius Phocus apud Athenæum iv. p. 169. νικήσας ἵπποις Παναθηναίοις dicitur. Is ſcilicet certamine equeſtri vicerat, quod genus ἀποβάτην vocabant. Hiſtoriam certaminis tangit Harpocration ſub eo vocabulo, ad quem compara annotationem Valeſii p. 94. ἀγωνίσασθαι Παναθηναίοις ἀποβάτην dicit Plutarchus Phocionis c. 20. Sed de Hermis pertinet inprimis huc locus Mneſimachi comici apud Athenæum ix. p. 402. Μάνη, στεῖχ' εἰς ἀγορὰν πρὸς τὲς Ἑρμᾶς, οὗ προσφοιτῶσ' οἱ φύλαρχοι τούς τε μαθητὰς τὲς ὡραίους (διδάσκουσιν,) οὗ ἀναβαίνειν ἐπὶ τοὺς ἵππους μελετᾷ Φίδων καὶ καταβαίνειν. Unde diſcimus, in vicinia Hermarum publicas fuiſſe equitum exercitationes.

Ceterum pompa omnis procedebat e Ceramico, in quo medio ſitum fuiſſe Leocorium docet Heſychius. Thucydides vi. 57. de magnis Panathenæis: Ἱππίας μὲν ἔξω ἐν τῷ Κεραμεικῷ καλουμένῳ διεκόσμει ὡς ἕκαστα ἐχρῆν τῆς πομπῆς προϊέναι. Cap. 58. μετὰ ἀσπίδος καὶ δόρατος εἰώθεσαν τὰς προπομπὰς ποιεῖν. Idem libri i. cap. 20. τῷ Ἱππάρχῳ περιτυχόντες περὶ τὸ Λεωκόριον τὴν Παναθηναϊκὴν πομπὴν διακοσμοῦντι, ἀπέκτειναν. Navis peplo ornata Minervæ deducta per medium Ceramicum procedebat uſque ad Eleuſinium; idque circumvecta præter murum Pelaſgicum et Apollinis Pythii templum in locum ſuum reducebatur. Hæc docuit Meurſius in libro de Panathenæis p. 30. 31. ubi ſimul docet, peplum ad arcem deductum in templum Minervæ fuiſſe. Ordinem integrum pompæ ex locis veterum colligere et deſcribere non licuit Meurſio, nec is decurſiones equeſtres a Xenophonte deſcriptas attigit. Idem in Lectionibus Atticis ii. 12. p. 76. pompam enarravit.

Addo locum Himerii ex Oratione iii. dicta ad Baſilium proconſulem, qui Athenas vere ſpectaturus Panathenæa minora venerat. Is ordinem pompæ ita deſcribit p. 445. ἄρχεται (ἡ τριήρης, navis deducenda Minervæ) μὲν εὐθὺς ἐκ πυλῶν τῆς ἀναγωγῆς ἡ ναῦς· κινηθεῖσα δὲ ἐκεῖθεν ἤδη—διὰ μέσου τοῦ Δρόμου κομίζεται, ὃς εὐθυτενὴς καὶ λεῖος καταβαίνων ἄνωθεν σχίζει τὰς ἑκατέρωθεν αὐτῷ παρατεταμένας στοὰς, ἐφ' ὧν ἀγοράζουσιν Ἀθηναῖοί τε καὶ οἱ λοιποί. (Porticus ad dextram βασίλειον et Jovis Eleutherii, ad ſiniſtram porticum Hermarum intelligit Wernſdorf.)

οἱ χοροὶ] Cod. Lipſ. οἱ θεοὶ ſcriptum habet inepte. Antecedens δὲ omittit Vratiſl.

τοῖς δώδεκα] Ex Salluſtio philoſopho c. 6. nomina et officia annotavit et cum romanis *diis conſentibus* comparavit Weiſke, qui ſtatuas eorum circa forum Athenis fuiſſe poſitas, uti Romæ, cenſebat. Per τὲς δώδεκα θεὲς jurat Cleon in Ariſtophanis Equit. 235. eoſdem comice nominat Avium verſu 95. Picturas deorum duodecim in pariete porticus ποικίλης memorat Pauſanias i. 3. Aram duodecim deorum commemorat Lycurgus orator p. 198. Calliſtratum καταφυγόντα ἐπὶ τὸν βωμὸν τῶν δώδεκα θεῶν nominans. Eandem aram nominat Plutarchus Niciæ cap. 13.

πρὸς τοῖς Ἑρμαῖς] Cod. Lipſ. ἐπὶ τοῖς Ἑρμαῖς habet. καὶ τ. Ἑ. Pariſ.

3. ἐπαλλάττοιτο] Leunclaviana apud Wechelum ἐπαλλάττοιντο vitioſe dedit.

ὤτοιν] Edd. pr. et Cod. Lipſ. cum Vrat. et Pariſ. νώτοιν vitium correxit

ἵππου ἕκαστον σχεῖν, εἰ μέλλοι φοβερά τε καὶ εὐκρινὴ ἔσεσθαι, καὶ ἅμα πολλὰ φανεῖσθαι. 4. Ἐπειδὰν δὲ τῆς εἰς τάχος διελάσεως λήξωσι, τὴν ἄλλην ἤδη καλὸν σχέδην εἰς τὰ ἱερὰ, ᾗπερ καὶ πρόσθεν, διελαύνειν. Καὶ οὕτως, ὅσα ἐστὶν ἐν ἵππῳ ἀναβεβαμένῳ, πάντα ἐπιδεδειγμένα ἔσται καὶ τοῖς θεοῖς καὶ τοῖς ἀνθρώποις. 5. Καὶ ὅτι μὲν ταῦτα οὐκ εἰθισμένοι ποιεῖν οἱ ἱππεῖς εἰσιν, οἶδα· γιγνώσκω δὲ, ὅτι ἀγαθὰ καὶ καλὰ καὶ τοῖς θεαταῖς ἡδέα ἔσται. Αἰσθάνομαι δὲ καὶ ἄλλα ἀγωνίσματα τοὺς ἱππέας κεκαινουργηκότας, ἐπειδὴ οἱ ἵππαρχοι ἱκανοὶ ἐγένοντο πεῖσαι ἃ ἠβουλήθησαν. 6. Ὅταν γε μὴν πρὸ τοῦ ἀκοντισμοῦ διελαύνωσιν ἐν Λυκείῳ, καλὸν ἑκατέρας τὰς πέντε φυλὰς ἐπὶ τοῦ μετώπου ἐλαύνειν ὥσπερ εἰς μάχην,

Castalio. Sequens μέλλοι debetur Stephano, μέλλει est in Edd. pr. et libro Lipf. μέλῃ in Vrat.

4. διελάσεως] Ante Stephanum erat διαλάσεως, quam scripturam sequens διελαύνειν coarguit.

τὴν ἄλλην] Intellige διέλασιν. Sequens σχέδην Hesychius interpretatur ἡσυχῇ, βάδην. Pollux i. sect. 214. σχεδία ἱππασία καὶ σχέδιον ἱππάζεσθαι καὶ ῥύμη. ubi Codd. σχέλην dant, in quo σχέδην rectum latet. Semus Athenæi xiv. p. 622. οἱ αὐτοκάβδαλοι καλούμενοι ἐστεφανωμένοι κιττῷ σχέδην ἐπέραινον ῥήσεις. Idem postea: οἱ δὲ φαλλοφόροι —στάδην δὲ ἔπραττον. ubi miror doctissimo Corayo conjecturam αὐτοσχέδην, nova forma et notione vocabuli, in mentem venisse. Postea πρόσθε præter Aldinam habent Edd. pr.

Καὶ οὕτως] Ante Stephanum erat καὶ ὅπως.

ἐστὶν—ἤδη] Brodæi correctionem ἰδεῖν scribentis præferebam antea, quam voculam deesse in Vratisl. cognovissem. Zeunii εἴδη locum hic suum non habuerit. Weiskii ratio ὅσα ἔστιν ἐν ἵππῳ ἤδη ἀναβεβαμένῳ, in qua e sequentibus ἐπιδεικνύναι repetendum est, quam sit aliena, docet ipsa versio, quam addit: *quæ licet (ostendere) in equo jam exercitato.* Equus ἀναβεβαμένος ἤδη est potius, qui jam sessorem tulit vel equitem impositum, minime vero *jam exercitatus.* In Edd. pr. ut in Vrat. erat ἀναβεβασμένῳ et ἐπιδεδειμένα. Prius vitium Leuncl. cum Stephano, posterius Castalio correxit.

5. ποιεῖν οἱ ἱππεῖς εἰσιν] Cod. Lipf. diverso ordine ποιεῖν εἰσιν οἱ ἱππεῖς. Sequens ἔσται sola Aldina dedit, in ceteris Edd. pr. abest. Postea τοῖς θεαταῖς in τοῖς θεοῖς inepte mutavit Codex Aug. et Parif. Ceterum consilium idem hoc post Xenophontem dedit Anaximenes in Rhetorica vulgo Aristoteli tributa cap. 3. ἐπεὶ συμπομπευόντων ὁπλιτῶν, ἱππέων, ψιλῶν εὐτολμότεροι γένοιντο ἂν οἱ πολῖται φιλοτιμούμενοι περὶ ταῦτα. et postea: πρὸς δὲ τοὺς πολέμους ὠφελίμως, ἐὰν ἱππεῖς καὶ ὁπλῖται διεσκευασμένοι συμπομπεύωσι.

6. ἐν Λυκείῳ] Promiserat sect. 1. docere τά τ᾽ ἐν Ἀκαδημίᾳ καὶ τὰ ἐν Λυκείῳ—καὶ τὰ ἐν τῷ ἱπποδρόμῳ, ὅσα δεῖ ἐπιδεικνύναι τῇ πόλει.

ἐπὶ τοῦ μετώπου] *latiore agmine equitare, ita ut* βάθος *seu profunditas sit nulla*, interpretatur Zeune. Infra c. iv. 3. et 9. est πλατύνειν et μηκύνειν τὸ μέτωπον τῆς φυλῆς et τὸ μέτωπον τῆς τάξεως. Cyrop. ii. 4. 1. εἰς μέτωπον στῆναι παρήγγειλε τῷ πρώτῳ τεταγμένῳ ταξιάρχῳ. De Laced. rep. xi. 8. τῷ ἐνωμοτάρχῃ παρεγγυᾶται εἰς μέτωπον παρ᾽ ἀσπίδα καθίστασθαι. Hinc Polybio μετωπηδὸν ἄγειν, ποιεῖσθαι τὴν ἔφο-

ἡγουμένου τοῦ ἱππάρχου, καὶ τῶν Φυλάρχων, ἐν τοιαύτῃ τάξει, ἀφ' ἧς πληρώσεται τοῦ δρόμου τὸ πλάτος. 7. Ἐπειδὰν δὲ ὑπερβάλωσι τὸ κεφάλαιον τοῦ ἀντιπροσώπου θεάτρου, χρήσιμον ἂν οἴομαι φανῆναι, καὶ εἰ, καθ' ὁπόσους μέτριον, εἰς τὸ κάταντες δυναμένους ταχὺ ἐλαύνειν ἐπιδείξαις τοὺς ἱππέας. 8. Οὐ μέντοι ἀγνοῶ, ὅτι, ἢν μὲν πιςεύωσι δυνήσεσθαι ταχὺ ἐλαύνειν, πάνυ ἂν ἡδέως ἐπιδείξαιντο· ἢν δὲ ἀμελέτητοι ὦσιν, ὁρᾷν χρὴ, ὅπως μὴ οἱ πολέμιοι αὐτοὺς τοῦτο δρᾷν ἀναγκάσουσιν. 9. Ἔν γε

δον, acie in frontem porrecta, et *ἐν μετώπῳ*, eadem in linea, *ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας*. Cf. Index Schweighæuferi Polybianus.

τοῦ δρόμου] Hic eft alter *δρόμος*, diverfus ab eo, quem fupra ex Himerio pofui. Lyceo *γυμνάσιον* addidit Lycurgus orator ex publica pecunia ædificatum tefte Paufania i. 29. 16. Scholia Ariftophanis ad Pac. 356. et Suidas de Lyceo: *ὅπου πρὸ τοῦ πολέμου ἐγυμνάζοντο. πρὸ γὰρ τῶν ἐξόδων ἐξοπλίσεις τινὲς ἐγένοντο ἐν τῷ Λυκείῳ, διὰ τὸ παρακεῖσθαι τῇ πόλει, καὶ ἀποδείξεις τῶν μάλα πολεμικῶν ἀνδρῶν.* Apud Ariftophanem chorus queritur: *ἀπολλύμεθα καὶ κατατετρίμμεθα πλανώμενοι ἐς Λυκεῖον κἀκ Λυκείου σὺν δορὶ σὺν ἀσπίδι τε.*

7. *Ἐπειδὰν δὲ ὑπερβάλωσι τὸ κεφάλαιον τοῦ ἀντιπροσώπου θεάτρου*] Vulgatum *ὑπερβάλλωσι* e Lipf. Aug. Parif. correxit Weifke. Præcedens *δὲ* fola habet Aldina cum Parif. Sequens *κεφάλαιον* Index Zeunianus *cardinem* interpretatur inepte. Weifke tacuit. Videtur effe fumma pars theatri monti, in quo erat acropolis, acclinati, vel viæ, quæ propter theatrum per montem ducebat, ut in Cyri difciplina *τάφρου κεφαλὴ* dicitur. Paufanias i. 21. *Ἐπὶ δὲ τοῦ Νοτίου καλουμένου τείχους, ὃ τῆς ἀκροπόλεως ἐς τὸ θέατρόν ἐστι τετραμμένον, ἐπὶ τούτου Μεδούσης— ἀνάκειται κεφαλή.—ἐν δὲ τῇ κορυφῇ τοῦ θεάτρου σπήλαιόν ἐστιν ἐν ταῖς πέτραις ὑπὸ τὴν ἀκρόπολιν· τρίπους δ' ἔπεστι καὶ τούτῳ.* Quem locum illuftrat alius Philochori apud Harpocrationem v. *κατατομὴ*, quem apponam: *Αἰσχραῖος Ἀναγυράσιος ἀνέθηκε τὸν ὑπὲρ θεάτρου τρίποδα καταργυρώσας, νενικηκὼς τῷ πρότερον ἔτει χορηγῶν παισὶ, καὶ ἐπέγραψεν ἐπὶ τὴν κατατομὴν τῆς πέτρας.* Pars igitur petræ, cui acclinatum erat theatrum, excifa videtur dici *κατατομή*; quanquam Pollux iv. 123. partem theatri facere velle videatur, falfus fortaffe loco aliquo fimili, Hyperidis fragmento, apud Harpocrationem, ubi eft: *καθήμενος κάτω ὑπὸ τῇ κατατομῇ.* Paufaniæ *κορυφὴ τοῦ θεάτρου* videtur eundem locum fignificare, quem Xenophon *κεφάλαιον* dixit. *ὑπ' αὐτὴν τὴν ἀκρόπολιν* fitum theatrum, *οὗ τὸν Διόνυσον ἐπὶ τὴν ὀρχήστραν διατιθέασιν*, narrat Dio Chryfoft. Or. xxxi. p. 631. Dicæarchus: *ὁ καλούμενος Παρθενὼν ὑπερκείμενος τοῦ θεάτρου μεγάλην κατάπληξιν ποιεῖ τοῖς θεωροῦσι.* Viam, quæ fupra theatrum e monte deorfum ducebat a Lyceo in contrariam partem, *τὸ κάταντες*, *partem declivem*, Xenophon vocat. Denique *ἀντιπρόσωπον* dicitur theatrum Lyceo exeuntibus equitibus; unde recte viri docti arguunt, theatrum in latere acropoleos orientali, Lyceo adverfo, fitum fuiffe, et ante id Odeum. Cf. Barthélemy Itiner. Græc. vol. ii. p. 399. ed. Bipont. ubi tamen verba Xenophontis male converfa ita extant: *Lorfque les cavaliers auront paffé l' angle du theatre qui eft à l' oppofite.*

Ceterum in Vratifl. libro eft *καὶ ἡ, καθ' ὁπόσους—ἐπιδεῖξαι—εἰ μὲν πιστεύσωσι.* Parif. *ἢν μὲν πιςεύσωσι—ἀναγκάσωσιν.*

καθ' ὁπόσους] *quotcunque conjunctos* Camerarius, *quot fatis eft, fimul decurrere* Zeune interpretatur.

εἰς τὸ κάταντες] Exemplum decurfionis ejufmodi Zeune affert ex Anab. iv. 8. 28. et comparat de re equeftri viii. 6. Deinde *ἐπιδεῖξαι* habet Caftal. Hal. Bryl. cum Vratifl.

μὴν ταῖς δοκιμασίαις ἡ μὲν τάξις εἴρηται, μεθ' ἧς ἂν κάλλιστα ἱππάζοιντο. Ἢν δὲ ὁ ἡγούμενος, ἥν περ ἔχῃ δυνατὸν ἵππον, ἐν τῷ ἔξωθεν ἀεὶ στίχῳ περιφέρηται, οὕτως αὐτὸς μὲν ἀεὶ ταχὺ ἐλᾷ, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἔξωθεν γιγνόμενοι πάλιν αὖ ταχὺ ἐλῶσιν· ὥστε ἡ μὲν βουλὴ ἀεὶ τὸ ταχὺ ἐλαυνόμενον θεάσεται, οἱ δὲ ἵπποι οὐκ ἀπεροῦσιν, ἐν μέρει ἀναπαυόμενοι. 10. Ὅταν γε μὴν ἐν τῷ ἱππο-

9. δοκιμασίαις] Lyſias p. 523. τοῦ νόμου κελεύοντος, ἐάν τις ἀδοκίμαστος ἱππεύῃ, ἄτιμον εἶναι.

Ἢν δὲ ὁ] Cum Leunclavio δὲ pro δ' poſuit Zeune propter aſperum ſpiritum ſequentem. Cod. Lipſ. δὲ ὁ omiſit, a recentiore manu adſcripta. Paulo antea Vratiſl. μάλιστα dat. Pariſ. στοίχῳ.

οὕτως αὐτὸς] Leunclavii conjecturam vulgato οὗτος ſubſtitui. οὗτος καὶ αὐτὸς Vratiſl. dat. Sequens ταχὺ omiſit Cod. Lipſ.

οὐκ ἀπεροῦσιν] Vitium Edd. pr. et Vrat. ἀπαίρουσιν correxit Camerarius et Stephanus. Ceterum rem ſibi obſcuram viſam eſſe fatetur Weiſke, qui περιφέρηται ſignificare putat, ducem modo huc modo illuc ad oppoſitum ex altero latere ordinem ſe conferre, adeo ut converſis equitibus ille rurſus ducat eos, qui ante pedetentim inceſſerant. Mihi ita videtur. Dux, ſi eſt hipparchus ipſe, nec στίχου cujuſque πρωτοστάτης, in circulum fertur equitans, hoc eſt περιφέρεται, et primo loco primum στίχον equis incitatis ſequentem ducit, deinde rediens in curſu ad ſecundum στίχον, eum eadem ratione ducit. Interim vero, donec ordo pervenerit ad extremum στίχον, reliqui alternis ex curſu conquieſcunt.

10. ἐν τῷ ἱπποδρόμῳ] Etymolog. M. Ἐνεχελιδῶ, τόπος Ἀθήνῃσι σταδίων ὀκτὼ, ἐν ᾧ αἱ ἱπποδρομίαι, ἀπό τινος Ἐχέλου. Heſychius: Ἐνεχελιδῶν· — ἔστι δὲ ὁ Ἀθηναίων ἱππόδρομος — ἐν ᾧ ἱππικοὶ ἤγοντο ἀγῶνες. Idem: ἵππειος δρόμος, τετραστάδιός τις. Plutarchus in Solone c. 19. τὸ δὲ ἱππικὸν διάστημα τεσσάρων ἦν σταδίων. Stephanus Byz. Ἐχελίδαι, δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ἀπὸ Ἐχέλου ἥρωος· οὗτος δ' ἀπὸ ἕλους τόπου μεταξὺ ὄντος τοῦ Πειραιέως καὶ τοῦ Τετρακώμου Ἡρακλείου, ἐν ᾧ τοὺς γυμνικοὺς ἀγῶνας ἐτίθεσαν τοῖς Παναθηναίοις. Demoſthenes c. Euergum p. 1155. γεωργῶ δὲ πρὸς τῷ ἱπποδρόμῳ καὶ οἰκῶ ἐνταῦθ' ἐκ μειρακίου. et p. 1162. γεωργῶ δὲ πρὸς τῷ ἱπποδρόμῳ, ὥστε οὐ πόῤῥω ἔδει αὐτὸν ἐλθεῖν.

Noſter in Memorab. iii. 3. 6. ubi Socrates cum electo recens hipparcho loquitur: ἐάν που κινδυνεύειν δέῃ, πότερον ἐπάγειν τοὺς πολεμίους ἐπὶ τὴν ἄμμον κελεύσεις, ἔνθαπερ εἰώθατε ἱππεύειν, ἢ πειράσῃ τὰς μελέτας ἐν τοιούτοις ποιεῖσθαι χωρίοις, ἐν οἷοισπερ οἱ πολέμιοι γίγνονται; ad quem locum egregie facit illuſtrandum gloſſa ex Lexico rhetorico MS. prolata ad Timæi Gloſſar. p. 23. ἁλίπεδον, ἀμμῶδες πεδίον, ἀπὸ ἁλὸς, ὅπερ ἐστὶ θάλασσα, πέδον δὲ, ὅπερ ἐστὶ γῆ πεποιημένη, παρὰ τὸ ἁλίζεσθαι ἐκεῖ τοὺς ἵππους· ἐν γὰρ τοῖς τοιούτοις χωρίοις ἀμμόδρομοι ἦσαν. Harpocration inter alia de hoc vocabulo ita: τινὲς δέ φασι παρὰ τὸ ἀλινδεῖσθαι ἵππους ἐν αὐτῷ δύνασθαι οὕτως ὀνομασθῆναι. quæ eadem habet Etymol. M.

Hippodromus ab Homero jam nominatus eſt Iliadis xxiii. 330. λεῖος δ' ἱππόδρομος ἀμφὶς, i. e. circum metam utrinque plana terra eſt curſui equorum et curribus idonea. Primum enim certaminibus curulibus hippodromi fuerunt ſtructi, uti Olympicus, cujus accuratam deſcriptionem dedit Pauſanias vi. 20. 7. ſeqq. in qua annotari merentur verba: παρεχομένου δὲ τοῦ ἱπποδρόμου παρήκουσαν ἐς πλέον τὴν ἑτέραν τῶν πλευρῶν, ἔστιν οὖν ἐπὶ τῆς μείζονος πλευρᾶς, οὔσης χώματος, κατὰ τὴν δίεξοδον τὴν διὰ τοῦ χώματος, τὸ τῶν ἵππων δεῖμα ὁ Ταράξιππος. Quæ facere mihi videntur ad illuſtrandam πέδην ἑτερομήκη de Equitatione vii. 14.

Hippodromum Trœzenium in fabuloſo litore fuiſſe arguunt loca hæc

δρόμῳ ἡ ἐπίδειξις ᾖ, καλὸν μὲν οὕτω πρῶτον τάξασθαι, ὡς ἂν ἐπὶ μετώπου ἐμπλήσαντες ἵππων τὸν ἱππόδρομον ἐξελάσειαν τοὺς ἐκ τοῦ μέσου ἀνθρώπους. 11. Καλὸν δὲ, ἐπεὶ αἱ φυλαὶ ἐν τῇ ἀνθιππασίᾳ φεύγουσί τε ἀλλήλους καὶ διώκουσι ταχέως, ὅταν οἱ ἵππαρχοι ἡγῶνται ταῖς πέντε φυλαῖς, ἑκατέρας διελαύνειν τὰς φυλὰς δι' ἀλλήλων. Ταύτης γὰρ τῆς θέας τό τε ἀντιμετώπους προσελαύνειν ἀλλήλοις, γοργόν· τό τε διελάσαντας τὸν ἱππόδρομον ἀντίους πάλιν στῆναι ἀλλήλοις, σεμνόν. 12. Καὶ τὸ ἀπὸ σάλπιγγος αὖ τὸ δεύτερον θᾶττον ἐπελαύνειν, καλόν. Στάντας δὲ ἤδη, τὸ τρίτον αὖ ἀπὸ τῆς σάλπιγγος χρὴ τάχιστα ἀλλήλοις ἐπελαύνειν, καὶ διελάσαντας, εἰς κατάλυσιν ἤδη ἐπὶ φάλαγγος ἅπαντας καταστάντας, ὥσπερ εἰώθατε, πρὸς τὴν βουλὴν προσελαύνειν. 13. Ταῦτά μοι δοκεῖ πολεμικώτερά τε φαίνεσθαι ἂν καὶ καινό-

Hippolyti Euripidei, 229. 230. 1137. 1144. ad quæ comparandæ ſunt virorum doctorum annotationes.

11. δὲ, ἐπεὶ] Ex Aug. vulgatum δ', ἐπεὶ correxit Weiſke.

ἀνθιππασίᾳ] Heſychius: ἀνθιππασιῶν, τῶν ἱππέων ἄσκησις, καὶ ἀγῶνες αὐτῶν. Suidas: διϊππασία καὶ ἀνθιππασία τῶν ἵππων ἅμιλλα. Idem Suidas in ἀνθιππασία breviora habet, quæ in vitioſo ἀνιππασία dederat antea. Infra cap. v. 4. ſunt αἱ μετὰ φιλίας ἀνθιππασίαι.

ἵππαρχοι] Junt. Aldina, Halenſis ὕπαρχοι habent. Deinceps ante Stephanum edebatur τότε διελάσαντες. Codex Pariſ. B. διεξελάσαντες habet. Lipſ. cum Edd. primis facit.

12. αὖ τὸ δεύτερον] Ita veterum Edd. et Cod. Lipſ. αὐτὸ correxit Stephanus.

διελάσαντας, εἰς κατάλυσιν] Edd. vett. διελαύσαντας correxit Stephanus. διεξελάσαντας dat Pariſ. Deinde verba εἰς κατάλυσιν cum prioribus vulgo juncta Ribitti interpretatur: *uſque ad eum finem, dum feſſi ſitis.* Camerarius de ſoluto prioris decurſionis ordine explicat, Leunclavius de fine jam ludis imponendo, recte probante Zeunio. " ad finem jam imponendum equitationi, cum luſtratione facta jam in eo ſunt, ut diſcedant." Ita Weiſke. Senſu aberrare nemo facile poteſt; ſed verba erant concinnanda ita, ut ſenſui congruerent. Mutata igitur diſtinctione, verba εἰς κατάλυσιν cum ſequentibus copulanda: εἰς κατάλυσιν ἤδη ἐπὶ φάλαγγος καταστάντας. Nam διελαύνειν εἰς κατάλυσιν nunquam eam ſententiam fundent, quam res flagitat. Sed video, etiam iſtum ordinem habere, quod offendat. Ad prius enim membrum pertinet ἤδη, ut eſt in antecedente: στάντας δὲ ἤδη, τὸ τρίτον αὖ—διελαύνειν. Sic igitur nunc ſequitur: καὶ διελάσαντας ἤδη, (τὸν ἱππόδρομον) εἰς κατάλυσιν. Oportet igitur verba εἰς κατάλυσιν interpretari de exitu certaminum; ſed dura mihi videtur eorum poſitio et conſtructio.

πρὸς τὴν βουλὴν] Hic locus et alter extremæ ſectionis 14. οὕτω γὰρ—θεάσεται ἡ βουλὴ, arguit ſenatum præſediſſe alicubi, puto ad Hermas, his equitum decurſionibus.

13. πολεμικώτερά τε] Primus Stephanus τε addidit, et habet Vratiſl.

τερα. Τὸ δὲ βραδύτερον μὲν τῶν φυλάρχων ἐλαύνειν, τὸν δ' αὐτὸν τρόπον ἐκείνοις ἱππεύειν, οὐκ ἄξιον ἱππαρχίας. 14. Ὅταν γε μὴν ἐν τῷ ἀποκρότῳ ἐν Ἀκαδημίᾳ ἱππεύειν δέῃ, ἔχω τάδε παραινέσαι· εἰς μὲν τὸ μὴ ἀποκρούεσθαί ποτε τῶν ἵππων, ὑπτίους ἀναπεπτωκότας ἐλαύνειν· εἰς δὲ τὸ μὴ πίπτειν τοὺς ἵππους, ὑπολαμβάνειν ἐν ταῖς ἀναστροφαῖς. Τὰ μέντοι ὀρθὰ ταχὺ ἐλαύνειν χρή· οὕτω γὰρ τὸ ἀσφαλὲς καὶ τὸ καλὸν θεάσεται ἡ βουλή.

CAPUT IV.

De itineribus in bello faciendis.

1. Ἔν γε μὴν ταῖς πορείαις ἀεὶ δεῖ τὸν ἵππαρχον προνοεῖν, ὅπως ἀναπαύῃ μὲν τῶν ἵππων τὰς ἕδρας,

βραδύτερον—ἐλαύνειν] Intelligo *τοὺς ἱππέας*, eumque morem vulgo uſitatum reprehendit Xenophon. Deinceps *ἱππεῦσιν* dat Vratiſl.

14. *ἐπικρότῳ*] Cum in libro de Equitatione vii. 15. ſit *δεῖ δὲ καὶ ὑπολαμβάνειν ἐν ταῖς στροφαῖς—ἄλλως τε κἂν ἀπόκροτον ἢ ὀλισθηρὸν ᾖ τὸ χωρίον*, Leunclavius idem, qui ibi *ἐπίκροτον* probaverat, hoc in loco etiam idem vocabulum tuetur, quod Weiſke in *ἀποκρότῳ* mutari voluit, ut ſignificet *τὸ κάταντες*, devexum, declivem locum. Certe hanc ſignificationem ſententia loci flagitat; nec ea ineſſe videtur vocabulo *ἐπικρότῳ*, quod in univerſum durum terræ ſolum deſignat, nulla habita ratione loci declivis aut acclivis. Par tamen non eſt utriuſque loci ratio, ſed in priore ferri poteſt vulgatum *ἐπίκροτον*, quia *ὀλισθηρὸν* junctum habet, ſed in hoc noſtro *ἀποκρότῳ* verum eſt, quod reſtitui. Contra in Plutarchi Eumene c. 16. *πεδίον οὔτ' ἀπόκροτον καὶ στερεὸν, ἀλλὰ θινῶδες*, ſcribendum cenſeo *ἐπίκροτον*. Locus Thucydidis vii. 27. eſt appoſitus ad h. l. de Athenienſibus a Lacedæmoniis ad Deceliam oppugnatis: *ἵπποι τε, ὁσημέραι ἐξελαυνόντων τῶν ἱππέων, πρός τε τὴν Δεκέλειαν καταδρομὰς ποιουμένων, καὶ κατὰ τὴν χώραν φυλαττόντων, οἱ μὲν ἀπεχωλοῦντο ἐν γῇ ἀποκρότῳ τε καὶ ξυνεχῶς ταλαιπωροῦντες, οἱ δ' ἐτιτρώσκοντο.* ubi ex Weiſkii ratione ſcribendum eſſet *ἐπικρότῳ*. Quid interſit, docet optime locus Ariſtotelis h. a. v. 33. de teſtudine marina ova in terra pariente et in ſcrobe deponente: *τεκοῦσα δὲ κατορύττει καὶ τὸ ἄνω ποιεῖ ἐπίκροτον.* ubi Codex B. Rhenani male *ἐπικροτῶν* ſcriptum habet, verſio antiqua latina ex græco facta habet: *et deſuper facit cumulum.* Codices reliqui non variant. Galeni locum poſuit Stephani Theſaurus, ubi recte *ἐπίκροτος* de æqua et dura terræ ſuperficie dicitur. Poteſt tamen multis locis *ἀπόκροτος* æque ac *ἐπίκροτος* recte adhiberi, ubi ſoli ſilicea durities veſtigium impoſitum quaſi repellit.

ἐλαύνειν] Zeune *δεῖ* aut *χρὴ* intelligendum cenſet; Weiſke contra recte monuit, infinitivum pendere a præcedente *ἔχω παραινέσαι.*

Τὸ μέντοι ὀρθὰ] ubi ſine flexu recta via procurrere licet, *ὀρθοδρομεῖν* interpretatur Weiſke: Camerarius autem *per ardua loca* vertens *ὄρθια* ſcribi voluit. Atque ita, ſi *τὸ ἀπόκροτον* eſt locus declivis ex opinione Weiſkii, recte opponentur *τὰ ὄρθια.*

καλὸν θεάσεται] Juntina *καθεάσεται* edidit.

Cap. IV. 1. *τὰς ἕδρας*] ſeſſiones ſunt, ut de Equit. vii. 5. Accuſativos *ὀχοῦντα — πεζοπορεῦντα* pertinere ad

ἀναπαύῃ δὲ τοὺς ἱππέας τοῦ βαδίζειν, μέτριον μὲν ὀχοῦντα, μέτριον δὲ πεζοποροῦντα. Τοῦ δὲ μετρίου ἐννοῶν οὐκ ἂν ἁμαρτάνοις· αὐτὸς γὰρ μέτρον ἕκαστος τοῦ μὴ λαθεῖν ὑπερπονοῦντας. 2. Ὅταν μέντοι, ἀδήλου ὄντος, εἰ πολεμίοις ἐντεύξῃ, πορεύῃ που, κατὰ μέρος χρὴ τὰς φυλὰς ἀναπαύειν. Χαλεπὸν γὰρ, εἰ πᾶσι καταβεβηκόσι πλησιάσειαν οἱ πολέμιοι. 3. Καὶ ἢν μέν γε διὰ στενῶν ὁδῶν ἐλαύνῃς, ἀπὸ παραγγέλσεως εἰς κέρας ἡγητέον· ἢν δὲ πλατείαις ἐπιτυγχάνῃς ὁδοῖς, ἀπὸ παραγγέλσεως αὖ πλατυντέον τῆς φυλῆς ἑκάστης τὸ μέτωπον· ὅταν γε μὴν εἰς πεδίον ἀφικνῆσθε, ἐπὶ φάλαγγος πάσας τὰς φυλάς. Ἀγαθὸν γὰρ, καὶ μελέτης ἕνεκα ταῦτα ποιεῖν, καὶ τοῦτο ἥδιον, διαπερᾶναι τὰς ὁδοὺς, ποικίλλοντας ἱππικαῖς τάξεσι τὰς πορείας. 4. Ὅταν μέντοι ἔξω τῶν ὁδῶν διὰ δυσχωρίας ἐλαύνητε, μάλα χρήσιμον καὶ ἐν πολεμίᾳ καὶ ἐν φιλίᾳ προελαύνειν τῆς φυλῆς ἑκάστης τῶν ὑπηρετῶν, οἵτινες, ἢν ἀπόροις νάπαις ἐντυγχάνωσι, παριόντες ἐπὶ τὰ εὔπορα, δηλώσουσι τοῖς ἱππεῦσιν, ᾗ χρὴ τὴν ἐλασίαν ποι-

ἵππαρχον recte monuit Weiske cum Zeunio. Ita vero πεζοποροῦντα erit activum *pedibus incedere jubentem.*

ἐννοῶν] Stephanus in προνοῶν mutavit. Sequens αὐτὸς est in Aldina. αὐτὸ Juntinæ, Castal. Hal. Bryl. ex αὐτῷ ortum esse censebat Zeune. Ad collectivum ἕκαστος refertur sequens ὑπερπονοῦντας pluralis.

2. καταβεβηκόσι] Ante Stephanum erat καταβεβληκόσι, ut deinceps in Aldina πλησιάσειν. Paulo antea ἐντεύξει Vrat. a prima manu.

3. ἢν μέν γε] Mihi γε aut μὲν alienum videtur ab h. l. Videtur Xenophon scripsisse καὶ μὴν ἤν γε, aut καὶ ἢν μὲν διά. Deinceps ἐπιτυγχάνοις habet liber Lips. postea πλατωτέον Vratisl.

ἀφικνῆσθε] Hoc in locum antiqui ἀφικνῆσθαι a Stephano repositum firmat liber Aug. Singularem numerum antecedentia flagitare videntur, sed vide sect. 5.

πάσας τὰς φυλάς] Deesse verbum aliquod, Xenophonti in simili re usurpatum, veluti καταστατέον, uti visum est Leunclavio, vel ἀκτέον, ut Zeunio, in aperto est. Weiske ex superioribus πλατυντέον repetendum esse censuit: quod verbum etiamsi commode adhiberetur, quod tamen non puto, aliena tamen esset a concinnitate orationis, quam in primis sequitur Xenophon, verbi proprii ad tertium membrum referendi omissio.

τοῦτο ἥδιον] Cod. Lips. τοῦθ᾽ ἥδιον διαπεράναντας ὁδοὺς. Vitiosum διαπεράναντας est etiam in Edd. et Codice Paris. A. Vrat. Correxit cum Leunclavio Wels. et Zeune.

4. δυσχωρίας] Edd. veterum et Vrat. δυσχωρίων cum Stephano in δυσχωριῶν mutavit Zeune; quod Weiske dedit, est in Aug. δυσχωρίαν Lips. habet cum Paris. ἐλαύνηται Vrat.

ἐντυγχάνωσι] Ita pro ἐντυγχάνουσι recte Cod. Lips. uti corrigi jusserat Brodæus et Stephanus. Paulo antea ἕκαστος Vratisl.

εἶσθαι, ὡς μὴ ὅλαι αἱ τάξεις πλανῶνται. 5. Ἢν δὲ ἐπὶ κινδύνων ἐλαύνητέ που, φρονίμου ἱππάρχου, τὸ τῶν προόδων ἄλλους προόδους διερευνωμένους προηγεῖσθαι τὰ τῶν πολεμίων. Χρήσιμον δὲ καὶ πρὸς τὸ ἐπιθέσθαι καὶ πρὸς τὸ φυλάξασθαι καὶ τὸ ἀναμένειν ἐπὶ ταῖς διαβάσεσιν, ὡς μὴ κατακόπτωσι τοὺς ἵππους οἱ τελευταῖοι τὸν ἡγεμόνα διώκοντες. Ἴσασι μὲν οὖν ταῦτα σχεδὸν πάντες, καρτερεῖν δ' ἐπιμελόμενοι οὐ πολλοὶ ἐθέλουσι.

Varia præcepta belli caute gerendi, apta maxime copiis exiguis.

6. Προσήκει δὲ ἱππάρχῳ ἔτι ἐν εἰρήνῃ ἐπιμελεῖσθαι, ὅπως ἐμπείρως ἕξει τῆς τε πολεμίας καὶ τῆς φιλίας χώρας· ἢν δ' ἄρα αὐτὸς ἀπείρως ἔχῃ, τῶν ἄλλων γε δὴ τοὺς ἐπιστημονεστάτους ἑκάστων τόπων παραλαμβάνειν. Πάνυ γὰρ διαφέρει ὁ ἡγούμενος, εἰδὼς τὰς ὁδούς, τοῦ μὴ εἰδότος· καὶ ἐπιβουλεύων δὲ πολεμίοις, ὁ εἰδὼς τοὺς τόπους τοῦ μὴ εἰδότος πολὺ διαφέρει. 7. Καὶ κατασκόπων δέ, πρὶν πόλεμον εἶναι, δεῖ μεμεληκέναι, ὅπως ἔσονται καὶ ἐκ πόλεων ἀμφοτέροις φιλίων, καὶ ἐξ ἐμπόρων· πᾶσαι γὰρ

5. ἐπὶ κινδύνων] Junt. Aldina et Vratisl. junctim ἐπικινδύνων. Stephanus ἐπικινδύνως edidit. Mihi nec illud satisfacit, quod ex Castal. dedit Zeune.

ἐλαύνητέ] Cum Stephano et Paris. A. sentio; Zeune antiquum ἐλαύνηται revocavit, eumque secutus Weiske. ἐλαύνητε τοῦ Vratisl. Supra sect. 3. similiter est ἀφικνῆσθε.

τὰ τῶν πολεμίων] Verba τὰ τῶν Leunclavius addi voluit omissa in Edd. pr. et Paris. A. In Lips. τὰ πολεμίων est. Weiske malebat προόδων ἄλλους κελεύειν προηγεῖσθαι διερευνωμένους. Vitium quidem vulgatæ apertum est, etiam post Leunclavii emendationem τὰ τῶν πολ. Malim διερευνήσοντας τὰ τῶν πολ. κελεύειν προηγεῖσθαι.

Χρήσιμον δὲ] Particulam δὲ huc cum Leuncl. transtulit Zeune vulgo post ἀναμένειν positam, etiam in libro Lips. Paris. et Vrat.

καὶ πρὸς τὸ] Cod. Lips. καὶ ἐπὶ τό. Sequens καὶ post φυλάξασθαι otiosum videtur, et omittit Vratis. qui φυλάξεσθαι dat.

6. ἐπιμεμελῆσθαι] Edd. pr. ut Cod. Lips. ἐπιμελῆσθαι, margo Steph. ἐπιμελεῖσθαι, quod præfero, et est in Vratisl.

ἕξει] Ante Stephanum erat ἔχει. Vratisl. ἕξῃ dat. Sequens γε δὴ male Leuncl. in γε δεῖ mutari voluit.

7. μεμεληκέναι] Vulgato μεμελετηκέναι ex Stephani conjectura substituit Weiske.

πόλεων] Ita sola Aldina: ceteræ Edd. pr. πολέμων habent.

πᾶσαι γὰρ] Ita Aldina: ceteræ Edd. pr. cum Vratisl. καὶ γὰρ habent. Deinde χρήσιμον cum Leunclavii Wecheliana Codex Paris. A. Aug. et Vratisl. habent.

αἱ πόλεις τοὺς εἰσάγοντάς τι ἀεὶ ὡς εὐμενεῖς δέχονται· καὶ ψευδαυτόμολοι δ' ἔστιν ὅτε χρήσιμοι. 8. Οὐ μέντοι τοῖς γε κατασκόποις δεῖ ποτε πιστεύοντα φυλακῆς ἀμελεῖν, ἀλλ' ἀεὶ οὕτως κατεσκευάσθαι χρὴ, ὥσπερ ἢν ἥξοντες εἰσηγγελμένοι ὦσιν οἱ πολέμιοι. Καὶ γὰρ, ἢν πάνυ πιστοὶ ὦσιν οἱ κατάσκοποι, χαλεπὸν ἐν καιρῷ ἀπαγγέλλειν· πολλὰ γὰρ ἐν πολέμῳ τὰ ἐμπόδια ἐμπίπτει. 9. Τάς γε μὴν ἐξαγωγὰς τοῦ ἱππικοῦ ἧττον ἂν οἱ πολέμιοι αἰσθάνοιντο, εἰ ἀπὸ παραγγέλσεως γίγνοιντο μᾶλλον, ἢ εἰ ἀπὸ κήρυκος ἢ ἀπὸ προγραφῆς. Ἀγαθὸν οὖν καὶ τὸ πρὸς τῷ διὰ παραγγέλσεως ἐξάγειν, τὸ δεκαδάρχους καθιστάναι, καὶ τοῖς δὲ δεκαδάρχοις πεμπαδάρχους, ἵνα ὡς ἐλαχίστοις ἕκαστος παραγγέλλῃ, καὶ τὸ μέτωπον δὲ ὅπως μηκύνοιεν ἂν τῆς τάξεως ἀταράκτως οἱ πεμπάδαρχοι παράγοντες, ὁπότε τούτου καιρὸς εἴη. 10. Ὅταν γε μὴν προφυλάττειν δέῃ, ἐγὼ μὲν ἀεὶ ἐπαινῶ τὰς κρυπτὰς σκοπιάς τε καὶ φυλακάς· οὕτω γὰρ ἅμα μὲν τῶν φίλων φυλακαὶ γίγνονται, ἅμα δὲ τοῖς πολεμίοις ἐνέδραι κατασκευάζονται. 11. Καὶ αὐτοὶ μὲν δυσεπιβουλευτότεροί εἰσιν ἀφανεῖς ὄντες,

8. πιστεύοντα] Cod. Lipſ. πιστεύοντας habet. Deinde κατασκευᾶσθαι erat ante Stephanum, ut in Pariſ.

ἥξοντες] Antiquum ἥξαντες revocavit Zeune, qui aoriſtum futuri locum obtinere poſſe cenſebat; eum ſequitur Weiſke. Equidem Stephanum ſequor. ἥξαντας Aldina habet. ἧξα nullibi extare puto.

χαλεπὸν ἐν] Inepte Zeune χαλεπόν γ' ἐν ſcribi voluit. Hic particulæ γε locus non erat. Deinceps vulgatum συμπίπτει e Vratiſl. correxi.

9. ἢ εἰ ἀπὸ] Primus Stephanus εἰ inſeruit, ex Codice Pariſ. ut credo; eſt etiam in Aug. qui idem εἰ male inferciunt etiam poſt alterum ἢ cum libro Lipſienſi. Deinde γραφῆς eſt in Aldina. Sic eſt ἀπὸ παραγγέλσεως πορευόμενοι Anab. iv. 1. 4.

καὶ τὸ πρὸς τῷ] Edd. vet. ſcripturam, καὶ τὸ πρὸς τὸ, mutavit Zeune cum Leuncl. ita, ut prius τὸ deleret. Quod dedit Weiſke ex libro Aug. eſt etiam in Lipſ. et Pariſ. Sequens τὸ ante δεκαδάρχους abundat perſpicuitatis cauſa. δεκάρχοις habet Vratiſl.

καὶ τοῖς δὲ δεκ.] Caſtal. καὶ τοῖς τε δ. Leuncl. καὶ σὺν τοῖς δεκ. ſcribi voluit, quod unice verum puto, niſi ἐπὶ malis. Deinceps πεμπαδάρχας habet Cod. Lipſ. et Vratiſl. πενταδάρχας Pariſ. πεμπτάρχους in hoc et ſequenti loco ſcribi voluit Leuncl. quoniam πεμπὰς ſit Æolum, et in Hellen. vii. 2. 6. πεμπτὰς ſcriptum legatur. Aldina paulo poſt πεντάδαρχοι, Juntina ubique conſtanter πεμπάδαρχοι exhibet. Poſterior ſcriptura eſt in Cyrop. ii. 1. 9. 15. ii. 3. 9. 10. 11.

παράγοντες] Eodem verbo in eadem re utitur in Anabaſi iv. 6. 6. et Cyrop. ii. 3. 9.

10. προφυλάττειν] Codex Lipſ. Pariſ. et Vratiſl. προσφ. habent. Sequens ἐνέδραι omiſit Lipſ.

τοῖς δὲ πολεμίοις φοβερώτεροι. Τὸ γὰρ εἰδέναι μὲν, ὅτι εἰσί που φυλακαὶ, ὅπου δ' εἰσὶ καὶ ὁπόσαι, μὴ εἰδέναι, τοῦτο θαῤῥεῖν μὲν κωλύει τοὺς πολεμίους, ὑποπτεύειν δὲ ἀναγκάζει πάντα τὰ χωρία· αἱ δὲ φανεραὶ φυλακαὶ δῆλα ἔχουσι καὶ τὰ δεινὰ καὶ τὰ εὐθαρσῆ. 12. Ἔτι δὲ τῷ μὲν κρυπτὰς ἔχοντι φυλακὰς ἐξέσται μὲν, φανεροῖς ὀλίγοις ἔμπροσθεν τῶν κρυπτῶν φυλάττοντα, πειρᾶσθαι τοὺς πολεμίους εἰς ἐνέδρας ὑπάγειν. Ἀγρευτικὸν δὲ καὶ, ὄπισθεν τῶν κρυπτῶν ἄλλοις φανεροῖς ἔστιν ὅτε φυλάττειν· καὶ τοῦτο γὰρ ἐξαπατητικὸν τῶν πολεμίων ὁμοίως τῷ πρόσθεν εἰρημένῳ. 13. Ἀλλὰ μὴν φρονίμου γε ἄρχοντος καὶ τὸ μή ποτε κινδυνεύειν ἑκόντα, πλὴν ὅπου ἂν πρόδηλον ᾖ, ὅτι πλεῖον ἕξει τῶν πολεμίων. Τὸ δὲ ὑπηρετεῖν τὰ ἥδιστα τοῖς πολεμίοις, προδοσία τῶν ξυμμάχων δικαίως ἂν μᾶλλον ἢ ἀνδρία κρίνοιτο. 14. Σῶφρον δὲ καὶ τὸ ἐκεῖσε ὁρμᾶν, ὅπου ἂν ἀσθενῆ τὰ τῶν πολεμίων ᾖ, κἂν πρόσω ὄντα τυγχάνῃ. Τὸ γὰρ σφόδρα πονῆσαι ἀκινδυνότερον ἢ πρὸς τοὺς κρείττους ἀγωνίζεσθαι. 15. Ἦν δέ πῃ εἰς μέσον

11. πάντα τὰ χωρία] Articulum omittit Vratisl.

ἔχουσι καὶ τὰ δεινὰ] Camerarius interpretatur: *apertas habent tam terroris quam confidentiæ causas.* Weiske τὰ εὐθαρσῆ interpretatur: *quæ bono animo esse sinant:* comparato loco Hellenic. vi. 5. 32.

12. ἔμπροσθεν] Ante Wechelianam erat ἔμπροσθε. Deinde ἀγρευτικῶν habet Aldina.

φανεροῖς] Hoc cum Leuncl. vulgato φανερῶς substitui, quod specie commutatæ orationis defendere conatur Zeune. Post ἐξαπατητικὸν male μὲν inserit Cod. Lips.

13. ξυμμάχων] equites simul pugnantes, commilitones interpretatur Weiske. Deinde ἀνδρεία est in Steph. posteriori et ceteris Edd. quæ inde fluxerunt, ut in Vratisl. qui συμμάχων dat.

14. ἀκινδυνότερον] Stephanus in ἀκινδυνώτερον male mutavit. Deinde περὶ κρείττους habet Codex Lips.

15. Ἢν δέ πῃ] Ex Aug. et Paris. libro pro ποι dedit Weiske. Sequentia ita interpretatur Camerarius: *si tamen aliquando hostes in medios tuorum muros irruperint.* Leunclavius: *quod si medias inter munitiones et castella tuorum penetraverint hostes.* Ribitti: *sin hostes aliquo usque intra munitiones pacatorum et amicorum ingressi fuerint.* Recte Leunclavius, si quid ego video, male contra Camerarius et Ribitti, quos sequitur Weiske, εἰς μέσον φιλίων τειχέων εἰσίωσι interpretatus *in medias sive ipsas munitiones intraverint.* Quidni enim Xenophon εἴσω φιλίων τειχέων dixerit, si significare hoc voluisset? Sequentia etiam pugnant cum hac interpretatione. Præterea εἰς τὸ μέσον malim, ut est in Cyrop. iii. 3. 7. ἔλεξεν ὧδέ πως εἰς τὸ μέσον τῶν ταξιαρχῶν καὶ λοχαγῶν καὶ πάντων, οὓς ἐτίμα, i. e. dixit stans medius inter. In Anabasi ii. 4. 17. ὡς ἐν μέσῳ ἀπο-

φιλίων τειχέων εἰσίωσιν οἱ πολέμιοι, κἂν πολὺ κρείττους ὄντες, καλὸν μὲν ἐντεῦθεν ἐπιχειρεῖν, ὁποτέρωθι ἂν λελήθῃς παρών· καλὸν δὲ καὶ ἅμα ἀμφοτέρωθεν. Ὅταν γὰρ οἱ ἕτεροι ἀποχωρῶσιν, οἱ ἐκ τοῦ ἐπὶ θάτερα ἐλαύνοντες ταράττοιεν μὲν ἂν τοὺς πολεμίους, σώζοιεν δ' ἂν τοὺς φίλους. 16. Καὶ τὸ μὲν διὰ κατασκόπων πειρᾶσθαι εἰδέναι τὰ τῶν πολεμίων, πάλαι εἴρηται ὡς ἀγαθόν ἐστιν· ἐγὼ δὲ πάντων ἄριστον νομίζω εἶναι, τὸ αὐτὸν πειρᾶσθαι, ἤν ᾗ ποθὲν ἐξ ἀσφαλοῦς, θεώμενον τοὺς πολεμίους ἀθρεῖν, ἤν τι ἁμαρτάνωσι. 17. Καὶ τὸ μὲν κλαπῆναι δυνατὸν πέμπειν χρὴ τοὺς ἐπιτηδείους κλέψοντας, τὸ δὲ ἁρπασθῆναι ἐγχωροῦν, ἐφιέναι τοὺς ἁρπάσοντας. Ἢν δέ, πορευομένων ποι τῶν πολεμίων, ἀπαρτᾶταί τι ἀσθενέστερον τῆς αὐτοῦ δυνάμεως, ἢ θαῤῥοῦν ἀποσκεδαννύηται, οὐδὲ ταῦτα χρὴ λανθάνειν· ἀεὶ μέντοι τῷ ἰσχυροτέρῳ τὸ ἀσθενέστερον θηρᾶν. 18. Δυνατὸν δὲ προσέχοντι τὸν νοῦν ταῦτα καταμανθάνειν· ἐπεὶ καὶ τὰ βραχυγνωμονέστερα ἀνθρώπου θηρία οἵ τε ἴκτινοι δύνανται, ὃ ἂν ἀφύλακτον ᾖ, ἁφαρπάσαντες εἰς τὸ ἀσφαλὲς ἀποχωρεῖν, πρὶν ληφθῆναι· καὶ οἱ λύκοι δὲ τά τε ἐρημούμενα φυλακῆς ἀγρεύουσι, καὶ

ληφθῆτε τοῦ ποταμοῦ καὶ τῆς διώρυχος, licet quidem interpretari ἐν μέσῳ intra fluvium et canalem; ſed εἰς μέσον τειχέων εἰσιέναι ideo nemo græce doctus dixerit pro intrare media caſtella. Vratiſl. liber ὦσι dat.

Ὅταν γὰρ] Aldina ὅταν γε dedit cum Vratiſl. Sequens τοὺς φίλους ex libro Lipſ. Pariſ. et Vratiſl. dedi pro vulgato φιλίους.

16. αὐτὸν] Ad ipſum hipparchum refer cum Zeunio. Deinceps θεώμενος —ἀρθρεῖν Vratiſl.

17. τὸ δὲ ἁρπασθῆναι] Cod. Lipſ. τὸ δ' ἁρ. cum Edd. pr. quod mutavit Leunclavius.

ἀπαρτᾶταί] Ald. ἀπερτᾶται. Pariſ. τι omiſit. Deinde Edd. pr. ἀποσκεδάννηται, Caſtal. ἀποσκεδάννυται. Senſum loci Ribitti hunc voluit eſſe: *quod ſi aliquid propter imbecillitatem virium relictum ſit.* Camerarius αὐτοῦ vertit *illic.* Uterque male! Weiſke locum vitioſum eſſe ſuſpicatur, ſed αὐτοῦ ad hipparchum referendum eſſe recte monet. ἀπαρτᾶται pars exercitus, quæ a reliquo agmine diviſa aliquo ſpatio incedit. Deinceps ἀφιέναι Vratiſl.

μέντοι τῷ] Vulgo deeſt articulus τῷ, in Caſtal. eſt μὲν τῷ. Sequens θηρᾶν debetur Stephano pro vulgato θηρῶν, quod eſt etiam in Codice Pariſ. Lipſienſi et Vratiſl.

18. ἀγρεύουσι] Pro vulgato ἀγρέουσι debetur Brodæo. Paulo antea liber Aug. cum Vratiſl. et Pariſ. articulum τὰ ante βραχυγνωμονέστερα inſeruit. Deinde ἢν pro ᾖ habet Vratiſl.

τὰ ἐν τοῖς δυσοράτοις κλέπτουσι. 19. Κἂν μεταθέων γέ τις ἐπιγίγνηται κύων, ἢν μὲν ἥττων ᾖ, τούτῳ ἐπιτίθεται· ἢν δὲ κρείττων, ἀποσφάξας ὅ τι ἂν ἔχῃ, ἀποχωρεῖ. Ὅταν δέ γε φυλακῆς καταφρονήσωσι λύκοι, τάξαντες ἑαυτῶν τοὺς μὲν ἀπελαύνειν τὴν φυλακὴν, τοὺς δὲ ἁρπάζειν, οὕτω τὰ ἐπιτήδεια πορίζονται. 20. Θηρίων γε μὴν δυναμένων τὰ τοιαῦτα φρονίμως λῄζεσθαι, πῶς οὐκ ἄνθρωπόν γε ὄντα εἰκὸς σοφώτερον τούτων φαίνεσθαι, ἃ καὶ αὐτὰ τέχνῃ ὑπ᾽ ἀνθρώπου ἁλίσκεται;

CAPUT V.

Variæ hostium decipiendorum artes.

1. Κἀκεῖνό γε μὴν εἰδέναι ἱππικοῦ ἀνδρὸς, ἐκ πόσου ἂν ἵππος πεζὸν ἕλοι, καὶ ἐξ ὁπόσου βραδεῖς ἂν ἵπποι ταχεῖς ἀποφύγοιεν. Ἱππαρχικὸν δὲ καὶ χωρία γιγνώσκειν, ἔνθα πεζοὶ κρείττους ἱππέων, καὶ ἔνθα πεζῶν κρείττους ἱππεῖς. 2. Χρὴ δὲ μηχανητικὸν εἶναι, καὶ τοῦ πολλοὺς μὲν φαίνεσθαι τοὺς ὀλίγους ἱππέας, πάλιν δ᾽ ὀλίγους τοὺς πολλούς· καὶ τοῦ δοκεῖν παρόντα μὲν ἀπεῖναι, ἀπόντα δὲ παρεῖναι· καὶ τοῦ μὴ τὰ τῶν πολεμίων μόνον κλέπτειν ἐπίστασθαι, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἑαυτοῦ ἱππέας ἅμα κλέπτοντα ἐξ ἀπροσδοκήτου τοῖς πολεμίοις ἐπιτίθεσθαι. 3. Ἀγαθὸν δὲ μηχάνημα καὶ τὸ δύνασθαι, ὅταν μὲν τὰ ἑαυτοῦ ἀσθενῶς ἔχῃ, φόβον παρασκευάζειν τοῖς πολεμίοις, ὡς μὴ ἐπιθῶνται· ὅταν δ᾽ ἐρρωμένα, θάρσος αὐτοῖς ἐμποιεῖν,

19. ἀποχωρεῖ] Codex Lipf. ἀποχωρῇ habet. Mira eft variatio numeri in h. l. Pluralis antecedit et fequitur fingularem medium. Facilis quidem erat mutatio verbi ἐπιτίθεται in ἐπιτίθενται, violentior paulo alterius ἀποχωρεῖ in ἀποχωροῦσιν. Vratifl. ὅ, τι omittit.

καταφρονήσωσι] ut negligentiorem vel infirmiorem cuftodiam hominum contemferint.

20. τὰ τοιαῦτα — τέχνῃ] Vratifl. omiffo τὰ habet ἴχνη.

Cap. V. 1. βραδεῖς] hoftium equos. Sed Weifke malebat ἂν ἵππους πεζοὶ ταχεῖς, nifi fequerentur illa extrema fect. 4. fcripta. Deinceps καὶ omittit Vratifl. ἕλῃ—ἀποφεύγοιεν habet Parif.

3. ἐπιθῶνται] Ita cum Stephano liber Aug. et Lipf. ἐπιτίθωνται Aldinæ et Vratifl. in ἐπιτιθῶνται mutavit Zeune. Juntina et cœteræ Edd.

ὡς ἐγχειρῶσιν. Οὕτω γὰρ αὐτὸς μὲν ἂν ἥκιστα κακῶς πάσχοις, τοὺς δὲ πολεμίους μάλιστ' ἂν ἁμαρτάνοντας λαμβάνοις. 4. Ὅπως δὲ μὴ προστάττειν δοκῶ ἀδύνατα, καὶ γράψω ὡς ἂν γίγνοιτο τὰ δοκοῦντα αὐτῶν χαλεπώτατα εἶναι. Τὸ μὲν τοίνυν μὴ σφάλλεσθαι ἐγχειροῦντα διώκειν ἢ ἀποχωρεῖν, ἐμπειρία ποιεῖ ἵππων δυνάμεως. Πῶς δ' ἂν ἐμπείρως ἔχοι; Εἰ προσέχοι τὸν νοῦν ἐν ταῖς μετὰ φιλίας ἀνθιππασίαις, οἷα ἀποβαίνουσιν ἐκ τῶν διώξεών τε καὶ φυγῶν. 5. Ὅταν μέντοι βούλῃ τοὺς ἱππέας πολλοὺς φαίνεσθαι, ἓν μὲν πρῶτον ὑπαρχέτω, ἤνπερ ἐγχωρῇ, μὴ ἐγγὺς τῶν πολεμίων ἐγχειρεῖν ἐξαπατᾷν· καὶ γὰρ ἀσφαλέστερον τὸ πρόσω καὶ ἀπατητικώτερον. Ἔπειτα δὲ χρὴ εἰδέναι, ὅτι ἀθρόοι μὲν ἵπποι πολλοὶ φαίνονται διὰ τὸ μέγεθος τοῦ ζώου· διασπειρόμενοι δ' εὐαρίθμητοι γίνονται. 6. Ἔτι δ' ἂν πλεῖόν σοι τὸ ἱππικὸν τοῦ ὄντος φαίνοιτο, εἰ τοὺς ἱπποκόμους εἰς τοὺς ἱππέας ἐνισταίης, μάλιστα μὲν δόρατα, εἰ δὲ μή, ὅμοια δόρασιν ἔχοντας, ἤν τε ἑστηκὸς ἐπιδεικνύῃς τὸ ἱππικόν, ἤν τε παράγῃς· ἀνάγκη γάρ, τὸν ὄγκον τῆς τάξεως οὕτω μείζω τε καὶ πυκνότερον φαίνεσθαι. 7. Ἦν δ' αὖ τοὺς πολλοὺς ὀλίγους δοκεῖν εἶναι, ἢν μέν σοι χωρία ὑπάρχῃ, οἷα συγκρύπτειν,

pr. ἐπιτίθονται habent. Deinde πάσχῃς eſt in Edd. pr.

4. καὶ γράψω] Cum Leunclavio γράψω καὶ ſcripſit Welſ.

ἵππων δυνάμεως] Edd. pr. ἵππον habent cum libro Lipſ. et Pariſ. ἵππου Caſtal.

οἷα] Ita cum Aldina Zeune; reliquæ Edd. pr. οἷαι cum libro Aug. Pariſ. et Vratiſl. Leuncl. οἷοι malebat.

5. βούλῃ) Male liber Lipſ. βούλει habet. Deinceps ἓν δίδαγμα vel ὑπόμνημα ſcribendum ſuſpicabatur Stephanus, ſaltem intelligendum vocabulum aliquod; quod ne ſit neceſſe, Zeune infinitivum ἐγχειρεῖν pro nomine poſitum cenſebat. Stephanus non recordabatur, ὑπάρχειν dici, ubi res aliqua ὑποθετικῶς adeſſe debere dicitur quaſi fundamentum aliquod et principium vel cauſa rei efficiendæ.

μὲν ἵπποι] Articulum οἱ inſerit Vratiſl. deinde γίγνονται habet.

6. πλεῖόν—τοῦ ὄντος] Ageſilai ſtrategema hujus generis narrat Polyænus ii. 1. 17. et Antipatri iv. 4. 3. ſimile commemorato hic.

ἑστηκὸς] Caſtal. Bryl. ἑστηκὼς habent.

7. αὖ τοὺς] Ita correxit Stephanus ſcripturam Edd. pr. αὐτοὺς. Ad ὀλίγους repete βούλῃ, quod excidiſſe putabat Caſtalio.

δῆλον ὅτι, τὰς μὲν ἐν τῷ φανερῷ ἔχων, τοὺς δ' εἰς τὸ ἄδηλον ἀποκρύπτων, κλέπτοις ἂν τὰς ἱππέας· ἢν δὲ πᾶν καταφανὲς ᾖ τὸ χωρίον, δεκάδας χρὴ στοιχούσας ποιήσαντα, διαλειπούσας παράγειν· καὶ τοὺς μὲν πρὸ τῶν πολεμίων ἱππέας ἑκάστης δεκάδος ὀρθὰ τὰ δόρατα ἔχειν, τοὺς δ' ἄλλους ταπεινὰ καὶ μὴ ὑπερφανῆ. 8. Φοβεῖν γε μὴν τοὺς πολεμίους καὶ ψευδενέδρας οἷόν τε καὶ ψευδοβοηθείας καὶ ψευδαγγελίας ποιοῦντα. Θαρσοῦσι δὲ μάλιστα πολέμιοι, ὅταν τοῖς ἐναντίοις πράγματα καὶ ἀσχολίας πυνθάνωνται. 9. Τούτων δὲ γεγραμμένων,

τοὺς δ' εἰς] In Caſtal. Bryl. δ' deeſt.

στοιχούσας] *in verſus rectos porrectas* interpretatur Zeune: *in verſum procedere* Budæus comparans locum Cyrop. vi. 3. 34. αἱ δὲ ἕτεραι ἑκατοστύες τῶν ἁρμάτων ἡ μὲν κατὰ τὸ δεξιὸν πλευρὸν τῆς στρατιᾶς στοιχοῦσα ἑπέσθω τῇ φάλαγγι ἐπὶ κέρως, ἡ δὲ κατὰ τὸ εὐώνυμον. ubi Zeunianus Index *longo agmine procedere* interpretatur. Cum in choro dicantur ἀντιστοιχεῖν ἀλλήλοις, qui per verſum contrarium ſtant, in Anab. v. 4. 12. et in Sympoſio ii. 21. patet Budæi interpretationem eſſe præferendam. Theophraſti h. pl. iii. 6. πᾶσαι μὲν οὖν τοῖς δένδροις αἱ βλαστήσεις φανεραὶ, μάλιστα δὲ τῇ ἐλάτῃ καὶ τῇ πεύκῃ διὰ τὸ στοιχεῖν τὰ γόνατα καὶ ἐξ ἴσου τοὺς ὄζους ἔχειν. Gaza vertit: *quoniam genicula in verſus rectos porriguntur.* Cum vero eædem arbores ibidem τὰ μὲν ἄνω τὰ δ' εἰς πλάγια κύκλῳ ποιεῖται τὴν βλάστησιν, οἷον γόνυ ποιησάμεναι τὴν τοῦ πρώτου βλαστοῦ κορύνην. Quas Demoſthenes contra Nicoſtratum oleas vocat περιστοίχους, eaſdem Philochorus στοιχάδας vocavit, quas Harpocration interpretatur τὰς κύκλῳ περὶ τὸ χωρίον ἐν στοίχῳ πεφυκυίας. Quam interpretationem Valeſius confirmat loco Theophraſti et Ariſtophanis Acharn. verſu 998. ubi περὶ τὸ χωρίον ἅπαν ἐλαΐδες ἐν κύκλῳ nominantur. Idem Eccleſ. 756. vaſa ordine juxta ſe collocata ἐπὶ στοίχου εἶναι dixit. Locus eſt clariſſimus Pollucis viii. 105. ubi juramentum civis Athenienſis recitat: οὐδ' ἐγκαταλείψω τὸν παραστάτην, ᾧ ἂν στοιχῶ. Idem Pollux v. 36. Solonis στοιχάδας ἐλαίας interpretatur τὰς κατὰ στοῖχον πεφυτευμένας. Hinc factum eſt, ut ſeriores ſcriptores, veluti Polybius στοιχεῖν τῇ τῆς συγκλήτου προθέσει diceret, cum proprie ſit, quod nos dicimus vernacule *beytreten, beyſtimmen,* συναινεῖν Heſychio. στοιχεῖν igitur dicuntur h. l. equites in eadem ſerie juxta ſe collocati. δεκάδας autem διαλειπούσας παράγειν Xenophon ſuadet ideo, quod, ut eſt ſect. 5. διασπειρόμενοι ἵπποι εὐαρίθμητοι γίνονται.

παράγειν] Vratiſl. προάγειν habet.

ὑπερφανῆ] Cum Stephano recte probavit Weiſke hanc formam. Vulgo eſt ὑπερηφανῆ, quod tamen etiam Camerarius recte *erecta* interpretatur. ὑπέρφασιν contra pro ὑπερηφανίαν ex ſcriptore aliquo poſuit Heſychius. Negationem μὴ omittit Vratiſl.

8. πυνθάνωνται] Ante hoc verbum aliud excidiſſe, veluti εἶναι, ſuſpicabatur Leunclavius, παρέχεσθαι Weiſke.

9. Τούτων δὲ γεγραμμένων] Locum aperte vitioſum Camerarius interpretatur: *His expoſitis tuum jam fuerit, ſemper aliquam aptam ſtruere fallaciam.* De vitio reliqui Interpretes tacuerunt. Sequens αὐτὸν Zeune interpretatur *tua ſponte, ſine illis præceptis:* πρὸς τὸ παρὸν, *pro rerum conditione et opportunitate, quæ offertur.* Hoc ipſum αὐτὸν χρὴ μηχανᾶσθαι ἀπατᾶν πρὸς τὸ παρὸν oſtendit, in verbis antecedentibus vitium hæſiſſe, quæ hoc fere ſenſu ſcripta olim fuiſſe ſuſpicor: Ἔξω τῶν γεγραμμένων δὲ, vel: Ἔξω τούτων δὲ τῶν γεγραμμένων. i. e. *ſed præter has exempli cauſa ſcriptas for-*

μηχανᾶσθαι αὐτὸν χρὴ πρὸς τὸ παρὸν ἀεὶ ἀπατᾶν· οὕτως γὰρ οὐδὲν κερδαλεώτερον ἐν πολέμῳ ἀπάτης· 10. ὁπότε γε καὶ οἱ παῖδες, ὅταν παίζωσι, ποσὶ δὲ ἃ δύνανται ἀπα-

mulas ipsum te decet excogitare varias pro re et occasione nata fraudes. Licebit forte etiam aliam tentare emendandi rationem, ut Xenophon jubeat ex formulis et præceptis perscriptis a se accommodare ad locum et tempus, quæcunque hipparcho ipsi apta et idonea visa fuerint. Vratisl. pro ἀπατᾶν dat ἅπαντας.

10. Ὁπότε γε] Hæc est Aldinæ et Vratisl. lectio, in ceteris γε abest, cujus in locum versio Ribitti γὰρ substituit, quod ipsum Stephanus reponi voluit, contra Leunclavius cum Camerario δὲ probavit. Sed de tota sententia ejusque cum antecedentibus et sequentibus conjunctione quærendum erat ante omnia. Recte autem monuit Weiske, sententiam ipsam abruptam et minus integram esse; quod arguit cum sequens membrum, πῶς οὐκ (vel, quod præfert Weiske, πῶς οὖν οὐκ) ἄνδρες γε, tum comparatio simillimi loci cap. iv. s. 18. 19. 20. Igitur Weiske lacunam ita interpolare conatur: Ἀλλ' οὐδὲ χαλεπόν ἐστι τὸ ἀπατᾶν, ὁπότε γε et cet. Similis est commissura in loco simillimo cap. iv. s. 18. δυνατὸν δὲ προσέχοντι τὸν νοῦν ταῦτα καταμανθάνειν· ἐπεὶ καὶ et cet. In reliquis constituendis et emendandis major est difficultas, cum res et ludus, quocum res bellica comparatur, propter verborum menda in obscuro lateat. Quid interpretes tentaverint latini, apparebit ex versionibus. Camerarius igitur sic: *Cum vero pueri in lusu possint suos specie aliqua fallere, ut paucos qui habeant, plures habere videantur, et præferentes plures, ut existimentur habere pauciores.* Ribitti: *Quando enim vel pueri in suis lusibus, quæ possunt, ad fallendum prætendant, ut, cum paucos habeant, multos habere videantur.* Leunclavius: *Quum vero etiam pueri, quoties ludunt, prætextu fallendi faciant, quæcunque possunt, ut, paucos habentes, multos habere videantur; et multos habere se præferentes, speciem paucorum exhibeant.* Unde apparet, omnes de ludi argumento et rebus a pueris ludentibus prætentis et partim absconditis dubios hæsisse Interpretes. Nunc conatus emendandorum verborum græcorum recensebimus. Castalionis editio et Bryl. 3. in margine appositum habet pro verbis ποσὶ δὲ ἃ δύνανται hoc monstrum lectionis, ποσιδέα. Brodæus conjecit: πόσα δὲ ἃ δύνανται. Stephanus: πᾶσι δὲ ἃ δύνανται vel παίζωσι πεσσοῖς δὲ ἃ δύνανται. Leunclavius: παισὶν ἔστιν ἃ δύνανται vel παίζωσι, ποιοῦσιν ὅσα δύνανται, ἀπατᾶν προϊσχοντες. Zeune nihil de suo attulit novi, Weiske posuit suspicionem de ludicro bello puerorum et pugna, putans, puerorum catervam alteram procedentem ad certamen, ut de numero suo falleret adversarios, acie instructa nescio quam speciem objecisse. Ex verbis argui ait, pedibus aliquid pueros prætendisse. In verbis ipsis nihil tentavit vir doctus, merito, cum ludi rationem ignoraret; nec in varietate scripturæ est aliquid præsidii reliquum. Pro ἀπατᾶν Junt. Ald. Hal. Lips. Codex habent ἀπαντᾶν. Deinceps ὀλίγους γ' ἔχοντας est in Edd. pr. libro Lips. Aug. Paris. et Vratisl. τε ex Castal. dedit Zeune. ἔχοντες est in Castal. et Bryl. quod una cum τε recepit et defendit Weiske. Sequens προέχοντες Zeune mutavit in προέχοντας, ut antecedenti ἔχοντας responderet; vulgatum iterum tuetur Weiske, quod est etiam in libro Lips. Aug. et Vrat. Breviter obscuritatem loci omnem illustrabo. Ludus intelligitur, quem Græci ἀρτιασμὸν vocarunt, de quo sic Pollux ix. s. 101. τὸ δὲ ἀρτιάζειν ἐν ἀστραγάλων πλήθει κεκρυμμένων ὑπὸ ταῖν χεροῖν μαντείαν εἶχε τῶν ἀρτίων ἢ περιττῶν. ταὐτὸν δὲ τοῦτο καὶ κυάμοις ἢ καρύοις τε καὶ ἀμυγδάλαις, οἱ δὲ καὶ ἀργυρίῳ πράττειν ἠξίουν. Romani *ludere par impar* vocarunt. In hoc ludo non solum numerum parem vel imparem absconditorum in manibus talorum (ἀστραγάλων) divinabant, sed ipsum etiam numerum omnium talorum conjectabant; quod arguit locus Aristotelis Rhetoric. iii. 5. 4. τύχοι γὰρ ἄν τις ἐν τοῖς ἀρτιασμοῖς ἄρτια ἢ περισσὰ εἰπὼν μᾶλλον ἢ πόσα ἔχει. Manibus

τᾶν προΐσχοντες, ὥστε, ὀλίγους τ' ἔχοντες, πολλοὺς δοκεῖν ἔχειν, καὶ πολλοὺς προέχοντες, ὀλίγους φαίνεσθαι ἔχειν. Πῶς οὐκ ἄνδρες γε, τῷ ἐξαπατᾷν προσέχοντες τὸν νοῦν, δύναιντ' ἂν τοιαῦτα μηχανᾶσθαι; 11. Καὶ ἐνθυμούμενος δ' ἂν τὰ ἐν τοῖς πολέμοις πλεονεκτήματα εὕροι ἄν τις τὰ πλεῖστα καὶ μέγιστα σὺν ἀπάτῃ γεγενημένα. Ὧν ἕνεκα ἢ οὐκ ἐγχειρητέον ἄρχειν, ἢ τοῦτο σὺν τῇ ἄλλῃ παρασκευῇ καὶ παρὰ θεῶν αἰτητέον δύνασθαι ποιεῖν, καὶ αὐτῷ μηχανητέον. 12. Οἷς δὲ θάλαττα πρόσεστιν, ἀπατητικὸν καὶ τὸ πλοῖα παρασκευαζόμενον πεζῇ τι πρᾶξαι, καὶ τὸ πεζῇ προσποιούμενον ἐπιβουλεύειν, κατὰ θάλατταν ἐπιχειρῆσαι. 13. Ἱππαρχικὸν δὲ καὶ τὸ διδάσκειν τὴν πόλιν, ὡς ἀσθε-

conclufos et abfconditos talos (ἀστραγάλους) ut plurimum gerebant pueri ludentes par impar; fed etiam nucibus, fabis, amygdalis et peffis (πεσσοῖς) ludebant. De nucibus, fabis et amygdalis teftatur Pollux; de fcrupis vel lapillis, græce πεσσοῖς, locum fcriptoris nullum afferre poffum, nifi hunc ipfum Xenophontis, ubi in vitiofo ποσὶ δὲ ἃ δύνανται latere cenfeo fcripturam veram: ὁπότε γε καὶ οἱ παῖδες, ὅταν ἀρτιάζωσι πεσσοῖς, δύνανται ἀπατᾷν προΐσχοντες, (intelligo τὼ χεῖρε, manus, quibus conclufos et abfconditos gerunt pueri calculos, quorum numerum alter ex volumine pugni prætenti divinare cogebatur,) ὥστε ὀλίγους ἔχοντες πολλοὺς δοκεῖν ἔχειν, καὶ πολλοὺς ἔχοντες ὀλίγους φαίνεσθαι ἔχειν. Licebit breviore via veram fcripturam confequi ita: οἱ παῖδες, ὅταν παίζωσι πεσσοῖς, δύνανται et cet. Sed ita obfcura manet ratio ludi. Igitur fufpicor, vulgatum παίζωσι deberi grammatici interpretationi, quemadmodum Hefychius ἀρτιάζειν fimpliciter παίζειν interpretatur. De ludo eodem obiter locum Ariftotelis de divinatione fomniorum cap. 2. æque vitiofum corrigam: διὰ δὲ τὸ πολλὰ καὶ παντοδαπὰ κινεῖσθαι ἐπιτυγχάνουσιν, ὥσπερ ἔνιοι ἄρτια μερίζοντες ἀρπάζουσι· ὥσπερ γὰρ λέγεται, ἂν πολλὰ βάλῃς, ἄλλοτ' ἀλλοῖον βαλεῖς, καὶ ἐπὶ τούτων τοῦτο συμβαίνει. ubi monet Perionius in commentario p. 174. veterem Interpretem, omiffo ἄρτια, legiffe fcriptum ἔνιοι ὅλα μερίζοντες. Sed fcribendum cenfeo ἀρτιάζοντες, intellecto ἐπιτυγχάνουσιν ex antecedentibus. Ex errore librarii μερίζοντες ortum eft, cujus pofterior pars pertinet ad præcedens ἄρτια. Unde ἀρπάζουσι immigrarit in confortium hoc verborum, difficile eft dicere, nifi ftatuas, eam ipfam etiam varietatem effe verbi ἀρτιάζειν.

Πῶς οὐκ ἄνδρες γε] Weifke οὖν ante οὐκ excidiffe cenfet; fed fi initium fententiæ recte fuerit conftitutum, particula ea tam æquo animo carere poffumus, quam in fimillimo loco cap. iv. 20. πῶς οὐκ ἄνθρωπόν γε ὄντα et cet.

11. εὕροι] Male liber Lipf. εὕρῃ habet fcriptum. Sequens αὐτῷ μηχανητέον Leunclavii eft emendatio vulgati αὐτὸ, quam ipfam jam ante Camerarius et Ribitti interpretando exprefferant.

12. ἀπατητικὸν] Liber Aug. et Parif. ἀγαπητικὸν habet, ineptum, quamvis Weifke interpretetur *illis poteft fufficere*. Poft πεζῇ deinceps τι fola Juntina habet, Aldina cum libro Lipf. et Parif. τε, quod correxit Brodæus. τὴν ἐπιβουλὴν πρᾶξαι conjecerat Stephanus.

νὲς τὸ πεζῶν ἔρημον ἱππικὸν πρὸς τὸ ἅμ' ἵπποις πεζοὺς ἔχον. Ἱππαρχικὸν δὲ καὶ, τὸ λαβόντα πεζοὺς, αὐτοῖς χρῆσθαι. Ἔστι δὲ πεζοὺς οὐ μόνον ἐν τούτοις, ἀλλὰ καὶ ὄπισθεν ἵππων ἀποκρύψασθαι· πολὺ γὰρ μείζων ὁ ἱππεὺς τοῦ πεζοῦ. 14. Ταῦτα δὲ πάντα ἐγὼ, καὶ ὅσα πρὸς τούτοις τὶς μηχανήσεται, ἢ βίᾳ ἢ τέχνῃ αἱρεῖν τοὺς ἐναντίους βουλόμενος, σὺν τῷ θεῷ πράττειν συμβουλεύω, ἵνα καὶ τὴν τύχην συνεπαινῇ, θεῶν ἵλεων ὄντων. 15. Ἔστι δὲ ὅτε πάνυ ἀπατητικὸν καὶ τὸ λίαν φυλακτικὸν προσποιήσασθαι εἶναι καὶ μηδαμῶς φιλοκίνδυνον· τοῦτο γὰρ τοὺς πολεμίους πολλάκις προάγεται, ἀφυλακτοῦντας μᾶλλον ἁμαρτάνειν. Ἢν δὲ ἅπαξ δόξῃ τις φιλοκίνδυνος εἶναι,

13. *πρὸς—ἔχον*] In Codice Aug. male omiſſum *πρὸς*, quod comparationem ſignificat. *καὶ* pro eo eſt in Pariſ. Vulgatum *ἔχειν* ex Cod. Lipſ. correxi, cujus ſcripturam hic et reliquis locis neſcio quo caſu omiſit Weiſke.

χρῆσθαι] Deſiderabat Weiſke *εἰδέναι*, *δύνασθαι* aut *καλῶς*.

ἐν τούτοις] *inter hos, ſcilicet equos. Sic factum olim: Hiſtor. Gr.* v. 4. 40. Ita ad h. l. Weiſke. In Hellenicorum loco eſt: *οἵ τε ἱππεῖς ἤλαυνον ἐναντίοι τοῖς ἱππεῦσι, καὶ τὰ δέκα ἀφ' ἥβης ἐκ τῶν ὁπλιτῶν ἔθει σὺν αὐτοῖς.* In his quid ſimile putarit eſſe huic noſtro loco vir doctus, equidem conjicere non poſſum. Vereor igitur, ut ſcriptoris conſilium et verba intellexerit. Comparandus eſt locus noſtri Hellenic. vii. 5. 23. de Lacedæmoniis: *καὶ μὴν τοὺς ἱππέας οἱ μὲν πολέμιοι αὐτοὶ παρετάξαντο ὥσπερ ὁπλιτῶν φάλαγγος βάθος ἑξῆς καὶ ἔρημον πεζῶν ἁμίππων· ὁ δ' Ἐπαμινώνδας αὖ καὶ τοῦ ἱππικοῦ ἔμβολον ἰσχυρὸν ἐποιήσατο καὶ ἁμίππους πεζοὺς συνέταξεν αὐτοῖς.* et ſect. 25. *καὶ μὴν οἱ ἅμιπποι καὶ οἱ πελτασταὶ συννενικηκότες τοῖς ἱππεῦσιν ἀφίκοντο μὲν ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου ὡς κρατοῦντες.* ubi de ſcriptura bene diſputavit Morus. Primus Thucydides v. 57. memoravit inter copias Bœotorum: *καὶ ἱππῆς πεντακόσιοι καὶ ἅμιπποι ἴσοι.* Video, viros doctos, qui Thucydidem, Xenophontem et Harpocrationem, qui *ἁμίππων* mentionem ex utroque et Iſæo fecit, interpretati ſunt, hujus noſtri nullam mentionem feciſſe; unde conjicio, eos longe aliter, quam debebant, locum intellexiſſe. Quod non accidiſſet, ſi, ut apud Thucydidem et in Hellenicis, hic *ἁμίππους πεζοὺς* ſcriptum reperiſſent. Ceterum Xenophontis judicium de uſu *ἁμίππων* pertinet etiam ad pugnam Mantinenſem, in qua Epaminondas equitatum *ἁμίπποις* junctum inſtruxerat et vicerat Lacedæmonios, Athenienſes et ceteros Græcos. De his iiſdem *ἁμίπποις* alter eſt locus cap. viii. 19. *εἰ δὲ πεζοὺς ἔχοιεν ἑκάτεροι, καὶ οὗτοι ἀποκεκρυμμένοι ὄπισθεν τῶν ἱππέων, ἐξαπίνης δὲ παραφαινόμενοι καὶ ὁμόσε ἰόντες.*

14. *αἱρεῖν*] Edd. vett. *αἱρεῖ τοὺς ἐναντίους, βουλόμενος* habent, quam ſcripturam interpretatus eſt Ribitti: verum Camerarius cum Brodæo vidit.

15. *δὲ ὅτε*] Ita cum Leunclavio ſcripſit Zeune, uti paulo poſt *ἢν δὲ ἅπαξ*, ubi Edd. pr. et Cod. Lipſ. *δ' ὅτι* et *ἢν δ' ἅπαξ* habent. Eandem tamen regulam, a ſpiritu aſpero ſequente, præſcriptam in Cyropædia edenda non obſervavit Zeune. *ἂν δ' ἅπαξ* Pariſ.

ἔξεστι, καὶ ἡσυχίαν ἔχοντα, προσποιούμενον δὲ πράξειν τι, πράγματα τοῖς πολεμίοις παρέχειν.

CAPUT VI.

Quomodo dux efficere poſſit, ut et amore et auctoritate apud ſuos valeat.

1. Ἀλλὰ γὰρ οὐδὲν ἄν τις δύναιτο πλάσαι, οἷον βούλεται, εἰ μὴ, ἐξ ὧν γε πλάττοιτο, παρεσκευασμένα εἴη, ὡς πείθεσθαι τῇ τοῦ χειροτέχνου γνώμῃ· οὐδὲ γοῦν αὖ ἐξ ἀνδρῶν, εἰ μὴ σὺν θεῷ οὕτω παρεσκευασμένοι ἔσονται, ὡς φιλικῶς τε ἔχειν πρὸς τὸν ἄρχοντα, καὶ φρονιμώτερον σφῶν αὐτὸν ἡγεῖσθαι περὶ τῶν πρὸς τοὺς πολεμίους ἀγώνων. 2. Εὐνοϊκῶς μὲν οὖν ἔχειν καὶ ἐκ τῶνδε εἰκὸς τοὺς ἀρχομένους, ὅταν φιλοφρόνως τις ἔχῃ πρὸς αὐτοὺς καὶ προνοῶν φαίνηται, ὅπως τε σῖτον ἕξουσι, καὶ ὅπως ἀσφαλῶς μὲν ἀποχωρήσουσι, πεφυλαγμένως δὲ ἀναπαύσονται. 3. Ἐν δὲ ταῖς φρουραῖς χρὴ καὶ χιλοῦ καὶ σκηνῶν καὶ ὑδάτων καὶ φυλακῶν καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων φανερὸν εἶναι ἐπιμελούμενον, καὶ προνοοῦντά τε καὶ ἀγρυπνοῦντα ἕνεκα τῶν ἀρχομένων. Καὶ ὅταν γε πλέον ἔχῃ τι, τὸ

Cap. VI. 1. παρεσκευασμένα] Male Aldina παρασκευαομένα. Materiam vel lutum intelligit, unde figulus opera fingit.

οὐδὲ γοῦν αὖ ἐξ ἀνδρῶν] Ita cum Leunclavio ſcripturam Edd. pr. Pariſ. Vratiſl. et Lipſ. οὐδὲ γὰρ ἂν correxit Zeune. οὐδὲ γὰρ ἂν ἐξ αὐτῶν conjecit Stephanus. Ad ſententiam repete δύναιτο πλάσαι οἷον βούλεται.

οὕτω] Codex Lipſ. cum Pariſ. Aug. οὗτοι habet, non ineptum; igitur recepit Weiſke. Deinceps ἔσοιντο malebat Stephanus.

φιλικῶς τε] Cum Leunclavio γε ſcripſit Zeune, et vulgatum ἡγήσονται retinuit, quod jam olim in ἡγεῖσθαι mutandum eſſe viderant Ribitti, Camerarius et Stephanus. Itaque Welſium ſecutus Weiſke ἡγεῖσθαι ſcripſit. Neque enim ἡγήσονται poteſt referri ad antecedens εἰ μὴ, quod pertinet ad unum illud membrum σὺν θεῷ—ἔσονται. Hujus præparationis effectus redditur nunc his verbis: ὡς φιλικῶς τε ἔχειν—καὶ—ἡγεῖσθαι. Sed Leuncl. εἰ μὴ φρονιμώτερον—ἡγήσωνται ſcribi voluit. Antiquum τε retinent cum Lipſ. libro Auguſtanus et Pariſ.

σφῶν αὐτὸν] Edd. pr. σοφῶν correxit Caſtalio. αὐτῶν, quod conjecit Brodæus, eſt in libro Lipſ. Vratiſl. Pariſ.

2. τε ἔχῃ] Leunclavii conjecturam τις ἔχῃ a Zeunio receptam toleravit Weiſke, cum facile antecedens ὁ ἄρχων ad verbum ἔχῃ intelligi poſſit.

3. προνοοῦντά τε] Vulgatum γε a ſenſu loci alienum mutavi in τε. Vratiſl. προνοῶν τάγε dat.

μεταδοῦναι κερδαλέον τῷ προεστηκότι. 4. Ἥκιστα δ' ἂν καταφρονοῖεν ἄρχοντος, ὡς μὲν συνελόντι εἰπεῖν, εἰ, ὁπόσα ἐκείνοις παραινοίη, αὐτὸς ταῦτα βέλτιον ἐκείνων φαίνοιτο ποιῶν. 5. Ἀρξάμενον οὖν δεῖ ἀπὸ τοῦ ἀναβαίνειν ἐπὶ τοὺς ἵππους, πάντα τὰ ἐν ἱππικῇ μελετᾶν, ὅπως ὁρῶσι τὸν ἄρχοντα δυνάμενον ἐπὶ τοῦ ἵππου καὶ τάφρους ἀσφαλῶς περᾶν, καὶ τειχία ὑπερακρίζειν, καὶ ἀπ' ὄχθων καταίρειν, καὶ ἀκοντίζειν ἱκανῶς· πάντα γὰρ ταῦτα προκόπτει τι εἰς τὸ μὴ καταφρονεῖσθαι. 6. Ἢν δὲ δὴ καὶ πράττειν γνῶσιν ἐπιστάμενόν τε καὶ δυνάμενον παρασκευάζειν, ὡς ἂν πλέον ἔχοιεν τῶν πολεμίων, πρὸς δὲ τούτοις κἂν ἐκεῖνο λάβωσιν εἰς τὴν γνώμην, ὡς οὔτ' ἂν εἰκῇ οὔτ' ἄνευ θεῶν οὔτε παρὰ τὰ ἱερὰ ἡγήσαιτ' ἂν ἐπὶ πολεμίους, πάντα ταῦτα πιθανωτέρους τῷ ἄρχοντι τοὺς ἀρχομένους ποιεῖ.

μεταδοῦναι] Refpicere videtur exemplum Cyri minoris laudatum in Anabafi i. 9. 25. 26. 27.

4. παραινοίη] Vratifl. παραινείη. Parif. paulo antea εἰς ὁπόσα dat.

5. τειχία ὑπερακρίζειν] Vulgatum antea τείχη cum Brodæo correxit Zeune, comparans locum noftri de eadem re (de Re Equeftri iii. 7.) ubi eft τειχία ὑπερβαίνειν, alterumque infra viii. 3. τειχία ὑπεραίρειν. Commode etiam admonet, Pollucem i. fect. 169. inter animofi equi argumenta commemorare ex hoc ipfo loco τειχία ὑπερακρίσαι. Idem denique Hefychii gloffam pofuit hanc: τειχίον Ἀττικοὶ τὸν περίβολον τοῖς χωρίοις (fepem, maceriam agrorum,) ὁ δὲ Ὅμηρος τεῖχος μὲν τὸ τῆς πόλεως, τειχίον δὲ τῆς οἰκίας. Refpexit μέγα τειχίον αὐλῆς Odyffeæ xvi. 165. ubi alii θριγκίον fcribebant. Mœris: τειχίον, τὸ τῆς οἰκίας, Ἀττικῶς.

ἀπ' ὄχθων] Caftalio et Bryl. 3. ὄχθους dedit, male. Infra enim viii. 3. eft de eadem re ἀφ' ὑψηλῶν ἀσφαλῶς κατιέναι, et de Re equeftri iii. 7. ἀπ' ὄχθων καθάλλεσθαι.

προκόπτει τι] Stephanus eumque fecuti editores τι omiferunt merito revocatum a Zeunio. Sequentem negationem μὴ fuadente Brodæo adfcivit Stephanus omiffam in Edd. pr. et Codice Lipf. Parif. et Vratifl. Paulo antea ταῦτα δὲ πάντα habet Parif.

6. ὡς ἂν] Vratifl. ἕως ἂν dat.

ποιεῖ] Vitium vulgatæ fentiens Stephanus πάντ' ἂν ταῦτα—ποιοῖ fcribendum conjecit, quod cum Zeunio probo, dum libri fcripti meliorem lectionem fubminiftraverint. Sed πειθανωτέρους cum Leunclavio minime fcribi debet, non magis quam in Cyrop. ii. 2. 10.

CAPUT VII.

Docetur, adverſus hoſtes (Thebanos) opus eſſe magiſtro equitum in primis prudenti et callido, qui ſui poteſtatem nunquam faciat, neque pugnæ diſcrimini paucitatem ſuam committat, ſed levibus incommodis hoſtes fatiget eorumque vires frangat.

1. Παντὶ μὲν οὖν προσήκει ἄρχοντι φρονίμῳ εἶναι· πολὺ μέντοι τὸν Ἀθηναίων ἵππαρχον διαφέρειν δεῖ καὶ τῷ τοὺς θεοὺς θεραπεύειν, καὶ τῷ πολεμικὸν εἶναι· ᾧ γε ὑπάρχουσι μὲν ὅμοροι ἀντίπαλοι ἱππεῖς τε παραπλήσιοι τὸ πλῆθος, καὶ ὁπλῖται πολλοί. 2. Κἂν μὲν εἰς τὴν πολεμίαν ἐμβάλλειν ἐπιχειρῇ ἄνευ τῆς ἄλλης πόλεως, πρὸς ἀμφοτέρους τούτους μόνοις ἂν τοῖς ἱππεῦσι διακινδυνεύοι. Ἢν δὲ οἱ πολέμιοι εἰς τὴν Ἀθηναίων χώραν ἐμβάλλωσι, πρῶτον μὲν οὐκ ἂν ἄλλως ἔλθοιεν, εἰ μὴ σὺν ἄλλοις τε ἱππεῦσι πρὸς τοῖς ἑαυτῶν, καὶ πρὸς τούτοις ὁπλίταις, ὁπόσοις ἂν οἴονται πάντας Ἀθηναίους μὴ ἱκανοὺς εἶναι μάχεσθαι. 3. Πρὸς οὖν τοσούτους πολεμίους ἢν μὲν ἡ πόλις πᾶσα ἐπεξίῃ ἀρήξουσα τῇ χώρᾳ, ἐλπίδες καλαί.

Cap. VII. 1. τὸν Ἀθηναίων] Hoc ex libro Lipſ. et Pariſ. vulgato τῶν ſubſtitui.

ὅμοροι] Intelliguntur Bœotii, inprimis Thebani. Paulo antea ὧς γε dat Vratiſl.

ἱππεῖς] Hanc ſcripturam ex Caſtal. Bryl. Hal. revocavit Zeune: atque ita Cod. Lipſ. cum Aug. ubique ſcriptum habet, cum in Edd. reliquis ſit ἱππῆς, quam formam tanquam dialecto veteri Atticæ propriam Thucydidi reſtituerunt Interpretes. In Vratiſl. hæc eſt ſupra ſcripta.

2. τῆς ἄλλης πόλεως] i. e. ἄνευ τῶν ὁπλιτῶν τῆς πόλεως. Deinceps ἢν δ' οἱ πολέμιοι Edd. pr. cum libro Lipſ. et Pariſ. quod præeunte Leunclavio mutavit Zeune. Paulo antea ἐμβαλεῖν Pariſ.

μόνοις ἂν τοῖς ἱππεῦσι] Weiſkio hoc non ſatis apte dictum videbatur, cum redire videatur ad idem: *ſi ſine peditibus irrumperet, cum ſolis equitibus irrumperet.* Putat idem, antitheſin monſtrare, hoc Xenophontem voluiſſe ſignificare: *equites ſociarum civitatum non jungi cum ipſius equitatu.* Unde ſuſpicatur, tale quid auctorem ſcripſiſſe: τοῖς αὐτοῦ ἱππεῦσι, vel: τοῖς τῶν Ἀθηναίων ἱππεῦσι. Sed ſequentis membri ſententia diverſa et minime cum hoc priore conjuncta eſt. Hujus vero membri ſignificatio pendet a verbis τοῖς ἱππεῦσι διακινδυνεύοι, quæ opponuntur ἀμφοτέροις, id eſt hoſtium equitibus cum equitibus conjunctis. Ab hac virium utrarumque conjunctione magnum hipparcho periculum impendet.

ἄλλοις τε ἱππεῦσι] i. e. ἱππεῦσιν ἄλλων πόλεων, uti monet Zeune. Sequens οἴονται pro οἴωνται ex Aug. reſtituit Weiſke.

Ἱππεῖς τε γὰρ σὺν θεῷ ἀμείνους, ἤν τις αὐτῶν ἐπιμελῆται ὡς δεῖ, ὁπλῖταί τε οὐ μείους ἔσονται, καὶ τὰ σώματα τοίνυν οὐ χείρω ἔχοντες, καὶ τὰς ψυχὰς φιλοτιμότεροι, ἢν ὀρθῶς ἀσκηθῶσι σὺν θεῷ. Καὶ μὴν ἐπί γε τοῖς προγόνοις οὐ μεῖον Ἀθηναῖοι ἢ Βοιωτοὶ φρονοῦσιν. 4. Ἢν δὲ ἡ μὲν πόλις τρέπηται ἐπὶ τὰ ναυτικὰ, καὶ ἀρκῇ αὐτῇ τὰ τείχη διασώζειν, ὥσπερ καὶ ὁπότε Λακεδαιμόνιοι σὺν ἅπασι τοῖς Ἕλλησιν ἐνέβαλον· τοὺς δὲ ἱππέας ἀξιώσειε τά τε ἐκτὸς τοῦ τείχους διασώζειν, καὶ αὐτοὺς μόνους διακινδυνεύειν πρὸς πάντας τοὺς ἐναντίους· ἐνταῦθα δὴ θεῶν μὲν οἶμαι πρῶτον συμμάχων ἰσχυρῶν δεῖ, ἔπειτα δὲ καὶ τὸν ἵππαρχον προσήκει ἀποτετελεσμένον ἄνδρα εἶναι. Καὶ γὰρ φρονήσεως δεῖ πολλῆς πρὸς τοὺς πολὺ πλείους, καὶ

3. Ἱππεῖς τε] Hic et ſect. 1. ex Caſtal. Hal. Bryl. Zeune hanc ſcripturam vulgatæ ἱππῆς ſubſtituit. Liber etiam Aug. ubique ἱππεῖς præfert, Vratiſl. ῆς ſupra ſcriptum habet. Deinceps ante Stephanum legebatur ἐπιμελεῖται.

οὐ μείους] Stephani ἀμείνους rejecto, veterem lectionem reſtituit Zeune. ὁπλῖταί γε habet Pariſ.

σώματα τοίνυν] Silent interpretes omnes; nec tamen equidem, quid ſibi in hac ſententiarum ſerie velit interſertum τοίνυν, aſſequi potui. Deinde φιλοτιμώτεροι Caſtalio, Bryl. et Vratiſl.

οὐ μεῖον] Eandem ſententiam tractat Memorab. iii. 5. 3.

4. τρέπηται] Ante Steph. erat τρέπεται. Deinde ἀρκεῖ habet Cod. Lipſ. ἀξιώσειαν poſtea Edd. pr. De re ipſa locus eſt claſſicus Thucyd. ii. 13. de Pericle ſub initium belli Peloponneſiaci: παρῄνει δὲ παρασκευάζεσθαί τε εἰς τὸν πόλεμον καὶ τὰ ἐκ τῶν ἀγρῶν ἐσκομίζεσθαι, ἔς τε τὴν μάχην μὴ ἐπεξιέναι, ἀλλὰ τὴν πόλιν ἐσελθόντας φυλάσσειν, καὶ τὸ ναυτικὸν, ᾗπερ ἰσχύουσιν, ἐξαρτύεσθαι. deinde numerat τοὺς ἐν τοῖς φρουρίοις καὶ τοὺς παρ' ἔπαλξιν φυλάσσοντας ἑξακισχιλίους καὶ μυρίους. cap. 44. addit: οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἐσεκομίζοντο ἐκ τῶν ἀγρῶν παῖδας καὶ γυναῖκας καὶ τὴν ἄλλην κατασκευὴν, ᾗ κατ' οἶκον ἐχρῶντο, καὶ αὐτῶν τῶν οἰκιῶν καθαιροῦντες τὴν ξύλωσιν· πρόβατα δὲ καὶ ὑποζύγια ἐς τὴν Εὔβοιαν διεπέμψαντο καὶ ἐς τὰς νήσους τὰς ἐπικειμένας. cap. 22. Pericles τήν τε πόλιν ἐφύλασσε—ἱππέας μέντοι ἐξέπεμπεν ἀεὶ τοῦ μὴ προδρόμους ἀπὸ τῆς στρατιᾶς ἐσπίπτοντας ἐς τοὺς ἀγροὺς τοὺς ἐγγὺς τῆς πόλεως κακουργεῖν· καὶ ἱππομαχία τις ἐγένετο βραχεῖα ἐν Φρυγίοις. Hoc vero more ſemper utebantur Athenienſes, dum a Lacedæmoniis obſidebantur. Singulare eſt exemplum commemoratum a Xenophonte Hellenic. i. 1. 33. ubi Thraſylus cives omnes contra Lacedæmonios eduxit in pugnam. Cum Agis rex Lacedæmonios ad Deceleam duxiſſet, et Athenas inde oppugnaret, equites Athenienſium mille et ducenti cum totidem Bœotiis congreſſi hos vicerunt ſub ipſa urbis mœnia, teſte Diodoro xiii. 72. Hæc poſſunt ſufficere ad illuſtrandum hoc caput Xenophontei libelli. De Athenienſium in Bœotiam excurſionibus nullum ſcriptoris locum reperi, quem comparare poſſim, et docere modum, quo vel ſoli equites vel conjuncti cum militibus gravis armaturæ rem geſſerint. Ceterum pro ἐνέβαλον Vratiſl. ἔβαλλον dat.

ἐκτὸς] Lipſ. Codex cum Pariſ. ἐκ habet, quod annotavit etiam margo Steph. τάγε ἐκτὸς habet Vratiſl.

τόλμης, ὁπότε καιρὸς παραπέσοι. 5. Δεῖ δὲ, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, καὶ πονεῖν αὐτὸν ἱκανὸν εἶναι. Πρὸς μὲν γὰρ τὸ παρὸν στράτευμα διακινδυνεύων, ᾧ μηδὲ ὅλη ἡ πόλις θέλοι ἀντικαθίστασθαι, δῆλον ὅτι πάσχοι ἂν, ὅ τι οἱ κρείττους βούλοιντο, ποιεῖν δὲ οὐδὲν ἂν ἱκανὸς εἴη. 6. Εἰ δὲ φυλάττοι μὲν τὰ ἔξω τείχους τοσούτοις, ὅσοι σκοπεύειν τε τοὺς πολεμίους ἱκανοὶ ἔσονται, καὶ ἀναχωρεῖν εἰς τὸ

5. *καὶ πονεῖν*] Verbum corruptum censebat Weiske. Mihi *πονεῖν* positum videbatur pro *καρτερεῖν*, quod sequentia flagitare videntur.

πάσχοι] Junt. Aldina, Hal. Bryl. Cod. Lipf. Parif. et Vratifl. *πάσχοιεν* habent. Vulgatum *δηλονότι* diffolvi.

6. *φυλάττοι*] Ita vulgatum *φυλάττει* correxit Leuncl. firmante libro Auguftano et Parif. Deinde *τοιούτους* Caftalio, *τοσούτους* Bryl.

ἀναχωρεῖν] Locum hunc prava fcriptura et diftinctione fimul laborantem variis conjecturis tentarunt viri docti. Camerarius, cum apodofin fententiæ defideraret, poft verba *ἐκ πλείστου* in verfione pofuit: *quoad concedetur, farciet defectus:* et in annotatione fubjecta dubitationem fuam profitetur, fed nihil expedit. Leunclavius *ἀναχωρίζειν* fcribendum cenfuit, ad equites referens et fic interpretatus: *equites equitibus fubducendis majore ex parte in tutum fubducendis fufficient, quibus hoc opus eft.* Quæ ratio non folum falfa, fed etiam inepta eft, uti recte monuit Zeune, qui potius vertenda græca ita ait: *recipere in tutum res neceffarias, quantum fieri poteft e longiffimo.* Ipfe conjecit *ἀναχωρεῖν εἰς τὸ ἀσφαλὲς τὰ δεινὰ ὁρῶντες ἐκ πλείστου*, aut *τοῦ δεινοῦ δοκοῦντος* ex loco de re equeftri vi. 14. Weifke cum Leunclavio *ἀναχωρίζειν* fcripfit et locum ut integrum defendi poffe exiftimat, mutato duntaxat *δὲ* ante *καὶ προορᾶν* in *δή*. Protafin terminat verbis *ἐκ πλείστου*, apodofin verbis *τῶν πολλῶν*; cetera, ut arctius nexa cum antecedentibus, minore interpunctione adjungit. Senfum hunc ait effe: *Si vero cuftodiat res extra urbem fitas tot equitibus, quot fufficient ad obfervandos hoftes, et ad ea ex longinquo reportanda et in tuto collocanda, quæ talem curam defiderant: reputandum eft, paucos non minus in longinquum profpicere poffe, quam multos, et ad cuftodienda et reportanda bona fuorum eos non minus effe aptos, qui nec in fe nec in equis fpem reponunt. Nam diligentiffimus eft cuftos focius cuftodis metus.* Ad quæ monet, ad *τὰ δεόμενα* repetendum effe *τοῦ ἀναχωρίζειν*. Mihi fic videtur de toto hoc loco. Primum male fumfit vir doctus, Weifke, verba *τὰ ἐκτὸς τοῦ τείχους διασώζειν* fignificare *res extra urbem fitas cuftodire*, cum fit fimpliciter *loca et regionem extra mœnia tueri.* Unde natus alter error, ut *ἀναχωρίζειν τὰ δεόμενα* interpretaretur *reportare (ex longinquo) et in tuto collocare, quæ talem curam defiderant.* Mirum et ridiculum lectori videri debet, Xenophontem ex omni equitatu paucos feligere, eofque, *οἳ μήτε αὑτοῖς μήτε τοῖς ἵπποις πιστεύουσι*, ut fpeculaturi exeant et res extra urbem fitas ex longinquo reportent et in tuto collocent. At tali negotio equites publicos deputare fi voluiffet Xenophon, non pauci iique maxime imbelles et timidi, fed quam plurimi et fortiffimi erant deligendi. Deinde præter fruges et arborum fructus nihil eft, quod ab equitibus fpeculatoribus poffit reportari et in tuto collocari ex agro et regione ab hoftibus occupata. Qui vero fieri poterat, ut equites fpeculatores quam proxime hoftem accedentes ex longinquo fruges et fructus reportarent ex agris, iique pauci, imbelles et timidi? Hæc tam abfurda in mentem Xenophonti nunquam venerunt. Itaque vulgatam fcripturam *ἀναχωρεῖν εἰς τὸ ἀσφαλὲς ὡς ἐκ πλείστου* fanam et integram præfto, quæ fignificat, equites paucos fpeculatum emittendos effe, qui poffint ex longiffimo intervallo fe recipere in

ἀσφαλὲς [τὰ δεόμενα] ὡς ἐκ πλείστου, (ἱκανοὶ δὲ καὶ προορᾶν οὐδὲν ἧττον οἱ ὀλίγοι τῶν πολλῶν, καὶ φυλάττειν τοίνυν καὶ ἀναχωρεῖν εἰς τὰ φίλια οὐκ ἀκαιρότεροι, οἱ μήτε αὐτοῖς μήτε τοῖς ἵπποις πιστεύοντες· ὁ γὰρ φόβος δεινὸς δοκεῖ συμφύλαξ εἶναι·) 7. τοὺς μὲν [οὖν] φύλακας ἐκ τούτων ἄν τις ποιῶν ἴσως ὀρθῶς βουλεύοιτο· τοὺς δὲ περιττοὺς τῆς φυλακῆς εἰ μέν τις στρατιὰν ἔχειν ἡγήσεται, ὀλίγη αὐτῷ φανεῖται· τοῦ παντὸς γὰρ ἐνδεήσεται, ὥστε ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς διακινδυνεύειν. Ἢν δὲ ὡς λῃσταῖς αὐτοῖς χρῆται, πάνυ ἄν, ὡς τὸ εἰκός, ἱκανὴν τοῦτο πράττειν ἔχοι δύναμιν. 8. Δεῖ δέ, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, τοὺς παρεσκευασμένους ἀεὶ ἔχοντα, ὡς ποιεῖν τι, μὴ καταφανῆ

tutum. Verba *τὰ δεόμενα* nefcio unde in locum alienum migrarunt; igitur feclufi. Quæ fequuntur: *ἱκανοὶ δὲ—συμφύλαξ εἶναι*, parenthefi inclufa feparavi; nam apodofis redditur demum verbis *τοὺς μὲν φύλακας.*

καὶ φυλάττειν τοίνυν] Vulgo poft *πολλῶν* colon pofitum confpicitur: ego comma pofui; antecedenti enim *καὶ* hoc alterum refpondet. Sed ita moleftum eft *τοίνυν.* Nulla enim apparet vel confequentia, vel caufa, quæ reddatur. Eadem particula fimilem moleftiam habebat fect. 3.

ἀναχωρεῖν εἰς τὰ] Vulgatum *ἀναχωρίζειν τὰ φ.* correxi. Præpofitionem *εἰς* addi voluerunt Brodæus, Stephanus, Leuncl. et addidit Caftalio. Igitur hi omnes *ἀναχωρίζειν* dictum putarunt pro *ἀναχωρεῖν*, quod anteceffit, et omnino hic repetendum erat. *reportare bona fuorum* interpretatur vulgatum Weifke. Xenophon verbo *ἀναχωρίζειν* ufus in Cyrop. ii. 2. 8. vii. 1. 41. *reducere, recedere jubere* fignificavit. Similiter in Anab. v. 2. 10.

ἀκαιρότεροι] Edd. pr. Cod. Lipf. et Vratifl. *ἀκαιρότερον*, quod vitium correxit Caftal. Bryl. 3. corrigi jufferunt Steph. et Leuncl.

οἱ μήτε—πιστεύοντες] Weifke interpretatur: *neque pedites neque equites*, id eft cives non confcripti, et maxime fub his intelligendos cenfet dominos agrorum in Attica. Miror viri docti judicium. Mihi hæc omnia referenda videntur ad equites illos selectos, paucos, fpeculatores; nec credibile dominos agrorum fubftitiffe in villis, cum hoftes regionem omnem occupaffent.

7. *τοὺς μὲν [οὖν]*] Cum Leunclavio et Weifkio *οὖν* inferui; poft longam enim parenthefin redit auctor ad priorem fententiam, cujus apodofis nunc demum redditur.

ἐκ τούτων] Zeune: *ex illo equitatu, qui deftitutus eft militibus gravis armaturæ.* Weifke miratus errorem Zeunii, *Sunt potius*, inquit, *ut nemo non videre debet, homines ad militiam non fcripti.* Ego vero, lufcus fcilicet aut cœcus, non video, qui fint illi, qui deinceps *οἱ περιττοὶ τῆς φυλακῆς* dicantur, fi cives ad militiam non fcriptos cuftodes agrorum fecit Xenophon.

λῃσταῖς] Edd. pr. *ὀλησταῖς* et *παρασκευασμένους* correxit Caftalio.

πάνυ ἂν—ἔχοι] A prima manu Lipf. liber *ἔχει* habet, ut Aug. *ἔχειν* Parif. Y. quod temere recepit Weifke, addens: Habebat magifter equitum, ut hic difcere videmur, illud juris, ut cives facramento non adftrictos *λῃστὰς* fibi poffet adjungere. Nihil horum credo, nec verba patiuntur.

8. *τοὺς παρεσκευασμένους*] Recte monuit Weifke, *τοὺς ἑαυτοῦ* vel *τοὺς ἱππέας* auctorem videri fcripfiffe. Sequens *ποιεῖν* pro vulgato *ποιεῖ* ex Caf-

ὄντα φυλάττειν, ἤν τι ἁμαρτάνῃ τὸ τῶν πολεμίων στράτευμα. 9. Φιλοῦσι δέ πως στρατιῶται, ὅσῳ ἂν πλείους ὦσι, τοσούτῳ πλείω ἁμαρτάνειν. Ἢ γὰρ ἐπὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐπιμελείᾳ σκεδάννυνται, ἢ πορευομένων ἀταξίᾳ οἱ μὲν προέρχονται οἱ δὲ ὑπολείπονται πλέον τοῦ καιροῦ. 10. Τὰ οὖν τοιαῦτα ἁμαρτήματα οὐ χρὴ παριέναι ἀκόλαστα, (εἰ δὲ μὴ, ὅλη ἡ χώρα ϛρατόπεδον ἔσται,) ἐκεῖνο καλῶς προνοοῦντα, ἢν ποιήσῃ τι, φθάσαι ἀποχωρήσαντα, πρὶν τὸ πολὺ βοηθοῦν ἐπιγενέσθαι. 11. Πολλάκις δὲ πορευόμενον στράτευμα καὶ εἰς ὁδοὺς ἔρχεται, ἐν αἷς οὐδὲν πλεῖον οἱ πολλοὶ τῶν ὀλίγων δύνανται. Καὶ ἐν διαβάσεσί γέ ἐστι τῷ προσέχοντι τὸν νοῦν, ἀσφαλῶς ἐφεπομένῳ, ταμιεύσασθαι, ὥστε ὁπόσοις ἂν βούληται τῶν πολεμίων ἐπιτίθεσθαι. 12. Ἔστι δὲ ὅτε καλὸν καὶ στρατοπεδευομένοις καὶ ἀριστῶσι καὶ δειπνοποιουμένοις ἐπιχειρεῖν, καὶ ἐκ κοίτης δὲ ἀνισταμένοις. Ἐν πᾶσι γὰρ τούτοις ἄοπλοι

tal. Bryl. 3. et conjectura Brodæi recepit Zeune; alioquin καὶ ὡς ποιεῖ τι ſcribendum eſſet, quod tamen ad ſententiam loci minus idoneum eſt. Vulgatum revocavit Weiſke. καταφρονῇ dat Vratiſl.

9. δέ πως] Ald. Junt. Hal. Bryl. πω habent. Sequens ἐπιμελείᾳ tanquam aperte vitioſum margo Caſtal. et Bryl. 3. mutat in ἄνευ ἐπιμελείας, Brodæus in ἀμελείᾳ, Stephanus in σὺν ἀμελείᾳ. Leunclavius: τῇ περὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐπιμελείᾳ. Zeune: Τῇ γὰρ περὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐπιμελείᾳ. Contra Weiſke nihil mutandum cenſet, ſed locum, uti fere Ribitti fecerat, interpretatur: *aut enim ſtudioſius diſperguntur ad commeatum quærendum.* Putat igitur, σκεδάννυνται ἐπὶ dici ut πορεύονται ἐπὶ, ut milites diffundantur, diſpergant ſe et in diverſas partes diſcedant commeatum quærentes. Sic eſt in Cyrop. v. 3. 47. ὁ δὲ Κῦρος ἐπιμελείᾳ τοῦτο ἐποίει, i. e. *conſulto, abſichtlich.* Laudo viri docti diligentiam. Sic ſequens ἀταξίᾳ opponitur huic ἐπιμελείᾳ.

ἀταξίᾳ] Junt. Caſtal. Hal. Bryl. ἀταξίαι, margo Caſtal. ἐν ἀταξίᾳ. Deinde οἱ δ' ὑπολείπονται Codex Lipſ. et Pariſ. ἀπολείπονται margo Steph. et Leuncl.

10. εἰ δὲ μὴ—ἔσται] *alioquin ſecuri per totam regionem vagabuntur abigentes prædam,* recte interpretatur Weiſke.

ἢν ποιήσῃ τι] Vulgatum ἢν ποιήσαντα cum Caſtalione Zeune mutavit in ἢ ποιήσαντα, referens verba ἐκεῖνο καλῶς προνοοῦντα ad antecedentia illa οὐ παριέναι ἀκόλαστα. Leunclavius ἢν in δεῖν mutari voluit, ὥστε dedit Welſiana, quod interpretes pleroſque omnes reddidiſſe ait Zeune. Quod dedi, excogitavit Weiſke, ſervato ἢν, quod eſt etiam in libro Lipſ. Pariſ. et Auguſtano.

11. ταμιεύσασθαι, ὥστε] Vide annotata ad Anabaſin ii. 5. 18. Antea Pariſ. ἐφεσπομένῳ habet.

12. Ἔστι δὲ ὅτε] Codex Lipſ. et Pariſ. cum Edd. pr. ἔστι δ' ὅτε habet, quod cum Leunclaviana tertia et Welſiana mutavit Zeune.

καὶ ἐκ κοίτης δὲ] Vulgatum κοίτης γε recte vitioſum eſſe monuit Zeune: igitur correxi, ut is fieri voluit. Vra-

στρατιῶται γίγνονται, μείονα μὲν χρόνον οἱ ὁπλῖται, πλείονα δὲ οἱ ἱππεῖς. 13. Σκοποῖς μέντοι καὶ προφυλακαῖς οὐδέ ποτε δεῖ παύεσθαι ἐπιβουλεύοντα. Οὗτοι γὰρ αὖ ὀλίγοι μὲν ἀεὶ καθίστανται, πολὺ δὲ τοῦ ἰσχυροῦ ἐνίοτε ἀποστατοῦσιν. 14. Ὅταν δὲ τὰ τοιαῦτα ἤδη καλῶς φυλάττωνται οἱ πολέμιοι, καλόν ἐστι, σὺν θεῷ λαθόντα ἐλθεῖν εἰς τὴν πολεμίαν μεμεληκότα, οἵ τε ἑκασταχοῦ καὶ ποῦ τῆς χώρας προφυλάττουσιν. Οὐδεμία γὰρ οὕτω καλὴ λεία, ὡς φυλακαὶ ἢν κρατηθῶσι. 15. Καὶ εὐεξαπάτητοι δ' εἰσὶν οἱ φύλακες· διώκουσι γὰρ, ὅ τι ἂν ὀλίγον ἴδωσι, νομίζοντες σφίσι τοῦτο προστετάχθαι. Τὰς μέντοι ἀποχωρήσεις σκοπεῖν δεῖ, ὅπως μὴ ἐναντίαι τοῖς βοηθοῦσιν ἔσονται.

CAPUT VIII.

1. Τοὺς μέντοι μέλλοντας δυνήσεσθαι ἀσφαλῶς τὸ πολὺ κρεῖττον στράτευμα κακουργεῖν, σαφῶς δεῖ τοσοῦτον διαφέρειν, ὥστε τοὺς μὲν ἀσκητὰς φαίνεσθαι τῶν πολεμικῶν ἐν ἱππικῇ ἔργων, τοὺς δὲ πολεμίους ἰδιώτας.

tisl. plane omittit. Deinde Aldina γίγνωνται, postea eadem cum Juntina ἱππῆς.

13. ποτε δεῖ] Vulgatum antea δὴ correxit Stephanus. Sequens τοῦ ἰσχυροῦ Ribitti interpretatur *a munitionibus*, rectius Camerarius et Leuncl. *ab exercitus robore*. In Vratisl. est πολλοὶ.

14. μεμεληκότα] Vulgato μεμελετηκότως hoc cum Leunclavio substitui. μεμελετηκότα maluit Stephanus. μεμεληκότως dedit Weiske, interpretatus : *ita ut curæ tibi fuerit*. Quæ ipsa interpretatio docet, quam sit ista scriptura a consilio scriptoris aliena. Sed idem aliud adhuc vitium subesse putabat: nec equidem locum sanum præstiterim. Verbo enim μέλειν nuspiam ita usus reperitur Xenophon.

οἵ τε] Brodæus εἴτε conjecit: melius ὅσοι τε reddidit Camerarius et conjecit Leunclavius, probante etiam Weiskio.

οὕτω καλὴ] Vulgatum οὔτε, quod est etiam in libro Lips. Paris. et Vrat. cum Welsio correxit Zeune. Verum extat in margine Steph. Leuncl. idemque reddiderant jam antea Ribitti et Camerarius. Deinceps ante φυλακαὶ articulum αἱ cum libro Lips. et comma, post φυλακαὶ positum vulgo, delevi.

15. εὐεξαπάτητοι] Ex Juntinæ et Aldinæ εὐξαπάτητοι Castalio et Bryl. effecerunt ἐξαπάτητοι, verum dedit Stephanus. Sequens τοῦτο est in Aldina, ταῦτα in Junt. Castal. Hal. Bryl.

ἐναντίαι] Hoc cum Stephano et libro Aug. et Vratisl. vulgato ἐναντία recte prætulit Weiske. ἔσωνται deinde habet Codex Lips.

Cap. VIII. 1. τοσοῦτον] Paris. τοσοῦτο dat, ut sect. 3. est.

ἰδιώτας] Etiam in Memor. iii. 7. 7.

2. Τοῦτο δ' ἂν εἴη, εἰ πρῶτον μὲν, ληΐζεσθαι μέλλοντες, ἐκπεπονημένοι εἶεν τῇ ἐλάσει, ὥστε δύνασθαι στρατιωτικοὺς πόνους ὑποφέρειν. Οἱ γὰρ πρὸς ταῦτα ἀμελῶς ἔχοντες καὶ ἵπποι καὶ ἄνδρες εἰκότως ἂν ὥσπερ γυναῖκες πρὸς ἄνδρας ἀγωνίζοιντο. 3. Οἱ δέ γε δεδιδαγμένοι τε καὶ εἰθισμένοι τάφρους διαπηδᾷν, καὶ τειχία ὑπεραίρειν, καὶ ἐπ' ὄχθους ἀνάλλεσθαι, καὶ ἀφ' ὑψηλῶν ἀσφαλῶς κατιέναι, καὶ τὰ κατάντη ταχὺ ἐλαύνεσθαι, οὗτοι δ' αὖ τοσοῦτο διαφέροιεν ἂν τῶν ἀμελετήτων ταῦτα, ὅσον περ πτηνοὶ πεζῶν. Οἱ δέ γε αὖ τοὺς πόδας ἐκπεπονημένοι τῶν ἀτριβάστων πρὸς τραχέα, ὅσον περ ὑγιεῖς χωλῶν· καὶ οἵ γε τῶν τόπων ἔμπειροι πρὸς τοὺς ἀπείρους τοσοῦτον ἐν ταῖς προελάσεσι καὶ ἀποχωρήσεσι διαφέροιεν ἂν, ὅσον περ οἱ ὁρῶντες τῶν τυφλῶν. 4. Καὶ τοῦτο δὲ χρὴ εἰδέναι, ὅτι οἱ εὐωχούμενοι ἵπποι, ἐκπεπονημένοι δὲ, ὥστε μὴ

τοῖς ἀσκηταῖς opponuntur οἱ ἰδιῶται, monente Zeunio.

2. εἰ πρῶτον] Particulam εἰ, in Edd. pr. libro Lipf. Parif. et Vratifl. omiffam, addendam monuit Brodæus et Stephanus. Deinceps εἶναι pro εἶεν dat Vratifl. Poftea στρατικοὺς male fcriptum eft in libro Lipf. ut paulo poftea δεδιγμένοι habet cum Juntina, Hal. Bryl. Ceterum Weifkio videbatur vulgata etiam fcriptura fine εἰ ferri poffe, hac fententia: *Illud vero hanc vim habet: primo* et cet. Nunc vero, illa particula recepta, εἴη fignificare idem quod γίγνοιτο; quod illi æque durum videtur ac fequens εἶεν pro *funto*. Mihi nodum in fcirpo quæfiviffe vir doctus videtur.

3. τε πηδᾷν] Leunclavio διαπηδᾷν emendanti ex libro de re equeftri iii. 7. et viii. 8. recte obfecutus eft Welf. Vulgatum ineptiffime defendit Zeune ex noftri cap. vi. 5. ubi eft τάφρους περᾷν, et Sophoclis Ajace, ubi eft πηδᾷν πεδία σὺν ξίφει. Zeunium tamen fecutus eft Weifke. Sequens κατιέναι pro vulgato antea καθιέναι debetur Stephano.

καὶ τὰ κατάντη] Leunclavius πρὸς aut εἰς τὰ ἀνάντη fcribi voluit, et Camerarius *contra acclivia* reddidit. Vulgatum defendit Zeune, appofitis locis Cyneg. v. 17. ubi eft θέειν τὰ ἀνάντη, et de re equeftri viii. 6. ubi eft δραμεῖσθαι τὸ πρανὲς et ἁμιλλᾶσθαι τὰ κατάντη. Deinde monet recte, ταχὺ ἐλαύνεσθαι τὰ κατάντη longe effe diverfum ab eo, quod dicitur κατιέναι ἀσφαλῶς ἀφ' ὑψηλῶν, fi quidem tuto defcendere ex alto fit diverfum a curfu citato per declivia.

τοσοῦτο] Cod. Lipf. Parif. et Aug. τοσούτῳ. Vide fect. 1. Deinde ὅσων Lipf. ὅσῳ Aug. Parif.

ἀτριβάστων] Brodæus cum Caftal. et Bryl. ἀτριβάτων præfert. Deinceps πόνων ἔμπυροι Vratifl. Poftea malim προσελάσεσι. In Edd. pr. Hal. Bryl. 1. eft προελάσωσι. Parif. ὅσον ὑγιεῖς.

4. εὐωχούμενοι] Vulgatum εὐοχούμενοι in εὖ ὀχούμενοι dirimi voluit Leunclavius, quod Camerarius reddidit *equos commodæ vecturæ*. Noftrum ex libro Lipf. Aug. et Vratifl. dedit Weifke, comparans ex Anabafi v. 3. 11. ὥστε καὶ τὰ τῶν εἰς τὴν ἑορτὴν ἰόντων ὑποζύγια εὐωχεῖσθαι. Sed ejus loci ratio eft paulo diverfa.

ἐκπεπονημένοι δὲ] Vulgatum μὴ ἐκπεπονημένοι δὲ Camerarius *non confecti*

ἀποπνίγεσθαι ἐν τοῖς πόνοις, εὖ παρεσκευασμένοι εἰσί. Χρὴ δὲ, ἐπείπερ χαλινοὶ καὶ ἐφίππια ἐξ ἱμάντων ἠρτημένα ἐστὶ χρήσιμα, μή ποτε τὸν ἵππαρχον τούτων ἔρημον εἶναι· μικρᾷ γὰρ δαπάνῃ τὺς ἀποροῦντας χρησίμους ἂν παρέχοιτο.

Interpoſita cohortatione ad exercendas artes militiæ terreſtri neceſſarias continuantur ſuperioris generis præcepta.

5. Εἰ δέ τις νομίζοι, πολλὰ ἔχειν πράγματα, εἰ οὕτω δεήσει ἀσκεῖν τὴν ἱππικὴν, ἐνθυμηθήτω, ὅτι οἱ εἰς τοὺς γυμνικὺς ἀγῶνας ἀσκοῦντες, πολὺ πλείω πράγματα καὶ χαλεπώτερα ἔχουσιν, ἢ οἱ τὴν ἱππικὴν τὰ μάλιστα μελετῶντες. 6. Καὶ γὰρ τῶν μὲν γυμνικῶν ἀσκημάτων τὰ πολλὰ σὺν ἱδρῶτι ἐκπονοῦνται, τῆς δὲ ἱππικῆς τὰ πλεῖστα μεθ' ἡδονῆς. Ὅπερ γὰρ εὔξαιτ' ἄν τις, πτηνὸς γενέσθαι, οὐκ ἔστιν ὅ τι μᾶλλον τῶν ἀνθρωπίνων ἔργων ἔοικεν αὐτῷ. 7. Καὶ μὴν τό γε ἐν πολέμῳ νικᾶν πολλῷ εὐδοξότερον ἢ πυγμῇ· μετέχει μὲν γάρ τι καὶ ἡ πόλις ταύτης τῆς δόξης·

labore interpretatur, rectius Ribitti et Brodæus *nimis ſaginati.* Leunclavius μὴ ἐκπεπιαμμένοι ſcribi voluit, id eſt *obeſi, ſaginati.* Optime Weiſke negationem tranſtulit poſt ὥστε, quo facto locus eſt clariſſimus.

ἠρτημένα] Camerarius vertit: *cum de loris concinnentur,* unde Leunclavii conjectura ἠρτισμένα ducta eſt, inepta illa. Vulgatum ſignificat *ſuſpenſa,* uti cum Zeunio cenſet Weiſke. Sed ſi comparaveris locum Cyrop. vi. 2. 32. ἔχειν δὲ χρὴ καὶ ἱμάντας· τὰ γὰρ πλεῖστα τοῖς ἀνθρώποις καὶ ἵπποις ἱμᾶσιν ἤρτηται: apparet, eſſe potius *apta, connexa, colligata.* Paulo antea Edd. pr. habent ἐφιππία, aliæ ἐφ' ἱππίᾳ, aliæ ἐφιππίῳ.

ἔρημον] Rara notione ponitur pro *egenum, indigentem, carentem.* Plura exempla ſuppeditabit Index. τούτων referendum ad ἱμάντων.

5. Εἰ δέ τις] Codex Lipſ. εἰ δέ τι habet. νομίζει Vratiſl.

6. εὔξαιτ' ἄν] Aldina εὔξετ' ἄν. Sententiam eandem lepide exornavit in Cyrop. iv. 3. 15.

7. τό γε ἐν] Cod. Lipſ. τό γ' ἐν habet. Juntina et ceteræ Edd. vett. habent τότ'.

πυγμῇ· μετέχει] Vulgo diſtinguebantur hæc ita: πυγμῇ. Μετέχει. Sententia vero aperte laborat. Inſtituta a Xenophonte comparatio victoriæ in ludis gymnicis reportatæ ſubito deſeritur nec abſolvitur; itaque ſententia exit imperfecta: nec apparet ratio, qua victoria bellica illam ſuperet. Deinde falſum eſt aperte, ex victoria certaminum gymnicorum nihil redire gloriæ ad patriam. Omnes enim ſcriptores græci et latini contrarium teſtantur, cum victoris laude patriæ gloriam fuiſſe conjunctam. Negare hoc Xenophon nec potuit, nec voluit. Sed ſolam gloriam ad patriam pervenire ex victoria gymnicorum certaminum affirmat, nihil autem utilitatis; contra victoriam bellicam patriæ cum laude commoda

ὡς δὲ τὰ πολλὰ ἐπὶ τῇ τοῦ πολέμου νίκῃ καὶ εὐδαιμονίᾳ οἱ θεοὶ τὰς πόλεις στεφανοῦσιν. Ὥστ' οὐκ οἶδ' ἔγωγε, τί προσήκει ἄλλ' ἄττα μᾶλλον ἀσκεῖσθαι ἢ τὰ πολεμικά. 8. Ἐννοεῖν δὲ χρή, ὅτι καὶ οἱ κατὰ θάλατταν λῃσταί, διὰ τὸ πονεῖν ἠσκηκέναι, δύνανται ζῆν καὶ ἀπὸ τῶν πολὺ κρειττόνων. Προσήκει γε μὴν καὶ κατὰ γῆν οὐ τοῖς καρπουμένοις τὰ ἑαυτῶν, ἀλλὰ τοῖς στερισκομένοις τῆς τροφῆς, λῃίζεσθαι· ἢ γὰρ ἐργαστέον, ἢ ἀπὸ τῶν εἰργασμένων θρεπτέον· ἄλλως δ' οὐ ῥᾴδιον οὔτε βιοτεύειν οὔτε εἰρήνης τυχεῖν. 9. Μεμνῆσθαι δὲ κἀκεῖνο χρή, μή ποτε ἐπὶ τοὺς κρείττους ἐλαύνειν, ὄπισθεν ἵπποις δύσβατόν [τι] ποιούμενον· οὐ γὰρ ὅμοιον, φεύγοντι καὶ διώκοντι σφαλῆναι. 10. Ἔτι δὲ βούλομαι ὑπομνῆσαι καὶ τόδε φυλάττεσθαι. Εἰσὶ γάρ τινες, οἳ, ὅταν μὲν ἴωσιν ἐπὶ τούτους, ὧν ἂν οἴωνται κρείττους εἶναι, παντάπασιν ἀσθενεῖ δυνάμει ἔρχονται, ὥστε πολλάκις ἔπαθον, ἃ ᾤοντο ποιήσειν· ὅταν δ'

multa et felicitatem parere. Hæc ſententia vera ut e verbis commode exiret, leviſſima mutatione vulgatum *μετέχει μὲν γάρ τι καὶ ἡ πόλις* mutandum cenſeo in *μετέχει μέντοι γὰρ* vel *μετέχει μὲν γάρ τοι*. Mihi enim in oppoſitione hac neceſſarie particula *μέντοι* adhiberi debere videbatur. In altero vero membro verba ita ſunt jungenda: *ἐπὶ τῇ τοῦ πολέμου νίκῃ οἱ θεοὶ τὰς πόλεις καὶ εὐδαιμονίᾳ στεφανοῦσι*. Zeune verba ita diſtinxerat: *πολλαὶ ἐπὶ τῇ τοῦ πολέμου νίκῃ, καὶ εὐδαιμονίᾳ* et cet. Weiſke utrumque ſignum ſuſtulit. Ceterum ſcripturam Ald. Junt. Hal. *τε φανοῦσιν* correxit cum Brodæo Caſtalio.

τί προσήκει] Vulgatum *τίνα* in *τίνι* aut potius in *τί* mutari juſſit Weiſke. Camerarius vertit: *cur ullarum rerum exercitatio ſtudio bellico præponi debeat*. Itaque is *τί* reddidit. Deinde ante Stephanianam legebatur *ἀλλ' ἅττα*.

8. *οὐ τοῖς καρπουμένοις*] Vulgatum *αὐτοῖς καρπ.* cum Leunclavio correxit Zeune: id habet Codex Lipſ. et Vratiſl. Deinceps articulum ante *τροφῆς* omiſit Lipſ. Articulum *τοῖς* poſt *ἀλλὰ* omiſit Caſtalio.

θρεπτέον] *prædando ab opibus alienis victus comparandus eſt* interpretatur Zeune: contra Weiſke *tributo percipiendo aut ſimili ratione, quæ abſtineat a vi bellica*. Recte uterque. Sententia enim univerſim prolata poſtulat Weiſkii rationem; ad rem præſentem autem accommodata fundit Zeunianam interpretationem.

9. *ἵπποις δυσβατοποιούμενον*] Caſtal. *ἵπποις δυσβατοποιούμενοι*, Bryling. contra *ἵππους δυσβατοποιούμενον*. Welſiana *δύσβατον ποιούμενον*. Vim præcepti hanc eſſe ait Weiſke, cavendum eſſe, ne via equitibus commoda intercludatur ab hoſtibus, neve ob hoc cogantur redire cum periculo. Mihi locus vitio laborare videtur, et ſcribendum: *ὄπισθεν ἵπποις δύσβατον χωρίον ποιούμενον*. Ita Anab. i. 10. 9. *καὶ ποιήσασθαι ὄπισθεν τὸν ποταμόν*. vi. 5. 8. *τὸ δὲ διαβάντας ὄπισθεν νάπος χαλεπὸν ποιήσασθαι μέλλοντας μάχεσθαι ἆρ' οὐχὶ καὶ ἁρπάσαι ἄξιον; τοῖς μὲν γὰρ πολεμίοις ἔγωγε βουλοίμην ἂν εὔπορα πάντα φαίνεσθαι, ὥστε ἀποχωρεῖν, ἡμᾶς δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ χωρίου δεῖ διδάσκεσθαι, ὅτι οὐκ*

ἐπὶ τούτους, ὧν ἂν σαφῶς ἐπιστῶνται ἥττους ὄντες, πᾶσαν, ὅσην ἂν ἔχωσι, δύναμιν ἄγουσιν. 11. Ἐγὼ δέ φημι χρῆναι τἀναντία τούτων ποιεῖν· ὅταν μὲν κρατήσειν οἰόμενος ἄγῃ, μὴ φείδεσθαι τῆς δυνάμεως, ὅσην ἂν ἔχῃ. Τὸ γὰρ πολὺ νικᾷν οὐδενὶ πώποτε μεταμέλειαν παρέσχεν. 12. Ὅταν δὲ τοῖς πολὺ κρείττοσιν ἐπιχειρῇ, καὶ προγινώσκῃ, ὅτι ποιήσαντα, ὅ τι ἂν δύνηται, φευκτέον ἐστὶν, εἰς τὰ τοιαῦτά φημι πολὺ κρεῖττον εἶναι, ὀλίγους ἢ πάντας προσάγειν· τοὺς μέντοι ἀπειλεγμένους καὶ ἵππους καὶ ἄνδρας τοὺς κρατίστους. Τοιοῦτοι γὰρ ὄντες καὶ ποιῆσαι ἄν τι καὶ ὑποχωρῆσαι ἀσφαλέστερον ἂν δύναιντο. 13. Ὅταν δὲ, πρὸς τοὺς κρείττους πάντας προσαγαγὼν, ἀποχωρεῖν βούληται, ἀνάγκη τοὺς μὲν ἐπὶ τῶν βραδυτάτων ἵππων ἁλίσκεσθαι, τοὺς δὲ καὶ δι' ἀφιππείαν πίπτειν, τοὺς δὲ καὶ διὰ δυσχωρίας ἀπολαμβάνεσθαι· καὶ γὰρ πολὺν τόπον χαλεπὸν εὑρεῖν, οἷον ἄν τις εὔξαιτο. 14. Ὑπό γε μὴν τοῦ πλήθους καὶ συμπίπτοιεν ἂν, καὶ ἐμποδίζοντες πολλὰ ἂν ἀλλήλους κακουργοῖεν. Οἱ δ' ἀγαθοὶ ἵπποι καὶ ἱππεῖς

ἔστι μὴ νικῶσι σωτηρία. Locus hic ſimul rationem præcepti Xenophontei explicat. Interim breviſſima ratione emendandi defunctus δύσβατόν τι ποιούμενον ſcripſi. Deinde διώκειν habet Pariſ.

10. ὧν ἂν οἴωνται] Ita cum Stephaniana 1. Codex Lipſ. et Aug. Vulgatum οἴονται correxerat etiam Zeune, quanquam id poſſit defendi ita, ut ἂν cum infinitivo εἶναι conjungas. Dicitur enim ita pro ἔσεσθαι. Leunclavius idem defendens ſequens ἐπιστῶνται voluit in ἐπίστανται mutari, temere! In extrema ſectione ἄγωσιν erat ante Stephanianam: verum in Pariſ. ſuperſcriptum eſt.

11. κρατήσειν] Caſtal. Bryl. 3. κρατήσει. Deinde μὴ ante φείδεσθαι omittit Cod. Lipſ. Ante membrum ὅταν μὲν Leunclavius ὥστε inſeri, Zeune intelligi voluit. Neutrum neceſſe eſſe, monuit Weiſke.

πολὺ νικᾷν] Hieronis ii. 16. οὕτω καλόν τι αὐτοῖς δοκεῖ εἶναι τὸ π. νικᾷν.

12. κρείττοσιν] Ita cum Caſtal. Steph. 2. et Welſiana Zeune: ceteræ habent vitioſum κρείττουσιν. Vratiſl. προγιγνώσκῃ.

τοὺς μέντοι] Stephanus τούτους μέντοι ſcribi voluit, et ſequentia, καὶ ἵππους—κρατίστους, ſegregabat ab antecedentibus. Mihi copula prior καὶ delenda videbatur potius.

13. προσαγαγὼν] Ante Steph. erat προσαγαγῶν, Vratiſl. προσαγαγεῖν habet.

ἀφιππείαν] In Polluce i. ſ. 210. pro ἄνιππος Codex Falkenb. recte habet ἄφιππος.

14. Οἱ δ' ἀγαθοὶ] Cod. Lipſ. οἱ δὲ ἀγαθοί. Deinde ἱππεῖς cum Caſtal. Hal. Bryl. et libro Lipſ. Zeune dedit, ceteræ ἱππῆς habent, et Vratiſl. ſupra ſcriptum.

δυνατοὶ καὶ ἐξ αὐτῶν διαφεύγειν· ἄλλως τε ἂν καὶ μηχανᾶταί τις τοῖς διώκουσι φόβον ἀπὸ τῶν περιττῶν ἱππέων. 15. Σύμφορον δ' εἰς τοῦτο καὶ αἱ ψευδενέδραι· χρήσιμον δὲ κἀκεῖνο, τὸ εὑρίσκειν, πόθεν ἂν οἱ φίλοι ἐξ ἀσφαλοῦς ἐπιφαινόμενοι βραδυτέρους τοὺς διώκοντας παρέχοιεν. 16. Ἀλλὰ μὴν καὶ τόδε δῆλον, ὡς πόνοις καὶ τάχει οἱ ὀλίγοι τῶν πολλῶν πολὺ μᾶλλον ἢ οἱ πολλοὶ τῶν ὀλίγων περιγίγνοιντ' ἄν. Καὶ οὐ λέγω, ὡς, διὰ τὸ ὀλίγοι εἶναι, καὶ πονεῖν μᾶλλον δυνήσονται καὶ θάττους ἔσονται· ἀλλ' ὅτι ῥᾷον εὑρεῖν ὀλίγους, ἢ πολλοὺς, τοὺς καὶ τῶν ἵππων ἐπιμελησομένους ὡς δεῖ, καὶ αὐτοὺς φρονίμως μελετήσοντας τὴν ἱππικήν.

Quid faciendum sit, ut adversus equites pari numero feliciter decertes.

17. Ἂν δέ ποτε συμβαίνῃ ἀγωνίζεσθαι πρὸς παραπλησίους ἱππέας, ἐγὼ μὲν οἶμαι οὐκ ἂν χεῖρον εἶναι, εἴ τις δύο τάξεις ἐκ τῆς φυλῆς ποιήσειε, καὶ τῆς μὲν ὁ φύλαρχος ἡγοῖτο, τῆς δὲ ἄλλης ὅστις ἄριστος δοκοίη εἶναι. 18. Οὗτος δὲ τέως μὲν ἕποιτο κατ' οὐρὰν τῆς μετὰ τοῦ φυλάρχου τάξεως· ἐπεὶ δ' ἐγγὺς ἤδη εἶεν οἱ ἀντίπαλοι, ἀπὸ παραγγέλσεως παρελαύνοι ἐπὶ τοὺς πολεμίους. Οὕτω γὰρ οἶμαι καὶ ἐκπληκτικωτέρους τοῖς ἐχθροῖς ἂν εἶναι, καὶ δυσμαχωτέρους. 19. Εἰ δὲ πεζοὺς ἔχοιεν ἑκάτεροι,

ἐξ αὐτῶν] χειρῶν vel ſimile vocabulum omiſſum eſſe, recte monuit Weiſke. Deinceps ἄλλως τε κἂν dedit Caſtalio.

τῶν περιττῶν] Exemplum ex Livio v. 38. appoſuit Zeune.

16. τόγε δῆλον] Uſum loquendi τόδε poſtulare ait Zeune, idque ipſum ex libro Lipſ. recepi. Deinde Junt. et Hal. περιγίγνοντ' ἂν habent.

ἀλλ' ὅτι] Aldina ἄλλο τι, Hal. Bryl. 1. ἄλλοτι habent.

17. παραπλησίους] Intellige τὸν ἀριθμὸν, pares numero, uti monuit Zeune: male enim Ribitti *cominus* interpretatus eſt. Cf. c. vii. ſect. 1. Pro ἢν δέ ποτε ex Aug. ἂν δέ ποτε poſuit Weiſke. Sequens εἴ τις debetur Brodæo pro Edd. pr. ſcriptura εἴ τι, uti ἡγοῖτο Caſtalioni pro ἡγεῖτο.

18. ἐγγὺς ἤδη] Pariſ. εὐθὺς ἤδη habet.

19. ἑκάτεροι] Intellige ὁ φύλαρχος et ὁ ἄριστος, dux alterius τάξεως, de quibus ſ. 17. Sequens δοκοῦσιν ἂν ex Aug. pro δοκοῦσι ἂν dedit Weiſke, qui recte comparavit h. l. cum capitis v. ſect. 13.

καὶ οὗτοι ἀποκεκρυμμένοι ὄπισθεν τῶν ἱππέων, ἐξαπίνης δὲ παραφαινόμενοι, καὶ ὁμόσε ἰόντες, δοκοῦσιν ἄν μοι τὴν νίκην πολὺ μᾶλλον κατεργάζεσθαι. Ὁρῶ γὰρ, τὰ παράδοξα, ἢν μὲν ἀγαθὰ ᾖ, μᾶλλον εὐφραίνοντα τοὺς ἀνθρώπους· ἢν δὲ δεινὰ, μᾶλλον ἐκπλήττοντα. 20. Ταῦτα δὲ γνοίη ἄν τις μάλιστα ἐνθυμούμενος, ὡς οἵ τε ἐνέδραις ἐμπίπτοντες ἐκπλήττονται, καὶ ἐὰν πολὺ πλείους ὦσι· καὶ, ὅταν πολέμιοι ἀλλήλοις ἀντικάθωνται, ὡς πολὺ ταῖς πρώταις ἡμέραις φοβερώτατα ἔχουσιν. 21. Ἀλλὰ τὸ μὲν διατάξαι ταῦτα, οὐ χαλεπόν· τὸ δὲ εὑρεῖν τοὺς φρονίμως καὶ πιστῶς καὶ προθύμως καὶ εὐψύχως παρελῶντας ἐπὶ τοὺς πολεμίους, τοῦτο ἤδη ἀγαθοῦ ἱππάρχου. 22. Δεῖ γὰρ καὶ λέγειν αὐτὸν ἱκανὸν εἶναι, καὶ ποιεῖν τοιαῦτα, ἀφ' ὧν οἱ ἀρχόμενοι γνώσονται ἀγαθὸν εἶναι τό τε πείθεσθαι καὶ τὸ ἕπεσθαι καὶ τὸ ὁμόσε ἐλαύνειν τοῖς πολεμίοις, καὶ ἐπιθυμήσουσι τοῦ καλόν τι ἀκούειν, καὶ δυνήσονται, ἃ ἂν γνῶσιν, ἐγκαρτερεῖν. 23. Ἐὰν δέ ποτε αὖ, ἢ φαλάγγων ἀντιτεταγμένων, ἢ χωρίων ἑκατέροις ὑπαρχόντων ἐν τῷ μέσῳ, τοῖς ἱππεῦσιν ἀναστροφαί τε καὶ διώξεις καὶ ἀποχωρήσεις γίγνωνται, εἰώθασι μὲν ὡς τὰ πολλὰ ἐκ τῶν τοιούτων ὁρμᾶν μὲν ἐκ τῶν ἀναστροφῶν

20. καὶ ἐὰν πολὺ] Codex Taurinenſis apud Leunclavium κἂν πολὺ et deinceps ἀντικάθηνται habet.

ὡς πολὺ] Ne quis ὡς τὸ πολὺ ſcribendum putet, moneo, πολὺ pertinere ad φοβερώτατα. Pariſ. φοβερώτερα habet.

21. τὸ δὲ] Cod. Lipſ. Pariſ. τὸ δ' εὑρεῖν—ἀγαθὸν ἱππάρχου habent cum Edd. pr. ἀγαθοῦ dedit jam Caſtalio. παρελοντας Vratiſl. dat et ἀγαθὸν.

22. ἐγκαρτερεῖν] conſilia et ſententiam conſtanter obtinere et exequi. Paulo antea τοὺς πολεμίους Vratiſl. ἐπιθυμήσωσι Pariſ.

23. ὑπαρχόντων] Niſi eſt pro *faventium* dictum, ut alibi a Xenophonte, intelliges ἐπιτηδείων vel ἱππασίμων omiſſum. ἀναστροφὰς Weiſke eſſe ait eorum, qui e fuga ſua hoſtes, a quibus erant fugati, rurſus perſequuntur; ἀποχωρήσεις eorum, qui a perſequendo deſiſtunt, ſeque in locum tutum celeriter recipiunt. Sed ſi comparaveris locum de Equit. viii. 12. ubi idem præceptum eſſe videtur, dubitabis de interpretatione. Vide annotata ad eum locum.

γίγνωνται] Caſtal. Bryl. γίγνονται. Deinde ἐν τοῖς τοιούτοις ex margine Leuncl. dedit Welſiana; poſtea ὁρμᾶσθαι eſt in margine Steph. et Leuncl.

βραδέως ἀμφότεροι, τὸ δ᾽ ἐν μέσῳ τάχιστα ἐλαύνειν. 24. Ἢν δέ τις οὕτω προδείξας, ἔπειτα δ᾽ ἐκ τῶν ἀναστροφῶν ταχέως τε διώκῃ καὶ ταχέως ἀποχωρῇ, βλάπτειν τ᾽ ἂν μάλιστα τοὺς πολεμίους δύναιτο, καὶ, ὡς τὸ εἰκὸς, ἀσφαλέστατ᾽ ἂν διάγοι, ταχὺ μὲν διώκων, ἐν ᾧ ἂν ἐγγὺς ᾖ τοῦ ἑαυτοῦ ἰσχυροῦ, ταχὺ δὲ ἀποχωρῶν ἀπὸ τῶν τοῖς πολεμίοις ἰσχυρῶν. 25. Εἰ δὲ καὶ λαθεῖν δύναιτο ἀπὸ τῆς τάξεως ἑκάστης καταλιπὼν ἢ τέτταρας ἢ πέντε τῶν κρατίστων ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν, πολὺ ἂν προέχοιεν εἰς τὸ ἐπαναστρεφομένοις τοῖς πολεμίοις ἐμπίπτειν.

CAPUT IX.

1. Ταῦτα δὲ ἀναγιγνώσκειν μὲν καὶ ὀλιγάκις ἀρκεῖ, ποιεῖν δὲ τὸ παρατυγχάνον ἀεὶ αὐτῷ δεῖ, καὶ πρὸς τὸ παριστάμενον σκοποῦντα τὸ συμφέρον ἐκπονεῖν. Γράψαι δὲ πάντα ὁπόσα δεῖ ποιεῖν, οὐδὲν μᾶλλον οἷόν τέ ἐστιν, ἢ τὰ μέλλοντα πάντα εἰδέναι. 2. Πάντων δὲ τῶν ὑπομνημάτων ἔμοιγε δοκεῖ κράτιστον εἶναι τὸ, ὅσα ἂν γνῷ ἀγαθὰ εἶναι, ἐπιμελεῖσθαι ὡς ἂν πραχθῇ. Ὀρθῶς δὲ γιγνωσκόμενα οὐ φέρει καρπὸν, οὔτε ἐν γεωργίᾳ οὔτε ἐν ναυκληρίᾳ οὔτε ἐν ἀρχῇ, ἢν μή τις ἐπιμελῆται, ὡς ἂν ταῦτα περαίνηται.

Quomodo mille hominum equitatus Athenienſibus confici poſſit. Clauſulæ loco pius deorum cultus commendatur.

3. Φημὶ δ᾽ ἐγὼ [ταῦτα,] σὺν τοῖς θεοῖς καὶ τὸ πᾶν

24. προδείξας] *qui ante fecit* male interpretatur Zeune: *pronuntiavit ſive palam dixit, ſe ita facturum*, Weiſke. Similis eſt verbi uſus apud Ariſtotelem h. a. ix. 37. Deinceps ταχέως γε Vratiſl.

25. κρατίστων] Cod. Lipſ. καλλίστων. Idem deinceps cum Aug. Vratiſl. et Edd. pr. προσέχοιεν: verum dedit Caſtalio.

Cap. IX. 1. ἀναγιγνώσκειν] Cod. Vratiſl. et Lipſ. ἀναγινώσκειν, et deinceps eodem Lipſ. auctore ordinem verborum vulgatum αὐτῷ ἀεὶ δεῖ mutavi. αὐτὸ dat Vratiſl.

2. Ὀρθῶς δὲ] Leunclavii conjecturam γὰρ longa annotatione improbavit Weiſke. Deinceps Cod. Lipſ. οὔτ᾽ ἐν ναυκληρίᾳ οὔτ᾽ ἐν ἀρχῇ habet.

3. Φημὶ δ᾽ ἐγὼ [ταῦτα,]] Vocem

ἱππικὸν ὥδ' ἂν πολὺ θᾶσσον ἐκπληρωθῆναι εἰς τοὺς χιλίους ἱππέας καὶ πολὺ ῥᾷον τοῖς πολίταις, εἰ διακοσίους ἱππεῖς ξένους καταστήσαιντο· δοκοῦσι γὰρ ἄν μοι οὗτοι προσγενόμενοι καὶ εὐπιστότερον ἂν πᾶν τὸ ἱππικὸν ποιῆσαι, καὶ φιλοτιμότερον πρὸς ἀλλήλους περὶ ἀνδραγαθίας. 4. Οἶδα δ' ἔγωγε καὶ Λακεδαιμονίοις ἱππικὸν ἀρξάμενον εὐδοκιμεῖν, ἐπεὶ ξένους ἱππέας προσέλαβον. Καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις δὲ πόλεσι πανταχοῦ τὰ ξενικὰ ὁρῶ εὐδοκιμοῦντα· ἡ γὰρ χρεία μεγάλην προθυμίαν συμβάλ-

inutilem feclufi, quam deleri voluit Leunclavius, contra exemplis alienis defendit Zeune, qui poftea θᾶττον attice fcribi voluit. Deinde εἰς διακοσίους cum Edd. vett. habet liber Lipf. et Parif. quod correxit Caftalio. ἢ εἰ dedit Leuncl. quod eft alienum a fenfu loci.

εἰς τοὺς χιλίους] Athenienfibus tempore Perfici belli nullum fuiffe equitatum, ex Herodoti vi. c. 112. annotavit Zeune. Poftea trecentos equites fuiffe confcriptos cum totidem fagittariis Scythis ex Æfchine de falfa legat. p. 335. refert: in quæ tempora putat convenire locum Pollucis viii. 108. ubi narrat, a fingulis ναυκραρίαις, i. e. duodecima quaque parte φυλῆς, binos equites exhibitos fuiffe. Effici quidem ita equites tantum 240. fed oratorem numero rotundo ufum videri. Poft bellum Ægineticum numerum ad mille et ducentos fuiffe auctum, tradere Æfchinem p. 336. Cum hac ratione convenire Harpocrationis locum: οἱ πλουσιώτατοι Ἀθηναίων χίλιοι καὶ διακόσιοι ἦσαν. Reliqua, quæ addidit vir doctus, huc non pertinent. Trecentos equites a Pericle in Epidaurum, ab Agnone ad Potidæam et a Nicia in Siciliam ductos memorat Thucydides vi. 31. Ariftophanes Equitum verfu 225. ἀλλ' εἰσὶν ἱππῆς ἄνδρες ἀγαθοὶ χίλιοι. ad quem locum Scholia et Suidas fub voc. ἱππεῖς ita: ἦσαν δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἑξακόσιοι τὸν ἀριθμόν· οὗτοι δὲ μετὰ ταῦτα τῆς πόλεως πληθυνούσης ἐγένοντο σ' πρὸς τοῖς χιλίοις· ὅθεν καὶ τὰς θυσίας, ἃς αὐτοὶ πέμποιεν ταῖς πομπαῖς, ἐκάλουν ἱππάδας. ἐξῆν δὲ αὐτοῖς (ἐπιτιμᾷν καὶ omittunt Scholia) κομᾷν. Fabula Equitum in fcena data fuit populo Olympiadis lxxxviii. anno 4. Locum fabulæ refpexit Hefychius in v. ἱππῆς, ubi eft: Φιλόχορος δὲ ἐν τετάρτῳ εἴρηκε, πότε κατεστάθησαν χίλιοι· διάφορα γὰρ ἦν ἱππέων πλήθη κατὰ χρόνον Ἀθηναίοις. Mille et ducentos equites in Scholiis et Suida nominatos poft bellum Ægineticum extitiffe, tradit præter Æfchinem etiam Andocides Orator de pace p. 93. unde apparet, hæc fuiffe tempora ante bellum Megarenfe, quod docet etiam locus gemellus Æfchinis. Totidem Athenienfes initio belli Peloponnefiaci Lacedæmoniis oppofuiffe ex Thucydide ii. 13. annotavit Weifke; fed ibi eft: ἱππέας δ' ἀπέφαινε διακοσίους καὶ χιλίους ξὺν ἱπποτοξόταις. Quare vereor, ne etiam in reliquis locis connumerandi fint ἱπποτοξόται, ubi mille et ducenti numerantur equites. Alcibiadem ἐν τοῖς ἱπποτοξόταις ἱππεύοντα nominat Lyfias p. 565.

εἰ διακοσίους] Cod. Lipf. εἰς διακ. Deinde ἱππῆς vel ἱππέας fcribi voluit Leunclavius.

δοκοῦσι γὰρ ἄν μοι] Propter geminatum ἂν Leuncl. δοκοῦσι, γοῦν fcribi voluit, idque probavit Weifke, quoniam ei, quid fibi γὰρ h. l. velit, non apparebat. Equidem video, caufam confilii dati afferri.

εὐπιστότερον] Leuncl. εὐπειστότερον fcribi voluit; deinde φιλοτιμώτερον Caftal. et Bryl. 3.

4. Λακεδαιμονίοις] Zeune annotavit locum Hellenic. vi. 4. 10. ubi equitatus Lacedæmoniorum vituperatur.

μεγάλην] Leunclavii conjecturam μέγα τι εἰς improbavit Zeune, comparans ex cap. i. fect. 11. καθιστάναι

λεται. 5. Εἰς δὲ τιμὴν τῶν ἵππων νομίζω ἂν αὐτοῖς χρήματα ὑπάρξαι καὶ παρὰ τῶν σφόδρα ἀπεχομένων μὴ ἱππεύειν, (ὅτι καὶ, οἷς καθήκει, τὸ ἱππικὸν ἐθέλουσι τελεῖν ἀργύριον, ὡς μὴ ἱππεύειν) παρὰ πλουσίων γε, ἀδυνάτων δὲ τοῖς σώμασιν· οἴομαι δὲ καὶ παρ' ὀρφανῶν τῶν δυνατοὺς οἴκους ἐχόντων. 6. Νομίζω δὲ, καὶ μετοίκων φιλοτιμεῖσθαι ἄν τινας εἰς ἱππικὴν καθισταμένους·

εἰς ἐπιθυμίαν. Ribittus *χρεία necessitas* interpretatur, Camerarius *usus*. Weiske locum ita vertit: *Nam cujus requiritur et magni æstimatur opera, illius studium ea re vehementer excitatur.* Sed displicet illi verbum συμβάλλεται, quare conjecit μεγάλην προθυμίαν ἀνθρώποις ἐμβάλλεται, in qua ipsa tamen conjectura ipse improbat ἐμβάλλεται pro ἐμβάλλει dictum. Equidem nihil mutandum censeo et Ribittum sequor. De peregrinorum usu in exercitu Atheniensium et Lacedæmoniorum locus est præter Isocraticos multos classicus Demosthenis Philipp. i. p. 46. καὶ πρότερόν ποτ' ἀκούω ξενικὸν τρέφειν ἐν Κορίνθῳ τὴν πόλιν, οὗ Πολύστρατος ἡγεῖτο, καὶ Ἰφικράτης καὶ Χαβρίας καὶ ἄλλοι τινὲς, καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς συστρατεύεσθαι. καὶ οἶδα ἀκούων, ὅτι Λακεδαιμονίους, παραταττόμενοι μεθ' ὑμῶν, ἐνίκων οὗτοι οἱ ξένοι καὶ ὑμεῖς μετ' ἐκείνων· ἐξ οὗ δ' αὐτὰ καθ' αὑτὰ τὰ ξενικὰ ὑμῖν στρατεύεται, τοὺς φίλους νικᾷ καὶ τοὺς συμμάχους. In Lacedæmoniorum exercitu ξένους militantes obiter memorat noster de Rep. Laced. xii. 3. Ceterum ξενιτικὰ dat Vratisl.

5. ὑπάρξαι] Leuncl. ὑπάρχειν conjecit, sed idem significat aoristus cum particula ἂν junctus.

ἀπεχομένων μὴ ἱππεύειν] Leunclavii conjecturam τοῦ ἱππεύειν recte repudiavit Zeune, apposito loco Thucyd. v. 25. ἐπὶ ἓξ ἔτη καὶ δέκα μῆνας ἀπέσχοντο μὴ ἐπὶ τὴν ἡμετέραν γῆν στρατεῦσαι. Idem i. 49. τὸ μὲν πρῶτον ἀπεχόμενοι, ὥστε μὴ ἐμβάλλειν τινί. In Platonis Reip. i. c. 24. οὐκ ἀπεσχόμην τοῦ μὴ οὐκ ἐπὶ τοῦτο ἐλθεῖν. ubi Cod. Paris. τὸ μὴ dat. Cf. ad Cyrop. i. 6. 32.

καθήκει] Vulgato καθίστησι, quod est etiam in libro Lipf. Aug. Paris. substituit Budæus et ex margine Leuncl. et Steph. Zeune. καθίστης Vratisl.

ἐθέλουσι τελεῖν] Exempla ex Hellenic. iii. 4. 15. et Agesilao i. 23. commemorat Zeune. Weiske vulgatam distinctionem, οἷς καθήκει τὸ ἱππικὸν, ita mutavit, ut comma post καθήκει poneret; ex vulgata enim interpretationes verbo ἱππικὸν et rei repugnantes existere putabat. Igitur locum ita interpretatur: *quorum munus est, ut equo militent, pecuniam certam in rem equestrem publice pendendam solvere malunt.* Ad καθήκει ergo intellige repetitum verbum ἱππεύειν. Fateor, ita vocabulum ἱππικὸν notionem usitatam recuperare, igitur viro docto assentior.

παρὰ πλουσίων γε] Junt. Ald. παραπλουσίων γε, cum Budæo et Paris. Stephanus παραπλησίων γε edidit, alteram tamen scripturam præferens. Leuncl. παραπλησίως δὲ παρὰ πλουσίων conjecit, παρὰ πλουσίων τε dedit Welsiana, παραπλησίως δε παρὰ πλουσίων γε vel καὶ παρὰ πλουσίων γε conjecit Zeune. γε παραπλησίων est in libro Lipf. καὶ παραπλούσιον Vratisl. sed η supra scripto. Vulgata bene habet.

ὀρφανῶν] Quos lege exceptos et immunes fuisse testatur Demosthenes de Symmoriis p. 182. τῶν ἐπικλήρων καὶ τῶν ὀρφανικῶν καὶ τῶν κληρουχικῶν καὶ τῶν κοινωνικῶν καὶ εἴ τις ἀδύνατος, ἀφαιρεθέντων. Disertior est locus Lysiæ p. 908. οὗτος γὰρ συντριηραρχῶν Ἀλέξιδι, φάσκων δυοῖν δεούσας πεντήκοντα μνᾶς ἐκείνῳ συμβαλέσθαι, τὸ ἥμισυ τούτων τοῖς ὀρφανοῖς λελόγισται, οὓς ἡ πόλις οὐ μόνον παῖδας ὄντας ἀτελεῖς ἐποίησεν, ἀλλὰ καὶ, ἐπειδὰν δοκιμασθῶσιν ἐνιαυτὸν, ἀφῆκεν ἁπασῶν τῶν λειτουργιῶν.

ὁρῶ γὰρ καὶ τῶν ἄλλων, ὁπόσων ἂν καλῶν ὄντων μεταδιδῶσιν αὐτοῖς οἱ πολῖται, φιλοτίμως ἐνίους ἐθέλοντας τὸ προσταχθὲν διαπράττεσθαι. 7. Δοκεῖ δ' ἄν μοι καὶ πεζὸν σὺν τοῖς ἵπποις ἐνεργότατον εἶναι, εἰ συσταθείη ἐξ ἀνδρῶν τῶν ἐναντιωτάτων τοῖς πολεμίοις. Ταῦτα δὲ πάντα θεῶν συνεθελόντων γένοιτ' ἄν. 8. Εἰ δέ τις τοῦτο θαυμάζει, ὅτι πολλάκις γέγραπται τὸ ΣΥΝ ΘΕΩ ΠΡΑΤΤΕΙΝ, εὖ ἴστω, ὅτι, ἢν πολλάκις κινδυνεύῃ, ἧττον τοῦτο θαυμάσεται· καὶ ἤν γε κατανοῇ, ὅτι, ὅταν πόλεμος ᾖ, ἐπιβουλεύουσι μὲν ἀλλήλοις οἱ ἐναντίοι, ὀλιγάκις δὲ ἴσασι, πῶς ἔχει τὰ ἐπιβουλευόμενα. 9. Τὰ οὖν τοιαῦτα οὐδ', ὅτῳ συμβουλεύσαιτό τις, οἷόν τε εὑρεῖν, πλὴν θεῶν· οὗτοι δὲ πάντα ἴσασι, καὶ προσημαίνουσιν, ᾧ ἂν ἐθέλωσι, καὶ ἐν ἱεροῖς καὶ ἐν οἰωνοῖς καὶ ἐν φήμαις καὶ ἐν ὀνείρασιν. Εἰκὸς δὲ, μᾶλλον ἐθέλειν αὐτοὺς συμβουλεύειν τούτοις, οἳ ἂν μὴ μόνον, ὅταν δέωνται, ἐπερωτῶσι τί χρὴ ποιεῖν, ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς εὐτυχίαις θεραπεύωσιν ὅ τι ἂν δύνωνται τοὺς θεούς.

6. ὁπόσων ἂν καλῶν ὄντων] Cum Stephano vulgatum καλῶς recte emendavit Weiske, adstipulante libro Vratisl. καλῶν—μεταδῶσιν Paris. De muneribus μετοίκων compara Wolfii Prolegomena ad Leptineam. Intelligit Xenophon ἰσοτελεῖς vocatos.

οἱ πολῖται] Edd. pr. vitium ἢ πολῖται correxit Castalio. Deinde sect. 7. συνελθόντων Codex Lips. Paris. et Aug. habent pro συνεθελόντων.

9. οὐδ' ὅπως συμβουλεύσαι τὶς] Vulgatum οὐδ' οὕτω συμβουλεῦσαι τὶς ita correxit Castalio; Leunclavius conjecit οὐδ' ὅπως συμβουλεῦσαι δεῖ, vel οὐδ' ὅτῳ συμβουλεύσαιτό τις, quæ posterior ratio mihi, uti Welsio, præplacet, igitur recepi. Deinceps καὶ ante ἐν ἱεροῖς omittit Vratisl.

ἐθέλειν αὐτοὺς] Edd. pr. αὐτοῦ habent: verum vidit Camerarius, edidit Castalio. Deinde τούτους dat Vratisl. Postea ante Stephanianam edebatur δέονται. Sententiam eandem noster explicavit Cyrop. i. 6. 3.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΟΣ

SIVE

DE VENATIONE LIBELLUS.

CAPUT I.

Commendatio venationis ab inventoribus diis et cultoribus hominibus, quorum principes cum laude virtutis commemorantur.

ΤΟ μὲν εὕρημα θεῶν· Ἀπόλλωνος [γὰρ] καὶ Ἀρτέμιδος ἄγραι καὶ κύνες· ἔδοσαν δὲ καὶ ἐτίμησαν τούτῳ Χείρωνα

Κυνηγετικός] Intellige λόγος. Vratifl. Θηρευτικὸς habet. I. Frid. Fifcher in Prolufione XXX. de vitiis Lexicorum Novi Teftamenti p. 21. dubitat, an Xenophon hujus libri auctor fuerit. Iterum in Commentariis ad Cyropædiam p. 619. Caufam dubitationis non edidit vir doctus. At vir κριτικώτατος, Valckenær, De Ariftobulo p. 114. in annotatione ita ait: "In hoc antro Chironis a jufto fene formati juvenes ad varias artes virtutifque cultum novem enumerantur a Philoftrato in Heroicis cap. ix. unus et viginti initio Cynegetici Xenophontis: inter illos a Philoftrato memoratos primum obtinet locum Æfculapius: fecundum in Xenophonteis, *fi funt ifta Xenophontis*. Illos aliunde plerofque noveram eruditos a Chirone; fed Xenophonteos ignorabam plerofque Chironi datos in difciplinam, Neftorem certe, Amphiaraum, Meleagrum, Hippolytum, Ulyffem, Diomedem, Antilochum, Æneam." Si recte virum egregium intelligo, non omnem libellum hunc Xenophontis effe dubitavit, fed *ifta*, hoc eft Caput primum et Procemium libri; fortaffe etiam cap. xii. cum fequentibus fufpecta illi fuerunt, nec fine caufa. De poftremis quidem capitibus videbimus, ad ea ubi erit perventum. Procemium autem mihi Xenophontem fapere minime videtur, et funt plura in eo et argumenta et verba, quæ ab ingenio Xenophontis abhorrere videntur. Lubet adhuc annotare, laudari pluribus in locis ab Harpocratione libellum hunc fub nomine Xenophontis: fed dubius eft ifte in voce ποδοστράβη, ubi legitur: διείλεκται δὲ Ξενοφῶν περὶ τῆς κατασκευῆς αὐτῶν ἐν τῷ περὶ κυνηγετικῶν καὶ τῆς χρήσεως. Codex Vratiflavienfis, alias ubique cum Mediceo confpirans, dat: αὐτῶν καὶ τῶν ἐν τῷ κατὰ κυνηγετικῶν καὶ τ. χ.

Cap. I. 1. Ἀπόλλωνος [γὰρ]] Particul. inferuit Weifke, fenfum fulciens. Alioqui deorum omnium inventum dicetur venatio. Eodem confilio Caftalio et Bryl. καὶ Ἀπόλλωνος dediffe videntur.

διὰ δικαιότητα. 2. Ὁ δὲ λαβὼν, ἐχάρη τῷ δώρῳ, καὶ ἐχρῆτο· καὶ ἐγένοντο αὐτῷ μαθηταὶ κυνηγεσίων τε καὶ ἑτέρων καλῶν Κέφαλος, Ἀσκληπιὸς, Μελανίων, Νέστωρ, Ἀμφιάραος, Πηλεὺς, Τελαμὼν, Μελέαγρος, Θησεὺς, Ἱππόλυτος, Παλαμήδης, Ὀδυσσεὺς, Μενεσθεὺς, Διομήδης, Κάστωρ, Πολυδεύκης, Μαχάων, Ποδαλείριος, Ἀντίλοχος, Αἰνείας, Ἀχιλλεύς· ὧν κατὰ χρόνον ἕκαστος ὑπὸ θεῶν ἐτιμήθη. 3. Θαυμαζέτω δὲ μηδεὶς, ὅτι οἱ πολλοὶ αὐτῶν, ἀρέσκοντες θεοῖς, ὅμως ἐτελεύτησαν· (τοῦτο μὲν γὰρ ἡ φύσις· ἀλλ' οἱ ἔπαινοι αὐτῶν μεγάλοι ἐγένοντο·) μηδὲ, ὅτι οὐ καὶ αἱ αὐταὶ ἡλικίαι· ὁ γὰρ Χείρωνος βίος πᾶσιν ἐξήρκει. 4. Ζεὺς γὰρ καὶ Χείρων ἀδελφοὶ, πατρὸς μὲν τοῦ αὐτοῦ, μητρὸς δὲ ὁ μὲν Ῥέας, ὁ δὲ Ναΐδος νύμφης. Ὥστε ἐγεγόνει μὲν πρότερος τούτων, ἐτελεύτησε δὲ ὕστερον, ἢ ὡς Ἀχιλλέα ἐπαίδευσεν. 5. Ἐκ δὲ τῆς ἐπιμελείας τῆς τῶν κυνῶν καὶ κυνηγεσίων καὶ ἐκ τῆς ἄλλης παιδείας πολὺ διενεγκόντες κατὰ τὴν ἀρετὴν ἐθαυμάσθησαν. 6. Κέφαλος μὲν καὶ ὑπὸ θεᾶς ἡρπάσθη· Ἀσκλη-

2. *κυνηγεσίων*] Ita pro *κυνηγεσιῶν* hic et ubique reſcribentem Zeunium cum Weiſkio ſum ſecutus. Deinceps Vratiſl. hic et ubique *Τελάμων* ſcriptum habet. *Ποδαλείρης* et *Ἀχιλεὺς* Pariſ.

ὧν κατὰ χρόνον] Quid opus erat hoc dici? ait Weiſke. Pro *χρόνον* equidem aliud verbum malim, ut ſit pro merito quiſque ſuo. Ita vir doctus. Certe Xenophon ita non ſcripſiſſe videtur. *ἐτιμήθησαν* Pariſ. A.

3. *ἡ φύσις*] *ἐποίησε* intelligit Weiſke. Sequens *πᾶσιν ἐξήρκει* idem interpretatur dictum, quaſi eſſet *πάντων βίῳ ἐξήρκει*. Brodæus in notis *ἐξῆρχε* exprimens vertit *reliquos ætate præceſſit*.

4. *ὕστερον, ἢ ὡς*] Cum Leunclavio *ὕστερος* probat Weiſke, ut antecedenti *πρότερος* reſpondeat. Deinde *ἢ* omiſſo ſcribendum cenſet *ὅς γε τὸν Ἀ. ἐπαίδευσε*. Equidem *ὕστερον ὡς ἐπαίδευσε* ſervari poſſe puto, ita ut ſit: mortuus vero eſt poſtremo, poſtquam Achillem erudiverat. Sic ſimul intelligitur, neminem poſtea fuiſſe a Chirone eruditum; minime vero inde colligi poteſt, omnium diſcipulorum a Xenophonte nominatorum poſtremum obiiſſe Chironem, quod ex propoſita a Weiſkio ſcriptura ſequitur. In Codice Pariſ. B. deeſt *ὡς*: malim *ἢ* omiſſum. Ceterum Chiron doloris impatiens ex vulnere mortem ipſe optavit, et immortalitatem Prometheo ex vinculis ſoluto conceſſiſſe dicitur a poetis. Cf. Apollodorum Heynii, Comment. ii. p. 148. 175.

5. *τῆς τῶν κυνῶν—καὶ ἐκ τῆς ἄλλης*] Vulgatum *τῆς ἐκ τῶν κυνῶν* correxi, copula tranſpoſita ante *τῆς ἄλλης*, ubi deerat. Male deinceps poſt *διενεγκόντες* inciſum erat. In margine Leuncl. et Steph. annotatur *τὰ κατὰ τὴν ἀρετήν*.

πιος δὲ μειζόνων ἔτυχεν, ἀνιστάναι μὲν τεθνεῶτας, νοσοῦντας δὲ ἰᾶσθαι· διὰ δὲ ταῦτα θεὸς ὡς παρ' ἀνθρώποις ἀείμνηστον κλέος ἔχει. 7. Μελανίων δὲ τοσοῦτον ὑπερέσχε φιλοπονίᾳ, ὥστε, ὧν αὐτῷ ἀντερασταὶ ἐγένοντο οἱ τότε ἄριστοι, τῶν τε μεγίστων γάμων, μόνος ἔτυχεν Ἀταλάντης. Νέστορος δὲ προδιελήλυθεν ἡ ἀρετὴ τῶν Ἑλλήνων τὰς ἀκοὰς, ὥστε εἰδόσιν ἂν λέγοιμι. 8. Ἀμφιάραος δὲ, ὅτε ἐπὶ Θήβας ἐστράτευσε, πλεῖστον κτησάμενος ἔπαινον, ἔτυχε παρὰ θεῶν ἀεὶ ζῶν τιμᾶσθαι. Πηλεὺς δ' ἐπιθυμίαν παρέσχε καὶ θεοῖς, δοῦναί τε Θέτιν αὐτῷ, καὶ τὸν γάμον παρὰ Χείρωνι ὑμνῆσαι. 9. Τελαμὼν δὲ τοσοῦτος ἐγένετο, ὥστε ἐκ μὲν πόλεως τῆς μεγίστης, ἣν αὐτὸς ἐβούλετο, γῆμαι Περίβοιαν τὴν Ἀλκάθου· ὅτε δὲ ὁ πρῶτος τῶν Ἑλλήνων ἐδίδου τὰ ἀριστεῖα Ἡρακλῆς ὁ Διὸς, ἑλὼν Τροίαν, Ἡσιόνην αὐτῷ ἔδωκεν. 10. Μελέαγρος δὲ τὰς μὲν τιμὰς ἃς ἔλαβε, φανεραί· πατρὸς δ' ἐν γήρᾳ ἐπιλαθομένου τῆς θεοῦ, οὐχ αὑτοῦ αἰτίαις ἐδυστύχησε. Θησεὺς δὲ τοὺς μὲν

6. θεὸς ὡς] Vulgatum ὧν correxit Valckenær ad Hippolyt. p. 318. repetens De Ariſtobulo p. 114. item Brunck. Contra Weiſke intempeſtive poeticam et ineptam iſtam ſcripturam cenſuit, ipſe vertens vulgatum *ēt deus eſt et inter homines* et cet. Antea διὰ δὴ ταῦτα Pariſ. B. habet.

7. Μελανίων] Ita nomen ſcriptum extat apud Scholiaſten ad Eurip. Phœniſſ. Poetis metri cauſa libuit Μειλανίωνα dicere, quam formam etiam hic dat Codex Pariſ. uterque.

φιλοπονίᾳ] Vulgato φιλοπονίας Stephani emendationem e Codice Pariſ. A. ductam, ut videtur, cum Welſio prætulit Zeune.

ἄριστοι, τῶν τε] Vulgabatur ἄριστοι τῶν τότε. Correxi e Vratiſl. Ita augetur res gemino argumento. τότε omiſit Pariſ. B.

εἰδόσιν ἂν λέγοιμι] Margo Steph. et Leuncl. οὐκ ἂν λέγοιμι habet.

8. ὑμνῆσαι] Iſocratis locum Evag. c. 4. annotavit Zeune: μόνου τούτου φασὶ τῶν προγεγενημένων ὑπὸ θεῶν ἐν τοῖς γάμοις ὑμέναιον ᾀσθῆναι.

9. μεγίστης] Fr. Portus Elidem, Brodæus Athenas intelligi cenſet; quam poſteriorem opinionem Weiſkio approbavit locus Pauſaniæ i. 42. ubi patris nomen ſimiliter declinatur Ἀλκάθου, Ἀλκάθῳ, Ἀλκάθουν. In Codice Pariſ. B. Ἑλκάθου legitur. Sequens ἐβούλετο primus dedit Caſtalio pro ἐβουλεύετο, et habet in margine adſcriptum Pariſ. A. cum Vratiſl. qui poſtea cum Ald. et Junt. Ἰσιόνην dat, Ἐσιόνην Vratiſl.

10. τιμὰς] Præter præmia a ſenatu Calydoniorum ei delata ampliora et illuſtriora quædam ſignificari putat Weiſke.

ἐπιλαθομένου] Hoc vulgato ἐπιλανθανομένου cum Zeunio et Weiſkio prætuli. De Meleagro Ilias ix. 529. ἢ λάθετ' ἢ οὐκ ἐνόησεν. Sequens αὑτοῦ eſt etiam in Codice Pariſ. B. αὐτοῦ Junt. αὐταῖς Aldina. οὐχ αυταῖς Pariſ. A. Inſolens αὑτοῦ αἰτίαις defendit Thucydideum vii. 86. καὶ ὁ μὲν τοιαύτῃ—αἰτίᾳ ἐτεθνήκει.

τῆς Ἑλλάδος ἐχθροὺς πάσης μόνος ἀπώλεσε· τὴν δ᾽ αὐτοῦ πατρίδα πολλῷ μείζω ποιήσας, ἔτι καὶ νῦν θαυμάζεται. 11. Ἱππόλυτος δὲ ὑπὸ μὲν τῆς Ἀρτέμιδος ἐτιμᾶτο καὶ ἐν λόγοις ἦν, σωφροσύνῃ δὲ καὶ ὁσιότητι μακαρισθεὶς ἐτελεύτησε. Παλαμήδης δὲ, ἕως μὲν ἦν, πολὺ τῶν ἐφ᾽ ἑαυτοῦ ὑπερέσχε σοφίᾳ· ἀποθανὼν δὲ ἀδίκως, τοσαύτης ἔτυχε τιμωρίας ὑπὸ θεῶν, ὅσης οὐδεὶς ἄλλος ἀνθρώπων. Ἐτελεύτησε δὲ οὐχ ὑφ᾽ ὧν οἴονταί τινες· οὐ γὰρ ἂν ἦν ὁ μὲν σχεδόν τι ἄριστος, ὁ δὲ ὅμοιος ἀγαθοῖς· κακοὶ δὲ ἔπραξαν τὸ ἔργον. 12. Μενεσθεὺς δὲ ἐκ τῆς ἐπιμελείας τῆς ἐκ τῶν κυνηγεσίων, τοσοῦτον ὑπερέβαλε φιλοπονίᾳ, ὥστε ὁμολογεῖν τοὺς τῶν Ἑλλήνων πρώτους, ὑστέρους εἶναι τὰ εἰς τὸν πόλεμον ἐκείνου, πλὴν Νέστορος· καὶ οὗτος οὐ προέχειν λέγεται, ἀλλὰ ἐρίζειν. 13. Ὀδυσσεὺς δὲ καὶ Διομήδης λαμπροὶ μὲν καὶ καθ᾽ ἓν ἕκαστον, τὸ δὲ ὅλον αἴτιοι Τροίαν ἁλῶναι. Κάστωρ δὲ καὶ Πολυδεύκης, ὅσα ἐπεδείξαντο ἐν τῇ Ἑλλάδι τῶν παρὰ Χείρωνος, διὰ τὸ ἀξίωμα τὸ ἐκ τούτων ἀθάνατοί εἰσι. 14. Μαχάων δὲ καὶ Ποδαλείριος παιδευθέντες τὰ αὐτὰ πάντα, ἐγένοντο καὶ τέχνας καὶ λόγους καὶ πολέμους ἀγαθοί. Ἀντίλοχος δὲ τοῦ πατρὸς ὑπεραποθανὼν, τοσαύτης ἔτυχεν εὐκλείας, ὥστε μόνος φιλοπάτωρ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἀναγορευθῆναι. 15. Αἰνείας δὲ σώσας μὲν τοὺς πατρῴους καὶ μητρῴους θεοὺς, σώσας δὲ καὶ αὐτὸν τὸν πατέρα, δόξαν εὐσεβείας

11. ἐν λόγοις ἦν] Brodæus ex Codice laudat συνῆν, quod eſt in margine Pariſ. Codicis A. merito ſpretum a Weiſkio. Vulgatum Zeune interpretatur *familiariter cum illa colloquebatur*. Rectius Weiſke *fama hominum celebrabatur*, vel, ut Brodæus, *in ore omnium erat*.

ὁ μὲν σχεδόν] Refert Weiſke cum aliis ad Agamemnonem, ὁ δὲ ad Ulyſſem; et verba σχεδόν τι ἄριστος et ὅμοιος ἀγαθοῖς ducta putat e loco poetæ alicujus olim notiſſimo.

12. ὑπερέβαλε] Vratiſl. ὑπερέβαλλε. De viro compara Iliad. ii. 552. ſeqq.

13. Ὀδυσσεὺς δὲ] Particulam δὲ omittit Vratiſl.

ἐπεδείξαντο] fecerunt, geſſerunt, interpretatur Weiſke.

14. τοῦ πατρὸς] Pariſ. A. καὶ πατρὸς. Rem teſtatur Pindarus Pyth. vi. 28. Philoſtr. Heroic. 4. Icon. ii. p. 821.

15. καὶ αὐτὸν] Vratiſl. et Pariſ. B.

ἐξηνέγκατο, ὥστε καὶ οἱ πολέμιοι μόνῳ ἐκείνῳ, ὧν ἐκράτησαν ἐν Τροίᾳ, ἔδοσαν μὴ συληθῆναι. 16. Ἀχιλλεὺς δ' ἐν ταύτῃ τῇ παιδείᾳ τραφεὶς, οὕτω καλὰ καὶ μεγάλα μνημεῖα παρέδωκεν, ὥστε οὔτε λέγων οὔτε ἀκούων περὶ ἐκείνου οὐδεὶς ἀπαγορεύει. 17. Οὗτοι τοιοῦτοι ἐγένοντο ἐκ τῆς ἐπιμελείας τῆς παρὰ Χείρωνος, ὧν οἱ μὲν ἀγαθοὶ ἔτι καὶ νῦν ἐρῶσιν, οἱ δὲ κακοὶ φθονοῦσιν, ὥστ' ἐν μὲν τῇ Ἑλλάδι εἴ τῳ συμφοραὶ ἐγίγνοντο ἢ πόλει ἢ βασιλεῖ, ἐλύοντο αὐτούς· εἰ δὲ πρὸς τοὺς βαρβάρους πάντας πάσῃ τῇ Ἑλλάδι νεῖκος ἢ πόλεμος, διὰ τούτους οἱ Ἕλληνες ἐκράτουν, ὥστε ἀνίκητον τὴν Ἑλλάδα παρέχειν. 18. Ἐγὼ μὲν οὖν παραινῶ τοῖς νέοις, μὴ καταφρονεῖν κυνηγεσίων, μηδὲ τῆς ἄλλης παιδείας· ἐκ τούτων γὰρ γίγνονται τὰ εἰς τὸν πόλεμον ἀγαθοὶ, εἴς τε τὰ ἄλλα, ἐξ ὧν ἀνάγκη καλῶς νοεῖν καὶ λέγειν καὶ πράττειν.

αὐτὸς. Deos πατρῴους per ſe licebat interpretari Penates deos et publicos: μητρῴους maxime Veſtam cum igni ſacro et Palladium intelligit Weiſke, itaque etiam illos domeſticos interpretatur, haud ſcio an male. Narrationes aliorum non congruunt. Domeſticos tamen ipſe etiam exiſtimo intelligi.

μὴ συληθῆναι] Diſſentiunt alii ſcriptores, veluti Livius initio et Dionyſius Halic. Archæol. i. 48.

16. παρέδωκεν] Inſolens dictio mihi videtur: *tam præclara et magnifica facta edidit et memoriæ hominum celebranda reliquit vel prodidit.*

17. ὧν οἱ μὲν] Ita cum Aldina, Steph. 1. Leuncl. margine Villoiſ. Pariſ. A. Weiſke; contra ἧς οἱ μὲν cum Juntina et reliquis Edd. Zeune, qui τοιοῦτοι cum ſequenti ὥστε conjungit, quod facere et ipſe malim. Sed ita exiſtit ſenſus ineptus, *invidere diſciplinæ Chironis*, recte monente Weiſkio, qui ὧν interpretatur *quorum ſimiles.* Nam in mortuis ceſſat invidia! Totum membrum ſententiam intempeſtive interpellat. Eadem fere ſententia repetitur infra cap. xii. 18. ubi eſt de Chironis his diſcipulis: ἐξ ὧν ἐγίνετο αὐτοῖς μεγάλη ἀρετὴ, δι' ἣν καὶ νῦν θαυμάζονται· ἧς ὅτι μὲν ἐρῶσι πάντες, εὔδηλον, ὅτι δὲ διὰ πόνων ἐστὶ τυχεῖν αὐτῆς, οἱ πολλοὶ ἀφίστανται. ex quo loco firmari putabat Zeune lectionem eam, quam ipſe ſecutus edidit: ἧς οἱ μὲν ἀγαθοὶ ἔτι καὶ νῦν ἐρῶσι. Scilicet ita definiri putabat τὴν ἐπιμέλειαν τὴν παρὰ Χείρωνι. At virtutem a Chirone traditam diſcipulis recte poſteriores etiam amare dici poſſunt; minime vero curam et diſciplinam ipſam Chironis amare vel adeo ei invidere.

εἴ τῳ] Cod. Pariſ. A. margo εἴ τινι, Codex B. ἢ πόλεις ἢ βασιλεῖς habet. Sequens ἐλύοντο αὐτοὺς Caſtalio in ἐλύοντο αὐτοὶ mutavit, Bryl. 3. in ἐλύοντο ἐκείνοις. Leonicenus vertit *liberatores ipſi fuerunt.* Zeune conjecerat εἵλοντο αὐτοὺς, ſed poſtea ſententiam mutavit. In margine Vratiſl. annotatur varietas per compendium ſcripta, quam puto eſſe αὐτάς. Prius membrum ad Herculem et Theſeum refert, alterum de bello Trojano interpretatur Weiſke.

πρὸς τοὺς βαρβάρους] Pariſ. A. πρὸς αὐτοὺς βαρβάρους. Deinceps παρασχεῖν Pariſ. B. quod præfero.

18. Ἐγὼ μὲν οὖν] Poſtremam particulam omittit Vratiſl.

CAPUT II.

Qualis venator leporum ejuſque miniſter eſſe debeat, et qualia retia.

1. Πρῶτον μὲν οὖν χρὴ ἐλθεῖν ἐπὶ τὸ ἐπιτήδευμα τὸ τῶν κυνηγεσίων τὸν ἤδη ἐκ παιδὸς ἀλλάττοντα τὴν ἡλικίαν· εἶτα δὲ καὶ ἐπὶ τὰ ἄλλα παιδεύματα· τὸν μὲν ἔχοντα, σκεψάμενον τὴν οὐσίαν· ᾧ μέν ἐστιν ἱκανὴ, ἀξίως τῆς αὑτοῦ ὠφελείας· ᾧ δὲ μή ἐστιν, ἀλλ᾽ οὖν τήν γε προθυμίαν παρεχέσθω, μηδὲν ἐλλείπων τῆς ἑαυτοῦ δυνάμεως. 2. Ὅσα δὲ καὶ οἷα δεῖ παρεσκευασμένον ἐλθεῖν ἐπ᾽ αὐτὸ, φράσω καὶ αὐτὰ καὶ τὴν ἐπιστήμην ἑκάστου, ἵνα προειδὼς ἐγχειρῇ τῷ ἔργῳ. Καὶ μηδεὶς αὐτὰ φαῦλα νομισάτω εἶναι· ἄνευ γὰρ δὴ τούτων, οὐκ ἂν εἴη πρᾶξις.

Cap. II. 1. τὸ τῶν] Vratiſl. τὸ omiſſo deinceps εἶτα δὲ ἐπὶ τ. ἄλ. παιδ. τὸν ἔχοντα. de quo dicam ſtatim.

τὸν μὲν ἔχοντα] Ita etiam uterque Codex Pariſ. quam ſcripturam cum Galio tuetur Weiſke. Contra Zeune Leunclavii conjecturam τιμὴν ἔχοντα recepit, quoniam vulgari ſcriptura ſenſum plane turbari putabat. Weiſke ſequentia vitioſa cenſens ita corrigebat: τὸν μὲν γὰρ ἔχοντα—οὐσίαν, εἰ μὲν ἔστιν et cet. Sed ita γὰρ plane abundat! Vitium latius patet hujus loci, quam viri docti putaſſe videntur. Primum extremo capite antecedente præceperat juventuti, venationi operam ut daret et reliquæ eruditioni, μηδὲ τῆς ἄλλης παιδείας. Nunc ad venationem ipſam docendam ſe convertit, et quæ in ſtudioſo venationis deſideret, exponit. Vulgata vero ſcriptura venationis ſtudium omnium primum ponere, eique reliqua παιδεύματα poſtponere videtur. Quod eſt a conſilio et gravitate Xenophontis alienum. Mihi contra ſuadere voluiſſe videtur ſcriptor, ſtudioſo venationis, ita ut cujuſcunque doctrinæ vel diſciplinæ ſtudioſo, primam omnium rationem habendam eſſe opum vel rei familiaris. Itaque ſcribendum conjicio εἶτα δὲ ὥσπερ καὶ τὸν ἐπὶ τὰ ἄλλα παιδεύματα ὁρμὴν ἔχοντα, et cet. Vulgata τὸν μὲν ἔχοντα ineptum efficit ſenſum, quocunque te vertas. Eſt enim ὁ ἔχων, ſive ex ſequentibus repetas οὐσίαν, vel χρήματα intelligas, *dives, opulentus.* At ſtatim opulentus iſte jubetur rationem habere opum ſuarum, an ſufficiant ſtudio venationis, cui totum ſe tradere cupit. Hæc cum ſcripſiſſem, incidi in locum capitis xii. 18. ubi de Chironis diſcipulis eſt: οἱ παρὰ Χείρωνι νέοι ὄντες, ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν κυνηγεσίων, πολλὰ καὶ καλὰ ἔμαθον. Itaque venationis ſtudium Xenophon antecedere voluit et præparare animum ad reliqua vitæ ſtudia politica. Quod ut in vita heroum locum habuit, ita vita hominum mutata et variis diſciplinis exculta, tum, cum Xenophon hæc ſcriberet, verum eſſe non potuit.

τῆς αὑτοῦ ὠφελείας] Vulgatum αὐτοῦ cum Galio mutavi. αὐτῶν Zeunii conjecturam, ad παιδευμάτων referentis et vertentis: *eam debet operam dare artibus illis diſcendis, quam utilitas earum poſtulat,* probavit Weiſke. Contra alteram ſcripturam interpretor: *eam dare operam, qua poſſit utilitatem ex ſtudio capere.* Poſt ὠφελείας Weiſke cogitandum cenſet παρεχέσθω; igitur οὐσίαν? Contra Zeune repetit ἐλθεῖν ἐπὶ τὸ ἐπιτήδευμα, quem ſequor, etſi locutionem duriorem eſſe fatear.

2. παρεσκευασμένον] Vratiſl. παρασκευαζόμενον.

3. Χρὴ δὲ τὸν μὲν ἀρκυωρὸν εἶναι ἐπιθυμοῦντα τοῦ ἔργου καὶ τὴν φωνὴν Ἕλληνα, τὴν δὲ ἡλικίαν περὶ ἔτη εἴκοσι, τὸ δὲ εἶδος ἐλαφρὸν, ἰσχυρὸν, ψυχὴν δὲ ἱκανόν· ἵνα, τῶν πόνων τούτοις κρατῶν, χαίρῃ τῷ ἔργῳ. 4. Τὰς δὲ ἄρκυς Φασιανοῦ ἢ Καρχηδονίου λεπτοῦ λίνου, καὶ τὰ ἐνόδια καὶ τὰ δίκτυα. Ἔστωσαν δὲ αἱ μὲν ἄρκυες ἐννεάλινοι, ἐκ

3. τὸν μὲν ἀρκυωρὸν] Vulgatum τῶν μὲν ἀρκύων—τοῦ ἔργου καὶ τὴν φωνὴν cum Brodæo in τὸν μὲν ἀρκυωρὸν mutavit Zeune, et cum eodem et Caftalione εἶναι pro καὶ pofuit, caufatus duriorem verborum trajectionem; deinde ἔργον ait Xenophontem fimpliciter hoc fenfu ufurpare; denique καὶ cenfet inutile h. l. effe. Contra Weifke vulgatum revocavit, in quo effe putat periphrafin exquifitiorem τοῦ ἀρκυωροῦ. Trajectionem vero verborum nullam effe ftatuit, fed recte omnia et ordine collocata. Ipfe tamen καὶ fimiliter mutavit in εἶναι. Equidem fcripturam Zeunianam ex parte quidem probo, fed minime rationes ejus; in Weifkiana lectione mihi omnia difplicent. Quomodo enim ὁ ἀρκυωρὸς poteft fignificari his verbis: ἐπιθυμῶν (articulus ὁ abeffe non debebat) τῶν ἀρκύων τοῦ ἔργου? Ferrem, fi effet ὁ ἐπιμελούμενος τῶν ἀρκύων τοῦ ἔργου; quamvis dure dici ἔργον τῶν ἀρκύων nemo facile infitias iverit. Deinde copula καὶ, quam Codices et libri editi tanto confenfu tenent, quamque temere viri docti cum verbo εἶναι permutarunt, redarguit illam Weifkianam interpretationem, et monftrat viam ad emendationem certiffimam, quam etiam ex margine Codicis Parif. A. proditam video a Galio: τὸν μὲν ἀρκυωρὸν εἶναι ἐπιθυμοῦντα τοῦ ἔργου, καὶ τὴν φωνὴν et cet. Cupidum igitur venationis effe vult fervum et miniftrum, quem ἀρκυωρὸν vocant Græci: præterea natione, certe fermone Græcum, ut dominum acclamantem intelligere, eique fignificare poffit, fi quid opus fit. Recte enim monuit Weifke, ἀρκυωρὸν fervum aliquem intelligi, non venatorem, quæ erat Zeunii opinio. In Codice Parif. B. fcriptum extat χρὴ δὲ τὸν μὲν ἀρκύων ἐπ. τ. ἔργου, in Codice A. χρὴ δὲ τῶν μὲν ἀρκύων ἐ. τ. ἔ.

4. λεπτοῦ λίνου] Pollux v. f. 26. ἄρκυες δὲ καὶ δίκτυα καὶ ἐνόδια, τὸ μὲν λίνον αὐτῶν Αἰγύπτιον ἢ Φασιανικὸν ἢ Καρχηδόνιον ἢ Σαρδιανὸν εἶναι δεῖ. f. 27. ἡ δὲ παραλλαγὴ τῶν ὀνομάτων ἐν τῇ χρήσει τῇ θηρευτικῇ δίκτυα μὲν καλεῖ τὰ ἐν τοῖς ὁμαλοῖς (Cod. Voff. ὁμαλέσι) καὶ ἰσοπέδοις τεινόμενα, ἐνόδια δὲ τὰ ἐν ταῖς ὁδοῖς· αἱ δὲ ἄρκυς τούτων μὲν ἐλάττους εἰσὶ τοῖς μεγέθεσι, κεκρυφάλῳ δ' ἐοίκασι κατὰ τὸ σχῆμα ἐς ὀξὺ καταλήγουσαι.

ἐννεάλινοι] Pollux f. 27. h. l. integriorem excerpfit: δεῖ δὲ αὐτὰς (τὰς ἄρκυς) εἶναι κατὰ τὸν τοῦ Ξενοφῶντος λόγον ἐννεαλίνους, ἐκ τριῶν τόνων συμπεπλεγμένας. ὁ δὲ τόνος καὶ κῶλον καλεῖται· πέπλεκται δὲ ἐκ λίνων ὁ τόνος τριῶν. Idem refert ex fect. 6. et cap. x. 2. fequentia fect. 30. ὅθεν καὶ Ξενοφῶν τοῖς μὲν ἐνοδίοις παρὰ τὰς ἄρκυς κῶλον ἓν, ὃ καλεῖται τόνος, προστίθησι· τοῖς δὲ δικτύοις παρὰ τὰ ἐνόδια φησὶ δεῖν πλείω τόνον προστίθεσθαι, ποιῶν τὰ μὲν ἐνόδια δωδεκάλινα, τὰ δὲ δίκτυα ἑκκαιδεκάλινα, ἐκείνων ὄντων ἐννεαλίνων· ἀνάλογον δὲ καὶ τὸ μέγεθος ἐκ τῆς προσθήκης ἐπαύξει. Legit igitur h. l. fcriptum ἐννεάλινοι ἐκ τριῶν τόνων, ἕκαστος δὲ τόνος ἐκ τριῶν λίνων. Ipfe etiam Xenophon cap. x. f. 2. in retibus aprinis memorat poft numerum filorum τόνους, eorumque fila numerat. Cum Pollux diferte Xenophontis auctoritatem præfatus fit, non eft dubium, ex hoc ipfo loco duxiffe eum, quæ commemorat. Statim etiam videbimus ex Codicis Parif. A. margine fuppleta verba τὰ δὲ δίκτυα ἑκκαιδεκάλινα, quæ huc ufque deerant in libris editis, et quæ ex Polluce inferenda effe jam olim monuerat Jungermann. Quod τόνον ait Pollux vocatum etiam κῶλον, id minime loco Ariftophanis a Jungermanno pofito firmatur. Sed latine dicitur *torus*, gallice *touron*. Cato de R. R. c. 135. 4. *funem exordiri oportet longum pedes 72, toros 3 habeat, lora in toros fingulos 9.* ubi vide annotata. Equidem e Polluce inferui, quæ ad

τριῶν τόνων, ἕκαστος δὲ τόνος ἐκ τριῶν λίνων· τὸ δὲ μέγεθος πεντασπίθαμοι, διπάλαιστοι δὲ τοὺς βρόχους· ὑφείσθωσαν δὲ οἱ περίδρομοι ἀνάμματοι, ἵνα εὔτροχοι ὦσι.

ſenſum redintegrandum neceſſaria putabam, ſed uncos addidi. Plinius τόνους *ſtamina* appellavit in loco libri xix. ſ. 2. apponendo: *eadem et plagis materies* (linum Cumanum)—*ſed Cumanæ plagæ concidunt apros, et hi caſſes vel ferri aciem vincunt. Vidimuſque jam tantæ tenuitatis, ut anulum hominis cum epidromis tranſirent, uno portante multitudinem, qua ſaltus cingerentur. Sed maxime mirum ſingula eorum ſtamina centeno quinquageno filo conſtare.* Quem locum cum Weiſke ad cap. x. ſ. 2. laudaſſet, *ſtamina* dixit ea, quæ Xenophon ex τόνοις ternis componi ait. Hos τόνους Weiſke male *funiculos* latine dixit, cum *toros* aut *ſtamina* deberet. Ut in textura ſtamen (στήμων) dicitur τρίμιτος, trilex, ἑξάμιτος, hexamitos, ſic etiam in plexilibus dicebatur πῖλος τρίμιτος πλεκτὸς, teſte Polluce x. ſ. 50. Lina autem vel fila peculiari ratione fuiſſe incocta, docet locus Theophraſti de Igne p. 430. ed. Heinſii: τινὰ δὲ τοσαύτης δεῖται θερμότητος, ὅση ἐν τῷ λεπτοτέρῳ γίνεται τοῦ ὕδατος· ὥσπερ τὰ λίνα καὶ οἱ στήμονες οἱ ἑψημένοι· τῷ γὰρ ἀτμῷ ταῦτα διαθερμαινόμενα λαμβάνει τὴν ἕψησιν, ἐγκαταμιγνυμένης ἅμα τῆς ἰκμάδος· ὃ καὶ χρήσιμον πρὸς ἰσχὺν· ἔνια δὲ τῶν βρωτῶν οὕτως ἑψεῖται, διαφεύγειν βουλομένων τῶν ὑγρῶν.

μέγεθος] Weiſke interpretatur longitudinem, et in πεντασπίθαμοι miratur menſuram exiguam. Simul annotat, aliter τὸ μέγεθος uſurpari cap. x. 2. ubi eſt de caſſibus ad aprum: ἀπὸ δὲ τοῦ κορυφαίου τὸ μέγεθος δεχάμματοι, τὸ δὲ βάθος τῶν βρόχων πυγόνος, ubi ſignificat altitudinem. Noſtro vero in loco dubitari adhuc poteſt, longitudo an altitudo ſignificetur. Compara enim ſect. 6. ubi eſt: τὸ δὲ μέγεθος τὰ μὲν ἐνόδια διόργυια—τὰ δὲ δίκτυα δεκόργυια—ἀμφότερα δὲ τριακονθάμματα, καὶ τῶν βρόχων τὸ διάστημα ἴσον ταῖς ἄρκυσιν. ubi orgyiarum numerus ad longitudinem, ἀμμάτων vero ad altitudinem referri videtur. Sed ſimul hic poſterior locus docet, in verbis noſtri loci τὸ δὲ μ. πεντασπίθαμοι latere rationem ἀμμάτων, aut τὸ μέγεθος referri ad longitudinem, et mentionem numerumque ἀμμάτων excidiſſe. Quæ poſterior mihi opinio veroſimilior eſſe videtur. Sed ut ratio longitudinis et altitudinis æſtimari poſſit, uſus τῶν ἀρκύων conſtare debet, et, quid ſit ἅμμα, docendum. Pollux de poſtremo vocabulo ita ſect. 28. τῆς δ' ἄρκυος τὸ μὲν καλεῖται βρόχος· ἔστι δὲ ὁ βρόχος τὸ συνεχὲς ἐν τοῖς δικτύοις τετράγωνον διάστημα, συνεστηκὸς ἐκ τεττάρων ἁμμάτων, ὃ τεινομένης τῆς ἄρκυος γίνεται ῥομβοειδές· δι' οὗ τὴν κεφαλὴν διωθεῖ τὰ θηρία ὡς διεκπεσόμενα, καὶ περὶ αὐτὸ ἐνσχεθέντα ἁλίσκεται. Sed ratio altitudinis vel longitudinis retis ex numero nodorum definiendæ difficilior eſt. Quare eam tractationem rejeci ad Epimetrum cum explicatione vocabuli et uſus ἄρκυος.

ὑφείσθωσαν] Ita Caſtalio primus ſcripſit pro ὑφείστωσαν. Sed infra x. 2. de ἄρκυ ad apros: ἐπ' ἄκροις δὲ δακτυλίους ἐχέτωσαν· οἱ δὲ περίδρομοι ἡμιόλιοι τοῦ τῶν ἀρκύων πάχους· ὑφείσθωσαν δὲ ὑπὸ τοὺς βρόχους· τὸ δὲ ἄκρον αὐτῶν ἐκπεράτω ἔξω διὰ τῶν δακτυλίων, ſcriptum eſt ſine varietate. Pollux v. ſ. 28. ἔστι δὲ περίδρομος τῆς ἄρκυος σχοινίον ἑκατέρωθεν τῶν ἄνω τε καὶ τῶν κάτω τελευταίων βρόχων διειρόμενον, ᾧ συνέλκεταί τε τὰ δίκτυα καὶ πάλιν ἀναλύεται· δεῖ δὲ τοὺς περιδρόμους ἀναμμάτους εἶναι, φησὶν ὁ Ξενοφῶν, ἵνα εὔτροχοι ὦσιν. προσβάλλονται δὲ τοῖς δικτύοις ἀπὸ στροφίων. τινὲς δὲ τούτους ἐπιδρόμους ὠνόμασαν. οἱ δὲ, δύο ὄντων, τὸν μὲν ἐκ τοῦ κάτω περίδρομον, ἐπίδρομον δὲ τὸν ἄνωθεν. Ad quem locum recte monuit Jungermann, Pollucem dicere περιδρόμους, qui Xenophonti ſunt περίστροφοι. Sed vitioſam ego ſcripturam Xenophontis vulgarem eſſe cenſeo. Deinde vulgatum τοὺς περιδρόμους ἀναμμάτους correxit Weiſke e Cod. Pariſ. A. ubi a prima manu ſcriptum extat ἀφείσθωσαν, deinde ἀνάμματοι, ſupra περιδρόμους autem ſcriptum περίδρομοι. De craſſitudine peridromi verba aliquot excidiſſe ſuſpicabatur Zeune ex loco ſimillimo cap. x. ſ. 2. ubi eſt ὑφείσθωσαν ὑπὸ τοὺς βρόχους. Pollux ait, peridromum διείρεσθαι τῶν τελευταίων βρό-

5. Τὰ δὲ ἐνόδια δωδεκάλινα, τὰ δὲ δίκτυα ἑκκαιδεκάλινα· τὸ δὲ μέγεθος τὰ μὲν ἐνόδια, διόργυια, τετρόργυια, πεντόργυια· τὰ δὲ δίκτυα, δεκόργυια, εἰκοσόργυια, τριακοντόργυια· ἐὰν δὲ ᾖ μείζω, δυσμεταχείριστα ἔσται· ἀμφότερα δὲ τριακονθάμματα, καὶ τῶν βρόχων τὸ διάστημα ἴσον ταῖς ἄρκυσιν. 6. Ἐν δὲ τοῖς ἀκρωλενίοις τὰ μὲν ἐνόδια ἐχέτω μαστοὺς, τὰ δὲ δίκτυα δακτυλίους· τοὺς δὲ περιδρόμους ἀπὸ στροφείων. 7. Αἱ δὲ σχαλίδες μὲν τῶν

χων, trajici per extremas maculas. Xenophontis doctrina diverſa eſt. Is peridromum ἄρκυος leporariæ vult fieri ἀνάμματον, quod quid ſit, ſtatim videbimus. Deinde ἀκρολινίοις ἐνοδίων addit μαστοὺς, contra δικτύων δακτυλίους. Infra x. 2. ἐπ' ἄκροις δακτυλίους ἐχέτωσαν αἱ ἄρκυς et cet. Pollux ſ. 29. καὶ μὴν τοῖς ἐνοδίοις προσονομάζονταί τινες μαστοὶ, κύκλῳ ἐκ λίνων πλέγματα τοῖς ἀκρωλενίοις προσπεπλεγμένα, τοῖς δὲ δικτύοις δακτύλιοι, κατὰ ταὐτὰ μέντοι τοῖς μαστοῖς τὸ σχῆμα ἔχοντες· κρίκοι δὲ αὐτοῖς σιδήρου πρόσεισιν, ὡς ἐπὶ μείζοσιν οὖσι τοῖς δικτύοις. Apparet, uſum μαστῶν et δακτυλίων eſſe eundem; et locus alter Xenophontis x. 2. docet, per anulos peridromum fuiſſe trajectum. Eundem igitur uſum aut ſimilem quærimus merito in verbis περίδρομοι ἀνάμματοι, quæ nemo Interpretum interpretatus eſt. In Polluce libri ſcripti ἀναμμάττους habent: Heſychius pariter ex hoc vel gemino loco habet: ἀνάματτοι, ἅμματα μὴ ἔχοντες. Sed nihil ex varietate lucramur ad explicandum vocabuli ſenſum. Mihi ſic videtur. Jubet Xenophon peridromum non trajicere per μαστοὺς, qui fiunt ut maculæ ex nodis, ſed potius per anulos, quo facilius contrahi et extendi ἡ ἄρκυς poſſit. Si quis tamen dubitet, quid ita Xenophon non ſtatim anulos nominaverit? poſſumus etiam ſuſpicari, tertium quid intelligi diverſum a μαστοῖς et δακτυλίοις, genus aliquod laquei in ſumma ἄρκυ additum, nec quatuor nodis nexum, quibus complexum fuiſſe μαστὸν ſuſpicor.

5. Τὰ δὲ ἐνόδια] Junt. Ald. Hal. τὰ δ' ἐνόδια. Sequentia verba τὰ δίκτυα ἑκκαιδεκάλινα ex Cod. Pariſ. A. ſupplevit Weiſke, comprobante Polluce.

διόργυια, τετρόργυια, πεντόργυια] Vulgatum διώργυα et cet. Leonicenus vertit: *magnitudo vallos capiat binos, ternos, quaternos, quinos.* Itaque is præterea additum τριόργυια legiſſe videtur in Codice ſuo. Zeune ἑξόργυια malebat ſubſtitui in locum vulgati πεντόργυια, ut proportio aliqua ſervetur. Vitium vulgare, quod iterum in verbis δεκώργυγα, εἰκοσώργυγα, τριακοντώργυγα occurrebat, ex margine Leuncl. cum Welſio correxit Zeune. Pro ἔσται Wecheliana ἔστιν habet.

6. ἀκρολινίοις] Ita cum Vratiſl. Caſtal. Bryl. Zeune et Weiſke. ἀκρολενίοις Junt. Ald. Hal. ἀκρωλενίοις Steph. et reliquæ cum Pariſ. B. e Polluce ſ. 29. ubi eſt: ἔστι δέ τι ἄρκυος μέρος καὶ ἀκρωλένια, ὅπερ ἐστὶ τὰ πέρατα τῶν ἀρκύων, ἃ οἱ μὲν κράσπεδα, οἱ δὲ πτερύγια ὠνόμασαν. In reti ad apros Xenophon x. 2. τὰ ἄκρα ſimpliciter vocat. In Themiſtii or. xxiii. p. 297. eſt: τὰ δίκτυα καταγαγεῖν ἀπὸ τῶν σχαλίδων, καὶ διασπάσαι τὰ ἀκρωλένια, καὶ ἐπιδεῖξαι τοὺς βρόχους, ὅτι λαγαροὶ ἄγαν καὶ ἀσθενεῖς. ubi videntur ἀκρωλένια vix eſſe poſſe ſummæ retis oræ. Nec locus noſtri vi. 9. convenit, ad quem de uſu videbimus accuratius. Interim ſcripturam antiquam reſtitui.

περιδρόμους ἀπὸ στροφείων] Vulgatum περιστρόφους e Polluce correxi, unde Brodæus emendaverat vulgatum antea ἀποστροφείων. Zeunianus index στροφεῖον *funiculum tortum* interpretatur. In Polluce tamen legitur στρόφια, quod præfero, ut formam diminutivam vocabuli στρόφος, quod Heſychius interpretatur συνεστραμμένος λῶρος ἢ σχοινίον. Unde ſunt *ſtruppi* Vitruvii x. 8. quibus remi circa ſcalmos religantur.

7. σχαλίδες] Pollux ſ. 19. inter in-

ἀρκύων τὸ μῆκος δέκα παλαιστῶν, ἔστωσαν δὲ καὶ ἐλάττους· (αἱ μὲν ἄνισοι αὐτῶν, ἐν τοῖς ἑτεροκλινέσι τῶν χωρίων, ἵν' ἴσα τὰ ὕψη ἐξαίρωσιν, ἐν δὲ τοῖς ὁμαλέσιν αἱ ἴσαι) αὗται δ' εὐπερίσπαστοι, τὰ ἄκρα καὶ αὗται λεῖαι· τῶν δὲ ἐνοδίων διπλάσιαι· αἱ δὲ τῶν δικτύων, τὸ μὲν μέγεθος πενταςπίθαμοι, δίκρα ἔχουσαι μικρὰ, τὰ ἐντμήματα μὴ βαθέα· εὐπαγεῖς δὲ πᾶσαι, καὶ μὴ ἀσύμμετροι τὰ πάχη πρὸς τὰ μήκη. 8. Τῷ δὲ πλήθει τῶν σχαλίδων οἷόν τ' ἐστι χρῆσθαι πρὸς τὰ δίκτυα πολλῶν

ſtrumenta nominat ἄρκυες, σταλίδες, σταλιδώματα, — σχαλίδες, στάλικες, σχαλιδώματα. ſ. 31. στάλικες δὲ καὶ σχαλίδες καὶ σχαλιδώματα ξύλα ὀρθὰ, ἐξ ἄκρου διττὰ, ἱστάμενα μὲν κατὰ τῆς γῆς, τοῖς δὲ δίκροις ἀνέχοντα τοὺς τῶν δικτύων βρόχους τε καὶ περιδρόμους. ἀνίσους δὲ εἶναι δεῖ τάσδε τὰς στήριγγας, ὅπως πρὸς τὰ ὑψηλὰ καὶ κοῖλα τῶν χωρίων κατὰ τὴν χρείαν ὁ ἀρκυωρὸς ἁρμοσάμενος ἀπισώσῃ τῇ τούτων ἀνισότητι τῶν δικτύων τὴν στάσιν, ἣ καλεῖται ἀρκυστασία. Ubi vides tanquam ſynonyma commemorari ϛαλίδας et σχαλίδας; in noſtro tamen ſect. 8. ſequebantur σταλίδες tanquam diverſæ, ſi ſcripturam ſpectes. Sed recte Stephanus et ibi σχαλίδων reſtituit; nam de eadem re duobus quidem vocabulis ſynonymis licet uti, ſed minime ejuſdem vocabuli duabus formis dialecto tantum diverſis. Heſychius non ſolum σταλίδας, ſed etiam ϛάλικας habet, uti Sextus Empiricus libri 8. initio, Artemidorus Onirocr. ii. 11. et Pollux. Idem Heſychius: σχαλίδες, δι' ὧν σχάδουσι τὰ δίκτυα ὀρθὰ ἑστῶτα. Idem: σχάδες, τὸ δίκτυον. quod Voſſius in σχαλὶς mutabat; ſed ne ſic quidem gloſſa integra fit. Cum idem Heſychius ἀποσκαλιδώματα nominet, quæ Xenophon ἀποσχαλιδώματα, putet aliquis, aſpiratione tantum differre σχαλίδας a σκαλίδι; ſed cum σκαλὶς difficilem habeat etymologiam, præſtat σχαλίδας cum Heſychio derivare a verbo σχάζειν et in Heſychio ſcribere σχάζουσι pro σχάδουσι. Ita dicitur σχάζειν μήρινθον et ſimilia. Ineptus tamen Cynegeticorum ſcriptor ſub Oppiani nomine notus libri i. verſu 150. δίκτυά τε σχαλίδες τε βρόχων τε πολύστονα δεσμὰ, verſu 153. κάμακας, verſu 157. ἅμματά τε στάλικάς τε tanquam diverſas res inter venatoris inſtrumenta commemorat. Cod. Vratiſl. σταλίδες ſupra ſcriptum habet.

ἑτεροκλινέσι] Heſychius: ἑτεροκλινὲς, πλάγιον, καταῤῥεπές. Pollux pro hoc vocabulo τὰ ὑψηλὰ καὶ κοῖλα τῶν χωρίων poſuit.

ἴσα τὰ ὕψη ἐξαίρωσιν] Leunclavii conjecturam εἰς ἴσα τ. ὑ. receptam in Welſianam improbavit Zeune, qui ἴσα τὰ ὕψη ἐξαίρειν ait eſſe, altitudinem parem facere; conjunctivum ἐξαίρωσιν putabat ab intellecto ἂν pendere. Zeunium ſecutus eſt Weiſke. πρὸς ἴσα τ. ὕ. conjecerat ad Pollucem Jungermann. Sed vitium hæſit in conjunctivo; ἵνα igitur inſerui, *ut attollant vari retia æquali altitudine.* Articulus τοῖς ante ὁμαλέσι deeſt in Edd. pr. præter Aldinam. Ceterum malim αὐταὶ δ' εὐπ. καὶ τὰ ἄκρα αὐτὰ λεῖαι.

ἐνοδίων] Junt. ἀρκείων, ceteræ ἀρκύων; quod Brodæus in libris ſcriptis reperit, poſuit Stephanus. Sequens πενταςπίθαμοι ex emendatione Stephani pro vulgato πενταςπίθαμον dedit Wecheliana.

ἐντμήματα] Ipſos angulos fiſſis palis factos interpretatur Weiſke. Sed dubitari poteſt, δίκρα μικρὰ (ita enim Vratiſl. pro δικρὰ habet) ſintne minora, an ſimpliciter parva. Nam ſi parva ſunt, ἀρκύων et ἐνοδίων σχαλίδες furca omnino caruiſſe ſunt exiſtimandæ. Sin minora, quæri poteſt cauſa imminutæ inciſuræ, quam equidem nondum excogitavi.

8. σχαλίδων] Vulgatum σταλίδων

καὶ ὀλίγων· ἐλάττονι μὲν, ἂν σφόδρα τείνηται ἐν τῇ στάσει· πλέονι δ', ἂν ἡσυχῇ. 9. Ἔστω δὲ καὶ, ἐν ὅτῳ ἔσονται αἱ ἄρκυς καὶ τὰ δίκτυα, ἐν ἑκατέροις κυνοῦχος μόσχειος, καὶ τὰ δρέπανα· ἵνα ᾖ τῆς ὕλης τέμνοντα φράττειν τὰ δεόμενα.

CAPUT III.

De duplici canum (leporariorum) genere, Caſtoriorum et vulpinorum, et de vitiis eorum in forma et habitu corporis et in ratione inveſtigationis.

1. Τὰ δὲ γένη τῶν κυνῶν ἐστι δισσά· αἱ μὲν καστόριαι, αἱ δὲ ἀλωπεκίδες. Ἔχουσι δὲ αἱ μὲν καστόριαι τὴν ἐπωνυμίαν ταύτην, ὅτι Κάστωρ ἡσθεὶς τῷ ἔργῳ μάλιστα αὐτὰς διεφύλαξεν· αἱ δ' ἀλωπεκίδες, διότι ἐκ κυνῶν τε καὶ ἀλωπέκων ἐγένοντο· ἐν πολλῷ δὲ χρόνῳ συγκέκραται

cum Stephano correxi. Noſtrum et σταλίκων habet margo Pariſ. A. Sequens ἐλάττονι debetur Brodæo, quod in locum vulgati ἐλάττονα ſubſtituit Leunclavius. Poſtea Junt. Aldina ἡσηχῇ habent.

9. ἐν ἑκατέροις] Weiſke interpretatur *utriſque adjunctus.* Quod etiamſi per verba liceret facere, (debebat eſſe πρὸς ἑκατέροις,) tamen eſt a ſententia alienum. Vitium animadvertit jam olim Con. Geſner, qui ἢ ἑκάτερα ſcribi voluit. Itaque verba αἱ ἄρκυς καὶ τὰ δίκτυα ita eſt interpretatus, quaſi ſcriptum eſſet αἱ ἄρκυς, καὶ (ἕτερος) ἐν ὅτῳ τὰ δίκτυα, ἢ ἑκάτερα.

κυνοῦχος] Pollux ſ. 19. nominat κυνοῦχον, poſtea δρέπανα δὲ, ὅπως, εἰ δέοι τῆς ὕλης τι κόψαι, εἰς τὴν τῶν ἀρκύων τὴν ἀκώλυτον στάσιν, ὑπάρχοι τὰ δρέπανα. Idem ſ. 31. κυνοῦχος δὲ δέρμα μόσχειον, εἰς ὃ ἐντίθεται τὸ δίκτυον, τῷ σχήματι πεποιημένον, ὥσπερ τὰ σύσπαστα βαλάντια. Idem x. ſ. 64. κυνοῦχος (εἰς τὸ) ὑποδέξασθαι τὰ ἱμάτια. Plura dabunt Interpretes Heſychii et Suidæ. Locum hunc laudavit Herodianus in Philet. p. 442. poſt Mœrin editus.

φράττειν] Alium uſum commemoravit Pollux in loco antea poſito. Quem Xenophon annotavit, eum reperies cap. vi. 9. x. 7. et alibi.

Cap. III. 1. αἱ μὲν καστόριαι] Pollux v. ſ. 37. Καστόριαι δὲ καὶ Μενελαΐδες καὶ Ἁρμόδιοι ἀπὸ τῶν θρεψάντων ὠνομάσθησαν. λέγουσι δὲ τὰς μὲν Λακαίνας ἐξ ἀλωπέκων τὸ ἀρχαῖον καὶ κυνῶν γενομένας κληθῆναι ἀλωπεκίδας. Tum ex Nicandro poeta referens quædam fabuloſa addit ſ. 39. ex eodem: αἱ δὲ Καστορίδες Κάστορος θρέμματα Ἀπόλλωνος τὸ δῶρον· ταύτας δὲ ὁ αὐτὸς οὗτος ποιητὴς τὰς ἀλωπεκίδας λέγει, μιξαμένου τὸ γένος ἀλώπεκι Κάστορος.—καὶ μὴν τάς γε Μενελαΐδας τὰς αὐτὰς εἶναί φησι ταῖς ψυλλικαῖς, (Codex alter ψυλλίκτραις, vulgo eſt Κυψελλικαῖς. Heſychius et ipſe Pollux ſ. 37. ψυλλικοὺς nominans ab urbe Achaiæ vocatos monet, ubi Codex Falkenb. Τυλικοὶ habet.) δύ' ἀδελφῶν κυνῶν ἐκεῖθεν ὑπὸ Μενέλεω περὶ τὴν Ἀργολικὴν τραφεισῶν.

συγκέκραται αὐτῶν ἡ φύσις] Xenophontem ſibi ipſum repugnare, ex his verbis colligit Weiſke. *Quomodo enim*, inquit, *illa eſſe dicas duo genera canum, ſive etiam nunc reperiri et propagari, quæ longinquitate temporis* συγκέκραται? *Aut una familia inde orta eſt, ſublatis utriuſque generis notis, aut*

αὐτῶν ἡ φύσις. 2. Χείρους δὲ καὶ πλείους αἱ τοιαίδε· μικραὶ, γρυπαὶ, χαροποὶ, μυωποὶ, αἰσχραὶ, σκληραὶ, ἀσθενεῖς, ψιλαὶ, ὑψηλαὶ, ἀσύμμετροι, ἄψυχοι, ἄρινες, οὐκ εὔποδες. 3. Αἱ μὲν οὖν μικραὶ πολλάκις ἐκ τῶν κυνηγεσίων ἀποστεροῦνται τῆς ἐργασίας, διὰ τὸ μικρόν· αἱ δὲ γρυπαὶ ἄστομοι, καὶ διὰ τοῦτο οὐ κατέχουσι τὸν λαγῶ· μυωποὶ δὲ καὶ χαροποὶ χείρω τὰ ὄμματα ἔχουσιν,

tertia ſuperioribus addita etiam nunc florentibus. Sed antea, quam ſcriptorem ſibi ipſum repugnantem faceret, diligentius circumſpiciendum illi erat, ſi qua ratione ei ſuccurreret interpretatione. Male autem vir doctus αὐτῶν retulit ad utrumque genus canum, cum ipſa ſeries orationis demonſtret, pronomen ad vulpes et canes coeuntes referri. Utriuſque animalis naturam mixtam in genere eo ait extare, quod ἀλωπεκίδες appellatur. Ipſi ſcriptores veteres et Grammatici errorem prodiderunt et Laconicos canes cum vulpinis confudiſſe videntur, velut Heſychius in vocabulo Κυναλώπηξ, ubi eſt: ἢ τοὺς ἐξ ἀλώπεκος καὶ κυνὸς Λακωνικοὺς κύνας φασὶ γίνεσθαι. quocum faciunt Scholia ad Ariſtophanis Equites verſu 1064. 1066. et Lyſiſtratæ verſ. 956. Accuratius diſtinguit Anonymus de animalibus Auguſtanus Mſtus cap. 5. ubi eſt: συγγινομένη ἀλώπηξ κυνὶ τίκτει τὸν καλούμενον ἀλωπόν· ἐὰν δὲ ἄρσεν ᾖ, ὁ δὲ κύων θήλεια, τίκτεται Λακωνικὸς κύων, ὥσπερ συγγινομένων κυνὸς καὶ τίγριδος τίκτεται ὁ Ἰνδικὸς κύων.

2. αἱ τοιαίδε] Perperam Weiſke interpretatur: *quæ ex utriuſque generis mixtione ſunt ortæ.* Scilicet verba antecedentia συγκέκραται αὐτῶν ἡ φύσις male idem eſt interpretatus, ut antea docui. Verte igitur: *Improbantur* (ex utroque genere) *quæ has gerunt notas.* Male Junt. τοιάδε.

χαροποὶ] *cæſiis oculis*, ad cœruleum colorem accedentibus, interpretatur Weiſke, σκληραὶ, *rigidæ, quarum membra difficulter moventur.* cf. ad librum de Equit. x. 7. χαροποὺς Arrianus cap. 4. non excipit. χαρωποὶ Vratiſl.

ψιλαὶ] *breviſſimis et tenuiſſimis pilis obſitæ, ut prorſus depilatæ videantur,* interpretatur Weiſke. Comparat Arriani locum de Venat c. vi. 1. ἡ θρὶξ, εἴτε οὖν τοῦ δασέος γένους, εἴτε τοῦ ψιλοῦ τύχοιεν οἱ κύνες, λεπτὴ ἔστω καὶ πυκνὴ καὶ μαλθακή. Unde apparet, etiam canes ψιλοὺς dictos minime depilatos omnino fuiſſe. Aliam interpretationem ſuppeditat locus Syneſii in laude Calvit. p. 67. de canibus venaticis: ἐκεῖναι σοφώταται τῶν κυνῶν, ὧν ὦτα καὶ γαστέρες ψιλαὶ, αἱ λάσιοι δὲ ἔμπληκτοι καὶ θρασεῖαι. Equum περὶ ὦτα λάσιον ſimiliter improbat Plato Phædri ſ. lxxiv. p. 274. Cf. ad cap. iv. 1.

3. ἀποστεροῦνται] Locum non intelligo. Infra vi. 4. ἐξιέναι δὲ πρωῒ, ἵνα τῆς ἰχνεύσεως μὴ ἀποστερῶνται, eſt, quod difficultatem non habet. Præterea verba addita ἐκ τῶν κυνηγεσίων augent difficultatem.

ἄστομοι] Pollux ſ. 62. γρυπαὶ et ἄστομοι inter vitia canum nominat, inter virtutes contra σιμαὶ, εὔστομοι, εὐθύστομοι.

λαγῶ] Hanc ſcripturam in Xenophontis Cynegetico repertam jam olim teſtatur Athenæus ix. p. 400. Sed Herodiani Philetærus p. 439. ita tradit: τὸν Ἥρω, τὸν Μίνω, τὸν Ἀπόλλω, τὸν Ποσειδῶ ἄνευ τοῦ ν οἱ Ἀττικοί· τὸν λαγὼν καὶ τὸν νεὼν, τὸν νεὼ καὶ τὸν λαγὼ ἄνευ τοῦ ν ἢ σὺν τῷ ν. Hoc in loco Edd. vulgatæ ante Zeunium habebant λαγὼ, ſed cap. vi. 8. 10. 16. 17. 23. et aliis locis conſentit Juntina cum Aldina in ſcriptura λαγῶ, quam cum Zeunio reſtituit Weiſke. Cf. Fragmentum Lexici editum a G. Hermanno De ratione emend. Gr. p. 320.

μυωποὶ] Pollux inter vitia χαροποὶ, μυωποὶ pariter juxta nominat, inter laudes ὄμματα μέλανα, στίλβοντα. Idem deinde juxta nominat αἰσχραὶ, ἄμορφοι.

ἄμορφοι δὲ καὶ αἰσχραὶ ὁρᾶσθαι· αἱ δὲ σκληραὶ τὰ εἴδη χαλεπῶς ἀπὸ τῶν κυνηγεσίων ἀπαλλάττουσι· πονεῖν δὲ ἀδύνατοι αἱ ἀσθενεῖς καὶ αἱ ψιλαί· καὶ αἱ ὑψηλαὶ μὲν καὶ ἀσύμμετροι, ἀσύντακτα ἔχουσαι τὰ σώματα, βαρέως διαφοιτῶσιν· αἱ ἄψυχοι δὲ λείπουσι τὰ ἔργα, καὶ ἀφίστανται τὸν ἥλιον ὑπὸ τὰς σκιάς, καὶ κατακλίνονται· αἱ δὲ ἄρινοι μόλις καὶ ὀλιγάκις αἰσθάνονται τοῦ λαγῶ· αἱ δὲ ἄποδες, οὐδ᾽ ἐὰν ὦσιν εὔψυχοι, τοὺς πόνους δύνανται ἀνέχεσθαι, ἀλλ᾽ ἀπαγορεύουσι διὰ τὸ ἄλγος τῶν ποδῶν.

4. Εἰσὶ δὲ καὶ τῆς ἰχνεύσεως πολλοὶ τρόποι ἐκ τῶν αὐτῶν κυνῶν· αἱ μὲν γὰρ ἐπειδὰν λάβωσι τὰ ἴχνη, πορεύονται ἀσήμως, ὥστε μὴ γιγνώσκεσθαι, ὅτι ἰχνεύουσιν· αἱ δὲ τὰ ὦτα μόνον διακινοῦσι, τὴν δὲ οὐρὰν ἡσυχῇ ἔχουσιν· αἱ δὲ τὰ ὦτα μὲν ἀκίνητα ἔχουσιν, ἄκρᾳ δὲ τῇ οὐρᾷ σείουσιν.

σκληραὶ τὰ εἴδη] Pollux f. 62. inter vitia habet *σκληραὶ τοὺς αὐχένας*, in laudibus ponit *τράχηλον μακρὸν, ὑγρὸν, περιφερῆ*, ex noſtro iv. 1. Vocabulum *εἴδη* vitioſum cenſeo et mutandum in *μέλη*, niſi *εἴδη* ſit transferendum et conjungendum cum *αἰσχραί*.

ἀπαλλάττουσι] *multum defatigatæ et fruſtra quidem* interpretatur Weiſke. Cf. Memorab. iii. 13. 6. Pro *πονεῖν* Pariſ. B. *ποιεῖν* habet.

ἀσθενεῖς] Pollux f. 62. *ἄῤῥωστοι, ψιλαὶ—ἀσύντακτοι τὰ σώματα*, in virtutibus f. 57. *μηδὲ ἀσύμμετροι μηδὲ ἀνάρμοστοι*. Verbum *διαφοιτᾷν* *diſcurſitare* vertit Zeune. Aliud quid ſignificari puto. Pro *σώματα*, quod Brodæus et Conr. Geſner conjecerunt, Edd. pr. et Vratiſl. habent *ὄμματα*. Verum eſt in Cod. Pariſ. A. margine.

καὶ αἱ ὑψηλαὶ μὲν] E Pariſ. A. *μὲν* acceſſit: *αἱ* idem ſupra ſcriptum habet; unde recepi.

ἀφίστανται τὸν ἥλιον] Vitioſam ſcripturam in *τοῦ ἡλίου* mutandam contendit Weiſke, cetera melius ita ſcribi putat: *καὶ ὑπὸ τ. σκ. κατακλ.* Pollux f. 64. inter vitia memorat: *ἐνδιδούσας ὑπὸ τὸν ἥλιον, ὑποφευγούσας ὑπὸ τὰς σκιάς.* ad quem locum Kühn in Xenophonte ſcribendum cenſuit *πρὸς τὸν ἥλιον.* Neutra emendatio mihi placet. Suſpicor potius, verbum aliquod excidiſſe poſt *ἀφίστανται*, veluti *φεύγουσαι τὸν ἥλιον καὶ ὑπὸ τὰς σκιὰς κατακλίνονται.* Contra Schæfer ad Gregor. p. 492. comparabat Anab. ii. 5. 7. vulgatam defendens.

ἄρινοι] Stephanus *ἄρινες* maluit, ſed Pollux ii. f. 74. *εὔρινος* et *ἄρινος* habet, quanquam in ceteris locis Xenophon uſurpavit *ἄρινες*.

4. *ἐκ τῶν αὐτῶν κυνῶν*] Sola Aldina *αὐτῶν* habet cum Cod. Pariſ. utroque, ceteræ omittunt, ſed prave Stephanus collocavit *ἐκ τῶν αὐτῶν κυνῶν* ſcribens, quem ſecuti ſunt omnes. Non omnes iidemque canes ad varia veſtigationis genera adhibentur idoneive ſunt, ſed ex varia canum natura varia veſtigationum genera nata ſunt. Verum tamen poſtea cogitanti acrius vera mihi viſa eſt ea ſententia, *ἐκ* h. l. abundare, et Xenophontem ſignificare voluiſſe varios modos, quibus utuntur varia canum genera in veſtigandis feris.

ἀσήμως] Polluci f. 61. hoc eſſe puto *ἡσυχάζειν κατὰ τὴν εὕρεσιν τῶν ἰχνῶν.* Pariſ. A. *ἰχναιεύουσιν* habet ſcriptum. *γινώσκ.* Vratiſl.

ἄκρᾳ δὲ τῇ οὐρᾷ] Edd. pr. *ἄκρα δὲ τῇ οὐρᾷ.* Caſtalio, Bryl. Zeune *ἄκρᾳ*

5. Ἄλλαι δὲ συνάγουσι τὰ ὦτα, καὶ ἐπισκυθρωπάσασαι διὰ τοῦ ἴχνους, σχάσασαι τὴν οὐρὰν καὶ φράξασαι διατρέχουσι· πολλαὶ δὲ τούτων μὲν οὐδὲν ποιοῦσι, μανικῶς δὲ περιφερόμεναι ὑλακτοῦσι περὶ τὰ ἴχνη, ὅτε εἰσπίπτουσιν εἰς αὐτὰ, ἀφρόνως καταπατοῦσαι τὰς αἰσθήσεις. 6. Εἰσὶ δὲ αἳ κύκλοις πολλοῖς χρώμεναι καὶ πλάνοις, ὑπολαμβάνουσαι ἐκ τοῦ πρόσθεν τὰ ἴχνη, παραλείπουσι τὸν λαγῶ· ὁσάκις δ' ἐπιτρέχουσι τὰ ἴχνη, εἰκάζουσι· προορώμεναι δὲ τὸν λαγῶ, ἀτρεμοῦσι καὶ οὐκ ἐπέρχονται, πρὶν ἴδωσιν ὑποκινοῦντα. 7. Ὅσαι δὲ τὰ τῶν ἄλλων κυνῶν εὑρήματα ἐν ταῖς ἰχνείαις καὶ μεταδρομαῖς προθέουσαι, θαμινὰ

δὲ τῇ οὐρᾷ. Brodæi correctio *ἄκρα δὲ τῆς οὐρᾶς*, quæ eſt etiam in margine Cod. Pariſ. A. recepta fuit a Weiſkio, eamque vertendo expreſſit Leonicenus. Leunclavius *ἄκραν δὲ τὴν οὐρὰν*, Stephanus *ἄκρᾳ δὲ τῇ οὐρᾷ σαίνουσι* conjecit, quoniam cap. iv. 3. eſt *ταῖς οὐραῖς διασαίνουσι.* Sed infra vi. 15. eſt *ταῖς οὐραῖς διασείουσαι.* ubi Leuncl. *διασαίνουσαι* vel *τὰς οὐρὰς διασείουσαι* ſcribi maluit; prius præferebat Stephanus. Ab eodem fluunt fonte *σαίνω* et *σείω*, ſed illud auctoritas Homeri in canibus blandas caudas moventibus frequentavit. In Odyſſea eſt *οὐρῇ μέν ῥ' ὅγ' ἔσηνε καὶ οὔατα κάββαλεν ἄμφω*: alibi *οὐρῇσι μακρῇσι περισσαίνοντες ἀνέσταν* de leonibus. Eadem ratione Heſiodus *σαίνει ὁμῶς οὐρῇ τε καὶ οὔασιν ἀμφοτέροισιν*, Sophocles de piſcibus *σαίνουσιν οὐραίοισιν.* Nihil igitur nos cogit in Xenophonte a ſcriptura Codicum diſcedere.

5. *ἐπισκυθρωπάσασαι*] Edd. primarum, Pariſ. B. et Vratiſl. *ἐπισκυθρώπασαι* correxit Stephanus, comparato Hermogene *περὶ ἰδεῶν* ii. p. 404. ubi eſt: *λέγων τὰς κύνας ἐπισκυθρωπάζειν καὶ πάλιν μειδιᾷν καὶ ἀπιστεῖν τοῖς ἴχνεσιν ἢ μὴ πιστεύειν· καὶ ὅταν εἴπῃ· θρασεῖαι δὲ αἱ οὐκ ἐῶσαι τῶν συνεργῶν τὰς σοφὰς εἰς τοὔμπροσθεν ἰέναι, ἀλλὰ ἀνείργουσι θορυβοῦσαι.* Eſt in cap. iv. 3. *ἐμμειδιῶσαι μὲν πρὸς τὰ ἴχνη*, ſed *ἀπιστεῖν τοῖς ἴχνεσιν* nondum reperi. In Polluce ſ. 61. eſt *τῇ στάσει τῶν ὤτων*, in Codice *συστάσει.*

σχάσασαι τὴν οὐρὰν] *caudam reducentes* Zeune, ſequens *φράξασαι condentes inter crura* interpretatur. Equidem nihil horum intelligo; alteram interpretationem verbi *φράξασαι* falſam eſſe puto. Præterea locum tranſlocatis verbis vitioſum cenſeo; jungenda enim ſunt *διὰ τοῦ ἴχνους διατρέχουσι.* Pariſ. B. *σχοῦσαι* habet cum Vrat.

τὰς αἰσθήσεις] Metonymice pro *τὰ ἴχνη τὰ αἴσθησιν παρέχοντα*, recte monente Weiſkio.

6. *Εἰσὶ δὲ αἳ*] Ante Leuncl. erat *Εἰσὶ δ' αἳ.* Vratiſl. *αἳ* omiſit. Sequens *τὸν λαγῶ* pro *λαγὼ* dedit Zeune. Cf. ad ſect. 3.

ὑπολαμβάνουσαι] antevertunt leporem, recte Weiſke. Conr. Geſner conjecerat *ὑπολιμπάνουσαι* vel *καταλιμπάνουσαι*, vel ex Polluce ſ. 64. *ὑπολαμβάνουσαι οὐ καίρια τὰ ἴχνη.* Sed *ὑπολ.* eſt idem quod *προλ.* antevertere, ut infra *ὑποθέειν* ſ. 8. et in Anabaſi *ὑπελαύνειν.*

τρέμουσι] Hanc ſcripturam ſequi videtur Pollux ſ. 64. *ὑποτρεμούσας, ὅταν ἐγγὺς ᾖ τὸ θήραμα, ὑποτρόμους γιγνομένας* inter vitia commemorans. Sed vitioſas canes plane improbat Xenophon, et varios nunc veſtigandi modos probarum enarrat. Itaque *ἀτρεμοῦσι* cum Brunckio et Gallo *Courier* ſcripſit Weiſke.

σκοποῦσιν, ἑαυταῖς ἀπίστως ἔχουσι· θρασεῖαι δὲ, αἳ οὐκ ἐῶσι τῶν συνεργῶν τὰς σοφὰς εἰς τὸ πρόσθεν προϊέναι, ἀλλ' ἀνείργουσι θορυβοῦσαι· αἱ δὲ, ἀσπαζόμεναι τὰ ψευδῆ, καὶ ὑπερλαμπρυνόμεναι ἐφ' ὅτῳ ἂν τύχωσι, προάγουσι, συνειδυῖαι ἑαυταῖς, ὅτι ἐξαπατῶσιν· αἱ δ', οὐκ εἰδυῖαι, τὸ αὐτὸ ποιοῦσι ταύταις. Φαῦλαι δὲ, αἱ οὐκ ἀπαλλαττόμεναι ἐκ τῶν τριμμῶν, τὰ ὀρθὰ οὐ γιγνώσκουσαι. 8. Ὅσαι δὲ τῶν κυνῶν τὰ ἴχνη τὰ μὲν εὐναῖα ἀγνοοῦσι, τὰ δὲ δρομαῖα ταχὺ διατρέχουσιν, οὐκ εἰσὶ γνήσιαι· διώκουσι δὲ αἱ μὲν ἀρχόμεναι σφόδρα, διὰ δὲ μαλακίαν ἀνιᾶσιν· αἱ δὲ ὑποθέουσιν, εἶτα ἁμαρτάνουσιν· ἕτεραι δὲ ἀνοήτως ἐμπίπτουσαι εἰς τὰς ὁδοὺς ἁμαρτάνουσι, τὸ ἀνήκουστον πολὺ ἔχουσαι. 9. Πολλαὶ δὲ, τὰ διώγματα

σκοποῦσιν] Vulgato *σκοποῦσαι* ſubſtitui cum Stephano, probante etiam Weiſkio. Deinceps *τοῖς ἴχνεσιν ἀπιστοῦσιν* ſcriptum legiſſe videtur Hermogenes in loco appoſito ad ſect. 5. niſi memoria hominis vacillavit.

θρασεῖαι δὲ, αἳ] Ante Leuncl. erat *θρασεῖαι δ' αἳ*. Deinceps Hermogenes laudavit ex h. l. *ἐῶσαι—εἰς τοὔμπροσθεν ἰέναι*, ut eſt in Vratiſl. Poſtremum *ἰέναι* probatum a Stephano recepit Welſiana. Ineptiſſime Zeune oppoſuit locum vi. 10. *εἰς τὸ πρόσθεν προϊέσθω*, intelligitur enim ibi *τὸν λαγὼν*, et ipſum verbum aliud plane eſt. Pollux ex h. l. ſect. 64. *εἰκῆ ταῖς σοφωτέραις τῶν κυνῶν ἐμποδὼν καθισταμένας*. In Pariſ. B. eſt: *ἀνείργουσαι*. Vratiſl. *ἐνεέργουσαι*.

τριμμῶν] Ante Stephanum erat *κριμνῶν*. Pariſ. A. *κριμνῶν*, margo et Codex B. *τριμμῶν* habet. Pollux ſ. 64. vitioſas canes ait eſſe *οὐκ ἀπαλλαττομένας τῶν τριμμῶν*. Cf. iv. 3. infra. Vratiſl. *αἱ* ante *οὐκ* omittit.

τὰ ὀρθὰ] Intellige *ἴχνη*, quæ ad cubile leporis ducunt. *εὐναῖα* cum Zeunio interpretatur Weiſke. Opponuntur *συμπεπλεγμένα* v. 6. *ἐπηλλαγμένα* vi. 14.

8. *εὐναῖα*] Weiſke ait, hæc eſſe minus alte impreſſa, neque vapore leporis, quippe leviter tranſeuntis, ſignata. Contrariam eſſe rationem *δρομαίων*.

ὑποθέουσιν] Eſſe poſitum pro *procurrunt*, *προθέουσιν*, monuit Conr. Geſner.

τὸ ἀνήκουστον] Has Polluci *ἀπειθεῖς* vocari, annotat Zeune. Contra Weiſke non intelligere ſe ait, quid hæ differant ab illis ſect. 7. quæ dicuntur *ἐκ ἀπαλλαττόμεναι—οὐ γιγνώσκουσαι*. *Τριμμοὺς* index Zeunianus limites agrorum tranſverſos interpretatur h. l. et iv. 3. 9. v. 18. vi. 9. In loco iv. 9. eſt *ἄγειν τὰς κύνας τὰ ὄρη πολλάκις, τὰ δὲ ἔργα ἧττον. τὰ μὲν γὰρ ὄρη οἷόν τέ ἐστι καὶ ἰχνεύειν καὶ μεταθεῖν καθαρῶς, τὰ δὲ ἔργα οὐδέτερα διὰ τοὺς τριμμούς*. ubi Ælianus h. a. xiii. 24. habet: *τοὺς γάρ τοι τριμμοὺς ἐκ τῶν ἐνεργῶν χωρίων λυπεῖν τε αὐτὰς καὶ σφάλλειν*. cap. v. 18. eſt: *διωκόμενοι δ' εἰσὶ κατάδηλοι μάλιστα μὲν διὰ γῆς κεκινημένης—κατάδηλοι δὲ καὶ ἐν τοῖς τριμμοῖς καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἐὰν ὦσι ἰσόπεδοι· τὸ γὰρ φανὸν τὸ ἐν αὐτοῖς ἐνὸν ἀντιλάμπει*. vi. 9. *τὰ δὲ δίκτυα τεινέτω ἐν ἀπέδοις, ἐμβαλλέτω δὲ τὰ ἐνόδια εἰς τὰς ὁδοὺς, καὶ ἐκ τῶν τριμμῶν εἰς τὰ συμφέροντα*. *Tramites limiteſque tranſverſos* interpretatur Budæus in Xenophonte, *tramites tritos* H. Stephani Theſaurus, qui *τριμμοὺς πριόνων* ex Plutarchi Q. S. iii. 6. 4. poſuit, ubi nunc rectius *τρισμοὶ* leguntur. Ælianus Suidæ: *καὶ ἀναβλέποντες ὁρῶσι τριμμοὺς τῆς ἀνόδου*

ἀφιεῖσαι, ἐπανέρχονται διὰ τὸ μισόθηρον, πολλαὶ δὲ διὰ τὸ φιλάνθρωπον· αἱ δ᾽ ἐκ τῶν ἰχνῶν κεκλαγγυῖαι ἐξαπατᾷν πειρῶνται, ἀληθῆ τὰ ψευδῆ ποιούμεναι. 10. Εἰσὶ δὲ αἳ τοῦτο μὲν οὐ ποιοῦσι, μεταξὺ δὲ θέουσαι, ἄν ποθεν ἀκούσωσι κραυγῆς, καταλείπουσαι τὰ αὑτῶν ἔργα ἀπρονοήτως ἐπὶ τοῦτο φέρονται· μεταθέουσι γὰρ αἱ μὲν ἀσαφῶς, αἱ δὲ πολὺ ὑπολαμβάνουσαι, δοξάζουσαι δὲ ἕτεραι· αἱ δὲ πεπλασμένως, φθονερῶς δὲ ἄλλαι ἐκκυνοῦσι, παρὰ

καὶ προσβάσεις, δι᾽ ὧν ἀνῆλθεν ὁ Ῥωμαῖος, καὶ συνέβαλλον μὴ ἄπορον εἶναι. ubi male Suidas interpretatur τὰς τετριμμένας ὁδούς. Plutarchus in eadem narratione Camilli cap. 26. ἀποτριβὰς τῶν γεωδῶν habet. Intelliguntur veſtigia impreſſa terræ, quæ inde fit aſpera et inæqualis. Jam puto lectoribus manifeſtum fore diſcrimen, quod Weiſkio obſcurum erat.

9. διὰ τὸ φιλάνθρωπον] Caſtal. Hal. Bryl. διὰ omiſerunt. Pollux ſ. 64. μισοθήρους, φιλανθρώπους, ἐπαναχωρούσας τῆς διώξεως—προϊεμένας τὰ διώγματα ex h. l. retuliſſe videtur.

κεκραγυῖαι] Cum Brodæus in Codd. quibuſdam ſcriptum repererit κεκλαγγυῖαι, (extat in margine Pariſ. A.) id verbum poſuit h. l. Steph. et Leuncl. et infra cap. vi. 23. quos ſequor.

ἀληθῆ—ποιούμεναι] Weiſke hæc ita interpretatur: *aliæ vero veſtigia feræ tenentes ſive in veſtigiis feræ conſtitutæ latratu feras fallere conantur, ſed falſa mutant in vera*; addens, inani terrore, tanquam inſiſtant veris veſtigiis, eas excitare tentant; ſed hac ſtulta ſimulatione curſum rectum, quem ſequi debebant, produnt, faciuntque, ut illæ eo tutioribus latebris ſe condant. Mihi hæc interpretatio falſa eſſe videtur. Quod arguit ſtatim interpretatio verborum ἀληθῆ τὰ ψευδῆ ποιούμεναι, quæ ad reliquam ſententiam viri docti non congruit. Nam ſi fera per errorem canis eo tutior latet, veſtigium falſum dici non poteſt verum fieri. Sed hoc ſi dicere volebat Xenophon, ποιοῦσαι dicere debebat: ποιεῖσθαι enim μέγα, magni, περὶ παντὸς, plurimi facere, περὶ πολλοῦ, παρ᾽ ὀλίγον et ſimilia apud noſtrum ſignificant ſimul judicium vel opinionem facientis. Itaque etiam h. l. puto vertendum eſſe: *dum falſa veſtigia perſuadent ſibi vera eſſe.* Pollux ex h. l. retuliſſe videtur κύνας ἐξαπατητικὰς ſ. 63. κεκλαγγυίας ſ. 64. forte etiam οὐ καίρια ὑπολαμβανούσας, illis adjunctas.

10. Εἰσὶ δὲ αἳ] Ante Leuncl. erat εἰσὶ δ᾽ αἳ. Deinde θέουσι Vrat. et Edd. pr. excepta Caſtal. Verum eſt in margine Pariſ. A. Pro τοῦτο Vrat. τούτων dat.

μεταθέουσι γὰρ] Leuncl. μεταθέουσι γοῦν αἱ corrigit. Certe conſequentia nulla apparet ex anterioribus. Weiſke μεταθ. vertit *aliam viam ſequuntur*, et idem eſſe ait quod ἐκκινοῦσι. Verbo ἀσαφῶς putat opponi πολὺ ὑπολαμβάνουσαι, illas nulla conjectura ductas, has multis indiciis credentes curſum inſtituere. Equidem in h. l. dubius hæreo. Conſequentiam nullam video; ideo Leunclavii γοῦν probo. Μεταθέουσι *perſequuntur veſtigia* debet eſſe, nec alia ejus verbi notio eſt apud Xenophontem. ἀσαφῶς ſuſpicabar dictum pro eo quod ſupra erat ἀσήμως. Verbum ὑπολαμβάνουσαι videtur dici ut ſect. 6. pro *antevertunt.*

δοξάζουσαι] Leunclavii emendationem hanc vulgato δοξάζουσι, quod eſt etiam in Pariſ. A. ſubſtituit Zeune, qui antecedens ὑπολαμβάνουσαι a δοξάζουσαι differre ut genus a ſpecie cenſebat. Poſt ἕτεραι Weiſke ſemicolon poſuit, cum vulgo ibi comma eſſet. δοξάζουσαι—ἕτερα habet Vratiſl.

ἐκκυνοῦσι] Hanc Juntinæ, (in Pariſ. A. ἐκκυνοῦσαι eſt,) Hal. Bryl. ſcripturam Brodæus interpretatur inepte *aliæ per veſtigia ſe oſculantur*, Leonicenus *per veſtigium ſe interoſculantur.* Aldinæ et Caſtal. ἐκκινοῦσι recepit Zeune, interpretatus *a veſtigiis avertere* idemque ſignificare putans quod μεταθέ-

τὸ ἴχνος διὰ τέλους συμπαραφερόμεναι. 11. Τὰ μὲν οὖν πλεῖστα τούτων φύσει ἔχουσαι, τὰ δὲ ἠγμέναι ἀνεπιστημόνως δύσχρηστοί εἰσιν· αἱ τοιαῦται μὲν οὖν κύνες ἀποτρέψειαν ἂν τοὺς ἐπιθυμοῦντας κυνηγεσίων. Οἵας δὲ δεῖ εἶναι τοῦ αὐτοῦ γένους τά τε εἴδη καὶ τὰ ἄλλα, φράσω.

CAPUT IV.

De virtutibus canum in habitu et forma corporis et in ratione investigandi.

1. Πρῶτον μὲν οὖν χρὴ εἶναι μεγάλας· εἶτα ἐχούσας τὰς κεφαλὰς ἐλαφρὰς, σιμὰς, ἀρθρώδεις· ἰνώδη τὰ

ουσι. Conr. Gesner ἐκκυνοῦσι interpretatur *certare et se invicem irritare.* Apud Pollucem ἐκκινεῖν de canibus usurpatum non reperitur, sed idem v. s. 65. inter verba a canibus derivata habet ἔκκυνοι, ἐκκυνῶσαι, ἐκκυνεῖν. ubi Cod. Voss. habet ἐκκυνοῦσαι, ἐκκύειν. Ibi Jungermann recte comparavit Hesychii glossam: ἔκκυνοι, νόσημά τι κυνῶν, docens sumtam e Xenophonte cap. vii. 10. μὴ οὐκ ἐν κόσμῳ ἀεὶ τοῦτον (τὸν λαγῶ) ζητοῦσαι, τελευτῶσαι γίγνωνται ἔκκυνοι, πονηρὸν μάθημα. Jungermannum latuit hujus loci scriptura Juntina, quam ipsam Pollux videtur respexisse verba Xenophontis ἔκκυνοι et ἐκκυνοῦσι ponens. Idem vir doctus scripturam Codicis ἐκκύειν tuebatur Hesychii glossa: ἐκκύεις, ἐρεθίζεις, ἐπισείεις. ad quam non meminerat annotationis Jungermannianæ Alberti. Alteram Hesychii glossam, statim sequentem, ἐκκονεῖ, ἐγχωρεῖ, Heinsius probabiliter in ἐκκυνεῖ, ἐκχωρεῖ, mutabat. Weiskii silentium tutum ad posteriorem locum Xenophontis admiror. Licebat ei in ista commentariorum ratione, quam instituerat vir doctus, difficillima loca transire. Zeunianus Index ἔκκυνος interpretatur ineptissime *qui abhorret a canum societate.* Verbum ἐκκυνεῖν non solum comparatio vocabuli ἔκκυνος, scriptura Juntina ex Codice fideliter excerpta, sed auctoritas Pollucis et similitudo verbi προκυνεῖν tuetur, quod Pollux v. s. 65. habet: λέγεται δὲ καὶ προκυνεῖν τὸ προϋλακτεῖν, πρινὴ τὸ θηρίον ἀνευρεῖν. ubi antea erat προσκυνεῖν. Verbum ἐκκυνεῖν respexisse quodammodo videtur Æschylus Agam. 1256. τὰ δ' ἄλλ' ἀκούσας ἐκ δρόμου πεσὼν τρέχω. i. e. *a vestigiis aberro, nondum investigare potui.* Britannus *Blane* vocabulum ἔκκυνοι vertit *skirters.* Has habui rationes, quibus motus Juntinæ ἐκκυνοῦσι restitui. Præterea comma male post ἴχνος vulgo positum retraxi, et post ἐκκυνοῦσι posui. Pro διὰ τέλους Paris. B. διατελοῦσι habet.

11. ἔχουσαι] Conjecturam Zeunii confirmatam a Codice Paris. B. et Vratisl. substituit Weiske vulgato ἔχουσι. Leunclavius malebat ἔχουσιν, αἱ δέ. Equidem tamen nondum desii suspicari, fuisse olim scriptum: φύσει ἔχουσι, τὰ δὲ ἠγμέναι ἀνεπιστημόνως· αἱ τοιαῦται μὲν οὖν κύνες δύσχρηστοί εἰσι, καὶ ἀποτρέψειαν ἂν τοὺς ἐπιθυμοῦντας κυνηγεσίων.—Postea οἵους est in Castal. Hal. Bryl. οἵους δὲ δὴ Paris. A. margo οἵας habet. οἵους Vratisl. Idem antecedens οὖν omittit cum Paris. B.

Cap. IV. 1. ἐλαφρὰς — ἀρθρώδεις] Pollux v. s. 37. σιμαὶ, ἀρθρώδεις, ἰνώδη τὰ κάτωθεν τοῦ μετώπου—κεφαλαὶ κοῦφαί τε καὶ εὔφοροι. Arrianus c. 4. commendat item κεφαλὰς ἐλαφρὰς καὶ ἀρθρώδεις, addens: εἰ δὲ γρυπαὶ ἢ σιμαὶ εἶεν, οὐ παρὰ μέγα διοίσει τοῦτο, οὐδ' εἰ τὰ ὑπὸ τοῖς μετώποις ἰνώδη ἔχοιεν, οὐδὲ τοῦτο ἐν μεγάλῳ ποιητέον.

κάπωθεν τῶν μετώπων· ὄμματα μετέωρα, μέλανα, λαμπρά· μέτωπα μεγάλα καὶ πλατέα· τὰς διακρίσεις βαθείας· ὦτα μικρὰ, λεπτὰ, ψιλὰ ὄπισθεν· τραχήλους μακροὺς, ὑγροὺς, περιφερεῖς· στήθη πλατέα, μὴ ἄσαρκα· ἀπὸ τῶν ὤμων τὰς ὠμοπλάτας διεστώσας μικρόν· σκέλη τὰ πρόσθια μικρὰ, ὀρθὰ, στρογγύλα, στιφρά· τοὺς ἀγκῶνας ὀρθούς· πλευρὰς μὴ ἐπίπαν βαθείας, ἀλλ' εἰς τὸ πλάγιον παρηκούσας· ὀσφῦς μὴ σαρκώδεις, [τὰ με-

λαμπρά] Pollux *στίλβοντα.* Deinde *τὸ μέτωπον πλατὺ, τὰς διακρίσεις ἀκριβῶς ἔχον.* ubi rectius Codd. *ἀκριβεῖς* habent.

μικρὰ] Repetit ſingula Pollux, ſed *μακρὰ* in Xenophonte ſcribendum cenſuit Ulitius ad Script. rei venaticæ. Arrianus etiam c. 5. *μικρὰ* plane improbans *μεγάλα καὶ μαλθακὰ* laudat. Ceterum *ψιλοῖς* erat ante Stephanum. Gratius verſu 269. *ſint hirtæ frontibus aures.* In collo conſentit Arrianus et Pollux. *στέρνα εὐρύτερα, εὔσαρκα* habet Pollux, *πλατέα* Arrianus, qui: *ὠμοπλάτας διεστώσας —ὡς οἷόν τε λελυμένας ἀπ' ἀλλήλων.* Pollux: *αἱ ὠμοπλάται τῶν ὤμων μικρὸν ἀφεστηκέτωσαν.* unde patet vitium vulgatæ diſtinctionis: *ἄσαρκα ἀπὸ τῶν ὤμων, τὰς ὠμοπλάτας* et cet. Pollux præterea *ἀφεστώσας*, Arrianus *ἀπ' ἀλλήλων—διεστώσας* legiſſe videtur. Idem Pollux ſect. 62. in vitio nominat *ὠμοπλάτας τοῖς ὤμοις συναπτούσας.*

στιφρά] Ante Stephan. erat *στιβρὰ*, in Polluce *στρυφνὰ*, ſed Codd. meliores *στιφρὰ* dant. Arrianus *εὐπαγῆ* interpretatur, omiſſo vocabulo *μικρά.* De vocabulo *στρυφνὸς* et *στιφρὸς* diſputat Ruhnken ad Timæum p. 237. unde patet, utrumque eandem habere interdum ſignificationem. Pollux: *σκέλη ἑκάτερα μὲν ὑψηλὰ, μείζω δὲ τὰ ἐξόπισθεν.* Pariſ. B. *στιβαρὰ* ſupra lineam, in margine *στυφρά.*

ἀγκῶνας ὀρθούς] Pollux interpretatur *μὴ προὔχοντα κατὰ τοὺς ἀγκῶνας.*

μὴ—βαθείας] Interpretatur Pollux *αἱ πλευραὶ ἔστωσαν προσεσταλμέναι καὶ μὴ πρὸς τὴν γῆν βαθυνόμεναι.* Oppianus i. 408. *πλευρῶν ἐπικάρσια ταρσὰ* laudat, idem Gratius 271. Nemeſianus 111. Ovidius Metam. iii. 216.

ὀσφὺν σαρκώδη] Arrianus c. 5. *ὀσφὺν πλατεῖαν, ἰσχυρὰν, μὴ σαρκώδη, ἀλλὰ νεύροις πεπηγυῖαν· λαγόνας ἀνειμένας.* Pollux ſ. 58. *τῆς δὲ ὀσφύος οὐκ οὔσης ἀσάρκου τὸ ὑγρὸν πάντη καὶ τὸ παντελῶς σκληρὸν ὁμοίως ἀπέστω· λαγόνων δὲ ἄριστον τὸ μέτριον, ὡς ἀπεῖναι μέγεθός τε καὶ σμικρότητα.* Ad quem locum monuit Jungermann, Pollucem *ταῖς λαγόσι* tribuere, quod Xenophon *ὀσφύϊ.* Ut igitur ad concordiam redeant, ſcribendum cenſuit *ὀσφῦς σαρκώδεις, τὰ μὲν—σκληράς. λαγόνας μεταξὺ μεγάλων καὶ μικρῶν.* Partem veri vidit vir doctus, et miror, Interpretes Xenophontis ſilere ad h. l. Sed neſcio, *ὀσφῦς σαρκώδεις* Jungermannus alicubi ſcriptum an ingenio ſuo repertum poſuerit. Videtur hæc ſcriptura melius cum *ὑγρὰς—σκληρὰς* congruere, eamque ideo vulgatæ *ὀσφὺν σαρκώδη* prætuli, ne *ὑγρὰν—σκληρὰν* ſcribere cogerer; quanquam alibi ſingulari numero *ὀσφὺν* nominet Xenophon. Deinde poſt *σκληρὰς* ſemicolon poſui, et *λαγόνας* cum ſequentibus junxi. Superſunt verba moleſta *τὰ μεγέθη—βραχέων.* ubi Leuncl. in *μεγέθει* mutari voluit vocabulum *μεγέθη*, obſtante Zeunio, qui ad *μακρῶν* et *βραχέων* intelligebat *μεγεθέων.* Sed oratio ita fit dura et inſolens. Suſpicari poſſis, Pollucem hæc cum *λαγόσι* conjuncta reperiſſe, et reddidiſſe verbis iſtis, *ὡς ἀπεῖναι—σμικρότητα.* ubi veteres Edd. habebant *σκληρότητα.* Sed in Xenophonte ita exiſtit oratio non ſolum dura, ſed etiam inepte tautologa. Igitur ſecluſi verba, donec aliquis meliorem illis ſedem aſſignaverit. Copulam inter *μακρῶν* et *βραχέων* ex Stephani emendatione interſeruit Zeune. Eandem inter *με-*

γέθη μεταξὺ μακρῶν καὶ βραχέων·] μήτε ὑγρὰς λίαν, μήτε σκληράς· λαγόνας μεταξὺ μεγάλων καὶ μικρῶν· ἰσχία στρογγύλα, ὄπισθεν σαρκώδη, ἄνωθεν δὲ μὴ συνδεδεμένα, ἔνδοθεν δὲ προσεσταλμένα· τὰ κάτωθεν τῶν κενεώνων λαγαρὰ, καὶ αὐτοὺς τοὺς κενεῶνας· οὐρὰς μα-

γάλων et μικρῶν ex Caſtal. repoſuit. Ceterum in Polluce ſuſpicor ſcribendum λαγόνων δὲ ἄριστον τὸ μέτρον, ὡς ἀπεῖναι μέγεθός τε καὶ σμικρότητα. Ita plane nullum præſidium in Polluce relinquetur verbis a me ſeclufis. Sed præterea in Polluce corrigendum οὐκ οὔσης εὐσάρκου, docet Arrianus, et Pollucis alter locus ſ. 62. ubi ὀσφῦς σαρκώδεις in vitio ponit. Atque hinc demum recte colligitur, in Xenophonte negationem interſerendam eſſe, quod feci. Idem deinde λαγόνας ἀσυμμέτρους πρὸς τὸ σῶμα, ἰσχία προμήκη τε καὶ γυμνὰ σαρκῶν in vitiis nominavit.

προσεσταλμένα] Hoc vulgato προεσ. cum Conr. Geſnero et Stephano recte prætulit Weiſke. Pollux ſ. 59. τῶν δὲ ἰσχίων στρογγύλων ὄντων τὰ μὲν κατόπιν ἔστω σαρκώδη, τὰ δ᾽ ἄνωθεν ἀσύνδετα, ἔνδοθεν προσεσταλμένα. In Polluce vetus προεστ. damnavit Conr. Geſner, reliquit tamen Kühn, *adſtrictiora* vertens. Præterea Codd. dant τὰ δὲ πρόσθια ἀσύνδετα. Arrianus ſimpliciter probat ἰσχία μὴ συνδεδεμένα. quod Weiſke interpretatur: *ne altius utrinque ſurgentes coxæ ſeſe contingant.* Equidem τοὺς ὑπὸ τῇ οὐρᾷ μηροὺς πλατείᾳ τῇ γραμμῇ διωρισμένους intelligo, ut in Equit. i. 14.

λαγαρὰ] Pollux: κενεῶνες δὲ αὐτοί τε λαγαροὶ καὶ τὰ κάτωθεν αὐτῶν. Arrianus κενεῶνας λαγαροὺς nominat tantum. De verbis λαγὼν et κενεὼν, quæ Zeune pro ſynonymis habuit, ita Weiſke diſputat, ut doceat, Græcos extremam ſpinam cum partibus adjunctis appellaſſe ὀσφὺν, ἰξὺν, λαγόνα, ſed tamen alios latius, alios anguſtius. Id patere ait ex Heſychii et Etymol. M. interpretatione verborum. Atticos autem extremas ſpinæ vertebras, adjuncta utrinque ſuperiore parte ilium, λαγόνων vocabulo ſignificaſſe. Ponit locum Ariſtotelis h. a. i. 13. de partibus, quæ ab umbilico oriuntur: τὸ μὲν διφυὲς λαγὼν, τὸ δὲ μονοφυὲς, τὸ μὲν ὑπὸ τὸν ὀμφαλὸν ἦτρον et cet. Itaque etſi λαγόνες et κενεῶνες quibuſdam ſint ſynonyma, ut apud Pollucem ii. 170. tamen Xenophontem λαγόνας ſuperius collocare, et ſpinæ partem, qua lumbi incipiunt, ſimul intelligere. Hanc partem neque *nimis mobilem* velle eſſe, neque *rigidam.* Hoc celeritatem motus impedire, illud infirmitatis ſignum eſſe.

Mirum mihi accidit, in equo Xenophontem λαγόνα non nominaſſe, ſed κενεῶνα tantum, i. 12. ubi pro eo in Hippiatricis p. 262. λαγόνες nominantur. Leporem cubantem ait Xenophon v. 10. ὑποθεῖναι τὰ ὑποκώλια ὑπὸ τὰς λαγόνας. ubi Pollux εἰς τὰς λαγόνας poſuit. Qui locus Weiſkii ſententiam ſtatim refellit, et docet, τὰς λαγόνας inferiores eſſe verſus ventrem vel ſub ventrem poſitas. Alter locus de Equitat. xi. 2. eſt de ὀσφύϊ, quam geminam facit, τὴν κατ᾽ οὐρὰν, alteram, ἣ πέφυκε μεταξὺ τῶν τε πλευρῶν καὶ τῶν ἰσχίων κατὰ τὸν κενεῶνα. unde apparet, κενεῶνα eſſe et dici in equo partem cavam et depreſſam utrinque inter coxas et coſtas. cap. xii. 8. τὸν κενεῶνα in equo ephippio tegere jubet, ut partem maxime obnoxiam vulneri letali καὶ ἀφαυρότατον. Ex loco vero Ariſtotelis etiam contraria opinioni Weiſkianæ ſententia recte derivatur, quem Gaza bene vertit: *radici umbilici pars ſubjecta in latus utrumque ilia dicitur.* Sequitur ibi: τὸ δὲ κοινὸν κοῖλον ὑποχονδρίου καὶ λαγόνος χολάς. quæ Gaza vertit: *cavum commune ſubcartilagii et ilium cholago eſt.* Hoc cavum in homine tantum apparet et appellatur χολὰς, in equo, aſino et bove aliud cavum poſterius inter coxas et coſtas eſt et dicitur κενεών. In homine tamen Pollux ii. 166. dici ait τὸ ὑπὸ τὰς πλευρὰς τῶν ὀστῶν λῆγον, ubi deſinunt oſſa coſtarum, κενεῶνα, ζώνην et χήτην. Sect. 170. aperte confundit cum λαγόνι tradens: τῷ δ᾽ ἐπιγαστρίῳ οἱ κενεῶνες ὑπόκεινται, οὓς καὶ λαγόνας καλοῦσι. Sed recte admonuit H. Stephanus,

κρὰς, ὀρθὰς, λιγυράς· μηριαίας σκληράς· ὑποκώλια μακρὰ, περιφερῆ, εὐπαγῆ· σκέλη πολὺ μείζω τὰ ὄπισθεν τῶν ἔμπροσθεν, καὶ ἐπίρικνα· πόδας περιφερεῖς. 2. Καὶ ἐὰν ὦσιν τοιαῦται τὰ εἴδη αἱ κύνες, ἔσονται ἰσχυραὶ, ἐλαφραὶ, σύμμετροι, ποδώκεις, καὶ ἀπὸ τῶν προσώπων φαιδραὶ καὶ εὔστομοι. 3. Ἰχνευέτωσαν δ' ἐκ τῶν τριμμῶν ταχὺ ἀπαλλαττόμεναι, τιθεῖσαι τὰς κεφαλὰς ἐπὶ γῆν λεχρίας, ἐμμειδιῶσαι μὲν πρὸς τὰ ἴχνη, ἐπικαταβάλλουσαι δὲ τὰ ὦτα, τὰ μὲν ὄμματα πυκνὰ διακινοῦσαι, ταῖς

verbo καλοῦσι vulgus fignificari videri. Homerus Il. v. 284. et 857. in homine κενεῶνα nominavit, in quo interpretando Grammatici veteres eadem cum Polluce in priore loco tradunt. Homericus locus alter graphice fignat locum νείατον ἐς κενεῶνα, ὅθι ζωννύσκετο μίτρην. Cingulum vero infidit initio coxæ, fub qua reperitur in equo cavum, ὁ κενεὼν proprie dictus. Λαγόνα Homerica poemata nullibi nominant, fed ejus loco λαπάραν.

λιγυράς] Pollux: οὐραὶ προμήκεις, εὐθεῖαι, ὀξεῖαι, λιγυραὶ, jungens Xenophonteo vocabulo interpretationem. Contra Weifke Arrianum cenfet interpretari ὑγρὰς, εὐκαμπεῖς.

μηριαίας σκληράς] Ante Stephanum erat μηριέας. Zeune interpofitum vulgo μὴ feclufit, Weifke ejecit, auctore Polluce, qui contra in vitiis pofuit f. 63. μηρίδια ὑγρά. Recte hæc jam olim judicavit Jungermann; Conr. tamen Gefner in altero loco Pollucis σκληρὰ malebat ex Xenophonte fcribi. Cf. fect. 8.

μακρὰ] Pollux f. 58. σκέλη ἑκάτερα μὲν ὑψηλὰ, μείζω δὲ τὰ ἐξόπισθεν· ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐπίρικνα, τὰ δὲ πρόσθεν ὀρθὰ —τὰ δὲ ὑποκώλια περιφερῆ καὶ προμήκη τε καὶ εὐπαγῆ. Ita enim Edd. ubi viri docti ex libris fcriptis pofuerunt εὐπαχῆ, quod erat in vulgatis ante Zeunium editionibus Xenophontis. Etiam Arrianus ὑποκώλια μακρὰ, εὐπαγῆ laudat. Pollux f. 63. improbat τὰ ὑποκώλια οὐ στρογγύλα. Ipfa ὑποκώλια Zeune interpretatur *partem interiorem femoris*, Jungermann ad Pollucem *partes femoribus fubjectas*. Vegetius *acroeolion* et *acrocolefium* nominavit eandem partem pedis pofterioris infra genu fitam. Cf. ad Vegetium p. 105.

ἐπίρικνα] Hanc Codicum quorundam fcripturam (in margine Parif. A. annotatam) Brodæus, Conr. Gefner, Jungermann et Zeune vulgato περικνὰ recte prætulerunt. Brunck. *macilenta* interpretatur, et comparat Jamblichi locum de Pythagora p. 162. ubi τὰ ῥικνά opponuntur τοῖς πολυσάρκοις, *les jambes feches*. Rationem longitudinis pofteriorum pedum explicat Arrianus v. 10.

περιφερεῖς] Repetit Pollux et Arrianus, fed hic addit καὶ στεῤῥοί.

2. τοιαῦται τὰ εἴδη] Vulgo inepte verba τὰ εἴδη pofita legebantur poft ἰσχυραὶ, quæ retraxi. Pollux f. 60. τοιαῦται δὲ οὖσαι φανοῦνται ἐλαφραὶ, ποδώκεις, δρομικαὶ, εὔστομοι, εὐθύστομοι. De vitio loci fufpicio aliqua Fr. Porto in mentem venerat, qui καλαὶ aut fimile vocabulum ad τὰ εἴδη fupplendum conjectat.

3. τριμμῶν] Pollux f. 64. improbat τὰς οὐκ ἀπαλλαττομένας τῶν τριμμῶν. Cod. Parif. B. ἰχνεύστωσαν habet.

λεχρίας] Edd. primarum δὲ χρείας Caftalio in margine mutavit in διδορκείας, Leonicenus omifit. Brodæi et Gefneri emendationem recepit Stephanus. De fequenti verbo ἐμμειδιῶσαι vide obiter dicta ad cap. iii. 7.

διακινοῦσαι] Non dubitavi certiffimam Brunckii emendationem, quæ in margine Parif. A. annotata eft, vulgato διακινούντων fubftituere.

δὲ οὐραῖς διασαίνουσαι, κύκλους πολλοὺς πρὸς τὰς εὐνὰς προΐτωσαν ὁμοῦ διὰ τοῦ ἴχνους ἅπασαι. 4. Ὅταν δὲ περὶ αὐτὸν ὦσι τὸν λαγῶ, δῆλον ποιείτωσαν τῷ κυνηγέτῃ θᾶττον φοιτῶσαι, μᾶλλον γνωρίζουσαι ἀπὸ τοῦ θυμοῦ, ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, ἀπὸ τῶν ὀμμάτων, ἀπὸ τῆς μεταλλάξεως τῶν σχημάτων, καὶ ἀπὸ τῶν ἀναβλεμμάτων, καὶ ἐμβλεμμάτων τῶν ἐπὶ τὰς καθέδρας τοῦ λαγῶ, καὶ ἀπὸ τῶν εἰς τὸ πρόσθεν καὶ ὄπισθεν καὶ εἰς τὸ πλάγιον διαρριμμάτων, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀληθῶς ἤδη αἰωρεῖσθαι τὴν ψυχήν, καὶ ὑπερχαίρειν, ὅτι τοῦ λαγῶ ἐγγύς εἰσι. 5. Διωκέτωσαν δὲ ἐρρωμένως, καὶ μὴ ἐπανιεῖσαι, σὺν πολλῇ κλαγγῇ καὶ ὑλαγμῷ, συνεκπερῶσαι μετὰ τοῦ λαγῶ πάντῃ· μεταθείτωσαν δὲ ταχὺ καὶ λαμπρῶς, πυκνὰ

πρὸς τὰς πλευρὰς] Ineptias hujus ſcripturæ facile ſentient, qui veſtigarunt ipſi leporem vel veſtigantibus adfuerunt et canum motus obſervarunt. Quid enim circuli caudæ ad coſtas involutæ pertinent ad rem? Breviter ut dicam, locus partim emendatione, partim meliore diſtinctione egebat. Poſt *διασαίνουσαι* igitur comma poſui, pro *πλευρὰς* autem ſcripſi *εὐνάς*. Cf. c. vi. 16. Emendationem firmare videtur Pollux ſ. 61. *προηγεῖσθαι δὲ τῷ θηρευτῇ· κἂν ἐγγὺς ᾖ* et cet.

4. *δῆλον*] Pollux ſ. 61. *κἂν ἐγγὺς ᾖ τῆς ἀνευρέσεως, ὑποσημαίνειν, κατανεύειν, ὑποδηλοῦν, διαδηλοῦν τῇ χαρᾷ τῆς ψυχῆς, τῷ πηδήματι τοῦ σώματος, τῇ φαιδρότητι τοῦ προσώπου, τῇ λαμπρότητι τῶν ὀφθαλμῶν, τῇ μεταλλάξει τῶν ὀμμάτων, τοῖς ἀναβλέμμασι τῆς ὄψεως, τοῖς πηδήμασι τῆς ἐλπίδος, τῇ στάσει τῶν ὤτων, τῷ σεισμῷ τῆς οὐρᾶς, τῷ τὸ σῶμα πᾶν ἐπικραδαίνειν.* ubi *σωμάτων* ex Xenophonte pro *ὀμμάτων* ſcribi voluit Conr. Geſner, contra *σημάτων* cum Salmaſio Ulitius, quod in Xenophonte cum Stephano Leunclavius aliique ediderunt. Antiquum *σωμάτων* revocatum Weiſke interpretatur *τῶν σχημάτων τοῦ σώματος*, rectius Zeune aut *τοῦ σώματος*, aut libri Taurinenſis *σχημάτων* probabat. In Polluce item *σχημάτων* reſtituendum cenſeo; ſed verba vitioſa *τοῖς πηδήμασι τῆς ἐλπίδος* quomodo corrigam nondum reperi.

γνωρίζουσαι ἀπὸ] Comma vulgo interpoſitum delevi. *γνωρίζειν* non eſt *diſcernere, agnoſcere*, ſed, ut cap. vi. 23. *εἰσβλέπουσαι εἰς τὸν κυνηγέτην, ἐπιγνωρίζουσαι ἀληθῆ εἶναι ἤδη ταῦτα*, *ſignis indicare et notum facere.* Male igitur *μᾶλλον*, commate deinceps poſito, cum *θᾶττον* conjunxerat Leunclavius, quod recte Zeune poſt *φοιτῶσαι* collocavit. *μᾶλλον γνωρίζουσαι* eſt idem quod *ἐπιγνωρίζουσαι.*

τῶν ἐπὶ τὰς καθέδρας] In Codice aliquo Brodæus ſcriptum (ut in margine Pariſ. A.) annotavit *εἰς τὴν ὕλην καὶ ἀναστρεμμάτων τῶν ἐπὶ τὰς καθέδρας.* Deinde *ὑπερχαίρει* antea vulgatum correxit Caſtalio.

5. *μεταθείτωσαν*] Vulgatum *μετατιθέτωσαν*, quod eſt etiam in Pariſ. utroque et Vratiſl. ita Stephanus correxit. *μεταθεέτωσαν* malebat Conr. Geſner. *mutent autem curſum celeriter et audaci magnoque ſaltu obſtantia perrumpentes* interpretatur h. l. Weiſke. Perperam. Video quidem, etiam Zeunium in loco ſimili iii. 10. *μεταθέουσι αἱ μὲν ἀσαφῶς* interpretari *mutare curſum*, ſed ibi non magis quam hic convenit ſignificatio iſta verbi, quam omnino ei unquam fuiſſe attributam a ſcriptoribus nego. Deinde

μεταφερόμεναι, καὶ ἐπανακλαγγάνουσαι δικαίως· πρὸς δὲ τὸν κυνηγέτην μὴ ἐπανίτωσαν λιποῦσαι τὰ ἴχνη. 6. Μετὰ δὲ τοῦ εἴδους καὶ τοῦ ἔργου τούτου, εὔψυχοι ἔστωσαν, καὶ εὔποδες, καὶ εὔρινες, καὶ εὔτριχες. Εὔψυχοι μὲν οὖν ἔσονται, ἐὰν μὴ λίπωσι τὰ κυνηγέσια, ὅταν ᾖ πνίγη· εὔρινες δὲ, ἐὰν τοῦ λαγῶ ὀσφραίνωνται ἐν τόποις ψιλοῖς, ξηροῖς, προσηλίοις, τοῦ ἄστρου ἐπιόντος· εὔποδες δὲ, ἐὰν τῇ αὐτῇ ὥρᾳ μὴ καταῤῥηγνύωνται αὐτῶν οἱ πόδες τὰ ὄρη θεουσῶν· εὔτριχες δὲ, ἐὰν ἔχωσι λεπτὴν καὶ πυκνὴν καὶ μαλακὴν τὴν τρίχα. 7. Τὰ δὲ χρώματα οὐ χρὴ εἶναι τῶν κυνῶν οὔτε πυῤῥὰ οὔτε μέλανα οὔτε λευκὰ παντελῶς· ἔστι γὰρ οὐ γενναῖον τοῦτο, ἀλλ' ἁπλοῦν καὶ θηριῶδες. 8. Αἱ μὲν οὖν πυῤῥαὶ ἔχουσαι ἔστωσαν λευκὴν τρίχα ἐπανθοῦσαν περὶ τὰ πρόσωπα, καὶ αἱ μέλαιναι·

λαμπρῶς ad ſaltum non poteſt referri, ſed eſt oppoſitum τῷ ἀσαφῶς, quo utitur Xenophon in altero loco.

μεταφερόμεναι] Junt. Bryl. μεταφερόμενα. Zeunium vertentem *impetu una ferri* recte taxavit Weiſke, qui cum Leoniceno *reſpectare* interpretatur. Sed hoc eſt μεταστρεφόμεναι, quod probo.

δικαίως] *alto et vero gannitu*, ut vere vocare videantur venatorem. Ita Weiſke. Stephanus εἰκαίως ſcribi voluit. Aliud vocabulum ſcriptum fuiſſe puto a Xenophonte. ἐπανακλαγγάνουσι habet Vratiſl. Pollucem ἐπανακεκλαγγυῖαι ſcriptum in hoc loco vel cap. vi. 23. legiſſe ſuſpicatur Zeune. Locus eſt ſ. 86. εἴποις ἂν—κατὰ δὲ Ξενοφῶντα καὶ κλαγγή· φησὶ γὰρ ἐπανακεκλαγγυῖαι. Sed probabilis eſt Jungermanni conjectura, Pollucem ſcripſiſſe ἐπίασι κεκλαγγυῖαι ex loco Xenophonteo vi. ſ. 23.

6. καὶ εὔτριχες] Hæc verba in Edd. pr. omiſſa de conjectura addidit Stephanus primus; eadem vertendo reddidit Leonicenus.

ὀσφραίνωνται] Edd. pr. ὀσφραίνονται correxit Caſtalio. Sequens ἄστρου caniculam interpretantur Brodæus et Fr. Portus: alii ſolem ad meridiem accedentem rectius. Deinceps ὄρθη habet Pariſ. B.

τρίχα] Pollux ſ. 59. εὔτριχες δ' ἔστωσαν· καὶ τὰ τριχώματα αὐταῖς δασυνέσθω λεπτῇ καὶ μαλακῇ καὶ πυκνῇ τῇ τριχί. Conſentit Arrianus cap. 6. Vratiſl. τὴν ante τρίχα omittit cum Pariſ. B.

7. ἀλλ' ἁπλοῦν] Pollux ſ. 65. hæc ita repetiit: χρώματα δὲ κυνῶν οὔτε τὸ πάντη λευκὸν ἀποδεκτέον οὔτε τὸ βαθέως μέλαν οὔτε τὸ παντελῶς πυῤῥὸν, ἀλλὰ ἑκάστῳ παραμεμίχθω τι καὶ ἑτέρας χρόας ἤτοι κατὰ τὸ μέτωπον ἢ ὑπὲρ τὰς ῥῖνας ἄκρας ἢ κατ' ἄλλο τι τοῦ σώματος μέρος. Arrianus de colore non ſentit cum Xenophonte cap. 6. ubi ſingula fere verba repetiit; ſed hæreo in hoc loco, ubi ait: καὶ οὐδὲ τὸ ἁπλοῦν χρὴ ὑποπτεύειν τῆς χρόας ὡς θηριῶδες. Videtur is ſcriptum legiſſe in Xenophonte: γενναῖον τοῦτο τὸ ἁπλοῦν, ἀλλὰ θηριῶδες. quam ſcripturam unice probo. Inepte enim in vulgata dicitur: hæc enim colorum unitas in cane non eſt generis generoſi nota, ſed ſimplicitatis et feritatis. Sed hæc ſimplicitas non eſt alia, quam colorum. Ceterum in margine Steph. et Leuncl. περὶ τὰ μέτωπα annotatur, quæ ſcriptura e Polluce ducta eſſe videtur.

αἱ δὲ λευκαὶ πυῤῥάν· ἐπὶ δὲ ταῖς μηριαίαις ἄκραις τρίχας ὀρθὰς, βαθείας, καὶ ἐπὶ ταῖς ὀσφύσι καὶ ταῖς οὐραῖς κάτω, ἄνωθεν δὲ μετρίας.

Quo tempore, et quæ in loca, canes exercitationis cauſa domo educi debeant.

9. Ἄγειν δὲ ἄμεινον τὰς κύνας εἰς τὰ ὄρη πολλάκις, τὰ δὲ ἔργα ἧττον· τὰ μὲν γὰρ ὄρη οἷόν τέ ἐστι καὶ ἰχνεύειν καὶ μεταθεῖν καθαρῶς, τὰ δὲ ἔργα οὐδέτερα, διὰ τοὺς τριμμούς. 10. Ἔστι δὲ καὶ, ἄνευ τοῦ εὑρίσκειν τὸν λαγῶ, ἀγαθὸν, ἄγειν τὰς κύνας εἰς τὰ τραχέα· καὶ γὰρ εὔποδες γίγνονται, καὶ τὰ σώματα διαπονοῦσαι ἐν τόποις τοιούτοις ὠφελοῦνται. 11. Ἀγέσθωσαν δὲ θέρους μὲν μέχρι μεσημβρίας· χειμῶνος δὲ δι' ἡμέρας· μετοπώρου δ' ἔξω μεσημβρίας· ἐντὸς δὲ ἑσπέρας τὸ ἔαρ· ταῦτα γὰρ μέτρια.

CAPUT V.

De leporum veſtigiis, cubili, forma et natura.

1. Τὰ δὲ ἴχνη τοῦ λαγὼ τοῦ μὲν χειμῶνος μακρά ἐςι, διὰ τὸ μῆκος τῶν νυκτῶν· τοῦ δὲ θέρους βραχέα, διὰ τὸ

8. *μηριαίαις*] Ita Aldina, *μυρίοις* ceteræ ante Stephanum. Huc pertinet gloſſa Heſychii: *σμήριγγες—καὶ τῶν κυνῶν ἐν τοῖς μηροῖς καὶ τοῖς αὐχέσιν ὀρθαὶ τρίχες.* Sequens *βαθείας* Weiſke non longas, ſed ſpiſſas interpretatur, ex Arriani cap. v. 9.

9. *εἰς τὰ ὄρη*] Pariſ. A. addidit *εἰς*. Ælianus h. a. xiii. 24. ex h. l. retulit hæc: *δεῖν εἰς τὰ ὄρη πολλάκις ἄγειν αὐτὰς, τὰ δὲ ἔργα ἧττον· τοὺς γάρ τοι τριμμοὺς ἐκ τῶν ἐνεργῶν χωρίων λυπεῖν τε αὐτὰς καὶ σφάλλειν.* Aldina h. l. *οἷόν τε* ſola habet, ceteræ Edd. pr. *οἷον* ſolum. *καθαρῶς recto et minime impedito curſu* Weiſke, *τριμμοὺς ſemitas depreſſiores* interpretatur.

10. *καὶ τὰ σώματα*] Ælianus: *λῷον δ' εἶναι ὁ αὐτός φησιν εἰς τὰ τραχέα ἄγειν —εὔποδάς τε αὐτὰς γίνεσθαι καὶ ἀλτικωτέρας ἐκπονούσας τὸ σῶμα.* Auctiorem igitur locum hunc legiſſe in ſuo libro videtur Ælianus. Margo Codicis Pariſ. A. ante *τὰ τραχέα* inſerit *εἰς*.

11. *Ἀγέσθωσαν*] De tempore diſputat Arrianus cap. 14.

Cap. V. 1. *τοῦ λαγὼ*] Vulgatum *λαγῶ* mutavi ex more Attico, quem obſervant Grammatici apud Fiſcherum Animadv. ad Wellerum i. p. 373. et in Polluce adeo ſecuti ſunt Editores, et in Æliano h. a. xiii. 24. ubi h. l. ita retulit: *ἴχνη δ' ἄρα λαγὼ τοῦ μὲν χειμῶνος μακρὰ ὁρᾶσθαι λέγει διὰ τὸ μῆκος τῶν νυκτῶν, τοὐναντίον δὲ τούτου τοῦ θέρους.*

μακρά] Ælianus l. c. *ἴχνη δ' ἄρα λαγῶ τοῦ μὲν χειμῶνος μακρὰ ὁρᾶσθαι λέγει διὰ τὸ μῆκος τῶν νυκτῶν· τοὐναντίον δὲ τούτου, τοῦ θέρους.*

ἐναντίον. Χειμῶνος μὲν οὖν πρωῒ οὐκ ὄζει αὐτῶν, ὅταν πάχνη ᾖ ἢ παγετός· ἡ μὲν γὰρ πάχνη τῇ αὑτῆς ἰσχύϊ ἀντισπάσασα τὸ θερμὸν ἔχει ἐν αὑτῇ, ὁ δὲ παγετὸς, ἐπιπήξας. 2. Καὶ αἱ κύνες μαλακιῶσαι τὰς ῥῖνας ού δύνανται αἰσθάνεσθαι, ὅταν ᾖ τοιαῦτα, πρὶν ἂν ὁ ἥλιος διαλύσῃ αὐτὰ ἢ προϊοῦσα ἡ ἡμέρα· τότε δὲ καὶ αἱ κύνες ὀσφραίνονται, καὶ αὐτὰ ἐπαναφερόμενα ὄζει. 3. Ἀφανίζει δὲ καὶ ἡ πολλὴ δρόσος καταφέρουσα αὐτά· καὶ οἱ

ὄζει αὐτῶν] Sic iterum infra fect. 17. et 13. Similes locos pofuit Zeune ex Lyfiæ or. p. 190. ὄζειν ἐδόκει τοῦ ἄρτου καὶ τῆς μάζης κάκιστον. Dionyfii Halic. Archæol. x. 2. ὦζέ τ' ἀπ' αὐτῶν οὐδὲν πονηρόν. Ariftophanis Pac. 179. πόθεν βροτοῦ με προσέβαλε; intellecto ὀσμή. Pollux tamen f. 12. ὄζει τὰ ἴχνη, ἀπόζει, πνεῖ, ἀποπνεῖ habet.

πάχνη ᾖ ἢ παγετός] Vratifl. verba ᾖ ἢ—πάχνη omittit, et deinceps bis ἑαυτῆς habet. Parif. B. item, et αυτη ἑαυτῆς dat: deinde ἐν ἑαυτῇ. Pruinam et gelu feu glaciem vertit Zeune. Sed πάχνη eft pruina, ὅταν ἡ ἀτμὶς παγῇ, Ariftoteles Meteor. i. 10. δρόσος πεπηγυῖα auctori de Mundo iv. 5. Glacies eft κρύσταλλος. Gelu videtur effe παγετός. Hinc Sophocles Philoct. 1109. πέτρας γύαλον θερμόν τε καὶ παγετῶδες. Auctori de Mundo ii. 10. ἀὴρ ζοφώδης καὶ παγετώδης. Idem v. 13. αἱ φλόγες τὸ παγετῶδες πεπαίνουσι, οἱ πάγοι δὲ τὰς φλόγας ἀνιᾶσι. Ita enim fcribendum effe pro λιπαίνουσι, docet Apuleius vertens: *tepores frigus glaciale mitificant*. Budæus *concoquunt*. Cap. iv. 13. πάγων ἰδέαι Apuleius *pruinæ* vertit. Sed frigoris glacialis effectus varii funt, εἴδη πάγων. Plurali numero πάγους pro frigore glaciali dixit Ariftoteles h. a. iii. 22. ἐν δὲ τοῖς πάγοις οὐ πήγνυται. item de Gener. animal. ii. 1. ubi deinde fcribit: ἐν δὲ τοῖς ψύχεσι καὶ πάγοις παχύνεται τὸ ἔλαιον. Iterum fic iii. 2. bis utitur vocabulo. Meteorol. i. 12. ἐν ταῖς ἀλέαις ψυχρὰ τὰ κάτω τῆς γῆς, καὶ ἀλεεινὰ ἐν τοῖς πάγοις. Hæc cur accuratius paulo difputanda cenfuerim, ftatim apparebit.

ἐπιπήξας] *condenfans* vertunt, et Britannus Blane *the ice condenfes them*. Contra Weifke: *pruina calidos vapores ad fe tractos intra fe continet, glacies vero eofdem continet in fuperficie affixos et congelatos*. Addit, a phyficis tradi, vapores, fi cum humoribus copiofis congelentur collecti, gravius adftringi et magis intra glaciem contineri, fed in pruina eofdem e fuperficie pendere, ut multis ex partibus facile mediocri accedente calore folvi poffint. Sed παγετὸς, uti dixi, non eft glacies, fed *frigus glaciale*, igitur rectius vertas: *pruina enim halitum veftigiorum ad fe tractum concludit, frigus autem glaciale in corpore, cui adhæret, adftringit et includit*.

2. μαλακιῶσαι] Ineptiffime Index Zeunianus *narium imbecillitate laborare* interpretatur. Britannus *Blane: whofe nofes are tender*. Quem dum taxat Weifke, ipfe non melius vertit: *quæ funt minus fagaces*. Caufam indicavit verbo Xenophon, non effectum. Recte igitur Conr. Gefner *torpentes frigore nares*, qui μαλκιῶσαι fcribi malebat, quoniam frequentius μάλκη et μαλκιᾷν de hoc effectu gelicidii reperitur. Sed ecce Pollux v. f. 49. πειρατέον δὲ τῆς κυνῶν ἀρετῆς, ἐν κρύει μὲν, εἰ μὴ μαλακιῶσι τὰς ῥῖνας. ubi ante Kühnium erat μαλακιοῦσι. Deinceps Vratifl. cum Parif. B. dat καὶ αἱ κύνες δὲ τότε. Cf. fect. 5.

3. καταφέρουσα] Leonicenus *fuperincumbens*, Leuncl. *delapfus*, Zeune *deprimendo, fupprimendo*. Weifke: *cum a fruticibus, herbis, molliori etiam aut pulverulenta terra vapores deorfum fert et deprimit in folum*. Conr. Gefner conjecit καταφύρουσα, *afpergens et humo permifcens*. Rectum vidiffe videtur Zeune. Cogitare autem oportet rorem cum gelu junctum. Ita enim Plutarchus Q. Natur. p. 633. ed. Reifkii, p. 21. Hutt. quærit: διὰ τί περὶ τὰς

ὄμβροι οἱ γιγνόμενοι διὰ χρόνου, ὀσμὰς ἄγοντες τῆς γῆς, ποιοῦσι δύσοσμον, ἕως ἂν ψυχθῇ· χείρω δὲ καὶ τὰ νότια ποιεῖ· ὑγραίνοντα γὰρ διαχεῖ· τὰ δὲ βόρεια, ἐὰν ᾖ ἄλυτα, συνίστησι καὶ σώζει. 4. Οἱ δὲ ὑετοὶ κατακλύζουσι καὶ αἱ ψεκάδες· καὶ ἡ σελήνη ἀμαυροῖ τῷ θερμῷ, μάλιστα δὲ ὅταν ᾖ πανσέληνος· καὶ μανότατα τότε· χαίροντες γὰρ τῷ φέγγει, ἐπαναῤῥιπτοῦντες μακρὰ διαιροῦσιν ἀντιπαίζοντες· ταραχώδη δὲ, ὅταν ἀλώπεκες προδιεξέλθωσι,

πανσελήνους ἥκιστα ταῖς ἰχνοσκοπίαις ἐπιτυγχάνουσιν; et cap. 25. διὰ τί τὸ δρόσιμον γενόμενον διὰ τοῦ ψύχους δυσσίβευτον; ubi eft: ἡ δ' ἄγαν περίψυξις πηγνύουσα τὰς ὀσμὰς οὐκ ἐᾷ ῥεῖν οὐδὲ κινεῖν τὴν αἴσθησιν.

ἄγοντες τῆς γῆς] Zeune ἐκ intelligit. Eadem fere tradit Theophraftus de caufis pl. vi. 29. διὰ τοῦτο καὶ τὰ ἴχνη τῶν λαγῶν εὐσημότερα ψεκασθέντα μαλακῶς ὑπ' αὐτὴν τὴν κυνηγίαν· ἐμμένει γὰρ μᾶλλον διὰ τὸ σφοδρῶς ἀπερείδεσθαι καὶ εἰς βάθος, καὶ οὐχ ὥσπερ ξηρᾶς οὔσης ἐπιπολῆς, οὐδ' αὖ πηλώδους, ὥσπερ ἐφ' ὕδατι καὶ νότῳ· ἐναντία γὰρ καὶ τὰ πνεύματα καὶ τὰ ὕδατα, καὶ ἀπόλλυσιν ἄμφω τὰς ὀσμάς.—οὔτε γὰρ θέρους εὔοσμα οὔτε χειμῶνος οὔτε ἦρος, ἀλλὰ μάλιστα τοῦ φθινοπώρου. χειμῶνος μὲν γὰρ ὑγρὰ, θέρους δὲ ξηρανθέντα· διὸ καὶ μεσημβρίας χείριστα· τοῦ δ' ἦρος αἱ τῶν ἀνθέων ὀσμαὶ παρενοχλοῦσι· τὸ δὲ μετόπωρον σύμμετρον ἔχει πρὸς ἅπαντα τὴν κρᾶσιν.

τὰ νότια] Intellige πνεύματα, quorum effectus in Græcia fuit peculiaris; contrarium in Britannia teftatur *Blane.*

ἄλυπα] Stephanus vulgato ἄλυτα hoc fubftituit, ex Parif. utroque, ut videtur. Leonicenus vertit: *fi ferena fuerit.* Zeune: *nifi fævus feu acer fuerit boreas.* Antiquum ἄλυτα revocatum Weifke interpretatur: *nifi ante fuerint diffoluti vapores,* intelligens τὰ ἴχνη. Recte!

4. ἀμαυροῖ τῷ θερμῷ] Cum Leoniceno τὸ θερμὸν fcribendum cenfuit Conr. Gefner, ut eft fect. 5. διάπυρος γὰρ οὖσα ἡ γῆ ἀφανίζει τὸ θερμὸν, ὃ ἔχουσιν· ἔστι γὰρ λεπτόν. Hunc veftigiorum vaporem luna rore inprimis diffufo refrigerat. Sic etiam Plutarchus Q. N. c. 24. δροσοβόλοι γὰρ αἱ πανσέληνοι.—ἀσθενὲς δὲ καὶ τὸ τῆς σελήνης θερμόν· ὅθεν ἕλκει μὲν ἀπὸ γῆς—ἄγειν δ' εἰς ὕψος μὴ δυναμένη μηδ' ἀναλαμβάνειν, μεθίησιν. Quare probo equidem Gefneri emendationem, quam in mentem veniffe etiam Fabro Epiftol. t. i. p. 190. annotavit Fifcher ad h. l.

μανότατα] *quæ ultro tum funt rariffima* vertit Weifke ad verbum ἀμαυροῖ referens. *plurimum diftantia* C. Gefner. *moft irregular* Blane. Pollux v. f. 76. τὰ δ' ὀρθὰ ἴχνη, ὁπόταν ἤτοι κτύπου κατακούσαντες, ὀρθοὶ κατὰ τοὺς πόδας τοὺς ἐξόπισθεν ἐπανιστάμενοι βούλωνται τὸ σαφὲς τοῦ προσπεσόντος ἤχου μαθεῖν, ἢ καὶ τῷ τῆς σελήνης φωτὶ χαίροντες, ὁπόταν ᾖ πανσέληνος, ἀντιπαίζοντες πρὸς ἀλλήλους καὶ πηδῶντες μακρὰ καὶ διαλλόμενοι καὶ διαποῤῥιπτοῦντες ἀποφήνωσι ταραχώδη τὰ ἴχνη. Præcefferat autem f. 75. γίγνεται δὲ μάλιστα τὰ τοιαῦτα, (δύσκριτα τὰ συμπεπλεγμένα) ἢν προδιεξέλθωσιν ἀλώπεκες. Verba is quædam aliter fcripta legiffe videtur. Pro διαιροῦσιν habet διάλλονται. Zeunianus Index διαιρεῖν μακρὰ ἴχνη interpretatur *veftigia diftinguere longis intervallis.* ἐπαναῤῥιπτοῦντες *fe jactantes,* διαῤῥιπτῶν ἐπὶ τὸ δυνατὸν fect. 8. *præcipitans fe* vertit. De canibus leporem perfequentibus eft cap. iv. 4. ἀπὸ τῶν εἰς τὸ πρόσθεν καὶ ὄπισθεν καὶ εἰς τὸ πλάγιον διαῤῥιμμάτων. ubi *disjectus* interpretatur Zeune. Verbo ῥιπτεῖν pro *præcipitare fe* utitur de cervis cap. ix. 20. ῥιπτοῦσι δὲ καὶ εἰς τὴν θάλασσαν. Mihi fic videtur. ἐπαναῤῥιπτοῦντες bene habet, et fignificat *crura in altum jactantes* veftigia longis intervallis diducunt, diftinguunt, διαιροῦσι. διαῤῥιπτεῖν, intellecto τὰ σκέλη,

γίγνεται. 5. Τὸ δὲ ἔαρ κεκραμένον τῇ ὥρᾳ καλῶς παρέχει τὰ ἴχνη λαμπρὰ, πλὴν εἴ τι ἡ γῆ ἐξανθοῦσα βλάπτει τὰς κύνας, εἰς τὸ αὐτὸ συμμιγνῦσα τῶν ἀνθέων τὰς ὀσμάς. Λεπτὰ δὲ καὶ ἀσαφῆ τοῦ θέρους· διάπυρος γὰρ οὖσα ἡ γῆ ἀφανίζει τὸ θερμὸν, ὃ ἔχουσιν· ἔστι γὰρ λεπτόν· καὶ αἱ κύνες ἧττον ὀσφραίνονται τότε, διὰ τὸ ἐκλελύσθαι τὰ σώματα. Τοῦ δὲ μετοπώρου καθαρά· ὅσα γὰρ ἡ γῆ φέρει, τὰ μὲν ἥμερα συγκεκόμισται, τὰ δὲ ἄγρια γήρᾳ διαλέλυται· ὥστε οὐ παραλυποῦσι τῶν καρπῶν αἱ ὀσμαὶ εἰς ταὐτὰ φερόμεναι. 6. Ἔστι δὲ τοῦ χειμῶνος καὶ τοῦ θέρους καὶ τοῦ μετοπώρου τὰ ἴχνη ὀρθὰ ἐπὶ τὸ πολὺ, τοῦ δ᾽ ἦρος συμπεπλεγμένα· τὸ γὰρ θηρίον συνδυάζεται μὲν ἀεὶ, μάλιστα δὲ ταύτην τὴν ὥραν· ὥστε διὰ τοῦτο ἐξ ἀνάγκης μετ᾽ ἀλλήλων πλανώμενοι τοιαῦτα ποιοῦσιν. 7. Ὄζει δὲ τῶν ἰχνῶν ἐπὶ πλείω χρόνον τῶν εὐναίων ἢ τῶν δρομαίων· τὰ μὲν γὰρ εὐναῖα ὁ λαγὼς

contentiſſimum curſum quaſi certantis leporis et canis ſignificat, ut vocabulum inde deductum διαῤῥίμματα. Sed vide ad Arriani xvi. 2.

5. κεκραμένον] Pollux ſ. 49. πειρατέον—ἦρος δὲ, εἰ ἐν πλήθει τῆς ἀπὸ τῶν ἀνθέων ἀποῤῥοῆς διακρίνουσι τὰς ὀσμάς. Τῆς μὲν οὖν χειμερινῆς τε καὶ θερινῆς ὥρας ὁ ἠρινὸς καιρὸς εἰς θήραν ἐπιτηδειότερος, ὡς τοῦ ἀέρος ἄμεινον κεκραμένου· πλήν γε παρόσον ταῖς κράσεσι τῶν ἰχνῶν ἐνοχλεῖ τὰ ἄνθη.

ἀνθέων] Vitioſam Zeunianæ ſcripturam ἄνθων repetiit Weiſkiana. Scribendum ita, ut dedimus, pro ἀνθῶν docet præter Thomam M. Suidas h. v. qui monet, Xenophontem etiam βελέων, ὀρέων ſimiliter diviſim ſcripſiſſe. Ceterum Leuncl. καὶ αὐτῶν, ſc. τῶν ἰχνῶν, addi voluit.

ὃ ἔχουσιν] Leonicenus *habet* vertit ad terram referens: ſed editio latina in forma octava *habens* dedit. Pollux ſ. 49. πειρατέον τῶν κυνῶν ἐν θέρει, εἰ φέρουσι τὸν ἥλιον καὶ συνίασι τῶν ἰχνῶν, τοῦ ἡλίου τὸ πνεῦμα τὸ ἀπ᾽ αὐτῶν ἀμαυροῦντος.

ἡ γῆ] Articulum omiſit Caſtal. Hal. Bryl. Sequentia Leonicenus vertit: *ut fructuum odores non ſuperent, quibus occupentur.* Pollux ſ. 50. τὸ δὲ μετόπωρον ἐγγυτάτω μέν ἐστι τῇ κράσει πρὸς τὸ ἔαρ, οὔτε δὲ αἱ ἀπὸ τῶν ἀνθέων ἀπόῤῥοιαι οὔθ᾽ αἱ ἀπὸ τῶν ἤδη συγκεκομισμένων καρπῶν ἐφ᾽ ἑαυτὰς ἕλκουσι τὰς ῥῖνας τῶν κυνῶν. ubi Codd. ὅμοιον μὲν τὴν κρᾶσιν ἔαρι, πλεονεκτεῖ δὲ τῷ μήτε τὰς ἀποῤῥοίας τῶν ἀνθῶν μήτε καρπῶν τινων ἐφ᾽ ἑ. ἕλκειν τ. ῥ. τ. κυνῶν. Ceterum in Xenophonte ταὐτὰ ſcripſi pro ταῦτα.

6. ὀρθὰ] Eadem ſupra iii. 7. et in loco Pollucis poſito ad ſect. 4. Pollux ſ. 66. εὐθέα opponit et συμπεπλεγμένα.

7. εὐναίων ἢ] Ex Junt. et Bryll. ἢ addidit Zeune. τὰ εὐναῖα maluit Stephanus. Sed vide dicta ad ſect. 1. Britannus *Blane* εὐναῖα vertit *the ſcent of the hare going to her form.*

τὰ μὲν γὰρ] Ex emendatione Brodæi et margine Pariſ. A. γὰρ inſeruit Zeune: idem vertit Leonicenus: *illa enim occupat lepus, hæc celeriter obambulat.* Leuncl. γὰρ repoſito, μὲν omitti voluit. Deinceps idem ποιεῖται, Ste-

πορεύεται ἐφιστάμενος, τὰ δὲ δρομαῖα ταχύ· ἡ γῆ σὺν τῶν μὲν πυκνοῦται, τῶν δὲ οὐ πίμπλαται. Ἐν δὲ τοῖς ὑλώδεσι μᾶλλον ἢ ἐν τοῖς ψιλοῖς ὄζει· διατρέχων γὰρ καὶ ἀνακαθίζων ἅπτεται πολλῶν. 8. Κατακλίνονται δ' εἰς ἃ ἡ γῆ φύει ἢ ἔχει ἐφ' ἑαυτῆς, ὑπὸ παντὶ, ἐπ' αὐτῶν, ἐν αὐτοῖς, παρ' αὐτὰ, ἄποθεν πολὺ, μικρὸν, μεταξὺ τούτων· ὁτὲ δὲ καὶ ἐν τῇ θαλάττῃ διαρριπτῶν ἐπὶ τὸ δυνατὸν, καὶ ἐν ὕδατι, ἐάν τι ᾖ ὑπερέχον ἢ ἐμπεφυκὸς ἐν τούτῳ. 9. Ὁ μὲν οὖν εὐναῖος, ποιούμενος εὐνὴν, ἐπὶ τὸ πολὺ, ὅταν μὲν ᾖ ψύχη, ἐν εὐδιεινοῖς· ὅταν δὲ καύματα, ἐν παλισκίοις· τὸ δὲ ἔαρ καὶ τὸ φθινόπωρον, ἐν προσηλίοις· οἱ δὲ δρομαῖοι οὐχ οὕτω, διὰ τὸ ὑπὸ τῶν κυνῶν ἔμπληκτοι γίγνε-

phanus ἐπιπορεύεται vel διαπορεύεται conjecit corrigendum eſſe. Pro ταχὺ Leunclavii conjecturam τρέχων recepit Welſiana. Sed ἐφιστάμενος eſt *interdum ſubſiſtens*; ad ταχὺ repete πορεύεται. Leunclavii ποιεῖται vel ideo falſum eſt, quod Xenophon ſect. 6. de eadem re adhibet activum ποιοῦσιν. Pariſ. A. ἀφιστάμενος habet: deinceps margo ejus ψιλοῖς ὀξὺ annotavit.

πίμπλαται] Ita Aldina, πίπλαται Edd. vett. ceteræ habent. πέπλαται conjecit Brodæus. Weiſke vertit *non toto pede expletur*, ſive *non alte imprimitur*. Deinceps ὑψηλοῖς dat Vratiſl. et Pariſ. B.

8. ἐφ' ἑαυτῆς] Infra cap. vi. 25. μὴ παραλείποντα μηδὲν ὧν ἡ γῆ ἀνίησιν ἢ ἔχει ἐφ' ἑαυτῆς—κατακλίνεται γὰρ ἐν μικρῷ τὸ θηρίον. Sequentia ἄποθεν πολὺ, μικρὸν male de tempore intelligi vulgo monet Weiſke, interpretatus: *longo ſpatio vel exiguo diſſiti, intra eaſdem res*, quarum objectu occultantur.

ὁτὲ δὲ] Vulgatum ὅτε (δὲ ex Aldina addidit Zeune) δὲ dici pro ἔστι δὲ καὶ ὅτε vult Weiſke Zeunium ſecutus; ſequens διαρριπτῶν vertit: *ſaltu quanto maximo poſſunt*, veluti trans æſtuarium. Infra x. 20. eſt de cervis: ῥιπτοῦσι δὲ καὶ εἰς τὴν θάλασσαν, ἐὰν κατέχωνται, καὶ εἰς τὰ ὕδατα ἀπορούμεναι. Inſolens eſt h. l. ἐν τῇ θαλάττῃ, cum præceſſerit κατακλίνονται εἰς ἅ. Intelligendum igitur, quaſi κρύπτονται ſcriptum fuiſſet. Ceterum verba ἐάν τί—ἐν τούτῳ (ubi Juntina, Hal. Bryll. τις habent) etſi proprie pertinent ad aquam, tamen etiam ad mare referenda eſſe cenſeo. Alioquin in mari abſcondere ſe poſſe non videtur.

9. ποιούμενος εὐνὴν] κατακλίνεται repetit Weiſke, ne opus ſit Leunclavii conjectura ὁ ποιούμενος. Sequens παλισκίοις Wecheliana in πολυσκίοις mutavit, quæ ſcriptura extat in margine Steph. Pollux ſ. 66. εὐναὶ λαγῶν—χειμῶνος μὲν τὰ πρόσειλα, θέρους δὲ τὰ ἐπίσκια, ἐν δὲ χειμῶνι τὰ μελάγχειμα. Ælianus h. a. xiii. 13. χειμῶνος οὖν κοίτην ἐν τοῖς προσηλίοις τίθεται—θέρους δὲ πρὸς ἄρκτον ἀποκλίνει πόθῳ ψύχους.

δρομαῖοι] Leoniceno *qui currere ſolent*, Leunclavio *curſitantes*, Brodæo *qui a canibus agitari ſolent*, Weiſkio *non ſolum perterrefacti et exagitati a canibus et proinde longius a natali ſolo disjecti, ſed etiam qui feminas quærunt, quarum non eſt copia in propinquo*: εὐναῖοι *contra, qui degunt in patria, neque inſtinctu veneris aut aliena vi ſunt exagitati, adeo ut cubile certum repetant*. Poſterior interpretatio ſatis bona, prior falſa. Sunt *vagi lepores, errones*. Heſychius: δρομαλὸς λαγωὸς, ὁ ἐν δρόμοις ἁλισκόμενος· εὐναῖος δὲ ὁ ἐν κοίτῃ. Idem: εὐναῖος λαγὼς, Σοφοκλῆς Δόλοψι, καταπτηχής. Etymol. M. εὐναῖος, ἐγκεκρυμμένος. Σοφ. Δόλοψιν·

σθαι. 10. Κατακλίνεται δὲ ὑποθεὶς τὰ ὑποκώλια ὑπὸ τὰς λαγόνας, τὰ δὲ πρόσθεν σκέλη τὰ πλεῖστα συνθεὶς καὶ ἐκτείνας, ἐπ' ἄκρους δὲ τοὺς πόδας τὴν γένυν καταθεὶς, τὰ δὲ ὦτα ἐπιπετάσας ἐπὶ τὰς ὠμοπλάτας· εἶτα δὲ ὑποστέγει τὰ ὑγρά· ἔχει δὲ καὶ τὴν τρίχα στεγανήν· πυκνὴ γὰρ καὶ μαλακή. 11. Καὶ ὅταν μὲν ἐγρηγορῇ, καταμύει τὰ βλέφαρα· ὅταν δὲ καθεύδῃ, τὰ μὲν βλέφαρα ἀναπέπταται ἀκίνητα, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ ἀτρέμας

εὐναῖος εἴη δραπέτην στέγην ἔχων. ubi quod Sylburg. conjecit δραπέτιν, habet Photii Lexicon MS. In Hefychii altero loco fcribe δρομαῖος. Uterque pertinere videtur ad eundem Sophoclis locum, ubi δρομαῖος καταπτηχὴς antea nominatus fuiffe; fequebatur καὶ μὴ εὐναῖος, fed δραπέτιν ςέγην ἔχων. Ita apparet, δρομαῖον effe erronem. Supereft vocabulum ἔκπληκτοι, quod in ἔμπληκτοι mutandum cenfeo. Pollux v. f. 72. δειλίᾳ δὲ ὑπερβάλλον τὸ ζῶον ἔμπληκτον ῥᾷστα γιγνόμενον καὶ ἀναπτοούμενον. ubi recte Codd. ἔκπληκτον præferunt. Sed h. l. non tam *perterrefactus* lepus dici debere videtur, quam *inconftans*, *vagabundus*. Attici enim ἔμπληκτον hominem levem et inconftantem vocabant. Cf. quæ dixi in Lexici Gr. altera Editione. Denique ita fcriptum in Vrat. reperi, ubi præterea eft ἐν τοῖς προσηλίοις, οὐχ οὕτως—γίγνεσθαι. Parif. B. ἔμπλεκτοι habet.

10. ὑπὸ τὰς λαγόνας] Pollux v. f. 72. τὸν δὲ ὕπνον ποιεῖται καὶ τὴν ἀνάπαυλαν ὑποθεὶς μὲν εἰς τὰς λαγόνας τὰ ὄπισθεν σκέλη, τὰ δὲ πρόσω (πρόσθεν) κῶλα προτείνας τε καὶ συνθεὶς, καὶ τὴν κεφαλὴν καταθεὶς κατ' αὐτῶν. Weifke monet, ὑποκώλια non effe femora neque internodia, fed crura pedum pofteriorum. Vide ad fect. 30. Crura non poffunt fupponi illis, ταῖς λαγόσι, fed ultra protenduntur. De fitu leporis quiefcentis ponam annotationem excerptam ex Differtatione *Amfteinii* de lepore verficolore feu variabili Pallafii in *Mémoires de la Société de Laufanne*, t. ii. p. 272. *Lesc haffeurs donnent comme un moien de diftinguer leur fexe, que le mâle dort la tête levée en l'appuyant fur les oreilles, tandis que la femelle pofe la tête fur fes jambes en repliant fes oreilles fur le col.* Ceterum Vrat. pro γένυν habet γέμην. Parif. B. τη γενην.

εἶτα δὲ—ὑγρά] μέρη τοῦ σώματος interpretatur Zeune; *pofteriores colli partes, quæ molles funt et teneræ*, Brodæus. Conr. Gefner locum obfcurum fibi effe fatetur. Sic etiam Portus. Blane vertit: *the tender parts.* Contra Weifke monet, ὑγρὰ Xenophonti effe *flexibilia*. Ipfe vertit: *Sic ergo contegit partes flexibiles*, pro δὲ fcribens δή. Offium is commiffuras intelligit, quas lepus, ficut defcriptio oftendat, inter fe tectas, quantum poffit, foveat, ne repentino terrore excitatus propter frigus membra habeat rigidiora. De qua quidem interpretatione quo minus viro docto plane affentiar, impedit me adhuc illud, quod video, pedes anteriores protentos minime ὑποστέγεσθαι; pertinent tamen illi fine dubio etiam ad partes flexibiles.

11. ἐγρηγορῇ] Ita fcriptum damnaveram ad Anab. i. 6. 22. Sed ἐγρηγορεῖ fine varietate eft in Ariftotelis h. a. iv. 10. 1. Pollux. f. 72. ἀλλ' εἰ μὲν καταμύῃ τε καὶ τὰς ῥῖνας ἀκινήτους ἔχῃ, οὐ καθεύδει, καμὼν δ' ἴσως ἀναπαύεται· ἢν δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἀναπεπταμένοις ἀτρεμίζῃ, καὶ τὰς ῥῖνας ὑποκινῶν ἐντείνῃ θαμινὰ ἐκπνεῖσθαι, ὕπνος αὐτὸν ἀκριβὴς ἔχει. quem locum corrupit poftremus Editor inferto verbo ἐκπνεῖσθαι ex Codice Voffiano, cum recte Jungermann ex altero Codice fcribendum cenfuiffet ὑποκινῶν ἐκπνέῃ θαμινά. Ceterum δὲ ante μὴ deeft in Junt. Hal. Bryl. 1.

ἀναπέπταται] Vratifl. ἀναπέταται. Ex eodem libro deinceps μὲν inferui ante εὕδῃ. Confentit utrobique Parif. B.

ἔχουσι· τοὺς δὲ μυκτῆρας, ὅταν μὲν εὕδῃ, κινεῖ πυκνὰ, ὅταν δὲ μὴ, ἧττον. 12. Ὅταν δὲ ἡ γῆ βρύῃ, μᾶλλον τὰ ἔργα ἢ τὰ ὄρη ἔχουσιν. Ὑπομένει δὲ πανταχοῦ ἰχνευόμενος, ἐὰν μήτι περίφοβος τῆς νυκτὸς γένηται· παθὼν δὲ τοῦτο, ὑποκινεῖ. 13. Πολύγονον δ' ἐστὶν οὕτως, ὥστε τὰ μὲν τέτοκε, τὰ δὲ τίκτει, τὰ δὲ κύει. Τῶν δὲ μικρῶν λαγίων ὄζει μᾶλλον ἢ τῶν μεγάλων· ἔτι γὰρ ὑγρομελῆ ὄντα, ἐπισύρεται ὅλα ἐπὶ τῆς γῆς. 14. Τὰ μὲν οὖν λίαν νεογνὰ οἱ φιλοκυνηγέται ἀφιᾶσι τῇ Θεῷ· οἱ δὲ ἤδη ἔτειοι τάχιστα θέουσι τὸν πρῶτον δρόμον, τοὺς δ' ἄλλους οὐκ ἔτι· εἰσὶ γὰρ ἐλαφροὶ, ἀδύνατοι δέ. 15. Λαμβάνειν δὲ τοῦ λαγῶ

12. ἐὰν μήτι] Caſtal. Bryl. 3. μὴ, Hal. Bryl. 1. μήτε habent. ὑποκινεῖ *ſubtrepidat* vertit Leonicenus: *de loco ſe movere, excitari de cubili* Zeune hic et ſ. 15. Cap. vi. 11. Cap. iii. 6. Weiſke: *excedit e veſtigiis ſibi conſuetis et vehementi curſu per alia loca fertur.* Perperam omnes. Lepus ὑποκινεῖν dicitur, cum non manet immotus in cubili, dum canes appropinquent, ſed ſtrepitu et timore antea excitatus ſubterfugit canes.

13. τὰ δὲ τίκτει] Pollux v. ſ. 73. καὶ μὴν πολύγονόν ἐστιν ἐς τὰ μάλιστα τουτὶ τὸ θηρίον ἐπικυϊσκόμενον ἀεὶ καὶ διὰ πάσης ὥρας· ὥστε τὸ μὲν ἤδη τέτεκται, τὸ δὲ μέλλει, τὸ δὲ κύεται, τὸ δ' ἔτι πλάττεται. Ælianus h. a. ii. 12. Eratoſthenes Cataſter. c. 34. Ariſtot. h. a. iv. 5. Herodotus iii. 108. Plinius viii. c. 55.

λαγίων ὄζει] Pollux ſ. 74. οἱ δὲ μοσχίαι καλούμενοι τῶν λαγωῶν ὀξύτερον καὶ εὐαισθητότερον ἔχουσι τὸ πνεῦμα τὸ τῶν ἰχνῶν, ὥστε γίγνεσθαι πρὸς αὐτὸ τὰς κύνας ἐκμανεῖς. ubi Codices ἐμμανεῖς habent. Poſtrema ſuſpicor ducta ex noſtro ſ. 15. ἵνα μὴ αἱ κύνες ἔκφρονες γιγνόμεναι χαλεπῶς τὰ ἴχνη γνωρίζωσι. Vocabulum μοσχίαι latere videtur in Heſychii μοσχιναῖοι, σκιρτητικοί. ubi forte olim fuerat μοσχίαι, οἱ σκιρτητικοί. Idem Heſychius: λειρὸς—ἢ τὸν μικρὸν λαγών.—Sequens γὰρ omittit Vratiſl.

14. τῇ Θεῷ] Dianæ.

15. Λαμβάνειν δὲ] Brodæus χρὴ aut δεῖ intelligi monuit, unde in marginem Steph. et Leuncl. venit δεῖ, quod recepit Welſiana. λαμβάνει habet Pariſ. B. Ceterum Weiſke ſtatuit, hanc ſectionem aliunde huc tranſlatam eſſe. In media enim deſcriptione leporis non eſſe veroſimile Xenophontem de inveſtigatione aliquid immiſcuiſſe. Ex hac perturbatione ortam videri inſolentem cum obſcuritate brevitatem. Senſum aliquem ita elici poſſe cenſet. Sermonem eſſe de leporibus in campeſtri regione degentibus; horum ubi veſtigia in terris cultis non inveneris, canes in locum editiorem ducendos, ut proſpicias in cetera loca depreſſiora, λειμῶνας, νάπας et cet. Poſt λαμβάνειν et ἀναβοᾶν intelligi δεῖ, et ante τοὺς λειμῶνας addendum ἐρευνᾶν (δεῖ) aut ſimile verbum. Mihi penitus contraria ſedet ſententia. Nihil enim tranſpoſitum puto, ſed pergit de veſtigatione leporum anniculorum docere. Docet hoc inprimis ſectio ſequens, cujus initium tam arcte hæret conjunctum cum poſtremis antecedentis verbis, ut ſine vi disjungi non poſſit. Vim autem verbis infert Weiſke, cum εὑρισκόμενοι δὲ ὑπ' αὐτῶν καὶ διωκόμενοι refert non ad canes antea nominatos, ſed ad φιλοκυνηγέτας. Duriſſime et inſolenter dicerentur lepores ab iis εὑρίσκεσθαι καὶ διώκεσθαι. De obſcuritate reliqua mox videbimus.

τὰ ἴχνη, ὑπάγοντα τὰς κύνας ἐκ τῶν ἔργων ἄνωθεν· ὅσοι δὲ μὴ ἔρχονται αὐτῶν εἰς τὰ ἐργάσιμα, τοὺς λειμῶνας, τὰς νάπας, τὰ ῥεῖθρα, τοὺς λίθους, τὰ ὑλώδη· καὶ ἐὰν ὑποκινῇ, μὴ ἀναβοᾶν, ἵνα μὴ αἱ κύνες, ἔκφρονες γιγνόμεναι, χαλεπῶς τὰ ἴχνη γνωρίζωσιν. 16. Εὑρισκόμενοι δὲ ὑπ' αὐτῶν καὶ διωκόμενοι ἔστιν ὅτε διαβαίνουσι τὰ ῥεύματα, καὶ ὑποκάμπτουσι, καὶ καταδύονται εἰς φάραγγας, καὶ εἰς εἰλυούς· πεφόβηνται γὰρ οὐ μόνον τὰς κύνας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀετούς· ὑπερβάλλοντες γὰρ τὰ σιμὰ καὶ τὰ ψιλὰ, ἀναρπάζονται, ἕως ἂν ὦσιν ἔτειοι· τοὺς δὲ μείζους ἐπιτρέχουσαι αἱ κύνες ἀφαιροῦνται. 17. Ποδωκέστατοι μὲν οὖν εἰσιν οἱ ὄρειοι, οἱ πεδινοὶ δὲ ἧττον, βραδύτατοι δὲ οἱ ἕλειοι· οἱ δ' ἐπὶ πάντας τοὺς τόπους πλανῆται χαλεποὶ πρὸς τοὺς δρόμους· τὰ γὰρ

ἄνωθεν] Immittere canes jubet per arva de ſuperiore loco. ὅσοι δὲ μὴ Stephanus in ὅσοι, Gallus doctiſſimus Courier in ὅσοι γε δὴ mutari voluit. Sed arvis nunc opponuntur loca inculta et lepores, qui in his ſemper commorantur.

τοὺς λειμῶνας] Intellige ὑπάγειν εἰς λειμῶνας. ut cap. v. ſ. 9. ἄγειν τὰς κύνας τὰ ὄρη—τὰ ἔργα. ſ. 10. ἄγειν τὰς κύνας τὰ τραχέα. Contra Leonicenus cum Brodæo repetit ἔρχονται εἰς τοὺς λειμῶνας, quod non improbat Zeune.

ἔκφρονες] Britannus vertit: *being made too eager*. cf. ad ſect. 13. γνωρίζειν h. l. eſt *agnoſcere*. Vratiſl. γνωρίζουσα habet. γνωρίζουσι Pariſ. B.

16. εἰς εἰλυούς] Hanc Brodæi conjecturam vulgato εἰσειλοῦσι ſubſtitui. Pollux v. ſ. 14. τόποι δὲ θηρίων, ἐν οἷς ἂν εὑρίσκηται, ἴδαι, νάπαι, ὕλαι, ὄρη, ἄντρα, θάμνοι, φωλεοὶ, ἕλη, ὀργάδες, πεδία, ἄρουραι, εἰλυοί. In Codice Pariſ. B. εἰς εἰλοὺς ſcriptum extat.

ὑπερβάλλοντες] Cum Leunclavio vulgatum ὑπερβαλόντες correxi. Articulum τὰ ante ψιλὰ ſervavit ſola Aldina. Verbum ὑπερβάλλοντες, quod ſemper de aſcenſu loci editioris dicitur, admonere debebat Weiſkium, ne vulgatum σιμὰ in ἐργάσιμα mutaret. τὰ σιμὰ, quod ineptum Weiſkio videbatur, de locis, quæ ſuperat lepus, habet Arrianus xviii. 4.

ἐπιτρέχουσαι] Pariſ. B. ἐπιτρέχουσιν αἱ γυναῖκες.

17. οἱ ὄρειοι] Ælianus h. a. xiii. 14. θεῖ δὲ λαγὼς—διωκόμενος, εἰ μὲν ἐκ πεδιάδος γῆς εἴη, ὠκύτερον τῶν ὀρείων λαγῶν, ἅτε μικρὸς τὸ σῶμα καὶ λιτός. ἔνθεν τοι καὶ κοῦφον αὐτὸν εἶναι οὐκ ἀπεικός.—Λαγῲ δὲ ὄρειοι οὐχ οὕτως ταχεῖς, ὥσπερ οὖν οἱ τοῖς πεδίοις ἐνοικοῦντες, εἰ μή ποτε ἄρα κἀκεῖνοι πεδίον ἔχοιεν ὑποκείμενον, ἐν ᾧ κατιόντες διαθέουσι. Arrianus contra cap. 17. κράτιστοι τῶν λαγωῶν οἱ ἐν τοῖς περιφανέσι καὶ ἀναπεπταμένοις τὰς εὐνὰς ἔχοντες. Sed is aliam ob rationem κρατίστους, non ποδωκεστάτους dicit. Ipſe Xenophon ſect. 21. τοὺς ἐκ τῶν ψιλῶν ait μακροδρομωτάτους eſſe. Sequens δὲ ante ἧττον omittit Vratiſl. Pariſ. B.

πλανῆται] Caſtal. Bryl. πλανᾶται. Ad ſententiam de curſu naturali leporum pertinet locus Æliani xiii. 14. τὰ δὲ ἀνάντη μὲν καὶ ὑψηλὰ οἱ λαγῲ ἀναθέουσι ῥᾷστα· τὰ γάρ τοι κατόπιν κῶλα μακρότερα ἔχουσι τῶν ἔμπροσθεν· καὶ καταθέουσιν οὐχ ὁμοίως· λυπεῖ γὰρ αὐτοὺς τῶν ποδῶν τὸ ἐναντίον. Weiſke μάλιστα pro μᾶλλον poſitum cenſet aut μᾶλλον intelligendum ante ἤ.

σύντομα ἴσασι· θέουσι γὰρ μάλιστα μὲν τὰ ἀνάντη, ἢ τὰ ὁμαλά· τὰ δὲ ἀνόμοια, ἀνομοίως· τὰ δὲ κατάντη, ἥκιστα. 18. Διωκόμενοι δέ εἰσι κατάδηλοι μάλιστα μὲν διὰ γῆς κεκινημένης, ἐὰν ἔχωσιν ἔνιοι ἐρύθημα, καὶ διὰ καλάμης, διὰ τὴν ἀνταύγειαν· κατάδηλοι δὲ καὶ ἐν τοῖς τριμμοῖς καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἐὰν ὦσιν ἰσόπεδοι· τὸ γὰρ φανὸν τὸ ἐν αὐτοῖς ἐνὸν ἀντιλάμπει· ἄδηλοι δὲ, ὅταν τοὺς λίθους, τὰ ὄρη, τὰ φέλλια, τὰ δασέα ἀποχωρῶσι, διὰ τὴν ὁμόχροιαν. 19. Προλαμβάνοντες δὲ τὰς κύνας, ἐφίστανται, καὶ ἀνακαθίζοντες ἐπαίρουσιν αὑτοὺς, καὶ ἐπακούουσιν, εἴ που πλησίον κλαγγὴ ἢ ψόφος τῶν κυνῶν· καὶ ὅθεν ἂν ἀκούσωσιν, ἀποτρέπονται. 20. Ὁτὲ δὲ καὶ οὐκ ἀκούσαντες, ἀλλὰ δόξαντες, ἢ πεισθέντες ὑφ' αὑτῶν,

18. ἔνιοι ἐρύθημα] In margine Steph. poſterioris annotatur ἔνιον, quod in verſione reddidit Leunclavius et recepit Welſiana. Weiſke locum vitioſum aliis emendandum commendat, ſuſpicatur tamen, ἐρύθημα ab auctore fuiſſe ad ſolum aut ad ſata relatum, non ad lepores. Ex verbis διὰ τὴν ἀνταύγειαν—τὸ γὰρ φανὸν τὸ ἐν αὐτοῖς ἐνὸν ἀντιλάμπει conjecturam licet ducere de colore leporum, quos cogitabat Xenophon. Duo enim facit genera colore diverſa ſect. 22. quorum alterum ἐπίξανθον habet tantum, quod ἀντιλάμπειν dici poſſit, et φανὸν habere ἐνόν.

ἰσόπεδοι] Vratiſl. ἰσόποδες—ἄδηλον δὲ—φελέα habet cum Pariſ. B.

ὅταν τοὺς λίθους] Leuncl. ὅταν κατὰ τοὺς λίθους maluit, ſed εἰς intelligitur, ut ſect. 15. Sequens φέλλια Zeune *loca ſuberoſa* inepte vertit. Heſychius: φελλὸς, σκληρὸς τόπος καὶ δυσεργὴς καὶ ἐξεπιπολῆς πετρώδης. Timæi Gloſſa: φελλία, χωρία λεπτόγεια, ad quem Ruhnken appoſuit locum Platonis in Critia p. 560. καὶ τὰ φελλέως νῦν ὀνομασθέντα πεδία πλήρη γῆς πιείρας ἐκέκτητο. Scholia ab eo edita p. 210. φελλεὺς τόπος σκληρὸς πως καὶ πετρώδης, συνεργὴς δέ· οἱ δὲ τὸν ἐξεπιπολῆς πετρώδη. ubi vir doctus recte δυσεργὴς emendat, vocabulum derivans a φέλος, φέλλος, quod idem eſſe ait cum Macedonico πέλα, πέλλα, quod ſignificat lapidem. Hinc ἀφελῆ πεδία Ariſtophanis Equit. 524. interpretatur *ſine collibus ſaxoſis, æquales, patentes campos.* Iſæus Reiſkii p. 277. καὶ κατέχει τὸν ἀγρὸν, φελεάδα χωρία ἄττα ἐκείνῳ δέδωκε. ubi ex Harpocratione φελλέα δὲ χωρία reſtituit Weſſeling Obſerv. i. 2. Codex Vratiſl. ibi habet φολεὰ δὲ ἄτα. In Harpocratione vero idem Codex cum Mediceo ubique conſentiens dat φελέα, omiſſis verbis φελλέας ἐκάλουν, et quæ ſequuntur a verbis Ariſtophaneis. Arrianus Cyneg. c. 18. οἷα τὰ τραχέα καὶ οἱ φελλεῶνες καὶ τὰ σιμὰ καὶ τὰ ἀνώμαλα. Plura dabit Ruhnken l. c. Unum hoc addo, *lapidem* Catonis *pelaten* apud Feſtum mihi videri hinc ductum, ubi editur *pelaſtes.*

19. ἐφίστανται] Ælianus xiii. 14. ἤδη γοῦν καὶ πολὺ τῆς ὁδοῦ προλαβὼν—ἐπί τινα λόφον ὑψηλὸν ἀναθορὼν καὶ ἑαυτὸν ἀναστήσας ἐπὶ τῶν κατόπιν ποδῶν, οἷον ἀπὸ σκοπιᾶς ὁρᾷ τὴν τῶν διωκόντων ἅμιλλαν. Locum Pollucis poſui ad ſect. 4.

20. Ὁτὲ δὲ] Ex Steph. pr. ὁτὲ dedi pro ὅτε, ut ſect. 8. ὅταν Pariſ. B. Sequens καὶ omittit Vratiſl. Deinde πειθέντες Junt. Hal. Bryl. Poſtea ὑφ' αὑτῶν dedi pro vulgato ὑπ' αὐτῶν. Denique ἀπαλλάττοντες dat Vratiſl. idem et ἀποροῦσι Pariſ. B.

παρὰ τὰ αὐτὰ, διὰ τῶν αὐτῶν, ἐπαλλάττοντες ἅλματα, ἐμποιοῦντες ἴχνεσιν ἴχνη, ἀποχωροῦσι. 21. Καί εἰσι μακροδρομώτατοι μὲν οἱ ἐκ τῶν ψιλῶν εὑρισκόμενοι, διὰ τὸ καταφανές· βραχυδρομώτατοι δὲ οἱ ἐκ τῶν δασέων· ἐμποδὼν γὰρ τὸ σκοτεινόν. 22. Δύο δὲ καὶ τὰ γένη ἐστὶν αὐτῶν· οἱ μὲν γὰρ μεγάλοι, ἐπίπερκνοι, καὶ τὸ λευκὸν τὸ ἐν τῷ μετώπῳ μέγα ἔχουσιν· οἱ δὲ ἐλάττους, ἐπίξανθοι, μικρὸν τὸ λευκὸν ἔχοντες. 23. Τὴν δὲ οὐρὰν οἱ μὲν κύκλῳ περιποίκιλον, οἱ δὲ παράσειρον· καὶ τὰ ὄμματα οἱ μὲν

παρὰ τὰ αὐτὰ] Hunc locum imitatur Arrianus c. 20. de ſociis et adjutoribus venationis: ἐπιστρέψαντες αὖ ἅμα κάμπτουσι παρὰ τὰ αὐτὰ διὰ τῶν αὐτῶν, μηδὲν εἰς δύναμιν παραλείποντες τῶν ὑπόπτων. cf. infra vi. 5. Ceterum Ald. Junt. Hal. ἅλματα habent.

21. καταφανές] Hinc Arrianus c. 17. οἱ ἐν τοῖς περιφανέσι καὶ ἀναπεπταμένοις τὰς εὐνὰς ἔχοντες κράτιστοι. Vulgatum μακραδρομώτατοι jam olim Stephano ſuſpectum e Pariſ. A. B. correxi.

τὸ σκοτεινόν] Cauſam a Xenophonte poſitam veram eſſe negat Britannus *Blane*. Sed ſi prior eſt ratio vera, uti cenſuit etiam Arrianus, de contraria dubitari non poteſt; quanquam in formula ἐμποδών ἐστι τὸ σκοτεινὸν poſſit aliquis hærere. Sed τὸ σκοτεινὸν ſignificat loca ſylvis, arbuſtis, frutetis obſita, obſcura et latebras plures ubique lepori excitato præbentia, quas ubi viderit, ſtatim ingreditur et latet.

22. ἐστὶν αὐτῶν] Vratiſl. αὐτῶν ἐστὶν cum Pariſ. B.

ἐπίπερκνοι] Vulgatum ἐπίπερκοι cum Leunclavio et Pariſ. A. B. correxit Welſ. et Zeune. Pollux ſ. 67. ἰδέα λαγὼ καὶ φύσις· τὸ μὲν χρῶμα ἐπίπερκνος· ἔστι δὲ τοῦτο περκνῆς ἐλαίας τὸ εἶδος οὔτε ὄμφακος ἔτι, οὔτε ἤδη μελαινομένης· μέγεθος οὔτε μέγας οὔτε μικρὸς τὸ ὕψος, τὴν φύσιν δασὺς, καὶ τὰ ὕπτια τῶν ποδῶν, ἀλλ' οὐ μόνα τὰ πρανῆ δασυνόμενος, ἅπερ οὔ φησιν Ἀριστοτέλης ἑτέρῳ ζώῳ προσεῖναι. (Hiſtor. animal. iii. 12.) διὰ τοῦτό μοι δοκεῖ δασύποδα τὸν λαγὼν—Κρατῖνος καλεῖν. Vulgo h. l. interpretantur ἐπίπερκνος *nigris notis varie diſtinctus*, in Polluce *ſubfuſcus*, Zeune *notis nigris diſtinctus*, uſus auctoritate Suidæ, qui περκνὸς interpretatur μέλανι κατάστικτος. Jacob. Nicolaus Epiphyllid. iii. 22. in Polluce *ſubniger* vertit. Britannus *Blane: mottled with black.* In Hom. Il. xxiv. 316. αἰετῷ περκνῷ fere conſentiunt interpretes veteres μέλανα interpretantes. Plura de verbi notione diſputavi in Indice. Subnigrum colorem indicavit etiam Oppianus Cyneg. iii. 507. χροιὴν δ' ἀμφιέσαντ' ἀνομοίϊον· οἱ μὲν ἔασι κυάνεοι δνοφεροί τε μελάμβωλον κατ' ἄρουραν· ξανθοὶ δ' αὖθ' ἕτεροι πεδίων ἐπὶ μιλτοπαρήων· αὐτὰρ ἐρίγληνοι χαροπὴν στράπτουσιν ὀπωπαί.

τὸ λευκὸν] Pollux ſ. 68. ὁ μὲν οὖν μείζων καὶ τὸ λευκὸν ἔχει τὸ ἐν τῷ μετώπῳ μεῖζον, ὁ δὲ μικρὸς τό τε λευκὸν ἔλαττον καὶ τὸ χρῶμά ἐστιν ἐπίπυῤῥος. γλαυκὸς δ' ἔστιν ὁ λαγὼς ἢ χαροπός. Verba extrema vulgo ibi male diſtincta continuantur cum ſequentibus. In noſtro Junt. Hal. Bryl. 1. habent τῷ λευκῷ τῷ ἐν.

23. παράσηρον] In aliis Codd. παράσυρον ſcriptum teſtatur Brodæus, idque in Pariſ. A. ſuperſcriptum vertit Gail *écourté*. Brunckii (et Fr. Porti) παράσημον, quod ipſe auctor conjecturæ vertebat *mal marqué*, recepit Weiſke interpretatus: *incondite ſeu inſcite diſtinctum*. Leonicenus vulgatum vertit *caudam terſam*, Leunclavius *albedine inſignem longiore ſpatio*. Equidem vetus παράσηρον nondum deſero, ſed muto in παράσειρον. Pollux ii. ſ. 182. poſtremas coſtas veras refert παρασείρους dici, αἱ δὲ ἐπὶ τοὺς χόνδρους καταλήγουσαι δύο παράσειροι.

ὑποχαροποί, οἱ δὲ ὑπόγλαυκοι· καὶ τὰ μέλανα τὰ περὶ τὰ ὦτα ἄκρα οἱ μὲν ἐπὶ πολὺ, οἱ δὲ ἐπὶ μικρόν. 24. Ἔχουσι δὲ αὐτῶν αἱ πολλαὶ τῶν νήσων τοὺς ἐλάττους, αἵ τ' ἔρημοι καὶ οἰκούμεναι· τὸ δὲ πλῆθος πλείους ἐν αὐταῖς, ἢ ἐν ταῖς ἠπείροις· οὐ γάρ εἰσιν οὔτ' ἀλώπεκες ἐν ταῖς πολλαῖς αὐτῶν, αἵτινες καὶ αὐτοὺς καὶ τὰ τέκνα ἐπιοῦσαι ἀναιροῦνται, οὔτε ἀετοί· τὰ μεγάλα γὰρ ὄρη ἔχουσι μᾶλλον ἢ τὰ μικρά· ἐλάττω δ' ἐπὶ τὸ πολὺ τὰ ἐν ταῖς νήσοις. 25. Κυνηγέται δὲ εἰς μὲν τὰς ἐρήμους ὀλιγάκις ἀφικνοῦνται, ἐν δὲ ταῖς οἰκουμέναις ὀλίγοι ὄντες, καὶ οὐ φιλόθηροι οἱ πολλοί· εἰς δὲ τὰς ἱερὰς τῶν νήσων οὐδὲ διαβιβάζειν οἷόν τε κύνας. Ὅταν οὖν τῶν τε ὑπαρχόντων ὀλίγους ἐκθηρῶνται καὶ τῶν ἐπιγιγνομένων, ἀνάγκη ἀφθόνους εἶναι.

Idem ii. ſ. 107. *τὰς δὲ ἑκατέρας τῆς γλώττης κοιλότητας χηραμοὺς καλοῦσιν, οἱ δὲ παράσυρα προσαγορεύουσιν.* ubi recte Codd. *παράσειρα* dant. Heſychius: *περισείρια, τὰ πλάγια τῆς γλώττης.* Hinc apparet origo ſcripturæ Codicum *παράσυρον*, ex mala pronunciatione orta. Significat igitur Xenophon caudam macula longa ſecundum latera utrinque variam. Confirmat emendationem et interpretationem meam Pollux v. ſ. 74. ubi is de leporibus Elymæis ita tradit: *καὶ οἱ μὲν Ἐλυμαῖοι τῶν παρ' ἡμῖν ἀλωπέκων οὐ μείους εἰσὶ τὰ σώματα, μελαίνονται δὲ τὰ χρώματα, καὶ προμήκεις πεφύκασι· καὶ τὸ παρὰ τὴν οὐρὰν ἄκρον λευκὸν αὐτοῖς ἐπίμηκές ἐστιν.* ubi rectius Codd. *τὸ περὶ τὴν οὐρὰν ἄκραν* habent. Elymæi lepores diverſæ originis eſſe videntur a canibus Elymæis, quos ubi memorat Pollux v. ſ. 37. dictos addit a regione inter Bactrianam et Hyrcaniam in Aſia ſita. Elymos Siciliæ Thucydides vi. 2. Elymæos Suidas nominat; hos intelligendos cenſeo in Polluce. Plura dicentur in Diſputatione de duobus leporum generibus.

τὰ ὦτα ἄκρα] Vratiſl. *τὰ ἄκρα ὦτα* habet cum Pariſ. B.

24. *καὶ οἰκούμεναι*] Articulum *αἱ* repetitum mallem. Ceterum in Attica raros fuiſſe lepores, ex Nauſicratis comici loco apud Athenæum x. p. 399. diſcere licet.

καὶ αὐτοὺς] Copulam omiſit Pariſ. B.

25. *διαβιβάζειν οἷόν τε*] Talis fuit Delus, ubi teſte Strabone libro x. *οὐκ ἔξεστι οὐδὲ κύνα τρέφειν.* Hinc a multitudine leporum olim Lagia dicta, tradente Plinio iv. c. 12. Teſtatur idem Plutarchus Q. Rom. c. iii. p. 374. ed. Hutten.

ἐκθηρῶνται] Ita Caſtalio ſcripſit pro *ἐκθηρῶντε.* Margo Pariſ. A. *καθήρωνται* annotavit. Pollux v. ſ. 9. ex Xenophonte annotans *θηρῶνται* pro *θηρῶσι* Zeunio h. l. reſpexiſſe videtur. Deinde comma poſt hoc verbum ſuſtuli, ne quis cum Leunclavio *καὶ αὐτῶν ἐπιγ.* ſcribendum putet. Ante *ἐσκεδασμένη* Zeune putabat copulam *καὶ* excidiſſe. Pollux ex h. l. ſect. 69. *καὶ τὰ ὄμματα οὐκ ἔχει βλεφαρίδας, ὅθεν καὶ ἀμβλυώττει· τὰ πολλὰ δ' ἔστιν ἐν ὕπνῳ· καὶ τοῦτο δὲ οὐ σμικρὸν ὀφθαλμοῖς τὸ βλάβος.* Ante hæc vero ita habet: *γλαυκὸς δ' ἔστιν ὁ λαγὼς ἢ χαροπὸς, ἐξόμματος.* Ita enim ex Codice ſcribendum eſſe monuerat jam olim Jungermann pro eo, quod nunc editur *ἐξ ὄμματος.* Ceterum verbum

26. Βλέπει δὲ οὐκ ὀξὺ, διὰ πολλά· τά τε γὰρ ὄμματα ἔχει ἔξω, καὶ τὰ βλέφαρα ἐλλείποντα, καὶ οὐκ ἔχοντα προβολὴν ταῖς αὐγαῖς· ἡ ὄψις οὖν διὰ ταῦτα ἀμαυρὰ, ἐσκεδασμένη. 27. Ἅμα δὲ τούτοις, καὶ ἐν ὕπνῳ ὂν τὰ πολλὰ τὸ θηρίον οὐκ ὠφελεῖται πρὸς τὸ ὁρᾷν. Καὶ ἡ ποδωκία πρὸς τὸ ἀμβλυωπεῖν αὐτῷ πολὺ συμβάλλεται· ταχὺ γὰρ ἑκάστου παραφέρει τὴν ὄψιν, πρὶν νοῆσαι ὅ τι ἐστί. 28. Καὶ οἱ φόβοι τῶν κυνῶν, ὅταν διώκωνται, ἑπόμενοι μετὰ τούτων συνεξαιροῦνται τὸ προνοεῖσθαι. Ὥστε διὰ ταῦτα προσπίπτων λανθάνει πρὸς πολλὰ, καὶ εἰς τὰς ἄρκυς ἐμπίπτων. 29. Εἰ δ' ἔφευγεν ὄρθιον, ὀλιγάκις ἂν ἔπασχε τὸ τοιοῦτον· νῦν δὲ περιβάλλων, καὶ ἀγαπῶν τοὺς τόπους, ἐν οἷς ἐγένετο καὶ ἐτράφη, ἁλίσκεται. Κατὰ πόδας δὲ οὐ πολλάκις ὑπὸ τῶν κυνῶν διὰ τὸ τάχος κρατεῖται· ὅσοι δὲ ἁλίσκονται, παρὰ φύσιν τοῦ σώματος, τύχῃ δὲ χρώμενοι· οὐδὲν γὰρ τῶν ὄντων ἰσομέγεθες τούτῳ ὅμοιόν ἐστι πρὸς δρόμον· σύγκειται γὰρ ἐκ τοιούτων τὸ σῶμα. 30. Ἔχει γὰρ κεφαλὴν κούφην, μικρὰν, κατω-

ἐσκεδασμένη recte monuit Weiske referendum ad opinionem veterum de radiis ex oculis exeuntibus, quos ait ex oculis extantibus diffusos dispergi.

28. διὰ ταῦτα] Paris. B. δι' αὐτὰ habet.

29. ἔφευγεν] Hoc vulgato ἔφυγεν cum Stephano recte substituit Weiske. περιβάλλων τοὺς τόπους Zeune interpretatur *intra locos versari*, ineptissime. Weiske *occupans* hic et vi. 18. ubi est: ὁ δὲ ὑποχωρῶν ταχὺ ἐκλείπων τὴν ὄψιν, πάλιν περιβάλλει, ὅθεν εὑρίσκεται. Sed utrobique est *circumflectens se redit*. Hanc interpretationem firmat locus Æliani h. a. xiii. 13. appositus etiam a Zeunio: τῆς δὲ ὁδοῦ τῆς ὀπίσω ἐρᾷ δεινῶς, καὶ συντρόφου παντὸς χωρίου ἡττᾶται· ἔνθεν τοι καὶ ἁλίσκεται τὰ πολλὰ, ἤθη τὰ οἰκεῖα ἐκλιπεῖν οὐχ ὑπομένων. Ne quis igitur περιβάλλων porro cum verbis τοὺς τόπους conjungat, comma deinceps posui.

διὰ τὸ τάχος] Secutus Leunclavium τὸ adjecit recte Weiske. Post σώματος intellige ἁλίσκονται. Arrianus ii. 2. et 3. bis h. l. respiciens articulum ante σώματος omisit et ἢ τύχῃ χρησάμενοι posuit.

τούτῳ ὅμοιόν] Edd. pr. ἀνόμοιον, unde ἂν ὅμοιον effecit Zeune, quod in Codicibus aliis repertum testatur Brodæus. ἂν cum Budæo ejecit Stephanus, eumque secutus Weiske. *nihil enim, quod proportione conveniat, ab hujus compositione dissentit* Leonicenus, quem Zeune ait ὅμοιον reddidisse, cum is manifesto ἀνόμοιον expresserit vertendo, quod est etiam in Paris. B. et Vratisl. qui præterea ἰσομέγεθος habent.

πρὸς δρόμον] Hoc vulgato ἁρμὸν substituit Stephanus, repertum a Brodæo in aliis Codicibus, et est in margine Paris. A. Male ἁρμὸν defendere conatus est Zeune.

30. κούφην] Pollux f. 69. ἐλαφρὰν

φερῆ, στενὴν ἐκ τοῦ πρόσθεν, τράχηλον λεπτὸν, περιφερῆ, οὐ σκληρὸν, μῆκος ἱκανόν· ὠμοπλάτας ὀρθὰς, ἀσυνδέτους ἄνωθεν· σκέλη τὰ ἐπ' αὐτῶν ἐλαφρὰ, σύγκωλα· στῆθος οὐ βαρύτονον· πλευρὰς ἐλαφρὰς, συμμέτρους· ὀσφὺν περιφερῆ· κωλῆν σαρκώδη· λαγόνας ὑγρὰς, λαπαρὰς ἱκανῶς· ἰσχία στρογγύλα, πλήρη κύκλῳ, ἄνωθεν δὲ ὡς χρὴ διεστῶτα· μηροὺς μακροὺς, εὐπαγεῖς, ἔξωθεν μὲν ἐπιτετα-

posuit, et Codd. ibi *καταφερῆ* dant, quod hic habent Juntina et ceteræ Edd. pr. præter Aldinam. Paris. B. *καταφερῆ*, A. *κατωφερῆ* a prima manu habet. Vratisl. *καταφερῆ* et deinceps verba *στενὴν—περιφερῆ* omittit. Weiske de notione vocabuli nihil monens annotat hæc: Caput et collum si altius esset elatum, aer ei resisteret in cursu. Quæ equidem non intelligo, quid ad h. l. faciant explicandum.

στενὴν—περιφερῆ] Hæc desunt in Edd. pr. Præter verba *ὦτα ὑψηλὰ* (quæ Zeune e Polluce addidit et jam olim Conr. Gesner addi voluit) ea primus inseruit Stephanus. In margine Cod. Paris. A. legitur *γρ. στενὴν ἐκ τοῦ ἔμπροσθεν· στενὴν ἐ. τ. π. ὦ. ὑ. τ. λεπτὸν*, unde Stephanus duxit. Equidem *ἔμπροσθεν* præferam. Pollux eadem ita tradit l. c. *εἰς στενὸν καταλήγουσαν, ὦτα ὑψηλὰ, τράχηλον στενὸν, στρογγύλον, ὑγρὸν, ἐπιμήκη.* Verba *ὦτα ὑψηλὰ* iterum relegavit Weiske negans, ad consilium Xenophontis mentionem aurium pertinere. Voluisse enim ostendere, casu, non tarditate, capi leporem, et ad celeritatem membra ejus esse aptissime composita. Arrectarum aurium altitudinem neque ad *ἀρμὸν*, neque ad *δρόμον* pertinere. Si aurium tamen mentionem facere voluisset auctor, potius dicturum fuisse, eas in cursu supinas dejici.

ἐπ' αὐτῶν] nempe *ὠμοπλατῶν*. Pollux: *σκέλη τὰ πρόσθεν ἐλαφρὰ, σύγκωλα.* Zeune postremum vocabulum pessime *solida, compacta* interpretatur. Versio Pollucis melius *conjuncta*, optime Conr. Gesner *exiguo intervallo disjuncta*. Zeunium secutus Britannus vertit *light and compact*. Ita *μηροὶ ξύμμηροι* Hippocrati p. 837. sunt inter se contingentes, ut recte etiam Fœsius.

βαρύτονον] Pollux *οὐ σαρκῶδες* habet. Stephanus in Thesauro *βαρύστονον*, Zeune *βαθύστενον* scribi maluit: neuter bene! Weiske *οὐ βαρέως κάτω τεῖνον, non carnis pondere grave.* Atque ita jam olim Conr. Gesner.

ἐλαφρὰς] Pollux *οὐ βαρείας, οὐδὲ ἀσυμμέτρους*: omisit *ὀσφῦν περιφερῆ.* Deinde vulgatum *κοίλην*, quod servant etiam Codd. 2. Paris. et Vrat. recte jam olim e Polluce, qui *κωλῆνα σαρκώδη* hinc duxit et *λαγόνας ὑγρὰς*, corrigi jussit Jungermann: id quod fecit Zeune, firmans emendationem auctoritate Athenæi ix. p. 368. qui *κωλῆν σαρκώδη, λαγόνας ὑγρὰς* hinc excerpsit. Margo Paris. A. *κολῆνα* habet. Leonicenus *κοιλίαν alvum* vertit. De significatione vocabuli *κωλῆ* dictum fuit in Indice, quem vide.

λαπαρὰς] Aldinum *λαπάρας* revocarunt Zeune et Weiske: Juntina et reliquæ Edd. pr. *λαμπάρας* habent: Stephanus *λαγαρὰς* edidit, secutus sine dubio Codicem aliquem: et est in margine Paris. A. Idem tamen *λαπάρας λαγαρὰς* scribendum esse conjecit. Verum recte jam olim Conr. Gesner *λαπαρὰς* scribi jussit. Homericum *λαπάρας* huc non convenit; idem enim significat poetæ, quod Xenophon *λαγόνας* dixit. Pollux hæc duo verba omisit.

διεστῶτα] Pollux f. 70. *ἰσχία στρογγύλα, εὔσαρκα, οὐ συνεστηκότα.* ubi Codex *μεγάλα* addit.

μακροὺς] Pollux: *μηροὺς βραχεῖς, εὐπαγεῖς, μυώδεις, οὐκ ὀγκώδεις τὰ ἔνδον.* Ita enim locus ille distinguendus erat. Male hodie legitur *ὀγκώδεις τὰ ἔνδον ὑποκώλια.* Pollux in Xenophonte *μικροὺς* legit. *εὐπαχεῖς* male e Codd. dederunt Editores Pollucis postremi, quod in nostro emendari jussit Conr. Gesner et Stephanus.

μῦς ἐπιτεταμένους] Edd. veterum

μένους, ἔνδοθεν δὲ οὐκ ὀγκώδεις· ὑποκώλια μακρὰ, στιφρά· πόδας τοὺς πρόσθεν ἄκρως ὑγροὺς, στενοὺς, ὀρθούς· τοὺς δὲ ὄπισθεν στερεοὺς, πλατεῖς· πάντας δὲ οὐδενὸς τραχέος φροντίζοντας· σκέλη τὰ ὄπισθεν μείζω πολὺ τῶν ἔμπροσθεν, καὶ ἐγκεκλιμένα μικρὸν ἔξω· τρίχωμα βραχὺ, κοῦφον. 31. Ἔστιν οὖν ἀδύνατον μὴ οὐκ εἶναι, ἐκ τοιούτων συνηρμοσμένον, ἰσχυρὸν, ὑγρὸν, ὑπερέλαφρον. Τεκμήριον δὲ, ὡς ἐλαφρόν ἐστιν· ὅταν [γὰρ] ἀτρέμα διαπορεύηται, πηδᾷ· βαδίζοντα δὲ οὐδεὶς ἑώρακεν, οὐδ᾽ ὄψεται· τιθεὶς εἰς τὸ ἐπέκεινα τῶν ἔμπροσθεν ποδῶν τοὺς ὄπισθεν καὶ ἔξω [καὶ] θεῖ οὕτως· δῆλον δὲ τοῦτο ἐν χιόνι. 32. Οὐρὰν δὲ οὐκ ἐπιτηδείαν ἔχει πρὸς

μῦς vertit Leonicenus, in μὲν Brodæum fecutus mutavit Stephanus eumque fecuti Editores. μὲν habet Parif. A. Sed antiquam fcripturam reftitui juffit Jungermann, idque fecit Zeune, qui etiam Aldinum, Parif. A. et Vratifl. ἐπιτεταγμένους, a Stephano revocatum, improbavit cum Jungermanno.

ὑποκώλια] In Polluce ex Codd. idem reftitutum, ubi erat antea ὑποσκέλια. Sequens μακρὰ expreffit Leonicenus et in Parif. A. fupra fcriptum vulgato μικρὰ fubftitui juffit Brodæus cum Gefnero, quod fecit Zeune, anteftatus Pollucem, qui μακρὰ καὶ στιφρὰ habet, ubi antea erat στρυφνά.

ἄκρως ὑγροὺς] Pollux: πόδας τοὺς πρόσθεν στενοὺς καὶ μακροὺς, τοὺς ὄπισθεν στερεοὺς καὶ πλατεῖς. unde Conr. Gefner correxit h. l. μακρούς. Poft πάντας deeffe fufpicor δασέας καί. Ælianus xiii. 14. πέφυκε γὰρ δασὺς τοὺς πόδας, καὶ δὴ καὶ τῶν τραχέων ἀνέχεται. Cf. Arrian. xviii. 4.

μείζω πολὺ] Pollux: σκέλη πολὺ ἐλάττω τῷ μήκει τὰ πρόσθεν παρὰ τὸ ὄπισθεν. βλαισὰ δ᾽ ἐστὶ τὰ ὄπισθεν, ὡς ἐγκεκλίσθαι παρὰ τὰ ἐμπρόσθια, καὶ κατὰ τοὺς δρόμους προβάλλειν αὐτὰ πρὸ ἐκείνων, καὶ πηδᾷν, ἀντερειδόμενον, τοῖς ὄπισθεν ποσὶν οὐδαμῇ τοὺς προσθίους ἐμποδίζοντα, διὰ τὴν ἐκείνων εἰς τὸ ἔσω (fcribe ἔξω) παράλλαξιν· ἁλτικὸν δ᾽ ἐστι καὶ πηδητικὸν τὸ ζῶον μᾶλλον ἢ δρομικὸν, ἄλλως δὲ κοῦφόν τε καὶ ὑπερέλαφρον.

31. ὅταν [γὰρ]] Recte Zeune monuit, γὰρ inferendum effe. Deinceps margo Caftal. et Bryl. 3. habet τίθει γὰρ. Sequens καὶ ante θεῖ omifit Parif. A. Equidem malim καὶ τιθεὶς— ἔξω θεῖ.

δῆλον δὲ τούτου τὸ ἐν χροΐ] Edd. pr. ἔνχροι. Mutavit in ἐν χροΐ Brodæus, *manifeftus autem eft hujus beftiæ color* interpretatus. Leonicenus: *nam quod ad colorem attinet, in promtu eft.* Leunclavius conjiciebat: τοῦτο ἐν χρείᾳ, interpretatus: *manifefto hoc patet in neceffitate.* Zeune τὸ ἐν χροΐ interpretatur de periculo inftante, ufus loco Suidæ in χροῒ δῆλα, quem ifte exfcripfit ex Diogene Laertio in Vita Pherecydæ, ubi eft χρωτί. Sed in periculo lepus pedes ordine non collocat, fed maxime curfu contendens varie jactat. Sed in nive veftigia pedum collocatorum ordine omnium maxime manifefta apparent. Quare egregiam Britanni *Blane* conjecturam τοῦτο ἐν χιόνι recepi, probatam etiam unice Weifkio.

32. ἐπιτηδείαν] Pollux f. 71. ἐπειδὴ τὴν οὐρὰν ἔχει οὐχ ἱκανὴν τὸ σῶμα ἀπευθύνειν, τοῖς ὠσὶ χρῆται πρὸς τὴν ἡγεμονίαν, παρακαταβάλλων αὐτὰ, καὶ ὥσπερ κώπαις τισὶ παρεγγυῶν τὸ σῶμα. ubi rectius Codd. habent ἐπευθύνειν et παρερέττων. Parif. A. omiffo δὲ habet ἔχειν.

τῷ ὠτὶ] Caftal. Hal. Bryl. ὑπ᾽ ὠτὶ.

δρόμον. Ἐπευθύνειν γὰρ ἐχ ἱκανὴ τὸ σῶμα διὰ τὴν βραχύτητα· ἀλλὰ τῷ ὠτὶ ἑκατέρῳ τοῦτο ποιεῖ, [καὶ ὅταν ἁλίσκηται ὑπὸ τῶν κυνῶν...] καταβάλλων γὰρ καὶ παραβάλλων τὸ ἕτερον οὖς πλάγιον, ὁποτέρᾳ ἂν λυπῆται, ἀπερειδόμενος δὴ εἰς τοῦτο ὑποστρέφεται ταχὺ, ἐν μικρῷ

Eadem tradit Ælianus h. a. xiii. 14.

καὶ ὅταν ἁλίσκηται ὑπὸ τῶν κυνῶν] Diſtinctionem majorem poſitam poſt antecedens ποιεῖ ſuſtulit primus Zeune, interpretatus ἁλίσκηται *cum in eo eſt ut capiatur*. Sed cum ea opinione et interpretatione male congruit ſequens ὁποτέρᾳ ἂν λυπῆται: et ἁλίσκηται eſt *capiatur*. Deinde ſequens γὰρ poſt καταβάλλων vexarunt conjecturis viri docti, cum Leonicenus *videlicet* vertiſſet. Stephanus delendum cenſuit, Leunclavius in ἄρα mutandum. Uterque deinde καταβάλλει, παραβάλλει ſcribit. Vidit ſcilicet egregius Stephanus, aliena eſſe verba et ſententiam loci turbare καὶ ὅταν—κυνῶν. Sed remedium aptum non repererunt, quod Zeune in mutanda diſtinctione quæſivit. Copulavit enim verba moleſta cum antecedente ſententia, et poſt κυνῶν majorem poſuit diſtinctionem. Weiſke auctoritatem Hermanni ſecutus ad Vigerum p. 757. delevit γὰρ et comma poſt κυνῶν poſitum, participia cenſens pendere ab antecedente τȣ̃το ποιεῖ. Verum ita moleſta illa verba minime vel defendi vel explicari poſſunt: præterea ex ratione interpungendi ea, quam ubique ſequitur Weiſke, commate tamen opus erat poſito poſt κυνῶν. Quomodo γὰρ tuendum cenſeam, dicam poſtea. Nunc moleſta illa verba ſecludenda interim cenſeo; eaque reliqua eſſe ſuſpicor ex lacuna, quam librarii ſocordia fecit. Servaſſe videtur verborum ſententiam Pollux ſ. 72. poſt illa ſuperius poſita: ἐν δὲ τοῖς καταφερέσι μᾶλλον ἁλίσκεται διὰ τὸ ὕψος τῶν ὄπισθεν ποδῶν, κατὰ κεφαλὴν προωθούμενος· ἐν δὲ τοῖς ἀνάντεσιν ἡ τῶν ποδῶν ἀνισότης κατὰ τὴν τῶν τόπων ἀνωμαλότητα ἀπισοῖ τὸ σῶμα πρὸς τὸν δρόμον· ὅσον γὰρ ἐν τοῖς ἀνάντεσι τὰ κατόπιν κοιλαίνεται, τοσοῦτον τὸ τῶν ποδῶν μῆκος εἰς ἰσοπέδου δόξαν ἀναλαμβάνει. Igitur verba illa Xenophontea ſecluſi et lacunæ ſignum appoſui.

ἀπερειδόμενος] Leuncl. ἐπειρ. legi voluit, ut de Equit. x. 7. Ælianus l. c. ἀνακλίνει γοῦν κατὰ τὸν νῶτον αὐτά· κέχρηται δὲ αὐτοῖς πρὸς τὸ μὴ ἐλινύειν μηδὲ ὀκνεῖν οἷον μύωψι. Δρόμον δὲ ἕνα καὶ ἰθὺν οὐ θεῖ, δεῦρο δὲ καὶ ἐκεῖσε παρακλίνει, καὶ ἐξελίττει τῇ καὶ τῇ, ἐκπλήττων τοὺς κύνας καὶ ἀπατῶν. Ὅποι ποτὲ δ' ἂν ὁρμήσῃ καὶ ἀπονεῦσαι θελήσῃ, κατ' ἐκείνην τὴν ἐκτροπὴν κλίνει τῶν ὤτων τὸ ἕτερον, οἷον ἰθύνων ἑαυτοῦ διὰ τούτου τὸν δρόμον. unde approbabo lectoribus facile correctionem meam, qua ſecluſo διὸ (orto ex varietate ſequentis δὴ) verba continuavi vulgo ſeparata ſic: ἀπερειδόμενος· διὸ δὴ εἰς τοῦτο. Ad τοῦτο intellige οὖς: ad ejus auris latus inflectitur. ὑποστρέφεται Leonicenus vertit: *Idcirco in hanc circumagitur ocyus.* Leunclavius conjecit διὰ δὴ τȣ̃το. Ita non ſignificatur, quod in latus reclinetur auris, et quam in partem ſimul convertatur lepus. Weiſke εἰς ταὐτὸ ſcribendum cenſens locum ſic interpretatur: *Propterea* (quia auribus utitur gubernaculis) *in eandem partem* (in quam intenderat curſum) *intra exiguum longo poſt ſe ſpatio relinquit hoſtem perſequentem.* Sed ita verbum ὑποστρέφεται non reddidit, ſed omiſit, in quo, ut in ἀπερειδόμενος, ſumma rei vertitur, et gubernaculi ſimilitudo plane perditur, quo flectendo ad alterutrum latus navis ipſa huc vel illuc convertitur. Ceterum Britannus Blane p. 144. ſeqq. bene diſputat contra eos, qui leporem putant auribus uti tanquam velis. Repoſuit quidem Weiſke, a Xenophonte non cum velis, ſed cum gubernaculis comparari, eorumque uſum præſtare aures lepori perſuaſum ſibi habere ait. Nolo equidem viro docto opinionem iſtam eripere, ſed addam, quæ ille excerpere omiſit ex libro Britanni. Annotavit hic egregie, aurem leporis ita eſſe compoſitam, ut a parte poſteriore varie commota ſonitum exci-

πολὺ καταλιπὼν τὸ ἐπιφερόμενον. 33. Οὕτω δὲ ἐπίχαρί ἐστι τὸ θηρίον, ὥστε οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἂν, ἰδὼν ἰχνευόμενον, εὑρισκόμενον, μεταθεόμενον, ἁλισκόμενον, ἐπιλάθοιτ᾽ ἂν, εἴ του ἐρῴη.

Tanguntur quædam leges venationis: deinde exponitur de canum vinculis reliquoque ornatu, et de tempore investigationi leporum apto.

34. Ἐν δὲ τοῖς ἔργοις κυνηγετοῦντα ἀπέχεσθαι, ὧν ὧραι φέρουσι, καὶ τὰ νάματα καὶ τὰ ῥεῖθρα ἐᾷν. Τὸ γὰρ ἅπτεσθαι τούτων αἰσχρὸν καὶ κακὸν, καὶ ἵνα μὴ τῷ νόμῳ ἐναντίοι ὦσιν οἱ ἰδόντες· καὶ ὅταν ἀναγρία ἐμπίπτῃ, ἀναλύειν χρὴ τὰ περὶ κυνηγέσιον πάντα.

piat. Itaque a parte ea inclinari et moveri in curſu, a qua periculum inſtet maximum. Contra in ulula canalem auris ad os petroſum ducentem atque auriculam ita eſſe ſtructam, ut ab infima parte mures aliamque prædam exaudire poſſit humilem; vulpis aurem ſonitum a ſuperna parte, felis cati ab antica parte præcipue excipere. Ceterum περιςρέφεται Vratiſl. et Pariſ. B. habet. Poſtea οὕτω δὴ Vrat.

33. εἴ του ἐρῴη] Verba hæc et ſententiam repetitam improbavit Arrianus c. 17. Verba reſpexit Plutarchus t. ii. p. 1096. ed. Francof. vol. xiii. p. 105. ed. Hutt. τὸ τοῦ Ξενοφῶντος ἐκεῖνο δοκοῦσί μοι καὶ τὸν ἔρωτα ποιεῖν ἐπιλανθάνεσθαι, τοσοῦτον ἡδονῆς κρατούσης. Sed ecce Hermogenes περὶ ἰδεῶν ii. p. 405. Ξενοφῶν εἰπὼν, ἥδιστον εἶναι θεαμάτων ἰδεῖν τὸν λαγὼν ἐξανιστάμενον, φεύγοντα, μεταδιωκόμενον, ἁλισκόμενον. Scriptum igitur aliter hunc locum legiſſe videtur, niſi memoria lapſus eſt. Sed θέαμα pro θηρίον legiſſe etiam videtur Arrianus. Ait enim: ἁλισκόμενον δὲ ἰδεῖν, οὔτε ἡδὺ τὸ θέαμα ἀποφαίνω οὔτε ἐκπληκτικὸν, ἀλλ᾽ ἀνιαρὸν μᾶλλον, καὶ οὐκ ἂν ἐπί γε τούτῳ ἐπιλαθέσθαι ἄν τινα, εἴ του ἐρῴη. Hoc θέαμα unice probandum cenſeo.

34. νάματα — ῥεῖθρα] Fontes et fluvios tanquam ſacros turbari vetat, monente Britanno *Blane.*

καὶ ἵνα—ἰδόντες] Ante hæc intelligendum φυλακτέον cenſuit Zeune. Contra ἀπέχεσθαι vel ἐᾷν intelligit Weiſke et cum Porto interpretatur: *ne, qui te viderint, leges venationis violent, id eſt, ne corrumpas alios tuo exemplo.* Melius nihil occurriſſe ſibi addit. Leunclavius οἱ δρῶντες conjecit. Equidem hæc verba non ſolum vitioſa, ſed etiam alieno loco poſita eſſe ſuſpicor. Pertinere videntur ad prius membrum: ὧν ὧραι φέρουσι, ἵνα μὴ τῷ νόμῳ (qui vetabat arva et ſata a venatoribus tangi) βοηθῶσιν οἱ ἰδόντες. καὶ τὰ νάματα—κακόν.

ἀναγρία] feſta, quibus venari non licet, interpretatur Weiſke. Reliqua cum Britanno *Blane* ita: retia in alium diem non debere in agris relinqui. ἀναγρία Zeunio eſt tempus venationi minus opportunum. Si εὐαγρία eſt felix venatio, ἀναγρία erit infelix, ubi feræ nullæ occurrunt canibus. Leonicenus ita vertit: *Quin etiam, ſi feræ in ea præcipitent, id qui viderint, ne legis prævaricatores ſint, univerſam venationem ſolvere oportet.* Videtur igitur ὅταν ἄγρια ſcriptum legiſſe. ἄλλα λύειν in fine dat Vratiſl.

CAPUT VI.

1. Κυνῶν δὲ κόσμος δέραια, ἱμάντες, στελμονίαι· ἔστω δὲ τὰ μὲν δέραια μαλακὰ, πλατέα, ἵνα μὴ θραύῃ τὰς τρίχας τῶν κυνῶν· οἱ δὲ ἱμάντες ἔχοντες ἀγκύλας τῇ χειρὶ, ἄλλο δὲ μηδέν· οὐ γὰρ καλῶς τηροῦσι τὰς κύνας οἱ ἐξ αὐτῶν εἰργασμένοι τὰ δέραια· αἱ δὲ στελμονίαι πλατεῖς τοὺς ἱμάντας, ἵνα μὴ τρίβωσι τὰς λαγόνας αὐτῶν· ἐγκατεῤῥαμμέναι δὲ ἐγκεντρίδες, ἵνα τὰ γένη φυλάττωσι. 2. Ἐξάγειν δὲ αὐτὰς οὐ χρὴ ἐπὶ τὰ κυνηγέσια, ὅταν μὴ τὰ προσφερόμενα δέχωνται ἡδέως, (τεκμήριον δὲ τοῦτο, ὅτι οὐκ ἐῤῥωνται) μηδὲ ὅταν ἄνεμος πνέῃ μέγας· διαρπάζει γὰρ τὰ ἴχνη, καὶ οὐ δύνανται ὀσφραίνεσθαι, οὐδὲ αἱ

Cap. VI. 1. στελμονίαι] Brodæus ait, in aliis Codd. eſſe τελαμωνίαι. In Pariſ. A. eſt στιλμονίαι, in margine τελαμωνίαι. Pollux v. ſ. 55. τελαμωνία δὲ καὶ αὐτὴ πλατὺς ἱμὰς ἀπὸ τοῦ δεραίου περὶ τὰς πλευρὰς παρήκων ἐναλλὰξ, ὡς τῶν τενόντων τὰ μετὰ τὰς ὠμοπλάτας ἄκρας καὶ τὰς λαγόνας στεγόντων· ἧλοι δὲ ἢ ἐγκεντρίδες ἔπεισι ταῖς τελαμωνίαις· αἱ δὲ καὶ περὶ τὸ ἐπίσειον ἐκτέτανται, ὡς μὴ ὀχεύοιτο ἡ κύων, τῶν ἐγκεντρίδων τὴν τόλμαν τῶν ἐπιβησομένων ἀνειργουσῶν, τοῦ μὴ ὑποπλησθῆναι αὐτὰς ἐξ ἀγεννῶν χάριν. Sed libri x. ſ. 142. περιδέραια, τελαμώνια juxta nominatur; ubi Codex Auguſtanus τελμονίαι habet. Appoſuit Jungermann Heſychii στελμόνια, ζώματα. Idem: στέλλα, ζῶσμα. Alibi: στέλμα, στέφος, στέμμα. *Blane* vertit *ſurvingle to guard the body*. Medii ævi ſcriptores *bracheriolum* dixerunt, Galli *braiers*, uti docet Cangii Gloſſarium Latinum.

μαλακὰ] Explicat Pollux: κόσμος δὲ κυνὸς δέραια μὲν, ἱμὰς πλατὺς περὶ τῷ τραχήλῳ, στερεὸς, ὃς καὶ περιδέραιον καὶ περιδερὶς ὀνομάζεται. ἔνδοθεν δὲ αὐτῷ ὑπεῤῥάφθω τὶς ἀρνακὶς, ὡς μὴ τρίβοιτο ὑπὸ τοῦ δέρματος ἡ δειρὴ τοῦ κυνός. Ceterum Pariſ. B. ἔστωσαν habet.

ἀγκύλας τῇ χειρὶ] Antecedens ἔχοντες omiſit Pariſ. A. Pollux: τὸ δὲ περιδέραιον ἐξῆπται στενοῦ ἱμάντος, ὃς κατὰ τὸν κυνάγχον ἐξηγκύλωται· καὶ ἀπὸ τούτου ἄγεται ὁ κύων. ubi bene monuit Jungermann ſcribendum eſſe κυναγωγόν. Neque enim κυνάγχη ἐπαυχένιος Rhiani Epigr. 8. huc pertinet; quæ ἀγωγαῖος dicitur Leonidæ Tarentino Epigr. 34. Anſa enim extremi lori pertinet ad ductorem canis. Sequentia ego non intelligo, ſed vitium ineſſe puto verbis, ἄλλο δὲ μηδὲν, aut iſtis, οἱ ἐξ αὐτῶν. Senſum eſſe conjicio hunc: *lorum aptum eſſe debere ex collari vel in illo, nec ex uno continuatos corio cum collari*. Suſpicor, ἐκ τῶν αὐτῶν ſcriptum fuiſſe.

πλατεῖς τοὺς] Repete ἔστωσαν ἔχοντες, ut ad ſequens ἐγκατεῤῥαμμέναι repete ἔστωσαν. Varro R. R. ii. 2. 14. de ovibus: *deterrent a ſaliendo fiſcellis e junco aliave qua re, quod alligant ad naturam*. ubi vide annotata. Addit Pollux l. c. aliud tegumentum canis venaticæ: ἔνιοι δὲ καὶ τὰ νῶτα τῶν κυνῶν βύρσαις τισὶ στερεαῖς καταλαμβάνουσι περὶ τὰς ὑποδερίδας τοῦ ζώου τὰς βύρσας ἀνάψαντες, ὥσθ᾽ ἥκιστα τρωτοὺς εἶναι τοὺς κύνας τῇ τοιαύτῃ σκέπῃ, ὁπότε συμπίπτοιέν τινι τῶν μαχίμων θηρίων. Ceterum Pariſ. A. στελμονίαι, margo τελαμωνίαι habet.

τὰ γένη φυλάττωσι] ut generoſas canum nationes integras nec ſemine ignobilium permiſtas et vitiatas ſervent.

ἄρκυς ἑστάναι, οὐδὲ τὰ δίκτυα. 3. Ὅταν δὲ τούτων μηδέτερον κωλύῃ, ἄγειν διὰ τρίτης ἡμέρας. Τὰς δὲ ἀλώπεκας μὴ ἐθίζειν τὰς κύνας διώκειν· διαφθορὰ γὰρ μεγίστη, καὶ ἐν τῷ δέοντι οὔ ποτε πάρεισιν. 4. Εἰς δὲ τὰ κυνηγέσια μεταβάλλοντα ἄγειν, ἵνα ὦσιν ἔμπειροι τῶν κυνηγεσίων, αὐτὸς δὲ τῆς χώρας. Ἐξιέναι δὲ πρωῒ, ἵνα τῆς ἰχνεύσεως μὴ ἀποστερῶνται· ὡς οἱ ὀψιζόμενοι ἀφαιροῦνται τὰς μὲν κύνας τοῦ εὑρεῖν τὸν λαγῶ, αὑτοὺς δὲ τῆς ὠφελείας· οὐ γὰρ ἐπιμένει τοῦ ἴχνους ἡ φύσις, λεπτὴ οὖσα, πᾶσαν ὥραν.

De habitu et officio cuſtodis retium.

5. Τὴν δὲ στολὴν ὁ ἀρκυωρὸς ἐξίτω ἔχων ἐπὶ θήραν, μὴ ἔχουσαν βάρος. Τὰς δὲ ἄρκυς ἱστάτω ἀμφὶ δρόμους,

3. μηδέτερον] Edd. pr. μηδ' ἕτερον præter Caſtal. Sequens διὰ τρίτης τῆς ἡμέρας vitioſum puto eſſe et articulum delendum. Ita de republica Athen. iii. 5. δι' ἔτους πέμπτου eſt.

διὰ τρίτης ἡμέρας] Vulgatum δ. τρ. τῆς ἡμέρας auctore libro Vratiſl. et Pariſ. B. correxi.

4. αὐτὸς δὲ] Juntinæ et Aldinæ αὐτοὶ dedit Steph. et Leuncl. αὐτῆς Caſtal. Bryl. Noſtrum ex Halenſi, Leoniceni verſione et Codice Taurinenſi Leunclavii poſuit Zeune. Vratiſl. αὐτοὶ δὲ habet cum Pariſ. B. A. Sequens δὲ omiſit Pariſ. A.

ὀψιζόμενοι] Ante Stephanianam edebatur ὀψοιζόμενοι, quod eſt etiam in Pariſ. A. Activam formam adhibuit Xenophon in Anabaſi et Hellenicis.

πᾶσαν ὥραν] omni diei tempore, recte Brodæus interpretatur, ut viii. 6. Apollonius Rhodius iv. 111. de venatoribus νύκτα ἄγχαυρον nominat tempus veſtigandi: ἀλευόμενοι φάος ἠοῦς, μὴ πρὶν ἀμαλδύνῃ θηρῶν στίβον ἠδὲ καὶ ὀδμὴν θηρείην λευκῇσιν ἐνισκίμψασα βολῇσι. Seneca Hippol. 41. *dum lux dubia eſt, dum ſigna pedum roſcida tellus impreſſa tenet.* Nemeſianus verſu 324. *venemur, dum mane novum, dum mollia prata nocturnis calcata feris veſtigia ſervant.* Gratius verſu 223. *primæ lucis opus: tum ſigna vapore ferino intemerata legens.*

5. ἐπὶ θήρᾳ] Ita cum Aldina Stephanus et Zeune: ceteræ θήραν habent cum Pariſ. A. θήρας Pariſ. B. et Vratiſl. De veſtitu venatoris eſt ſect. 11.

ἀμφὶ δρόμους] Vulgatum ἀμφιδρόμους auctore Stephano correxit Zeune, laudans Pollucem v. ſ. 36. ἱστάτω δὲ τὰ δίκτυα ἐν πᾶσι τόποις, ὁδοῖς, τριμμοῖς, δρόμοις, ἔργοις, πεδίοις, ὄρεσιν, ὕδασιν, ὕλαις, νάπαις, ὅπου ὑποπτεύειν δύναται τὸ θηρίον εὑρεθῆναι, διαστήματα καταλιπὼν πρὸς τὰς διαδρομὰς, ἃ καλεῖται παράδρομα. quæ maximam partem ex h. l. excerpta videntur. Leonicenum διόδους legiſſe et *divortia* vertiſſe, admonuit Stephanus. Sequens ὁδοὺς ex Leunclavii conjectura, probata etiam a Jungermanno, inſeruit Zeune, ſed Leuncl. ἀμφὶ δρυμῶν ὁδοὺς ſcribi maluit. Nec video equidem, qui δρόμοι in ſilvis vel campis dici poſſint, niſi ab aliqua ſimilitudine loci vacui et liberi, ad curriculum idonei, vocatum velis campum vel ſylvæ locum vacuum a dumetis et arbuſtis, ubi libere diſcurrant feræ. Interim ὁδοὺς ſecluſi, donec certior lectio ex Codd. afferatur. ὁδοὺς τραχείας alioquin ipſos τριμμοὺς Pollucis eſſe puto, quanquam is eos potuit excerpere ex ſect. 9. λα-

[ὁδοὺς] τραχείας, σιμὰς, λαγαρὰς, σκοτεινὰς, ῥοῦς, χαράδρας, χειμάῤῥους ἀεννάους· εἰς ταῦτα γὰρ μάλιστα φεύγει. εἰς ὅσα δὲ ἄλλα ἄπειρον εἰπεῖν. 6. Τούτων δὲ παρόδους, διόδους, καταφανεῖς, λεπτὰς [καταλειπέτω. Ἱστάτω δ'] εἰς ὄρθρον καὶ μὴ πρωΐ· ἵνα, ἐὰν ᾖ πλησίον τὸ ἀρκυστάσιον τῶν ζητησίμων, μὴ φοβῆται ἀκούων ὁμοῦ τὸν ψόφον· ἐὰν δὲ ᾖ ἀπ' ἀλλήλων πολὺ, ἧττον κωλύει πρωῒ καθαρὰς ποιουμένους τὰς ἀρκυστασίας, ἵνα αὐτῶν μηδὲν ἀντέχηται. 7. Πηγνύειν δὲ τὰς σχαλίδας ὑπτίας, ὅπως

γαρὰς Weiſke interpretatur *anguſtas*, δρόμους *veſtigia leporum*, et ſequentia putat explicandi cauſa adjecta eſſe. Quod ait ſect. 19. idem vocabulum ſic adhiberi, in eo fallitur. Significat enim ibi curſum canum veſtigia perſequentium. Ante ἀεννάους excidiſſe aliquod vocabulum ſuſpicabatur Stephanus, quoniam torrentibus id non conveniat, ſed potius κρήναις. Contra Zeune ex Polluce ſuſpicatur, pro χειμάῤῥους olim ſcriptum fuiſſe ἄλση, νάπας, et comparat Arriani ſ. 17. Æliani h. a. xiii. 14. ἀενάους habet Pariſ. B.

εἰς ὅσα δὲ—εἰπεῖν] Vulgatum ὅσα δὲ ἄλλα εἰς ἄπειρον εἰπεῖν Leonicenus vertit: *nam omnia dicere infinitum eſſet, diverticula, bivia lata vel anguſta:* unde Zeune conjecturam εἴη ἄπειρον duxit. εἰσὶν pro εἰς conjecturam Leunclavii dedit Welſiana. Weiſke locum ita accepit, quaſi plene ſcriptum ita fuerit: καὶ ἀμφὶ ὅσα δὲ ἄλλα—εἰπεῖν, δηλονότι τούτων (ſcilicet ὁδῶν, δρόμων) παρόδους et cet. Ad verba εἰς ἄπειρον intelligit ἄγει vel τείνει. Equidem tranſlocatione unius præpoſitionis εἰς locum perſanaſſe mihi videor.

6. Τούτων δὲ] In Leoniceni verſione δὲ omiſſum delevit Caſtal. Hal. Bryl. quod defendens Zeune ex anterioribus verbum ἱστάτω repetendum cenſuit, quaſi id verbum conveniret ταῖς παρόδοις et διόδοις. Leunclavius τούτων in ποιείτω mutatum voluit. Senſum quidem uterque ex comparato Pollucis loco ſupra poſito bene perſpexiſſe videtur, qui διαδρομὰς, παράδρομα et διαστήματα ex h. l. excerpſit, ſed verba aliena a re intelligunt vel ſupplent. Equidem e Polluce καταλειπέτω et ſequens ἱστάτω ex ſententiæ et doctrinæ tenore ſupplevi, ſed verba ex conjectura ducta interim ſecluſi. Vulgo verba ita continuabantur: λεπτὰς, εἰς ὄρθρον, καὶ μὴ πρωΐ.

ἀρκυστάσιον] Ita Aldina et Steph. Ceteræ ἀρκυστάδιον. Pollux ſ. 32. ὁ τόπος, ἐν ᾧ ἵστανται, ἀρκυστάσιον. ubi Edd. veteres ἀρκυοστ. habent.

ὁμοῦ] Videtur eſſe *e propinquo*, ut Cyrop. iii. 1. 2. vi. 3. 7.

ἧττον κωλύει] Stephanus κωλύῃ (ad ἵνα referens) et ποιουμένους, Leuncl. κωλύει ἰέναι—ποιουμένους corrigi voluit, κωλύεται Zeune. ποιουμένους, quod in margine Codicis Pariſ. cum nota γρ. annotatum reperit Gail, recepit Weiſke cum Stephano, κωλύει referens ad ψόφος ex anterioribus intelligendum. Sed ita debebat eſſe ποιεῖσθαι. Facillima eſt ratio referendi verbi κωλύει ad verba ἐὰν δὲ ᾖ ἀπ' ἀλλήλων πολὺ (ſcilicet τὰ ζητήσιμα, quæ Zeunianus Index male interpretatur *loca ubi veſtigandæ ſunt feræ*, cum deberet *feras inveſtigandas*) καὶ τὸ ἀρκυστάσιον. Ceterum ποιούμενον malim, cum ſingularis ὁ ἀρκυωρὸς et ἱστάτω anteceſſerit.

ἀντέχηται] Leonicenus vertit: *ubi nihil obſtiterit*, ad antecedentia referens. Zeune ἵνα ſenſu τοπικῷ cum Leoniceno accipiens ἀντέχεται malebat. Weiſke interpretatur: *ne qua vero vis iis ſuperior ſit, eaſque dejiciat.* Quem ſenſum e verbo ἀντέχηται extorquere non poſſis. Quare ſimpliciſſimam Leoniceni rationem ſecutus verba hæc cum antecedentibus conjunxi, et δὲ retractum poſt πηγνύειν inſerui, quam ipſam correctionem in mentem veniſſe Zeunio animadverto. Stephanus δεῖ inſeruit ex Pariſ. A. qui ἵνα δὴ dat. Pariſ. B. πηγνύεις habet.

7. ὑπτίας] Weiſke interpretatur

ἂν ἐπαγόμεναι ἔχωσι τὸ σύντονον· ἐπὶ δὲ ἄκρας ἴσους τοὺς βρόχους ἐπιβαλλέτω, καὶ ὁμοίως ἀντερειδέτω, ἐπαίρων εἰς μέσον τὸν κεκρύφαλον. 8. Εἰς δὲ τὸν περίδρομον ἐναπτέτω λίθον μακρὸν καὶ μέγαν, ἵνα ἡ ἄρκυς, ὅταν ἔχῃ τὸν λαγὼ, μὴ ἀντιτείνῃ. Στοιχιζέτω δὲ μακρὰ, ὑψηλὰ, ὅπως ἂν μὴ ὑπερπηδᾷ. Ἐν δὲ ταῖς ἰχνείαις μὴ ὑπερβάλλεσθαι·

πλαγίας, inclinatas, verſus leporem. Pollux ſ. 32. *καθίστανται δὲ αἱ σχαλίδες πλάγιαι, μᾶλλον εἰς ἀλλήλας προνενεύσας*, uti Codd. habent pro *προσνευούσας*. Sed Pollucis interpretationem pariter falſam eſſe cenſeo. *ὕπτιαι* ſunt ſupinæ, quæ demum adducto fune eriguntur. *σκαλίδας* habet Vratiſl. ſupra ſcripto *σταλ*.

ἴσους τοὺς βρόχους] Pares numero ſingulis varis imponi velle videtur.

ὁμοίως ἀντερειδέτω] *æque intendant* interpretatur Weiſke. Perperam. Infra x. ſ. 7. ubi docet ad apros collocare *τὰς ἄρκυς*, ita traditur: *ἐπιβάλλοντα τοὺς βρόχους ἐπὶ ἀποσχαλιδώματα τῆς ὕλης δικρά· τῆς δὲ ἄρκυος αὐτῆς μακρὸν προήκοντα κόλπον ποιεῖν, ἀντηρίδας ἔνδοθεν ἑκατέρωθεν ὑφιστάντα κλῶνας* et cet. ubi vides, pro *κεκρυφάλῳ* memorari *τῆς ἄρκυος κόλπον μακρὸν προήκοντα*. Præterea inde apparet, *ἀντερείδειν* eſſe fulcire et erectum tenere. In *ὁμοίως* fortaſſe latet aliquid vitii, et Xenophon forte locum anteridum extra vel intra apponendarum ſignificavit.

κεκρύφαλον] Pollux ſ. 31. *τὴν ἄρκυος κοιλότητα* interpretatur: *κόλπον* dixit Xenophon in reti ad apros collocato capiendos.

8. *περίδρομον*] Finem peridromi intelligo, quem lepus, in ſinum anguſtum *ἄρκυος* incidens ibique implicatus, ſumma vi retibus impulſis, ſimul intendit. Ita aper incidens in eundem ſinum *καὶ ἑαυτὸν προωθῶν κατατείνει τῆς ἄρκυος τὸν περίδρομον* cap. x. ſ. 10. *ἀναπτέτω* dat Pariſ. B.

Στοιχιζέτω δὲ μακρὰ] Weiſke ad h. l. *Inſolenti*, inquit, *verbi μακρὰ, quodcunque fuit, depravatione ſic ſcribitur. Pro eo res admittit τὰ κοῖλα ſive ταπεινὰ, vel ἀρκούντως. Vide* ii. 8. (ubi eſt de *σχαλίσι*.) *Senſus debuit eſſe: amites altiores collocet in ſolo depreſſo, aut omnino, amites ſatis alte collocet. Multum aberrat vulgaris interpretatio: longa altaque indagine loca cingito: ſermo eſt de ἄρκυ definitæ magnitudinis.* Verum varorum collocatione jam eſt defunctus ſcriptor, et *ἄρκυς* ſtat erecta. Varos nominavit *σχαλίδας*, eoſque ſtatuere *ἱστᾷν*. Nunc novo vocabulo utitur *στοιχίζειν*, quod ipſum rem novam indicat præcipi. Verbum ductum eſt a *στοίχῳ*, quem nominat ſect. 10. ita: *φυλαττέτω δὲ ἐκπεριιὼν (ὁ ἀρκυωρός)· ἐὰν δὲ ἐκκλίνῃ στοῖχος ἢ ἄρκυς, ἀνιστάτω.* ubi Leonicenus vertit: *quod ſi limes declivius fuerit, ſagena* (*ἡ ἄρκυς* legit) *tollatur*. Sect. 21. eſt iterum *σημεῖον θέσθαι στοῖχον ἑαυτῷ.* ubi venator in veſtigandis feris indicium viæ, ne longius aberret, ſumit a *στοίχῳ*. Videtur igitur *στοῖχος* fuiſſe altus et undique conſpicuus. De uſu in ſtatuenda *ἄρκυ* quæritur. Pollux ſimpliciter habet: *καλεῖται δὲ τῶν ἀρκύων ἡ στάσις στοιχισμὸς, στοῖχος, στόχος, στοχὰς, καὶ στοχασμός.* Sed ita diſcrimen *σχαλίδων* et *στοίχων* nullum apparet!

μὴ ὑπερβάλλεσθαι] Vratiſl. Pariſ. B. *ὑπερεβ.* habet. *ὑπερβ.* Pariſ. A. Leuncl. vulgatum *ὑπερεμβ.* ita correxit, interpretatus *moram interponere*. Quæ ſi vera eſt interpretatio, ſequi debebat *φιλόπονον μὲν, θηρατικὸν δέ*. Sed quæro, quid hoc præceptum de univerſa ferarum veſtigatione pertineat ad doctrinam de retibus ſtatuendis et collocandis? Hucuſque enim *τὴν ἄρκυν* ſtatuit; tranſit deinde Xenophon ad *δίκτυα* et *ἐνόδια*. Importuno igitur loco interſeritur mentio et præceptum de veſtigatione. Aut igitur mota ſuo de loco hæc periodus alienum occupavit, aut in vulgato *ὑπερεμβάλλεσθαι* latet aliud quid, connexum cum collocatione *ἄρκυος*. Quare ſcripturam vulgatam non ſum auſus cum Weiſkio mutare. Ceterum *ἰχνίαις* edidit Stephanus. Equidem ex loco Pollucis mox afferendo ſuſpicor, olim ita fere ſcriptum fuiſſe: *ἐν δὲ τοῖς διαστήμασι* (nempe *τῶν ἀρκύων*, plures enim adhibebantur) *δίκτυα μικρὰ παρεμβαλ-*

ἔστι γὰρ θηρατικὸν μὲν, φιλόπονον δὲ, τὸ ἐκ παντὸς τρόπου ἑλεῖν ταχύ. 9. Τὰ δὲ δίκτυα τεινέτω ἐν ἀπέδοις, ἐμβαλλέτω δὲ τὰ ἐνόδια εἰς τὰς ὁδὲς, καὶ ἐκ τῶν τριμμῶν εἰς τὰ συμφέροντα, καθάπτων τοὺς περιδρόμους ἐπὶ τὴν γῆν, τὰ ἀκρωλένια συνάγων, πηγνύων τὰς σχαλίδας

λέτω· ἔστι γὰρ et cet. vel ὑπερεμβαλλέτω. Vide mox dicenda.

9. ἀπέδοις] Leunclavius hic et infra x. 9. ἐπιπέδοις ſcribi voluit.

συμφέροντα] Weiſke verba ita jungenda cenſet: καὶ εἰς τὰ ἐκ τῶν τριμμῶν συμφέροντα, interpretatus: *et in loca, quæ ex anguſtioribus ſemitis (e bivio) coeunt (in viam latiorem.)* Sed τριμμοὶ non ſunt *ſemitæ*, ut antea demonſtravi. Quare aliter locum interpretari oportet. Equidem hunc locum lacunoſum eſſe ſuſpicor ex Polluce ſ. 35. ubi poſt illa verba, quæ ſupra ad ſect. 5. appoſui, poſt παράδρομα ita pergit: ἐχέτω δὲ καὶ ἄλλα μικρὰ δίκτυα, εἰ καὶ τὰ διαστήματα προσαποφράξαι δέοι. Ταῦτα δὲ τὰ δίκτυα τῶν κυνηγετῶν τινες ἐμβόλια κεκλήκασιν, ὡς παρεμβαλλόμενα τῇ τῶν προτέρων στάσει. ubi Codices rectius ὥσπερ ἐμβαλλόμενα habent. Hæc ἐμβόλια ſuſpicor excidiſſe in loco Xenophontis ſ. 8. ubi in verbis ἰχνείαις μὴ ὑπερβάλλεσθαι veſtigia reliqua verborum δίκτυα μικρὰ ὑπερεμβαλλέτω agnoſcere mihi videor. Doleo, Pollucem, qui ἄρκυς non ubique diligenter a δικτύοις diſtinxit, uſum ἐμβολίων non accuratius definiiſſe. Sed cum δίκτυα μικρὰ vocentur et ad παράδρομα obſtruenda adhiberi dicantur, apparet, pertinere embolia ad δίκτυα proprie dicta, et quidem genus illud, quod ἐνόδιον dicitur. Xenophon enim παράδρομα cum mentione ἐνοδίων nominavit. Nunc igitur cenſeo, verba illa, ἐν δὲ ταῖς ἰχνείαις—ταχὺ, alieno loco poſita et corrupta, referenda huc eſſe et inſerenda ante παράδρομα συμφράττων, ita fere: ἐν δὲ τοῖς διαστήμασι δίκτυα μικρὰ ὑπερεμβαλλέτω τὰ παράδρομα συμφράττων· ἔστι γὰρ—ταχύ. Sed plura ſunt in toto hoc loco vitioſa et diſlocata, uti ſtatim videbimus.

καθάπτων—ἐπὶ τὴν γῆν] deductos peridromos in terra paxillo infixo firmet.

τὰ ἀκρωλένια συνάγων] Vulgarem hanc ſcripturam, quæ eſt in Pariſ. A. B. etiam hic cum Caſtalione Zeune et Weiſke mutarunt in ἀκρολίνια. Sed ex h. l. inprimis fit manifeſtum, ἀκρωλένια non eſſe ſummam oram retium, ſed extremam quaſi alam, finem, ubi conjunctis finibus juxta ſtantium retium intervalla diligenter clauduntur, ne fera per ea evadat. Hoc eſt συνάγειν τὰ ἀκρωλένια, quod fit demum firmato in terra peridromo. Ita convenit Themiſtii διασπάσαι τὰ ἀκρωλένια, quem locum poſui ad cap. ii. 7.

σχαλίδας] Caſtal. Bryl. σκαλίδας habent cum Vratiſl. et Pariſ. A. De vocabulo σαρδονίων audi Pollucem ſ. 31. τούτοις δὲ (dubium, δικτύοις an ἐνοδίοις) καὶ σαρδόνες προσπλέκονται, ὅπερ ἐστὶν ὤα τοῦ δικτύου μετὰ τὸν τελευταῖον βρόχον, ἀνέχουσα τὸ δίκτυον, οὗπερ ἦν ὁ περίδρομος ἢ ἐπίδρομος ταῖς σχαλίσι κατὰ τὸ δίκρουν ἔπεστι. ubi Codd. σαρδῶνες habent. Heſychius: σάρδονες, ἐν Κυνηγετικῷ μέρη τινὰ δικτύων δηλοῦνται. unde Jungermann in Xenophonte σαρδόνων ſcribendum eſſe ſuſpicabatur. *Fimbrias retis* Weiſke, *oram retis* Zeune interpretatur. Pollux dum ὤαν, retis oram, interpretatur, ſimul προσπλέκεσθαι ait, quaſi inſtar μαστῶν in retibus aliis ex lino plexi additi ſint. Si ora ipſa intelligatur, totum rete ambiens, tum potius προσβάλλεται, quam προσπλέκεται dicendum fuiſſe videtur. Sed maculis vel laqueis vel μαστοῖς ſimile quid fuiſſe τὰς σαρδόνας vel σαρδόνια, licet conjicere ex verbis πηγνύων τὰς σχαλίδας μεταξὺ τῶν σαρδονίων. Nam ſpatia inter σαρδόνας interjecta oræ ſuſtentabant furcæ, σαρδόνες inſtar μαστῶν vel macularum trajectum epidromum gerebant, ipſæ ex furca ſuſpenſæ cum epidromo, ita ut hic per ipſa furcarum diſcrimina tranſiret ſuperior. Hinc cenſeo, poſtrema Pollucis verba manifeſto vitioſa ita corrigi debere: ἀνέχουσα τὸ δίκτυον, ὑπὲρ ἧς ὁ περίδρομος ἢ ἐπίδρομος

μεταξὺ τῶν σαρδονίων, ἐπὶ ἄκρας ἐπιβάλλων τοὺς ἐπιδρόμους, καὶ παράδρομα συμφράττων. 10. Φυλαττέτω δὲ ἐκπεριϊών· ἐὰν δὲ ἐκκλίνῃ στοῖχος ἢ ἄρκυς, ἀνιστάτω· διωκόμενον δὲ τὸν λαγὼ εἰς τὰς ἄρκυς εἰς τὸ πρόσθεν προϊέσθω, καὶ ἐπιθέων μὲν ἐκβοάτω· ἐμπεπτωκότος δὲ, τὴν ὀργὴν τῶν κυνῶν παυέτω, μὴ ἁπτόμενος, ἀλλὰ παραμυθούμενος· καὶ δηλούτω τῷ κυνηγέτῃ, ὅτι ἑάλωκεν, ἀναβοήσας, ἢ ὅτι παραδεδράμηκε παρὰ τάδε ἢ τάδε, ἢ ὅτι οὐχ ἑώρακεν, ἢ οὗ κατεῖδε.

De habitu venatoris et de tota investigandi, persequendi et capiendi leporis ratione.

11. Τὸν δὲ κυνηγέτην ἔχοντα ἐξιέναι ἠμελημένην ελαφρὰν ἐσθῆτα ἐπὶ τὸ κυνηγέσιον, καὶ ὑπόδεσιν, ἐν δὲ τῇ χειρὶ ῥόπαλον· τὸν δὲ ἀρκυωρὸν, ἕπεσθαι· πρὸς δὲ τὸ κυνηγέσιον σιγῇ προσιέναι, ἵνα μὴ ὁ λαγὼς, ἐάν που ᾖ πλησίον, ὑποκινῇ ἀκούων τῆς φωνῆς. 12. Δήσαντα δ' ἐκ τῆς ὕλης τὰς κύνας, ἑκάστην χωρὶς, ὅπως ἂν εὔλυτοι ὦσι, συνιστάναι τὰς ἄρκυς καὶ τὰ δίκτυα, ὡς εἴρηται. Μετὰ δὲ τοῦτο τὸν μὲν ἀρκυωρὸν εἶναι ἐν φυλακῇ· αὐτὸν δὲ τὰς κύνας λαβόντα ἰέναι πρὸς τὴν ὑπαγωγὴν τοῦ κυνηγεσίου.

—ἔπεστι. Vratisl. liber hic σανδονίων habet.

10. ἢ ἄρκυς] Edd. pr. ἡ ἄρκυς. Correxit Stephanus. Leonicenus h. l. vertit: *abiensque cautius observet. Quod si limes declivius fuerit, sagena tollatur.* De στοίχῳ dictum ad vi. 8. Paulo antea δὲ omittit Vratisl. cum Paris. B.

ἢ οὗ κατεῖδε] Vulgatum οὐ κατ. Leonicenus interpretatur: *non videre* vel *non vidisse.* Stephanus ὅ conjecit, ὅτι Leunclavius, quod dedit Zeune. Weiske vulgatum defendens monet, ὁρᾷν differre a καθορᾷν, ut ἰδεῖν a κατιδεῖν; qui ἑώρακε, vidit, eum non continuo κατιδεῖν, clare oculis percepisse. Ceterum compara sect. 24. Paulo antea η τι ὅτι dat Paris. B.

11. καὶ ὑπόδεσιν] Cum nihil addatur, quo calcei natura definiatur, repetendum censeo ἠμελημένην. Pollux v. s. 18. accuratius posuit ὑποδήματα κοῖλα, ἐς μέσην τὴν κνήμην ἀνήκοντα, δεσμῷ ἀκριβεῖ περιεσταλμένα. Deinceps ἐν δὲ χειρὶ—σιγῇ προϊέναι Vratisl. Paris. B. Vulgo erat ἔν τε.

12. ἐκ τῆς ὕλης] Male Britannus vertit: *being brought to the wood so tied.* Deinde Junt. Ald. male ἱέναι dant pro ἰέναι. Antea δήσαντες habet Paris. B.

τὴν ὑπαγωγὴν] Weiske interpretatur *ad lepores callide inducendos vel ad retia propellendos*, comparans x. 4. ubi est: πρῶτον μὲν οὖν χρὴ ἐλθόντα, οὗ ἂν οἴωνται εἶναι, ὑπάγειν τὸ κυνηγέσιον. Leonicenus: *ad saltus indaginem subeat.*

13. Καὶ εὐξάμενον τῷ Ἀπόλλωνι καὶ τῇ Ἀρτέμιδι τῇ Ἀγροτέρᾳ μεταδοῦναι τῆς θήρας, λῦσαι μίαν κύνα, ἥτις ἂν ᾖ σοφωτάτη ἰχνεύειν· ἐὰν μὲν ᾖ χειμὼν, ἅμ᾽ ἡλίῳ ἀνέχοντι· ἐὰν δὲ θέρος, πρὸ ἡμέρας· τὰς δὲ ἄλλας ὥρας, μεταξὺ τούτων. 14. Ἐπειδὰν δὲ ἡ κύων λάβῃ τὸ ἴχνος ὀρθὸν ἐκ τῶν ἐπηλλαγμένων, παραλῦσαι καὶ ἑτέραν· περαινομένου δὲ τοῦ ἴχνους, διαλιπόντα μὴ πολὺ καὶ τὰς ἄλλας ἀφιέναι κατὰ μίαν, καὶ ἕπεσθαι μὴ ἐγκείμενον, ὀνομαστὶ ἑκάστην προσαγορεύοντα, μὴ πολλὰ, ἵνα μὴ παροξύνωνται πρὸ τοῦ καιροῦ. 15. Αἱ δὲ ὑπὸ χαρᾶς καὶ μένους προΐασιν ἐξίλλουσαι τὰ ἴχνη, ὡς πέφυκε, διπλᾶ, τριπλᾶ, προφορούμεναι παρὰ τὰ αὐτὰ, διὰ τῶν αὐτῶν, ἐπηλλαγμένα, περιφερῆ, ὀρθὰ, καμπύλα, πυκνὰ, μανὰ,

13. εὐξάμενον] Edd. pr. εὐξάμενοι, ut Parif. A. B. præter Caftal. Bryl. 3. Deinceps τούτων dedi e Parif. B. pro τούτου.

14. Ἐπειδὰν δὲ] Vratifl. et Parif. A. δὲ omittit.

ἐπηλλαγμένων] Quod Brodæus, Conr. Gefner et Leunclavius conjecerunt, ex margine Codicis Parif. A. dedit Weifke pro vulgato ἀπηλλ. Idem eft fect. 15. Cap. v. 29. viii. 3. Paulo antea ὀρθὸν fcripfi pro ὄρθιον. Vide ad fect. 15.

περαινομένου δὲ] Sola Aldina δὲ fervavit, quod Leonicenus etiam vertendo reddidit: *et dum veftigium tranfigitur*. Rectius *Blane: as thefe perfift in the trail.*

15. Αἱ δὲ] Vulgatum αἱ δ᾽ revocatum a Weifkio correxit Zeune ob fequentem fpiritum afperum, ut in reliquis locis fecit, præeunte Leunclavio.

ἐξειλοῦσαι] Edd. vett. cum Parif. A. ἐξίλλουσαι. Vrat. ἐξέλουσαι. Parif. B. ἐξιλουσαι. Margo Parif. A. ἐξιλαουσαι et ἐξιλουσαι annotavit. Brodæi et Budæi fcripturam dedit Stephanus: margo Steph. et Leuncl. annotavit ἐξιλαοῦσαι et ἐξιλάουσαι cum ἐξίλλουσαι. Codex comparatus ab Hemfterhufio ad Timæi Gloffarium p. 72. habebat ἐξίλλουσαι, alter ἐξιλάνυσαι pro ἐξελιννῦσαι, ut videtur viro egregio. Arrianus xxv. 2. κύνα δὲ ἄλλην γενναίαν ἐφιέναι ὕστερον, ὡς μὴ ἐπὶ πολὺ κακοπαθῆσαι τὴν σκύλακα, μηδὲ ἀπαγορεῦσαι ὑπὸ καμάτου· ἡ δὲ θαμινὰ καὶ εὐμαρῶς ἐξελίσσουσα τὸν λαγὼ παραδώσει τῇ σκύλακι. De fcriptura ἐξίλλουσαι non erat dubitandum, de qua multa viri docti ad Timæum. De ipfo lepore Arrianus xxv. 8. ὁ δ᾽ ἐξελίξας εὐμαρῶς παραμείψει. et cap. xviii. 3. ἐξελίξας τὸν δρόμον.

προφορούμεναι] Leonicenus *hac illac progrediuntur*. Leunclavius conjecit περιφορούμεναι. Ariftophanes Avium verfu 4. ἄλλως τὴν ὁδὸν προφορεῖσθαι dixit, ubi Scholia: δεῦρο κἀκεῖσε πορευόμενοι εἰς τἀναντία. προφορεῖσθαι γὰρ λέγεται τὸ παραφέρειν δεῦρο κἀκεῖσε τὸν στήμονα τοὺς διαζομένους. vel, ut rectius habent ipfa Scholia a Suida exfcripta, τοῖς διαζομένοις. Hefychius: προφορεῖσθαι, τὸ ταῖς διαζομέναις τὸν στήμονα παραδιδόναι. Ita et Photii Lexicon. Pollux vii. 32. προφορεῖσθαι Atticis dici ait pro διάζεσθαι.

παρὰ τὰ αὐτὰ] Edd. pr. et Vrat. διὰ τὰ αὐτά. Brodæi conjecturam dedit Stephanus. εἰς τὰ αὐτὰ conjecerat Conr. Gefner. Margo Parif. A. παρα ταυτα habet. Cf. cap. v. 20. Arriani xx. 2.

ὀρθὰ] Ita liber Taurinenfis Leunclavii: vulgo eft ὄρθια: rectum iii. 7. Ex eodem Codice vulgatum ordinem

γνώριμα, ἄγνωστα, ἑαυτὰς παραθέουσαι, ταχὺ ταῖς οὐραῖς διασείουσαι, καὶ ἐπικλίνουσαι τὰ ὦτα, καὶ ἀστράπτουσαι τοῖς ὄμμασιν. 16. Ἐπειδὰν δὲ περὶ τὸν λαγὼ ὦσι, δῆλον ποιήσουσι τῷ κυνηγέτῃ, σὺν ταῖς οὐραῖς τὰ σώματα ὅλα συνεπικραδαίνουσαι, πολεμικῶς ἐπιφερόμεναι, φιλονείκως παραθέουσαι, συντρέχουσαι φιλοπόνως, συνιστάμεναι ταχὺ, διϊστάμεναι, πάλιν ἐπιφερόμεναι· τελευτῶσαι δὲ ἀφίξονται πρὸς τὴν εὐνὴν τοῦ λαγῶ, καὶ ἐπιδραμοῦνται ἐπ' αὐτόν. 17. Ὁ δ' ἐξαίφνης ἀναΐξας ἐφ' αὑτὸν ὑλαγμὸν ποιήσει τῶν κυνῶν καὶ κλαγγὴν φεύγων. Ἐμβοώντων δὲ αὐτῷ διωκομένῳ, ἰῶ κύνες, ἰῶ κακὰς, σαφῶς γε ὦ κύνες, καλῶς γε ὦ κύνες. Καὶ κυνοδρομεῖν περιελίξαντα ὃ ἀμπέχεται περὶ τὴν χεῖρα, καὶ τὸ ῥόπαλον ἀναλαβόντα, κατὰ τὸν λαγὼ, καὶ μὴ ὑπαντᾶν· ἄπορον γάρ. 18. Ὁ δὲ ὑποχωρῶν, ταχὺ ἐκλείπων τὴν ὄψιν, πάλιν περιβάλλει, ὅθεν εὑρίσκεται, ἐπὶ τὸ

πυκνὰ, καμπύλα cum Welfio correxit Zeune. Rectum fequitur Leoniceni verfio. Denique vulgatum antea μακρὰ pro μανὰ ex Aldina, Leoniceni verfione, Codice Parif. utroque et libro Taur. correxit Stephanus.

διασείουσαι] Cf. dicta ad caput iii. 4. Sequens λαγῶ ex Ald. Junt. revocavit Zeune; ceteræ λαγὼ dant. Cf. ad iii. 3.

16. συνεπικραδαίνουσαι] Pollux v. f. 61. κἂν ἐγγὺς ᾖ τῆς ἀνευρέσεως, ὑποσημαίνειν, κατανεύειν, ὑποδηλοῦν, διαδηλοῦν—τῇ λαμπρότητι τῶν ὀφθαλμῶν—τῇ στάσει τῶν ὤτων, τῷ σεισμῷ τῆς οὐρᾶς, τῷ τὸ σῶμα πᾶν ἐπικραδαίνειν.

17. ἰῶ κακὰς] Vulgatum κακὸς Leonicenus *fegnis* reddidit. κακῶς in Codice fcriptum reperit Brodæus, ipfe καλῶς præfert. κακὰς, quod Stephanus primus edidit et cum eo Weifke, in margine Cod. Parif. A. annotatum reperit Gail. Hoc æque atque illud vitiofum effe recte monet Weifke. Paulo antea αὐτοὶ pro αὐτῷ malebat Leunclavius. Deinceps σοφῶς conjecit Conr. Gefner, quam conjecturam ejus ineptam pronunciat Weifke. κακῶς, σαφῶς δὲ, omiffis verbis καλῶς γε ὦ κύνες, Vratifl. Poftea ἀπόρως Parif. B.

κυνοδρομεῖν] Pollux v. f. 10. διώκειν, μεταθεῖν, κυνοδρομεῖν, ἐφέπεσθαι κατὰ πόδας, ut fynonyma pofuit. Idem f. 65. κυνοδρομεῖν habet, et f. 78. et 85. commemoravit, et Xenophon in Convivio adhibuit verbum.

περιελίξαντα] Pollux: τὴν χλαμύδα δεῖ τῇ λαιᾷ χειρὶ περιελίττειν, ὁπότε μεταθέοι τὰ θηρία ἢ προσμάχοιτο τοῖς θηρίοις.

κατὰ τὸν λαγὼ] poft leporem, nec obviam ire currenti. Sequens ἄπορον Leonicenus vertit *periculofum enim eft*, probante Weifkio. Stephanus: *quoniam id difficultatem afferat.* Zeune: *ftupidum.* Leunclavius ἄπειρον conjecit. Diverfum eft præceptum Arriani xxv. 8. quod comparavit Zeune.

18. περιβάλλει] circumflectens curfum eo redit, unde primum repertus fugerat. Cf. ad v. 29. dicta. Deinceps ἐπὶ πολὺ Parif. B.

πολύ. Ἀναβοᾶν δὲ κοινὸν μέν· αὐτῷ παῖς, αὐτῷ παῖς, παῖ δή, παῖ δή· ὁ δὲ, ἐάν τε ἑαλωκὼς ᾖ, ἐάν τε μή, δηλούτω. Καὶ ἐὰν μὲν ἑαλωκὼς ᾖ ἐν τῷ πρώτῳ δρόμῳ, ἀνακαλεσάμενος τὰς κύνας ζητεῖν ἄλλον· ἐὰν δὲ μή, κυνοδρομεῖν ὡς τάχιστα, καὶ μὴ ἀφιέναι, ἀλλ' ἐκπερᾶν φιλοπόνως. 19. Καὶ ἐὰν πάλιν ἀπαντῶσι διώκουσαι αὐτὸν, ἀναβοᾶν, εὖγε, εὖγε ὦ κύνες, ἕπεσθε ὦ κύνες· ἐὰν δὲ πολὺ προειληφυῖαι ὦσι, καὶ μὴ οἷός τ' ᾖ κυνοδρομῶν ἐπιγίγνεσθαι αὐταῖς, ἀλλὰ διημαρτηκὼς ᾖ τῶν δρόμων, ἢ καὶ πλησίον που φοιτώσας ἢ ἐπιβοώσας ἢ ἐχομένας τῶν ἰχνῶν μὴ δύνηται ἰδεῖν, πυνθάνεσθαι παραθέοντα ἅμα, ὅτῳ ἂν προσπελάζῃ, ἀναβοῶντα, ἦ κατεῖδες ὠὴ τὰς κύνας; 20. Ἐπειδὰν δὲ πύθηται ἤδη, ἐὰν μὲν ἐν τῷ ἴχνει ὦσι, προσστάντα ἐγκελεύειν, τοὔνομα μεταβάλλοντα ἑκάστης τῆς κυνὸς, ὁποσαχῇ οἷόν τ' ἂν ᾖ τοὺς τόνους τῆς φωνῆς ποιούμενον, ὀξὺ, βαρὺ, μικρὸν, μέγα. Πρὸς δὲ τοῖς ἄλλοις κελεύμασιν, ἐὰν ὦσιν ἐν ὄρει αἱ μεταδρομαὶ, ἐπικελεύειν τόδε, εὖ κύνες, εὖ ὦ κύνες· ἐὰν δὲ μὴ πρὸς αὐτοῖς

κοινὸν] Leonicenus *vulgo* vertit, Brodæus *folenne eft*. Leuncl. ἐκεῖνον conjecit, ad venatorem referens, quam fcripturam fecutus eft Britannus *Blane* et probavit Weifke.

αὐτῷ παῖς] Locus Stephano fufpectus. Pro pofteriori αὐτῷ Juntina et Edd. pr. (excepta Aldina) ἄτω habent, Codices a Brodæo infpecti αὐτοῦ, Vrat. ἃ τῷ. Zeunii conjecturæ mentione funt indignæ; Weifkio omnia funt ἄπορα vifa. Acclamat venator ἀρκυωρῷ; fed verba præftare fana equidem nolim. Pro δηλούτω, quod Brodæo debetur, δηλοῦτο erat ante Stephanianam. Pro ἀνακαλεσάμενος malim ἀνακαλεσάμενον.

19. οἷός τ' ᾖ—αὐταῖς] Vulgatum ἦν—αὐτοῖς correxit Brodæus, et verum dedit Stephanus et margo Parif. A.

ἢ καὶ πλησίον] Ex Bryl. 3. et Vratifl. καὶ ἢ dedit Zeune. καὶ omifit Caftalio. Sequens ἐπιβοώσας vitiofum effe apparet, et monuit Weifke, qui conjicit fcriptum olim fuiffe: φοιτώσας ἐπιβοήσας μὴ δύνηται ἀνακαλεῖν, ἢ ἐχ. Quid? fi hæc ἢ ἐπιβοήσας pro varietate adfcripta fuiffe cenfeamus ad fequens ἀναβοῶντα. Vratifl. ἐρχομένας habet cum Parif. B.

ἦ κατεῖδες] Ita recte Zeune pro ἢ fcripfit. Sequens προσστάντα dedi pro προστάντα. Vide Schæferi annotationem ad Julian. p. xxii.

20. Ἐπειδὰν δὲ] Vratifl. δὲ omittit.

ὁποσαχῆ—ποιούμενον] Ita locum interpunxit Weifke, cum vulgo poft ἂν ᾖ comma effet pofitum. At ita fequi debebat ὀξὺν, βαρὺν—μέγαν.

κελεύμασιν] Stephanus κελεύσμασι edidit contra morem Atticorum, de quo Hemfterhufius ad Ariftophanis Plutum verfu 430. Infra fect. 24. eft ἐγκελεύμασι.

εὖ κύνες, εὖ ὦ κύνες] Quidni idem acclamare licet etiam in campis? Recte Conr. Gefner εὖα κύνες, εὖα ὦ

ὦσι τοῖς ἴχνεσιν, ἀλλ' ὑπερβάλλωσι, καλεῖν αὐτὰς, οὐ πάλιν, οὐ πάλιν ὦ κύνες. 21. Ἐπειδὰν δὲ προστῶσι τοῖς ἴχνεσι, περιάγειν αὐτὰς, κύκλους πολλοὺς καὶ πυκνοὺς ποιούμενον· ὅπου δ' ἂν ᾖ αὐταῖς ἀμαυρὸν τὸ ἴχνος, σημεῖον θέσθαι στοῖχον ἑαυτῷ, καὶ ἀπὸ τούτου συνείρειν, μέχρις ἂν σαφῶς γνωρίσωσιν, ἐγκελεύοντα καὶ θωπεύοντα. 22. Αἱ δ', ἐπειδὰν λαμπρὰ ᾖ τὰ ἴχνη, ἐπιῤῥιπτοῦσαι, παραπηδῶσαι, κοινωνοῦσαι, ὑπολαμβάνουσαι, ἐνσημαινόμεναι, ὅρους τιθέμεναι ἑαυταῖς γνωρίμους, ταχὺ μεταθεύσονται· ὅταν δὲ οὕτως διὰ τοῦ ἴχνους πυκνῶς διάττωσι, μὴ κατέχοντα κυνοδρομεῖν, ἵνα μὴ ὑπὸ φιλοτιμίας ὑπερβάλλωσι τὰ

κύνες emendare videtur. Notus eſt errantium per devia montium Bacchantium clamor εὖα, unde εὐάζειν ductum eſt.

ὑπερβάλλωσι] Heſychius: ὑπερβάλλειν, παραβαίνειν. quæ gloſſa huic loco convenit. Vratiſl. ὑπερβάλωσι habet, non ineptum.

οὐ πάλιν] Leunclavius τοὔμπαλιν geminatum malebat; melius conjecit Weiſke σοῦ πάλιν, σοῦ πάλιν, comparans Ariſtophanis Veſp. verſu 204. ποῦ, ποῦ 'στι μοι τὸ δίκτυον; σοῦ, σοῦ πάλιν, σοῦ. Eſt a verbo σόω, σόεσθαι, σοῦσθαι.

21. πολλοὺς πυκνοὺς] Stephanus πολλοὺς καὶ πυκνοὺς malebat, idque e Pariſ. B. dedi. Comparat Weiſke cap. iii. 8. Voluit cap. viii. 3. ubi eſt: ἐὰν δ' ἐπηλλαγμένα ᾖ, ἐκ τῶν αὐτῶν πάλιν εἰς τὸ αὐτὸ ἥκοντα, κύκλους ποιούμενον ἐκπεριιέναι τὰ τοιαῦτα, ζητοῦντα ὅποι ἔξεισι. Gratius verſu 223. *tum ſigna vapore ferino intemerata legens, ſi qua eſt, qua fallitur, ejus turba loci, majore ſecat ſpatia extera gyro; atque hic egreſſu jam tum ſine fraude reperto, incubuit ſpatiis.* Sequentia Leonicenus vertit *limitem*, Leuncl. *ipſum indaginem*, Fr. Portus *venator ſibi ſignum ſtatuat.*

συνείρειν] *colligere* interpretatur Zeune. Cyropæd. vii. 5. 6. ἐπεὶ δὲ ἐν τῷ ἀσφαλεῖ ἐδόκουν εἶναι, ξυνεῖρον ἀπιόντες, ἔστε ἐπὶ ταῖς σκηναῖς ἐγένοντο. ubi intelliges τὰ βήματα: celerioribus gradibus vel plurimis abibant. Hic intelliguntur κύκλοι: brevioribus circulis ſemper acceditur ad retia. *Blane* vertit: *draw the dogs along by the nets.* Vratiſl. συνείργειν habet, deinde μέχρι ἂν, ut Pariſ. B.

22. ἐνσημειούμεναι] Edd. quædam veteres ἐνσημούμεναι, unde Brodæus ἐνσημαινόμεναι effecit; atque hanc formam habet Pollux v. ſ. 85. de venatore: ἐγκελευέτω,—ἐνσημαινέσθω, ἐπισημαινέσθω. Ipſe adeo Xenoph. Cyrop. viii. 2. 3. τύπον ἐνσημαίνεσθαι Plato Reip. ii. p. 246. Præter hunc locum nulla verbo auctoritas eſſe videtur, et omiſit Stephani Theſaurus. Quid? quod formæ σημειόω, ἐπισημειόω, παρασημειόω, ὑποσημειόω, ἀποσημειόω ex ſerioribus tantum ſcriptoribus afferuntur in exemplis. Quare probo Brodæi ſcripturam, confirmatam a Codice Vratiſl. (et Pariſ. A. B.) ubi præterea eſt ὑπολαμβάνουσι, ut in Pariſ. B.

ὅρους] Weiſke interpretatur: nam ſubinde ad eundem locum recurrunt, ubi veſtigia inprimis graviter ſpirant, et ab eo denuo intendunt curſum.

μὴ κατέχοντα] Conr. Geſner negationem deleri voluit, Stephanus κατέχοντα μὴ ſcribi, quod factum eſt a ſecunda manu in Pariſ. A. Neutro opus eſt. κατέχοντα eſt *urgentem, inſtantem*, ut Hellenic. iv. 2. 21. Cf. infra ix. 20. et ad Cyrop. i. 4. 22.

φιλοτιμίας] Leonicenus *ſtudium certandi* vertit; hinc φιλονεικίας conjecit Leunclavius.

ἴχνη. 23. Ἐπειδὰν δὲ περὶ τὸν λαγὼ ὦσι, καὶ τοῦτο ἐπιδεικνύωνται σαφῶς τῷ κυνηγέτῃ, προσέχειν, ὅπως ἂν μὴ ὑποκινῇ εἰς τὸ πρόσθεν, πεφοβημένος τὰς κύνας· αἱ δὲ διαῤῥιπτοῦσαι τὰς οὐρὰς, καὶ ἑαυταῖς ἐμπίπτουσαι, καὶ πολλὰ ὑπερπηδῶσαι, καὶ ἐπανακλαγγάνουσαι, ἐπαναίρουσαι τὰς κεφαλὰς, εἰσβλέπουσαι εἰς τὸν κυνηγέτην, ἐπιγνωρίζουσαι ἀληθῆ εἶναι ἤδη ταῦτα, ὑφ' αὑτῶν ἀναστήσουσι τὸν λαγὼ, καὶ ἐπιᾶσι κεκλαγγυῖαι. 24. Ἐὰν δὲ εἰς τὰς ἄρκυς ἐμπίπτῃ, ἢ ἔξω ἢ ἐντὸς παρενεχθῇ, καθ' ἓν ἕκαστον τούτων ὁ ἀρκυωρὸς γεγωνείτω. Καὶ ἐὰν μὲν ᾖ ἑαλωκὼς, ἕτερον ἐπιζητεῖν· ἐὰν δὲ μὴ, μεταθεῖν χρώμενον τοῖς αὐτοῖς ἐγκελεύμασιν. 25. Ἐπειδὰν δὲ μεταθέουσαι αἱ κύνες ἤδη ὑπόκοποι ὦσι, καὶ ᾖ ὀψὲ ἤδη τῆς ἡμέρας, τότε δεῖ τὸν κυνηγέτην τὸν λαγὼ ἀπειρηκότα ζητεῖν, μὴ παραλείποντα μηδὲν, ὧν ἡ γῆ ἀνίησιν, ἢ ἔχει ἐφ' ἑαυτῆς, τὰς ἀναστροφὰς ποιούμενον πυκνὰς, ὅπως ἂν μὴ παραλειφθῇ· (κατακλίνεται γὰρ ἐν μικρῷ τὸ θηρίον, καὶ οὐκ ἀνίσταται ὑπὸ κόπου καὶ φόβου) τὰς κύνας ἐπαγόμενον, ἐγκελεύοντα, παραμυθούμενον τὴν φιλάνθρωπον,

23. περὶ τὸν] Vrat. ἐπὶ τὸν habet.

ἐπιδεικνύωνται] Ita cum Caſtal. Stephanus pro ἐπιδεικνύονται.

ὅπως ἂν μὴ] In Anabaſi v. 9. 28. erat μὴ λίαν ἂν ταχὺ σωφρονισθείην. quod vitioſum æque puto atque hunc locum, quanquam iterum ſect. 25. recurrat ὅπως ἂν μή.

διαῤῥιπτοῦσαι ταῖς οὐραῖς] Quod alibi διασείουσαι et διασαίνουσαι dixit. Sed verum dedit Pariſ. A. et Vratiſl. Is deinceps ἑαυτάς. Quod poſt κεφαλὰς vulgo ſequebatur ὑπερπηδῶσαι, ex antecedentibus male et alieno loco repetitum, deleri juſſerat jam olim Leunclavius, accedente vero Codicis Vergetiani auctoritate omiſit Weiſke. Verba τὰς κεφαλὰς in Edd. pr. omiſſa ſupplevit Brodæum ſecutus Leunclavius in Wecheliana. Sunt ea in Codice Pariſ. utroque.

ἐπιγνωρίζουσαι] Simplex erat iv. 4. Præpoſitio ἐπὶ videtur nutu et oculis cetera ſigna confirmantem canem ſignificare.

ὑφ' αὑτῶν] *leporem ultro excitabunt* Leonicenus. Zeune comma antea poſitum poſt αὑτῶν retractum collocavit poſt ταῦτα. Mihi ſcriptura hæc ſuſpecta eſt. De ſequenti κεκλαγγυῖαι, ubi vulgo erat κεκραγυῖαι, vide dicta ad iii. 9. Noſtra lectio eſt in Pariſ. B. margine Pariſ. A. et Vrat.

24. Ἐὰν δὲ] Stephanus ἐὰν δ' edidit; idem ſequens παρενεχθῇ ex Ald. repetiit, ubi reliquæ παρεχθῇ habent cum Pariſ. B. Deinceps ἐγκελεύσμ. habet Pariſ. B.

25. παραλείποντα μηδὲν] Arrianus xx. 2. μηδὲν ἐς δύναμιν παραλείποντες τῶν ὑπόπτων. Deinceps Vrat. et Pariſ. B. ἐφ' ἑαυτ. ἔχει. Poſtea αὐθάδην—ἐμβάλλῃ.

πολλά· τὴν αὐθάδη, ὀλίγα· τὴν μέσην, μέτρια· ἕως ἂν ἢ ἀποκτείνῃ αὐτὸν κατὰ πόδας, ἢ εἰς τὰς ἄρκυς ἐμβάλῃ. 26. Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνελόντα τὰς ἄρκυς καὶ τὰ δίκτυα, ἀνατρίψαντα τὰς κύνας ἀπιέναι ἐκ τοῦ κυνηγεσίου· ἐπιμείναντα, ἐὰν ᾖ θερινὴ μεσημβρία, ὅπως ἂν τῶν κυνῶν οἱ πόδες μὴ καίωνται ἐν τῇ πορείᾳ.

CAPUT VII.

De catulis procreandis, educandis et instituendis ad venandum.

1. Σκυλακεύειν δὲ αὐτὰς ἐπανιέντα τῶν πόνων τοῦ χειμῶνος, ἵνα, ἔχουσαι τὴν ἡσυχίαν, πρὸς τὸ ἔαρ ἐπάγωνται τὴν φύσιν γενναίαν· ἡ γὰρ ὥρα πρὸς τὰς αὐξήσεις τῶν κυνῶν κρατίστη αὕτη· εἰσὶ δὲ τέτταρες καὶ δέκα ἡμέραι, ἐν αἷς ἡ ἀνάγκη αὕτη ἔχει. 2. Ἄγειν δὲ καταπαυομέ-

26. ἀνελόντα] Edd. pr. cum Codice Parif. utroque ἀνέλονται. Verum dedit Caftalio, vertit Leonicenus, et habet margo Parif. A.

ἀνατρίψαντα] Leonicenus ἀνατρέψαντα videtur legiffe *avertat* vertens, uti Leunclavius quoque: idem conjecit Brodæus. Codex Parif. B. ἀνατρέψαντα habet cum Vratifl. Frictionem in primis commendat Arrianus c. 10. ἐπιέναι dat Parif. A.

Cap. VII. 1. ἐπανιέντα] Intellige χρὴ τὸν σκυλακεύοντα. Pollux v. f. 51. σκυλακεία δὲ ἡ μέν τις νοείσθω σκυλάκων ἀνατροφὴ, ἡ δὲ τούτων γένεσις. καὶ τὸ σκυλακεύειν τὰς κύνας χρῆναι τοῦ χειμῶνος, ἐστὶν ἐμπιμπλᾶναι σκυλάκων καὶ ὀχεύειν. unde apparere videtur, Pollucem in hoc loco fcriptum legiffe σκυλακεύειν δὲ χρὴ αὐτάς. Pergit: προδιαπονηθεῖσαι δὲ, εἶτα ἀναπαυσάμεναι κατὰ καιρὸν ἂν συνδυάζοιντο, τῷ μὲν πόνῳ γεγενημένων αὐταῖς τῶν σωμάτων εὐπαγῶν, τῇ δὲ ἀναπαύσει πρὸς ἰσχὺν τραφέντων.

ἐπάγωνται] *procreare* ex h. l. interpretatur Index Zeunianus; tacet Weifke. Mihi hæc verbi notio inaudita eft, et verba φύσιν γενναίαν de catulo bonæ indolis dubitationem faciunt.

αὐξήσεις] i. e. ad procreationem et educationem, infolenter dixit. Sequens ἡμέραι vertit Leonicenus et Brodæus voluit fubftitui fcripturæ Edd. pr. αὗται. Stephanus ἡμέραι αὗται edidit. Scilicet in Codice Parif. utroque eft δεκα αυται, in margine A. ἡμέραι. unde ἡμέραι αὐταὶ, *ipfæ decem dies*, effeciffem potius.

ἀνάγκη αὕτη] impetus ad venerem. αὐτὰς addi vult Weifke, Arrianum comparans xxxi. 3. εἰ δὲ μήπω ἐθέλοις σκυλακεῦσαι, φυλάττειν ὡς ἀνυστὸν ἐπιμελέστατα τὰς κύνας, ἐπειδὰν τῇ ἀνάγκῃ ταύτῃ ἔχωνται. De numero dierum confentit Ariftoteles h. a. vi. 20. Paulo antea τέσσαρες καὶ δέκα αὗται, ἐν Vratifl.

2. καταπαυομένας] Non otio fruentes five ceffantes a venatione; nam de hac quiete jam dictum; fed requiefcentes a coitu, interpofito jufto temporis fpatio, nifi e primo coitu concepiffe videantur. Ita ad h. l. Weifke, qui Britanni *Blane* verfionem pofuit *in a quiet manner.* Sed fi voluiffet id dicere Xenophon, pofuiffet διαναπαυομένας; nunc vero eft καταπαυομένας. Intelligo τῆς ἀνάγκης, et interpretor: *cum paulatim remifit*

νας, ἵνα θᾶττον ἐγκύμονες γίγνωνται, πρὸς κύνας ἀγαθούς· ἐπειδὰν δὲ ὦσιν ἐπίφοροι, μὴ ἐξάγειν ἐπὶ κυνηγέσιον ἐνδελεχῶς, ἀλλὰ διαλείπειν, ἵνα μὴ φιλοπονίᾳ διαφθείρωσι· κύουσι ἑξήκονθ' ἡμέρας. 3. Ἐπειδὰν δὲ γένηται τὰ σκυλάκια, ὑπὸ τῇ τεκούσῃ ἐᾶν, καὶ μὴ ὑποβάλλειν ὑφ' ἑτέραν κύνα· αἱ γὰρ θεραπεῖαι αἱ ἀλλότριαι οὐκ εἰσὶν αὔξιμοι· τὸ δὲ τῶν μητέρων καὶ τὸ γάλα ἀγαθὸν, καὶ τὸ πνεῦμα, καὶ αἱ περιβολαὶ φίλαι. 4. Ἐπειδὰν δὲ ἤδη πλανᾶται τὰ σκυλάκια, διδόναι γάλα μέχρι ἐνιαυτοῦ, καὶ οἷς μέλλει τὸν ἅπαντα χρόνον βιώσεσθαι, ἄλλο δὲ

ardor libidinis. Monet enim Ariſtoteles l. c. τὰ δὲ καταμήνια ταῖς κυσὶν ἑπτὰ ἡμέραις γίνεται·—ἐν δὲ τῷ χρόνῳ τούτῳ οὐ προσίενται ὀχείαν, ἀλλ' ἐν ταῖς μετὰ ταύτας ἑπτὰ ἡμέραις· τὰς γὰρ πάσας δοκεῖ σκυζᾶν ἡμέρας τέτταρας καὶ δέκα ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. Ita plane Arrianus cap. 27. φυλάξαι χρὴ τὴν κύνα, ἐπειδὰν ἀποκαθαρθῇ ἀπὸ τοῦ αἵματος· πρόσθεν δὲ εἰ παραλάβοιεν τὴν γονὴν, τὸ πολὺ οὐ κρατοῦσιν, ἀλλὰ ἐκκλύζεται ὑπὸ τοῦ αἵματος καθάπερ ταῖς γυναιξὶ et cet. Veram interpretationem aſſecutus mox deſeruit Gail.

ἐπίφοροι] Heſychius: ἐπίφορος, τοῦ τεκεῖν ἐγγὺς οὖσα. Pollux v. ſ. 52. κύουσι δὲ δύο μῆνας, καὶ οὐκ ἄν τις ἐξαγάγοι ἐπὶ θήραν κύουσαν, ὁπότε ἐπίτεξ εἴη καὶ ἐπίφορος.

φιλοπονίᾳ διαφθείρωσι] Intellige τὸ ἔμβρυον, fœtum. Vulgatam ſcripturam φιλοπονίαν Leuncl. mutandam cenſuit in διὰ φιλοπονίαν διαφθαρῶσι. Noſtrum debetur Weiſkio, qui comparavit locum Arriani cap. xxviii. 2. μετὰ ταῦτα δὲ ἐξάγειν μὲν ἐπὶ θήραν· ὁ γὰρ περίπατος ἀγαθὸν ἐς ῥώμην ταῖς κυσίν· ἐφεῖναι δὲ αὐτὰς λαγωῷ μηκέτι· κίνδυνος γὰρ διαφθεῖραι ὑπερπονοῦσαν καὶ ὑπερταθεῖσαν.

ἑξήκονθ' ἡμέρας] Ariſtoteles l. c. hæc eadem de Laconicis canibus tradit. Cetera genera plus temporis adſumunt.

3. Ἐπειδὰν δὲ] Hic et initio ſect. 4. δὲ omittit Vratiſl.

τὸ δὲ τῶν μητέρων καὶ τὸ] Stephano corrigenti τῶν δὲ μητέρων obſecuta eſt Welſiana, eamque ſcripturam probabat Weiſke, niſi Arrianus cap. 30. vulgatam retuliſſet his verbis: εἰ δὲ μηκέτι ἐς δρόμον ἐπιτηδείως ἔχουσα φαίνοιτο ἡ κύων, κράτιστον ἐᾶν ὑπὸ τῇ τεκούσῃ, καὶ μὴ ὑποβάλλειν ὑφ' ἑτέραν κύνα· αἱ γὰρ θεραπεῖαι αἱ ἀλλότριαι, ᾗπερ καὶ Ξενοφῶν ἐκεῖνος ἀποφαίνει, οὐκ εἰσὶν αὔξιμοι· τὸ δὲ τῶν μητρῶν καὶ τὸ γάλα ἀγαθὸν καὶ τὸ πνεῦμα. Pollux ſ. 50. τροφαὶ μὲν δὴ τοῖς σκύλαξι μετὰ τὸ ἐκ τῶν μητέρων γάλα, (τοῦτο γάρ φησιν αὔξιμον εἶναι ὁ Ξενοφῶν αὐτό τε καὶ τὸ μητρῷον πνεῦμα) ἀλλὰ μετὰ τοῦτο τὸ τῶν ἁλισκομένων αἷμα δεῖ προσφέρειν τοῖς σκύλαξιν, ἵνα προσεθίζωνται τῇ κυνηγετικῇ τροφῇ. ex quo loco conjiciebat Weiſke, Xenophontem ſcripſiſſe τὸ δ' ἐκ τῶν μητέρων ἀγαθὸν καὶ τὸ γάλα et cet. Xenophontis verba eleganter reddidit Columella vii. 12. 12. *nec unquam eos, quorum generoſam volumus indolem conſervare, patiemur alienæ nutricis uberibus educari: quoniam ſemper et lac et ſpiritus maternus longe magis ingenii atque incrementa corporis auget.*

4. καὶ οἷς μέλλει] Pariſ. B. βιώσασθαι deinceps habet. *Blane* ſolum lac præbendum præcipere putavit Xenophontem; Pollux ſanguinem animalium captorum interpretari videtur. Arrianus c. 31. καὶ ὁπόταν δὲ ἤδη πλανᾶται τὰ σκυλάκια, ὀρθῶς ξυμβουλεύει, ὅτι χρὴ γάλακτι ἀνατρέφειν αὐτά· καὶ ὅτι αἱ βαρεῖαι πλησμοναὶ τά τε σκέλη αὐτοῖς διαστρέφει καὶ τοῖς σώμασι νόσους ἐμβάλλουσι. Vides verba dubia præterire Arrianum; is præterea articulos τὰ σκέλη, τοῖς σώμασι recte addidit, qui hic male deeſſe videntur. Gravis cibi noxam canit Nemeſianus verſu 168. ſeqq.

μηδέν· αἱ γὰρ βαρεῖαι πλησμοναὶ τῶν σκυλακίων διαστρέφουσι σκέλη, σώμασι νόσους ἐμποιοῦσι, καὶ τὰ ἐντὸς ἄδικα γίγνεται. 5. Τὰ δ' ὀνόματα αὐταῖς τίθεσθαι βραχέα, ἵνα εὐανάκλητα ᾖ. Εἶναι δὲ χρὴ τοιάδε· Ψυχὴ, Θυμὸς, Πόρπαξ, Στύραξ, Λόγχη, Λόχος, Φρουρὰ, Φύλαξ, Τάξις, Ξίφων, Φόναξ, Φλέγων, Ἀλκὴ, Τεύχων, Ὑλεὺς, Μήδας, Πόρθων, Σπέρχων, Ὀργὴ, Βρέμων, Ὕβρις, Θάλλων, Ῥώμη, Ἀνθεὺς, Ἥβα, Γηθεὺς, Χαρὰ, Λεύσσων, Αὐγὼ, Πολὺς, Βία, Στίχων, Σπουδὴ, Βρύας, Οἰνὰς, Στεῤῥὸς, Κραυγὴ, Καίνων, Τύρβας, Σθένων, Αἰθὴρ, Ἀκτὶς, Αἰχμὴ, Νόης, Γνώμη, Στίβων, Ὁρμή. 6. Ἄγειν δὲ τὰς σκύλακας ἐπὶ τὸ κυνηγέσιον, τὰς μὲν θηλείας ὀκταμήνους, τοὺς δὲ ἄῤῥενας δεκαμήνους· πρὸς δὲ τὰ ἴχνη τὰ εὐναῖα μὴ λύειν, ἀλλ' ἔχοντα ὑφημμένας μακροῖς

ἄδικα] Brodæi conjecturæ ἀδινὰ alteram ἀκιδνὰ addit Zeune, qui tamen recte comparat ex Cyrop. ii. 2. 15. ἅρμα δίκαιον, ἵππους ἀδίκους, de quibus Ruhnken ad Memorab. p. 237. Supra ἄδικος γνάθος adfuit; et de Venat. iv. 5. δικαίως, i. e. non temere. γίνεται Vratisl.

5. ὀνόματα] Ita cum Castal. et Bryll. Zeune. ὀνόματ' ceteræ Edd. Præceptum repetit Arrianus xxxi. 2. Oppianus Cyn. i. 443. seqq. Columella vii. 12. 13. *nominibus autem non longissimis appellandi sunt, quo celerius quisque vocatus exaudiat; nec tamen brevioribus, quam quæ duabus syllabis enuntientur, sicuti græcum est* σκύλαξ, *latinum ferox, græcum* Λάκων, *latinum celer, vel femina, ut sunt græca* σπουδὴ, ἀλκὴ, ῥώμη, *latina lupa, cerva, tigris.* ubi Edd. primæ et Codices nominum diversorum vestigia habent obscura.

Τάξις] A τάζω, prehendo, derivatum suspicatur Weiske. Ξίφων pro Ξίφον primus edidit Castalio. Sequens vulgo Φόνεξ e Paris. B. et margine A. correxi. Ὑλεὺς ab ὕλη derivat Weiske, comparans Hylæum Ovidii Metamorph. iii. 213. *Blane* comparat Britannicum *Dashwood.* Πολὺς Weiske suspicatur in Πόλος mutandum, ut sit idem quod Στείχων. Pro Τύρβας male Editio Zeunii Τύβρας posuit, sed illud vocabulum est etiam in Codicibus Paris. A. B. Ἥβη paulo antea ex margine Wechelianæ dedit Welsiana. Codex Paris. B. Ἥνα, deinceps Τηθεὺς—Πολις dat. Deinde Γνώμης Castalio et Bryll.

6. ὀκταμήνους] Pollux f. 54. τοὺς δὲ σκύλακας ἑξαμήνους μὲν τὰς θηλείας οὔσας, ὀκταμήνους δὲ τοὺς ἄῤῥενας ἐπὶ τὴν θήραν ἀκτέον, ἱμάντι μακρῷ ἐνηγκυλημένῳ ἐξημμένους, εἶθ' ὅταν ἐν καταλήψει γένηται τὸ θηρίον, ἐφιέναι καὶ τούτοις ἑλεῖν, ἵνα χαίρωσι τῇ θήρᾳ, τὸ μὲν πρῶτον ἀπὸ τοῦ ἱμάντος ὑλακτεῖν ἐῶντας, μικρὸν δὲ ὕστερον καὶ τὴν ἀγκύλην ἀπολύσαντας, ὡς μὴ τεινόμενοι ῥηγνύωνται. Aliter Arrianus cap. xxv. et xxvi. sed idem maribus plus temporis attribuit. Vratisl. ὀκταμηναίους—δεκαμηναίους, et paulo antea κύνας pro σκύλακας habet cum Paris. B.

τὰ εὐναῖα] Ita Aldina, εὐραῖα ceteræ. In Polluce f. 12. Editorum socordia reliquit ἴχνη εὐναῖα, εὔραια, δρομαῖα. ubi cum Salmasio Kühn εὐρέα malebat. *Blane* interpretatur *the trail.*

ὑφημμένας] Vulgatum ὑφειμένας ex Polluce et sententiæ tenore correxi; miror, tot Interpretes vitium non animadvertisse. Deinde ἀκολουθῶν Castal. Hal. Bryl. 3. habent.

ἱμᾶσιν ἀκολουθεῖν ταῖς κυσὶν ἰχνευούσαις, ἐῶντα αὐτὰς διατρέχειν τὰ ἴχνη. 7. Καὶ ἐπειδὰν ὁ λαγὼς εὑρίσκηται, ἐὰν μὲν καλαὶ ὦσι πρὸς τὸν δρόμον τὰ εἴδη, μὴ ἀνιέναι εὐθύς· ἐπειδὰν δὲ προλάβῃ ὁ λαγὼς τῷ δρόμῳ, ὥστε μὴ ἐφορᾶν ἔτι αὐτὸν, τὰς σκύλακας ἱέναι. 8. Ἐὰν γὰρ ὁμόθεν καλὰς τὰ εἴδη οὔσας καὶ εὐψύχους πρὸς τὸν δρόμον ἐπιλύῃ, ὁρῶσαι τὸν λαγὼ, ἐντεινόμεναι ῥήγνυνται, οὔπω ἔχουσαι συνεστῶτα τὰ σώματα· διαφυλάττειν οὖν δεῖ τοῦτο τὸν κυνηγέτην. 9. Ἐὰν δὲ αἰσχίους ὦσι πρὸς τὸν δρόμον, οὐδὲν κωλύει ἱέναι· εὐθὺς γὰρ δὴ ἀνέλπιστοι οὖσαι τοῦ ἑλεῖν, οὐ πείσονται τοῦτο. Τὰ δὲ δρομαῖα τῶν ἰχνῶν, ἕως ἂν ἕλωσι, μεταθεῖν ἐᾷν· ἁλισκομένου δὲ τοῦ λαγῶ, διδόναι αὐταῖς ἀναῤῥηγνύναι. 10. Πρὸς δὲ ταῖς ἄρκυσι διδόναι τὰ σιτία αὐταῖς, ἕως ἂν νέαι ὦσιν, [ὅταν

ἰχνευούσαις] *canibus ætatis maturæ* recte cum Galio et Blanio Weiſke a catulis diſtinguens interpretatur.

7. καλαὶ] Hanc Juntinæ ſcripturam vulgari καλοὶ cum Corr. Geſnero recte prætulit Stephanus; καλὰ maluit Brodæus. Sequens εἴδη a Leoniceno verſum et a Brodæo in Codd. repertum recte vulgato ἴχνη idem Stephanus cum Geſnero prætulit. Eſt id in margine Codicis Parif. A. Utrumque habet Vratiſl. Pariſ. B.

ἱέναι] Vulgatum ἰέναι hic et ſect. 9. correxit Weiſke, et Leonicenus utrobique *emittere* vertit. Arrianus cap. XXV. 4. ἔπειτα ἵστασθαι τὸν ἔχοντα αὐτὰς ἐν χωρίῳ περιφανεῖ καὶ ὑπερδεξίῳ, καὶ φθάσαντι μὲν τῷ λαγῷ καὶ προλαβόντι οὐχ ὁρῶσαν μὴ ἐφιέναι· τοῦτο γάρ τοι περὶ τῶν εἰς ἰχνείαν ἀσκουμένων κυνῶν παραινεῖ ὁ Ξενοφῶν ἐκεῖνος. Κύνα δὲ ὠκεῖαν εἰ μὴ ὁρῶσαν ἐπιλύσειας et cet. Unde apparet, male Weiſkium verbum ἐφορᾷν referre ad venatorem.

8. ῥήγνυνται] Arrianus cap. XXXI. 4. de gravidis: καὶ ἔστι τηνικαῦτα οὐκ ἀσφαλὲς ἐπιλύειν κύνα ἐπὶ λαγών· ῥήγνυνται γὰρ αὐταῖς αἱ λαγόνες. Ceterum ἐκτεινόμεναι non pejus habet Pariſ. A. In Cyrop. V. 4. 3. eſt προθύμως ἐκτείνων τὸν ἵππον ἐδίωκε de concitato equi curſu.

9. δὴ ἀνέλπιστοι] Vratiſl. μὴ ἀνέλπ. dat cum Pariſ. A.

ἕως ἂν ἕλωσι] Vulgatum ἔλθωσι vitioſum eſt, ut ſequentia τῷ ἴχνει. Leunclavius igitur corrigebat: τὰ δὲ δρομαῖα τῶν ἰχνῶν, ἕως ἂν εὕρωσι, μεταθεῖν ἐᾷν. Leonicenus vertit: *ſed ad pedum veſtigia tranſcurrere ſinat, quoad ea invenerint.* Videtur igitur εὕρωσι vel ἕλωσι ſcriptum legiſſe. τὰ ἴχνη probabat Zeune, ut εὕρωσι vel ἕλωσι. Contra Weiſke ad verba τὰ δρομαῖα intelligebat κατὰ, deinde ἐθέλωσι ſcripſit, ἕως ἂν interpretatus *quamdiu*, ut ſect. 11. τῷ ἴχνει intacta reliquit, quæ nulla ratione defendere licet. Equidem ἕλωσι ſcripſi, in ceteris Leunclavium ſecutus, ne nimis longe remota diſcedant verba τῶν ἰχνῶν cum illis τὰ δρομαῖα copulanda. Codex Pariſ. B. τὰ ἴχνη habet. τω ιχνη A.

ἀναῤῥηγνύναι] Arrianus cap. XXV. 2. ἡ δὲ (adulta canis) εὐμαρῶς ἐξελίσσουσα τὸν λαγὼ παραδώσει τῇ σκύλακι· ἑλοῦσαν δὲ ἐᾷν σπαράξαι τοῖς ὀδοῦσιν, ἔστι κατακανεῖν. Nemeſianus 199. *prædam exanimare velint tantum, non carpere ſumtam.*

10. [ὅταν ἀναιρῶνται]] Vulgatum ἀναίρωνται ineptiſſime Zeune interpretatur ὅταν τὰ προσφερόμενα δέχωνται, quaſi ἀναίρεσθαι dictum fuerit

ἀναιρῶνται,] ἵν', ἐὰν πλανηθῶσιν ἐν τῷ κυνηγεσίῳ δι' ἀπειρίαν, πρὸς τοῦτο ἐπανιοῦσαι σώζωνται. Ἀφεθήσονται δὲ τούτου, ὅταν ἤδη τῷ θηρίῳ ἔχωσι πολεμίως, ἐπιμέλειαν δὲ ποιήσονται τούτου μᾶλλον ἢ ἐκείνου φροντίζειν. 11. Ἐπειδὰν δὲ μηκέτι θέλωσι προσμένειν ταῖς ἄρκυσιν, ἀλλ' ἀποσκεδαννύωνται, ἀναλαμβάνειν, ἕως ἂν ἐθισθῶσιν εὑρίσκειν προσθέουσαι τὸν λαγώ· μή, οὐκ ἐν κόσμῳ ἀεὶ τοῦτον ζητοῦσαι, τελευτῶσαι γίγνωνται ἔκκυνοι· πονηρὸν μάθημα. 12. Χρὴ δὲ καὶ ὡς τὰ πολλὰ διδόναι τὰ ἐπιτήδεια ταῖς κυσὶν αὐτόν· ὅταν μὲν γὰρ ἐνδεεῖς ὦσι, τούτου

pro ionico *προσαίρεσθαι*, attico *προσφέρεσθαι*. Recte cum Stephano correxit Weiſke, interpretatus *ubi retia illa tolluntur ſeu amoventur*, ut eſt cap. vi. 26. Leuncl. conjecit *ὅταν εὕρωσί τι*. In margine Leuncl. prioris et Steph. poſter. eſt *ὅθεν ἀναίρωνται*. Leonicenus vertit: *tunc enim ſuſcipiunt*. Zeune conjecturam addit omnium ineptiſſimam *ὅταν ἔῤῥωνται*. Weiſke ait, prudenter ſub extremum tempus venationis cibum catulis præberi iſto loco, ut in poſterum (*πρὸς τοῦτο*) ad cibum capiendum redeant, et ſalvi poſſint reduci. Quæ equidem plane non intelligo; contra Xenophontis conſilium eſt manifeſtum et aptum. *πρὸς τοῦτο* non *eſt ad cibum capiendum*, ſed *ad iſtum locum*, ut recte interpretatur Zeune. Breviter ut dicam, verba hoc loco aliena ſunt duo, quæ ſecluſi, ne ſenſum perturbent.

δὲ τούτου] omittent redire ex erroribus ad retia. *ἐκείνου φροντίζειν* eſt *curare cibum*.

11. *Ἐπειδὰν δὲ*] Hanc paragraphum vulgo præpoſtero ordine ante præcedentem collocatam huc retraxi, nec dubito lectores ſemel admonitos aſſenſuros eſſe pleroſque omnes; tam manifeſta mihi res eſſe videbatur, licet ceteri Interpretes ſileant.

προσθέουσαι] Vrat. *προθέουσαι* habet cum Pariſ. B.

μή, οὐκ ἐν κόσμῳ] Ita Stephanus ſcripſit, et ſic eſt in duobus Codd. Pariſ. quanquam ibi *μὴ μὴ* eſt. Vulgo negatio altera abeſt; igitur Conr. Geſner. *μὴ ἀκόσμως ἀεὶ τοῦτο ποιοῦσαι*, Leuncl. *μὴ οὐδενὶ κόσμῳ* vel *μὴ ἀκόσμως τοῦτον ζητοῦσαι*. Pro *τοῦτον* vulgo erat *τοῦτο*, quod correxit Leuncl. Verum eſt in margine Pariſ. A. *προσθέουσαι* Weiſke interpretatur *conjunctim cum ceteris canibus currentes*. At hoc eſſet *συνθέουσαι*.

ἔκκυνοι] Ante hoc vocabulum *γίγνονται* habet codex uterque Pariſ. *Blane* vertit *ſkirters*. Quid ſit, optime explicat Arrianus c. xxv. 5. *κύνα δὲ εἰ μὴ ὁρῶσαν ἐπιλύσειας, πλάζεται καὶ σκιρτᾷ καὶ ἔκφρων γίγνεται καὶ ἀνασοβεῖται· καὶ τοίνυν εἴ ποτε διαφύγοι αὐτὴν τελειωθεῖσαν ἤδη ὁ λαγώς, οὐκ ἀτρέμα ἔχει αὐτήν, οὐδὲ ἐπὶ τὸν κυναγωγὸν ἐπάνεισι, οὐδὲ ἀνακαλοῦντος ὑπακούει, ἀλλ' ὑπὸ μελέτης τοῦ θεῖν ἐπὶ μηδενὶ εἰκῆ πλάζεται καὶ μαινομένῃ ἔοικεν.*

12. *ὡς τὰ πολλὰ*] Cum Conr. Geſnero et Stephano vulgatum *εἰς τὰ π.* correxi, nullis exemplis idoneis defenſum a Zeunio. *κυσὶν αὐτῶν* Vratiſl. Pariſ. B.

ἐνδεεῖς] Negationem Welſiana ex conjectura Conr. Geſneri et Leunclavii addidit. Zeune vulgatum defendens interpretatur: *cum enim eſuriunt, eorum amor erga dominum hoc nomine non imminuitur, quod ignorant cauſam rei*; (famis?) *at ſi cibum eſurientes accipiunt, diligunt eum, a quo ipſis hoc beneficium contigit.* Breviter: *famem facile patiuntur, nec ulli imputant, contra qui famem explet, eum diligunt.* *δὲ* poſt *ὅταν* ex verſione Leoniceni et Caſtal. addidit Zeune.

τὸν αἴτιον οὐκ ἴσασιν· ὅταν δὲ ἐπιθυμοῦσαι λάβωσι, τὸν διδόντα στέργουσιν.

CAPUT VIII.

De leporibus venandis per hiemem.

1. Ἰχνεύεσθαι δὲ τοὺς λαγὼς, ὅταν νίφῃ ὁ θεὸς, ὥστε ἠφανίσθαι τὴν γῆν· εἰ δ᾽ ἐνέσται μελάγχειμα, δυσζήτητος ἔσται. Ἔστι δὲ, ὅταν μὲν ἐπινίφῃ, καὶ ᾖ βοῤῥεῖον, τὰ ἴχνη ἔξω πολὺν χρόνον δῆλα· οὐ γὰρ ταχὺ συντήκεται· ἐὰν δὲ νότιός τε ᾖ, καὶ ἥλιος ἐπιλάμπῃ, ὀλίγον χρόνον· ταχὺ γὰρ διαχεῖται. Ὅταν δὲ ἐπινίφῃ συνεχῶς, οὐδὲν δεῖ· ἐπικαλύπτει γάρ· οὐδὲ, ἂν πνεῦμα ᾖ μέγα· συμφοροῦν γὰρ τὴν χιόνα, ἀφανίζει. 2. Κύνας μὲν οὖν οὐδὲν δεῖ ἔχοντα ἐξιέναι ἐπὶ τὴν θήραν ταύτην· ἡ γὰρ χιὼν καίει τῶν κυνῶν

Cap. VIII. 1. Ἰχνεύεσθαι] Zeune χρὴ intelligit; præterea χειμῶνος addi voluit Weiſke.

μελάγχειμα] Pollux v. ſ. 66. εὐναὶ λαγῶν—ἐν δὲ χιόνι τὰ μελάγχειμα. ἔστι δὲ ταῦτα τὰ κοῖλα, ἐν οἷς ἡ χιὼν διατέτηκε· κέκληται δὲ, ὅτι παρὰ τὴν ἄλλην τῆς γῆς ὄψιν λευκὴν οὖσαν ὑπὸ τῇ χιόνι ταῦτα μόνα μελαίνεται. Ipſe Xenophon in Anabaſi iv. 5. 12. ita deſcribit: καὶ ἰδόντες μέλαν τι χωρίον, διὰ τὸ ἐκλελοιπέναι αὐτόθεν τὴν χιόνα, εἴκαζον τετηκέναι τὴν χιόνα. In Æſchyli Perſis verſu 299. μελάγχιμος eſt. Ceterum ἔνεστι Pariſ. B.

δυσζήτητος] Infra ſect. 7. περιτείνειν αὐτῶν ἑκάστῳ τὰ δίκτυα τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅνπερ ἐν τοῖς μελαγχείμοις. ad quem locum Weiſke: *Sed de hoc nihil ſupra dictum. Videtur igitur in ſuperioribus aliquid excidiſſe.* Quin hoc ipſo in loco tradit ea Xenophon, ad quæ infra reſpexit; quod miror virum doctum latuiſſe. Cauſam ſtatim videbimus. Suſpicor in h. l. negationem οὐ excidiſſe, ex ipſa narratione et ex Polluce v. ſ. 50. ubi ait: διὰ μέντοι χιόνος ἐπιφανέστερα τὰ ἴχνη καὶ οὐ δυσζήτητα, ἀλλ᾽ εὐεύρετος ὁ λαγώς.

ἐπινίφῃ] Caſtal. Bryll. ἐπὶ νίφῃ. Sequens βοῤῥεῖον frequentius βόρειον πνεῦμα dicitur, et ſic Vratiſl. qui poſtea ἐπιλάμβῃ habet. Statim tamen νότιος dicitur, intellecto ἄνεμος. Supra cap. v. 3. erant τὰ νότια. In Codice Pariſ. A. βόρειον eſt, ſupra ſcripto βόρειος.

ἔξω] Portus: *eminentia, exſtantia, perſpici diu poſſunt.* Quem reprehendit Weiſke, et ſcribendum cenſet τὰ ἔξω ἴχνη, quæ ipſe interpretatur: *veſtigia poſteriorum pedum, ut altius impreſſa.* Comparat cap. v. ſ. 30. ſed ibi ἔξω longe alio ſenſu dicitur. Nihil mutandum cenſeo. ἔξω refertur ad τὰ μελάγχειμα, in quibus cubile lepus habet. De his ſequentia omnia ſunt intelligenda.

οὐδὲν δεῖ] Repete ἰχνεύεσθαι, item ad ſequens οὐδὲ, ἂν, ubi ἐὰν habet Vratiſl. et Pariſ. B.

2. ἔχοντα] Vulgato ἔχοντας ex Welſiana ſubſtituit Zeune. Deinceps ſcribendum eſſe cenſuit Weiſke ῥῖνας καὶ τοὺς πόδας, τὴν δ᾽ ὀσμήν. Ego vero etiam cenſeo ſcribendum καίει μὲν τῶν κυνῶν τὰς ῥῖνας καὶ τοὺς πόδας, τὴν δ᾽ ὀσμήν. Zeune copulam καὶ ante ὀσμὴν aut δὲ deinceps inſeri voluit. Cf. Arriani cap. xiv. 4. ubi ex h. l. ἀποκαίονται γὰρ ἐν τῷ κρυστάλλῳ αἱ κύνες ſcribendum cenſeo pro ἀποκναίονται. Vrat. ὑπερπαγὲς habet.

τὰς ῥῖνας, τοὺς πόδας, τὴν ὀσμὴν τοῦ λαγῶ ἀφανίζει διὰ τὸ ὑπέρπαγες. Λαβόντα δὲ τὰ δίκτυα, μετ' ἄλλου ἐλθόντα, πρὸς τὰ ὄρη παριέναι ἀπὸ τῶν ἔργων· καὶ, ἐπειδὰν λάβῃ τὰ ἴχνη, πορεύεσθαι κατὰ ταῦτα. 3. Ἐὰν δ' ἐπηλλαγμένα ᾖ, ἐκ τῶν αὐτῶν πάλιν εἰς τὸ αὐτὸ ἥκοντα, κύκλους ποιούμενον ἐκπεριϊέναι τὰ τοιαῦτα, ζητοῦντα ὅποι ἔξεισι. Πολλὰ δὲ πλανᾶται ὁ λαγὼς, ἀπορούμενος ὅπου κατακλιθῇ· ἅμα δὲ καὶ εἴθισται τεχνάζειν τῇ βαδίσει, διὰ τὸ διώκεσθαι ἀεὶ ἀπὸ τῶν τοιούτων. 4. Ἐπεὶ δ' ἂν φανῇ τὸ ἴχνος, προϊέναι εἰς τὸ πρόσθεν. Ἄξει δὲ ἢ πρὸς σύσκιον τόπον ἢ πρὸς ἀπόκρημνον· τὰ γὰρ πνεύματα ὑπερφορεῖ τὴν χιόνα ὑπὲρ τῶν τοιούτων· παραλείπεται οὖν εὐνάσιμα πολλά· ζητεῖ δὲ τοῦτο. 5. Ἐπειδὰν δὲ τὰ ἴχνη πρὸς τοιαῦτα φέρῃ, μὴ προσιέναι ἐγγὺς, ἵνα μὴ ὑποκινῇ, ἀλλὰ κύκλῳ ἐκπεριϊέναι· ἐλπὶς γὰρ, αὐτοῦ εἶναι. Δῆλον δ' ἔσται· τὰ γὰρ ἴχνη ἀπὸ τῶν τοιούτων οὐδαμοῦ περάσει. 6. Ἐπειδὰν δὲ ᾖ σαφὲς, ὅτι αὐτοῦ ἐστιν, ἐᾶν· μενεῖ γάρ· ἕτερον δὲ ζητεῖν, πρὶν τὰ ἴχνη ἄδηλα γενέσθαι, τῆς ὥρας ἐνθυμούμενον, ὅπως, ἂν καὶ ἑτέρους εὑρίσκῃ, ἔσται ἡ λει-

3. εἰς τὸ αὐτὸ] Leuncl. malebat εἰς τὰ αὐτά. Deinde ἐκπροϊέναι eſt in Pariſ. B. et Vratiſl. Sequens ὅποι ex Stephani conjectura recepit Weiſke pro ὁποῖα vulgato. Idem vertit Leonicenus.

ὅπου κατακλιθῇ] Hæc ſana eſſe non videntur. Cap. v. 8. fuit κατακλίνονται δ' εἰς ἃ ἡ γῆ φύει ἢ ἔχει. In Anabaſi vii. 3. 29. ἠπορεῖτο, ὅ, τι ποιήσοι. Futurum igitur etiam in h. l. deſidero, cujus vicem dubito an κατακλιθείη ἂν præſtare poſſit.

τεχνάζειν] Ælianus h. a. vi. 47. εἰς τὴν κοίτην τὴν συνήθη οὐ πάρεισιν ὁ λαγὼς, πρὶν ἢ ταράξαι τὰ ἴχνη πη μὲν εἰσιὼν, πη δὲ ἐξιὼν, ἵνα ἀφανίσῃ τὴν ἐκ τῶν θηρατῶν εἰς αὐτὸν ἐπιβουλήν· σοφίᾳ τινὶ φυσικῇ τὸ θηρίον τοὺς ἀνθρώπους αἱμυλώτατα ἀπατῆσαν.

4. Ἐπεὶ δ' ἂν] Ita Leuncl. vulgatum ἐπειδὰν ſcripſit; Stephanus ἐπειδὰν δὲ vel δεῖ δὲ, ἐπειδὰν conjecit. Codex Pariſ. B. ἐπιδὰν λάβῃ habet. Deinceps ὑπερφορεῖν Edd. pr. excepta Caſtal. Deinceps ἕξει δὲ ἢ—ὑπὸ τῶν τοιούτων Vratiſl. Pariſ. B.

5. τοιαῦτα—προσιέναι] Pariſ. A. τὰ τοιαῦτα habet. Caſtal. Hal. Bryl. cum Vratiſl. et Pariſ. προσεῖναι. Ante τοιούτων Vrat. τῶν omittit.

6. μενεῖ γάρ] Ita cum Leoniceno Caſtalio: idem conjecit Stephanus. Vulgo erat μένει. Bryll. μένειν.

ἄδηλα] Portus vertit *deleantur*, Weiſke *obſcurentur ſub veſperam* interpretatur.

λειπομένη] Intellige ὥρα, reliquum diei tempus.

πομένη ἱκανὴ περιστήσασθαι. 7. Ἥκοντος δὲ τούτου, περιτείνειν αὐτῶν ἑκάστῳ τὰ δίκτυα τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅνπερ ἐν τοῖς μελαγχειμοις, περιλαμβάνοντα ἐντὸς, πρὸς ὅτῳ ἂν ᾖ· καὶ, ἐπειδὰν ἑστηκότα ᾖ, προσελθόντα κινεῖν. 8. Ἐὰν δὲ ἐκκυλισθῇ ἐκ τῶν δικτύων, μεταθεῖν κατὰ τὰ ἴχνη· ὁ δὲ ἀφίξεται πρὸς ἕτερα τοιαῦτα χωρία, ἐὰν μὴ ἄρα ἐν αὐτῇ τῇ χιόνι πιέσῃ ἑαυτόν. Σκεψάμενον οὖν δεῖ, ὅπου ἂν ᾖ, περιΐστασθαι. Ἐὰν δὲ μὴ ὑπομένῃ, μεταθεῖν· ἁλώσεται γὰρ καὶ ἄνευ τῶν δικτύων· ταχὺ γὰρ ἀπαγορεύει, διὰ τὸ βάθος τῆς χιόνος, καὶ διὰ τὸ κάτωθεν τῶν ποδῶν λασίων ὄντων προσέχεσθαι αὐτῷ ὄγκον πολύν.

CAPUT IX.

De hinnulis et cervis venandis.

1. Ἐπὶ δὲ τοὺς νεβροὺς καὶ τὰς ἐλάφους κύνας εἶναι

7. Ἥκοντος δὲ τούτου] Leonicenus cum Brodæo interpretantur: *quod ubi acciderit.* Leunclavius: *quum ſatis temporis erit.* Zeune, probante Weiſkio: *ubi ita acciderit, ut plures indagati ſint lepores, nec ad plures inveſtigandos tempus diei ſuffecerit.* Equidem dubius adhuc hæreo in verbo ἥκοντος. Deinde περιλαμβάνοντας eſt in Pariſ. A. et Vratiſl.

8. ἐκκυλισθῇ] *aliquo ſpatio inter retia et venatores elapſus* Weiſke. *e retibus ſe expedierit* Zeune. Illa ratio non procedit; debebat enim eſſe διὰ τῶν δικτύων, vel μεταξύ. In Memor. i. 2. 22. eſt ἐκκυλισθέντας εἰς ἔρωτας. Pollux i. ſ. 198. habet ἵππον ἐκκυλίσαντα τὸν ἱππέα. Xenophon Cyrop. v. 3. 1. κατακυλίεσθαι ἀπὸ τῶν ἵππων dixit. Plutarchus de garrulit. c. xi. p. 110. Hutt. εἰς ἀγορὰν τοῦ διηγήματος ἐκκυλισθέντος, *cum narratio evulgata in forum perveniſſet.* Zeunianam rationem firmare videtur locus Æſchyli Prom. 87. ὅτῳ τρόπῳ ἐκκυλισθήσει τῆσδε τύχης. Contra ὠὰ ἐκκυλίνδων ἀετοῦ eſt ova nido ejiciens et devolvens apud Ariſtoph. Pacis verſu 134. Sequens ᾖ omittit Vratiſl. Pariſ. B.

ἀπαγορεύει] Ita Caſtalio dedit pro ἀπογορεύει Edd. pr. Pollux ſ. 50. διὰ μέντοι χιόνος ἐπιφανέστερα τὰ ἴχνη καὶ οὐ δυσζήτητα, ἀλλ' εὐαίρετος ὁ λαγὼς, καθότι καὶ τῇ δασύτητι τῶν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ τριχῶν ὄγκοι προσιζάνοντες τοῦ δρόμου τὴν ῥαστώνην ἐμποδίζουσι. Poſtea διὰ τοῦ κάτωθεν Vratiſl.

Cap. IX. 1. νεβροὺς] Index Zeunianus ex auctoritate veterum grammaticorum interpretatur *hinnulum, catulum cervæ.* Hanc interpretationem ſecutus Weiſke, in Præmonitis de Xenophontis Κυνηγετικῷ p. 231. ſect. 7. quærit, cur Xenophon caprearum mentionem ne verbo quidem fecerit, cum in Anabaſi v. 3. 10. memoraverit, ſe in agro Scilluntio venari ſolitum eſſe præter cervos et apros etiam δορκάδας. Nec dubitare licet in locis Homericis Il. xxii. 189. Odyſſ. iv. 336. ubi νεβρὸς ἐλάφοιο nominatur. Κεμὰς, quæ nominatur cum lepore in venatione Il. x. 361. alii genus cervi, alii capream, δορκάδα, interpretabantur, teſte Apollonio. Ex Scholiis ad Apollonii Argon. iv. 12. quæ exſcripſit Etymol. M. apparet, varia ætatum diſcrimina commentos eſſe grammaticos, et alios κεμάδα interpretatos τὴν ἐκ νεβρῶ μετα-

Ἰνδικάς· εἰσὶ γὰρ ἰσχυραὶ, μεγάλαι, ποδώκεις, οὐκ ἄψυχοι· ἔχουσαι δὲ ταῦτα, ἱκαναὶ γίγνονται πονεῖν. Τοὺς μὲν οὖν νεογνοὺς τῶν νεβρῶν τοῦ ἦρος θηρᾷν· ταύτην γὰρ τὴν ὥραν γίγνονται. 2. Κατασκέψασθαι δὲ πρότερον προελθόντα εἰς τὰς ὀργάδας, οὗ εἰσὶν ἔλαφοι πλεῖσται· ὅπου δ' ἂν ὦσιν, ἔχοντα τὸν κυναγωγὸν τὰς κύνας καὶ

βληθεῖσαν ἔλαφον, alios opinatos, κεμάδα esse τὴν ἐπικοιμωμένην τῷ σπηλαίῳ, contra νεβρὸν τὸν μείζονα καὶ ἐπὶ βορὰν νεμόμενον. Serior ætas κεμάδα a cervo distinxit, ut ex Æliano h. a. xiv. 14. xvii. 26. discimus. Ceterum τοὺς ἐλάφους—ποιεῖν dat Vratisl.

Ἰνδικάς] De his Aristoteles h. a. viii. 28. Ælianus viii. 1. Pollux v. f. 37. 38. 43.

νεογνοὺς] His leporum fœtibus teneris intra annum parcendum esse censuit supra cap. v. 14. Quidni sensum eundem servavit homo religiosus in hinnulis? Deinde τοῦ ἦρος pro τὸ ἦρος dedit Castal. primus.

2. ὀργάδας] *lucos* interpretatur Zeune. Infra x. 19. ἵστανται αἱ ἄρκυς ἐπὶ τὰς διαβάσεις τῶν ναπῶν εἰς τοὺς δρυμοὺς, τὰ ἄγκη, τὰ τραχέα, ἢ εἰσβολαὶ εἰς τὰς ὀργάδας καὶ τὰ ἕλη καὶ τὰ ὕδατα. Weiske utrobique *loca herbida* interpretatur, *silvis spissis undique inclusa et tecta*, ex Hesychio, qui: ὀργὰς, λοχμῶδες καὶ ὀρεινὸν χωρίον καὶ ἀνέργαστον. Verum Timæus, ὀργὰς, inquit, ἡ εὔγειος καὶ λιπαρὰ καὶ ἀκμαία γῆ. Callimachus apud Etymolog. M. τὴν μελάγγειον καὶ ἔνυδρον γῆν. Helladius Chrestom. p. 19. ὀργὰς μὲν κοινῶς πᾶσα ἡ γῆ, ὅση ἐπιτηδεία πρὸς καρπῶν γονάς. Phrynichus MS. apud Ruhnkenium ad Timæum p. 180. ὀργὰς—γῆ ἑλώδης καὶ ἔνυγρος. Cum Hesychio Harpocration: ὀργὰς, τὰ λοχμώδη καὶ ὀρεινὰ χωρία καὶ οὐκ ἐπεργαζόμενα. Cum Timæo Suidas: ὀργὰς, ἡ εὔγειος καὶ σύμφυτος καὶ λιπαρὰ καὶ ἀκμαία γῆ. Scholiastes Apollonii ad i. 920. ὀργάδες, οἱ σύμφυτοι τόποι καὶ ὑγροί. Euripides Electræ versu 1163. cum ξυλόχῳ facit synonymum: ὀρεία τις ὡς λέαιν' ὀργάδων δρύοχα νεμομένα. Idem Bacch. 340. Actæonem refert laceratum a canibus, quod superiorem se jactaret Diana in venando ἐν ὀργάσιν. Bacchas vagantes πρὸς ὀργάδας habet versu 445. Auctor Rhesi versu 282. Ἴδης ὀργάδας nominat. Pollux v. f. 14. inter loca venationi idonea nominat deinceps ἕλη, ὀργάδες, πεδία, ἄρουραι. Dionysius Archæol. i. p. 93. ed. Reiskii ὀργάδα nominat, ubi pascua interpretatur H. Valesius ad Harpocrationem. Tam variæ vocabuli interpretationes exortæ sunt partim ex etymologiæ studio, cum alii ab ὀργᾷν, quidam ab ἔργον derivarent; sed aliquid turbarum accessit etiam ex recordatione terræ inter Megarenses et Athenienses controversæ et Cereri cum Proserpina consecratæ, quam ἱερὰν γῆν Thucydides i. 139. ἱερὰν ὀργάδα Plutarchus in Pericle p. 650. ed. Reiskii vocat. Hujus ἐπεργασίαν Megarensibus in crimine objiciebant Athenienses et belli causam prætexebant. Caput disputationis est in loco Thucydidis, ubi τῆς γῆς τῆς ἱερᾶς καὶ τῆς ἀορίστου nunc legitur; sed Codices optimi ἀρίστου, *terræ optimæ*, habent. Ex qua varietate scripturæ ortum habuisse videtur dissensus grammaticorum in vocabuli interpretatione. εὐάροτος ὀργὰς est in Analectis iii. p. 44. no. 30. ποιμενίαν ἀν' ὀργάδα est in Analectis ii. p. 276. no. 2. Clemens Alex. Pædag. iii. p. 252. jungit προτεμενίσματα, ἄλση καὶ ὀργάδας. Heliodorus x. p. 391. τὴν ἀφιερωμένην τοῖς πατρίοις θεοῖς Ἡλίῳ καὶ Σελήνῃ καὶ Διονύσῳ πρὸ τοῦ ἄστεος ὀργάδα nominat, quam doctissimus *Coray* putat eandem esse, quam Herodotus iii. 18. τράπεζαν ἡλίου vocat, λειμῶνα interpretatus. In Xenophonte non dubium est intelligi loca vel herbida vel culta, proxima sylvis, quæ cervi noctu depasci solent. Ceterum Aldina et Codex Paris. A. τοὺς ὀργάδας habet, προσελθόντα Vrat. Paris. B.

πλεῖσται] Ita cum Juntina Zeune; πλεῖστοι cum Aldina Stephanus ceterique Editores.

ἀκόντια, πρὸ ἡμέρας ἐλθόντα εἰς τὸν τόπον τοῦτον, τὰς μὲν κύνας δῆσαι ἄποθεν ἐκ τῆς ὕλης, ὅπως μὴ, ἂν ἴδωσι τὰς ἐλάφους, ὑλακτῶσιν· αὐτὸν δὲ σκοπιωρεῖσθαι. 3. Ἅμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ ὄψεται ἀγούσας τοὺς νεβροὺς πρὸς τὸν τόπον, οὗ ἂν μέλλῃ ἑκάστη τὸν ἑαυτῆς εὐνάσειν. Κατακλίνασαι δὲ, καὶ γάλα δοῦσαι, καὶ διασκεψάμεναι, μὴ ὁρῶνται ὑπό τινος, φυλάσσει τὸν ἑαυτῆς ἑκάστη, ἀπελθοῦσα εἰς τὸ ἀντιπέρας. 4. Ἰδόντα δὲ ταῦτα τὰς μὲν κύνας λῦσαι, αὐτὸν δὲ λαβόντα ἀκόντια προϊέναι ἐπὶ τὸν νεβρὸν τὸν πρῶτον, ὅπου εἶδεν εὐνασθέντα, τῶν τόπων ἐνθυμούμενον, ὅπως μὴ διαμαρτήσεται· πολὺ γὰρ ἀλλοιοῦνται τῇ ὄψει ἐγγὺς προσιόντι, ἢ οἷοι πόρρωθεν ἔδοξαν εἶναι. 5. Ἐπειδὰν δὲ ἴδῃ αὐτὸν, προσιέναι ἐγγύς. Ὁ δὲ ἕξει ἀτρέμα, πιέσας ὡς ἐπὶ γῆν, καὶ ἐάσει ἀνελέσθαι (ἐὰν μὴ ἐφυσμένος ᾖ) βοῶν μέγα. Τούτου δὲ γενομένου, οὐ μενεῖ· ταχὺ γὰρ τὸ ὑγρὸν, ὃ ἔχει ἐν ἑαυτῷ, ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ

3. *εὐνάσειν*] Formam inauditam antiquæ Græciæ ex Edd. pr. revocavit Zeune et ſervavit Weiſke, *εὐνάσκειν*, quam recte jam olim Conr. Geſner corrigendam cenſuit ita, uti fecit Stephanus, firmante Pariſ. B. Cererum recte Weiſke comparavit locum Ariſtotelis h. a. ix. 5. de cervo: *ἄγει τὰ τέκνα ἐπὶ τοὺς σταθμοὺς, ἐθίζουσα οὗ δεῖ ποιεῖσθαι τὰς ἀποφυγάς· ἔστι δὲ τοῦτο πέτρα ἀποῤῥὼξ μίαν ἔχουσα εἴσοδον.*—Paulo antea δὲ omittit Codex Pariſ. A.

Κατακλίνασαι] Pollux v. ſ. 77. *ἡ μὲν μήτηρ ἑαυτὴν καταβαλοῦσα θηλάζει τὸ βρέφος· ὁ δὲ πατὴρ ἄποθεν φυλάττει καὶ πρὸς τὸν προσελθόντα ὑπερμαχεῖ.* quæ aliunde ducta eſſe apparet. Deinceps *αὐτῆς ἑκάστη* Aldina, Junt. *αὐτῆς ἑκάστη* ceteræ ante Stephanum. *ἑαυτῆς* e Vratiſl. dedi.

4. *αὐτὸν δὲ*] In Codice Pariſ. A. δὲ omiſſum eſt: male. *αὐτὸν δὲ τὸν λαβόντα* Vrat. Pariſ. B. Deinde *διαμαςήσηται* Pariſ. B.

πολὺ—ἢ οἷοι] Stephanus male *πολλοὶ*, ſed recte *οἷοι* pro vulgato antea *οἳ* dedit, quod ineptiſſime defendit Zeune. *οἷοι* jam olim Conr. Geſner ſcribi voluit. *ἀλιοῦνται* Junt. Ald. Hal. *ἁλιοῦνται* Bryl. 1. *ἀλλιοῦνται* Bryl. 3. Verum dedit Caſtal. et Stephanus. Ad *οἷοι* intellige *οἱ τόποι.*

5. *πιέσας ὡς ἐπὶ γῆν*] Neutraliter dictum pro *πτήσσειν, πτώσσειν.*

ἐφυσμένος] Antiquam lectionem, etiam in Codice Pariſ. utroque et in Vrat. repertam, temere Zeune Brodæi conjecturæ *ἐψυγμένος* poſthabuit, quam jam olim Conr. Geſner damnaverat: et ſequens *ὑγρὸν*, quod ineptiſſime Zeune *lac* interpretatur, firmat *ἐφυσμένος*, *imbre madidus*, uti vertit Geſner. *imbre perfuſus* Leonicenus. Pro *ταχὺ* Leonicenus *tum* vertit.

τὸ ὑγρὸν — συνιστάμενον] Lactis a frigore coagulati ſenſum ingratum exagitantemque cauſatur Weiſke Zeunium ſecutus, qui *ὑγρὸν* de lacte interpretatur. Equidem humores omnes qui corpori inſunt, frigore imbris veluti condenſatos intelligi puto, quibus timorem hinnuli, a frigiditate ſanguinis repetitum ab Ariſtotele et aliis, augeri cenſet Xenophon. Cf. Ariſtot. de Part. Anim. i. 4.

συνιστάμενον, ποιεῖ ἀποχωρεῖν αὐτόν. 6. Ἁλώσεται δὲ ὑπὸ τῶν κυνῶν σὺν πόνῳ διωκόμενος· λαβόντα δὲ δοῦναι τῷ ἀρκυωρῷ· ὁ δὲ βοήσεται· ἡ δ' ἔλαφος τὰ μὲν ἰδοῦσα, τὰ δ' ἀκούσασα, ἐπιδραμεῖται τῷ ἔχοντι αὐτὸν, ζητοῦσα ἀφελέσθαι. 7. Ἐν δὲ τούτῳ τῷ καιρῷ ἐγκελεύειν ταῖς κυσὶ, καὶ χρῆσθαι τοῖς ἀκοντίοις. Κρατήσαντα δὲ τούτου, πορεύεσθαι καὶ ἐπὶ τοὺς ἄλλους, καὶ τῷ αὐτῷ εἴδει πρὸς αὐτοὺς χρῆσθαι τῆς θήρας. 8. Καὶ οἱ μὲν νέοι τῶν νεβρῶν οὕτως ἁλίσκονται· οἱ δὲ ἤδη μεγάλοι, χαλεπῶς· νέμονται γὰρ μετὰ τῶν μητέρων καὶ ἑτέρων ἐλάφων· καὶ ἀποχωροῦσιν, ὅταν διώκωνται, ἐν μέσαις, ὁτὲ δὲ πρόσθεν, ἐν δὲ τῷ ὄπισθεν ὀλιγάκις. 9. Αἱ δ' ἔλαφοι τὰς κύνας, ὑπὲρ αὐτῶν ἀμυνόμεναι, καταπατοῦσιν· ὥστ' οὐκ εὐάλωτοί εἰσιν, ἐὰν μὴ προσμίξας τις εὐθὺς διασκεδάσῃ αὐτὰς ἀπ' ἀλλήλων, ὥστε μονωθῆναι τινὰ αὐτῶν. 10. Βιασθεῖσαι δὲ τοῦτο, τὸν μὲν πρῶτον δρόμον αἱ κύνες ἀπολείπονται· ἥ τε γὰρ ἀπουσία τῶν ἐλάφων ποιεῖ αὐτὸν περίφοβον, τό τε τάχος οὐδενὶ ἐοικός ἐστι τῶν τηλικούτων νεβρῶν· δευτέρῳ δὲ καὶ τρίτῳ δρόμῳ ταχὺ ἁλίσκονται· τὰ γὰρ σώματα αὐτῶν, διὰ τὸ ἔτι νεαρὰ εἶναι, τῷ πόνῳ οὐ δύνανται ἀντέχειν. 11. Ἵστανται δὲ καὶ ποδοστράβαι ταῖς ἐλάφοις ἐν τοῖς ὄρεσι, περὶ τοὺς λειμῶνας καὶ τὰ ῥεῖθρα, καὶ τὰς νάπας ἐν ταῖς διόδοις, καὶ τοῖς ἔργοις, πρὸς ὅ τι ἂν προσίῃ.

6. Ἁλώσεται δὲ ὑπὸ] Vratifl. καὶ interferit, et ὁ δὲ βοήσεται omittit cum Parif. B.

7. καὶ τῷ αὐτῷ] Caftal. Bryll. καὶ σὺν τῷ αὐτῷ. Equidem articulum τοὺς ante αὐτοὺς auctore Vrat. et Parif. B. fuftuli. Refertur enim αὐτοὺς ad antecedens τοὺς ἄλλους.

8. ὁτὲ δὲ] Vulgatum ὅτε δὲ correxi. Stephanus ὁτὲ μὲν ἐν μέσαις maluit fcribi. Deinde τὸ ὄπισθεν Edd. pr. præter Caftal.

9. καταπατοῦσιν] Leonicenus *proterunt*, Weifke *calcibus proturbant.*

10. Βιασθεῖσαι] Violentam Leunclavii emendationem : τινὰ αὐτῶν βίᾳ. Θέοντος δὲ τούτου merito contemfe-runt ceteri Interpretes. Pollux v. f. 78. καὶ τὸν μὲν νεβρὸν εἰ δυνηθείης ἀπελάσας ἀπὸ τῶν γονέων κυνοδραμῆσαι, τὸν μὲν πρῶτον δρόμον ἀπολείψει σὺ καὶ αἱ κύνες, ἐν δὲ τοῖς ἐφεξῆς ἀπαγορεύουσιν ἄρα οἱ νεβροί. Sequens ἐοικὸς debetur Leunclavio pro vulgato ante Zeunium εἰκὸς, quod eft etiam in Parif. A. B. Denique δύναντ' ἴχειν habet Parif. B.

12. Χρὴ δὲ εἶναι τὰς ποδοστράβας σμίλακος πεπλεγμένας, μὴ περιφλοίους, ἵνα μὴ σήπωνται, τὰς δὲ στεφάνας

12. σμίλακος] Pollux v. s. 32. ἡ δὲ ποδάγρα ἵσταται μὲν ἐλάφοις καὶ ὑσὶν ἔσθ' ὅτε· καλοῖτο δ' ἂν καὶ ποδοστράβη. κύκλος δέ ἐστι σμιλακίνου ξύλου, καὶ ὁ κύκλος στεφάνη καλεῖται. κατείληπται δὲ ἥλοις σιδηροῖς καὶ ξυλίνοις παραλλὰξ ἑκατέροις· καὶ πλόκαμον (Codd. optimi πλόκανον) ἐν μέσῳ πλέγματι πέπλεκται, ὡς πατῆσαν τὸ θηρίον φερόμενόν θ' ὥσπερ ἀναστρέψαι τε τὴν ποδοστράβην καὶ ἐνσχεθῆναι στερεῷ βρόχῳ κατὰ τέχνην ἐπ' αὐτῷ τούτῳ πεποιημένῳ. Ἐντίθεται δὲ ἡ ποδοστράβη ὀρύγματι, καὶ ἀπὸ τοῦ περὶ τὴν στεφάνην βρόχου σειρά τις ἐκτέταται, ἣν καὶ σειράδα καὶ ἀρπεδόνην καλοῦσι· πλέγμα δ' ἔστιν ἐκ σπάρτου στερεὸν ἡ σειράς· (Codd. optimi σειρὶς hic et libri 10. s. 141.) καὶ ταύτης ἀπήρτηται ξύλον ἐν ἄλλῳ πλησίον ὄντι ὀρύγματι κατακείμενον, ὅπως, ἐὰν τὸ θηρίον ἐπιβὰν ἀναστρέψῃ τε τὴν ποδοστράβην ἐφ' ἑαυτὸ, καὶ ἐνσχεθῇ τῷ βρόχῳ, τὴν ἀρπεδόνην καὶ τὸ ξύλον ἐφελκόμενον ἐμποδίζηται πρὸς τὸν δρόμον, μάλιστα εἴ τις τῶν προσθίων αὐτοῦ ἐνσχεθείη. καὶ τῷ μὲν κυνηγέτῃ μεταθεῖν ὑπάρξει κατὰ τὸν τοῦ ξύλου ὁλκὸν, ῥᾷον μὲν, εἰ κατὰ γῆς μαλακῆς ἐπισύροιτο· ἡ δὲ τραχυτέρα καὶ αὐτὴ τὸ σημεῖον ἐνδίδωσι τὸ θηρίον μετιέναι κατὰ τὰ ἀποσύρματα τοῦ ξύλου. ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ αὐτὸ τὸ ξύλον ἐνσχεθὲν ὕλης δασύτητι ἢ πέτρας ἀνισότητι ἔστησε τὸ θηρίον. Quæ ſingulatim deinceps comparabo. Σμίλακα *taxum* interpretantur. Quod an recte fiat, dubito. Ad artificium pedicæ animo informandum, ſi neceſſe ſit, ut quis eam ipſe conſpiciat, ut ait Brodæus, cauſam non eſſe in rei, ſed deſcriptionis obſcuritate ſtatuit Weiſke. Non eſſe enim machinam multiplici plexu multiſque partibus compoſitam. Recte quidem ille, ſed difficillimum eſt pedicæ ſingulas partes, vitiliſque operis connexionem verbis ita conſequi, ut lector formam agnoſcere poſſit. Hinc Creſcentius de Agricult. 10. c. 32. *Item fiunt*, inquit, *aliæ taiolæ, quibus in pedibus ſive cruribus omnes generaliter beſtiæ capi poſſunt, quæ occultantur in itineribus, quibus utuntur, quæ ſunt talis figuræ aut formæ, quod non niſi oculata fide intelligi poſſet. Ideoque qui eas habere vult, videat ab his, qui eis utuntur, ſicut et ego videre volui.* Taiola derivatur ex Italico *tagliola*, quo vocabulo hoc genus pedicæ ſignificatur. Obſcuritatem fabricæ auget ſilentium ſcriptorum ceterorum. Præter enim Gratium neminem novi, qui pedicarum ſtructuram tetigerit; ſed is tam obſcuris verbis quaſi præteriens deſcripſit, ut non mirer, Interpretem poſtremum Helmſtadienſem parum aut nihil in eo loco intellexiſſe. *Nam fuit*, inquit verſu 89. *et laqueis aliquis curracibus uſus*; *cervino juſſere magis contexere nervo*; *fraus teget inſidias habitu mentita ferino. Quid? qui dentatas iligno robore clauſit venator pedicas? quum diſſimulantibus armis ſæpe habet imprudens alieni lucra laboris.* Laqueos curraces vel currentes aliunde non novi: videntur diverſi ab iis, quibus Pollux onagros capi ait injectis v. s. 84. τοὺς δὲ καὶ ζῶντας αἱροῦσι βρόχοις σειραίοις περιβάλλοντες. Ejuſmodi laqueis equos feros Americani aliaſque feras capiunt, iiſdemque iidem in bello contra hoſtem utuntur, quemadmodum de Aſianis quibuſdam refert Herodotus. Sed hos laqueos potius *volantes* quam currentes dixeris. Curraces vero ſunt laquei ligno anchoræformi annexi, quibus elephantum capi tradit *Turpin Hiſtoire de Siam* 1. p. 284. De pedica nunc videamus. *Robur ilignum* dicere Gratius videtur στεφάνην, quam ipſam Xenophon εὔκυκλον dicit, rotundam forma circulari definiens. Intra hunc circulum τὸ πλόκαμον (præfero πλόκανον, opus vitile, πλέγμα, apud Theophraſtum h. pl. iv. 11. et Platonem in Timæo. Cf. Weſſeling ad Diodorum i. p. 203.) concluſum fuiſſe puto cum Conr. Geſnero. Id arguit etiam Gratius: *iligno* enim *robore claudi* ait *pedicas dentatas*. Circulum vel coronam ex ligno iligneo factam voluit; *pedicas* vocat vitile opus, τὸ πλόκανον. Sed cur *dentatas*? Intelligo mucrones clavorum ferreorum et ligneorum, implexorum τῷ πλοκάνῳ, ſurrectos. Hi pedes cervorum impoſitos πιέζουσι, premunt et tenent impacti; lignei contra cedunt ponderi feræ in-

εὐκύκλους ἐχούσας, καὶ τοὺς ἥλους ἐναλλὰξ σιδηροῦς τε καὶ ξυλίνους ἐγκαταπεπλεγμένους ἐν τῷ πλοκάμῳ· μείζους δὲ τοὺς σιδηροῦς, ὅπως ἂν οἱ μὲν ξύλινοι ὑπείκωσι τῷ ποδὶ, οἱ δὲ πιέζωσι. 13. Τὸν δὲ βρόχον τῆς σειρίδος τὸν ἐπὶ τὴν στεφάνην ἐπιτεθησόμενον, πεπλεγμένον σπάρτου, καὶ αὐτὴν τὴν σειρίδα· ἔστι γὰρ ἀσηπτότατον τοῦτο· ὁ δὲ βρόχος αὐτὸς ἔστω στιφρὸς, καὶ ἡ σειρίς. τὸ δὲ ξύλον τὸ ἐξαπτόμενον, ἔστω μὲν δρυὸς ἢ πρίνου, μέγεθος τρισπίθαμον, περίφλοιον, πάχος παλαιστῆς. 14. Ἱστάναι δὲ τὰς ποδοστράβας, διελόντα τῆς γῆς βάθος πενταπάλαιστον, περιφερὲς δὲ τοῦτο, καὶ ἄνωθεν ἴσον ταῖς στεφάναις τῶν ποδοστραβῶν, εἰς δὲ τὸ κάτω ἀμειβόμενον στενότητι· διελεῖν δὲ καὶ τῇ σειρίδι καὶ τῷ ξύλῳ τῆς γῆς, ὅσον ἵζεσθαι ἀμφοῖν. 15. Ποιήσαντα δὲ ταῦτα, ἐπὶ μὲν τὸ βάθος τὴν ποδοστράβην ἐπιθεῖναι κατωτέρω ἰσό-

cumbentis nec infiguntur folo pedum (ὑπείκωσι τῷ ποδί). Pollux ait: τὸ πλόκανον ἐν μέσῳ πλέγματι πέπλεκται. ubi recte Kühn vidit, πλέγμα τι olim fuiffe ad πλόκανον adfcriptum a grammatico, et delendum. Calcari hoc πλέγμα a cervo addit, fed quod fubjungit, *everti* vel *fubverti* a cervo (ἀναστρέψαι τὴν ποδοστράβην) *pedicam*, id Xenophon ipfe quidem f. 18. fieri tradit ἀνεστραμμένην τὴν ποδοστράβην memorans, everfam e fovea pedicam; quo figno illaqueatum cervum aufugiffe cognofcit. Sed cervus pedicam evertit non calcando mucrones πλοκάνου, fed potius tunc, cum pedes hærentes et dolentes expedire vult. Sed hic ipfe conatus implicat pedes laqueo fuperincumbenti fupra circulum. Circulum hunc cum πλοκάνῳ temere confundit Pollux, dum fieri hunc ait ex ligno σμίλακος, et impactos habere clavos. Errorem Pollucis agnovit etiam Weifke, fed is alia comminifcitur, quæ probare non poffum, veluti clavorum cufpides averfos et plura alia, quæ prætereo, quia vir doctus omnino de loci obfcuritate queftus nihil affirmat, conjecturis et fufpicionibus in varias partes diftrahitur. De laqueo ftatim.

13. ἐπὶ τὴν στεφάνην] Cum Stephano περὶ ex Polluce et f. 15. præferebat Zeune et Weifke. Sed falfum ii laquei ufum commenti funt. Is enim non folum supra circulum imponitur, fed etiam circa eum ponitur, eundemque cum eo ambitum habet, ut mox videbimus.

αὐτὸς] Vulgatum αὐτοῦ ex verfione etiam Leoniceni corrigi juffit Stephanus: idem vitiofum στειφρὸς emendavit. στεφρὸς Parif. B.

14. ἀμειβόμενον] Weifke vertit: *permutatum anguftius*, i. e. cui deinceps inferius fuccedat fpatium anguftius.

ὅσον ἵζεσθαι] Edd. pr. ἵξεσθαι præter Aldinam. ὅσον ἐξαρκεῖ εἰς τὸ ἵζεσθαι recte interpretatur Zeune, *quantum fufficit, ut lignum cum fune deprimatur et defidat, nec fuperextet.* Weifke malebat ὥστε ἵζεσθαι. Pollux ἄλλο πλησίον ὄρυγμα effodi ait funi cum ligno appenfo.

15. βάθος] Pollux ὄρυγμα vocat. Sequens τὴν ποδοστράβην recte vulgato antea τῆς ποδοστράβης fubftituit a Leunclavio admonitus Zeune. In

πεδον, περὶ δὲ τὴν στεφάνην τὸν βρόχον τῆς σειρίδος, καὶ αὐτὴν καὶ τὸ ξύλον καθέντα εἰς τὴν χώραν τὴν ἑκατέρου· τῇ στεφάνῃ ἐπιθεῖναι δοκίδας ἀτρακτυλίδος, μὴ ὑπερτεινούσας εἰς τὸ ἔξω, ἐπὶ δὲ τούτων πέταλα λεπτὰ, ὧν ἂν ἡ ὥρα ᾖ. 16. Μετὰ δὲ τοῦτο τῆς γῆς ἐπιβαλεῖν ἐπ' αὐτὰ πρῶτον μὲν τὴν ἐπιπολῆς, ἐξαιρεθεῖσαν ἐκ τῶν ὀρυγμάτων· ἄνωθεν δὲ [ταῦτα] γῆς στερεᾶς τῆς ἄποθεν, ἵνα ᾖ τῇ ἐλάφῳ ὅτι μάλιστα ἄδηλος ἡ στάσις· τήν τε περιοῦσαν τῆς γῆς ἀποφέρειν πόῤῥω ἀπὸ τῆς ποδοστράβης· ἐὰν γὰρ ὀσφραίνηται νεωστὶ κεκινημένης, δυσωπεῖται· ταχὺ δὲ ποιεῖ τοῦτο. 17. Ἐπισκοπεῖν δὲ, ἔχοντα τὰς κύνας, τὰς μὲν ἐν τοῖς ὄρεσιν ἑστώσας, μάλιστα μὲν ἕωθεν· χρὴ δὲ καὶ τῆς ἄλλης ἡμέρας· ἐν δὲ τοῖς ἔργοις πρωΐ. Ἐν μὲν γὰρ τοῖς ὄρεσιν οὐ μόνον τῆς νυκτὸς ἁλίσκονται, ἀλλὰ καὶ μεθ' ἡμέραν, διὰ τὴν ἐρημίαν· ἐν δὲ τοῖς ἔργοις τῆς νυκτὸς, διὰ τὸ μεθ' ἡμέραν περιφοβεῖσθαι τοὺς ἀνθρώπους. 18. Ἐπειδὰν δὲ εὕρῃ ἀνεστραμμένην τὴν ποδοσ-

Codice Paris. B. verba ἐπὶ μὲν—τὴν ποδοστράβην omiſſa ſunt. ἰσόπεδον eſt *planum* ſitu horizontali, quod vulgo dicitur.

δοκίδας ἀτρακτυλίδος] Leonicenus *virgulas*, Zeune cum aliis ῥαβδία interpretatur ex Dioſcoride iii. 107. Leunclavius ἀκίδας conjecit, uti Fr. Portus, qui interpretis *coliculos* taxavit. Pollux in fovea urſis capiendis ſ. 82. καὶ καλάμου ἢ ἄλλου τινὸς εὐθραύστου ξύλου δοκίδας τοῖς βόθροις ἐπιτείνοντες καὶ τῆς ἀκινήτου γῆς ἐπιφορήσαντες καὶ πόαν ἐπιβαλόντες, ἢ μὲν ὡς ἐπὶ et cet. Deinde Junt. Aldina, Hal. ἀστρακτυλλίδος, Caſtal. ἀστρακτυλίδας cum Bryll. quæ tamen λ geminarunt. Brodæi emendationem recepit Stephanus. Verum eſt in margine Paris. A. vitioſum ἀστρακτυλλίδος in B. Atractylidos caulem lævem mulierculæ Græcæ ad fuſos adhibebant; unde nomen ſpinæ. Cf. Theophraſti h. pl. vi. 4. cum annotatione Bodæi pag. 617. Carthamum lanatum Linnæi eſſe credimus Fabio Columnæ.

πέταλα λεπτὰ] Pollux ſ. 84. τῷ δ' ὀρύγματι χρὴ τῆς στερεᾶς γῆς καί τινος πόας ἢ φύλλων ἐπιφέρειν, τὴν δὲ νεαρὰν γῆν ἐκ τοῦ ὀρύγματος ἀποφέρειν ὅτι ποῤῥωτάτω, τοῦ μὴ τῆς νέον κεκινημένης γῆς τὸ θηρίον ὀσφραινόμενον δυσωπεῖσθαι.

16. ἄνωθεν δὲ [ταῦτα]] Vitioſum locum vidit Stephanus corrigens ταύτης, uti Leonicenus vertens: *et ſuper eam ſolida terra procul inde ſumta.* Leunclavius δ' ἐπὶ ταύτην, Zeune ἐπὶ ταῦτα, Weiſke δ' ἐπ' αὐτὴν conjecit. Equidem vitioſum vocabulum interim ſecluſi, quo facile caremus. Paulo antea ἐπιβάλλειν Vratiſl. poſtea γῆν ὑποφέρειν.

17. ἑστώσας] Intellige ποδοστράβας, non ἐλάφους cum Leunclavio. ἑστῶτας tamen eſt in Pariſ. B. δὲ ante τοῖς ἔργοις ſola Aldina ex Edd. pr. ſervavit.

18. ἀνεστραμμένην] Con. Geſner ἀνεσπασμένην malebat, quanquam Pollucis locum non ignoraret, qui bis verbo ἀναστρέφειν utitur. Alterum ſupra vidimus; alterum nunc conſi-

τράβην, μεταθεῖν ἐπιλύσαντα τὰς κύνας, καὶ ἐπικελεύ-

deremus. *καὶ τῆς σειρίδος ἀπήρτηται ξύλον, ἐν ἄλλῳ πλησίον ὄντι ὀρύγματι κατακείμενον, ὅπως, ἐὰν τὸ θηρίον ἐπιβὰν ἀναστρέψηται τὴν ποδοστράβην ἐφ' ἑαυτὸ, καὶ ἐνσχεθῇ τῷ βρόχῳ, τὴν ἁρπεδόνην καὶ τὸ ξύλον ἐφελκόμενον ἐμποδίζηται πρὸς τὸν δρόμον.* Additum *ἐφ' ἑαυτὸ* partim bene habet, partim lectorem poteſt fallere. Pedica in fovea depoſita et plana collocata ſtatim, cum cervus imprudens pedibus ſertum (*πλέγμα*) et clavorum implexorum cuſpides calcaverit, media ſua parte, id eſt plexu, deprimitur in fundum foveæ; tum vero clavi lignei minores cedentes oneri deprimenti ſubſidunt, ferrei longiores plantis infiguntur. Cervus autem ubi dolorem ex impactis cuſpidibus clavorum ſenſit, ſubito retractis pedibus pedicam implexam circulo ligneo evertit, ſimulque laqueum, impoſitum pedicæ ſupra coronam vel circulum, pedum uni vel alteri induit, profilienſque adſtringit. Quo facto laqueus inhærens adducit funem cum appenſo ligno, quod currentem et aufugientem cervum gravat, pulſat et impedit. Pedica vero ipſa excuſſa ad foveam relinquitur, nec eam impactam pedibus ſecum trahit, ut credere videtur Weiſke, qui *ποδοστράβην* totam machinationem pedicæ collocatæ funditus everſam interpretatur ita, ut de ipſa pedica nihil relictum ſit illo loco. Xenophon autem nullibi *στεφάνην* nominat, ſed *ξύλον περίφλοιον*, id eſt truncum querceum vel iligneum funi appenſum. Hunc cervus pede illaqueato ſecum trahens ſulcum in terra facit, quo ipſo iter fugientis cervi venator agnoſcit. Si laqueus anteriori pedi inhæſit, lignum cum pede ſublatum et jactatum pectus, collum et faciem cervi pulſat: ſi poſteriori, ilia et femora aliaque membra vexat. Denique ſi frutectis vel ramis arbuſtorum furcatis lignum implicatum adhæſit, cervum ſiſtit currentem, niſi ſumma vi funem abrumpere valuerit.

Weiſke etiam in hac fabricæ parte aberraſſe videtur. Ubi enim verbum *ἐξαπτόμενον* interpretatur, addit: *non ἐκ βρόχου, ſed ἐκ στεφάνης.* Quin recte Pollux: *καὶ ταύτης (τῆς σειρίδος) ἐξήρτηται ξύλον, lignum ex fune aptum hæret.* Funis vero extremus laqueum habet poſitum ſupra et circum coronam pedicæ. Idem *πλόκαμον* ubi explicare vult, *στεφάνην* ait eſſe genus *πλοκάμου, plexum quendam e ramulis taxi.* Addit Pollucem tamen pro peculiari parte pedicæ a *βρόχῳ* diverſa *πλόκαμον* habuiſſe. Alio in loco poſuit, ſertum (*στεφάνην*) non fuiſſe e ligno ſolido circulum, *κύκλον*, uti Pollux dixerit, neque firmatum fuiſſe clavis, ut rigidum orbem haberet, ſed potius laqueo contractum fuiſſe in anguſtius. Laqueum enim ita circum ſertum (*περὶ τὴν στεφάνην*) poni idque complecti putat, ut contracto ſerto clavorum vertices (non cuſpides) imprimerentur pedi. Ergo foveam non ſolum ſuperne *ἴσην ταῖς στεφάναις* fieri debere, ſed rem poſtulare, ut paulo amplior fiat, ut *βρόχος* circuitu ſuo ſertum amplectens ſimul in fovea deponi et collocari poſſit. Ego vero laqueum liberum, nec ullibi cum circulo aut plexu conjunctum, ſupra circulum poſitum indui pedibus ſtatuo, et attractum ſublatumque pedibus ſecum rapere funiculum cum ligno in vicina fovea depoſito et pariter occultato. Ita ſatis explicaſſe et explanaſſe mihi videor podoſtrabam, de qua ita Harpocration: *ποδοστράβας ἔλεγον μηχανήματά τινα ὑπὸ τῶν κυνηγετῶν κατασκευαζόμενα, εἰς ἃ τὰ θηρία ἐσβαίνοντα ἡλίσκετο. διείλεκται δὲ Ξενοφῶν περὶ τῆς κατασκευῆς αὐτῶν ἐν τῷ περὶ Κυνηγετικῶν καὶ τῆς χρήσεως.* Ita enim locum e libris ſcriptis poſuit Gronovius, ubi Blancard edidit: *ἐν τῷ Κυνηγετικῷ.* Plutarchus Ariſtæo pedicas inventas adſcribit in Amatorio p. 35. ed. Reiſkii, p. 26. Hutten. *εὔχονται δ' Ἀρισταίῳ δολοῦντες ὀρύγμασι καὶ βρόχοις λύκους καὶ ἄρκτους, ὃς πρῶτος θήρεσσιν ἔπηξε ποδάγρας.* Antipater Sidonius Epigr. 17. *ἰχνοπέδαν τριέλικτον* et *νευροτενεῖς παγίδας* memorat; ad quem locum non recte comparatur Xenophonteum cap. x. 2. *ἄρκυς ἐκ τριῶν τόνων συμπεπλεγμένας.* Philippus Epigr. 8. *νευροπλεκεῖς κνωδάλων ἐπισφύρους ὀχεῖς* dixit *ἰχνοπέδας*, pedicas vero *ποδίστρας. teretes laqueos* Seneca Hippolyti act. i. v. 45. vocat, et verſu 25. *nulli laqueum rupere pedes.*

ἐπικελεύσαντα] Leunclavius *ἐγκε-*

σαντα, κατὰ τὸν ὁλκὸν τοῦ ξύλου, σκοπούμενον, ὅπου ἂν φέρηται. Ἔσται δὲ οὐκ ἄδηλον ἐπὶ τὸ πολύ· οἵ τε γὰρ λίθοι ἔσονται κεκινημένοι, τά τ' ἐπισύρματα τοῦ ξύλου καταφανῆ ἐν τοῖς ἔργοις· ἐὰν δὲ τραχέας τόπους διαπερᾷ, αἱ πέτραι ἕξουσι τὸν φλοιὸν τοῦ ξύλου ἀφηρπασμένον, καὶ κατὰ τοῦτο ῥᾳους αἱ μεταδρομαὶ ἔσονται. 19. Ἐὰν μὲν οὖν τοῦ προσθίου ποδὸς ἁλῷ, ταχὺ ληφθήσεται· ἐν γὰρ τῷ δρόμῳ πᾶν τὸ σῶμα τύπτει καὶ τὸ πρόσωπον· ἐὰν δὲ τοῦ ὄπισθεν, ἐφελκόμενον τὸ ξύλον ἐμποδὼν ὅλῳ ἐστὶ τῷ σώματι· ἐνίοτε δὲ καὶ εἰς δικρόας τῆς ὕλης ἐμπίπτει φερόμενον, καὶ, ἐὰν μὴ ἀποῤῥήξῃ τὴν σειρίδα, καταλαμβάνεται αὐτοῦ. 20. Χρὴ δ', ἐὰν οὕτως ἕλῃ, ἢ περιγενόμενος πόνῳ, ἐὰν μὲν ᾖ ἄῤῥην, μὴ προσιέναι ἐγγύς· τοῖς γὰρ κέρασι παίει καὶ τοῖς ποσίν· ἄποθεν οὖν ἀκοντίζειν. Ἁλίσκονται δὲ καὶ ἄνευ ποδοστράβης διωκόμεναι, ὅταν ᾖ ἡ ὥρα θερινή· ἀπαγορεύουσι γὰρ σφόδρα, ὥστε ἑστῶσαι ἀκοντίζονται· ῥιπτοῦσι δὲ καὶ εἰς τὴν θάλατταν, ἐὰν κατέχωνται, καὶ εἰς τὰ ὕδατα ἀπορούμεναι· ὁτὲ δὲ διὰ δύσπνοιαν πίπτουσι.

CAPUT X.

De apris venandis.

1. Πρὸς δὲ τὸν ὗν τὸν ἄγριον κεκτῆσθαι κύνας Ἰνδικὰς, Κρητικὰς, Λοκρίδας, Λακαίνας· ἄρκυς, ἀκόντια,

λεύσαντα malebat; ſed in Polluce v. ſ. 85. ὁ δὲ κυνηγέτης ἐμβοάτω ταῖς κυσὶν, ἐγκελευέτω, ἐπανακραγέτω, Codex optimus ἐπικελευέσθω interſerit. Sequens κατὰ omittit Codex Pariſ. B.

ἐπισύρματα] veſtigia ligni ſuper arva tracti ſunt. Deinceps Pariſ. B. habet καὶ κατὰ τοῦτο φανη ἐν τοῖς ἔργοις.

19. ἐφελκόμενον] Vulgatum ἀφελκ. damnat ſenſus, Pollucis auctoritas cum Leunclavio et Stephano; igitur emendavi.

20. οὕτως—πόνῳ] cum ceperit cervum hærentem cum ligno et implicatum, aut curſu defatigatum venator.

ἑστῶσαι] Pollux v. ſ. 78. πολλαὶ δὲ καὶ τῶν τελείων ἐλάφων ἐν ταῖς συνεχεστέραις διώξεσιν ὑπὸ δυσπνοίας ἁλίσκονται· χρεία δὲ πρὸς αὐτὰς τόξων καὶ ἀκοντίων. Cf. Ariſtotelis h. a. vi. 29. Sequens θάλατταν pro θάλασσαν poſui Zeunii admonitu. κατέχωνται eſt urgentur ab inſequentibus venatoribus. ῥίπτουσι Vrat.

προβόλια, ποδοστράβας. Πρῶτον μὲν οὖν χρὴ εἶναι τὰς κύνας ἐκ τούτου τοῦ γένους μὴ τὰς ἐπιτυχούσας, ἵνα ἕτοιμοι ὦσι πολεμεῖν τῷ θηρίῳ. 2. Αἱ δὲ ἄρκυς λίνων μὲν τῶν αὐτῶν, ὧνπερ αἱ τῶν λαγωῶν· ἔστωσαν δὲ πεντεκαιτετταρακοντάλινοι ἐκ τριῶν τόνων· ἕκαστος δὲ τόνος ἐκ πεντεκαίδεκα λίνων· ἀπὸ δὲ τοῦ κορυφαίου τὸ μέγεθος δεχάμματοι, τὸ δὲ βάθος τῶν βρόχων πυγόνος· οἱ δὲ περίδρομοι, ἡμιόλιοι τοῦ τῶν ἀρκύων πάχους· ἐπ᾽ ἄκροις δὲ δακτυλίους ἐχέτωσαν, ὑφείσθωσαν δὲ ὑπὸ τοὺς βρόχους, τὸ δὲ ἄκρον αὐτῶν ἐκπεράτω ἔξω διὰ τῶν δακτυ-

Cap. X. 1. ἕτοιμοι] Vratisl. ἕτοιμαι—πολεμῆσαι habet. ἑτοῖμαι etiam Paris. A.

2. μὲν τῶν αὐτῶν] Castal. Hal. Bryll. μετὰ τῶν αὐτῶν. Sequebatur vulgo divisis syllabis πέντε καὶ τετταράκοντα λίνοι et omissis verbis ἔστωσαν δέ. Emendationem Stephani certam recepit Weiske.

ἀπὸ δὲ τοῦ κορυφαίου—δεχάμματοι] a summo limbo retium plectantur in altitudinem nodis vel maculis decem. Vide dicta ad cap. ii. 5. Confirmat dicta locus Gratii versu 25. *Prima jubent tenui nascentem jungere filo limbum, et quadruplici tormento adstringere limbos. Illa operum patiens, illa usus linea longi. Tunc ipsum medio cassem qui nascitur ore per senos circum usque sinus laqueabis, ut omnem concipiat tergo, si quisquam est plurimus, hostem. Et bis vicenos spatium prætendere passus rete velim, plenisque decem consurgere nodis.* In quo loco plane aberrarunt a vero Interpretes. Primum vocabulum *limbos* vitiosum videtur. De uno enim limbo loquitur, quem *quadruplici tormento*, i. e. quadruplici *tono* vel *toro*, nectere jubet: Xenophon triplici contentus est. Eundem limbum *lineam* vocat. Reti ipsi vel cassidi *sinus* senos addit, quos Xenophon κεκρυφάλους et κόλπους vocat. *Decem plenis nodis conjungere* vult rete, i. e. in altitudinem esse δεχάμματον.

ἐπ᾽ ἄκροις] Intelligit ἀκρωλένια quæ dixerat supra ii. 7. Ceterum vulgo ante hæc verba collocata legebantur hæc: οἱ δὲ περίδρομοι—πάχους, quæ retracta restitui in locum suum. Primum enim male dicuntur οἱ περίδρομοι habere additos anulos, qui insunt τοῖς ἀκρωλενίοις. Deinde alter locus comparatus docet verum ordinem verborum. Ibi enim est: ὑφείσθωσαν δὲ οἱ περίδρομοι ἀνάμματοι—ἐν δὲ τοῖς ἀκρωλενίοις τὰ μὲν ἐνόδια ἐχέτω μαστούς, τὰ δὲ δίκτυα δακτυλίους, τοὺς δὲ περιδρόμους (editur περιστρόφους) ἀπὸ στροφείων. Sed nondum intelligo, cur subjici sub maculas velit peridromos, nec trajici per ipsos anulos, cum tamen finem peridromi per anulos transeuntem extare velit. In retibus enim leporariis τοὺς περιδρόμους vetat esse ἀναμμάτους, i. e. maculis immissos. Quid igitur, si suspicemur, ὑπὲρ τοὺς βρόχους scriptum fuisse? Ceterum quod attinet ad μαστοὺς illos et δακτυλίους retibus annexos, lubet comparare locum Galli *Du Hamel* de nectendis retibus piscatoriis ex libro: *Traité des Pêches*, sect. ii. chap. i. p. 6. *Enlarmer un filet, c'est le border d'une espece de lisiere formée de grandes mailles qu'on fait avec de la ficelle.—D'autres sont étroites et formées de très grandes mailles; elles servent à recevoir une corde, qui y étant passée tient lieu comme d'un tringle de rideau, et en ce cas les mailles servent d'anneaux.* Ejusmodi maculas esse puto, quas Xenophon μαστοὺς dicit et in vicem anulorum adhibet. Paulo ante πάχος habet Vrat. deinde δακτύλους—ὑφίστωσαν. Paris. B. δακτύλους—ὑφίσθωσαν.

λίων· ἱκανοὶ δὲ πεντεκαίδεκα. 3. Τὰ δὲ ἀκόντια ἔστω παντοδαπὰ, ἔχοντα τὰς λόγχας εὐπλατεῖς καὶ ξυρήκεις, ῥάβδους δὲ στιφράς. Τὰ δὲ προβόλια, πρῶτον μὲν λόγχας ἔχοντα τὸ μὲν μέγεθος πενταπαλαίστους, κατὰ δὲ μέσον τὸν αὐλὸν κνώδοντας ἀποκεχαλκευμένους, στιφ-

ἱκανοὶ] Ad hanc vulgatam ſcripturam *ἄρκυς* intelligebat Zeune; quod fieri non poſſe, ex ſerie ſententiarum facile apparet. Quare recte Brodæi conjecturam *ἱκανοὶ*, nempe *δακτύλιοι*, repoſuit Weiſke, confirmatam a Codice Pariſ. A. Idem tamen vir doctus deſiderabat adhuc mentionem longitudinis, cum 15 anuli ſufficere dicantur. Retibus leporariis maximam longitudinem triginta orgyarum definierat; hanc eandem puto eum voluiſſe aprinis eſſe; ex qua peridromi longitudo poteſt conjici.

3. *ἔστω*] Vrat. Pariſ. B. *ἔστωσαν.*

παντοδαπὰ] ex varia materia. Pollux v. ſ. 20. *καὶ τὰ μὲν ἀκόντια ἔσται μελίας ἢ ὀξύας στριφνὰ, εὐπαγῆ, αἱ δὲ λόγχαι αὐτῶν εὐπλατεῖς καὶ ξυρήκεις.* ubi recte vulgatum *ὀξείας* et *στρεφνὰ* corrigi juſſit Jungermann. Idem cum Leunclavio et Stephano in Xenophonte veterum Edd. *ξυκρὰς*, *ξυνὰς*, *ξυκερὰς*, *ξυηρὰς* correxit. In libro Pariſ. A. eſt *ξυνὰς*, in margine *ξυικὰς*, in B. *ξυκρὰς*. Vrat. *ξυηρὰς* habet.

αὐλὸν] Brodæus cum Budæo monuit, Homero *καυλὸν* dici; hinc Stephanus *καυλὸν* edidit, cui Zeune locum Odyſſeæ ix. 156. oppoſuit, ubi *αἰγάνεαι δολίχαυλοι* ſunt, ad quem locum Euſtathius: *αὐλὸς ἡ ὀπὴ τῆς αἰχμῆς, ᾗ τὸ ξύλον ἐμβάλλεται.* Pollux l. c. *τὰ δὲ προβόλια ἔστω μὲν κρανείας, στερεὰ δὲ καὶ δορατοπαχῆ, φησὶν ὁ Ξενοφῶν· αἱ λόγχαι δὲ αὐτῶν ἔστωσαν σιδήρου τομωτάτου· τῆς δὲ λόγχης τὸ μὲν περὶ τὸ ξύλον καλεῖται αὐλός· οὗ τὸ μὲν ἔξωθεν περίμετρον, τὸ δ' ἔνδοθεν τοῖχος, τὸ δὲ μετὰ τὸν αὐλὸν κοῖλον ὀβελίσκος· ὅθεν δὲ πλατύνεται, πτέρυγες, αἱ ἑκατέρωθεν προβολαί· ἡ δὲ τῆς λόγχης ἀκμὴ γλῶττα λέγεται. καὶ δεῖ τῶν πτερύγων ἑκατέραν πλατυνομένην, παχυτέραν οὖσαν, ἀποπλατύνεσθαί τε καὶ ἀποστενοῦσθαι, κατὰ μικρὸν ὑπολήγουσαν ἄχρι πρὸς τὴν γλῶτταν. ἐστομῶσθαι δὲ οὐ μόνον τὴν ἀκμὴν, ἀλλὰ καὶ τὰς πτέρυγας χρήσιμον. πρὸς μὲν οὖν τὰ ἄλλα θηρία οὕτω δεῖ παρεσκευάσθαι τὸ προβόλιον· πρὸς δὲ τοὺς σῦς, κατὰ τὸ τοῦ αὐλοῦ τέλος πρὸ τῶν πτερύγων κνώδοντας ἀμφοτέρωθεν ἐχέτω τῷ αὐλῷ προσκεχαλκευμένους σιδήρου στερεοῦ, ἑκατέρωθεν προβεβλημένους, ὡς μὴ προωθῶν ἑαυτὸν ὑπὸ θυμοῦ καὶ μένους ὁ σῦς καὶ τόλμης ἀφίκοιτο διὰ τοῦ δόρατος εἰς τὸν ἄνθρωπον· ἀλλὰ καὶ οἱ κνώδοντες ἱστάντες αὐτοῦ τὴν ὁρμὴν ἐμποδὼν τῇ ῥύμῃ γένοιντο εἰς τὸ πρόσω μὴ προχωρεῖν.* Hinc diſcimus, cavum lanceæ, cui inditur lignum, *αὐλὸν* dici. Deinde vulgatum et Vratiſl. *κρανείας*, quod cum Leunclavio Zeune et Weiſke in *κρανεΐνας* mutarunt, ſatis defendit ex Polluce et uſu ſermonis græci Jungermann. In ipſo Polluce quædam ſuperſunt vel corrigenda vel illuſtranda. Primum recte Codd. *ἔξωθεν ἡ περίμετρος, τὸ δ' ἔνδοθεν τεῖχος* habent. Vulgatum tamen *τοῖχος* ferri poteſt. Sed ſtatim *τὸ δὲ μετὰ τὸ τοῦ αὐλοῦ κοῖλον ὀβελίσκος* ſcribendum cenſeo, ut ita dicatur pars ſolida ſupra cavum *αὐλοῦ* ſita. *γλῶσσα* eſt apex lanceæ. Heſychius *γλωχῖνα βέλους* interpretatur *τὴν γωνίαν — καὶ γλῶσσαν καὶ ἄκρον.* Unde fit manifeſtum, *γλῶτταν* et *γλωχῖνα* ortum ab eadem radice eſſe. Denique *πτέρυγες* ſunt latera lanceæ in acutum attenuata. Heſychius: *πτερύγια — καὶ ξίφους τὰ ἑκατέρωθεν.* Exempla plura dabit Lexicon Gr. Ceterum Codex Pariſ. A. in margine *καυλὸν* habet. *ῥαύδους* B. *κρανείας* A. et B.

μέσον τὸν αὐλὸν] Pollux contra *κατὰ τὸ τοῦ αὐλοῦ τέλος συγκεχαλκευμένους.* ubi *κνώδοντας* interpretantur *acies*, in Xenophonte *aures*. Heſychius: *κνώδων, ἡ ἀκμὴ τοῦ ξίφους καὶ τοῦ δόρατος.* *Anſas acutas* Kühn, qui monet, alios *dentalia* maluiſſe, quod arripuit Zeune. *falces vel dentes e venabulo utrinque exſertos* Weiſke. Cognata vox origine et ſignificatione vocabulo *κνώδαξ*, quod illuſtravi in Lexico Gr. Verbum *ἀποκεχαλκευμέν-*

ρους, καὶ τὰς ῥάβδους κρανείας δορατοπαχεῖς. Αἱ δὲ ποδοστράβαι, ὅμοιαι ταῖς τῶν ἐλάφων. Συγκυνηγέται δ' ἔστωσαν· τὸ γὰρ θηρίον μόλις καὶ ὑπὸ πολλῶν ἁλίσκεται. Ὅπως δὲ δεῖ τούτων ἑκάστῳ χρῆσθαι πρὸς θήραν, διδάξω. 4. Πρῶτον μὲν οὖν χρὴ ἐλθόντας, οὗ ἂν οἴωνται εἶναι, ὑπάγειν τὸ κυνηγέσιον, λύσαντας μίαν τῶν κυνῶν τῶν Λακαινῶν, τὰς δ' ἄλλας ἔχοντας δεδεμένας συμπεριϊέναι τῇ κυνί. 5. Ἐπειδὰν δὲ λάβῃ αὐτοῦ τὰ ἴχνη, ἕπεσθαι ἑξῆς τῇ ἰχνευούσει, ἡγουμένῃ ἀκολουθίᾳ. Ἔσται δὲ καὶ τοῖς κυνηγέταις πολλὰ δῆλα αὐτοῦ, ἐν μὲν τοῖς μαλακοῖς τῶν χωρίων, τὰ ἴχνη· ἐν δὲ τοῖς λασίοις, τῆς ὕλης κλάσματα· ὅπου δ' ἂν δένδρα ᾖ, πληγαὶ τῶν ὀδόντων. 6. Ἡ δὲ κύων ἐπὶ τὸ πολὺ ἀφίξεται τόπον ὑλώδη ἰχνεύουσα· κατακλίνεται γὰρ τὸ θηρίον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰς τοιαῦτα· τοῦ μὲν γὰρ χειμῶνος ἐστὶν ἀλεεινὰ, τοῦ δὲ θέρους ψυχεινά. 7. Ἐπειδὰν δ' ἀφίκηται ἐπὶ τὴν εὐνὴν, ὑλακτεῖ· ὁ δ' οὐκ ἀνίσταται ὡς τὰ πολλά.

ους interpretor ita, ut ἀπὸ extantem dentem ſignificet; quanquam rectius συγκεχ. dixit Pollux.

4. τὸ κυνηγέσιον] Leunclavius recte *prædam* vel *aprum* interpretatur: Leonicenus *canum gregem*, probante Zeunio, qui e Polluce v. ſ. 17. poſuit: καὶ ἡ τῶν κυνῶν ἀγωγὴ κυνηγέσιον ὁμωνύμως τῷ ἔργῳ καλεῖται. Compara cap. vi. 12. ibique annotata. *Canum gregem ſubducere* vertit Leonicenus.

5. ἡγουμένῃ ἀκολουθίᾳ] Leonicenus: *ſequatur deinceps quo tenor duxerit.* Leunclavius: *ducentem per ea comitando ſequi debent.* Zeune ἡγουμένῃ, *præeunti*, regere ait ſequens ἀκολουθίᾳ. At ita articulus τῇ adeſſe debebat. Probabiliter Weiſke ἰχνευούσει ἡγουμένῃ ἀκολουθοῦντας ſcribi voluit. Equidem ἰχνευούσῃ ἡγουμένῃ τὴν ἀκολουθίαν. In Pariſ. A. τῇ ante ἀκολουθίᾳ in litura eſt.

καὶ τοῖς — δῆλα αὐτοῦ] Ipſi etiam venatores, non ſolum canes, ex multis ſignis apros commorantes et latentes in loco aliquo cognoſcere poterunt.

πληγαὶ τῶν ὀδόντων] Strepitum dentium colliſorum interpretari non licet, ſed potius ſigna dentium exſertorum arboribus illiſorum. Ariſtoteles h. a. vi. 18. mares inter ſe pugnantes ait præparare ſe pugnæ ποιοῦντας τὸ δέρμα ὡς παχύτατον, πρὸς τὰ δένδρα διατρίβοντας καὶ τῷ πηλῷ μολύνοντας. Unde Plinius viii. 52. *indurantes attritu arborum coſtas.* Virgilii Georg. iii. 255. *ipſe ruit, denteſque Sabellicus exacuit ſus, et pede proſubigit terram, fricat arbore coſtas, atque hinc atque illinc humeros ad vulnera durat.* Hom. Il. xi. 416. xiii. 475. Heſiodus Scuti v. 389. θήγει λευκὸν ὀδόντα. Euripides Phœn. v. 1389. Trunco quercus illiſos dentes exacuere aprum Calydonium refert Ovidius.

7. ὁ δ' οὐκ] Veterum Edd. ὅδ' οὐκ temere revocavit Zeune. Sequens λαβόντα debetur Zeunio pro vulgato antea λαβόντας, ad cujus ſimilitudinem Stephanus et Leuncl. ἐπιβάλλοντας et ὑφιστάντας ſcribi voluerunt.

Λαβόντα οὖν τὴν κύνα, καὶ ταύτην μετὰ τῶν ἄλλων δῆσαι ἄποθεν ἀπὸ τῆς εὐνῆς πολὺ, καὶ εἰς τοὺς ὅρμους ἐμβάλλεσθαι τὰς ἄρκυς, ἐπιβάλλοντα τοὺς βρόχους ἐπὶ ἀποσχαλιδώματα τῆς ὕλης δικρά· τῆς δὲ ἄρκυος αὐτῆς μακρὸν προήκοντα κόλπον ποιεῖν, ἀντηρίδας ἔνδοθεν ἑκατέρωθεν ὑφιστάντα κλῶνας, ὅπως ἂν εἰς τὸν κόλπον διὰ τῶν βρόχων αἱ αὐγαὶ τοῦ φέγγους ὡς μάλιστα ἐνέχωσιν, ἵνα προσθέοντι ὡς φανώτατον ᾖ τὸ ἔσω· καὶ τὸν περίδρομον ἐξάπτειν ἀπὸ δένδρου ἰσχυροῦ, καὶ μὴ ἐκ ῥάχου· συνέχον-

Singularem h. l. vertit Leonicenus. ἐμβαλέσθαι habet Vratifl.

ἄποθεν ἀπὸ] Pofterius vocabulum Stephanus deleri voluit, recte defendente Zeunio.

ὅρμους] Edd. pr. *ὥρμους* Caftalio ita correxit, uti fcriptum eft etiam in margine Parif. A. Brodæus conjecturam nefcio cujus *δρύμους* memoravit. *Aditum ad retia* Zeunianus Index ineptiffime interpretatur. Cogitabam de luftris feu cubilibus aprorum, uti *ὅρμος* in litore dicitur *ἡ πλοίου στάσις* vel *σταθμὸς*, fed fequens *δύσορμα* me monuit, intelligi potius loca patentia, aperta, per quæ excitatus aper effugium quærere poteft.

ἀποσχαλιδώματα] Perperam Zeune effe ait, quæ Polluci dicantur *σχαλιδώματα*, *σχαλίδες* et *στάλικες*. Non melius Weifke interpretatur *fulcra tumultuario quafi opere deproperata.* Præter rem ipfa vocabuli forma docet, intelligi arborum (*τῆς ὕλης*) ramos extantes fine bifurco, ut fimulent *σχαλιδώματα*, quorum vicem gerunt, quia in locis fylveftribus *σχαλίδας* erigere non licet ubique. Neuter Hefychii gloffam vidit ad h. l. pertinere, ubi eft: *ἀποσκαλιδώματα, τῶν σταλίκων τὰ ἀνθρωποειδῆ ἄκρα*; quæ prorfus eft vitiofa in vocabulo *ἀνθρωποειδῆ*. Vitium enim vulgare, quo fcriptum legitur *ἀποσκαλίδοντα*, correxerunt viri docti ex Xenophontis hoc loco, quem anteftatur fimul Hefychius, in cujus Codice *ἄνωει δῆ ἄκρα* fcriptum teftatur Schow: unde malim *τὰ ἄνω δύο ἄκρα*. Vratifl. *ὑποσκαλιδώματα* habet. Margo Parif. A. *ἴσως μικρὰ* annotavit ad vocem *δικρά*.

ἀντηρίδας] Similiter vi. 7. *ἐπὶ δὲ ἄκρας (σχαλίδας) ἴσους τοὺς βρόχους ἐπιβαλλέτω (τῆς ἄρκυος) καὶ ὁμοίως ἀντερειδέτω ἐπαίρων εἰς μέσον τὸν κεκρύφαλον.* Comma hic poft *ἔνδοθεν* inepte pofitum recte fuftulit Weifke.

κόλπον] quem in *ἄρκυϊ* leporaria vocavit *κεκρύφαλον*, quem Pollux *τὴν κοιλότητα τῆς ἄρκυος* interpretatur.

αὐγαὶ] radii folis vel lux. Lectio hæc eft Aldina et Codicis Parif. utriufque: reliquæ *αὐταὶ* habent. Sequens *φανώτατον* pro *φανότατον* Edd. pr. debetur Caftalioni.

ῥάχου] *Spinam fruticem* Zeune, *fpinetum* Weifke interpretatur. Ῥάχος, ionice *ῥῆχος*, dicitur Herodoto vii. 142. arbufcula vel vepretum, quod ad *φραγμὸν*, fepiendum locum, adhibetur, oleafter etiam, teftante Paufania ii. 32. Cf. Valcken. ad Herodot. p. 568. *αἱ ῥάχαι* Parif. B. a prima manu habet.

συνέχονται] Leonicenus *inveniuntur* vertit, Leuncl. *προσέρχονται* corrigens *nonnihil adjuvant* intrepretatur. Zeune vulgatum defendens *continuantur, cohærent* vertit. Portus *προσέρχονται* conjiciens vertit: *frutices enim concurrunt.* Weifke locum mancum effe cenfens, fenfum ita redintegrat: *ἔχονται γὰρ (τῷ θηρίῳ) ἐν τ. ψ. αἱ ῥάχοι*, *nam extra filvas feu in locis apertis tenet hoc animal fpineta.* Sed vir doctus plane aberravit a loci fententia. Mihi fcribendum videtur *συνέλκονται*. Spineta, fi *περίδρομος* illis adalligatur, intento peridromo, contorquentur et contrahunt fe, dum rami vel truncus inflectitur a peridromo intento ad intervalla fpineti ramis vacua.

ται γὰρ ἐν τοῖς ψιλοῖς αἱ ῥάχοι. Ὑπὲρ δὲ ἑκάστης ἐμφράττειν τῇ ὕλῃ καὶ τὰ δύσορμα, ἵνα εἰς τὰς ἄρκυς ποιῆται τὸν δρόμον [καὶ] μὴ ἐξαλλάττων. 8. Ἐπειδὰν δὲ στῶσιν, ἐλθόντας πρὸς τὰς κύνας, λῦσαι ἁπάσας, καὶ λαβόντας τὰ ἀκόντια καὶ τὰ προβόλια, προϊέναι. Ἐγκελεύειν δὲ ταῖς κυσὶν ἕνα τὸν ἐμπειρότατον, τοὺς δ' ἄλλους ἕπεσθαι κοσμίως ἀπολείποντας ἀπ' ἀλλήλων πολὺ, ὅπως ἂν ᾖ αὐτῷ ἱκανὴ διαδρομή· ἐὰν γὰρ ὑποχωρῶν ἐμπέσῃ εἰς πυκνοὺς, κίνδυνος πληγῆναι· ᾧ γὰρ ἂν προσπέσῃ, εἰς τοῦτον τὴν ὀργὴν κατέθετο. 9. Ἐπειδὰν δὲ αἱ κύνες ἐγγὺς ὦσι τῆς εὐνῆς, ἐπεισίασι· θορυβούμενος δ' ἐξαναστήσεται, καὶ ἥτις ἂν τῶν κυνῶν προσφέρηται αὐτῷ πρὸς τὸ πρόσωπον, ἀναρρίψει· θέων δ' ἐμπεσεῖται· ἐὰν δὲ μὴ, μεταθεῖν ἀνάγκη. Καὶ ἐὰν μὲν ᾖ τὸ χωρίον καταφερὲς, ἐν ᾧ ἂν ἔχῃ αὐτὸν ἡ ἄρκυς, ταχὺ ἐξαναστήσεται· ἐὰν δὲ ἄπεδον, εὐθὺς ἑστήξεται περὶ αὐτὸν ἔχων. 10. Ἐν τούτῳ δὲ τῷ καιρῷ αἱ μὲν κύνες προσκείσονται· αὐτοὺς δὲ χρὴ φυλαττομένους αὐτὸν ἀκοντίζειν, καὶ λί-

ἑκάστης] Intellige *ἄρκυος*. Plures igitur *ἄρκυς* adhibebantur, quibus ſcilicet omnes exitus obſidebantur, quo poterat aper evadere. *ὑπὲρ* Weiſke interpretatur *circa, prope, ad.*

δύσορμα] *loca aditu difficilia* perperam Zeune cum Leunclavio et Leoniceno interpretatur; ſunt potius loca apertiora, per quæ apro effugium patet, quanquam difficile, ut antea vidimus in explicando vocabulo *ὅρμους*.

[*καὶ*] *μὴ ἐξαλλάττων*] Copulam deleri voluit Leuncl. quam equidem tutius ſecluſi, tanquam alienam. Vrat. ſupra *αλλάττων* ſcriptum habet *ε*, quaſi *ἐξελίττων* voluiſſet dare: deinceps *λαβόντα* dat. *ἐξαλαλάττων* Pariſ. B. *ἐξαλελ.* A.

8. *στῶσιν*] Intellige *αἱ ἄρκυς*.

ᾖ αὐτῷ] *τῷ θηρίῳ, τῷ ὑΐ*. Idem intelligendus ad ſequens *ὑποχωρῶν*. Deinde *κινδύνους* Junt. Hal. Bryl.

κατέθετο] *effundere ſolet*, recte vertit Weiſke. *ἂν* addi maluit Leunclavius.

9. *ἐπεισίασι*] Ita cum Aldina Zeune; *ἐπισίασι* reliquæ Edd. præter Wechelianam, quæ *ἐπίασι* dedit; quod eſt in margine Codicis Pariſ. A.

ἐμπεσεῖται] Credo intelligi *εἰς τὰς ἄρκυς*, ibique capietur. Compara ſect. 23.

ἂν ἔχῃ] Ineptiſſima Zeunii eſt conjectura *ἀνέχει* ſcribentis. Dicitur enim *ἡ ἄρκυς ἔχειν τὸν ὗν*, cum aper intra parietes *τῆς ἄρκυος* concluſus tenetur. Deinde *ἐπίπεδον* ex correctione Leuncl. edidit Welſiana. Cf. ad vi. 9.

περὶ αὑτὸν ἔχων] Ita cum Wecheliana Weiſke, interpretatus *ſe ipſo occupatus*, i. e. prima vi perrumpere, mox dentibus nodos lacerare, hinc retro cedens ſe expedire, ac modo per hanc pervadere maculam tentans, modo per illam. Reliquæ Edd. *αὐτὸν* habent. Mihi videtur ſignificare *ſtupefactus et quaſi cogitabundus.*

10. *αὐτὸν ἀκοντίζειν*] Vulgatum *αὐ-*

θοις βάλλειν, περιϊσταμένους ὄπισθεν, καὶ πολὺ ἄποθεν, ἕως ἂν κατατείνῃ προωθῶν αὐτὸν τῆς ἄρκυος τὸν περίδρομον. Εἶτα, ὅστις ἂν ᾖ τῶν παρόντων ἐμπειρότατος καὶ ἐγκρατέστατος, προσελθόντα ἐν τοῦ πρόσθεν τῷ προβολίῳ παίειν. 11. Ἐὰν δὲ μὴ βούληται ἀκοντιζόμενος καὶ βαλλόμενος κατατεῖναι τὸν περίδρομον, ἀλλ᾽ ἐπανιεὶς ἔχῃ πρὸς τὸν προσιόντα περιδρομὴν ποιούμενος, ἀνάγκη, ὅταν οὕτως ἔχῃ, λαβόντα τὸ προβόλιον προσιέναι, ἔχεσθαι δ᾽ αὐτοῦ τῇ μὲν χειρὶ τῇ ἀριστερᾷ πρόσθεν, τῇ δὲ ἑτέρᾳ ὄπισθεν· κατορθοῖ γὰρ ἡ μὲν ἀριστερὰ αὐτοῦ, ἡ δὲ δεξιὰ ἐπεμβάλλει· ἔμπροσθεν δὲ ὁ ποὺς ὁ μὲν ἀριστερὸς ἐπέσθω τῇ χειρὶ τῇ ὁμωνύμῳ· ὁ δὲ δεξιὸς, τῇ ἑτέρᾳ. 12. Προσιόντα δὲ προβάλλεσθαι τὸ προβόλιον, μὴ πολλῷ μείζω διαβάντα ἢ ἐν πάλῃ, ἐπιστρέφοντα τὰς πλευρὰς τὰς εὐωνύμους ἐπὶ τὴν χεῖρα τὴν εὐώνυμον· εἶτα εἰσβλέποντα εἰς τὸ ὄμμα τοῦ θηρίου, ἐνθυμούμενον τὴν κίνησιν τὴν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τῆς ἐκείνου. Προσφέρειν δὲ

τῷ ita cum Stephano correxi; in αὐτῷ Weiſke mutavit, ſed ita debebat eſſe αὐτοῖς. Locus Thucydidis vii. 40. καὶ οἱ ἀπὸ τῶν καταστρωμάτων αὐτοῖς ἀκοντίζοντες μάλα ἔβλαπτον τὺς Ἀθηναίους, a Zeunio appoſitus minime docet, ἀκοντίζειν cum dativo jungi; nam αὐτοῖς eſt ibi dictum pro καὶ οἱ ἀκοντίζοντες αὐτῶν ἀπὸ τ. κατ.

προωθῶν αὐτὸν] Recte vulgatum αὐτὸν cum Stephano correxit Weiſke. Deinde male Junt. Hal. Bryl. τὴν περίδρομον. Aper antrorſum cum vi ruens et ſe per ἄρκυν trudens ſimul intendit funem peridromum, ex quo ἄρκυς apta et collocata pendet.

11. κατατεῖναι] Junt. Hal. Bryl. Codex Pariſ. B. καταθεῖναι. Intelligit Xenophon antecedens προωθεῖν αὐτὸν, quo facto peridromus intenditur.

κατορθοῖ] dirigit ictum προβολίου recte interpretatur Zeune, vim ictui addit dextra. Pro αὐτοῦ malim αὐτό.

ἐπέσθω] Ita cum Edd. Cod. Pariſ. B. et in margine A. Aldinum ἁπτέσθω ineptiſſime cum Stephano revocavit Zeune, quaſi teſtem laudans Pollucem v. ſ. 23. χρῆσις δὲ προβολίου· προβὰς τὸν πόδα τὸν ἀριστερὸν καὶ τὸν δεξιὸν ὑποβὰς, ὡς εἶναι τὸ μέτρον τῆς διαβάσεως ὅσον ἐν πάλῃ, τὴν προὔχουσαν πλευρὰν ὀξεῖαν ἐχέτω κατὰ τὸν πόδα, καὶ τὴν χεῖρα τὴν ὑπὲρ αὐτὸν ὑπτίαν ἀντειλημμένην μέσην τοῦ προβολίου προτεινόμενος, τῇ δεξιᾷ ἀντεστραμμένῃ τοῦ δόρατος ἐγκρατῶς ἀντεχέσθω· καὶ τῇ μὲν ἀριστερᾷ τὸν σίδηρον ἀπευθυνέτω πρὸς τὸ τῆς πληγῆς καίριον, ἡ δὲ δεξιὰ κατὰ τὴν ἑαυτῆς ἰσχὺν ἐπωθείτω τὸ προβόλιον. Hinc igitur ſcripturæ ἁπτέσθω peti præſidium non poteſt. Sed vulgatum in Xenophonte ſect. xii. ἔμπαλιν ex Polluce in ἐν πάλῃ mutavit recte Zeune, præeunte Welſiana. Vitium id jam olim correxerunt Leonicenus, Portus, Conr. Geſner et Jungermann. Statum venatoris aprum venabulo excipientis pinxit Philoſtratus Iconum i. 28.

12. εἰσβλέποντα] Pollux l. c. ὁ δὲ ὀφθαλμὸς κατὰ τοῦ θηρίου ὀξὺς τετάσθω. Deinceps τῆς κίνησιν Vrat. Forte κινήσεως voluit. τὴν κίνησιν τῆς Par. B.

τὸ προβόλιον φυλαττόμενον, μὴ ἐκκρούσῃ ἐκ τῶν χειρῶν τῇ κεφαλῇ ἐκνεύσας· τῇ γὰρ ῥύμῃ τῆς ἐκκρούσεως ἕπεται. 13. Παθόντα δὲ τοῦτο πίπτειν δεῖ ἐπὶ στόμα, καὶ ἔχεσθαι τῆς ὕλης κάτωθεν· τὸ γὰρ θηρίον, ἐὰν μὲν οὕτως ἔχοντι προσπέσῃ, διὰ τὴν σιμότητα τῶν ὀδόντων τὸ σῶμα οὐ δύναται ὑπολαβεῖν· ἐὰν δὲ μετεώρῳ, ἀνάγκη πληγῆναι. Πειρᾶται μὲν οὖν μετεωρίζειν· ἐὰν δὲ μὴ δύνηται, ἀμφιβὰς πατεῖ. 14. Ἀπαλλαγὴ δὲ τούτων μία ἐστὶ μόνη, ὅταν ἐν τῇ ἀνάγκῃ ταύτῃ ἔχηται, προσελθόντα ἐγγὺς τῶν συγκυνηγετῶν ἕνα, ἔχοντα προβόλιον, ἐρεθίζειν ὡς ἀφήσοντα· ἀφιέναι δὲ οὐ χρὴ, μὴ τύχῃ τοῦ πεπτωκότος. 15. Ὅταν δὲ ἴδῃ τοῦτο, καταλιπὼν ὃν ἂν ἔχῃ ὑπ᾽ αὐτῷ, ἐπὶ τὸν ἐρεθίζοντα ὑπ᾽ ὀργῆς καὶ θυμοῦ ἐπιστρέψει. Τὸν δὲ ταχὺ ἀναπηδᾶν, τὸ δὲ προβόλιον μεμνῆσθαι ἔχοντα ἀνίστασθαι· οὐ γὰρ καλὴ ἡ σωτηρία ἄλλως ἢ κρατήσαντι. 16. Προσφέρειν δὲ πάλιν τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ προτεῖναι ἐντὸς τῆς ὠμοπλάτης, ᾗ ἡ σφαγὴ, καὶ ἀντερείσαντα ἔχειν

ἐκνεύσας] Pollux ſ. 24. *φυλάττεσθαι δὲ χρὴ, μὴ τὸ προβόλιον ὁ σῦς ἐκκρούσῃ τῇ τε τῆς κεφαλῆς ἐκνεύσει βιαίᾳ καὶ τῇ πρὸς τὸν σίδηρον πληγῇ σφοδρᾷ καὶ τῇ ῥύμῃ τοῦ ἅλματος.* Ceterum ἔκνευσις hæc fit non ſurſum elato capite, ut h. l. et de Equit. v. 4. x. 12. interpretatur Zeune, ſed in latus inflexo capite. Hinc Homerica Ilias xii. 148. de apris: *δοχμώ τ᾽ ἀΐσσοντε περὶ σφίσιν ἄγνυτον ὕλην.* ubi recte Heyne obliquum caput ad ictum inferendum annotavit. unde Heſiodus Scuti verſu 387. *θήγει δέ τε λευκὸν ὀδόντα δοχμωθείς.*

τῇ γὰρ ῥύμῃ] Vulgatum ἡ γὰρ ῥύμη Leonicenus vertit: *is enim impetus fit, qui excutere poſſit.* Vitium vidit et correxit Leuncl. Contra Zeune ἡ γὰρ ῥύμη τῇ ἐκκρούσει vel μετὰ aut ἐκ τῆς ἐκκρούσεως, Weiſke ſcribi maluit ἔχεται interpretatus: *impetus enim (in venatorem factus) excuſſioni adjunctus eſt vel excuſſionem ſtatim excipit.* Equidem ἕπεται refero ad venabulum, Leuncl. ad aprum.

13. ἐπὶ στόμα] Pollux l. c. *εἰ γὰρ τοῦτο γένοιτο, ὁμοῦ ἂν τῷ ἀνθρώπῳ γένοιτο· καὶ δεῖ κεῖσθαι πρηνῆ τῆς ὕλης ἀπρὶξ ἀντειλημμένον· οὐ γὰρ ἂν δύναιτο χρῆσθαι τοῖς χαυλιόδουσι διὰ τὴν σιμότητα· οὐδὲ τὸ σῶμα ὑποβάλλειν,* (ὑπολαβεῖν recte corrigunt,) *ἀλλὰ περιβὰς πατεῖ, αἱ δὲ θήλειαι καὶ δάκνουσιν.* Vulgatum deinceps ἔχον ex Brodæi conjectura emendavit Stephanus. ἔχοντι a ſecunda manu ſcriptum habet Pariſ. A. ἔχων B. et Vrat. Poſtea ἀνάγκῃ Edd. pr. præter Caſtal.

14. συγκυνηγετῶν] Pariſ. A. ſimplex habet.

15. οὐ γὰρ καλὴ] Egregium bellatorem et honeſti ſtudioſum recte agnovit Weiſke. Socium venationis deſereret cum venabulo, ſi fugam nudus capeſſeret!

16. προτεῖναι] Ita vulgatum προθεῖναι correxit Stephanus. προσθεῖναι maluit Leuncl. προθῆναι eſt in libro Pariſ. B.

ᾗ ἡ σφαγὴ] Junt. Hal. Bryl. ἢ ἰσφάγη. Aldina, Steph. Leuncl. Pa-

ἐῤῥωμένως· ὁ δὲ ὑπὸ τοῦ μένους πρόεισι, καὶ εἰ μὴ κωλύοιεν οἱ κνώδοντες τῆς λόγχης, ἀφίκοιτ' ἂν διὰ τῆς ῥάβδου προωθῶν αὑτὸν πρὸς τὸν τὸ προβόλιον ἔχοντα. 17. Οὕτω δὲ πολλὴ ἡ δύναμίς ἐστιν αὐτοῦ, ὥστε καὶ, ἃ οὐκ ἂν οἴοιτό τις, πρόσεστιν αὐτῷ· τεθνεῶτος γὰρ εὐθὺς ἐάν τις ἐπὶ τὸν ὀδόντα ἐπιθῇ τρίχας, συντρέχουσιν· οὕτως εἰσὶ θερμοί· ζῶντι δὲ διάπυροι, ὅταν ἐρεθίζηται· οὐ γὰρ ἂν τῶν κυνῶν, ἁμαρτάνων τῇ πληγῇ τοῦ σώματος, ἄκρα τὰ τριχώματα περιεπίμπρα. 18. Ὁ μὲν οὖν ἄῤῥην, τοσαῦτα καὶ ἔτι πλείω πράγματα παρασχὼν, ἁλίσκεται. Ἐὰν δὲ θήλεια ᾖ ἡ ἐμπεσοῦσα, ἐπιθέοντα παίειν, φυλαττόμενον, μὴ ὠσθεὶς πέσῃ· παθόντα δὲ τοῦτο πατεῖσθαι ἀνάγκη καὶ δάκνεσθαι. Ἑκόντα οὖν οὐ χρὴ ὑποπίπτειν· ἐὰν δὲ ἄκων ἔλθῃ εἰς τοῦτο, διαναστάσεις γίγνονται αἱ αὐταὶ, ὥσπερ

rif. A. B. ᾗ ἐσφάγη. Bryl. 3. ᾗ ἡ ἐσφάγη. Emendationem Caftalionis dedit Zeune et Weiſke. Leonicenus vertit: *qua parte jugulum eſt.* Zeune poſuit locum Pollucis ii. ſ. 133. τὸ κοῖλον, ᾗ διεστᾶσιν αἱ κλεῖδες, σφαγὴ καλεῖται. Sed cavum inter claviculas minime idem cenſere oportet cum eo ſpatio, quod eſt inter ſcapulas. Pollux ſ. 24. κἂν μὲν ᾖ σῦς τὸ θηρίον, στοχαζέσθω ἢ κατὰ τὸ μεσόφρυον ἢ κατὰ τὴν ὠμοπλάτην ὦσαι τὸ προβόλιον· ἄμφω γὰρ καίρια· εἰ δὲ καὶ τῶν γενύων καθίκοιτο, ἧττον ἂν χρῷτο τοῖς χαυλιόδουσιν· ὁ δὲ, πηδῶντος συὸς, ὑποθήσει σπασάμενος τὴν μάχαιραν. Ex quo loco Conr. Geſner ſcribi voluit ἢ μεσοφρύου; contra Brunck ἢ τῆς σφαγῆς. Neutrum probare poſſum. Philoſtratus Icon. i. 28. de apro: βάλλει τὸν σῦν κατ' αὐτὸ μάλιστα τὸ συνάπτον τὴν πλάτην τῇ δέρῃ. ubi ſcapula conjungitur cum collo. Sed nec ipſe Philoſtratus locum ſatis accurate definiit. ἐντὸς ὠμοπλάτης eſt intra fines ſcapulæ, magis vero infra ſcapulam, eo in loco, ubi eſt jugulum, intra ipſas claviculas. Pollux alium auctorem ſecutus eſt.

ἀφίκοιτ' ἂν] Pollucis locum hinc excerptum ſupra poſui. Accedat nunc Creſcentii alter de Re ruſtica libri x. cap. 29. *ad apros capiendos neceſſarii ſunt pili fortes in ferro cruciferati, quos venatores videntes aprum ad ſe malo animo venientem in terra firmant et ad aprum dirigunt, qui eo pilo vulneratus uſque ad venatorem non poteſt accedere.*

17. συντρέχουσιν] Pollux ſ. 80. εἰ καὶ πλαγίοις τοῖς ὀδοῦσι θίγοι, τῶν κυνῶν τὸ τρίχωμα ἐπέφλεξεν· εἰ δὲ ἀποθανόντος τῷ χαυλιόδοντι προσενέγκαις τρίχας, ὡς ἀπὸ πυρὸς αἱ τρίχες συντρέχουσιν· οὕτω πολὺ τὸ φλογῶδες ἔνεστι τῷ θηρίῳ. Auctor anonym. Auguſt. MS. cap. 33. ὅτι ὁ κάπρος τοσοῦτον ἔχει θερμὸν τὸν ὀδόντα, ὥστε τρίχα προσαπτομένην καίειν, καὶ ὑπὸ τοῦ δήγματος αὐτοῦ ἀποῤῥέουσιν αἱ τρίχες τῶν κυνῶν. Ceterum in Edd. pr. præter Aldinam eſt περιεπίπρα. Narrationem Xenophonteam verſibus ineptis reddidit, auxit et vitiavit Oppianus Cyneg. iii. 379. ſeqq.

18. ὠσθεῖς] Junt. ὡσθεὶς, Caſtal. ὠθεὶς. Deinde ἄκον Junt. Ald. Hal. Sequens διαναστάσεις *mutuo vel alternis factas ſurrectiones* interpretatur Weiſke. Initio ſectionis ἔτι omittit Vratiſl. et Pariſ. B. uti hic deinde οὐ ante χρή. Pariſ. A. ἄκων a ſecunda manu ſcriptum habet.

ὑπὸ τοῦ ἄῤῥενος· ἐξαναστάντα δὲ δεῖ παίειν τῷ προβολίῳ, ἕως ἂν ἀποκτείνῃ. 19. Ἁλίσκονται δὲ καὶ ὧδε· ἵστανται μὲν αὐτοῖς αἱ ἄρκυς ἐπὶ τὰς διαβάσεις τῶν ναπῶν, εἰς τοὺς δρυμοὺς, τὰ ἄγκη, τὰ τραχέα, ᾗ εἰσβολαί εἰσιν εἰς τὰς ὀργάδας καὶ τὰ ἕλη καὶ τὰ ὕδατα. Ὁ δὲ τεταγμένος, ἔχων τὸ προβόλιον, φυλάττει τὰς ἄρκυς. Οἱ δὲ τὰς κύνας ἐπάγουσι, τοὺς τόπους ζητοῦντες τοὺς καλλίστους· ἐπειδὰν δὲ εὑρεθῇ, διώκεται. 20. Ἐὰν οὖν εἰς τὴν ἄρκυν ἐμπίπτῃ, τὸν ἀρκυωρὸν ἀναλαβόντα τὸ προβόλιον προσιέναι καὶ χρῆσθαι ὡς εἴρηκα· ἐὰν δὲ μὴ ἐμπέσῃ, μεταθεῖν. Ἁλίσκεται δὲ καὶ, ὅταν ᾖ πνίγη, διωκόμενος ὑπὸ τῶν κυνῶν· τὸ γὰρ θηρίον, καίπερ ὑπερβάλλον δυνάμει, ἀπαγορεύει ὑπέρασθμον γιγνόμενον. 21. Ἀποθνήσκουσι δὲ κύνες πολλαὶ ἐν τῇ τοιαύτῃ θήρᾳ, καὶ αὐτοὶ οἱ κυνηγέται κινδυνεύουσιν. Ὅταν δ' ἐν ταῖς μεταδρομαῖς ἀπειρηκότι ἀναγκάζωνται προσιέναι [τὰ προβόλια] ἢ ἐν ὕδατι ὄντι ἢ ἀφεστῶτι πρὸς ἀποκρήμνῳ ἢ ἐκ δασέος μὴ θέλοντι ἐξιέναι· (οὐ γὰρ κωλύει αὐτὸν οὔτε ἄρκυς, οὔτε ἄλλο οὐδὲν, φέρε-

ὑπὸ τοῦ ἄῤῥενος] Intelligit Weiſke *τοῦτο παθών*: imo *παθόντος*. Paulo antea Vratiſl. *πίπτειν* et *γίνονται* habet.

19. *τὰ ἄγκη*] Aldina *ἄγγη*. Leuncl. voluit ſcribi *καὶ τὰ ἄγκη*. Leonicenus: *in tranſitu ſaltuum ponuntur, ad nemora, ad valles, ad clivos.* Paulo antea *ἁλίσκονται καὶ ὧδε· ἵστανται μὲν γὰρ αὐτοῖς ἄρκυς* Vrat. *ἵστανται μὲν οὖν αὐτοῖς* Pariſ. B.

εἰσβολαὶ δὲ] Leonicenus: *Inſultus vero fiunt a venatoribus excitandi ſues gratia in lucos*, probante Zeunio, qui *εἰσὶν* excidiſſe putabat. Leunclavius ſcribi voluit *ᾗ εἰσβολαί εἰσιν εἰς ὀργάδας.* Weiſke vulgatum interpretatur: *Prius autem adiri debent loca herbida, ut inde expellatur aper.* Sed nunc de collocandis retibus ſermo eſt. Igitur Leunclavii ratione probata, ſemicolon ſuſtuli poſt *τραχέα*, et ſcripſi *ᾗ εἰσβολαί εἰσιν εἰς.*

καλλίστους] quam commodiſſimos, unde quam facillime verſus retia poſſint agi. Ita recte Weiſke.

20. *ὑπέρασθμον*] Pollux ſ. 80. de apro idem vocabulum poſuit. *ὑπεράσθον* Pariſ. B. habet.

21. *προσιέναι*] Zeune voluit in *προϊέναι* mutari, contra defendit Weiſke a *προσίημι* derivans, *intentans* interpretatus. Quod fieri per uſum ſermonis græci non poſſe mihi videtur. *προσιέναι* enim eſt admittere vel immittere. Neutrum vero venabulo aptum eſt. Igitur verba *τὰ προβόλια* ſecluſi. Locus enim vitioſus eſt etiam in aliis partibus; velut ubi ſequitur *οὐ γὰρ κωλύει* et cet. Antecedere enim debebat de periculo aggredientis. Nunc nihil eſt niſi *ἀπειρηκότι*, quod periculi ſuſpicionem omnem tollit. Ceterum Caſtal. et utraque Leuncl. deinceps *δασέως* habet, ut Pariſ. B.

ἄλλο οὐδὲν] Pariſ. B. *ἄλλο μηδὲν* habet.

σθαι ὁμόσε τῷ πλησιάζοντι) ὅμως μέντοι προσιτέον, ὅταν ἔχῃ οὕτως, καὶ ἐπιδεικτέον τὴν εὐψυχίαν, δι᾽ ἣν εἵλοντο ἐκπονεῖν τὴν ἐπιθυμίαν ταύτην. 22. Χρηστέον δὲ τῷ προβολίῳ καὶ ταῖς προβολαῖς τοῦ σώματος ὡς εἴρηται· εἰ γάρ τι καὶ πάσχοι, οὐκ ἂν διά γε τὸ ὀρθῶς ποιεῖν πάσχοι. Ἵσανται δὲ αἱ ποδοστράβαι αὐτοῖς, ὥσπερ τοῖς ἐλάφοις, ἐν τοῖς αὐτοῖς τόποις, καὶ ἐπισκέψεις αἱ αὐταὶ, καὶ μεταδρομαὶ, καὶ αἱ πρόσοδοι, καὶ αἱ χρεῖαι τοῦ προβολίου. 23. Τὰ δὲ νεογνὰ αὐτῶν ὅταν ἁλίσκηται, χαλεπῶς τοῦτο πάσχει· οὔτε γὰρ μονοῦται, ἕως ἂν μικρὰ ᾖ· ὅταν τε αἱ κύνες εὕρωσιν, ἢ προΐδῃ τι, ταχὺ εἰς τὴν ὕλην ἀφανίζεται· ἕπονταί τε ἐπὶ τὸ πολὺ ὧν ἂν ὦσιν ἄμφω, χαλεποὶ ὄντες τότε, καὶ μᾶλλον μαχόμενοι ὑπὲρ ἐκείνων ἢ ὑπὲρ αὑτῶν.

CAPUT XI.

De venandis leonibus, pardis, ſimilibuſque belluis.

1. Λέοντες δὲ, παρδάλεις, λύγκες, πάνθηρες, ἄρκτοι καὶ τἄλλα, ὅσα ἐστὶ τοιαῦτα θηρία, ἁλίσκεται ἐν ξέναις

22. διά γε τὸ ὀρθῶς] Edd. primæ διαγένη. Brodæi emendationem edidit cum Stephano Zeune et Weiſke, ſed idem Stephanus articulum neceſſario addendum eſſe monuit, quod feci. Verba οὐκ ἂν πάσχοι omiſit ſcriba Codicis Pariſ. B.

23. νεογενῆ] Edd. ante Zeunium νεογνῆ habent, Stephanus νεογενῆ aut νεογνὰ ſcribi voluit. Poſterior forma fuit ſupra v. 14. ix. 11. Alteram propter auctoritatem duorum Codd. Pariſ. Zeune et Weiſke prætulerunt.

ὅταν ἁλίσκηται] His ipſis verbis ſignificari ait Weiſke, id per ſe nunquam fieri.

πάσχει] Ita Stephanus pro edd. pr. πάσχῃ. Contra Zeune πάσχουσι ſcribi voluit ad parentes apros referens. Weiſke χαλεπῶς πάσχουσι pro φέρουσι græcum eſſe recte negabat. Ipſe igitur vulgatum interpretatur: *cum difficultate et periculo id illis accidit.* Sed ita difficultas et periculum non ad catulos et porcellos, ſed ad hominem referendum eſt. Ipſe affert conjecturam παρέχει. Forte fuit ὅσα ἁλίσκεται.

μονοῦται] Stephanus μονοῦνται edidit; ſequens μικρὰ debetur Leunclavio. Vulgatum μακρὰ cum Leoniceno *donec adulti fuerint* interpretatur Zeune. Mecum ſentit Weiſke.

ὅταν τε] Aldina et Pariſ. A. οὔτ᾽ ἄν. Vrat. ὅταν δὲ—ἕπονται δὲ habet. Sequens ὧν ἂν ὦσιν Leonicenus interpretatur *ubicunque fuerint*, quaſi οὗ ἂν ὦσιν ſcriptum legerit. Sed dicit Xenophon parentes.

Cap. XI. 1. ξέναις χώραις] Stephanus propter ſequens τὰ δὲ putabat excidiſſe τὰ μὲν poſt χώραις. Sed

χώραις, περὶ τὸ Πάγγαιον ὄρος, καὶ τὸν Κιττὸν τὸν ὑπὲρ τῆς Μακεδονίας, τὰ δ' ἐν τῷ Ὀλύμπῳ τῷ Μυσίῳ, καὶ ἐν Πινδῷ, τὰ δ' ἐν τῇ Νύσῃ τῇ ὑπὲρ τῆς Συρίας, καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις ὄρεσιν, ὅσα οἷά τ' ἐστι τρέφειν τοιαῦτα. 2. Ἁλίσκεται δὲ τὰ μὲν ἐν τοῖς ὄρεσι φαρμάκῳ διὰ δυσχωρίαν ἀκονιτικῷ. Παραβάλλουσι δὲ τοῦτο οἱ θηρώμενοι, συμμιγνύντες εἰς τὸ αὐτὸ ὅτῳ ἂν ἕκαστον χαίρῃ, περὶ τὰ ὕδατα, καὶ πρὸς ὅ τι ἂν ἄλλο προσίῃ. 3. Τὰ δὲ αὐτῶν καταβαίνοντα εἰς τὸ πεδίον τῆς νυκτὸς, ἀποκλεισθέντα, μετὰ ἵππων καὶ ὅπλων ἁλίσκεται, εἰς κίνδυνον καθιστάντα τοὺς αἱροῦντας. 4. Ἔστι δὲ οἷς αὐτῶν καὶ ὀρύγματα ποιοῦσι περιφερῆ, μεγάλα, βαθέα, ἐν μέσῳ λείποντες κίονα τῆς γῆς. Ἐπὶ δὲ τοῦτον εἰς νύκτα ἐπέθεσαν δήσαντες αἶγα, καὶ ἔφραξαν κύκλῳ τὸ ὄρυγμα ὕλῃ, ὥστε μὴ περιορᾷν, εἴσοδον οὐ λείποντες. Τὰ δὲ ἀκού-

vanam conjecturam eſſe monuit Zeune et Weiſke. Initio λέοντες δὲ καὶ π. Pariſ. A.

Κιττὸν] Tzetzes ad Lycophronem p. 159. *Κισσὸς δὲ ὄρος Μακεδονίας, ἔνθα ὁ Αἰνείας μετὰ τὴν ἅλωσιν τοῖς Τροίας ᾤκησε καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ Αἶνον προσηγόρευσε.* Sed male excerpſit homo Theonis ſcholia, unde Stephanus Byzantinus Αἴνειαν, *τόπον Θρᾴκης*, retulit, ab Ænea vocatum. Vide tamen Heynii Excurſum 1. ad Æneidis librum tertium. Pro Πινδῷ in Codice Pariſ. A. eſt Πίδῳ.

2. διὰ δυσχωρίαν] ubi equites perſequi belluas non poſſunt, ut ſect. 3. δυσχωρίας habet Pariſ. B.

ἀκονιτικῷ] Pollux v. ſ. 82. *τὴν δὲ πάρδαλιν—καὶ φάρμακον ἀκόνιτον παραμίξαντες σιτίοις, τὸ μὲν θηρίον διαῤῥοίᾳ κενοῦται· τοῖς δὲ πολλάκις καὶ ζῶν ἐστὶν ἁλισκόμενον.* ubi rectius Codd. habent: *λαμβάνουσι καὶ τῷ ἀκονίτῳ, σιτίοις αὐτὸ παραμίξαντες, ἐξ ὧν τὸ θηρίον διαῤῥοίᾳ ἁλίσκεται· τοῖς δὲ—ἁλώσιμον.* Plinius viii. c. 27. *pantheras per carnes fricatas aconito (venenum id eſt) barbari venantur.*

προσίῃ] Ita Stephanus vulgatum antea προσῇ correxit, quod eſt etiam in Pariſ. A. B.

4. βαθέα] Vulgatum βαθεῖαν Brodæus voluit mutari in βαθεῖα, et perſuaſit Weiſkio. Probo conatum viri docti, qui recte vidit, βαθεῖαν non congruere cum κίονα, quem ſexu maſculo voluit eſſe Xenophon. Sequitur enim ἐπὶ τοῦτον. Sed βαθέα ſcribere niſi voluit, certe debuit.

περιορᾷν] Incommodum verbum recte animadvertit Weiſke, ſive noctem ſpectes, qua res agitur, ſive conſilium, quo ſepes circumdatur. Quare Weiſke conjecit παρορμᾷν, *ne impetu et aſſultu irrumpat*. Voluit vir doctus ponere *perfringere et irrumpere*. Nam aſſultu et impetu ſaltus irrumpere feram ſepes cogit. Oppianus Cynegeticorum iv. verſu 85. leones ſimili ratione decipere docet, canens:

Ἔνθ' ἤτοι βόθρον μὲν ἐΰδρομον ἀμφὶς ὄρυξαν
εὐρὺν καὶ περίμετρον· ἀτὰρ μεσάτῃ ἐνὶ τάφρῳ
κίονα δείμασθεν μέγαν, ὄρθιον, ὑψικόλωνον·
τοῦ δ' ἄπο μὲν κρεμάσαντο μετήορον αὖ ἐρύσαντες
ἀρνειὸν νεογιλὸν ἀπ' ἀρτιτόκοιο τεκούσης·

οντα τῆς φωνῆς ἐν τῇ νυκτὶ, κύκλῳ τὸν φραγμὸν περιθέουσι, καὶ ἐπειδὰν μὴ εὑρίσκῃ δίοδον, ὑπερπηδᾷ καὶ ἁλίσκεται.

CAPUT XII.

De usu venationis ad bellum.

1. Περὶ μὲν αὐτῶν τῶν πράξεων τῶν ἐν τοῖς κυνηγεσίοις εἴρηται. Ὠφελήσονται δὲ οἱ ἐπιθυμήσαντες τούτου τοῦ ἔργου πολλά· ὑγίειάν τε γὰρ τοῖς σώμασι παρασκευάσουσι, καὶ ὁρᾶν καὶ ἀκούειν μᾶλλον, γηράσκειν δὲ ἧττον· τὰ δὲ πρὸς τὸν πόλεμον μάλιστα παιδεύει. 2. Πρῶτον μὲν τὰ ὅπλα ὅταν ἔχοντες πορεύωνται ὁδοὺς χαλεπὰς, οὐκ ἀπεροῦσιν· ἀνέξονται γὰρ τοὺς πόνους, διὰ τὸ εἰθίσθαι μετὰ τούτων αἱρεῖν τὰ θηρία. Ἔπειτα εὐνάζεσθαί τε σκληρῶς δυνατοὶ ἔσονται, καὶ φύλακες εἶναι ἀγαθοὶ τοῦ ἐπιταττομένου. 3. Ἐν δὲ ταῖς προσόδοις ταῖς πρὸς τοὺς πολεμίους ἅμα οἷοί τε ἔσονται ἐπιέναι, καὶ τὰ παραγγελλόμενα ποιεῖν, διὰ τὸ οὕτω καὶ αὐτοὶ αἱρεῖν τὰς ἄγρας.

ἔκτοθε δ' αὖ βόθροιο περίτροχον ἐστεφάνωσαν
αἱμασιὴν, πυκάσαντες ἐπασσυτέροις μυλάκεσσιν,
ὄφρα κε μὴ πελάσας δολερὸν χάος ἀθρήσειε.

Idem ad thoes et pantheras similes sed minores foveas adhibet versu 215.

κίονα δ' οὐχὶ λίθοιο, δρυὸς δ' ἐτάμοντο κεραίην·
οὐδὲ μὲν ὑψικρεμῆ χιμάρου γόνον ἠώρησαν,
ἀλλὰ κυνός· τοῦ δ' αὖτ' ἀπὸ μήδεα δῆσαν ἱμάσθλαις
λεπταλέαις.

Similem vel eundem dolum memorat Claudianus xxiv. versu 340. Longus Pastoral. i. p. 10. ed. Villois. et Pollux v. s. 82. Ex loco vero Oppiani patet, mentionem visus factam fuisse ab illo scriptore, quem ille est secutus, ut a Xenophonte, quanquam noctu res geri dicatur. Vitium igitur, quod manifestum est, alibi residere videtur. — Ceterum locus est Eustathii in Commentariis ad Odysseam p. 160. ed. Basil. ubi monet, Democritum λαπάθους vocasse τοὺς βόθρους, οὓς οἱ κυνηγοὶ σκάπτοντες φρύγανα καὶ κόνιν ἐπ' αὐτοῖς ἐπιβάλλουσιν, ἵνα τὰ θηρία ἐμπίπτωσι. Contra Scholia Veneta ad Il. v. 166. Ἀθηναῖοι τὰ κενώματα ἀλάπαθα καλοῦσιν ἐκ μεταφορᾶς.

ἐν τῇ νυκτὶ] Paris. liber B. ἐν omisit cum Vratisl.

Cap. XII. 1. παρασκευάσουσι] Ita Stephanus Edd. pr. Stobæi et Vratisl. παρασκευάζουσι correxit. ὑγιείαν dat Vrat. Paris. B. hic præterea τοῦ σώματος habet a prima manu.

2. Πρῶτον μὲν] Stobæus, qui hoc caput usque ad sect. 5. exscripsit in Sermonibus p. 203. γὰρ additum habet. Idem ἀπορoῦσιν habet, quod vulgato ἀπεροῦσι præferebat Brodæus.

Τεταγμένοι δ' ἐν τῷ πρόσθεν, οὐ λείπουσι τὰς τάξεις, διὰ τὸ καρτερεῖν δύνασθαι. 4. Ἐν φυγῇ δὲ τῶν πολεμίων ὀρθῶς καὶ ἀσφαλῶς διώξονται τοὺς ἐναντίους ἐν παντὶ χωρίῳ, διὰ συνήθειαν. Δυστυχήσαντος δὲ οἰκείου στρατοπέδου, ἐν χωρίοις ὑλώδεσι καὶ ἀποκρήμνοις ἢ ἄλλοις χαλεποῖς οἷοί τ' ἔσονται καὶ αὐτοὶ σώζεσθαι μὴ αἰσχρῶς, καὶ ἑτέρους σώζειν· ἡ γὰρ συνήθεια τοῦ ἔργου παρέξει αὐτοῖς πλέον τι εἰδέναι. 5. Καὶ ἤδη τινὲς τῶν τοιούτων, πολλοῦ ὄχλου συμμάχων τρεφθέντος, τῇ αὐτῶν εὐεξίᾳ καὶ θράσει διὰ δυσχωρίαν ἁμαρτόντας τοὺς πολεμίους νενικηκότας ἀναμαχόμενοι ἐτρέψαντο· ἀεὶ γάρ ἐστι τοῖς τὰ σώματα καὶ τὰς ψυχὰς εὖ ἔχουσιν ἐγγὺς εἶναι τοῦ εὐτυχῆσαι. 6. Εἰδότες δὲ καὶ οἱ πρόγονοι ἡμῶν, ὅτι ἐντεῦθεν εὐτύχουν πρὸς τοὺς πολεμίους, ἐπιμέλειαν τῶν νέων ἐποιήσαντο· σπανίζοντες γὰρ καρπῶν τὸ ἐξαρχῆς, ἐνόμισαν ὅμως τοὺς κυνηγέτας μὴ κωλύειν, [διὰ τὸ] μηδὲν τῶν ἐπὶ τῇ γῇ φυομένων ἀγρεύειν· 7. πρὸς δὲ τούτῳ,

3. *καρτερεῖν*] Caftal. Hal. Bryl. *κρατερεῖν* habent cum Parif. B. Paulo antea *αὐτοὶ* eft *fponte, nemine imperante.*

4. *οἰκείου*] Stobæus *ἐκείνου—ἢ ἄλλως χαλεποῖς—ἔσονταί τε καὶ αὐτοί.* Vulgo omiffum *καὶ* ante *αὐτοὶ* addidit ex Aldina Zeune; idem eft in duobus libris Parif.

5. *τῇ αὐτῶν εὐεξίᾳ*] Stephanus *αὑτῶν* edidit. Stobæus *εὐταξίᾳ—εὖ ἔχουσιν ἐγγὺς τὸ εὐτυχῆσαι.* quæ pofterior varietas mihi præferenda videtur, quoniam in vulgata fcriptura repetitur verbum *ἐστιν—εἶναι* non fane fuavi repetitione.

6. *ἀγρεύειν*] *quia nihil ex agris furantur* interpretatur Weifke. *ἐπὶ γῇ* habet Parif. B. *τὰ ἐκ τῆς γῆς φυόμενα* funt fruges, *τὰ ἐπὶ τῆς γῆς* animalia venatui apta. Quomodo igitur *nihil furari ex agris* dici potuerunt venatores a Weifkio? Equidem verba *διὰ τὸ* aliena effe exiftimo et delenda. Igitur feclufi.

7. *πρὸς δὲ τούτῳ*] Edd. pr. *τοῦτο* præter Caftal. Ad *νυκτερεύειν* intellige *ἐνόμισαν* vel fimile verbum. Leonicenus vertit: *intra multa eos ftadia non pernoctare, ne hujus artis periti homines fua ipfos venatione privarent.* Weifke interpretatur *nocturnos fub dio labores et ftrepitus intra multa ftadia ab urbe fuiffe interdictos. ἀφαιροῖντο* igitur effe paffivum. Addit, legem illam, nifi diferte hoc de venatione continuerit, videri hanc habuiffe caufam, ne quando repentinus tumultus opprimeret urbem. Mihi vir doctus plane a fenfu loci aberraffe videtur. *οἱ τέχνην ταύτην ἔχοντες* funt venatores, qui artem venandi profitentur et exercent, diverfi igitur ab adolefcentibus, qui animi firmandi et corporis exercendi roborandique caufa venationem interdum exercent. Venatores igitur vetabat lex noctu artem exercere intra multa ftadia a mœnibus urbis, ne ifti homines copiam adolefcentibus exeuntibus ad venandum ferarum

μὴ νυκτερεύειν ἐντὸς πολλῶν σταδίων, ἵνα μὴ ἀφαιροῖντο τὰς θήρας αὐτῶν οἱ ἔχοντες ταύτην τὴν τέχνην. Ἑώρων γὰρ, ὅτι τῶν νεωτέρων ἡ ἡδονὴ μόνη αὕτη πλεῖστα ἀγαθὰ παρασκευάζει. Σώφρονάς τε γὰρ ποιεῖ καὶ δικαίους, διὰ τὸ ἐν τῇ ἀληθείᾳ παιδεύεσθαι· 8. [τά τε τοῦ πολέμου διὰ τῶν τοιούτων εὐτυχοῦντες ᾐσθάνοντο·] τῶν τε ἄλλων εἴ τι βούλονται ἐπιτηδεύειν καλῶν, ὀδενὸς ἀποστερεῖ, ὥσπερ ἕτεραι κακαὶ ἡδοναὶ, ἃς ὀ χρὴ μανθάνειν. Ἐκ τῶν τοιούτων οὖν στρατιῶταί τε ἀγαθοὶ καὶ στρατηγοὶ γίγνονται. 9. Ὧν γὰρ οἱ πόνοι τὰ μὲν αἰσχρὰ καὶ ὑβριστικὰ ἐκ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος ἀφαιροῦνται, ἐπιθυμίαν δ' ἀρετῆς ἐνηύξησαν, οὗτοι ἄριστοι· ὀ γὰρ ἂν περιίδοιεν οὔτε τὴν πόλιν τὴν ἑαυτῶν ἀδικουμένην, οὔτε τὴν χώραν πάσχουσαν κακῶς.

De usu venationis ad tuendam rem familiarem et ad exercendam omnem virtutem.

10. Λέγουσι δέ τινες, ὡς ὀ χρὴ ἐρᾶν κυνηγεσίων, ἵνα μὴ τῶν οἰκείων ἀμελῶσιν· ὀκ εἰδότες, ὅτι οἱ τὰς πόλεις καὶ τοὺς φίλους εὖ ποιοῦντες, πάντες τῶν οἰκείων ἐπιμελέστεροί εἰσιν. 11. Εἰ οὖν οἱ φιλοκυνηγέται παρασκευά-

adimerent capiendarum. Breviter οἱ ἔχοντες τ. τ. τέχνην sunt, quos antea κυνηγέτας dixerat. κύνας νυκτερευτικὰς habet Memorab. iii. 11. 8.

ἐν τῇ ἀληθείᾳ] Porti interpretationem hanc probat Weiske: quasi ceteræ vitæ partes et actiones mixtæ dolo et fraude, publicæ, forenses, mercatura et cet. Mihi hæc ratio displicet. ἡ ἐν τῇ ἀληθείᾳ παίδευσις videtur mihi opponi umbraticæ magistri disciplinæ, ubi res verbis, monitis, præceptis, exemplis agitur, nec in rem præsentem venitur.

8. [τά τε τοῦ πολέμου—ᾐσθάνοντο]] Paris. B. τό τε habet. Weiske ad h. l. "Non bene, inquit, hoc annectitur, cum subjectum repente mutetur: antecesserat enim ἡ ἡδονὴ αὕτη. Sed tamen potest ferri." Mihi aliter videtur. Verba hæc non solum importune sensum et seriem orationis perturbant, sed inepte etiam repetunt, quæ supra dixerat scriptor sect. 6. εἰδότες—ὅτι ἐντεῦθεν εὐτύχουν πρὸς τοὺς πολεμίους. Igitur verba suspecta seclusi.

9. ἐνηύξησαν] Ita Aldina et Steph. ἐνκύξησαν Junt. Hal. ἐγκύξησαν Castalio dedit, sed in margine ἐνεποίησαν posuit. Deinceps οὗτοι δὲ ἄριστοι—πόλιν, οὔτε τὴν ἑαυτῶν Vratisl. οὗτοι δὲ etiam Paris. B.

10. ὅτι οἱ] Castalio οἱ omisit.

11. Εἰ οὖν] Weiske putabat, rem desiderare alias particulas, veluti εἰ γάρ. Sequens αὑτοὺς et αὑτῶν pro αὐτοὺς, αὐτῶν dedit Stephanus.

ζουσιν αὐτοὺς τῇ πατρίδι χρησίμους εἶναι εἰς τὰ μέγιστα, οὐδ' ἂν τὰ ἴδια πρόοιντο· σὺν γὰρ τῇ πόλει καὶ σώζεται καὶ ἀπόλλυται τὰ οἰκεῖα ἑκάστου· ὥστε πρὸς τοῖς αὐτῶν καὶ τὰ τῶν ἄλλων ἰδιωτῶν οἱ τοιοῦτοι σώζουσι. 12. Πολλοὶ δὲ, ὑπὸ φθόνου ἀλόγιστοι, τῶν ταῦτα λεγόντων αἱροῦνται διὰ τὴν αὐτῶν κακίαν ἀπολέσθαι μᾶλλον, ἢ ἑτέρων ἀρετῇ σώζεσθαι· αἱ γὰρ ἡδοναὶ αἱ πολλαὶ καὶ κακαί· ὧν ἡττώμενοι ἢ λέγειν ἢ πράττειν ἐπαίρονται τὰ χείρω. 13. Εἶτα ἐκ μὲν τῶν ματαίων λόγων ἔχθρας ἀναιροῦνται, ἐκ δὲ τῶν κακῶν ἔργων νόσους, καὶ ζημίας, καὶ θανάτους, καὶ αὐτῶν, καὶ παίδων, καὶ φίλων, ἀναισθήτως μὲν τῶν κακῶν ἔχοντες, τῶν δὲ ἡδονῶν πλέον τῶν ἄλλων αἰσθανόμενοι, οἷς τίς ἂν χρήσαιτο εἰς πόλεως σωτηρίαν; 14. Τούτων μέντοι τῶν κακῶν οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἀφέξεται, ἐρασθεὶς ὧν ἐγὼ παραινῶ· παίδευσις γὰρ καλὴ διδάσκει χρῆσθαι νόμοις, καὶ λέγειν περὶ τῶν δικαίων, καὶ ἀκούειν. 15. Οἱ μὲν οὖν παρασχόντες αὑτοὺς ἐπὶ τὸ ἀεί τι μοχθεῖν τε καὶ διδάσκεσθαι, αὑτοῖς μὲν μαθήσεις καὶ μελέτας ἐπιπόνους ἔχουσι, σωτηρίαν δὲ ταῖς ἑαυτῶν πόλεσιν· οἱ δὲ μὴ θέλοντες διὰ τὸ ἐπίπονον διδάσκεσθαι, ἀλλὰ ἐν ἡδοναῖς ἀκαίροις διάγειν, φύσει οὗτοι κάκιστοι. 16. Οὔτε γὰρ νόμοις οὔτε λόγοις ἀγαθοῖς πείθονται· οὐ γὰρ εὑρίσκουσι, διὰ τὸ μὴ πονεῖν, οἷον χρὴ τὸν ἀγαθὸν εἶναι· ὥστε οὔτε θεοσεβεῖς δύνανται εἶναι, οὔτε σοφοί· τῷ δὲ ἀπαιδεύτῳ χρώμενοι

πρόοιντο] Stobæus p. 203. ἀργοί εἰσι habet, deinde ἑκάστου οἰκεῖα.

12. φθόνου] Stobæi φόβου aptius censebat Weiske.

αἱ πολλαὶ καὶ] Copulam omittit Vratisl. et Paris. B.

15. παρασχόντες] Ita cum Brodæo vulgatum πάσχοντες correxit Zeune. παρέχοντες, quod idem Brodæus et Stephanus proposuerunt, longius abest a similitudine veri, quod est scriptum in Paris. libro B. παρσχόντες est in Vratisl. Sequens τι post ἀεὶ sola Aldina habet. τε post μοχθεῖν omittit Vratisl. et Paris. B. Pro αὑτοῖς (vel, ut erat ante Stephanum, αὐτοῖς) Brodæus αὐτοὶ malebat. Vulgatum deinceps ταῖς αὐτῶν e Paris. B. correxi.

16. θεοσεβεῖς] Codex Paris. B. θεοσευεῖς. Sequens ἀπαιδεύτῳ non est *indoctis*, ut vertit Leonicenus, sed pro ἀπαιδευσίᾳ.

πολλὰ ἐπιτιμῶσι τοῖς πεπαιδευμένοις. 17. Διὰ μὲν οὖν τούτων οὐδὲν ἂν καλῶς ἔχοι· διὰ δὲ τῶν ἀμεινόνων ἅπασαι αἱ ὠφέλειαι τοῖς ἀνθρώποις εὕρηνται· ἀμείνους οὖν οἱ θέλοντες πονεῖν. 18. Καὶ τοῦτο ἐπιδέδεικται μεγάλῳ παραδείγματι· τῶν γὰρ παλαιοτέρων οἱ παρὰ Χείρωνι, ὧν ἐπεμνήσθην, νέοι ὄντες, ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν κυνηγεσίων πολλὰ καὶ καλὰ ἔμαθον· ἐξ ὧν ἐγένετο αὐτοῖς μεγάλη ἀρετὴ, δι' ἣν καὶ νῦν θαυμάζονται· ἧς ὅτι μὲν ἐρῶσι πάντες, εὔδηλον· ὅτι δὲ διὰ πόνων ἐστὶ τυχεῖν αὐτῆς, οἱ πολλοὶ ἀφίστανται. 19. Τὸ μὲν γὰρ κατεργάσασθαι αὐτὴν ἄδηλον, οἱ δὲ πόνοι οἱ ἐν αὐτῇ ἐνόντες φανεροί. Ἴσως μὲν οὖν, εἰ ἦν τὸ σῶμα αὐτῆς δῆλον, ἧττον ἂν ἠμέλουν οἱ ἄνθρωποι ἀρετῆς· εἰδότες, ὅτι, ὥσπερ αὐτοῖς ἐκείνη ἐμφανής ἐστιν, οὕτω καὶ αὐτοὶ ὑπ' ἐκείνης ὁρῶνται. 20. Ὅταν μὲν γὰρ τις ὁρᾶται ὑπὸ τοῦ ἐρωμένου, ἅπας ἑαυτοῦ ἐστι βελτίων, καὶ οὔτε λέγει οὔτε ποιεῖ αἰσχρὰ οὐδὲ κακὰ, ἵνα μὴ ὀφθῇ ὑπ' ἐκείνου. 21. Ὑπὸ δὲ τῆς ἀρετῆς οὐκ οἰόμενοι ἐπισκοπεῖσθαι, πολλὰ κακὰ καὶ αἰσχρὰ ἐναντίον ποιοῦσιν, ὅτι αὐτὴν ἐκεῖνοι οὐχ ὁρῶσιν· ἡ δὲ πανταχοῦ πάρεστι, διὰ τὸ

17. οὐδὲν] Vulgatum οὐδὲ correxit Caſtalio; verum reddidit Leonicenus et habent Codd. duo Pariſ. ἀμείνων deinceps Juntina habet. ἔχει Pariſ. liber B.

18. ὅτι δὲ διὰ] Subtilitatem poſtulare ὅτι δὲ εἰ μὴ διὰ πόνων vel ὅτι δὲ οὐκ ἄλλως ἢ διὰ cum Stephano cenſuit Weiſke.

19. Τὸ—κατεργάσασθαι] Male Junt. τὰ habet. Leuncl. κατεργάσεσθαι edidit, quod ad operarum errores refert Zeune. Sed cum ipſe cum Leoniceno interpretatus ſit: *namque adipiſcendi ſpes dubia eſt*, videtur conſulto ſcripturam vulgatam mutaſſe. Weiſke potius vertendum cenſet: *Si quis eam acquirit, hoc non cadit in oculos.* Equidem malim: *ubi quis enim virtute potitus eſt, non ſtatim id ſentit.* οἱ—ὄντες habet Pariſ. A.

σῶμα αὐτῆς] Caſtalionem ſecuti Stephanus ceterique Editores αὐτοῖς poſuerunt; αὐτῆς revocavit Zeune; quod pronomen Weiſke eo in loco repoſuit, ubi ἀρετῆς nunc legitur. Fateor equidem, ita etiam mihi ſenſum pulcriorem et orationem elegantiorem fieri videri, ſed audaciam viri docti imitari non potui. Sententiam ipſam e Platone traduxit Cicero Officiorum i. 5. Vrat. εἰ ἦ.

ἧττον ἂν] Ita Caſtalio ſcripſit primus. ἂν ἧττον Junt. Ald. Hal. Bryl. 1. Codex Pariſ. A.

20. ἐκείνου] Ita Caſtalio et Bryl. 3. Antea erat ἐκείνων, ut in libro Pariſ. A. Verum interpretatus eſt Leonicenus. εἰσχρὰ antea eſt in libro eodem Pariſ. A. qui vitia innumera habet orta ex mala pronunciatione.

εἶναι ἀθάνατος, καὶ τιμᾷ τοὺς περὶ αὐτὴν ἀγαθοὺς, τοὺς δὲ κακοὺς ἀτιμάζει. 22. Εἰ οὖν εἰδεῖεν τοῦτο, ὅτι θεᾶται αὐτοὺς, ἵεντο ἂν ἐπὶ τοὺς πόνους καὶ τὰς παιδεύσεις, αἷς ἁλίσκεται μόλις, καὶ κατεργάζοντο ἂν αὐτήν.

CAPUT XIII.

De sophistis, vanis sapientiæ et virtutis tradendæ professoribus.

1. Θαυμάζω δὲ τῶν σοφιστῶν καλουμένων, ὅτι φασὶ μὲν ἐπ' ἀρετὴν ἄγειν οἱ πολλοὶ τοὺς νέους, ἄγουσι δ' ἐπὶ

21. περὶ αὐτὴν] Stephanus αὐτὴν edidit. Deinde ἀτίμαζεν Junt. Hal. Bryl.

22. εἰδεῖεν] Ita cum Stephano Weiſke vulgatum εἴδοιεν correxit. ἴδοιεν Vrat. Parif. B.

ἵεντο] Vulgatam ſcripturam ἵεντο mutavi. ἵεσθαι locum non habet hic, ubi verbis utitur a re bellica ſumtis, ἁλίσκειν, κατεργάζεσθαι. Eſt ergo ἵεσθαι ἐπὶ τοὺς πόνους forti animo ſuſcipere labores et virtutem ita aggredi. Deinceps vulgatum κατεργάζοιντο ἂν cum Leunclavii Wecheliana in κατεργάζοντο ἂν mutavit Zeune, cum indicativum ab antecedente ἵεντο poſtulari putaret. Contra vulgatam olim ſcripturam revocavit Weiſke, et ἵεντο (quod ille repetiit) formam fuiſſe opinatur uſitatiorem pro εἷντο. Verum εἷντο hoc potius eſſet indicativus aoriſti 2. medii, ut in ἀφεῖντο, ἐφεῖντο; contra optativum præſentis Attici ſcriptores frequentant ἵοιντο, ἀφίοιντο, ἐφίοιντο. Sed omnino ſermonis græci uſus præſens tempus in hac ſententia repudiat et imperfectum poſtulat.

Cap. XIII. Mirabuntur ſine dubio lectores, quæ nunc ſequuntur contra ſophiſtas dicta, quid commune habeant cum venationis commendatione hucuſque tractata. Horum admirationi ſatisfacere conatus eſt Weiſke in Introductione p. 233. his verbis: *A capite maxime XII. auctor gravitatem antiquorum ſcriptorum ſequitur, qui ab Heſiodo vitæ ſapienter inſtituendæ præcepta tradiderunt, ut ſi omnino varia adoleſcentium* ἐπιτηδεύ*ματα dijudicanda et in his venationis ſtudium maxime commendandum ſuſceperit. Et ſuſcepit quidem, ſed tacito judicio ſecum ſtatuens, ſicut per totum librum hoc brevitatis genus adhibet. Qui hoc non animadvertit, non poteſt non admirari, qua cupiditate quove errore abreptus auctor de ſophiſtis, quorum nullæ partes ſunt in venatione, dicere incipiat, et deinceps de hominibus lucrum injuſtum ex adminiſtratione reipublicæ captantibus, quorum commemoratio non magis ad præcepta de venatione pertinet.* Præterea p. 228. de forma libri hæc annotavit: *Ac videre licet, quam laboret auctor, ut ampliores laudes venationi afferat. Nam fere certa virtutis præſidia cum venationis ſtudio conjungi vult; callide quidem; ut illorum laus et fructus cum hoc communicetur. Sic facit* cap. i. 2. ii. 1. et xii. 14. *Ita ſcilicet facile quis planum faciat, nihil rerum humanarum eſſe venatione excellentius, ſi virtutis alienæ laus illi affingitur. Pariter et illud ſenſus communis reſpuit, quod contemtores venationis peſſimi et miſerrimi homines eſſe dicuntur; quod cum defendit auctor, tam mira ratione argumentatur, ut, quo modo aliud ex alio conſequatur, non intelligas. Vide* xii. 12. *et ſequentia.*

Vere hic non pauca de forma libri et ratione docendi moneri, non diffiteor; verum admirationi meæ non ſatisfecit in eo loco, ubi Sophiſtarum mentionem attigit, contra quos tam cupide pugnat Xenophon in libro extremo, ut ſuſpicioni locus eſſe videatur, accidiſſe quædam Athenis

τοὐναντίον· οὔτε γὰρ ἂν ἄνδρα που ἑωράκαμεν, ὅντιν' οἱ νῦν σοφισταὶ ἀγαθὸν ἐποίησαν· οὔτε γράμματα παρέχονται, ἐξ ὧν χρὴ ἀγαθοὺς γίγνεσθαι· 2. ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν ματαίων πολλὰ αὐτοῖς γέγραπται, ἀφ' ὧν τοῖς νέοις αἱ μὲν ἡδοναὶ κεναὶ, ἀρετὴ δ' οὐκ ἔνι· διατριβὴν δ' ἄλλως παρέχει τοῖς ἐλπίσασί τι ἐξ αὐτῶν μαθήσεσθαι [μάτην,] καὶ ἑτέρων κωλύει χρησίμων, καὶ διδάσκει κακά. 3. Μέμ-

tunc, quum Xenophon hæc in ſeceſſu Scilluntio, ut videtur, poſt reditum ex Aſia ſcriberet, quæ animum ejus contra id genus hominum efferarent, quod poſt obitum Socratis iterum laudibus effloruiſſe, et naſcenti philoſophiæ ſtudio magnopere nocuiſſe et obſtitiſſe videtur, quo minus majora caperet incrementa. Si quid peculiaris ſimultatis interceſſit Xenophonti cum uno alterove ſophiſtarum tum maxime celebrium, id hodie ignoramus. Atque omnino latet me, an viri docti, qui philoſophiæ græcæ hiſtoriam tractarunt, ſophiſtarum ſimul vitas et hiſtoriam ita perſecuti ſint narratione, ut, qui poſt Socratis obitum Athenis vel in reliqua Græcia regnarunt ſophiſtæ, eorum nomina, famam, doctrinam et ſcripta ex ſcriptoribus græcis enarrarent. Iſocrates quidem, Xenophonte et Platone annis haud paucis junior, in Encomio Helenæ et in oratione peculiari contra ſophiſtas ſui temporis tam acriter et iiſdem fere argumentis, quibus Xenophon utitur, pugnavit, ut merito ſuſpicemur, eoſdem ſophiſtas utrumque ſcriptorem increpare. Sed de tempore utriuſque ſcripti Iſocratei nihil conſtat. Xenophontei autem tempus conjectura ſatis probabili licet definire ita, ut poſt reditum ex Aſia et Olympiadem 97. compoſitum dicamus. Iſocrates in oratione contra ſophiſtas ſect. 10. maxime inſurgit contra recentiores ſophiſtas, neminem tamen nominat. Verba ſunt: οἱ μὲν οὖν ἄρτι τῶν σοφιστῶν ἀναφυόμενοι καὶ νεωστὶ προσπεπτωκότες ταῖς ἀλαζονείαις, εἰ καὶ νῦν πλεονάζουσιν, εἶδ' ὅτι πάντες ἐπὶ ταύτην κατενεχθήσονται τὴν ὑπόθεσιν. quorum extrema difficilem et ambiguam habent interpretationem. Hos recentiores ſophiſtas maxime obſtitiſſe puto diſciplinæ Socraticæ præceptis, quæ Xenophon poſt reditum ex Aſia vulgare et civibus ſuis approbare, editis Ἀπομνημονευμάτων Socraticorum libris, Œconomico et Convivio, ſuſceperat. In quibus cum ſophiſtæ multa graviter contra antiquiores ſophiſtas diſputata reperiſſent, quid mirum, ſi odium eorum contra ipſum Xenophontem, Socratis diſcipulum, exarſit? Irritatus igitur contra Xenophon, uti Socrates, ejus magiſter, contra vetuſtiores illos ſophiſtas, Hippiam, Gorgiam, Prodicum, Protagoram, Thraſymachum, acriter pugnaverat, ipſe etiam cum recentioribus his, quorum nomina ignoramus, bellum geſſiſſe videtur, quod tum maxime, cum librum de Venatione ſcriberet, caluiſſe ſuſpicor. Unde factum puto, ut in extremo libro, quamvis alieno loco, in genus hominum ſibi infenſum, odium et iram animi omnem effunderet.

2. κεναὶ] Vulgatum καιναὶ, quod eſt etiam in utroque libro Pariſ. ſuadente Brodæo et Stephano cum Welſio correxit Zeune. Verum *inutiles* vertit Leonicenus.

διατριβὴν] Vulgatum διατρίβειν (quo eſt etiam in Pariſ. utroque et Vratiſl. cum Caſtalione correxit Zeune. Weiſkio illud non deterius viſum eſt, quod miror; igitur revocavit. Ante μάτην Vrat. δὲ inſerit. Mihi vox μάτην ex interpretatione vocis ἄλλως ortum et alieno loco poſitum videtur. Hinc ſecluſi.

κωλύει] In Ageſilao ii. 2. eſt ſimiliter ἐπεὶ δ' ἐκώλυον τῆς πορείας αὐτὸν οἱ Θετταλοί. Cf. Anabaſ. i. 6. 2. Paulo antea ἑταίρων Edd. vett. præter Caſtal. Verum vertit Leonicenus.

φομαι οὖν αὐτοῖς τὰ μὲν μεγάλα μειζόνως· περὶ δὲ ὧν γράφουσιν, ὅτι τὰ μὲν ῥήματα αὐτοῖς ἐζήτηται, γνῶμαι δὲ ὀρθῶς ἔχουσαι, αἷς ἂν παιδεύοιντο οἱ νεώτεροι ἐπ' ἀρετὴν, οὐδαμοῦ. 4. Ἐγὼ δὲ ἰδιώτης μέν εἰμι, οἶδα δὲ, ὅτι κράτιστον μέν ἐστι παρὰ αὐτῆς τῆς φύσεως τὸ ἀγαθὸν διδάσκεσθαι· δεύτερον δὲ, παρὰ τῶν ἀληθῶς ἀγαθόν τι ἐπισταμένων, μᾶλλον, ἢ ὑπὸ τῶν ἐξαπατᾷν τέχνην ἐχόντων. 5. Ἴσως οὖν τοῖς μὲν ὀνόμασιν οὐ σεσοφισμένως λέγω· (οὐδὲ γὰρ ζητῶ τοῦτο) ὧν δὲ δέονται εἰς ἀρετὴν οἱ καλῶς πεπαιδευμένοι, ὀρθῶς ἐγνωσμένα ζητῶ λέγειν· ὀνόματα μὲν γὰρ οὐκ ἂν παιδεύσειαν, γνῶμαι δὲ, εἰ καλῶς ἔχοιεν. 6. [Ψέγουσι δὲ καὶ ἄλλοι πολλοὶ τοὺς νῦν σοφιστὰς, καὶ οὐ τοὺς φιλοσόφους, ὅτι ἐν τοῖς ὀνόμασι σοφίζονται, καὶ οὐκ ἐν τοῖς νοήμασιν.] Οὐ λανθάνει δέ με, ὅτι καλὸν καὶ ἑξῆς γεγράφθαι· ῥᾴδιον γὰρ ἔσται

3. γράφουσιν] Deinceps cogitandum μέμφομαι, et aliquod adverbium, quod respondeat τῷ μειζόνως. Hoc certe auctor ipse addidisse videtur Weiskio.

ἔχουσαι] Wecheliana ἔχουσι dedit. ἐξήγηται Parif. B. et postea παιδεύειντο.

4. αὐτῆς τῆς φύσεως] Vulgatum τῆς αὐτῆς φ. recte emendavit Weiske. Bene Leonicenus *ab ipsa natura* vertit. φύσιν Weiske interpretatur ingenium, cujus usu e rerum natura salutaria possunt peti præcepta. Sequens τὸ ἀγαθὸν in τὸν ἀγαθὸν mutant Juntina, Aldina, Steph. Parif. Codex B. et Vrat. Id Portus interpretatur *virum bonum futurum*. Weiske malebat τὸν καλὸν κἀγαθόν.

5. οὐδὲ γὰρ] Codex Parif. A. in margine adscriptum γὰρ habet, quod, si abesset, nemo desideraret. Paulo antea οὔτε σεσοφ. Vratisl. Deinde καλῶς ἔχοιεν Juntina et margo Parif. A.

6. Ψέγουσι] Plane sentio cum Weiskio, qui verba hæc seclusit, quanquam etiam sequentia non bene habeant. Ita vero ille ad h. l. "Verba hæc nexum rerum tollunt: languent et per se, et minime conveniunt ardori, quo auctor cetera e suo sensu nata effert. Ego itaque illa rejicienda puto ad marginem, unde profecta se huc ingesserunt."

καλὸν καὶ ἑξῆς γεγράφθαι] Vulgatum καλῶς cum Castalione Zeune mutavit in καλὸν, quod vertit Leonicenus: *pulchrum esse ordine scribi.* et est in utroque Codice Parif. sed alter A. in margine γέγραπται adscriptum habet, quod cum καλῶς melius coire videtur. Vitium loci jam olim suspicatus erat Fr. Portus, cui sanando imparem se fassus est Stephanus. ὅτι καλῶς τάδε ἕξει, μὴ γεγράφθαι conjecit Leunclavius, interpretatus: *quod præstaret, hæc a me scripta non esse.* At ita scriptum oportuerat καλῶς ἂν εἶχε. Weiske suspicatur, post ὀρθῶς omissum a librario esse τεταγμένα; ita sensus loci erit: *neque tamen me fugit, bene habere, si sententiæ nexu etiam apto inter se cohæreant; (nam facile erit ea ut male disposita reprehendere) sed* et cet. Favere ait huic interpretationi sequentia, ἵνα ὀρθῶς ἔχῃ. Zeunio ἑξῆς γράφειν videtur esse idem, quod ὀνόμασι σοφίζεσθαι et ῥήματα ζητεῖν.

αὐτοῖς ταχὺ, μὴ ὀρθῶς, μέμψασθαι· 7. καίτοι γέγραπταί γε οὕτως, ἵνα ὀρθῶς ἔχῃ, καὶ μὴ σοφιστικοὺς ποιῇ, ἀλλὰ σοφοὺς καὶ ἀγαθούς· οὐ γὰρ δοκεῖν αὐτὰ βούλομαι μᾶλλον ἢ εἶναι χρήσιμα, ἵνα ἀνεξέλεγκτα ᾖ εἰς ἀεί. 8. Οἱ σοφισταὶ δ᾽ ἐπὶ τῷ ἐξαπατᾷν λέγουσι, καὶ γράφουσιν ἐπὶ τῷ ἑαυτῶν κέρδει, καὶ οὐδένα οὐδὲν ὠφελοῦσιν· οὐδὲ γὰρ σοφὸς αὐτῶν ἐγένετο οὐδεὶς οὐδ᾽ ἔστιν· ἀλλὰ καὶ ἀρκεῖ ἑκάστῳ σοφιστὴν κληθῆναι· ὅ ἐστιν ὄνειδος παρά γε τοῖς εὖ φρονοῦσι. 9. Τὰ μὲν οὖν τῶν σοφιστῶν παραγγέλματα παραινῶ φυλάττεσθαι, τὰ δὲ τῶν φιλοσόφων ἐνθυμήματα μὴ ἀτιμάζειν· οἱ μὲν γὰρ σοφισταὶ πλουσίους καὶ νέους θηρῶνται, οἱ δὲ φιλόσοφοι πᾶσι κοινοὶ καὶ φίλοι· τύχας δὲ ἀνδρῶν οὔτε τιμῶσιν οὔτε ἀτιμάζουσι.

Monentur juvenes, ne exemplum ſequantur eorum, qui reip. adminiſtrandæ nomine et publicas et privatas pecunias abripiunt, et ut venationis potius diſciplina ad virtutem parandam utantur.

10. Μὴ ζηλοῦν δὲ μηδὲ τοὺς ἐπὶ τὰς πλεονεξίας εἰκῇ

ταχὺ, μὴ ὀρθῶς] Leonicenus vertit: *et cito et non recte reprehendere.* Brodæus τάχα malebat ſcriptum, et poſt ὀρθῶς repetit γεγράφθαι. Leunclavius corrigebat: ταχύ τι, μὴ ὀρθῶς. *aliquid cito, licet non recte, reprehendere.* Manus docta in margine Stephanianæ, qua uſus eſt Zeune, adſcripſerat: ταχὺ τὸ vel τὰ μὴ ὀρθῶς, intellecto ἔχον vel ἔχοντα. Zeune vertit: *Quanquam non ignoro, verborum elegantiam ſpernendam negligendamque non eſſe: nam facile, illa neglecta, poſſunt ſententias ipſas reprehendere.* Weiſke αὐτοῖς poſſe ad Xenophontis dicta referri monet, ut conſtruatur cum verbo μέμφεσθαι; ſi vero ad ſophiſtas referatur, jungendum cum ῥᾴδιον eſſe. Neutra ratione profici videtur quicquam ad locum vitioſum ſanandum vel interpretandum.

8. ἐπὶ τῷ ἐξαπατᾷν] Vulgatum ἐπὶ τὸ cum Stephano correxit Weiſke. Exemplum a Zeunio allatum ex Ageſilai ii. 25. alienum eſt. Sequens membrum ἐπὶ τῷ ἑαυτῶν κέρδει equidem cum verbis καὶ γράφουσιν copulare malim, poſito poſt λέγουσι commate. Ita verba ἐπὶ τῷ ἑαυτῶν κέρδει non tanquam abrupta et inutilis appendix extra verborum ſtructuram et harmoniam pendebunt.

οὐδὲ γὰρ] Codex Pariſ. B. οὐ γὰρ habet. Sequens ἀρκεῖ Caſtalio dedit pro Edd. veterum ἀρκεῖν. Articulum τοῖς ante εὖ ex Juntina revocavit cum Welſio Zeune.

10. μηδὲ τοὺς] Weiſke librarii errore poſt μηδὲ excidiſſe ſuſpicatur τῶν πολιτευομένων aut ſimile verbum. Ad hos enim referri in ſequentibus verba οἱ ἄριστοι αὐτῶν, et poſtea illa: τὰς τῶν ἰδιωτῶν οὐσίας καὶ τὰ τῆς πόλεως— ἀνωφελέστεροί εἰσι τῶν ἰδιωτῶν. Vere conjeciſſe puto virum doctum. Ceterum μήδ᾽ ἐπὶ τὰς δημοσίας cum aliis ſcripſit Weiſke; vulgatum μήτ᾽ ἐπὶ defendit Zeune ex Dorvillii annot.

ἰόντας, μήδ' ἐπὶ τὰς ἰδίας, μήδ' ἐπὶ τὰς δημοσίας· ἐνθυμηθέντα, ὅτι οἱ μὲν ἄριστοι αὐτῶν γιγνώσκονται μὲν ἐπὶ τὰ βελτίω, ἐπίπονοί τ' εἰσὶν, οἱ δὲ κακοὶ πάσχουσί τε κακῶς, καὶ γιγνώσκονται ἐπὶ τὰ χείρω. 11. Τάς τε γὰρ τῶν ἰδιωτῶν οὐσίας ἀφαιρούμενοι καὶ τὰ τῆς πόλεως, εἰς τὰς κοινὰς σωτηρίας ἀνωφελέστεροί εἰσι τῶν ἰδιωτῶν· τά τε σώματα πρὸς τὸν πόλεμον κάκιστα καὶ αἴσχιστα ἔχουσι, πονεῖν οὐ δυνάμενοι. Οἱ δὲ κυνηγέται εἰς τὸ κοινὸν τοῖς πολίταις καὶ τὰ σώματα καὶ τὰ κτήματα καλῶς ἔχοντα παρέχουσιν. 12. Ἔρχονται δὲ οἱ μὲν ἐπὶ τὰ θηρία, οἱ δ' ἐπὶ τοὺς φίλους. Καὶ οἱ μὲν ἐπὶ τοὺς φίλους ἰόντες, δύσκλειαν ἔχουσι παρὰ πᾶσιν· οἱ δὲ κυνηγέται ἐπὶ τὰ θηρία ἰόντες εὔκλειαν· ἑλόντες μὲν γὰρ πολέμια νικῶσι· μὴ ἑλόντες δὲ πρῶτον μὲν, ὅτι πάσης τῆς πόλεως ἐχθροῖς ἐπιχειροῦσιν, ἔπαινον ἔσχον· ἔπειτα, ὅτι οὔτ' ἐπ' ἀνδρὸς βλάβῃ οὔτε φιλοκερδείᾳ ἔρχονται. 13. Ἔπειτα ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἐπιχειρήματος βελτίους γίγνονται πρὸς πολλὰ καὶ σοφώτεροι δι' οὗ διδάξομεν. Ἐὰν γὰρ μὴ πόνοις καὶ

ad Charitonem p. 721. In Codice Parif. A. μηδὲ ἐπὶ τοὺς ἐπὶ τὰς eft. Quid Fr. Porto fufpicionem, hic Platonem a Xenophonte tangi, fuggefferit, equidem non excogito, nifi fi fortaffe, uti Zeune, ad pronomen αὐτῶν intelligi voluit φιλοσόφων. Quod cum inepte fieri vidiffet Leunclavius, ipfe ἀνδρῶν fcribendum cenfuit. Quid fi τῶν ἀστῶν olim fuiffe fcriptum fufpicer? Ita nulla in antecedentibus opus erit emendatione.

ἐπὶ τὰ βελτίω] Weifke intelligit μέρη: *cognofcuntur ex ea parte, ut habeantur viri boni.* Sed foima hæc illi videtur infolens.

ἐπίπονοί τ' εἰσὶν] Bryl. 3. ἐπίπονοι δέ εἰσι dedit. Vrat. omifit τε. Weifke hæc ita interpretatur: *ut labore potius bona fibi parare velint.* Verum oppofitum κακῶς πάσχουσι aliud quid defiderare mihi videtur, v. g. *ad labores tolerandos idonei fiunt.* Sequens κακῶς πάσχουσι recte idem vir doctus interpretatur de victis turpiter in bello, vel captis, vel ad fugam turpem converfis.

11. τὰ τῆς πόλεως] Stephanus τὰς τ. π. edidit. Deinceps ἀνωφελέστεροί τ' εἰσι habet Parif. liber B. cum Vrat.

12. Καὶ οἱ μὲν ἐπὶ τοὺς φίλους ἰόντες] Hæc verba in libris editis et fcriptis defiderata conjectura fupplevit Leunclavius, a quo acceperunt ceteri Editores.

13. σοφώτεροι δι' οὗ διδάξομεν] Vulgarem diftinctionem, quam fecutus eft etiam Leonicenus, σοφώτεροι· δι' οὗ, διδάξομεν. mutavit Weifke.

πόνοις] Aldina πόνους habet, deinde ante Stephanum erat ὑπερβάλλονται —κρατήσει. Poftea καὶ τῇ αὐτῶν Cod. Parif. B.

ἐνθυμήμασι καὶ ἐπιμελείαις πολλαῖς ὑπερβάλλωνται, οὐκ ἂν ἕλοιεν ἄγρας. 14. Τὰ γὰρ ἀντίπαλα αὐτῶν, ὑπὲρ τῆς ψυχῆς ἀγωνιζόμενα, καὶ ἐν τῇ αὐτῶν οἰκήσει, ἐν ἰσχύϊ πολλῇ ἐστιν· ὥστε τῷ κυνηγέτῃ μάτην οἱ πόνοι γίγνονται, ἐὰν μὴ μείζονι φιλοπονίᾳ καὶ πολλῇ συνέσει κρατήσῃ αὐτῶν. 15. Οἱ μὲν οὖν κατὰ πόλιν βουλόμενοι πλεονεκτεῖν, μελετῶσι νικᾶν φίλους· οἱ δὲ κυνηγέται, κοινοὺς ἐχθρούς· καὶ τοὺς μὲν ἡ μελέτη αὕτη ποιεῖ πρὸς τοὺς ἄλλους πολεμίους ἀμείνους, τοὺς δὲ πολὺ χείρους· καὶ τοῖς μὲν ἡ ἄγρα μετὰ σωφροσύνης, τοῖς δὲ μετὰ αἰσχροῦ θράσους. 16. Κακοηθείας δὲ καὶ αἰσχροκερδείας οἱ μὲν δύνανται καταφρονεῖν, οἱ δ' οὐ δύνανται· φωνὴν δὲ οἱ μὲν εὐεπῆ ἱᾶσιν, οἱ δ' αἰσχράν· πρὸς δὲ τὰ θεῖα τοῖς μὲν οὐδὲν ἐμποδὼν ἀσεβεῖν, οἱ δ' εὐσεβέστατοι. 17. Λόγοι γὰρ παλαιοὶ κατέχουσιν, ὡς καὶ θεοὶ τούτῳ τῷ ἔργῳ χαίρουσι καὶ πράττοντες καὶ ὁρῶντες· ὥστε ὑπάρχειν ἐνθυμουμένους τούτων θεοφιλεῖς τ' εἶναι καὶ εὐσεβεῖς τοὺς νέους, τοὺς ποιοῦντας ἃ ἐγὼ παραινῶ, οἰομένους ὑπὸ θεῶν του ὁρᾶσθαι ταῦτα. Οὗτοι δ' ἂν εἶεν καὶ τοκεῦσιν ἀγαθοὶ, καὶ πάσῃ τῇ ἑαυτῶν πόλει, καὶ ἑνὶ ἑκάστῳ τῶν πολιτῶν καὶ φίλων. 18. Οὐ μόνον δὲ, ὅσοι ἄνδρες κυνηγεσίων ἠράσθησαν, ἐγένοντο ἀγαθοὶ, ἀλλὰ καὶ αἱ γυναῖκες, αἷς ἔδωκεν ἡ

14. *καὶ ἐν τῇ*] Vratiſl. ἐν omiſit cum Pariſ. B.

15. *ἐχθρούς*] Codex Pariſ. B. ἐχθοὺς habet.

17. *ὥστε ὑπάρχειν—εἶναι*] Similiter de Republ. Athenienſ. iii. 9. ὥστε ὑπάρχειν δημοκρατίαν εἶναι, ubi vide annotata. Dicitur ὑπάρχειν de rebus, quæ fundamenti quaſi loco ſubjiciuntur aliis, quæ ſuperſtruuntur, ut recte et bene habeant.

εὐσεβεῖς τοὺς νέους] Vulgatum εὐσεβεῖς εἰς τ. ν. Brodæo et Stephano ſuadente correxit Welſ. et Zeune; verum vertit Leonicenus.

θεῶν του] Vulgatum τοῦ correxit Stephanus. τοῦ omitti voluit Brodæus, omiſit Leonicenus, Caſtalio et Bryl. 3. Sed Arrianum του ſcriptum legiſſe cap. 33. annotavit Zeune. Poſtea τῶν φίλων καὶ πολιτῶν Cod. Pariſ. B. cum Vratiſl.

18. *ἔδωκεν ἡ θεὸς ταῦτα Ἄρτεμις*] Vratiſl. ἔδοσεν habet cum Pariſ. B. Leonicenus vertit inepte: *quibus deus hæc tradidit, ut Diana, Atalanta, Procris.* Weiſkio nomen Ἄρτεμις temere e margine tranſlatum fuiſſe videba-

θεὸς ταῦτα Ἄρτεμις, Ἀταλάντη, καὶ Πρόκρις, καὶ εἴ τις ἄλλη.

tur in orationem Xenophontis. Alibi enim in hoc libro eandem ſemper τὴν θεὸν ſimpliciter nominari. Recte puto virum doctum conjeciſſe. Ceterum Procrin cum Atalanta nominavit etiam Callimachus Hymni in Dianam verſu 209. et 215. In fine ἤ τις habet Vratiſl.

EPIMETRUM AD CAP. II. S. 5. DE USU ΑΡΚΥΟΣ ET RATIONE DEFINIENDÆ MAGNITUDINIS RETIS EX NUMERO NODORUM.

ΑΡΚΥΣ Heſychio eſt δίκτυον τὸ πρὸς θήρας θηρευτικόν. Etymologicum M. εἶδος δικτύου ἐκ παχέος σχοίνου, ὃ ἱστᾶσι πρὸς θήραν λέοντος ἢ ἄρκτου ἢ ἐλάφων, ἀπὸ τοῦ εἴργειν. Is vero ἅρκυς et ἁρκυωρεῖσθαι verbum cum aſpero ſpiritu ſcribit. Stephani Theſaurus annotavit, Euſtathium ad Odyſſ. p. 1535. ed. Rom. ex Pauſania vocabulum afferentem ab ἅρκος derivare et ab Atticis aſpirari monere. Afferre etiam in teſtimonium locum Eupolidis comici hunc: σὺ δὲ τὰ καλώδια ταῦθ' ἀρκυώρει. Stephanus ſimul annotat, in Florentina Xenophontis Editione aſperari vocabulum ἅρκυς, cujus tamen varietatis nec Zeune nec Weiſke meminit. Heſychius alio loco ἀρκύων interpretatur βρόχων, et tertia ejus gloſſa habet indicium formæ ejus, quam prodidit Pollux: ἅρκυν enim μεσάγκυλον interpretatur, καὶ γυναικεῖον κεκρύφαλον. In eo vero falluntur grammatici, quod ἅρκυς interpretantur rete accommodatum ad capturam majorum ferarum. Xenophon enim cap. 6. ad lepores venandos et cap. 10. ad apros adhibet. Ariſtophanes etiam Lyſiſtratæ verſu 790. ad leporum venationem adhibet: κᾆτ' ἐλαγωθήρα πλεξάμενος ἅρκυς. Contra Harpocration ἅρκυς interpretatur πάντα τὰ κυνηγετικὰ λίνα. quod multis in poetarum locis licebit probare, ſed ad uſum et differentiam ἀρκύων ab ἐνοδίοις et δικτύοις cognoſcendam minime pertinet. Utroque genere minus, κεκρυφάλῳ ſimile in acutum deſinere ait Pollux. Unde ſuſpicionem ducere licet, ἅρκυν fuiſſe partem ἐνοδίοις et δικτύοις additam in ea parte, ubi feræ per aditum patentem ingreſſæ et concluſæ exitum quærere conabantur. In ἅρκυϊ captam feram hæſiſſe conjicias ex cap. vi. ſ. 8. ἵνα ἡ ἅρκυς, ὅταν ἔχῃ τὸν λαγὼ, μὴ ἀντιτείνῃ. Habuit ea ſuum περίδρομον

lapide magno dependente gravatum, ut eſt in eodem loco; erecta deinde ſtabat et firmata depactis σχαλίσι, ut eſt ſect. 7. ubi præterea monetur, erecta et firmata ἄρκυ ἐπαίρειν εἰς μέσον τὸν κεκρύφαλον. ubi Pollux v. ſ. 31. κεκρύφαλον interpretatur ἄρκυος τὴν κοιλότητα, cavitatem ἄρκυος. Hæc igitur cavitas in acutum deſinens ſacci formam gerebat, qualis addi ſolet hodieque pleriſque retibus piſcatorum et venatorum.

Dicit Xenophon cap. vi. ſ. 5. ἱστᾶν τὰς ἄρκυς; et ſ. 10. φυλαττέτω δὲ ἐκπεριών· ἐὰν δὲ ἐκκλίνῃ στοῖχος ἢ ἄρκυς, ἀνιστάτω· διωκόμενον δὲ τὸν λαγῶ εἰς τὰς ἄρκυς εἰς τὸ πρόσθεν προϊέσθω, καὶ ἐπιθέων μὲν ἐκβοάτω, ἐμπεπτωκότος δὲ—καὶ δηλούτω τῷ κυνηγέτῃ, ὅτε ἑάλωκεν. Sect. 12. eſt συνιστάναι τὰς ἄρκυς καὶ τὰ δίκτυα. qui locus omnium clariſſime cum antecedente docet, ἄρκυν eſſe retis partem, eamque, ubi præda captata hærebat. Huc facit etiam ſect. 24. ἐὰν δὲ εἰς τὰς ἄρκυς ἐμπίπτῃ, ἢ ἔξω ἢ ἐντὸς παρενεχθῇ, καθ' ἓν ἕκαστον τούτων ὁ ἀρκυωρὸς γεγωνείτω. quod erat ἀρκυωροῦ officium præcipuum, uti teſtatur etiam ſect. 10. contra venator cum canibus hoc unice ſtudebat, ἐμβάλλειν εἰς τὰς ἄρκυς τὸν λαγῶ, ut eſt ſect. 25. quo facto tolluntur ἄρκυς et retia: ἀνελόντα τὰς ἄρκυς καὶ τὰ δίκτυα ſect. 26.

Ad erigendas ἄρκυς proprie pertinere στοῖχον, ſignificant loca Xenophontis jam poſita, et teſtatur Pollux ſect. 36. φαίης δ' ἂν ἀναστήσασθαι τὰς ἄρκυς, ἐνστήσασθαι, στήσασθαι, περιστήσασθαι, περιβαλεῖν, περιβαλέσθαι, περιπετᾶσθαι (lego περιπετᾶσαι), περιθεῖναι, ἐπιτεῖναι, ὀρθῶσαι, στοιχίσαι, περιστοιχίσασθαι, περιστοιχίσαι. καλεῖται δὲ αὐτῶν ἡ στάσις στοιχισμὸς, στοῖχος, στόχος, στοχὰς καὶ στοχασμός. Hæc partim ſumta ſunt ex Xenophonte, qui cap. vi. ſ. 8. de ἄρκυσι hæc habet: στοιχιζέτω δὲ μακρὰ ὑψηλὰ, ὅπως ἂν μὴ ὑπερπηδᾷ. Eaſdem tamen σχαλίδας vocare videtur ſ. 7. ubi jubet τὰς σχαλίδας πηγνύειν ὑπτίας,—ἐπὶ δὲ ἄκρας ἴσους τοὺς βρόχους ἐπιβάλλειν καὶ ὁμοίως ἀντερείδειν, ἐπαίροντα εἰς μέσον τὸν κεκρύφαλον. quod præceptum ſtatim cum ſimili de reti ad apros comparabo. Verbum περιστοιχίζεσθαι de doloſis Philippi machinationibus adhibuit Demoſthenes Philipp. p. 43. κύκλῳ πανταχῇ μέλλοντας ἡμᾶς καὶ καθημένους περιστοιχίζεται. et p. 72. ὡς ἐπιβουλεύεσθε, ὡς περιστοιχίζεσθε. Priorem locum interpre-

tans Harpocration ait: ἐκ μεταφορᾶς τῶν κυνηγετῶν· κατὰ γὰρ τὰς ἐκδρομὰς τῶν θηρίων ὀρθὰ ξύλα περιϊστᾶσι, ἃ καλοῦσι στίχους ἤγουν στοίχους, καταπεταννῦντες αὐτῶν δίκτυα, ἵν', ἐὰν αὐτοὺς ἐκφύγῃ τὰ θηρία, εἰς τὰ δίκτυα ἐμπέσῃ, ὡς ὑποσημαίνει Ξενοφῶν ἐν τῷ κυνηγετικῷ. Paulo diverſa ratione Etymol. M. p. 699. ubi eſt: κυνηγῶν, οἵτινες στοίχους περιβάλλουσι τοῖς ὄρεσι· ςοῖχοι δέ εἰσιν αἱ λεγόμεναι στάλικες, ἀφ' ὧν τὰ δίκτυα καθίεται· ταύταις οὖν περιβάλλοντες αἱροῦσι τὰ θηρία. Harpocrationem exſcripſit Suidas. Neuter veram notionem στοίχων attigit, uterque improprie δίκτυα nominavit, ubi ἄρκυς debebat. Ad rete piſcatorium tranſtulit Æſchylus Agam. 1394. ἄπειρον ἀμφίβληστρον ὥσπερ ἰχθύων, περιστιχίζω. ubi Victoriana περιστοιχίζω habet.

In venatione aprorum de retibus nihil aliud præcipit Xenophon cap. x. ſ. 2. niſi ut αἱ ἄρκυς ſint multo fortiores, quippe ex filis 45 et toris 3 tortæ. Reliqua omnia cum ἄρκυσι ad lepores capiendos habent communia. Retibus δικτύοις et ἐνοδίοις latebræ aprorum non cinguntur, ſed uſus eſt tantum ἀρκύων, quas collocat per intervalla ſaltuum patentia, per quæ licet evadere fuga apro, ἐμβάλλεσθαι εἰς τοὺς ὅρμους τὰς ἄρκυς ſect. 7. maculæ ſuſpenduntur e ramis ſylvæ bifurcis, peridromus vero e trunco arboris; juxta τὰς ἄρκυς diverticula omnia (τὰ δύσορμα etiam) materie ſilveſtri obſtruuntur, ita ut aper cogatur ingredi in τὰς ἄρκυς, nec eas præterire poſſit. Ex ipſa ἄρκυ fit ſinus longus, (κόλπον μακρὸν προήκοντα τῆς ἄρκυος αὐτῆς ποιεῖν) qui intus utrinque fulcitur ramis, uti lux per maculas ingreſſa illuſtret ſinum, eoque facilius eum ingrediatur aper. Pluribus ἄρκυσι hanc indaginem, qua claudebatur aper, conſtitiſſe, arguunt verba ὑπὲρ δὲ ἑκάστης ἄρκυος.

Hinc uſum ἀρκύων, quæ plures ſcilicet in venatione leporum et aprorum adhibebantur, ſatis manifeſtum eſſe puto. De magnitudine licet ſuſpicari ex uſu, minores fuiſſe, quam δίκτυα et ἐνόδια, ſed fortiora et filis pluribus torta. Magnitudinem ita definit Xenophon: τὸ δὲ μέγεθος πενταςπίθαμοι. quæ verba ad longitudinem refert Weiſke; menſuram tamen ipſe agnoſcit exiguam eſſe. Altitudinem ex menſura macularum (βρόχων) ita colligit. Cum novenis, inquit, filis octonæ maculæ intercipiantur,

ſequitur, ut altitudo retis ſit 16 palmorum ſive 4 pedum. Simili ratione ait ceterorum retium altitudinem colligi poſſe. Octo igitur maculas, διπαλαίστους ſingulas, in altitudinem numerat. Poſſunt hæc vera eſſe, ſed non ſequuntur neceſſario ex iis, quæ poſuit vir doctus ut certa. Mentio enim novem filorum pertinet ad craſſitiem ſtaminum et funiculi totius, quo ἄρκυς nectitur, ſignificandam, minime vero ad numerum macularum definiendum. Hunc ſcilicet ſignificat in ceteris generibus ita, ut ἐνόδια et δίκτυα dicat τριακονθάμματα, ad apros vero ἄρκυς ſunt ἀπὸ τοῦ κορυφαίου τὸ μέγεθος δεχάμματοι, τὸ δὲ βάθος τῶν βρόχων πυγόνος. Quid ſit ἅμμα, ex Polluce docui; quatuor nodis enim ſingulæ maculæ (βρόχοι), quadratæ ipſæ, conſtant. Sed ſi velis eos nodos adhibere ad altitudinem retis deſignandam, quaternis omnibus macularum nodis uti non licebit, ſed infimi tantum ratio haberi poteſt, qui proximum eique ſubjectum connectit. Cogitabis enim rete ex περιδρόμῳ ita dependens, ut ſuprema macula nodum unum ſupremum conjunctum habeat cum δακτυλίῳ, per quem peridromus trajicitur; ei oppoſitus eſt infimus, qui numerandis maculis ſolus inſervire poteſt. Reliqui duo nodi laterales ſunt.

Weiſkio mentio ἀμμάτων difficilis adeo viſa eſt, ut, hos tricenos nodos quomodo aut necteret aut ſolveret, non reperiret. Similes certe reliquis nodis eſſe non poſſe ait, quorum quaternis ſingulæ maculæ ſint interjectæ. Nam ſi vel minimum ἐνόδιον conſideremus, duarum nempe orgyiarum, cum duodenis filis definita ſit altitudo, totidem et nodos habere a ſummo ad imum. Orgyiam porro eſſe 6 pedum; proinde rete διόργυιον 12 pedum ſive 48 palmorum. Jam ad nodos dinumerandos dimidiam partem, id eſt 24, ſumendam eſſe, quia quæque macula ſit duorum palmorum. Inde confici ſummam nodorum 12 × 24, h. e. 288. Omnino autem virum doctum offendit par numerus in retibus tam diverſæ magnitudinis, ut illud verbum corruptum aliudque ſcriptum fuiſſe putet, quod naturam et formam nodorum, non numerum exprimeret. Subjicit deinde explicationem Leoniceni et Fr. Porti. Ille igitur in verſione poſuit *macularum triginta in altitu-*

dine nimirum a ſummo ad imum. Hic vero in commentario, *utraque*, inquit, *vero habeant* 30 *nodos a ſummo, quinque ad imum.* ubi *quoque* pro *quinque* ſcripſiſſe Portum ſuſpicatur Weiſke, cui hæc falſa eſſe videntur propter ſect. 8. Nam furcas ἐνοδίων debere eſſe altas 20 palmos, i. e. 5 pedes. *Quomodo*, pergit ille, *hoc conſentit cum inſana altitudine* 14 *pedum cum dimidio, quæ et per ſe eſt abſurda?* In qua diſputatione iterum fallitur vir doctus, cum duodenis filis ſumit altitudinem retis definiri, cum is numerus ad ſignificandam ſtaminum firmitatem pertineat. Suſpicionem mendi in vocabulo τριακονθάμματοι tollit alter locus cap. x. ſ. 2. de ἄρκυσι ad apros venandos, ubi Weiſke hanc rationem iniit. *Cum*, inquit, πυγὼν *ſit* 5 *palmorum, et inter* 10 *funiculos* (nodos voluit) 9 *ſint maculæ, conficitur altitudo* 45 *palmorum, i. e.* 11 *pedum et unius palmi.* Vides virum doctum in eadem fidicula oberrantem! Ex mea ratione, quacum Leoniceni interpretatio conſentit, altitudo ἄρκυος ad apros aptæ conſtabit maculis decem πυγονιαίοις, i. e. 50 palmis ſeu pedibus 12 et dimidio. Quod vero vir doctus altitudinem τῶν ἐνοδίων, ſine dubio etiam reliquorum generum, exæquare voluit altitudini furcarum et ſtaturninum, in eo quoque egregie falſus eſt. Ad ἄρκυς leporarias Xenophon adhibet ſtatumina longa 10 palmos, i. e. $2\frac{1}{2}$ pedum, ad ἐνόδια duplices longitudine, id eſt 20 palmorum, ſeu 5 pedum, ad δίκτυα furcas quinque ſpithamarum. Spithama habet 12 digitos vel 3 παλαιστὰς vel palmos. Igitur quinque ſpithamæ efficiunt 3 pedes cum 3 palmis. Patet ita, ad ἄρκυς adhiberi ſtatumina omnium breviſſima.

Quod vero ſupra στοίχους proprios dixi ταῖς ἄρκυσι, id minime tam certum video nunc eſſe, ut lectorum aſſenſum extorquere poſſit. Nam pluribus in locis στάλικες vel σχαλίδες nominantur, quibus imponantur αἱ ἄρκυς. Eſt præterea locus Pollucis v. ſ. 36. hic: στοχὰς δὲ καλεῖται καὶ χειροποίητά τινα οἰκοδομήματα ἐκ λίθων, ἢ ὕλης ὑπὲρ τὴν γῆν αναστήματα, κατὰ χρείαν τῆς τῶν δικτύων ἐξίσου στάσεως, εἴ τι κοῖλον εἴη περὶ τὸ ἀρκύστατον. ubi copula καὶ poſt καλεῖται inſerta fuit ex Codicibus, ut ſignificetur, aliam etiam eſſe vocabuli στοχὰς ſignificationem, cum nempe pro στοιχὸς po-

nitur, ut apud ipſum Pollucem ſ. 36. quanquam Xenophon hanc vocabuli formam ignoret. Ubi vero cap. vi. 10. ait: ἐὰν δὲ ἐκκλίνῃ στοῖχος ἢ ἄρκυς, ἀνιστάτω, ibi forte Pollux στοιχὰς aut στοχὰς ſcriptum legit. Sed potuit aliunde ducere Pollux narrationem de στοχάδι ad firmandam retium erectionem; Xenophon autem potuit ſimpliciter nominare στοῖχον, notum tum omnibus, ita ut neceſſe non eſſet addere interpretationem, quam Grammaticus, undique vocabula congerens, lectoribus apponere neceſſarium putavit. In quo quidem gratum ſeris græci ſermonis ſtudioſis fecit; abſque eo enim hanc στοίχου vel στοχάδος uſum plane ignoraremus. Hunc putaverim Xenophontem reſpexiſſe vi. ſect. 21. ubi in veſtigando lepore ſignum capit a στοίχῳ aliquo. στοιχίζειν μακρὰ, ὑψηλὰ ſect. 8. erit non ſolum collocare varos longis intervallis et altos, ſed etiam firmare erectos accumulatis lapidibus vel materia ſilveſtri aggeſta. Hanc conjecturam doctioribus examinandam commendo. Alia non ſuccurrit ratio, qua diſcrimen στοίχων et σχαλίδων explicem. Modum ſtatuendi varos nemo ſcriptorum tetigit; ſed ex loco Epigrammatis Antipatri Sidonii XVII. ubi memorantur στάλικες ὀξυπαγεῖς πυρὶ θηγαλέοι, ſuſpicari licet, acumen habuiſſe uſtulatum. Eadem præparatio an in omni genere obtinuerit, dubius hæreo.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ

ΗΤΟΙ

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΑΘΗΝΑΙΟΥ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΟΣ

h. e.

ARRIANI

SIVE

XENOPHONTIS ATHENIENSIS

MINORIS

DE VENATIONE LIBELLUS.

CAPUT I.

Προοίμιον, ἐν ᾧ καὶ τὰ Ξενοφῶντι παραλειφθέντα εἰπεῖν οὗτος ἐπάγγελται.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΙ τῷ Γρύλλου λέλεκται, ὅσα ἀγαθὰ ἀνθρώποις ἀπὸ κυνηγεσίων γίγνεται, καὶ οἱ παιδευθέντες ὑπὸ Χείρωνι τὴν παίδευσιν ταύτην ὅπως θεοφιλεῖς τε ἦσαν, καὶ ἔντιμοι ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα· λέλεκται δὲ καὶ, καθ᾽ ὅ, τι ἔοικε τῇ πολεμικῇ ἐπιστήμῃ ἡ κυνηγετική· καὶ ἥντινα ἡλικίαν ἔχοντα χρὴ ἐλθεῖν ἐπὶ τὸ ἔργον, καὶ τὸ εἶδος, καὶ τὴν γνώμην ποῖον τινά· καὶ περὶ ἀρκύων δὲ καὶ δικτύων καὶ ἐνοδίων, ὁποῖα χρὴ παρασκευάσασθαι· καὶ

Cap. I. 1.] *ἀρκύων δὲ*] Male Codex Blancardi *τε* præferebat.

πάγας ὅπως ἱστάναι τοῖς θηρίοις, ὅσα πάγῃ ἁλωτά. 2. Καὶ περὶ λαγωῶν δὲ λέλεκται, ἥτις ἡ φύσις αὐτῶν, καὶ ὅπως νέμονται, καὶ ὅπου εὐνάζονται, καὶ ὅπως χρὴ μαστεύειν αὐτούς· καὶ περὶ κυνῶν, ὅσαι ἰχνεύειν σοφαὶ, καὶ ὅσαι πονηραί· καὶ ὅπως ἀπό τε τοῦ εἴδους καὶ τῶν ἔργων τεκμαίρεσθαι χρὴ ἑκατέρας. 3. Ἔστι δὲ ἃ καὶ περὶ συῶν θήρας λέλεκται καὶ ἐλάφων καὶ ἄρκτων καὶ λεόντων, ὅπως σοφίᾳ καὶ δόλῳ ἁλωτά. 4. Ὅσα δὲ ἐλλείπειν μοι δοκεῖ ἐν τῷ λόγῳ, οὐχὶ ἀμελείᾳ, ἀλλ' ἀγνοίᾳ τοῦ γένους τῶν κυνῶν τοῦ Κελτικοῦ, καὶ τοῦ γένους τῶν ἵππων τοῦ Σκυθικοῦ τε καὶ Λιβυκοῦ, ταῦτα λέξω, ὁμώνυμός τε ὢν αὐτῷ, καὶ πόλεως τῆς αὐτῆς, καὶ ἀμφὶ ταὐτὰ ἀπὸ νέου ἐσπουδακὼς, κυνηγέσια καὶ στρατηγίαν καὶ σοφίαν· ἐπεὶ καὶ αὐτὸς ἐκεῖνος, ἃ Σίμωνι περὶ ἱππικῆς ἐνδεῶς λελεγμένα ἦν, ᾠήθη δεῖν ἀναγράψαι, οὐχὶ ἔριδι τῇ πρὸς Σίμωνα, ἀλλ' ὅτι ὠφέλιμα ἐπ' ἀνθρώπους ἐγίγνωσκεν.

CAPUT II.

Ὅτι Ξενοφῶν οὐκ ᾔδει τὰς Κελτικὰς κύνας, οὐδὲ τὰς ταύταις ὁμοίας.

1. Ὅτι μὲν δὴ οὐκ ἠπίστατο τὸ γένος τῶν κυνῶν τὸ Κελτικὸν, δοκῶ ἔγωγε ὡς οὐδὲ τεκμηρίων δεῖ πρὸς αὐτό· ἄγνωστα γὰρ ἦν τὰ ἔθνη τῆς Εὐρώπης, ὅσα ταύτῃ ᾤκισται, ὅτι μὴ τῆς Ἰταλίας ὅσα Ἕλληνες κατέσχον, ἢ ὅσοις κατ' ἐμπορίαν διὰ θαλάσσης ἐπεμίγνυον. 2. Ὡς δὲ οὐδὲ ἄλλο γένος κυνῶν ἐγίγνωσκεν, ὃ ἂν κατὰ ὠκύτητα ἔοικε τῷ Κελτικῷ, τεκμαίρεσθαι ὑπάρχει ἀπὸ

4. Κελτικοῦ] Pollux v. 5. inter generofos nominat etiam Κελτικὰς κύνας.

Σκυθικοῦ] Sarmaticos Plinii viii. c. 42. Hunifcos Vegetii Mulomed. iv. 6. interpretatur Zeune. De Libycis nofter infra c. 24. pauca Ælianus Hift. Anim. xii. 44.

τῶνδε· λέγει γὰρ, ὡς ὅσοι ἁλίσκονται λαγωοὶ ὑπὸ κυνῶν, παρὰ φύσιν σώματος ἁλίσκονται, ἢ τύχῃ χρησάμενοι. 3. Εἰ δέ γε ἠπίστατο τὰς κύνας τὰς Κελτικὰς, ταὐτὸν τοῦτο δοκεῖ ἄν μοι ἀποφήνασθαι περὶ τῶν κυνῶν, ὡς ὁπόσους λαγωοὺς οὐχ αἱροῦσι κύνες κατὰ πόδας, παρὰ φύσιν σώματος οὐχ αἱροῦσιν, ἢ τύχῃ χρησάμεναι· ὡς ὅσαι γε ἀγαθαὶ τὸ σῶμα καὶ τὸν θυμὸν γενναῖαι, ταύτας δὴ οὐκ ἄν ποτε διαφύγοι λαγὼς, εἰ μή τις δυσχωρία ἐμποδὼν γένοιτο, ἢ ὕλη ἀποκρύψασα, ἢ κατάδυσις τῆς γῆς κοίλη καὶ βαθεῖα ἀφελομένη, ἢ τάφρος διαδραμεῖν ἐν τῷ ἀφανεῖ παρασχοῦσα. 4. Ἔνθεν δὲ, οἶμαι, ὅπως μὲν ἐπὶ τὰς ἄρκυς χρὴ ἐπελαύνειν τὸν λαγὼν, ἐπεξέρχεται τῷ λόγῳ· καὶ, εἰ παραδράμοι τὰς ἄρκυς, ὅπως χρὴ μεταθεῖν αὐτὸν, καὶ ἀνευρίσκειν κατὰ τὸ ἴχνος, ἔς τε ἁλῶναι ἀπαγορεύσαντα ὑπὸ καμάτου. 5. Ὅτι δὲ οὐδὲν οὔτε ἀρκύων δεῖ τῷ κύνας ἀγαθὰς κεκτημένῳ, οὔτε τοῦ μαστεύειν διαφυγόντα, οὐδαμοῦ τοῦτο ἐδήλωσεν· ἀλλ' ἢ τὴν θήραν ταύτην μόνην ἐξηγεῖται, ἣν Κᾶρες τε καὶ Κρῆτες θηρῶσιν.

CAPUT III.

Περὶ Κελτικῶν κυνῶν, καὶ οἷαι τὴν ἰδέαν αὗται.

1. Θηρῶσι δὲ καὶ Κελτοὶ ἀφαιροῦντες ἄρκυς, ὅσοι οὐκ ἀπὸ κυνηγεσίων βιοτεύουσιν, ἀλλ' αὐτοῦ τοῦ ἐν θήρᾳ καλοῦ ἕνεκα· ἔστι γὰρ καὶ ταύτῃ κυνῶν γένος ἰχνεῦσαι μὲν οὐ μεῖον σοφὸν, ἢ τὸ Καρικὸν καὶ Κρητικὸν, τὴν δὲ ἰδέαν

Cap. II. 2. ὅσοι—λαγωοὶ] De Venat. v. 29. eſt τύχῃ δὲ χρώμενοι.

3. αἱροῦσι κύνες κατὰ πόδας, παρὰ φύσιν] Ita Blancardus eumque ſecutus Zeune edidit. Contra Holſtein prodidit: αἱροῦσι, τούτους οὐ παρὰ φύσιν σώματος αἱροῦσιν. Cum Blancardo facit Codex a Stephano inſpectus v. 17. qui monet, poſt verba κύνας τὰς Κελτικὰς intelligi debere vel repeti: ἢ ἄλλο τι γένος κατὰ ὠκύτητα ἐοικὸς τῷ Κελτικῷ.

ταύτας δὴ] Holſtein δὲ edidit. Stephani Codex δὴ dedit a Zeunio receptum.

4. ἐπεξέρχεται] Cap. vi. 24. et ſeqq.

ἀνιαρὸν καὶ θηριῶδες. 2. Καὶ αὗται ἰχνεύουσι ξὺν κλαγγῇ καὶ ὑλαγμῷ, ὅπως αἱ Καρικαὶ ἐπικλάζουσαι· ἀλλ' αὗταί γε ἔτι μᾶλλον ἔκφρονες γίγνονται, ἐπειδὰν αἴσθωνται ἴχνους. 3. Καὶ ἔστιν ὅτε καὶ ἐπ' ἑώλοις ὑπερλαμπρύνονται, ὥστε ἐμεμψάμην ἔγωγε αὐτῶν τὸ πολὺ τῆς κλαγγῆς, καὶ τὸ ὅμοιον ἐπὶ παντὶ ἴχνει καὶ τῷ δρομαίῳ οὐ μεῖον ἢ τῷ εὐναίῳ. 4. Μεταθεῖν δὲ καὶ ἀνευρίσκειν τὸν ὑποκινήσαντα οὔτε τῶν Καρικῶν φαυλότεραί εἰσιν, οὔτε τῶν Κρητικῶν, ὅτι μὴ κατὰ ὠκύτητα. Ἀγαπητὸν γοῦν εἰ καὶ ἕνα λαγὼν χειμῶνος ὥρᾳ καταχαίνοιεν· τοσαύτην διατριβὴν ἐς τὸ ἀναπαύεσθαι αὐτῷ παρέχουσιν, εἰ μή τι ἄρα ὑπὸ θορυβούντων κυνῶν ἁλῴη ἔκφρων γενόμενος. Καλοῦνται δὲ Ἑγουσίαι αἵδε αἱ κύνες, ἀπὸ ἔθνους Κελτικοῦ τὴν ἐπωνυμίαν ἔχουσαι· οὗ πρῶτον, ὥς γέ μοι δοκεῖ, ἔφυσάν τε καὶ εὐδοκίμησαν. 5. Ἀλλ' ὑπὲρ μὲν τούτων, ὅσα ἄν τις τῷ λόγῳ ἐπεξέλθοι, λελεγμένα ἐρεῖ πρὸς Ξενοφῶντος τοῦ πάλαι· οὐδὲν γὰρ ἴδιον, οὐδὲ διάφορον ἐν τῷ μαστεύειν ἢ μεταθεῖν ἐπιδεικνύουσι, πλήν γε δὴ εἴ τις ἐθέλοι περὶ τῆς ἰδέας αὐτῶν λέγειν, ὡς ἔμοιγε οὐ δοκεῖ ἄξιον, ὅτι μὴ αὐτὸ τοῦτο εἰπεῖν μόνον, ὥς εἰσι δασεῖαι καὶ πονηραὶ ἰδεῖν· καὶ ὅσαι γενναιόταται αὐτῶν, αὗται αἱ πονηρόταται· ὥστε εὐδοκιμεῖ ἐν Κελτοῖς ὁ ἀπεικάσας αὐτὰς τοῖς ἀνὰ τὰς

Cap. III. 2. ὅπως αἱ] Codex Blancardi ὁπόσαι dabat; equidem ὥσπερ αἱ malim ſcriptum.

4. καταχαίνοιεν] Blancardi Codicem ſequor. Vulgatum καταχίνοιεν prætulit Zeune, non interpretatus. Forte καταχινοῖεν ſcriptum voluit.

παρέχουσιν] Vulgatum παρέχοιεν correxi.

Ἑγουσίαι] Vulgatum Ἐγουσίαι correxi ſpiritu mutato. Latini *Seguſiam* dixerunt, ut ἕξ ſex. Seguſianos Allobrogibus et Æduis interjectos populos Galliæ Lugdunenſis (*le Lyonais*) nominant Cæſar B. G. vii. 64. et Cicero pro Quintio c. 25. Creſcentius x. 29. *canes Seguſi vel brachi vocantur*. Grammatici apud Cangium in Gloſſario Latin. canem Seguſium interpretantur *Leithund*, *Triphunt*, *Spurihund*. Ceterum Blancardus Σεγουσίαι ſcribi voluit. Stephanus Schediaſm. iv. 2. ſuſpicatur intelligendos *Accuſios*, quorum colonia dicta fuerit Gratianopolis, unde factum ſit *Grenoble*.

ὁδοὺς πτωχεύουσι. Καὶ γὰρ φωνὴ αὐταῖς γοερά τε καὶ ἐλεεινή ἐστι, καὶ οὐχ ὡς θυμούμεναι ἄρα πρὸς τὸ θηρίον ἐπικράζουσιν ἐν τῇ ἰχνείᾳ, ἀλλὰ ὡς οἰκτιζόμεναι καὶ λιπαροῦσαι. 6. Περὶ μὲν δὴ τούτων οὐκ ἄν τις ἀναγράψαι μοι δοκεῖ ὅ τι καὶ λόγου ἄξιον. Αἱ δὲ ποδώκεις κύνες αἱ Κελτικαὶ καλοῦνται μὲν οὐέρτραγοι κύνες φωνῇ τῇ Κελτῶν, οὐκ ἀπὸ ἔθνους οὐδενὸς, καθάπερ αἱ Κρητικαὶ ἢ Καρικαὶ ἢ Λάκαιναι, ἀλλ' ὡς τῶν Κρητικῶν αἱ διάπονοι ἀπὸ τοῦ φιλοπονεῖν, καὶ αἱ ἰταμαὶ ἀπὸ τοῦ ὀξέως, καὶ αἱ μικταὶ ἀπ' ἀμφοῖν· οὕτω δὴ καὶ αὗται ἀπὸ τῆς ὠκύτητος. 7. Τὴν δὲ ἰδέαν, καλόν τι χρῆμά εἰσι, κατά τε τοὺς ὀφθαλμοὺς αἱ γενναιόταται αὐτῶν καὶ κατὰ τὸ σῶμα ἅπαν καὶ τὴν τρίχα καὶ τὴν χρόαν· οὕτω ταῖς τε ποικίλαις ἐπανθεῖ τὸ ποικίλον, καὶ ὅσαις ἁπλῆ ἡ χρόα ἐστὶν, ἀποστίλβει καὶ αὕτη, καί ἐστιν ἥδιστον θέαμα ἀνδρὶ θηρευτικῷ.

CAPUT IV.

Περὶ σημείων, ἀφ' ὧν δεῖ τὰς ταχείας τεκμαίρεσθαι κύνας, καὶ τὸ ἐναντίον.

1. Λέξω δὲ καὶ αὐτὸς, ἀφ' οἵων τινῶν χρὴ τεκμαίρεσθαι τὰς ὠκείας τε καὶ γενναίας, καὶ τίσιν αὖ προσέχων

5. ἐπικράζουσιν] Suspicor, etiam hic Arrianum, ut alibi, ἐπικλάζουσιν scriptum dedisse.

6. οὐέρτραγοι] A celeritate vocatas testatur Arrianus. Apud Martialem xiv. 200. et Firmicum Astrol. v. 8. *Vertagus*, Gratio versu 203. *picta macula falsa Vertraha* vocatur. Cf. Cangii Gloss. sub. voc. *Vertragus*. Nihil de origine vocabuli extricavit Stephanus Sched. iv. 1.

αἱ διάπονοι] Pollux v. s. 40. τῶν δὲ Κρητικῶν οἱ μὲν διάπονοι, οἱ δὲ πάριπποι καλοῦνται. διαπόνους μὲν οὖν φασὶ καὶ τὰς νύκτας ταῖς ἡμέραις ἐν ταῖς πρὸς τὰ θηρία μάχαις ἐπιλαμβάνειν, καὶ πολλάκις παρευνασθέντας τοῖς θηρίοις μεθ' ἡμέραν ἄρχεσθαι τῆς μάχης. οἱ δὲ πάριπποι τοῖς ἵπποις συνθέουσιν οὔτε προθέοντες οὔτε μὴν ἀπολειπόμενοι.

καὶ αἱ ἰταμαὶ] Recte articulum αἱ Stephanus inserendum esse monuit, quem sequor.

ὀξέως] Infinitivum aliquem deesse et præterea verba aliquot excidisse Stephanus suspicabatur; contra Blancard τῆς ὄψεως scribi voluit, assentiente Zeunio.

οὕτω δὴ] Cum Stephano vulgatum δὲ correxit Zeune.

7. ἀποστίλβει καὶ αὕτη] Omisit hæc Codex Blancardi.

τὶς τὸν νοῦν τὰς ἀγεννεῖς τε καὶ βραδείας ἀποκρίνοι αὐτῶν. 2. Πρῶτα μὲν δὴ μακραὶ ἔστωσαν ἀπὸ κεφαλῆς ἐπ' οὐράν· ἐν γὰρ οὐδὲν οὕτω τεκμήριον ἐς ὠκύτητά τε καὶ γενναιότητα εὕροις ἂν ἐπιλεγόμενος ταὐτὸν ἐπὶ πάσῃ ἰδέᾳ κυνὸς, ὡς τὸ μῆκος· καὶ τοὐναντίον, τὴν βραχύτητα, ἐς τὸ βραδὺ καὶ ἀγενές· ὥστε ἤδη ἔγωγε ἰδὼν πολλὰ ἄλλα κακὰ ἐχούσας κύνας, ὅτι δὲ μακραὶ ἐτύγχανον, ὠκεῖαι ἦσαν καὶ θυμοειδεῖς. 3. Καὶ μὴν καὶ αἱ μείζονες, εἰ τὰ ἄλλα ὅμοιαι τύχοιεν, κατ' αὐτὸ τὸ μέγεθος εὐφυέστεραι τῶν σμικρῶν. Φαῦλαι δὲ τῶν μεγάλων, ὅσαι τὰ μέλη ἀπαγεῖς καὶ ἀξύμμετροι· ὥστε φαυλότεραι ἂν εἶεν οὕτω γε ἔχουσαι τῶν σμικρῶν, εἰ τὰ ἄλλα κακὰ ἴσα προσείη αὐταῖς. 4. Ἐχέτωσαν δὲ τὰς κεφαλὰς ἐλαφρὰς καὶ ἀρθρώδεις· εἰ δὲ γρυπαὶ ἢ σιμαὶ εἶεν, οὐ παρὰ μέγα διοίσει τοῦτο· οὐδ' εἰ τὰ ὑπὸ τοῖς μετώποις ἰνώδη ἔχοιεν, οὐδὲ τοῦτο ἐν μεγάλῳ ποιητέον· ἀλλ' αἱ βαρυκέφαλοι μόνον πονηροὶ, καὶ ὅσαι παχέα τὰ ῥύγχη, καὶ μὴ ἐς ὀξὺ ἀλλὰ ἀθρόως ἀπολήγοντα. Καὶ αὗται οὖν εὐκέφαλοι. 5. Τὰ δὲ ὄμματα ἔστω μεγάλα, μετέωρα, καθαρὰ, λαμπρὰ, ἐκπλήττοντα τὸν θεώμενον· καὶ κράτιστα μὲν τὰ πυρωπὰ καὶ ὑπεραστράπτοντα, οἷα παρδάλεων ἢ λεόντων ἢ λυγκῶν· δεύτερα ἐπὶ τούτοις τὰ μέλανα, εἰ τύχοι ἀναπεπταμένα τε καὶ γοργὰ ἰδεῖν· τρίτα δὲ τὰ χαροπά· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τὰ χαροπὰ φαῦλά ἐστιν, οὐδὲ φαύλων κυνῶν ξύμβολα, εἰ καὶ ταῦτα τύχοι καθαρὰ καὶ γοργὰ ἰδεῖν.

Cap. IV. 2. ἰδὼν—ὠκεῖαι ἦσαν] Deesse verba aliquot videntur, veluti ἀνεγνώριστα ὅτι vel similia.

3. ἀξύμμετροι· ὥστε] Blancardi emendationem recepit Zeune in locum vulgati ἀξυμμέτρωστι· φαυλότεραι.

4. εἰ δὲ γρυπαὶ] In hoc dissentit a Xenophonte iii. 2. et iv. 1.

5. χαροπά] Vulgatum χαρωπὰ correxit Zeune. Disputat Arrianus contra Xenophontem iii. 2. 3. Sequens τύχοι substitui vulgato τύχῃ admonitu Zeunii.

CAPUT V.

Περὶ τῆς τοῦ συγγραφέως κυνὸς, ὁποῖά ποτ' ἦν.

1. Ἐπεί τοι ἀνέθρεψα ἐγὼ κύνα χαροπὴν, οἵαν χαροπωτάτην· καὶ αὕτη ὠκεῖά τε ἦν καὶ φιλόπονος καὶ εὔψυχος καὶ εὔπους· ὥστε καὶ τέτταρσιν ἤδη ποτὲ λαγωοῖς ἐφ' ἡλικίας ἀντήρκησεν. 2. Καὶ τὰ ἄλλα δὲ πρᾳοτάτη τέ ἐστιν, (ἔτι γάρ μοι ἦν, ὁπότε ταῦτα ἔγραφον·) καὶ φιλανθρωποτάτη· καὶ οὔπω πρόσθεν ἄλλη κύων, ὡς αὐτὴ, οὔτε ἐμὲ ἐπόθησεν, οὔτε τὸν ἑταῖρον τὸν ἐμὸν καὶ σύνθηρον τὸν Μέγιλλον· ἐπειδὴ γὰρ τοῦ δρόμου ἀπεπαύσατο, οὐκ ἔτι ἡμῶν γε, ἢ θατέρου ἀπαλλάττεται. 3. Ἀλλὰ εἰ μὲν ἐγὼ ἔνδον εἴην, ἅμα ἐμοὶ διατρίβει, καὶ προϊόντα ποι παραπέμπει, καὶ ἐπὶ γυμνάσιον ἰόντι ἐφομαρτεῖ, καὶ γυμναζομένῳ παρακάθηται, καὶ ἐπανιόντος πρόεισι, θαμινὰ ἐπιστρεφομένη, ὡς καταμανθάνειν, μή πη ἄρα ἐξετράπην τῆς ὁδοῦ· ἰδοῦσα δὲ καὶ ἐπιμειδιάσασα, αὖθις αὖ πρόεισιν. 4. Εἰ δὲ ἐπί τι ἔργον πολιτικὸν ἴοιμι, ἥδε τῷ ἑταίρῳ τῷ ἐμῷ ξύνεστι, καὶ πρὸς ἐκεῖνον τὰ αὐτὰ ταῦτα δρᾷ· ὁπότερος δὲ ἡμῶν κάμνοι τὸ σῶμα, ἐκείνου αὖ οὐκ ἀπαλλάττεται· εἰ δὲ καὶ δι' ὀλίγου χρόνου ἴδοι, ἐπιπηδᾷ ἀτρέμα, ὥσπερ ἀσπαζομένη· καὶ τῷ ἀσπασμῷ ἐπιφθέγγεται, οἷα φιλοφρονουμένη· καὶ δειπνοῦντι ξυνοῦσα συνάπτεται ἄλλοτε ἄλλῳ τοῖν ποδοῖν, ὑπομιμνήσκουσα, ὅτι καὶ αὐτῇ ἄρα μεταδοτέον εἴη τῶν σιτίων· καὶ μὴν πολύφθογγός ἐστιν, ὡς οὔπω ἐγὼ ἰδεῖν μοι δοκῶ ἄλλην κύνα· καὶ ὅσων δεῖται, τῇ φωνῇ σημαίνει. 5. Καὶ ὅτι σκυλακευομένη μάστιγι

Cap. V. 1. ἐφ' ἡλικίας] dum vigebat ætate et viribus.

2. ἐπειδὰν — ἀπεπαύσατο] Hoc uno in loco intactum ἐπειδὰν reliquit, qui ceteris in locis mutavit Zeune.

ἡμῶν γε, ἢ θατέρου] Scribendum censeo ἡμῶν ἢ θατέρου γε.

ἐκολάζετο, εἴ τις εἰς τοῦτο ἔτι μάστιγα ὀνομάσειε, πρόσεισι τῷ ὀνομάσαντι, καὶ ὑποπτήξασα λιπαρεῖ, καὶ τὸ στόμα ἐφαρμόζει τῷ στόματι ὡς φιλοῦσα, καὶ ἐπιπηδήσασα ἐκκρέμαται τοῦ αὐχένος, καὶ οὐ πρόσθεν ἀνίησι, πρὶν τῆς ἀπειλῆς ἀποπαῦσαι τὸν θυμούμενον. 6. Ὥστε οὐκ ἂν ὀκνῆσαί μοι δοκῶ καὶ τὸ ὄνομα ἀναγράψαι τῆς κυνὸς, ὡς καὶ ἐς ὕστερον ἀπολελεῖφθαι αὐτῆς, ὅτι ἦν ἄρα Ξενοφῶντι τῷ Ἀθηναίῳ κύων, Ὁρμὴ ὄνομα, ὠκυτάτη καὶ σοφωτάτη καὶ ἱερωτάτη. 7. Ὦτα δὲ μεγάλα ἔστω ταῖς κυσὶ καὶ μαλθακὰ, ὥστε ὑπὸ μεγέθους καὶ μαλακότητος ἐπικεκλασμένα φαίνοιτο· οὕτως ἂν εἴη κράτιστα. Οὐ μέντοι ἀλλὰ καὶ εἰ ὀρθὰ φαίνοιτο, οὐ πονηρὸν, εἰ μὴ σμικρά τε εἴη καὶ σκληρά. 8. Τράχηλος δὲ μακρός τε ἔστω, καὶ περιφερὴς, καὶ ὑγρός· ὥστε, εἰ ἀντιτείνοις ἀπὸ τῶν δεραίων τὰς κύνας ἐς τοὐπίσω, ἐπικλᾶσθαι δοκεῖν τὸν τράχηλον δι' ὑγρότητα καὶ μαλακότητα· στήθη τε πλατέα ἀμείνω τῶν στενῶν. 9. Καὶ τὰς ὠμοπλάτας διεστώσας ἐχέτωσαν, καὶ μὴ ξυμπεπηγυίας, ἀλλ' ὡς οἷόν τε λελυμένας ἀπ' ἀλλήλων· σκέλη στρογγύλα, ὀρθὰ, εὐπαγῆ· πλευρὰς γενναίας· ὀσφὺν πλατεῖαν, ἰσχυρὰν, μὴ σαρκώδη, ἀλλὰ νεύροις πεπηγυῖαν· λαγόνας ἀνειμένας· ἰσχία μὴ συνδεδεμένα· κενεῶνας λαγαρούς· οὐρὰς λεπτὰς, μακρὰς, δασείας τὴν τρίχα, ὑγρὰς, εὐκαμπεῖς, τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς δασύτερον· ὑποκώλια μακρὰ, εὐπαγῆ. 10. Σκέλη δὲ εἰ μὲν τὰ ὀπίσθια ἔχοι μείζω τῶν ἔμπροσθεν, τὰ ὄρθια ἂν μεταθέοι ἄμεινον· εἰ δὲ τὰ ἔμπροσθεν τῶν ὀπισθίων, τὰ κατάντη· εἰ

5. τις τοῦτο] *etiamnunc?*

6. Ξενοφῶντι τῷ Ἀθηναίῳ] De ſe ipſo loquitur Arrianus, qui fuit patria Nicomedienſis Bithynus, civitate Athenienſis, cognomine Flavii et νέου Ξενοφῶντος.

8. δεραίων] Vulgo erat δέρεων. Cf. Xenoph. iv. 1.

9. ξυμπεπηγυίας] Ex Codice Blancardi et Pariſ. vulgatum ξυμπεπληγυίας correxit Zeune.

πεπηγυῖαν] Ita Codex Blancardi et Pariſ. teſte Baſt. Epitre p. 53. Ante Zeunium erat πεπληγυῖαν.

δ' ἴσα εἴη ἄμφω, τὰ πεδία. Ἐπεὶ δὲ χαλεπώτερον ἐν ὀρθίῳ μὴ ἡττηθῆναι λαγῷ, ὅτι καὶ ὁ λαγὼς τὰ ὄρθια θεῖ ἄμεινον, ἐκεῖναι δοκοῦσι γενναιότεραι αἱ κύνες, ὅσαι τὰ ὄπισθεν μείζονα ἔχουσι τῶν ἔμπροσθεν· πόδες δὲ οἱ περιφερεῖς καὶ στεῤῥοὶ κράτιστοι.

CAPUT VI.

Περὶ χρωμάτων, καὶ, ὡς ἂν ἔχωσι ταῦτα, ὅτι ἀδιάφορον.

1. Τὰ δὲ χρώματα οὐδὲν διοίσει ὁποῖα ἂν ἔχωσιν· οὐδ' εἰ παντελῶς εἶεν μέλαιναι ἢ πυῤῥαὶ ἢ λευκαί· καὶ οὐδὲ τὸ ἁπλοῦν χρὴ ὑποπτεύειν τῆς χρόας ὡς θηριῶδες· ἀλλὰ τὰ ὄντα ἔστω στιλπνὰ καὶ καθαρά· καὶ ἡ θρὶξ, εἴτε οὖν τοῦ δασέος γένους, εἴτε τοῦ ψιλοῦ τύχοιεν οἱ κύνες, λεπτὴ ἔστω καὶ πυκνὴ καὶ μαλθακή. 2. Κράτιστοι δὲ ἄῤῥενες μὲν, ὅσοι μεγάλοι τε καὶ εὐπαγεῖς ὄντες, ὑπὸ ὑγρότητος θηλείαις ἐοίκασι· θήλειαι δὲ, ὅσαι διὰ τὸ γενναῖον καὶ μυῶδες τοῦ σώματος ἄῤῥεσι. 3. Τοῦ μὲν δὴ σώματος ταῦτά τις ἂν δοκεῖ μοι ἐπισκοπῶν ἀποχρῶντα τεκμήρια ποιεῖσθαι εἰς γενναιότητα, καὶ τὰ ἐναντία τοῦ ἐναντίου.

CAPUT VII.

Περὶ τῆς γνώμης τῶν κυνῶν, ὁποῖα ταύτης τὰ σημεῖα.

1. Οὐ μείονα δὲ καὶ ἡ γνώμη τῶν κυνῶν ἐς ἑκάτερα τεκμηριοῦσθαι παρέξει τῷ ὡς χρὴ ὁρῶντι. Αὐτίκα ὅσαι σκυθρωπαὶ κύνες πρὸς ἅπαντας, οὐ γενναῖαι· εἰ δὲ ἔστιν ἃς εὕροις ἂν πρὸς μὲν τοὺς ἀγνῶτας χαλεπὰς, τῷ δὲ ἀνατρέφοντι προσφιλεῖς, καὶ τοῦτο ἀγαθὸν μᾶλλον ἢ

Cap. VI. 1. χρώματα] Compara Xenoph. iv. 7.

καὶ ἡ θρὶξ] Synesius Laud. Calvit. p. 67. ἐκεῖναι σοφώταται τῶν κυνῶν, ὧν ὦτα καὶ γαστέρες ψιλαί· αἱ λάσιοι δὲ ἔμπληκτοι καὶ θρασεῖαι καὶ βελτίους εἰσὶν ἀπουσαι τῆς θήρας, quasi ex venatorum obſervatione tradit.

κακόν. 2. Ἤδη δὲ ἔγνων κύνα, ἥτις οἴκοι μὲν κατηφὴς ἦν, καὶ οὐδενὶ τῶν πλησιαζόντων ἔχαιρεν· ἐπὶ θήραν δὲ ἐξαγομένη ὑπερευφραίνετο, καὶ παντὶ τῷ προσελθόντι προσμειδιῶσα καὶ προσσαίνουσα διεδήλου, ὅτι ἀνιᾶται οἴκοι μένουσα. Καὶ τοῦτο ἀγαθόν. 3. Κράτισται δὲ αἱ φιλανθρωπόταται, καὶ ὅσαις οὐκ ἔστι ξένον ὄψις ἀνθρώπου οὐδενός· ὅσαι δὲ ἀνθρώπους δεδίασι, καὶ ὑπὸ ψόφου ἐκπλήττονται, καὶ θορυβώδεις εἰσὶ, καὶ ἐπὶ πολλὰ καὶ εἰκῆ κινοῦνται, καὶ ταῦτα ἀλόγιστά ἐστι καὶ οὐκ ἔμφρονα· καθάπερ ἄνθρωποι, εἰ δειλοὶ, καὶ ἔκφρονες, οὕτω δὲ καὶ αἱ κύνες αἱ τοιαῦται οὔποτε ἂν εἶεν γενναῖαι. 4. Κακαὶ δὲ καὶ ὅσαι λυθεῖσαι τοῦ δεσμοῦ ἐν χωρίῳ οὐκ ἐπανίασιν ἐπὶ τὸν ἄγοντα καλούμεναι, ἀλλ' ἀποσκιρτῶσι· καὶ ἢν μὲν πρᾴως μετακαλῇς, καταφρονοῦσιν· ἢν δὲ σὺν ἀπειλῇ, δειμαίνουσαι οὐ προσίασιν. 5. Ἀλλὰ χρὴ ἀποσκιρτήσασαν τὴν κύνα καὶ περιδραμοῦσαν ἐπανιέναι ἐπὶ τὸν κυναγωγὸν, εἰ καὶ μὴ καλοίη αὐτὸς, σημαίνουσαν ὅτι οἵα τε ὑπακούειν, εἰ ἤδη ἐθέλει· ἔτι δὲ, εἰ μὴ λαμβάνοιτο, πάλιν αὖ ἀποσκιρτάτω, καὶ πάλιν ἐπανίτω. 6. Πεπαιδευμέναι δὲ, ὅσαι φθεγξαμένου τοῦ κυναγωγοῦ ὑποκατακλίνονται, μὴ ὑπὸ δέους, ἀλλὰ φιλοφρονούμεναι τὸν τροφέα καὶ τιμῶσαι, καθάπερ οἱ προσκυνοῦντες Μέγαν Βασιλέα· οὐδὲ τὸ ἵστασθαι δὲ ἐν πεδίῳ λυθεῖσαν κύνα ἀγαθὸν, εἰ μὴ πρεσβυτέρα τύχοι· ὄκνον γὰρ σημαίνει. 7. Ταῖς δὲ γενναιοτάταις καὶ ἐπισκύνιον πρόσεστι, καὶ σοβαραὶ φαίνονται· καὶ τὸ βάδισμα κοῦφον καὶ πυκνὸν καὶ ἁβρόν· καὶ μεταβάλλουσι

Cap. VII. 2. ἀνιᾶται Præſens tempus reliquis verbis convenire non videtur.

3. καὶ ταῦτα—ἔμφρονα] Hæc verba quomodo reliquis jungi debeant et ſententiæ conveniant, nondum conjicere potui.

6. Πεπαιδευμέναι δὲ] Intellige εἰσὶ, bene educati et inſtituti ſunt canes, quicunque.—Sed vitium ſubeſſe ſuſpicor.

7. ἁβρόν] Lectionem Codicis Pariſ.

τὰς πλευρὰς, καὶ τὸν τράχηλον ἀνατείνουσι, καθάπερ οἱ ἵπποι, ἐπειδὰν λαμπρύνωσιν.

CAPUT VIII.

Περὶ τοῦ, πῶς διαγνωστέον ἀπὸ τοῦ ἐσθίειν τὴν ποιότητα τῶν κυνῶν.

1 Ἐσθίουσι δὲ αἱ μὲν λάβρως, αἱ δὲ κοσμίως· καὶ τὸ κόσμιον γενναιότερον τοῦ ἀκόσμου. 2. Ἀγαθαὶ δὲ, ὅσαι μὴ κακόσιτοι, ἀλλ' ἄρτῳ ἢ μάζῃ χαίρουσι· κράτιστον γὰρ κυσὶ τοῦτο σιτίον· καὶ οὐ δέος, μὴ ὑπερεμπλησθεῖεν ὑπ' αὐτοῦ. Ἄμεινον δὲ εἰ καὶ ξηρᾷ τῇ τροφῇ χαίροιεν· εἰ δὲ καὶ ὕδατι καταβρέχοις, καὶ τούτῳ χαίροιεν, οὐ κακόν. 3. Καμούσῃ δὲ ἐμβάλλειν ἢ ὕδωρ ἀπὸ κρέως λιπαροῦ, ἢ βοὸς ἧπαρ ἐν σποδιᾷ θερμῇ φρύξαντα, ἔπειτα τρίψαντα καθάπερ ἄλφιτα ἐπιπάττειν. 4. Καὶ ταῖς γε σκυλακευομέναις ἀγαθὸν τοῦτο ἐς τὸ πῆξαι τὰ μέλη, ἐπειδὰν ἀποπαύσωνται τοῦ γάλακτος· τὸ γάλα δὲ σκυλακεῦσαι κράτιστον ἐς ἔννατον μῆνα καὶ πορρωτέρω· καὶ καμούσῃ δὲ καὶ μαλακιζομένῃ ἀγαθὸν καὶ πόμα καὶ σιτίον· ἀγαθὸν δὲ καὶ ἡ ἀσιτία καμνούσῃ.

CAPUT IX.

Περὶ τοῦ, μετὰ τίνων καὶ πῶς κοιταστέον τὰς κύνας.

1. Οὐδὲν δὲ οἷον εὐνὴ μαλθακὴ καὶ ἀλεεινή· κρατίστη

teste Bast. Epitre p. 234. substitui vulgatæ ἄκρον.

λαμπρύνωσιν] Xenophon γαυριᾶσθαι dixit de equo. Sed forma activa verbi suspecta mihi est. Malim λαμπρύνωνται. Confer locum Xenoph. de Equit. x. 1. ubi λαμπρύνειν τὸν ἵππον de hoc eodem equi gestu recte adhibetur.

Cap. VIII. 3. φρύξαντα—ἄλφιτα] Vulgatum ἀλφίτου in ἄλφιτον mutari voluit Blancard. Præceptum excerpsit Cynosophium p. 271. Κύνας μικροὺς εἰ βούλει θρέψαι, εἰ γάλα μὴ ἔχεις, πνεύμονα βοὸς καῦσον, καὶ τοῦτον τέφραν ποίει καὶ ἐπίπασσε τὴν βρῶσιν αὐτοῦ. Uti ἄλφιτα insperguntur aquæ, vino et potui, ita aquæ caniculæ præbendæ jubet inspergere pulverem tosti jecinoris bovilli. Cynosophium pro jecinore pulmonem nominat.

4. σκυλακευομέναις] Vulgatum σκυλευομέναις correxi quamquam Index Zeunianus ex h. l. σκυλεύεσθαι *adhuc catellum esse* posuerit.

δὲ ἡ μετ᾽ ἀνθρώπου, ὅτι καὶ φιλάνθρωποι ἀποτελοῦνται, καὶ τῷ χρωτὶ τῷ ἀνθρωπίνῳ χαίρουσι, καὶ φιλοῦσιν οὐ μεῖον τὸν συγκαθεύδοντα ἢ τὸν τρέφοντα. Καὶ τῶν λυπέντων τὴν κύνα τις αἰσθάνοιτο, ὡς διψώσῃ τε ἐν νυκτὶ ἐπικουρῆσαι, καὶ ἐπειγομένῃ ὑπό του τῶν ἀναγκαίων· γνοίη δ᾽ ἂν καὶ ὅπως ἀνεπαύσατο. Εἰ γὰρ ἀγρυπνήσειεν, ἐξάγειν ἐπὶ θήραν οὐκ ἀσφαλὲς, οὐδ᾽ εἰ ἐπιστάξειε θαμινὰ ἐν τῷ ὕπνῳ, οὐδ᾽ εἴ τι ἀπεμέσειε τῶν σιτίων· ταῦτα δὲ γνοίη ἂν ὁ συναναπαυόμενος. 2. Κακίστη δὲ κοίτη κυνῶν μετὰ κυνῶν· πολὺ πλέον, εἰ καὶ ἐπιψαύουσαι ἀλλήλων ἀναπαύοιντο· ὡς ἄνθρωπος μὲν συγκαθεύδων κυσὶν ἀφαιροῖτο χρωτὸς τὸ ἀνιαρόν· κύνες δὲ ἐν τῷ αὐτῷ ἀναπαυόμεναι, ὅ τι περ πονηρὸν τοῦ χρωτὸς, τῷ πλησιάζειν τε καὶ ἐκθερμαίνειν ἐπάξουσιν· ὥστε ψώρας ἐμπίπλασθαι τὸ πολὺ, ὁπότε ἐν ταὐτῷ ἀναπαύωνται. 3. Τούτου δὲ τὸ αἴτιον καὶ ἡ ὀδμὴ, ἐπειδὰν εἰσέλθῃς, οὗ κύνες πολλὰ ἀναπαύονται· οὕτως χαλεπή τέ ἐστι καὶ δριμεῖα.

CAPUT X.

Ὅτι ἡ τρῖψις τοῖς κυσὶν ὠφέλιμος, καὶ πῶς δεῖ ταύτας ἀποτρίβειν.

1. Μέγα δὲ ὄφελος κυνὶ καὶ τρῖψις τοῦ σώματος παντὸς, οὐ μεῖον ἢ ἵππῳ· τά τε γὰρ μέλη πῆξαι καὶ ῥῶσαι ἀγαθὴ, καὶ τὴν τρίχα μαλθακὴν ἐργάζεται καὶ τὴν χρόαν στιλπνὴν, καὶ τοῦ χρωτὸς ἀποκαθαίρει ὅ τι περ πονηρόν. 2. Τρίβειν δὲ τὰ μὲν νῶτα καὶ τὴν ὀσφὺν τῇ

Cap. IX. 1. κύνα τις] Excidit κύνα τάχιστ᾽ ἄν τις vel ſimile membrum.

ἐπιστάξειε] Zeune ἐπισφαδάζειε conjécit, quod de corporis jactatione dici monet ex Fœſii Œconomia Hippocratica. Certe vulgata lectio eſt vitioſa.

3. καὶ ἡ ὀδμὴ] Vitioſa hæc eſſe cenſeo. Nec enim odor poteſt eſſe cauſa ſcabiei, ſed potius arguit cauſam, nempe perſpirationem et exhalatos corporibus una concluſis malos et peſtilentes vapores. Puto igitur, verbum τεκμαίρεται vel ſimile excidiſſe.

δεξιᾷ, ὑποθέντα τὴν ἀριστερὰν τῇ λαγόνι, ὡς μὴ ἐπιθλιβομένην ἄνωθεν τὴν κύνα ὀκλάζουσαν κακοπαθεῖν. 3. Τὰς δὲ πλευρὰς ἑκατέρᾳ τῇ χειρὶ, καὶ τοὺς γλουτοὺς μέχρις ἄκρων ποδῶν, καὶ ὠμοπλάτας ὡσαύτως. 4. Ἐπεὶ δ' ἂν ἱκανῶς φαίνωνται ἔχειν, ἐπαίρειν τῆς οὐρᾶς λαβόμενον, καὶ ἀνατείναντα ἀφιέναι· ἡ δὲ διασείσεταί τε ἀφεθεῖσα, καὶ δήλη ἔσται, ὅτι ἠγάπησε τὸ πραχθέν.

CAPUT XI.

Ὅτι ἄμεινον δεδέσθαι τὰς κύνας, ἢ λελυμένας εἶναι.

1. Δεδέσθαι δὲ κύνα γενναίαν δι' ἡμέρας, ὥσπερ τι ἄλλο, ἀγαθόν· εἰ δὲ μὴ, ἀναγώγους ἀποτελεῖσθαι ἀνάγκη· καὶ εἴ ποτε ἄρα δεσμοῦ δεηθεῖεν, ἀσχάλλουσι, καὶ κλαυθμυρίζονται, καὶ ἀπεσθίουσι τοὺς ἱμάντας· ὥστε σιδήρου δεῖν ἐπ' αὐταῖς, καθάπερ ἐπὶ ἀνθρώποις τοῖς κακούργοις. 2. Καὶ ἐσθίειν δὲ ἀνάγκη λελυμένην κύνα πᾶν τὸ ἐμπεσόν· καὶ τὸ ἀκμαῖον τοῦ δρόμου ἀφαιρεῖται αὐτῶν ὁ δι' ἡμέρας περίπατος· ἀλλὰ χρὴ τεταγμένα μὲν περιπατεῖν, τὸ πολὺ δὲ ἀναπαύεσθαι.

CAPUT XII.

Περὶ τοῦ, ἐπὶ πόσον τῆς ἡμέρας προακτέον τὰς κύνας· καὶ πόσας, καὶ ποίας ἐν ταὐτῷ λυτέον.

1. Προάγειν δὲ τὰς κύνας τοὐλάχιστον τετράκις ἐπὶ τῇ ἡμέρᾳ ἐς ὁμαλὸν χωρίον καὶ καθαρόν· ἐνταῦθα ἀφιέναι τοῦ δεσμοῦ, τῶν τε ἀναγκαίων ἕνεκα, καὶ ἐς τὸ ἀποσκιρτᾷν καὶ διαθεῖν. 2. Εἰ δὲ ἀργοῦσαι ἀπὸ θήρας

Cap. X. 3. γλουτοὺς] Vulgatum γλωτοὺς a Zeunio in Indicem etiam relatum correxi. Deinceps καὶ τὰς ὠμοπλάτας malim ſcriptum.

4. Ἐπεὶ δ' ἂν] Vulgatum ἐπειδ' ἂν correxit Zeune; ſed male idem deinceps ἤδε διασείσεται ſcripſit.

Cap. XI. 1. ἀνάγκη· καὶ εἴ ποτε] Male hæc vulgo majore diſtinctione ſeparata leguntur: ἀνάγκη. Καὶ εἴ ποτε. Continuatur enim ratio, cur vinculis adſuefacere oporteat canes.

2. ἀναπαύεσθαι] Ante Zeunium erat ἀμπαύεσθαι.

τύχοιεν, καὶ πλεονάκις τ' αὐτὸ τοῦτο δρᾷν· καὶ δύο ἐπὶ δυοῖν ἐν τῷ αὐτῷ, ὥστε ἁμιλλωμένας καὶ παιζούσας ὁμοῦ μὲν εὐφραίνεσθαι, ὁμοῦ δὲ γυμνάζεσθαι. 3. Πολλὰς δὲ μὴ λύειν ἐν ταὐτῷ· ἐμπίπτουσαι γὰρ ἀλλήλαις ἔστιν ὅτε μεγάλα κακὰ ἐργάζονται. 4. Ἀλλὰ μηδὲ σκληρὰν κύνα καὶ πεπηγυῖαν ἅμα τῇ σκυλακευομένῃ λυέτω· βαρεῖα γὰρ αὕτη καὶ ἀνιαρὰ συμφέρεσθαι· καὶ διώκουσά τε αἱρεῖ, καὶ ἀποφεύγουσα ἀπολείπει εὐμαρῶς· ὥστε ἀθυμεῖν ἀνάγκη τὸ σκυλάκιον ἐν ἑκατέρῳ μεῖον φερόμενον. 5. Ἀλλὰ μηδὲ ὅσαι διεχθρεύουσιν ἀλλήλαις, μηδὲ ταύτας λύειν ὁμοῦ, ὡς μὴ λυμαίνοιντο ἀλλήλας· εἰσὶ γάρ τοι κύνες ἐχθραὶ ἀλλήλαις, καὶ ἄλλαι φίλαι, καθάπερ ἄνθρωποι· καὶ μάλιστα δὴ οἵ τε ἄῤῥενες τοῖς ἄῤῥεσι, καὶ αἱ θήλειαι ταῖς θηλείαις, τὸ πολὺ ὑπὸ φθόνου· καὶ οὐδὲ τούτων ἀμελῶς χρὴ ἔχειν.

CAPUT XIII.

Περὶ τοῦ, ποσάκις δεῖ ἐν χειμῶνι ἢ θέρει σιτεῖσθαι τὰς κύνας.

1. Καὶ δὴ χειμῶνος μὲν ὥρᾳ ἅπαξ σιτεῖσθαι τὰς κύνας ὀλίγον πρὸ τῆς ἑσπέρας· ἥ τε γὰρ ἡμέρα βραχεῖα, καὶ χρὴ γεγυμνάσθαι αὐτὰς, ὥστε, εἰ δέοι πόῤῥω τῆς ἡμέρας διαπονεῖσθαι ἐν θήρᾳ, τοῦ λιμοῦ ἀνέχεσθαι. 2. Θέρους δὲ ἀγαθὸν καὶ ἄρτου ὀλίγον δοῦναι ἐμφαγεῖν, ὡς μὴ ἀποκναίεσθαι ὑπὸ μήκους· καὶ γὰρ, εἰ διψήσειαν, ἀλυπότερον ἂν πίνοιεν ἐμφαγοῦσαι. Εἰ δὲ καὶ στέαρ

Cap. XII. 4. σκληρὰν] Sequens πεπηγυῖαν ſatis indicat, robuſtam et adultam intelligi. Ita Plutarchus in Ageſilao Eualcen ab Ageſilao dilectum μέγαν καὶ σκληρὸν vocat, quem Xenophon Hellenic. iv. 2. 40. μέγιστον τῶν παίδων.

5. εἰσὶ γάρ τοι κύνες] Poſtremum vocabulum ex Codice Pariſ. ſupplevit Baſt. Epitre p. 28. Idem ἄφιλοι reſtituit indidem pro vulgato ἄφιλαι. Sed oppoſita ratio poſtulat φίλαι, uti bene monuit Blancard, quem ſecutus ſum. ἄλλαι ἄλλαις φίλαι malebat Zeune.

Cap. XIII. 2. μήκους] Nempe τῆς ἡμέρας.

στέαρ ταριχευόμενον] Sevum vel adipem præſulſam interpretor. Adipem præſulſam liquamine etiam tinctam

ταριχευόμενον καθείης τῆς κυνὸς, ἀγαθὸν καὶ τοῦτο. 3. Εἰ δὲ μέγα τὸ καῦμα ἐπιφλέγοι, ὠὸν ἐμβαλόντα εἰς τὴν χεῖρα, καὶ ἀνατείνοντα τῆς κυνὸς τὸ στόμα καθιέναι, ὡς ἀθρόον καταπιεῖν· καὶ τοῦτο σιτίον τε ἱκανὸν ἔσται αὐτῇ, καὶ ἀναψύξει τὸ ἆσθμα, καὶ ἀναπαύσει τὸ δίψος.

CAPUT XIV.

Περὶ τοῦ, ποίῳ χρόνῳ ἐξακτέον τὰς κύνας ἐπὶ θήραν.

1. Ἐξάγειν δὲ ἐπὶ θήραν ἦρος μὲν καὶ φθινοπώρου θαμινά· ἀσφαλέσταται γὰρ αἱ ὧραι αὗται ταῖς κυσίν. 2. Θέρους δὲ ὀλιγάκις, καὶ τὸ πολὺ διαλείποντα, εἰ πνίγος εἴη· οὐ γὰρ ἀνέχονται καύματος αἱ κύνες, ἀλλὰ πολλαὶ ἤδη διώξασαι ἀνὰ κράτος, ἀπεπνίγησαν ὑπὸ τοῦ ἄσθματος. 3. Τούτου δὴ ἕνεκα φέρειν χρὴ ὠὰ τὸν κυνηγέτην, ὥστε, εἰ ὑπερασθμαίνοι ἡ κύων, καθιέναι ἀθρόα· οὐ γάρ ἐστιν, ὅ τι μᾶλλον ἀναψύχει τε αὐταῖς τὸ καῦμα, καὶ τὸ ἆσθμα ἀναπαύει. 4. Εἰ δὲ πίοι ἀθρόον ὑπερασθμαίνουσα, καὶ τοῦτο οὐκ ἀσφαλές. Τούτων δὴ ἕνεκα χρὴ φυλάττεσθαι ἐν καύματι ἐξάγειν. 5. Καὶ χειμῶνος δὲ μὴ ἐξάγειν, εἰ τὸ κρύος τύχοι χαλεπόν· καὶ πολὺ δὴ μάλιστα, εἰ πεπηγυῖα ἡ γῆ τύχοι· ἀποκαίονται γὰρ ἐν τῷ κρυστάλλῳ αἱ κύνες· καὶ τοὺς ὄνυχάς ἐστιν αἳ ἀπολλύουσι, καὶ τὰ νέρθεν τῶν ποδῶν αὐταῖς ῥήγνυνται. 6. Εἰ δὲ εὐψυχότεραι εἶεν, καὶ θραύοιεν ἂν περὶ τῷ κρυστάλλῳ

in gulam juvenci domandi demittit Columella vi. 2. 7.

3. καθιέναι] Columella vi. 4. 2. "ſæpe etiam languor et nauſea diſcutitur, ſi integrum gallinaceum ovum jejuni faucibus inſeras."

Cap. XIV. 2. διαλείποντα] Ita ex Codice Pariſ. vulgatum διαπνίγονται corrigi juſſit Baſt. Epitre p. 140. Intellige χρόνον. Ita utitur Xenophon vii. 2.

3. ἆσθμα ἀναπαύει] Sect. iii. cap. 13. erat de ovo: ἀναψύξει τὸ ἆσθμα καὶ ἀναπαύσει τὸ δίψος.

5. ἀποκαίονται] Vulgatum ἀποκναίονται correxi ex Xenophonte viii. 2. ἡ γὰρ χιὼν καίει τῶν κυνῶν τὰς ῥῖνας, τοὺς πόδας, τὴν ὀσμὴν τοῦ λαγῶ ἀφανίζει διὰ τὸ ὑπέρπαγες.

τὰ ὀστᾶ τῶν ποδῶν, ἀφειδῶς θέουσαι· ὁ δὲ λαγὼς κοῦφός τέ ἐστι, καὶ δασεῖς ἔχει τοὺς πόδας καὶ μαλθακοὺς, ὥστε ἀλύπως θεῖν ἐν τῷ πάγῳ.

CAPUT XV.

Περὶ διαστήματος, ἀφ' ὅτου δεῖ τῷ λαγῷ ἐπιλύειν τὰς κύνας, καὶ πόσας ταύτας.

1. Χρὴ δὲ, ὅστις κύνας ἀγαθὰς ἔχει, μήτε ἐγγύθεν ἐπιλύειν τῷ λαγῷ, μήτε πλείους δυοῖν· καὶ γὰρ, εἰ πάνυ ὠκὺς τύχοι, καὶ πολλὰς πολλάκις κύνας διαπεφευγὼς, ἀλλά γε ἐξ εὐνῆς ἀνιστάμενον, καὶ ξὺν βοῇ καὶ κυνῶν ἐπικειμένων ἐκπλαγῆναι ἀνάγκη, καὶ πατάσσειν αὐτῷ τὴν καρδίαν. Καὶ ἐν τούτῳ πολλάκις γενναῖοι λαγωοὶ ἀκλεῶς ἀπώλοντο, μηδὲν μήτε δράσαντες, μήτε ἐπιδειξάμενοι μνήμης ἄξιον. 2. Ἐᾶν δὲ ὑπεκφυγεῖν ἀπὸ τῆς εὐνῆς, καὶ ἀναθαῤῥῆσαι. Ὁ δὲ, εἰ τύχοι δρομικὸς, ἐπαρεῖ εὐθὺς τὰ ὦτα, καὶ μεγάλα ἀπὸ τῆς εὐνῆς πηδήσεται· οἱ δὲ καὶ διαῤῥίψαντες τὰ μέλη, καθάπερ οἱ σκιρτῶντες, τότε ἀπευθυνοῦσι τὸν δρόμον. Καὶ τότε ἄρα ἐστὶ τὸ θέαμα ἄξιον τῶν πόνων, ὅσους ἐπὶ ταῖς κυσὶ πονεῖν ἀνάγκη.

CAPUT XVI.

Περὶ λαγωῶν, καὶ τίς ἡ τούτων ἀρετή.

1. Κράτιστοι δὲ τῶν λαγωῶν οἱ ἐν τοῖς περιφανέσι καὶ ἀναπεπταμένοις τὰς εὐνὰς ἔχοντες· ὑπὸ θάῤῥους γὰρ οὐκ ἀποκρύπτουσι σφᾶς, ἀλλὰ προκαλοῦνται, ἐμοὶ δοκεῖν, τὰς

Cap. XV. 1. ἐπιδειξάμενοι] Vulgatum ἐπιδεξάμενοι correxi.

2. διαῤῥίψαντες] Eſt de ſaltantium et laſcivientium leporum longis veſtigiis. Xenophon v. 8. διαῤῥιπτῶν ἐπὶ τὸ δυνατὸν, intellecto τοὺς πόδας. Idem iv. 4. διαῤῥίμματα canum εἰς τὸ πρόσθεν καὶ ὄπισθεν καὶ εἰς τὸ πλάγιον memorat, ubi venatori leporem repertum ſignificare volunt. Aliud eſt ἀπευθύνειν τὸν δρόμον, recto et contento curſu pergere.

Cap. XVI. 1. Κράτιστοι] Ælianus h. a. xiii. 14. ποδωκέστατοι οἱ ὄρειοι.

κύνας. 2. Οἱ δὲ αὐτοὶ οὗτοι, ἐπειδὰν διώκωνται, οὐκ ἐπὶ τὰς νάπας φεύγουσιν, οὐδὲ ἐπὶ τὰ ἄλση, εἰ καὶ πάνυ πλησίον τύχοι ὄντα, ὥστε εὐμαρῶς ἀφελέσθαι αὐτοὺς τοῦ κινδύνου· ἀλλὰ ἐς τὰ πεδία βιάζονται, ἐρίζοντες πρὸς τὰς κύνας, καὶ, εἰ μὲν βραδεῖαι κύνες ἕποιντο αὐτοῖς, τοσοῦτον, ὅσον διώκονται, θέουσιν· εἰ δὲ ὠκεῖαι, ὅση δύναμις. 3. Πολλάκις δὲ ἤδη ἐς τὰ πεδία ἐκτραπέντες, εἰ αἴσθοιντο ἐφομαρτοῦσαν κύνα ἀγαθὴν, ὡς ἐπισκιάζεσθαι ὑπ' αὐτῆς, θαμινὰ ἐν τοῖς ἐξελιγμοῖς διαῤῥίψαντες αὐτὴν, οἵδε τρέπονται αὖ ἐπὶ τὰς νάπας, ἢ εἴ που κατάδυσιν γιγνώσκοιεν. 4. Καὶ τοῦτο τεκμήριον ποιητέον, ὅτι ἐκράτησεν ἡ κύων τοῦ λαγῶ· οὐ γάρ τοι ἐπὶ τῷ ἁλῶναι τὸ θηρίον ἐξάγουσι τὰς κύνας, ἀλλὰ ἐς ἀγῶνα δρόμου καὶ ἅμιλλαν οἵ γε τῇ ἀληθείᾳ κυνηγετικοί· καὶ ἀγαπῶσιν, εἰ ἐπιτύχοι ὁ λαγὼς τοῦ διασώσοντος. 5. Καὶ καταφυγόντα ἐς ἀκάνθας ἔστιν ὅτε ὀλίγας οἵδε καὶ ἰδόντες ἐπτηχότα καὶ ἀπαγορεύοντα, ἀνακαλοῦσι τὰς κύνας· μάλιστα δὴ, εἰ καλῶς διαγωνίσαιντο· ὥστε πολλάκις ἤδη ἔγωγε ἐφ' ἵππου ἐφομαρτῶν τῷ δρόμῳ, καὶ ἁλόντα ἐπελθὼν ζῶντα ἀφειλόμην· καὶ ἀφελόμενος καὶ δήσας τὴν κύνα, ἀφῆκα διαφυγεῖν τὸν λαγών· καὶ εἰ ὕστερος ἀφικόμην, ἢ ὥστε διασῶσαι, ἔπαισα τὴν κεφαλὴν, ὅτι ἀνταγωνιστὴν ἄρα ἀγαθὸν ἀπώλεσαν αἱ κύνες. 6. Καὶ τούτου μόνου ἕνεκα οὐ ξύμ-

2. ἐπειδὰν διώκωνται] Vulgatum antea ἐπειδ' ἂν διώκονται correxit Zeune. Idem deinde αὐτοὺς in αὑτοὺς mutavit.

3. ἐξελιγμοῖς] Verbo ἐξελίττειν sæpius nofter cum Xenophonte utitur de lepore fugiente et veftigia variato et inflexo curfu turbante. Ælianus h. a. xiii. 14. δρόμον δὲ ἕνα καὶ ἰθὺν οὐ θεῖ, δεῦρο δὲ καὶ ἐκεῖσε παρακλίνει, καὶ ἐξελίττει τῇ καὶ τῇ, ἐκπλήττων τοὺς κύνας καὶ ἀπατῶν. Nofter poftrema hæc fignificavit verbis διαῤῥίψαντες αὐτὴν, turbant canem et dubiam faciunt disjectis et varie inflexis veftigiis. Statim nofter xvii. 3. ὁ μὲν ἐξελίξας τὸν δρόμον καὶ διαῤῥίψας τὴν κύνα ἵεται τοῦ πρόσω. Cap. xx. 3. ἐξελιχθῆναι τοὺς ἑλιγμοὺς τοὺς πρώτους.

5. διαγωνίσαιντο] Præceffit ἀνακαλοῦσι τὰς κύνας. Igitur male Zeune διαγωνίσαιτο conjecit.

ζῶντα] Stephanus Sched. v. 18. ζῶον pofuit; igitur paulo antea ἁλὸν fcribi voluit.

τὴν κεφαλὴν] Britannus Blane τῶν κυνῶν intelligit, equidem Arriani.

φημι τῷ ἐμαυτοῦ ὁμωνύμῳ, ἀλλὰ εὑρισκόμενον μὲν ὅστις ἴδοι τὸ θηρίον καὶ διωκόμενον καὶ μεταθεόμενον, ξυγχωρῶ, διότι ἐπιλάθοιτο ἂν, εἴ του ἐρῴη· ἁλισκόμενον δὲ ἰδεῖν, οὔτε ἡδὺ τὸ θέαμα ἀποφαίνω οὔτε ἐκπληκτικὸν, ἀλλ' ἀνιαρὸν μᾶλλον, καὶ οὐκ ἂν ἐπί γε τούτῳ ἐπιλαθέσθαι ἄν τινα, εἴ του ἐρῴη. 7. Ἀλλ' ἐκείνῳ γε τῷ Ξενοφῶντι, οὐκ ἐγνωκότι ὠκείας κύνας, συγγνωστὸν, εἰ καὶ ἁλισκόμενος λαγὼς μέγα θέαμα ἐφαίνετο. 8. Ἐφομαρτοῦντα δὲ τῷ δρόμῳ ἐπικλάζειν, εἰ καὶ μὴ παρακελευσαίμην, οἶδα ὅτι πολλὴ ἀνάγκη· ὥστε καὶ ἄναυδόν τινα ῥῆξαι φωνὴν οὐ μεῖον, ἢ, ὡς λόγος, τὸν Κροίσου υἱέα.

CAPUT XVII.

Ὅτι τὸ ἀνακαλεῖν ἐν ταῖς θήραις τὰς κύνας, ἀγαθὸν ταύταις.

1. Καὶ τὴν κύνα δὲ ἀνακαλεῖν ἀγαθόν· χαίρουσι γὰρ τὴν φωνὴν τοῦ δεσπότου γνωρίζουσαι, καὶ παραμυθίαν ἴσχουσι τῶν πόνων τὸ γιγνώσκειν, ὅτι θεατὴς αὐταῖς πάρεστι, καὶ ὅτι οὐ λανθάνουσιν ἀγωνιζόμεναι καλῶς. 2. Καὶ δὴ τὸ ἐν πρώτῳ μὲν δρόμῳ, ὁσάκις φίλον, ἀνακαλεῖν οὐ κωλύω· ἐν δευτέρῳ δὲ ἢ τρίτῳ, ὁπότε εἰκὸς διαπεπονῆσθαι τὴν κύνα, κωλῦσαι ἄν μοι δοκῶ θαμινὰ ἀνακαλεῖν αὐτὴν ὀνομαστὶ, μή ποτε ἄρα ὑπὸ μένους καὶ προθυμίας, χαρίζεσθαι τῷ δεσπότῃ θέλουσα, ἐπὶ τὰ παρὰ δύναμιν ἐνταθεῖσα ῥήξειέ τι τῶν ἐντός· πολλαὶ γὰρ ἤδη οὕτω γε κύνες καὶ αἱ γενναιόταται διαφθείρονται. 3. Ἀλλὰ τηνικαῦτα ἀφιέναι διαγωνίζεσθαι, ὅπως ἐθέ-

6. εἴ του ἐρῴη] Locus Xenophontis est v. 33.

8. Κροίσου] Cf. Herodoti librum i.

Cap. XVII. 2. γὰρ ἤδη οὕτω γε κύνες —διαφθείρονται] Vitiosum locum esse suspicor et quædam excidisse. Quid enim γε hic facit? Deinde ἤδη non congruit cum præsenti διαφθείρονται. Supra xiv. 2. πολλαὶ ἤδη διώξασαι ἀνὰ κράτος ἀπεπνίγησαν ὑπὸ τοῦ ἄσθματος. xxv. 2. πολλοὶ ἤδη—ἀπώλοντο.

λουσιν· οὐ γάρ τοι οὐδ᾽ ἴσος ὁ ἀγὼν λαγωῷ καὶ κυνί· ἀλλ᾽ ὁ μὲν, ὅποι βούλεται, θεῖ, ἡ δὲ ἄλλῳ ἐφομαρτεῖ· καὶ ὁ μὲν ἐξελίξας τὸν δρόμον καὶ διαῤῥίψας τὴν κύνα ἵεται τοῦ πρόσω, ἡ δὲ, εἰ διαῤῥιφθείη, πλάζεται· καὶ ἀνάγκη φθάσαντα αὖ μεταθεῖν καὶ ἀναλαβεῖν, ὅσον ἐξηνέχθη τοῦ δρόμου. 4. Καὶ αἱ δυσχωρίαι πρὸς τοῦ λαγὼ μᾶλλόν τί εἰσιν ἢ τῆς κυνὸς, οἷα τὰ τραχέα καὶ οἱ φελλεῶνες καὶ τὰ σιμὰ καὶ τὰ ἀνώμαλα· ὅτι καὶ κοῦφός τέ ἐστι, καὶ οἱ πόδες αὐτῷ ὑπὸ δασύτητος οὐ ῥήγνυνται ἐν τοῖς τραχέσι, καὶ τὸ περὶ ψυχῆς δὲ θεῖν ἀφαιρεῖται τὴν αἴσθησιν τῶν δυσκόλων.

CAPUT XVIII.

Ὅτι δεῖ τὴν κύνα καλῶς ἠγωνισμένην καταψῶντα ἐπευφημεῖν.

1. Ἔχουσαν δὲ τὴν κύνα ἢ καὶ ἄλλως κρατήσασαν τῷ δρόμῳ, καταπηδήσαντα ἀπὸ τοῦ ἵππου καταψᾷν χρὴ ἐπευφημοῦντα, καὶ τὴν κεφαλὴν φιλεῖν, καὶ τὰ ὦτα ἀποτείνειν, καὶ ὀνομαστὶ ἐπιλέγειν, εὖγε ὦ Κιῤῥὰ, εὖγε ὦ Βόννα, καλῶς γε ὦ Ὁρμὴ, καὶ, ὅ τι περ ἄλλο ἑκάστῃ ὄνομα, αὖ τοῦτο ἀνακαλοῦντα· χαίρουσι γὰρ ἐπαινούμεναι, καθάπερ τῶν ἀνθρώπων οἱ γενναῖοι. 2. Ἡ δὲ, εἰ μὴ τύχοι ἀπηγορευκυῖα, πρόσεισιν ἐπιμειδιῶσα καὶ φιλοφρονουμένη. Ἀγαθὸν δὲ ἐπὶ τούτῳ καὶ καλινδεῖσθαι τὴν κύνα, καθάπερ τοὺς ἵππους ὁρῶμεν· δῆλον γὰρ, ὅτι

3. οὐδ᾽ ἴσος ὁ ἀγὼν] Vulgatum οὐδεὶς ὡς ἀγὼν manifeſto vitioſum correxi.

διαῤῥίψας] Cf. ad cap. xvi. 3.

ἵεται τοῦ πρόσω] Vulgatum ἵεται correxi. De dictione τοῦ πρόσω dixi ad Xenophontis Anabaſin.

ἐξηνέχθη τοῦ δρόμου] Cf. ad xxiv. 8. ubi idem verbum eſt ſine additis τοῦ δρόμου.

4. τὰ τραχέα] Vulgatum τι correxi. φελλεῶνας illuſtravi ad Xenophontem de Ven. v. 18.

ὑπὸ δασύτητος] Ælianus h. a. xiii. 14. πέφυκε γὰρ δασὺς τοὺς πόδας καὶ δὴ καὶ τῶν τραχέων ἀνέχεται. Hinc Attici etiam δασύποδα vocarunt leporem.

Cap. XVIII. 1. ἀποτείνειν] Vulgatum ἀποτεινεῖν corrigi juſſit Zeune.

μὴ ἀπηγόρευσεν ὑπὸ τοῦ δρόμου, καὶ ἅμα τὸν κάματον παύει αὐτῶν.

CAPUT XIX.

[Πῶς Κελτοὶ θηρῶσι, καὶ πότε.]

1. Θηρῶσι δὲ Κελτοὶ, ὅσοι μὲν πλουτοῦσιν αὐτῶν καὶ τρυφῶσιν· ἕωθεν ἐκπέμπουσιν ἐς τὰ χωρία τὰ ὕποπτα τοὺς κατοπτεύσοντας, ὅπου τυγχάνει ἀναπαυόμενος λαγώς· καὶ ἔστιν ὁ ἀγγέλλων, εἰ τύχοι ὀφθεὶς, ἢ ὁπόσοι ἂν τύχωσιν. 2. Ἔπειτα ἀφικόμενοι μεθιᾶσι τὰς κύνας, ἐξεγείραντες τὸ θηρίον· αὐτοὶ δὲ ἐφ' ἵππων ἕπονται.

CAPUT XX.

[Ὅπως εἰς κυνηγέσιον ἐξιέναι χρὴ τοὺς μὴ τὸ θήραμα οὗ ἐστιν ἐγνωκότας.]

1. Ὅσοις δὲ οὐκ εἰσὶν οἱ κατοπτεύσοντες, οἱ μὲν αὐτῶν πλείονας συνθήρους συνάγοντες ἐξίασιν ἐφ' ἵππων, καὶ τὰ ὕποπτα ἐπερχόμενοι, ὅπου ἂν τύχῃ ἐξεγερθεὶς λαγὼς, μεθιᾶσι τὰς κύνας· ὅσοι δὲ ἔτι μᾶλλον αὐτουργοί εἰσι κυνηγεσίων, πεζοὶ ἐξίασιν· εἰ δέ τις αὐτοῖς ἐφ' ἵππου ἐφομαρτεῖ, καὶ οὗτος διώκειν τέτακται ἅμα ταῖς κυσίν. 2. Ἐκπεριΐασι δὲ ἐπὶ μετώπου ταχθέντες· ἔπειτα

Cap. XIX. 1. τρυφῶσιν] Nescio quid hiulci habet hæc narratio, et vereor, ut locus sit integer. Deinceps κατοπτεύοντας habet H. Stephani Schediasma v. 16. Hæc postquam scripseram, denuo tractavi cap. xx. et obstupui, tantam hucusque Editorum fuisse socordiam, ut de transposito hoc capite, si ipsi vitium animadverterant, ne verbo quidem lectores admonerent. Vulgo enim caput hoc numero xv. inscriptum et post caput xiv. collocatum seriem et ordinem doctrinæ turbabat; caput vero hinc longe remotum xx. subito narrationem alibi inceptam repetebat; sed ne istic quidem Editoribus de vitio suboluisse videtur. Nunc bene omnia coeunt invicem et juncta narrationem de Celtarum venatione continuant; inscriptiones autem capitum ita magis etiam stuporem auctoris manifestum monstrant. Post τρυφῶσιν insertum malim οὕτως. Ad membrum illud ἐκπέμπουσι τοὺς κατοπτεύσοντας respondet capitis sequentis membrum illud: Ὅσοις δὲ οὐκ εἰσὶν οἱ κατοπτεύσοντες. Inscriptiones trium horum capitum nimis ineptas seclusi.

Cap. XX. 1. ὅπου ἂν τύχῃ] Vulgatum ὅπως correxi. τύχοι ex h. l. posuit Stephanus Schediasm. v. 16.

ἐπ' εὐθείας προελθόντες, ὅσον ξύμμετρον διανύσαι, ἐπιστρέψαντες αὖ ἅμα κάμπτουσι παρὰ τὰ αὐτὰ διὰ τῶν αὐτῶν, μηδὲν εἰς δύναμιν παραλείποντες τῶν ὑπόπτων. 3. Χρὴ δὲ, εἰ πλείους κύνας ἐπάγοιντο, μὴ εἰκῇ τεταγμένας ἰέναι· εἰ γάρ τοι ἐξεγερθείη τῆς εὐνῆς λαγὼς, οὐκ ἔστιν ὅστις ἀπόσχοιτο μὴ οὐκ ἐφεῖναι τὴν ἑαυτοῦ κύνα· ὁ μὲν ἐπιθυμίᾳ τοῦ θέουσαν ἰδεῖν τὴν αὑτοῦ ἕκαστος, ὁ δέ τις ἐκπλαγεὶς πρὸς τὴν βοὴν καὶ ἔκφρων γενόμενος· ἁλίσκοιτό τε ἄνευ ἀγῶνος ὁ λαγὼς ὑπὸ θορύβου τῶν κυνῶν, καὶ τοῦ θεάματος ὅ τι περ ὄφελος ἀπολλύοιτο. 4. Ἀλλ' ἄρχοντα χρὴ ἐπιτετάχθαι τῇ θήρᾳ, καὶ οὗτος συνδυαζέτω τὰς κύνας, καὶ ταττέτω, ὡς, εἰ ταύτῃ πηδήσειε, σὺ καὶ σὺ ἐπιλύειν· ἄλλος δὲ μὴ λυέτω· εἰ δὲ ταύτῃ, αὖ σὺ καὶ σύ· οἱ δὲ ἐμπεδούντων τὸ ταχθέν.

CAPUT XXI.

[Περὶ τοῦ, πῶς θηρῶσι Κελτοί.]

1. Θηρῶσι δὲ Κελτοὶ καὶ ἀναμιγνύοντες τοῖς ἰχνευταῖς κυσὶ τὰς ὠκείας· καὶ οἱ μὲν μαστεύουσιν, αὐτοὶ δὲ διΐστανται, μετὰ χεῖρας ἄγοντες τὰς κύνας τὰς ἀγαθὰς, οὗπερ μάλιστα εἰκὸς τὸν λαγὼ ἀπευθῦναι τὸν δρόμον, ὥστε ἐφιέναι τῶν κυνῶν, ὅπως ἂν τοι προχωρῇ. 2. Καὶ εἰσὶν αἱ κύνες αὗται, ὅ τι περ αἱ ἄρκυς Ξενοφῶντι ἐκείνῳ· ἀλλ' ἄτακτοί γε οὕτως γίγνονται οἱ δρόμοι· καὶ ὁ λαγὼς, εἰ καὶ πάνυ ἀγαθὸς ὢν τύχοι, τὸ πολὺ ὑπὸ τῆς κλαγγῆς τῶν κυνῶν ἐκπλήττεται, καὶ, εἰ μὴ πρὸ πολλοῦ τύχοι προ-

2. παρὰ τὰ αὐτὰ διὰ τῶν αὐτῶν] Eadem verba ſed alio ſenſu habet Xenophon Venat. v. 20.

3. γενόμενος. Ἁλίσκοιτό τε ἄνευ] Ita vulgo ſcriptum h. l. emendavi, ut male diſcerpta conjungerem. Pendent enim hæc verba, ἁλίσκοιτο— ἀπολλύοιτο, ab illo initio: εἰ γάρ τοι ἐξεγερθείη et ſeqq. An præterea particula ἂν exciderit optativo modo jungenda, dubius hæreo.

Cap. XXI. 1. οὗπερ] Scribendum ſuſpicor οἷπερ.

2. ἄτακτοι] Blancardi conjecturam ἀλλὰ τακτοὶ recte improbavit Zeune.

πηδήσας, ὡς καταστῆσαι αὐτῷ τὴν γνώμην, ἁλίσκεται εὐμαρῶς, ἔκφρων γενόμενος. 3. Χρὴ οὖν ὅστις ἐπιλύσαι κύνα ἀγαθὸς, μὴ ἐφιέναι τι θορυβουμένῳ, ἀλλὰ ἐάσαντα ἐξελιχθῆναι τοὺς ἑλιγμοὺς τοὺς πρώτους, οὕτω μεθεῖναι τὴν κύνα, εἰ μὴ διαφθεῖραι θέλει τὴν θέαν.

CAPUT XXII.

Ὅτι οὐ χρὴ ἐπιλύειν κύνας νεογνῷ θηράματι.

1. Νεογνῷ δὲ ἐπιλύειν μὴ θέμις ἔστω· ἀλλὰ χρὴ πειθομένους τῷ ἐμῷ ὁμωνύμῳ ἀφιέναι τούτους τῇ Θεῷ. 2. Ὥστε καὶ τὰς ἰχνευούσας, εἰ οἷόν τε, πειρατέον ἀνακαλεῖν· κακαὶ δὲ ἀνακληθῆναι αὗται, καὶ δυσπειθεῖς ὑπὸ λιμοῦ, δειναὶ δὲ καὶ καταφαγεῖν τὸν ἁλόντα παντελῶς· ὥστε μόλις ἂν ξύλῳ παίων ἀπαλλάξειας αὐτάς.

CAPUT XXIII.

Πῶς θηρατέον ἐλάφους, ἢ ἄλλο τι μέγιστον.

1. Χρὴ δὲ ἔλαφον, ἤ τι ἄλλο ἐς μέγεθος πρὸς τοσόνδε, τόνδε τὸν τρόπον θηρᾷν, ἐφιέντα τὰς κύνας τὰς γενναίας· μέγα τε γὰρ τὸ θηρίον, καὶ δεῖ ἐπὶ πολὺ, καὶ διαγωνίσασθαι οὐκ ἀσφαλές· καὶ ὁ κίνδυνος οὐ σμικρὸς, κύνα ἀγαθὴν ἐλάφου ἕνεκα διαφθαρῆναι. 2. Ἀλλὰ τὰς ἐλάφους, ἔνθα τὰ πεδία εὐήλατα, ἐν μὲν Μυσοῖς καὶ ἐν Γέταις καὶ ἐν Σκυθίᾳ καὶ ἀνὰ τὴν Ἰλλυρίδα, ἀφ᾽ ἵππων τῶν Σκυθικῶν καὶ Ἰλλυριῶν διώκουσιν· αὐτοὶ γὰρ ἐλαύνεσθαι μὲν τὰ πρῶτα οὐκ ἀγαθοί· ἀλλὰ κἂν πάνυ κατα-

3. ἐπιλύσαι—ἀγαθὸς] peritus temporis, ubi canis dimittendus et lepori immittendus eſt.

Cap. XXII. 1. πειθομένους] Vulgatum πειθομένως a Zeunio in Indicem relatum correxi. Locus Xenophontis eſt cap. v. 14.

Cap. XXIII. 1. πρὸς τοσόνδε] Vitioſa hæc ſunt. Deeſt verbum προῆκον et, ni fallor, θηρίον. Donec Codex meliorem ſuggeſſerit ſcripturam, conjiciebam ἐς μέγεθος προῆκον θηρίον τόνδε et cet.

2. αὐτοὶ γὰρ] Mihi οὗτοι ſcribendum videbatur.

φρονήσειας ἰδὼν παραβάλλοντας ἵππῳ Θετταλῷ ἢ Σικελῷ ἢ Πελοποννησίῳ· διαπονούμενοι δὲ ἐπίπαν ἀντέχουσι. 3. Καὶ τότε ἂν ἴδοις τὸν μὲν ὠκὺν ἐκεῖνον ἵππον καὶ μέγαν καὶ σοβαρὸν ἀπαγορεύοντα· τὸν δὲ λεπτὸν καὶ ψωραλέον πρῶτα μὲν παραμείβοντα, ἔπειτα ἀπολείποντα, ἔπειτα ἀπελαύνοντα τὸ θηρίον. 4. Ὁ δὲ ἐς τοσοῦτον ἄρα ἀντέχει, ὥστε ἀπαγορεῦσαι τὴν ἔλαφον· ἀπαγορεύσασα δὲ καὶ χανοῦσα ὑπὸ ἀπορίας ἵσταται· καὶ ἔξεστιν ἤδη, εἰ μὲν βούλοιο, ἀκοντίσαι ἐγγύθεν ὡς πεπεδημένην· εἰ δὲ ἐθέλοις, καὶ ζώσῃ βρόχον περιβαλόντα ἄγειν.

CAPUT XXIV.

Ὅπως Λίβυες μεθ᾽ ἵππων αἱροῦσι μεγάλα θηράματα.

1. Ἐν δὲ Λιβύῃ ἀφ᾽ ἵππων Λιβυκῶν, οἳ δὴ Νομάδες καλοῦνται, οἵ τε ἄνδρες αὐτοὶ καὶ οἱ ἱππικοὶ ἀπὸ τούτων τῶν ἵππων, μὴ ὅτι ἐλάφους αἱροῦσιν ἢ δορκάδας· (ταῦτα μὲν γὰρ οὐδὲ διὰ πολλοῦ ἀγῶνος, οὐδὲ ἀγαθοὶ ἵπποι δοκοῦσιν οἱ τοιοῦτόν τι ἑλόντες) ἀλλὰ καὶ τοὺς ὄνους τοὺς ἀγρίους, οἳ δὴ ὠκύτητι διαφέροντές εἰσι, καὶ τῷ ἐπὶ μήκιστον ἀντέχειν θέοντες. 2. Ὁπότε γ᾽ οὖν ἐπὶ μέγαν βασιλέα ἤλαυνον οἱ ἅμα Κύρῳ τῷ Δαρείου Ἕλληνες, οἷς καὶ Ξενοφῶν συνεστράτευσε, λέγει Ξενοφῶν, οὗ τὰ πεδία τὰ Ἀραβίων ἐξήνυον, ἀγέλας προφαίνεσθαι τῶν ὄνων τῶν ἀγρίων, καὶ ὑπὸ ἑνὸς μὲν ἱππέων μήποτε ἁλῶναι ὄνον ἄγριον· διϊσταμένους δὲ ἄλλους ἐπ᾽ ἄλλοις ἐλαύνειν· τοὺς δὲ πολλοῖς ἀντίσχοντας τελευτῶντας ἤδη ἀπαγορεύειν ὑπὸ

παραβάλλοντας] Nisi forte significet verbum juxta euntes vel currentes, equidem παραβαλλομένους vel καὶ παραβαλὼν scribendum censeo.

3. ἀπελαύνοντα] Equi celeris usus non est in fugandis feris, sed potius in assequendis adeoque aggrediendis. Quare ἐπελαύνοντα scribendum censeo.

4. χανοῦσα] sublimi cervice et aperto ore anhelans.

Cap. XXIV. 1. ἵππων Λιβυκῶν] Libycos equos strigosos et celerrimos memorat Ælianus h. a. iii. 2.

πολλοῦ ἀγῶνος] Intellige αἱροῦσιν.

2. πολλοῖς ἀντίσχοντας] Vulgatum

καμάτȣ· οὕτως ἄρα καὶ Κύρῳ τῷ μεγάλου μὲν βασιλέως παιδὶ, μεγάλȣ δὲ βασιλέως ἀδελφῷ, ȣ̓κ ἀγαθοὶ διώκειν ἵπποι ἦσαν. 3. Λιβύων δὲ παῖδες, ὀκταετεῖς εἰσιν οἱ μὲν αὐτῶν, οἱ δὲ ȣ̓ πολλῷ πρεσβύτεροι, ἐπὶ γυμνῶν τῶν ἵππων ἐλαύνουσι, ῥάβδῳ χρώμενοι ἐπ' αὐτοῖς, ὅσα Ἕλληνες χαλινῷ, καὶ ἐς τοσȣ̃τον ἄρα ἐφομαρτοῦσι τοῖς ὄνοις τοῖς ἀγρίοις, ὥστε τελευτῶντες βρόχον περιβάλλοντες τῷ θηρίῳ ἄγουσιν αὐτόν· ὁ δὲ ἕπεται ἡττημένος. 4. Οὕτω τοι θηρῶσιν, ὅσοις κύνες τε ἀγαθαὶ καὶ ἵπποι, οὐ πάγαις, οὐδὲ ἄρκυσιν, οὐδὲ βρόχοις, οὐδὲ ἁπλῶς δόλοις καὶ σοφίσμασιν ἐξαπατῶντες τὰ θηρία, ἀλλὰ ἐκ τοῦ εὐθέος διαγωνιζόμενοι. 5. Καὶ ἔστι τὰ θεάματα, ἐμοὶ δοκεῖν, οὐδέν τι ἐκείνοις παραπλήσια· ἀλλὰ τὰ μὲν ληστείᾳ ἢ κλοπῇ ἔοικε, τὰ δὲ πολέμῳ τῷ ἀνὰ κράτος διαπολεμουμένῳ· καὶ οἱ μὲν ὡς πειραταὶ λάθρα ἐπιπλέοντες προσφέρονται πρὸς τὰ θηρία· οἱ δὲ, καθάπερ Ἀθηναῖοι Μήδων ἐκράτησαν ναυμαχίᾳ περὶ Ἀρτεμίσιον ἢ περὶ Σαλαμῖνα καὶ Ψυτταλίαν, ἢ αὖθις περὶ Κύπρον, οὕτω δὲ καὶ οὗτοι τῶν θηρίων ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς κρατοῦσιν.

CAPUT XXV.

Περὶ τοῦ, ἀφ' οἵας ἡλικίας δεῖ ἐξάγειν εἰς θήραν τὰς θηλείας κύνας.

1. Κυνὸς ἡλικία ἐς τὸ θεῖν· θήλειαν μὲν μετὰ μῆνα

πολλοὺς ἀντίσχοντας ex loco Xenophontis Anab. i. 5. 2. correxi in annotatione ad iſtum locum.

3. *οἱ μὲν αὐτῶν*] Particulam *μὲν* inſerui.

ῥάβδῳ] Nemeſianus de Venat. verſu 259. ſeqq. equos Mauruſios et Mazacas deſcribens: *nam flecti facilis—paret in obſequium lentæ moderamine virgæ—ſunt verbera freni* et cetera.

βρόχον] Ælianus h. a. xiv. 10. Ὄνοι δὲ Μαυρούσιοι ὤκιστοι δραμεῖν παρά γε τὴν πρώτην ὁρμήν εἰσιν ὀξύτατοι—ταχέως δὲ κάμνουσι, καὶ αὐτοῖς οἱ πόδες ἀπαγορεύουσι.—τῶν μὲν οὖν ἵππων ἀποπηδήσαντες εἶτα μέντοι περιβάλλουσιν αὐτοῖς βρόχους περὶ τὴν δέρην καὶ τῷ ἵππῳ προσαρτήσας ἕκαστος ἄγει.

Cap. XXV. 1. *Κυνὸς ἡλικία ἐς τὸ θεῖν*] Hæc verba mihi a Grammatico aliquo profecta et in margine olim appoſita fuiſſe videntur. Nec enim bene græca ſunt, neque cum reliqua oratione bene coeunt.

ἑνδέκατον ἐξάγειν ἐπὶ θήραν· πρόσθεν δὲ ἔτι ἀπὸ δεκάτου μηνὸς, εἰ εὐπαγὴς τύχοι καὶ μὴ ὑγρομελὴς, λαγὼ ἀπὸ χειρὸς ἀφιέναι ἐν χωρίῳ περιφανεῖ, καὶ τὴν μὲν ἐγγύθεν ἐφιέναι τῷ λαγῷ, ὥστε τήν τε ὄψιν αὐτὴν ἐμπίπλασθαι, καὶ ἐγγὺς ὁρῶσαν μετ' ἐλπίδος ἀγαθῆς πονεῖν. 2. Κύνα δὲ ἄλλην γενναίαν ἐφιέναι ὕϛερον, ὡς μὴ ἐπὶ πολὺ κακοπαθῆσαι τὴν σκύλακα, μηδὲ ἀπαγορεῦσαι ὑπὸ καμάτου· ἡ δὲ θαμινὰ καὶ εὐμαρῶς ἐξελίσσουσα τὸν λαγὼ παραδώσει τῇ σκύλακι· ἑλοῦσαν δὲ ἐᾶν σπαράξαι τοῖς ὀδοῦσιν, ἔστε κατακανεῖν. 3. Ἐπειδὰν δὲ ἐξάγεσθαι ἤδη ὥραν ἔχῃ, πρῶτα μὲν τὰς ὁδοὺς βαδίζειν, ὅσαι τραχεῖαι αὐτῶν· ἀγαθὸν γὰρ τὸ μελέτημα ἐς τὸ πῆξαι τοὺς πόδας ταῖς κυσίν. 4. Ἔπειτα ἵστασθαι τὸν ἔχοντα αὐτὰς ἐν χωρίῳ περιφανεῖ καὶ ὑπερδεξίῳ, καὶ φθάσαντι μὲν τῷ λαγῷ καὶ προλαβόντι οὐχ ὁρῶσαν μὴ ἐφιέναι· τοῦτο γάρ τοι περὶ τῶν εἰς ἰχνείαν ἀσκουμένων κυνῶν παραινεῖ ὁ Ξενοφῶν ἐκεῖνος. 5. Κύνα δὲ ὠκεῖαν εἰ μὴ ὁρῶσαν ἐπιλύσειας, πλάζεται καὶ σκιρτᾷ καὶ ἔκφρων γίγνεται καὶ ἀνασοβεῖται. 6. Καὶ τοίνυν εἴ ποτε διαφύγοι αὐτὴν τελεωθεῖσαν ἤδη ὁ λαγὼς, οὐκ ἀτρέμα ἔχει ἑαυτὴν, οὐδὲ ἐπὶ τὸν κυνα-

ἑνδέκατον] Xenoph. vii. 6. *τὰς μὲν θηλείας ὀκταμήνους, τὺς δὲ ἄῤῥενας δεκαμήνους.*

λαγὼ ἀπὸ] Vulgatum *λαγῷ* ſenſum turbat, igitur correxi. Nemeſianus verſu 189. *his leporem præmitte manu non viribus æquis nec rurſus virtute parem, ſed tarda trahentem membra.*

μετ' ἐλπίδος] Contra Xenoph. vii. 9. *ἐὰν δὲ αἰσχίους ὦσι πρὸς τὸν δρόμον* (catuli), *οὐδὲν κωλύει ἰέναι· εὐθὺς γὰρ δὴ ἀνέλπιστοι οὖσαι τοῦ ἑλεῖν, οὐ πείσονται τοῦτο.*

2. *ἡ δὲ θαμινὰ*] Vulgatum *ἥδε θ.* correxi. Sequens *ἐξελίττουσα* copula non cum *τὸν λαγὼ*, ſed cum intellecto *τὰ ἴχνη*. Cf. ad Xenoph. vi. ſect. 15.

κατακανεῖν] Blancardi conjecturam *κατακαίνειν* repudiat ſimilis locus cap. xxx. 5. *ἔστε χαλάσαι τοὺς μασθούς.* Xenophon vii. 9. qui hæc paulo aliter tradit, ita: *ἁλισκομένου δὲ τοῦ λαγῶ, διδόναι αὐταῖς ἀναῤῥηγνύναι.*

3. *τραχεῖαι*] Xenophon iv. 10. *ἔϛι δὲ ἀγαθὸν ἄγειν τὰς κύνας τὰ τραχέα· καὶ γὰρ εὔποδες γίγνονται.*

4. *οὐχ ὁρῶσαν—ἐκεῖνος*] Habet ille cap. vii. 7. *ἐὰν μὲν καλαὶ ὦσι πρὸς τὸν δρόμον τὰ εἴδη, μὴ ἀνιέναι εὐθύς· ἐπειδὰν δὲ προλάβῃ ὁ λαγὼς τῷ δρόμῳ, ὥστε μὴ ἐφορᾷν ἔτι αὐτὸν, τὰς σκύλακας ἰέναι· ἐὰν γὰρ ὁμόθεν καλὰς τὰ εἴδη οὔσας καὶ εὐψύχους πρὸς τὸν δρόμον ἐπιλύῃ, ὁρῶσαι τὸν λαγὼ, ἐντεινόμεναι ῥήγνυνται.* Reprobat igitur Xenophontis præceptum, et ſtatim argumenta edit.

5. *ἔκφρων*] Diverſo ſenſu dixit Xenophon cap. v. 15.

γωγὸν ἐπάνεισιν, οὐδὲ ἀνακαλοῦντος ὑπακούει, ἀλλ' ὑπὸ μελέτης τοῦ θεῖν ἐπὶ μηδενὶ εἰκῇ πλάζεται, καὶ μαινομένῃ ἔοικεν. 7. Ἀλλὰ ἵστασθαι μὲν τὸν ἔχοντα τὴν σκύλακα ἐν χωρίῳ, ὁποῖον ἤδη μοι λέλεκται, κρυπτόμενον οὗ μάλιστα τεκμήραιτο ἄν τις, ὅτι πονούμενος ὁ λαγὼς ὑποκάμψας ἥξει. 8. Ἰδόντα δὲ διαπεπονημένον ἐγγύθεν ἐφιέναι, μὴ κατὰ στόμα, μηδὲ ἐκ τοῦ ἐναντίου· ἡ μὲν γὰρ κύων ἐξορμήσασα εὐθὺ ἐξενεχθήσεται, ὁ δὲ λαγὼς ἐξελίξας εὐμαρῶς παραμείψει· τὴν δὲ πολὺ ἀπολειφθῆναι ἀνάγκη, καὶ χαλεπῶς ὑποκάμψαι· καθάπερ αἱ τριήρεις εὐθυπλοοῦσαι οὐκ εὐμαρῶς ἐπικάμπτουσιν, εἰ μὴ ἀνεθείη τὸ πολὺ τῆς εἰρεσίας αὐταῖς, πρὶν ἐπιστρέφεσθαι. 9. Ἀλλὰ ἐάσαντα παραμεῖψαι τὸν λαγὼν, ἐκ τοῦ πλαγίου χρὴ ἐφεῖναι· ἁλόντος δὲ, ἐφομαρτείτω τις σπουδῇ, πρὶν ἐμφορηθῆναι τοῦ αἵματος τὰς κύνας· οὐκ ἐπειδὴ τὰ κρέα ἄρα περὶ πολλοῦ ποιητέον ἀνδρὶ ἐς κάλλος κυνηγετοῦντι, ἀλλ' ὅτι πονηρὸν μάθημα κυνὶ γενναίᾳ λαγωοῦ ἐσθίειν· καὶ ἤδη πολλαὶ κύνες οὕτω διεφθάρησαν, ἐπὶ μακρῷ δρόμῳ ἀσθμαίνουσαι ἐνεπλήσθησαν, ἔπειτα πνιγεῖσαι ἀπώλοντο.

CAPUT XXVI.

Περὶ ἀῤῥένων κυνῶν, ἐφ' οἵας ἡλικίας χρεὼν αὐτοὺς ἐπὶ θήραν ἐξάγειν.

1. Ἄῤῥενα δὲ μὴ πρόσθεν ἢ διετῆ γενόμενον ἐξάγειν

6. ἐπὶ μηδενὶ εἰκῇ] Copulandum εἰκῇ cum πλάζεται; ita vero ſuperflua aut potius contraria ſententiæ videntur verba ἐπὶ μηδενί.

7. ὁποῖον] Nempe περιφανεῖ. Incipit nunc præceptum Xenophonteo contrarium explicare.

ὑποκάμψας] Utitur verbo Xenophon v. 16. et noſter mox ſect. 8. ubi variat ſignificationem eandem reddens verbi ἐπικάμπτουσι.

8. ἐγγύθεν] Xenophon vii. 8. ὁμόθεν ἐπιλύειν dixit.

εὐθὺ] recta via pergit, ut ſequens εὐθυπλοοῦσαι monſtrat, et contrarium ἐκ τοῦ πλαγίου ἐφεῖναι.

ἐξενεχθήσεται] Supra xvii. 3. ὅσον ἐξηνέχθη τοῦ δρόμου.

9. ἐπειδὴ] Cf. ad cap. xxxv. 1.

λαγωοῦ] Quidni λαγῶ dixit? An potius λαγῶα ſcribendum, nempe κρέα?

ἐπὶ μακρῷ δρόμῳ] Niſi articulum αἵ inſerere malueris, ἐπεὶ ſcribendum cenſeo.

ἐπὶ θήραν· πολὺ γάρ τοι ὕστερον τοῖς ἄῤῥεσι πήγνυται τὰ μέλη. 2. Καὶ ὁ κίνδυνος οὐ σμικρὸς, ἀλλὰ πολλοὶ ἤδη, πρὶν τελειωθῆναι, ἀγωνισάμενοι πρὸ ὥρας ἀπώλοντο, καὶ μάλιστα δὲ ὅσοι γενναιότατοι· ὑπὸ γὰρ μένους τοσοῦτον, ὅσον δύνανται, θέουσι. 3. Τὰ δὲ ἄλλα ὡσαύτως παραφυλάττειν, ὅσα ἐπὶ ταῖς θηλείαις ἤδη μοι λέλεκται, ὅπως πρακτέον. 4. Φυλάττειν δὲ καὶ ἀπὸ ὀχείας ἐντὸς τῆσδε τῆς ἡλικίας· οὔτε γὰρ ἡ γονή πω αὐτοῖς πέπηγεν, ἀλλὰ ἔστιν ἐξίτηλος τὸ πολὺ καὶ ἀμαυρὰ, καθάπερ ἡ τῶν παίδων· αὐτοὶ δὲ διαφθείρονται πάμπαν, ὡς μηδὲν ἔτι πράττοντα ὕστερον ὀρθῶσαι τὴν ἁμαρτίαν· ἀλλ' ἀπὸ τρίτου μὲν ἔτους ἐφίεσθαι ἐν ὥρᾳ ἂν εἴη τῇ ξυμμέτρῳ.

CAPUT XXVII.

Πῶς ἐπὶ ὀχείαν ἀκτέον τὰς κύνας.

1. Ἐφιέσθωσαν δὲ ὧδε· φυλάξαι χρὴ τὴν κύνα, ἐπειδὰν ἀποκαθαρῇ ἀπὸ τοῦ αἵματος· πρόσθεν δὲ εἰ παραλάβοιεν τὴν γονὴν, τὸ πολὺ οὐ κρατοῦσιν, ἀλλὰ ἐκκλύζεται ὑπὸ τοῦ αἵματος, καθάπερ ταῖς γυναιξί. 2. Προσέχειν δὲ τὸν νοῦν ἐνταῦθα· βραχὺς γὰρ χρόνος διαγίγνεται, ἐν ᾧ οὐκ ἔτι μὲν φέρεται αὐτῇ τὸ αἷμα, ἔτι δὲ φυλάττει τὴν ἐπιθυμίαν· ἀγαθὴ δὲ τῇ θηλείᾳ ἡλικία ἡ ἀπὸ διετὲς ἐς ἕβδομον ἔτος.

CAPUT XXVIII.

Ὅτι, εἴ τις ὁρῴη τὴν μίξιν τῶν κυνῶν, οὐκ ἐπιτελεῖται γόνιμος.

1. Κράτιστον δὲ καθεῖρξαι ἐν ταὐτῷ τὸν ἄῤῥενα ἅμα τῇ θηλείᾳ, αὐτὸν δὲ ἀφανῆ εἶναι ἅμα ταῖς κυσίν· αἱ γὰρ

Cap. XXVI. 4. ἐφίεσθαι] *Admittere* canes, equas, vaccas, capras similiter Romani dixerunt.

Cap. XXVII. 1. ἀποκαθαρῇ] Est aor. 2. passivi; usitatior tamen aor. 1. ἀποκαθαρθῇ. De sensu dixi ad Xenoph. vii. 2.

2. φυλάττει] Vulgatum φυλάττειν correxi.

ἐν τῷ ἐμφανεῖ ὁμιλίαι οὐ γόνιμοι, εἰ χρὴ πείθεσθαι ἀνδράσι κυνηγετικοῖς· ὅσα δὲ τοιαῦτα λάθρα ὑπὸ κυνῶν ἐσπουδάσθη, ἐπιτυχῆ γίνεσθαι λόγος. 2. Μετὰ ταῦτα δὲ ἐξάγειν μὲν ἐπὶ θήραν· ὁ γὰρ περίπατος ἀγαθὸν ἐς ῥώμην ταῖς κυσίν. Ἐφεῖναι δὲ αὐτὰς λαγωῷ μηκέτι· κίνδυνος γὰρ διαφθεῖραι ὑπερκαμοῦσαν ἢ ὑπερταθεῖσαν. 3. Καὶ τὸν ἄῤῥενα δὲ μὴ ἐφιέναι ἐπὶ λαγὼν ὡσαύτως, πρὶν ἀπὸ τοῦ καμάτου ἀναπαύσασθαι καὶ ῥωσθῆναι, ἑξήκοντα ἡμερῶν οὐ μεῖον· ἔπειτα ἐφιέναι ἐς ἀγῶνα οὐδὲν κωλύσει.

CAPUT XXIX.

Περὶ καιροῦ πρὸς σκυλακείαν ἐπιτηδείου.

Κρατίστη δὲ ὥρα ἐς σκυλακείαν ἡ τοῦ ἦρος· εὐκράτως γὰρ αὕτη μάλιστα ἔχει κρύους τε καὶ θάλπους· ὡς τὸ μὲν κρύος τοῖς σκυλακίοις οὐκ ἀγαθὸν ἐς ἀνατροφὴν, ἄλλως τε καὶ ἀπορίᾳ γάλακτος· τὸ δὲ καῦμα ταῖς μητράσι χαλεπὸν ἐν τῇ ἀνατροφῇ· τὸ φθινόπωρον δὲ ταύτῃ χεῖρον τοῦ ἦρος, ὅτι χειμὼν ἐπιλαμβάνει τὰ σκυλάκια πρὶν παγῆναι.

CAPUT XXX.

Πῶς μετὰ τὸ τεκεῖν ἐπαναληπτέον εἰς τὸ ἐξ ἀρχῆς τὸν δρόμον τῶν κυνῶν.

1. Τεκοῦσαν δὲ εἰ μὲν ἔτι θέλοις ἐπαναλαβεῖν τὴν πρόσθεν ὠκύτητα, μὴ ἐᾶν ἐκτρέφειν αὐτὴν, ὅτι μὴ ἐς ὅσον ἀποκουφίσαι τὸ πολὺ τοῦ γάλακτος· εἶτα δὲ ἀφελόντα

Cap. XXVIII. 1. ἐν τῷ ἐμφανεῖ] Repetiit præceptum Cynoſophium p. 260.

2. Ἐφεῖναι—λαγωῷ] Brevius Xenophon vii. 2. Ceterum λαγῷ malim ſcriptum.

3. ἑξήκοντα ἡμερῶν] Totidem dies in utero gerit femina, teſte Xenophonte vii. 2. et Ariſtotele h. a. vi. 20.

Cap. XXIX. Κρατίστη — σκυλακείαν] Xenophon vii. 1. ἡ γὰρ ὥρα πρὸς τὰς αὐξήσεις τῶν κυνῶν κρατίστη αὕτη, ſc. τὸ ἔαρ.

ἐπιλαμβάνει] i. e. inſequens hiems accipit.

ἄλλαις παραδιδόναι κυσὶν ἐπιλεγόμενον γενναίαις· τὸ γὰρ τῶν ἀγεννῶν γάλα οὐ ξύμφυλον ταῖς γενναίαις. 2. Εἰ δὲ μηκέτι ἐς δρόμον ἐπιτηδείως ἔχουσα φαίνοιτο ἡ κύων, κράτιστον ἐᾶν ὑπὸ τῇ τεκούσῃ, καὶ μὴ ὑποβάλλειν ὑφ᾽ ἑτέραν κύνα· αἱ γὰρ θεραπεῖαι αἱ ἀλλότριαι, ἧπερ καὶ Ξενοφῶν ἐκεῖνος ἀποφαίνει, οὐκ εἰσὶν αὔξιμοι· τὸ δὲ τῶν μητέρων καὶ τὸ γάλα ἀγαθὸν καὶ τὸ πνεῦμα.

CAPUT XXXI.

Περὶ ὧν Ξενοφῶν ὑπὲρ ἀνατροφῆς κυνῶν διατάττεται.

1. Καὶ ὁπόταν δὲ ἤδη πλανᾶται τὰ σκυλάκια, ὀρθῶς ξυμβουλεύει, ὅτι χρὴ γάλακτι ἀνατρέφειν αὐτά· καὶ ὅτι αἱ βαρεῖαι πλησμοναὶ τά τε σκέλη αὐτοῖς διαστρέφουσι, καὶ τοῖς σώμασι νόσους ἐμβάλλουσι. 2. Καὶ τὰ ὀνόματα δὲ ὅτι βραχέα καὶ εὐανάκλητα θετέον ταῖς κυσὶ, καὶ τοῦτο χρὴ πείθεσθαι αὐτῷ· καὶ ὅσα ἀναγέγραφεν ὀνόματα, τὰ μὲν εὑρὼν, τὰ δὲ καὶ αὐτὸς ποιήσας δεξιῶς ἀναγέγραφεν. 3. Εἰ δὲ μήπω ἐθέλοις σκυλακεῦσαι, φυλάττειν ὡς ἀνυτὸν ἐπιμελέστατα τὰς κύνας, ἐπειδὰν τῇ ἀνάγκῃ ταύτῃ ἔχωνται· ἀποπαυσαμέναις δὲ οἱ μασθοὶ

Cap. XXX. 2. *μητέρων*] Vulgatum *μητρῶν* correxi ex loco Xenophonteo cap. vii. 3. ubi paulo auctior extat.

Cap. XXXI. 1. *ὀρθῶς*] Hæc tradit Xenophon cap. vii. fect. 3. feqq.

3. *Εἰ δὲ μήπω ἐθέλοις σκυλακεῦσαι*] Verbum *σκυλακεύειν* ex cap. viii. et h. l. *catulos nutrire* interpretatur Zeune. Et fic eft *σκυλακεία* cap. xxix. Xenophon paulo diverfa ratione cap. vii. 1. *σκυλακεύειν τὰς κύνας admittere canes* dixit. Igitur h. l. fenfus eft: *cum nutricatio catulorum ceffaverit.* Sed *μήπω* eft *nondum*: deinde *ταύτῃ ἀνάγκῃ*, quo verbo catulitionem fignificavit, uti Xenophon vii. fect. 1. admonent, de catulis ad fœturam admittendis loqui Arrianum. Igitur verto: *Catulos, quos ad fœturam adhibere et admittere nondum volueris, diligenter obferva.*

ὡς ἀνυτὸν] Vulgatum *ἀνυστὸν* correxi.

ἀποπαυσαμέναις] intellige *τῆς ἀνάγκης*. Ariftoteles h. a. vi. 20. *δοκεῖ δὲ σκύζαν τὸν ἴσον χρόνον κύων—τὰ δὲ καταμήνια ταῖς κυσὶν ἑπτὰ ἡμέραις γίνεται· συμβαίνει δὲ ἅμα καὶ ἔπαρσις αἰδοίου· ἐν δὲ τῷ χρόνῳ τούτῳ οὐ προσίενται ὀχείαν, ἀλλ᾽ ἐν ταῖς μετὰ ταύτας ἑπτὰ ἡμέραις· τὰς γὰρ πάσας δοκεῖ σκύζαν ἡμέρας τέτταρας καὶ δέκα ὡς ἐπὶ τὸ πολύ.* De pofteriore tempore locutus Xenophon cap. vii. 2. *καταπαυομένας* appellat, item Arrianus *ἀποπαυσαμένας*.

μασθοὶ σφριγῶσι] Ariftoteles l. c. *γίνεται δὲ σημεῖον καὶ ὅταν ἡλικίαν ἔχωσι τοῦ ὀχεύεσθαι· ὥσπερ γὰρ τοῖς ἀνθρώποις ἐπὶ ταῖς θηλαῖς τῶν μασθῶν ἐπιγίνεται*

σφριγῶσι, καὶ ὑποπίμπλανται γάλακτος, καὶ τείνεται τὰ ὑπὸ τῇ γαστρί. 4. Καὶ ἔστι τηνικαῦτα οὐκ ἀσφαλὲς ἐπιλύειν κύνα ἐπὶ λαγών· ῥήγνυνται γὰρ αὐταῖς αἱ λαγόνες· ὥστε οὐδὲ ἐς τὸ σκιρτῆσαι χρὴ λύειν αὐτὰς ἅμα ἑτέρᾳ κυνί· ἁμιλλώμεναι γάρ ἐστιν ὅτε καὶ ὑπὲρ δύναμιν ξυνταθεῖσαι ἐς ἴσον κίνδυνον καθίστανται. 5. Ἀλλὰ κράτιστον περιμεῖναι, ἔστε χαλάσαι αὐταῖς τοὺς μαθούς. Τεκμήριον δὲ, ὅτι ἤδη ἀσφαλὲς, ἐπειδὰν αἱ τρίχες ἀποῤῥέωσιν ἀθρόαι ἐπαφωμένῳ· τότε γὰρ λύονται, ἐμοὶ δοκεῖ, ἀπὸ τῆς ἀνάγκης τῆς πρόσθεν.

CAPUT XXXII.

Διαφοραὶ ἄῤῥενος καὶ θηλείας κυνός.

1. Καὶ παρίστανται ἤδη ἐς δρόμον, κύων θήλεια μὲν ὠκυτέρα ἄῤῥενος· ἄῤῥην δὲ θηλείας διαπονεῖσθαι ἀμείνων· καὶ ὅτι δι' ἔτους θεῖ, πολλῷ τινι ἐντιμότερον τὸ κτῆμα· καὶ ὅτι θήλειαι μὲν πολλαὶ ἀγαθαὶ, ἄῤῥενος δὲ γενναίου ἐπιτυχεῖν οὐκ εὐμαρὲς, καὶ ταύτῃ ἐντιμότερον· 2. καὶ ὅτι αἱ θήλειαι μὲν ἀγαπητὸν, εἰ καὶ ἐς πέμπτον ἔτος διαφυλάξειαν τὸ ὠκύ· ἄῤῥενες δὲ καὶ ἐς δέκατον διαφυλάττουσιν. Ὥστε μέγα μοι δοκεῖ τὸ κτῆμα ἄῤῥην κύων τῇ ἀληθείᾳ γενναῖος, καὶ οὐκ ἄνευ θεῶν του εὐμενείας παραγίγνεσθαι ἀνδρὶ κυνηγετικῷ· ἀλλὰ χρὴ θύειν Ἀρτέμιδι Ἀγροτέρᾳ ἐπὶ τῷδε τῷ κτήματι. 3. Θύειν δὲ χρὴ καὶ

ἀνοίδησίς τις καὶ χόνδρον ἴσχουσιν· οὐ μὴν ἀλλ' ἔργον μὴ συνήθει ὄντι καταμαθεῖν ταῦτα· οὐ γὰρ ἔχει μέγεθος οὐδὲν τὸ σημεῖον. ubi verbis χόνδρον ἴσχουσιν, quæ χονδρίασιν medicis græcis dictam ſignificant, Philoſophus complectitur ea omnia, quæ Arrianus diſertius enarravit.

4. ἐπιλύειν] Codex Blancardi ἐπιλύσειν, unde is ἐπιλύσαι malebat.

ῥήγνυνται] Xenophon cap. vii. ſ. 8. de catulis adultis: ἐντεινόμεναι ῥήγνυνται, οὔπω ἔχουσαι συνεστῶτα τὰ σώματα.

Cap. XXXII. 1. Καὶ—δρόμον] Haud ſcio, an rectius hæc verba cum ſententia capitis præcedentis poſtrema copulentur, ita ut novum exordiamur hinc: Κύων θήλεια.

2. γενναῖος, καὶ οὐκ ἄνευ] Ineptiſſime fecit, qui primus verba violenter divulſa in duo capita diſpertitus novum etiam capiti titulum fecit: Ὅτι δεῖ τοὺς κυνηγέτας θύειν τῇ Ἀρτέμιδι.

ἐπὶ θήρᾳ εὖ πράξαντα, καὶ ἀνατιθέναι ἀπαρχὰς τῶν ἁλισκομένων· τῇ Θεῷ γε ἀποκαθαίρειν τοὺς κύνας, καὶ τοὺς κυνηγέτας κατὰ τὰ πάτρια, ὡς νόμος.

CAPUT XXXIII.

Περὶ τῶν Κελτῶν νόμου, καὶ τοῦ ὑπ' αὐτῶν γινομένου ἐράνου τῇ Ἀρτέμιδι.

1. Κελτῶν δὲ ἔστιν οἷς νόμος, καὶ ἐνιαύσια θύειν τῇ Ἀρτέμιδι· οἱ δὲ καὶ θησαυρὸν ἀποδεικνύουσι τῇ Θεῷ· καὶ ἐπὶ μὲν λαγῷ ἁλόντι δύο ὀβολὼ ἐμβάλλουσιν ἐς τὸν θησαυρόν· ἐπὶ δὲ ἀλώπεκι δραχμὴν, ὅτι ἐπίβουλον τὸ χρῆμα, καὶ τοὺς λαγὼς διαφθείρει· τούτου ἕνεκα πλεῖον ἐμβάλλουσιν, ὡς ἐπὶ πολεμίῳ ἁλόντι· ἐπὶ δὲ δορκάδι τέσσαρας δραχμὰς, ὅτι μέγα τὸ ζῶον, καὶ ἡ θήρα ἐντιμοτέρα. 2. Περιελθόντος δὲ τοῦ ἔτους ὁπόταν γενέθλια ἥκῃ τῆς Ἀρτέμιδος, ἀνοίγνυται μὲν ὁ θησαυρὸς, ἀπὸ δὲ τοῦ συλλεχθέντος ἱερεῖον ὠνοῦνται, οἱ μὲν ὄϊν, οἱ δὲ αἶγα, οἱ δὲ μόσχον, εἰ οὕτω προχωρεῖ. 3. Θύσαντες δὲ, καὶ τῶν ἱερείων ἀπαρξάμενοι τῇ Ἀγροτέρᾳ, ὡς ἑκάστοις νόμος, εὐωχοῦνται αὐτοί τε καὶ οἱ κύνες. Τὰς κύνας δὲ καὶ στεφανοῦσιν ἐν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ· ὡς δῆλον εἶναι, διότι ἐπ' αὐταῖς ἑορτάζουσιν.

3. ἐπὶ θήρᾳ] Vulgatum θήραν correxi. Deinceps εὐπράξαντα mutavi, ut infra cap. xxxv. 4. ubi pariter eſt: ἐπὶ θήρᾳ ἄρχεσθαί τε ἀπὸ θεῶν καὶ χαριστήρια θύειν εὖ πράξαντα — καὶ ἀπαρχὰς τῶν ἁλισκομένων ἀνατιθέναι. Forte fuit olim h. l. θήραν ἐξιόντα καὶ ἀπὸ θήρας εὖ πράξαντα.

τῇ Θεῷ γε ἀποκαθαίρειν] Hæc vitioſa eſſe, patet. Primum verba τῇ Θεῷ pertinent ad priorem ſententiam, καὶ ἀνατιθέναι ἀπ. τῶν ἁλισκομένων τῇ Θεῷ. Sequentia qua ratione ſint emendanda, nondum reperi. ἀποκαθαίρειν certe vitioſum eſt cum particula γε. An voluit canes et venatores ante peragendum ſacrificium luſtrari propter cædem factam in venatione? Ita vero ſcribendum fuerit ἁλισκομένων τῇ Θεῷ, καὶ ἀποκαθαίρειν et cet.

Cap. XXXIII. 1. ἐπὶ μὲν λαγῷ] Vulgatum λαγωῷ correxi ex more Arriani.

CAPUT XXXIV.

Παραίνεσις πρὸς τὸ θύειν τοῖς Ἐφόροις τῶν ἐν ἀνθρώποις ἐπιτηδευμάτων.

1. Καὶ ἐγὼ ἅμα τοῖς συνθήροις ἕπομαι τῷ Κελτῶν νόμῳ, καὶ ἀποφαίνω, ὡς ȣ̓δὲν ἄνευ θεῶν γιγνόμενον ἀνθρώποις ἐς ἀγαθὸν ἀποτελευτᾷ. 2. Ἀλλὰ καὶ ὅσοι ναυτίλλονται, ἀπὸ θεῶν ἄρχονται, ὅσοις τε τοῦ σώζεσθαι μέλει, καὶ ἀνασωθέντες χαριστήρια θύουσι τοῖς θεοῖς τοῖς θαλαττίοις, Ποσειδῶνι καὶ Ἀμφιτρίτῃ καὶ Νηρηίσι· καὶ ὅσοι τὴν γῆν ἐργάζονται, Δήμητρι καὶ τῇ παιδὶ αὐτῆς καὶ Διονύσῳ· οἱ δὲ ἀμφὶ τὰς τέχνας πονούμενοι Ἀθηνᾷ καὶ Ἡφαίστῳ· καὶ οἱ ἀμφὶ παίδευσιν Μȣ́σαις καὶ Ἀπόλλωνι Μουσηγέτῃ καὶ Μνημοσύνῃ καὶ Ἑρμῇ· οἱ δὲ ἀμφὶ τὰ ἐρωτικὰ Ἀφροδίτῃ καὶ Ἔρωτι καὶ Πειθοῖ καὶ Χάρισιν. 3. Οὕτω τοι καὶ τοὺς ἐπὶ θήρᾳ ἐσπουδακότας ȣ̓ χρὴ ἀμελεῖν τῆς Ἀρτέμιδος τῆς Ἀγροτέρας ȣ̓δὲ Ἀπόλλωνος ȣ̓δὲ Πανὸς ȣ̓δὲ Νυμφῶν ȣ̓δὲ Ἑρμοῦ Ἐνοδίου καὶ Ἡγεμονίου, ȣ̓δὲ ὅσοι ἄλλοι ὄρειοι θεοί· 4. εἰ δὲ μὴ, ἡμιτελῆ ἀποβαίνειν ἀνάγκη τὰ σπουδάσματα· καὶ γὰρ καὶ οἱ κύνες βλάπτονται, καὶ οἱ ἵπποι χωλεύονται, καὶ οἱ ἄνθρωποι σφάλλονται.

CAPUT XXXV.

Ἐξ Ὁμήρου μαρτύρια, ὅτι χρὴ θύειν τοῖς τῶν πραγμάτων εὑρεταῖς ἐν τῇ τῶνδε μεταχειρίσει.

1. Καὶ τοῦτό γε δηλοῖ καὶ Ὅμηρος ἐν τῇ ποιήσει. Τεῦκρον μέν γε τὸν τοξικώτατον Ἑλλήνων ἐν τῷ ἀγῶνι ȣ̓ φησι τυχεῖν ὅτι μὴ τῆς μηρίνθου, καὶ ταύτην διακόψαι, ἐπειδὴ

Cap. XXXV. 1. μέν γε] Zeune μὲν γὰρ malebat. Locus Homericus eft in Iliade Ψ. 879.

ἐπειδὴ] Vulgato ἐπειδὰν Zeune fubftituit. Sed fupra cap. xxv. 9. reliquit οὐκ ἐπειδὰν τὰ κρέα ἄρα περὶ πολλοῦ ποιητέον ἀνδρί.

μὴ ἐπηύξατο τῷ Ἀπόλλωνι· Μηριόνην δὲ, ἄνδρα οὐ τοξικὸν, ἐπευξάμενον τῷ Ἀπόλλωνι, ἀποπετομένης ἤδη τῆς ὄρνιθος τυχεῖν. 2. Καὶ τοὺς ἐκγόνους δὲ τῶν ἐπὶ Θήβας σὺν Πολυνείκῃ στρατευσάντων ἑλεῖν τὰς Θήβας,

πειθομένους τεράεσσι θεῶν καὶ Ζηνὸς ἀρωγῇ·

τοὺς δὲ πατέρας αὐτῶν, οὐδέν τι χείρους ἐκείνων ἐς ἀλκὴν γενομένους, διαφθαρῆναι ἐν Θήβαις, ὅτι μὴ ἐπείθοντο τοῖς σημαινομένοις ἀπὸ θεῶν. 3. Καὶ τὸν Ἕκτορα οὐ πειθέντα Πολυδάμαντι οὐκ ἐῶντι ἐπελαύνειν ταῖς ναυσὶ τῶν Ἑλλήνων, ἐπὶ τῷ δράκοντι καταβληθέντι πρὸς τοῦ ἀετοῦ, ὡς οὐ ξὺν κόσμῳ ἐπανελευσομένους, ὀλίγον ὕστερον ἔργῳ ἀναδιδαχθῆναι, ὡς οὐκ ἀγαθὸν ἀπειθεῖν τῷ θείῳ. 4. Τούτοις χρὴ πειθομένους, καθάπερ ἐπ' ἄλλῳ τῷ ἔργῳ, οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ θήρᾳ ἄρχεσθαί τε ἀπὸ θεῶν, καὶ χαριστήρια θύειν εὖ πράξαντα καὶ σπένδειν καὶ εὐφημεῖν καὶ στεφανοῦν καὶ ὑμνεῖν καὶ ἀπαρχὰς τῶν ἁλισκομένων ἀνατιθέναι, οὐ μεῖον, ἢ ὁ τῇ νίκῃ πολέμου ἀκροθίνια.

2. ὅτι μὴ ἐπείθοντο] Arriani interpretatio confirmat Heynianam loci Homerici Il. δ. 409. κεῖνοι δὲ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.

3. Πολυδάμαντι] Iliad. μ. 210.

ἐπὶ τῷ δράκοντι] i. e. augurium capiens de ſerpente.

ἐπανελευσομένους] Non dubitabam, ſcribendum fuiſſe et ſcripſiſſe Arrianum ἐπανελευσομένου, nempe αὐτοῦ vel Hectoris: ſed locus Homericus, οὐ κόσμῳ παρὰ ναῦφιν ἐλευσόμεθ' αὐτὰ κέλευθα, inſpectus docuit, intelligi τοὺς Τρῶας, quos ducebat Hector ad pugnam.

τῷ θείῳ] Vulgatum θεῷ ex Codice Pariſ. corrigi juſſit Baſt. *Epitre*, p. 70.

4. εὖ πράξαντα] Vulgo erat εὐπράξαντα.

ἢ ὁ τῇ νίκῃ π. ἀκροθίνια] Niſi Codex meliorem ſcripturam ſuggeſſerit, τῇ Νίκῃ ſcribendum cenſeo, intellecto ἀνατιθείς. [In ὁ τῇ vide ne lateat ἐπί. νίκη πολέμου ut νίκη δήριος Æſchyl. Agam. 936. Schütz. min. Paullo ante leg. ἄλλῳ τῳ. SCHÆFER.]

ADDENDA ET CORRIGENDA.

IN libello *de Lacedæmoniorum republica* c. i. 7. ad locum de liberorum procreatione ex aliena uxore variant interpretes in verbis αἵ τε γὰρ γυναῖκες βούλονται διττοὺς οἴκους κατέχειν explicandis, et dubitant, quid ſit διττοὺς οἴκους κατέχειν. Senſum tamen manifeſtum facit locus Plutarchi in Lycurgi et Numæ comparatione c. 4. et alter in vita Catonis junioris c. 25. e quibus apparet, mulierem e domo et familia mariti prioris tranſiiſſe in domum et familiam ſecundi deſponſam et elocatam a patre et a marito priore, ita ut communio et corporis et bonorum omnium omnis plane eſſet ſublata. Plutarchus in Comparatione Lycurgi et Numæ de nuptiis ejuſmodi tanquam lege et moribus receptis loquitur; in Catone tamen Hortenſii nuptias cum Marcia Catonis tanquam rem inſolentem narrat. Strabo xi. p. 498. eundem Tapyrorum morem narrans παλαιὸν Ῥωμαίων ἔθος dixit.

In libello *de republica Athenienſium* multa quidem ſuperſunt loca vitioſa, ſed ea felicioris ingenii et meliorum codicum auxilium expectant. In diſputatione de tempore et occaſione libelli ſcripti ejuſque auctore reperi poſtea opinionis meæ auctorem et cognitorem ſatis gravem, quem obiter nec ſatis accurate indicavit Weiſkius, virum hiſtoriæ et antiquitatis græcæ peritiſſimum mihique amiciſſimum, Manſo, in cujus libro de Spartæ hiſtoria ſcripto vol. ii. p. 496. extat annotatio de reditibus Athenienſium civitatis ad locum de republ. Athenienſium i. 17. Monet, libellum ſcriptum eſſe tempore illo, quo Athenienſes imperium maris ſine controverſia obtinebant, et ſocios non ſolum tributarios habebant, ſed etiam jus Athenis petere cogebant. De ἑκατοστῇ eique ſubſtituta εἰκοστῇ eadem Thucydidis vii. 28. et Ariſtophanis Ranarum verſu 366. loca comparavit et explicuit: et tandem p. 503. ex oratione Andocidis de myſteriis p. 65. docet, poſt exactos tyrannos

30. id eſt Olympiadis 94. annum 1. abolita εἰκοστῇ introductam fuiſſe πεντηκοστὴν, itaque vectigal illud plus quam dimidio imminutum fuiſſe. Recte igitur vir doctus dubitat de auctore libelli; rationes dubitandi breviter indicatas aliis perſequendas reliquit: quod a Weiſkio non eſſe factum miror, cum tam manifeſto argumento temporis in veſtigium veri fuiſſet inductus. Equidem, cum conſidero, quæ capitis ii. ſect. 20. ſcripta leguntur, ὅστις μὴ ὢν τοῦ δήμου εἵλετο ἐν δημοκρατουμένῃ πόλει οἰκεῖν μᾶλλον ἢ ἐν ὀλιγαρχουμένῃ, ἀδικεῖν παρεσκευάσατο, καὶ ἔγνω, ὅτι μᾶλλον οἷόν τε διαλαθεῖν κακῷ ὄντι, non poſſum mihi perſuadere, Xenophontem, civem Athenienſem natum, etiam patriæ iratum, poſtquam exilio fuerat multatus, tam parum animo imperaſſe, ut in civitatis incolas Athenienſis effunderet talia, quorum pars in ipſum recideret, certe tum, quum rediiſſet in patriam. Rediiſſe autem, non ſolum veterum ſcriptorum teſtimonium extat, ſed probabile facit etiam vita filiorum duorum, quorum alter, Gryllus, in exercitu Athenienſium pugnans ad Mantineam occubuit. Verum ſalvus eſt honos virtutis Xenophonteæ. Hæc enim talis iracundia, quam Weiſke ingenio mitiſſimo viri exilio multati tribuit, non convenit temporibus iſtis, quibus ſcriptum eſſe libellum demonſtratum eſt, quæque ſuperant ætatem, qua Xenophon a Socratis diſciplina digreſſus et in Aſiam profectus, tandem, rebus multis in exercitu Cyri et Ageſilai fortiter geſtis, animum ad ſcribendum applicuit.

Cap. ii. 18. quæ de viris principibus publice in comœdia Athenienſi traductis traduntur, illuſtrat aliquo modo locus Scholii ad Ariſtidis Orat. Platon. p. 117. editi a Creuzero ad Plotini librum de Pulcritudine p. 465. ἄλλοι δὲ λέγουσι, ὅτι ἐκωμῴδουν ὀνομαστὶ τοὺς ἄνδρας μέχρις Εὐπόλιδος· περιεῖλε δὲ τοῦτο Ἀλκιβιάδης ὁ στρατηγὸς καὶ ῥήτωρ· κωμῳδηθεὶς γὰρ παρὰ Εὐπόλιδος ἔρριψεν αὐτὸν ἐν τῇ θαλάττῃ ἐν Σικελίᾳ συστρατευόμενον εἰπών·

Βάπτε με ἐν θυμέλῃσιν· ἐγὼ δέ σε κύμασι πόντου
βαπτίζων ὀλέσω νάμασι πικροτάτοις.

Reſpicit comœdiam Βάπτας inſcriptam et Olympiadis 88. anno 4. poſt Ariſtophanis Equites populo exhibitam, teſte Scholiaſte ad Nubes verſu 552. Fabulam de morte Eupo-

lidis a Duride Samio proditam redarguit Eratofthenes apud Ciceronem ad Atticum vi. 1. Contra naufragio in Hellefponto contra Lacedæmonios pugnantem periiffe tradit Suidas et Eudocia p. 167.

In libello *de vectigalibus Athenienfium augendis* iv. 50. video nunc faciliorem multo viam patere ad emendandam vulgatam fcripturam: ἰσχυρῶς γὰρ καὶ αὕτη πολυάνθρωπος γένοιτο πόλις, εἰ οὕτω κατασκευασθείη, καὶ οἵ γε χῶροι οὐδὲν ἂν εἶεν μείονος ἄξιοι τοῖς κεκτημένοις ἐνταῦθα ἢ τοῖς περὶ τὸ ἄστυ. Scribendum enim fine dubio non ταύτῃ, quod putaveram, fed αὐτὴ, ut urbs opponatur agris metallis vicinis. Utraque enim loca multitudine hominum præter fervos ipfos in opere metallico occupatos repleta pretium agrorum poffefforibus et domorum augebunt.

Capitis v. fect. 1. eft: εἰ δὲ σαφὲς δοκεῖ εἶναι, ὡς εἰ μέλλουσι πᾶσαι αἱ πρόσοδοι ἐκ πόλεως προσιέναι, ὅτι εἰρήνην δεῖ ὑπάρχειν. Vitium miror nondum nec animadverfum a quoquam nec correctum effe. Vectigalia nempe feu reditus non ex urbe redeunt, fed potius ad urbis ærarium et rempublicam redeunt. Urbs impendium facit in fervos et reliquum apparatum, quem libellus Xenophonteus fuadet ad vectigalia publica augenda. Urbem e confilio fuo novis fubfidiis inftructam Xenophon vocare folet πόλιν οὕτω κατασκευασθεῖσαν. Quid igitur, fi fufpicer olim fuiffe fcriptum ἐκ τῆς οὕτω κατασκευασθείσης πόλεως προσιέναι? Alioqui plura verba vel addenda vel mutanda fuerint.

Cap. vi. fect. 2. εἰ λῷον καὶ ἄμεινον εἴη ἂν τῇ πόλει οὕτω κατασκευαζομένῃ. De ufu conjunctionum εἰ et ἂν fimul pofitarum in eodem orationis membro monueram ad Anabafin iv. 1. 8. Superfunt loci Xenophontei duo: alter Cyrop. iii. 3. 55. θαυμάζοιμι ἄν, εἴ τι πλέον ἂν ὠφελήσειε λόγος. Initio Agefilai eft: οὐ γὰρ ἂν καλῶς ἔχοι, εἰ, ὅτι τελέως ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐγένετο, διὰ τοῦτο μειόνων ἂν τυγχάνοι ἐπαίνων. Eofdem locos pofuit, et de fcriptura dubitavit doctus Gallus, Maximil. Seguier, qui accuratiffime nuper de ufu conjunctionum fcripfit, p. 74. Addo tertium Cyrop. i. 6. 41. εἰ τοιαῦτα ἐθελήσαις—μηχανᾶσθαι—οὐκ οἶδ' ἔγωγε, εἴ τινα λίποις ἂν τῶν πολεμίων. Quod attinet locum hunc noftrum, plane geminus eft alter Anab. iii. 1. 7. εἰρώτα, πότερον λῷον αὐτῷ

εἴη πορεύεσθαι. Vides ibi omiſſum ἂν, quod præcedente πότερον, quanquam raro, ſequitur tamen interdum, ut monuit etiam Gallus p. 84.

In libri *de re equeſtri* capitis i. ſect. 11. temere vocem ὀσφὺς inſerui, uti monebitur infra ad capitis xi. ſect. 2.

In deſcriptione membrorum equi probabilis de re equeſtri c. i. ſect. 14. poſt ἰσχία πλατέα καὶ εὔσαρκα ſequitur: Μηρούς γε μὴν τοὺς ὑπὸ τῇ οὐρᾷ ἢν ἅμα πλατείᾳ τῇ γραμμῇ διωρισμένους ἔχῃ, οὕτω καὶ τὰ ὄπισθεν σκέλη διὰ πολλοῦ ὑποθήσει. In pectore laudaverat ſect. 7. στέρνα πλατύτερα ὄντα, ut magis decora, robur corporis firmantia, καὶ πρὸς τὸ διὰ πολλοῦ τὰ σκέλη φέρειν εὐφυέστερα. Eandem nunc laudem ſupremæ pedum poſteriorum parti aſſignat, ſed verba vitioſa laudem eam obſcurant. Vitium vox ἅμα arguit, quæ ut partem hanc cum priore (ἰσχία πλατέα καὶ εὔσαρκα) copulare, ita ſimilem eidem facere videtur. At pars hæc eſt diverſa a priore, nec ſimilitudo apparet ulla niſi in γραμμῇ πλατείᾳ, quæ ſola non poteſt efficere, ut pedes poſteriores ſubſequantur et ponantur διὰ πολλοῦ. Igitur ſuſpicor, ut priores pedes, διὰ πολλοῦ collocandi, poſtulant στέρνα πλατέα, ita poſteriores deſiderare μηροὺς πλατέας ἅμα καὶ γραμμῇ διωρισμένους. Vulgatum πλατέᾳ τῇ γραμμῇ qui mutarunt in πλατείᾳ, vitium incruſtarunt.

Cap. ii. 3. equus domandus qui locatur a domino, debet eſſe πρᾶος, χειροήθης καὶ φιλάνθρωπος, taliſque recte traditur πωλοδάμνῃ. Quomodo autem talis efficiatur, ea eſt domini cura, antequam locet equum domandum. Τὸ γὰρ τοιοῦτον οἴκοι τε τὰ πλεῖστα καὶ διὰ τοῦ ἱπποκόμου ἀποτελεῖται, ἢν ἐπίστηται τὸ μὲν πεινῆν καὶ διψῆν καὶ ὀργίζεσθαι παρασκευάζειν μετ' ἐρημίας γίγνεσθαι τῷ πώλῳ, τὸ δὲ φαγεῖν καὶ πιεῖν καὶ τῶν λυπούντων ἀπαλλάττεσθαι δι' ἀνθρώπων. Hæc vitioſa eſſe, interpretes plerique omnes animadverterunt, ſed vitii ſedem non recte indagaſſe mihi videntur. Primum vitii veſtigium extat in verbis Τὸ γὰρ τοιȣτον—ἀποτελεῖται. Quidni enim Ὁ γὰρ τοιοῦτος—ἀποτελεῖται dixit? Alterum eſt in membro iſto, τὸ μὲν πεινῆν—μετ' ἐρημίας γίγνεσθαι, ſitim, famem, incommoda inſectorum, pulveris et cetera ſignificante, quæ vel abſente vel negligente domino accidunt equo. Verbum enim ὀργίζεσθαι (cui opponitur ἀπαλλάτ-

τεσθαι τῶν λυπούντων) ad incommoda ſtabuli, muſcarum ictus et alia refertur. Hæc vero cum fame et ſiti fieri dicuntur recte μετ' ἐρημίας, per ſolitudinem, abſente et negligente domino: contra cibus, potus et defenſio muſcarum aliorumque incommodorum opera humana, δι' ἀνθρώπων. Qui poteſt igitur in membro priore verbum παρασκευάζειν, id eſt opera humana, locum habere? Verbum id incommodum eſſe, lector quivis attentus ſtatim ſentiet: unde locum in alienum immigrarit, ego reperiſſe nunc mihi videor. Scribo enim: Τὸ γὰρ τοιοῦτον παρασκευάζειν οἶκοι τε τὰ πλεῖστα καὶ διὰ τ. ἱ. ἀποτελεῖται, ἣν ἐπίστηται—ὀργίζεσθαι μετ' ἐρημίας et cetera. Ita totum locum ſanaſſe mihi videor. Judicent peritiores.

Equile Xenophon cap. 4. deſcribens ἱππῶνα vocat, partem ſtabuli, σταθμοῦ: cujus partem externam τὸν ἔξω σταθμὸν vocat ſect. 4. Equile proprie dictum lapidibus rotundis ſterni jubet his verbis: δεῖ—λίθους ἔχοντα κατορωρυγμένους πρὸς ἀλλήλους, παραπλησίους ὁπλαῖς τὸ μέγεθος. ubi verba πρὸς ἀλλήλους ſunt obſcura et dubiam habent interpretationem. Camerarius vertit: *quorum inter ſe magnitudo par ſit ungulis.* Leunclavius: *conjunctim.* Mihi *junctos invicem lapides* videtur velle dicere Xenophon: quæ notio fortaſſe ſuadebit, ut junctim ſcribamus προσαλλήλους, ut dicitur παραλλήλους. Ariſtoteles h. a. iv. 2. 11. initio ventriculi caraborum ait eſſe dentes tres, οἱ μὲν δύο κατ' ἀλλήλους, ὁ δὲ εἷς ὑποκάτω. ubi Codices Mediceus et Venetus καταλλήλως ſcriptum habent. Scaliger vertit: *duo committuntur inter ſe.* Hanc quidem interpretationem nunc eo magis ſequendam puto, quod in ſtabuli ea parte, quam τὸν ἔξω σταθμὸν dicit ſect. 4. i. e. extra equile ſitam, lapides alio modo collocari, ſed eodem conſilio et ad eundem uſum jubet: Ὡς δ' αὕτως ὁ ἔξω σταθμὸς βέλτιστος εἴη, καὶ τοὺς πόδας κρατύνοι, εἰ λίθων στρογγύλων, ἀμφιδόχμων, ὅσον μναιαίων ἁμάξας τέτταρας καὶ πέντε (malim ἢ πέντε) χύδην καταβάλλοις, περιχειλώσας σιδήρῳ, ὡς ἂν μὴ σκεδαννύωνται. Ita enim hunc locum ſcribendum eſſe, affirmare nunc auſim: de quo poſtea. Præceptum repetit Hipparchici i. 16. χρὴ χύδην καταβαλόντα λίθους τῶν ἐκ τῆς ὁδοῦ, ὅσον μναιαίους, καὶ πλεῖον καὶ μεῖον, ἐν τούτοις τὸν ἵππον καὶ ψήχειν ἐνιστάναι, ὅταν ἀπὸ τῆς φάτνης ἀποβῇ·

βαδίζων γὰρ ἐν τοῖς λίθοις οὔ ποτε ὁ ἵππος παύσεται, οὐδ' ὅταν ψήχηται, ἐδ' ὅταν μυωπίζηται. Effectum hujus confilii addunt verba *καὶ στρογγύλους τοὺς πόδας τοῦ ἵππου ὄψεται.* Lapides utrobique *χύδην καταβάλλονται,* quod quid fit, non intelliges, fi cum Zeunio *χύδην* *fufe, fine difcrimine et ordine* interpreteris. Opponuntur lapides ejufmodi illis, qui *κατορωρυγμένοι, πρὸς ἀλλήλους* in equili feu ftabulo interiore dicuntur effe. Quemadmodum igitur hi in terram defoffi conjiciuntur atque ita firmantur, ut denfi collocati et juncti fibi invicem nulla pedum vi exteri vel excuti ab equo ftante poffint, ita lapides in ftabulo exteriore potius effunduntur, quam defoffi fternuntur; et ne ita diffeminati, foluti et laxi pedibus equi difturbentur, omnes cingit et conftringit vinculum ferreum, verbo *περιχειλώσας* fignificatum. In hoc exteriore ftabulo equum deftringi vult Xenophon, ibidemque poft pabulum fumtum eductum ambulare. Locum hunc obfcure fignificavit primum fect. 4. *ἐξακτέον ὅπου ψήξει, μεταδετέον δὲ μετὰ τὸ ἄριστον ἀπὸ τῆς φάτνης, ἵνα ἥδιον ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἴῃ*: nec in altero Hipparchici loco clarius: *ὅταν ἀπὸ τῆς φάτνης ἀποβῇ,* i. e. quando folutus a præfepi abducitur. Traductum voluiffe in ftabulum exterius docent verba vulgo peffime fcripta, quæ fequuntur: *Ὡς δ' ἂν αὖ ὁ ἔξω σταθμὸς βέλτιστος εἴη, καὶ τοὺς πόδας κρατύνοι· εἰ λίθων στρογγύλων —καταβάλλοι, περιχειλώσας.* Codex Lipf. initio *ἂν* omittit: interpretum, qui loci vitium agnoverunt, conatus annotatio narrat. Equidem non dubito, fuiffe fcriptum: *Ὡς δ' αὔτως ὁ ἔξω στ. β. εἴη.* ut eft cap. vi. 2. *Ὡς δ' αὔτως καὶ τὰ ὄπισθεν σκέλη καθαιρέτω.* Ita Xenophon nunc locum declarat, quo equum abductum a præfepi ex equili deftringi vult atque inambulare, fimulque, qualem effe velit locum, docet. Sed ftatim occurrunt verba, quæ fenfum habent non tam difficilem quam contrarium: *Ἐπὶ γὰρ τέτων ἑστηκὼς ὥσπερ ἐν ὁδῷ λιθώδει ἀεὶ μέρος τῆς ἡμέρας πορεύοιτο.* Stans equus non ambulat: ambulans quidem in ftrato lapideo lapides pedibus contingit, fed hoc non eft *ἑστηκέναι ἐπὶ λίθων.* Contra ftans equus deftringitur: igitur fufpicor, fcriptum fuiffe: *Ἐπὶ γὰρ τούτων ἑστηκὼς ψήχεται, καὶ ὥσπερ— πορεύεται.* Optativus enim modus *πορεύοιτο* non habet juftam caufam. Etiam in altero loco Hipparchici fimilem diffi-

cultatem habent verba: ἐν τούτοις τὸν ἵππον καὶ ψήχειν ἐνιστάναι, ὅταν ἀπὸ τῆς φάτνης ἀποβῇ· βαδίζων γὰρ ἐν τοῖς λίθοις οὔποτε ὁ ἵππος παύσεται, οὐδ' ὅταν ψήχηται, οὐδ' ὅταν μυωπίζηται. Hic equidem non intelligo, quomodo equus in lapidibus ſtabuli exterioris ſtans, dum deſtringitur et μυωπίζεται, ſemper ambulare dicatur. Equidem equum ambulantem deſtringi nondum vidi, nec fieri poſſe puto. Suſpicor, excidiſſe quædam in poſtremo membro: in priore cum Zeunio ſcribo ἵππον ψήχειν καὶ ἐνιστάναι, ut eſt Hipparchici v. 6. εἰ τοὺς ἱπποκόμους εἰς τοὺς ἱππέας ἐνισταίης, equiſones interpoſitos equitibus conſiſtere et incedere ſi jubeas. Deinceps conjicio fuiſſe: ὥσπερ βαδίζων γὰρ ἐν τοῖς λίθοις οὔποτε ὁ ἵππος παύσεται χρῆσθαι ταῖς ὁπλαῖς, οὐδ' ὅταν ψήχηται—μυωπίζηται.

Cap. vi. ſect. 9. præceptum equiſoni datur, μήποτε ἄγειν τῆς ἡνίας τὸν ἵππον, ne equum ex habena ducat. Præpoſitionem ἐκ omiſſam puto: præterea cauſam aliam numeri ſingularis poſiti non comminiſcor, (alibi enim ſemper ἡνίαι ſunt plurali numero, duobus loris e freno aptis et æquatis cum equus regitur,) niſi quod loro unius lateris arrepto trahere et agere equum vetat Xenophon. Apparet id e ratione addita: τοῦτο γὰρ ἑτερογνάθους ποιεῖ. Male igitur fecerunt, qui ταῖς ἡνίαις ſcripſerunt. Habenis enim æquatis ſi vel ducatur vel regatur equus, nullum eſt ejuſmodi periculum; ſed ubi quis ex uno latere apprehenſo loro habenæ ducat equum. Itaque ſuſpicor, fuiſſe olim ſcriptum: μήποτε ἄγειν ἐκ μιᾶς τῆς ἡνίας τὸν ἵππον.

Cap. vi. 16. quid ſit ὑποβιβάζεσθαι in equo, et ὑπόβασις i. 14. recte docuit Pollux verbis διϊστᾷν τὰ σκέλη, ἐγκαθίζειν τε καὶ ταπεινοῦν ἑαυτόν. Igitur genuum flexio aliena eſt ab hoc loco. Eandem corporis figuram (σχῆμα) in elephante femina per coitum Ariſtoteles ſignificavit hiſt. an. v. 4. 4. ὀχεύεται συγκαθιεῖσα καὶ διαβαίνουσα. Guilelmus ibi vertit *conſidens et pertranſiens*. Scriptum igitur legit συγκαθίσασα. Idem avium coitum deſcribens v. 4. 2. τὰ μὲν γὰρ συγκαθείσης τῆς θηλείας ἐπὶ τὴν γῆν ἐπιβαίνει ὁ ἄῤῥην—τὰ δὲ οὐ συγκαθείσης τῆς θηλείας. ubi Guilelmus iterum *conſidente* habet, et Plinius xx. ſ. 73. *femina humi conſidente*. Igitur etiam hic συγκαθισάσης ſcriptum olim fuiſſe videtur: quod videtur verum eſſe. Ariſtoteles parere ait elephantem fe-

minam vi. 25. 2. συγκαθίσασαν ἐπὶ τὰ ὄπισθεν. ubi nulla eſt ſcripturæ varietas. In loco Ariſtotelis Problem. ii. 31. inter exercitia corporis eſt συγκαθιᾶσι καὶ ἐκτείνονται: ubi Gaza vertit *ſe inflectunt et extendunt.* Eſt nempe demittere corpus et incurvare. Similiter καθιεὶς in Ariſtophanis Equit. v. 430. eſt metaphorice de vento ſe demittente in terram et mare: neque dubito, recte dici καθιέναι ἐς γόνυ, quod e Plutarcho annotavit Budæus. Sed aliud eſt συγκαθιέναι, demittere et inflectere corpus, aliud συγκαθίζειν, conſidere vel ſubſidere. Modus eſt diverſus corporis, cum id demittitur in genua, συγκαθιέναι εἰς γόνυ; nam tum non licet ſimul διαβαίνειν, divaricare pedes. συγκαθίζειν vero ſeu conſidere ἐπὶ τὰ ὄπισθεν et ἐπὶ τὴν γῆν eſt, cum pedibus poſterioribus demiſſis et inflexis corpus demittitur. Elephas femina διαβαίνουσα ſimul et συγκαθίζουσα non videtur commode coire poſſe, ſed potius συγκαθιεῖσα, i. e. demittens corpus et divaricatis pedibus. Eadem corporis figura equi dicitur a Xenophonte ὑποβιβάζεσθαι et ὑπόβασις. Contra parit femina elephanti συγκαθίσασα ἐπὶ τὰ ὄπισθεν, conſidens in pedes poſteriores, ubi pariter dici poſſe videtur συγκαθιεῖσα, demittens corpus in pedes poſteriores.

Cap. viii. 3. equo cunctante foſſam tranſilire ἐντείνειν δεῖ τῷ ἀγωγεῖ, ὡς διάλληται, i. e. intenſo loro ictum dare equo atque ita cogere tranſilire. Sine caſu dixit Syneſius πὺξ ἐντείνειν et λὰξ ἐνάλλεσθαι. Plato Minois p. 140. Bip. ἐν ᾗ δὴ (τραγῳδίᾳ) καὶ ἐντείνοντες ἡμεῖς τὸν Μίνω τιμωρούμεθα, de poetis tragicis, qui Minoem conviciis concidebant.

Cap. ix. 10. εἰδέναι δὲ χρή, ὅτι δίδαγμά ἐστι καὶ τὸ ποππυσμῷ μὲν πραΰνεσθαι, κλωγμῷ δὲ ἐγείρεσθαι. Suſpicor, vocabulum aliquod excidiſſe cum nomine δίδαγμα jungendum, ut ſupra vi. 13. τὸ δὲ μήποτε σὺν ὀργῇ τῷ ἵππῳ προσφέρεσθαι, ἐν τοῦτο καὶ δίδαγμα καὶ ἔθισμα πρὸς ἵππον ἄριστον.

Cap. x. 11. ἤνπερ γε βούληται ἀποδείξασθαι τὸν ἵππον, οἷόνπερ εἴρηται, nempe δεῖν ἀποδείξασθαι. Index Zeunianus interpretatur: equum ſibi parare, aſſuefacere ita, uti demonſtratum eſt. Equidem non dubito, fuiſſe ſcriptum ἀποδεῖξαι, ut ſupra cap. ix. 1. μάλιστα δ' ἂν ἵππον ἀποδεικνύειν δέοι ἔχοντα, ὧν ἱππεὺς δεῖται εἰς πόλεμον.

Cap. xi. 2. equi ad pompam idonei, qui parte anteriore corporis facile attollatur, talem eſſe ait corporis formam: οὐ μέντοι τὸν τὰ σκέλη ὑγρὰ ἔχοντα καὶ τὸ σῶμα αἴρειν δυνήσεσθαι, ἀλλὰ μᾶλλον, ὃς ἂν τὴν ὀσφὺν ὑγράν τε καὶ βραχεῖαν καὶ ἰσχυρὰν ἔχῃ—οὗτος δυνήσεται πόῤῥω ὑποτιθέναι τὰ ὀπίσθια σκέλη ὑπὸ τὰ ἐμπρόσθια. Oblitus ſum comparare locum cap. i. 12. ubi res eadem et commoda hujus formæ aliis verbis explicantur: ὀσφύς γε μὴν ὅσῳ ἂν πλατυτέρα καὶ βραχυτέρα ᾖ, τοσούτῳ ῥᾷον μὲν ὁ ἵππος τὰ πρόσθεν αἴρεται, ῥᾷον δὲ τὰ ὄπισθεν προσάγεται· καὶ ὁ κενεὼν δὲ οὕτω μικρότατος φαίνεται, ὅσπερ μέγας ὢν μέρος μέν τι καὶ αἰσχύνει, μέρος δέ τι καὶ ἀσθενέστερον καὶ δυσφορώτερον αὐτὸν τὸν ἵππον παρέχεται. Quæ interpoſita leguntur verba, quibuſque explicatur, quam corporis partem Xenophon intelligi velit voce ὀσφὺς, haud ſcio an Xenophonti ipſi falſo adſcripta cenſeri poſſint. Quid enim cauſæ eſſe dicam, çur in priore loco, ubi res eadem traditur, et partes membraque corporis ſingula cum cura enarrantur, diſtinctionem hanc ὀσφύος omiſerit? Deinde neſcio, an alibi reperiatur nominata ὀσφὺς ἡ κατ' οὐράν. Altera explicatur ἣ πέφυκε μεταξὺ τῶν τε πλευρῶν καὶ τῶν ἰσχίων κατὰ τὸν κενεῶνα. Sic etiam Heſychius: Ὀσφὺς, ὁ παρὰ πλευρὸν διάκενος τόπος. Idem antea: Ὀσφύος, ψύας, ῥάχις, καὶ τὸ πλησίον τῶν γλουτῶν. Suidas: Ὀσφὺς, τὰ πλησίον τοῦ γλουτοῦ, ἢ ἡ ῥάχις, ἢ ἡ ψόα, ὡς μὲν Ἀριστοτέλης. Audiamus nunc ipſum Ariſtotelem h. a. i. 10. 6. νώτου δὲ μέρη ὠμοπλάται δύο καὶ ῥάχις, ὑποκάτω δὲ κατὰ τὴν γαστέρα τοῦ θώρακος ὀσφύς. ubi verba τοῦ θώρακος aliena eſſe dixi in annotatione. Docet id locus prior cap. x. 3. τῶν δ' ὄπισθεν διάζωμα μὲν ἡ ὀσφύς· ὅθεν καὶ τοὔνομα ἔχει· δοκεῖ γὰρ εἶναί τις ἰσοφύς. Rufus i. p. 32. πυγαὶ δὲ τὰ μετὰ τὴν ὀσφὺν σαρκώδη καὶ ἐφέδρανα, ἐφ' ὧν καθίζομεν· ἄλλοι δὲ γλουτοὺς καλοῦσι. Manifeſtum eſt, ὀσφὺν eſſe partem corporis inferiorem inter coſtas et coxas concluſam, ſpinæ partem aliquam cum κενεῶνι comprehendentem. Sed dubium adhuc, mihi quidem, quænam ſit ὀσφὺς ἡ κατ' οὐράν. Hoc vero non amplius dubito, in loco Xenophontis de Equitatione cap. i. ſect. 11. male me ὀσφὺς inſeruiſſe, ubi ῥάχις ſola locum habet. Si locus hic eſt ſanus, et ſi ſuſpicioni locus eſt, conjicio, in equo dici partes eaſdem ὀσφὺν, quæ Homeri exemplo in

homine γλουτῷ vocavit Xenophon Equit. vii. 2. id eſt nates. Certe ſuperiorem partem corporis occupat in libro de Venatione, ubi canis venatici membra deſignantur, cap. iv. 1. ὀσφὺν σαρκώδη, μήτε ὑγρὰν λίαν, μήτε σκληράν· λαγόνας μεταξὺ μεγάλων καὶ μικρῶν.—τὰ κάτωθεν τῶν κενεώνων λαγαρὰ καὶ αὐτοὺς τοὺς κενεῶνας. Sed ibidem ſect. 8. capilli dicuntur eſſe mediocres ἐπὶ ταῖς ὀσφύσι καὶ ταῖς οὐραῖς κάτω. ubi aut partes inferiores, ut in noſtro loco, utrinque ὀσφύες dicuntur, aut ſunt nates. Denique in lepore cap. v. 30. poſt coſtas enumerat ὀσφὺν περιφερῆ, deinde κωλῆν σαρκώδη· λαγόνας ὑγρὰς, λαπαρὰς ἱκανῶς. ubi libri Xenophontei omnes κοίλην dant pro κωλῆν. Quæ ſit ὀσφὺς περιφερὴς, equidem non intelligo, niſi ſit illa ſuperior, ἡ κατ' οὐρὰν dicta a Xenophonte.

In *Hipparchici*, quem ad amicum aliquem Athenienſem, fortaſſe ad filios, ſcriptum teſtantur loca plura, inprimis illud cap. iii. 12. ὥσπερ εἰώθατε, cap. i. ſect. 3. ἐπιμελητέον δὲ, ὅπως εὔχρηστοι ὦσιν· οἱ γὰρ αὖ ἀπειθεῖς τοῖς πολεμίοις μᾶλλον—συμμαχοῦσιν. Dixi, mihi ſuſpectam videri particulam αὖ, eo quidem loco poſitam: nunc video et cenſeo, tranſponendam poſt verba ἐπιμελητέον δὲ, ubi commodum reperient locum.

Hipp. i. 6. ὅπως ἀκοντιοῦσί τε ὡς πλεῖστον ἀπὸ τῶν ἵππων. Comparatus locus infra ſect. 21. et alter Memorabilium iii. 3. 7. quem temere cum Zeunio olim mutavi, docent, ὡς πλεῖστοι a Xenophonte fuiſſe ſcriptum.

Hipp. ii. 7. decadarchis electis ſuadet prædicere, quo quæque tribus ordine incedere debeat: οὕτω γὰρ προειρημένων, πολὺ εὐτακτοτέρως ἂν ἔχοι, ἢ εἰ ὥσπερ ἐκ θεάτρου ἀπιόντες λυπῶσιν ἀλλήλους. Neſcio, quomodo numerum pluralem defendam, niſi intellecto τούτων, nempe ὅπως πορευτέον ἑκάστῳ. Sed hoc eſt unum in ſingulas tribus præceptum. Igitur προειρημένου malim. Deinde ad verbum ἔχοι aliud intelligi vix poſſe videtur, niſi ἡ πορεία. Quod vocabulum an rectius addatur, judicium aliorum eſto.

In libro *de Venatione* doleo incuria mea et turbato plagellarum ordine, in quibus ante ſex annos annotationes perſcripſeram, accidiſſe duobus vel tribus locis, ut, cum hic in bibliotheca publica aliqua reperto codice ſcripto

varietatem lectionis annotationibus ad Hipparchicum et libellum de Venatione adjungerem, judicio meo interpofito, veterem annotationem non animadverfam nova augerem eandemque obfervationem repeterem. Video etiam de plurium verborum fignificatione difputatum effe a me, quam ad liquidum tum perducere cum non potuiffem, admodum nunc molefte fero, tam parum temporis mihi relictum ad obfervationes has vel augendas vel corrigendas. Addam tamen leviora quædam, quæ percurrenti plagulas ad me tranfmiffas leviori vifa funt opera corrigi poffe.

Capite igitur ii. fect. 8. Τῷ δὲ πλήθει τῶν σχαλίδων οἷόν τ' ἐστι χρῆσθαι πρὸς τὰ δίκτυα πολλῶν καὶ ὀλίγων· ἐλάττονι μὲν, ἂν σφόδρα τείνηται ἐν τῇ στάσει· πλέονι δὲ, ἂν ἡσυχῇ. In his peccatum effe non dubito, et locum leviffima unius literæ jactura corrigi debere, fcribendo πολλῷ καὶ ὀλίγῳ: nam πλῆθος dicitur recte ὀλίγον et πολύ: eft enim vocabulum mediæ fignificationis, ut *numerus:* at cum dicitur πλῆθος πολλῶν καὶ ὀλίγων, non recte fubjungitur modo comparativo ἐλάττονι et πλέονι: debebat effe ἐλαττόνων et πλεόνων.

In loco difficili cap. iii. 5. ἄλλαι δὲ συνάγουσι τὰ ὦτα, καὶ ἐπισκυθρωπάσασαι, διὰ τοῦ ἴχνους, σχάσασαι τὴν οὐρὰν καὶ φράξασαι, διατρέχουσι. verba ita diftinguenda erant, uti pofui, quo facilius lector verba διὰ τοῦ ἴχνους διατρέχουσι conjungenda effe animadvertat. Senfum Budæus ita tradidit: *Aliæ contractis auribus et capite demiffo per veftigium, reducentes caudam atque inter crura condentes et continentes.* H. Stephanus in Thefauro putabat, verbum σχάσαι poffe etiam explicari *demittere*, ut ei oppofitum fit movere feu quatere caudam fublatam. Non dubito, Stephanum rectius verbum σχάσασαι interpretari. Supereft alterum φράξασαι, quod fi bene habet, nihil aliud nifi caudam inter crura conditam et quafi obtectam fignificare poffe videtur. Talem canis σκυθρωποῦ indagantis faciem et habitum poteft vel illuftrare vel confirmare comparatus habitus canis læti cap. iv. fect. 3. de quo eft ibi: ἰχνευέτωσαν—τιθεῖσαι τὰς κεφαλὰς ἐπὶ γῆν λεχρίας, ἐμμειδιῶσαι μὲν πρὸς τὰ ἴχνη, ἐπικαταβάλλουσαι δὲ τὰ ὦτα, τὰ μὲν ὄμματα πυκνὰ διακινοῦσαι, ταῖς δὲ οὐραῖς διασαίνουσαι. Ut ibi canis dicitur ἐμμειδιᾷν τοῖς ἴχνεσι et ἐπικαταβάλλειν τὰ ὦτα, fimul demittere aures, ita hic

contra ἐπισκυθρωπάζει σχάσασα τὴν οὐρὰν et συνάγουσα τὰ ὦτα. Dictio διὰ τοῦ ἴχνους διατρέχειν, veſtigia leporis uſque perſequi eique inhærere, videtur mihi ſenſum aperire poſſe verborum cap. iii. ſect. 3. de canibus corpore inconcinno βαρέως διαφοιτῶσιν: quæ ſignificare videntur idem, quod διατρέχειν διὰ τοῦ ἴχνους.

Capitis v. ſect. 31. verba, βαδίζοντα δὲ οὐδεὶς ἑώρακεν, οὐδ' ὄψεται, ſignis parentheſeos incluſerat Zeune, quæ omiſi: ſed monere debueram, verba iſta, tam importune verborum reliquorum ſeriem et nexum interpellantia, alienum locum occupaſſe, et ad finem paragraphi tranſlocanda eſſe. Verba autem, τιθεὶς εἰς τὸ ἐπέκεινα τῶν ἔμπροσθεν ποδῶν τοὺς ὄπισθεν καὶ ἔξω, interpretatur Pollux in loco appoſito: κατὰ τοὺς δρόμους προβάλλει τὰ ὄπισθεν σκέλη πρὸ τῶν ἔμπροσθεν καὶ πηδᾷ ἀντερειδόμενος, τοῖς ὄπισθεν ποσὶν οὐδαμῇ τοὺς προσθίους ἐμποδίζων, διὰ τὴν ἐκείνων εἰς τὸ ἔξω παράλλαξιν.

Capitis vi. ſect. 6. verba, ἵνα, ἐὰν ᾖ πλησίον τὸ ἀρκυστάσιον τῶν ζητησίμων, μὴ φοβῆται ἀκούων ὁμοῦ τὸν ψόφον, ita olim collocata fuiſſe puto, ut ἵνα poſt ζητησίμων ſequeretur: alioqui conditio non ſatis aperte indicatur. Tempus πρῷον hic antecedit ipſum ὄρθρον, diluculum: infra x. 17. ab ἕωθεν diſtinguitur. De vocabulo ζητησίμων nondum res ad liquidum perducta eſſe mihi videtur.

Ibidem ſect. 20. ὑποσαχῇ οἷόν τ' ἂν ᾖ τοὺς τόνους τῆς φωνῆς ποιούμενον, ὀξὺν, βαρὺν, μικρὸν, μέγαν. Ita ſcribere jubet ſententia et verborum ſtructura: vulgata enim, ὀξὺ, βαρὺ,—μέγα, etiamſi cum Weiſkio ad ὄνομα referas, nimis remotum, ferri non poteſt.

Deinceps ſect. 21. male expreſſum eſt προστῶσι. Debet eſſe προσστῶσι. Mox θέσθαι στοῖχον ἑαυτῷ puto eſſe varum in ordine ſtantem aliquem viſu capere et pro ſigno ſibi ponere. Nam varum aliquem ſeorſim poſitum et in locum iſtum apportatum nolim intelligi.

Capitis x. ſect. 21. vitium quidem vidi et de eo monui, ſed ſedem nondum inveſtigaram, cum ſcriberem iſta. Mala diſtinctio et aliena particula δὲ poſt ὅταν inſerta locum depravavit et ſenſum obſcuravit, quem planum reddes ſcribendo: καὶ αὐτοὶ οἱ κυνηγέται κινδυνεύουσιν, ὅταν ἐν ταῖς μεταδρομαῖς ἀπειρηκότι ἀναγκάζωνται προσιέναι ἢ ἐν ὕδατι ὄντι ἢ ἀφε-

στῶτι πρὸς ἀποκρήμνῳ ἢ ἐκ δασέος μὴ θέλοντι ἐξιέναι· οὐ γὰρ κωλύει αὐτὸν οὔτε ἄρκυς — πλησιάζοντι· ὅμως μέντοι προσιτέον, ὅταν ἔχῃ οὕτως et reliqua. Vides igitur, nihil deesse: et causa periculi manifesta est. Aper defatigatus et de salute desperans abscedens refugit in aquas et paludem, aut secedit ad locum aliquem abruptum et præcipitem, aut in latebras se senticeti et dumeti abscondit, ubi cavere impetum ejus tam est periculosum, quam ipse accessus ad ejusmodi loca est difficilis. Verba ἀφεστῶτι πρὸς ἀποκρήμνῳ equidem mutata malim in πρὸς ἀπόκρημνον, et deinceps malim ἐκ δάσεος, ut sit a nomine δάσος: alioqui articulus τοῦ addendus fuisse videtur, ut supra Venat. v. 18. et 21. bis τὰ δασέα sunt loca fruticibus et arboribus hirta et densa. Verbum ἀφίστασθαι ita est in Anab. ii. 5. 7. εἰς ἐχυρὸν χωρίον. In loco superiore Ven. iii. 3. de canibus, ἀφίστανται τὸν ἥλιον ὑπὸ τὰς σκιάς, recte Weiske et ante eum Sturz in Lexico Xenophonteo correxit τοῦ ἡλίου. Ita enim ἀφίστασθαι πόνου in Cyropædia, ἀφ. κινδύνων in Agesilao et Hellenicis. Convenit etiam structura verbi, ubi deficere, desciscere ab aliquo significat, veluti εἰς τὸ Κορυφάσιον ἀφεστῶτας ἐκ Μαλέας in Hellenicis; ἀποστῆναι πρὸς Κῦρον in Anabasi; οὐκ εἶχον ὅποι ἀποσταῖεν Hellen. iii. 5. 10.

Capitis xii. sect. 21. εἰ οὖν εἰδεῖεν τοῦτο, ὅτι θεᾶται αὐτούς, ἵεντο ἂν ἐπὶ τοὺς πόνους καὶ τὰς παιδεύσεις, αἷς ἁλίσκεται μόλις, καὶ κατεργάζοιντο ἂν αὐτήν. Ita enim scribendum fuisse, nec vulgatum κατεργάζοιντο, mutandum fuisse cum Leunclavio et Zeunio in κατεργάζοντο, pudet nunc fateri. Vidit hoc etiam Weiske: sed is ἵεντο (ita enim scripsit) formam fuisse usitatiorem putabat pro εἶντο. Scilicet hic ἱεῖντο ab ἵεμαι consecutio temporum flagitat: cui si formam ἵεντο substituit usus Attici sermonis, id erit exemplis scriptorum non dubiis allatis demonstrandum: quod an fieri possit, dubito.

In *Arriani libello* cap. vii. sect. 1. εἰ δὲ ἔστιν ἃς εὕροις ἂν πρὸς μὲν τοὺς ἀγνῶτας χαλεπάς, τῷ δὲ ἀνατρέφοντι προσφιλεῖς, καὶ τοῦτο ἀγαθὸν μᾶλλον ἢ κακόν, usus insolens in junctura particularum εἰ ἂν vitii suspicionem injecit, quam structuræ difficultas auget. Quare scriptum fuisse suspicor: εἰ δέ τινας εὕροις, αἳ πρὸς μὲν τοὺς ἀγνῶτας χαλεπαί εἰσι, τῷ δὲ et reliqua.

Capitis ix. ſect. 3. *οὗ κύνες πολλαὶ ἀναπαύονται.* Vitioſe exſcriptum dederunt operæ *πολλά.*

Capitis xii. ſect. 1. vitium ineſt in verbis *προάγειν τὰς κύνας τοὐλάχιστον τετράκις ἐπὶ τῇ ἡμέρᾳ.* Præpoſitio enim ſenſum depravat: igitur tollendam cenſeo.

Capitis xvi. ſect. 8. in verbis, *ὥστε καὶ ἄναυδόν τινα ῥῆξαι φωνὴν οὐ μεῖον ἢ—τὸν Κροίσου υἱὸν,* excidiſſe puto conjunctionem *ἂν* poſt *τινα. adeo ut vel mutus aliquis rumpere vocem poſſe videatur.*

In Capitis xxiv. initio, *Ἐν δὲ Λιβύῃ ἀφ' ἵππων Λιβυκῶν, οἳ δὴ Νομάδες καλοῦνται, οἵ τε ἄνδρες αὐτοὶ καὶ οἱ ἱππικοὶ ἀπὸ τούτων τῶν ἵππων, μὴ ὅτι ἐλάφους αἱροῦσιν ἢ δορκάδας,—ἀλλὰ καὶ τοὺς ὄνους τοὺς ἀγρίους,* præter interpunctionem pravam moleſta ſunt verba et ſenſum ſtructuramque turbant iſta, *οἵ τε ἄνδρες αὐτοὶ καὶ οἱ ἱππικοί.* Nam *οἱ ἱππικοὶ* quo referas, non habent: et inciſum poſt *ἵππων* poſitum facit ſenſum ineptum, quaſi Nomades ab equis nomen acceperint. Equidem ſuſpicor, olim ſcriptum fuiſſe: *οἳ δὴ Νομάδες καλοῦνται, οἵ τε ἄνδρες αὐτοὶ καὶ οἱ παῖδες* (vel *οἱ ἱππικοὶ παῖδες*) *ἀπὸ τούτων τῶν ἵππων μὴ ὅτι ἐλάφους αἱροῦσιν.* Nam de pueris octennibus et majoribus equo nudo inſidentibus et aſinos ſilveſtres venantibus ſequitur ſect. 5. narratio plana.

INDEX GRÆCITATIS.

INDEX GRÆCITATIS

ZEUNIANUS

AUCTUS ET EMENDATUS.

Ἀμφιθάλασσος, mari circumdatus, Vec. i. 7.

Ἀμφίλογα, controverſiæ, lites, Vec. iii. 3.

Ἂν pro ἐὰν, ſi, Ven. iii. 10. *cum fut. vid. not.* M. i. 11. *ἂν intelligitur*, M. ii. 4. *vid. not. ἂν—ἂν*, ſive—ſive, E. vii. 1.

Ἀνὰ, per, circa, *ἀνὰ Ἑλλάδα*, per totam Græciam, Vec. v. 9. cum, *ut ἀνὰ κράτος*, vi, curſu incitato, E. viii. 10. *τὸν ἵππον ἀνὰ κράτος ἐλαύνοντα*, quem locum reſpiciens Grammaticus in Anecdotis Bekkeri p. 329. poſuit: *Ἀκρατῶς ἐλαύνοντα. Ξενοφῶν, ἀντὶ τοῦ πάνυ ἐλαύνοντα.* Sed alter ibidem p. 337. *Ἀγκράτος ἐλαύνω, εἶπε Ξενοφῶν κατὰ συγκοπὴν ἀντὶ τοῦ ἀνὰ κράτος· σὺ δ' ἄμεινον ποιήσεις μὴ χρώμενος τῇ λέξει.*

Ἀναβαίνειν, equitem fieri, equo merere, M. i. 12. *ut ἐπαναβαίνειν. ἀναβεβηκὼς*, eques, ſeſſor, E. viii. 5. *ἀναβεβαμένος ἵππος, h. e. auctore Suida, ἀναβάτην ἔχων*, equus, qui equitem ſuſcepit, M. i. 4. *not. Similiter dicitur ἀναβαθεὶς, de equo*, cui inſidet eques, E. iii. 4. *it. ἀναβαινόμενος, de equo*, qui conſcenditur, E. i. 1. *ἀναβάντα ἀποπλεῖν*, A. ii. 4. *ἄν τι κακὸν ἀναβαίνῃ ἀπὸ*, A. ii. 17.

Ἀναβάλλειν, equo imponere equitem, E. vi. 12. M. i. 17. hinc *ἀναβολεὺς* ap. Plutarch. et Appian. Punic. 106. *τὸν ἀναβάτην dicitur equus ipſe*, E. viii. 7. eſt ſurſum jactare equitem in curſu concitato.

Ἀνάβασις, conſcenſus in equum, E. iii. 11. vii. 2, 4.

Ἀναβάτης, eques, E. iii. 3. 9. 12.

Ἀναβιβάζειν, equo imponere, *de equiſone*, E. vi. 12. *ut ἀναβάλλειν: ſed ἀναβιβάζειν τοὺς ἱππέας de magiſtro equitum*, M. i. 2.

Ἀνάβλεμμα, reſpectus, Ven. iv. 4.

Ἀναγιγνώσκειν, legere, M. ix. 1.

Ἀναγκαῖα, ea quæ naturæ neceſſitas poſcit, v. c. alvum levare aut veſicam: *ἀπιέναι ἐπὶ τὰ ἀναγκαῖα*, abire ut naturæ neceſſitati pareas, L. xii. 4.

Ἀνάγκη, diſcrimen vitæ, Ven. x. 14. naturalis impetus, tempus catuliendi, Ven. vii. 1. *not. ἀνάγκῃ*, neceſſario, A. iii. 7.

Ἀναγορεύειν, appellare, Ven. i. 14.

Ἀναγράφειν, in codicem, ſ. tabulas publicas referre beneficium ab aliquo præſtitum reipublicæ, Vec. iii. 11. *Similiter ibidem dicitur ἀναγραφή.*

Ἀναγρία, Ven. v. 34. *not.*

Ἀνάγωγος, indomitus, ferox, Arr. xi. 1.

Ἀναδιδάσκειν, Arr. xxxv. 3. contrarium docere.

Ἀναζωπυρεῖν ἵππον, E. x. 16.

Ἀναθορεῖν, L. ii. 3. *not.*

Ἀναίσθητος, *not.* E. vi. 9.

Ἀναΐσσω, lepus *ἀναΐξας*, Ven. vi. 16.

Ἀνακεκυφὼς, erecto capite, E. vii. 10.

Ἀνακουφίζειν ἑαυτὸν, ſe levare, E. vii. 2.

Ἀνακρούειν, retundere, retrahere, *τὸ στόμα τῷ χαλινῷ*, E. x. 12. xi. 3.

Ἀνακτᾶσθαί τινα, alicujus benevolentiam ſibi conciliare, ſibi devincire aliquem, Vec. v. 8.

Ἀναλαμβάνειν, retinere, *not. ad* E. iii. 5. *cf.* E. viii. 7. reſtituere alteri, Vec. v. 5.

Ἀνάλλεσθαι ἐπ' ὄχθους, M. viii. 3.

Ἀναλύειν τὰ περὶ κυνηγέσιον πάντα, Ven. v. 34. refigere. *ἀνελεῖν* eſt Ven. vi. 26.

Ἀναμίγνυμι, tempero, L. v. 5.

Ἀνάμματος, enodis, ſine nodo, Ven. ii. 5.

Ἀνανδρία, L. ix. 5. *not.* virginum ſtatus, quæ maritos non repererunt.

Ἄνανδρος, ignavus, timidus, L. x. 6.

Ἀνάντης, acclivis, ſurſum vergens, *dicitur de loco, qui minus eſt præruptus, quam ὄχθος*, E. iii. 7.

Ἀναπαύειν, quiete recreare, M. iv. 1.

Ἀναπεπταμένος, apertus, patulus, E. i. 10.

Ἀναπίπτειν, ſe recurvare, E. viii. 7.

Ἀναπτύσσειν τὴν ὁπλὴν, ungulam aperire, E. vi. 2. *ἀναπτύσσεσθαι*, expandi, explicari et ſurſum aperiri, E. xii. 6.

Ἀναρίθμητος, innumerabilis, Vec. iv. 25.

Ἀνασκοπεῖν, in animum ſibi revocare, Vec. v. 11.

Ἀνασοβεῖται, Arr. xxv. 5. de canis diſcurſu vano et irrito.

Ἀνατιθέναι, dicare, conſecrare, E. Pr. *ἀνατιθέναι τὴν αἰτίαν τινὶ*, alicui cauſam tribuere, A. ii. 17.

Ἀνατρίβειν, fricare, Ven. vi. 26.

Ἄναυδος, mutus, Arr. xvii. 8.

Ἀναφαίνεσθαι, fieri, L. v. 8. reperiri, Vec. iv. 4.

Ἀναφέρειν χρήματα πολλὰ εἰς τὴν πόλιν, multas opes in civitatem comportare, Vec. v. 12.

Ἀναχώριστος, excluſus, L. ix. 5. *not.*

B.

Γ.

Δ.

E.

I.

K.

femur acciperet. Pulpam ex femore exciſam μηρίον dicit. Κωλεὸν eandem partem dixit Epicharmus, teſte Athenæo ix. p. 366. ad quem locum annotavit quædam Caſaubonus, ſed nihil expediit. Locus Xenophontis eſt de hoc vocabulo ejuſque vera notione claſſicus. Diverſam enim facit κωλῆν ab ὀσφύϊ, cui ſubjungitur, a μηροῖς et ἰσχίοις. In cocta tamen et ad cœnam appoſita μηρίον commemorat Poſidonius. Ex ordine deſcriptionis ſuſpicari licet, partem ſuperiorem coxæ cum pelvi conjunctam et carnoſam in lepore κωλῆν vocari. Annotabo etiam ex Athenæo ix. p. 368. quod Amipſias comicus dicit: δίδοται μάλιστα ἱερώσυνα· κωλῆ, τὸ πλευρὸν, ἡμίκραιρ' ἀριστερά. eum locum reſpicere Heſychium: ἱερώσυνα enim ait dici τὰ τῷ ἱερεῖ διδόμενα ἱερεῖα. Photius in Lexico: τὰ εἰωθότα δίδοσθαι ἱερὰ ἐξαίρετα τοῖς ἱερεῦσιν ἐπὶ τιμῇ τῆς ἱερωσύνης.

Κωλύει ἑτέρων, Ven. xiii. 2. *not.*

Κωμῳδεῖν, in ſcena traducere, A. ii. 18.

Λ.

Λάβρως ἐσθίειν, avide vorare, *opp.* κοσμίως, Arr. viii. 1.

Λαγαρὸς κυνεὼν, Ven. iv. 1. τράχηλος κατὰ τὴν συγκαμπὴν, gracilis, vacuus, E. i. 8. laxus, *de via*, Ven. vi. 5.

Λάγιον, *ſ.* λαγίδιον, catulus leporum, lepuſculus, Ven. v. 13.

Λαγῶ *pro* λαγὼν, *genit.* λαγὼ, ad Ven. v. 1. *not.*

Λαγὼν, Ven. iv. 1. *not.* v. 10.

Λακτίζειν, calcitrare, M. i. 4, 15.

Λαμβάνειν τοὺς πολεμίους, intercipere hoſtes, M. v. 3. εἰς τὴν γνώμην, opinionem mente ſua comprehendere, M. vi. 6. λαμβάνεσθαί τινος, aliquid manu apprehendere, E. vii. 1.

Λαμπὰς, Vec. iv. 52. *not.* Quod dixi in annotatione, de fine curſus non conſtare, falſum convincit locus idem Pauſaniæ, ubi de ara Promethei in Academia eſt: καὶ θέουσιν ἀπ' αὐτοῦ πρὸς τὴν πόλιν. Nam πόλις eſt acropolis vel ἄστυ Athenarum. In feſto magnorum Panathenæorum curſus ab ara Amoris ante Academiam poſita initium fiebat et ſimiliter ad aſty pergebat, ubi Anterotis ara poſita dicitur a Pauſania l. c. ἐν πόλει. Hermias in commentario ad Platonis Phædrum p. 78. ὁ δρόμος ὁ μακρὸς τοῖς Παναθηναίοις ἀπὸ τοῦ βωμοῦ τοῦ Ἔρωτος ἐγίνετο· ἐντεῦθεν γὰρ ἀψάμενοι οἱ ἔφηβοι τὰς λαμπάδας ἔθεον ϰ τοῦ νικήσαντος τῇ λαμπάδι ἡ πυρὰ τῶν τῆς θεοῦ ἱερῶν ὑφήπτετο. De hoc feſto Scholion Platonicum Ruhnkenii p. 143. καὶ ταῦτα μὲν ἦγον εἰς ἄστυ Ἑκατομβαιῶνος μηνὸς τρίτῃ ἀπιόντος.

Λαμπρὸς, illuſtris, Ven. i. 13. dignus qui ſpectetur, *ſyn.* ἀξιοθέατος, E. xi. 10. ἴχνη λαμπρὰ, veſtigia minime obſcura, Ven. v. 5. τὰ ἐν τῇ ἱππικῇ λαμπρὰ, M. i. 11.

Λαμπρότης, ſplendor, geſtus magnificus, E. xi. 9.

Λαμπρύνειν, polire, nitidum facere, L. xiii. 8. ἵππον, *i. e.* ἵππον μεγαλοπρεπῆ ποιεῖν; E. x. 1. *idem quod* λαμπρύνεσθαι, ſuperbire, *de equo altius progrediente*, Arr. vii. 7. *not.* λαμπρύνεσθαι, niteſcere, *de clypeo polito*, L. xi. 3.

Λανθάνειν, latere, *c. dat. partic.* οἷόν τε λαθεῖν συνελθοῦσιν εἰς ταυτὸ τοῖς νησιώταις, inſulani poſſunt clam convenire, *vid. not.* A. ii. 2. ἔλαθον καταλιπὼν, clam, imprudente hoſte, reliqui, M. viii. 25. λελήθασι μανθάνοντες, ſenſim diſcunt, A. i. 19. λανθάνει προσπίπτων πρὸς πολλὰ, imprudenter incidit in multas calamitates, Ven. v. 28.

Λαπαρὰς λαγόνας, Ven. v. 30. *not.*

Λάσιος, villoſus, E. ii. 4. πόδες leporis, Ven. ix. 8.

Λαφυροπώλης, ſector, qui prædam univerſam emit, eamque poſtea ſigillatim divendit, L. xiii. 11. *cf.* Xen. Ages. i. 18.

Λέγειν, cum populo agere, ſententiam dicere, A. ii. 17. κακῶς τινὰ, maledicere, A. ii. 18.

Λεία, præda, M. vii. 14.

Λεῖος, lævis, E. iv. 3. Ven. ii. 8. *opp.* τραχὺς, E. ix. 9. λεία χώρα, regio non aſpera virgultis, *ſyn.* ἄξυλος, A. ii. 12.

Λειμὼν, pratum, Ven. v. 15.

Λείπειν τὴν τάξιν, aciem deſerere, M. ii. 8.

Λέχριος, obliquus, Ven. iv. 3. *vid. not.*

Λήγειν, deficere, Vec. i. 3.

Ληΐδα ἄγειν, Homericum vocabulum de præda abacta, præcipue peco-

N.

Ξ.

Σκύλαξ, catulus, Ven. vii. 6.
Σκυλεύεσθαι erat olim Arr. viii. 4. *not.*
Σκύτος, τὸ, corium, E. xii. 10.
Σμίλαξ, Ven. ix. 12. *not.*
Σοβαρὸς, ſuperbus, *de equo generoſo*, E. x. 17.
Σοβεῖν τὴν κόνιν, pulverem detergere, E. v. 5.
Σοφίζεσθαι ἐν τοῖς ὀνόμασι, in verbis acumen ingenii affectare, Ven. xiii. 6. τοῖς ὀνόμασι σεσοφισμένως λέγειν, ibidem 5.
Σοφισταὶ, *vid.* Vec. v. 4.
Σπᾶν, convellere, E. vii. 1.
Σπανίζειν καρπῶν, annonæ caritate laborare, Ven. xii. 6.
Σπαράττειν, diſcerpere, Arr. xxv. 2.
Σπάρτος, ſpartum, frutex geniſtæ ſimilis, unde funes fiunt, Ven. ix. 13. *cf.* ad Theophr. h. pl. i. 8.
Σπουδάζειν, ſedulo facere, L. xiv. 4. τὶ, operam dare, E. xi. 10. L. x. 3. περί τινος, ſtudium impendere alicui, L. iv. 1.
Σπουδάσματα, ſtudia, inſtituta vitæ, Arr. xxxiv. 4.
Σταθμὸς, ſtabulum, E. iv. 1, 3. ὁ ἔξω σταθμὸς, E. iv. 4. in hoc σταθμῷ ineſt ἱππὼν concludendus, E. iv. 1.
Σταλὶς erat ante Ven. ii. 9. ubi σχαλὶς dedi.
Στασιάζειν, diffidere, Vec. v. 8.
Στάσις, locus, ubi tendicula ſtatuta eſt, Ven. ix. 16.
Στέαρ, τὸ, adeps, Arr. xiii. 2.
Στεγάζειν, tegere, E. xii. 3.
Στεγανὸς, pluviis impenetrabilis, aquam non tranſmittens, Ven. v. 10.
Στέγασμα, tegumentum, E. xii. 2.
Στενόπορόν τι, *ſc.* μέρος, littoris pars ea, ad quam non niſi anguſtus aditus patet e continente, A. ii. 13.
Στελμονία, cinctus, Ven. vi. 1. *not.*
Στέργειν, amare, Ven. vii. 11.
Στέρομαι. στερήσονται ἀγαθῶν, A. ii. 16.
Στερεὸς, firmus, compactus, E. i. 13. γῆ, *opp.* τῇ κεκινημένῃ, Ven. ix. 16.
Στερεοῦν, firmare, E. iv. 3, 5.
Στερίσκειν, privare, M. viii. 8.
Στέρνον, pectus, E. i. 7.
Στεφανοῦν, ornare, M. viii. 7. *not.*
Στήριγξ, fulcrum, E. i. 5.
Στιφρὸς, firmus, Ven. iv. 1. *vid. not.* Ven. v. 30. ix. 13. x. 3.
Στίχος, ſeries, *ſ.* ordo militum qua longitudinem ſeu profunditatem, L. xi. 3. *vid. not.* Στίχος ὁ ἔξωθεν, gyrus exterior, *dicitur in agitatione in orbem is, qui a centro eſt remotiſſimus*, M. iii. 9.
Στοιχεῖν, M. v. 7. *not.*
Στοιχίζειν μακρὰ, Ven. vi. 8. *not.* Στοῖχος in venatione idem ſignificare videtur quod στίχος, ordinem varorum, quibus retia ſuſpenſa ſtant: στοιχιζέτω μακρὰ videtur eſſe, ordo varorum atque ipſa indago longa habeat vel varorum vel locorum intervalla. Hinc περιστοιχίζεσθαι Demoſtheni dicitur Philippus Athenienſes, id eſt *circumvenire.*
Στοῖχος, Ven. vi. 10. *not.* 21.
Στολὴ, ſtola equeſtris, qua φύλαρχοι erant ornati, M. i. 22. στολὴ φοινικὶς, ſtola punicea, L. xi. 3.
Στόμιον, lupi, pars freni ea, quæ inditur ori equino, E. vi. 7, 9. x. 7, 9, 16. συνδάκνειν τὸ στ. E. vi. 6.
Στρατεία, militia, expeditio bellica, L. xi. 1.
Στρατεύεσθαι, militare, L. xii. 5.
Στρατηγὸς, dux militum, L. xiii. 11.
Στρατιὰ, exercitus, L. xi. 2. στρατιὰν ἔχειν, caſtra ponere, *ſyn.* ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς διακινδυνεύειν, M. vii. 7.
Στρατιωτικὰ, τὰ, res militaris, L. xii. 7.
Στρατοπεδεύεσθαι, caſtra metari, L. xii. 1.
Στρογγύλος, rotundus, teres, Ven. iv. 1.
Στροφεῖον, Ven. ii. 7. *not.*
Στροφὴ, inflexio, converſio, E. vii. 15.
Συγγνώμη ἐστὶν, ignoſcendum eſt, A. ii. 20.
Συγγράφεσθαι, ſcripto ſibi cavere, E. ii. 2.
Συγγυμναστὴς, ſocius concertationis, L. ix. 4.
Συγκαμπὴ, curvatura cervicis, E. i. 8.
Συγκάμπτειν, flectere, E. vii. 2.
Συγκατασκευάζειν τὸ ἐπιτήδειον, neceſſarios ſumtus præparare et acquirere, Vec. iv. 38.
Συγκείμενα, τὰ, ea, quæ pacta ſunt, A. ii. 17.
Συγκομίζειν, colligere: *de fructibus congerendis in horreum aut cellam*, Ven. v. 5.
Συγκυνηγέτης, ſocius venationis, Ven. x. 3.
Σύγκωλος, σκέλη, Ven. v. 30. *not.*
Συζεύγνυμι, conjungo: συζυγέντες,

Συντάττειν, in acie collocare, M. i. 15. *συντάττεσθαι, ſyn. συστρατεύεσθαί τινι*, cum aliquo militare, Vec. ii. 3.

Συντήκεσθαι, veſtigia nivi impreſſa colliquefacta evaneſcere, Ven. viii. 1.

Συντίθεσθαι, paciſci, A. ii. 17. *δύο συντιθεμένω*, E. viii. 10.

Σύντομα, τὰ, compendia viæ, Ven. v. 17.

Σύντονον, τὸ, ἔχειν, contentionem continere, Ven. vi. 7.

Συντρέχειν, contrahi, *de pilis igni admotis*, Ven. x. 17.

Σύντροφοι Laconici, qui? ad L. iii. 3. p. 22.

Συντυγχάνειν τινὶ, caſu in aliquid incidere, E. Pr.

Σῦς, ſcrofa, *ſus feta, vel quæ peperit*, L. xv. 5.

Συσκήνια, L. v. 2. *not.*

Σύσκηνοι, communi victu utentes, L. vii. 4. prætoriani, contubernales regii, L. xiii. 7.

Συσκηνοῦν, communi uti epulo, L. v. 4. contubernalem eſſe, L. xiii. 1. Sic eſt διασκηνοῦν, Hellen. iv. 8. 18. Sed L. v. 3. διασκηνοῦσιν habet Juntina cum libro Paris. ubi tamen grammatica lex διασκηνῶσιν flagitat. Et in locis hic laudatis a Zeunio eſt συσσκηνοῦσι aut συσσκηνούντων, unde de forma συσσκηνόω non magis conſtat. Simplex σκηνοῦντας eſt L. v. 2. Grammaticus in Anecdotis Bekkeri i. p. 407. σκηνᾶν, σκηνεῖν et σκηνοῦν uſitata confirmat. Vide in ἀτιμᾶν.

Σύσκιος τόπος, locus opacus, Ven. viii. 4.

Σύστασις ἀνθρώπων, cœtus hominum, E. vii. 19.

Συστέλλειν εἰς μεῖον, minuere, Vec. iv. 3.

Συστρέφειν, convertere, L. xiii. 6. *not.*

Σφαγὴ, jugulum, Ven. x. 16. *not.*

Σφαγιάζειν, mactare, ſacrificare, L. xiii. 8.

Σφάγιον, hoſtia, L. xiii. 3.

Σφαιρωτὸς, pilaris, cuſpidis expers, E. viii. 10.

Σφαιροῦν. ἐσφαιρωμένα ἀκόντια, jacula pilaria, quorum cuſpis non eſt acuta, ſed rotunda, E. viii. 10.

Σφάλλειν, tentare, infeſtare, L. v. 4. excutere, humi proſternere, E. iii. 9. vii. 7. σφάλλεσθαι ὑπὸ οἴνου, vino titubare, L. v. 7. σφαλῆναι, excuti de equo, M. viii. 9. errare, L. v. 9.

Σφετέρα, *ſc.* γῆ, ſua terra, A. ii. 5.

Σφῶν αὐτῶν, *i. e.* ἑαυτῶν, M. vi. 1. ubi vulgatum αὐτὸν male reliqui intactum.

Σχάζειν τὴν οὐρὰν, Ven. iii. 5. *not.*

Σχαλὶς, furcula retis, Ven. ii. 7, *not.* 8. vi. 7, 9.

Σχέδην, pedetentim, compoſito gradu, M. iii. 4.

Σχῆμα, forma, habitus, A. ii. 8. E. vii. 10.

Σχηματοποιεῖσθαι, in certam aliquam corporis inceſſuſque ſpeciem et habitum ſe componere, E. x. 5.

Σχολαίοτατα, tardiſſime, L. xi. 3.

Σωμασκεῖν, exercitationibus corporis uti, L. i. 4.

Σωπιαίνουσιν οἱ κύνες παρὰ Ξενοφῶντι. Heſychius. Leg. Σιωπαίνουσιν.

Σωρὸς, acervus, Vec. iv. 2.

Σωτήριος τινὶ, ſalutaris, ſalutem afferens, E. iii. 12.

Σῶφρον, eſt prudentis, M. iv. 14.

Σωφρονεῖν, τὸ, continentia, L. iii. 5.

Σωφρονίζειν, in officio continere, L. xiii. 5.

Σωφροσύνη, continentia, Ven. i. 11.

T.

Τάλαντον, Vec. iv. 23.

Talaſſius romanus unde derivatus fuerit, ad L. i. 6. p. 11.

Ταμίας, quæſtor, L. xiii. 11.

Ταμιεῖον, penus, E. iv. 1.

Ταμιεύεσθαι, ſequente ὥστε *c. infinitivo*, pro arbitrio aliquid inſtituere, M. vii. 11. *not.*

Τάξις, ordo collocandorum militum, M. ii. 6. τάξις ἐν ὅπλοις, acies militaris, L. xi. 5. τοῦ φόρου, indictio tributorum, A. iii. 5.

Ταπεινὰ δόρατα, demiſſa, non erecta, M. v. 7.

Ταραχὴ, rerum perturbatio, Vec. v. 8.

Τάραχος, perturbatio, E. ix. 4.

Ταραχώδης, confuſus, turbatus, Ven. v. 4.

Ταριχεύειν, ſale condire, Arr. xiii. 2.

Τάττεσθαι, *dicitur de eo*, cui aliquid mandatur, E. ii. 1.

Ταύτῃ, ita, ſimiliter, E. i. 4. xii. 6.

Τάφρος, ἡ, foſſa, E. iii. 7. τάφρους περᾶν, M. vi. 5. *et* πηδᾶν, foſſas trajicere, M. viii. 3.

Ταχύνειν στραφέντα, in converſionibus celeriter currere, E. vii. 17.

Τι—τε, non modo, ſed et, M. vii. 3. *vid. not.* αἴ τι—οἵ τε *pro* αἱ μὲν—οἱ δὲ, L. i. 9.

Ψ.

Ω.

INDEX

GEOGRAPHICUS ET HISTORICUS.

L. notat *de Rep. Lacedæmoniorum.* A. *de Rep. Atheniensium.* Vec. *de Vectigalibus.* E. *de Re equestri.* M. *de Magistro equitum.* *Ven. de Venatione.* Arr. *Arriani libellum de Venatione.*

B.

C.

D.

E.

G.

H.

VARIÆ LECTIONES

CODICIS MS. MEADIANI

EX MARGINE EXEMPLARIS ED. H. STEPH. SEC.

IN BIBLIOTHECA BODLEIANA ADSERVATI

DESCRIPTÆ.

HELLEN. LIB. I. CAP. I.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	ναῦς ἔχων	ἔχων ναῦς
6.	Φαρνάβαζος	βαρνά.
	καὶ	deest
7.	ξυμφράξαντες	συμφρ.
	ἐς	εἰς et sic passim
11.	ἐς Καρδίαν	εἰς Καρίαν ου
12.	εἴκοσι	εἴκοσι ναυσὶν ἀπὸ μακεδονίας — ἠργυρολογηκότες — omissa voce ἀμφότεροι
14.	τειχομαχεῖν	τυχομ.
18.	ἐς Προικόννησον ἁπάσας	ἁπάσας εἰς Προικ.
21.	Σηλυμβρίαν	σηλυβρίαν
	Σηλυμβριανοὶ	σηλυβριανοὶ
22.	ἀφικόμενοι	ἀμφικ.
	δύω	δύο
	Εὔβουλον	εὔμαχον
23.	πεινῶντι	πεινῶν
24.	τῷ	deest
	Συρακουσίοις	συμμάχοις
25.	ἐκέλευσε	ἐκέλευε
27.	προηγουμένου	προηγοῦντος
	τὰ πρότερα	πρότερον
28.	κείνους	ἐκείνους
	αὐτοὶ καθ'	αὐτοί τε καθ'
	θάλατταν	θάλασσαν
30.	ἐγίνωσκε	ἐγίνωσκον
	τῶν	καὶ
34.	ἐπεψηφίσαντο	ἐψηφίσαντο
35.	σχήσοι ὅθεν καὶ ὁ κατὰ	σχήσοι καὶ ὅθεν ὁ κατὰ

CAP. II.

	Ed. Steph.	MS. Mead.
2.	τῷ	τὰ
7.	ἐσβολὴν	εἰσβολὴν
	ἐς τὸν	πρὸς τὸν
8.	οἱ	deest
9.	δὲ	deest

HELLEN.

CAP. III.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	Ἀντιγένους	ἀντιγέντου
8.	συνεφώνησαν	συνεχώρησαν
9.	ἔδοσαν καὶ ἔλαβον παρὰ Φαρναβάζου	ἔλαβον καὶ ἔδοσαν πρὸς Φαρν.
10.	Σηλυμβρίαν	Σηλυβρ.
	καὶ ἀπὸ	καὶ οὐκ ἀπὸ
11.	ἀξιῶν	ἄξιον
12.	Μητροβάτει καὶ Ἀρνάπει	μιτροβάτει καὶ ἀγονάπει.
	καὶ	deest
13.	Συρακουσῶν	συρακουσίων
17.	ἠδύνατο	ἐδύν.
	καταλελειμμέναι	καταλελειμένου
	τοὺς τῶν Ἀθηναίων ξυμμάχους	τοὺς συμμάχους τῶν Ἀθηναίων
20.	τὸ	deest

CAP. IV.

	Ed. Steph.	MS. Mead.
3.	ἔχουσαν σφράγισμα	σφράγισμα ἔχουσαν
5.	μὴ	μὲν
11.	κατασκοπῇ	κατασκοπὴν
13.	μοχθηρότερόν	μοχθηρώτερά
16.	μὲν	deest
	ἔχειν, καὶ τῶν πρεσβυτέρων	ἔχειν, τῶν τε πρεσ.
	ἀπολλύναι	ἀλλύναι
17.	μόνος	μόνοις
18.	δὲ	deest
19.	ἑαυτοῦ	αὐτοῦ
21.	Λευκοροφείδου	λευκαλοφίδου
	οἱ	deest

CAP. V.

	Ed. Steph.	MS. Mead.
3.	ἐφ' ᾧ	ἐφ' οὗ
4.	ὅτι	deest

HELLEN.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
9.	μηδὲν	μὴ δὲ
	ἑαυτοῖς	αὐτοῖς
10.	ναῦς, οὔσας	οὔσας ναῦς
12.	τῶν Ἐφεσίων ἐσπλεύσας	τὸν ἐφεσίου εἰσπλ.
	πρῴρας	πρώτας
13.	ἀνήχθησαν	ἀνοίχθησαν
15.	ἐπεὶ δὲ	ἐπειδὴ δὲ
	ἐς Σάμον	defunt
18.	Φανοσθένην	φανοσθένη
19.	περιτυχὼν	περιπεσὼν

CAP. VI.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
2.	θαλαττοκράτωρ τε παραδοίη	θαλαττοπάτωρ τε παραδιδοίη.
3.	προσεπλήρωσεν	προσεκπλήρ.
4.	ξυνιέντων	παρεσκεύαζον
	ξυγκαλέσας	συγκ.
5.	ὡς	deeft
7.	κατά τε	κατά γε
11.	ξυμβάντων ἡμῖν	συμβ. ὑμῖν
	ξὺν	σὺν
12.	ταῦτ᾽	τοῦτ᾽
14.	ξυνήθροισεν	συνήθ. et fic paffim
	κείνου	ἐκείνου
19.	ἐρέτας	deeft
20.	τῇ	deeft
24.	ἐν ἡλικίᾳ	ἐν τῇ ἡλικίᾳ
28.	Ἀθηναῖοι	οἱ ἀθην.
29.	μιᾶς	μιᾷ
30.	Λυσίαν	λυσίας
31.	ὡς	deeft
32.	πολλῷ	πολλαὶ
	οἰκιεῖται	οἰκεῖται
	φεύγειν αἰσχρὸν	φεύγειν δὲ αἰσχ.
33.	θάλατταν	θάλασσαν
35.	πλείους	deeft
36.	τῶν Ἀθηναίων	τοῖς Ἀθηναίοις
	αὐτοὺς διεκώλυσε	διεκώλυσε αὐτοὺς
38.	μὲν ταῦτ᾽	μὲν τοῦτ᾽
39.	ἀποδεδράκεσαν	ἀπεδ.

CAP. VII.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
2.	Δεκελείας ἐπιμελόμενος	διωκελείας ἐπιμελόμενος
	ἐπιβουλὴν	ἐπιβολὴν
4.	Θηραμένης	θεραμένοις
	λέγων	deeft
	ἐπεδείκνυ	ὑπεδείκνυε
6.	αἰτιᾶσθαι	αἰτιάσασθαι
8.	ἐγένετο	ἐγίγνετο
	κατηγορεῖν	defunt omnia quæ inter κατηγορεῖν τῶν στρατηγῶν. et καὶ ἐκείνων reperiuntur

HELLEN.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
12.	τοῦ δήμου ταῦτα	τοῦ δὲ δήμου ἔνιοι ταῦτα
14.	Πρυτάνεων οὐ φασκόντων	πρυτ. τινῶν οὐ φασ.
16.	ξυμβουλεύσων	συμβουλεύων
20.	ὑπ᾽ οὐδενὸς ἄλλου	ὑπ᾽ ἄλλου οὐδενὸς
	ὑμᾶς	ἡμᾶς
23.	κατὰ τοῦτον	κατὰ τόνδε τὸν
29.	ποιήσητε	ποιήσοιτε
31.	ναυμαχίᾳ	ναυαρχίᾳ
	ἐς	πρὸς
	ταῖς	τὰς
32.	τῶν	deeft
33.	ταξιάρχων ἦσαν	τριηράρχων ἦσαν καὶ
34.	τούτους	τούτοις
35.	παρεκελεύσαντο	παρεσκευάσαντο
	σωθεὶς	διασωθεὶς
	αὐτῇ	αὐτοῦ
36.	διὰ τὸν	παρὰ τὸν

LIB. II. CAP. I.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
2.	καλαμοφόρων	καλαμηφόρων
	ἐς	πρὸς
3.	ἀνθρώπῳ ὀφθαλμιῶντι	ὀφθαλ. ἀνθρώπῳ
5.	ξυνεισενεγκεῖν	συνενεγκεῖν
	ἐμβαίνειν	εἰσβ.
	δέδωκε	διέδωκε
6.	ἐβουλεύσαντο	ἐβουλεύσατο
	πραγμάτων πρέσβεις ἐς Λακεδαίμονα πέμπειν	πραγμ. πέμπ. εἰς Λακεδαίμονα πρέσβεις
7.	δέκα, καὶ παρὰ	δὲ καὶ παρὰ
	αὐτοῖς	αὐτὸς
	ἤδη πέντε	ἤδη τῷ πολέμῳ πέντε
8.	διέσωσαν	διέωσαν
	μόνῳ	μόνον
	δύναιτο	δύναται
10.	Ἀρχύτου	ἀρχύτα
13.	ἐκεῖνον	κεῖνον
15.	μετάπεμπτος	μετάπεπτος
16.	καὶ τὴν ἐπὶ Χίον Κηφισόδοτον	καὶ ἐπὶ τὴν Χίον κοφισ.
21.	Αἰγὸς	αἴγους
22.	παραβαλὼν	παραβάλλων
24.	ἐκβῶσι	ἐκβοῶσι
25.	ἀπὸ	ἐκ
	πόλιν	πόλει
26.	Τηδεὺς	τυδεὺς
	αὐτοὺς	αὐτοὶ
27.	ἐπὰν	ἐπὴν
28.	ἐς τὰ χείδρια	εἰς τὰ τειχύδρια
31.	βουλεύεσθαι	βουλεύσεσθαι
	καταχρημνίσειαν	κατακριμ.

HELLEN.

CAP. II.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
3.	ἡ	deest
	πολὺ ἔτι μᾶλλον	πολὺ μᾶλλον ἔτι
5.	τὴν	deest
8.	γυμνασίῳ	ὑμνασίῳ
9.	πρὸς	εἰς
	τῶν	τῆς
13.	ἐπύθοντο αὐτῶν οἱ ἔφοροι	ἐπύθοντο οἱ ἔφοροι αὐτῶν
15.	ἐδέθη. προεκαλοῦντο	ἐδεήθη. προὐκ.
	ἑκάτερον	ἑκατέρου
17.	τῷ	deest
	κατέχει	κατέχοι
19.	ἐρωτώμενοι ἐπὶ	ἐρωτ. δὲ ἐπὶ
	οἱ	deest
20.	εἰργασμένην	εἰργασαμένην
	κατάξαντας	καθέντας
21.	ἐπανεφέροντο	ἐπανέφερον
22.	πολλῷ	πολὺ

CAP. III.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	Κροκίνας	κρωκίνας
2.	οὗτοι, Πολυάρχης	οἵδε, πολυχάρης
	Χαιρέλεως	χαιρέλως
4.	Φεραῖος	φεῤῥαῖος
	ἐνίκησε μάχῃ	μάχῃ ἐνίκησε
7.	φρουροὺς	φρουρεῖν
8.	τά τε τῶν	τά τε τὰ τῶν
	προσεκτήσατο	ἐκτήσατο
9.	ὁ	deest
10.	Ἀγησίστρατος	ἀγκίστρατος
	Χαιρίδας	χαιρίλας
	Κλεοσθένης	κλεόσθενος
	Ἀρχύτας, Εὔδικος	ἀρχίτας, ἔκδ.
13.	αὐτοῖς τῇ	post αὐτοῖς iterantur μὴ ὄντες τοιοῦτοι οὐδὲν ἤχθοντο· ἐπεὶ δὲ ἤρξαντο βουλεύεσθαι
	μὲν—Αἰσχύνην	μὴ—αἰσχίνην
14.	ξυμπεσόντος	συμπέμποντος
	ξυνελθόντας	συνεθέλοντας
15.	ἐτιμᾶτο	ἐπιτιμᾶτο
18.	οἱ ἐκ τῶν	desunt
	συῤῥύησαν	συρείησαν
19.	βουλομένους	βουλευομένους
	δ' ἔγωγε	ἔγωγε sine δ'
24.	τεθράφθαι	τετρ.
26.	ἐναντία	ἐναντιόν
	ἡμῖν δοκεῖ	δοκεῖ ἡμῖν
28.	ἡμᾶς	ὑμᾶς
29.	οὔτ' ἂν σπείσαιτο	οὔτ' ἐπίστευσε

HELLEN.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
30.	οὗτος γὰρ ἐξ ἀρχῆς μὲν	οὗτος μὲν ἐξ ἀρχῆς
31.	κόθορνος — κόθορνος	κόθρονος—κόθρονες
	τοὺς ξυνόντας ἐς πράγματα	εἰς πράγματα τοὺς συνόντας
33.	ἐπιμελούμενος	ἐπιμελόμενος
	ὡς μὴ	desunt
34.	ἐν	deest
35.	με	μοι
	ἑαυτῶν	αὐτῶν
36.	πενέστας	πενέτας
37.	οἶμαι	οἴομαι
38.	βουλὴν	δουλείαν
	δ' οὗτοι	δέ γε οὗτοι
39.	ὑμῖν	ἡμῖν
40.	ὑμῶν	ἡμῶν
	ὑμῖν	ἡμῖν
	ἅπαντες	πάντες
41.	παρῃροῦντο	παρήνουν omisso οὐ et hiatu inter παρήνουν et νομίζων relicto
	ὀλίγον ἔτι χρόνον	ὀλίγον ἔχοντι χρόνον
42.	γενομένους	γιγνομένους
43.	νομοθετῶν	νουθετῶν
	πότερα εὐμενὴς	πότερον εἶ εὐμ.
	οὗται	οὗ τοὺς
46.	αἰσθανόμενος	αἰσθόμενος
48.	κείνοις	ἐκείνοις
	τοῦτο	τούτων
49.	ἐπεχείρησα	ἐπεχείρισα
50.	τοῖς	τοὺς
51.	ἔφη	ἔφην
54.	οὗ	ὡς
55.	οἰμώξειεν	οἰμῶξοιτο

CAP. IV.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
2.	ἰσχυρόν. οἱ	αὐτός οἱ
3.	αὐτοῖς	deest
5.	Φυλὴν	βουλὴν
	εἶχεν	ἦγεν
6.	κατέλαβον	κατέβαλον
	ἢ	deest
	ἐπικαταλαβόντες	ἔτι καταλαβόντες
7.	τὸ	deest
8.	σφίσι	deest
	δεήσοι	δεήσειη
	πόσης	πόσοι
	ἐκέλευσαν	ἐκέλευον
9.	Ὠιδεῖον	ὠδ.
	ἐκέλευσε	ἐκέλευε
10.	ἐκ δὲ τούτου	ἐκ τούτου δὲ
	εὐθὺς	deest
11.	φέρει	deest
13.	ὅτι	ἔτι
	ἡμέρᾳ πέμπτῃ	ἡμέραν πέμπτην
	πόλεως	πόλεων

HELLEN.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
13.	οὗ	ὃν
14.	ὅπως	οὕτως
	ἐπιχειρῶμεν	ἐγχειρῶμεν
16.	προστάταις	πρωτοστάταις
17.	ἂν	ἣν
	ἐπίδωσι	ἐπιδίδωσι
18.	ἡγησόμεθα	ὁδηγησόμ.
	ἡμῖν—ἑπομένη	ὑμῖν—ἑπομένοις
19.	ἀνέλαβε	ἀνέλαβον
	Κηφισσοῦ	κηφισοῦ
20.	ἔμφωνος	εὔφωνος
	οὐδεπώποτε	οὐδὲν πώπ.
21.	ἣ	οἳ
22.	τῶν	τὸν
	ἑαυτῶν	αὑτῶν
24.	ἱππάρχοις	ὑπάρχοις
25.	πολλοὶ ὄντες	πολλοί τε ὄντες
26.	τοῦ	deest
28.	ἀδελφὸν	ἀδελφοῦν
	Πελοποννησίων	πελοποννησίους
31.	προσέβαλεν	προσέβαλον
	ὅπως	ὅμως
32.	ἐλαύνειν	ἐλᾷν
	ἐν	deest
33.	δὲ	καὶ
	Θίβραχος	οἴβραχος
	οἱ	deest
34.	βαθεῖαν παντελῶς	παντελῶς βαθεῖαν
38.	οἱ	deest
	ἑκάστους	ἕκαστον
	τῷ	deest
	τὴν	deest
40.	πολλὰ	πολλάκις

LIB. III. CAP. I.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	οὗπερ	ὅπερ
2.	οὖν	deest
3.	δὲ	deest
4.	Θίμβρωνα	θίβρ.
	Θίμβρων	θίβρ.
5.	ἐπύθοντο	ἐπείθοντο
	Θίμβρων	θίβρ.
	διαφυλάττειν	φυλάττειν
6.	ἀπὸ Δημαράτȣ	ἀπὸ τοῦ δημ.
	συστρατείας	συστρατίας
	Γρύνιον	γρύνεινον
7.	Θίμβρων	θίβρ.
	ἐκδραμόντες	δραμόντες
8.	ἄρξων	ἄρχων
	μηχανικὸς	μηχανητικὸς
	Θίμβρων	θίβρ.
9.	γὰρ	deest
	τῶν	deest
10.	Θίμβρωνος	θίβρ.
	μηδὲν	οὐδὲν
	ἐπεὶ δὲ	ἐπειδὴ δὲ
	χρήματα	δῶρα

HELLEN.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
13.	λαμπρότατον	λαμπρότατα
	ἀντετίμα	ἀνετίμα
16.	ἑκούσας	ἀκούσας
21.	μὲν Μειδίου	μὲν τοῦ μειδ.
	ᾔει	ἡγεῖτο
22.	ἐς δύο εἰρηνικῶς	εἰρην. εἰς δύο
	ἐγὼ δὲ ἐς	ἐγὼ δὲ σύν σοι εἰς
24.	διασκεψόμεθα	διασκεψώμεθα
	ποιήσομεν	ποιήσωμεν
25.	ἐκαθέζοντο	ἐκαθέζετο
	(ἔφη)	deest
	οἴκου	οἴκου σου
27.	ὁ Δερκυλλίδας ἐκαλεῖ	ἐκάλει ὁ Δερκ.
28.	ὑμῖν	ἡμῖν
	ἐξείργασται	εἴργασται
	ἔτι	deest

CAP. II.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	ἐβουλεύετο	ἐβούλετο
	Θίμβρων	θίβρ.
	κακουργῇ	κακουργεῖ
	πότερον εἰρήνην ἢ πόλεμον ἔχειν βούλεται	πότερον βούλεται εἰρήνην ἢ πόλεμον ἔχειν
	ἐπιτετειχίσθαι	ἐπιτειχίζεσθαι
2.	Δερκυλλίδας ἀσφαλῶς	δερκ. εἰς τὴν βιθυνίαν ἀσφαλῶς
	ἐπεὶ δὲ	ἐπεὶ δὴ δὲ
	τότε	deest
	φύλακα	φυλακὰς
3.	ὄντος τȣ̃ στρατοπέδȣ αὐτοῖς μεστοῦ	ὄντος μεστȣ̃ τȣ̃ ϛρατοπέδου αὐτοῖς
	φύλακας Ἕλληνας	Ἑλλην. φύλ.
5.	ἀπολαβόντες	ἀπολαύοντες
6.	πορευόμενος	ἀποπορευόμενος
	Ναυάτης	ναυβάτης
	μέμφοιντο	μέμφοιτο
8.	Χεῤῥονησιωτῶν	χεῤῥονησιτῶν
	ὁπόσοι	ὁπόσοις
9.	εἶχε	ἔχει
10.	γῆν	deest
12.	Ἑλληνίδων	ἰωνίδων
	ἀφιέναι·	ἀφεῖναι;
13.	διαμαρτυρόμενος	διαμαρτυρούμ.
14.	τῶν Ἐφεσίων ἐς τὴν πολεμίαν	τῶν πολεμίων εἰς τὴν ἐφεσίαν
	ἡ	deest
16.	μὲν	deest
17.	ἦν	deest
18.	ἐξηγγείλατο	ἐξηγγέλλετο
	αὐτὸν ἱππέων	αὐτὸν καὶ ἱππέων
	ἂν	ἃ
	δέῃ	δεῖ
19.	Φρυγίας	καρίας
	ἱερὸν	τι ἱερὸν

HELLEN.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
19.	ἀέννaος	ἀέραος
20.	βασιλέως	deeſt
22.	πεμφθέντος	πεμφθέντα
23.	σωφρονίσαι	σωφρονῆσαι
	τῶν	deeſt
24.	ἐν τῇ πολεμίᾳ ὄντος	ὄντος ἐν τῇ πολεμίᾳ
	πρὸς	εἰς
	πόλεις ὅσας δυσμενεῖς ὔσας τοῖς Λακεδαιμονίοις ἤδεσαν	πόλεις ὅσας ἤδεσαν δυσμενεῖς τοῖς Λακεδαιμονίοις οὔσας
25.	ξυνεστρατεύοντο	συνεστρατεύοντι
	Λαιπρεᾶται	λεπρεᾶται
26.	τῶν Ἀρκάδων ϗ Ἀχαιῶν	τῶν πέριξ καὶ Ἀχαιῶν. A recentiore manu profecta videtur πέριξ.
	στρατεία	στρατιὰ
30.	διῆκεν	deeſt: ſpatium tamen inter στράτευμα et αὐτὸς relinquitur.
	Λεπρίναν	λετρίνους
	λεγόμενον	ἀντιλεγόμενον

CAP. III.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	παρῆλθον	deeſt
2.	δέοι, ἔφη ὁ Ἀγησίλαος	δέον βασιλεύειν, πῶς ἐμȣ͂, cæteris omiſſis.
	ὄντινα	ὄντοι
	ἔφυσε	Incertum, utrum librarius exhibere voluit ἔφυ σε an ἔφυσε.
3.	χωλεῦσῃ	χωλεῦσαι
	βασιλεύσῃ	βασιλεύσειε
	μὴ ἀφ'	μὴ οἱ ἀφ'
4.	φαίνεσθαι·—εἶπεν	φαίνεσθαι· ἀγησιλάȣ δὲ θύοντος εἶπεν, τὸ τρίτον omiſſis.
5.	ἔφη	ἔφην
7.	δὲ	deeſt
	καὶ πολλὰ	πολλὰ δὲ
	οὖν	αὖ
	ταῦτα μέλλει	μέλλει ταῦτα
8.	ἄλλοθεν	ἄλλοθι
	ἐλέγετο αὐτόθι	αὐτόθι ἐλέγετο
9.	μεθ' αὐτοῦ	μεθ' ἑαυτοῦ
	εἶπον	ἔφη

CAP. IV.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	Ἡρώδας	ἥρωας
	καὶ	deeſt
	δέοι αὐτὰς	αὐτὰς δέοι
2.	ξυναγαγόντων	συναγόντων
	δῶσι	δώσῃ
3.	στρατείαν	στρατιὰν
	καὶ τἄλλα ὅσα	ὅσα ἔδει καὶ τἄλλα
	ἔδει	
	ἐλθὼν	ἀπελθὼν
4.	ἐκέλευον	εἶπον
5.	ὅτι	deeſt
	οἰοίμην ὑπὸ	οἰοίμην γε ὑπὸ
6.	Μεγιαλίῳ	μεγιάλῳ
	πράττοντος	προστάττοντος
7.	ἄγων	ἔχων
	παμπληθὴς	παμπληθεὶς
8.	ἔμεινε	ἔμηνε
9.	βαρέως δὲ φέρων	δὲ deeſt
	ἀεὶ	deeſt
	ἔφη, Ἴσως σὺ ϗ μᾶλλον εἰκότα ποιεῖς ἢ	εἶπεν, ἴσως ἔφη καὶ μᾶλλον εἰκότα σὺ ποιεῖς ἢ
	ὅπως μήτ'	ὅπως ἂν μήτ'
10.	Ἑλλήσποντον	ἑλλησπόντου
	εὐθέως ἀντεπυνθάνετο	εὐθὺς ἀνεπυνθ.
11.	δύναμιν εἶναι	εἶναι δύν.
	ἔχειν	ἔχει
	ἱππικὸν ἅπαν ἐς τὸ	ἱππικὸν εἰς τὸ, omiſſo ἅπαν
12.	περιῆγε πεδίον	πεδίον διῆγε
	ἀπροσδοκήτως	ἀπροσδοκήτοις
13.	προϊόντες	προϊόντος
14.	παλτὰ	τόξα
	ἱππῆς	ἱππεῖς
15.	τὴν	deeſt
16.	ἔχοι	ἔχει
	ἐκ δὲ τούτου	ἐκ τούτου δὲ
17.	καὶ οἱ ζωγράφοι πάντες	καὶ οἱ ἄλλοι τεχνίται πάντες, omiſſo ζωγράφοι.
	ὄντως οἴεσθαι πολέμου ἐργαστήριον εἶναι	ἐργαστήριον οἴεσθαι πολέμου ἐργαστήριον εἶναι, omiſſo ὄντως.
18.	πρῶτα	πρῶτον
	ἀπὸ τῶν γυμνασίων	ἀπὸ τῶν ὅπλων
20.	αὐτῶν	αὐτοῖς
	ἱππῆς	ἱππεῖς
	Κυρείους·—Μίγδωνα	κυριείους·—μύγδ.
	στρατιώτας καὶ προεῖπεν αὐτοῖς ὅτι ὡς εὐθὺς ἡγήσοιτο	στρατιώτας καὶ ἱππεῖς καὶ ψιλοὺς ὡς εὐθὺς ἡγήσ. cæteris omiſſis.
21.	ἐνόμισε λέγειν αὐτὸν πάλιν βȣλόμενον ἐξαπατῆσαι	ἐνόμισε λέγειν τοῖς ∵στρατιώταις βουλόμενον ἐξαπ. ceteris omiſſis.

∵ In margine reperitur, punctis hiſce præmiſſis, λακεδαιμονίων, iiſdem etiam ſupra στρατιώταις poſitis.

HELLEN.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
	κατέστησεν	κατέπεσεν
	ὥσπερ προεῖπεν,	ὥσπερ πρότερον ἐποίησεν, ὥτως καὶ νῦν
21.	εὐθὺς ἐς τὸν Σαρδιανὸν	εἰς τὸν σαρδ.
22.	ἀκολούθους	ἀκολούθως
23.	δὴ Ἀγησίλαος	δὴ ὁ ἀγησ.
	ἀπῄει	ἀπείη
	καλὸν	καιρὸν
25.	πρέσβεις πέμπει πρὸς τὸν Ἀγησίλαον	πέμπει πρὸς τὸν Ἀγησίλαον πρέσβεις
26.	δίδου τῇ	δίδου δὴ τῇ
27.	ὑπὲρ Κύμης	ὑπὲρ τῆς πόλεως
29.	μὲν	deest

CAP. V.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	τὴν	deest
	δ'	deest
2.	Κύκλωνί	κύλωνι
	τούτου τοῦ	desunt
4.	ἀντεμβαλόντες	ἐνέβαλον εἰς
	ἐς	
	ἤρξαντο πολέμου	ἦρξαν τοῦ πολέμου
5.	τοῦ	τοῖς
	Ἀσίαν ξυνεστράτευον Ἀγησιλάῳ	Ἀσί. ἀγησ. συνεστρ.
6.	Αἰνιᾶνας	αἰνειᾶνας
	ξυμμάχους τῶν Πελοποννησίων	ἄλλους Πελοποννησίους
	ἐγένετο	ἐκέκλειστο
7.	τῇ	deest
	πόλεων	deest
	τάδε	τοιάδε
8.	μὲν μέμφεσθε—οὐ γὰρ	desunt omnia quæ inter μὲν μέμ. et οὐ γὰρ reperiuntur.
	τοῖς	deest
10.	ἕως μὲν	ἐσμὲν
11.	ξυνασπιδοῦντες	συνασπιδιῶντες
	λέγομεν	λέγοιεν
12.	καθιστάναι ἀξιοῦσι	ἀξ. καθ.
13.	πρὸς	εἰς
14.	μόνου	μόνων
	νῦν δὲ πάντων ϗ ἡμῶν	πάντων τῶν συμμάχων δὲ πάντων καὶ ἡμῶν
	γίνησθε	γένοισθε
	νῦν δέ γε εἰκὸς τῷ	νῦν δὲ, et relicto hiatu, εἰ καὶ τῷ omisso γε.
	ὑμῖν ἐῤῥωμενεστέρως ἡμᾶς ἕψεσθαι ἢ τότε	ἐῤῥωμενεστέρως ὑμῖν συμμαχεῖν ἡμᾶς ἢ τότε
15.	μὲν	deest
16.	ἀνεδείκνυτο	ἐνεδ.
18.	Θηβαίων	deest

HELLEN.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
19.	μὲν	μὴ
20.	στενοχωρία τε ϗ δυσπορία	καὶ δυσχωρία τε κα στενοπορία ὑπελάμβανεν
	τε—αὐτῶν	τω—et ἀπ' αὐτῶν
21.	ἐφρόνησαν	ἐφρόνουν
22.	ἐγένετο	ἐγίγνετο
	ἐβουλεύετο	ἐβούλετο
23.	καὶ τὸ	τὸ deest
	εἴη· καὶ ὅτι	εἴη· τὸ δὲ μέγιστον, ὅτι
	πύργων ῥᾴδιον εἴη ἀναιρεῖσθαι.	πύργων ἄνω ἐς τέ κάτω ἀνελέσθαι·
24.	τε	deest
25.	οὖν	deest

LIB. IV. CAP. I.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
2.	εἰ	deest
	τὸ ἔθνος	τὶ ἔθν.
3.	ἱππέας	ἱππεῖς
4.	δοίης	δοίη
7.	συμβουλεύσαιμ'	συμβουλεύοιμ'
	ὁρᾷς	ὁρᾷν
9.	τίς	τί
	τοσοῦτι	τοιοῦτοι
10.	ἄν; Καὶ ὁ Ὅτυς καὶ Σπιθριδάτῃ ταῦτα	ἄν, ἐφ' οἷς ὁ ὅτυς ταῦτα καὶ Σπιθριδάτῃ
	ἔφη ὦ Ὅτυ, ἐκεῖνος	ἔφη ὁ ἀγησίλαος, ἐκεῖν.
	ὑπερχαίρω	ὑπερχαίρων
12.	ἔφη	deest
	τοὺς	deest
13.	δ' αὐτῶν	δ' εὐθὺς
14.	πέμποιτο	πέμποιντο
15.	ἐπορεύετο	ἀπεπορεύετο
	μὲν ἐν	μὲν καὶ ἐν
21.	ἀεὶ	deest
23.	οὐδ' ἡμίσεις	οὐδ' οἱ ἡμίσεις
26.	ἅπαντα	ἅπαν
28.	Μεγαβύζου	μεγαβάτου
29.	ἂν αὐτῷ	αὐτῷ ἂν
30.	ἔνθα δὴ Ἀγησίλαος	desunt
	χρυσοῦ ἀξίαν	ἀξ. χρύσ.
	αὐτῷ	deest
	κατεκλίνθη	κατεκλήθη
32.	ὑμέτερον ναυτικὸν	ναυτ. ὑμέτ.
	οὕτω νῦν	νῦν οὕτω
33.	μήτε τὰ δίκαια μήτε τὰ ὅσια	μήτε τὰ ὅσια μήτε τὰ δίκαια
34.	ἐὰν	ἂν
35.	σοι	σε
	Πρέπει	πρέπειν
37.	φιλοτιμίας	φιλοτιμία
39.	διέλυσαν	διέλυσε
41.	ἀπὸ	ἐκ
	τι	deest

HELLEN.

Sect. Ed. Steph.	MS. Mead.
41. Ἀστυρίνης	ἀστυρήνης

CAP. II.

2. δὲ ἐπὶ	δὲ καὶ ἐπὶ
3. οἵων	καὶ οἵων
4. δὲ	deest
πολλὰ μὲν	πολλοὶ μὲν
ἐπεψηφίσαντο	ἐψηφίσαντο
6. στρατευσαμένυς	στρατευομένους
7. ἐγένετο	ἐγένοντο
8. πόλεως	πόλεων
9. ἔφαινον	ἔφηναν
13. διεπράττοντο	διέπραττον
καὶ δὴ	καὶ οἱ σύμμαχοι καὶ δὴ
15. τὴν θάλ.	deest τὴν
ἐλθόντες	ἀπελθόντες
16. τοξόται ἠκολούθουν	τοξόται καὶ ἠκολ.
18. τοῦ ἐς	τοὺς εἰς
19. φυλαὶ	φυλακαὶ
22. ἐκ τῆς διώξεως	desunt
23. ἐς	πρὸς

CAP. III.

3. ἤδη	πρῶτον
6. οἱ δὲ μάλ' ἀφρόνως	οἱ δὲ μεγάλα σωφρόνως
8. Πολύμαχος	πολύχαρμος
10. εἶεν	εἶεν οἱ
ναυμαχία	ναυαρχία
12. Ἑλληνικοῦ	τοῦ Ἑλλην.
13. μὲν	deest
ἔφερεν	ἤνεγκεν
15. Εὐρώπη—ὅσας	εὐρώπῃ ὅσας, ceteris omissis.
πολλῷ	πολὺ
16. Κηφισσοῦ	κηφισοῦ
δεξιὸν εἶχον	δεξιοὶ ἦσαν
εὐώνυμον.	εὐώνυμον εἶχον·
17. συνεκδραμόντων	συνδραμόντων
21. ἐκέλευσε	ἐκέλευε
22. ἐκ	deest
23. τὸ	τὸν
τοὺς	τὰ
στρατιωτῶν	σπαρτιωτῶν

CAP. IV.

2. καὶ Βοιωτοὶ, καὶ Ἀθηναῖοι	καὶ Ἀθηναῖοι, καὶ Βοιωτοὶ
καὶ	deest
πλείους	πλείονας
ὥστε ἀποκτεῖναι. —σπασάμενοι	desunt omnia quæ inter ἀποκτεῖναι et σπασ. reperiuntur.

HELLEN.

Sect. Ed. Steph.	MS. Mead.
3. κελεύοντες	κελευόμενοι
ὄντων	deest
5. θυομένοις	καὶ θυομ.
6. αἰσθόμενοι	αἰσθανόμενοι
οὐκ	deest
ὀρεγομένοις	ὀρεγόμενος
7. αὐτῷ παρασχεῖν	παρ. αὐτῷ
8. ἔρχεται ὁ Πραξίτας, ἔχων	ἔχων ὁ Πραξίτας ἔρχεται
9. σταυρώματ'	σταύρωμα τ'
ἐς	deest
11. τὸ	deest
ἀπεχώρουν.	ὑπεχώρουν·
12. ὁρᾶν οἱ ἄνθρωποι	οἱ ἄνθρωποι ὁρᾶν
σίτου	σίτων
τὰ τέγη	τὰ τείχη
17. τῶν	deest
18. ἃ	deest
ἑσπέραν	ἑσπέρας
19. ὁ	deest

CAP. V.

1. οἱ	deest
ἀκούσαντες τῶν	ἀκούσαντες τὰ τῶν
τῆς	τοῦ
3. πρὸ	πρὸς
πρὸς τὸ ἄστυ μετ' ἄριστον	μετ' ἄριστον πρὸς τὸ ἄστυ
ἡ πόλις ὑπό τινων	ὑπό τινων ἡ πόλις
παρῄει	προῄει
ἐνυκτέρευεν	ἐνυκτέρευσεν
4. μὲν	deest
ῥιγούντων	ῥιγόντων
6. μάλα	μάλιστα
9. εἰ——τὸ	desunt
αὐτὸς ὑμᾶς	ὑμ. αὐτ.
10. ἦν	deest
πάθει	πλήθει
11. τρόπῳ τοιῷδε	τοιῷδε τρόπῳ
Ὑακίνθια	ὑακίνθινα
τῇ	deest
13. πορεύοιντο	ἐπορεύοντο
15. ἐκέλευσε	ἐνεκέλευσε
ἐπιδιῶξαι	ἀποδιῶξαι
κατηκόντισαν	κατηκόντιζον
16. τὸ πρόσθεν	τὸ πρῶτον
αὐτῶν	αὖθις
17. ἑπτακαίδεκα.	ἑπτακαίδεκα στάδια·
αἰσθόμενοι	αἰσθ.
πίπτουσιν	ἐμπίπτουσιν
διεσώθησαν	ἐσώθησαν
19. ταῦτα	deest
δὲ	deest

CAP. VI.

1. αὐτῇ	αὐτῷ

HELLEN.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	τε	δὲ
2.	ὅπου	ὅποι
	διαβάντες πολεμήσομεν	διαβάντες πάντες πολεμ.
3.	τὸν	deeſt
4.	παρὰ	πρὸς
6.	ἐπειδὴ	ἐπεὶ
7.	ὁμαλὸν τὸ ςράτευμα	ὁμαλὲς τὸ στρατόπεδον
8.	λειμῶνός	χειμῶνος
9.	οἱ	deeſt
11.	τῶν	τὸ
13.	μηδὲν	μήτι
14.	ἐπεὶ δ'	ἐπεὶ δὴ δὲ

CAP. VII.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
2.	ἢ Βοιωτοὺς	ἢ ἐπὶ Βοι.
	οὕτω καὶ	καὶ οὕτω
	τὴν	deeſt
4.	ἡμέρᾳ	ἑσπέρᾳ
	αὐτῶν	τῶν

CAP. VIII.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	ταῦτα πάντα	πάντα ταῦτα
	ἐντειχίσαιεν	ἐντυχ.
3.	Κόνωνι	κόρωνι
	πρόσθεν	deeſt
4.	τοσούτῳ	τοσοῦτον
	εἰ	deeſt
5.	μέντοι	μὲν δὴ
	ὑπήκοα ὄντα	ὑπήκοοι ὄντες
	τοιαῦτα	τοσαῦτα
6.	προηγόρευσεν	προηγόρευεν
	καταςρέφεσθαι	καταστρέψασθαι
	ἐπεπόνθει	ἐπεπόρθει
7.	τούτοις	τοιούτοις
	Φερὰς	φεῤῥὰς
	καὶ τὰ τῆς σπανοσιτίας	καὶ τὴν σπανοσιτείαν
10.	κόλπῳ	κόλπον
11.	ὧν ἦρχε πολέμαρχος	ποδο μὸς ἦρχεν
	γενόμενος	γενομένη
	αὖ	deeſt
12.	ἀκούσαντες	ἀκούοντες
	ἐνόμιζον	ἐνόμισαν
14.	Ἀνταλκίδας	ἀνταλκίδης
	ἐθελόντων	ἐλθόντων
15.	αὐτονόμους τὰς πόλεις καὶ τὰς νήσους εἶναι	αὐτονόμους εἶναι τὰς νήσους, ceteris omiſſis.
16.	γε	deeſt
17.	αὐτῷ	ἑαυτῷ
	κακὰ ἡ τοῦ βασιλέως χώρα ἐπεπόνθει ὑπ' Ἀγησιλάου	κακὰ ἐπεπόνθει ἡ βασιλέως χώρα ὑπ' Ἀγησιλάου
17.	πρὸς Ἀθηναίους δὲ φιλικῶς	πρὸς δὲ τοὺς Ἀθην. deſunt

HELLEN.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
17.	Θίμβρωνα	θίβρ. et ſic ſemper.
18.	Θερσάνδρου — Θέρσανδρος	θεσάνδ. θέσανδ.
19.	καὶ	deeſt
20.	κρατήσοι ὁ δῆμος	ὁ δῆμος κρατήσοι
	αὐτῶν	ἑαυτῶν
21.	ξυνέπεμψαν	συνεξέπεμψαν
	τῶν νεῶν τούτων	τούτων τῶν νεῶν
	δὲ	deeſt
	τὸν	deeſt
	σὺν τῇ	σὺν αὐτῇ τῇ
22.	ᾔει	εἴη
	Ῥόδῳ	νήσῳ
23.	δύναμιν ἔχοντα	ἔχ. δύν.
	φίλων	φίλον
	ἐπεὶ	ἐπεὶ δὴ
	Κνίδον·—ἔπλει	Κνίδον οἴκαδε, αὐτὸς δὲ ἔπλει εἰς τὴν Ῥόδον
24.	ἐπὶ ξυμμαχίᾳ	ἐπὶ τῇ συμ.
	ἀμφότεροι	ἀμφοτέροις
25.	κεκτῆσθαι	κατασκευάζεσθαι
	Στυρέα	στειριέα
	ἀπέσχε	ἐπέσχε
	ὄντος	deeſt
	γε	deeſt
26.	καὶ οὕτω δὴ καταμαθὼν πρῶτον μὲν	καὶ οὕτω δὴ πρῶτον μὲν καταμαθὼν
	μᾶλλον προσέχειν ἂν	μᾶλλον ἂν προσέχειν
27.	δεκάτην	δεκάδα
28.	τετρακοσίους καὶ τοὺς	τετρ. ὁπλίτας καὶ τοὺς
	ὅσοι εἰς τὴν Μιτυλήνην	ὀκτὼ εἰς Μιτυλήνην
	προστάται πάσης τῆς	προστ. τῶν ἀπὸ τῆς prius ſcripſiſſe librarius videtur.
	ὡς	deeſt
	χρημάτων διαπεπραγμένοι	χρημάτων ποιήσαντες πεπραγ.
29.	προσίοντα	προσιέναι
	ἀπήντα	ἀπήντων
30.	παρέχων	deeſt
	ἔσπευδεν	ἔσπευσεν
	ἐκεῖ ἐῤῥωμενέςατον	ἐκεῖ ὡς ἐῤῥ.
	Ἄσπενδον	ἄσπεδον, et deinceps ſimiliter ν omiſſo.
31.	μέντοι	μὲν δὴ
	πεπραγμένη	πεπραμένη
32.	ἐμέμφοντο	μέμφοιντο
33.	τοῦ Φαρναβάζου	τοὺς φαρν.
	λαμβάνει ἀπ' Ἀθη.	λαμβάνει Ἀθην:
34.	πλεῖστοι	πλείους

HELLEN.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
34.	ἀργολιζόντων	ἀργολογιζόντων
	ἀπελθὼν	ἀπελθόντων
35.	τοῖς Ἀβυδηνοῖς	τῆς Ἀβυδηνῆς
36.	γεγενημένων ἐκείνῃ	γεγενημένων αὐτῷ ἐκείνῃ
	τὴν ἐπὶ Προικόννησον	τῆς ἐπιπροικόνησȣ
37.	ἐπεὶ δὲ	ἐπειδὴ δὲ
	χρύσεια	χρύσια
	στράτευμα ἐν	στράτευμα ἑπόμεν ἐν
38.	ἐλπίδα σωτηρίας	σωτ. ἐλπ.
	αὐτῷ τοὺς παρεληλυθότας	ἑαυτῷ τȣ̀ς προελ.
	καλὸν ἐνθάδε	ἐνθ. καλ.
39.	ἐπὶ τὴν Χεῤῥόνησον	εἰς χεῤῥόνησον

LIB. V. CAP. I.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	Αἰγίνῃ—πρὸς τοὺς	desunt ea, quæ inter hæc reperiuntur.
	φανερῶς	φανερὸς
	ἐπολεμεῖτο ὁ πόλεμος	ὁ πόλ. ἐπολ.
	ληΐζεσθαι	λογίζεσθαι
3.	ἐν δὲ τούτῳ	ἐκ δὲ τούτȣ
	ἀποπέπλευκεν	ἀπέπλευσεν
4.	ἀξιόλογον	ἀξιόπιστον
5.	Αἰγίνῃ δὲ	desunt omnia quæ reperiuntur inter Αἰγίνῃ δὲ et οἱ Λακεδαιμόνιοι.
6.	τοῦτο	deest
	καὶ	deest
	τὸν Γοργῶπαν	τὸν μὲν γορ.
9.	ὁ	deest
10.	Δειμαινέτου	Δημαινέτου
13.	ἐπὶ ταύτῃ ἐκπέμπουσιν ἐπὶ ταύτας τὰς ναῦς ναύαρχον	ἐπὶ τὰ ταύτῃ ἐκπέμπουσιν ναύαρχον ὡς ἐπὶ ταύτας τὰς ναῦς
	οἱ στρατιῶται	οἱ ναῦται
14.	ὡς πλεῖστα πορίζειν.	ὡς τάχιστα· omisso πορίζειν.
	εὖ δ' ἴστε ὅταν ὑμῶν ἐγὼ ἄρχω	εὖ δ' ἴστε ἐγὼ ὅταν ὑμῶν ἄρχω
	εὔχομαι ȣ̓δὲν ἧττον ζῆν	εὔχομαι τε μὴ ἄλλον εἶναι ἧττον ζῆν
	θαυμάσετε μὲν ἴσως	θαυμάσαιτε μὲν ἂν ἴσως
	ἀνέῳκται	ἀνεῴξεται
16.	τοι, ὦ	τοι, ἔφη, ὦ
	ξυμπονῶμεν	συνδειπνήσωμεν
17.	εἵνεκα	ἕνεκα
	ἑαυτοῖς	ἑαυτοὺς
	ἀφθονία, εὖ ἴστε ὅτι ἅμα τροφήν τε καὶ εὔκλειαν ἐν πᾶσιν ἀνθρώποις παρέχεται. Ὁ μὲν ταῦτα εἶπεν	ἀφθονία εὖ ἐπερχομένη εἰς ἡμᾶς, καὶ οὐδέν ἐστι τὸ ἐμποδὸν ὑμῖν, καὶ εὔκλειαν ἐν πᾶσιν ἀνθρώποις, παρὰ πάντων φανῆσαν, ὁ μὲν ταῦτα εἶπεν
18.	δέοι	δέῃ
19.	αὐτοὺς	deest
	τοτὲ μὲν	τοῖς μὲν
	παραγγέλλων	παραγγέλλω
	τοτὲ δὲ κώπαις	τοτὲ δὲ καὶ ἐγρηγορεῖν
21.	ἐπεὶ δὲ	ἐπεὶ δὴ δὲ
	ὑπηκολούθουν	ἐπηκολ.
	οὐκ εἴα	οὐδὲν εἴα
	γέμοντα ἀναδουμένους, ἔξω ἄγειν· ἐς δὲ	γέμοντα σίτου καὶ ἄλλων τινων, ἄγειν ἔξω· εἰς δὲ
23.	πλοῖα μὲν·	μὲν πλοῖα
	πλοῖα	deest
24.	λάφυρα, μισθὸν μηνὸς προέδωκε	λάφυρα, ἔξω ἐκομίζετο μισθὸν προέδωκε
	λοιπὸν δὴ περιπλέων ἀπελάμβανεν	λοιπὸν αὐτὸς περιπλέων ἐλάμβανεν
25.	ξυμμαχεῖν	σύμμαχον
	χρῆσθαι	καρποῦσθαι
	ἤκȣσε Νικόλοχον	ἤκουσεν ὁ ἐτεόνικος
26.	Δειμαίνετον	δημαίν.
	ἀναλάβῃ	ἀναλάβοι
27.	τινὰς	τοὺς
	ἤδη	deest
	βραδυτέρων	βραδυτάτων
28.	αὐτῷ	αὐτῶν
	Συρακουσῶν	συρακουσίων
	ἀπὸ Ἰωνίας ὅσης	ἐξ ἰωνίας οὔσης
	πάσαις	ἁπάσαις
	πάσης	deest
29.	ὑπὸ λῃστῶν	ὑπὸ τῶν λῃστῶν
	ἰδόντες	εἰδότες
	ἢ τῶν μηνῶν	ἢ ἐν μην.
30.	ἀνεγίγνωσκε	ἀνεγίνωσκε
31.	Σκίρου	σκύρου
32.	πάντες	ἅπαντες
	ταῦτα ποιήσοιεν	ποιήσουσι ταῦτα
33.	ἐφόρους, εὐθὺς ἐθύετο. ἐπεὶ δὲ	ἐφόρους, ἐξάγειν τὸν στρατὸν, ἐθύετο. ἐπεὶ δὴ δὲ
	ἀφικόμενος	ἀφικόμενοι
	ὁρμηθῆναι ἐκ Τεγέας, παρῆσαν οἱ Θηβαῖοι	ὁρμηθῆναι. ἐκ τῆς λακεδαίμονος οἱ Θηβαῖοι
	βοιωτικὰς	βοιωτείας
34.	ἐπ'	πρὸς
	αὐτοὶ	αὐτὸ
36.	Θηβαίων	ἀθηναίων
	πάλαι ἐπεθύμουν	καὶ ἐπεθ.

HELLEN.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	τε	δὲ
2.	ὅπου	ὅποι
	διαβάντες πολεμήσομεν	διαβάντες πάντες πολεμ.
3.	τὸν	deeſt
4.	παρὰ	πρὸς
6.	ἐπειδὴ	ἐπεὶ
7.	ὁμαλὸν τὸ ϛράτευμα	ὁμαλὲς τὸ στρατόπεδον
8.	λειμῶνός	χειμῶνος
9.	οἱ	deeſt
11.	τῶν	τὸ
13.	μηδὲν	μήτι
14.	ἐπεὶ δ'	ἐπεὶ δὴ δὲ

CAP. VII.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
2.	ἢ Βοιωτοὺς	ἢ ἐπὶ Βοι.
	οὕτω καὶ	καὶ οὕτω
	τὴν	deeſt
4.	ἡμέρᾳ	ἑσπέρᾳ
	αὐτῶν	τῶν

CAP. VIII.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	ταῦτα πάντα	πάντα ταῦτα
	ἐντειχίσαιεν	ἐντυχ.
3.	Κόνωνι	κόρωνι
	πρόσθεν	deeſt
4.	τοσούτῳ	τοσοῦτον
	εἰ	deeſt
5.	μέντοι	μὲν δὴ
	ὑπήκοα ὄντα	ὑπήκοοι ὄντες
	τοιαῦτα	τοσαῦτα
6.	προηγόρευσεν	προηγόρευεν
	καταϛρέφεσθαι	καταστρέψασθαι
	ἐπεπόνθει	ἐπεπόρθει
7.	τούτοις	τοιούτοις
	Φερὰς	φεῤῥὰς
	καὶ τὰ τῆς σπανοσιτίας	καὶ τὴν σπανοσιτείαν
10.	κόλπῳ	κόλπον
11.	ὧν ἦρχε πολέμαρχος	ποδο μὸς ἦρχεν
	γενόμενος	γενομένη
	αὖ	deeſt
12.	ἀκούσαντες	ἀκόύοντες
	ἐνόμιζον	ἐνόμισαν
14.	Ἀνταλκίδας	ἀνταλκίδης
	ἐθελόντων	ἐλθόντων
15.	αὐτονόμους τὰς πόλεις καὶ τὰς νήσους εἶναι	αὐτονόμȣς εἶναι τὰς νήσους, ceteris omiſſis.
16.	γε	deeſt
17.	αὐτῷ	ἑαυτῷ
	κακὰ ἡ τȣ̃ βασιλέως χώρα ἐπεπόνθει ὑπ' Ἀγησιλάου	κακὰ ἐπεπόνθει ἡ βασιλέως χώρα ὑπ' Ἀγησιλάου
17.	πρὸς Ἀθηναίους δὲ φιλικῶς	πρὸς δὲ τοὺς Ἀθην. deſunt

HELLEN.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
17.	Θίμβρωνα	θίβρ. et ſic ſemper.
18.	Θερσάνδρου — Θέρσανδρος	θεσάνδ. θέσανδ.
19.	καὶ	deeſt
20.	κρατήσοι ὁ δῆμος	ὁ δῆμος κρατήσοι
	αὐτῶν	ἑαυτῶν
21.	ξυνέπεμψαν	συνεξέπεμψαν
	τῶν νεῶν τούτων	τούτων τῶν νεῶν
	δὲ	deeſt
	τὸν	deeſt
	σὺν τῇ	σὺν αὐτῇ τῇ
22.	ἤει	εἴη
	Ῥόδῳ	νήσῳ
23.	δύναμιν ἔχοντα	ἔχ. δύν.
	φίλων	φίλον
	ἐπεὶ	ἐπεὶ δὴ
	Κνίδον·—ἔπλει	Κνίδον οἴκαδε, αὐτὸς δὲ ἔπλει εἰς τὴν Ῥόδον
24.	ἐπὶ ξυμμαχίᾳ	ἐπὶ τῇ συμ.
	ἀμφότεροι	ἀμφοτέροις
25.	κεκτῆσθαι	κατασκευάζεσθαι
	Στυρέα	στειριέα
	ἀπέσχε	ἐπέσχε
	ὄντος	deeſt
	γε	deeſt
26.	καὶ ȣ̈τω δὴ καταμαθὼν πρῶτον μὲν	καὶ οὕτω δὴ πρῶτον μὲν καταμαθὼν
	μᾶλλον προσέχειν ἂν	μᾶλλον ἂν προσέχειν
27.	δεκάτην	δεκάδα
28.	τετρακοσίȣς καὶ τοὺς	τετρ. ὁπλίτας ϗ τȣ̀ς
	ὅσοι εἰς τὴν Μιτυλήνην	ὀκτὼ εἰς Μιτυλήνην
	προστάται πάσης τῆς	προστ. τῶν ἀπὸ τῆς prius ſcripſiſſe librarius videtur.
	ὡς	deeſt
	χρημάτων διαπεπραγμένοι	χρημάτων ποιήσαντες πεπραγ.
29.	προσίοντα	προσιέναι
	ἀπήντα	ἀπήντων
30.	παρέχων	deeſt
	ἔσπευδεν	ἔσπευσεν
	ἐκεῖ ἐῤῥωμενέϛατον	ἐκεῖ ὡς ἐῤῥ.
	Ἄσπενδον	ἄσπεδον, et deinceps ſimiliter ν omiſſo.
31.	μέντοι	μὲν δὴ
	πεπραγμένη	πεπραμένη
32.	ἐμέμφοντο	μέμφοιντο
33.	τοῦ Φαρναβάζȣ	τοὺς φαρν.
	λαμβάνοι ἀπ' Ἀθη.	λαμβάνει Ἀθην.
34.	πλεῖστοι	πλείους

HELLEN.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
34.	ἀργολιζόντων	ἀργολογιζόντων
	ἀπελθὼν	ἀπελθόντων
35.	τοῖς Ἀϐυδήνοις	τῆς Ἀϐυδηνῆς
36.	γεγενημένων ἐκείνῃ	γεγενημένων αὐτῷ ἐκείνῃ
	τὴν ἐπὶ Προικόννησον	τῆς ἐπιπροικόνησυ
37.	ἐπεὶ δὲ	ἐπειδὴ δὲ
	χρύσεια	χρύσια
	στράτευμα ἐν	στράτευμα ἑπόμεν ἐν
38.	ἐλπίδα σωτηρίας	σωτ. ἐλπ.
	αὐτῷ τοὺς παρεληλυθότας	ἑαυτῷ τὺς προελ.
	καλὸν ἐνθάδε	ἐνθ. καλ.
39.	ἐπὶ τὴν Χεῤῥόνησον	εἰς χεῤῥόνησον

LIB. V. CAP. I.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	Αἰγίνῃ—πρὸς τοὺς	desunt ea, quæ inter hæc reperiuntur.
	φανερῶς	φανερὸς
	ἐπολεμεῖτο ὁ πόλεμος	ὁ πόλ. ἐπολ.
	ληΐζεσθαι	λογίζεσθαι
3.	ἐν δὲ τούτῳ	ἐκ δὲ τούτυ
	ἀποπέπλευκεν	ἀπέπλευσεν
4.	ἀξιόλογον	ἀξιόπιστον
5.	Αἰγίνῃ δὲ	desunt omnia quæ reperiuntur inter Αἰγίνῃ δὲ et οἱ Λακεδαιμόνιοι.
6.	τοῦτο	deest
	καὶ	deest
	τὸν Γοργῶπαν	τὸν μὲν γορ.
9.	ὁ	deest
10.	Δειμαινέτου	Δημαινέτου
13.	ἐπὶ ταύτῃ ἐκπέμπουσιν ἐπὶ ταύτας τὰς ναῦς ναύαρχον	ἐπὶ τὰ ταύτῃ ἐκπέμπουσιν ναύαρχον ὡς ἐπὶ ταύτας τὰς ναῦς
	οἱ στρατιῶται	οἱ ναῦται
14.	ὡς πλεῖστα πορίζειν.	ὡς τάχιστα· omisso πορίζειν.
	εὖ δ' ἴστε ὅταν ὑμῶν ἐγὼ ἄρχω	εὖ δ' ἴστε ἐγὼ ὅταν ὑμῶν ἄρχω
	εὔχομαι ὐδὲν ἧττον ζῆν	εὔχομαι τε μὴ ἄλλον εἶναι ἧττον ζῆν
	θαυμάσετε μὲν ἴσως	θαυμάσαιτε μὲν ἂν ἴσως
	ἀνέῳκται	ἀνεῴξεται
16.	τοι, ὦ	τοι, ἔφη, ὦ
	ξυμπονῶμεν	συνδειπνήσωμεν
17.	εἵνεκα	ἕνεκα
	ἑαυτοῖς	ἑαυτοὺς
	ἀφθονία, εὖ ἴστε ὅτι ἅμα τροφήν τε καὶ εὔκλειαν	ἀφθονία εὖ ἐπερχομένη εἰς ἡμᾶς, καὶ οὐδέν ἐστι τὸ ἐμπο-

HELLEN.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
17.	ἐν πᾶσιν ἀνθρώποις παρέχεται. Ὁ μὲν ταῦτα εἶπεν	δὸν ὑμῖν, καὶ εὔκλειαν ἐν πᾶσιν ἀνθρώποις, παρὰ πάντων φανῆσαν, ὁ μὲν ταῦτα εἶπεν
18.	δέοι	δέῃ
19.	αὐτοὺς	deest
	ποτὲ μὲν	τοῖς μὲν
	παραγγέλλων	παραγγέλλω
	ποτὲ δὲ κώπαις	ποτὲ δὲ καὶ ἐγρηγορεῖν
21.	ἐπεὶ δὲ	ἐπεὶ δὴ δὲ
	ὑπηκολούθουν	ἐπηκολ.
	οὐκ εἴα	οὐδὲν εἴα
	γέμοντα ἀναδουμένους, ἔξω ἄγειν· ἐς δὲ	γέμοντα σίτου καὶ ἄλλων τινων, ἄγειν ἔξω· εἰς δὲ
23.	πλοῖα μὲν·	μὲν πλοῖα
	πλοῖα	deest
24.	λάφυρα, μισθὸν μηνὸς προέδωκε	λάφυρα, ἔξω ἐκομίζετο μισθὸν προέδωκε
	λοιπὸν δὴ περιπλέων ἀπελάμϐανεν	λοιπὸν αὐτὸς περιπλέων ἐλάμϐανεν
25.	ξυμμαχεῖν	σύμμαχον
	χρῆσθαι	καρποῦσθαι
	ἤκυσε Νικόλοχον	ἤκουσεν ὁ ἐτεόνικος
26.	Δειμαίνετον	δημαίν.
	ἀναλάϐῃ	ἀναλάϐοι
27.	τινὰς	τοὺς
	ἤδη	deest
	βραδυτέρων	βραδυτάτων
28.	αὐτῷ	αὐτῶν
	Συρακουσῶν	συρακουσίων
	ἀπὸ Ἰωνίας ὅσης	ἐξ ἰωνίας οὔσης
	πάσαις	ἁπάσαις
	πάσης	deest
29.	ὑπὸ λῃστῶν	ὑπὸ τῶν λῃστῶν
	ἰδόντες	εἰδότες
	ἡ τῶν μηνῶν	ἡ ἐν μην.
30.	ἀνεγίγνωσκε	ἀνεγίνωσκε
31.	Σκίρου	σκύρου
32.	πάντες	ἅπαντες
	ταῦτα ποιήσοιεν	ποιήσουσι ταῦτα
33.	ἐφόρους, εὐθὺς ἐθύετο. ἐπεὶ δὲ	ἐφόρους, ἐξάγειν τὸν στρατὸν, ἐθύετο. ἐπεὶ δὴ δὲ
	ἀφικόμενος	ἀφικόμενοι
	ὁρμηθῆναι ἐκ Τεγέας, παρῆσαν οἱ Θηϐαῖοι	ὁρμηθῆναι. ἐκ τῆς λακεδαίμονος οἱ Θηϐαῖοι
	βοιωτικὰς	βοιωτείας
34.	ἐπ'	πρὸς
	αὐτοὶ	αὐτὸ
36.	Θηϐαίων	ἀθηναίων
	πάλαι ἐπεθύμουν	καὶ ἐπεθ.

HELLEN.

CAP. II.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	ὥστε μὴ δύνασθαι	ὡς μὴ δύναιντο
	ὡς	ὅτι
2.	ὡς	deest
3.	φρουρὰν φαίνουσιν ἐπ'	φρουρὰν ἀντιστῆ
	αὐτὸν	εἰς
		ἑαυτὸν
	αὐτοῦ πολλὰ ὑπηρετήκει ἡ τῶν Μαντινέων πόλις ἐν	αὐτοῦ ἡ τῶν Μαντινέων πόλις πολλὰ ὑπηρετήκει ἐν
	Παυσανίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ φιλικῶς ἔχοντος πρὸς τοὺς ἐν Μαντινείᾳ τοῦ δήμου προστάτας	παυσανίου, πολλὰ λέγων περὶ τούτου καὶ φιλικῶς ἔχοντος πρὸς τοὺς ἐν Μαντινείᾳ πολίτας πάντας καὶ προστάτας
4.	προκαθημένοις	προσκαθ.
	εἴη	ἐπείη
	δὲ τῆς	διὰ τῆς
5.	καὶ ὑπὲρ	καὶ ὑπὸ
	ἀντεμηχανῶντο	ἐμηχανῶντο
	πείσεσθαι	σπείσεσθαι
	διοικοῖντο	διοικεῖν
6.	ἀργολιζόντων	ἀργυρολογιζόντων
	παρὰ τοῦ Ἀγησιπόλιδος ἀσφάλειαν	παρὰ πάντων καὶ τῆς βουλῆς ἀσφάλειαν
8.	αἰσθόμενοι	αἰσθανόμενοι
	ὅποι	ὅπη
	αὐτοὶ	αὐτοὺς
	οὐδαμῶς	οὐδαμοῦ
9.	οὐ δέχοιντο εἴσω τῶν πυλων. ἀκούσασι δὴ ταῦτα	ἡγεῖσθαι εἴσω τῶν πυλῶν· ἀκούσασιν οὖν ταῦτα
	τινὲς ἐς τὴν πόλιν αὐτοὺς	τινὲς αὐτοὺς εἰς τὴν πόλιν
	ἔνδον ἦσαν	ἦσαν ἔνδον
10.	φοβηθέντες	εὐλαβηθέντες
	τὰ	deest
11.	πρέσβεις	οἱ πρέσ.
	Κλειγένης Ἀκάνθιος ἔλεξεν	κλειγένης τοιάδε ἔλεξεν
12.	οἱ	deest
	πόλις Ὄλυνθος, σχεδὸν πάντες ἐπίστασθε	πόλις ὑπάρχει σχεδὸν πάντες ἐπίστασθε
	προσηγάγοντο ἔστιν ἃς, ἐφ' ᾧτε τοῖς αὐτοῖς χρῆσθαι νόμοις	προσηγάγοντο ἐφ' ᾧτε νόμοις τοῖς αὐτοῖς χρῆσθαι
13.	πολλὰς, καὶ Πέλλαν, ἥπερ μεγίστη	πολλὰς πόλεις ἥπερ μεγίστη
	αἰσθανόμεθα	ᾔσθαν.

HELLEN.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
13.	συστρατευσόμενοι	συστρατευόμενοι
14.	βοηθήσοι	βοηθήσει
	μετ' αὐτῶν	μὲν αὐτῶν
15.	βοιωτῶν πρέσβεις ἤδη	βοιωτῶν χιλίους ἄλλους ἤδη
	δέ τι	δ' ἔτι
16.	ἰσχυρῶς	ἰσχυρᾶς
	τί γὰρ δὴ καὶ ἐμποδὼν	τί γὰρ δὴ λειψόμεθα ἡμεῖς
17.	γείτονες εἰσὶν	γείτονές γ' εἰσὶν
	γε	deest
	ἤδη ὀρέγοι	ἤδοι ὀρ.
	οὐ καὶ ἐν τῷ τῶν	οὐκ ἐν τῷ τῶν
	τὸ γεμὴν	τό γε μὲν
18.	καὶ γὰρ ἴσως ὁ θεὸς	καὶ γὰρ ὁ θεὸς ἴσως
19.	τόδε	τότε δὲ
20.	τε	deest
21.	Πελοποννήσῳ καὶ	πελοπ. τε καὶ
	στρατείαν	στρατιὰν
	μυρίους	συμμάχους
	ἐς	deest
22.	μισθὸν	τὸν μισθ.
	στρατιὰν	εἰσφορὰν
23.	οὔπω	οὔτω
24.	τὸν ἐλάττω ἔχοντα δύναμιν.	τὸν πόλεμον ποιῆσθαι δύναμιν. In margine additur καὶ συλλέξας, præponendum scil. τῷ δύναμιν.
25.	αὐτῷ οἱ ὑπολειφθέντες	ἅπαντες καὶ οἱ ὑπολειφ.
	ἐπορεύετο	ἐστρατοπεδεύετο
	ταῖς	deest
	Ἰσμηνίας τε καὶ	εὐδαμίδης καί. In margine ἰσμηνίας καί.
	στρατηγὸς	ἀρχηγὸς
	ὁ μὲν Ἰσμηνίας	ὁ μὲν οὖν ἰσμην.
	τοιάδε	τάδε
26.	τοῖς	deest
28.	φρόνιμος πάνυ	πάνυ φρόν.
29.	ἀγορᾶς	ἀγορᾷ
	Καδμείᾳ θεσμοφοριάζειν, θέρους δὲ ὄντος καὶ μεσημβρίας πλείστη ἦν ἐρημία ἐν ταῖς ὁδοῖς	καδμείᾳ ἐμένειν καὶ φοριάζειν θέρους δ' ὄντος καὶ μεσημβρίας πάντες ἐκλελείπεσαν· ἐρημία δὲ ἐν ταῖς ὁδοῖς
	ἀποστρέφει τὸν Φοιβίδαν, καὶ ἡγεῖται εὐθὺς εἰς τὴν ἀκρόπολιν	ἀποστρέφει τε τὸν φοιβίδαν ἐς τὸ ἄστυ· καὶ εὐθὺς εἰς τὴν ἀκρόπολιν
	αὐτῷ τὴν βαλανάγραν	τὴν βαλ. αὐτῷ
	ἐς	πρὸς

HELLEN.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
30.	ἀπάγετε	ἀπαγάγετε
31.	πρῶτον	desunt omnia quæ inter πρῶτον ἀπεχώρησαν. et ἐς τὰς ᾿Αθ. reperiuntur.
	τετρακόσιοι	τριακόσιοι
32.	Καὶ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως	καὶ τῆς πόλεως τὸ πλῆθος
	αὐτὸ	αὐτὸς
33.	φιλικῶς	φιλίως
35.	᾿Ακούσασι	ἀκούουσι
	συμμάχων	συμμαχίδων
	ξυνεκάθιζον πρὸς δικαστήριον	συνεκάθιε πρὸς τὸ δικαστήριον
36.	ταῦτα	deest
37.	ἔτι	deest
	αὐτῷ	deest
38.	τὴν	νοῦν
39.	οὔτε κατέκαεν	οὔτ᾿ ἔκαεν
40.	παρείη	παρήει
41.	συσπειραθέντες	συσπειρασθέντες
	πολλὰ	πάμπολλα
	δεξιῷ	εὐωνύμῳ
	ἂν	δ᾿ ἂν
42.	ἀνεχώρουν	ἀπεχ.
	ὄντες	ὄντος
43.	δὴ	deest

CAP. III.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	ἦγε	εἶχε
	ὡπλισμένους	ἐξωπλ.
	τοὺς τεταγμένȣς	δὴ συντεταγ.
2.	ὀλίγην γῆν παντελῶς	ὀλίγην τι παντελῶς
3.	εἶτι	ἤ τι
	πρὸς τὸ τῶν ἐναντίων στράτευμ.	πρὸς τὸ ἐνάντιον ϛράτευμ.
5.	ἐκέλευε καὶ τȣς πελταστὰς	καὶ τοὺς πελταστὰς ἐκέλευε
	ἱππέας, καὶ μὴ ἀνιέναι. πολλοὶ	ἱππέας ὡς τάχος ἐλαύνειν πολλοὶ
6.	ἄλλῃ ἄλλος	ἄλλος ἄλλῃ
	ἄλλῃ ἄλλος	ἄλλος ἄλλοσε
	ὅτι περ	ὅπερ τι
	τοιούτου	deest
7.	μὲν οὐδ᾿	μὲν οὖν οὐδ᾿
	ὀργῇ κολάζειν	κολ. ὀργ.
9.	καλοὶ κἀγαθοὶ	καὶ οἱ ἀγαθοὶ
13.	Προκλέα	περικλέα
16.	εὔδηλον	ἔνδηλον
17.	ἐξέλθοιεν	ἐξίοιεν
	ἢ διὰ συγγένειαν ἢ διὰ φιλίαν τῶν	ἢ διὰ φιλίαν ἢ διὰ συγγένειαν τῶν
18.	εἴτι ἦν	εἴτι ὑπόλειπον ἦν
19.	πυριφλεγὲς	περιφλεγὲς

HELLEN.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
19.	πρώην	πρόσθεν
21.	τῷ	τῇ
22.	μεθ᾿ ἑαυτοῦ	πρὸς αὐτοὺς
23.	ἐπιζητοῦντες	ζητοῦντες
	ἐξίῃ	ἐξίοι
25.	ἧκον	ἦσαν
	ἐπιτρέπει	ἐπιτρέποι
26.	ὅπῃ	ὅποι

CAP. IV.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	τὴν πόλιν δουλεύειν	δουλεύειν τὴν πόλιν
2.	Μέλλων	μέλων
	γνοὺς δὲ ἔτι μᾶλλον μισȣ̃ντα αὐτὸν τὰ οἴκοι, αὐτοῦ	γνοὺς δὲ μισȣ̃ντα αὐτὸν ἔτι μᾶλλον αὐτοῦ τὰ οἴκοι
3.	Μέλλων	μέλων
4.	πάλαι	πάλιν
5.	Μέλλωνα	μέλωνα
	ταμιεῖον	προταμ.
	πολεμαρχείου	πολεμαρχεῖν
6.	ἐκέλευον ταχὺ	ταχ. ἐκέλ.
	ἑταιρίδας	ἑταίρας
	γὰρ	δὲ
7.	Μέλλωνα	μέλωνα
	λήψοιντο	λήψονται
8.	λαβὼν δύο ὁ Φυλλίδας τῶν ἀνδρῶν	λάβὼν ὁ Φυλλίδας δύο τῶν ἀνδρῶν
	ἄγει	ἄγοι
	ἀπέκτειναν εὐθὺς	εὐθ. ἀπέκ.
9.	ἐπὶ τοὺς	καὶ ἐπὶ τȣς
10.	Πλαταιὰς	πλατεὰς
11.	τούτου	τούτων
12.	ἀπὸ	ὑπὸ
13.	ὅ, τι	ὁποῖόν τι
14.	τότε πρῶτον	πρῶτ. τότε
	καὶ	deest
	ἀναγκαίου	κλεομβρότου
15.	ἐκεῖ	deest
	ἀπεχώρησε	ἀπεχώρισε
	κατέλιπεν ἁρμοστὴν	ἁρμ. κατ.
17.	γενναῖα	βίαια
	ἀναρπασθέντα	ἀφαρπ.
18.	τότε μὲν ἐν Αἰγοσθένοις τῆς Μεγαρικῆς	τότε μὲν τῆς Μεγαρικῆς ἐν Αἰγοσθένοις
	ἤδη ἕκαστοι οἴκαδε	οἴκαδε ἤδη ἕκαστοι
19.	δύναμιν	ῥώμην
	Μέλλωνος	μέλωνος
20.	ἢ	deest
	πολεμήσοιεν	πολέμιοι ἐν
	τι	deest

HELLEN.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
21.	ἀπετέτραπτο	ἀπετράπετο
22.	Ἀθήνησιν ἐτύγχανον	ἐτύγχ. Ἀθ.
	οὗ τάχιστ'	οὗτοι τάχ.
23.	ὡς	ὅτι
24.	ἐν Λακεδαιμονίοις ἀδικώτατα	ἀδικώτατα ἐν Λακεδαιμονίοις
	τῦτο	τοῦτο τὸ
25.	τῷ Σφοδρίᾳ	desunt
	τὸν δὲ	τὸν δέ γε
26.	Ἀγησίλαον εὐμενῆ	εὐμ. Ἀγησ.
	αὐτὸν σωτῆρα	σωτ. αὐτ.
	παρεστώς·	παρεστηκὼς
27.	ὅτι ἐγὼ μὲν	μὲν ὅτι ἐγὼ
	συνέξειν	ἕξειν
29.	εἴη ὑπ' Ἀγησιλάου	ὑπὸ ἀγησ. εἴη
30.	σου ταῦτα	ταῦτά σου
31.	παρὰ	ὑπὸ
	οὐκοῦν	deest
	ἔστω	ἔσται
32.	ταυτὰ	ταῦτα
	ἔφη	deest
	εἶναι	ἔφη εἶναι
33.	Ὁ δ'	ὁ οὖν
	προσπεσὼν	τρὶς πεσὼν
34.	Βοιωτοῖς ἐβοήθυν πάσῃ προθυμίᾳ	βοιωτοῖς καὶ πάσῃ προθυμίᾳ ἐβοήθυν
37.	αὐτοῖς	deest
	ἐκέλευσε	ἐκέλευε
	ἕως	τέως
38.	στρατοπεδευόμενος	στρατοπεδευομένους
	ὅπου	ὅποι
39.	αὐτοῦ	deest
	τε	deest
	Κλέωνα	κλέαν
40.	ἐναντίοι	ἐναντίον
	καὶ	deest
	ἐκ τούτου	ἐκ τοσούτου
41.	ἄριστον οἱ	ἄριστον καὶ οἱ
42.	θᾶσσον	θάσσονα
	τῷ ςρατεύματι	τοῖς στρατεύμασι
43.	αὐτὸν	ἑαυτὸν
44.	ὡς τοῦτο	τοῦτο ὡς
45.	μηδὲν	οὐδὲν
	ἀπέθνησκον	ἀπέθανον
46.	πάλιν τὰ	πάλιν αὖ τὰ
47.	Λακεδαιμόνιοι	ἔφοροι
	ἔλθοι	ἔλθῃ
48.	Θεσπιὰς εἰσβολὴν	θεσπιέων ἐμβολὴν
50.	ἐπελθόντες	ὑπελθ.
	ἦγεν	ἦν
51.	πρὸς	εἰς

HELLEN.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
51.	αὐτοὺς	deest
52.	τὺς τῶν Θηβαίων τελευταίυς	τὺς τελευταίους τῶν Θηβαίων
56.	ὄντας	deest
58.	αὐτοῦ	αὐτοὺς
	κνήμης	κρήμνης
	τοιγε ἐπαύσατο	τοι ἐψαύσατο
59.	τοῖς Θηβαίοις	desunt
	προσήεσαν	προήεσαν
60.	ταύταις ταῖς	ταῖς αὐταῖς ταύτ.
61.	τῶν	τοῦ
	τοῖς	deest
63.	ἐλάμβανον	ἀνελάμβ.
64.	πόλεις ἁπάσας	πάσας πόλεις
65.	ἀπουσῶν αὐτῷ	αὐτῷ ἀπουσῶν
66.	ἢ	deest

LIB. VI. CAP. I.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	ὡς	ὅτι
2.	λαμβάνοντα	λαμβάνοντι
3.	τῆς προσόδου	desunt
	τάδε	τοιάδε
4.	μὲν	deest
	τοιάδε	τάδε
	ὅτι μισθοφόρους ἔχω ξένους	ὅτι ξένους ἔχω μισθοφόρους
	ἴσα πονεῖν ἐμοί	ἐμοί ἴσ. πον.
	πρὸς ὑμᾶς χρὴ	χρὴ πρὸς ὑμ.
	πη	ποι
	γε	deest
	ἐγὼ	deest
	ἄκουσον	ἄκουε
	γῆς	deest
	πολεμοῦσιν	πολεμοῦντες
	δήπου εἰκὸς	εἰκ. δήπ.
	νησύδρια	τειχύδρια
	ἀποβαίνοι	ἀποβαίνῃ
	ἐὰν	ἂν
	προβήσεται	προσβ.
	ἀφαμαρτάνειν	ἀφαμαρτάνει
	πονεῖσθαι	ποιῆσθαι
	εἰς τὸ μὴ πράττειν ἀεὶ τὸ δέον	τὸ μὴ εἰς τὸ πράττειν ἀεὶ τὸ δεόμενον
6.	ἑαυτοῦ	αὐτοῦ
7.	σὺν	deest
	δὲ καὶ	δὲ fine καὶ
	πᾶσι τὸν	πᾶσι καὶ τὸν
	ὥσπερ	ὅσπερ

CAP. II.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
3.	χώρας	πόλεως
	παρεσκεύαζον	κατεσκ.
	Ἀμβρακίας	ἀμβρανίδος
	Ἑρμιόνης	Ἑρμιόνες
6.	ἔχουσαν	deest
7.	μὲν	deest

HELLEN.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
7.	ἰσίοι	ἐξίοι
9.	Λακωνικὴν	λακωνικῶν
	τοῦ	τοὺς
11.	στρατηγὸν	στρατηγῶν
14.	τριηράρχας	τριηράρχους
	αὐτῷ	deest
15.	γε	τε
16.	ἀπορῶ	ἀπορῶν
	πόλεων αἱ πολλαὶ ἀργύριον ἀντὶ τῶν ἀνδρῶν αὐτῷ ἔπεμπον	πόλεων αὐτῷ αἱ πολλαὶ ἀργύριον ἀντὶ τῶν ἀνδρῶν ἔπεμπον
18.	ταξιάρχας	ταξιάρχους
19.	διδόντα	διδόντας
	ἅπαντες	πάντες
24.	καὶ τὲς νεκροὺς	τούς τε νεκρ.
26.	μάλα δὴ τεταραγμένοι	μάλα τεταγμένοι
27.	εὔφορον	φορὸν
28.	ὅποι	ὅπη
	ἀντιστρέψας	ἐπιστ.
29.	φέροι	φέρει
31.	Ἠλείαν	ἡλικίαν
	εἰς	deest
36.	τὸν	τῶν
	θανάτῳ αὐθαιρέτῳ	αὐθ. θαν.
	ταῖς μὲν	μὲν ταῖς
	τε—Θυριεῦσι δὲ μάλα	τι—θυρεῦσι δὲ μᾶλλον

CAP. III.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
2.	ἐκ δὲ τούτων	ἐκ τούτων δὲ
3.	τοὺς συμμάχους	τῶν συμμάχων
	ἀφήσει	ἀφείη
4.	ὑμῖν καὶ τοῦτο	καὶ τοῦτο ὑμῖν
5.	μὴ	deest
6.	ξένοις	ξένος
	καρπόν ποτε	ποτὲ καρπὸν
7.	ὡς	deest
	ἡγῆσθε	ἡγεῖσθε
	ἡγῆσθε—ἡγεῖσθε	desunt omnia quæ inter hæc reperiuntur.
9.	τὰ	τοῦ
10.	δὲ	deest
11.	καὶ	deest
13.	ἥκομεν	οἴκομεν
	πρὸ	πρὸς
15.	μέντοι πόλεμοι	μέντοι ὅτι μὲν πόλεμοι
	κακὸν	deest
17.	δὲ ἐῤῥώμεθα	δὲ καὶ ἐῤῥ.
	ἡμεῖς	ὑμεῖς
19.	οἱ	deest
	πρῶτον	πρότερον

HELLEN.

CAP. IV.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	ἔλαβε	ἔλαβον
2.	τὲς συμμάχυς	desunt
3.	ἀντετάττοντο	ἀνετάττοντο
5.	τῆς	deest
	ὅτι	ὅτε
7.	δὲ ἐκ	δὲ καὶ ἐκ
8.	πάντα τἀναντία τοῖς μὲν Λακεδαιμονίοις	τοῖς μὲν λακεδαιμονίοις πάντα τἀναντία
	ἐλέγοντο	ἔλεγον
9.	ἡ	deest
13.	δὴ οἱ	δὴ καὶ οἱ
	ἔτι καὶ ἐνέβαλλον	ἔτι δὲ ἐνέβ.
18.	αὐτοῦ ἐκέλευεν	ἐκέλ. αὐτοῦ
	οἱ	deest
	καὶ ἐδέοντο	ἐδ. καὶ
	τῶν	deest
	τὸ	deest
19.	εὐθὺς μετὰ	εὐθὺς μὲν μετὰ
	αὐτὲς	αὐτοῖς
	ἐδέξαντο	ἐκάλεσαν
21.	ὅπη	ὅτι
	βίας	βοιωτίας
24.	συμβουλεύω ἀναπαυσαμένες	συμβ. ἀναπαύσαντας καὶ ἀναπαυσαμ.
	ἀλλὰ ἐκ	ἀλλὰ καὶ ἐκ
	σπονδὰς πειρᾶσθε	πειρ. σπονδ.
28.	τὸ συμμάχους	τὸ τὲς συμ.
29.	καὶ	deest
30.	γὰρ	δὲ
	τὸν θεὸν	τῷ θεῷ
32.	ἵππου	ἵππον
	ἀφίκοιντο	ἀφίκοντο
33.	τὴν	deest
35.	αὖ	deest

CAP. V.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	τοῦ	deest
	ἔτι	deest
	οὕτω	οὔπω
2.	στρατεύηται	στρατεύη
4.	πρὸς	εἰς
5.	συντειχιοῦντες	συντειχιοῦντας
8.	κελεύοντες· — ἐπεὶ	desunt omnia quæ inter hæc verba reperiuntur.
9.	νεὼν	ναὸν
	τὴν	deest
10.	ταχίστην	deest
	τοῖς τεθνεῶσι τῶν Τεγεατῶν κατὰ τὲς ὅρκυς	κατὰ τὲς ὅρκους τοῖς τεθνεῶσι τῶν Τεγεατῶν
11.	ἐπιμελούμενοι	ἐπιμελόμενοι

HELLEN.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
12.	Εὐταίαν	εὔγαιαν
	τὸ	τὸν
	δὲ τεῖχος	δὲ τὸ τεῖχος
18.	πολεμίους	πολέμους
19.	συστρατοπεδευόμενοι	συστρατευόμενοι
20.	Εὐταίας	εὐγαίας
21.	Εὐταίαν	εὐγαίαν
	ἑαυτῶν	ἑαυτοῦ
23.	ἐπιδεικνύντες	ἐπιδεικνύοντες
	περὶ	παρὰ
	αὐτοῖς ἐκ	αὐτοῖς καὶ ἐκ
	δὴ συνειδόμενοι	συνηδόμενοι, omisso δή.
26.	εἰ μή τις	ὁ δέ τις
27.	ἐπὶ	εἰς
	τὰ πεπραγμένα,	τὰ πεδία ἀπολύμενα, fors. ἀπολυμαινόμενα
	θρασύτερον κατέβαινον.	θρασύτ. εἰς αὐτὰς ἐνέβαλον·
	κάοντες	καίοντες
28.	διαταχθέντες	διαταχθεὶς
	τάξιν	τὴν τάξιν
30.	προϊὸν	προιὼν
	προσῆλθον	προῆλθον
	γαιολόχου	γαιολόγου
32.	ἂν	deest
	τε	deest
33.	αὐτοῖς συμμάχων	συμ. αὐτ.
34.	ὁμολογουμένως ὑφ'	ὁμολογ. ὡς ὑφ'
35.	ἐπέκειντο	ἐπέκειτο
36.	τὸν	deest
38.	Πατροκλῆς	προκλῆς
39.	οὐδὲν	deest
	ἔχετε	εἴχετε
40.	καὶ	deest
	πεπονημένων	προπεπονημένων
41.	θεῶν	deest
43.	ἐν	deest
	μαχόμενοι	deest
	συνεπεισφέρεσθαι	ἐπεισφέρεσθαι
	ἐλπὶς αὖθις	ἐλπὶς καὶ αὖθις
45.	δεομένους	deest
	τοὺς φίλους αὐτῶν τοὺς πιστοτάτους	τοὺς πιστοτ. φίλ. αὐ. omisso τοὺς ante φίλ.
49.	ἐγένετο	ἐγένοντο
50.	ἀπεληλύθεισαν	ἐπελ.
51.	δύνωνται	δύναιντο
52.	καὶ εἰ δέοι	εἰ δὲ δέοι
	ἐλάττους	ἔλαττον

LIB. VII. CAP. I.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	ὑστεραίῳ	ὑστέρῳ
	ἔσοιτο Λακεδαιμονίοις καὶ Ἀθηναίοις	Λακεδαιμονίοις καὶ Ἀθηναίοις ἔσοιτο.
	τὸν λόγον τόνδε	τόνδε τὸν λόγον
2.	σκοπεῖν τοῦτο	τοῦτο σκοπεῖν
	ὅτι πλεῖστον	πλεῖστον
	συνωμολόγηται σχεδὸν, περὶ	σχεδόν τι συνωμολόγηται, περὶ
	δὲ	deest
3.	περὶ	πρὸς
4.	τῶν ἄλλων προέχετε	προέχ. τῶν ἄλ.
	ἐπιμελούμενοι	ἐπιμελόμενοι
	τὸ πρόσθεν	τὸ πρῶτον
5.	κατωρθώκατε	κατωρθώσατε
6.	τέ	deest
7.	ὑμῖν	deest
8.	Λακεδαιμονίων ὧδε	Λακεδ. ἐπισκέψασθε
	αὐτοὶ	οὗτοι
9.	καὶ	deest
	τάχιστ'	τάχιστ' ἂν
	δέδωκεν αὐτοῖς	αὐτ. δέδ.
10.	αὐτοῖς	τούτοις
	ὁ	deest
11.	αὐτοὺς	αὐτοῖς
	οὖν	deest
	ὑμῖν	ἡμῖν
12.	συμπαρόντες	παρόντες
13.	τοὺς ἱππέας ϗ τοὺς ὁπλίτας	τοὺς ὁπλίτας ϗ τοὺς ἱππέας
	ἐλαχίστου	ἐλαχίστων
14.	τούτου	τούτων
15.	τῶν	deest
17.	μεθ' αὐτοῦ	μετ' αὐτοῦ
18.	τὰς πύλας ἐπὶ	τὰς πύλας τὰς ἐπὶ
	ὁρώσας	deest
19.	δὴ	deest
21.	πρὸς	ἐπ'
22.	Θηβαῖοι	οἱ Θηβ.
	τοιαῦτα	ταῦτα
	μὲν τούτου	μὲν οὖν τούτου
	τῶν	deest
23.	ἐγγινόμενος	ἐγγεν.
	Πελοπόννησος πατρὶς	πατ. πελ.
	ἐν	deest
	πλεῖστον δὲ φῦλον τῶν Ἑλληνικῶν	πλεῖστον δὲ τῶν Ἑλληνικῶν φύλων
	ἄνευ σφῶν πώποτε	πώποτε ἄνευ σφῶν
24.	ἂν	ἐὰν
	παρακαλοῖ	παρακαλῇ
	ἀξιῶτε ἡγεῖσθαι	ἡγ. ἀξ.
	κἀκεῖνος	ἐκεῖνος
25.	Λακωνικῆς	λακαίνης
	τῷ χρόνῳ ἐκείνῳ	ἐκ. τῷ χρόνῳ
27.	ἐφ' ἑαυτοῖς μέγα	μέγα ἐφ' ἑαυτοῖς

HELLEN.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
27.	ἐκοινώσαντο	ἐνεκοινώσαντο
28.	αὐτὰς εἰς	αὐτὰς ἰέναι εἰς
	ὁ	deest
	ἐπὶ Μιδέας	ὑπὸ μηδέας
	ἐξήκοι	ἐξήκοιτο
29.	Εὐκτρησίων	εὐτρ.
	Μιδέας	μηδ.
30.	τῶν	deest
31.	αὐτὰς εἰς δόρυ	εἰς δόρυ αὐτὰς
32.	μὲν οὐδεὶς	οὐδὲ εἷς
	πολὺ	πολύ τι
33.	οἱ	deest
	δὲ	deest
	ἀντέπεμψαν	ἀνέπεμψαν
34.	οὐδέποτε	οὐδὲ πώποτε
35.	συνεβάλλοντο	συνεβάλλετο
	καὶ Ἀρκάδες	καὶ οἱ ἀρκ.
	ὁ Τιμαγόρας Ἀθηναῖος	ὁ ἀθ. τιμ.
	δεύτερα	δεύτερος
38.	ἕκαστοι οἴκαδε	οἴκ. ἕκ.
	ἐθέλοι ἑαυτῷ	ἑαυ. ἐθ.
	ὅτι	ὡς
	εἶναι ἔφη	ἔφ. εἶ.
39.	ἐκάλεσαν	συνεκάλεσαν
	ἂν	deest
40.	συνεληλυθότες	συνελθόντες
	δέοιντο	δέοιτο
	πολλαὶ	deest
41.	προϋπαγαγέσθαι	προσαγαγέσθαι
	ὑπὸ Τιμομάχου	ὑπὸ τοῦ τιμ.
	ἐπιτήδεια	τὰ ἐπι.
42.	λαβεῖν	λαβὼν
	ὅπη	ὅποι
	καὶ	deest
43.	αὐτοῦ	αὐτῶν
	συστάντες	deest
	τε	δὲ
	μὲν	deest
44.	ἦν μέγιστος	μέγ. ἦν
	καὶ τὰς	καὶ πρὸς τὰς
	ἀτεχνῶς	σαφῶς
	τὴν	deest
	σώσω	δώσω
45.	ἀκούοντες	ἀκούσαντες
	ᾑροῦντο	αἱροῦνται

CAP. II.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	τρίκρανον	Τρικάρανον
	ἐσπανίζοντο	ἐσπάνιζον
2.	δ'	deest
	Ἀργείους ϗ Ἀρκάδας	ἀρκ. καὶ ἀργ.
4.	λόχων	λόχους
	ὄπισθεν φύλακας	ἐπισθοφύλακας

HELLEN.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
5.	Ἠλείων καὶ Ἀρκάδων	Ἀρκ. καὶ ἠλ.
	λόγον τῶν Φλιασίων	λεγόντων Φλι.
	τρικράνου	τρικαράνου
	τὸν νοῦν εἶχε πρὸς τούτοις	πρὸς τούτους τὸν νοῦν εἶχε
6.	πεμπτάδος	πεμπάδος
	ἀπὸ τοῦ τείχους εἰς	κατὰ τοῦ τείχους τοῦ εἰς
7.	ἐπεὶ δὲ κραυγῆς γενομένης εἰς τὴν πόλιν ἐβοήθουν	ἐπεὶ κραυγῆς εἰς τὴν πόλιν ἀφικομένης ἐβοήθουν
	ἐξελθόντες	ἐπεξελθόντες
8.	τινῶν	των
	τῇ μάχῃ	deest τῇ
	ἔτι ἔξωθεν	ἔξ. ἔτι
	ἐπαναβεβηκότας	ἀναβεβηκότας
	ὑπὸ	deest
11.	ἐπὶ Φλιοῦντα	εἰς τὸν Φλ.
	Τρικράνου	Τρικαράνου
13.	ὥρα	καιρὸς
	Τρικράνου	Τρικαράνου
16.	καίπερ	καὶ περὶ
17.	τοῖς φίλοις τὴν πίστιν διέσωζον	τὴν πίστιν τοῖς φίλοις διέσωζον
20.	οἱ ἱππεῖς	οἱ τε ἱππεῖς
	γὰρ	deest
	ὁρίοις	ὅροις
	σὺ ὥσπερ ἐν Πελλήνῃ, τροπὴν ποιήσεις	σὺ, τροπὴν, ὥσπερ ἐν Πελλήνῃ, ποιήσεις
	ἐπιτετυχηκὼς	ἐπιτετειχικὼς
21.	εὐθὺς μὲν οἱ	εὐθὺς οἱ μὲν
	εἴη	deest
	ἱππεῖς ἤλαυνον	ἱππεῖς κατὰ κράτος ἤλ.
23.	καὶ οἴκοθεν ἄλλα ἐλθόντα ὡς ἐπ' εὐτυχίᾳ σπείσαντες καὶ παιανίσαντες	desunt

CAP. III.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	διετέλεσαν ἐν τῷ πολέμῳ	ἐν τῷ πολέμῳ διετέλεσαν
	ἐν τῇ συμμαχίᾳ διέμενον	διέμ. ἐν τῇ συμμ.
	τοι	deest
	γεγενημένος στρατηγὸς τῶν Ἀρκάδων	στρατ. τῶν Ἀρκ. γεγ.
2.	Πασίμηλον ἐκ Κορίνθου	ἐκ Κορ. Πασ.
	καὶ ἐν ταύτῃ αὖ	desunt

ŒCONOM.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
5.	δὲ τί	δὲ δὴ τί
	τις ἔξω τῆς οἰκίας	τῆς οἰκ. τις ἔξω
7.	κτῆμα ἐγὼ τοῦτο καλῶ	τοῦτ. κτῆ. ἐγὼ κα.
	μᾶλλον νομίζω	νομ. μᾶλ.
8.	χρήματ' ἐςὶν	χρήματα γ' ἐςὶν
	χρήματά	χρῆμά
10.	ἀξίως λόγου	λόγου ἀξίως
15.	εἰσὶν ηὐξημένοι	ηὐξ. εἰσ.
16.	ἄλλό τι	ἀλλ' ὅτι
	κτήματα	τὰ κτήματα
17.	δοκούντων γε ἐνίων εἶναι	ἐνίων γε δοκούντων εἶναι
18.	ἀγαθὰ	ἀγαθῶν ἢ ἀγαθὰ
	δὴ, ἔφη, εἰσὶν οὗτοι ὁ Κριτ.	δὴ εἰσὶν οὗτοι ἔφη ὁ Κριτ.
19.	οὐδέ	οὐδὲν
21.	ὁ Σωκράτης	ὦ σώκρατες
	ἀμηχανίᾳ	ἀμηχανίαις
22.	αἴσθωνται	ἐργάζονται
23.	πειρωμένους καταδουλοῦσθαι	καταδ. πειρωμ.
	ὅταν	καὶ ὅταν

CAP. II.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	συμβουλεύοις	συμβουλεύσοις
2.	γε	deest
3.	πόσου	πόσον
	ὦ Σώκρατες ἔφη	ἔφη ὦ Σώκρ.
	πόσου	πόσων
4.	(ἔφη) ἱκανά ἐςιν ἐμοὶ παρέχειν	ἱκανά ἐςιν ἐμοὶ παρέχειν (ἔφη)
5.	ἢ οὔτε θεοὺς οὔτε ἀνθρώπους οἶμαι	ἢ ὅσους οὔτε ἀνθρώπους οἶμαι, cæteris omiſſis.
	ἀνασχέσθαι	ἀνέχεσθαι
	προσήκει σοι πολλοὺς	πολλοὺς προσήκειν σοι
6.	τὰ αὐτῶν	ταὐτῶν
9.	ὀλίγον	ὀλίγω
	οὐκ ἐπαύσω πρὶν	deſunt
	με προςατεύειν	προς. με
11.	τινὶ τούτων	τούτων τινὶ
	οὐδὲν	οὐδὲ
12.	μήτε	μή πω
	ἄλλος αὐτῷ παράσχοι ἐν τοῖς αὐτοῦ μανθάνειν	ἄλλος μανθ. αὐτ. παρ. ἐν τοῖς αὐτ.
	νῦν	νυνί
13.	εἰ ἐν τῷ σῷ οἴκῳ ἐπιχειρήσαιμι μανθάνειν οἰκονομεῖν	εἰ ἐπιχειρήσαιμι ἐν τῷ σῷ οἴκῳ μανθάνειν οἰκονομεῖν
15.	παρ' ἐμοῦ	παρ' ἡμῶν
16.	δεινοτέρους ἐμοῦ	ἐμ. δειν.
18.	συντεταμένη	συντεταγμένη

ŒCONOM.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
18.	εἴ σοι	ὅσοι

CAP. III.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	(ἔφη)	deest
4.	δόξω	δείξω
5.	τοὺς μὲν	καὶ τοὺς μὲν
6.	ἔφη	deest
7.	τοιοῦτον οὐδέν με πώποτε ἔργον παρεκάλεσας	τοιοῦτον ἔργον οὐδέν με πώποτε παρεκάλεσας
9.	ὥσπερ	ἥπερ
	ἢ	deest
10.	ὡς πλεῖστα λυμαινοῦνται	οἱ πλεῖςοι λυμαίνονται
11.	πότερον	πότερα
	καὶ ἵππος	καὶ ὁ ἵπ.
	ἦν	ἂν
12.	Οὐδενὶ	οὐδὲν
13.	εἰ	deest
14.	εἰ	ἢ
15.	πάνυ	παντί πάνυ

CAP. IV.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	πρέποιεν	πρέποι ἂν
	καὶ αὐτὸς	καὶ τὰς αὐτάς
2.	καλῶς	κακῶς
3.	κακοὶ	κακὸν
4.	τὸν	τῶν
	τε	deest
5.	δασμοὺς	deest
	λαμβάνει	λαμβάνειν
	ἱππέας καὶ τοξότας καὶ σφενδονήτας καὶ γερροφόρους	τοὺς ἱπ. καὶ τοὺς τοξ. καὶ τοὺς σφ. καὶ τοὺς γεῤῥ.
6.	τρέφει	τρέφειν
	αὐτοῦ	ἑαυτοῦ
7.	τῶν φρουράρχων	τῶν φρουρῶν ἢ φρουράρχ.
9.	ἐκλέγουσιν	ἐκφέρουσιν
13.	ἐπιμελεῖται	ἐπιμελεῖσθαι
	ὁπόσα	ὅσα
14.	κατεσκευασμένοι	παρεσκευασμένοι καὶ κατεσκευασμένοι
16.	ἄριςος	ἄριςον
17.	πολεμικοὺς	πολεμικὸς
19.	ἡγοῦμαι μέγα τεκμήριον	μέγα τεκμήριον ἡγοῦμαι
	ἐκείνῳ δὲ καὶ οἱ φίλοι	ἐκείνῳ τε οἱ φίλοι
	γε	deest
20.	φιλοφρονεῖσθαι ὡς	φιλ. πρὸς αὐτοῦ ὡς
21.	καὶ ταῦτα	deſunt omnia quæ inter καὶ ταῦτα et θαυμάζω reperiuntur.
24.	τι	deest

ŒCONOM.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
24.	ἓν	ὧν

CAP. V.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
5.	κυσὶν	σὺν κυσὶν
6.	τε	deest
7.	τῇ χώρᾳ	τὴν χώραν
12.	θέλουσα	θέουσα
14.	πολεμίους	πολέμους
17.	τεχνῶν	deest

CAP. VI.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	ὧν πειρασόμεθα	ὧ πείσομεθα
7.	πεπαίδευνται	παιδεύονται
9.	τὰ	deest
11.	καταμαθεῖν	ποιεῖσθαι καταμ.
12.	ἐρῶ τούτου τοῦ ὀνόματος	τούτου τοῦ ὀνόματος ἐρῶ
17.	τε	deest

CAP. VII.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	τοῦ ἐλευθερίου	τοῦ ἐλευσινίου καὶ ἐλευθ.
2.	ἑώρας	ἑώρακας
	τῶν θεῶν	τὸν θεὸν
	καλὸς κἀγαθὸς	καλός τε κἀγ.
3.	μοι	με
	οὐ πάνυ	οὐδαμῶς
	διατρίβω	κατατρίβω
	γὰρ δὴ	γάρ γε δὴ
	ἱκανή ἐστι	ἐστὶν ἱκ.
4.	τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς	τῆς μητρὸς καὶ τοῦ πατρὸς
5.	ἐπισταμένην — παρέλαβον	ἐπιστάμην — παραλαβὼν
	τὸν δ' ἔμπροσθεν	τὸν δέ γε ἔμπροσθεν
10.	ἔδωκάν	ἔδοσαν
11.	καὶ οἱ σοὶ γονεῖς	οἱ σοὶ δὲ γονεῖς
	τίν' ἂν	τί ἂν
	οἴκου	οἴκοι
13.	ὁπότερος ἂν ἡμῶν βελτίων	ὁπότερος ἂν δοκεῖ ἡμῶν βελ.
14.	δ' ἔργον ἔφησεν ἡ μήτηρ εἶναι	δ' ἔφησεν ἡ μήτηρ ἔργον εἶναι
16.	δὲ ὁρᾷς (ἔφη	δὲ ἔφη ὁρᾷς
	δύνασθαι	deest
17.	δαὶ	δὴ
19.	στεγνῶν	στεγῶν
20.	μέντοι τοῖς	μέντοι ὅτι τοῖς
	στεγνὸν, ἔχειν τοὺς ἐργαζομένους τὰς ἐν τῷ ὑπαίθρῳ ἐργασίας	στεγνὸν τὰς ἐν τῷ ὑπαίθρῳ ἐργασίας τὰς ἐργαζομένας
21.	στεγνὸν	στεγανὸν
	στεγνῶν	στεγανῶν
	τέκνων	ἔργα τέκνων
	δέονται	δαίονται

ŒCONOM.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
22.	καὶ τὰ ἔξω	τά τι ἔξω
	ἔνδον ἔργα καὶ ἐπιμελήματα	desunt omnia quæ inter ἔνδον ἔργα καὶ ἐπιμελήματα et ῥίγη.
25.	αὖ δεήσει	αὖ δύναται δεήσει
	θράσους	θέρους
26.	δ'	deest
30.	ταῦτα	αὐτὰ
	τοῦ οἴκου	desunt
	ἂν	deest
	μένειν ἔνδον	ἔνδ. μέν.
31.	ἃ ὁ θεὸς ἔφυσε	ἃ ἔφυσεν ὁ θεὸς
32.	ἔφην	ἔφη
33.	εἰσφέρῃ	φέρῃ
34.	τοῦ γιγνομένου τόκου	τὸν γιγνόμενον τόκον
	ἐπιγόνων	επομένων
35.	ἔνδον	deest
36.	ἡ	deest
38.	ἐκείνη ἐκλίπῃ	ἐκλ. ἐκείν.
40.	δ' αὖ	δ' ἂν
	ἔφη	ἔφην
41.	ποιήσῃς	ποιήσεις
42.	ποιήσῃς	ποιήσῃ
	οἴκοι	οἴκου

CAP. VIII.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	κεκινημένην αὐτὴν	αὐτ. κεκ.
	αὐτὴν οἶδα	οἶδ. αὐτ.
2.	ὅ, τι	ὅ
	μὴ δύνασθαι ζητοῦντά τι λαβεῖν	ζητοῦντά τι μὴ δύνασθαι λαβεῖν
	ὅτι	deest
	ὁπόθεν	ὅπου
3.	ἡ	deest
6.	δὲ	μὲν
8.	δέ τοι	μέντοι
	προνεύουσιν	προσνεύσουσιν
10.	τῶν ὄντων	τῶν οὕτως ὄντων
	ὅτῳ ἂν δέῃ	οὕτω ἂν δέοι
11.	μικροτάτῳ	σμικροτάτῳ
13.	ἔφη πάντα	ἔφη ἐγὼ πάν.
	ἐστι	εἰσιν
14.	εἴποι ἂν	εἴποιμ' ἂν
17.	οὖν	γοῦν
	ἐν	deest
19.	καλὸν φαίνεται, ἐπειδὰν ὑποδήματα ἐφεξῆς κέηται	καλὸν ὑπόδημα φαίνεται ἐπειδὰν ἐφεξῆς κέηται
	δὲ	μὲν
20.	σκευῶν	deest
22.	μυριοπλάσια	μυροπλάσια
	κελεύσῃς	παιδεύσῃς
	ἐγὼ οὐδὲν ἄλλο	desunt quæ inter

ŒCONOM.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
22.	αἴτιόν ἐςιν	ἐγὼ ὐδὲν ἄλλο αἴτιόν ἐςιν et αἴτιόν ἐςιν ἢ τὸ μή.
23.	μὲν δὴ τάξεως	μὲν γὰρ δὴ τάξ.

CAP. IX.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
3.	ψυχεινὰ	ψυχειρὰ
4.	ἔχειν	deeſt
6.	ςρώματα ἐν γυναικωνίτιδι	deſunt
7.	ἄλλη ὀψοποιϊκῶν	deſunt
	δεῖ	deeſt
9.	ταῦτα μὲν	deſunt omnia quæ inter ταῦτα μὲν et καὶ ἐπετάξαμεν reperiuntur.
10.	ὅτῳ ἄν τι	ὅ, τι ἄν τῳ
13.	τοὺς δικαίϐς	deſunt
14.	δοκεῖ	δοκεῖν
19.	ῥᾷον	deeſt
	ἀμελεῖν	ἀμελεῖσθαι: prius tamen ſcriptum fuit ἀμελεῖν.
	ἀμελεῖν—νομίζειν	deſunt omnia quæ inter ἀμελεῖν et νομίζειν reperiuntur.

CAP. X.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
2.	δοκοίη	δοκῇ
	δοκοίη	δοκῇ
3.	πλείω τῶν ὄντων ἐστί μοι	πλείω ἐςί μοι τῶν ὄντων
4.	σε	deeſt
5.	Οὐκοῦν	deſunt omnia quæ inter Οὐκοῦν (ἔφην ἐγὼ) et τοῦ σώματος reperiuntur.
	ἐμαυτοῦ ἐπιμελόμενος	ἑαυτοῦ ἐπιμελούμενος
	ἐπιδείκνυοιμί	ἐπιδείκνυμι
6.	Χρῶμα	deſunt omnia quæ inter χρῶμα et ἥδιον ὁρῴην τὰς leguntur.
9.	ἔφην	ἔφη
	τοιοῦτον	τοιοῦτο
	ἔτι	deeſt
10.	συνεϐύλευον αὐτῇ μὴ δϐλικῶς ἀεὶ	συνεϐύλευον ἀεὶ αὐτῇ μὴ δουλικῶς
12.	ὄψις	ὄψιν

CAP. XI.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	δὲ—δὴ	deſunt
8.	μὲν	deeſt
9.	ἐπιμελόμενος;	ἐπιμελόμενος

ŒCONOM.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
9.	Καὶ πάνυ	πάνυ
10.	οἱ δὲ δυνάμενοι	οἱ δὲ δὴ δυν.
12.	ἢ	deeſt
13.	ἐπιμελούμενον πόλιν	ἐπιμελόμενον πόλεις
14.	δεόμενος	δεόμενον
15.	εἰ	deeſt
16.	μοι	μὴ
17.	ἀποχωλεῦσαι	ἀποχωνεῦσαι
	τοῦ	deeſt
18.	ἀπεστλεγγισάμην	ἀπεςλαγγισάμην
19.	καὶ πρὸς	καὶ τοῖς πρὸς
	δοκεῖ	deeſt
23.	ὅ, τι ἂν ψεύδηται	deſunt
	δὲ	γὰρ
24.	ἃ δ' ἂν	τάδ' ἂν
25.	τὸν	deeſt

CAP. XII.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
2.	ἀποϐάλῃς	ἀποϐάλη
	ἀναμένεις	ἀναμένειν
	τοι (ἔφη ὁ Ἰσχόμαχος) ὦ Σώκρατες	τοι ὦ Σώκρατες (ἔφη ὁ Ἰσχόμαχος)
3.	τοῦτον	τούτου
	παιδεύεις	παιδεύσεις
4.	ἐπιμελόμενος	ἐπιμελούμενος
	κἂν ἄλλον	κἂν ἅπερ ἐγὼ ἄλ.
5.	δεήσει	δεήσειν
	αὐτὸν ἔχειν σοι	deſunt
7.	ἀπολαύοντες	ἀπολαϐόντες
	σοι γίγνονται	σοι βϐλονται γίγ.
	ὄργανον	deeſt
9.	ἐγὼ	deeſt
10.	(ἔφη)	deeſt
11.	ἐπιμελεῖς	ἐπιμελεῖσθαι
	λήθην	λήμην
12.	μόνοι	μόνον
	δύναιτο καθεύδων τὰ δέοντα ποιεῖν	δύναιτο τὰ δέοντα ποιεῖν καθεύδων
16.	τιμᾶν πειρῶμαι	deſunt omnia quæ inter τιμᾶν πειρῶμαι et καὶ ποιεῖν ὁποῖα leguntur.
20.	λέγεται ὅτι	deſunt

CAP. XIII.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	ἄλλο	ἄλλον
3.	δὲ καὶ	δὲ μὴ καὶ
	οἶμαι δεῖν αὐτὸν μαθεῖν τῶν ἐργαζομένων	οἶμαι τῶν ἐργαζομένων δεῖν αὐτὸν μαθεῖν
4.	δὴ	δεῖ
	ὥςε	deeſt
5.	μὲν δὴ	μέντοι δὴ

ŒCONOM.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
5.	ἀνθρώπων δύναται	desunt ea quæ inter ἀνθρώπων δύναται et ὅστις δὲ leguntur.
6.	καταμανθάνουσιν	μανθάνουσιν
10.	ὅσα	ἃ
11.	μοι (ἔφη) δοκεῖ	ἔφη δοκεῖ μοι
	τυγχάνοντας	τυγχάνοντα

CAP. XIV.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	ἤδη	deest
3.	οὖν (ἔφην	desunt
4.	(ἔφη)	deest
6.	(ἔφη) καὶ τούτων	καὶ τούτων ἔφη
	προφέρων	προσφέρων
7.	πλουσιωτέρους γιγνομένους τοὺς δικαίους τῶν ἀδίκων	πλουσιωτέρους τῶν ἀδίκων γιγνομένους τοὺς δικαίους
9.	τοῦ	τῷ
10.	τῷ	τοῦ

CAP. XV.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	ἐπιτελῆται	ἐπιμελεῖται
	ποιούμενα	deest
	ἐκεῖνο	ἐκεῖνος
2.	τῆς ἐπιμελείας	τῆς ὁμολογίας καὶ ἐπιμελ.
4.	ὀρθῶς	deest
7.	εἶναι	deest
8.	ἴσως	ὡς
9.	φιλανθρωπίαν	φιλίαν
	καλὰ καὶ	καλά τε καὶ
10.	οὕτω	ὅτω

CAP. XVI.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
5.	μὲν δὴ	μὲν γὰρ δὴ
	μὲν	deest
	δεῖ φοβούμενον μὴ οὐ	desunt
7.	(ἔφην)	ἔφη
	τῶν ἁλιέων	τοὺς ἁλιέας
	ἡσυχῇ	ἥσυχοι
	γεωργίας ὁρῶ	γεωργ. ὑπομιμνήσκειν ὁρῶ
8.	(ἔφη)	deest
9.	γὰρ μάλιστα	μάλ. γὰρ
11.	ἔσται ἡ γῆ	ἡ γῆ ἔσται
13.	δεῖ	deest
	ὅτι καὶ τούτους	τούτ. ὅτι καὶ
15.	τὸν	τὴν
	ἐπιπολῆς	ἐποπλῆς
	ὀπτῷτο	ὀπτοῖτο

CAP. XVII.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	οὖν	αὖ
2.	δηλονότι	δῆλον ὅτι
3.	οἱ	deest
4.	πρωΐμῳ κάλλιστα	πρωίμῳ μάλιστα κάλ.
6.	πρόσθεν	πρόθεν
7.	μὲν	deest
	ἐγὼ ἤδη μελέτης	ἐγὼ τοῦτο μελίτης
10.	ἔφη	εἶπεν
	ἴσθι (ἔφη) εἰ μὲν	ἔφη ἴσθι ἢν μὲν
	ἐκφέρειν	ἐκφέρειν τρέφειν
12.	ἐγὼ	desunt ea quæ reperiuntur inter ἐγὼ et οἶσθα.
	αὐτῷ	αὐτῶν
13.	κατιλυθέντι	καταληθέντι
14.	σίτῳ, καὶ διαρπάζουσα	desunt quæ reperiuntur inter σίτῳ, καὶ et διαρπάζουσιν.
	τροφὴν (ἔφην ἐγὼ) δέοι τὴν ὕλην	τροφὴν δέοι τὴν ὕλην ἔφην ἐγὼ

CAP. XVIII.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	δεῖ	ἀεὶ
4.	τί δ'—ὑπ.	τί δ' οὔ, ἔφην ἐγώ, οἶδα καὶ ὑπ.
	πάντα καλούμενα	καλ. πάντ.
6.	ἄρχη δι' ὅλης τῆς ἅλω	desunt
8.	τοῦ	τῆς
9.	ἂν	deest
	οὕτω	οὔτε
10.	ὅτι καὶ ταύτῃ	καὶ ταύτῃ ὅτι
	Ἰσχόμαχε	ὦ Ἰσχ.

CAP. XIX.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	Ἔστιν οὖν	ἔστι δ' οὖν
2.	ἂν	ἐὰν
3.	πλέον	deest
5.	οὕτω	γε οὕτω
6.	ξυροτέραν	ξηροτέραν
	Ξηρὰ	ξηρὰν
7.	καὶ ἡ	desunt quæ inter καὶ ἡ et βόθρον reperiuntur.
8.	γῆς τῆς	γῆς καὶ τῆς
	Δῆλον	deest
10.	κατὰ γῆς	κατὰ τῆς γῆς
	τοὺς	τῆς
11.	ἔφη, καὶ περὶ τούτων	καὶ περὶ τούτων ἔφη
	ἄσακτος	σακτὸς
13.	δὴ	ἂν
	ἔφη, τῶν φυτῶν	desunt quæ inter ἔφη, τῶν φυτῶν et ἐστεγασμένον leguntur.

ŒCONOM.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
16.	ἐρωτῶν	deest
	τῶν ἄλλων	περὶ τῶν ἄλ.
	με ἐδίδαξε	ἐδ. με
17.	καὶ	deest

CAP. XX.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	γε ῥᾴδια	γε καὶ ῥᾴδ.
2.	σοι λέξω	σοι γε λέξω
3.	ἔφη, λόγου	λόγου ἔφη
	τῇ γῇ κόπρον	τῇ κόπρον γῇ
6.	χείρονές	χείρους
	καὶ	deest
8.	βέλτιςόν	βέλτιον
	πρὸ	πρὸς
	ἔχῃ	ἔχει
9.	πάνυ	ὁ πάνυ
10.	καὶ	deest
	ἀθροίζηται	ἀθροίζονται
11.	θεὸς παρέχει	desunt quæ inter θεὸς παρέχει et καθαίρειν.
12.	ὁπόσα δὲ	πόσα μὲν
	τε καὶ ὑγροῖς καὶ ξηροῖς	καὶ ὑγροῖς τε καὶ ξηροῖς
13.	μὲν	deest
	γῆς	ἢ γῆς
16.	μέγα δὲ	μέγα δὲ ἔφη
	ἔφη	deest
	ἐν τῷ	desunt
	ῥᾳδίως γὰρ ἀνὴρ εἷς παρὰ τοὺς δέκα	ῥᾳδίως γὰρ εἷς παρὰ τοὺς δέκα ἀνὴρ
18.	πράσσῃ	πράσσειν

ŒCONOM.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
20.	τοσοῦτον	τοσοῦτο
23.	τὸ	deest
24.	τῆς ἀρχαίας τιμῆς πολλοὺς πολλαπλασίου	τῆς ἀξίας ἀρχαίας τιμῆς πολλοὺς πολλαπλασίους
	καὶ μαθεῖν ῥᾴδιον	ῥᾴδιον καὶ μαθεῖν
	χωρίου—ἔχοι	χώρου—ἔχῃ
27.	καὶ Εὔξεινον	desunt
	περῶντες· ἔπειτα	περῶντες, ἢ καὶ ἀδρίαν καὶ ἐν ἄλλοις· ἔπειτα
29.	πάντας ἀφ'	πάντα ὑφ'

CAP. XXI.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	τοῦτο οὕτως	τοῦθ' οὕτ.
3.	πονεῖν	ποιεῖν
4.	διαφέρουσιν (ἔφη) οἱ ἕτεροι τῶν ἑτέρων	διαφέρουσιν οἱ ἕτεροι τῶν ἑτέρων ἔφη
	πονεῖν ἐθέλοντας	desunt omnia quæ inter πονεῖν ἐθέλοντας et ὅσον reperiuntur.
7.	ἵππον ἔχοντες ἄριςον	ἵππον ἄριστον ἔχοντες
10.	τοῦ δὲ	τοῦ γε
	ἐπιφανέντος, ὦ Σώκρατες	ἐπιφανέντος αὐτῶν, ὦ Σώκρ.
	τὸν κακὸν	τῶν κακῶν
	κρατίςῃ οὖσα	κρατιστοῦσαι
	τοῦτον	τούτων
12.	τὸ	τῶν

CONVIV. CAP. I.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	τὰ	deest
4.	ἐκκεκαθαρμένοις	ἐγκαθαρμένοι
	κεκοσμημένος	κεκοσμημένοι
5.	φιλοσοφίας	σοφίας
6.	καὶ	deest
7.	πάνυ ἀχθόμενος	πάνυ ἁπτόμενος ἀχθόμενος
9.	τι	deest
10.	ἐλευθεριώτατον	ἐλευθερώτατον
12.	δηλονότι	δῆλον ὅτι
15.	οὔτε μὴν ὡς εἰσφέρεσθαι	τοῦ τε μὴ ὡς προσφέρεσθαι

CAP. II.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	ἔρχεταί τις αὐτοῖς ἐπὶ κῶμον	ἔρχεται αὐτοῖς ἐπὶ κῶμον Συρακόσιος

CONVIV.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
	Συρακόσιος ἄνθρωπος	τις ἄνθρωπος
2.	μὲν	deest
3.	μέν τι καὶ	μέντοι
4.	μόχθων	μόσχων
	τῶν	deest
	Συμμιχθῆς	συμμιγῆς
	τὸ	deest
6.	αὐτῶν—εὑρήσει	αὐτῷ—εὑρήσεις
	καὶ	deest
8.	δινουμένους	δονουμένους
9.	τῆς τοῦ	τῇ τοῦ
14.	νῦν διὰ τὸ μὴ δύνασθαι λόγχαις ἀντιβλέπειν	μὴ δύνασθαι νῦν διὰ τὸ λόγχαις ἀντιβλέπειν

CONVIV.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
17.	μηδ' ὥσπερ	μὴ ὥσπερ
20.	μανθάνειν ὀρχεῖσθαι	ὀρχ. μανθ.
22.	τοὔπισθεν	τοὔμπροσθεν
	θάττονα ῥυθμὸν	θάττον ἄῤῥυθμον

CAP. III.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
3.	τοίνυν	μὲν τοίνυν
	ἀπολαύοιμι	ἀπολάβοιμι
	ὑμεῖς	ἡμεῖς
4.	Πότερον	ποτέραν
	μὲν	deeſt
6.	(ἔφη) λελήθοι, ἀκροώμενον γε αὐτῶν ὀλίγου	ἔφη ἀκροώμενον γε αὐτῶν λελήθοι ὀλίγου
	τὰς ὑπονοίας	τὰς ἐπινοίας ἢ ὑπονοίας
7.	(ὁ Σωκράτης ἔφη)	ἔφη ὦ σώκρατες
8.	εἰ	deeſt
	(ἔφη)	deeſt
	Ἴσως ἂν, ἔφη,	Ἴσως ἂν γένηται, ἔφη
9.	εὐχαρίςῳ	εὐχαρίτῳ
11.	δηλῶν	δῆλον
	ἢ	ἢ καὶ
14.	(ἔφη)	deeſt
	ἀρετῇ καὶ	ἀρετῇ μάλιστα καὶ

CAP. IV.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	τὸς ἀνθρώπους	τῶν ἀνθρώπων
2.	μάλα	ἅμα
	ψυχαῖς ἢ ἐν	ψυχ. ἔφη ἢ ἐν
3.	εἰ μὲν πρὸς	εἰ πρὸς μὲν
7.	πιεῖσθε	πιεῖσθαι
11.	εἰμί τε	εἰ μή τε
12.	ἂν δεξαίμην	δεξ. ἂν
	μοὶ	μὴ
14.	τὰ ὄντα Κλεινίᾳ	κλεινίᾳ τὰ ὄντα
15.	τε καὶ ἐγκρατεςέρους	deſunt
17.	καὶ	deeſt
	ὁ	deeſt
24.	δὲ εἶδον	δὲ δὴ εἶδον
25.	ἄπληςον	ἄπηςον
27.	οὕτω τὸς φίλους	τὸς φίλους οὕτω
	τι, τὴν κεφαλὴν πρὸς τῇ κεφαλῇ	τι, τῇ κεφαλῇ πρὸς τὴν κεφαλὴν
28.	νῦν τι σοὶ	τί σοι νῦν
	προαγορεύω	προαγορεύων
29.	ἢ δουλεύειν	ἢ δοῦλον καὶ δουλ.
	πιςεύεσθαι ὑπὸ τῆς πατρίδος μᾶλλον	πιστεύεσθαι μᾶλλον ὑπὸ τῆς πατρίδος
30.	ὅτι παθεῖν μᾶλλον κακῶς	ὅτι κακῶς παθεῖν μᾶλλον
32.	νῦν μὲν	μὲν νῦν

CONVIV.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
32.	τὰ	deeſt
36.	δὲ καὶ τυράννους τινὰς	δὲ τινὰς καὶ τυράννους
	οἳ ὅτως αὖ πεινῶσι	οἳ οὕτω πεινῶσι
	καὶ	deeſt
37.	ἐγὼ δὲ οὕτω μὲν πολλὰ ἔχω	ἐγὼ μὲν ὅτω δὲ πολλὰ ἔχων
38.	καὶ	deeſt
39.	δοκεῖ	δοκοῦσιν
40.	καὶ	deeſt
41.	Θασίῳ	θαυμασίῳ
43.	πλοῦτος παρέχεται	παρ. πλοῦτ.
	οὔτε ςαθμῷ	deſunt
	νυνὶ	νῦν
47.	θεοὺς	τὸς θε.
51.	ἐμοὶ γὰρ	ἐμοὶ μὲν γὰρ
54.	σοί γε	σύ γε
58.	ὅτι	τι
60.	ἂν ἤδη ἀγαθὸς	ἀγ. ἂν ἤδη
	καὶ	deeſt
61.	(ἔφη) παραδίδως	παρ. ἔφη
62.	μὲν (ἔφη)	μὲν οὖν ἔφη
	Ἱππίᾳ	ἱππέα
	μηδέποτε	μήποτε
64.	φίλας	φιλίας

CAP. V.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	εἶπε	ἔφη
	ἀνθίςασαι	ἀνίςασαι
3.	μὰ Δί'	μὰ τὸν Δί'
6.	ἀντιφράττει	ἀντιπράττει
	ἀλλ' εὐθὺς ἐᾷ τὰς	ἀλλ' ἐᾷ εὐθὺς τὰς
7.	τὸ φίλημα;	deſunt τὸ φίλημα; et reliqua omnia uſque ad ἐκεῖνο.
8.	ἢ	deeſt
	κρυφῇ	κρυβῇ

CAP. VI.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	ὦ Ἑρμόγενες εἰπεῖν	εἰπ. ὦ Ἑρ.
2.	Ἦ	Καὶ
	τι	τις
3.	καὶ ὑπὸ	καὶ ὁ ὑπὸ
5.	οὖν Ἀντισθένης	οὖν ὁ Ἀντισθ.
9.	ἢ λοιδορουμένῳ	deſunt ea quæ inter ἢ λοιδορουμένῳ et εἰ πάντ' reperiuntur.
	γε	deeſt

CAP. VII.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
2.	τῇ ὀρχηςρίδι	deſunt
	δ' ἂν μάλιςα	δ' ἂν μάλιςα ἂν

CONVIV.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
3.	διαςρέφοντας	διφέροντας
4.	τί ποτε	τί δή ποτε
	φλόγα ἔχειν φῶς παρέχει·	φλόγαν παρέχει, ἔχειν φῶς omissis.
	ὕδωρ	ὕδρον
	καὶ ταῦτα μὲν οὐκ εἰς ταυτὸν	ταῦτα οὐκ εἰς ταυτὸν μὲν

CAP. VIII.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
2.	γεμὴν καὶ	γεμὴν ἔπι μὴν καὶ
5.	σὺ	deest
8.	ἔςι τῆς	ἔςι καὶ τῆς
12.	πολλὰ ἄγαμαι	πολλὰ κἀγαθὰ ἄγα.
	παιδεύεις	παιδεύσεις
13.	πάντες ἐπιςάμεθα	πάντες μὲν γὰρ ἐπις.
16.	ἄγαταί	ἀγαπάται
	τε ἐλευθερίᾳ	τε καὶ ἐλευθ.
17.	πιςεύοι	πιςεύῃ
18.	ἢν	εἰ
	γῆρας διατελῦσι	γῆρας καταντῶσιν διατελεῖν
19.	εἴργει—μὴν	εἴργειν—μὴ

CONVIV.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
23.	νῦν τοῦτο	καὶ νῦν τοῦτο
26.	δ'	deest
27.	καὶ	deest
29.	ψυχὰς ἀγασθείη	ψυχαῖς ἀγαθαῖς ἀγασθ.
32.	γε	τε
33.	τε ἀφροντιςεῖν	τε καὶ ἀφροντιςεῖν
34.	ἀποτελῶσι	ἀποτελοῦσι
37.	δ' ἄλγη—καὶ	δ' ἄλλοι—et deest καὶ
38.	πολεμίων	πόλεων
	ὅντιν' ἡγεῖτο	ὅντι ἡγοῖτο
39.	μέν	δέ
42.	μαςροπεύσεις	στρατεύεις

CAP. IX.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	Αὐτόλυκος	ὁ Αὐτ.
2.	ἥξει	εἴξει
3.	οὕτω	οὔπω
	τοιοῦτο	τοιοῦτον
6.	αὐτὸν	αὐτὴν
	ὥςε	deest
	ἰπομόσαι	συνομόσαι

HIERON. CAP. I.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
2.	πῇ	ποῖ
	ὁ τυραννικός τε καὶ ὁ ἰδιωτικὸς βίος	ὁ τυραννικὸς βιὸς τοῦ ἰδιωτικοῦ
4.	εἶπε, Τοὺς μὲν δὴ ἰδιώτας ἔγωγε, ὦ Ἱέρων	εἶπε, ἐγὼ μὲν τοὺς ἰδιώτας, ὦ Ιέρων
7.	ἂν	deest
8.	τοῖς δε	τοῖς γε
	πολὺ μείω	μεί. πολ.
9.	πολλοὶ μὲν ἐπεθύμουν	ἐπεθύμουν πολ. omisso μέν.
10.	καί σε δοκῶ	δοκῶ καὶ σὲ
11.	ἃς ἂν βούλωνται	ἃς βούλ.
	ἀξιοθέατα	ἀξιοθεάτωτα
12.	κρείττονες	κρείσσονει
	τε	deest
13.	ὥςε οἱ	ὥςε καὶ οἱ
17.	οἱ	deest
	καὶ πίνειν καὶ ἐσθίειν	καὶ ἐσθ. καὶ πίν.
18.	παρεσκευασμέναι	παρεσκευασμένα
19.	ἐδωδῆς. ὥςε καὶ	ἐδωδῆς ὥστε καὶ τῷ

HIERON.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
19.	τῷ χρόνῳ τῆς ἡδονῆς μειονεκτεῖ ὁ παρατιθ.	χρόνῳ τῆς ἐδωδῆς μειονεκτεῖς παρατιθ.
23.	μαλακῆς καὶ ἀσθενούσης	μαλακῆς ψυχῆς καὶ ἀσθενέσης, punctis voce ψυχῆς distincta.
24.	τῶν γε πολυτελῶν	τουτῶν τε των πολυ.
	τούτων	deest
	ὑμᾶς	ἡμᾶς
25.	ἐμπιμπλάμενος	πιμπλάμενος
27.	παρέχειν	παρέχει
	τῶν ὁμοίων	τῶν αὐτῶν ὁμοίων
28.	μὴ	μὲν
	αἱ θεραπεῖαι αἱ	desunt
	φρονουσῶν	εὐφραινουσῶν
	τῶν	deest
30.	ἥκιστα	ἥδιςα
34.	ἥδιςον ἔγωγε	ἔγ. ἥδ.
36.	ἂν	ἐὰν
37.	ὑπηρετῇ	ὑπηρετεῖ

CAP. II.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	ταῦτα εἶπεν	ταῦτα δὲ εἶπεν
	(ἔφη) ἔγωγε ὁρῶ	ἔφη γε δοκῶ ἔγωγε

HIERON.

Ed. Steph.	MS. Mead.
Sect.	
2. ἔτι δὲ πλήθει καὶ ἐπισήμαις θεράποντας ἀρίστους	ἔτι δὲ πλείστου πλήθει καὶ ἐπισήμαις θεράποντας ἀξίους, καὶ ἀρίσ.
4. μὲν	deest
ἀποκεκρυμμένα	ἀποκεκριμένα
7. ἐλάχιστον τοῖς	ἐλάχ. μετέχουσιν τοῖς
9. καὶ	deest
11. πολέμου ἀνάπαυσις	ἀνάπ. πολέμ.
14. πόλεμοι	πολέμιοι
ἃ δὲ ἔχουσιν	desunt omnia quæ inter ἃ δὲ ἔχουσιν et οὐκέτι reperiuntur.
17. ἄξει	αὔξει
μειόνων	μεῖον
18. ἢ τὸ πρόσθεν	ἢ πρόσθεν
καὶ	deest

CAP. III.

Ed. Steph.	MS. Mead.
1. δ' αὖ	desunt
2. αὐτοῦ	ἑαυτοῦ
3. καὶ	deest
7. δήπου δοκοῦσι	desunt
8. ἐθέλεις κατανοεῖν	κατ. ἐθ.
παίδων ἀπολωλότας	παίδ. αὐτοὺς ἀπολ.
φίλων εἶναι	εἶν. φίλ.

CAP. IV.

Ed. Steph.	MS. Mead.
1. ἡδεῖα ἄνευ πίστεως	ἄν. πίσ. ἡδ.
2. ἀπογεύεσθαι	ἀπογεύσασθαι
μὴ καὶ ἐν	κἂν ἐν
3. ἄνευ μισθοῦ	ἄνευ πιστοῦ μισθοῦ
5. τοιοῦτο	τοῦτο
9. ὅπη	ὅποι
10. ἄν τις	desunt
νομίζοι	καλοῖ

CAP. V.

Ed. Steph.	MS. Mead.
1. ὦ Σιμωνίδη, τῶν τυράννων	τῶν τυράννων ὦ Σ.
2. φοβοῦνται	φοβούμενοι
οὖν	deest
3. εὐόπλους χαίρουσι	εὐ. ἀναγκάζει χαίρ.
δυνατωτέρους	δεινοτέρους

CAP. VI.

Ed. Steph.	MS. Mead.
2. εἴ τι χαλεπὸν ἐν ἀνθρωπίνῳ βίῳ ἦν	εἴ τι ἐν ἀνθρωπίνῳ βίῳ χαλεπὸν ἦν
4. ἐθέλειν	deest
6. αὐτὸς	αὐτοὺς
τῶν ἡδέων	τῶν ἀγαθῶν καὶ ἡδ.

HIERON.

Ed. Steph.	MS. Mead.
Sect.	
7. μὲν τινα σῖτον	σῖτον μὲν τίνα
8. τὰ τῶν	τὰ λυπηρὰ τῶν
9. ὑπολαβὼν εἶπεν	εἶπ. ὑπολ.
11. ὁπόταν	ὅταν
πολὺ	deest
13. αὐτοῦ	ἑαυτοῦ
15. καὶ	deest

CAP. VII.

Ed. Steph.	MS. Mead.
2. πάντα	deest
5. ἐμοὶ	deest
6. αἱ μὴ	ἐμοὶ
ὑπὸ	παρὰ
10. ἀκινδύνως καὶ εὐδαιμόνως τὸν βίον διάγοντα	ἀκινδύνως τὸν βίον διάγοντα εὐδαιμόνως
12. ταύτῃ	ἐν ταύτῃ

CAP. VIII.

Ed. Steph.	MS. Mead.
1. καὶ	deest
2. δὲ	deest
3. ἴθι	ἴσθι
4. οὐ καὶ	οὐκ ἐν
5. τε	ὅτε
6. ἂν	deest
7. δυνήσεσθε	δύνησθε
8. πολὺ πλείω	πλεί. πολ.

CAP. IX.

Ed. Steph.	MS. Mead.
1. εἶπεν ὁ Σιμ.	ὁ Σιμ. εἶπ.
οὐ	οὐδὲ
2. ἐργαζόμενον	ἐξεργαζόμενον
μὲν ἐπιμέλεια	μὲν ἡ ἐπιμέλεια
6. ἐν συμβολαίοις	ἐν τοῖς συμ.
7. ἂν	γε
10. καὶ	deest
ἐπιτελεῖσθαι	ἐπιμελεῖσθαι
11. ἆθλα μεγάλας	ἆθλα καὶ μεγ.

CAP. X.

Ed. Steph.	MS. Mead.
1. μὰ Δία	μὰ τὸν Δία
4. σαυτῷ φύλακας	φύλακας σαυτῷ
τοῦτ'	τί
5. ἰδίων	ἰδιωτῶν
6. τῇ	deest
7. δ'	deest
τὰ τῶν φίλων μάλιστα	μάλ. τὰ τῶν φίλ.

CAP. XI.

Ed. Steph.	MS. Mead.
2. πότερον	πρῶτον
4. εἰ	deest
5. μάλιστα	μᾶλλον
τε	deest
πανηγύρεις	πόλεις καὶ παν.
εἰ	deest
6. προσήκειν φημὶ	προσήκειν ἀνδρὶ τυ-

HIERON.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
6.	ἀνδρὶ τυράννῳ πρὸς ἰδιώτας ἀγωνίζεσθαι	ράννῳ πρὸς ἰδιώτας ἀγωνίζεσθαι φημὶ
7.	παρέχοις	παρέχης
10.	μὲν ἂν	μὲν δ' ἂν
	ἐξείη μὲν	desunt omnia quæ

HIERON.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
10.		inter ἐξείη μὲν δ' ἂν et ἐξείη δ' ἂν αὐτοῦ reperiuntur.
13.	αὐτῇ	ἑαυτῇ
14.	ἑταίρους	ἑτέρους
	τούτους	τοὺς

MEMORAB. LIB. I. CAP. I.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
6.	καὶ τάδε πρὸς	τάδε καὶ πρὸς
9.	ἀθέμιϛα	ἀθέμιτα
11.	ἤπερ	ἢ περὶ
	ἔφυ	ἔχει
	γίνεται	γίγνεται
	ἐπεδείκνυεν	ἐπεδείκνυε
14.	οὐδ'	οὐκ
	καὶ	deest
	ἀπολέσθαι	ἀπολλεῖσθαι
16.	ἀνθρωπείων	ἀνθρωπείνων
17.	ἐγίγνωσκεν	ἐγίνωσκεν
	θαυμαϛὸν	οὐ θαυμ.
18.	Θράσυλον	θράσυλλον
	ἀλλὰ	ἀλλὰ τὰ
19.	τε	deest
	ἀνθρωπείων	ἀνθρωπείνων

CAP. II.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	εἶτα	ἔπειτα
3.	οὐδέπω πώποτε	οὐδὲ πώποτε
5.	συνόντας	σινόντας
	τοὺς δ' ἑαυτοῦ	τοὺς δὲ αὐτοῦ
6.	ἀπεχομένους	ἀπεχόμενος
8.	ξυνόντων	a ξυνόντων ad ἑαυτῷ desunt.
	ἄλλοις	ἀλλήλοις
9.	μωρῶν	μωρὸν
10.	γίγνεσθαι	γίνεσθαι
	ὅτι τῇ μὲν βίᾳ	ὅτι μὴ δὲν βίᾳ
	τὰ αὐτὰ	ταῦτα
	μισοῦσιν	desunt a μισοῦσιν usque ad οὔκουν.
12.	Σωκράτει	Σωκράτει καὶ
	βιαιότατος	βιαιότερος
13.	μὲν	μὴ
20.	εἴργουσιν ἀπὸ τῶν πονηρῶν ἀνθρώπων ὅμως	εἴργουσιν ὅμως ἀπὸ τῶν πονηρῶν ἀνθρώπων
	ἢν δὲ κακοῖσι	ἢν γὰρ καὶ κακοῖσι
	Συμμιχθῇς	συμμιγῇς
21.	ἐπιλάθηταί	ἐπιλανθάνοντες
22.	φιλοποσίαν	φιλοσοφίαν

MEMORAB.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
23.	τὰ ἀγαθὰ	τἀγαθὰ
24.	ἠμέλησεν	οὐκ ἠμελ.
	εἰ	deest
26.	παρέσχε σώφρονε	παρέσχετο σωφρονεῖν
27.	ἄλλα οὕτω	ἄλλα δικαίως οὕτω
	καὶ	deest
	πρὸς ἄλλους	πρὸς ἀλλήλους, ἄλ.
31.	λόγων—ὅπη	λέγων—ὅποι
32.	οἱ	σοι
	βουκόλος	βουλόμενος
	αἰσχύνοιτο	αἰσχύνεται
	οἴοιτο	οἴεται
33.	ἐξείη	ἐξῄει
35.	Ἐπειδὰν	ἐπειδὴ
	τοὺς ἀνθρώπους	τȣ̀ς νέους ἀνθρ.
36.	τάτε	τάδε
	ἄν τις με ἐρωτῶν τάχα ἐξετάσῃ ποῦ	ἄν τις με ἐρωτᾷ ἐὰν εἰδῶ, οἷον ποῦ
37.	τούτοις	τοῖς
	σὺ ἐλάττȣς τὰς βοῦς ποιήσῃς	σὺ τὰς βοῦς ποιήσῃς ἐλάττους
39.	ἔτι γὰρ Σωκράτει	ἄρτι γὰρ ἔτι Σωκρ.
41.	Περίκλεις	Πέρικλες
	ἔγωγ'	ἐγὼ
42.	οὐδέν τι	οὐδέτι
	δὲ	deest
43.	μὴ πλῆθος	μὴ τὸ πλ.
	χρὴ	δεῖ
44.	τί	τὶς
45.	τȣ̀ς πολλȣ̀ς	τοῖς πολλοῖς
	νόμος εἶναι	νόμος ἔϛιν εἶναι
48.	Φαίδων δὲ	φαιδωνδης
	τε	deest
50.	αὐτοῖς	ἑαυτοῖς
51.	αὐτῷ	ἑαυτῷ
52.	τȣ̀ς ἄλλους	τȣ̀ς νέους ἄλλους
53.	καὶ περὶ φίλων	καὶ τῶν φίλων
54.	ἀφαιρεῖ ϗ ἄλλῳ	ἀφαιρεῖ τȣ̃ σώματος καὶ ἄλλῳ
	βλάπτει δὲ πολὺ	βλάπτει δὲ πολȣ̀ς πολὺ

MEMORAB.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
55.	βούλοιτο	βούληται
56.	τὰ πονηρότατα	τὰ ποιήματα τὰ πονηρ.
	εἶναι	τε εἶναι
	τοῦτο	καὶ τοῦτο
57.	ὁμολογήσαιτο	ὁμολογῆσαι
	τοὺς δὲ κυβεύοντας	τοὺς δὲ κυβερνοντας καὶ κυβ.
58.	Ὃν δ' αὖ	Ὅντινα δ' αὖ
	μύθῳ	θύμῳ
60.	ἑαυτοῦ	αὐτοῦ
61.	καὶ	deest
	τοὺς	deest
64.	μὴ	deest
	νομίζειν θεοὺς	desunt omnia quæ reperiuntur inter νομίζειν θεοὺς et μάλιςα.

CAP. III.

1.	ὁπόσα	ὁπόσων
3.	ἦν	ἦν
4.	μάλα	μάλιςα
	παρὰ θεῶν	παρὰ τῶν θεῶν
	παρὰ τῶν θεῶν	deest παρὰ
	πάντ' ἀνθρώπινα	πάντα τ' ἀνθρ.
5.	θαῤῥαλέως	θαρσαλέως
6.	ἐφυλάττετο	ἐφύλαττε
8.	ἔπαιζεν	ἔπεζεν
	πυθόμενος	deest
9.	ἐραςῶν	θρασέων
	ἐραςῶν	desunt omnia quæ exstant inter ἐραςῶν et Πάνυ.
10.	ταῦτα	τοιαῦτα
13.	πόῤῥωθεν	πρόσωθεν
	τιτρώσκουσιν	δικασθαὶ τιτρ.
	ἐν τοσούτῳ χρόνῳ	ἐν τοσούτῳ τῷ χρ.
14.	οἱ	deest

CAP. IV.

1.	εἰ	deest
2.	ἀνθρώπων	ἀνθρώπους
3.	μάλιςα τεθαύμακα	τεθ. μάλ.
4.	μὲν τὰ ἐπ' ὠφελείᾳ γιγνόμενα γνώμης εἶναι ἔργα	δὲ τὰ ἐπ' ὠφελείᾳ ἔργα γιγνόμενα, γνώμης εἶναι ἔργα
5.	αὐτοῖς δι' ὧν αἰσθάνονται ἕκαςα;	ἕκαςα αὐτοῖς δι' ὧν αἰσθάνονται,
6.	στόμα	τὸ ςόμα
8.	φρόνιμον	φρόνιμος
	οὔσης, ἔχεις	ἔχεις οὔσης
9.	ἑαυτοῦ	σεαυτοῦ

MEMORAB.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
10.	ἢ	deest
12.	τῶν	deest
14.	ἄλλα	ἄλογα
	ἀμφοτέρων	ἀμφοτέρου
15.	σὺ	σοὶ
	ἐξαιροῦντες	ἐξεροῦντες
17.	τὸ σὸν μὲν ὄμμα δύνασθαι ἐπὶ πολλὰ ςάδια	τὸ σὸν ὄμμα δύνασθαι μὲν ἐπὶ πολλὰ στασιάζειν, ἐπὶ πολλὰ στάδια
18.	καταμανθάνεις	καταμανθάνειν

CAP. V.

1.	σωζοίμεθα	ζοίμεθα
	αἰσθανοίμεθα	αἰσθανώμεθα
	τοὺς πολεμιοὺς	τῶν πολεμίων
4.	εἰδείη τῷ	ἤδοι ἢ τῷ

CAP. VI.

4.	ὃ	deest
	εἶπεν	εἶπε
	ἔφη	deest
	τοῦ ἐμοῦ	τοὐμοῦ
5.	λαμβάνοντι	λαβόντι
6.	του	που
7.	γίγνονται	γίγνεται
	πρὸς ἃ	πρὸς ἃ ἂν
	ἐμὲ	ἐμοὶ
	μελετῶντα	μελετῶντι
8.	εὐφραίνει	εὐφραίνειν
10.	δέεσθαι	δεῖσθαι
11.	οὐδένα γ' οὖν	οὐδένα οὖν
12.	ἔλαττον	ἐλάττω
13.	τε	deest
	ποιῆται	ποιεῖται
14.	καὶ αὐτὸς ὦ Ἀντιφῶν	ὦ Ἀντιφῶν καὶ αὐτὸς
	ὁρῶμεν	ὁρῶ
15.	ἡγεῖται	ἡγοῖτο
	ἐπίςαται	ἐπίςαιτο

CAP. VII.

1.	μὴ	deest
2.	ὧδε	καὶ ὧδε
	ὅτι	deest
	τε	deest
	μηδὲν δὲ	δὲ deest
3.	ἐννοῶμεν	ἐννοῶ μὲν
4.	καὶ τὸ ἀνδρεῖον καὶ τὸ ἰσχυρὸν	καὶ τὸ ἰσχ. καὶ τὸ ἀνδ.
	ἱκανοὺς	ἱκανῶς
5.	τὸν	deest
	καὶ	deest

LIB. II. CAP. I.

1.	Ἐδόκει δέ μοι, καὶ τοιαῦτα	Reperiuntur hæc verba etiam in

MEMORAB.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
	λέγων, προτρέπειν	fine libri præced.
	νέων	νεωτέρων
3.	ἀναστῆναι καὶ	desunt omnia quæ leguntur inter ἀναστῆναι, καὶ et τῷ αὐτῷ.
	δὲ	δαὶ
	δὲ	δαὶ
4.	τῶν	deest
	τούτων	τούτω
5.	ἀνθρώπῳ	deest
	τῆς	τοῖς
	ἐστί	ἐστίν
6.	δεῖν	δεῖ
7.	φύλου	φίλου
8.	καταπράττῃ	καταπράττειν
9.	αἱ πόλεις	desunt
	πάντων τούτων	τούτ. πάντ.
11.	τοι	τοίνυν
	ἀλλ' εἶναι τις	ἀλλ' ἵνα τὶς
	δοκεῖ	δοκῇ
12.	θεραπεύσῃς	θεραπεύσεις
13.	ἐγὼ τοι	ἔγωγ'
14.	καὶ οἱ μὲν πάντα ταῦτα κεκτημένοι	καὶ πρὸς τούτοις οἱ—κεκτημένοις
15.	πονεῖν	ποιεῖν
17.	πεινήσουσι καὶ	πεινήσουσι εἴτε καὶ
	καὶ ἀγρυπνήσουσι	desunt
	μὲν	deest
	πολιορκεῖσθαι	μαστιγοῦσθαι
18.	πίοι καὶ	πίοι ἂν καὶ
	ὁπότ' ἂν	ὁπόταν
	ταλαιπωρῶν	ταλαιπωρῶν
	οἱ	deest
19.	ὡς	deest
20.	καὶ	deest
	μὴ τὰ μαλακὰ μώμεο, μὴ τὰ σκλήρ' ἔχῃς	μή τι μάλα κακῶς ὁ μὴ τὰ σκλήρ' ἔχεις
21.	ποτέραν	ὁποτέραν
22.	καὶ	deest
	ἁπαλότητα	ἁπλότητα
	ἐρυθροτέραν—τῆς φύσεως	desunt omnia quæ leguntur inter ἐρυθροτέραν et τῆς φύσεως.
	ὄμματα ἔχειν	ὄμματα σχῆμα ἔχειν
23.	ἐγένοντο πλησιέστερον	ἐγένετον πλησιαίτερον
24.	δὴ ἔσῃ	διέσῃ
	σιτίον	σῖτον
	ἢ τί ἀκούσας	desunt
25.	σπάνεως	σπανίως
	τὸ	τὸν
	ἔγωγε	ἐγὼ
26.	ὁ	deest

MEMORAB.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
28.	θεοῦς·—εἴτε ὑπὸ τῆς	desunt omnia quæ reperiuntur inter θεοῦς· et εἴτε ὑπὸ τῆς.
30.	ἐθέλουσα ;—πρὶν δὲ	desunt omnia quæ inter ἐθέλουσα ; reperiuntur et πρὶν δέ.
	μαλακὰς	καλὰς
	σαυτῆς	αὐτῆς
31.	ἑαυτῆς	σεαυτῆς
	μὲν	δὲ
32.	μὲν συνεργὸς	μὲν γὰρ συνεργὸς
33.		Margini MSti adscribuntur hæc: Σημείωσαι ὅτι τούτῳ τῷ σχήματι καὶ ὁ μέγας βασίλειος ἐν τῷ περὶ νηστείας λόγῳ ἐχρήσατο.
	ὕπνος	καὶ ὕπνος
	ἢ τοῖς ἀμόχθοις	τοῖς ἀχθομένοις, ἢ τοῖς ἀμόχθοις
34.	διώκει Πρόδικος τὴν παίδευσιν	διώκει παίδευσιν Πρόδικος τὴν
	τῶν	τὸν

CAP. II.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
2.	δίκαιον	δίκαιον εἶναι
	οὕτω	deest
	τοὺς μὲν	μὲν τοὺς
3.	ἀποδιδῷ	ἀποδῷ
	μετασχεῖν ὅσα οἱ θεοὶ παρέχουσι	ὅσα οἱ θεοὶ μετασχεῖν παρέχουσι
4.	τούτουγε	τοῦγε
5.	μὲν ἀνὴρ	μέν γε ἀνὴρ
	τε	τι
	ᾗ	ᾗς
	πάσχει	πάσχειν
	νύκτας	νυκτὸς
9.	τι—ἃ	desunt
10.	δῆτα, ἔφη,—ταύτην	desunt omnia quæ inter hæc leguntur.
	μάλιστα	κάλιστα
	ὑγιαίνῃς	ὑγιαινεῖς
11.	δὲ	deest
	μηδ' ἕπεσθαι	desunt
	μήτε πείθεσθαι	μὴ δὲ πείθεσθαι
12.	δὲ	δαὶ
	καὶ	deest
13.	τούτων μὲν	τούτων μηδὲν μὲν
	μὴ	deest
14.	πάντες	καὶ πάντες
	ἀναφανῆς	ἀφανῆς

CAP. III.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
2.	τοὺς	deest

MEMORAB.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
2.	ὅτι	ὃ
3.	δ'	deeſt
	ἀδελφῶν ἀμελοῦσιν, ὥσπερ	ἀδελφῶν, τὸ αὐτὸ τοῦτο ἀγνοῦσι ἀμελοῦσιν· ὥσπερ
4.	ἐγγίγνεται τῶν συντρόφων	ἐγγίνεται τῶν τροφέων
	ἀναδέλφων	ἀδελφῶν
6.	ἀρέσκῃ	ἀρέσκει
	γάρ τοι (ἔφη) ὦ	γὰρ φησὶν ὦ
	λόγῳ καὶ ἔργῳ	ἔργῳ καὶ λόγῳ
8.	λέγειν οὔτ' εὖ ποιεῖν,	λέγειν οὔτε εὖ ἀκούειν οὔτε εὖ ποιεῖν·
9.	γε	δὲ
	ἦ;	ἔςαι.
10.	καινὸν	δίκαιον
	οἶμαι	οἴομαι
12.	προτρέψασθαι	προτρέπεσθαι
13.	ἐκεῖνον	ἐκεῖνο
14.	φιλίαν	φύσιν
	ποιεῖσθαι·—τοῦτο	deſunt omnia quæ inter ποιεῖσθαι· et τοῦτο reperiuntur.
16.	νεώτερον	νεώτατον ἢ νεώτερον
17.	ἑαυτὸν	αὐτὸν
18.	διάκεισθε	διάκεισθον
19.	ἐπ' ὠφελείᾳ	deſunt omnia quæ inter ἐπ' ὠφελείᾳ et ἀλλήλοιν leguntur.
	τἄλλα ὅσα	τἄλλα τὲ ὅσα τέως
	ἔλθοιεν ἅμα·	deſunt omnia quæ inter ἔλθοιεν ἅμα· et καὶ τὰ ὄπισθεν leguntur.

CAP. IV.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	ἀγαθός·	ἀγαθὸς ἂν εἴη·
2.	σώζοντας	σώζωνται
3.	τε	deeſt
	ὑγείαν	ὑγίειαν
	καὶ	τε καὶ
5.	πάγχρηςον	πανύχρηςον
6.	δέῃ	δέοι
	δέῃ — συναναλίσκων	deſunt omnia quæ leguntur inter δέῃ et συναναλίσκων.
7.	πολλάκις ἃ	πολλάκις δὲ ἃ
	ἐπιμέλονται	ἐπιμελοῦνται

CAP. V.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
2.	μὲν που δύο μνῶν	μέντοι που δύο μναῖν
	τἀργυρεῖα	ἀργύρια
3.	Ἔγωγ'	ἐγὼ
	τὸν δ' οὐδ' ἂν προτιμησαίμην ἂν	τὸν δ' οὐκ ἄν, δ' ἂν πριαίμην ἂν
5.	καὶ τὸν πονηρὸν φίλον	καὶ τῶν πονηρῶν φίλων

CAP. VI.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	φιλοποσίας	φιλιοποσίας
2.	μισεῖ	μισεῖν
5.	Οἶμαι μὲν	οἶμαι δὲ μὲν
	ἑαυτὸν	αὐτὸν
8.	δοκῇ	δοκεῖ
	ἡμῖν δοκῇ	ἡμῖν τι δοκῇ
9.	δήσαντα	πηδήσαντα
12.	οὕτως	οὗτος
	νομιεῖ	νομιεῖς
	τὸν	τῶν
13.	αὑτόν;	ἑαυτὸν
14.	μοι	deeſt
	καλὰ	deeſt
16.	κτήσασθαι	κεκτῆσθαι
	λέγε μοι	λέγε μέλει μοι
17.	Ἤ	ἢ ὅ
19.	ἀλλήλοις	ἀλλήλοιν
	πάντες	πάντως
24.	τε	deeſt
25.	τε	τι
26.	οὖν	deeſt
29.	γὰρ τὸ	γὰρ τοῦτο
30.	ἀγαθὲς τὰς ψυχὰς καὶ ἐπὶ τοὺς καλὲς τὰ σώματα	τοὺς καλοὺς τὰ σώματα, καὶ ἐπὶ τὺς ἀγαθὺς τὰς ψυχ.
32.	εἴ τι	ἔτι
35.	τε	γε
36.	ἐπαινούσας	ἐπαινεῖν
37.	Κριτόβουλε δοκῶ σοι μᾶλλον ὠφελεῖν σε	κριτόβουλε μᾶλλον ὠφελοίην σε, omiſſis δοκῶ σοι.
	τί ἂν—σαυτὸν	τί δ' ἂν—σεαυτὸν
	πόλιν ὑπὸ	πόλιν ἐπιτρέψαι ὑπὸ
39.	ἐν	deeſt
	ταύτας	deeſt
	θηρᾶσθαι	deeſt

CAP. VII.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	ἀκεῖσθαι	κεῖσθαι
2.	ὡς	εἰς
	ὡς εἶναι	ὥς' εἶναι
3.	ὁ	deeſt
5.	ἔφη.	deſunt omnia quæ inter ἔφη. et ἱμάτια reperiuntur.
6.	Κιριβὸς	Κυρικὸς
	διατρέφει	τρέφει
	(ἔφη)	deeſt
8.	δικαιότεροι, εἰ ἐργάζοιντο εἶεν, ἢ	δικαιότεροι εἶναι, εἰ ἐργάζοιντο, ἢ
9.	ἐγὼ οἶμαι	ἐγῷμαι

MEMORAB.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
10.	τάχιςα ϗ κάλλιςα καὶ ἥδιςα ἐργάζονται	καὶ κάλλιστα καὶ ἥδιςα τάχιςα ἐργάζονται
11.	οὕτω μοι δοκεῖς	οὕτως μὴ δοκεῖς
13.	ταῖς	deeſt
	ἂν μὴ	μὴ ἂν

CAP. VIII.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	μηδὲν	μηδὲ
2.	θελήσει	θελήσῃ
3.	τοῦ συνεπιμελησομένου	τοῦ ποῦ συν.
4.	ἐπιμελόμενοι	ἐπιμελούμενοι
5.	μὴν	deeſt
	ἀναμαρτήτως	ἀναμαρτίτως
6.	φιλαιτίους	φιλαιτέρους
	εἰς τὸ	περὶ τό: in margine εἰς τό.

CAP. IX.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	ἄν με	deſunt
2.	ἀπερύκωσιν	ἀπερύκωσι
	ἥδιον	ἥδιςον
5.	Κρίτωνος οἶκον	οἶκον Κρί.
6.	καὶ	deeſt
7.	βούλωνται	βούλονται
8.	τῷ	τὸ
	εἷς τε τῶν Κρίτωνος φίλων Ἀρχέδημος	εἷς τε τῶν φίλων αὐτȣ̃ τῶν Κρίτωνος φίλων Ἀρχέδημος

CAP. X.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	ἐπιμελῆ	deeſt
2.	τούτῳ	deeſt
	πολὺ	πολλοὶ
4.	τὸ	deeſt

LIB. III. CAP. I.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	Διονυσόδωρον	διουσόδορον
3.	ζημιοῖτο; τοιαῦτα	ζημιοῖτο τοιαῦτα· τοιαῦτα
4.	οὕτω	οὕτως
	πάντων	πάντων τῶν
6.	ςρατηγίας, καὶ γὰρ παρασκευαςικὸν τῶν εἰς τὸν πόλεμον τὸν στρατηγὸν εἶναι χρὴ, καὶ	στρατηγίας· τὸν εἰς τὸν πόλεμον ςρατηγὸν παρασκευαστικὸν εἶναι χρὴ, καὶ
7.	καὶ πλίνθοι, ϗ ξύλα	καὶ ξύλα καὶ πλίνθοι
8.	ἐν δὲ μέσῳ τοὺς χειρίςους	ἐν μέσῳ δὲ τοὺς τείχους
	μὲν τῶν	μὲν αὖ τῶν
10.	γὰρ	deeſt
11.	ὅποι καὶ	ὅποι σοι καὶ
	ἐςὶν	ἐςὶ

MEMORAB.

CAP. II.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	ὅτι	deeſt
	ἐπιμελεῖσθαι δεῖ	δεῖ ἐπιμελεῖσθαι
	ἕξουσι, ὕτω καὶ τὸν	ἕξουσι· καὶ οὗ ἕνεκα τρέφονται τοῦτο ἔςαι, οὕτω καὶ τὸν
2.	παντὶ	πάνυ παντὶ
3.	ἐπιμελῆται	ἐπιμελεῖται
	δἰ αὐτὸν	διὰ τοῦτον
	τοῦτο	τούτοις
4.	ῥᾴδιον	deeſt

CAP. III.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
3.	βελτίςους	βελτίους
	ἐμὸν οἶμαι τὸ ἔργον εἶναι	ἐμὸν εἶναι οἶμαι τὸ ἔργον
	ἵππου	ἔργου
4.	ἔφη ὁ Σωκράτης,	deſunt omnia quæ inter Σωκράτης et ἀσθενεῖς leguntur.
5.	ἐπὶ	ποι ἐπὶ
6.	δέῃ	δέοι
	ἐπάγειν	ἐπαγαγεῖν
7.	ποιήσῃ;	ποιήσεις;
	ἀλκιμωτέρους ποιεῖν	ἀλκ. πρὸς τοὺς πολεμίους ποιεῖν
9.	ὃς ἂν	ὃς δ᾽ ἂν
12.	ὁ	deeſt

CAP. IV.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	Ἀντισθένην	καὶ ἀντισθ.
3.	ὅτι	δὲ ὅτι
4.	στρατιᾷ	ςρατηγίᾳ
8.	ἔργον;	deſunt omnia quæ inter ἔργον; et καὶ τοῦτο leguntur.
	καὶ μὴν καὶ τὸ τοὺς	καὶ μὴν τὸ μὲν τοὺς
10.	οὖν	deeſt
	τοι	deeſt
	καὶ	deeſt
11.	γ᾽	deeſt
	δ᾽ ἂν τὴν—ὁρᾷ	δὲ τὴν—ὁρῶν
12.	τῆς	τοῖς
	χρῆσθαι, καὶ τὰ ἴδια καὶ τὰ κοινὰ	καὶ τὰ ἴδια καὶ τὰ κοινὰ χρῆσθαι,
	πλημμελοῦσιν	πλημμελοῦσι

CAP. V.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	τοι	σοι
	ἐςιν;	ἐςι;
3.	κινδυνεύειν	κινδυνεύσειν
	οὐδὲ ἐν	οὐδὲν ἐν
	προτρέπονται	τρέπονται
4.	αὐτȣ̀ς	ἑαυτȣ̀ς

MEMORAB.

Sect. Ed. Steph.	MS. Mead.
5. (ἔφη) ταῦτα ὕτως ἔχοντα	οὕτως ἔφη ταῦτα ἔχοντα
6. καραδοκοῦντες τὰ προσταχθησόμενα	τὰ προςαχθησόμενα καραδοκ.
7. ἀνερεθισθῆναι	ἀναιρεθισθῆναι
9. οἶμαι μὲν	desunt
10. οἷς	τοῖς
11. θάλατταν	θάλασσαν
12. μὲν	deest
ὑβριζόμενοι	ἀντιλέγοντες καὶ ὑβριζόμενοι
13. οἶμαι (ἔφη	ἔφη, οἶμαι
ἑαυτῶν	αὐτῶν
14. εἶεν—βελτίϛς	εἶναι.—βελτίϛς
16. μὲν	deest
17. μάλα φοβοῦμαι	μάλα βούλομαι, ἢ μάλα φοβοῦμαι
18. ἡγοῦ	ἡγοῦμαι
καταδεέϛερον	καταδεέϛεροι
27. οἴει (ἔφη)	οἴει αὐτὸς ἔφη
28. σαυτὸν	σεαυτὸν

CAP. VI.

Ed. Steph.	MS. Mead.
2. τὸν πατρῷον οἶκον	τοὺς πατρῴους οἴκϛ
4. πειράσῃ	desunt omnia quæ inter πειράσῃ et πλϛσιωτέρα leguntur.
7. προσαποβάλοι	προσαλάβοι
9. οὕτως γε	οὕτω γε
11. ἐὰν δέ	ἐάν γε δέ
12. οὖν	deest
αὕτη σοὶ ἡ πρόφασις ἀρκέσει	ἀρκ. αὐτὴ σοὶ ἡ πρόφ.
13. προσδέεται	προσδεῖται
14. ποτὲ οἶκον	οἶκον ποτὲ
προσδέεται	προσδεῖται
δέεται	δεῖται
ἵνα μὴ	ἵνα δὲ μὴ
17. ὄντας· τὲς	ὄντας· καὶ τοὺς
18. διενεγκὼν	διένεγκας

CAP. VII.

Ed. Steph.	MS. Mead.
1. μὲν	τε μὲν
τοῦτον νομίζοις ἂν	desunt
2. δυνατὸς ὢν, τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων ἐπιμελόμενος	τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων δυνατὸς ὢν ἐπιμελόμενος
ὀκνοίη τοῦτο	ὀκνοίη ἤδη τοῦτο
3. καταγιγνώσκεις	καταγινώσκεις
ὁρῶ σέ καλῶς	ὁρῶσαι καλῶς
4. ἀριθμεῖ	ἀριθμεῖν
5. καὶ μᾶλλον	καὶ πολλῷ μᾶλλον

MEMORAB.

Sect. Ed. Steph.	MS. Mead.
6. ἐκ	καὶ
7. ἐν	οὐ
διαλεγόμενος	διαλεγομένου
ὀκνεῖς	ὀκνεῖν
8. εἰ—δὲ	desunt
τρόπου	τρόπον

CAP. VIII.

Ed. Steph.	MS. Mead.
1. Σωκράτη	σωκράτην
2. ὅπερ	ἥπερ
3. εἴ τι	εἰ ὅτι
οὐκ ἔγωγ', ἔφη. —οὔτε δέομαι.	desunt omnia, quæ inter hæc verba reperiuntur.
4. καλὸν, Καὶ	καλὸν ἄν, καὶ
7. καὶ τὸ πυρετῦ ἀγαθὸν λιμοῦ κακόν ἐϛιν	desunt
ἔχῃ	ἔχοι
9. ἡδὺ μὲν	μὲν ἡδὺ
δεῖ ὑψηλότερα μὲν	ὑψηλότερα χρὴ μὲν
χειμερινὸς	χειμερὸς

CAP. IX.

Ed. Steph.	MS. Mead.
1. ἡ ἀνδρεία	εἰ ἡ ἀνδ.
3. καὶ	deest
4. τὸν	deest
ἔκρινεν	ἔκρινε
ἐγκρατεῖς	ἀκρατεῖς
σώφρονας εἶναι.	desunt omnia quæ inter σώφρονας εἶναι. et καὶ οὔτ' ἂν leguntur.
5. μὴ	deest
δύνασθαι πράττειν, ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἐγχειρῶσιν, ἁμαρτάνειν. ὕτω καὶ τὰ καλά γε ϗ ἀγαθὰ τὲς μὲν σοφοὺς πράττειν, τὲς δὲ μὴ σοφοὺς οὐ δύνασθαι, ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἐγχειρῶσιν, ἁμαρτάνειν.	οὐ δύνασθαι πράττειν ἀλλα· ἔφη δὲ καὶ τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν ἄλλην πᾶσαν ἀρετὴν, σοφίαν εἶναι· τάτε γὰρ δίκαια ϗ πάντα ὅσα ἀρετῇ πράττεται καλά τε κἀγαθὰ εἶναι· ϗ ἐὰν ἐγχειρῶσιν ἁμαρτάνειν, οὕτω καὶ τὰ καλά γε καὶ ἀγαθὰ τὲς μὲν σοφὲς πράττειν· τὲς δὲ μὴ σοφοὺς οὐ δύνασθαι· ἀλλὰ ϗ ἐὰν ἐγχειρῶσιν ἁμαρτάνειν.
καὶ ἀγαθὰ	καὶ δίκαια καὶ ἀγ.
δικαιοσύνη	ἡ δικαι.
6. ἐνόμιζεν.	ἐνόμιζε·
ἀγνοῦσι, τοὺς διημαρτηκότας τούτων	ἀγνοῦσιν οὐ φάσκειν ceteris omissis.

MEMORAB.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
6.	τοὺς δὲ διημαρτηκότας ὧν	τοὺς διημαρτηκότας τούτων· τοὺς δὲ διημαρτηκότας ὧν
8.	δὴ	δεῖ
9.	τί	τὶς
11.	πειθομένȣς, ἀλλὰ ϗ ἀπόντας μεταπεμπομένους ὅπως ἐκείνοις	desunt
12.	γε	τε
13.	πότερον γὰρ	πότε γὰρ
	οἴει σώζεσθαι	σώζ. οἴει
	αὐτὸν	αὐτῷ
	ἐπιτήδευμα	ἐπιτηδεύματα

CAP. X.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	μὲν	deest
4.	γὰρ	deest
5.	τὰ	deest
	ἀγαπητὰ ἤθη	ἀγαπητὰ ἔφη ἤθη
	διαφέρει	deest
6.	πρὸς δὲ	πρὸς ταῦτα δὲ
	τοῖς ἀνδριάσιν;	ἀνθρώποις, καὶ τοῖς ἀνδριάσιν;
7.	σχημάτω κατασπώμενα	σχημάτων κατασπώμενα
8.	ποιεῖ	ποιεῖν
	νενικηκότων	deest
10.	μοι ὦ	μοι ἔφη ὦ
	πλείονος	deest
12.	μοι, (ἔφη ὁ Σωκράτης)	μοι ἔφη ὦ σώκρατες
	εἶναι	εἴη
13.	κρεμάμενοι	κρεμαννῦμοι
	τὸ μὲν ὑπὸ τῶν κλειδῶν ϗ ἐπωμίδων, τὸ δ' ὑπὸ τῶν ὤμων, τὸ δὲ ὑπὸ τοῦ στήθους, τὸ δὲ ὑπὸ τοῦ νώτου, τὸ δὲ ὑπὸ τῆς γαστρὸς, ὀλίγȣ	τὸ μὲν, ὑπὸ τοῦ στήθους· τὸ δὲ, ὑπὸ τȣ̃ νώτȣ· τὸ δὲ, ὑπὸ τῶν κλειδῶν καὶ ἐπωμιδίων· τὸ δ' ὑπὸ τῶν ὤμων· τὸ δὲ, ὑπὸ τῆς γαστρὸς, ὀλίγου
15.	τȣ̀ς μὴ	μὴ τοὺς

CAP. XI.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	αὐτοῖς τῶν παρόντων τινὸς	τινὸς τῶν παρόντων αὐτῆς
3.	αὕτη μὲν ἤδη τὸν παρ' ἡμῶν ἔπαινον	αὕτη μὲν παρ' ἡμῶν ἤδη τε ἔπαινον
	ὠφεληθήσεται	ὠφελήσηται
4.	τις (ἔφη) φίλος μοι γενόμενος	τις γενόμενος ἔφη μοι φίλος
7.	οὖν	deest
9.	σὰ	deest
10.	καταμανθάνεις	καταμανθάνει

MEMORAB.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
10.	ἀποκλείειν	ἀποκλείνειν
	μαλακῶς	καλῶς
	σοὶ	deest
13.	ἐμποιήσας, κἂν φαυλότερα	ἐμποιήσας, οὐκ ἂν φαυλ.
14.	τῷ	deest
16.	ὁ	deest
	αὐτῆς	αὐτοῦ
17.	ἐπωδῶν	ἐπῶν
18.	ὑποδέξομαι	ὑποδεξοῦμαι

CAP. XII.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	ἢ δοκεῖ	ἢ οὐ δοκεῖ
2.	τοῦ σώματος	τῶν σωμάτων
3.	καταφρονεῖς	καταφρονεῖν
	ῥάω	ῥάδιω
	τε καὶ	τε εἶναι καὶ
	χρησιμώτερον νομίζεις εἶναι τὴν	χρησιμώτερόν τε νομίζεις τὴν
5.	καὶ ἀθυμία	καὶ ἀσχολία ϗ ἀθ.
	ἐμπίπτουσιν οὕτως	ἐμπίπτουσι μᾶλλον οὕτως

CAP. XIII.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	(ἔφη) εἰ	ἔφη, τὸ εἰ
2.	φησὶ	deest
3.	θερμῷ	desunt omnia quæ inter θερμῷ et λȣ́σασθαι ἐστίν reperiuntur.
	λουόμενοι	λούμενοι
	Πότερον	πρότερον
	κινδυνεύεις	κινδυνευσις
4.	(ἔφη)	deest
5.	περιπατήσας ἀριστήσεις	desunt
	ἢ ἓξ	ἢ ἐν ἓξ
6.	ἤρετο	εἴρετο

CAP. XIV.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
3.	αὐτοῦ	αὐτὸ
6.	ἐσθίειν	ἐπεσθίειν
	μή. μὴ	deest μὴ poster,
7.	τὸ δὲ	τοῖς δὲ
	ἅτινα	ἵνα

LIB. IV. CAP. I.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	ὠφέλει	ὠφελεία
2.	καὶ ἀνθρωπίνοις	καὶ τοῖς ἀνθρωπ.
3.	καὶ	deest
5.	πλοῦτον, ὅτι	desunt omnia quæ inter πλοῦτον, ὅτι et εὖ τε leguntur.
	εὖ τε	οὔτε
	ἢ	deest
	εὐδοκιμήσει	εὐδοκιμήσειν

MEMORAB.

CAP. II.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	νομίζουσι	deeſt
	τούτων ἤδη τι νομίζοντα	τούτων μὲν ἐλπίζοντα
	οὔπω	οὕτως
4.	τινά μοι	μοί τινα
	ἀπ' αὐτομάτου	ἀπὸ ταυτομάτου
5.	ἐπιτήδεεον γ' ἂν	ἐπιτήδειον γὰρ ἂν
6.	δὲ	deeſt
	ὡς συνεχέςατα	ὡς τάχυςα ϗ συν.
	βουλομένων	deſunt omnia quæ leguntur inter βȣλομένων et τὰ πολιτικά.
7.	κατεργαζόμενοι	deſunt quæ inter κατεργαζόμενοι et ἢ οἱ leguntur.
8.	συνῆξας	συνῆχας
9.	νομίζεις ἀργύριον ϗ χρυσίον	ἀργύριον καὶ χρυσίον νομίζεις
	τῷ Σωκράτει	σωκράτην
10.	ἰατρός; ἔφη	ὁ ἰατρ. ἔφ.
	ἔγωγ', ἔφη	ἔγωγ' ἔτι ἔφη
11.	γίγνονται	deſunt omnia quæ inter γίγνονται et καὶ ἑαυτοῖς leguntur.
	γενέσθαι	γίγνεσθαι
12.	δικαίων ἐςὶν	δικαίων φανῆναι ἐςὶν
	διεξηγήσασθαι	διηγήσασθαι
13.	τιθῶμεν	θῶμεν
14.	(ἔφη)	deeſt
	τὸ	τὰ δὲ
	δικαιοσύνην	τῇ δικαιοσύνῃ
15.	δικαιοσύνῃ θετέον	δικαιοσύνῃ τεθέ—αν τε, θετέον
16.	διορισώμεθα	διορθοσώμεθα
17.	τούτῳ παύσῃ τὰς ἀθυμίας τοῦ ςρατεύματος	τȣ̃το παύσῃ τῆς ἀθυμίας τοὺς ςρατιώτας: in margine tamen habet τὰς ἀθυμίας τοῦ στρατεύματος.
	τοιοῦτον	deeſt
19.	πότερος	ποτέρως
	ἔγωγε	ἐγὼ
	Φαίνεται	φαίνομαι
22.	δι' ἀμαθίαν;	deſunt omnia quæ inter δι' ἀμαθίαν; et τοῦ ὀνόματος leguntur.
24.	εἰς Δελφȣ̀ς ἤδη πώποτε	εἰς ἀδελφȣ̀ς δὲ πώπο ἤδη
	δὶς νὴ	δίς γε νὴ
	πάνυ τοῦτό	πάνυ μοι τοῦτο
25.	ἐςιν	deeſt
26.	μὲν τὸ εἰδέναι	τὸ εἰδέναι μὲν

MEMORAB.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
26.	οἱ	deeſt
	τε	deeſt: mox tamen quibuſdam male iteratis, additur iſta particula.
27.	διεψευσμένοι	διασκεψάμενοι
29.	ἃ	ὅ, τι
	αὐτοῖς	ἑαυτοῖς
30.	δοκεῖ, ὦ Σώκρατες (ἔφη)	δοκοῦσιν ἔφη ὦ
	τὸ ἑαυτὸν	deſunt quæ inter τὸ ἑαυτὸν et τοῦτο reperiuntur.
31.	τὰ	deeſt
	γὰρ αὐτὸ	γὰρ αὖ τὸ
	καὶ ποτὰ	deſunt
	καὶ βρωτὰ	καὶ τὰ βρωτὰ
32.	οἱ δὲ δὴ	οἱ δε δι'
	οὐ	deeſt
33.	τί δέ;	τί δαὶ
	τῆς πατρίδος	τῆς τε πατρ.
	ἀπωλέτο	ἀπόλυται
34.	καὶ	deeſt
35.	παρακεκινηκότων, διαφθείρονται	παρακεκ. μὲν γὰρ τὸ κάλλος διαφθ.
37.	γε	δὲ
39.	δηλονότι	δῆλον ὅτι

CAP. III.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	δεκτικοὺς	λεκτικοὺς
2.	ὁμιλȣ̃ντι παραγενόμενοι	παραγεν. ὁμιλ.
3.	ὧν οἱ ἄνθρωποι δέονται	ὧν ἂν δέονται
	πρῶτον μὲν φωτὸς	πρῶτόν γε φὸς
	εἰ μὴ εἴχομεν, ὅμοιοι	εἰ ἦν μὲν ὅμοιοι
6.	συντρέφειν	συντρέχειν καὶ συντρέφειν
9.	γίγνοιτο	πηγνύοιτο
	ἐστὶν τοῖς θεοῖς ἔργον	ἐςὶν ἔργον τοῖς θεοῖς
10.	γοῦν	οὖν
	ζῶσιν.—δαμάζοντες τὰ	ζῶσι·—μαδίζοντες abſque τά.
13.	ταύτῃ	ταύτην
	γίγνοιντο	γίγνοιτο
	εἰς τὸ ἐμφανὲς	εἰς τοὐμφανὲς
	ὑγιῆ	ὑγιᾶ
	τόδε	τότε
14.	ἀφανεῖς	ἀναφανεῖς
	εἴπερ	ἢ εἴπερ
	γὰρ	deeſt
16.	οὖν	deeſt
17.	τοὺς	deeſt
18.	μέντοι	μὲν δὴ

MEMORAB.

CAP. IV.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	κοινῇ, ἄρχουσί	κοινῇ, καὶ ἀρχ.
	ςρατείαις	ςρατιαῖς
3.	αὐτῶν	αὐτὸν
	τὸ	deeſt
5.	διδάξασθαί	deſunt omnia quæ inter διδάξασθαι et τούτου leguntur: adduntur autem poſt τύχοι.
	ποιήσασθαι, πάντα μεςὰ εἶναι τῶν διδαξόντων	ποιήσασθαι, δοκεῖ μοι δικαίω θέλει ϗ μεςὰ, πάντα μέγιςα εἶναι τῶν διδ.
6.	σὺ δ' ἴσως	σὺ δ' ὡς ἴσως
7.	ἔχειν εἰπεῖν	ἔχειν δοκῶ εἰπ.
9.	καταγελᾷς	καταφρονεῖν γελᾷς
10.	παύομαι	παύομαι καὶ
	οὐδεὶς ἄδικος ἂν εἴη	οὐδὲ εἷς ἄδικος ἔςαι
11.	πόλιν	πόλεις
	ταῦτα λέγεις	ταῦτα δίκαια λέγ.
12.	τὸ	τὸν
13.	μὲν πράττει	μὲν ἂν πράττοι
	ἄδικος—ὁ δὲ ἄνομος	ἄδικός ἐςιν·—ὁ δὲ ἄν. ceteris omiſſ.
14.	αὐτοὶ θέμενοι	αὐτοὺς οἱ θέμ.
	ἀράμεναι	αἱρούμεναι
16.	τούτοις γὰρ	τούτοις μὲν γὰρ
17.	ὅλη	deeſt
	τις	deeſt
	ἢ	deeſt
21.	ἀλλ' οὖν δίκην	ἀλλὰ δίκην
	κειμένους νόμους ἔνιοι	κειμ. μοι νόμ. ἐνίοις
23.	ἀκμαζόντων, ἢ τῶν παρηκμακότων;	ἀκμαζόντων, ἢ τῶν παρηκμαζόντων, ἢ παρηκμακότων·
	ἂν παιδοποιοῖντο	παιδ. ἂν
24.	μὲν	deeſt
	τὴν	deeſt
	ταῦτα πάντα ἔοικε	πάντα ἔοικε ταῦτα
	αὐτοὺς	αὐτῶν
25.	ἡγῇ	ἡγεῖ

CAP. V.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	νῦν αὖ τοῦτο λέξω	τοῦτο νῦν αὖ λέξω
	τὰς συνόντας πρὸς ἐγκράτειαν	πρὸς ἐγκράτειαν τὰς συνόντας
2.	ὑπομιμήσκων	ὑπομιμνήσκων
3.	ἐλεύθερον	ἐλευθέριον
6.	ἀφέλκουσα	δ' ἀφέλκ.
	αἰσθανομένους	αἰσθανομένου
7.	κωλυτικώτερον	λυκώτερον
8.	αἰτίαν εἶναι;	deſunt ea quæ leguntur inter αἰτίαν εἶναι; et Εἰκὸς γὰρ ἔφη.
9.	καρτερεῖν	κρατεῖν
10.	γὰρ	deeſt
11.	οὐδεμιᾶς	οὐδὲ μιᾶς
	Τί γὰρ	τίνι γὰρ
	καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ	καὶ ἔργῳ καὶ λόγῳ
	κατὰ γένη	καὶ τὰ γένη

CAP. VI.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	καὶ	deeſt
2.	(ἔφη)	deeſt
	δεῖν τοῦτο	τοῦτο δεῖν
5.	τε	δὲ
	καὶ	deeſt
	ὡς δεῖ, χρωνται;	deſunt omnia quæ inter δεῖ, χρῶνται; et πάνυ leguntur.
6.	(ἔφη)	deeſt
	γὰρ	deeſt
	μὴ ποιεῖν	ποιεῖν μὴ
	ἢ	deeſt
	τοὺς	deeſt
	τὰ δίκαια οὗτοι	οὗτοι τὰ δίκαια
7.	γε μὴ	deſunt
10.	δὲ	deeſt
	μὴ	deeſt
	τε	γε
11.	οἴονται	οἷόν τε
	οἴομαι	οἶμαι
12.	τὰ νόμιμα	τὰ μέγιςα νόμ.
14.	ἐπεσκεψάμεθα	ἐπισκεψόμεθα
	ἔφη	deeſt
15.	ὁμολογοῦντας	deeſt
	αὐτὸν	deeſt

CAP. VII.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	ὧν ἐγὼ	ἐγὼ ὧν
	ἀπειρότερος	ἀπείρατος
2.	τε	deeſt
4.	ἕνεκα πορείας	ἕνεκα τοῦ πορ.
	διαγιγνώσκοντας	διαγιγνώσκοντα
	τῶν	deeſt
	εἰδέναι.	εἶναι εἰδ.
5.	μέχρι τοῦ καὶ τὰ μὴ ἐν τῇ αὐτῇ περιφορᾷ ὄντα καὶ τοὺς πλάνητάς τε καὶ ἀςαθμήτους ἀςέρας	μέχρι τοῦ καὶ τοὺς πλανήτας τε ϗ τὰ μὴ ἐν τῇ αὐτῇ περιφορᾷ ὄντα καὶ ἀςαθμήτους ἀςέρας
	μὲν	deeſt
7.	λέγων μὲν τὸ αὐτὸ εἶναι πῦρ	λέγων πῦρ τι καὶ ἥλιον τὸ αὐτὸ μὲν εἶ-

MEMORAB.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
7.	τε καὶ ἥλιον, ἠγνόει	ναι, ἠγνόει
9.	σφόδρα καὶ ὑγιείας	ὑγιείας καὶ σφόδρα
	τί	deeſt
	ἑαυτοῦ	αὑτοῦ

CAP. VIII.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	ἃ μὴ	ἅ τε μὴ
	τοῦ βίου	τε τοῦ βίου
	τε	δὲ
	ἐνεγκὼν	ἐνέκας

MEMORAB.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
3.	εὐδαιμονέϛερος	εὐδαιμονέϛατος
4.	δὲ τὸ	deſunt
6.	αὐτὸς	αὐτὸν
	ἐμοῦ	ἐμαυτοῦ
7.	διόπερ ϗ αὐτοὶ	καὶ αὐτ. δι.
8.	χείρων	χείρω
10.	ἠδίκηκα	ἠδίκησα
	ἀνθρώπων	ἀνθρώπον
	συνόντας.	deſunt omnia quæ poſt συνόντας. ad finem uſque leguntur.

DE REPUB. LACED. CAP. I.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
2.	θέντα	τε θέντα
5.	τὸ πρῶτον τοῦ χρόνου	deſunt
	βλαϛάνοιεν	βλάπτοιεν
7.	πρεσβύτῃ	πρεσβυτάτῳ

CAP. II.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	τάχιστα αὐτοῖς οἱ παῖδες τὰ λεγόμενα	τάχιϛα τὰ λεγόμενα αὐτοῖς οἱ παῖδες
	διδασκάλων	ων διδασκάλους
2.	ἑκάϛοις	ἕκαϛος
6.	αὖ	deeſt
7.	τι	deeſt
8.	κλέπτειν	κλωπεύειν
9.	δὴ	γε δὴ
10.	τὸν	δὲ τὸν
13.	ἐν	ἂν

CAP. III.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	καὶ	deeſt
3.	καὶ	deeſt
4.	ἐμφῦσαι	ἐμφυσιῶσαι
	μηδαμοῖ	μηδαμῆ
6.	ϗ ὧν δεῖ ἐγκρατέϛεροι	deſunt

CAP. IV.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
2.	ἀξιακροατωτάτους	ἀξιακροτάτους
	εἰ	deeſt
	ἀφικνεῖσθαι ἀνδραγαθίας	ἀνδρ. ἀφικ.
4.	τε	μὴ
5.	δὴ γίγνεται	γίγ. δὴ
	σθένει. ἀνάγκη	σθένει ἂν ἀνάγκη
6.	διαλύειν	διαλύει
	μεγαλείως	μεγάλως

DE REPUB. LACED.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
7.	νόμιμον	νόμον

CAP. V.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
3.	ἀγρευομένων	ἀργευομένων
	ἄγραν	ἀργὸν
4.	σκηνούντων	συσκηνούντων
	ἢ	deeſt
6.	τις	deeſt
8.	σίτων	σιτίων

CAP. VI.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	ἄρχειν—αὐτὸς	deſunt omnia quæ inter hæc leguntur.
2.	λαβὼν ὑπ' ἄλλου	ὑπ' ἄλ. λαβ.
3.	εἴτις	εἴ τι

CAP. VII.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	κατέστησεν ὁ Λυκοῦργος	ὁ Λυκ. κατέϛ.
2.	μὲν	deeſt
3.	τί πλοῦτος	τί μοι πλοῦτος
4.	οὐδὲ μὴν τοῦ γε εἰς τοὺς	οὐδὲ μή γε εἰς τοὺς
	τὸ	deeſt
	μὲν ψυχῆς	μὲν γὰρ ψύχ.
6.	λύπας ἢ ἡ χρῆσις εὐφροσύνας παρέχει	λύπας παρέχει ἢ ἡ χρῆσις εὐφροσύνας

CAP. VIII.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	ὅτι μὲν ἐν Σπάρτῃ μάλιϛα πείθονται	ὅτι μάλιϛα ἐν Σπάρτῃ μὲν πείθονται
3.	ἡγήσατο	ἂν ἡγήσατο
4.	καὶ	deeſt

DE REPUB. LACED.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
5.	ἄνομον	deest

CAP. IX.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	φοβεροῦ	φανεροῦ φοβ.

CAP. X.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	ἤ	εἰ
4.	ἰδιῶται	οἱ ἰδιῶται
5.	κἀκεῖνο	ἐκεῖνο

CAP. XI.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
2.	εὐποροῦσι	ἐκποροῦσι
3.	ἡβητικὴν	ἡβικὴν
4.	τούτων τῶν μορῶν	πολιτικῶν ἔχει μορῶν πολ.
7.	τῶν Λυκούργου	τῶν τοῦ Λυκ.
	διὰ παντὸς οὕτως, ἔστ' ἂν ἡ φάλαγξ ἐναντία καταστῇ.	διὰ παντὸς οὕτως ἐχόντων ἐκ τοῦ ἐναντίου ὄπισθεν οἱ πολέμιοι ἐπιφανῶσιν
	ἤν γε μὴν οὕτως ἐχόντων ἐκ τοῦ ὄπισθεν οἱ πολέμιοι ἐπιφανῶσιν	
10.	ἢν δ' αὖ ἐκ	ἢν δὲ ἐκ
	οὐθὲν	οὐδὲν
	πολέμιοι προσίωσιν	προσίωσιν οἱ πολέμιοι

CAP. XII.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
2.	τὰ μὲν πρὸς τὰ	τὰς μὲν παρὰ τὰ

DE REPUB. LACED.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
4.	λυπεῖν	λυπεῖ
5.	ὅσοιπερ	ὅσωπερ

CAP. XIII.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	ἦ	ἦν
4.	τῶν πόλεων	τῶν πολέμων καὶ πόλεων
5.	προσκαλέσας	προκαλέσας
7.	ἀπρόσκεπτον	ἀπροσκεπτέον
8.	καὶ ὠφέλιμα τάδε	καὶ τάδε ὠφ.
	ὡς ἐμοὶ δοκεῖ ἐμηχανήσατο Λυκοῦργος	ἐμη. Λυκ. ὡς ἐμοὶ δοκεῖ
	αὐλητας	ἀθλητὰς
9.	δὲ	deest
10.	κύριος	λυκοῦργος

CAP. XIV.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	εἰ ἔτι καὶ νῦν	εἰ καὶ νῦν ἔτι
5.	ἦν	νῦν
7.	ἐπειδὴ φανεροί εἰσιν οὔτε τῷ θεῷ πειθόμενοι, οὔτε τοῖς Λυκούργου νόμοις	οὔτε τῷ θεῷ πειθόμενοι, οὔτε τοῖς Λυκούργου νόμοις ἐπειδὴ φανεροί εἰσιν

CAP. XV.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
2.	πρὸ τῆς πόλεως	desunt
5.	Πύθιοι	πύθοι
6.	ἀφθονίαν	deest

DE RE EQUEST. CAP. I.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	κατὰ ταυτὰ ἡμῖν ἔγνω	κατὰ ταῦτα ἔγνω
3.	ταπειναὶ ϗ ἔμπροσθεν	desunt omnia quæ inter ταπειναὶ et ὁμοίως βαίνουσι reperiuntur.
	φησὶ Σίμων δήλους εἶναι	φησὶ Σιμωνίδους εἶναι
4.	παραπίμπραται	παραπίμπρανται
	χείρους	κρείσσους
8.	τὸ ὄμμα	τὸ δὲ ὄμ.
	καὶ	deest
12.	μέντι—δέ τι	μέντοι—μέντοι
17.	πλείονες	πλείους
	ἢ ἐκ	ἢ καὶ ἐκ

CAP. II.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
3.	ὅπως μέντοι	ὅπως τε μέντοι

DE RE EQUEST.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
4.	ἵππος	ἵππαρχος
5.	ὁπόσα	ὅσα

CAP. III.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	γνώμονας	γνώμας
5.	ἐκφορά. δεῖ γε—ἐθέλει	ἐκφορὰ δεῖ γε στρέφεσθαι ἐθέλει, ceteris omiſſis.
	ἀλλὰ πολλάκις ϗ ὅσαπερ προδότης	ἀλλὰ καὶ ὅσαπερ προδότης πολλάκις
8.	πάνυ ταῦτα ποιοῦντα	ταῦτα ποιοῦντα πάνυ
	εἶναι	ὄντες
9.	ὑπόπτας φυλακτέον	ὑπόπτας φύσει φυλακτέον
11.	χαλινώσεων	χαλινῶν
	παρέχονται	παρέχεται

DE RE EQUEST.

CAP. IV.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	ἢ τὸν τοῦ αὐτοῦ	εἰ τοῦ ἑαυτοῦ
2.	αἰσθανόμενος	αἰσθόμενος
3.	ἐπιμελητέον	desunt ea quæ inter ἐπιμελητέον et τὰ μὲν leguntur.
4.	ἂν	deest

CAP. V.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
3.	κυλίστραν	καλίστραν
7.	ἐξικνούμενος	ἐξικνούμεναι
8.	παρὰ θεῶν	παρὰ τῶν θεῶν
9.	κατάπλυσιν	κατάλυσιν

CAP. VI.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	μὲν	deest
6.	πῶς ἂν ποτε ἀλλήλων δύναιντο ἀπέχεσθαι	πῶς ἂν ποτε ἀπέχεσθαι ἀλλήλων δύναιντο
11.	αὐτόματος προτεινόμενον	προτ. αὐτ.
16.	μὲν	deest
	ἵππος	ὁ ἵπ.

CAP. VII.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	μὲν τοίνυν	μὲν δὴ τοίνυν
	ἀνιμῶν	ἀνιῶν
11.	ἵππῳ τῷ ἐπιραβδοφορεῖν	ἵππῳ ἐπὶ τῷ ῥαβδοφορεῖν
12.	ἄρχοιτο	desunt omnia quæ inter ἐκ τούτου ἂν ἄρχοιτο et καὶ γὰρ reperiuntur.
13.	αἱ	deest
14.	μὲν	deest
18.	ἐξαίφνης	ἐξεύνης
19.	καὶ πονεῖν	καὶ τὸ πονεῖν

CAP. VIII.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	τι	deest
3.	διαπηδᾶν	πηδᾶν
4.	ἀλλ' ἢν μόνον ἴδῃ ὄπισθεν τινὰ	ἀλλ' ἢν μὲν τινὰ μόνον ἴδῃ
5.	ἐπαγέτω	ἐπαγαγέτω
	καὶ	deest
6.	τὰ	deest
8.	κακὸν	καλὸν
	ὑπτιαστέον	ὑπτιώτερον
10.	τι	deest
	τι ἔχων	ἃ ἔχων
	ἁλισκόμενον	desunt omnia quæ inter ἁλισκόμενον et ἐξαίφνης reperiuntur.

CAP. IX.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	συμβαίνοι	συμβαίη
	βλακωδεστέρῳ	βλακωτέρῳ
3.	λυποῖ	λυπῇ
4.	ὥσπερ ἄνθρωπον ταράττει	ταράττει ὥσπερ ἄνθρωπον
7.	καὶ σὺν τῇ ὀργῇ, ὥσπερ ἄνθρωπος ὀργίλος, πολλάκις καὶ ἑαυτὸν καὶ τὸν ἀναβάτην πολλὰ ἀνήκεστα ἐποίησεν	καὶ σὺν τῇ ὀργῇ, πολλὰ ἀνήκεστα ἐποίησεν ὥσπερ ἄνθρωπος ὀργίλος, πολλάκις καὶ ἑαυτὸν καὶ τὸν ἀναβάτην
8.	τοῦ—δὴ	τοῦτον—δεῖ
11.	φαίνεσθαι	deest
12.	πολέμους	πολεμίους

CAP. X.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
2.	δ'	μὲν
6.	τοῦτον λάβῃ	desunt omnia quæ inter τοῦτον λάβῃ et τῇ μὲν reperiuntur.
7.	αὐτῷ	τῷ
8.	ἄν τις λάβῃ	ἄν τι λάβοι
11.	πάντα ταῦτα	ταῦτ. πάντ.
14.	καιρὸν	deest
15.	μὲν	deest

CAP. XI.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
3.	ἀνακρούῃ	ἀνακρούει
8.	καὶ ἄνδρες	καὶ γὰρ ἄνδ.

CAP. XII.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	μὲν τοίνυν	μὲν δεῖ τοίνυν
	μὲν καλῶς	μὲν γὰρ καλῶς
3.	ὑπερέχοντα τοῦ	ὑπ. μάλιστα τοῦ
4.	στέγειν	ἄγειν
7.	ἀφύλακτον	ἀφυλακτέον
8.	ὁπλίζειν δεῖ	ὁπ. δὲ δεῖ
11.	ἢ ξίφους ἀρκέσει	ἀρκ. ἢ ξίφ.
12.	δυνατὸν	ἀδύνατον
13.	μεταλαβεῖν	μεταβαλεῖν

DE OFFIC. MAG. EQUIT. CAP. I.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	καὶ φίλοις καὶ τῇ πόλει	καὶ τῇ πόλει καὶ φίλοις
3.	μὲν	γε
4.	ἐλαυνόμενοι,	ἐλαυνόμενοι, καὶ
7.	τούτου	τούτων
	ἐστι.— δὲ καὶ	εἶναι.—μὲν
8.	τοὺς	deest
9.	τούτων βέλτιστα περαίνοιτο	περ. τούτ. βέλ.
	τοὺς δυνατωτάτους	τοὺς δὲ δυν.
10.	διὰ κέρδος ἄν τις	ἄν τις διὰ κέρ.
13.	δοκεῖ	δοκῇ
	ἵππον	deest
16.	καταβαλόντα	καταβαλὼν
	οὔποτε ἵππος	οὔποτε ὁ ἵππος
	παύσεται	πεπαύσεται
17.	γίγνοιντο	γίγνοιντ' ἂν
	τοὺς νέους αὐτῶν ἀναπηδᾷν ἐπὶ τοὺς ἵππους, πείθομεν ἂν αὐτοὺς μανθάνειν	αὐτοὶ οἱ ἵπποι τοὺς νέους ἀναπηδᾷν ἐπ' αὐτῶν δὴ τῶν ἵππων πείθωμεν ἂν αὐτοὺς ἐκμανθάνειν
18.	γὰρ	μὲν
19.	δέῃ	δ' ἐνὶ
20.	ἐξάξεις ποτὲ καὶ σὺ	ἐξάγεις καὶ σὺ ποτὲ
	ταῖς πρὸς	desunt
21.	ὅτι	deest
	αὐτοὺς	ἑαυτοὺς
	ἐπὶ ἀκόντιον	ἐπὶ τὸ ἀκ.
22.	μὴν τοῦ	μὴν καὶ τοῦ
	πρὸ	τὸ
23.	αὐτοὺς	ἑαυτοὺς
24.	καὶ τῷ	τὸ καὶ
25.	εἰ	deest
	ὡς κάλλιστα	ὡς ταχυστά τε καὶ κάλλιστα
	αὐτὸς	αὐτοὺς

CAP. II.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	καὶ	deest
2.	δεκαδάρχους	δεκάρχους
	φυλάρχων ἑκάστου γνώμῃ	φυλάκων ἑκάστου καὶ φυλάρχ. γνώμῃ
3.	τῶν δεκάδων	τῶν δεκάρχων καὶ δεκάδων
4.	δεκάδαρχοι	δεκάρχοι
5.	ἱκανὸν ἄνδρα	ἱκ. εἶναι ἄνδ.
6.	δεκάδαρχοι	δεκάρχοι
7.	δεκαδάρχοις	δεκάρχοις
	εἰ	deest
	ὡς	ὡς δ'
8.	ἐπιφέρηται	ἐπιφ. φαίνηται
9.	διαβάσεσι	ἐν διαβ.
	ἑκὼν αὐτὸν τάττει	ἐκ τῶν αὐτὸν ἑκὼν τάττει

DE OFFIC. MAG. EQUIT.

CAP. III.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	ἱππάρχῳ	ὑπάρχῳ
	καὶ τὰ ἐν Λυκείῳ καὶ τὰ Φαλαροῖ	καὶ τὰ ἐν Φαληροῖ καὶ τὰ ἐν Λυκείῳ
2.	καὶ ἀγάλματα	καὶ τ' ἀγάλματα
	πρὸς	καὶ
	τὰς ἵππους	τοὺς ἱππάρχους, τοὺς ἵππους
3.	ὤτοιν	νώτοιν
4.	ἐν ἵππῳ	ἐν τῷ ἵπ.
5.	θεαταῖς	θεοῖς
	πεῖσαι	ποιῆσαι
8.	πιστεύωσι	πιστεύσωσι
9.	ταχὺ ἐλᾷ	ἐλ. ταχ.
14.	παραινέσαι	παραίνεσθαι

CAP. IV.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	ἀναπαύῃ	ἀναπαύειν
	προνοῶν	ἐννοῶν
4.	μέντοι ἔξω	ἔξω μέντοι
5.	ἐπικινδύνως	ἐπὶ κινδύνων
6.	ἕξει τῆς	ἔχῃ καὶ ἕξει τῆς
	πάνυ	πολὺ
9.	εἰ	deest
	πεμπάδαρχοι	πεμπάρχοι
12.	τῶν πολεμ.	μὲν τῶν πολ.
13.	γε	τε
15.	ποι	πῃ
	φιλίους	φίλους
18.	ἐπεὶ καὶ βραχ.	ἐπεὶ καὶ τὰ βραχ.

CAP. V.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	ἕλοι	ἕλῃ
4.	φιλίας	φιλίαις
7.	ἄδηλον	ἀφανὲς
		desunt omnia quæ inter ἄδηλον illud, et ἢ τὸ χωρίον reperiuntur.
13.	πρὸς	καὶ

CAP. VI.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	οὕτω	οὗτοι
2.	σῖτον	σῖτον δὲ
5.	πάντα γὰρ ταῦτα εἰς τὸ μὴ καταφρονεῖσθαι	ταῦτα γὰρ πάντα τι εἰ τὸ καταφρ-

CAP. VII.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
1.	ἱππῆς	ἱππεῖς
3.	ἱππῆς	ἱππεῖς
6.	ἱκανοὶ	ἱκανοὺς
9.	δέ	γὰρ
11.	αἷς οὐδὲν	αἷς πολλάκις οὐδ.
	ὁπόσοις	ὁπόσοι

DE OFFIC. MAG. EQUIT.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
	CAP. VIII.	
2.	εἶεν	εἶναι
3.	δεδιδαγμένοι	γεγυμνασμένοι, καὶ δεδιδαγμένοι
	ὑψηλῶν	ὕψου
	κατιέναι	καθιέναι
4.	μήποτε	μήτε
7.	εὐδοξότερον	ἐνδοξ.
10.	οἴωνται	οἱ βούλωνται
11.	μὴ	deest
14.	ἱππῆς	ἱππεῖς
15.	σύμφορον	συμφέρον
17.	τῆς	τοῖς
18.	ἐγγὺς	εὐθὺς
21.	ἀγαθοῦ	ἀγαθὸν
22.	καὶ	deest
	CAP. IX.	
1.	ποιεῖν	ποιεῖ
3.	εἰ	εἰς
8.	ὅτι ὅταν	ὅτι πολλάκις ὁπόταν
	ἴσασι καὶ	ἴσασι, πῶς ἔχει τὰ ἐπιβουλευόμενα, ϗ

DE VENAT. CAP. I.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
3.	οἱ ἔπαινοι	οἱ ἀρέσκοντες ἔπ.
6.	δὲ	deest
7.	τότε	τε
8.	τε	deest
9.	ἐκ μὲν πόλεως	ἐκ πόλεως μὲν
	ἐβούλετο	ἐβουλεύετο
10.	οὐχ αὐτοῦ αἰτίαις	οὐ αἰτίαις relicto hiatu.
	ἐχθροὺς	deest

DE VENAT.

Sect.	Ed. Steph.	MS. Mead.
10.	πάσης	ἁπάσης
15.	αὐτὸν	αὐτὸς
17.	ὧν	ἧς
	ἐγίγνοντο	ἐγένοντο
	CAP. II.	
1.	τὸ τῶν κυνηγεσίων	Hactenus MS. in quo cætera desunt.

FINIS.

